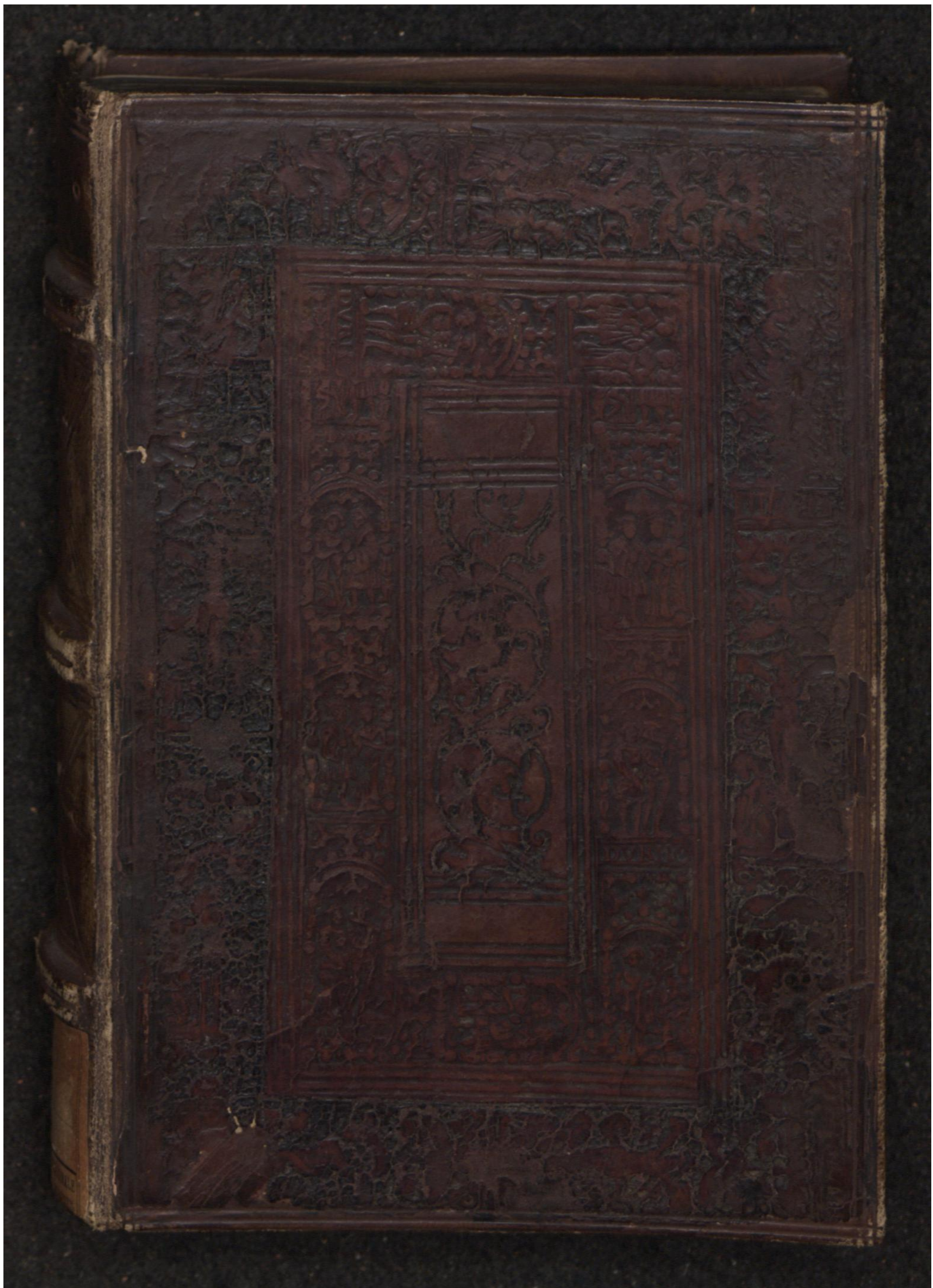

BIBLIOTECA NAZIONALE

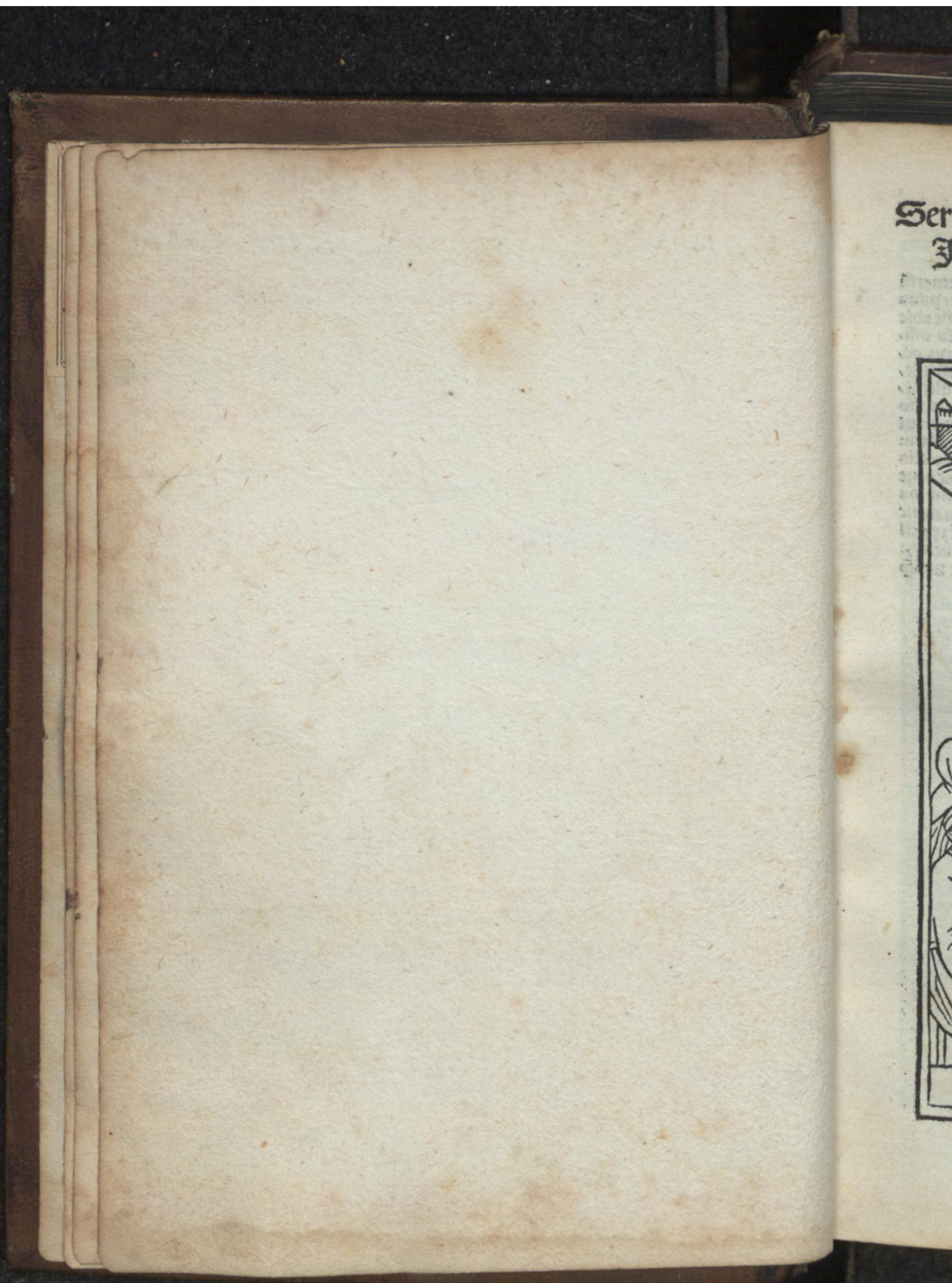

1) IGI 5062
2) IGI 5070

481

1) Reich. 789
mutilo in fine
—
l'ultimo fascicolo
(z^4) appartiene a
2) Sermones de tempore
Cop. 6526 I

Sermones de sanctis per anni circulū fratris Jacobi de voragine ordinis predicatoꝝ. quōdaz archiepiscopi Januēsis. cuz registro eorūdem in principio.

Campanus Minoritta lectori felicitatem.

HAbes humanissime lector facūdi voraginis sanctuariū diligentissime emendatū tot prius erroribus imersum: qđ si in auctoris manus incidisset tanq̄ futile abscisset incognitū: modo non secus hac rediuiuum a noua egrediēs officina ita excultum nitiduz: ⁊ ab omni falsitate purgatū: vt iam necesse sit gratuz occurrat: carūq; ab omnibus excipiatur. quod si forte aliquod impolitius offenderis: non mihi sed imprimentiū quotidianis efflagitatōibus ascribas. Impulit tamen Campanū tuum tam arduuz subijsse laborem prudētissimi viri Jacob bibliopole Papiēsis largitas imensa: ac sūmus huius operis queз habebat affectus: qui q̄to labore: q̄tove sumptu: atq; solerty cura: tum voraginis presens sanctuarium: tum dominicale: quadragesimaleq; in hac portatili impressione peregerit lectoris iudicio relinquo. astrinxit me vrgentius lectionis vtilitas quam (ita deus me bene amet) tam prepinguē inueni: vt liquide testor: quodcūq; ceteri precones eximij magna librorū catasta ediderint ab hoc vberrimo fonte ausisse videantur. Quare ne longa verborū serie Catoniane fronti tue rugas imponā: acri te oblectantez predicationis censura moneo ⁊ exortor: vt paruo hunc emas ere: tam vtilē: tam vbertez: quod nullo quasi pondere in sinu clausisse: vel fidelē tecum Comitem tulisse nunq̄ penitebit. Uale.

¶ Tabula index in sermonibus de sanctis eximij sacre theologie doctoris fratris Jacobi de voragine ordinis pdicatoꝝ: demõstrãs quot sermones habeat. ⁊ primuz sermonẽ cuiuslibet sancti quota charta inueniri debeat feliciter incipit.

Incipit tabula in sermones ꝺ sanctis preclarissimi sacre Theologie doctoris fratri Jacobi de Uoragine ordinis p̄di catorū: quondā archiepi Januēsis ſꝫ ordinē alphabeti: tāgēs mās gnāles in sin gulis sermonibus cōtētas.

Explicit Tabula Sanctuarij.

¶ Sermones pulcherrimi varijs scripturarũ doctrinis referti de sanctis per anni totius circulũ ꝯcurrentibus: editi a venerabili viro Jacobo de Uoragine ordinis predicatorũ quondã archiepõ Januensi incipiũt feliciter.

¶ De sancto Andrea Sermo primus.

Estigia eiꝰ secutus est pes meꝰ: viã eius custodiui ꝛ non declinaui ex ea. Job. xxiij. Tria sunt necessaria cuilibet viro perfecto. ¶ Unũ ꝙ xp̄m sequat̃ per bonã vitam. ¶ Scõm ꝙ ip̄z custodiat ꝑ finalẽ ꝑseuerãtiã. ¶ Tertiũ ꝙ ab eo nunq̄ declinet ꝑ aliquã culpã. Jsta tria bt̃s Andreas se fecisse gloriat̃ cũ dicit: Uestigia eius secutus ꝛc̃. ¶ Circa primũ notãdum ꝙ vestigia xp̄i sũt virtutes eius. s. eiꝰ puritas: charitas: mansuetudo: misericordia siue pietas. Jsta vestigia xp̄i sanctꝰ andreas secutus est: q̃ notant̃ in antiphona q̃ de ipso cantat̃. Cõcede nobis hoiẽ iustũ: redde nobis hoiẽ sanctũ: ne iterficias hoiẽ deo carũ: iustũ: mãsuetũ ꝛ piũ. Habuit ergo ꝑfectã puritatẽ. iõ dr̃: Redde nobis hominẽ sanctũ. Sãctũ. n. idẽ est qd̃ purũ. Un̄ in greco scm̄ idẽ est qd̃ agyos. i. sine terra. Tũc enim andreas fuit sine terra: qñ oia terrena reliqt: ꝛ se in mũditia cõseruauit. Matt. xix. Ecce nos reliqmus oia ꝛ secuti sumus te. Habuit charitatẽ. ideo dicit: Ne iterficias hoiẽ deo carũ. Charitas. n. dr̃ ex eo ꝙ hoiẽ carũ facit. Qui enim magnam charitatẽ hʒ magni p̄cij est apud deũ: qui paruã parui: q nullã nullius. i. Cor. xiij. Si charitatẽ non habuero nihil sum. Habuit mansuetudinem ꝛ humilitatẽ. ideo subdit̃: mãsuetũ qd̃ significat̃ per moysen. qui sicut fuit ex aqua assũptus: sic iste de mari vocatꝰ ꝫ quo moyse dr̃ Num. c. xij. Erat moyses vir mitissimus inter oẽs hoies. Habuit misericordiã ꝛ pietatẽ. ideo subdit̃: ꝛ pium. Eius autem pietas ostendit̃ ex eo ꝙ quattuor vicibꝰ fleuisse legit̃. Habuit. n. lachrymas amoris qñ fleuit ꝑ incarceratione Matthei sui amicissimi ꝛ dilecti. Cõpassionis qñ fleuit ꝓpter extinctiõẽ iuuenis a septem demonibus suffocati. Doloris qñ fleuit miserabilẽ statũ nicolai senis. Et deuotõis sicut qñ fleuit vadens ad patibulũ crucis. Jsta aũt quattuor accipiunt̃ penes quadruplicẽ interpretationẽ huius nois andreas. Interp̄tatur enim decorus. Et quãtũ ad hoc accipit̃ eius puritas. Cant. i. Ecce tu pulcher es dilecte mi ꝛ decorus. interpretat̃ ẽt virilis. ꝛ quãtũ ad hoc accipit̃ eiꝰ charitas q̃ facit hoiem virilẽ ꝛ fortẽ. i. Cor. xiij. Charitas oia suffert. Interp̄tat̃ rñdens pabulo. Et quantũ ad hoc accipit̃ eius pietas. Sicut enim oleũ est pabulũ luminis: sic pietas gratie spũalis. Tunc aũt quis respondet pabulo: qñ ꝯpassioni que est in corde rñdet effectus in opere. Dicit̃ etiã andreas quasi ãtropos. i. sursum cõuersus. ꝑ qd̃ itelligit̃ eius humilitas que hoiẽ sursũ ꝯuertit. Luce. xiiij. Qui se humiliat exaltabit̃. ¶ Secundo viam eius custodiuit. Circa qd̃ notãdũ ꝙ quattuor sunt que viã custodire faciunt: scilʒ ferramẽtoꝝ ipressio: crucũ erectio: plantaꝝ reflectio ꝛ lapidũ aggregatio. Et quoniã xp̄s factus est nobis via: ideo habuit ferramentoꝝ. i. clauoꝝ impressionẽ: crucis erectionẽ: spinaꝝ i modũ corone reflexionẽ ꝛ lapidũ aggregationẽ: qñ scilicet iudei lapides in xp̄ʒ iacere voluerũt. Beatus igit̃ andreas viã xp̄i custodiuit: q: semp respexit ad eius clauoꝝ vulnerationẽ: ad xp̄i crucem: ad eius coronationẽ ꝛ ad eius lapidatõẽ. ¶ Tertio viam eius nõ amisit. Circa qd̃ notandũ ꝙ quattuor sunt que viã amittere faciunt: scilicet tenebra: nebula: nimietas niuium ꝛ dẽsitas herbaꝝ. ¶ Nullo istorum modorũ sanctus andreas viam dei perdidit. Non propter tenebras auaritie: q: omnia terrena contempsit. Auari enim tenebras faciunt dum inter se ꝛ solem iustitie terrã opponũt. Sap. v. Justitie lumẽ nõ luxit nobis. ¶ Scd̃o

eá nõ pdidit, ppter nebulá carnalis ꝯcu
piscentie: q: corpus suũ semp domauit.
Unde refert Aug. in li. de penitẽtia cuz
dixisse dum esset in cruce. Recordor dñe
quãtuz in portãdo corpus onerosuz: in
domãdo supbuz: in fouẽdo infirmuz: in
coherceẽdo letũ laboraui. Di: autẽ nebu-
la carnalis cõcupiscentia: q: sicut nebu
la ex aque vaporibus exurgit: sic in ho-
mine voluptuoso fumositas malaꝝ ꝯcu
piscentiaꝝ scaturit. Aug. in lib. confes.
Exalabãt nebule de limosa ꝯcupiscẽtia
carnis ⁊ scatebra pubertatis: ⁊ obnubi-
labant atqꝫ obfuscabãt cor meũ vt non
discerneret̃ serenitas dilectõis a caligi-
ne libidinis. ¶ Tertio viá dei nõ pdidit
ppter niuẽ mũdane glorie: q: totá vitaz
suá in cruce xpi posuit. Unde ait: ama-
tor tuus semper fui ⁊ desideraui ample-
cti te o bona crux. Assimilat̃ aũt mũda-
na gloria niui: q: lz ad modicũ luceat tñ
cito euanescit. Et ita viá dei pdere facit.
Joá. v. Quomodo potestis credere qui
gloriá abinuicẽ queritis: ⁊ gloriá que a
solo deo est nõ queritis. ¶ Quarto eam
nõ pdidit ppter densitatẽ herbaruz pi-
gritie. nõ eniz piger fuit: sed totaz acha
iam ꝯuertit. De pigris aũt di: Prouerb.
xxiiij. Per agrũ hois piger ⁊c̃. trãsiui ⁊
ecce totuz repleuerãt vrtice.

¶ De eodez Sermo secũdus.

Nimis honorati sunt amici tui deus. ps̃. De-
us oẽs sanctos honorat cõ-
muniter. Aplos vero honorauit specia
liter: sed beatũ andream honorauit sin-
gulariter. ¶ Videamus igit̃ singulares
honores quos xp̃s beato andree ꝯcessit.
¶ Pimo nãqꝫ fecit eũ primiceriũ suuz:
q: scz ipsum añ oẽs aplos vocauit. Exo
di. xxiij. Primitias frugũ terre tue defe-
res in domum dñi dei tui. Tres fuerunt
apostoli q sunt de terra xp̃i. i. de galilea
scz andreas petrus ⁊ philippus: quos
xp̃s q̃si pmitias ad se vocauit ⁊ merito.
Xp̃s eniz fuit agnus in ara crucis imo-
lãdus. Isti aũt tres apl̃i silr̃ erant agni:
q: in crucis patibulo imolati. Ceteri au
tez apl̃i fuerũt oues: q: fuerũt luporum
morsib⁹ laniati. Mat. x. Ecce ego mitto
vos sicut oues. Quia igit̃ xp̃s erat agn⁹
ideo prius colligere voluit agnos ⁊ po-
stea oues. Ysa. xl. In brachio suo leua-
bit agnos ⁊ in sinu suo ꝯgregabit fetas
ipse portabit. ¶ Scdõ fecit ipz mediato
rẽ ⁊ nũciũ suũ qñ. s. petrũ ad iesuz voca
uit ⁊ ad eum adduxit: vt habet̃ Jo. i. O
q̃tũ petrus andreá dz diligere per quez
xp̃m meruit iuenire. O quãti meriti vir
iste est apud deũ qui ꝯuertere meruit pn
cipẽ aploꝝ. ⁊ sic vere fuerũt fratres car-
ne: fide ⁊ passiõe. ¶ Tertio fecit ipm se-
cretariũ ⁊ ꝯsiliariũ suum: qñ de turba sa
tiãda cũ eo ꝯsiliũ habuit: vt habet̃ Joá.
vi. Nã philippus nõ ꝯfidebat. Andreas
vero dei potẽtiam ⁊ misericordiá puoca
bat dicens: Est puer vnus hic ⁊c̃. ac si di
cat: q̃uis hec modica sunt tñ tu dñe sup
ple qd̃ deest. Eccl̃i. vi. Amicus i domesti
cis fiducialiter agit. ¶ Quarto fecit eũ
portariũ suũ. sicut patet Joá. xij. Nã cuz
qdá gẽtiles iesu loq vellet̃ dixerunt phi
lippo: ⁊ ipse philipp⁹ dixit andree. Isti
autẽ duo portarij dixerũt iesu. iiij. Reg.
vij. Iuerunt portarij ⁊ nũciauerũt in pa
latio regis intrinsecus. ¶ Quinto fecit
eũ ꝯmilitonẽ: assessorẽ: ꝯmensalẽ ⁊ sacri-
ficiũ suum iquãtũ. s. patibulo crucis eũ
pati voluit. Xp̃s enim habuit crucẽ tan
q̃ equũ per quẽ contra demones milita
uit sup quẽ andreá sedere fecit. ⁊ ideo fe
cit eũ ꝯmilitonẽ suũ. Hester. vi. Hõ quez
rex honorare cupit: sedere dz sup equuz
q de sella regis est. Habuit crucem tanq̃
soliũ in quo inter hoiem ⁊ dyabolũ iudi
ciũ diffiniuit. In isto solio andreá collo
cauit. ⁊ id̃o fecit eũ suum assessorẽ. ij. Reg.
xxiij. Dauid. i. xp̃s sedẽs in cathedra. s.
crucis sapiẽtissimus pnceps iter tres q
fuerũt in eadẽ cathedra. s. andreá petrũ
⁊ philippuz. Habuit crucẽ tanq̃ mẽsam
in qua fideles refecit. In hac mensa an-
dreá secũ tenuit. ⁊ ideo fecit eum suũ cõ
mensalẽ. ps̃. Parasti in ꝯspectu meo mẽ
sam ⁊c̃. Habuit crucẽ tanq̃ ará i qua pa
tri se sacrificium obtulit. In hac ara an-
dreá silr̃ imolauit. ⁊ ideo fecit eũ suũ sa-
crificiũ ⁊ odorẽ. Uñ cantat̃. Dilexit an-
dreá dñs in odorez suauitatis. Quãuis
aũt fuerit passus patibulũ crucis. nõ tñ
eo modo quo xp̃s. Xp̃s. n. fuit crucifix⁹

ectus. Petrus reuersus. 𝔄ndreas trāſuersus. q: xp̄s tanꝙ caput obtinebat ſuperiora. petrus tanꝙ alter p̄nceps obtinebat iferiora. ⁊ ideo ꝯueniēs fuit ꝙ andreas teneret mediū: vt. ſ. manū dexterā porrigeret ad xp̄z petēs ab eo auxilium aſcēdēdi in celū. ſiniſtrā ad petrū petēs ſibi apiri regnū celoꝝ. Xp̄s in cruce fuit rectus vt reſpicēt mūdū quē redimebat Petrus reuerſus vt reſpicēt celū cuius claues tenebat. 𝔄ndreas trāſuerſus vt cuz vna manu peteret regnuz celoꝝ a xp̄o: cum alia ſcz claues a petro.

¶ De eodez Sermo tertius.

Stabat ioannes ⁊ ex diſcipulis duo ⁊c̄. Joan. i. Circa iſtam p̄mā vocationez andree tria tangunt̄. Nā in ioanne notatur fidelis teſtificatio cum dixit: Ecce agnus dei. Jn andrea: prudēs iterrogatio cū dixit: Rabbi vbi habitas. Jn xp̄o: benigna iuitatio cuz dixit: Uenite ⁊ videte. ¶ Circa p̄mū notādum ꝙ teſtificatio ioannis fuit andree cauſa ſalutis: q: mox xp̄m ſecutus fuit. per qd̄ dat̄ itelligi quātū valet vnū verbū ab vno ſapiēte audire. ⁊ cuz ſapiētibus ꝯuerſationē habere. Carbones aūt mortui iſimul poſiti ſeſe magis denigrāt. viui aūt magis ſeſe iflāmant. Uiui cum mortuis ⁊ mortuos accēdunt. Sic etiā peccatores inſimul habitātes magis ſe ingnāt. Sancti viri iſimul habitātes ſe inflāmant. Sancti viri cuz peccatoribus ꝯmorantes eis vitam p̄ſtāt. Joānes igit̄ andream docuit ⁊ ipſum perfecte ad ieſuz diſpoſuit. Et ipſe ſic diſpoſitus ad ieſum trāſiuit. Diſpoſuit autē ipſum quattuor modis. ¶ Primo ſicut diſponit̄ lucifer ad ſolē. Joānes erat lucifer. Job. xxxviij. Nūqd p̄duces luciferꝫ in tp̄e ſuo. Xp̄s erat ſol. Malach. iiij. Uobis timētibꝰ nomē meū orief̄ ſol iuſtitie. Lucifer autez diſponit ad ſolē p̄ vicinā denūciatōez. Alij pp̄he the fuerūt ſtelle: q: nūciauerūt xp̄z ſ3 de lōginquo. Jſte fuit lucifer: q: nunciauit ip̄m. ſ. de p̄pinquo cū ip̄m oñdit dicēs: Ecce agnꝰ dei. 𝔄ndreas igit̄ ſic diſpoſitꝰ de lucifero trāſiuit ad ſolez. i. de diſcipulatu ioānis ad diſcipulatum chriſti.

¶ Scd̄o ip̄m diſpoſuit ſicut lucerna ad lucē. Joannes erat lucerna. Joā. v. Jlle erat lucerna ardens ⁊ lucens. Xp̄s erat lux. Jo. i. Erat lux vera ⁊c̄. Lucerna autez diſponit ad lucē per quādam radiationē iperfectā. Joannes ergo tanꝙ lucerna lucebat ſed iperfecte. per ſuam tamen lucē iperfectā diſpoſuit andreā ad lucē perfectā. Et ſic andreas diſpoſitus de lucerna trāſiuit ad lucem. i. de iperfecta radiatōe ioannis ad p̄fectā lucē xp̄i. ¶ Tertio ip̄m diſpoſuit ſicut facula ad ignem. Joannes erat facula. Ecc̄. xlviij. Uerbum ipſius q̄ſi facula ardebat. Xp̄s erat ignis. Hebreo. x. Deus nr̄ ignis ꝯſumēs ē. Facula autē diſponit ad ignez p̄ quādā ſemiplenā iflāmationez. Joānes igit̄ tanꝙ facula iflāmabat ſ3 iperfecte. per ſuaz tn̄ iflāmationē iperfectā diſpoſuit andreā ad veri ignis iflāmationez p̄fectā. Et ſic andreas diſpoſitꝰ de facula trāſiuit ad ignē. i. de ſemiplena inflāmatōe ioannis ad plenā iflāmatōem veri ignis. i. xp̄i. ¶ Quarto ip̄m diſpoſuit tanꝙ p̄ccurſor ad regem. Joannes erat p̄curſor. Luc̄. i. P̄ibis eim ante faciem dn̄i ⁊c̄. Xp̄s erat rex. Apoca. xix. Rex regū ⁊ dn̄s dn̄antiū. Joānes igit̄ tanꝙ p̄curſor viam ad regez p̄parabat. Joan. i. Ego vox clamantis in deſerto ⁊c̄. Et ſic andreas p̄paratus de p̄curſore tranſiuit ad regē: ⁊ de militia militis trāſiuit ad militiam iperatoris. ¶ Scd̄o i beato andrea ponit̄ prudens iterrogatio cum dixit. Rabbi vbi habitas. Circa qd̄ notādum ꝙ xp̄s eſt luminoſus. p̄s. Amictus lumine ſicut veſtimēto: ⁊ ideo reqrit domū lucidā per ſapientiā ⁊ veritatē. Prouer. viij. Ego ſapiētia habito i ꝯſilio ⁊c̄. Eſt ſpecioſus. p̄s. Specioſus forma p̄ filijs hoīuz. ⁊ ideo reqrit domū mūdam per puritatē. p̄s. Tu autē in ſancto habitas. Sāctū. i. mūduz ⁊ purꝫ. Eſt trāqllus ⁊ qetus. Sap. xij. Tu autē dn̄ator virtutis cum tranqllitate iudicas. Et ideo reqrit domuz tranqllam per ꝯcordiā ⁊ bonitatez. p̄s. Factus eſt in pace locꝰ eius. Et excelſus. Job. xi. Excelſior celo eſt. ⁊ ideo reqrit domum altam per charitatem. Ecc̄. xxiiij. Ego in altiſſimis habito. Eſt ſtabilis ⁊ p̄petuus. Ecc̄. xlij. Dn̄s

dĩpotẽs stabilis in glĩa sua. Et iõ regrit domũ firmã ꝑ patiẽte stabilitatẽ. Sicut eim incus firmaꝛ ꝑcussionib⁹ sic domus dei firmaꝛ aduersitatib⁹. Et in tali do/mo xp̃s habitat. p̃s. Cu3 ip̃o sum in tri/bulatõe. Quia igiꝛ beatus andreas ha/buit domũ cordis sui lucidã: iõ xp̃s i eo habitauit tãquã luminosus. Quia ha/buit mũdã. in eo habitauit tãquã specio/sus. qꝛ hũit pacificã. i eo hitauit tãq̃ trã/quillus. qꝛ habuit altã. in eo hitauit tã/quã excelsus. qꝛ habuit firmã. in eo ha/bitauit tãquã ꝑpetuus. ¶ Tertio poniꝛ xp̃i benigna iuitatio cũ dixit: Uenite ⁊ videte. Uidere aũt hic sumiꝛ ꝑ oĩ sensu Aug. in li. cõfess. Dicimus nõ solũ vide qd luceat s3 ẽt vide qd sonat. vide quid adorat. vide qd sapiat. vide qd durũ sit Uiderũt ergo qꝛ ei⁹ gratiosam faciem cõspexerũt. Hester. xv. Ualde admirabi/lis es dñe ⁊ facies tua plena ẽ grãꝝ. Ei⁹ verba dulcissima audierũt. p̃s. Quam dulcia faucibus meis eloqa tua ⁊c̃. Odo/re paradisi quo plenus erat ꝑsenserũt. Cant. i. Trahe me post te curremus in odore3 vnguẽtoꝝ tuoꝝ. Amorẽ suũ sua/uissimum gustauerũt Eccle. xxiiij. Qui edunt me adhuc esuriẽt. Brachiij fidei ⁊ amoris eũ tenuerũt: ⁊ amplexati fuerũt Cant. iij. Tenui eũ nec dimittã. Prouer. iiij. Glorificaueris ab ea cum eam fueris amplexatus.

¶ De eodẽ. Sermo quartus.

AMbulans iesus iuxta mare galilee vidit du/os frẽs. Simonẽ qui voca/tur Petrus. ⁊ Andream fratrem eius. Matthei. iiij. Uocatio istorum apostolo/rum cõmendabilis est. ex parte vocan/tis. ⁊ vocatorum. ¶ Ex parte quidem vocãtis cõmẽdabilis ẽ quãtũ ad duo. s. quãtũ ad numerũ: ⁊ quãtũ ad officium. ¶ Quãtũ ad numeꝝ qꝛ vocati sunt insi/mul quattuor frẽs bini ⁊ bini: vt in isto euãgelio habeꝛ. Qd̃ factũ ẽ triplici d̃ cã. ¶ Prĩo ꝑp coꝝ plenã ɔsolationẽ. Si. n. fuissent diuisi: ⁊ aliqui non fuissent vo/cati non fuissent plene cõsolati. Chrys. super illud. Et vocauit eos. Erãt enim habitatione cõciues: dilectõe cõcordes: artificio pares fraternitatis pietate cõ/iuncti. Ideoq3 simul eos vocauit ne tot hoĩes ɔiũctos dissimilis vocato separet Uocauit ergo eos simul vt plena eis cõ/solatio deꝛ deus eim semꝑ dat plenã ꝑfe/ctam ⁊ plurã cõsolationẽ. Jo. xvi. Peti/te ⁊ accipietis vt gaudiũ vestrũ sit ple/nũ. E cõuerso aũt mũdus dat cõsolatio/nẽ deceptoriã: sicut p3 Luc. xij. in diuite qui dixit: Aĩa mea habes multa bona ⁊c̃. aut vacuã. Hiere. iiij. Aspexi terrã ⁊ ecce vacua erat ⁊ nihil. Aut semiplenã. p̃s. Uiri sanguinũ ⁊ dolosi nõ dimidia/bunt dies suos. Aut mixtã. Ysa. i. Uinũ tuũ mixtũ ẽ aqua. ¶ Secũdo ꝑp cõmen/dandã vitã socialẽ ad quẽ quattuor re/quiruntꝛ. ¶ Primũ ẽ recognitio infirmi/tatis ꝓprie: iõ poniꝛ ibi petrus q iterp̃/taꝛ agnoscẽs. Eccli. xxxi. Intellige que sunt ꝓximi tui ex teipso. ¶ Secũdũ est cõformitas volũtatis mutue. iõ ponitur ibi andreas qui interp̃taꝛ virilis: qꝛ ad volũtatẽ suã domãdã magna virtus re/quiriꝛ. Prouer. xvi. Melior ẽ patiens viro forti ⁊ qui dñaꝛ aĩo suo expugnato/re vrbiũ. ¶ Tertiũ ẽ supplicatio ire. Et iõ poniꝛ ibi iacobus qui iterpretaꝛ sup/plantator. Prouer. xv. Uir iracũdus ꝓ/uocat rixas. qui patiẽs ẽ mitigat suscita/tas. ¶ Quartũ est ꝑñtia diuine grẽ. Jõ poniꝛ ibi ioãnes qui interp̃taꝛ grã. Ue/ra eim socialitas nõ ẽ inter malos s3 bo/nos. Ecc̃. vi. Qui metuũt dñm inueniũt illũ. s. verũ amicũ. ¶ Tertio ꝑp fidei fir/mitatẽ. Nam ꝫm Chry. Fides in statu na/ture fuit debilis: qꝛ fundata fuit sup vnã pilam. i. sup abel. In statu legis scripte fortior: qꝛ initiũ veteris testamẽti funda/tũ fuit supra duas firmitates quasi sup duas pilas. i. moysen ⁊ aaron. In statu legis euãgelice fuit fortissima: qꝛ initiu3 noui testi fundatũ fuit sup q̃ttuor firmita/tes q̃si sup q̃ttuor pilas. s. petrũ andreã iacobũ ⁊ ioãnẽ: imo sup mõtẽ fortissimũ. s. xp̃3. p̃s. Fũdamẽta ei⁹ in mõtibus sctis ¶ Secũdo cõmẽdabilis ẽ quãtũ ad offi/ciũ qꝛ facti sunt piscatores hoĩum. Cir/ca qd̃ notãdum ꝙ deus hab3 piscatores venatores ⁊ vindemiatores. ¶ Piscato/res fuerunt ꝑdicatores ꝑmitiui qui vno tractu retis ꝑdicatõnis magna3 multi/

tudinem pisciū.i.hominum capiebant.
¶ Venatores sunt p̄dicatores moderni
q cū clamoribus vix capiūt vnam feraz
i.aiam. Hiere.xvi. Ecce ego mittā pisca
tores multos ꝛ piscabunt eos: ꝛ post hec
mittaz eis multos venatores ꝛ venabun
tur eos. ¶ Vindemiatores aūt erūt pre-
dicatores vltimi. qui cū falce diuini elo
quij vuas maturas a putridis sepabunt
Apoc.xiiij. Misit angelus falcē suaz in
terrā: ꝛ vindemiauit vineam terre. Mō
aūt diabolus ē vindemiator ꝛ xp̄s race-
morū collector. Mich.vij: Ve mihi q: fa
ctus sum sicut qui colligit in autūno ra
cemos vindemie. ¶ Ex pte aūt voca-
torū cōmendabilis ē ip̄a vocatio quātū
ad duo. ¶ Primo q: oia reliquerūt scilz
amorē terrenū: domesticū: ꝛ priuatum.
Terrenū quidē cū dr: Relictis retibus
ꝛ naui ꝛc̄. Matthei.xix. Ecce nos relin-
quimus oia ꝛc̄. Amorē domesticū cū dr:
Et patre ꝛc̄. Mat.x. Qui amat patrē ꝛ
mrem plusquaz me ꝛc̄. Amorē priuatuz
cū dicit: Secuti sunt eum ꝛ nō seipsos.
Jo.xij. Qui amat aiam suaz perdet eaz.
De his tribus amoribus dicit Luc.xiiij.
Si quis venit ad me ꝛ nō odit patrē su
um ac matrē. Hec referunt ad amorē do
mesticū. adhuc aūt ꝛ aiam suaz: hoc ad
amorē priuatū. Et qui nō baiulat crucē
suā ꝛ venit post me. s. pauperē: nō potest
meus eē discipulus. hoc refert ad amo-
rem terrenū. ¶ Secūdo cōmēdabilis fu
it eoꝝ vocatio. q: secuti sunt xp̄m. s. tāq̄
lucē: sodalē: ducē: ꝛ regē. qui vadit post
talē lucē non pōt offendere. Joā.xi. Si
quis ambulat in die nō offēdit ꝛc̄. Qui
vadit post talē sodalē nō pōt deficere q:
manū porrigit sibi adiutricē. p̄s. Tenui-
sti manū dxterā meā. Qui vadit post ta
lem ducē nō pōt errare. Joā.viij. Qui se
quit me non ambulat in tenebris. Qui
vadit post talē regē nō pōt corona care-
re. Apoc.ij. Esto fidelis vsqz ad mortem
ꝛ dabo tibi coronā vite. Beatus igit an-
dreas secutus ē xp̄m tāquā lucē in sua
cōuersione: q: tūc de tenebris ad lucem
venit. Tāquā sodalē in sua cōuersatiōe.
quia semper ibi adhesit. p̄s. Adhesit aia
mea post te ꝛc̄. Tāquaz ducez in sua pas
sione. Unde cantatur de eo. Et in ligno
crucis dux iusti fuisti. Tāquā regē i sua
glorificatione a quo coronā accepit. Vn̄
dixit cū eēt in cruce. Jam enim ego vi-
deo regē ꝛc̄.

¶ Sermo.v. ¶ De sancto Nicolao epo.
Sermo.i.

IUstus quasi leo cōside-
rans absqz terro-
re erit. Prouer.xxviij. Jn his
verbis sctūs atqz deuotus Ni
colaus a trib⁹ ꝯmēdat. ¶ Primo a vite
sanctitate cū dr: Justus. ¶ Scdo a mētis
magnanimitate ꝛ nobilitate. cū dr qua-
si leo cōfidens. ¶ Tertio a sciētie securi-
tate cum dr: Absqz terrore erit. ¶ Circa
primū notādū ꝙ s̄m Aug. vera iusticia i
trib⁹ cōsistit. s. i inocētia. bn̄ficētia. ꝛ hu
militate vera. Fuit ergo beatus Nicola
us iustus. ¶ Primo q: nulli nocuit. vn̄
dr: Puerilibus ānis inocēter trāsactis
ꝛc̄. i. Coꝛ.x. Sine offensiōe estote iudeis
ꝛ gētibus ꝛ eccle dei ꝛc̄. ¶ Scdo q: oib⁹
pfuit: q: ꝛ aurū dedit ꝛ triticū ipetrauit
p̄s. Dispsit dedit paupibus iusticia ꝛc̄.
¶ Tertio q: verā humilitatē seruauit.
vn̄ dr de eo ꝙ factus ep̄s eādē quā pri⁹
habebat hūilitatē seruabat. Tria eiz sūt
que hoiem cōsueuerunt imutare. s. etas:
dignitas: ꝛ psperitas. Sz beatus Nico
laus nō ē imutat⁹ a sua humilitate nec
ppter etatē: q: eā seruabat magn⁹ ꝛ par
uus. Deu.xxxiij. Sicut dies iuuentutis
tue: ita ꝛ senectus tua. Nec ppter digni
tatē: q: eā seruabat in p̄latiōe sicut ꝛ in
subiectione. Ecc.xxxij. Rectorē te posue
runt noli extolli. Nec ppter psperitatē
q: eā seruabat in psperitate sicut in ad
uersitate. Eccl.xxvij. Hō sensatus in sa-
piētia manet sicut sol. ¶ Circa scdm no
tandū ꝙ s̄m Gre. nazāzenū quadruplex
ē nobilitas. ¶ Prima causat ex carnis
ppagine. ¶ Scda ex ai virtute. De hac
duplici nobilitate dicit Hiero. Jlle apd̄
deū nobilior ꝛ potior ē nō quē nobilitas
generis: nec dignitas seculi: sed quē de-
uotio fidei deo ꝛ sancta vita cōmendat.
Jstā duplicē nobilitatē hūit sctūs Nico
laus. vn̄ dr de eo. nobilissimis natalib⁹
ortus. quo ad primā. velut lucifer Nico
laus emicuit. quo ad secūdaz. Jtē dicit
ꝙ fuit nobil' gñe: sz nobilior fide. ¶ Ter-

tia causat̄ ex legali adoptiōe. sicut patet
Exo.ij. Ubi filia pharaonis moysen in
filiū adoptauit. Istā habuit sctūs nico-
laus in dei filiū p spūm sctm̄ acceptat⁹.
Ro.viij. Nō eim̄ accepistis spūz seruitu
tis ⁊c. ¶ Quarta causat̄ ex diuie imagi-
nis ipressiōe s̄m quā oēs hoies sūt equa
liter nobiles. De qua dr̄ Actu.xvij. Ipsi
us eiz ⁊ gen⁹ sumus. Si ergo honoram⁹
imaginē depictā multofortí⁹ honorare
debemus imaginem dei nobis ipressam.
Ecc.x. Fili i māsuetudinē serua aiaz tu
am ⁊ da illi honorē s̄m meritū suū. Ista
imago in pctōribus adeo obfuscat̄ ꝙ a
deo nō cognoscunt̄. Mat.xxv. Amē di-
co vobis nescio vos. ¶ Circa tertiū nota
tur ꝙ ip̄e fuit securus in vita ⁊ i morte.
In vita ꝑꝑ securā cōsciam. Prouer.xv.
Secura mēs quasi iuge cōuiuiū ꝓpt̄ bo
noꝝ operum affluētiā: qđ indicabat olei
emanatio. Quā quidē affluētiā pruden-
tes virgines hūerūt ⁊ iō secure dormie-
runt. vt habet̄ Mat.xxv. Propter spūs
scti pn̄tiā: qr a sua pueritia grām dei ha
buit: ⁊ in ip̄a semꝑ ꝑseuerabat. Ista enim
tria s̄m Chryso. hoiem sanctū faciūt esse
securū. Fuit ēt securus in morte. Primo
propter gloriam reuelataz ⁊ angelicam
custodiam. Angeli eniz sibi morienti ap
paruerunt. ⁊ suam gloriam sibi reuela-
uerunt: ⁊ ipsum custodierunt. p̄s. An-
gelis suis deus mandauit de te. ¶ Se-
cundo propter recōmendationem diui-
nam: quia deo se deuote recōmendauit
dicens: In manus tuas comendo spiri-
tum meum. Sap̄.iij. Justorum anime in
manu dei sunt. ¶ Tertio propter cele-
stem armoniam. Quia angeli ipsius ani
mam in celum cum laudibus deduxe-
runt. Isaie.xxiiij. A finibus terre lau-
des audiuimus ⁊ gloriaz iusti. valde igi
tur secura eius anima in morte esse po-
tuit que sic habuit consciētiaz puram:
bonorum operum affluentiam ⁊ dei gra
tiam que sic habuit angelos custodien-
tes suam gloriam reuelantes cum laudi
bus eius aiam deducētes: ⁊ manus dei
in omnibus ꝓtegentes.

¶ Sermo.vi. ¶ De eodem sermo secun
dus.

Thesaurus desiderabilis ⁊ ole
um in habitaculo iusti. Pro-
uer.xxi. Iste iustus fuit sctūs
Nicolaus. de quo dr̄: iuste pie viuendo
⁊c. Quattuor aūt hic sūt vidēda. ¶ Pri-
mo quare dr̄ iustus. ¶ Secūdo qđ ē eius
hitaculū. ¶ Tertio qs ē iste thesaurus.
¶ Quarto qđ ē oleū istud. ¶ Circa pri-
mū notādū ꝙ Aug. in li. de ꝑfectōe iusti
cie tractās illud verbū Mat. vi. Atten-
dite ne iusticiā vestrā faciatis ⁊c. dicit
ꝙ dn̄s ibi in tribus iusticiā cōprehēdit.
scilz in ieiunij obseruatōe. in elemosyna
rū largitōe. ⁊ in deuota orōe. Istas tres
ꝑtes iusticie habuit Nicolaus. ¶ Prio
habuit ieiunij obseruationē. vn̄ cū ad-
huc eēt infans feria quarta ⁊ sexta tātū
semel lac sugebat. Thren.iij. Bonū ē vi-
ro cū portauerit iugū dn̄i ab adolescen
tia sua. Iste aūt portauit ab infantia sua
nō a senectute tm̄. Portāti ergo iugum
ab adolescētia bonū erit purū. s. gloria
sine pena. Portāti a senectute sua bonū
erit mixtū. i. glīa cum pena purgatorij.
Non portāti in aliqua etate sua malum
erit purū. s. pena eterna. Istā triplicem
drīaz tangit ꝓpheta dicens: Calix i ma-
nu dn̄i vini meri plenus mixto ⁊c. ¶ Se
cūdo habuit elemosynaꝝ largitionē: qr
oēs diuitias suas distribuit: ⁊ dedit pau
peri nō diuitibus. i. illi hoi q filias suas
pre pauꝑtate ꝓstituē volebat. dedit đ me
liori non de deteriori: qr aurum. de ꝓprio
p̄ rimonio nō de alieno dedit. ꝓpter ho
norē dei: nō ꝓpter fauorē populi. ¶ Ter
tio habuit deuotā orōez. vacauit eiz ora
tioni in sua iuuētute. vn̄ dr̄. Eccle sancte
frequētās limina ⁊c. ⁊ in reliqua sua eta
te. Un̄ dr̄ ꝙ factus ep̄s in orōe vigilabat
⁊ in morte: qr tunc psalmū. In te dn̄e spe
raui: deuote dixit. Luce.xviij. Oportet
semꝑ orare ⁊ nō deficere. ¶ Circa scđm
notādū ꝙ quadruplex ē eius habitacu
lum. ¶ Primū ē corpus qđ ē habitaculū
aie. Job.xviij. Pctm̄ reddit habitaculū
iusticie tue. ¶ Secūdū ē aia que ē habi-
taculū spūs sancti. Eph.ij. In quo ⁊ vos
coedificamini in hitaculū dei in spū scō.
¶ Tertiū ē monumētū qđ ē hitaculum
corpis. p̄s. Sepulchra coꝝ domus illoꝝ

in eternū. ¶ Quartū ē celū: qđ ē hītaculū aīe ⁊ corꝑis. Eccl'.xxiiij. In hītatione sancta corā ipso ministraui. ¶ Circa tertiū notādū ꝙ in primo hītaculo.i.i corpore hūit thesaurū virginalis mūditie: qꝛ virgo fuit. Mat.xiij. Sile ē regnū celoꝝ thesauro abscōdito in agro.i.i corpore terreno.ij. Coꝝ.iiij. Hēmus aūt thesaurū istū in vasis fictilibꝰ. Et dr̄ virginitas thesaurus pp suā ꝓciositatez. Eccli.xxxvi. Nō ē cōdigna pōderatio cōtinentis aīe. ¶ In scđo habitaculo.i.i aīa habuit thesaurū diuine sapiētie: qꝛ magnā sapiētiā habuit. de quo thesauro dicit Sap̄.vij. Infinitꝰ thesaurus ē hoībus. Job.xxviij. Nescit hō ꝓciū eiꝰ. ¶ In tertio hītaculo.s.i monumēto ē thesaurus ꝓciose margarite.i.corpus suū ꝓciosuz. Mat.xiij. Qui ꝓfert de thesauro suo.i.de corꝑe suo ꝓcioso noua ⁊ vetera vt vocent vetera miracula que olim ab alijs sctīs sunt facta. Et noua que ab alijs facta nō fuerūt. ¶ In quarto hītaculo.i.i celo hūt thesaurū suoꝝ meritoꝝ. Mat.vi. Thesaurizate vobis thesaurū in celo Ibi thesaurus ē iueterabilis.iō dr̄: Ubi neqꝫ erugo. Est icorruptibilis: iō dr̄: Neqꝫ tinea. Est inamissibilis: iō dr̄. Ubi fures nō effodiūt. ¶ Circa quartū notādū ꝙ i prīo hītaculo.i.i corꝑe habuit oleuz māsuetudinis: ꝑ qđ oēs ad se trahebat. Cant.i. Oleū effusum nomē tuū ⁊c̄. Res rigida oleo inūcta efficit māsueta. Sic hō durus si oleo spūs scti inungit: i māsuetudinē cōuertit. In cuius figura iacob lapidē oleo vnxit. vt habet Gen̄.xxviij. Dicit aūt Amb.in li.de offi. In senibus grauitas: in iuuenibꝰ alacritas: in adolescētibus verecūdia cōmendat. Nō fuit ergo mirū si sanctꝰ Nicolaus oībus sit cōmēdabilis ⁊ amabilis: qꝛ habuit verecūdiam cū adolescētibus. vñ dr̄: Pudore bono repletꝰ ⁊c̄. Alacritatē cū iuuenibus. Uñ dr̄ ꝙ erat alacer i exhortādo. Grauitatē cū senibꝰ. Uñ dr̄ ꝙ grauitatē in oībus sectabat. ¶ In scđo hītaculo.i.i aīa hūit oleū charitatis. Uñ dr̄: Copiose charitatis Nicolaꝰ pontifex ⁊c̄. Et significat charitas ꝑ oleū: qꝛ sicut oleū supereminet alijs liquoribus: sic charitas supeminet oībꝰ alijs virtutibꝰ.i.Corint.xiij. Adhuc excellētiorē viā vobis demōstro ⁊c̄. ¶ In tertio hītaculo.i.in monumēto hūit oleū pietatis. Illud enīz oleum qđ emanat significat eiꝰ pietatē qua abūdauit. Totus eīz mūdus plenꝰ ē doctrinis suis: ⁊ misericordijs suis. p̄s. A fructu frumēti vini ⁊ olei sui multiplicati sunt. Multiplicatus ē eīm mūdus pane sue doctrine: vino grē: ⁊ oleo misericordie. ¶ In quarto hītaculo.i.in celo hꝫ oleū eterne iocūditatis. ysa.lxi. Dabo eis coronā ꝓ cinē: oleū gaudij ꝓ luctu: pallium laudis ꝓ spū meroris. Sācti eīm viri in ꝑūti fuerūt in humiliatione: luctu: ⁊ merore. Sed ꝓ cinere humiliationis habebūt regalē sublimitatē: ꝓ luctu mentis iocūditatem: pro merore imortalitatem.

Sermo.viij. ¶ De eodē. Sermo tertius.

Quēcunqꝫ elegerit dn̄s ipe erit sctūs. Nūe.xv. ¶ In his oñdit ꝙ btūs Nicolaꝰ fuit sctūs ⁊ miraculose electus. ¶ Circa primū notādū ꝙ fuit sctūs: qꝛ hūit sanctitatis effectiua: cōseruatiua: ⁊ oñsiua. ¶ Effectiua āt sctitatis tria sūt ſm Chry.s.cordis mūditia: spūs scti grā ⁊ bonoꝝ opeꝝ affluētia. Ista tria habuit sctūs Nicolaus. ¶ Primo mūditiaz: pp quā dicit amicus dei Nicolaus. Quia sicut dicit Proue.xxij. Qui diligit cordis mūditiaz ꝓpter grāz laborum suoꝝ habebit amicū regē. ¶ Scđo habuit spūs sancti grāz in suo pricipio: qꝛ sctē icepit p̄s. Dn̄e ꝑuenisti eū in bn̄dictiōibus dulcedinis. Et in suo medio: qꝛ socialit vixit. Prouer.xviij. Uir amabilis ad societatē magis amicus erit ꝙ̄ frater. Et in suo vltimo: qꝛ gratiose finiuit dicēs. In manus tuas dn̄e. ¶ Tertio habuit bonoꝝ operū affluētiā. Habuit eīm opera pnīe quo ad se. vnde dr̄. Multo ieiunio macerabat corpus.i.Coꝝ.ix. Castigo corpus meum: ⁊ in seruitutē ⁊c̄. Misericordie quo ad ꝓximū. vñ dr̄. Erat enim valde cōpatiens ⁊c̄. Job.xxxi. Ab infantia creuit mecum miseratio. Et gratie quo ad deum: quia in orationibus vigilabat. primo Petri quarto. Uigilate i oratiōibus. ¶ Secūdo habuit ꝯseruatiua

sanctitatis que sunt tria. ¶ Primum est carnis mortificatio: q̄ȝ statim ipse a sua pueritia carnē mortificauit. In sua eniȝ adolescētia ipsa caro est mortificanda. In cuius figurā magi puero myrrhā obtulerūt. vñ dr̄. iiij. Reg. iiij. Afferte vas nouū ⁊ nō vetustū: ⁊ mittite in illud sal. ¶ Scḋm est mulierꝫ vitatio. vñ dr̄ ꝙ mulierū ꝯsortia quasi quādā pestē fugiebat Sicut eni dr̄. Ecc. xlij. De vestimētis ꝓcedit tinea: ⁊ a muliere iniquitas viri. ¶ Tertiū est deuota orō. Uñ dr̄ ꝙ nō tm̄ in die sȝ ēt i nocte sp̄ orabat: ⁊ ad matutinas etiā adhuc laicus ibat. p̄s. Querite dñīȝ. s. in orōne ⁊ ꝯfirmamini ⁊c̄. ¶ Tertio hūit sanctitatis ostēsiua que tria sūt ¶ Primū est mūdi despectio. vñ dr̄. Gloriā mūdi spreuit. Jaco. iiij. Quicūqȝ voluerit eē amicus seculi huiꝰ ⁊c̄. Ex quo sequit̄ ꝙ qui nō est amicus seculi: ē amicus dei. ¶ Scḋȝ est v̄bi dei deuota auditio. vñ dr̄. Ecclesie sancte frequētās limina ⁊c̄. Joā. viij. Qui ex deo est verba dei audit. ¶ Tertiū ē miraculoꝝ opatio vñ dr̄. Deus q beatū nicolaū innumeris decorasti miraculis ⁊c̄. per qḋ ostēdit̄ q̄ȝ te fuerit potētie apḋ deū Matt. xxi. In qua ptāte hec facis. Quāte fidei apud seip̄m. Luce. xvij. Si hūeritis fidē sicut granū sinapis ⁊c̄. Quāte charitatis erga p̄ximū quē semp ad bonū īducere satagebat. mō v̄bis. mō exēplis. mō miraculis. ij. Coꝝ. v. Siue mēte excedamꝰ ḋo s. miracula faciēdo. siue sobrij sumus vobis. s. verba ⁊ exēpla p̄bēdo. ¶ Circa āt electionē ipsius notādū ē ꝙ ipsa electio cōmēdabilis fuit. ex pte eligētiū. electi ⁊ modi eligēdi. ¶ In electoribus qdem tria cōmēdabilia fuerūt. ¶ Primū ē deuota orō: q̄ȝ tota nocte oratiōibus institerāt. Uñ etiā xp̄s electurus aplos iuit in montē orare. vt hȝ Luc. vi. Et aplī in electōe Mathie orātes dixerūt. Tu domine qui nosti corda ⁊c. ¶ Scḋȝ est diligēs inq̄sitio: q̄ȝ p̄latus nō dȝ precipitāter eligi. sed cū diligētia inq̄ri: q̄ȝ q idoneū querit idoneū inuenit. Quesiuit dñs idoneuȝ ⁊ iuenit dicēs. Inueni dauid s̄uū meuȝ. Quesierūt electores myrrhee ciuitatis ep̄m ⁊ inuenerūt. ¶ Tertiū est recta intētio q̄ȝ nō dȝ q̄s intēdere eligere istū vel illū q̄ȝ est p̄pinquus vel amicus: sȝ quia magis idoneus. vñ dixerūt aplī Actu. i. Tu dñe q corda nosti oiuȝ ⁊c̄. Per quod datur itelligi ꝙ electores plus debēt respicere ad grās spūales q̄ȝ corpales. scilicet plus ad bonitatē q̄ȝ ad nobilitatem. plus ad scietiā q̄ȝ ad potētiā. plꝰ ad populi vtilitatē: q̄ȝ ad carnē ⁊ sanguinem. Sȝ dr̄ Joā. xviij. ꝙ ancilla hostiaria petrū introduxit in atriū principis sacerdotū. Quia caro q̄ dȝ esse ancilla sepe introduxit prelatū. Cū tm̄ Exoḋ. xij. dicat̄ ꝙ postes domus itingebant̄ sanguine agni. q̄ȝ nō dȝ q̄s itroduci in domuȝ dei respectu sanguinis p̄prij. sed sanguinis crucifixi. ¶ Scḋo fuit cōmendabilis ex pte ipsius electi: in quo tria cōmēdabilia fuerūt. ¶ Primū est eminētia vite. q̄ȝ a sua pueritia scē viuere icepit. Grego. tm̄ dȝ actionē pplī actio trāscēdere p̄sulis: q̄ȝtū distare solet a grege vita pastoris. ¶ Scḋm est pfectio sciētie ⁊ doctrine. iō dr̄. Quicqd ḋ scripturis itelligere poterat armariolo cōdebat pectoris. Factus etiaȝ ep̄s sollicite pplo predicabat. Hiere. iij. Dabo vobis pastores iuxta cor meū ⁊ pascēt vos scia ⁊ doctria. ¶ Tertium est firmitas ꝯstātie. Uñ tres pueros iiuste iudicatos ꝯstāter eripuit ⁊ iudicē reprehēdit. Ecc. vij. Noli querere fieri iudex nisi v̄tute valeas erūpere iniqtates. Uñ dñs primo p̄lato iposuit nomen petrus: qḋ a petra dicit̄. ¶ Tertio fuit commēdabilis ex parte modi eligēdi. ¶ Primo q̄ȝ fuit canonica. s. per cōpromissum ⁊ diuinā inspirationē. Hebre. v. Nec q̄s q̄ȝ sibi assumat honorem ⁊c. ¶ Scḋo q̄ȝ fuit pacifica: q̄ȝ oēs ꝯsenserūt. Sed dr̄ Geñ. xxv. ꝙ in vtero rebecche filij collidebantur. q̄ȝ p̄lati q dñt eē filij ecclīe quotidie intricant̄. ¶ Tertio fuit discreta. Tunc eni electio est discreta. qñ si in collegio ē psona idonea eligit̄. si extra collegiū est: magis idonea assumit̄. Jḋ sanctus nicolaus extra collegiū fuit electus: q̄ȝ erat valde idoneꝰ. iiij. Reg. x. Elige meliorē de filijs dñi nr̄i nō enim tenentur eligere optimum quia nō posset inueniri. Sȝ aut bonum aut meliorē. Si enim in collegio est bonus: extra collegium melior. bono est melior preponendus.

Sermo.viij. ¶ De eodē Sermo.iiij.

INuenit gratiā corā ocu
lis dñi. Ecc.
xliiij. Tota vita bti Nicolai fu
it gratiosa. qđ pȝ ex septem.
¶ Primo q: fuit grōse natus. ⁊ hoc ex
parte vtriusqȝ generantis ex pte geniti
⁊ mōi generādi. ꝑ Prio ex pte generāti-
um. q: lȝ essent iuuenes. tñ mox vt nat⁹
est ꝯtinēter vixerūt. Ex quo pȝ ꝙ erant
matrimonialiꝭ iūcti. nō vt libidini deꝭ-
uirēt. sed vt ꝓlem educādā a dei serui-
tiū gñarēt. ꝑ Scđo ex pte geniti quia ad
vbera pēdens quarta ⁊ sexta feria ieiu-
nabat. Hoc āt nō fuit a natura q: tūc in
oībus paruulis semꝑ idē ꝯtingeret vel
frequēter. neqȝ a casu: q: tūc feria a feria
nō destingueretꝭ. nec a ꝓposito quia tūc
vsum liberi arbitrij nō habebat. Restat
ergo ꝙ fuerit a singlari dei dono. ꝑ Ter
tio ex pte modi generādi. q: gñatus est
ꝑ orōnē. parētes enī sui deū orauerunt
vt filiū eis ꝯcederet quē nō tā diuitiarū
ꝗ̄ morꝫ haberēt hēdē. i. Reg. i. Pro pue
ro isto rogaui ⁊ dedit mihi dñs petitio-
nem meā. ¶ Scđo fuit gratiose educa-
tus. ꝑ Prio. s. vt iuuenū lasciuias euita
ret. Ecc. xiij. Qui tetigerit picē inqnabi
tur ab ea. ꝑ Scđo vt eccliam frequenta
ret. Vñ dr ecclie sancte frequētans limi
na ⁊c. glosa suꝑ Matt. Ingressus iesus
vrbē tēplū adijt dās formā religiōis. vt
quocūqȝ imus: ꝓmo domū orōnis adea
mus. ¶ Tertio vt v̄ba dei libēter audi-
ret ⁊ seruaret. Vñ diciꝭ: Quicqd de scri
pturis audire poterat armariolo conde
bat pectoris. Prouer. viij. Btūs hō q au
dit me: ⁊ q vigilat ad fores meas quoti-
die. ꝑ Quarto vt corpus ieiunio mace-
raret. Unde dicitur: Beatus nicolaus
adhuc puerulus multo ieiunio macera
bat corpus. ꝑ Quito vt operibus pieta
tis se assuefaceret. Vñ dicit. Affluēs mi
sericordie visceribus: dato auro triū vir
ginū nephas ꝓhibuit. Job. xxxi. Ab in-
fantia mea creuit mecū miꝭatio. ¶ Ter
tio fuit gratiose electus premissa orōne
exēplo aplorꝫ Act. i. Orātes dixerūt ⁊c.
ꝑ Scđo diuina reuelatiōe. q: vox de ce-
lo lapsa fuit vt eligerēt nicolaū. Lȝ enī
quidā per hominē sine deo sint intrusi.

qdā per hoīem ⁊ deū sint canōice electi.
quidā a seipsis sine hoīe ⁊ deo sicut am
bitiosi. Iste tñ fuit elect⁹ a deo sine hoīe
vt apli. ꝑ Tertio fuit elect⁹ d̄ oīuꝫ ꝯsen
su ⁊ approbatōe. vñ diciꝭ ꝙ eo viso oēs
laudauerūt dei magnalia. Prouer. xx
viij. In exaltatiōe iustorꝫ multa gloria ē.
¶ Quarto fuit electus inuitus ⁊ cum'q̄
dā coactione. Vñ poterat dicere cū pro-
pha. Exaltatus aūt humiliatus sum ⁊
conturbatus. ꝑ Quinto fuit in episco-
patu gratiose cōuersatus. Ipse enī po
pulū suū pauit v̄bo. Vñ legiꝭ ꝙ erat ef-
ficax in loquēdo. Pauit oratiōis suffra-
gio q: in orationibus ꝓ populo vigila-
bat. De his diciꝭ. Ecc. vi. Nos autē ora
tioni ⁊ ministerio verbi erimus istantes
Pauit exēplo. vnde dicitur ꝙ eādē quā
prius grauitatē seruabat. i. Thimo. iiij.
Exēplū esto fidelibus in verbo. in ꝯuer-
satione. Pauit tꝑali subsidio: q: popu-
lo fame laboranti triticum impetrauit.
¶ Quinto fuit gratiose mortu⁹. Est. n.
mortuus cū gratia dei. Vñ diciꝭ ꝙ oīuꝫ
v̄tutū charismate replebaꝭ Apoc. xiiij.
Bti mortui q in dño moriunꝭ. Cū bona
fama populi. vñ diciꝭ oībus se amabilē
exhibuit. Cū bona ꝯscia sui. Bonā enī
ꝯsciētiā habere potuit. qui a cunabilis
xp̄o seruire incepit. ꝓpter ista tria diciꝭ
Geñ. xxv. Mortuus est in senectute bōa
Et iō cū bona fama ppli plenus dierū
⁊ ideo cū bōa ꝯscia sui. ꝯgregatusqȝ est
ad pplm suū: ⁊ iō cū gratia dei. ¶ Sex-
to fuit gratiose sepultus. In sepulchro
enī suo tria erāt. s. margarita corporis
emanatio olei ⁊ emanatio aque. In mar
garita corporis fuit fulgor mūditie. In-
star enim margarite fuit cādidus ꝑ mū
ditiā. celesti rore generat⁹ ꝑ diuinā gra-
tiā. ⁊ paruus ꝑ hūilitatē verā. In oleo
notaꝭ abūdātia misericordie que in ip̄o
fuit. In aqua abūdātia gratie qua sem
ꝑ abundauit. ¶ Septio fuit gratiose as
sumptus. Fuit enī assumptus cū custo-
dia angelica. Vñ cū moreretur rogauit
deum vt angelū suū mitteret. Et vidit
angelos ad se veniētes cū ꝓtectiōe diui
na: q: deo se recōmēdauit dicēs. In ma
nus tuas domine cōmendo spiritū meū
Cū secura cōsciētia. Securā enim cōsciē

tiam habere potuit q nunq̄ peccauit q
deo ſp̄ ſuiuit. Prouer.xv. Secura mens
quaſi iuge ↄuiuiū. Cū recepta euchari-
ſtia: qꝛ ſacra corporis ⁊ ſanguinis dei ſu
ſcepit. Et cū celeſti melodia: qꝛ dū aſſu-
meret celeſtis melodia audita eſt in celo
Alia qdē de vita egrediēs gnque timet
ſ. demones. penā. pctā. dubietatē viaruꝫ
⁊ vlulatū ⁊ clamorē demonū. Sꝫ iſte nō
timuit demones q ſic fuit ab angelis cu
ſtoditus. Nec penā q ſic fuit in māu dei
recōmendatus. Nec peccata q ſic fuit in
ↄſcia ſecurꝰ. Nec dubietatē ſeu diuerſi-
tatē viaꝝ q tali duce. ſ. a xp̄i corpe fuit de
ductus. Nec vlulatū demonū q tali leti-
tia fuit pfuſus. yſa.lv. In letitia egredie
mini ⁊ in pace deducemini. Montes ⁊
colles cātabūt corā vobis laudē: ⁊ oia li
gna regiōis plaudēt māu. Ipſe eim aie
qn̄ aſſumūt gaudēt. idō dr̄. In letitia egre
diemini. ⁊ tota trinitas gaudet. idē dr̄:
Mōtes. Et angeli. idō dr̄. colles. ⁊ oēs ſci
q fuerūt de nr̄a regione gaudēt. idō dicit.
Et oia ligna regionis plaudēt māu ⁊c̄.
¶ Sermo .ix. ¶ De eodē Sermo qntꝰ.

NOn eſt inuētus ſilis illi ⁊c. Ecc̄. xliiij.
Quilibet ſctūs in aliq̄ ṽtu-
te emicuit in q̄ nullus ſilis
ſibi fuit. ꝓpter qđ dr̄. Nō ē inuētus ſilis
illi. Et i h̄ appet ſapia dei q̄ i tāta varie-
tate ſcōꝝ tātā ponit varietatē ṽtutū. q̄ lꝫ
nobis n̄ ſit cognita: deo tn̄ ē nota. Si eiꝫ
tāta ē diuerſitas i faciebꝰ: pōt eē ꝓculdu
bio ⁊ i aiabꝰ. ¶ Hūit igit ſcūs nicolaus
q̄tuor priuilegia ꝑꝑ que p̄t dici. Nō eſt in
uētus ſilis illi. ¶ Primū ē feſtina ſcifica
tio: qꝛ a mr̄is vberibus ſcūs fuit. felix q
dicere potuit cū ꝓpha. Spes mea a iu-
uētute mea. ſicut fuerūt. Martinꝰ ⁊ Bn̄
dictus q a iuuētute deo ſeruire icceperūt
Felicior q dicere pōt. Spes mea ab vbe-
ribꝰ mr̄is mee. ſicut fuerūt Nicolaus ⁊
Bn̄icꝰ. ille ab vberibꝰ. abſtinēdo iſte ad
huc ſub nutrice ↄſtitutꝰ i tra iacēdo. Fe-
liciſſimus q dicere potuit. Spes mea ab
vtero mr̄is mee. ſicut fuit ſanctus Joan
nes baptiſta. q fuit in vtero ſanctificatꝰ.
Nullus aūt ſenex pōt dicere. Spes mea
a ſenectute mea. Sed ne ꝓijcias me in tē
pore ſenectutis. Talis eniꝫ nō pōt de ſu-
is meritis ↄfidere. ſed ne ꝓijciatur a dei
miſericordia dꝫ orare. Et qꝛ beatus nico
laus ſic tēpeſtiue incepit pōt ſibi ↄueni
re qđ dicitur Ecc̄. xxxix. iuſtus Cor ſuuꝫ
tradet ad vigilādū diluculo ad dn̄m q
fecit illū. Sūt q deo tradūt bona ſua. qđ
magnū eſt. Alij corpa ſua: qđ maius eſt
Alij corda ſua. qđ maximū eſt. Btūs aūt
nicolaus tradidit ⁊ bona ſua ad diſpgē
dū. ⁊ corpus ſuū ad macerādū. ⁊ cor ſuū
ad orandū. ⁊ hoc fecit diluculo. i. in ſue
etatis p̄mordio. ¶ Scōm eſt miraculoſa
electio: qꝛ voce de celo lapſa electus fuit
Et hoc accidit ex eo ꝙ electores iſtabant
ieiunijs. orōnibꝰ. ⁊ vigilijs. Per hec eni
tria meremur a deo bonū p̄latū habere.
De ieiunijs habet. Act. iiij. In electione
pauli ⁊ barnabe. De orōnibus habetur
Act. i. i electiōe mathie. De vigilijs ſimt
⁊ orationibus habetur. Luc̄. vi. In xp̄o
qui electurus ap̄los pnoctauit in orōne
dei. ¶ Tertiū eſt miraculoꝝ crebra opa-
tio. quoꝝ quedā opatus eſt i maiori mū-
do quedam in minori. In maiori mun
do opatus eſt in quatuor elemētis quia
nautis mare trāq̄llauit. tēpeſtatē ab ae-
re fugauit. ignē diane extixit. ⁊ terrā ſte
rilē fecūdauit. In minori aūt mūdo. i. in
hoie multa eſt miracula opatꝰ. Quibuſ
dā eni ſubuenit a tribulatiōe quā patie
bant a diabolo. ſicut qn̄ reſuſcitauit pa
tri filiū a diabolo ſtrangulatū. Quibuſ
dā a tribulatiōe quā iuſte patiebant a
deo ſicut qn̄ reſuſcitauit filiū patri cum
cipho in mari ſubmerſuꝫ. Quibuſdā a
tribulatiōe quā patiebant a tyrāno. ſic
qn̄ patri reddidit filiū a ſoldano detētū
Quibuſdā a tribulatiōe quā patiebant
in rebus. ſicut iudeo: q imaginē nicolai
in domo ſua fecerat. Quibuſdā a tribu
latiōe quā patiebant in pſonis. ſicut tri
bus pricipibus falſo ↄſtātino ab iuidis
accuſatis. Quibuſdā a tētatione quam
patiebant in aiabus. ſicut ep̄o qui a dia
bolo tētabatur qui ſe in forma mulieris
poſuerat. ¶ Quartū eſt olei i monumē
to effuſio. per quod dat itelligi quāte fu
it miſericordie in mundo: ⁊ quāte miſe-
ricordie exiſtat in celo. Unde poteſt ſibi
cōpetere illud Job. xxix. Petra funde-
bat mihi riuos olei. Ipſe enim fuit pe-

tra:i.tritus:q3 se macerabat. Fuit dur⁹:
q3 nullis aducrsis cedebat. Fuit etiā fir/
mus q3 cōstanter arguebat. Iste autem
oleum fundebat:q3 misericordiā ipende
bat liberaliter contra illos qui nō effun
dunt. sed ab eis magnis precibus obti/
netur. Prouer.xxij. Qui pronus est ad
misericordiā benedicetur. Effundebat
autem riuos:quia misericordiā impēde
bat abūdāter. Solus de⁹ hēt miāz vni
uersalē tāq̄ fluuiū:sancti aūt pticularez
tanq̄ riuos. Ecc̄.xviij. Miseratio hoīs
circa ꝓximū suū. Miā aūt super omnē
carnē. Et dicit riuos olei nō vini:q3 ma
gis voluit sequi pietatem q̄ seueritatez.
Ecc̄.vij. Noli eē iustus nimis. Utrūq3 tn̄
in casu ē necessariū q3 samaritan⁹. vt hr̄
Luc.x. Infudit vinū 7 oleū sauciato.

¶ Sermo.x. ¶ De scā lucia ſmo pm⁹

Mulierem fortem quis i
ueniet. Prouer.xxxi. Tempe salomonis
nulla mulier inuenta est for
tis. Tpe autē gratie inuenta ē vna fortis
sima. s. beata virgo. Inuente sunt 7 alie
fortes. s. sancte virgines mūdū cū carne
vincentes. inter quas fuit beata Lucia
cuius fortitudo in tribus appuit. ¶ Pri
mo in hoc q̄ vicit oīa blādimēta oīum
victorū. s. auaritiā. luxuriā. 7 supbiam.
Auariciā vicit p liberalitatē:q3 p̄rimo/
niu3 erogauit. dedit aūt paupibus in vi
ta oīa 7 seipsa3:q3 dedit pauperibus vt
haberēt celestem thesaurū. Matth.xxi.
Uende oīa que habes 7 da pauperibus
7 habebis thesaurū in celo. Quia ōdit
in vita premisit ad locū securu3. Matt.
vi. Thesaurizate vobis thesauros in ce
lo 7c̄. Quia dedit oīa recepit cētuplum
Mat.xix. Ois qui reliquerit domū 7c̄.
centuplū accipiet. Quia dedit seipsam
.i. corpus mortale:recipiet ipm glificatū
ad Phil.iij. saluatorē expectamus do/
minū nostrum 7c̄. ¶ Secundo vicit lu/
xuriā p virginitatē. vn̄ dixit agatha Io/
cundum deo in tua virginitate habita/
culum preparasti. Ex quo patet q̄ habi
taculum mentis sue fuit iocundū. purū
7 preparatum. fuit iocundum:q3 nunq̄
spiritum sanctum per peccatum ꝯtrista
uit. Eph.iiij. Nolite ꝯtristare spiritum
scm̄ dei. Fuit purū:q3 puritatē mentis 7
corporis ꝯseruauit. iō dixit: In tua vir/
ginitate. Un̄ ipa ait: Corruptores mētis
7 corpis nūq̄ sciui. ps. Domū tuam dn̄e
decet scitudo. Fuit p̄paratū: q3 oib⁹ vir
tutib⁹ se ornauit. Ecc̄.ij. Qui timēt dn̄m
p̄parabunt corda sua. ¶ Tertio vicit su
pbiā p humilitatē. vn̄ humiliās se dixit:
Ancilla xp̄i su3. Aliqn̄ aia ē ācilla pcti.
Ioā.viij. Ois q facit pctm̄ seruus est pec
cati. Aliqn̄ numi. Luce.vi. Non potestis
deo ſuire 7 māmone. Aliqn̄ dyaboli.ij.
Pet.ij. A quo qs supatus ē: eius 7 seru⁹
est. Aliqn̄ ꝓprij corporis. ad Rom.xvi.
Xp̄o dn̄o nō seruiūt:sed suo ventri. Hec
aūt noluit eē ancilla pcti: q3 hoc esset dā
nabile. Nec numi:q3 vitupabile. Nec dia
boli:q3 periculosu3. Nec sui corporis:q3
ignominiosu3. sed tm̄ xp̄i: q3 hoc est glo/
riosu3. Propter istā triplicē victoriā tri
pliciter appellat̄. Quia.n. vicit luxuriā
fuit tēplū dei. vn̄ ait: Qui caste viuūt tē
plum sunt spūs sancti. Quia vicit aūa/
ritiā fcā ē colūna padisi. vn̄ cātat̄. Colū/
na es imobil' 7c̄. Q3 vicit supbiā accepit
coronā regni. vn̄ cantat̄: Ois plebs te ex
pectat vt accipias coronā regni. ¶ Se/
cūdo eius fortitudo appet in hoc q̄ vi/
cit violētiā hostiū. vn̄ cantat̄. In tua pa
tiētia possedisti aia3 tuā lucia spōsa xp̄i
Odisti q̄ i mūdo sunt 7 coruscas cū ange
lis. Sanguine eīm ꝓprio inimicū subdi
sti. Ipsa eīm vicit hostē iteriorē. ideo dr̄:
In tua patiētia. Prouer.xvi. Melior ē
patiēs viro forti. Hostē exteriorē. vn̄ seq
tur: Odisti que in mundo sunt. Gala.vi.
Mihi mūdus crucifixus ē 7c̄. Hostē su/
periorē. vn̄ dr̄. Sanguine ꝓprio 7c̄. Ual
de admirabile fuit q̄ fragilis femia vi/
cit hostē tā robustū. iuuēcula hostē tam
antiquū. puella delicata: hostē tā austeꝝ
¶ Tertiō eius fortitudo appet in hoc q̄
vicit seuitiā tormētoꝝ. qđ p3 ex quattu/
or. ¶ Nā virtus hoīum 7 boū amisit vir
tutē trahēdi:q3 nec mille hoies nec mul
ta paria boum ad lupanar eā trahē po/
terant. Nō eīm hoc erat cōueniēs. q3 si c
dr̄.i. Cor.vi. Tollēs mēbra xp̄i faciā mē
bra meretricis absit. ¶ Scdo ignis ami/
sit virtutē cōburēdi. Ecc̄.li. Et i medio
ignis non sum estuata. Nec mirum:quia

desuper hẽbat rorem saluificũ qui ignez
refrigerabat. intus ignem diuinũ: q ex-
teriorẽ supabat ignem. extra corpus vir-
gineum qȏ a ꝯbustione imune esse debe
bat sicut ab igne ꝯcupiscẽtie alienũ fue
rat. Danĩ. iij. Illos aũt oino non tetigit
ignis ꝑpter corpus virgineũ. Neqȝ ꝯtri
stauit: ꝑpter rorẽ saluificũ. Nec quicꝙ̃
molestie intulit: pp ignẽ diuinũ. ¶ Ter-
tio gladius amisit virtutẽ secandi: qꝛ ꝑ-
cussa i gutture gladio necari non potu-
it: sed ꝙ̃diu voluit superuixit. Impetra
uit. n. inducias a dño multiplici de cau
sa. vt in legenda habetur. s. vt corpꝰ do-
mini reciperet ꝛ deo se recõmẽdaret: vt
bonis timorẽ ꝛ malis insultatõez aufer
ret vt aduocatam se eis ꝑmitteret: vt pa
cem ecclesie redditam nũciaret. ¶ Quar
to mors amisit virtutẽ occidẽdi qꝛ mors
ipsam nõ interfecit. sed ipsa mortẽ occi-
dit. s. eternam mortẽ que est triplex. vna
que consistit in pena sensus. Occisio hu
ius mortis significata ẽ in extinctiõe sui
ignis naturalis. Alia que consistit in ca
rentia diuine visionis que tm̃ vr̃ a cor-
dibus mundis. Juxta illud Matth. vi.
Beati mundo corde ꝛc̃. Hanc mortez oc
cidit: quia mũdiciam mentis ꝛ corpis
cõseruauit. Alia ẽ in sepatiõe a cõsortio
beatorum que vincitur per opera pieta
tis. Luce. xvi. Facite vobis amicos ꝛc̃.
Istá occidit per opera misericordie que
habuit: quia totuz patrimoniũ pauperi
bus erogauit.

¶ Sermo. xi. ¶ De eadẽ sermo scõs.

SApientia edificauit si-
bi domuz ex
cidit colũnas septẽ. Prouer.
ix. Christus sapiẽs architectꝰ
domũ quádam edificauit: in cuius ani-
mo habitauit per grãm ꝛ in vtero ꝑ car
nis substantiam: ꝛ ista fuit virgo maria
Alias plures domos edificauit. in qui-
bus per grãz habitauit. quorũ pcipua
fuit sancta lucia in qua vt eẽt domꝰ fir-
ma septem colũnas excidit: qꝛ in ea se-
ptem virtutes posuit. ¶ Prima ẽ fidei
magnanimitas. vñ dixit ei scá agatha.
Fides tua matri tue subuenit. ꝛ ecce sa
nata est. Deus enim ẽ iaccessibilis. i. Ti-
mo. vi. Lucem habitat iaccessibilez. In
uisibilis. i. ad Timo. i. Regi aũt seculorũ
imortali iuisibili ꝛc̃. Inuincibilis Job.
ix. Si fortitudo queritur: robustissimus
ẽ. Sancta igif lucia indigebat fide tãꝙ̃
scala vt inaccessibilem accederet ꝛ ascẽ
deret. Roma. v. Per quem accessum ha
bemus per fidem: táquam lucerna per
quam iuisibilem conspiceret. Hebre. xi.
Inuisibilem eim tanquá videns susti-
nuit: tanꝙ̃ virtute fortissima: per quam
omnipotentem superaret ꝛ vinceret. quá
quidem tunc per orõnem vicit quando
matri sanitatem obtinuit. vnde xp̃s po
terat sibi dicere illud Mat. xv. O muli
er magna est fides tua: fiat tibi sicut vis
¶ Secũda est virginitas. vnde dixit ei
agatha. Jocũdum deo in tua virginita
te habitaculum preparasti. hoc aũt spõ
so multũ placet. ita ꝙ in ea tanꝙ̃ in do-
mo propria moratur. p̃s. Domũ tuá dñe
decet sanctitudo. tãꝙ̃ prato florido spa-
ciatur. Canti. i. Lectulus noster flori-
dus tanꝙ̃ cibo suauissimo pascif. Can-
ti. vi. Dilectus meus mihi ꝛ ego illi qui
pascif iter lilia. ¶ Tertia ẽ ad parentes
magna pietas: quia matri sanitatem ob
tinuit. voluit enim habere curam õ ma
tre. Et propter dei preceptum. Exo. xx.
Honora patrem tuũ ꝛ matrẽ tuam. Et ꝑ
pter xp̃i exemplum. qui de matre in cru
ce curam habuit. Et propter habendaz
dei prouisionẽ que additur precepto: cũ
dr̃. vt sis longeuus super terram. Et ꝑ
pter vitandá dei cõminatõem. qua dr̃.
Exod. xxi. Qui maledixerit patri vl' ma
tri morte moriaf. Et itelligif de vtraque
morte ꝛ vita. Qui eim honorat paren-
tes a quibus habet vitam. deus ẽt cõser
uat sibi vitam corpalem. Qui vero iho-
norat deus aufert ab eo. ¶ Quarta est
ad pauperes magna liberalitas. vñ po
test sibi ꝯuenire illud Prouer. vlt. Ma
num suam apuit iopi ꝛ palmas suas ex
tendit ad pauperes. Frustra autem mu
lier fortis manum apiret: si nihil in ma
nu haberet. Scá igif lucia habuit ma-
nũ apertam. qꝛ semper dabat: extensaz
qꝛ oibus dabat: ꝛ plenam qꝛ abundáter
dabat. ¶ Quinta ẽ eiũs humilitas que
apparuit in hoc ꝙ se non filiaz vel spõ
sam: sed ancillam noiauit dicẽs. Ancil-

la christi sum. Filia quidē dicit nobilita
tem sponsa equalitatem: ancilla vō hu/
militatem. Ipsa igitur de se pferre no/
lebat ea que videbant esse sublimitatis
vel equalitatis: sed hūilitatis. ¶ Sexta
fuit pseuerātie firmitas. vnde ait. Nun/
q̄ȝ volūtatē meā ad consensuz tuū pote/
ris reuocare. Lȝ eim triplex martyriuz
passa fuerit: tamē cōstāter perseuerauit.
Unū habuit in carne p sanguis effusio
nē. Exo. iiij. Sponsus sanguinū tu mi/
hi es. Aliud in mēte per pauperū com
passionē. Grego. Qui ꝯpassionē exhibet
in aliena necessitate crucē portat in men
te. Tertiū in carne ꝛ mēte p carnis mor/
tificatōez. ps. Propter te mortificamur
tota die. ¶ Septima ē corporis imobili
tas: qꝛ tanto pōdere eā fixit spūs sanctꝰ:
vt nullo mō moueri posset. Ipa. n. fuit
leuis ꝛ grauis. leuis qꝛ imunis a ponde
re peccatorū. expedita ab onere terreno
rum. ꝛ plena plumis virtutū. Hebr̄. xij.
Deponētes oē pondus. s. terrenoꝝ ꝛ cir
cūstans nos peccatū per patientiā cur/
ramus. s. pēnis virtutū. Fuit aūt grauis
sentētie ponderosa: nō tantū in corpe p
imobilitatē: sed ēt i corde per sensus ma
turitatem. Sap̄. iiij. Lani sūt sensus ho
minis ꝛc̄. per grē stabilitatez. Hebr̄. xiij.
Optimū ē grā stabilire cor. In ore p ser
monis ponderositatē. Eccle. xxi. Uerba
sapientū statera ponderabunt. In cor
pore p moꝝ grauitatem. ad Titū. ij. In
oibus teipm prebe exemplū: i doctrina: i
integritate: i grauitate: i opere p conti/
nuitatē. Eccle. xxvlij. Hō scūs in sapien
tia manet sicut sol.

Sermo. xij. ¶ De eadē sermo tertius.

Lucerna splēdens sup candelabrū sā
ctū ꝛ spēs faciei. s. mulieris
super etatē stabilē. Ecc̄. xxvi.
Per lucernā a luce dictā intelligit san/
cta lucia a luce silr nomiata. De qua in
verbis premissis quattuor dicūt. ¶ Pri
mo q̄ fuit lumiosa cū dr̄. Lucerna splē
dens. Fuit autem luminosa quadrupli/
citer. ¶ Primo a superiori per diuie grē
refulgentiā. Job. xxvi. Quādo splende
bat lucerna super caput meum. Et ab i
feriori per virginalē mūdiciā. Sap̄. iiij.
O q̄ȝ pulchra ē casta generatio cū clari/
tate. vnde dixit ei agatha. soror mea lu/
cia virgo deo deuota. In hoc q̄ fuit de/
uota habuit lucem superiorem. In hoc
q̄ virgo habuit lucem inferiorem. ¶ Se
cūdo ab interiori per mundā cōsciētiaz.
ij. Coꝝ. iiij. Deus qui dixit de tenebris lu
cem splendescere illuxit in cordibus ve
stris. Et ab exteriori per conuersationez
honestā. Mat. v. Sic luceat lux vestra
coram hominibꝰ vt videant opera vr̄a
bona ꝛc̄. ppter hoc ipsa vocauit se tem
plū. quod quidem erat interius fulgidū
ꝛ exterius ornatuz. ¶ Tertio posteriori
dei beneficia rememorādo. Et ab āterio
ri futura p̄cauēdo: ꝛ pn̄tia ordinando.
Deut. xxxij. Utinam saperēt. s. preterita
recogitādo. ꝛ intelligerēt. s. pn̄tia ordi/
nādo. ac nouissima puiderēt. s. futura
p̄cauēdo. Sic beata lucia dei beneficia
recogitauit qn̄ dixit. Nō sunt ista malefi
cia sed bn̄ficia dei. Pn̄tia ordinauit qn̄
diuitias suas paupibus dedit. futura p̄
uidit: quādo pacē eccclesie redditā nun
ciauit. ¶ Quarto a dextris: qꝛ inter pro
spera seruauit temperātiaz. Prouerb.
xiij. Est pauper cū in multis diuitijs sit
ꝛ a sinistris qꝛ inter aduersa habuit pa/
ciētiam. vnde dicit de ea. In tua patien
tia possedisti animā tuam. ¶ Secundo
fuit famosa: qđ notat cum dr̄. Sup can
delabrū sanctū. Fuit aūt famosa ex om
nibus causis ex quibꝰ aliquis famosus
efficit. Efficit aūt aliquis famosus mul
tiplici rōne. ¶ Primo pp sapientiā que
apparuit in rn̄sis. Luce. xxi. Ego dabo
vobis os ꝛ sapiētiā ꝛc̄. ¶ Secūdo pp po
tētiaz que apparuit in miraculis. Mat.
x. Dedit eis potētiam spūum imūdoꝝ
ꝛ vt curarent omnē langorē ꝛ infirmi/
tatem. ¶ Tertio ppter sanctitatē q̄ ap/
paruit in exemplis. Dedit. n. exēplū pie
tatis ad pentes. largitatis ad paupes.
charitatis ad oēs. Judith. viij. Hec erat
omnibus famosissima qꝛ timebat deum
valde. ¶ Quarto ppter pulchritudinē
que apparuit in decore puritatis men/
tis. s. ꝛ corporis. Hester. vi. Erat Hester
famosa valde ꝛ icredibili pulchritudi/
ne oium oculis admirabilis videbatur.
¶ Quinto ppter fortitudinem que ap

paruit in tormentis. Prouerb. vltimo.
Mulierem forte quis inueniet. ¶ Ter/
tio fuit speciosa: cuz dicit. species facici
Scdm aut Aug. de trini. Facies est pul
chra quãdo est dimẽsa pꝛiliter affecta hi
lariter ⁊ colorata luculenter. Facies igi
tur anime tunc est pulchra: quãdo ẽ di/
mensa pariliter. quam dimẽsionem pa
rilem faciunt. fides. spes. charitas. ⁊ bo
na operatio. que sm Grego. sunt equa/
lia. quia quantum quis credit tantũ spe
ret ⁊c. Beata igitur lucia habuit spem
quia de auxilio beate agathe confidit.
habuit fidem quo matrez sanauit. habu
it charitatem: quia propter christi cha/
ritatẽ morti se tradidit. hũit bonã opa/
tõz qꝛ bõa sua paupibꝰ ddit. Scdo fuit
affecta hilarit. ij. Cor. ix. Hilarẽ .n. dato
rẽ diligit ds. Gaudebat .n. deꝰ suata vir
ginitate. vñ dr d thesauro virginitatis.
Mat. xiij. p gaudio illiꝰ vadit ⁊c. De cõ
ɔscie puritate. ij. Cor. i. Glia nra hec est
testimoniuz conscietie nostre. De penaꝝ
acerbitate. Roma. v. Spe gaudentes: in
tribulatione patientes. De glorie securi
tate. ibidem. Gloriamur in spe glorie fi/
liorum dei. Fuit etiam colorata luculẽ
ter. Habuit enim candorẽ puritatis. ru
borem charitatis. ⁊ mille alios colores
multiplicis virtutis. Cant. i. Dilectꝰ me
us candidus ⁊ rubicũdus ⁊c. ¶ Quar/
to fuit virtuosa. quod notat. cum dicit.
Super etatem stabilẽ. Etas stabilis nõ
est iuuenta quia tendit ad perfectionẽ.
nec senectus quia incipit deficere occul
te. nec senium: qꝛ deficit manifeste. Sed
est etas virilis: quia tũc natura stat. Bta
ergo lucia licet habuit etatem iuuenilẽ
in corpore: habuit tamẽ stabilitatem vi/
rilem in mente: qꝛ vinci non potuit nec
matris monitis. Matthei. x. Qui amat
patrem ⁊ matrem plusqȝ me ⁊c. nec spõ/
si blanditijs. Hester. i. Parũpẽdẽt vxo
res imperia maritorũ. nec irrogatis ob/
proprijs quãdo iudex dixit. patrimoni/
um tuũ cũ corruptoribus expẽdisti. nec
illatis minis quãdo dixit. Ego factaz te
duci ad lupanar. nec adhibitis suppli/
cijs nec appositis violẽtijs. ideo colum
na imobilis est vocata.
¶ De sancto thoma Sermo primus.

VT sapiens architectꝰ fundamẽ
tũ posui. i. Cor. iij. Perfecta
domus est qñ ẽ firma ⁊ pul/
chra. Talẽ domũ thomas missus ad re/
gẽ indie fabricauit. s. firmã. qd notat cuz
dr. Fundamẽtũ posui. ꝑ Scdo pulchrã
cũ dr. vt sapiẽs architectus. Sapientis
eĩm ẽ pulchra opera facere. ⁊ qꝛ incipit
a se ideo donum anime sue talem fecit.
¶ Primo firmã. qꝛ supra firmã petrã ip
sã fundauit. Matth. vi. Qui edificauit
domuz suã supra petram ⁊ descẽdit plu
uia ⁊c. Thomas .n. passus est tentatõem
a diabolo suggerẽte. ⁊ hoc tpe domini/
ce passionis quãdo ⁊ ceteri corruerunt.
tunc habuit ventũ qui ab aere venit pas
sus est dubitationẽ a deo permittẽte. ⁊
tũc habuit pluuiã que de celo descẽdit.
passus ẽ afflictionẽ a tyrãno seuiẽte. Et
tũc habuit flumẽ qd p terrã vadit. sz qꝛ
fundatus ẽ supra firmã petrã corruere ñ
poterat. nec a vento diabolice tẽtatõis.
quia postmodũ resurrexit. nec a pluuia
diuine auersionis. qꝛ protinus i fide con
firmatus fuit. nec a flumine tyrãnice p/
secutionis. quia omnia constanter susti/
nuit tormenta. ¶ Secũdo fecit domuz
aie sue pulchraz. Est aũt domꝰ pulchra
sm Aug. de tri. qñ ẽ paribus mẽbris di/
sposita ampla ⁊ lucida. Mẽbra aie sunt
virtutes aie quas beatus thomas apo/
stolus in domo spũali ponẽdas docuit
Nam cuz duodeciz gradus virtutũ ope
predicaret inter cetera monuit vt penitẽ
tiam agerent. qd spectat ad iustitiaz: vt
dei volũtatem inquirerẽt qd spectat ad
prudentiam. vt gule viciuz temperarẽt.
quod spectat ad tempantiam. vt in bo/
nis opibus pseuerarẽt qd spectat ad for
titudinẽ. Istas aũt virtutes quas docu/
it i domo sua similit posuit. Et iõ orna/
uit eã ⁊ pulchrã fecit. Prudentia enim
ipsaz ornauit ab anteriori vt caueret de
futuris. Iustitia a posteriori vt satisface
ret de preteritis. Tempantia a dextris
ne eleuaret in prosperis. Et fortitudo a
sinistris: ne succũberet i aduersis. ꝑ Se/
cũdo domus aie sue fuit pulchra qꝛ fuit
ampla. Oportuit .n. vt valde ampla ẽet
triplici d causa. ꝑ Primo qꝛ habebat re

cipere infinitū.iij.Regū.viij. Si enī ce
lum ⁊ celi celorum te capere nō possunt
quāto magis domus hec quā edificaui.
¶ Secūdo q: habebat recipere charita/
tis preceptū qđ ē valde latū.ps. Latum
mādatū tuū nimis.Eph.iij.In charita/
te radicati ⁊ fundati vt possitis cōphen
dere cū oībus scis que sit longitudo ⁊c̄.
¶ Tertio q: habebat recipere statu3 om
niū ⁊ merita singulo℞.s. afflictos ad cō
patiēdū.ij.Cor.xi. Quis īfirmat ⁊ ego
non infirmor ⁊c̄.Consolatos ad cōgau/
dendū.Phil.i.Testis ē mihi deus quo/
modo cupiā vos oēs in visceribus iesu
christi.Roma.xij.Gaudere cū gaudenti
bus:flere cum flentibus.Merita singu
lorū ad pticipādū.ps.Participē me fac
deus oīm timētiū te ⁊c̄.¶ Tertio dom⁹
aīe sue fuit lucida.habuit.n. luce3 diui
ne grē sapientie ⁊ ꝯuersatiōis honeste.
Iō spūs scūs apparuit sibi ⁊ apostolis ī
specie ignis ⁊ lingue:ad innuendū ꝙ da
bat eis ignē inflāmantē p grām. Luce3
radiantē per conuersationē honestā.Et
linguā disertā fantē per sapiam.

¶ De eodem sermo Sermo secūdus.

DEdit abyssus vocem suā
altitudo man⁹ su/
as leuauit.Abachuc.iij. In
his ṽbis notāt duo.¶ Pri/
mum est dubietas discipuli. cum dr̄. De
dit abyssus vocem suam.¶ Secūdum ē
pietas magistri cū subdit. Altitudo ma
nus suas leuauit.¶ Circa primū notan
dum ꝙ thomas qui interpretat abyssus
quattuor voces ẽdit.¶ Prima fuit vox
fiducie ⁊ familiaritatis:cum dixit Ioā.
xiiij.Domine nescimus quo vadis ⁊ q̊/
modo possumus viam scire. hoc.n. fm
Chryso.ex multa dilectione dixit:q: ip̄3
sequi semper cupiebat.Dicit aūt Augu.
in libro de sermone domini in mōte ꝙ
ad ambulandū tria requirunt. Primū
est vt homo sanos pedes habeat.Scđm
vt viam inuenire sciat. Tertium vt locū
apertum inueniat.Beatus aūt thomas
post christum ire desiderans tantū duo
scire petit scilicet viam ⁊ terminum vie.
cu3 dicit.Domine nescimus quo vadis
⁊ quomodo possumus viam scire. Pe/
des autem sanos habere non petebat.q:
hos se habere credebat.sed in hoc dece/
ptus erat:sicut ⁊ petrus deceptus fuit q
pedes sanos habere se credidit:cum ait.
Ioānis.xiij. Quare non possum te se/
qui modo? Si igitur post christum ire
cupimus:oportet vt pedes sanos habea
mus ⁊ intellectum per fidem:⁊ affectu3
per charitatem. Hebre.xij. Gressus re/
ctos facite pedibus vestris ⁊c̄. Oportet
ergo vt viam sciamus vel inueniamus
que sunt bona opera ⁊ dei mandata.ps
Viam mandatoru3 tuorum cucurri ⁊c̄.
Ianua autem semper est aperta.que sūt
christi vulnera ⁊ eius pietatis viscera.
ps. Ianuas celi aperuit.¶ Secunda ē
vox constantie ⁊ pbitatis cum dixit Io.
xi. Eamus ⁊ nos moriamur cu3 illo. nō
dixit.Fugiamus cum eo:quia christus
mortem non fugiebat. nec expectemus
cum eo quia christus mortem non expe
ctabat.sed dixit.Eamus cum eo:q: spon
te christus ad morte3 ibat. Ysa.liij. Ob/
latus est quia ipse voluit. nec dicit. Ea/
tis vos:sed eamus nos. quia illi sibi vo
luit esse socius in aduersis:qui fuerat in
prosperis. Legitur de Cesare ꝙ nunꝗ̄
dixit militibus.Ite illuc:sed venite. Di
cebat enim ꝙ labor cum duce partit⁹
minor videtur esse militibus. Nec dixit:
moriamur ante illum.quia hoc nullius
fuisset vtilitatis cum ianua non eēt ap/
ta.nec post eum.quia viuere post eu3 nō
reprobat vitam sed mortem. Sed dixit
moriamur cum eo.Sciebat enim ꝙ bea
tus esset ille qui cum eo moreretur.sicut
patet in latrone.¶ Tertia fuit vox in/
credulitatis cum dixit.Nisi videro i ma
nibus eius fixuram clauorum ⁊c̄. quia
enim ab aliorū3 cōgregatione recessit.
ideo incredulitatem incurrit ⁊ christu3
videre non meruit.¶ Quatuor eni3 ma
la incurrit qui a congregatiōe recedit.
¶ Primum ē quia spiritu scō nō viuifi
catur.Alia.n.nō viuificat mēbra sepata
s3 ꝯiūcta.¶ Scđm ē q: a diabolo citius
superat. Nam fm Grego. columba ab
agmine separata ab accipitre rapitur:
Ouis a grege diuisa cito a lupo deuo/
ratur. Diabolus enim semper deside/
rat singulare certamen. quod significa/
tū est.i.Reg.xvij.i golia.¶ Tertiū est ꝙ

a gratia dei véto tentationis extinguit. Una.n.cádela cito a véto extinguit. nõ sic multe ꝯiũcte. ¶ Quartũ est qꝛ citius aduersitatibus frágit. vna.n.virga cito frágit nõ sicut multe sil' ligate. ¶ Quarta fuit vox multe fidelitatis cum dixit: Dñs meus ⁊ deus me⁹. Thomas.n.ꝯcepit magnũ timoꝛé:honoꝛé ⁊ amoꝛeʒ. Timoꝛé exquo videbat viuũ queʒ credebat mortuũ. Jõ verbũ timoris ponit dicens: dñs. Honoꝛem ex eo ꝙ ipʒ videbat scire absentia vt pñtia. occulta vt manifesta tãꝙ deũ. Jõ verbũ honoꝛatõis ⁊ adoꝛatõis ponit dicés: ⁊ deus. Amoꝛé ex eo ꝙ videbat ipm pp se solũ reuocãdũ venisse Jõ verbum amoris ponit dicens:meus. ¶ Scdo ponit pietas magri cũ dr: Altitudo leuauit man⁹ suas. Nã leuauit de⁹ q̃druplicé manum ad q̃druplicé thome apl'i vocé. ¶ Primo vocé familiaritatis leuauit manũ sue sapie:cũ ꝓfunduʒ mysteriũ exposuit dicens: Ego suʒ via veritas ⁊ vita. Ipse.n.est via per quá imus. veritas qua ducéte imus. ⁊ vita ad quaʒ viuim⁹. ¶ Scdo ad vocé ꝯstantie ꝓbitatis leuauit manuʒ potentie: qꝛ lazaꝝ resuscitauit. Magna potentia resuscitare mortuũ. maioꝛ q̃triduanũ. maxia fetidũ Est aũt mortuus q mortal'r peccat. q̃triduanus q sepe iterat. fetidus q ꝑseuerat ¶ Tertio ad vocé icredulitatis leuauit manũ mĩe cum dixit: Infer digi.tu.huc ⁊c̃. Magna mĩa: qꝛ certificauit euʒ ꝑ auditũ: qñ ei locut⁹ fuit. ꝑ visum ⁊ tactũ. i. Joã. i. Qđ audiuim⁹ ⁊ qđ vidimus ⁊c̃. ¶ Quarto ad vocem fidelitatis leuauit manũ finalis sñie cũ dixit: Qꝛ vidisti me credidisti ⁊c̃. Ubi notãdũ ꝙ nõ q̃libet fides facit hoĩeʒ btm̃: sʒ fides recta quã ñ hñt hętici. Thi. iiij. Discedét qdã a fide ⁊c̃. ꝑfecta quam nõ hñt mali xpiani. Jac. ij. Fides sine opibus mortua ẽ. Ueritate inita quã nõ hñt curiosi. i. Coꝝ. i. Judei signa petũt. Fortis ⁊ firma. quã ñ hñt istabiles ⁊ ingeti. Luc. viij. Ad tp̃s credũt ⁊ in tpe tentatõis recedunt.

¶ De eodeʒ Sermo tertius.

EGo suʒ via veritas ⁊ vita. Joã. xiiij. Istam responsioné dedit xp̃s ad interrogationé thome qñ dixit ei: Dñe nescimus quo vadis ⁊c̃. Põt auté hoc sibi cõuenire ex eo qꝛ iuit ad xp̃m per viã fidei: veritaté opis ⁊ vitã charitatis. ¶ Fides aũt dr via. iuxta illud Ysa. xxx. Hec est via ambulate in ea neq̃ ad dexterã neq̃ ad sinistrã declinabitis. Eius auté fides fuit in triplici statu. ¶ Prio in statu dubitatõis cũ dixit: Nisi videro ⁊c̃. Et ide vocat didymus ꝓpter dubiuʒ coꝛ i fide. ¶ Scdo fuit in statu ꝯfirmatõis cum dixit: Dñs meus ⁊ deus meus. Et inde dr thomas. i. abyssus: qꝛ tũc s'm Bedã altitudiné diuine virtutis fide certa penetrauit. ¶ Tertio fuit in statu ꝯsumatõis in quo mõ est. ⁊ ide dr thomas q̃si tot⁹ meus. in dei. s. amoꝛe ⁊ ꝯtéplatõe. In p̃mo ergo statu fuit in fide dubius. In scdo i fide firmus. In tertio eoꝝ q tétant adiutoꝛ potétissimus. Põt.n.mõ nos iuuare qꝛ in dei potétiã itroductus: scit qꝛ tétationé fuit exptus. Eccl'. xxxiiij. Qui nõ ẽ tétatus qd scit: ille dʒ velle qꝛ ẽ a deo misericoꝛdiã ꝯsecutus vt sibi dicat Mat. xviij. Nonne ergo opoꝛtuit ⁊ te misereri ꝯserui tui sicut ⁊ ego tui misertus sum. ¶ Scdo iuit ad deũ ꝑ viã bonoꝝ opeꝝ. Et ista sunt tria. ¶ Prima sunt opa pietatis ⁊ misericoꝛdie. de qbus dr ad Gal'. vi. Dum tp̃s hémus operemur bonũ ad oẽs. Ista opa thomas habuit q totũ thesauꝝ regis idie pauꝑibus dispésauit ex dei ꝓuidétia. Et ista opa hoiem scm̃ faciunt ⁊ oñdunt. Alia sũt opa virtutis ⁊ gratie sicut fides spes ⁊ cetere virtutes. Joã. vi. Hoc ẽ opus dei vt credatis i eũ qué misit ille. Ista thomas habuit q. xij. gradus virtutũ distinxit. Et ista hoiem scm̃ faciunt sʒ nõ oñdunt. Quia sicut dr Job. xij. Deridetur iusti simplicitas ⁊c̃. Alia sunt opa admiratõis ⁊ gloꝛie: sicut sunt miracula. Ista thomas habuit: qꝛ multa miracula fecit. ⁊ ista s'm Greg. hominé scm̃ nõ faciunt sʒ oñdunt. ¶ Tertio ad deũ iuit ꝑ viã charitatis. sicut eiʒ dr. i. Coꝝ. xiij. Charitas ẽ vita oium verboꝝ. vñ dr: Si liguis hoim loq̃r ⁊c̃. oiuʒ sciaꝝ. vñ seqt: Et si hũero ꝓphetiã. oium virtutũ. vñ sequit: Et si habuero oém fidé. oium opeꝝ. vñ sequit: Et si distribuero in cibos paupeꝝ ⁊c̃. oium passionuʒ.

vñ sequit̃: Et si tradidero corpus meum
ita vt ardeã ⁊c̃. Istã viã charitatis tho
mas hũit. qḋ patꝫ ꝑ tria signa. ¶ Primũ
est q꞉ ꝓ xp̃o mori desiderauit cũ dixit Jo
an. xi. Eamus ⁊ nos ⁊ moriamur cũ eo.
Scintille.n. exterioris feruoris ĩdicabãt
ignẽ ĩterioris amoris. ¶ Scḋm ẽ q꞉ mul
ta tormẽta pro ipso sustinuit. Cant. viij.
Aq̃ multe nõ potuerũt extĩguere chari
tatẽ. Auꝝ.n. charitatis maĩfestat̃ ĩigne
tribulatõis. ¶ Tertiũ est ex eo ꝙ oculos
carneos erectos ad celũ habuit. vbi ẽ.n.
amor cordis: ibi ẽ ⁊ oculus corpis. Mat.
vi. Ubi ẽ thesaurꝰ tuus: ibi est ⁊ cor tuũ.
Hẽbat eiꝫ in celo triplicẽ thesauꝝ.s. decũ
Nume. xx. Aperi eis thesauꝝ tuũ fonteꝫ
aque viue. Merita suoꝝ opuꝫ. Mat. vi.
Thesaurizate aũt vobis thesauros ĩ ce
lo. Et celestiũ p̃miũ. Mat. xiij. Sĩle est
regnũ celoꝝ thesauro abscõdito ĩ agro.
Thesaurus eniꝫ glorie modo abscondi
tus est in agro mãsionis eterne.

¶ De eodeꝫ Sermo quartus.

QUi manet in me ⁊ ego in eo: hic fert fructum
multum. Joã. xv. ¶ Sãctus
thomas mãsit in xp̃o ꝑ verã fidẽ. ¶ Xp̃s
mãsit in eo ꝑ ꝯtinuã ꝓtectionẽ. ¶ Et iõ
thomas multũ fructũ attulit ꝑ p̃dicatio
nẽ. ¶ Circa p̃mũ notãduꝫ ꝙ thomas in
xp̃o mãsit tripl'r. ¶ Primo ꝑ fidẽ ĩtegrã
ꝙ aũt fidem ĩtegrã hũit nõ tm̃ pꝫ ex sua
ꝯfessione qua dixit: dñs meus ⁊ deꝰ me
us. sed ẽt ex quattuor.s. ex eo ꝙ xp̃s eius
fidẽ approbauit cum dixit: Quia vidisti
me thoma credidisti ⁊c̃. Aliõ q̃deꝫ vidit
⁊ aliud credidit. hoieꝫ vidit ⁊ deũ ꝯfes
sus est. ¶ Scḋo pꝫ ex eo ꝙ ſm Chrys. ma
gos baptizauit. Ex quo pꝫ q̃tã ĩ fide ex
cellẽtiã habuit. q p̃mitias fidei gẽtiũ ba
ptizare meruit. ¶ Tertio patet ex eo ꝙ
in ciuitate sua edissa. vbi corpus suũ q̃e
scit nullũ hẽticũ vel ĩfidelẽ viuẽ ꝑmittit
Ex quo pꝫ q̃tus fit ḋfensor fidei q nullũ
iuxta se ĩfidelẽ viuẽ ꝑmittit. ¶ Quarto
pꝫ ex eo ꝙ eccl'ia q̃ nõ põt errare suã fidẽ
imitari petit sicut in orõne ꝯtinet̃. ¶ Se
cũdo mãsit in xp̃o ꝑ obediẽtiã perfectã.
Obediuit eiꝫ sibi total'r: velociter ⁊ pse
uerãter. Total'r quidẽ q꞉ de se nihil sibi
retinuit licet eniꝫ p̃us dixerit. Dñe quo
vis mitte me p̃terq̃ ad indos. tñ hoc cor
rexit postea dicẽs: Deus meꝰ es tu ⁊ ego
seruꝰ tuus: fiat volũtas tua. In hoc eñi
imitatꝰ ẽ magistrũ suũ. q ait Mat. xxvi.
Pater si possibile est trãseat a me calix
iste ⁊c̃. Obediuit velociter: q꞉ mox ĩ ĩdiã
est ꝓfectus. Ber. Uerꝰ obediẽs mãdatũ
nõ ꝓcrastinat: sꝫ parat aures auditui: pe
des itineri: manus opi: ⁊ se totũ intra se
colligit: vt mãdatũ pagat ĩperãtis. Obe
diuit ꝑseuerãter: q꞉ vsq; ad mortẽ exem
plo xp̃i de quo dr̃ ad Phil. ij. Factus est
obediẽs vsq; ad morteꝫ. ¶ Tertio mãsit
ĩ xp̃o ꝑ charitateꝫ sincerã. ꝙ eiꝫ hãc cha
ritatẽ hũit patet ꝑ tria signa. ¶ Primuꝫ
ẽ q꞉ fuit ꝯtẽptor terrenoꝝ. q꞉ oĩa que rex
ĩdie sibi tribuit erogauit paupibus: nec
aliqḋ terrenũ ab eo accipe voluit. Chry.
Uere nõ hꝫ sup terrã qḋ amet: q domuꝫ
celeste ĩ veritate gustauerit. ¶ Scḋm est
ꝙ fuit ꝯtẽplator celestiuꝫ. cuius signũ ẽ:
q꞉ in nuptijs nõ mãducabat: sꝫ oculos ĩ
celũ erectos hẽbat. Mat. vi. Ubi ẽ enim
thesaurꝰ tuus: ibi ẽ ⁊ cor tuũ. ¶ Tertiuꝫ
q꞉ erat auditor auidus diuinoꝝ: sicut pꝫ
in puella hebrea: quã dei laudẽ sepe re
petẽ satagebat. Judiciũ eiꝫ amoris ẽ lo
qui libẽter ⁊ audire de amato. Joã. viij.
Qui ex deo ẽ: verba dei audit. ¶ Scḋo
xp̃s in eo mãsit ꝑ ꝯtinuã ꝓtectõeꝫ: qḋ pꝫ
ꝑ tria signa. ¶ Primũ ẽ magna puritas
xp̃s eiꝫ nõ manet nisi ĩ corde puro. Tho
mas aũt intm̃ puritatẽ dilexit: ꝙ ipsam
castitatẽ vocat turriꝫ: fontẽ ⁊ dei mĩstrã
Turriꝫ pp suã excellẽtiã: q꞉ sicut turris
trãscẽdit domũ: sic virgitas mr̃imoniũ.
Hiero. Sicut poma ex arbore: frumentũ
ex stipula: auꝝ ex terra: ita virginitas ex
nuptijs nascit̃. Uocat eam fontẽ ꝓpter
fecunditatẽ. Idẽ nuptie replent terraꝫ:
virginitas paradisum. Uocat eã dei mi
nistram: q꞉ virgines deo assistũt. Apoc.
xiiij. Hi sequunt̃ agnum quocunq; ierit.
¶ Scḋm signuꝫ est magna ptãs quã ha
buit in miraculis faciẽdis: q꞉ multos sa
nauit: quibusdã dãdo medicinã purga
tiuã sicut regi ĩdie: ⁊ pluribꝰ alijs quos
a peccatis purgauit. q̃busdã medicinaꝫ
melioratiuã: sicut illis quos ad virgita
tẽ ĩduxit: q̃busdã medicinã ꝯseruatiuaꝫ

sicut illis quos ad dandū elemosynā ꝓ-
uocauit. Elemosyna eniꝫ grām dei ꝯser
uat. iuxta illud Eccl. xxix. Gratiaꝫ hoīs
q̄si pupillā ꝯseruabit. q̄busdā medicinā
p̄seruatiuā sicut illis quos ad audiēdū
verbū dei iduxit. Uerbū eiꝫ dei a casu p̄
seruat. iuxta illud p̄s. In corde meo ab-
scōdi eloq̄a tua vt nō peccē tibi. ¶ Ter-
tiū signū ē magna firmitas quā habuit
in tormētis. Sed oīa ista tormēta q̄ susti
nuit xp̄s sibi in gloriā ꝯmutauit. Nam a
pcutiēte maxillā accepit iustā vltioneꝫ:
icarceratus a rege recepit honorificā li-
beratōem: sup laminas adustus accepit
fontis emanatōeꝫ: in fornacē ꝓiectus ac
cepit roris refrigeratōem: lāceis pforatꝰ
accepit felicē coronatōeꝫ. ¶ Tertio mul
tū fructū attulit: qꝛ multos ꝯuertit ꝛ cō-
uersos nutriuit: verbo: exēplo ꝛ corpali
subsidio. ☞ Uerbo q̄dē qꝛ sollicite p̄dica
uit assimilādo verbū dei collirio: empla
stro: potiōi ꝛ cibo: sicut in legēda pꝫ. Nā
quosdā ad fidē illumiauit. istis appone
bat colliriū. Quosdā a tumore superbie
frāgebat: istis apponebat emplastrum.
Quosdā ad ꝯfessionē iducebat: istis da
bat potionē. Quosdā eīm timidos ꝯfor
tabat: istis dabat cibum. ☞ Scdō ꝯuerte
bat ꝛ nutriebat exemplo: fuit ēt sibi par-
cus. vn̄ ēt in nuptijs abstinebat: fuit pau
peribꝰ pius qꝛ eis oīa erogabat: fuit deo
fidelis ꝛ deuotꝰ. vn̄ dixit dn̄s abane nū-
cio regis: Habeo seruū fidelē q oīum la
boꝝ mihi mercedem apportat. ☞ Tertio
nutriebat tp̄ali subsidio: qꝛ thesaurū de
quo palatiū facere debebat paupibꝰ ero
gabat. In hoc ꝓuidit sibi: regi ꝛ paupe
ribus. Sibi: qꝛ premiū ꝛ laudē ꝓmeruit.
p̄s. Dispersit dedit pauperibus. Regi: qꝛ
palatiū in celo fabricauit. Paupibus: qꝛ
eos in sua penuria iuuit. p̄s. Et adiuuit
pauperem de inopia ꝛc̄.

¶ In vigilia nat. dn̄i Sermo primus.

UBi venit plēitudo tē-
poris misit
deus filiū suū supple in mun
dū. ad Gal. iiij. Circa aduētū
saluatoris in mūdū tria hic determinat
☞ Primū est tp̄is opportunitas cum dr̄:
Ubi venit plenitudo tp̄is. ☞ Scdm̄ ē na
scētis sublimitas cuꝫ subdit: misit deus
filiū suuꝫ. ☞ Tertiū est loci ꝯgruitas. qd̄
notat in verbo subītellecto. s. in mundū
Ista tria p ordinē sic̄ i leta annūciatiōe
notant que mō ē leta i calēdario. Anno
inquit cesaris augusti. xlij. hebdomada
iuxta Danielē ꝓphetā. xlvi. olimpiade
autem cētesima nonagesimatertia. Ecce
tp̄is opportunitas. Jesus xp̄s filius dei.
Ecce nascētis sublimitas. In bethleē na
scit. Ecce loci ꝯgruitas. ¶ Circa p̄mum
notādū q̄ ip̄a tp̄is opportunitas deter-
minat s̄ꝫ morē Romanoꝝ: Grecoꝝ ꝛ Ju
deorū. qd̄ enim dr̄ Anno cesaris augusti
xlij. ē mors romanoꝝ. Qd̄ sequit: hebdo
mada aūt ꝛc̄. ē mors iudeoꝝ. Qd̄ subin-
fer. olipiade aūt. cētesima ꝛc̄. ē mors gre
coꝝ. Ex his tribꝰ rn̄dēt ista tria verba q̄
sequunt. Jesus xp̄s filꝰ dei. Nā iesus est
hebreū: xp̄s est nomē grecū: filius dei ro-
manū. Apd̄ romanos aūt erat iperialis
potētia. Apd̄ iudeos sacerdotiū ꝛ ꝓphe
tia. Apd̄ grecos vero sapia. Per istaꝫ er
go triplicē determinatōeꝫ dat itelligi q̄
iste puer q nascit ē rex ꝛ ipator celi: sicut
angelus testat dicēs Luc. i. Regnabit in
domo iacob in eternū ꝛc̄. Est ꝓpha ꝛ sa
cerdos generis humani. p̄s. Tu es sacer
dos in eternū ꝛc̄. Joā. vi. Hic est vere ꝓ-
pheta ꝛc̄. Est sapientia dei. i. Coꝝ. i. Qui
factꝰ ē nobis sapia a deo ꝛc̄. ¶ Circa se-
cūdū. s. nascētis sublimitatē. notāduꝫ q̄
hō tria icōmoda icurrerat. Erat eiꝫ ini-
micus deo: vulneratꝰ a pctō: ꝛ exclusus
a regno. Cōtra ista tria ponunt tria i di
cta annūciatōe cū dr̄: Jesus xp̄s filꝰ dei.
Un̄ dicit Ber. Ecce dn̄s venit cū salute:
venit cū vnguentis: venit cū gloria. neqꝫ
eiꝫ sine salute iesus: nec xp̄s sine vnctōe.
neqꝫ sine glīa venit filius dei. Quia igit
hō inimicus erat deo attulit nobis salu
tem. qd̄ notat in hoc qd̄ dr̄: iesus. i. salua
tor. Ipse enim saluauit nos q nos patri
recōciliauit. Rom. vi. Cū eiꝫ inimici esse-
mus recōciliati sumus deo p morteꝫ filij
eius. De ista recōciliatōe sic dicit Augu.
in li. ꝯtra hereses in psona xp̄i. Cū esses
inimicus patri meo recōciliaui te p me.
Cū iter siluas ꝛ montes errares q̄siui te:
humeris meis portaui te: patri meo red
didi te: laboraui: sudaui: caput meuꝫ spi
nis opposui: manꝰ meas clauis obieci:

láceã latus meũ apuit:tot vt non dicam
ignuriys:sz aspitatib⁹ laceratus suz.san
guinẽ meũ fudi.aiam meã posui vt ꝯiũ
gerẽ mihi te:⁊ tu diuideris a me.ℭ Se
cũdũ icõmodũ q: hõ erat vulneratus a
pctõ.Cõtra hoc attulit vnctõem.qδ no
taẽ hic in hoc cũ dr̃ xp̃s:q iterp̃taẽ vnct⁹
p̃s.Unxit te de⁹ tuus.De ista aũt vnctõe
nobis effudit.Juxta illud ꝓphe:Sicut
vnguẽtũ in capite qδ descẽdit in barbã
⁊c̃.per caput itelligiẽ xp̃s:q sine mẽsura
vnctõe sp̃us sancti fuit punct⁹. Joã.iij.
Nõ ad mẽsurã dat deus spm̃.s.xp̃o. per
barbã itelligunẽ p̃lati q debẽt eẽ viriles
ad vitia vlciscẽda.per vestimentũ itelli
gunẽ ꝯtẽplatiui:q sũt oꝛnamẽtuz ecclie.
per orã vestimẽti itelligunẽ actiui: q sũt
terrenis dediti. Unguẽtũ ergo sacre vn
ctõis fluit in capite xp̃i p plenissimã re
dẽptõez:ide fluit i barbã.i.i pꝛelatos vt
sint flexibiles ad ꝯpassionẽ.iij. Reg.xx.
Reges israel clemẽtes sũt.inde in vesti
mentũ.i.in ꝯtẽplatiuos:vt sint odoꝛife
ri per deuotionẽ. Can̄.iiij.Odoꝛ vnguẽ
toꝝ tuoꝝ super oia aromata.ide in oraz
vestimẽti.i.in actiuos vt sint vnibiles p
fraternã dilectõem.p̃s. Ecce ꝙ bonuz ⁊
ꝙ iocũdũ habitare fratres in vnum ⁊c̃.
ℭ Tertiũ icõmoduz est:q: erat exclusus
a regno:iõ attulit nobis gloꝛiã. qδ nota
tur cũ dr̃:filius dei. Nã ſm Bern̄. ad Eu
geniũ.xp̃s triplici iure regnuz possidet
scz iure creatõis:redẽptõis ⁊ dono p̄ris.
¶ Primũ ius totalr̃ nobis tribuit:q: nõ
creauit ꝓpter se:sz ꝓpter nos Mat.xxv.
Possidete paratũ vobis regnũ a ꝯstitu
tõe mũdi.¶ Scõm ius nobis tribuit: q:
nõ ẽ passus ꝓpter se sz ꝓpter nos. Joã.
xij.Moꝛiturus erat ꝓ gẽte ⁊ nõ tm̄ ꝓ gẽ
te ⁊c̃.¶ Tertium ius nobis cõicat.Fecit
eniz nos frẽs suos:⁊ iõ coheredes suos.
Rom̄.viij.Si ãt filij ⁊ heredes:heredes
qdem dei.coheredes autẽ xp̃i.ℭ Tertio
ponĩẽ loci ꝯgruitas cũ dr̃ in leta annun
ciatione.Jn betbleez iude nasciẽ.¶ Cir
ca qδ notãdum ꝙ ſm Bern̄.triplici moꝛ
bo laboꝛabat genus humanũ.s.in nati
uitate: vita ⁊ moꝛte. Q: natiuitas erat
imunda:vita laboꝛiosa: moꝛs periculo
sa.¶ Contra primũ xp̃s nasciẽ:vt p suaz
natiuitatẽ mũdam: nostra imunda pur
gareẽ.Job.xiiij. Quis põt facere mũdũ
de imũdo ꝯceptuz semine ⁊c̃.Leo papa.
Redit in honoꝛẽ suum ab antiqs conta
gijs purgata natura.moꝛs moꝛte δstrui
tur.natiuitas natiuitate reparaẽ.qm̄ si
mul redẽptio aufert seruitutẽ ⁊ genera
tio mutat oꝛiginẽ ⁊ fides iustificat pecca
toꝛẽ.¶ Cõtra scõm nasciẽ in bethleẽ que
iterp̃taẽ domus panis. Quia eiz vita la
boꝛiosa erat:iõ hõ sepe deficiebat.Sz na
tus est panis q hoiem ꝯfoꝛtat. Joan.vi.
Ego suz panis viu⁹.p̃s.Panis coꝛ hois
ꝯfirmet.¶ Cõtra tertiũ nat⁹ ẽ in bethleẽ
iude q̃ iterpꝛetaẽ ꝯfitẽs. Quia eiz moꝛs
piculosa erat:iõ hõ deũ laudare nõ pote
rat.p̃s.Nõ moꝛtui laudabunt te dñe:sed
p xp̃i natiuitatẽ erat viuificandus. ⁊ sic
ad laudãdũ dign⁹ fuit: vt possit dicẽ cũ
ꝓpha.Nos q viuimus bñdicim⁹ dño.
ℭ Sermo.xviij.ℭ De eadẽ Sermo.ij.

Audierunt ꝙ visi
tasset dñs filios israel ⁊ ꝙ re
spexisset afflictionẽ eoꝛum:⁊
ꝓni adoꝛauerũt.Exod.iiij. Jn his p̃mis
sis tria notanẽ.ℭ Primũ est nr̃a deuota
auditio cũ dr̃:Audierũt ⁊c̃.Jsta auditio
est quã mõ legi audiuimus. Jesus xp̃s fi
lius dei in bethleẽ iude nasciẽ. natus est
eiz vt saluaret pditos.iõ venit iesus poꝛ
tãs salutẽ.p̃s.Deus aũt rex nr̃ an̄ secula
opat⁹ ẽ salutẽ i medio terre.i.in hũana
carne.caro eiz xp̃i nõ dr̃ terra sz mediuz
terre.Natura qdẽ nr̃a hũit duplicem ex
tremitatẽ.vnã q̃ fuit sub inocẽtia. aliaz
q̃ mõ est sub miseria.xp̃s ergo assumpsit
nãm nostrã cũ inocẽtia.⁊ ꝙtum ad hoc
pticipauit cũ p̃ma extremitate ⁊ assũpsit
cũ miseria.i.cũ penalitate.⁊ ꝙtũ ad hoc
pticipauit cũ scδa.¶ Scδo natus ẽ vt sa
naret egrotos:⁊ iõ vocaẽ xp̃s poꝛtãs vn
guẽta.Fiũt eiz vnguenta ex sp̃ebus aro
maticis ⁊ herbis virtuosis aliq̃ liquoꝛe
ifuso.Sp̃es aromatica ẽ eius diuinitas
p̃ciosa.⁊ herba virtuosa ẽ ei⁹ caro icoꝛru
pta.q: sicut dicit Ysa. Ois caro fenũ. Ll
quoꝛ ifusus ẽ eius sanguis p̃ciosus. Ex
his trib⁹ ꝯfectũ ẽ vnguẽtũ qδ oẽz sanat
egrotũ.Eccli.xxxviij.Unguẽtarius cõfi
ciet vnguẽta sanitatis.¶ Tertio nat⁹ est
vt reducẽt exules ⁊ pegrinos.⁊ iõ venit

filius dei portãs secũ regnũ. Ysa.ix. Fa-
ct⁹ ẽ principat⁹ sup humex eius. Iste pri
cipatus ẽ dignitas regalis quã portauit
vt nos reges facẽt: vel ẽ onus pctõx qd̃
portauit vt nos alleuiaret. Ysa.liij: Ue-
re lãguores nr̃os ipe tulit: Uel est crux
quã ipe suis humeris portauit vt nos tã
quã ad vexillũ colligeret: ysa.xi. Leua-
bit dñs signũ ⁊ in natões ⁊c̃. ¶ Secũdo
ponit dei viscerosa cõpassio: cũ dr̃. Et re
spexit afflictionẽ eox. Circa qd̃ notãdũ
q sicut dicit Beda hoi ex pc̃o quattu-
or fuerũt inflicta. s. ignorãtia: cõcupiscen-
tia: ipotẽtia: ⁊ malitia. Sed deus oculo
ↄpassiõis respiciẽs cõtra ista quattuor i
cõmoda misit q̃ttuor remedia. de quib⁹
dr̃. i. Cox. i. Qui fact⁹ ẽ nobis adeo sapiẽ
tia: iusticia: sctificatõ: ⁊ redẽptõ. ¶ Pri-
mũ igit icõmodũ erat ignorãtia: qr p viã
salutis icedẽ ne sciebat. ps. Uiã ciuita-
tis hitaculi nõ iuenerũt: iõ idigebat do-
ctore: iõ de⁹ fact⁹ ẽ sapia docẽs nos viã
duplicẽ. vnã ãplexãdã ⁊ aliã fugiendã.
Mat.vij. Lata porta ⁊ spaciosa via que
ducit ad pditõez. ¶ Scðz icõmodũ erat
ipotẽtia: qr nullũ bonũ facẽ poterat p qd̃
iustificari possz qr sicut dr̃ ysa.lxiiij. Oẽs
iusticie nr̃e q̃si pãnus mẽstruate: iõ indi
gebat iustificatõe pp hoc fact⁹ est nobis
iusticia. ad Ro.v. Iustificati ergo ex fi-
de pacẽ hẽamus ad deum p iesum xp̃m.
¶ Tertiũ icõmodũ erat malitia; hẽbat
eim volũtatẽ in malo obstinatã ⁊ a dia-
bolo ligatã: iõ indigebat redẽptiõe. Et
pp hoc factus ẽ nobis redẽptio. ps. Re-
dimet in pace aiaz meã ab his q appro-
pinquãt mihi qm̃ inter multos erãt me-
cũ. Et dicit inter multos qm̃ multi demo
nes cõueniãt ad faciẽdũ istã cathenam.
vnus ponit suggestionẽ. ali⁹ ducit ad de
lectationẽ. ali⁹ ad ↄsensuz. ali⁹ ad opus
alius ad ↄsuetudinẽ. Et iõ dicit mecuz.
qr hõ sepe iuuat diabolũ. ¶ Quartũ icõ
modũ ẽ ↄcupiscẽtia. hõ eim erat totus
morbo ifectus: ⁊ mala ↄcupiscẽtia inflã-
matus: iõ indigebat sanctificatõe. Et pp
hoc factus ẽ nobis scificatio. ad Eph.v.
Ut exhiberet sibi gl'iosaz eccl'az nõ hñtẽ
maculã neqz rugã. Nõ eim debemus ha-
bere maculã in cogitatõe. nec rugam in
opere. nec aliquid huiusmodi i sermõe.
sed debemus eẽ gl'iosi. s. in cogitatiõe: in
sermone ⁊ ope. ¶ Tertio ponit humilis
⁊ pfunda oratio: cũ dr̃: Et pni adoraue
runt. sic ⁊ mõ adoramus: qd̃ fit triplici
de cã. ¶ Primo vt xp̃m natũ honorifice
suscipiamus. ipse eim nos adeo honora-
uit. qr fecit nos sibi sil'es: ⁊ hoc in creatio
ne: fecit nos frẽs: ⁊ hoc in redẽptõe. fecit
et coheredes ⁊ hoc in glorificatõe. Et iõ
merito debemus ip̃m honorare qui tam
multipl'r nos honorauit. ¶ Scðo vt si-
bi gr̃as referamus. Modus referendi
gr̃as aliqñ fit per solã vocis expressionẽ.
aliqñ p manũ eleuationẽ. aliqñ per ge-
nuflexionẽ. aliqñ per totaz corpis pstra-
tionez: sicut mõ facimus. Hoc significa-
tum ẽ Geñ.xvij. Ubi abrahã audita nati
uitate futura Ysaac cecidit in faciẽ suaz
⁊ adorauit gr̃as. s. referendo. ¶ Tertio
vt nos mortales recognoscamus ac si q-
libet dicat: iõ in terrã me psterno: qr mor
talem me eẽ cognosco. Geñ.iij. Puluis
es ⁊ in puluerẽ reuerteris. i. sm̃ Augu:
Puluis es aiatus cũ nõ eras ⁊ in pulue
rẽ reuerteris inaiatus quod eras.

Sermo.xix. ¶ De eadẽ Sermo tertius.

CRas egredimini ⁊ do-
min⁹ erit vobiscũ.
Iosaphat ergo ⁊ iudas ⁊
oẽs hitatores hierl'in proni
ceciderũt i terrã corã dño ⁊ adorauerũt
ij. Para.xx. In verbis p̃missis tria tan-
gunt. ¶ Primo ponit nr̃a xp̃o cras deo
venienti deuota obuiatio: cum dr̃: Cras
egredimini. Egrediemur quidez cras
supra nos. intra nos ⁊ extra nos. Supra
nos egrediemur aliqñ per excessum ra-
tionis. Act.xi. Uidi in excessu mentis
mee visionẽ. Aliqñ per sublimitatẽ cõtẽ
plationis. Iob.xxxv. Suspice celuz ⁊ in
tuere ethera: q altior te sit. ¶ Primo er-
go cras egredimini supra vos p exces-
sum rõnis: qr illud mysteriũ dñice nati-
uitatis excedit nr̃am rationẽ: imo etiã
angelicũ intellectum. vnde Ioãnes ait.
Cuius nõ sum dignus vt soluã corrigiã
calciamenti.; In incarnatiõe quippe vt
decit Grego. venit ad nos diuinitas cal-
ciata. Calciamẽtũ aũt mediante corrigia
pedi adiungit. Calciamentũ igit ẽ caro
xp̃i. Corrigia ẽ eius anima qua mediãte

diuinitas ꝯiuncta ē carni. Jn hoc quod dixit se non sufficere cognoscē mediū. i. aiaz: dat intelligē ꝙ nō erat sufficiēs cognoscere aliqḋ extremoꝝ. s. nec diuinitatem eternā: nec carnē de virgine genitā.

¶ Secūdo egrediemur supra nos p sublimitatē cōtēplatiōis q: cōtēplatiōi tante dignatiōis vacare debemus. Eccle. ij. Trāsiui ad cōtēplādū sapiētiam. Cant. iij. Egredimini filie syon: ꝛ videte regez salomonē in dyademate ꝛc̄. Et vocatur caro xp̄i dyadema: q: fuit nobis cā victorie ꝛ corone. Vel dī dyadema: q: ex omni pte fuit clausa. nec alicui vitio vel tētationi inique. fuit apta. Vel dī dyadema: q: sola figura circularis vna tantū linea claudif. Caro alioꝝ facta fuit duabus lineis. i. ex cōmixtione vtriusqꝫ parentis. Caro aūt xp̄i vna tm̄ linea fuit figurata q: tm̄ ex carne virginis fuit formata.

¶ Scḋo cras egrediemur: vel potius ingrediemur intra nos. Et iste igressus aliqñ hꝫ fieri p internā meditationē. Geñ. xxiiij. dī de ysaac. egressus fuit in agruz ad meditandū. Aliqñ p suauē deuotōez. Judi. xiiij. De forti egressus ē dulcedo. Sic ꝛ nos cras debemus egredi p internam meditatōez: q: tantū bñficiū semp meditari debemus. Prouer. xv. Mens iusti meditabif sapientiā. Deut. vi. Meditaberis sedens in domo tua: ꝛ ambulans ꝛ dormiens atqꝫ consurgēs. Et ponitur ibi triplex situs corporis. s. stare: sedere: ꝛ iacere. Jn stando totuz corp⁹ laborat: per qḋ intelligif labor actiōis. Jn iacēdo totum corpus quiescit per quod intelligif quies cōtēplationis. Jn sedendo ptim quiescit ꝛ ptim laborat: per qḋ intelligif vita cōposita ex vtraqꝫ. Vult ergo dicere ꝙ istud beneficiū meditari debent actiui ꝛ cōtēplatiui ꝛ pfecti. Debemus ēt egredi siue igredi p suauē deuotionez itra nos. Vñ cantat ecclesia. Hodie p totum mūduz facti sunt melliflui celi. Et dicit celi pluralr: q: factum ē mellifluū celū materiale: qñ stellā magnam destinauit. Celū spūale. i. virgo beata: q̄ dulcedinē paradisi ꝓtulit. Ecc. ij. Breuis in volatilibus ē apis ꝛc̄. Celū rōale. s. magi ꝛ pastores qui tanta sunt dulcedine affecti ꝙ illi sua regna: ꝛ isti suos greges reliquerūt. Celū intellectuale. s. angeli q tanta suauitate sunt repleti ꝙ celū reliquerūt: ꝛ ad pueri cunabula occurrerūt. Celū supsubstātiale seu diuinū qḋ deificū cōiter appellaf. i. deus pr̄ qui hodie suam dulcedinem ad nos misit. ps. Dedit eis māna ad manducandum.

¶ Tertio egrediemur cras extra nos. Et iste egressus aliqñ hꝫ fieri p extasim amoris. Dyonisius. Est aūt extasim faciens diuinus amor nō dimittēs suiipsoꝝ eē amatores: sed amādoꝝ. Aliqñ p actionem gr̄arum ꝛ laudis. i. Timo. ij. Leuātes puras man⁹ ꝛc̄. Jsto aūt duplici mō cras extra nos egredi debemus: videlicet p extasim amoris. Amor eiꝫ sicut dicit Dyonisius: Facit extasim i deo: q: nobis dignaf ꝓuidere. Jn angelo q: nobis dignaf ministrare. Jn hoīe ipfecto q per amorē aīe videf deficere: sicut pꝫ i paulo qui dicit. Viuo ego iaz: nō ego ꝛc̄. Sic ꝛ hodie per amorē egressus ē deus extra se ꝓpter nimiā humiliationē. Jtē angelus ꝓpter nr̄am exaltationē. Et virgo bt̄a ꝓpter nr̄am inauditā pturitionem. Debemus ēt egredi extra nos p gr̄arum actionē ꝛ laudis. qḋ significatū ē. Exoḋ. xv. vbi dī ꝙ maria sumpsit tympanuz ꝛ pcinebat dicēs: Cantemus dn̄o ꝛc̄. Tympanū fit de corio in ligno extēso ꝛ virga pcusso. Per coriū intelligif xp̄i corpus qḋ fuit albū in natiuitate. rubicūdū in cruce. ꝛ nigrū in morte. ꝛ fuit extēsum in ligno crucis. ps. Extēdens celū sicut pellem: ꝛ fuit pcussum disciplina pr̄is. ysa. liij. Propter scelus ppl̄i mei pcussi euz. Ex ista pcussiōe resonabat tinnitus pie cōquestionis in auribus pr̄is. amoris in aurib⁹ mr̄is. doloris in auribus hūani generis. Thre. i. O vos oēsq trāsitis ꝛc̄. Et charitatis in auribus hostis qñ dicebat. Pr̄ ignosce illis. ¶ Secundo ponif pn̄tie xp̄i corpalis exhibitō: cū dicitur: ꝛ dn̄s erit vobiscū. Dn̄s importat ptātem: honorē: ꝛ timorē. Hoc aūt qḋ dicit vobiscū econtrario iportat equalitātē. humilitatē. ꝛ amicabilē amorē. Est ergo sensus Jlle q erat dn̄s p ptātē: cras erit vobiscū per nature equalitatē. Heb. ij. Nō cōfunditur eos vocare fr̄es ꝛc̄. Jlle qui erat dominus per honorem ꝛ reuerētiam: cras

erit vobiscū p humilem pñtiaʒ. Phil. ij.
Exinaniuit semetipsuʒ ⁊c. Ille q erat do
minus p timorē: cras erit vobiscū p ami
cabilē amorē. Aug. Ama amorē illius q
amore tui amoris descēdit in vterū virgi
nis: ⁊ ibi amorē suū amori tuo copulauit
humiliādo se subleuādo te coniūgendo
naturā sue eternitatis limo tue morta/
litatis. ¶ Tertio ponit nr̄a pfunda hu
miliatio cū dr̄: Ceciderūt pni in terram
corā dn̄o ⁊ adorauerūt. Est aūt adoratio
recognoscere in deo plenā dn̄ationē. Et
ista recognitio hʒ fieri corde ore corpe ⁊
munere. Corde quattuor modis. s. fide
vt in eū credamus tāquā in summe ver.
amore. vt ipm̄ diligamus tāquā sūme bo
num. timore: vt ipm̄ metuamus tāquam
oipotētē. spe: vt in ipm̄ speremus tāquaʒ
misericordē. Iste aūt sunt quattuor spe/
cies aromatice qui ponunt in themate.
Primā tn̄ spēm nō hn̄t heretici siue ho/
mines vani qui plus credūt fabulis q̄
verbis diuinis. Scd̄am nō hn̄t auari q
plus diligūt nūmū q̄ deū. Tertiā nō ha
bent psumptuosi. Quartā nō hn̄t despe
rati. Hʒ ēt fieri hec recognitio ore: vt scʒ
ipm̄ laudemus bn̄dicemus. ⁊ adorem⁹.
Hʒ ēt fieri corpe. s. inclinatōe: genuflexio
ne: ⁊ pstratione. Hʒ fieri munere. vt. s. in
signū diuinitatis atqʒ dominij oblatio/
nes ⁊ primitias sibi demus.

Sermo. xx. ¶ De eadē. Sermo quart⁹.

HEc dies boni nūcij ē: si ta
cuerimus ⁊ nolueri/
mus nūciare vsqʒ mane sce/
leris arguemur. iiij. Re. vij.
¶ Ex his verbis habet q̄ hec dies sit gra
tiosa: qr̄ ē dies boni nūcij. ¶ Et ē gaudio
sa: qr̄ nō debemus a laude tacere. ¶ Cir/
ca primū notādū ē q̄ ē duplex ānūcia/
tio. s. serpētis ⁊ angeli celestis. ¶ De pri
ma dr̄ Gen. iij. Cur precepit vobis deus
⁊c. De scd̄a dr̄ Luc. ij. Ecce euāgelizo vo
bis gaudiū ⁊c. In prima quattuor fue/
runt. s. dubietas ex parte mulieris. cum
dixit. Ne forte moriamur. falsitas ex pte
serpentis. Fatuitas ex parte homis. Et
seueritas ex parte dei penam irrogātis.
Et ista quattuor fecerūt illā diē eē diem
mali nuncij: Et quāuis illa quattuor tūc
inchoauerūt: tn̄ totum genus humanū
postmodū occupauerūt. s. dubietas i spe
randis. falsitas in credēdis. fatuitas in
diligēdis. ⁊ seueritas in penis irrogan/
dis. ¶ Secūda ē ānūciatio angeli cele/
stis in qua quattuor ponunt. s. q̄ natus
ē nobis saluator. natus ē xp̄s. natus est
dn̄s. natus ē panis: qr̄ bethleē iuda. ita
q̄ saluator attulit eternam salutē. xp̄s
vnctionē. dn̄s legislationē. ⁊ panis sua/
uissimā refectionē. Et ista quattuor re/
media sunt contra quattuor incōmoda
supradicta: ppter que hec dies est boni
nūcij. ¶ Prio igit i hūano genē erat du
bietas i sperādis. Cōtra hoc venit nobis
saluator portās eternā salutē. Ysa. xxv.
Urbs fortitudis nr̄e syon saluator pone
tur in ea mur⁹ ⁊ anmurale. Multū er/
go spare debemus: qr̄ saluator factus est
fortitudo nr̄a ex eo q̄ nos defendit. Mu
rus nr̄ igneus vr̄: qr̄ hostes cōsumit. Za/
ch. ij. Ego ero murus i circuitu igneus.
Et anmurale nr̄m: qr̄ ictus passiōis pro
nobis sustinuit. ¶ Scd̄o erat seueritas i
penis irrogādis. Cōtra illud venit xp̄s
afferēs vnctionē. p̄s. Unxit te deus de⁹
tuus oleo letitie p̄ ɔsortibus tuis. Olim
deus erat durus: sʒ mō ē vnctus ⁊ fact⁹
ē māsuetus. iō dr̄: Unxit te deus de⁹ tu⁹
Erat iratus: sʒ: hodie factus ē let⁹ ⁊ recō
ciliat⁹. iō subdit. Oleo letitie. Erat aua
rus: qr̄ vix volebat modicū grē sue elar/
giri. sʒ hodie fact⁹ ē largus. iō subditur.
Pre cōsortibus tuis, Et iō de plenitudi/
ne ei⁹ nos oēs accepimus. Tāta ē modo
abūdātia vnguētor: q̄ ea que erāt dura
facta sunt mollia. Quattuor qdē olim
erāt dura ⁊ iflexibilia. s. celū vt aliquē re
cipet. angelus vt. s. hoiem diligēt. deus
vt hoiem recōciliaret. ⁊ mors vt oēs ab/
sorberet. Sʒ ista sunt vncta ⁊ facta sunt
flexibilia. p̄s. Inclinauit celos ⁊ descēdit
⁊ caligo sub pedibus eius. Factū ē enim
flexibile celū materiale: vt hoies suscipi
at. Intellectuale. i. angelus vt hoies di/
ligat. Ipe deus descēdit: ⁊ hoies recōci/
liauit. Caligo sub pedibus eius fuit: qr̄
mortē suppeditauit. ¶ Tertio erat falsi
tas i credēdis. Cōtra hoc venit dn̄s affe
rēs nouā legislationē. ysa. xxxiij. Dn̄s iu
dex nr̄. dn̄s legifer nr̄. dn̄s rex nr̄: ipse
saluabit nos. Scd̄m aūt Dyonysiū ad p/

fectũ dñiũ tria reqrunt. i. p̄eminẽtia. cõ
tinẽtia. ꝑmanẽtia. Sꝫ deus nõ videbat
dñari in mũdo: nec quãtũ ad p̄eminen-
tiam. ysa. lxvi. Facti sumus quasi i prin
cipio: cũ nõ dñareris nr̃i. Nec quãtuꝫ ad
ꝯtinẽtiã. Eiusdẽ. xxvi. Dñe deꝰ nr̃ possi
derũt nos dñi absqꝫ te. Nec quãtũ ad ꝑ-
manẽtiam: qꝛ videbat a dñio cecidisse.
ysa. xix. Tradã egyptũ in manus dñoꝝ
crudeliũ. Sꝫ hodie ip̄m dñium recupa-
uit. Lu. i. Hic erit magnꝰ: ⁊ filius altissi-
mi vocabit. Ecce p̄eminẽtia. Et dabit do
minus illi sedẽ dauid pr̄is eiꝰ ⁊c̃. ecce cõ
tinẽtia. Et regni eiꝰ nõ erit finis. ecce ꝑ-
manẽtia. ¶ Quarto erat fatuitas ⁊ insi
piditas in itelligẽdis. Cõtra hoc venit
panis totiꝰ suauitatis. Sap̄. xvi. Panẽ
de celo p̄stitisti illis oẽ delectamẽtũ i se
hñtẽ ⁊c̃. vñ cãtat eccl̃a. Et ẽ sũptũ d̃ Jo-
hele ⁊ Amos. In illa die stillabũt mon-
tes dulcedinem ⁊ colles fluẽt lac ⁊ mel.
Per lac itelligit xp̄i hũanitas. ꝑ mel di-
uinitas. ꝑ dulcedinẽ totꝰ xp̄s q totꝰ erat
dulcis ⁊ suauis. Quidã aũt delectantur
circa ea q̃ spectãt ad hũanitatẽ: isti fluũt
lac. Quidã circa ea que spectãt ad eius
diuinitatem: isti fluunt ⁊ mel. Qui-
dã circa totũ xp̄m: isti fluũt ⁊ distillant
dulcedinẽ. ¶ Scd̃o hec dies ẽ gaudiosa:
iõ dr̃: Si tacuerimus. Nõ eim debemus
tacere corde: sꝫ ãnũciare ore. Corde qdẽ
nõ debemus tacẽ: sꝫ magnã exultationẽ
hẽre. Eph. v. Cãtãtes ⁊ psallẽtes in cor
dibus. Phil. iiij. Gaudete in dño semꝑ
⁊c̃. Istud eim gaudiũ dꝫ eẽ magnũ quã-
tũ ad impmixtionẽ. iõ dr̃. Gaudete i dño
Quãtũ ad ꝑpetuationẽ. iõ dr̃: Semper.
Quãtũ ad intẽtionẽ: iõ dr̃: Iteꝝ gaude-
te. Quãtũ ad ostẽsionẽ: iõ dr̃. Modestia
vr̃a nota sit. Quãtũ ad extẽsionẽ: iõ dr̃:
Oibus hoibꝰ. Debemus ẽt ãnũciare ore:
verbo: ⁊ signo. Verbo. p̄s. In psalterio
decacordo psallã tibi. Per psalteriũ de
cacordũ intelligimus xp̄ꝫ icarnatũ: in q̃
fuerũt qnqꝫ corde. i. vulnera quiqꝫ. ostẽ-
dentes suaꝫ humanitatẽ. Et quinqꝫ ostẽ
dẽtes maiestateꝫ. s. natiuitas supnãlis:
gl̃ia resurrectõis: maiestas ascẽsiõis: mis
sio sp̄ũs scti: ⁊ iudiciaria ptãs. Debemꝰ
ẽt laudare signo. i. corpis ꝓstratiõe: vt
xp̄o vicẽ rependamus q totalr̃ se ꝓstrauit
⁊ nihil sibi d̃ se retinuit: nec ꝓpriũ amo-
rẽ. Ro. v. Eteiꝫ xp̄s sibi nõ ꝯplacuit ⁊c̃.
Nec ꝓpriũ sensuꝫ. Jo. vij. Mea doctria
nõ ẽ mea. Nec ꝓpriã volũtatem retinuit.
Lu. xxij. Nõ mea sꝫ tua volũtas fiat. Nec
ꝓpriã opationẽ. Jo. viij. A meipso facio
nihil: sꝫ nec ꝓpriã sꝫ cõem cõuersationẽ.
Baruch. iij. Post hoc i terra visus ẽ ⁊c̃.
Uade ergo ⁊ tu fac silr̃: vt de te nihil re-
tineas: nec amorẽ. Jo. xij. Qui amat ani
mã suã ⁊c̃. Nec ꝓpriũ sensum. Rom̃. x.
Nolite eẽ prudẽtes apud vosmetipsos.
Nec volũtatẽ. Mat. xvi. Siqs vult veni-
re post me abneget semetip̄m ⁊c̃. Nec ꝓ-
priã opationẽ. Gal. vi. opemur bonũ ad
oẽs. Nec ꝓpriã ꝯuersatõeꝫ. i. Pet. ij. Cõ-
uersationẽ vr̃am iter gẽtes hñtes bonã.

Sermo. xxi. ¶ De eadẽ. Sermo quintꝰ.

OPortet solez p̄uenire ad bñdictõeꝫ Sa. xvi. Ortũ veri solis crasti
no celebrãdũ hodie duplr̃ p̄-
uenimus. s. in choro: ⁊ in capl̃o. In cho-
ro aũt triplr̃. ¶ Pria p̄uẽtio ẽ: qꝛ hec fe
stiuitas natiuitatis dñice hodie in lau-
dibus ichoat: qđ ẽ insolitũ ⁊ singulare.
Et hoc triplici de cã. ꝑ Pria ẽ qꝛ hec fe-
stiuitas incepit a laudibus tã angeloꝝ
qui dixerũt: Gloria in altissimis deo q̃
pastoꝝ. De qbus dr̃: Reuersi sunt pasto-
res laudã. ⁊ glificã. deũ ⁊c̃. ꝑ Scd̃a ẽ: qꝛ
oẽs creature ip̄am laudãt. vñ ꝓpha in-
ducit oẽs creaturas ad laudãdũ xp̄i ad-
uẽtũ dicẽs: Letent celi ⁊ exultet t̃ra ⁊c̃.
ꝑ Tertia rõ est: qꝛ i ea est mã ⁊ rõ ois lau
dis. Oẽs eim q cãtica laudis ediderunt
aut ediderũt ꝓpimẽsum gaudiũ. vt illõ.
i. Reg. ij. Exultauit cor meũ in dño. Aut
ꝓpter cõpletũ desideriũ: vt illud Lu. ij.
Nũc dimittis seruũ tuũ dñe. Aut ꝓpter
receptũ bñficium. vt illud Exo. xv. Can
temus dño gloriose ⁊c̃. Et sicut fuit can
ticũ Zach. ⁊ bte Marie. Recte igit hec fe
stiuitas a laudibus inchoat qꝛ hodie ve-
nit nr̃m gaudiũ. ysa. xxij. Gaudete ⁊ lau
date simul deserta hierl̃m ⁊c̃. Nr̃m desi
deriũ. Aggei. ij. Ueniet desideratꝰ cũctis
gẽtibꝰ. Et nr̃ꝫ bñficiũ nobis datũ. ysa. ix.
Puer natꝰ ẽ nobis. ¶ Scd̃a p̄uẽtio ẽ qꝛ
festiuitas crastina hodie vobis crebro ꝓnũ-
ciat. Et fac eccl̃a ad silitudinẽ alicuius

ciuitatis regē aliquē expectantis. Uenit
eni vnus nūciꝰ q dicit ꝙ rex qdē venit:
ſʒ adhuc multū lōge ē. Et iſtum nūcium
mittit eccleſia in pria dñica de aduētu.
Aſpiciēs a lōge ⁊c̄. Sʒ qm̄ audientes re/
gē longe eē ex hoc poſſet dubitari ꝙ ni/
mis tardaret: ⁊ ex hoc eſſent i aliquo me
rore: iō mittit ſcōm nūciū in ſcōa dñica
dicēs. ſ. hierlm cito veniet ſalus tua: q̄re
merore ꝯſumeris ⁊c̄. Deide mittit t̄tium
in tertia dñica: q dicit ꝙ iā appet pſona
regis dicēs. Ecce appebit dñs. Jā appet
militia regis cū ſubdit. Et cū eo ſcōꝝ
militia. Jā appent vexilla regis cū ſub/
dit. Dñs in veſtimēto ⁊ i femore ſuo ſcri
ptū ⁊c̄. Tūc ēt mittit p̄conē vt oēs ꝯueni
ant ⁊ ſint pati. Et hoc in quarta dñica:
cū dicit. Canite tuba in ſyon: vocate gen
tes ⁊c̄. Qñ aūt ꝯſtat ꝙ craſtino ē vēturꝰ
tūc nō vnū ſʒ plures nūcios mittit. Unꝰ
dicit. Hodie ſcietis q: veniet dñs. Alius
dicit. Cras egredie mini ⁊c̄. Alius dicit.
Craſtina die delebif iniqtas t̄re. Alius.
Cras faciet dominꝰ iter vos mirabilia.
¶ Tertia p̄uētio ē: q: nr̄a ſcificatio ⁊ pre
paratio nobis p̄dicif. Sponſa qdē dʒ ſe
pparare ſm nobilitatē ſpōſi. De cuiꝰ no
bilitate dr̄. Cant. v. Dilectꝰ meus candi
dus ⁊ rubicūdus. Cādidus q̄ntū ad car/
nē purā. rubicūdus quātū ad aīaʒ chari
tate ſuccēſam. electꝰ ex milibus quantū
ad diuinitatē verā. Spōſa igif vt ſpōſo
aſſimilef dʒ aſſumere veſtes albas puri/
tatis: rubeas charitatis. Prouer. vltio.
Byſſus ⁊ purpura idumētū eius: ⁊ vari
as multiplicis v̄tutis. p̄s. Aſtitit regina
a dex. tu. in veſti. deau. ⁊c̄. ¶ Scō o p̄uei/
mus hāc feſtiuitatē i caplo ⁊ hoc triplr.
¶ Prio q: ſingulari mō p̄nūciaf: cū dr̄.
Anno ceſaris auguſti. xlij. ⁊c̄. Et fit ibi
annūciatio i triplici lingua vt dictū eſt.
ſ. in latina hebraica ⁊ greca. Jſte enim
tres lingue laudāt xp̄m in mundū vēiē/
tem: ſicut pʒ hic. Laudāt ip̄m morientē.
q: crucis titulus ſcriptus erat grece: he/
braice: ⁊ latine. Laudabāt ip̄m in celo re
gnantē: ſicut pʒ in miſſa vbi eius gl'iam
laudamus. Latine vt pʒ i eplis: euange
lijs ⁊ cantu. Grece ſicut in kyrieeleiſon.
⁊ hebraice: ſicut in all'a ⁊ amē. ¶ Scōa
p̄uētio ē q: i t̄rā nos pſtramus: vt de ſua
viſitatōne ſibi gr̄as referamus. Exo. iiij.
Audierūt ꝙ viſitaſſet dñs filios iſrael ⁊
ꝓnt adorauerunt. Legif Jone. iij. ꝙ rex
idutus ē ſacco ⁊ ſedit in cinere: ⁊ oēs ſer
ui idē fecerūt. Rex xp̄s ſedet i cinere qñ i
dutus ē carne. Et iō nos debemꝰ ſedere
i cinere ⁊ nos ꝓfūde hūiliare: ⁊ ſibi gr̄as
agere. tympanum aſſumētes ⁊ dicentes
Exod. v. Cātemꝰ dño ⁊c̄. Jn tympano ē
forma ſpica: pellis extēſa: ⁊ melodia Sic
i xp̄o fuit diuitas et̄na: caro crucifixa. ⁊
aīa oi iubilatōe plēa. Jſtū debemꝰ aſſu/
mere p meditatōem: ⁊ ſibi cātare p gr̄aꝝ
actōem. ¶ Tertia p̄uētio ē q: ſermo i vi/
gilia p̄ponif. Dicit aūt Ambroſi. ſup btī
imaculati. ꝙ ſmo dei hʒ illuminare: ac/
cēdere ⁊ mūdare. Nos igif expectamus
ortū vere lucis ſolis ⁊ ignis. Cōueniēter
igif ſermo p̄ponif: vt q: hʒ illumiare: di
ſponamur ad illuiatōʒ lucis refulgētis
Jſa. ix. Hitātibꝰ in regiōe vmbre mortis:
lux orta ē eis: q: hʒ calefacere. diſpona/
mur ad calefactiōeʒ ſolis incaleſcētis. i.
Re. xi. Cras erit nobis ſalus cū icaluerit
ſol. Q: hʒ mūdare diſponamur ad puri
ficatōʒ ignis ꝯſumītis ⁊ purgātis. Mal.
iij. Jpſe. n. quaſi ignis ꝯflans. Ser. xxij.
¶ Jn natitate dñi nr̄i ieſu xp̄i. Ser. i.

Jacob genuit ioſeph virū
mariē. Mat. i. Au
gu. dicit i li. de tri. Teſtionia
q̄dā vētuꝝ p̄nūciauerūt: q̄daʒ
veniſſe teſtate ſunt creature eū p quē fcē
ſunt. factū qppe creatorē p quē facta eſt
ois creatura: oēm creaturā teſtē habere
oportebat. Ex his v̄bis duo eliciuntur.
¶ Unū q: xp̄m ventuꝝ multi p̄nūciaue/
rūt. ¶ Scōm q: ip̄m veniſſe oēs creature
teſtate ſunt. ¶ Circa primū notādum ꝙ
ip̄m multi p̄nūciauerūt ſicut fuerūt pro
phe q eū p̄dixerūt: ⁊ pīarche q ip̄m i mū
dū p generatōem adduxerunt: quoꝝ ge/
nealogie hodie recitāf. Et iō illa genea
logia dʒ eē nobis valde ſpecioſa ad inu
endū: q: ex ea ꝓceſſit ille de quo dr̄. Spe
cioſus forma ⁊c̄. Dulcis ad audiēdū q:
ex ea ꝓceſſit ille q ſm Bern. ⁊ in ore mel:
in aure melos: in corde iubilus. Dʒ eē
delectabilis ad adorādū: q: ex ea ꝓceſſit
ille de quo dr̄. Ecc. xxiiij. Sicut cinamo/
mū ⁊ balſamū aromati. ⁊c̄. Dʒ eē ſapida

ad pgustandū:qꝛ ex ea pcessit ille de quo
dr̄ ibidē. Qui edūt me adhuc esuriēt ⁊c̄.
Bz eē suauis ad amplexādū: qꝛ ex ea p,
cessit ille de quo dr̄ in ps. Qm̄ tu domie
suauis ⁊ mitis ⁊c̄. ¶ Circa scdm notādū
ꝙ oēs creature xp̄i natiuitatē testate sr̄.
¶ Pmo creatura celestis q̄ ostendit eius
eternitatem. Vñ dicit Chris. ꝙ tūc circa
solē circulus aureꝰ appuit: in circulo aūt
eternitas designat. Manifestauit suam
ptātē sicut pz i stella q̄ magis appuit: q̄
puero obsequiū pstitit ⁊ quā puer de no
uo creauit. Manifestauit eius cū patre
⁊ spū scō eq̄litatē: qꝛ tūc tres soles i orien
te appuerūt q ad vnū corpꝰ solare post,
modū sunt redacti. Manifestauit suam
cū pr̄e puritatē: sicut pz in stella: q̄ in for
ma puelle puer tenētis in vlnis appa,
ruit. Stelle.n. natura purissime sunt.
¶ Scdo testificata ē creatura terrestris
sicut pz i quattuor elemētis. Terra.n. in
duit nouā fecūditatē: qꝛ de vieis engad
di balsamū miraculose pꝛupit. Aer idu
it nouā claritatem. Luce.ij. Claritas dei
circūfulsit illos. Et aq̄ iduit nouā sapo,
ris dulcedinē: qꝛ tūc fons aque rome in
oleū ē ꝯuersus. Ignis iduit nouā v̄tutē
qꝛ cū ignis scit illuminare ⁊ ꝯburere: ha
buit v̄tutē illumiatiuā ⁊ nō ꝯsumptiuā.
Hoc significatū ē Exo.iij. In rubo q ar,
debat: sz nō ꝯburebat. Quia v̄go beata
fuit igne spūs sancti inflāmata: ⁊ nullo
igne ꝯcupiscētie adusta: sz illumiata ⁊c̄.
¶ Tertio eius natiuitatez testificata est
creatura vegetatiua: qꝛ tūc vinea engad
di induit nouū florē. Cāt.iij. Vinea nr̄a
floruit nouū fructū. Ibidē. Fructus eiꝰ
dulcis gutturi meo. Induitqꝫ nouum
balsami liquorē. Eccl.xxiiij. Quasi bal,
samū nō mixtū odor meꝰ. ¶ Quarto te,
stificata ē creatura sensibilis. Naz bos ⁊
asinus ipm suū dn̄m cognouerūt. Isaie
i. Cognouit bos possessorē suū ⁊c̄. Ipsuz
flexis genibꝰ adorauerūt. Isa.xliij. Glori
ficabit me bestia agri: qꝛ a comestione fe,
ni sup qd̄ puer iacebat abstinuert. ¶ Qui
to testificata ē creatura rōalis sicut pz i
cesare augusto q tūc publicas stratas p
mundū fieri iussit: romanis debita dimi
sit: ⁊ vocari deus renuit. Et quāuis hoꝝ
significatōem nō intelligeret. spūs tamē
scūs intellexit. Per hoc.n. significabat
ꝙ xp̄o venieti debemus pparare viā cor
diū. Luc.iij. Parate viā dn̄i. ꝙ ipse de,
bebat dimittere debita pctōꝝ. Mat.xv,
iij. Oē debitū dimisi tibi ⁊c̄. Et ꝙ venie,
bat ille q erat nālis dn̄s ⁊ rex vniuerso,
rū. Vñ pp absentiā istius dn̄i in humāo
genere ꝯquerebat. Isa.xxvi. Dn̄e deus
nr̄ possiderūt nos dn̄i absqꝫ te. ¶ Sexto
testificata ē creatura intellectualis. i. an
geli. q qdē testificati sunt eū patēter. ho,
norabiliter. ⁊ letāter. Xp̄s quidē occulte
venerat: sed angeli nō sunt passi ipm pe,
nitus occultari. Et iō angelus ipm pa,
storibus patēter annūciauit dicēs. Ecce
euāgelizo vobis gaudiū magnū ⁊c̄. Te,
stificati sunt honorabilr̄: qꝛ nō vnus vel
duo: sed exercitus militie celestis de ce,
lo venit. Testificati letāter dicētes. Glia
in altissimis deo. Sermo.xxiij. ¶ De ea,
dem Sermo secundus.

IAcob genuit ioseph viꝝ
marie: de qua natꝰ
est iesus q vocat xp̄s. Virgo
beata i his v̄bis a tribꝰ descri
bit. ¶ Pmo a mr̄imoniali federe: cū dicit
ioseph viꝝ marie. Voluit.n. xp̄s matrez
suā hr̄e spōsum multiplici de cā. Ipa.n.
erat tenera puella: iō indigebat viro ma
turo ⁊ grādeuo vt ab ipso custodiretur.
Erat sola: iō idigebat fideli socio a quo
in ptu ⁊ an̄ ptū ⁊ post ptū associaretur.
Erat virgo verecūda: iō indigebat viro
sibi mr̄imonialr̄ copulato ne tāq̄ adul,
tera infamaret. Erat multis laboribꝰ ex
ponenda: iō indigebat magno adiuto,
rio quo reuelaret. Erat diabolo suspecta
ne. s. eēt illa de qua Isa. pphauerat. Ec,
ce v̄go ꝯci. ⁊ pa. ⁊c̄. iō debuit eē in matri
monio: vt illud mysteriū diabolo celare
tur. ¶ Scdo describit a noie: cū dr̄. Ma
rie. q̄ alio noie dr̄ dn̄a. Et iterptat stella
⁊ illumiatrix. Est ergo dn̄a ⁊ impatrix: ⁊
iō tanq̄ dn̄a ꝯtra diabolū tria potestati
ue exercuit. ¶ Primū: qꝛ ipm de cordibꝰ
fideliū expulit. Hoc significatū ē i téplo
pacis qd̄ corruit. Sicut.n. boni sunt tem
plū dei: sic ⁊ mali sunt templū diaboli.
Ceciderūt igit put erāt templū diaboli
⁊ facti sunt templū dei. ¶ Secunduz qꝛ
principē demonū ꝯtriuit. Hoc significa,

tũ ẽ p illá magnã statuam que erat rome
arte diaboli in aere subleuata de qua re
spõsum ẽ ꝙ nõ caderet donec virgo pa/
reret: q̃ nocte q̃ pepit cecidit.p qd̃ signifi
caƚ ꝙ ptãs principis demonũ p ṽginem
ↄtrita fuit. ℂ Tertiũ ẽ ꝙ cultũ idoloꝝ
euacuauit. Hoc significatũ ẽ in statuis
idoloꝝ:q̃ in egipto corruerũt. Hieremias
n. in egiptũ descẽdens signũ eis dedit ꝙ
tũc idola sua corruerẽt qñ virgo pareret
Jõ sacerdotes illi imaginẽ virginis cuꝫ
puero i secreto tẽpli adorabãt. ſꝫ in ipsa
nocte qua pepit idola corruerũt. ℂ Secũ
do dr̃ stella: iõ rome appuit in forma stel
le puerum baiulãtis: que erat circũdata
aureo circulo: ꝛ erat iuxta solẽ: ꝛ audita
ẽ vox hec ẽ ara celi: p hoc significaƚ quã/
te fuerit puritatis: qꝛ visa ẽ in spẽ stelle:
q̃ ẽ nature purissime. Quãte dignitatis:
qꝛ circũdata aureo circulo. Tota.n. cu/
ria celestis in modũ corone ipam circun
dat ꝛ ornat. Vñ cãtat eccl'ia. circũdabãt
eã flores rosaꝝ ꝛ lilia ↄualiũ. Quãte sit
ptãtis qꝛ erat iuxta solẽ: idest xp̃ꝫ. Hoc si
gnificatũ est. iij. Reg. ij. Positus est thro/
nus mr̃is iuxta trhonũ regis. Quãte sit
pietatis: qꝛ vocata ẽ ara celi. Sicut.n. al
tare ẽ mediũ inter deũ ꝛ pplm̃: sic ipsa ẽ
mediatrix inter deũ ꝛ nos. ℂ Tertio dr̃
illuminãs siue illuminatrix: qꝛ hominẽꝫ
cecũ illuminauit. Et hoc significatũ ẽ ꝙ
vinea engaddi florẽ attulit. fructũ ꝓdu
xit. ꝛ ẽt balsami liquorẽ emisit. Hõ qdem
hẽbat oculũ carnis sanguinolentũ quia
carnalia desiderabat. ſꝫ virgo florẽ ꝓtu/
lit q in passione attritus ꝛ excoct⁹ oculo
carnis ẽ appositus ꝛ ipm̃ sanauit. Hẽbat
ẽt oculũ affectus insipidũ qꝛ spũalia si/
bi desipiẽbãt. ſꝫ fructũ ꝓtulit cui⁹ dulce
do ipam insipiditatẽ fugauit. Hẽbat.n.
oculũ intellectus obscuꝝ. qꝛ dei veritatẽ
nõ recognoscebat. ſꝫ liquor balsami oẽꝫ
impuritatẽ abstersit. ℂ Tertio describi
tur a virginali pudore: qd̃ notaƚ cũ dr̃ õ
qua natus ẽ ꝛc. nõ de qbus decuit ipsam
ṽginẽ esse. qꝛ deus sibi ↄmittebat p̃cium
redẽptõis humane. ideo debuit ꝛ decu/
it vas integꝝ ne effunderet. Virginitas
n. pfecta integritas est carnis ꝛ mentis.
Sed de multis dr̃ Ecc. xxi. Cor fatui q̃si
vas ↄfractũ ꝛc. Cõmittebat sibi thesauꝝ

diuine sapiẽtie. iõ debuit eẽ vas nouuꝫ.
Virginitas.n. totũ homiem nouũ facit.
Hoc significatũ est. iiij. Reg. ij. vbi dr̃ ꝙ
heliseus. i. deus pater posuit sal. i. diui/
nã sapiam in vas nouũ. i. in Marie vteꝝ
Cõmittebat sibi balsamũ diuine gr̃e. iõ
debuit esse vas mundũ. Virginitas eim
dicit pfectã munditiã mẽtis ꝛ corporis.
Vñ ꝓpha petens spũs sancti gr̃am. Pri
mo petit vasis mũditiã dicens. Cor mũ/
duꝫ crea in me deus ꝛc̃. Cõmittebat sibi
splendorẽ p̃rne glorie. iõ debuit esse vas
admirandũ. Ecc. xliiij. Vas admirabile
op⁹ excelsi. Ser. xxiiij. De eodẽ ſmo. iij.

POpulus q ambulabat i tenebris vidit
lucẽ magnã. Et subdiƚ. Par/
uulus natus ẽ nobis: ꝛ fili⁹ da
tus est nobis ꝛc. Jsa. ix. Quãdo rex ali/
quis est venturus. multi nũcij destinanƚ
Sic ẽt añ faciẽ huius regis in qualibet
triũ missaꝝ tres nũcios mittit. ſ. vnum ꝓ
phetã. vnũ euangelistã. ꝛ vnũ aplm̃. Et
isti sunt oẽs fide dignissimi. Nã ꝓpha. ſ.
Jsaias fuit a spũ sancto inspirat⁹. Apo/
stolus vſqꝫ ad t̃tiũ celũ fuit rapt⁹. Euã/
gelista. ſ. Lucas q in duabus missis poni
tur: fuit a beata ṽgine doctus. Joãnes q
poniƚ in tertia missa fuit a fõte pectoris
xp̃i aqua sapiẽtie potatus. Verba igitur
premissa sunt vnius de his tribus lega/
tis in quibus tria ponunƚ. ℂ Primum
ẽ humani generis magnũ piculũ cũ dici
tur. Populus q ambulabat in tenebris
ꝛc. Tenebre qdem quattuor incõmoda i
ducũt. ſ. horrorẽ. obscuritatẽ. tristitiaꝫ. ꝛ
frigiditatẽ. Hoies igiƚ tunc erant in te/
nebris qꝛ erant in horrore ꝛ timore ex eo.
ꝙ erant in ptãte demonũ traditi. Exo.
x. Facte sunt tenebre horribiles i vniuer
sa terra egypti. Erant in obscuritate. qꝛ
erant multiplici ignorãtia inuoluti. Job
xxxviij. Nos qdeꝫ inuoluimur tenebris.
Erant in tristitia. qꝛ dei visione erãt pri/
uati. Tobie. v. Quale gaudiũ mihi est q
in tenebris sedeo: ꝛ lumen celi nõ video
Erant in frigore qꝛ igne diuini amoris
alieni. illo. ſ. igne de quo dr̃ Lucas. xij.
Jgnem veni mittere in terrã ꝛc. Sed po
pulus qui erat in his tenebris hodie vi/
dit lucem magnã. illaꝫ. ſ. de qua dicitur

In ps. Lux orta est iusto. Lux aūt h3 asse
curare. illuminare. letificare. ⁊ calefacce/
re. ¶ Primo ergo assecurauit hominem
expellens ⁊ refrenans demonis ptātem
ps. Ortus est sol. s. xp̄s ⁊ ↄgregati sūt de/
mones. ⁊ in cubilibus suis collocabūt.
¶ Secūdo nos illuminauit dans veraz
dei cognitōem. Luce. i. Illuminare his
qui in tenebris ⁊ in vmbra mortis sedēt
ad dirigendos ⁊c̄. ¶ Tertio nos letifica
uit restituens dei visionē. Prouerbi. xv.
Lux oculoꝝ letificat aīum. ¶ Quarto le
tificauit ⁊ inflāmauit infundens diuinū
amorem. ps. Ignē misit vt luceret eis p
noctem. Ista quattuor hodie angelus ō
celo nobis attulit. Remouit. n. obscuri/
tatem ⁊ induxit illuminatōem. vñ dicit
Claritas dei circūfulsit illos. Remouit
timorē ⁊ induxit securitatē cū dixit no/
lite timere. Remouit tristitiā ⁊ īduxit le
titiam cuz dixit. Ecce euangelizo vobis
gaudiū magnū. Remouit frigiditatez ⁊
adduxit veꝝ ignem. s. xp̄m cū ait Natus
est nobis hodie saluator ⁊c. ¶ Scd̄o po
nit huiusmodi piculi magnū remediuz
cū dī. Paruulus natus est nobis. Et lz
xp̄s hodie fuerit pūulus quantū ad eta
tem mīem. staturā. familiā. domū. lectū.
cibum. ⁊ vestimentū. Pōt tn̄ dici ꝙ ipse
fuit paruulus triplici alia ratōe. ¶ Pri
mo qꝛ offensus ō facili pōt placari. Qui
enim olim vixerat tanꝙ implacabilis.
Ezechi. vij. Nō parcet oculus meus sup
te ⁊ nō miserebor. Modo dicit Isai. lxi.
Predicate annū placabilē dn̄o. ¶ Secū
do qꝛ in emendo faciliter potest decipi.
Paruulus. n. aliquando ꝑ vno pomo
dat totā suam hereditatē. Olim deus re
gnum suū valde care vendebat: qꝛ nul/
lus ipm̄ emere poterat. nec ꝑ aliq̄ graui
pnia. nec ꝑ morte aliqua: sed modo dat
regnum ꝑ calice aque frigide. Matt. x.
Quicunqȝ dederit vni ex minimis istis
calicē aque frigide ⁊c̄. imo ꝑ vna bona
voluntate. ps. Desiderium paupeꝝ exau
diuit dominus. Ideo deū quodāmodo
decipimus qꝛ eius regnū quasi ꝑ nihilo
obtinemus. ps. Pro nihilo saluos faciet
illos. ¶ Tertio dicit paruulus qꝛ instar
paruuli dꝫ ↄcipi p bona ꝑposita. Sed
multi sunt qui aborsum faciūt qꝛ bonuz
ꝑpositū ad opus nō ꝑducūt. Isa. xxxvi.
Venerūt filij vsqȝ ad ptum ⁊ virtus nō
est pariendi. Dꝫ etiam parturiri p bona
opera. Isai. xxvi. A facie tua ↄcipimus
⁊ parturiuimus: ⁊ peperimus spūm salu
tis. Dꝫ nutriri p pseuerantiā. Exo. ij. Ac
cipe pueꝝ istum ⁊ nutri mihi. Dꝫ porta/
ri p patientiā. Ecc. vi. Subijce humerū
tuum ⁊ porta illā. s. sapientiā: ¶ Tertio
ponit istius remedij magnū p̄conīū cuz
dicit. Et filius datus est nobis. Magnū
p̄conium est dei patris q tante erga nos
fuit liberalitatis qꝛ dedit nobis quoddā
sibi ꝑpriū. s. suum filiū. quoddā sibi ⁊ fi
lio cōe. s. spūm sanctū. quoddā sibi i fi/
lio ⁊ spū sancto cōe. s. mundū vniuersuz
⁊ angelicū ministeriū. Deniqȝ promittit
vultū suum nobis. ps. Dn̄e qd est hō qꝺ
memores ei⁹. aut filius hois qm̄ visitas
eū. Ber. Deniqȝ mittis ei vnigenitū tuū
īmittis spūm tuū. pmittis ei vultū tuū.
Et ne qd in celestibus vacet ad opa solli
citudinis nostre ēt illos beatos spiritus
mittis i ministeriū nostrū. Sermo. xxv.

¶ De eadem Sermo quartus.

Exijt edittū a cesare augu/
sto vt describeret vni
uersus orbis. Luce. ij. ¶ In h
euangelio fit mentio de cesa/
re mundū describēte. ¶ De maria p̄gnā/
te. ¶ Et maria pariente. ¶ Circa primū
notandū ꝙ cesar tūc tpis tria fecisse le/
git. ¶ Primū est ꝙ nomen mutauit. Cū
n. prius vocaret Octauianus: vocari se
fecit cesarem in honorem auunculi sui.
⁊ Augustū ꝑpter rempublicā augmen/
tatam. Impatorē qꝛ fuit primus h noīe
insignitus. Per qꝺ dabat intelligi ꝙ il/
le veniebat q electis suis noīa mutatur⁹
erat. Isa. lxv. Seruos suos vocat noīe
alio. ¶ Cū. n. prius vocarent hebrei. i. trā
sitorij: qꝛ erant terrenis actibus dediti.
Postmodū vocati sunt xp̄iani: qꝛ sancto
spū sunt puncti. Ultio i celo vocabūtur
filij dei qꝛ p grām sunt in filios adoptati
⁊ dei heredes effecti. i. Ioan. iij. Nunc fi
lij dei sumus: sed nondum apparuit ⁊c̄.
¶ Secundo mundum descripsit per qꝺ
dat intelligi ꝙ ille veniebat qui electos
suos i eternitate sua scriptur⁹ erat. De⁹
quidē noīa electorum suorum scripta.

habet in libro suo: ideo nō possunt falsi
ficari. p̄s. In libro tuo omnes scribētur.
In palatio suo: ideo non pūt deleri. Lu
ce. x. Gaudete q: noia vr̄a scripta sūt in
celis. In manibus suis: iō nō pūt obli/
uioni tradi. Ysa. xlix. Ecce i manib⁹ me/
is descripsi te. In corde suo: iō nō pūt
nō amari. ij. Cor. iij. Ep̄la estis xp̄i scri/
pta nō attramēto: s3 sp̄ū dei viui. ¶ Ter
tio vniuersalē pacē fecit. per qđ dabat i
telligi q̄ ille veniebat q oēs discordias
remouere debebat. Erat. n. discordia in
ter deum ⁊ hoiez: iō fecit se mediatorē. i.
Timo. ij. Unus ē mediator dei ⁊ hoim
xp̄s iesus. Inter hoiez ⁊ hoiem pp di/
uersuz cultū: iō fecit se lapidē angularē
Eph. ij. Ipso sūmo angulari lapide xp̄o
iesu. Inter hoiez ⁊ angelos: iō fecit se
pastorē. Ip̄e eim ē ille pastor de quo dr̄
Lu. xv. Qui reliquit nonagintanouem
oues i deserto. i. nouē ordines angelorū
in celo: ⁊ venit querere ouē que pierat.
¶ Scđo fit mētio đ maria p̄gnāte. Ex
quo dat intelligi q̄ ip̄a i vtero gestabat
ignē diuinū. splēdorē eternū. thesauruz
sapie. ⁊ fontē misericordie. iō dr̄ Eccle.
xxiiij. Ego mr̄ pulchre dilectōis ⁊c̄. Naz
inq̄tū habuit ignē diuinū. fcā ē mr̄ pul/
chre dilectōis. Sicut. n. aurū ad ignis
p̄ntiā liquescit: sic ⁊ eius aia ad p̄ntiam
istius ignis tota liq̄facta fuit. Cant. v.
Aia mea liquefacta ē: Inq̄tū hūit splē/
dorē eternū: fcā ē mr̄ timoris. i. demoni
b⁹ terribilis. Sicut. n. noctua solis splē
dorē fugit: sic demones ei⁹ maximā cla
ritatē. Cant. vi. Terribilis vt castrorum
acies ordinata. Inquātū hūit thesaurū
diue sapie: fcā ē mr̄ agnitōis. Inq̄tū ha
buit fontē mīe: fcā ē mr̄ scē spei. De his
duobus dr̄ Prouer. xxi. Thesaurus de/
siderabilis. s. diuine sapie. Et oleū mise
ricordie in hitaculo iusti. i. in bt̄a virgi
ne: que fuit habitatio xp̄i. ¶ Tertio fit
mentio de maria pariente. Circa qđ est
notādū q̄ cetere mulieres pregnantes
ante partū habent timorē. in ptu dolo/
rē. post partū languorē. Hec aūt āñ ptū
timere non potuit: q: habuit angelū cu/
stodientē. Judith. xiij. Uiuit dn̄s. quo/
niā custodiuit me angelus eius ⁊c̄. Pa/
trem sanctificātem. p̄s. Scificauit taber
naculū suū altissimus. Sp̄ūm scm̄ cōce/
ptū operantē. ⁊ filiū eius vterū ihitātē.
In partu ēt nō habuit dolorē. Nō. n. do
lere poterat: s3 multipliciter gaudebat
p̄pter p̄lis maiestatē. p̄pter ↄseruataz
virginitatē. p̄pter humani generis sal/
uationē: ⁊ p̄pter angelicā instaurationem
Juxta illud. Dū paris ⁊ gaudes: cātant
celi agmina laudes. Post partū ēt non
hūit langorē q: pariebat medicū p̄itissi/
mū qui oēm lāgorē sanat. Eccle. xxxviij.
Altissimus de terra creauit medicinaz
⁊c̄. Gigantē fortissimū: qui oēm ibecilli/
tatē sustētat. p̄s. Exultauit vt gigas ad
currēdā viā ⁊c̄. Celeste vmbraculū qđ re
frigeriū dabat. Luce. i. Uirtus altissi/
mi obumbrabit tibi.

Sermo. xxvi. ¶ De eadē Sermo. v.

IMpleti sūt dies marie
vt pareret: ⁊ pe
perit filiū suū p̄mogenitū. Lu.
ij. Tria pōit euāgelista. ¶ Pri
mo tp̄is plenitudinē cum dicit. Impleti
sūt dies marie. Impleti sunt. n. s3 Aug.
de ci. dei li. viij. vnde dicit Aug. ibidem.
Octauo calēdas aprilis ↄceptus credit
iesus xp̄s quo ⁊ passus: natus aūt octa/
uo calēdas ianuarij. Ab illo aūt die vs/
q3 ad istū. cclxxvi. reperiunt dies. Quia
igit tāto tp̄e christus i eius vtero hita/
uit. factus ē eius vterus fons pietatis.
speculum puritatis. ⁊ vas scitatis. Fuit
eniz fons pietatis. cū eniz mīa oliz hita
ret in celo. p̄s. Dn̄e in celo mīa tua. Et
postmodū iclusérit se i quodā angulo. i.
iudeorū populo. p̄s. Notus in iudea ds̄
⁊c̄. Tandē infundebat se virginis vtero
p̄s. Suscepimus deus misericordiā tuā
i medio templi tui. Hodie aūt emanauit
in toto mūdo. p̄s. Misericordia dn̄i ple
na est terra. Hoc significatū ē rome i fon
te cuius aqua i oleū ↄuersa largit ema/
nauit. ¶ Scđo factus ē eius vterus spe/
culum puritatis. Sp̄us scūs. n. purifi/
cauit eius mentē. filius inhitauit ei⁹ ven
trē. pr̄ sanctificauit eius vētrē ⁊ mētem
p̄s. Sanctificauit tabernaculū suū altis/
simus. Siquis igitur habet maculā su/
perbie: debet speculari ad eius humili/
tatem. siquis maculā imundicie ad ei⁹
puritatem. ⁊ sic de alijs. ¶ Tertio fact⁹

est vas sctitatis. Eccle.xxiiij. In me om/
nis grã vite ꝛ veritatis ꝛc. In illo.n.va
se.i.in marie ventre deus posuit vnguẽ/
ta que habẽt viuificare mortuos: iõ dr̃.
In me ois gratia vite. Posuit collirta
que hñt illuminare cecos.iõ subdit. Et
veritatis. Posuit balsamũ qd̃ hʒ ꝓserua
re mortuos.iõ subdit. In me ois spes
vite. Posuit electuaria que hñt ꝯfortare
debiles ꝛ infirmos: iõ subdit. Et virtu/
tis. ❡ Secũdo põit euãgelista virginei
ꝑtus felicitatẽ:cum dr̃. Ut pareret. Ei⁹
aũt ꝑtus habuit tres laudabiles ꝯditio
nes. ❡ Prima qꝛ fuit multe puritatis ꝛ
ex parte matris ꝛ ex pte ꝓlis. Mat̃ eim
peperit diuini splendoris radiũ:iõ fcã
est magis lucida.ps. Lux orta ẽ iusto.s.
de marie vtero. Peperit florẽ amenum
scʒ illũ de quo dr̃ Cant.ij. Ego flos cã/
pi.iõ fcã est magis florida. Pepit thus
odoriferũ. Eccle.xxiiij. Quasi liban⁹ nõ
incisus vaporaui habitatõem meã: ꝛ sic
vocat̃ ibi libanus thus. ideo facta ẽ ma
gis odorifera. Fuit ẽt purissimus ei⁹ par
tus ꝛ ex parte prolis. In christo.n. sunt
diuinitas.anima.ꝛ caro. Diuinitas ẽ pu
ra. Sap̃.vij. Candor est.n. lucis eterne.
ꝛc. Anima pura. Sap̃.viij. Sortitus suʒ
aĩam bonã. Caro pura. Ibidẽ. Ueni ad
corpus coinquinatũ. ❡ Scd̃o eius ꝑtus
fuit multe paupertatis.qꝛ nihil habuit de
his que cetere parientes requirũt. Non
eim hũit seruiẽtiũ peritiã: sed animaliũ
pñtiam.s.bouis ꝛ asini. Nec pãnoꝝ co/
piã:qꝛ vilibus pãnis eũ inuoluit. Nec ci
boꝝ abundãtiam:sed multã penuriaʒ.
Nec camere pulchritudinẽ: sed stabuli
feditatẽ. Nec lecti mollicieẽ:sʒ feni rigi/
ditatẽ. Nec ignis pñtiã:sʒ frigoris aspi/
tatẽ. ❡ Tertio fuit mlte nouitatis Fuit
eim nouus:qꝛ fuit sine dolore. Ysa.lxvi.
Anteꝙ̃ parturiret peperit ꝛc. Fuit no/
uus:qꝛ fuit sine peccati ꝯtagione. Eccl̃.
vij. Uix de mille vnuʒ reperi.s. sine pec
cato.s.xp̃m. Fuit nouus:qꝛ fuit sine cor
ruptõne. Iõ christus vocat se vermẽ di/
cens. Ego aũt suʒ vermis ꝛ non homo.
ꝛc. Uermis.n. generat̃ de terre humore
a sole. Et sic habʒ prẽm in celis:ꝛ ma/
trem in terris. Sic ꝛ christus fuit nou⁹:
qꝛ de femina sine viro. Fecerat deus ho

minem ſm Ansel̃.sine viro ꝛ femina: si/
cut Adam. De viro sine femĩa sicut euã.
De viro ꝛ femina:sicut nos. De femina
sine viro sicut hodie. Fuit nouus:qꝛ ſm
Ber.in christo nouum ꝛ antiquũ ꝛ eter/
num cõuenerũt.natura suprema ac me
dia ꝛ infima coniũcte fuerunt. ❡ Tertõ
ponit euangelista matris veritatem:cũ
dicit. Peperit filiuʒ suũ ꝛc. Ueritati ma
tris attestat̃:qꝛ totã corpis substãtiã sibi
ministrauit. Gal̃.iiij. Factũ est ex mulie/
re ꝛc. Ueritati matris ẽt attestat̃ ꝙ ipm
in vtero nouẽ mẽsibus ꝛ decimũ attin/
gens ſm Dama.portauit ꝛ fouit. Sap̃.
vij. Decem mensiũ tempore coagulatus
sum in sanguine. Ueritati matris atte/
stat̃ ꝙ ipsuʒ nutriuit lacte virgineo:spi
ritu sancto purificato:ꝛ d̃ celo ministra/
to. Unde cantat̃. Sola virgo lactabat
vbere de celo pleno. Ueritati mr̃is atte
stat̃ ꝙ ipsa sibi materna cõpassione ꝯdo
luit. Et qꝛ naturalit̃ pater plus gaudet
d̃ prosperitate filij ꝙ̃ mr̃:ꝛ mater pl⁹ do
let d̃ aduersitate ꝙ̃ pr̃. Juxta illd̃ Pro/
uer.x. Filius sapiẽs letificat patrem ꝛc.
ꝛ beata maria fuit christo loco patris ꝛ
matris: ideo plus ceteris martyrib⁹ do
luit de christi passione. Et plus gauisa ẽ
de eius resurrectione.

Sermo.xxvij. ❡ De eadẽ sermo.vi.

Ecce euangelizo vob gau
diũ magnum: quod
erit omni populo:qꝛ natus ẽ
vobis hodie saluator ꝛc. Cir
ca natiuitatem saluatoris angelus tria
ponit. ❡ Primo ꝙ sit magne iocundita
tis:cum dicit. Ecce euãgelizo vobis gau
dium. Fuit.n.magnũ quantũ ad q̃dru/
plicem dimensionẽ. Nam fuit altum:qꝛ
vsqꝫ in celum ascẽdit ꝛ sic angelos letifi
cauit:ꝙ celos reliquerunt:ꝛ ad pasto/
res veniẽtes suum eius gaudiũ retule/
runt. Fuit profundũ:qꝛ infernũ penetra
uit:ꝛ sanctos qui erant in limbo letifica
uit. Ysa.ix. Habitãtib⁹ i regione vmbre
mortis lux orta est eis. Fuit longum: qꝛ
fuit vsqꝫ in orientem. ꝛ magos sic letifi/
cauit ꝙ sua regna reliquerũt:ꝛ ad pue/
rum cucurrerũt. Iuit etiam in occiden
tem vbi Augustum letificauit: ꝙ imagi
ne visa thura obtulit. Sap̃.viij. Attigit

a fine vsq3 ad finem fortiter ⁊c̃. Fuit la-
tum: quia perfudit preteritos. Jo. viij.
Abraham pater vester exultauit ⁊c̃. Pre
sentes. vnde dixit angelus. Anũcio vo-
bis gaudium magnũ qđ erit omni ppl̃o
Et extendit ad futuros. Ambro. Hec est
gloria natalis dñi vt in futurũ trãseat
ad predestiatos ⁊ ĩ ppetuũ3 maneat ad
deuotos. ¶ Scđo est multe dignitatis:
qđ notat̃ cũ dr̃. Natus ẽ vobis. i. de vo-
bis. i. de vestra ꝓgenie qđ ad maximam
dignitatẽ hoĩs cecidit ex eo ꝙ maiorem
cũ deo ꝙ ãgelus pentelã ꝯtraxit. Cũ. n.
triplex sit cognatio. s. legalis que ẽ per
adoptionẽ. spũalis que ẽ per sacrĩ rege
neratõem: ⁊ carnalis que ẽ ꝑ ꝓpagatio-
nẽ. angeli tm̃ deo attinẽt cognatõe lega
li: qꝛ eos per suam gr̃am in filios adop-
tauit. hõ aũt deo attinet ex cognatõe le-
gali: quia eum ꝑ gr̃am adoptauit. Eph.
i. Qui predestinauit nos ĩ adoptionem
filiorũ per iesum christu3. ⁊ spũali: quia
per baptismũ nos regenerauit. Joã. i.
Dedit eis ꝑtãtem filios dei fieri ⁊c̃. Et
carnali: qꝛ de nostra ꝓgenie carnẽ assũ-
psit. Hebre. ij. Nusꝙ̃ enim angelos appre
hendit: sed semẽ abrahe. ¶ Tertium est
magne vtilitatis. quod notat̃: cum dr̃.
Saluator mundi. Homo quidem quin-
q3 infirmitates patiebat̃. s. tumorem su
perbie. cecitatẽ ignorãtie. insipiditate3
in mente. vulnerationẽ culpe. ⁊ fetorem
cõsuetudinis praue. Sed ab istis quin-
q3 infirmitatibus nos saluauit per qn
q3 remedia que adduxit. Portauit enim
carnẽ de qua fecit emplastrum. sangui-
nem de quo fecit colirium. spũm huma-
num de quo fecit mel dulcissimũ. Aliam
que fuit vas vnguentariũ. ⁊ diuinitatẽ
que fuit balsamũ3 preciosu3. ¶ Prima
igitur infirmitas erat tumor superbie. ⁊
iste primo ortus ẽ in celo. deinde ĩ terre
stri paradiso. Tandẽ sparsus ẽ ĩ vniuer
so mundo. ideo christus de sua carne fe
cit emplastrum qđ istum tumorem ma-
turauit ⁊ fregit. Fit autem emplastrum
de herbis ⁊ florib9 abscisis cõtritis ⁊ co
ctis. Caro christi fuit herba sicut ⁊ nr̃a.
Ysaie. xl. Omnis caro fenum. Fuit flos.
⁊ hoc propter innocentia3 ⁊ puritate3.
Fuit abscisus per mortem. Ysa. liij. Qui

abscisus ẽ de terra viuẽtiũ. Cõtritus ꝑ
flagellatõem. ibidem. Attritus est ꝓpt
scelera nostra. Et coctus per penarum
nimiam adustionem. ps. Ossa mea sicut
cremiu3 aruerunt. Ecce humilitatis ex-
emplum. superbie medicamẽtu3. ¶ Se
cũda infirmitas erat cecitas ignorãtie.
ideo christus de sanguine suo fecit colli
rium quo cecum illuminauit. Apocal.
iij. Collirio inunge oculos tuos vt vi-
deas. Istud autem collirium factum est
de saliua ⁊ terra. i. deitate ⁊ humanita
te. vt habetur Joan. ix. De melle ⁊ cera
idest de diuinitate meliflua ⁊ carne icor
rupta. vt habet̃. i. Regũ. xiiij. đ ionatha
qui gustauit fauu3 mellis ⁊ illuminati
sunt oculi eius. ¶ Tertia ĩfirmitas erat
insipiditas in mente qua spũalia sibi de
sipiebant. ideo christus de spũ scõ mel
dulcissimu3 fecit quod insipiditatẽ ho-
minis dulcorauit. Eccle. xiiij. Spũs me
us super mel dulcis. Eius autem dulce
do nõ sentiebat̃ ꝙdiu in vase corporis
clausa morabatur: s3 qñ inclinato capi-
te tradidit spũm: tũc sua dulcedo reple
uit celũ ⁊ mũdũ. vñ cãtat ecclesia hodie
ꝑ totũ mũdũ. melliflui sc̃i sũt celi. Nã ⁊
pater sic factus ẽ mellifluus: qꝛ fuit re-
conciliatus. Angelus sic mellifluus: qꝛ
fuit pacificus. homo qui erat in limbo
sic mellifluus: qꝛ imenso gaudio fuit re
pletus. ¶ Quarta ĩfirmitas erat vuln9
culpe. Ysa. i. Vuln9 ⁊ liuor ⁊ pla. tu. nõ
sunt circũli. ⁊c̃. Jđ xp̃s de aĩa sua fecit
vas vnguẽtariũ in quo ꝯtinent̃ oĩa vn-
guẽta oĩum vulnerũ ⁊ infirmitatũ. Oĩa
enim vulnera aĩe causantur. aut ex infir
mitate. aut ex ignorantia. aut ex mali-
cia. S3 dr̃ Jo. i. Vidim9 gloriã eius. i.
gl'iosa3 mĩam ei9 plenũ gr̃e ⁊ veritatis
Nam gloriosa mĩa eius sanat vuln9 cau
satu3 ex malicia. gr̃a eius sanat vulnus
causatũ ex ĩfirmitate hũana. veritas ei9
sanat vuln9 causatũ ex ignorãtia. ¶ Qui
ta infirmitas erat fetor ꝯsuetudis ꝑue.
iđ xp̃s attulit diuinitatem tanꝙ̃ balsa-
mũ preciosum cuius odorẽ sensit laza-
rus quatriduanus ⁊ fetidus ⁊ reuixit.
Est aũt prima dies mala delectatio. se-
cũda malus ꝯsensus. tertia malũ op9.
q̃rta mala ꝯsuetudo. ⁊ tũc hõ efficit̃ feti

dus corā deo ⁊ mūdo. Qui ergo ad odo rē isti⁹ balsami nō resurgit magis ē isen sibilis ꝙ mortuus fetidus ⁊ imūdus.

Sermo.xxviij. ¶ De eadē ſmo.vij.

Apparuit benignitas ⁊ hūanitas saluatoris nrī dei ⁊c̄. Titu ȝ iij. Lir[illegible]atiuitatē xp̄i apostolus app[illegible]e testat. ¶ Primo benignitas dei cū dicit. Appuit benignitas. Que qdē apparuit i benigna erga nos dilectōe. Lū.n. amor tripliciter ꝯprobet. scȝ dono. passiōe ⁊ ope. ☞ Pr amorē suū nobis oñdit dono qñ nobis filiū suum dedit. Jo.iij. Sic deus dilexit munduȝ vt filiū suū vnigenitū daret. ☞ Fili⁹ ostēdit passione. Ro.v. Lū adhuc peccōres essemus xp̄s ꝓ nobis mortuus ē. ☞ Spūs scūs oñdit ope: qꝛ dona sua nobis tribuit: ⁊ icarnationē xp̄i operat⁹ fuit. ¶ Secūdo appuit hūanitas dei: ⁊ hoc in nr̄e carnis assūptōe qñ dr̄ ⁊ hūanitas. de qua benigua hūanitate assumpta dixit angelus pastoribus: qꝛ inuenietis infantem pānis iuolutū ⁊ positū in p̄sepio. ecce signa sue hūanitatis. s. hūilitas eius. iō dixit. Inuenietis infantē. Pauptas eius. iō subdit. Pānis iuolutū. Et aspitas. ideo dixit. Positū in p̄sepio. Solēt reges corā se deferre vexilla. sic xp̄s in hunc mundum veniēs signuȝ ⁊ vexillū suum ante se portauit: in quo picta ē humilitas. paupertas ⁊ aspitas. Illi ergo qui habēt humilitatē sūt de familia xp̄i. Phil.ij. Hoc enim sentite in vobis qđ ⁊ in christo iesu ⁊c̄. Isti aūt qui habent superbiam sunt de familia diaboli. Job. xlj. Ipse est rex super omnes filios superbie. Illi qui habēt paupertatem de familia christi sunt. mat.xix. Uade ⁊ vēde oīa que habes ⁊ da pauperibus ⁊c̄. Illi aūt qui sequūtur auariciā sunt de familia diaboli. Unde auaritia vocat idolorum seruitus. vt habet Eph.v. Illi qui habent carnis asperitatem sunt de familia xp̄i. vt habet Gal.v. Qui autē sunt christi carnē suam crucifixerūt ⁊c̄. Illi autem qui sectant luxuriam sunt de familia diaboli. Thobie.vi. In eos qui libidini vacant habet potestatem demon. ¶ Tertio apparuit pietas dei: quod notatur cū dr̄. Sed ſm misericordiā suam saluos nos fecit. Et hec pietas attendit in nostre salutis operatōe. Homo aūt infirmus sanus nō efficit: nisi cōtraria remedia sibi dētur. Infirmatus fuerat hō per superbiā ꝑ quā ſm Dam. erexit ꝯtra deū. i. cōtra ipsius preceptū. vsqȝ ad deū idest vsqȝ ad diuinitatis appetitū. ⁊ supra deū. i. supra volūtatis sue beneplacitum. Jō christus vt hoiem ab ista infirmitate sanum faceret hūiliauit se propt hoies. i. propter ipsoruȝ saluatōeȝ. vsqȝ ad hoies. i. vsqȝ ad humane nature susceptōem. ⁊ infra hoies ꝓpter passiōis nimiaȝ abiectionē: ita vt dicat. Ego suȝ vermis ⁊ non homo. ¶ Quarto apparuit liberalitas dei. quod notat cum dicit. Ut iustificati gratia ipsius heredes simus ⁊c̄. Eius autem liberalitas i hoc apparet ꝙ accepit a nobis vilia ⁊ dedit nobis preciosa. Nam sicut dicit Augu. super Hebre.ij. Liberaret eos qui timore mortis ⁊c̄. A nobis accepit tres merces nostras. s. nasci. laborare. ⁊ mori. Et dedit nobis tres suas. s. renasci. resurgere ⁊ in eternū regnare. De prima merce quam accepit a nobis dicit ysa.ix. Paruulus natus est nobis. De secunda p̄s. Pauper sum ego ⁊ i laboribus a iuuentute mea. De tertia Phil.ij. Factus est pro nobis obediens vsqȝ ad mortem. de prima merce quam nobis dedit dicitur Joan.i. Dedit eis potestatem filios dei fieri. de secunda Joan.vi. Ego resuscitabo eum in nouissimo die. De tertia Lu. xij. Complacuit patri vestro dare vobis regnuȝ ⁊c̄.

Sermo.xxix. ¶ De eadē sermo.viij.

Uerbum caro factum ē ⁊ habitauit i nobis. Joan.i. Ex eo ꝙ verbum factum ē caro: sex cāri videtur. ¶ Primo in patre magnā charitas. que tanta fuit ꝙ nostram sororem scȝ. humanā naturam filio suo in sponsam accepit. Et sic nobiscum parentelā contraxit. Parentela aūt ꝯtrahit aliqñ dādo tm̄. Aliqñ accipiēdo tm̄. Aliqñ dādo ⁊ accipiēdo. Deus cum angelis parētelam cōtraxit tm̄ dādo: qꝛ imaginē suā eis dedit. Sed nō accipiēdo quia natu-

raȝ eoꝝ nõ assumpsit. Heb. ij. Nusq̄ eniȝ
angelos apprehẽdit sȝ semẽ abrahe ⁊c̃.
Cũ hoīe autẽ ꝯtraxit. accipiẽdo ⁊ dãdo.
Dãdo: q: suã imaginẽ ei dedit. Accipiẽ-
do: q: humanã naturaȝ assũpsit. De hac
tamẽ ĩfinita charitate dr̃ Hiere. xxxi. In
charitate ꝑpetua dilexi te. ¶ Scdõ ĩ pa
tre ondit̃ magna liberalitas. Un̄ Rom̃.
viij. Proprio filio suo nõ pepcit: sed pro
nobis oĩbus tradidit illũ: quõ et̃ nõ cuȝ
illo nobis oĩa donauit. Uoluit de9 osten
dere se liberalẽ. iõ dedit terrena ad vsuȝ
nr̃m. Uoluit deus oñdere se liberaliorẽ:
iõ dedit nobis celestia in ministeriũ. Uo
luit se oñdere liberalissimũ: iõ dedit se i
fratrẽ nr̃m. Uoluit oñdere se suꝑlibera-
lissimũ: iõ ꝓmisit se daturꝫ in p̄miũ nr̃ȝ.
Per primũ autẽ nõ ꝓbat̃ scdm̃. Nõ eniȝ
sequit̃: si dedit nobis terrena ad vsuȝ ꝙ
dabit nobis celestia in ministeriũ. Nec ꝑ
scd̃ȝ ꝓbat̃ tertiũ. Nõ eniȝ sequit̃: si dedit
nobis celestia in ministeriuȝ ꝙ dabit no
bis seip̄m in fratrẽ nr̃m. Nec ꝑ tertiuȝ ꝓ
bat̃ quartũ. Nõ eiȝ sequit̃: si dedit nobis
seip̄m intelligibilẽ ꝙ dabit nobis seip̄m
visibilẽ. si dabit seip̄m in p̄miuȝ ꝙ nobis
dabit seip̄m in p̄ciuȝ ⁊ frẽm nr̃m. Sed ꝑ
tertiũ oĩa ꝓbant̃. Bene eniȝ sequit̃: si de
dit nobis seip̄m in frẽm nr̃m ꝙ dabit no
bis ⁊ terrena in dñiuȝ ⁊ celestia in mini
steriũ. Et tandẽ seip̄m in p̄miũ. Et tali ꝓ
batõe vtit̃ ap̄ls cum dicit: Proprio filio
suo nõ pepcit ⁊c̃. ¶ Tertio ĩ filio oñdit̃
magna humilitas de q̄ dr̃ Phil̃. ij. Hoc
enim sentite in vobis qđ ⁊ in xp̄o iesu: q
cũ ĩ forma dei eẽt. Et tãgit ap̄ls duplicẽ
humiliatõeȝ in xp̄o. Unã vsq̄ȝ ad huma
nã naturã cũ dicit: Formã serui accipiẽs
Aliam vsq̄ȝ ad penã nature cũ dicit: Fa
ctus ẽ obediẽs vsq̄ȝ ad mortẽ. Et sic xp̄s
tm̃ se humiliauit. ⁊ descẽdit q̄ntũ descen
dere potuit: Nã infra naturã diuinaȝ est
natura angelica. Infra angelicã est na-
tura humana. Infra naturã humanam
est pena. Infra penã est culpa. Infra au
teȝ culpã nihil est: q: nihil vilius culpa.
Xp̄s autẽ assumẽdo naturã passibilẽ de
scendit infra seip̄m. Phil̃. ij. Exinaniuit
seip̄m formã serui accipiẽs. Descẽdit in
fra naturã angelicaȝ. p̄s. Minuisti eum
paulominus ab angelis. Descẽdit infra

naturã humanã. Un̄ ipse ait in p̄s. Ego
autẽ sum vermis ⁊ nõ hõ. Descẽdit vsq̄ȝ
ad penaȝ. Ysa. liij. Ipse aũt vulneratus
est ꝓpter iniqtates nr̃as. Usq̄ȝ ad culpã
aũt descẽdere nõ potuit: cuȝ deus esset ⁊
pctm̃ in ip̄m cadere nõ posset. Pctm̃ et̃
nihil est: iõ ĩfra pctm̃ nihil est. Humiliã-
do ergo se xp̄s vsq̄ȝ ad penam nature se
hũiliauit q̄ntũ ꝓfu▪di9 potuit. ¶ Quar
to ĩ nobis causat̃ magna puritas. Ex q̄
eniȝ xp̄s naturã nostram assũpsit: multa
puritate vigere debem9. al̃s faceremus
iniuriã patri nr̃o q ip̄sã naturã filio suo
copulauit. ⁊ fratri nr̃o. i. xp̄o: q ip̄sam in
vnitatẽ ꝑsone sibi assũpsit. ⁊ matri ⁊ so-
rori nr̃e. i. beate virgini q̄ est mater nr̃a
ĩquãtũ fratrẽ nr̃m genuit. Et ẽ soror nr̃a
ĩquãtũ de ꝓgenie nostra descẽdit. Iniu
riaȝ eĩm faceremus toti cognatõi nr̃e. i.
curie celesti q̄ sibi iniuriaȝ reputaret qñ
aliq̄s nãm suã macularet. ¶ Quito cau
sat̃ in iudicio magna securitas. Ualde
eĩm in iudicio securi eẽ poterim9 qñ fra
trẽ nr̃m iudicẽ vniuersoꝝ eẽ viderim9.
Joã. vi. Ptãtem dedit ei iudiciũ facere:
q: filius hoĩs est. Demones tunc eũ time
bũt tanq̄ iudicẽ suũ. Joã. xij. Princeps
huius mũdi iaȝ iudicatus ẽ. Angeli tanq̄
dñm suũ. Job. xli. Timebũt angeli ⁊ ter
riti purgabunt̃. Hoĩes vero de ip̄sis ꝯfi
dent: ⁊ ip̄m amabũt tanq̄ frẽm suũ. Un̄
xp̄s tũc dicere eis poterit illđ Hester. xv.
Ego sum frater tuus: noli timere. Et sic
demones eũ tunc timebũt vt iudicẽ pu-
nientẽ. Angeli ip̄m honorabunt vt dñm
presidẽtẽ. Bern̄. Puto ꝙ iã me xp̄s sper
nere nõ poterit os ex ossibus meis: ⁊ ca-
ro de carne mea. Falsi tñ xp̄iani valde ti
mere poterũt: q: a fratre suo nõ redimẽt
q̄ntũcunq̄ȝ preces effuderint. p̄s. Frater
nõ redimet: redimet hõ. nec redimũtur
q̄ntũcũq̄ȝ sanguinẽ xp̄i ꝓ se allegarẽt. iõ
subdit̃: Nã dabit deo placatõeȝ suam: ⁊
preciũ redẽptõis aĩe sue. ¶ Sexto cau-
sabit̃ in regno magna felicitas: q: tunc
hõ beatificabit̃ in corpore ꝑ visionẽ hu-
manitatis. Et in aĩa: ꝑ ꝯtẽplatõem diui
nitatis. Jo. x. Ingrediet̃ ⁊ egrediet̃ ⁊ pa
scua iueniet. Nam igrediet̃ ad ꝯtẽplan-
duȝ deitatem: ⁊ ibi iueniet pascua mire
suauitatis. ⁊ egredietur ad ꝯsiderandũ

humanitatem: ⁊ ibi inueniet pascua mi-
re iocunditatis.

❡Sermo.xxx. ❡De eadem Sermo.ix.

VEniēs euangeli
zauit pacē ⁊c̄. Eph̄.ij. Añ ad
uentū filij dei in carnē: multe
questiones ⁊ discordie erant q̄s ipse oēs
dissoluit ⁊ pacificauit. ❡Prima questio
erat in scā trinitate. si hō deberet redimi
cū angelus nō redimebat. Et diffinitum
fuit q̄ sic ꝑpter quinqȝ rōnes. ☞ Prima
est qm̄ angelus peccauerat ex se nullo
suggerēte: hō vero alio suggerēte ⁊ deci
piente. ☞ Scd̄a q: āgelus erat spūs: ⁊ iō
debebat eē fortis ⁊ ꝓmptus. hō vero ha
bebat carnē: que semꝑ est ad bonū infir-
ma. iuxta illud Mat.xxvi. Spūs qdem
ꝓmptus ⁊c̄. ☞ Tertia q: angelica natu-
ra nō tota ceciderat. humana vero tota
cecidit: q: in radice peccauit. ⁊ incōueni
ens erat q̄ tā nobilis creatura tota peri
ret. ☞ Quarta q: Adā peccauit ex q̄daz
īfirmitate humana: ⁊ ideo peccauit ī pa
trez. Eua ex quadā ignorātia feminea: ⁊
ideo peccauit in filiū. Angelus aūt pec-
cauit ex certa malitia: ⁊ ideo peccauit in
spm̄ sanctū. Qui aūt peccat in patrē ⁊ fi
liuz: remittit ei. Qui vero peccat in spm̄
scm̄: nō remittit ei nec in hoc seculo nec
in futuro. ☞ Quinta q: casus angeli est
mors āgeli. Et iō qñ angelus cecidit: ex-
tra statū merēdi erat. hō vero qñ pecca-
uit extra statū merēdi ñ exiuit. Et iō ad
miaz ꝯsequēdā dispone͂ se potuit. ❡Se
cūda q̄stio erat i scā trinitate q̄s ad istaz
redēptōez iturus erat: vtruz. s. pater vel
filiꝰ vel spūs scūs. Et diffinitū ē q̄ filius
Sicut q̄dē patri attribuit dei potētia. filio
sapia. spūi scō bonitas. Lucifer autē ap
petijt dei potētiā: ⁊ iō iniuriā fecit patri
hō appetijt dei sapiam. Geñ.iij. Eritis si
cut dij scientes bonū ⁊ malū: ⁊ iō iniuriā
fecit filio. Antixp̄s vsurpabit sibi boni-
tatē spūs sancti simulatā regionē ondē
do ⁊ simulata miracula: ⁊ iō iniuriaz fa
ciet spūiscō. Ad illuz aūt spectat dare in
dulgentiā q recipit iniuriā. Si igit dya
bolus fuisset redimendus: spectaret ad
patrez: antixp̄s ad spm̄ scm̄. Q: igit hō
redimēdus erat: eius redēptio ad filiuz
ptinebat. ❡Tertia q̄stio adhuc in san-
cta trinitate erat: p quez moduz hō redi
mēdus erat. Et diffinitū ē q̄ nō p poten
tiā: sȝ p scificatōez ꝯdignā. Hō q̄dez pec
cauerat p supbiā: iobedientiā ⁊ delecta-
tōez prauā. Iō xp̄s satisfacē voluit p hu
militatē verā: obediētie ꝓmptitudinez
⁊ penaꝝ afflictōez. Ad Phil.ij. Humilia
uit semetipȝ: ecce hūilitas vera. factꝰ obe
diēs: ecce obediētia ꝓmpta. vsqȝ ad mor
tez: ecce afflictio magna. ❡Quarta q̄ō
erat iter deū ⁊ hoiez. Deus eīz ꝯquereba
tur de hoie q̄ ip̄z offenderat: hō vero cō
querebat ō deo q̄ creaturā suā reliq̄rat
Istā q̄ōnez xp̄s soluit q mediatorez se fe
cit. Mediator aūt dȝ hr̄e cōitatē ⁊ aucto
ritatez ⁊ strenuitatē: vñ humanū genus
ꝯquerebat se nō hr̄e mediatorem q ha
beret cōitatē dicēs Job.ix. Neqȝ. n. viro
q silis mihi est rñdebo. nec auctoritatez
q̄. s. ptes vtrasqȝ possit arguē. iō subdit:
Nō est q possit vtrūqȝ arguere. nec stre-
nuitatez: q̄. s. ptes possit diuidē ⁊ separe
iō subdit: Et ponere manuz in ābobus.
Xp̄s ergo fuit verus mediator: q: habuit
verā cōitatez cū deo inq̄ītū deus: ⁊ cum
hoie inquātū hō. Ad Gal.iij. Mediator
vnius nō est. s. nature: sȝ duplicis. s. hu-
mane ⁊ diuine. Hūit auctoritatē i arguē
do. Ysa.ix. Arguet in eq̄tate p mā suetis
terre. Ysa.i. Arguite me dicit dñs. Hūit
strenuitatē in diuidēdo. Nā cū iter deū
⁊ hoiez esset discordia: xp̄s mediuz se po
suit ⁊ pacificauit. Col.i. Pacificās p san
guinez suū siue q in celis siue q in terris
sunt. Contingit aūt sepe vt mediator ab
vtraqȝ pte vulneret: sic xp̄s vulneratus
erat a pr̄e. Ysa.liij. Propter scelus ppli
mei pcussi eū. Et ab homine. Zach.xiij.
His plagatus suz in domo coꝝ q dilige-
bāt me. ❡Quinta q̄ō erat iter hoiem ⁊
dyabolū. Dyabolus. n. ꝯtra hoiez q̄ttu-
or allegabat. ☞ Primo instr̄m autenticū
Geñ.ij. Quacūqȝ hora comederis ex eo:
morte morieris. Repulsus ē a nr̄o aduo
cato: q: ip̄m instr̄m falsificauit dicens
Nequaq̄ moriemini. ☞ Scd̄o allegabat
p̄scriptionē: q: p multa milia annoꝝ ip-
sum possederat. Sed repulsus est ꝑpter
iterruptionē: tū q: ratio sepe ꝯtradixit:
tuz q: deus ꝓphas suos sepe destinauit.

¶ Tertio allegabat emptionē: q hoiem
p comestione pomi se emisse dicebat: sed
repulsus ē: q hoiem deceperat vltra di/
midiū iusti pcij. Ysa.lij. Gratis venūdati
estis & sine argēto redimemini. ¶ Quar
to allegabat peccati ppͥetatē q est deoꝛ
suz trahē cū sit pōderosuz: sz repulsus ē
q pena xp̄i oibus peccatis plus pōdera
uit. Job.vi. Quasi arena maris hec gra
uioꝛ appereret. ❡ Sexta q̄stio erat iter vi/
rū & mulierē. vir.n. dicebat q mlier sue
pditōis cā extiterat. mulier vero dicebat
q non debebat sibi ꝯsentire sed eā corri/
gere. Sed xp̄s sciēs vtrosq causaz fuisse
sue pditōis: vtrosq fecit participes sue
redēptōis. Suscepit eniz carnē de femi/
na nō d viro: ne ipsa se exclusaz putaret:
sed naturā suscepit in forma viri non fe
mine: ne vir ab ipsa se redēptōe crederet
esse alienuz. Sz suscepit de humano ge/
nere corpus & nō angelico vel deifico. q
aliter ad humanū genus redēptio non
ptinet. ❡ Septima qō erat iter diuites
& paupes. Diuites eniz paupes despicie
bāt. Ecc.xiij. Execratio diuitum paup.
Paupes vero regnū celoꝝ suum eē dice
bāt. Matt.v. Bti paupes spū: qm ipsoꝝ
ē regnuz celoꝝ. Sz istā qōnez xp̄s dissol
uit: q diues & paup esse voluit. p̄s. Diues
& paup simul in vnuz. Fuit enim diues
īquātū deus. Ad Rom.x. Idē dn̄s oiuz
diues in oēs q iuocāt eum. Sz paup in/
quātuz hō: p̄s. Persecut9 ē hoiez iopem
& mēdicuz. Xp̄s ergo voluit esse diues &
paup: vt oñderet q vtriq pn̄t puenire
ad regnuz. Sz tn̄ magis ē vsus paupta/
te q̄ diuitijs vt ostēderet q tutioꝛ via ve
niēdi ad regnū ē via pauptatis. ❡ Octa
ua qō erat iter mulieres. s. iter virgines:
nuptas seu maritatas & viduas. Virgi/
nes cuiz dicebāt se tm̄ eē in statu salutis
Sap.iij. Felix sterilis & incoingnata ha/
bebit fructuz in respectōe aiaꝝ sanctaꝝ.
Nuptie dicebāt se iplere dei p̄ceptū: quo
dr̄ Gen.i. Crescite & multiplicamini &c.
Vidue dicebant q cum multas tribula
tiones patiant sunt in via qua itur ad
regnuz iuxta illud Act.xiiij. Per mul/
tas tribulatiōes opoꝛtet nos intrare in
regnuz dei. Istā questionē dissoluit bea/
ta virgo q fuit in statu virginali: matri/
moniali & viduali: q ioseph eius spon/
sus ante xp̄i passionē credit fuisse defun
ctus. ❡ Nona qō erat iter iustos & pctō/
res. nā isti pctōres despiciebāt: & pctōres
de dei misericoꝛdia desperabāt. Istā que
stionē xp̄s dissoluit: q cuz vtrisq ꝯuenit.
Ipse eniz fuit inocēs & iustus. Isa.xlv.
Nubes pluant iustuz: sed tn̄ accepit car
nē peccatrici silem. Ad Rom.viij. Deus
filiū suuz misit in silitudinē carnis pcti.
In sua genealogia iustos cuz pctōꝛibus
hēre voluit: remedia pcti suscepit: qn̄ cū
pctōꝛibus māducauit & cum eis ꝯuersa
tōez habuit vt sic iustos ad ꝯpassionem
iducēt: & pctōres ad spez. Lu.v. Nō.n. ve
ni vocare iustos sz pec. ad pniaz.

Sermo.xxxi. ❡ De scō stephano ser. .i.

STephanus plen9 gratia & foꝛtitudine faciebat p
digia & signa magna in pplo.
Act.vi. Describit hic lucas beati steph
ni passionē. Circa quā passionē notan/
dum q mundus psequit sanctos. mō p
pspera: vt alliciat. modo per astutiā: vt
decipiat. modo per aduersa vt frangat.
sed multo istoꝝ modoꝝ beatus stepha/
nus potuit supari. ❡ Pꝛimuz nāq pro/
spera ipm̄ nō poterāt allicere. Fuit eniz
archidiaconus oꝛdinatus. Fuit tpaliuz
administratōibus p̄fectus. Fuit feminis
p̄latus: & tn̄ in tanto honoꝛe seruauit hu
militatē in tanta rez administratōe ser/
uauit pauptatē. In tanta feminaꝝ mul
titudine seruauit itegerrimā virgitatē.
Jō dr̄ fuisse plenus spū scō: fide & boni te
stimonij: in eo q fuit plenus spiritu scō
daf itelligi q habuit verā humilitatez.
q sicut dr̄ Jaco.iiij. Deus sup his resistit
& dat grāz humilibus. i co.n. q erat ple
nus fide daf itelligi q habuit pauptatē
Aug. Qui verā fidē hn̄t de deo nō cupi/
unt in his miserijs diuites fieri. in eo q
erāt boni testimonij daf itelligi q habu
it sincerissimā castitatē. Aug. In hoc ste
phanus p̄latus est feminis testimoniuz
habuisse dicitur sincerissime castitatis.
❡ Scdo astutie maloꝝ ipm̄ nō poterant
decipe. Surrexerunt eim qdā de synago
ga disputantes cum stephano: sz tn̄ ipse
eos superauit. Quia triplex adiutoꝛiuz

ꝯtra eos habuit.s.adiutoriū dei seu spm̄ dei:angeluz dei ⁊ sapiam dei. Et sic fuit hō diuin⁹:hō angelicus ⁊ hō oculatus. ⁊ iō ↄcipi nō potuit.tres.n.sunt q ↄcipi nō pūt.s.deus:āgelus ⁊ hō oculat⁹.hūit gdē spm̄ dei q ei facundiā mistrabat.vn̄ dr̄:Nō poterāt resistē̈ sapie ⁊ spūi q loq̄bat.hūit āgelū dei q sibi diuinas illuminatōes ifundebat. A deo gdē fuit diuis irradiatōib⁹ illustrat⁹ ꝙ silis āgelo ē effectus.Act.vi.Et ituētes euz oēs q sedebāt i ꝯcilio viderunt faciē ei⁹ tāq̄ faciez āgeli.hūit sapiāz dei:ꝑ quā tāq̄ hō oculat⁹ coꝝ fallacias ꝑuidebat.Act.vi.Cōsiderate ex vobis viros plenos sapiā ⁊c̄. Prouerb.i.Frustra iacit̄ rete añ oculos pēnatoꝝ.¶ Tertio aduersa nō poterāt ipz vincē̈.habuit.n.i suo martyrio qnq3 adiutoria pp q̄ tanq̄ miles strenuus fortissime dimicauit.¶ Prio habuit grāde exēpluz velut si miles añ se vidē̈t regez fortiter dimicātē. Vn̄ vidit iesuz stātē a dextris dei.Glosa ibidez.Ne lapidādus hō dubitet in terra. deus hō crucifixus appet in glīa.ad Heb.xij.Rogitate euz q talez sustinuit a pctōribus aduersus semetipz ꝯtradictōez vt nō fatigemini animis vr̄is deficiētes.¶ Scd̄o hūit grāde spectaculū qd̄ notat̄ ꝑ hoc ꝙ vidit celos aptos.Aptū eiz fuit celū vt rex a tota curia celestis viderē̈t militē dimicātē.Valde aūt strenue miles dimicaret: q a rege ⁊ tota ciuitate se spectari cognosceret.i. ad Corin.iiij. Spectaculuz facti sumus deo:āgelis ⁊ hoibus.¶ Tertio hūit corā se appositū magnū premiū. qd̄ notat̄ cū dr̄:Vidi glīaz dei.Greg.Cōsideratio premij minuit vim flagelli.Eccl̄.xv. Apposui tibi ignez ⁊ aquā ⁊c̄.¶ Quarto hūit grāde auxiliū.qd̄ notat̄ cuz dr̄.Et iesum stātē a dextris dei.Glosa.Quia stare pugnātis vel adiuuātis est. recte a dextris stare vidit quē iter ꝑsecutores adiutorez hūit.Multū miles secur⁹ esset q iuxta se pugilē fortissimuz hē̈ret.Exo.xiiij.Dn̄s pugnabit pro vobis ⁊ vos tacebitis. ¶ Quīto hūit grāde refugiū.qd̄ notat̄ i hoc ꝙ celos aptos vidit:ad qd̄ ꝯtra hostes resurgē̈ potuit. Multuz miles securus eē̄t q iuxta se fortissimū castrū hē̈ret ad qd̄ qncūq3 vellet resurgē̈ posset.ij.ad Coꝝ.v. Scimus.n.ꝙ si terrestris dom⁹ nr̄a huius habitatōis dissoluat̄ ꝙ edificationē ex deo habemus domū non manufactā:sed eternā in celis ⁊c̄.

Sermo.xxxij. ¶ De eodē Sermo.ij.

QUam esset stephanus plenus spū scō itēdēs in celū vidit glīaz dei ⁊c̄. vt dicit Aug.in lib.soliloqoꝝ. Aie gdē trib⁹ opus ē:ꝙ oculos hēat qb⁹ iam plene vti possit: aspiciat ⁊ videat. ¶ Ista tria i verbis p̄missis d̄ scō stepho tāgunt̄.Oculos.n.spūales hūit q: plen⁹ spū scō fuit.Deinde aspexit cū:dr̄: Attendēs in celū.Deide vidit cū dicit:Ecce video celos aptos. In hoc igit̄ ꝙ spū scō plen⁹ fuit dat̄ itelligi ꝙ oculos spūales hūit:sic dr̄ Apo.vij.Agnus hēbat septez oculos q sūt septē spūs dei missi in oēm terrā.Hūit igit̄ oclos agni q: fuit plen⁹ spū agni.¶ Sz notāduz ꝙ ē q̄drupler plenitudo.¶ Pria ē affluētie q̄ fuit i xp̄o Jo.i.De plenitudie ei⁹ oēs accepimus. ¶ Scd̄a ē excellētie q̄ fuit i bt̄a virgie:q̄ pre oibus scis excellētius gr̄az accepit. Lu.i.Aue gr̄a plena.¶ Tertia ē abūdātie:q fuit in apl̄is q gr̄az i abūdātia receperūt.Act.ij.Repleti sūt oēs ⁊c̄.¶ Quarta ē sufficiētie quā hūt oēs fideles.Luc. i.Zacharias pr̄ eius replet⁹ ē ⁊c̄. Ista q̄drupler plenitudo oñdi pōt ad silitudinē aq̄.Est.n.q̄dā plētudo flumis: ⁊ ista ē effluētie q̄ fuit in xp̄o.p̄s. Flumē dei repletuz ē aqs. Quedā ē fontis. ⁊ hec ē excellētie q̄ fuit in virgie q̄ istar fōtis semꝑ fluit.Cant̄.v. Fons hortoꝝ ⁊c̄. Quedaz est riuuli decurrētis.⁊ ista est abūdantie q̄ fuit in apl̄is.vn̄ postq̄ ꝑpha dixit:Flumen dei repletū est aqs.statiz subiunxit: Riuos eius iebriās ⁊c̄.Quedā est vasis. ⁊ ista est sufficiētie q̄ est plenitudo mensurata.iiij.Reg.iiij. Pete mutuo ab omnibus vicinis tuis vasa vacua non pauca ⁊c̄. Ista quadruplicē pleuitudinē stephanus habuisse videt̄.s.effluētie in cōtinua doctrine emanatōe.excellentie in signoꝝ ⁊ ꝑdigioꝝ opatōe. Abūdātie in tam benigna inimicoꝝ dilectōe.sufficiētie in operatōe strenua:fide recta ⁊ dilectione sincera.Act.vi. Elegerūt stephanum viruz.i.virilē: ecce opatio strenua.

plenũ fide.ecce fides recta.⁊ spũ sctõ.ec-
ce dilectio sincera. ¶ Scdo necessariũ ẽ
aĩe vt aspiciat qđ notaṫ cũ dr.itẽdẽs i ce
lũ.Hõ libẽter ad q̃ttuor ↄsueuit respicẽ
s.ad thesaurꝫ suũ:ad amicũ suũ.⁊ ad au
xiliũ suũ.⁊ ad palatiũ suũ.Et q: stepha-
nus in celo ista quattuor videbat.iõ li-
bẽter in celũ respiciebat. ¶ Primo nã-
qꝫ ibi videbat thesaurꝫ suũ.qđ notaṫ cuꝫ
dr.Uidit dei gloriã.Mat.vi.Ubi ẽ the-
saurus tuus ibi ⁊ cor tuũ.Iste ẽ thesau-
rus de quo dr.i.Cor.iij.Siquis supedi-
ficat sup fundamẽtũ hoc ⁊c.Conficiṫ.n.
iste thesaurus meritorꝫ sanctorꝫ ex auro
fulgido cõsciẽtie.ex argẽto sonore fame
⁊ lapide p̃cioso opationis bone.¶ Secũ
do ibi videbat amicũ suũ:qđ notaṫ cum
dr.iesum stãtẽ a dextris dei.Iste est ille
amicus de q̃ dr Prouer.xvi.Oi tpe dili-
git qui amicus ẽ.Dilexit eĩꝫ stephanuꝫ
in vita q: oi gr̃a eũ ipleuit:i morte:q: ip-
sum adiuuãdũ patus stetit:⁊ post mortẽ
q: ipm coronauit.¶ Tertio videbat au-
xiliũ suũ:qđ notaṫ cũ dr.Et filiũ homis
stãtẽ a dextris dei.ij.Paral.xx.Cũ igno
ramus qđ agere dbemus.hoc solũ habe
mus residui vt oculos dirigamus ad te.
Glo.sup illud ps.Firmabo sup te oculos
meos.Nõ auferã oculos meos a te: q: tu
semp leuas oculos tuos ad me.¶ Quar
to videbat ibi palatiũ suũ:qđ notaṫ cuꝫ
dr.Uidit celos aptos.de quo palatõ di
cit ppha.Quã dilecta tabernacula tua
dñe virtutũ.Sicut eĩꝫ pegrini terrã suã
a lõge aspiciũt:⁊ quodãmodo salutant:
sic ⁊ nos p̃riam celestẽ aspicẽ debemus
p fidẽ:⁊ salutare p deuotionẽ.Hiere.li.
Recordamini pcul dñi ⁊ hierusl'm ascen
dat sup corda vr̃a.¶ Tertio necessariũ
ẽ aĩe ꝙ videat:qđ notaṫ cũ dr.Uidit ce
los aptos.Uidit eniꝫ aut oculo corpali
aut mẽtali.Si corpali:tũc tria mirabilia
secuta sunt.¶ Unũ ex eo ꝙ vidit celos
aptos.cũ ſm naturã ipossibile sit celuꝫ
apiri diuidi vel secari.¶ Scdm ex eo ꝙ
vidit iesum in gl'ia p̃ris.cũ ſm naturã i-
possibile sit ꝙ corpus gl'ificatũ ab oculo
mortali in sua gl'ia possit videri.¶ Ter-
tium ẽ q: cũ corpus saluatoris nr̃i sit in
celo empireo vidẽdo ipm vidit vltra ae
reũ:sidereũ:cristallinũ vsqꝫ ad empireũ
celũ.Impossibile ẽ aũt ſm naturã vt ocu
lus corpalis in tãta distãtia possit vidẽ.
Nec tñ ista icredibilia videanṫ:cũ i scri
ptura silia leganṫ.Sol eĩm p spatiũ vni
us diei imobilis stetit.vt habeṫ Iosue
x.decẽ lineis retrouersus fuit.vt habeṫ
ysa.xxxviij.In passiõe xp̃i obscuratꝰ fu
it:cũ luna tũc eẽt in pfecta distãtia a so-
le.Si aũt vidit oculo mẽtali qđ cõiṫ cre-
ditur tũc dicẽdũ ẽ ꝙ vidit ex eo ꝙ hũit
oculũ mẽtis purificatũ:q: fuit plenꝰ fide
que hꝫ purificare.Acṫ.xv.Fide purifi-
cans corda eorꝫ.Illuminatũ q: fuit ple-
nus sapiẽtia ⁊c.Reuela oculos meos ⁊c.
Sanctificatũ:q: fuit plenus gr̃a.Mat.
v.Bt̃i mũdo corde:qm̃ ipi deũ videbũt.
Irreuerberatũ:q: fuit plenus fortitudi-
ne.Uñ dr de aquila.Iob.xxviij.Oculi
eius de lõge pspiciẽt.Deificatũ:q: fuit
plenus spũ sctõ.Alias eĩm vidẽ non po
tuisset:nisi vitã deificã habuisset.

Sermo.xxxiij. ¶ De eodẽ.Sermo ter-
tius.

Elegerunt stephanũ vi
rũ plenũ fi-
de ⁊ spũ sctõ.Acṫ.vi.Beatus
stephanus mltas ⁊ magnas
p̃rogatiuas hũit pp aquas ab apl'is ele-
ctus fuit. ¶ Pria ẽ q: multe dignitatis
fuit: que dignitas appet ex eo ꝙ inter
apl'os prior quodãmõ ẽ effectus.Aug.
Lꝫ stephanus ab apl'is diaconus ordia
tus sit:ipsos tñ triũphali morte p̃cessit.
⁊ qui inferior erat ordine:primus factꝰ
ẽ passiõe.⁊ qui discipulus ẽ gradu:ma-
gister cepit eẽ martyrio.ab apl'is ẽ ordi
natus:sꝫ prior ẽ coronatꝰ.Inter septem
diaconos fuit primꝰ.Aug.Inter diaco
nos stephanꝰ noiatꝰ ẽ primꝰ:sicut p̃mꝰ
iter apl'os noiatꝰ ẽ petrus.Inter marty
res ẽ signifer ⁊ primiceriꝰ.Aug.Adhuc
laicus diaconi meruit electionẽ:⁊ mar
tyrij leuita obtinuit pricipatũ.Inter cõ
fessores fuit p̃cipuus.Cõfessus ẽ eĩꝫ verã
in xp̃o hũanitatẽ:cũ dixit filiũ hoĩs.eius
dẽ cũ p̃re equalitatẽ:cũ ait.Stãtẽ a de-
xtris virtutis dei.Inter virgines mẽte
⁊ corpe fuit icorruptꝰ.Cuiꝰ signũ ẽ since-
rissima castitas.q: ⁊ femis fuit p̃latꝰ ⁊ in
vultu ãgelico dmõstratus. ¶ Scda ẽ q:
silis ãgelo electus fuit.⁊ appuit.⁊ hoc

pp ágelicá puritaté quá hũit. pp ágelicá claritaté qua resplẽduit. pp ágelicá charitaté q̃ ꝯtra ꝑsecutores efferbuit. ⁋ Tertia ẽ q: celoꝝ secreta penetrauit. Uidit ioánes baptista celũ aptũ. Uidit paulus dei gloriá raptus i paradisuz. Uidit petrus ꝛ qdá aliȷ̇ discipuli xp̄m tráſfiguratũ. Stephanus aũt ꝛ celũ aptũ vidit ꝛ gloriá dei ꝯspexit: ꝛ iesuz glificatũ ituitꝰ fuit. ℭ Quarta ẽ q: ꝑ inimicis suis orauit. Orauit aũt cũ genuflexiõe: cũ clamore: ꝛ cũ allegatõe dicẽs ꝓut addit eccl'a. Quia nesciũt qd faciũt. Pro se aũt orando nec genua flexit: nec clamauit: nec allegauit. Beda. Pro se stás orauit ꝑ inimicis genua flexit: q: maior iniqtas maius isupplicádi remedium flagitabat. ℭ Quita ẽ q: eius passio passiõi xp̄i multũ silis fuit. Jstud assignat gl. dicẽs. Sicut xp̄s sic iste falsis testibus accusatur. Xp̄s extra portá patiꝰ. stephanus extra portá lapidaꝰ. Xp̄s ait táquá filius p̄ri. Jn manus tuas comẽdo sp̄ũm meũ. stephanus táquá seruus dixit. Dñe iesu accipe sp̄ũm meũ. Et xp̄s ait: Pr̄ ignosce illis pctm̄. Stephanus aũt. Dñe ne statuas illis hoc pctm̄. ⁋ Sexta ẽ q: paulũ ꝯuertit. vt dicit Aug. Si stephanus nõ sic orasſz: hodie paulũ eccl'a nõ hẽret. de istis duobꝰ discipulis sic ait idẽ: in istis duobus discipulis geminũ nobis monstraꝰ salutis idiciũ. vt siqs bonus ẽ: imiteꝰ pseuerátiaz charitatis in stephano. q aũt malus ẽ sequaꝰ exẽplũ cõuersiõis in paulo. nec bonũ hoiem p̄sumptio iusticie faciat negligẽtẽ. nec malũ iniqtatis ꝯsideratio faciat desꝑantez. Sz ille bonũ fortiter teneat: ꝛ iste malũ scelerꝰ dserat. ℭ Septia q: .iiȷ̇. coronas hũit: iõ merito corona iterp̄taꝰ. ⁋ Hũit eim coroná roseá inquátũ fuit sanguine purpuratus. Apoc. viȷ̇. Lauerũt stolas suas ꝛ dealbauerũt eas in sanguie agni. Eccl'. iȷ̇. Esto fidelis vsq3 ad mortẽ: ꝛ dabo tibi coroná vite. ℭ Hũit coroná aureaz: inquátũ fuit virgo icorruptus. Eccl'. xlv. Corona aurea sup mitrá eius. Sicut. n. auꝝ ẽ icorruptũ: sic ꝛ ip̄a virgitas. Sap̄. viȷ̇. O quá pulchra ẽ casta generatio cuz claritate. ꝛ sub dꝰ. Jmmortalis est enim memoria illius. ⁋ Hũit coroná stellataz inquátũ fuit p̄dicator lucidus. Dañ. xiȷ̇. Qui ad iusticiá erudiũt multos q̃si stelle fulgebũt i ppetuas eternitates. ⁋ Habuit coroná gẽmatá inquátũ fuit vir ꝑfectus. p̄s. Posuisti in capi. eius coro. d lapi. p̄ci. Lapis p̄ciosus hz claritatẽ: virtuositatẽ: ꝛ soliditatẽ. Et significat visionẽ dei: que scõs facit claros i apta dei visiõe. virtuosos in virtuosa dei dilectione. solidos atq3 securos in vtroq3. ℭ Octaua q: multa miracula fecit quoꝝ q̃dá attestanꝰ sue potẽtie. Ostẽdit eim se hr̄e posse sup creaturas supiores: q: celũ suis meritis apuit. Sup creaturas iferiores: sicut sup quattuor elemẽta. ná i sui iuentione ꝛ tráſlatõe terra ꝯtremuit: pluuiá desiiauit: tẽpestatẽ maris sedauit. Jgnẽ quẽ demones excitauerát in eos retorsit. Quedá sue miserõe attestanꝰ. Quosdaz eniz sanauit in corpe. Ná sicut dicit Augu. i li. de ciui. dei. septẽ mortuos suscitauit: frẽm ꝛ sororẽ cõcussiõe mẽbroꝝ sanauit. septuagita ifirmos a diuersis ifirmitatibus i sui iuẽtõe liberauit. Quosdaz sanauit in aĩa. sicut paulũ q patiebatur duplicẽ ifirmitatẽ i aĩa. s. culpe ꝛ ignorátie. sicut ip̄e oñdit. i. ad Thim. i. Qui prius fui blasphemus ꝛc̄. Aug. quo p̄cessit stephanꝰ lapidibus trucidatꝰ. illuc paulus secutus ẽ orõibus stephani adiutus. Quosdá sanauit simul i corpe ꝛ in aĩa: sicut refert Aug. in li. de ci. dei. de martiali ifirmo ꝛ infideli. Quedá oñdit q̃ꝓte sit reuerẽtie. ná corpꝰ eius in reuerentia hũit deꝰ q in loco despecto ip̄m manẽ noluit. sz in mõte syon ad locũ honorabilẽ ip̄z tráſferri voluit. Sap̄. xiȷ̇. Cũ multa reuerẽtia disponis nos. Hũerũt angeli quoꝝ voces in aere sunt audite. O felix roma que corpus stephani hyerosolimitanꝰ: ꝛ laurẽtiȷ̇ hyspái gl'iosa pignora vno claudis mausoleo. habuerũt apostoli qui ip̄m secũ rome morari voluerũt. Uñ demon per filiá theodosii clamabat Non exibo nisi stpehanus romá veniat: q: sic ẽ voluntas apostoloꝝ. Habuerũt ꝛ mortuꝰ: q: corpus laurentiȷ̇ sibi cessit ꝛ medietatem sepulchri vacuam dereliquit.

ℭ Sermo. xxxiiȷ̇. ℭ De eodem. Sermo quartus.

RUben primogenit⁹ me⁹ principiũ doloris mei: prior i donis: maior i impe-
rio. Gen̄. xlix. Int᷑ ceteros san-
ctos b̄t̄s stephan⁹ qnq3 priuilegia hũit:
que i verbis p̄missis notant᷑. ¶ Primũ ẽ
q: filiũ dei a dextris p̄r̄is vidit. Ruben: q
iterp̄tat᷑ vidẽs filiũ. Sũt aũt quattuor q
regrunt᷑. ad vidẽdũ. Unũ ex p̄te viden-
tis. sicut dicit Anselmus. s. vt oculos sa-
nos h̄eat: Secũdũ ex p̄te mediȷ deferen-
tis. vt. s. lux clara refulgeat. ¶ Tertiũ ẽ
ex p̄te rei vidẽde ne nimis remota exi-
stat. Quartũ ex p̄te mediȷ nõ ip̄ediẽtis.
vt. s. nullũ obstaculu3 se iterponat. Ista
quattuor beatus stephanus habuit. Et
iõ merito filiũ dei vidit. s. oculũ purum:
p̄ñtem deũ: splẽdorẽ diuinũ: ⁊ nullũ ob-
staculũ. Et pp ista quattuor d̄r fuisse ple-
nus gr̄a sp̄ũ scõ: ⁊ sapiẽtia ac fide. Hũit
enim oculũ mũdũ: q: fuit plenus gr̄a ⁊
veritate: que h3 mundare. Juxta illud
Ezech. xxvȷ. Effundã sup vos aquã mũ-
dã ⁊ mũdabimini ab oib⁹ iquinamen-
tis vr̄is. Hũit deũ p̄ñtem: q: fuit plenus
sp̄ũ sctõ. Sp̄us eim scũs ẽ deus: ⁊ iõ qui
h3 sp̄ũm scũm h3 deũ. Habuit splẽdore3
diuinum: quia fuit plenus sapiẽtia que
ẽ lux diuina. Sap̄. vȷ. Preposui pro luce
h̄r̄e illa3. Nullam habuit obstaculum: q:
plenus fide que peccata habet purgare
Prouer. xv. Per fidẽ ⁊ misericordiã pur-
gantur peccata. Et q: ista quattuor ha-
buit. iõ cũ apostolo dicere potuit. ȷ. ad
Cor. iȷ. Nos aũt reuelata facie gloriam
dei speculãtes ⁊c̃. ¶ Scd̃m eius priuile-
gium ẽ q: inter xp̄i discipulos primus i
celo natus fuit: iõ d̄r. Primogenit⁹ me⁹
Aug. Nat⁹ ẽ xp̄s in terris: vt stephanus
nasceret᷑ in celis. Jõ obitus sanctoꝝ nõ
mors sed natale vocat᷑. Puer eim d̄ vte-
ro m̄r̄is exire cupit: vt recipiat ãpliore3
locu3 ad manẽdum. vberiorẽ cibum ad
vescẽdum. liberiorẽ aerẽ ad respirãdu3:
⁊ maiorẽ lucẽ ad vidẽdum. Sancti quo-
q3 quãdiu sunt in vtero ecclesie habent
locum artu3: q: terra exigua ẽ ⁊ punct⁹.
Sap̄. xi. Tãquam momentu3 statere: sic
ante te ẽ orbis terraꝝ. iõ exire appetunt
vt locũ ãplũ habeãt. De quo d̄r Baruch
ȷ. O israel q̃ magna ẽ domus dei ⁊c̃. Ha-
buit ẽt paruũ cibũ: q: sufit in q̄tinua esu-
rie: iõ exire appetunt vt sint in plena sa-
tietate. p̄s. Satiabor cũ apparuerit gl̄ia
tua. Nõ h3 ẽt libertatẽ aeris. i. diuine re-
frigeratioĩs vt respirare possint: ⁊ ideo
exire appetunt vt in dei eternitate respi-
rent: Uñ cantat eccl̄ia. Absolue dñe ani-
mas eoꝝ: vt inter sanctos ⁊ electos tuos
resuscitati respirẽt. Sũt aũt in tenebris
multiplicis ignorãtie: iõ exire appetunt
vt veniãt ad lucẽ claritatis eterne. Apo-
ca. xxi. Claritas dei illuminabit istam.
Ista quattuor beatus stephanus in celo
sibi reseruata vidit. ⁊ iõ de vtero eccl̄ie
exire optauit. Uidit eim celũ aptum: tã-
quam locũ ãplum ad manẽdum. Uidit
iesum tãquã dulcẽ cibum: ad vescendu3.
Uidit dei dextera3 tãqua3 beatã requie3:
ad respirandu3. Uidit gloriã dei tãqua3
eternã lucẽ: ad vidẽdum. ¶ Tertiu3 pri-
uilegium ẽ: q: principatu3 martyru3 ob-
tinere p̄meruit: cum d̄r: Principiu3 do-
loris mei. i. martyꝝ. cuius dolores repu-
to meos. Et q: primus: iõ merito honorã-
dus. Maxime honoram⁹ martyres dei.
sc3 vt fidei principes. intercessores mun-
di p̄cones regni: ⁊ coheredes dei. Ipse
fuit princeps fidei: inquãtu3 p̄ fide pas-
sus ẽ primus. Fulgẽtius. Heri celebraui-
mus tp̄alẽ sempiterni xp̄i natalẽ: hodie
celebramus triumphale3 primi militis
passionẽ. Fuit intercessor mundi: q: pri-
mus post xp̄m p̄ inimicis orauit. Fulgẽ-
tius. Plus illorum dolebat peccata q̃
sua vulnera. Fuit primus p̄co rege. Hõ
q̄ dẽ amiserat h̄itationẽ celi: gloriã para-
disi ⁊ visione3 dei. S3 stephanus preco-
nizatus ẽ restõe3 factã eẽ homini restitu-
tam h̄itationẽ celi. visionẽ dei: ⁊ gloria3
paradisi. cu3 dicit: Ecce video celos ap-
tos: visionẽ dei: cu3 addit. Et filiu3 hoĩs
⁊c̃. ⁊ gloriã paradisi. cu3 dicit: Gloriam
dei ⁊c̃. Fuit ẽt primus coheres xp̄i: q: pri-
us hereditauit regnu3 p̄ tolerantiã pas-
sionum. Tales enim p̄ñt deo cõuenire si-
cut dicit Ambro: super Beati imacula-
ti. Uult deus cõueniri: vt siquis bñ cer-
tauerit fructu3 remuneratõis expectet
Seruus su3: expecto a dño alimentum.
Miles su3: expecto ab imperatore stipẽdi-
um. Uocatus sum. postulo ab inuitãte

p̄missum. ¶ Quartũ priuilegiuz est. q̄ꝛ
spiritu scō plenus fuit: cuz dr̄: Prior in
donis. s. spūs scti. q̄ eīm donis spūs scti
plenus fuit pꝫ ex multis signis plenitu
dinis. ¶ Prio: q̄ꝛ fuit valde pōderosus.
Est autē pōdus eleuās: sicut pōdus pē-
naruz: ⁊ iclinans sicut pōdus corporuz.
Stephanus hūit pōdus eleuās qd̄ est
pōdus amoris: q̄ꝛ in celuz eleuabat. cum
dicit: Uideo celos aptos ⁊c̄. Ysa. xl. Assu
munt pēnas vt aquile ⁊c̄. Et pōdus in-
clinās qd̄ ē pōdus timoris: qd̄ ad sui in-
clinationē ⁊ cōsiderationē inclinabat:
Job. xxvij. Qui fecit vētis pōdus. ¶ Se
cunduz signuz ē: q̄ꝛ stabilis ⁊ semp fixus
fuit. Heb. xiij. Optimum ē gr̄a stabilire
cor. ¶ Tertiuz ē: q̄ꝛ de plenitudīe sua ef-
fudit ⁊ plurimuz redundauit: qd̄ pꝫ: q̄ꝛ
difficillimuz in quolibet amore habuit.
Difficillimuz i amore dei ē aīam morti
tradē. in amore p̄ximi ꝑ inimicis orare
in amore sui sensualitatē totalr̄ rōi sub-
iugare: q̄ oīa hūit sicut pꝫ. ¶ Quartū si
gnū ē: q̄ꝛ lapidib⁹ pcussus nō murmura-
uit. Nec ipatiēs fuit. nec verbo: q̄ꝛ n̄ blas
phemauit. nec facto: q̄ꝛ nō repcussit. nec
signo: q̄ꝛ turbatus nō appuit. ¶ Quītū
priuilegiū ē: q̄ꝛ p̄lationē hūit: cū dr̄. Ma
ior impio. Ipe eīm fuit p̄latus mēsis. vi
duis. altaribus sacris. Mēsis aplorum.
collegiū viduaꝝ. Et hūit archidiacona
tus officiū: iō hū[...]lex genus vite. q̄
distinguit. Aug. in li. de ciui. dei. s. actuo
sum. ociosum. ⁊ ex vtroqꝫ ꝯpositū. Nā i-
quātū fuit p̄latus mēsis: hūit genus vi-
te actuosum qd̄ ꝯsistit in labore actiōis.
Inquātū fuit p̄latus altarib⁹ sacris. ha
buit gen⁹ vite ociosum. qd̄ ꝯsistit in ocio
cōtēplatōis. Inquātū fuit p̄latus femis
hūit genus vite ꝯpositū ex vtroqꝫ. qd̄ cō
sistit in culmine pfectōis. Qui eīm femi-
nis p̄ficit: necesse ē vt pfectiōe multiplici
decoret ⁊c̄.

Sermo. xxxv. ¶ De eodē. Sermo. v.

Jerusalem hie-
rusalē q̄ occidis p̄phas: ⁊ la
pidas eos q ad te missi sūt
⁊c̄. Mat. xxiij. In isto euāgelio ponunt
q̄ttuor drīe lapidū. s. iudei. xp̄s. stepha-
nus. ⁊ ipi lapides materiales. vn̄ Aug.
Dū iudei ad lapides currerent duri ad
duros iactabāt in ip̄z pares suos. petris
lapidabat qui ꝑ petra lapidebat ⁊ mo-
riebat. ¶ Dicunt aūt iudei lapides: q̄ꝛ
sicut dicit Ambro. sup Lucā lapides sūt
deformes ad vsum. nudi ad ornatuz. ac
steriles ad fructū. irratiōabiles ad pfe-
ctum. sic pctōres sunt dformes ⁊ turpes
Juxta illud Threnorum: iiij. Denigrata ē sup
carbones facies eoꝝ ⁊c̄. Sūt nudi: q̄ꝛ nō
hūt ornatū virtutum. Ezechi. xvi. Eras
nuda ⁊ ꝯfusiōe plena. Apo. iij. Nescis q̄ꝛ
miser es ⁊ miserabilis ⁊c̄. Sūt ēt steriles
q̄ꝛ nullū fructū bonū faciunt. Roma. vi.
Nam fructus eorū mors est. Sunt etiaz
irratiōabiles ad pfectum: q̄ꝛ nō crescūt
sed potius decrescūt. ij. ad Tim. iij. Ma-
li aūt hoīes ⁊ seductores p̄ficiūt in pei⁹.
¶ Scdō xp̄s dr̄ lapis: ꝑ quo stephanus
patiebat. Est eīm lapis qui i edificio spi
rituali ponit in imo: q̄ꝛ ē fundamentum
qd̄ edificiū spūale regit. i. Coꝝ. iij. Fūda
mentū nemo pōt ponē preter id ⁊c̄. In
medio aūt: q̄ꝛ ip̄m edificiū crescere facit
ad Eph. ij. In quo oīs edificatio cōstru-
cta crescit ⁊c̄. In summo: q̄ꝛ tāquam la-
pis angularis xp̄o nos iungit. vn̄ sequit
Ipso summo angulari lapide xp̄o iesu.
¶ Tertio stephanus dicit lapis nō qui-
libet: sed quadratus viuus ⁊ politus.
¶ Fuit eīm quadrat⁹ hn̄s quattuor vir-
tutes. s. tēperātiaz in p̄speris: q̄ꝛ fuit ple
nus fide. q oīa p̄spa mūdi facit despicē.
Hūit fortitudinē in aduersis: q̄ꝛ plenus
fortitudine. Hūit prudētiaz in eligēdis:
q̄ꝛ fuit plenus sapiētia: Hūit iusticiaz in
agēdis: q̄ꝛ fuit plenus gr̄a. Justicia eniz
facit hoiem gratiosum: q̄ꝛ reddit vnicui
qꝫ ius suū. ¶ Scdō fuit lapis viuus ex
quo tres ignes sunt accēsi: excutiebat. s.
ignis cēli qui malos arguebat dicēs: Du
ra ceruice ⁊c̄. Ignis amoris: quo ꝑ pse-
cutoribus orabat. Ignis passiōis. qui ve
lut aurū ip̄m p̄babat. p̄s. Igne me exa-
minasti ⁊c̄. ¶ Tertio fuit lapis politus.
Nam ⁊ deus ipsum poliuit quādo eum
vultū angelicū habere fecit. Et ip̄e se po
liuit: q̄ꝛ oēm tenebrositatem a se abiecit
⁊ lucē virtutū induit. ad Rom. xiij. Abij
ciamus opa tenebrarū ⁊ induamur ⁊c̄.
Judei ipsum poluerunt: quādo lapidi-

bus rubiginē corporis abiecerunt. Pro-
uer. xxv. Aufer rubiginē ab argento ⁊c.
¶ Quarto fuerūt ibi lapides materia-
les. q: ibi ad quattuor fuerunt boī. Pri-
mo in instrm destructiuum carceris. ps.
Educ de carcere aiam meam ⁊c. ☞ Secū
do in oblectamentū dulcedinis. vn̄ can
taf. Lapides torrētes illi dulces fuerūt.
Deuter. xxxij. vt suggeret mel de petra.
☞ Tertio in ornamētū diadematis. Oēs
n. lapides in eū iacti fuerunt in eius co
rona lapides p̄ciosi. ps. Posuisti in capi
te eius coronam de lapide p̄cioso ⁊c. ps.
Sup dorsum meum fabricauerūt pecca-
tores. Sicut. n. faber sup incudem fabri
cat coronam regalem: sic iudei super ste
phanum fabricauerunt sibi coronā triū-
phalem que tot hꝫ distinctōes gēmaruꝫ
quot sunt ictus lapiduꝫ. Chry. Sicut ex
corona regali vndiqꝫ fulgores emittunt
ita martyꝝ corōne xp̄i vulneribus distin
ctissime oī rēgum diademate reddūtur
delectabiliores. ¶ Quarto fuerūt sibi in
materia pontis. Ex illis. n. lapidibꝰ fa-
ctus est pons quo stephanus transiuit i
celum. Olim deus posuerat Adam i na
ui innocentie. qua fracta naui p̄paraue-
rat homini tabulā penitentie qbusdam
tamen dedit pōtē martyrij ⁊ passionis p
xp̄o assumpte. Beatus autē stephanus p
mare huius seculi ad portum paradisi
puenit p nauem q: innocentiā seruauit.
Et p tabulam q: durā pniaꝫ nō deseruit.
Et p pontem. q: martirium passus fuit.

Sermo. xxxvi. ☞ De sancto Joanne euā
gelista. Sermo. i.

QUartum animal simi
le agle. Apo
cha. iiij. Cū p quattuor aia-
lia quattuor euangeliste fi-
gurent. Joānes tamen p aquilā designa
tur. Et hoc ꝓpter quattuor ꝯmendabi-
lia que in ipsa aquila repiūf. ¶ Primo
nanqꝫ hꝫ in volatu sublimitatem sic ēt
ioānes tā sublimiter volauit ꝙ oia visi-
bilia deserens vsqꝫ ad ip̄m deū ascēdit.
Aug. sup Joānē. Trāscendit ioānes oia
cacumia terraꝝ. oēs campos aereos. oēs
altitudines sideꝝ. oēs choros ⁊ legiōes.
angeloꝝ. Nisi. n. trāsisset oia ista q̄ crea-
ta sunt nō pueniret ad deū p quē oia fa-
cta sunt. Idē ēt dicit sup ioānem ꝙ nisi
eēt sup oia eleuatus ⁊ totus scūs n̄ ascē
deret in deū. Distinguit aūt Ricar. in li.
de tri. tres spūs. s. spūm humanū. ange-
licū. ⁊ diuinū. Joānes aūt transcēdit spi
ritū humanū ⁊ angelicū ⁊ puenit vsque
ad diuinū. Isa. lij. Ecce itelliget seruus
meus ⁊ exaltabif ⁊ leuabif ⁊ sublimis
erit valde. Fuit. n. exaltatus sup spūꝫ hu
manū. eleuatus sup angelicū sublimatꝰ
in deū. Dicit aūt Amb. in li. sermonum.
volare nō pōt nisi qđ puꝝ. leue. ac subti
le est. Joānes igif tā sublimiter volauit:
q: purus fuit sine admixtione terrene aua
ritie. Fuit leuis sine pōderositate carna
lis ꝯcupiscētie. Fuit subtilis sine grossi
tie supbie. ¶ Scđo aquila hꝫ in venādo
generositatē. cuius generositas ē q: vici
nis auibꝰ pcit. nō. n. circa nidū suū vēaf
sꝫ lōge a nido. Ceteri euāgeliste in locis
vicinis sunt venati. Uēnatꝰ ē. n. marcus
in locis vicinis. i. in euangelio matthei.
q: dicta sua collegit ⁊ in euāgelio suo re
posuit. venatus ē matthēꝰ in locis vici-
nis q: carnalē xp̄i generositatem texuit.
Uenatꝰ ē lucas i locis vicinis: q: ifantiā
xp̄i disseruit. venati sunt oēs in locis vi
cinis. q: conati sunt oēs ea dicere q̄ xp̄s
gessit in mūdo. Joānes aūt in locis vici-
nis venari noluit: q: nec dicta alioꝝ re-
plicauit nec texuit xp̄i natiuitatē carna
lē sꝫ celestē. nec xp̄i infantiā sed gloriam
sempiternā. nec tm̄ ea q̄ xp̄s fecit in mū-
do sꝫ ēt in celū ascēdēs ip̄m v̄bū eduxit
de celo ⁊ in suo posuit euāgelio. Ezech.
xvij. Agla grādis ⁊c. Et seqf. Uenit ad
libanū. i. ad celū ⁊ tulit medullaꝫ cedri
i. xp̄i q̄ ē alta p potentiā maiestatis q̄ hēt
corticē. i. hūanitatē ⁊ medullā. i. deitatē
Ceteri euāgeliste tulerūt corticē. i. v̄sati
sunt circa hūanitatē. Medullā aūt. i. di
uinitatē ioānes accepit. Jō s̄m Gre. cete
ri euāgeliste p aialia designāf. q: vt aia-
lia i terra gradiūf. hic aūt p aglā q: i ce-
lū volauit cū xp̄i diuinitatē disseruit. In
h scđo ꝯsistit generositas agle: q: p̄dā so
la nō comedit sꝫ ptē alijs dereligt. Pau-
lus p̄dā quā i celo rapuit solus mādуca
uit q: sibi retinuit ꝙ hoi loq non licuit.
Sꝫ ioānes p̄dā quā sup celos rapuit so-
lus nō mādūcauit sꝫ eā ⁊ v̄bis p̄dicauit

ẽ nobis reliqt in scriptis. Origenes. Qr
igif paulus verba audiuit q̃ nõ lz hoĩ lo
qui. ioannes intime vitatis inspector in
paradiso padisoꝝ. i. in cã oium audiuit
vnicũ vbũ p qḋ oia facta sunt qḋ ⁊ licuit
loq ⁊ põt hoibus p̃dicari. ¶ Tertio aqla
hz in faciendo nidũ astutiã ⁊ calliditatẽ:
qr ibi ponit p̃ciosos lapides hñtes vtu
tem fugãdi serpẽtes. Sic ioãnes i nido
i. in suo euãgelio põit lapides p̃ciosos q
fugãt oẽs hereticos. Un⁹ lapis p̃ciosus
est. In principio. i. in eternitate erat ver
bũ. Iste lapis p̃ciosus fugat serpẽtem ne
storeũ q dixit xp̃m hũisse principiũ. Ali⁹
ẽ. Et vbũ erat aput deũ. Iste lapis fugat
serpentẽ sabelliũ. q dixit ꝙ nulla in diui
nis est distinctio psonaꝝ. Alius cuz dixit
Et de⁹ erat vbũ. Iste lapis fugat serpẽtẽ
arriũ q dixit filiũ eẽ minorẽ pr̃e. Ali⁹ cuz
dixit oia p ipm facta sunt. Iste lapis fu/
gãt serpentẽ manicheũ q dixit visibilia a
deo creata nõ eẽ. Alius cũ dixit Uerbuz
caro factũ ẽ. Iste lapis fugat serpentes
machomettis q posuerũt xp̃m habuisse
corpus. nõ tñ de vgine sumptũ. sz de ce/
lo delatũ. ꝙ si eẽt corp⁹ illud caro dici ñ
posset. cũ caro dicat aliqd ↄtextũ ex q̃ttu
or elemẽtis. ¶ Quarto aqla habz visus
acuitatẽ. vñ ɓm Isid. aqla ab acumine ẽ
dicta. Sic ioãnes tãtã hz visus acuitatẽ
ꝙ in terra positus celestia vidit. Uñ pp
eius altissimũ intellectũ dionisius vocat
eũ euangelij solẽ. ⁊ eius doctrinã splẽdi
dissimũ radiũ. Et sicut aqla pullos suos
in solẽ aspicere facit ⁊ quos irreuerbera
tis oculis radios aspicere ↄspicit tanq̃
pprios nutrit. quos ad terraz respicere
viderit tanquam degeneres abijcit. Sic
ioãnes viros spũales ac celestes dilige/
bat ⁊ fouebat. degeneres aũt repellebat
Uñ dr̃. i. Jo. i. Deus lux ẽ ⁊ tenebre in eo
nõ sunt vlle. Si dixerimus qm̃ societatẽ
cũ eo hẽmus ⁊ in tenebris ambulamus:
mẽtimur. Ecce filij degeneres. Si aũt in
luce ambulamus sicut ipse ẽ in luce. so/
cietatẽ hẽmus adinuicẽ. Ecce filij spũa/
les ⁊ celestes. Ser. xxxvij. De eodẽ ser. ij.

Beniamin amãtissim⁹ dñi habitat ↄfidenter in eo. Ipe in thala/
mo tota die morabit ⁊ int hu/
meros illius requiescet. Deut. xxxiij. In
his verbis notant quinqz priuilegia io/
annis. ¶ Primũ priuilegiũ est vginitas
integra cũ dr̃ beniamin q interpretat fi/
lius dextre. cũ. n. statui ↄiugali debeatur
fructus tricesimus ⁊ viduali sexagesim⁹
ipsi tñ vginitati debet fructus cẽtesim⁹
q numerus de leua transit in dextraz. ⁊
ideo p dextrã vginitas designat. Meri/
to aũt virginitas meruit multas p̃roga/
tiuas ⁊ in mũdo ⁊ in celo. Nã in mũdo
hñit ex hoc cũ xp̃o maiorẽ familiaritatẽ
Aug. sup ioan. Sunt q senserũt ioãnem
iõ plus amatũ. qr neqz vxorẽ duxit ⁊ ab
ineunte pueritia castissime vixerit. Me/
ruit sapie sublimitatẽ. Hiero. ↄtra ioui/
nianũ. Joãnes quasi aqla ad supna vo/
lat. ⁊ ad ipm p̃rem puenit dicens. In p̃n
cipio erat verbũ. Exposuit vginitas qḋ
nuptie nõ poterat. Meruit cum m̃re dei
societatẽ. Hiero. ↄtra iouinianũ vt breui
sermone ↄprehẽdã doceã cuius priuile/
gij sit ioãnes imo in ioãne virginitas. A
domino virgine. mater virgo. virgini di
scipulo ↄmendat. Hz ẽt merito vginitas
p̃rogatiuas in celo. s. coronã aureolaz in
capite. p̃s. Gloria ⁊ honore coronasti euz
domine. Modulatõez in ore. Apo. xiiij.
Cantabant quasi cãticũ nouũ ⁊c. Fulgi/
dam vestẽ in corpe. Eiusdẽ. iij. Ambula/
bunt mecũ in albis. Associatiõem xp̃i in
pfectõe. Eiusdẽ. xiiij. Hi sequunt agnuz
quocũqz ierit. Et fructũ centesimũ i re/
muneratõe. Luc. viij. Aliud cecidit i ter
ram bonam ⁊ ortũ fecit fructũ cẽtuplũ.
¶ Scdm priuilegiũ est sincera dilectio.
cũ dicit. Amantissimus dñi. Distinguit
aũt ipe triplicem dilectõem. s. sermonis.
opis. ⁊ cordis. dicens. i. Joan. iij. Nõ di/
ligamus vbo neqz lingua tm̃. sz opere ⁊
veritate. Est. n. triplex amor. s. oris. ope/
ris. ⁊ cordis. iõ bñ dicit nõ diligamus v
bo ⁊c. Dilexit xp̃s apostolos dilectione
sermonis qr eos diligenter instruxit. iõ
fuerunt amati dilectõe operis. qr omnia
carismata gratiaꝝ eis infudit: iõ fuerũt
amantiores. Joãnem dilexit dilectiõe p̃/
cordiali. ideo fuit amantissimus. Jõ vo/
luit vt supra pectus suũ vbi est sedes cor
dis recũberet. ad innuendũ ꝙ ipm p̃cor
diali amore dilexit. ¶ Tertiũ priuilegiũ

est mors secura cū dr̄.Habitauit ɔfident cū eo.Confidenter.n.in xp̄o mori potuit qui habuit ɔsciam letificanté.i.Corin.i. Gloria nr̄a hec est testimoniū ɔsciétie nostre.bonoꝝ opeꝝ affluentiá ɔcomitanté Job.v.Ingredieris in abūdantia sepulchꝝ ꝛc.xp̄m associanté. Apparuit náqꝫ sibi dn̄s iesus xp̄s dicens. Ueni dilecte mi tp̄s est vt epuleris mecū i ɔuiuio meo cū fratribus tuis.Apostoloꝝ turbá ɔuenienté q̄ȝ oēs ad eius transitū ɔuenerūt vt dr̄ Ge.xlij.Duodecim fratres sumus. minimus domi remansit.alius nō ē sup. Apostoli qdem duodecim fratres fuert vnus.s.iudas nō erat sup. minimus.s. ioānes q ceteris erat iunior adhuc i domo remanserat.ꝛ iō ad ip̄m deducendū omnes ɔuenerūt.¶ Quartū priuilegiū est matris dei veneranda custodia. cum dicit.Quasi in thalamo tota die morabat.Ipse.n.factus est paranimphꝰ sponse regis.ꝛ iō tota die in thalamo habitabat q̄ȝ spōsam regis custodiebat. Qualꝫ aūt ꝛ quantus fuit ille thesaurus .talis ꝛ tantus fuit iste thesaurus.Credenduȝ ē.n.ꝙ si xp̄s inuenisset meliorē thesaurū sibi ɔmendasset.Secure ergo iusti ad ioannē deberent accedere q hȝ in potestate mr̄em gratie.Secure ꝛ peccatores.qa hȝ in potestate mr̄em misericordie. Secure morientes.q̄ȝ hȝ in potestate illam que in morte ab hoste nos ꝓtegit. Secure ꝛ anime decedentes q̄ȝ hȝ in potestate illá que in hora mortis animas suscepit vn̄ caueat ecclesia.Maria mr̄ gratie ꝛc. ¶ Quitū priuilegiū est honoris magnificentia.cū dr̄.Inter hūeros eius requiescet.Magnus honor ꝛ magni amoris iudiciū fuit qn̄ ioánes in xp̄i pectore requieuit.Debemus ergo nos ip̄m honorare. q̄ȝ ip̄m honorauit xp̄s.angelus.totus cetus apostolicus.oīum sctōꝝ laudabilis numerus.xp̄s náqꝫ ip̄m honorauit quádo eū sup pectus suū requiescere fecit. Unde cantat.Ualde honorādus ē beatus ioánes qui supra pectus dn̄i in cena recubuit. Angelus ip̄m adorauit.q̄ȝ ab eo adorari recusauit.ꝛ se ɔseruū suū vocauit.Apoca.xix.Permisit qdem se adorari a iosue q̄ȝ erat calciatus.ideo dixit. Solue calciamentū ꝛc. Joánes aūt pedes affectuū suoꝝ ab oi amore mundi discalciauerat.Apl̄i quoqꝫ ip̄m honorauerunt qn̄ ip̄m ꝛ petrū colūnas ecclesie ad samaritanos miserūt.vt habet Act.viij. Oēs ēt sancti ip̄m honorauerūt.quia ad eius transitū ɔuenerunt.ꝛ iō totus mūdus dꝫ eū honorare.ꝛ honore generali inquantū fuit apl̄us.ꝛ spāli inquātuȝ xp̄i amicus.ꝛ singulari inquātum recubuit supra xp̄i pectus. ꝛ custos ē virgini deputatus. Sermo.xxxviij.¶ De eodem Sermo tertius.

Dilectus meus mihi ꝛ ego illi.Cāti. ij.Istud v̓bum nō pōt alicui melius ɔuenire ꝙ ioanni q fuit a xp̄o dilectus.ꝛ qui xp̄m spāli amore dilexit.Circa ip̄am auté dilectōꝫ qnqꝫ p ordiné sunt videnda.¶ Primo q̄ nā fuit huius dilectōis cā?¶ Circa qd̄ sciédum ꝙ prima cā fuit ioánis puritas ꝛ incorruptio.Tales.n. xp̄s amat. Prouer. xxij.Qui diligit cordis mundítiá pp puritaté ꝛ grām labioꝝ. hēbit amicum regem.Et q̄ȝ adeo purus fuit.iō xp̄s cum eo familiaritaté habuit.Ecc.xxvij. Uolatilia ad sibi similia ɔueniunt.vn̄ vnuȝ volatile fuit xp̄s.p̄s.Ascendit xp̄s super cherubin ꝛ volauit.Scōm fuit beata v̓go.Ecc.xi.Breuis in volatilibus ē apis. Tertium fuit ioánes.q in forma aquile ē demōstratus. Ista auté tria volatilia ɔuenerunt:q̄ȝ spālem familiaritaté habuerunt.¶ Secunda cá ē festina ɔuersio.q̄ȝ in iuuētute ad xp̄m ɔuersus fuit. Tales.n.xp̄s multum diligit sicut inuit Matt.x.vbi dicit ꝙ xp̄s paruulos amplexatus fuit.manus eis imposuit bn̄dixit ipsis.nunquá alicui seni tales amicitias ostendit.Sufficit náqꝫ senibus ꝙ a xp̄o regant. Juxta illud. Senex puerū portabat.puer auté sené regebat.ꝙ ab ipso nō ꝓijciant.p̄s.Ne ꝓijcias me in tépore senectutis.ꝙ ab ipso nō dereliquátur.Et vsqꝫ in senectá ꝛ seniū ne derelinquas me.¶ Tertia cá est ipsius ioannis feruens dilectio.Deus.n.diligit diligétes se.Prouer.viij.Ego diligētes me diligo.Ipse enim ioánes dilexit xp̄m viuétem.cuius signum est.q̄ȝ ob sui amorem oía dereliquit.Cant.viij. Si dederit hō

oẽm subãm domus sue pro dilectõne ꝛc. Dilexit morientẽ cuius signũ est. qꝛ iuxta crucem ipse stetit. Dilexit mortuũ cuius signũ est. qꝛ ad monumentũ ipe cucurrit. Bernardꝰ. Qui amat ardentius currit velocius. ꝛ ꝑuenit citius. ☞ Secundo videndũ est que sunt signa huius dilectionis. ¶ Primũ quidẽ signum est. qꝛ sua secreta sibi reuelauit ꝛ ea que faciunt ad instructõem fidei ꝑfecte sicut in euangelio. ꝛ vite ꝑficiende sicut in eplis. ꝛ glorie ꝯsumãde sicut in apochalipsi. ¶ Secundũ est qꝛ magnis gratijs ipz dotauit magnam. n. grãm deputauit sibi Jsaias qñ deus fecit ipm ꝓpham suũ. Jacobus qñ fecit ipm aplm suũ. Lucas quando fecit ipm euangelistã suum. Augustinus qñ fecit eũ ꝯfessorẽ ꝛ doctorẽ suũ. Agnes qñ fecit eã virginẽ ꝛ spõsam suã. Jn ioãne aũt hec oĩa repiunt. ☞ Tertiũ signuz ẽ qꝛ multã sibi familiaritatez ostẽdit fecit. n. eum suũ familiarez. iõ vocat discipulus quez diligebat iesus. Ecc. vij. amicus in domesticis fiducialiter aget. Fecit eum camerariũ qꝛ in thalamo sui sinꝰ requieuit. Deut. xxxiij. Quasi in thalamo tota die morabit. Fecit eum secretariuz. qꝛ secreta sua sibi reuelauit. Jsaias. xlv. Dabo tibi thesauros absconditos ꝛ archana secretoꝝ. Fecit eum thesaurariuz suũ qꝛ matrem suam sibi reliquit. qđ ad magnã iocunditatẽ ꝛ exultatõnem sibi fuit. Ecc. xv. Jocunditatẽ ꝛ exultatõem thezaurizauit sup eum. Per que ostẽdit ꝙ xp̃s nõ tm̃ dilexit ipm dilectõne generali. qua diligit sua ꝓcepta seruãtes. Juxta illud Joã. xv. Uos amici mei estis si feceritis que ꝓcipio vobis. Non tm̃ dilectione spãli qua diligit sua secreta scientes. Juxta illud Jo. xv. Uos autem dixi amicos. qꝛ quecunqz audiui a pr̃e meo nota feci vobis. Sed etiam dilectõne singulari. qua diligit amicos itimos ꝛ precordiales. ☞ Tertio videnduz est que sit ista dilectio. Dilectio mundi nõ est vera qꝛ ꝛ in vita fallit. ꝛ ĩ morte deserit. ꝛ post mortem amicũ obliuiõi tradit. Dilectio autem qua xp̃s ioãnem dilexit est vera. qꝛ ipsum dilexit in vita. Unde vocat discipulus quem diligebat iesus. Dilexit in morte. quia cum ceteris apostolis ad ipm morientẽ accessit. Dilexit post mortẽ. qꝛ ipsum ad suum conuiuiũ introduxit. ps. Tenuisti manum dexterã meã me. s. in vita in tui amore ꝯseruando ꝛ in voluntate tua deduxisti me. s. in morte diligendo ꝛ cum gloria suscepisti me. s. post mortem deducendo me ad ꝯuiuiũ tuuz. ¶ Quarto est videndũ que fuit differẽtia dilectõis petri ꝛ ioãnis ad xp̃m. Circa qđ sciendũ sicut dicit Bernar. Christꝰ diligendus est fortiter. dulciter. ꝛ sapiẽter. Petrus ergo dilexit fortiter. quia secum ꝛ in mortem ꝛ in carcerem ire ꝓmisit. Joãnes dilexit dulciter. quia in sinu suo recubuit. Uterqz dilexit sapienter. qui a nullis tentatõibus diaboli. nullis ꝑturbatõibus mũdi. nullis voluptatibꝰ carnis a xp̃i amore poterant euelli. Quito videndũ ẽ q̃ sit differentia dilectõnis xp̃i ad petꝝ ꝛ ad ioãnẽ. Ur. n. ꝙ plus dilexit ioãnem q̃ꝫ petrũ. ꝛ tñ petrus plus videt dilexisse xp̃z q̃ꝫ ioãnes. ¶ Circa qđ sciendum ꝙ triplex est dilectio. ☞ Una que consistit in familiaritatis ostẽsione ꝛ ista magis dilexit xp̃s ioãnẽ q̃ꝫ petruz. qꝛ magna signa familiaritatis ioãni ostẽdit. ex eo qđ supra pectꝰ suuz recubuit. ꝛ mr̃em suam sibi ꝯmẽdauit. ☞ Scđa dilectio ẽ que ꝯsistit in donoꝝ exhibitõne. ꝛ ista magis dilexit petrũ. qꝛ maiora dona sibi ꝯcessit. qꝛ fecit eũ prĩcipẽ aploꝝ ꝛ suum vicariũ dereliqt. ꝛ claues regni celorũ sibi dedit. ☞ Tertia dilectio ẽ q̃ ꝯsistit in ꝓcordiali amore: ꝛ ista vtrũqz equalit dilexit. Ambos. n. dilexit eq̃lr affectõne animi. quia ambo apđ deũ erãt equalis meriti. Sermo. xxxix. ☞ De eodem Sermo. iiij.

Ingredieris in abundantia sepulchꝛuz. sicut infertur aceruus tritici in tempore suo. Job. v. Joãnes euangelista non fuit positus in sepulchro. sed sponte ingressus est. ꝛ hoc vt iterum renouaretur. vt triticum iterum renouatur. Jn verbis igit premissis tria tanguntur. ☞ Primum est moriendi magna auiditas in hoc ꝙ sepulchrum sponte ingressus est. ¶ Ualde enim mori affectabat. quia multum desiderabat gustare tam dulce conui-

uium.vnde ait.Gratias ago tibi quia di
gnatus es me ad tuas epulas inuitare:
sciens qꝛ ex toto corde desiderabam te.
Eccle.xxiiij.Qui edūt me adhuc esuriēt
Desiderabat videre tā dulcē amicū. vñ
ait.Odor tuus in me ꝯcupiscentias ex/
citauit eternas.ps. Quādo veniā ꝛ ap
parebo añ faciē dei.Desiderabat videre
tā preciosuꝫ thesaurū.i.virginē btām si
bi a deo recōmēdatā. Ibi.n.hēbat cor
suum vbi⁹ thesaurus suus. Desiderabat
adiūgi ad tā iocūdum cōsortiū. vñ ait.
Suscipe me vt cū fratribus meis siꝫ.ps.
Ecce ꝙ̄ bonū ꝛ ꝙ̄ iocūdū hītare fratres
i vnū.¶Secūdo ponit meritoꝝ copio
sitas cū dr̄.In abundātia.Est.n.mortu⁹
in abūdantia dierum:qꝛ cū cēt.xcix. an/
norū.Geñ.xxv.Mortuus ē abraham in
senectute bona ꝛ plenus dierū. In abū
dantia meritoꝝ:qꝛ in sua iuuētute serui
re incepit:ꝛ vsqꝫ ad decrepitā etatē pse/
uerauit.Eccle.xi.Mane semina semen
tuum ꝛc̄.In abūdantia premioꝝ. Hūit
eīm coronā vnā inq̄ptū fuit virgo icorru
ptus.aliam inq̄ptū pdicator gr̄osus.aliā
inq̄ptū fuit martyr inuictus: quia i oleo
fuit assatus.¶Tertio ponit sua felici/
tas:cum dr̄.sicut infert aceruus tritici i
tpe suo.Triticū.n.in horreum infert vt
hō inde nutriat ꝛ in suo tpe seminetur.
ꝛ iterū renouet.Sic beatus ioānes in ce
luꝫ estillat⁹ vt nos nutriat p sua merita
ꝛ ipse renouet.ꝛ in aīa p ipassibilitatem
ꝛ in corpe p inmortalitatē. De morte qui/
dem sua quattuor sunt opiōes.¶ Qui/
dā eīm dixerunt ipsum in celo eē cū cor
pore glorificato.qd̄ cōuenire dicūt dei li
beralitati ꝛ ioannis dignitati. Deus q/
dem sibi valde liberalis fuit qꝛ corpus
suū custodiuit ne corruptioni subiaceret
ne oleum adureret.ne venenū noceret.
ne gladius deseuiret.ne mortis doloreꝫ
sentiret.Si igit xp̄s corpori ioānis tam
liberalis fuit in mūdo:nō debuit minus
liberalis esse in celo.Congruit etiam di/
gnitati ioannis qui in sinu christi recu/
buit:qui christo tam familiaris extitit:q
virgini societatem fecit, a quo angelus
adorari noluit.Si ergo alioꝝ apostolo/
rū corpora sic honorant in terris.mani/
festum est ꝙ corpus ioannis sic hono/
rari debuit.qꝛ tāta excellētia dignitatis
preditū fuit. Postq̄ aūt nullus exhibet
sibi honor in mundo:ꝯueniens ē vt cor
pus eius corpi xp̄i ꝛ matris eius societa
tē faciat in celo:sicut fecisse cōstat in mū
do.¶ Alij dicūt ipsuꝫ eē defunctū.ꝛ ani
mā glorificatā in celo.Corpus vero i lo/
co hoibus ignoto.deo aūt cognito reser
uari.sicut de corpore moysi dr̄. Pōt qui
dē deus in aliquo loco sibi cognito per
angelorū mysteriū corpori dilecti sui ho
norē exhibere diuinū: put decet suū ha
habere dilectū.Quare autē diuina pui
dētia iudicauerat ipm corpus eē occul/
tādū:iter diuina secreta ē hoc nūerādū
¶ Tertij dicūt ipm adhuc viuere ꝛ i pa
radisuꝫ terrestrē trāslatū eē.Tpe aūt an
tichristi inde educet ꝛ ab isto occidet.
vñ dicit Theophilus. Xp̄s nō negauit
ioānē moriturū.nā oē qd̄ orit morit: sed
dicit.Volo eū viuere vsqꝫ ad finē mūdi
ꝛ tūc patiet p me martyriū cū helya.po
stea subdit.Et si assignet eius sepulchꝝ
viuēs intrauit illud ꝛ postea discessit.
¶ Quarti dicūt ipm adhuc viuere ꝛ sub
terra dormire.Et hoc volūt ondere per
verbum dñi q dixit. Sic eū volo mane/
re ꝛc̄.Et exēplo moysi quē adhuc dicūt
sub terra dormire.ꝛ qꝛ i eius sepulchro
nil nisi māna inuenit qd̄ adhuc ibi q̄si
flatu qescētis scaturire vr̄.Sꝫ huic opi
nioni obuiat Aug.q ait. Paruaꝫ gr̄am
xp̄s suo dilecto fecisset:si ceteris aposto/
lis in glīa regnātibus ipse sub t̄ra dor/
mire dicat.Ad v̄bū aūt dñi q dixit. sic
eum volo manere donec veniā ꝛc̄.Rūdꝫ
Chryso.i.nolo ipsuꝫ p martyriū ꝯsuma
ri:sed expectare donec ego veniens reci
piam eum in eterna beatitudine.¶ Ad
exemplū autē de moyse rūdet Augu. ꝙ
scriptura ipm testatur fuisse mortuum.
Si tñ dr̄ ꝙ cū helya viuus appuit:potu
it ds̄ de facili ipm suscitare ad horam.
Corpus aūt eius voluit eē absconditūꝫ.
ne iudei circa corp⁹ ei⁹ idolatriaꝫ exer/
cerent.De māna aūt ipm scaturiēte rū/
det Aug. ꝙ forte ppter hoc fit vt eius
mors preciosa cōmēdet.quā mortē mar/
tyriū non cōmēdat.vel forte pp aliā caꝫ
quam ignoram⁹.

Sermo.xl. ¶De eodē Sermo.v.

HJc est discipulus ille quē
diligebat iesus. Joā.
xxi. Magna ꝓrogatiua ioa/
nis i hoc ꝓpēdit ꝙ ipe spālī
ter dilectus fuisse ꝓbetur. Nos vero eiꝰ
ꝓrogatiuas ⁊ ꝑuilegia videamꝰ. ¶ Pri
mū priuilegiū ē qꝛ xp̄s ipum spāli amore
dilexit. nec mirū qꝛ ip̄e pp amorē christi
oēm aliū amorē deseruit. s. amorē natu/
ralē. i. patris quē in naui dseruit. Amo
rē carnalē. s. vxoris sue quā ob amorem
xp̄i ꝯtempsit. Amorē mundanū: qꝛ nauē
⁊ retia ⁊ oīa que hūit ꝯtempsit. Amorez
ꝓpriū: qꝛ ꝓpriā volūtatē dimisit ⁊ xp̄o
semper adhesit. Mat. xix. Ecce nos reli
quimus oīa ⁊ secuti sumus te: hoc q̄tuz
ad desertōem amoris mūdani ⁊ secuti
sumus te nō nos: ⁊ hoc q̄tū ad desertio
nē amoris proprij. Et subdit. Et oīs qui
reliquerit fratres aut sorores. aut patrē
aut matrē. hoc q̄tum ad desertōez amo
ris naturalis: aut vxorē. hoc q̄tū ad de/
sertionē amoris carnalis. ¶ Scōm pri/
uilegium ē qꝛ ad oīa secreta eū admisit
sicut ad puelle resuscitationē ⁊ glorio/
sam transfiguratōem. Si eim xp̄s vole/
bat facere gr̄am apostolis: ipse erat vnꝰ
de tribus: sicut patet in illius puelle re/
suscitatōe ⁊ gloriosa trāsfiguratiōe. Si
volebat facere gr̄am duobus: ipse erat
vnus de duobus. Nam ip̄m solū ⁊ Mat
theū fecit euangelistā ⁊ apostolū. Si vo
lebat facere gr̄az vni soli: ip̄e erat ille so
lus qꝛ ip̄um solum in sinu suo admisit.
¶ Tertiū priuilegiū ē qꝛ matrē sibi com/
mēdauit. Xp̄s nāqz in hac vita ip̄e posse
dit quinqz. s. corpus. animā. modicā tē/
poralem substātiā ecclesiā. ⁊ mrēm ꝓpri
am. Corpus igit cōmēdauit nicodemo.
animā patri tpalem substātiā iude. eccle
siam petro. matrē ioāni. qđ vtiqz magni
amoris indiciū fuit. Et rōne rei cōmen/
date: qꝛ. s. tantū thesaurū sibi cōmisit. Et
rōne cōmēdantis. qꝛ. s. suorū vulneꝝ ob
litus matris nō obliuiscebat: ⁊ dilecti di
scipuli recordabat. Et rōne modi cōmē/
dandi: quia non dixit. Ecce seruus tuus
vel nepos tuus: sed ecce filius tuus. Nec
dixit. Ecce dn̄a tua vel matertera tua: sꝫ
ecce mat tua. ¶ Quartū priuilegium ē
quia profunda sapientia ipsuz repleuit
Eccle. xv. Aqua sapientie salutaris po/
tauit illuz. Nec mirum si tanta sapiētia
fuit plenus: quia sedit ad fontem diui/
num. habuit intellectū angelicū. intra/
uit in cām causaꝝ: ⁊ totus transiuit i de
um. Ad fontem quidē diuinuz sedit: qn̄
supra pectus domini recubuit. De quo
fonte tam copiose hausit: ꝙ quasi qdaz
fluuius paradisi factus fuit. Unde can/
tat. Quasi vnus de paradisi fluminibꝰ
⁊c̄. Intellectum angelicū habuit. Aug.
Sapiētia dei vt ait apostolus in cor ho/
minis non ascēdit. Sed tn̄ in cor ioan/
nis ascendit inq̄tum ipse non hō erat.
sed angelus eē ceperat. Intrauit etiā in
cām causarū. Unde Orige. dicit ꝙ pau/
lus raptus est vsqz ad tertiū celum. Jo/
annes transiuit omne celū. Paulus ra/
ptus est in paradisuz. Joānes supra om
nē paradisuz paradisoꝝ. Transiuit etiā
totus in deum. Origenes. Non eim alit
ioannes potuit ascendere in deum nisi
totus fieret deus. ¶ Quintū priuilegiū
ē quia supra pectus christi recubuit. Pe
ctus aūt isti erat mensa celestis i qua sūt
delitie angelorū. Gazophilatium: i quo
sunt thesauri omniū scientiaꝝ. Et fons
diuinus in quo ē plenitudo omniū gra/
tiaꝝ. Quādo aūt famelicus sedet ad mē
sam delitiaruz valde satiat. Quādo ege
nus intrat gazophilatiuz thesaurorum
valde ditat. Quādo sitibūdus peruenit
ad fontem amenū: tunc valde repletur.
Beatus ergo ioannes recūbēdo supra
pectus domini sedit vt famelicꝰ ad men
sam angelorū: ⁊ ideo fuit valde satiatꝰ.
Intrauit tanq̄ egenus gazophilatium
omniū scientiaꝝ: ⁊ ideo fuit valde dita
tus. Sedit vt sitibundus ad fontez om/
niū gr̄arū. ⁊ ideo fuit valde repletꝰ. ista
tria tangunt Eccle. xv. Cibauit eū dn̄s
pane vite ⁊ intellectus. Ecce qualiter fa
melicus ē pastus. Aqua sapientie pota/
uit illum. Ecce qualiter sitibūdus ē po/
tatus. Jocūditatem ⁊ exultatōnem the
saurizauit super eū. Ecce qualiter ege/
nus est ditatus. ¶ Sextum priuilegiuz
est quia christus sibi ꝓditorem ⁊ non al
teri reuelauit: ꝑut petrus ioāni innuit.
Ex quo ostendit eius magna auctoritas
Petrus damianꝰ. Profert christus ver/

buz in medium ⁊ totus tacet senat⁹ apo
stolorū. Joānes vero cum discipulorum
persona in se suscepta: vnus consultor
accedit. Ostendit eius magna potestas.
Idem. q̄ntum apud iudicem ꝑ peccato-
ribus poterit: qui ꝑ ipsius curie celestis
senatoribus interuenit: ostendit magna
nostra securitas. Idem. q̄ntum flagitare
debemus eius auxiliū: quez sibimet apo
stoli intercessorē petierūt. Et q̄r aduoca
tus est sūmus: humiliter est a minimis
implorādus. ¶ Septimuz priuilegium
ē: q̄r omniū sanctorū perfectionē habuit
Idem. Quē in virtutibus incōparabi-
liter Joānes non excedat. Apostol⁹ nā-
qz est in epistolis. Euangelista in euan-
gelio. Propheta in apocalipsi. Fuit ēt
martyr inq̄ntum in oleo adustus. Unde
dicit policratus episcopus ephesiorūz
Joannes potifex aureā laminā in fron
te portans. martyr ⁊ doctor in epheso
obdormiuit. ¶ Octauum priuilegiū est:
q̄r christus de ipso spālem curam hūit.
cum dixit Petro. Quid ad te. Curaz ec
clesie petro cōmisit. curam autem ioan-
nis sibi reseruauit cum dixit. Sic ego
volo eum manere donec veniam ⁊c̄. Et
matri cōmisit dicens. Ecce filius tuus.
Magnū est esse in cura vicarij dei. i. Pe
tri. Mai⁹ est esse in cura matris dei ma
ximuz in cura christi. ¶ Nonū priuilegi
um est: quia maiori eum christus sua cha
ritate repleuit. Quod triplici signo oñ-
ditur. ¶ Primo quia ad monumentum
prius cucurrit. Grego. Illi pre ceteris
cucurrerūt. ¶ Secūdo quia de charita-
te plus ceteris loquutus fuit Matthei
xij. Ex abundantia cordis os loquitur
Chriso. Mos est amantiū vt amorez su-
um silentio tegere nequeat. ¶ Tertio q̄r
vsque ad decrepitā etatem charitatem
docuit. Hic Joānes cum ephesi morare
tur vsqz ad vltimā senectutez. ⁊ vix in-
ter discipulorūz manus ad ecclesiaz de
ferretur. nec posset plena verba cōtexe-
re semper dicebat. Filioli diligite alter
utrum. Tandem interrogatus cur hoc
semper diceret. Respondit quia precep-
tum domini est. Et si hoc solum fiat suf
ficit.

Sermo. xli. ¶ De inocētib⁹ s̄mo p̄m⁹.

Vidi supra montem syon
agnum stantem ⁊c̄.
Apoca. xiiij. Gloria ⁊ beatitu
do istoꝝ paruuloꝝ ex mltis
causat prout ex presenti lectōe colligit.
¶ Primo ex nobili associatōe: q̄r associa
ti sunt agno. nec mirum si agnus liben
ter moratur cum eis. Homo quidē liben
ter morat cum ꝯciuibus suis. Christus
igit fuit bethleemita: ⁊ isti bethleemite
Libēter hō morat cuz ioculatorib⁹ suis
⁊ isti sūt ioculatores xp̄i. Apoca. xiiij. vo
cē quā audiui sicut cytharedoꝝ cythari
zantiuz in cytharis suis. Libēter homo
morat cū domicellis ⁊ fuitoribus suis:
maxime cū sunt mūdi ⁊ honesti. ⁊ d̄ his
dr̄. Sine macula sunt ante thronū dei.
Libenter. n. homo morat cū ꝯsimilibus
suis. Ipsi nāqz fuerunt virgines marty
res ⁊ innocentes. Libēter igit xp̄s cum
eis moratur tanq̄ virgo cū virginibus.
martyr cuz martyribus. inocēs cū inno
cētibus. ¶ Scdo eoꝝ glia causat ex de-
scriptōe cū dr̄. Hn̄tes nomē ei⁹ ⁊ nomen
patris eius scriptū i frōtibus suis. Ter
tium aūt nomē qd̄ i frōte scribit hētur
Apoca. iij. Et nomē ciuitatis noue hie-
rusalē. Ista ergo tria noīa. s. d̄s. hierl̄m.
⁊ iesus. i frōtibus eoꝝ sūt scripta. Deus
āt s̄m Dam. idē ē q̄ ardor. Hierl̄m dr̄ vi
sio pacis. Jesus saluator. ꝑ qd̄ dat intel
ligi q̄ ipsi hn̄t plenā inflāmationē i dei
dilectiōe. Ysa. xxxi. Dixit dn̄s cui⁹ ignis
in syon. ⁊ caminus in hierl̄m. Plenam
cognitionem aperta dei visione. i. Coꝝ.
xiij. Uidemus nūc per speculū in enig-
mate: tunc autē facie ad faciē. Et habe-
bunt plenā saluationē corpis ⁊ aie glori
ficatōem. Ysa. lxi. In terra sua duplicia
possidebunt. ¶ Tertio cōsistit gloria ip
sorum i iocunda iubilatōe cuz dr̄. Et cā
tabunt canticuz nouuz. In quo quidez
cātico tria sunt. s. nouitas. singularitas.
⁊ sonoritas. Nouitas cum dr̄. Cantabūt
canticuz nouuz. Haymo. Canticum no
uum cantare: est de incorrupta mētis
⁊ corporis integritate gaudere. Singu
laritas cum dr̄. Nemo poterat dicere cā
ticum nisi illa ⁊c̄. Beda. Hoc canticū ce
teri electi audire possunt. licet dicere ne
queant. quia per charitatem quidam d̄

eorum celsitudine leti sunt: quãuis ad
eoꝝ premia nõ assurgant. Sonoritas
vero notat: cum dr. Tanquam vocem
aquaruz multarum. Jlla autem sonori
tas assimilatur triplici sono.s. aquaruz
tonitrui ⁊ cythare. Sci eim qui laudãt
deum pro victoria quam habuerunt de
persecutõibus tyrãnorum cãtãt canticũ
aquaruz multaruz: qꝛ p aquas tribula
tões itelligunt. Juxta illud ps. Saluuz
me fac deus quoniã itrauerunt aque vs
qz ad aiam meã. Qui vero laudãt deuz
ꝓ victoria demonuz qui stant in aere ca
liginoso cantãt canticuz tonitrui. Qui
vero laudant ꝓ victoria carnis cantãt
canticuz cythare. Jn cythara quidem ẽ
lignuz attenuatuz ⁊ chorda extensa: qꝛ
corpus debet ieiunijs attenuari ⁊ mem
bra mortificari. ¶ Quarto causat eoꝝ
gloria ex perpetua icorruptõe. cum dr.
Hi sunt q cuz mulieribus nõ sunt coinq
nati. Merito cuius icorruptõis semper
agnuz sequunt. Unde subdit. Hi sequũ
tur agnum quocunqz ierit. Et eisdẽ cuz
eo vestibus albis decorant. Apo. iij. Am
bulabunt mecuz i albis. Corã ipso con
tinue modulant: sicut supra dictum est
Et corona aureola adornat. Eccle. lxv.
Corona aurea super mitrã ei⁹. ¶ Quin
to causat eorũ gloria ex pͥmordiali pas
sione. qꝛ primi martyres extiterunt. qđ
notat cũ dr. Hi empti sunt ex omnibus
primitie deo ⁊ agno. De his pͥmitijs dr
Exod. xxij. Decimas tuas ⁊ primitias ñ
tardabis offerre. Christus. n. primitias
deo obtulit qñ istos paruulos ad deum
misit. Chryso. Mittit infantes xp̄s ad ce
lũ. offert noua encenia patri primitias
fructuuz exhibet genitori. O puuli bea
ti modo nati nũquam tentati nõduz ab
lactati ⁊ iam coronati. Aug. Has primi
tias misit xp̄s patri. venit infans ⁊ veni
unt infantes. Jnfans ad nos: ĩfãtes ad
celũ. Nõ tñ christus obtulit pͥmitias sed
et decimas quas quidez obtulit: viuus:
mortuus ⁊ glorificatus. Nã viuus obtu
lit decimas abstinẽtiaꝝ qñ. xl. diebus ⁊
xl. noctibus ieiunauit. Mortuus obtu
lit decimas horaꝝ. qñ per. xl. horas mor
tuus iacuit. Glorificatus obtulit decias
dierum. quãdo resurgens. xl. diebus di
scipulis apparuit. Et qͥuis. xxxvi. dies
sunt decime anni. Christus tñ voluit su
peraddere ad inuendũ q in suitio dei
semp homo debet plus facere q̃ min⁹.
bene ergo dicit decimas ⁊ primitias nõ
tardabis offerre. Non. n. tardauit offer
re primitias qui paruulos obtulit recen
ter natus. Non tardauit offerre decias
qui eas obtulit ⁊ viuus ⁊ mortu⁹ ⁊ glo
rificatus.

¶ Sermo. xlij. De eisdẽ Sermo. ij.

Hi empti sunt ex oib⁹ primitie do ⁊
agno. Apo. xiiij. Passio isto
rum beatoꝝ paruuloꝝ ꝯmẽ
dabilis ẽ ex quatuor videlz. ex tpe. nu
mero causa ⁊ loco. ¶ Ex tempe qꝛ primi
tie ꝓ christo passi sũt. ideo dr. Hi empti
sunt ex oibus primitie ⁊c. ⁊ iõ facti sunt
erũpẽtes ecclesie gẽme. flores primi na
scẽtis ecclesie. ⁊ plantatões nouelle ⁊ i
mature. ¶ Prio nãqz fuerũt erũpentes
ecclesie gẽme. Aug. Jsti iure dicũt mar
tyrum flores quos in frigore infidelita
tis exortos velut primas erũpẽtes eccle
sie gẽmas. quedam psecutõis pruina de
coxit. de istis gẽmis dr Gen. xl. Uidebaz
corã me vitem in qua erant tres ꝓpagi
nes crescere paulatiz in gẽmas. ⁊ post
flores vuas mature facte. ista vitis ẽ xp̄s
in qua fuerũt tres ꝓpagines. i. tres mar
tyrum distinctiones. ⁋ Quarum vna ꝓ
tulit gẽmas. i. horum martyrum pͥmiti
as qui fuerunt martyres actu sed non
voluntate. ⁋ Secũda ꝓtulit flores. i. sã
ctos ꝯfessores qui fuerunt martyres vo
luntate sed non actu. inter quos prima
tuz tenet Joãnes euãgelista. ⁋ Tertia ꝓ
tulit vuas maturas. i. martyres actu ⁊
voluntate. inter quos primatũ tenet ste
phanus. ¶ Secũdo fuerũt primi flores
nascentis ecclesie. De quibus dr Cañ. ij.
Capite nobis vulpes paruulas que de
moliũtur vineas. nam vinea nostra flo
ruit. Uinea. i. eccl'ia floruit quãdo istos
martyres produxit: ⁊ in floribus vulpes
dmolite fuerũt qñ herodes ⁊ sui cõpli
ces istos martyres necauerũt. vñ hero
des vocat vulpes. Lu. xiij. Jte dicite vul
pi illi. Licet autem isti flores fuerũt añni
ĩ: non tamẽ suo odore priuati. Cant. ij.

Uinee florētes odorem dederūt. ¶ Ter-
tio fuerūt plātatōes nouelle ⁊ imature.
Isa. xviij. Añ messez totus effloruit: ⁊ im
matura plātatio germinauit. Sūt enim
q̄dā plātatōes que fructū martyrij ꝑtu-
lerūt in senectute: sicut petrus: q̄daz in
iuuētute sicut stephanus. q̄dā i sua ima-
turitate seu nouella plātatōe sicut mar-
tyres inocētes. p̄s. Filij tui sicut nouelle
oliuaꝝ i circuitu mense tue. ¶ Scd̄o eo-
rū passio est ꝯmēdabilis ex numero. Et
lꝫ a nobis eoꝝ numer⁹ ignoreť tñ eccl'ia
sub numero magno eos honorat. vñ dr̄
supra. Et cū eo cētum q̄draginta milia.
qꝛ ergo illa beata societas est tā numero
sa: iō digna est maiori veneratōe. Si eīm
vnus miles regis honorādus est: multo
fortius militū multitudo: ⁊ maxime qñ
eēt de cognatōe regis: ⁊ eēnt familiares
regis ⁊ iduti eiusde regis vestibus. Sic
tales fuerūt isti paruuli q fuerūt de co-
gnatōe xp̄i: cuꝫ fuerūt de bethleē iuda.
Et xp̄s de iuda originē duxerit. Sunt ēt
sibi familiares. Apoca. xiiij. Hi sequunť
agnū quocūqꝫ ierit. Sunt ēt induti secū
eiusdē vestibus. Apoc. iij. Ambulabunt
mecū in albis: qꝛ digni sunt. ¶ Scd̄o sūt
digni faciliore exauditōe. Si. n. deus ex
audit p̄ces vnius sancti. multo fortius p̄
ces multoꝝ. nā ipossibile est p̄ces multo
rū nō exaudiri. vñ ⁊ ipsa virgo beata ad
rogandū deū sola nō accedit: sꝫ magna
societas cū ea vadit. p̄s. Astitit regina a
dextris tuis ⁊c̄. ¶ Tertio sunt digni ma
iori exultatōe. Cū enīꝫ multi sūt qui gau
dēt: gaudiū vnius augeť ex gaudio sin-
guloꝝ. Et iō gaudiū⁹ istoꝝ paruuloꝝ tan
to amplius augeť q̄to amplius ab inui
ceꝫ iflāmanť. p̄s. Ecce ꝙ̄ bonū ⁊ ꝙ̄ iocun
dū ⁊c̄. Aug. i li. ꝯfes. Qñ cū multis gau-
dēt in singulis vberius est gaudiū qꝛ fer
uere faciunt se ⁊ inflāmantur ex altero.
¶ Quarto est idonea dei laude. Si eīm
deo ē accepta laus vni⁹ sancti. multo for
tius multoꝝ. p̄s. Ex ore ifantiū ⁊ lacten-
tiū ꝑfecisti laudē ⁊c̄. ¶ Tertio eoꝝ pas-
sio ꝯmēdabilis est ex cā: qꝛ ꝓpter xp̄ꝫ sūt
passi. ⁊ iō iure in numero martyꝝ cōpu-
tanť. Et hoc q̄deꝫ accidit rōne ꝑsone: qꝛ
ꝓ xp̄o passi sūt. imo in singulis xp̄s pas
sus est. Hester. vij. Hostis noster est cuius
crudelitas redūdat in regē. ff. ad. l. agl.
l. q occidit. §. penul. qui occasionē dānī
dat: dānum dedisse videť. Debuit ergo
xp̄i pietas illis dare vitā glorie q̄bus oc
casio aliter abstulit vitā nature. ¶ Scd̄o
hoc accidit rōne singularis grē. Rex eīꝫ
terrenus qñ coronať multos milites se-
cuꝫ facit. Xp̄s ergo q coronatus erat co
rona paterna: hodie coronatus ē corona
materna. Et iō nou⁹ rex nouos milites
sibi voluit ꝯgregare. ¶ Tertio hoc acci-
dit rōne inocentie in baptismo sanguis
assecute. Berñ. Ille ꝓ xp̄o trucidatos in
fantes dubitet coronari: q generatos in
xp̄o nō credit inter adoptōis filios gene
rari. Et sicut tūc circūcisio: nūc vero ba-
ptismus sine vllo volūtatis vsu sufficit
ad salutē: sic pro xp̄o susceptū martyriū
illis sufficit ad sanctitatē. ¶ Quarto cō
mēdabilis est ex loco: qꝛ in bethleē iude
passi sūt: ex quo tres ꝑrogatiuas assecuti
sūt. ¶ Primo magnā cū xp̄o familiarita
teꝫ. ex eo ꝙ i ciuitate xp̄i nati sūt. Hoīes
eniꝫ eiusdē ciuitatis magnā solēt adin-
uicē familiaritatē hēre. magnā familia-
ritatē xp̄s eis ondit: qꝛ fecit eos de came
ra sua. Apo. xiiij. Cātabūt q̄si cāticū ⁊c̄.
De societate sua ibidē. Hi sequūť agnuꝫ
quocūqꝫ ierit. De militia sua: qꝛ tanq̄ cō
militones eisdē vestib⁹ eos iduit. Apoc.
iij. Ambulabunt mecū in albis. ¶ Scd̄o
magnā in xp̄o societatē: qꝛ bethleē dom⁹
panis iterp̄tať. Satianť illo pane. de q̄
dr̄ Joā. vi. Ego suꝫ panis viuus ⁊c̄. p̄s.
Sicut ablactatus sup matrē suā: ita re-
tributio in aīa mea. i. sicut puulus lacte
nutriť: postea grandiusculus ablactať ⁊
ad mēsaꝫ patris recipiť sic fiat retribu-
tio i aīa mea: vt. s. hic lacte matris eccle
sie nutritus. tādem ad mēsaꝫ celestis pa
trie se recipiat vbi iam nō nutriať lacte
puuloꝝ: sꝫ pane solido ꝑfectoꝝ. Hinc est
ꝙ abrahā nō in natiuitate Isaac: sed in
eius ablactatōe grāde fecit ꝯuiuiū: ad si
gnificādū ꝙ nō ē plena satietas ad vbe-
ra matris: sꝫ ad mēsaꝫ patris. ¶ Tertio
meruerūt sp̄ūalez dei laudatōeꝫ: iō nati
sunt in bethleē iude q̄ iterp̄tať ꝯfitens.
Magnū eīꝫ ē ꝯfiteri dño corde. Maius
est ꝯfiteri dño corde ⁊ ore. Maximū cor-
de: ope ⁊ ore. Supmaximū ei ꝯfiteri cuꝫ

sanguinis effusione. Taliter ꝯfessi sunt isti paruuli de qbus dicit ecclesia non loquendo: sed moriēdo ꝯfessi sunt. Phil. i. Magnificabit̄ xp̄s in corpore meo siue per vitaȝ siue per mortem ⁊c̄.

Sermo.xliiij. ¶ De eisdē sermo.iij.

SUrge ⁊ accipe puerū ⁊ matrē eius ⁊ fuge ī egyptū ⁊c̄. Circa istud euāgelium plura vidēda occurrunt. ¶ Primo q̄re xp̄s fugit. qđ qdē fecit multiplici de cā. ¶ Primo ſm Chry. ꝓpter ostēsionē humane nature. Quātū eniȝ ad diuinā nō habuit necesse fugere: ſȝ potius nullus cū potuit effugē. ps. Quo ibo a spū tuo ⁊ quo a. f. ⁊c̄. ¶ Scđo pp victoriā sue sapiētie. Fugiēdo enim herodē vicit ⁊ sibi milites acq̄siuit. Petr⁹ raue. bellicosus si i bello fugit: artis ē nō timoris. ¶ Tertio ꝓpter documētū: vt ex hoc nos doceat nullū debē īdignari. si inocēter ab impijs patiat̄. Joā. xv. Si me ꝑsecuti sūt ⁊ vos ꝑsequent̄. Hiero. A cunabulis ecclesie nō d̄fuit iniq̄tas ꝑmēs: iustitia patiēs ¶ Quarto pp exēplū: vt ex hoc informemur nobis fugiēdū eē̄. Mō fuga ꝓuidētie: qñ scilȝ maiori vtilitati reseruamur. Mat. x. Cū ꝑsequent̄ vos ī ciuitate ista: fugite in aliā. Mō fuga cautele. Sūt. n. q̄dā vitia q̄ nō pñt vici nisi fugiendo. i. Cor. vi. Fugite fornicationē. Mō fuga ꝯpassiōis: qñ a facie maloꝝ fugimus vt occasionē subtrahamus. ¶ Scđo videndū est de ꝑsonis que fuerūt in ista fuga: que fuerunt maria: ioseph ⁊ puer iesus. Istud ꝯsortiū est inuētū in bethleē a pastoribus in fugiēdo in egyptū ⁊ ī redeūdo. Siue ergo herodē. i. dyabolū fugias siue de egypto. i. de pctō redeas. siue in bethleē. i. in gr̄a maneas semp tecuȝ habeas mariā. i. amaritudineȝ penitentie. Pueꝝ. i. puritatē consciētie: ⁊ ioseph. i. augmētū virtutis ⁊ gratie. ¶ Tertio videndū est de ꝯtingentibus in via. ¶ Ibi eniȝ xp̄s manifestauit suā maiestatē. Nā sic legit̄ ī hystoria tripartita. Arbor quedaȝ ꝓcera in via exñs vsq̄ȝ ad terrā īclinata puerū simpl̄r adorauit. ¶ Secūdo manifestauit suā bonitatē: in eo ꝙ parētes suos in via pauit. Nā sicut legitur in libro de infantia saluatoris: cū sub quadā palma altissima q̄escerēt ⁊ esurirent atq̄ȝ sitirēt: palma ad ꝑceptū pueri vsq̄ȝ ad terrā se īclinās fructus colligendos obtulit: ⁊ de sua radice fontē produxit. ¶ Tertio manifestauit suā ꝑtātē: q: parentes suos a latronib⁹ defendit. Cū. n. ī latrones irruissent q eos expoliare volebāt. vnus coꝝ respiciēs pueꝝ ait: Uere dico vobis si possibile eēt deuȝ īcarnari: dicerē istū pueꝝ deū eē̄. ⁊ sic socios suos īduxit vt eos illesos abire permitterēt. Iste d̄r fuisse ille latro cui postea dñs dixit: amē dico tibi: hodie mecū eris in paradiso. ¶ Quarto vidēduȝ est de ira herodis: pro eo qđ d̄r: Iratus ē valde. Iratus est qdē ꝓpter regni zelum. Prouer. xix. Sicut fremit⁹ leonis: sic ⁊ ira regis. Aug. Quid erit tribunal iudicantis qñ supbos reges curia terrebat īfantis: pp sui ꝯtēptū. Chry. Magi ꝯtēnentes herodē addidere cās dolorum ꝓpter cesaris metū q ꝑceperat ne sine sui īperio aliq̄s rex diceret̄ vel eēt. ¶ Quito vidēduȝ est de seuitia herodis: pro eo qđ d̄r: Occidit oēs pueros. Excessit. n. in trib⁹. s. i numero. q: cū deberet occidē vnū occidit oēs In loco: q: cū deberet occidere bethleemitas: occidit ēt finitimos. In tp̄e: q: cū deberet occidere anniculos: occidit ēt bimatos: ⁊ infra. Huius aūt tanti excessus q̄druplex fuit cā. ¶ Prima eius īplicabilis ira. Prouer. xvi. Ira nō hȝ misericordiā: nec erūpens furor. ¶ Scđa eius seuitia: q: in sanguie delectabit̄. Ecc. viij. Quasi autem nihil est ante eū sanguis. ¶ Tertia est astutia: vt: s. oēs occidendo ille non posset euadere quem querebat. Sed d̄r Job. v. Apprehēdit sapiētes in astutia eoꝝ. ¶ Quarta ē diuina ꝓuidentia que ex tanta herodis seuitia tantam sibi martyrum multitudinē copulauit. ¶ Sexto qdē vidēdū est de tp̄e occisiōis ꝓ eo qđ d̄r: Uidens ꝙ illusus esset a magis. per qđ dat̄ itelligi ꝙ facta fuit eorū occisio post epiphaniaȝ. sed tñ ſm Glo. post annū ⁊ quattuor dies pueroꝝ occisio facta fuit. Distulit eim triplici de causa. ¶ Primo ꝓpter discredentiam: q: ſm glo. magis discredidit putans eos falsa stelle apparitōe delusos. ¶ Scđo ꝓpter

astutiã:vt.s.dissimulãdo puer in mediũ
deduceret. ¶ Tertio ꝓpter morã ɔtra-
ctam. Fuit enim romã a cesare citatus.
Et sic fere per annũ ĩpeditus fuit. ¶ Se
ptimo videndũ est de fletu matrũ ꝑ eo
ꝙ rachel ⁊ nõ iacob inducit ad ploran-
dũ. Matres enĩ cũ sint magis passibi-
les ɔsueuerũt plus dolere de filiorum ad-
uersitate ꝙ̃ patres: ⁊ patres plus gau-
dere de eorum ꝓsperitate ꝙ̃ matres. Istud
innuit salomon dicẽs Prouer.x. filius sa
piens letificat patrẽ: filius autẽ stultus
mestitia est matris sue. Mater eñ plus
diligit: ⁊ ideo plus dolet qñ filiũ ꝑdit.
ꝙ autẽ plus diligat oñdit triplici rõne.
¶ Prima est qm̃ mater dat plus de sub-
stãtia sua filio ꝙ̃ pater: ⁊ ideo maiorem
partẽ videt habere. ¶ Scd̃a cã ẽ qm̃ ma
ter plus laborat circa filiũ ꝙ̃ pater. Istõ
autẽ circa qđ magis laboramus: magis
diligim⁹. ¶ Tertia cã est qm̃ mater plus
ẽ certa ꝙ̃ pater. Et iõ mater diligit filiũ
tanꝙ̃ rẽ certã. pater vero aliqñ minus
diligit tanꝙ̃ rẽ dubiã. ¶ Octauo vidẽ
dũ est de morte herodis: ꝑ eo quod dr̃.
Erat vsq; ad obitũ herodis. Mors enĩ
sua fuit mors pessima: qr̃ manu ꝓpria se
occidit. Herodes qdẽ iniuste effudit san
guinẽ paruulorum. Et ideo bibit sanguinẽ
ꝓpriũ quẽ gladio in ventre ĩmerso effu
dit. Bibit sanguinẽ filiorum: qr̃ filios pro-
prios ĩteremit. Uñ augustus cesar hoc
audito dixit: Mallẽ eẽ herodis porcus
ꝙ̃ filius. qr̃ cũ sit ꝓselitus porcis parcit
⁊ filios occidit. Legit ẽt in quadã croni-
ca ꝙ herodes quẽdã filiũ suũ paruulũ
in bethleẽ tradiderat nutriẽdũ: qr̃ cũ
ceteris paruulis occisus est. Et qr̃ hero-
des sic sitiuit sanguinẽ paruulorum: sic bi-
bit sanguinẽ ꝓpriũ ⁊ domesticũ furorẽ
diuinũ. Ideo põt sibi cõuenire qđ dicit
Apoc.xvi. Justus es dñe qui hoc iudica
sti: qr̃ sanguinẽ sanctorum tuorum fuderũt: ⁊
sanguinẽ dedisti eis bibere vt digni sũt.
¶ Nono est videndũ de subtractõe lau
dis: qr̃ ecclesia subticet cãtica laudis ⁊ le
titie. Et hoc primo in signũ fletus: quem
matres habuerũt. Secũdo in signũ sta
tus: qr̃ scz in limbũ descenderũt. Tertio
in signum incolatus. quem virgo beata
puer ⁊ ioseph fugiẽdo ĩ egyptũ fecerũt.
Magna ɔpassione dignũ fuit ⁊ ꝓpter
pueri tenerã etatẽ. ꝓpter puerperij no
uitatẽ ⁊ ꝓpter ioseph senectutẽ.

Sermo.xliiij. ¶ Eodẽ die sermo.iiij.

Mittens occidit oẽs pue
ros. In his ver
bis tria tãgunt. ¶ Primo he-
rodis iniqua sentẽtia cũ dr̃:
Mittens. ¶ Scd̃o eius seuitia cum dr̃:
Occidit. ¶ Tertio paruulorum inocentia
cum dr̃: Oẽs pueros. ¶ Sentẽtia autem
dr̃ iniusta tribus modis. Aut ex animo:
qñ ex ira vel turbatõe profert. Aut ex or
dine: qñ ordo iuris omittit. Aut ex cau-
sa: qñ sufficiẽs causa ñ suffragat. ꝓpter
hec aũt snĩa herodis iniusta fuit. ¶ Pri
mo ex aĩo: qr̃ ex ira ⁊ ꝑturbatiõe ipsã ꝓ
tulit. Nã in aduentu magorum dr̃ ꝙ turba
tus est. hic autẽ dicit ꝙ iratus est valde.
Ibi enĩ turbatus est ꝓpter ꝓdigij noui
tatẽ: vel ꝓpter romanorum timorem. Hic
autẽ turbatus ẽ ꝓpter magorum deceptio
nẽ: ⁊ timens regni sui amissionẽ. Et in
tali turbatõe ⁊ ira sentẽtiã ꝓtulit. Et iõ
eius snĩa ex animo iniusta fuit. Joan.i.
Ira enim viri: iustitiã dei nõ operatur.
¶ Scd̃o fuit iniusta ex ordine. Uidetur
enĩ ad pueri ĩquisitionẽ ordinate pro-
cessisse. Primo eñ quesiuit de loco nati-
uitatis a doctoribus legis. Scd̃o de tpe
ab ipsis magis. Tertio ĩquiri mãdat de
ꝑsona dicens: Ite ⁊ ĩterrogate diligen-
ter de puero ⁊c̃. Istũ autẽ triplicẽ ĩquisi
tiõis ordinẽ ĩsidiose faciebat. nõ vt pue-
rũ adoraret: sed vt ꝑderet. ⁊ ideo ei⁹ sen
tẽtia ex tali ordine fuit iniusta. Jõ Dañ.
vij. assimilatur vrso: in cuius ore erant
tres ordines dentiũ. Iste vrsus ẽ ĩsidia-
tor herodis. Threñ.iij. Ursus ĩsidiãs fa
ctus est mihi. Hic habuit in ore suo tres
ordines. qr̃ ab ore suo tres de xp̃o emana
uerũt inqsitõres: sed tamẽ fuerunt ordi-
nes dentiũ ⁊ vrsi: qr̃ insidiose faciebat ⁊
lacerare intẽdebat. ¶ Tertio fuit ex cau
sa: qr̃ inocentes dãnauit. Dañ.xiij. Nũc
petã tua ve. que operaberis prius iudi
cans iudicia iniusta: innocentes oppri-
mens ⁊ dimittẽs noxios. ideo ipsi beati
paruuli innocẽter dãnati vindictam pe
tunt a deo dicentes Apoc.vi. Usq;quo
dñe sanctus ⁊ verus non iudicas ⁊ vin-

dicas sanguinē nostrū de his qui habi-tant in terra. ¶ Scd̄o ponit herodis se uitia cum dr̄: Occidit. Et qr sanguinē in nocentē iniuste dānauit: ideo iuste dāna tus est. Unde effusio sanguis puulorum nō poterit i iudicio occultari: sed mani-festabit a terra reuelāte. Ysa.xxvi. Reue labit terra sanguinē suum ⁊c̄. Job.xvi. Terra ne opiaris san. meū. Ab ipso par-uulorꝫ sanguie proclamāte. Uñ dicit iu dex Gen.iiij. Uox sanguinis fratris tui clamat de terra ad me. A tota celesti cu-ria iterpellante. ps̄. Uindica sanguinez sanctorꝫ tuorꝫ qui effusus est. A dei iusti tia reqrēte. Ezech.iij. Sanguinē aūt de manu tua reqrā. ¶ Tertio ponit paruu lo inocētia cum dr̄: Pueros. In herode qdē erat malitia: in istis inocētia. In il-lo caliditas: in istis simplicitas. In illo potētia: in istis ifirmitas. Pugnabat er go cū innocētia malitia: cū simplicitate caliditas: cū ifirmitate potētia ⁊ crude litas. Sꝫ in isto bello inocētia malitiam vicit: astutiā simplicitas fregit: potētiaz ifirmitas supauit. Istud triplex belluz adhuc quotidie geritur. Eccs.iiij. Uerti me ad alia: ⁊ vidi calūnias q̄ sub sole ge runt. Ecce quomō ipugnat astutia sim-plicitatē ⁊ lachrymas innocentiū. Ecce qūo ipugnat malitia inocētiā nec posse resistere eorꝫ violētie. Ecce qūo ipugnat potētia infirmitatē.

¶ Sermo.xlv. ¶ De sancto thoma cātuariensi Sermo primus.

PRo iustitia ago-nizare: p anima tua ⁊ vsqꝫ ad mortē certa p iustitia. Ecc.iiij. Pugil fidelis ⁊ miles strenu⁹ in sua pu gna tria dꝫ habere. s. cām legitimā: intē tionē rectā ⁊ finalē pseuerantiā. Ab his trib⁹ beatus thomas in sua passione cō mendat. ¶ Primo a legitima causa cuz dicit: Pro iustitia agonizare. Describit aūt iustitia q̄ sit virtus reddēs vnicui-qꝫ ius suū. s. deo obediētiā: supiori reue rentiā: pari cōcordiā: iferiori disciplinā: inimicis patiētiaz: miseris ⁊ afflictis cō passionem operosaz ⁊ sibi sanctimoniā. Pro tali iustitia sanct⁹ thomas pugna-uit. ¶ Dedit eniz primo deo obediētiaz: qr maluit obedire deo q̄ regi ↄtra deuz: ⁊ ideo regis irā ↄtra se puocauit. Actuū v. Obedire oportet deo magis q̄ homi-nibus. ¶ Secūdo dedit supiori reueren tiaz. i. sūmo pontifici. Nā cū quadā vice a rege artat⁹ voto eius annuisset: ab al-tari postmodū se suspēdit donec per sū-muz pontificē est restitut⁹. Ecc.x. In me dio fratruz rector illorꝫ i honore. ¶ Ter tio dedit pari concordiā. vnde dr̄ de eo q̄ saluo semp rigore sub decētia vestiuz ⁊ apparatu vtēsiluī ↄcordabat moribus singulorꝫ. ad Roma.xij. Si fieri pōt qd̄ in vobis est cū oībus hoībus pacē haben tes. ¶ Quarto dedit subditis disciplinā vnde dr̄ de eo. Sapiētia qua p̄ditus erat in ecclesia malignorꝫ phibebat isultus. Prouer.xxix. Stultitia colligata est in corde pueri: ⁊ virga discipline fugabit eaꝫ. ¶ Quinto dedit inimicis patiētiaz: qr in exilio positus pro rege ac regno an glie semp orauit: ⁊ suis occisoribus nul-luꝫ ipatientie verbū dixit. Luce.xxi. In patiētia vestra possidebitis aīas vestras ¶ Sexto dedit miseris cōpassionē ope-rosaꝫ: qr quotidie.xiij. pauperuꝫ pedes curuatis genubus abluebat. ⁊ post refe-ctionē cuilibet quattuor argēteos p eo ruꝫ vsibus cōsumēdos erogauit. ¶ Se-ptimo habuit in se sanctimoniā: qr virgi nitatē seruauit: ⁊ carnē suā ieiunijs ⁊ ci licio macerauit. Heb.xij. Pacez seqmini cū oībus ⁊ sanctimoniā ⁊c̄. Et qr sic iu-stitiā seruabat pōt dicere cū Job.xxix. Iustitia idutus suꝫ: ⁊ vestiui me sicut ve stimēto. Ille qui est idutus ab omni par te est tectus. Sic beat⁹ thomas iustitia fuit idut⁹ a dextris: qr ipsaꝫ defendit in apice pōtificalis dignitatis. A sinistris qr ipsaꝫ defendit i exilio relegat⁹. Ante se: qr ea que sui p̄decessores in p̄iudiciuꝫ ecclesie ↄcesserāt ipse noluit cōfirmare. Post se: qr in his que petebat rex assen-tire noluit vidēs iminere futurꝫ pericu luꝫ aīaruꝫ. ¶ Secūdo cōmendat ab iten tione recta: cum dr̄ pro aīa tua. Multi eīm sunt q pugnāt pro substantia sua ⁊ pro pelle sua ⁊ gloria sua: sed pauci pro aīa sua: cuꝫ tn̄ ibi magna pugna reqrat. Mat.xi. Regnuꝫ celorꝫ vim patit ⁊ vio lēti rapiūt illud ⁊c̄. Et ponit ibi triplex

vocabulū violētiaꝫ designās. s. viꝫ ⁊ violenti rapiūt illud. ad designādū ꝙ tales triplicē vim debēt inferre. s. rōi intellectum captiuādo. ij. Cor. x. In captiuitatem redigētes intellectū. voluntati ipaꝫ a suis cōcupiscētijs auertēdo. Ecc. xviij. Post cōcupiscētias tuas non eas ⁊c. Et opatiue opa fortia aggrediēdo. Proue. xl. Manū suam misit ad fortia. Uel pōt dici ꝙ ponit ibi illud triplex vocabulū. ad innuendū ꝙ qui vult habere fortissimū celi castrū. debet habere audacē animū ne sit formidolosus. strenuū conatū ne sit ociosus. tolerātiaꝫ cōtra quodlibꝫ aduersum ne sit delitiosus. Ista tria genera hominēꝫ de bello deijciūt. vt habet Deut. xx. Quis ē homo formidolosus ⁊ corde pauido. ecce formidolosi. Quis ē homo qui edificauit domū nouaꝫ ⁊c. Ecce qui ociosi volūt i domo quiescere ⁊ nō ire ad laborēꝫ. Quis est homo qui despōsauit vxorē ⁊c. Ecce delitiosi qui delitijs volūt vacare. Sed beatus Thomas habuit audacē animū: qꝛ cōtra regē causaꝫ ecclesie audacter defendit. Strenuū conatū: qꝛ antequaꝫ vellet excedere in exilium se mitti ꝑmisit. Tolerantiā contra quodlibet aduersuꝫ: qꝛ morteꝫ sustinuit. ¶ Tertio cōmendat a finali ꝑseuerātia: cū dr̄: vsqꝫ ad mortē certa ꝓ iusticia. Uere vsqꝫ ad morteꝫ ꝓ iusticia pugnauit: qꝛ ꝓ ipsa defendenda quadruplex martyriū sustinuit. ¶ Primū fuit in reꝝ ablatione: qꝛ fuit omnibus rebus ecclesie spoliatus. Et quāuis sancti viri ablationem rerū libenter sustineant. dolent tamē inquātū erant substētamentū pauperū: ⁊ inquātū vident ea cōsumi vsibus impiorū. Ista aūt talis patiētia quoddam martyriū ē. Grego. Sine ferro martyres esse possumus si patiētiaꝫ veraciter i animo custodimus. ¶ Secūdū fuit in suorū ꝓpinquorū ꝑsecutione qō magnum dolorē ⁊ cōpassionē generauit sibi. Greg. Qui dolorē exhibet in aliena necessitate crucē portat in mēte. ¶ Tertium fuit in exilij relegatiōe: qꝛ a patria sua fuit expulsus ⁊ per diuersas ꝓuincias exul effectus. Fuit eniꝫ de numero eoꝝ de quibus dicit Heb. xi. Circuierūt in melotis ⁊ in pellibus caprinis egētes: angustiati: afflicti: quibus dign⁹ nō erat mūdus Ipse eim circuiuit: qꝛ per diuersas patrias ⁊ terras ꝑegrinatus fuit: ⁊ in pellibus caprinis: qꝛ cilicium deferebat. fuit egēs: qꝛ omnib⁹ bonis spoliatus ⁊ angustiatus ꝓpter cōpassionē afflictoꝝ: afflictus ꝓpter ꝑditionē inimicoꝝ. Et quia mūdus eo dignus nō fuit: iō deus d̄ mūdo ipm abstulit. Ysa. lvij. A facie militie collectus ē iustus. ¶ Quartū fuit in sua occisione: qꝛ eius cerebrū spserunt ⁊ eū crudeliter occiderūt. fuit eiꝫ de numero illoꝝ de quibus dr̄ Heb. x. In occisiōe gladij mortui sunt. ps. Gladiū euaginauerunt peccatores ⁊c. Sed certe gladi⁹ eoꝝ intrauit in corda ipsoꝝ: qꝛ alij digitos discerpentes. alij sanie defluētes. alij paralisi dissoluti. alij ementes effecti miserabilitez mortui sunt.

Sermo. xlvi. ¶ De eo dē. Sermo. ij.

IUstus iustificet adhuc: ⁊ sctūs sctificet adhuc Apoc. xxij. Beatus thomas lꝫ in vita sua fuerit ⁊ iustus ⁊ sctūs. in passione tn̄ sua fuit magis iustus ⁊ sanctus ostēsus ⁊ hoc ꝓpter septē cōditōes que in passiōe sua reꝑiunt. ¶ Primo nanqꝫ fuit passus in loco sctō. i. i eccl'a ad inuēdū ꝙ ipe eccl'am cōsecrabat. ⁊ eccl'a ipm magnū ⁊ sanctū ostēdebat. locus siquidē aliqn̄ sanctificat locatū: sicut tēplum sanctificat aurū. vn̄ Matth. xxiij. Quis maius ē aut aurū aut tēplū qō sanctificat aurū. Aliqn̄ vero locatū sanctificat locū. sicut corpus xp̄i ⁊ reliquie sctōrum ꝗ sanctificāt locū in quo recōdunt. Aliqn̄ vero locus sanctificat locatū ⁊ econuerso. Sicut pꝫ in arca que tabulas sanctiores ostēdebat. ⁊ tabule arcā sanctiorēꝫ reddebāt. In hoc igit ꝙ thomas passus ē in eccl'a ipe eccl'iam sanctiorē reddidit: ⁊ eccl'a ipꝫ sanctiorē ondit. ¶ Secūdo passus ē in officio sctō. ad inuēdū ꝙ de laude vie trāsibat ad laudē patrie vbi oīa que sunt in hoīe cōuertuntur ad laudē. Nā visus allect⁹ dei āmirabili visione clamabat ⁊ ait Hester. xv. Ualde āmirabilis es dn̄e ⁊ facies tua plena est gratiaꝝ. Odoratus affectus tā mirabili odore. dicit Can̄. i. Trahe me post te cur

remus in odorē vnguētoꝝ tuorum. Au/
ditus recreatus āgelica iubilatiōe. dicit
Cañ. v. Sonet vox tua in auribus meis
ꝛc̄. Os dulcoratū laude dei. dicit ṗs. Re
pleꝫ os meū laude ꝛc̄. Manus iocūdi/
tate xp̄i āplexatiōe. dicit ṗs. Oēs gentes
plaudite manibus. ¶ Tertio passus est
in mēbro sancto. i. in capite sacro oleo
delibuto. Est autē quadruplex caput.
¶ Primū est supsubstantiale. s. deꝰ. Istō
non erat in beato thoma lesuz: sed dili/
genter cōseruatuz. nam instar serpētis
corpꝰ exposuit ꝛ caput ꝯseruauit. ¶ Se/
cundū ē rōnale qđ ē ipsa mēs siue supe/
rior ps rōnis. Istud silr non erat lesum
ꝑ aliquaz patiētiaz vel murmuratiōnē.
Uñ dr̄ de martyribus. Non murmur re
sonat nō querimonia ꝛc̄. ¶ Tertiuz est
spūale scz ipse ꝑlatus qui est caput eccle
sie. ꝛ quātū ad hoc persecutoribus resti/
tit ꝛ corpus ecclesie defendit. ad Col. i.
Adimpleo ea que desunt passionibus
xp̄i in carne mea ꝓ corpore eius qđ ē ec/
clesia ꝛc̄. ¶ Quartū ē corporale ꝛ istō fe/
riendum exposuit: ꝛ caput xp̄i in se con/
seruauit. Sicut opponit quis brachium
vt ab ictibus caput custodiat. ¶ Quar
to passus est in tp̄e sancto scz in tempore
dñice natiuitatis ad innuendū ꝙ sicut
xp̄s natus erat in terris: sic ipse nasce/
batur in celis. Aia eīm sancta mō cōci/
pit per bona ꝓposita. parit aūt per bona
opa. nutrit vero per dei verba. Hoc autē
hic facit gemēdo: tunc aūt facit gauden
do. Apocal. xij. Mulier amicta sole ꝛc̄.
Tūc aīa est amicta sole: qñ sequiꝫ xp̄i cō
uersationē. Tūc hꝫ coronaz duodecim
stellaꝝ quādo seruat doctrinā duodeciz
aplorū. Tūc hꝫ lunaz sub pedibus: quā/
do hꝫ terrena sup affectibus. Clamat āt
qñ parit: qꝛ in pñti seculo igemiscit. Tā/
dem raptus ꝛ filius eius ad thronū dei:
qꝛ post generationē que fit cū dolore in
mūdo generanꝫ filij eius cū honore i ce/
lo. ¶ Quinto passus ē ꝓ causa facta: qꝛ
ꝓ libertate ecclesie defendēda. In veteri
lege nulla erat libertas sed seruitus. lz
enim haberent liberū prēm. s. deū. habe/
bant tñ ancillā mrēm. s. synagogaz. Pe/
trus aūt sequiꝫ ventrem ꝛ vētris condi/
tionē quātū ad libertatez ꝛ seruitutem.

Erāt tñ ibi quidā totalr serui: qui. s. ha/
bebant ancillā mrēm. s. synagogā: ꝛ ser/
uum prēz. s. diabolū. Jo. viij. Uos ex pa
tre diabolo estis. In noua aūt lege est li
bertas: qꝛ nascimur ex libero patre scilꝫ
deo. ꝛ libera mrē. s. eccla. Gal. iiij. Nō su
mus ancille filij sed libere. Sūt tñ ꝛ ibi
qdaz serui qui videnꝫ eē filij dei ꝛ ecclie
ꝑ fidem: ꝛ sunt filij diaboli ꝑ opationem
Jo. viij. Ois qui facit pctm̄ seruus ē pec
cati. Xp̄s ergo vos seruos redemit. i. Co
rinꝫ. vij. Precio empti estis. Redemptos
manu misit. i. extra ptātem diaboli po/
suit. Jo. viij. Si filius vos liberauerit ve
re liberi eritis. liberos in filios adopta/
uit. ad Roma. viij. Non enim accepistis
spūm seruitutis ꝛc̄. Et de hoc chirogra
phum fecit. Ysa. xlix. Ecce in manibus
meis descripsi te. Talem igiꝫ libertatem
thomas defendit: ꝛ iō martyriū passus
fuit. ¶ Sexto passus ē inter manus san
ctas. s. inter monachos. Corpus christi
postquā prī imolatū fuit a nullo ꝓpha/
no fuit cōtractum: sed a viris sanctis fu
it a cruce depositū ꝛ sepultū. Corpus au
tē sancti thome fuit organū spūs sancti
margarita dei ꝛ hostia xp̄i. Ipsi autem
psecutores fuerunt canes: iō nō debue/
runt tangere organū spūs sancti. ꝛ quia
erāt porci nō debuerūt cōculcare marga
ritam dei. Mat. vij. Nolite sanctū dare
canibus ꝛc̄. ꝛ qꝛ psecutores erant ꝓpha
ni: iō non debuerūt cōtractare hostiam
xp̄i. Corpus ergo beati thome a ministris
dei tm̄ tangi debuit postquā tāquam sa
cra hostia imolatū fuit. Nam ꝛ in vete/
ri lege hostia deo imolata non tangebaꝫ
nisi manibus sacerdotū. ¶ Septio erat
approbatus ab angelis sanctis. Naz si/
cut dr̄ dū requiē eternā diceref: audite
sunt voces angeloꝝ dicentiū. Letabitur
iustus ꝛc̄. Et hoc fecerunt angeli ꝓpter
dubiū tollēdū. Cum enim nō fuerit pas
sus ab īfidelibꝰ nec ꝓꝑ fidē: sꝫ a xp̄ianis
ꝛ ꝓ iusticia voluerūt āgeli ostēdere hūc
veruz eē martyrem ꝓpter cōsimile offi/
ciū, quia officiū angeli ē ecclesiā defen/
dere ꝛ custodire. ysa. lxij. Super muros
tuos hierusalē ꝯstitui custo. ꝛc̄. Homies
aūt eiusdem officij ꝛ artis honorē sibi i/
pendunt ꝓpter priuilegium. angeli eīm

sunt virgines p naturã: ꝛ thomas fuit virgo per grãm:ꝛ ideo tãquã sibi simi/lem priuilegio spãli ipm honerãt p lau/dem diuinã. Ecc.xij. Omne animal dili git sibi simile.

¶ Sermo.xlvij. ¶ De eodem. Sermo tertius.

Qui mihi mistrat me sequatˀ ꝛc̃. Jo.xij. Beatus Thomas hũit quattuoꝛ ma gna pconia. ¶ Primo nãqꝫ habuit pla/tionẽ dignã:qꝛ fuit dei minister. vñ dicitˀ Qui mihi ministrat ꝛc̃. Ad bonũ autez ministrũ tria requiruntˀ.s.mũditia: fide litas:ꝛ prudẽtia. Nemo enim vult mini/strũ imũdũ vel infidelẽ seu fatuũ. De pri mo ps. Ambulãs in via imaculata hic mihi mistrabat. de alijs duabus Luce. xij. Quis putas ẽ fidelˀ dispẽsatoꝛ ꝛ pru dens ꝛc̃. Beatus ergo thomas fuit mini ster dei ꝑpter mũditiã:qꝛ integrã casti/tatẽ seruauit: ꝛ ꝑpter sapiẽtiaꝫ qꝛ iura ecclesie sapiẽter defendit. ꝛ ꝑpter fideli tatem:qꝛ de tribus que sibi cõmisit sibi fideliter deseruiuit. s. de corpe p macera tiouẽ. de aĩa per sincerã dilectionẽ. ꝛ de rebus p liberalẽ distributionẽ. ¶ Secũ do habuit cõpassionẽ xp̃o cõsimilẽ ꝛ ac ceptã·iõ subditˀ me sequatˀ. Jn passiõe gdẽ xp̃i mlˀta ꝯmẽdabilia fuerũt. ¶ Pri mũ ẽ libera volũtas. ysa.liij. Oblatus est qꝛ ipe voluit. Similiter ꝛ thomas volũ/tarie passus fuit: vñ cuz monachi foꝛes ecclˀe clauderẽt beatus thomas eas refe rans dixit:non ẽ ecclˀa vt castrũ custodi enda ꝛ sic occisoꝛibus obuiauit. ¶ Scõꝫ ẽ imẽsa charitas que tãto fuit in xp̃o ꝙ solus mori voluit ꝛ ceteros illesos serua ri p̃cepi dicẽs: Si ergo me queritis sini/te hos abire. Silˀr ꝛ thomas dixit: si ca/put meũ queritis p̃cipio ex parte dei ne cuidã clerico vel layco noceatis. ¶ Ter tiũ ẽ magna vtilitas qꝛ xp̃s passus ẽ pro iusticia ecclˀie acquirẽda. ps. Annũciaui iusticiã tuã in ecclˀia magna. Silˀr ꝛ tho mas passus ẽ ꝑ iusticia ecclˀia defenden da. ¶ Quartũ ẽ deuotiõis suauitas qua xp̃s tam plenus fuit ꝙ inter vulnera pa tri se recõmendauit dicẽs: Pr̃ in manus tuas cõmendo spũm meũ. Similiter ꝛ sctũs thomas dum occideretˀ dixit deo ꝛ btẽ Marie ꝛ sctis oĩbus ꝛ beato Diony sio cãm sancte ecclesie ꝛ meipsum ꝯmẽ/do. ¶ Quintum ẽ constantie firmitas: tam cõstãs eiꝫ fuit xp̃s ꝙ nõ cessit ꝑpter iniurias verboꝝ:nec ꝑp supplicia toꝛmẽ toꝝ. Silˀr ꝛ thomas recepit cõtumelias cũ ei dixerũt: Capite furẽ suspẽdite la/tronẽ ꝛ ꝓditoꝛẽ. Multas iniurias in re bus ꝓprijs:qꝛ fuit omnibus spoliatus. Et multa supplicia in toꝛmẽtis:qꝛ fuit i oĩbus membris punitus ꝛ exterebratus sꝫ tñ in nullo potuit cõmoueri. ¶ Tertiõ habuit vitã sanctã. ꝛ hoc notatˀ cũ dicitˀ: Siquis mihi ministrat ꝛc̃. Jpse enim se totũ ministrauit deo: qꝛ se totũ diuinis obsequijs mancipauit. Et sicut in passio ne:sic ꝛ in vita se xp̃o cõfoꝛmauit. christ9 nãqꝫ habuit humilitatẽ que maxime ap paruit in peduꝫ ablutõe. Cõmunitatẽ q apparuit i benigna cõuersatõe. Baruch iij. Post hec in terris visus ẽ ꝛ cũ homi/nibus ꝯuersat9 ẽ. Asperitatẽ que appa/ruit in aduersoꝝ ꝑpessione. ps. propter verba labioꝝ tuoꝝ ego custodiui vias duras. Silˀr ꝛ beatus thomas tãtam ha buit humilitatẽ ꝙ singulis dieb9 pedes pauperũ tredecim abluebat. ꝛ quattuoꝛ argẽteos cuilibet tribuebat. Tantã ha/buit ẽt cõitatẽ ꝙ saluo honestatis hono re se oĩbus ꝯfoꝛmabat. Seneca. Jd aga mus vt melioꝛẽ vitam sequamur q̃ vul/gus. nõ vt cõtrariã alioquin quos emen dare volumus fugamus a nobis ꝛ auer timus. Tantaꝫ habuit asperitatẽ ꝙ ieiu nijs corpus suuꝫ maccrabat:ꝛ cilicio mẽ bra sua domabat. Galˀ.v. Qui autez sunt xp̃i carnẽ suaꝫ crucifixerũt cũ vitijs ꝛ cõ cupiscẽtijs. ¶ Quarto nũc habet clari/tatem eternaꝫ:cũ dr̃: Ubi ego sum illic ꝛ minister meus erit. Circa quod notãdũ ꝙ xp̃s ẽ in dextera patris. Mat.vlti. se/det a dextris dei. Et in gloria pr̃is. Phi. ij. Dominus iesus xp̃s in gloria ẽ dei pa tris. Et in lumine patris. i. Tim̃. vi. Lu/cem habitat inaccessibilẽ: Et in throno patris. Apoca. i. Sicut ꝛ ego vici ꝛ sedi cum patre meo in throno eius. Beatus ergo thomas ẽ in dextera dei:qꝛ recepit oĩum beatoꝝ affluentiam. ps. Delecta/tiones in dex. tu. vsqꝫ in finem. Est i lu/

mine dei qꝛ habet visionē apertā.i.Coꝛ.
xiij.Uidemus nūc per speculū i enigma
te.tūc aūt facie ad faciē.Est i throno dei
qꝛ hꝫ regiaꝫ dignitatem. Prouer.vlti.
Nobilis in portis vir eius cū sederit cuꝫ
senatoribus terre.Est in gloria dei:qꝛ ha
bet oium bonoꝝ securitatē ⁊ eternitatē.
Aug.in li.cōfessio.Ipse erit finis desi/
deriorū nroꝝ qui sine fine videbit: sine
fastidio amabit sine fatigatōe laudabi/
tur.

Sermo.xlviij.¶ De sancto siluestro pa
pa.Sermo primus:

Adeo est omnis
medela:⁊ a rege accipies do
natione.Ecc.xxxviij.Cōstan
tinus impatoꝛ cū lepra eēt pfusus a sil/
uestro ē curatus:⁊ curāti nō fuit ingra/
tus.¶ In verbis pmissis prio ponit eius
miraculosa curatio:cū dr: Adeo est ois
medela.¶ Scdo cōstātini grata recogni
tio:cū dr: A rege accipies donationem.
¶ Circa primū notādū q cōstantin⁹ cu/
ratus ē p siluestrū per virtutē baptismi.
Circa quē baptismū quattuoꝛ psone cō/
siderant. s.apostoli. cōstantinus .silue/
ster.⁊ xps.Ex pte aploꝝ fuit itimata ma
teria ⁊ figura.Uñ dixerūt cōstātino i vi
su apparētes:qꝛ horruisti effusionē san/
guinis inocētis.siluester ostēdet tibi pi/
scinā.ecce materia in qua imersus tertō
curaberis ab oi lepre morbo.ecce figura.
Materia eiꝫ baptismi est aqua que fuit
sctificata tactu dñice carnis cū in iorda
ne ostēdit virtutē institutōis:cum dixit:
Joā.iij.Nisi quis renat⁹ fuerit ex aqua ⁊
spū sctō ⁊c.Aqua regeneratiōis que d la
tere emanauit ⁊ bñdictiōis sacerdotis.
Aug.Accedit verbū ad elemētū ⁊ fit sa/
cramētū.Trina autē imersio fit ad desi/
gnādū triduanā xpi sepulturā.⁊ q a tri
nitate hꝫ efficaciā.⁊ q triplicē remittit
culpā.s.originalē:actualē: ⁊ venialem.
¶ Scdo ex pte cōstātini fuit dispositio
pambula.Disposuit eiꝫ se ad baptismū
ptria. s.p cōtritionē:cōfessionē: ⁊ satis/
factionē.Uñ legit q ad eccliam scti pe/
tri venit ⁊ se de pctis suis lamentabilr
accusauit.Mat.iij.Babtizabant a ioā/
ne ꝯfitentes pcta sua, Per opa pnie qꝛ
siluester āte baptismū vnius hebdōe ieiu/
niū sibi indixit.Christ⁹ nō ieiunauit añ
baptismū:qꝛ non idigebat aliqua dispo
sitione.Jeiunauit aūt post baptimū. ad
inuēdū q qui in baptismo nascit nouus
hō efficit.Paulus aūt ⁊ cōstātinus āte
baptismū ieiunauerūt:qꝛ indigebāt di/
spositiōe.Per opa misericordie quia añ
baptismū carceres apiri fecit. Matt.v.
Beati misericordes qm ipsi misericordi/
am cōsequent.¶ Tertio ex pte siluestri
fuit forma debita ⁊ recta intētio:p quaꝫ
ipm intēdebat virtute baptismi sanare i
corpe ⁊ mēte.vñ poterat dicere illō Jo.
vij.Totū hoieꝫ sanū fecit i sabbato.Tūc
eiꝫ fuit sabbatū ppter pacē que fuit ec/
clesie restituta.¶ Quarto ex pte xpi fuit
efficacia vtuosa que fuit triplex.¶ Pri/
ma ē qꝛ ipm in baptismo curauit a mor/
bo lepre.ij.Re.iiij. Restituta ē caro ei⁹ si
cut caro pueri puuli.¶ Scda ē qꝛ sibi in
fudit lucē grē.⁊ hoc significat p hoc q i
baptismo eius mirabilis splēdoꝛ lucis
emicuit.Sup aplos descēdit spūs san/
ctus in linguis igneis.qꝛ in pdicatore re
quirit lingua ignita ad inflāmandū.su/
per cōstantinū apparuit in specie lucis:
qꝛ in pricipe requirit lux sapie ad iudi/
candū.¶ Tertia ē qꝛ ipm dignū fecit sua
visione.hoc significat p hoc q xps ꝯstā/
tino in baptismo apparuit. Legit enim
ii Reg.xij.q absolon duobus ānis facieꝫ
regis non vidit.tertio aūt vidit.Quia i
lege nature cōtra pctm originale istitu/
ta fuerūt sacrificia.in lege moysi circun
cisio sed neutrū istorum celos apiebat.i
lege aūt grē quasi in tertio anno institu/
tus ē baptismus qui celos apuit:⁊ homi
nes dignos dei visione fecit. ¶ Secun/
do ponit ꝯstātini grata recognitio:cū di
citur: Et a rege accipies donationē. ipse
eim eccliam xpi fundauit.vñ legit q de
fundamēto ecclie sancti petri.xij.cophi
nos terre ppriis humeris asportauit.vñ
dicit quedā glo.sup ysa.lx.Edificabunt
filij peregrinoꝝ muros tuos. Sicut cō/
stantin⁹ q rome.xij.ecclas i honore duo
decim aploꝝ fecit.¶ Scdo fundatā do
tauit.qꝛ totā italiā in dotē donauit. Ge.
xxx.Dotauit me dñs dote bona.mecum
erit vir meus,eo q genuerim ei sex filios

Et pōt esse verbū ecclesie que hic dotat̄ i
futuro xp̄o ꝯiunget̄.c o.s.ꝙ sex filios si-
bi generauit.apostolos.martires. con-
fessores.virgines.ꝯtinentes.⁊ coniuga-
tos.¶ Tertio dotatā priuilegiis ꝯmuni
uit.Dedit.n.legē.quicūq3 fugeret in ec-
clesiam saluus essꝫ.⁊ plures alias leges
fecit.Christus tñ ecclesiā nobilioribus p̄
uilegiis ꝯmūiuit.de q̄bus dicit̄.iiij. Re.
ix.Sanctificaui domū hanc vt ponerez
nomen meū ibi in sempiternum.⁊ erunt
oculi mei ⁊ cor meū ibi cūctis dieb⁹.Ec-
ce q2 deus in ecclesia posuit nomen suū.
oculos suos ⁊ cor suū Et sic nominat̄ no
mine dei.videt oculis dei.⁊ viuit corde
dei.Propter primū est famosa ⁊ cogno-
scibilis.Malac.i.ab ortu solis vsque ad
occasum magnū est nomen meū in genti
bus.ꝑpter scōm est circūspecta ⁊ infalli
bilis.Prouerbi.i.Frustra iacit̄ rete ante
oculos pēnatoꝝ ꝑpter tertium est ppe-
tua ⁊ imortalis.Isai.xxxiij.Tabernacu-
lum quod nequaquā transferri poterit.
¶ Quarto priuilegiatā dignitatib⁹ exor
nauit.Dedit.n.siluestro coronam impia
lem ⁊ equū albū.Uoluit enim ecclesiam
ornare.q2 sciebat ipsam eē summi regis
spōsam.p̄s.Stetit regina ⁊c.ipsam esse
ad dexteram dei collocandā.vnde seq̄t.
A dextris tuis ip̄am imortalitatis stola
induēda.ideo subdit̄ in vestitu deaura
to.ip̄am angeloruꝫ multitudine ⁊ obse-
quiis mancipatā.ideo subdit̄.Circunda
ta varietate. Sermo.xlix.¶ De eodem
Sermo secundus.

HOnora medicum ꝑpter necessitatē.Ecc.
xxxviij.In v̄bis p̄missis duo
ponunt̄.s.Cōstantini necessi
tas in quā incidit.⁊ honoris sublimitas
qua siluestrū honorauit.¶ Circa primū
notandū ꝙ ꝯstantinus triplicez necessi
tatem patiebat̄.¶ Prima erat corpora-
lis quā patiebat̄ i carne sua. Et ista erat
morbus lepre.¶ Secūda erat sp̄ualis q̄
erat in mente sua.⁊ ista erat morb⁹ idola
trie.¶ Tertia erat in gēte sua.Et ista cā-
bat̄ ex draconis infectiōe.¶ Primū mor
bū curare volebat p innocentū sanguis
effusionē.¶ Scōm augere volebat per
xp̄iane religionis extirpatōem.¶ Terti
um sedare volebat p cerimonialiū exhi-
bitōem.Sed affuit celestis medicus.s.
siluester q hūc triplicem morbuꝫ salubri
remedio curauit.¶ Primū nāq3 cura-
uit p baptismi regeneratōnem.q2.s.mox
vt fuit baptizatus ab omni lepra fuit cu
ratus.iiij.Regū.v.Restituta est caro ei⁹
sicut caro pueri paruuli ⁊ mūdatus est.
¶ In carne q̄dem sua patiebat̄ triplicez
morbū.¶ Primus cābat̄ ex lepre asper-
sione.⁊ quantū ad hoc dicit restituta est
caro eius.¶ Secūdus causabat̄ ex fomi
te ꝯcupiscentie.Et iste p baptismū debi-
litatus est.Et quantū ad hoc dicit.Caro
pueri ⁊c.¶ Tertius causabat̄ ex vetusta
ꝯuersatōe.q̄ in baptismo spoliatus est.
Col.iij.Spoliantes vos veterē hominē
⁊c.Et quantū ad hoc dicit.Mundatus
est.¶ Secundus erat morbus sp̄ualis.s.
morbus erroris.Notandum aūt ꝙ tunc
erat triplex error.¶ Primus gētilitatis
⁊ idolatrie.⁊ istum curauit siluester mi-
raculis.p̄s.Dabit voci sue vocem virtu
tis in miraculis.s.miraculosa curatōne
ꝯstantini.¶ Secūdus erat iudaice per-
fidie.⁊ illū curauit doctrinis.q2 disputā
do cum helena ⁊ iudeis ipsos conuicit.
Luce.xxi.Ego.n.dabo vobis os ⁊ sapiē
tiam ⁊c. Et miraculis.s. resuscitatione
tauri.i.Cor.i.Iudei signa petunt. greci
sapiētiā querūt.Siluester aūt grecis si-
ue gētilibus sapiam ⁊ iudeis signa p̄be
bat.sapientes.n.acq̄escūt rōnib⁹:simpli
ces miraculis.sed qñ vtrūq3 dat̄ tunc ⁊
ratōes miracula ꝯmēdāt ⁊ miracula rō
nes ꝯfirmāt.¶ Terti⁹ erat error prauita
tis heretice.⁊ ille fuit arrij.q statim post
siluestrū adhuc tamen viuēte ꝯstantino
incepit q dicebat xp̄m eē purā creaturā.
Et ille morbus curatus ē doctrinis q2 ni
cenū ꝯciliū ꝯgregatū ē.vbi aptis ratōni
bus eius error ꝯfutatus ē.Et miraculis
q2 arrius crepuit medius.⁊ nephando
ore quo xp̄m blasphemauit viscera sua
euomuit.¶ Tertius morbus causabatur
ex infectōe draconis.⁊ hunc morbum sil
uester curauit p potentiā.q2 ad p̄ceptuꝫ
petri ⁊ pauli aploꝝ ad ip̄m descendit.⁊
ibi tria fecit.Nam sibi p̄cepit ꝙ ibi xp̄m
venientem iudicē expectaret.os eius fi
lo ligauit.⁊ cum sigillo habēte crucem

sigillauit. Christus náqȝ vicit diabolum
ꝑ potentiá. hoc significat ꝓceptuȝ quod
ei fecit ꝑ sapientiá. hoc signat ligatio q̈
cũ ligauit ꝑ iustitiá que apparuit i pas/
sione. hoc signat sigillatio facta cum cru
ce. Secũdo ponit honoris sublimitas q̈
siluestrũ honorauit cum dr̃. Honora me
dicũ. Circa qð notandũ ꝙ ecclesia est vi
caria xp̃i. vxor agni. thesauraria dĩ. ostia
ria paradisi. ¶ Primo igit q: ecclesia est
vicaria xp̃i ɔstantinus in sede sibi cessit.
dimisit.n. sibi sedẽ romane vrbis ⁊ ipse
in ɔstantinopolim sibi sedẽ locauit. Vñ
ait in suo testamẽto vbi principatus sa/
cerdotũ ⁊ xp̃iane religionis caput a cele
sti impatore institutũ est. iustũ ẽ vt illic i
perator terrenus nõ hȝ ptãtem. ¶ Scðo
q: est sponsa agni ipsam tanquá fidelis
paranimphus nobiliter exornauit. Naȝ
sicut legit in suo testõ dedit siluestro co
ronam impialẽ sup humerale. ⁊ oía im/
perialia ornamẽta. Ordinás ẽt ꝙ cardia
les essent ɔsules ⁊ patritij ⁊ impialibꝰ di
gnitatibus adornati. ¶ Tertio q: est the
sauraria dei. impiũ occidẽtale sibi custo
diendũ ɔmisit. ⁊ ipse ad ptes orientales
accedẽs. ɔstãtinopolim edificauit. Isa.
xlv. Dabo tibi thesauros absconditos
⁊c. ¶ Quarto q: erat ostiaria paradisi.
iudicio suo se ligandũ ⁊ absoluẽdũ sup
posuit. Unde legit in historia ecclesiasti
ca ꝙ cũ in niceno concilio diuersi ep̃i di
uersos libellos ɔstantino pñtassent vt ip
se inter eos iudicaret. oẽs libellos i ignẽ
ꝓiecit dicẽs. Deus vobis ptãtem dedit
de nobis iudicare. ⁊ ideo a vobis recte
iudicamur. Uos aũt nõ potestis ab hoi
nibus iudicari. Uos.n. nobis a deo dati
estis dij. ⁊ ɔueniens nõ est vt homo iudi
cet deos. sed ille de quo dicit. Deus ste/
tit in sinagoga deoꝝ. Sermo.l. ¶ De eo
deȝ Sermo.iij.

IN diebus suis placuit deo.
Eccle.xliiij. Tota vita san
ctoꝝ est dies.i. Thessal.v. Oẽs
vos filij lucis ⁊ filij diei. ⁊ q̃a
sancti viri sepe mutãt status. iõ quot sta
tus habent tot dies ɔtinent. Beatꝰ autẽ
siluester fuit in quadruplici statu.s. sub/
iectionis. platõis. ɔsumatõis. ⁊ glorifica
tõis. Et in his diebus.i. statibus suis lu
cidis semp placuit deo. ¶ Primo náqȝ
placuit in statu pfectõis ꝑ gratiá. Sunt
aũt tria signa per que põt homo cogno
scere vtrum placeat deo ꝑ grãm. ¶ Pri
mum ẽ exercere opera misericordie. Ec/
cle.xvij. Elyna viri quasi sacculus cum
ipso. ⁊ gratiá hominis quasi pupillam
ɔseruabit. Sicut.n. manus opponit vt
pupilla ab ictibus custodiat. sic ꝑ elynã
a tentatõibus diaboli anima ɔseruatur
Istud siluester adhuc laicus hẽbat. De
quo dicit q: hospitalitatẽ summope ex/
ercebat. Hebre.xiij. Hospitalitatẽ nolite
obliuisci. ꝑ hanc.n. q̄dam placuerũt an
gelis hospicio receptis. ¶ Secunduȝ si
gnũ est firmitatem ɔsciẽtie hr̃e. Eccle.
xx. Homo acharis.i. sine gratia quasi fa
bula vana. Et dicit Eccle.xxvij. Hõ sen/
satus manet in sapiẽtia sicut sol ⁊c. Istð
siluester habuit. Ná cum olim quẽdam
xp̃ianuȝ noie timotheũ omnes xp̃iani ti
merent recipere. ipse eum recepit ⁊ secũ
manere fecit. ¶ Tertiũ signũ est habere
spũm ꝓphetie.ij. Petri.i. Spũ sancto i
spirati locuti sunt sancti dei homines.
Istud siluester habuit. Nam cũ ꝓfectus
sibi in crastinũ diuersa tormenta mina/
ret ꝓphetica voce respondit. Stulte ac
nocte morieris tu ⁊ velis nolis veꝝ deũ
quem colimus recognosces quod ita fa
ctũ est. ¶ Secũdo placuit in statu ꝑlatõ
nis ꝑ curam sollicitam. Ipe enim popu
lum suũ pauit v̊bo ꝓdicatõis. ꝑ qð iude
os ɔuicit. gentiles ɔuertit. ⁊ fideles in/
struxit. Pauit etiaȝ exemplo reformatõ
nis. Unde dicit ꝙ non solum a xp̃ianis
sed etiam a paganis miro diligebat affe
ctu. Erat eniȝ aspectu angelicus. sermo
ne nitidus. ⁊ fide catholicus. charitate
diffusus. Pauit temporali subsidio. Un
de dicit ꝙ oium orphanoꝝ. viduarum.
⁊ paupeꝝ nomina scripta habebat ⁊ eis
in necessarijs subueniebat. Propter ista
tria dicit.i. Tim̃.iij. Exemplũ esto fideliũ
in verbo.s. ꝓdicatõis in ɔuersatõne.s. in
formationis in charitate.s. subministra
tionis. ¶ Tertio placuit in statu consu
mationis siue mortis. q: tunc gratiosum
testamentũ fecit. in quo tria subditis de
legauit.s. vt inter se charitatem haberẽt
ecclesias suas diligẽtius gubernarent.

⁊ gregem a lupoꝝ moꝛsibus custodirent
Ista tria paulus discipulis suis ꝑ testa-
mento legauit dicens Actuũ.xx. Attẽdi
te vobis ⁊ vniuerso gregi.vt.s.spm sin-
cere diligatis in quo vos sanctus spũs
posuit epos regere ecclesiam dei.vt.s. di
ligentius gubernetis. Ego scio quoniaz
intrabunt post discessionẽ meam lupi ra
paces non ꝑcentes gregi.⁊ ideo ipsuz a
lupoꝝ moꝛsibus custodiatis. Et intelli-
gunt lupi demones. heretici ⁊ tiranni.
Debent qdem prelati custodire ecclesiã
a moꝛsibus demonũ per oratiõem assidu
am. Lu.xxij. Ecce satanas expetiuit vos
⁊c̃. Et tu aliquãdo ꝯuersus ꝯfirma frẽs
tuos.s.ꝑ oratõem sollicitã. A moꝛsibus
hereticoꝝ ꝑ sanam doctrinã.i.Petri.iij.
Parati semꝑ ad satisfactõem omni po-
scenti ⁊c. A moꝛsibus tirãnoꝝ ꝑ firmam
ꝯstantiã. Unde qdam repꝛehenduntur
Ezechi.xij. Nõ ascẽdistis ex aduerso ⁊c̃.
¶ Quarto placet nũc deo in statu gloꝛi
ficatõis.ps̃. Placebo domino in regiõe
viuoꝝ. Sunt aũt tria ꝑ que beati placẽt
deo. ¶ Primũ est idẽptitas voluntatis.
Modo enim in malis volũtas ẽ deo cõ
traria.ideo deo displicent. In bõis eim
semiplena.⁊ ideo impfecte placent.s3 in
beatis est ꝑfecta.ideo ꝑfecte placẽt. Isa.
lxij. Uocaberis volũtas mea i eis. ¶ Se
cundũ est idemptitas similitudinis. Si
militudo qdem dei in malis est deleta.
ideo nõ cognoscunt. In bonis est obscu
ra quia in coꝛpoꝛe qd̃ corrumpit aggra-
uatur. In beatis est clara.i.Joã.iij. Sci
mus qꝛ cum similes ei erimus apparue-
rint ⁊c̃. ¶ Tertium est idẽptitas amoꝛis
Mali aũt habent coꝛ frigidum. Hie.vi.
Sicut frigidam facit cisterna aquã suã
⁊c̃. Boni habent coꝛ calidum.ps̃. Conca
luit coꝛ meũ intra me. Beati vero habẽt
coꝛ in ignẽ amoꝛis totaliter ꝯuersum.iõ
vocant scintille ignis. Sap̃.iij. ¶ Fulge
bunt iusti ⁊ tanquã scintille in arũdine-
to discurreret ¶. Sermo.li.

¶ De circuncisione domini Sermo.i.

Infans octo dierũ circũ
cidet in uobis.
Gene.vij. Quanuis iesus fue
rit infans octo dierum: tamẽ
circũcisione nõ indigebat. Cum.n.circũ
cisio data fuerit contra pctm̃. Et quoniã
xp̃s fuerit sine peccato nõ indigebat ta
li remedio. Bernar.ꝙ nõ fecerit pecca-
tum etas ip̃a manifestat ꝙ nõ ꝯtraxerit
mltofoꝛtius ꝓbat patris diuinitas ⁊ ma
tris integritas. Est eni tibi pater ab eter
no.sed deus est in quem nõ cadit peccã-
tum. Est tibi mater ex tpe.sed virgo nec
parere potuit incorruptio corruptelam.
¶ Notandũ autẽ ꝙ circũcisus fuit xp̃s.
a parentibus in parte coꝛpoꝛis.⁊ a iude
is in omnibus sensibus coꝛpoꝛis. ¶ Pri
mam aũt circũcisionẽ voluit accipe non
ꝓpter indigentiã.sed ꝓpter ꝯgruẽtiaz.
Congruũ enim fuit multiplici ratione.
¶ Primo vt legem impleret. Roma.xv.
Dico enim iesum xp̃m fuisse ministrum
circũcisionis ⁊c̃. ¶ Secũdo vt incarnatõ
nis misteriuz diabolo occultaret. Sicut
enim piscis volens capere escam capit
ab hamo.sic diabolus videns xp̃m circũ
cidi voluit ipsum capere tanquã puruz
hominẽ in carne ⁊ captus est diuinitate
Job.xi. Nunquid illudes ei quasi auis.
¶ Tertio vt ꝯmunitatẽ ꝯmẽdaret. Ber.
Amatoꝛ ꝯmunitatis quomõ illam dese-
reret.⁊ alios scandalizaret. sicut enim
scandalizant xp̃iani videntes aliquez d̃
genere xp̃ianoꝝ non baptizatuz.sic ⁊ iu
dei videntes ip̃m nõ circũcisuz. ¶ Quar
to ne iudei se excusarent dicentes. Ideo
te nõ recipimus qꝛ contra legẽ facis ⁊ d̃
populo nostro debes perire.iuxta illud
Gene.xvij. Masculus cuius pꝛeputij ca
ro circuncisa nõ fuerit delebitur anima
eius de populo suo. ¶ Quinto vt nostrã
naturã sanaret. Sicut enim fit cauteriũ
in vno membꝛo vt totũ coꝛpus sanet.sic
xp̃s voluit circũcidi vt coꝛpus ecclesie
totum sanaret. Col.ij. Circũcisi estis cir-
cuncisione nõ manufacta. ¶ Secundo
fuit circuncisus a iudeis in omnibus ꝑ
tibus coꝛpoꝛis ⁊ omnibus sensibus suis
sui coꝛpoꝛis. ¶ Primo quantũ ad aures
quia detraxerunt sue potentie. Matth.
ix. In belzebub pꝛincipe demonioꝛum
eijcit demonia. Et sapientie sue. Joan.
viij. Tu de teip̃o testimoniũ perhibes.te
stimoniũ tuum nõ est verum. Sue mise-
ricoꝛdie. Luce.xv. Murmurabant pha
risei ⁊ scribe dicentes.quia hic peccato

res recipit ⁊ manducat cũ illis.¶ Secũ
do quantũ ad viſum.emiſit enim lachri
mas compaſſionis.Luce.xix.videns ci
uitatem fleuit ſuper illaʒ ⁊c̃.Lachrimas
amoris.Joan.xi.Lachrimatus eſt ieſus
ſ.ſuper lazarũ amicum ſuũ. Lachrimas
doloris in ſui paſſione vt habet Hebre.
v.¶ Tertium quantũ ad olfactum. Ha
buit enim odorem grauem fetidũ ⁊ feti
diſſimũ.Odor grauis cauſabat ex pocu
lo myrrhato ⁊ abſcinthiato. Odor feti
dus cauſabat ex ſputis iudeorũ ⁊ cada
ueribus mortuorũ.Odor fetidiſſimꝰ cau
ſabat ex ſpurecitijs peccatoruʒ. Pecca
ta enim aerẽ inficiunt ⁊ fetidũ reddunt
p̃s.Corrupti ſunt.⁊ abominabiles facti
ſunt ⁊c̃.¶ Quarto quantũ ad guſtum.
quia amarum potum ſibi ꝓpriauerũt.ſ.
mixtũ cum felle aceto ⁊ mirrha.vt.ſ.ꝗ fel
venenaret.mirrha amarificaret.acetuʒ
quod eſt penetratiuũ venenum ⁊ amari
tudinem per totum corpus deduceret.
¶ Quinto quantum ad manus.habuit
eim manus ligatas vinculis amoris qñ
ſ.fuit flagellatus ad columnã. Eccle.vi.
Ne accidieris in vinculis eius.¶ Habuit
manus perforatas largitate muneris.
p̃s.Aperis tu manũ tuam ⁊ imples om
ne animal benedictione.Habuit crucifi
xas in exempluʒ penitentię finalis.Cla
uus autem quo homo affigit eſt timor
dei.p̃s. confige timore tuo carnes meas
In his quinqʒ ſenſibus ideo voluit cir
cuncidi vt culpaʒ eue ſanaret.⁊ nos cir
cuncidi doceret.Eua quidem in circun
ciſas habuit aures quãdo ſuggeſtiõi ſer
pentis eas accomodauit. Oculos quan
do pomum vetitum aſpexit. Olfactum
quãdo pomi odorem ſenſit ⁊ ſua mens
inde allectata fuit.Guſtum quando po
mum comedit.Manus quãdo ip̃as ad
illud extendit.¶ Nos etiam debemus
in his quinque ſenſibus circuncidi ſci
licet in viſu laſciuie conſideratione. Qr
ſicut dicitur Hieremi.ix.Aſcendit mors
per feneſtras veſtras.Jn auditu de noci
ua auditõne ſcilicet detractõnis.Eccle.
x.Si mordeat me ſerpens in ſilentio ni
hil eo minus habet q̃ occulte detraxit
Jn loquela adulationis praue Jſai.xiij
Syrena in delubro voluptatis. Jn olfa
ctu a ſuperuacua odoris requiſitõne.q̃a
ſicut dicit Jſai.iij.Erit ꝓ ſuaui odore fe
tor.Jn lingua in verborũ conſideratiõe.
Exodi.vi.Jn circunciſus labijs ego ſuʒ
Jn manibus a remiſſa operatõne. Jſai.
x.Remiſſas manus ⁊ ſoluta genua erigi
te ⁊c.¶ Sermo.lij.¶ Eodem die ſermo
ſecundus.

POſtquam conſumati ſunt dies
octo vt circunciderctur puer
⁊c̃.Luce.ij.humana natura i
adaʒ adeo fuit corrupta q̃ omnes ab ip
ſo ꝓpagati corruptõem traxerunt. quia
ſi maſſa corrupta fuerit ⁊ delibatio vitia
ta.Et quãuis deus animã puram infun
dat.tamen ex vaſe ideſt corpore corrum
pit ⁊ vitiat. Jdeo deus a principio po
ſuit remedia ⁊ contra ip̃m peccatum in
ſtituit que etiam xp̃s humilitatis cauſa
aſſumpſit.que quidem ſunt quinqʒ ſicut
Hugo.dicit de ſancto victore.¶ Primuʒ
fuit oblatio.⁊ iſtud incepit in abel ⁊ du
rauit vſqʒ ad diluuium.Et iſtud reme
dium xp̃s aſſumpſit qui quattuor ꝓ no
bis deo obtulit.ſ.carnem in ſatiſfactio
nem.Adam enim debebat ſatiſfacere ⁊
penã portare.xp̃s aũt penam ſuſtinuit ⁊
ſic ſatiſfecit.p̃s.Que nõ rapui tũc ex ſol
uebam.Jſa.liij.Diſciplina pacis noſtre
ſup eũ.Leo.n.timet qñ catulus flagella
tur:quãto magis catulus timeret ſi leo
nẽ flagellari videret. Sic ⁊ nos debemꝰ
timere qñ xp̃m videmꝰ ſic flagellatũ eẽ.
¶ Scd̃o obtulit ſanguinẽ in redẽptiõeʒ
nr̃am.i.Pet.i.Nõ corruptibilibus auro
vel argẽto redẽpti eſtis de vana vr̃a con
uerſatõe ſʒ p̃cioſo ſanguine agni imacu
lati xp̃i.Solẽt nãqʒ qui p̃ciũ pſoluũt ip̃ʒ
p̃ciũ numerare vel appẽdere vel menſu
rare.xp̃s aũt ſanguinẽ ſuũ dedit in preci
um ſine numero.põdere ⁊ mẽſura. Ter
tio obtulit aĩam ſuã in recõciliatiõeʒ.ij.
Corĩ.v.Oĩa aũt ex deo qui reconciliauit
nos ſibi p xp̃m.Et quia recõciliator dum
ſe interponit aliquando a partibus vul
neratur.ſic xp̃s vulneratus fuit a deo.
Jſai.liij.Propter ſcelus populi mei per
cuſſi cum ab homine fuit vulneratus.
zacha.xiij.His plagatus ſũ i domo eo
rũ q̃ dilexerunt me.¶ Quarto obtulit

diuinitatē in fruitionē. Et ista ē beatitu
do cōis nobis ⁊ angelis. Jo.xvij. Hec ē
vita eterna vt cognoscāt te solum veruз
deũ ⁊c. Jn christi tamē humanitate hō i
quinqз sensibus beatificat̃ p̃ angelis .s.
i visu q: videbit xp̃i hũanitatē. Jn audi
tu quia audiet christi dulcissimā vocem.
Jn olfactu: q: sentiet de corpore christi
mirum odoreз. Jn ore: quia loquet̃ ore
ad os cum christo. Jn tactu q: amplexa-
bit̃ ipsuз xp̃m. ¶ Secũdũ remediũ fuit
sacrificiũ. Et istud incepit in noe ⁊ dura
uit vsqз ad abrahaз. Jstud aũt xp̃s obtu
lit quādo in ara crucis p̃ri se sacrificiuз
imolauit. di aũt Leuit̃.vi. Omne sacrifi
ciũ sacerdotũ igni cōsumet̃. Et iō chri-
stus vt acceptabile sacrificiuз fieret fuit
quintuplici igne inflāmatus. s. igne di-
uinitatis. Hebr̃.x. Deus noster ignis cō
sumens ē. Jgne amoris. Luce.xij. Jgneз
veni mittere in terrā. Jgne doloris. Ma
thei.xvi. Tristis ē anima mea vsque ad
mortem. Jgne passionis. p̃s. Ossa mea si
cut cremiũ aruerũt. Et igne ꝯpassionis
Uidens.n. matrē sic āgustiari: ⁊ sic apo
stolos dispergi magno cepit in corde cō
passionis igne cremari. p̃s. Cōcaluit cor
meum intra me ⁊c. Et q: isto quintupli-
ci igne fuit circũdatus. Jdeo a plāta pe
dis vsqз ad verticeз capitis fuit inflam
matus. Ezech.xxviij. Ab aspectu lũboꝝ
eius. ⁊ deorsum ignis ⁊ a lumbis ei⁹ sur
sum quasi aspectus splēdoris visio ele-
ctri. ¶ Tertium remediũ fuit decimatō
⁊ istud incepit in abraham ⁊ in melchi-
sedech. ⁊ durauit vsque ad christũ. Sed
tamē notādũ ꝙ sũt decime reꝝ. istas xp̃s
nō soluit q: nihil habuit. Mat.viij. vul
pes foueas habēt ⁊ volucres celi nidos
⁊c. Et sunt decime dieꝝ. Jstas xp̃s soluit
qñ.xl. diebus ⁊ noctibus ieiunauit. Sũt
decime p̃ceptoꝝ. Deus.n. multa prece-
pta hoi dedit. Decem aũt sibi retinuit.
istas ēt xp̃s seruauit ⁊ soluit q: legem p-
fecte adimpleuit. Mat.vi. Nō veni sol-
uere legē sed adimplere. Sũt decime or
dinũ. deus.n. fecit nouē ordines ange-
lorum ⁊ decimũ hominũ. xp̃s aũt nouē
oues.i. nouē ordines dimisit in deserto
i. in celo. ⁊ decimũ. s. hominē venit que-
rere in mũdo ⁊ ip̃m tāquā decimā rep̃

sentauit patri suo. ¶ Quartũ remediũ
fuit circũcisio. ⁊ istud xp̃s hodie accepit
cũ tñ non indigeret. Jn pctō nāqз origi
nali quatuor sunt. s. culpa. fomes. priua
tio gratie. ⁊ carētia visionis dīne. Jn cir
cũcisione eim auferebat̃ culpa nr̃a: debi-
litabat̃ ꝯcupiscētia. ꝯferebat̃ gr̃a. tolle-
bat̃ diuine visiōis carētia. Sз q: ianua
nōdum erat aperta. ideo ipse non pote-
rat frui visione diuina. Christus ergo
nō indigebat circuncisiōe. quia in ipso
nulla fuit originalis culpa. nec in carne
sua aliquis fomes. vel aliqua ꝯcupiscen
tia. nec habuit priuationē: sed plenitudi
nem gratie. etiam in terra degens frue-
batur diuina visiōe. Uoluit tamē circũ-
cidi vt verum corpus humanũ se assum
psisse ostenderet. Cum.n. christus fuerit
verus deus ⁊ verus homo. Quidam ta
mē dixerũt ipsum nō fuisse deũ sicut ar-
riani. Quidam ip̃m nō habuisse verum
corpus humanũ: sed fantasticũ sicut ma
nichei. ideo ioānes vtrunqз errorem ex
cludens dicit. i. Joan.v. Tres sunt q te-
stimoniũ dant in celo. pater. verbum. ⁊
spũs sanctus. q:.n. christus fuerit natu
re celestis. i. diuine. testimoniũ dat p̃r:
cum dixit. Hic est filius meus dilectus.
⁊c. Testimoniũ dat filius: cum ait. Ego
⁊ pater vnum sumus. Testimonium dat
spũs sanctus qui super ip̃m in specie co
lumbe apparuit. ꝙ auteз fuerit verus
homo testimoniũ dat spũs. aqua ⁊ san-
guis. Ad compositōem eim homis duo
requirunt̃. s. anima rōnalis ⁊ corp⁹ hu-
manũ. ꝙ autē habuit animā rōnaleз pa
tet ex eo ꝙ inclinato capite tradidit spi
rituз. Quod vidēs centurio ait dicens
Uere filius dei erat iste. ꝙ vero habuit
verum corpus humanuз. pз ex eo ꝙ ex
corpore eius exiuit sanguis ⁊ aqua. ⁊ iō
postꝙ ioānes dixit. Spũs. subdit aqua
⁊ sanguis. Cũ.n. ad ꝯpositōem corporis
humani quatuor elemēta cōcurrāt. s. ter
ra aqua aer ⁊ ignis. Et ad vegetationeз
eiusdē quatuor humores cōsimiles illis
cōueniāt videlз sanguis. colera. flegma
melācolia. Jdeo vt veritateз hũani cor-
poris ioannes demonstraret. Unum ex
elementis. s. aquam. ⁊ vnuз ex humori-
bus. s. sanguinem a parte posuit vt ex

hoc ostenderet corp⁹ christi ex quatuor
elemētis componi ꝛ ex quatuor humori
bus vegetari. ¶ Quintū remediū fuit
baptismus. Est autē triplex baptismus
quē christus assumpsit. s. fluminis. san/
guinis. ꝛ flaminis. ☞ Baptismū flumis
accepit vt aquas sanctificaret. Oia eim
elemēta erant imūda: sꝫ ipse scificauit.
Terrā. s. per ipsaꝫ gradiēdo. Aquā: i ip/
saꝫ se baptizari faciēdo. Aerē nō sub te/
cto: sꝫ in aere patiēdo. Ignē spūm sctm̄
in specie ignis mittēdo. ☞ Secūdo: ba/
ptizari voluit baptismo sanguis: vt scꝫ
nos a peccatis nostris lauaret. Apoca.
i. Lauit nos a pctis nr̄is i sanguie suo.
Et ibidē. Lauerūt stolas suas: ꝛ dealba/
uerūt eas in sanguine agni. Ex quo pꝫ
ꝙ sanguis xp̄i habꝫ dealbare instar la/
ctis. Lac. n. dr̄ sanguis dupl'r. coctus. s.
igne amoris ꝛ doloris. Uere igit̄ sāguis
xp̄i ē instar lactis: qui nō duplicit̄ sꝫ qua
druplicitur fuit excoctus. s. igne amoris
doloris. passiōis. ꝛ cōpassiōis. de quib⁹
supra dictū est. ☞ Tertio fuit baptizatus
baptismo flaminis Luce. iiij. Jesus aūt
spū sancto plenus regressus ē a iordane
vt de plenitudine sua nobis effūderet.
Jo. i. De plenitudine eius omnes acce/
pimus. In alijs. n. sanctis fuit plenitu/
do instar vasis: q꞉ habuerunt grām suf
ficientem. In beata virgine plenitudo
instar fontis. q꞉ habuit grām iugit̄ ema
nantē. In xp̄o plenitudo instar flumis:
q꞉ hūit grām omnib⁹ affluentem.

Sermo. liij. ¶ De eodē festo Sermo. iij.

Vocabitur nomē eius hemanuel.
Ysa. vij. Circūcisio fm̄ Berū.
ptinet ad veritatē hūanita/
tis. Nomē vero gloriā indicat maiesta/
tis. Hūit aūt xp̄s quatuor noia ꝓpria ꝛ
quatuor cognomina. ☞ Propria nomia
sūt xp̄s. iesus. filius dei. ꝛ hemanuel.
¶ Primum ergo nomē ei⁹ est Jesus: qđ
iterpretat̄ salus. Ipse eniꝫ saluauit nos
a peccato originali: mortali: ꝛ veniali. iō
dicitur Matthei. i. Ipse enim saluum
faciet populuꝫ suuꝫ a peccatis eorum.
Ad ista tria peccata sanāda christus tri
plex vulnus accepit. scilꝫ vulnus late/
ris vt sanaret originale peccatum: quia
eua de latere viri est formata a qua ori/
ginale incepit. Uulnus manuū vt sana
ret actuale: quia in manib⁹ operatio de
signat̄. Uulnus peduꝫ vt sanaret venia
le: quia per pedes designantur effectus.
¶ Scdm nomen est christus: qui inter/
pretat̄ vnctus. Fuit eniꝫ vnctus a pr̄e
vnctione carismatis. ps̄. Unxit te deus
ꝛc̄. A matre vnctione lachrymatōis scꝫ
in morte. Thobie. x. Flebat igitur eius
mater irremediabilibus lachrymis ꝛc̄.
A magdalena vnctōe deuotōis. Joan.
xij. Maria accepit libraꝫ vnguenti nar
di pistici ꝛc̄. A iudeis vnctiōe sanguinis
Geū. xxxvij. Tulerunt tunicaꝫ eius: ꝛ in
sanguine edi quem occiderāt tinxerunt
¶ Tertiuꝫ nomen ē filius dei. Et ꝙ hoc
nomen sibi cōueniat multis modis ostē
ditur. vt dicit Hyllarius de triplici no/
mine. Luce. i. Filius altissimi vocabit̄.
Natiuitate q꞉ ex eo nō potest nasci nisi
deus. ps̄. Ex vtero ante luciferuꝫ genui
te. Natura: quia eandē cū patre habuit
naturam. Joa. x. Ego ꝛ pater vnum su/
mus. Potestate. Joā. v. Quecūqꝫ pater
fecerit: hec ꝛ filius similit̄ faciet. Profes
sione. q꞉ professio siue ꝓtestatio facta est
a patre de celo. Marci. i. Tu es fili⁹ me
us dilectus. Ab apostolo in mundo.
Matthei. xvi. Tu es christus filius dei
viui. Ab angelis de paradiso. Luce. i.
Hic erit magnus ꝛ filius altissimi voca/
bit̄. A demonibus de inferno. Lu. viij.
Quid mihi ꝛ tibi iesu fili dei summi.
¶ Quartum nomē est hemanuel. quod
interpretatur nobiscum deus. Ipse eim
est nobiscuꝫ generaliter per potentiam
Hebre. i. Portans omnia verbo virtutis
sue: specialiter per gratiam. Matthei.
xviij. vbi sunt duo vel tres congregati i
nomine meo ꝛc̄. Singulariter per natu
re vnioneꝫ. Joan. i. Uerbum caro fa/
ctum est.: ꝛ habitauit in nobis. Sacra/
mentaliter: per sui corporis dimissioneꝫ
Matthei vltimo. Ecce ego vobiscū sum
omnibus diebus ꝛc̄. ¶ Secundo habu
it quattuor cogomina: quaruꝫ primum
traxit a patria. Et sic deus est iesus na/
zarenus qui interpretatur flos. Ipse. n.
floridus fuit ꝛ odoriferus. Juxta illud
Genesis. xxvij. Ecce odor filij mei sicut

odor agri pleni ⁊c̄. Ipse enim tanquaz in agro liliuz cādens in natiuitate. Cāti.ij. Ego flos campi ⁊ liliuz conualliū. Fuit viola liuida in flagellatione. Ysa.liij. Liuore eius sanati sumus. Fuit rosa rubens in passione. Ecclesiastici.xxiiij. Quasi plantatio rose in hierico.

¶ Secunduz cognomē traxit a ꝓuincia. Et dictus est iesus galileus a galilea. Galilea namq3 interpretatur transmigratio. Christus assumpserat mortalitatem quo ad corpus. Passibilitatem quo ad animaz. Multiplicez miseriam: quo ad vtrūq3. ¶ Sed in resurrectione transmigrauit de ipsa mortalitate ad immortalitatem quo ad corpus. De passibilitate ad impassibilitatez quo ad animaz. De miseria ad gloriā quo ad vtrūq3. Leo papa post passionem. Infirmitas in virtutem. Mortalitas in eternitatem. Contumelia in gloriaz. ¶ Tertium cognomē traxit a parentela ⁊ ꝓgenie sua. Et sic dictus est Jesus filius dauid. Inter ceteras virtutes dauid habuit humilitatē ⁊ pietatez ac gratie plenitudinem. Fuit filius dauid non tātuz carne sed morum similitudine. Habuit enim humilitatez. Matthei.xi. Discite a me: quia mitis sum ⁊ humilis corde. Pietatem. Luce.xix. Uidens ciuitatez fleuit super illam ⁊c̄. Gratie abūdantiaz. ps. Unxit te deus deus tuus oleo letitie ⁊c̄. ¶ Quartuz cognomen traxit ab ipso euentu. Et sic dictus est Jesus crucifixus. Marci.xvi. Jesum queritis nazarenuz crucifixum. Pulchruz eniz est cognomen quod ostendit eius victoriam ⁊ triumphuz: quia per passionem de demonibus triumphauit. Coll.ij. Expolians principatus ⁊ potestates ⁊c̄. qđ ostendit eius meritum: quia merito passionis gloriaz resurrectionis meruit. Phil. scđo. Humiliauit semetipsum factus obediens vsque ad mortem. quod nobis prebet exemplum: vt si volumus cum eo regnare in celo: studeamus pro ipso pati in mūdo. i. Petri.ij. Christus passus est pro nobis. vobis relinquens exemplum.

¶ Sermo .liiij. ¶ Eodem die

¶ Sermo quartus.

Vocabitur nomē eius magni consilij angelus. sumptum est. Ysaie.ix. Angelus eniz nomē officij: nō creature est. Christus ergo dicit angelus nō quantū ad naturaz: sed quantuz ad officium. ¶ Notanduz autē q̄ christus hūit quattuor nomina officialia: ⁊ quattuor nomina cōia. ¶ Primuz est angelus: qđ sibi competit ab officio nunciādi. Homo quidez afficiebat circa vana. circa carnalia ⁊ terrena. Et vēit christus ⁊ nobis cōtra vana nūciauit eterna. i. Joannis.ij. Hec est ꝓmissio quaz ipse ꝓllicitus ē vitaz eternaz. Contra carnalia annunciauit spūalia. Ephes.i. Benedixit nos in omni benedictione spūali in celestibus in christo. Cōtra carnalia ⁊ terrena annūciauit celestia. Unde quosdā obstinatos reprehēdebat dicens. Joannis.iij. Si terrena dixi vobis ⁊ non creditis ⁊c̄. ¶ Secunduz est magister: qđ nomen sibi competit ab officio docēdi. Docet .n. tres vtiles lectōes. đ quibꝰ dicit Augu. Christus est qui docet audiamus. timeamus ⁊ faciamꝰ. Debemꝰ eiz ipsuz audire sicuti magistruz discipuli. Ysaie.l. Dedit mihi aurē vt audiaz quasi magistruz. Timere sicut dominū serui. Malach.i. Si ego dñs: vbi ē timor meus. Ipsuz honorare: eius precepta faciēdo: sicut patrez filij. Ibidem. Si pater ego sum vbi est honor meus. ¶ Teritus est medicus. qđ nomē sibi competit ab officio sanādi. Homo fuerat infirmatus ex nimia comestione: quādo. s. adaz pomuz vetituz comedit. Eccle.xxxvij. propter crapulaz multi obierūt. Ex corrupto sanguine Ysa.i. Manus vestre sanguine plene sunt. Ex nimia infrigidatione. Hiere.vi. Sicut frigidaz facit cisterna aquaz suaz ⁊c̄. Ex superfluo ⁊ corrupto humore. ps. Corrupti ⁊ abhomiabiles facti sunt ⁊c̄. Primā infirmitatez sanauit per diete obseruatōem. quādo q̄draginta diebus ieiunauit. Secundaz per minutionez: quādo i pedibus ⁊ brachijs perforatus fuit. Tertio per sudorē quādo sanguineum sudorem effudit. ¶ Quarto per amare medicine sumptio-

nez:quādo vinuz myrrhatuz ⁊ fel i cru
ce assumpsit. ¶ Quartuz nomen est ad/
uocatus:quod sibi competit ab officio
aduocādi. Allegat aūt in sua aduoca/
tōne dei innatā misericordiā. Jone.iiij.
Scio q̄ꝛ tu deus es clemēs ⁊ misericors
es ⁊c̄. Hominis multiplicē miseriā. Geñ.
viij. Sensus ⁊ cogitatio humani cordis
in malū prona sunt ab adolescētia sua.
Et suiipsius sanctificationē exhibitam.
Joā.xvij. Opus cōsumaui qd̄ dedisti mi
hi vt facerē. ¶ Secūdo habuit quatuor
nomina cōmunia vt dicit Jsido. ¶ Pri
muz est eloy.i.deus. Est autē ſm Dama.
idez q̄ currere ⁊ fouere. ardere. ⁊ cōside
rare. Jpse eim in nobis currit:⁊ currere
nos facit per operatōem sollicitā. Ro/
ma.ix. Non ē volētis neqz currentis ⁊c̄.
Fouet dando perseuerātiaz. Phil.ij.
Deus ē qui operat̄ i nobis velle ⁊ perfi/
cere. Ardet dando charitatez ignitam.
Deut.iiij. Deus noster ignis ꝯsumens ē
Considerat per sapiētiā ꝓfundā. Eccl.
xxiij. Oculi dñi mlt̄o plus lucidiores su/
per sole. ¶ Scōm nomē ē adonai.i. do/
minus. Sicut eniz dicit Cyprianus. Do
min⁹ debz habere terrorē. ordinationē.
⁊ amorē. Hiere.x. Quis nō timebit te
o rex gentiū. Debet amari. Matth.xxij.
Diliges dominū deū tuū ex toto corde
tuo. Debz eius ordinatio seruari:q̄ꝛ sa/
piēter ordinat vniuersa. Sap.vij. Jpe sa
piētie dux est ⁊ sapientiuz emendator.
¶ Tertiuz est sabay.i.omnipotēs. q̄uis
autē sit omnipotēs:tria tamē sunt que
nō pōt. Nō eim pōt penitenti veniā de/
negare.ij.Timo.ij. Negare semetipsum
nō pōt. Nec pōt inuito gratiā afferre si
cut Ansel's ait. Nec pōt innocētē puni/
re. Geñ.xix. Festina ⁊ saluare:q̄ꝛ nō pote/
ro facere quicq̄ꝫ donec ingrediaris illic.
¶ Quartuz est helyon:qd̄ est excelsus.
Deus.n.habz excelsuz sapiētie. potētie/
⁊ misericordie. Habet autē hō humile in
firmitatis humane quo ad corp⁹. igno
rātie quo ad animā. ⁊ multiplicis mise
rie quo ad vtrunqz. Deus eniz de excel/
so potentie respicit humile infirmitatis
humane:dando virtutē malo resistēdi.
Phil.iiij. Omnia possuz in eo qui me cō
fortat. De excelso sapiētie respicit humi
le nostre ignorātie:dando lumē cogno/
scendi. Joā.i. Jlluminat omnē homiez
veniētez in hunc munduz. De excelso
misericordie respicit humile nr̄e miserie
dando effectuz miserēdi. ps̄. Quomo/
do misereť pater filioꝝ. Propť ista tria
dr̄ in ps̄. Excelsus dñs ⁊ humilia respi/
cit. Licet eim sit excelsus per potētiā. sa/
pientiā ⁊ misericordiā. respicit tamē hu
milia scilz infirmitatez humanam. igno
rantiaz ⁊ miseriā.

Sermo.lv. ¶ De eodē festo ſmo.v.

Vocatum est nomē ei⁹
iesus. Luce.
ij. Jstud nomē iesus ē glorio
suz sua sublimitate. virtuo/
suz sua ptāte. ⁊ delitiosuz sua suauitate.
¶ Sublimitas eniz eius ondiť Phil.ij.
Deus illuz exaltauit ⁊ dedit illi nomen
qd̄ est sup oē nomē ⁊c̄. Jpsuz quidē no/
mē hz in reuerētia deus. iō dr̄. q̄ꝛ de⁹ ex/
altat illuz. Habet in reuerētia angelus.
vnde dr̄. Ut in nomine iesu omne genu
flectať celestiuz. Habet in reuerētia ⁊ ti/
more diabolus. ideo dr̄. Jnfernoꝝ. Ha/
bet in reuerētia creatura rōnalis. iō dr̄.
Terrestriū. Habet in reuerētia creatura
s. rōnalis. iō dr̄. Et ois lingua ꝯfiteať q̄ꝛ
dñs iesus xp̄s i glīa ē dei pr̄is. ¶ Scōo
ē virtuosuz sua ptāte:cui⁹ verbis notať
Mar.vlt. Jn noie meo demonia eijciēt
⁊c̄. De⁹ quidē volēs īfirmitatē nr̄am sa/
nare. p̄mo radices huius īfirmitatis p
hoc nomē euellit. Aufert ēt radicē sup
bie. iō dr̄. Jn noie meo dmonia eijcient.
Demō.n. ē rex sup oēs filios supbie: vt
dr̄ Job.xli. Aufert ēt radicē auaritie. iō
serpētes tollēt. Auarus.n. instar serpen
tis terrā comedit. Aufert radicē luxu/
rie:iō dr̄. Et si mortiferū quid biberint:
nō eos nocebit ⁊c̄. Luxuria.n. totuz ho/
minē venenat. Juxta illud ꝓuerb.xxiij.
Sicut regulus venena diffundet. Abla
tis radicibus infirmitatis sanātur acci/
dentia que ꝯfuerunt remanere post īfir/
mitatez sicut lāguor ⁊ ponderositas ad
bonū:iō subdiť. Super egros manus i
ponent ⁊ bene hēbūt. deinde tot⁹ hō re
nouatur ⁊ ad statū pristinū ꝑducit. iō se
quiť. Linguis loqueť nouis. ¶ Tertio
est delitiosuz sua suauitate. Delectat nā

q̄z gustū sua dulcedine. Si qs bolum in
ore suo hēret q ex oi pte melle circūdatū
eēt multā dulcedinē sentiret. Istud no/
mē iesus triplici dulcedine ē iuolutū.s.
dulcedine diuinitatis: carnis ꝛ aīe. Iste
eīz tres substātie dulcissime sunt in xp̄o:
qbus nomē iesus ē iuolutū. Et iō suaue
est atq̄z dulcissimū. ¶ Scđo delectat au
ditū p melodie suauitatez. Sonus nāq̄z
melodie ꝯsurgit ex flatu in vas musicū.
Flatus ē diuinitas: vas musicū ē corpus
dn̄icū. Et ex hac duplici natura: diuina
scz ꝛ humana. ꝯsurgit tanq̄ sonus musi
cus hoc nomē iesus: qđ spūalē auditū
delectat. Bern̄. Jesus in ore mel: in aure
melos ꝛ in corde iubilus. ¶ Tertio dele
ctat visuz p speciei amenitatem. Oculus
nō delectat circa colores extremos.s.al/
buz vel nigrū: sed circa medios colores.
Color albus q est visus disgregatiuus ē
ipsa diuinitas: ad cuius aspectum ocu/
lus cordis nō pōt assurgere pre sue lucis
imēsitate. Color niger est humanitas ei⁹
in passiōe eius nimiuz denigrata. Ad cu
ius aspectuz oculus nō pōt assurgē pre
nimia ꝯfusione. Jōq̄z xp̄s qđdā tēpera/
mentuz fecit: ꝛ nomē iesus sibi iponi vo
luit. qđ est q̄si color medius ex albo diui
nitatis ꝛ nigro hūanitatis causatus: cū
sibi ꝯpetat rōne vtriusq̄z nāe. ¶ Quar/
to delectat olfatū pre odoris magnitudi
ne. In xp̄o nāq̄z fuerūt tres spēs aroma
tice.s. balsamū nāe diuine: cinamomuz
deuote aīe ꝛ myrrha carnis mortificate.
Ecc.xxiiij. Sicut cinamomū ꝛ balsamū
aromatizās. Ex his cōsurgit aromatic⁹
scz hoc nomē iesus. qđ est ꝯditum balsa
mo diuinitatis p̄ciose: cinamomo deuo
te anime. ꝛ myrrha carnis mortificate.
¶ Quinto delectat tactuz pre sui molli/
tie ꝛ lenitate. Tactus non delectat circa
dura sz mollia. Nec circa aspa: sz māsue/
ta. Nec circa rigida: sed flexibilia. Olim
deus erat durus ad iferendum iustitiā.
Sap̄.xi. Illos tāq̄ durus rex iterrogās
ꝯdēnasti. Erat rigidus ꝛ inflexibilis ad
veniā. Habebat aspitatē: p seueritatē ni/
miā. Job.xxx. Mutatus es mihi in cru/
delē. Sed mō xp̄s est vnctus. p̄s. Unxit
te deus deus tuus oleo letitie pre cōsor/
tibus tuis ꝛc̄. Et ideo factus est mollis
ad misericordiā: flexibilis ad veniā: mi/
tis ad gratiam.

Sermo.lvi. ¶ De epiphia dn̄i sermo.l.

Ecce magi ab ori
ente venerūt ꝛc̄. Mat.ij. Xp̄s
in hūc mūdū venit: vt regnū
suū recuparet: ꝛ dyabolū iuasorē eijcēt.
Joā.xij. Nūc iudicium ē mūdi: nūc prin
ceps huius mūdi eijciet foras. Et iō mi/
lites sue curie.s. angeli ad ip̄m venerūt:
vt sibi grās agerēt dicētes: Glīa in altis/
simis deo. Deide visitauerūt eū popula
res.s. pastores: vt eius dn̄m recognosce/
rēt. Hodie visitauerūt eū p̄ncipes ꝛ baro
nes vt sibi fidelitatem facerēt ꝛ munera
offerrēt. ideo dr̄: Ecce magi venerūt ꝛc̄.
Circa istos magos tria ponunt. ¶ Prio
eoꝝ sapia. Dicunt.n. magi a sapia. Naz
grece phs: hebraice scriba: latine sapiēs.
p se magus vocat. Eoꝝ aūt sapia in hoc
appet q̄ xp̄z sapiēter q̄siuerūt: ex eo.s. q̄
habuerūt desideriū in q̄rēdo: studiuz in
iterrogādo ꝛ māsuetū aīuz i acqescēdo.
ꝛ q: ista habuerūt: iō xp̄z iuenire merue/
rūt. Magnū.n. desideriū habuerunt: q:
singulis annis sup mōtē victorialē ascē
debāt: ꝛ deū vt stellam a balaā ppha p̄di
ctā eis ostēderet exorabāt. Sap̄.vi. Pre/
occupat q se ꝯcupiscunt vt sese illis p̄or
ondat. ¶ Scđo habuerūt studiū in iter/
rogādo dicētes: Ubi est q nat⁹ est ꝛc̄. In
terrogauerūt eū a sapiētibus.s. legis do
ctoribus. Thob.iiij. Cōsiliū semp a sapiē
te pergre: iō magi vt sapiētes iterroga/
uerunt in hierl'ez vbi erāt scribe ꝛ legis
doctores de re vtili ꝛ necessaria non cu/
riosa. Eccs.vij. Ne dicas qđ putas cause
est q̄ p̄ora tpa meliora fuerūt q̄ nūc sūt
ꝛc̄. Interrogauerūt aīo iueniēdi ꝛ addi
scēdi nō tētādi. Un̄ dr̄ Mat.xxij. Inter/
rogauit eū vnus legis doctor tentās euz
ꝛc̄. ¶ Tertio habuerūt qetuz aīuz acqe/
scēdo. Triplex.n. istructio facta est eis.
Una a celo p stellā: alia ab hoie p ppheō/
tā. tertia a deo p reuelatōez iternā. Acq
rūt ergo stelle eius ducatū sequētes pro
phetie locū q̄rētes: ꝛ ispiratōi diuine ad
herodē nō reuertētes. Sz multi sunt q
istructōib⁹ creaturaꝝ nō acqescūt: cū di
dicat Rom̄.i. Inuisibilia dei a creatura

mũdi per ea que facta sũt intellecta ꝯspi
ciunt: ⁊ verba dei ꝯtẽnũt. Prouer.i. Sa
pientiã atq; doctrinã stulti despiciũt: ⁊
diuinã ĩspiratõẽ extinguũt.i. Thes.v.
Spm̃ nolite extiguẽ. ¶ Scd̃o ponit eo
rũ sollicitudo ⁊ diligẽtia cũ dr̃: Ab orien
te venerũt. Hiero. Voluit aũt deus ꝑmi
tias gẽtiũ vocare potius ab oriẽte q̃ ab
alia regiõe. Ex eo ꝙ regio oriẽtalis erat
odiosa ac imũda ⁊ maledicta. Odiosa q
dẽ erat ex eo ꝙ ibi orta erat ꝑma ꝓuari
catio. Voluit ergo dñs vt vbi fuerat ꝑn
cipiũ nr̃e preuaricatõis: inde ꝓdiret in
gẽtibus ꝑncipiũ nr̃e viuificatõis. Hinc ẽ
ꝙ dñs in cruce positus dorsum hũit ver
sus oriẽtez: vt ait Dam̃.li.iiij. Ad signifi
cãdũ ꝙ culpã ibi ꝯtractã post dorsũz po
suerat: nec vlterius ipsi⁹ recordari vole
bat. ¶ Scd̃o erat imũda: q: fuit ꝑma ef
fusiõe sanguis.s. abel fedata. ⁊ ꝑ fumuz
icẽsoꝝ idolatriaꝝ maculata. Et iõ volu
it deus vt q̃ imũda fuerat ꝑ effusionem
sanguis: mundaret ꝑ appitionẽ noui sy
deris. Hinc est ꝙ dñs in celũ ascẽdẽs ad
oriẽtez ascẽdit. Juxta illõ ps. Quis ascẽ
dit sup celũ celi ad oriẽtẽ vt ꝑ sacrã ascẽ
sionẽ sui corpis mundaret ĩfectio aeris.
¶ Tertio erat maledicta: q: prima male
dictio ibi fuit data qñ dixit Geñ.iij. Ma
ledicta terra in ope tuo. Voluit igit de⁹
vt vbi ortuz hũit maledictio ꝑma ibi ori
ret gẽtibus ꝑma bñdictio. Hinc est ꝙ lz
iudei adorẽt ad occidẽtez. Saraceni ad
meridiẽ. Xpiani ad oriẽtez ex eo ꝙ ꝑma
bñdictio grẽ inde venit. Sap.xvi. Opor
tet ꝓuenire solez ad bñdictõem tuaz ⁊c̃.
¶ Tertio ponit aduẽtus ipsoꝝ cã moti
ua cũ dr̃. Vidim⁹.n. stellã eius in oriẽte.
¶ Circa qđ notãdũ ꝙ ꝑ q̃ttuor ad veniẽ
dũ moti sũt. ¶ Primo ꝑ stellã appentẽ.
Videbãt.n. ipsam ab aliis differre situ:
q: nõ erat in firmamento cũ fixis. Nec in
ethere cũ ceteris planetis: sz in aere vici
na terre. In motu: q: s̄m Dam̃. qñq; mo
uebat ab oriẽte i occidẽtez. qñq; ex aqlo
ne i austrũ. ⁊ qñq; ab oriẽte in meridiẽ: ⁊
a meridie i aqlonẽ. Sic eiz s̄m Chry. Ja
cet palestina respectu ꝑsidis i luce: q: lu
cez suã nõ poterat solis claritas obum
brare. In illuminatõis tpe: q: nõ solũ in
nocte sed ẽt in die lucebat. In illumi
nationis interpolatõe: q: qñq; occulta
bat: ⁊ qñq; apparebat cum alie stelle nõ
occultent nisi per extrinsecũ ĩpedimen
tũ. ¶ Scd̃o moti sũt ad veniẽdũ ꝑ ãgelũ
ĩperantẽ. Augu. in sermone: Si victur⁹
es. A qbus magi audierũt ꝙ talis stella
pueruz tantũ significaret: ꝑfecto ab an
gelis aliqua monitõe reuelatõis. ⁊ sub
dit: Potuerũt illis angeli dicere. Ite ⁊
adorate eũ vbi natus ẽ ⁊ simul iudicate
qualis: quãtusq; ⁊ q natus sit. ¶ Tertio
moti sunt ad veniendũ per pueruz allo
quentẽ. Nã sicut refert Chrys. magis su
pra montẽ existẽtibus stella hñs formaz
pueri paruuli in cuius capite erat crux
ad eos descendit. eisq; dixit vt in iudeaz
ꝑgerent: ⁊ ibi natum puerũ inuenirent.
¶ Quarto moti sunt ad veniẽdũ per di
uinã ĩspiratõez reuelãtẽ: vnde dicit Leo
Preter illã stelle speciẽ que corporeũ ici
tauit obtulit cũ fulgẽtior veritatis radi
us eoꝝ corda perdocuit: Berñ. Profe
cto q magos adduxit ipse ⁊ istruxit. ⁊ q
per stellaz foris amouit: ipse in occulto
corda edocuit. Isti sũt quattuor nun̄cij
per quos xp̃s nos ad se vocat. s. per pre
dicatoꝝ ĩstructõem. isti sunt angeli dei.
Per sue gratie oblatõez. ista ẽ stella dei.
Per iteriorez admonitõez. ista est ĩspira
tio dei. sue passionis memoratõez. ista si
gnificat per puerũ dei q in capite cru
cez gerebat. sed tamẽ multi sũt adeo ob
stinati ꝙ ad ipsuz venire ꝯtẽnunt. vnde
ait Prouer.i. Vocaui ꝑ eos nũcios am
monẽdo ⁊ renuistis. Extẽdi manũ meã
scz in cruce: ⁊ nõ fuit q aspiceret. Despe
xistis omne ꝯsiliũ meũ.i. ĩspiratõez meã
⁊ icrepatõez meã neglexistis. idest grãz
que vestra vitia arguebat.

Sermo.lviij. ¶ Eodez die Sermo.ij.

O Ece magi ab ori
ente venerũt ⁊c̃. Aduent⁹ ma
gorum describit quãtum ad
tria. ¶ Primo quãtuz ad locũ cũ dr̃: Ab
oriente venerũt ⁊c̃. In oriẽte qdez ortuz
habuit peccatũ inuidie: q: cayn ex inuidia
occidit abel fratrẽ suuz. Peccatũ auari
tie: q: cum cayn deberet offerre munera
spicas corrosas sibi obtulit. Ibi ẽt ortuz
habuit cõfusio ligue. Sed isti bti magi

in oriēte geniti ɔtra vitiū inuidie habue
rūt mutuā charitatē: q2 ɔcorditer ⁊ ami
cabil'r venerūt. ſm tñ eccleſie repreſenta
tionez. Unus erat adoleſcēs. alius vir.
tertius ſenex. Adoleſcētes eīm ɔſueue-
rūt eē temerarij ⁊ p̄ſumptuoſi. Uiri ve-
ro ſupbi ⁊ ābitioſi. Senes iracūdi ⁊ aua
ri ac ſupſtitioſi. Fuit ergo mir͛ q̄ iſti in
qbus erat tāta mor͛ diuerſitas: ſic pacifi
ce venerūt. Yſa. xi. Uitulus leo ⁊ ouis ſi
mul morabunt: ⁊ puer puulus minabit
eos. Per vitulū ſignificat adoleſcēs la-
ſciuus. Per leonē vir ſupbus. Per ouē
q̄ h3 anhelitū fetiduz ⁊ paucitatē dētiū
ſenex itelligit. Iſti ɔcorditer morati fue
runt: ⁊ puer puulus in cunabulis exñs
eos ad ſe benigne minauit. ¶ Scđo con
tra pctm̄ auaritie habuerūt liberalitatē
Un̄ dr̄: Aptis theſauris ſuis ⁊c̄. Nō eīm
eos apuerunt herodi diuiti: ſ3 xp̄o pau-
peri. nec in via: ſed cū ad xp̄m puenerūt
q2 nō ſunt aliq̄ dāda pp̄ter appentiā ſ3
pp̄ter laudē dei ſeu diuinā. Nec ōderūt
vilia: ſed p̄cioſa: q2 theſauros. ¶ Tertio
ɔtra ɔfuſionē lingue: hūerunt ligue vni
formitatē. Nō enim variauerūt: ſed vna
⁊ ɔcordi lingua dixerūt: venimus adora
re euz. Et tñ multa īpedimēta retrahen
tia eis occurrerūt ne ip̄m quererent vel
adorarēt. ſ. difficultas itineris: amiſſio
ſyderis: timor regis: vilitas naſcentis:
paupertas ⁊ penuria mr̄is. ¶ Scđo de-
ſcribit aduentus magor͛ quātuz ad du
catū cum dr̄: Uidimus enim ſtellaz eius
Uoluit autez dñs natiuitatē ſuā potius
per ſtellaz q̄ per aliaz creaturā reuelare
Et hoc ex triplici ratōe. ¶ Primo vt in-
carnatōis myſteriū oſtēderet: Stella. n.
eſt corpus celeſte a luce ſolis irradiatū.
lux ſolis eſt diuinitas que tūc corpus ir-
radiauit qū ſe carni vniuit. Et quoniaz
ſolez nō poſſumus in ſe reſpicere: vide-
mus eius lucē in ſydere in nube ⁊ in mō
te. Lux igit diuinitatis corpori ſe veniēs
a nobis videt tanq̄ i ſydere. Apoc. xxij.
Ego ſuz radix dauid ſtella cādida ⁊ ma
tutina: tanq̄ in nube. Yſa. xix. Aſcendit
dñs ſup leuē nubez. ſ. ſup carnē a pecca
ti pōdere imunē tanq̄ in monte. Yſa. ij.
Erit in nouiſſimis diebus p̄parat⁹ mōs
domus dñi. ¶ Scđa rō eſt vt lingua celi
ſibi teſtimoniū phiberet. Eſt ei3 quadru
plex ligua. ſ. diuina: angelica: humana
⁊ celeſtis. Locuta igit fuit lingua diuia
dicēs p̄s. Filius meus es tu: ego ⁊c̄. Lin
gua autē angelica cū dixit Luce. ij. Nat⁹
eſt vobis hodie ſaluator. Et lingua hu-
mana dicēs. Augu. Quid erat illa ſtella
niſi mirifica ligua celi que narraret glo
riā dei. ¶ Tertia ratio eſt vt magos per
ſenſibilia ad diuina manuduceret. Na3
ſm Dionyſiū triplex eſt ordo aſcendēdi
in deū. ſ. per ſenſibiliū manuductōez. p
itellectualiū operatōez ⁊ per imediataz
vnionē. Magi ergo primo vſi ſunt ſenſi
bili ſtella. deinde itellectuali ⁊ ſpūali p
phetia. Tandez imediate xp̄i preſentia.
¶ Tertio deſcribit cor͛ aduētus quātū
ad finē itentū cū dr̄: Et venim⁹ adorare.
Adorauerūt ip̄m corde: q2 verā de ipſo fi
dez habuerūt. Ore: q2 ipſuz regē deum ⁊
hoiem ɔfeſſi fuerūt. Corpore: q2 ante ip-
ſuz ſe pſtrauerunt. Et opere: q2 precioſa
munera ſibi obtulerunt.

Sermo. lviij. ¶ De eodē feſto ſmo. iij.

Uidimus ſtellam
eius in oriēte ⁊c̄. De iſta ſtel-
la qnq3 legunt. ¶ Primū eſt
ei⁹ appitio: q2 magis i oriēte appuit. No
tādū aūt q̄ i xp̄i natiuitate q̄dā ſtella ap
paruit in aere ſicut iſta de q̄ dr̄ hic. Que
non erat in firmamēto cum fixis: nec in
ethere cū planetis: ſed in aere proxima
terre. Quedā apparuit i mōte: q2 ſ3 nar
ratōez Chryſo. Magis in mōte exñtib⁹
quedā ſtella in forma pueri ad eos deſcē
dit. quedā appuit i circulo aureo ſ3 nar
ratōez Horologij ⁊ Innocētij. ¶ Quedā
apparuit in celo: q2 ſicut refert Albuma
ſar. quedaz puella in celo apparuit que
puerū in vlnis tenebat. ⁊ ſenex iuxta ea3
erat qui eā nō tāgebat. quē puer͛ xp̄iani
vt idē ait deū ſuū eſſe dicūt. Per ſtellam
ergo gr̄a dei ſignificat que apparuit in
aere: in mōte: in circulo ⁊ in celo. Aer. n.
eſt medius iter celū ⁊ terrā p quē ſignifi
cant illi q nec in celū aſcendunt per ſu
perbiā ⁊ preſumptionē. neq3 deſcēdunt
in ifernū per nimiuz iordinatū timorē.
⁊ ſtant in medio per ſpem ⁊ dei amorez.
Et in talibus gratia dei apparet. Ezech.

viij. Eleuauit me spūs inter celuz ⁊ ter/
raz. Et ad hoc significādū homo factus
est medius: fecerat deus creaturā corpo
ralē ⁊ ipsā z i terrā ꝓstrauit. Fecerat pu/
re spūalē que se nimis eleuauit. Ideoqꝫ
fecit hoīem ex vtraqꝫ natura ꝯpositum
scz corporalē ⁊ spūalez: ne aut nimis ele
uet per presumptōem. aut nimis se deij/
ciat per timorē: sed in medio maneat ꝑ
speın ⁊ dei amorē. ¶ Scdo apparuit stel
la. i. diuina grā in monte. i. multis san/
ctis qui sunt eleuati per vite ꝑfectōem.
Prouer. xiiij. Justitia eleuat gentē. Ma
gni per iustificatōez. Roma. viij. Quos
aūt iustificauit hos ⁊ magnificauit. Et
ꝯspicui per exēpli exhibitōem. Mat. v.
Nō pōt ciuitas abscōdi supra montē po
sita. ¶ Tertio apparet in circulo. forma
circularis est pulchra: simpla ⁊ ampla.
Illi ergo sunt forma circularis ꝗ sunt
pulchri per puritatē: simplices ꝑ rectaz
itentionē: ⁊ lati per charitatē. ¶ Quar/
to apparuit in celo. i. in his ꝗ sunt cele/
stes ꝑ ꝯuersatōez. de quoꝝ numero erat
apl's qui dicebat Philip. iij. Nostra con
uersatio in celis est. ¶ Secūdum qō de
ista stella legit est eius occultatio. Fuit
eniz ad tēpus occultata ex diuina pro/
uidentia vt ipsi hierusalē cogerent in/
trare: ⁊ a doctoribus ingrere: vt sic i ore
duorū vel triuz staret omne verbū. Pri/
mus testis fuit apparēs stella. Secūdus
isinuata ꝓphetia. Tertius reuelatio di
uina cuz dicit: Respōso accepto in som/
nis. Isti autē tres nō potuerūt fallere ne
qꝫ falli: scz nec stella: qr ad hoc a deo fue
rat missa. nec ꝓphetia: qr ab incōmuta/
bili veritate fuerat ispirata. nec reuela/
tio diuina: qr imediate a deo fuerat infu
sa. ¶ Notāduz autē ꝙ hec stella in orien
te ⁊ occidēte: idest rome fuerat visa. in
medio occultata est: idest in hierusalem
que in medio terre habitabilis dicit esse
sita. Oriēs ⁊ occidēs signāt natiuitatē ⁊
mortez: mediū autē vitam. Cōsideratio
autē natiuitatis est causa humilitatis.
Humilitas aūt est itroductiua gratie. i.
Petri. v. Humilibus autē dat gratiā. Cō
sideratio autē mortis est causa timoris.
Timor autē est expulsiuus culpe. Ecc. i.
Timor domini expellit peccatū. Cōside/
ratio autez lōgioris vite est causa super/
bie ⁊ vane fiducie. Job. xv. Cūctis die/
bus suis ipius supbit. ⁊ numer⁹ annoꝝ
⁊c. Et sic patet ꝙ i oriēte ⁊ occidēte idest
in cōsideratōe natiuitatis ⁊ mortis stel/
la: idest dei grā ifundit: in consideratōe
medij occultat. ¶ Tertiū qō de ista stel/
la legit est eius antecessio. vnde dicitur
Antecedebat eos. Habuerūt enim magi
tres ductores: scilz stellā: virtutē angeli/
caz ⁊ spūs sancti presentiā. Unde etiam
vt narrat Remigius. Quidā dixerūt ip
sam stellā fuisse angeluz. Alij spūm san
ctū: qui in specie stelle apparuit. Qui er
go vult ad xp̄m ire oportet ꝙ ducatur a
discretiōe bene illuminātē. ⁊ iste est du/
ctor sydereus. Prouerb. iiij. Palpebre
tue precedāt gressus tuos. A timore filia
li bene humiliātē. Et iste ē ductor ange/
licus. Sicut eniz angelus datus est ho/
mini ad custodiā: sic timor custodit. Ec
cle. xxvij. Si nō in timore dn̄i tenueris
te: statiz subuertet dom⁹ tua. Et ab amo
re dei bene inflāmātē. ⁊ iste est ductor di
uinus: scilz ipsa charitas. i. Corinth. xij.
Adhuc excellentiorē viaz vobis demō/
stro ⁊c. Mali autē ducunt ab errore ma
le excecātē. Sapiētie. ij. Excecauit eos
malitia eorū. A timore seruili male hu/
miliātē. ps. Ibi trepidauerūt timore vbi
nō erat timor. Ab amore carnali male
inflāmātē. ps. Supcecidit ignis ⁊ nō vi/
derūt solez. ¶ Quartū quod de ista stel
la legit est eius motio cū dicit. Usqꝫ dū
veniēs. Certe stelle mouētur motu circu
lari. veloci: proprio ⁊ violēto: Mot⁹ au
tez huius stelle nō fuit circularis vel spe
ricus: sed quasi linealis ⁊ rectus. ſm Ba
ma. Nec fuit velox nec rapidus: sed dul
cis ⁊ tēperatus. Augu. Ut xp̄o stella ple
nuz reddat obsequiū: tēperat gradum:
donec magos ducat ad puerū. Nec fuit
violētus vel ꝓprius: sed a diuina proui
dētia ordinatus. Chryso. Cū oportebat
ire magos ibat: quādo autē stare oporte
bat stabat. Nos etiā non debemus mo/
ueri motu circulari per amorē munda/
num: quia in circuitu ipij ambulāt: sed
motu recto per amorez diuinū. Cant. i.
Recti diligunt te. Nec motu rapido per
indiscretū feruorē: sed cum tēperamēto

per discretionẽ. Prouer.xiij. Substãtia
festinata minuet ⁊c̃. Nec motu ꝓprio sꝫ
a deo ordinato:q: nõ debemus sequi ꝓ-
priũ sensum:sꝫ dei beneplacituꝫ. Eccle.
xviij. Post cõcupiscentias tuas ne eas.
¶ Quintũ.ꝙ de ista stella legit est eius
statio:cũ dr:Staret supra. Gratia eiꝫ dei
ꝑ stellaꝫ significata animã stabileꝫ facit.
¶ Primo:q: cõiungit eaꝫ vni non diui-
so scꝫ deo. Ysa:li. Unum vocaui euꝫ: ps:
Unaꝫ petij a dño hanc requirã. ¶ Secũ
do stabili:⁊ eterno. Augu.in lib:cõfessio
nũ. Reddite preuaricatores ad cor ⁊ ihe
rete illi qui fecit vos: state in eo ⁊ stabi-
tis. Requiescite in eo: et securi eritis.
¶ Tertio vniuersalr ꝑfecto. Matth. v:
Estote perfecti sicut ⁊ pater vester cele-
stis perfectus ẽ. ¶ Quarto fini vltimo.
Augu.de ciuitate dei. Ipse ẽ finis desi de
riorum nr̃orum qui sine fine videbit. si-
ne fastidio amabit. sine fatigatione lau-
dabitur.

Sermo.lix. ¶ Eodeꝫ die. Sermo quar
tus.

Ecce stella quaꝫ
viderant magi in oriẽte ante
cedebat eos ⁊c̃. Stella ista ad
tria fuit a deo missa.s.vt esset xp̃o in obse
quium.vt esset magis in ducatuꝫ.vt esset
ipsis ⁊ nobis in gaudiũ. Fuit nãqꝫ xp̃o i
obsequiũ non in fatuꝫ.vñ dr:Usqꝫ dum
veniẽs staret supra vbi erat puer. Fulgẽ-
tius. Christo stella prebuit obsequiũ non
iperiũ. Aug. Non iõ xp̃s ẽ nat⁹ q: illa stel
la extitit:sꝫ illa extitit q: xp̃s ẽ nat⁹: Uñ
si dici oporteret nõ stellã xp̃o:sed christũ
stelle factum fuisse diceremus. Gre. Duꝫ
nõ puer ad stellaꝫ:sed stella ad puerum
cucurrit.si dici licuit.nõ stella:fatũ pue
ri:si fatum stelle his que apparuit puer
fuit. Cõstellationes eim vel signa sub q-
bus aliqui nascunt necessitatẽ inferre ñ
ꝑñt:q: nati sub eodeꝫ signo sunt sepe di-
uersorum morum.diuersoꝝ officiorũ.di-
uersarũ cõditionũ.ꝙ eim sunt diuerso-
rum moꝝ dicit Grego.in omel. Cuꝫ vno
tempore eodẽqꝫ pene momẽto Jacob ⁊
Esau mater fuderit nõ vna vtriusqꝫ vi-
te qualitas fuit.ꝙ sunt diuersoꝝ officio
rum.dicit ideꝫ:Fateri etiã mathematici

solent ꝙ quisquis in aquarij signo nasci
tur:piscatoris misteriũ sortiat. Piscato
res officiũ vt fert Bethulia nõ hꝫ. Rur-
sus quos sub signo libre nasci asserunt.
Trapezetas futuros dicũt. Et trapeze-
tas multarũ gẽtiuꝫ ꝓuincie ignorãt. ꝙ
vero sunt diuersarũ cõditionũ. dic̃ ideꝫ
Gre. In ꝑsarũ frãcoꝝqꝫ terra reges ex ge
nere ꝓdeunt.quibus ꝑfecto nascẽtibus
quis estimet quanti eisdem momentis
horarũ ac tẽporibus ex seruili cõditõne
nascunt. ⁊ tñ regũ filij vno eodẽqꝫ syde
re ⁊ syderũ eodẽ momento cũ seruis na-
ti ad regnuꝫ ꝓficiũt cũ serui qui secum
fuerũt geniti in seruitute moriãt. ¶ Se
cũdo stella fuit magis in ducatu: qđ no
tat cuꝫ dr:Antecedebat eos. Circa quod
notãduꝫ ꝙ dum filij israel in terrã ꝓmis
sionis ꝑgerent quattuor habuerunt du-
ctores scꝫ colũnaꝫ nubis per diem: ⁊ co
lũnam ignis ꝑ nocteꝫ.angelicaꝫ custodi
am. Exo.xxiij. Ecce ego mitto angelum
meũ qui p̃cedet te ⁊c̃: Et diuinam p̃sidẽ-
tiã. Exod:xxiij.vbi cũ diceret deo moy-
ses. Si nõ tuipse p̃cedas ne educas nos
de loco isto:ait dñs. Et verbuꝫ istud ꝙ
locutus es faciã scꝫ te p̃cedaꝫ: Magi si-
militer eũtes ad xp̃m habuerũt colũnaꝫ
igneã.i.stellã fulgidaꝫ.ysa.lx. Ambula-
bunt gẽtes in lumine tuo ⁊c̃. Habuerũt
colũnaꝫ nubis.i.ꝓphetiaꝫ qua dictum
fuit: Et tu bethleẽ terra iuda ⁊c̃. Et dici
tur ꝓphetia nubes:ꝓpter obscuritateꝫ.
ps. Tenebrosa aqua in nubib⁹ aeris. i.
obscura itelligẽtia in ꝓphetis. Habue-
runt ãgelicũ ministeriũ: q: fm beatum
Aug. Angeli eis apparẽtes dixerũt ꝙ il
la stella natuꝫ xp̃m significabat. ⁊ ꝙ i iu
deã ꝑgerent:⁊ natũ pueꝝ inuenirẽt. Ha
buerũt diuinũ p̃sidiũ:qđ eos ab oib⁹ pe
riculis cõseruauit. Uñ dr. Rñso accepto
in somnis.s.a deo ne redirẽt ad herodẽ
⁊c̃. Si ergo ad xp̃m volumus ꝑgere ne-
cesse ẽ vt hos quattuor ductores habea-
mus.s.colũnaꝫ ignis.i.spũm sanctũ di-
rigentẽ.ps. Spũs tuus bonus deducet
me in terraꝫ rectã ⁊c̃. Colũnam nubis.i.
sermonẽ diuinũ refrigerãtẽ. Eccl.xviij.
Nõne ardorẽ refrigerabit ros. Sic ⁊ ver
bũ eius melius ꝙ datũ. Angelũ dei cu-
stodiẽtẽ.ps. Angelis suis mãdauit đ te.

⁊c̃. Et deũ in oibꝰ cõseruatẽ. Deut.i. Dñs
deus q ductor ẽ vester ꝑ vobis ipẽ pugna
bit. ¶ Tertio stella fuit magis ⁊ nobis
i gaudiũ. Vñ dr̃: Gauisi sunt gaudio ma
gno valde. Ipi quidẽ de quattuor gau/
diũ hñerũt. s. de sua pacifica deductiõe:
⁊ iõ gauisi sunt. De sua icolumi ꝑuẽtõe.
de sua ab herode fallaci euasiõe. De stel
le recupatiõe. iõ gaudio magno. Et de
pueri inuẽtõe: iõ magno valde ꝑ De his
quattuor: viri scti debẽt vtiqꝫ gaudere.
¶ Prio: qꝛ sine labe pcti: ⁊ corruptiõis:
ad patriaꝫ celestẽ ꝑuenerũt. ysa. lv. In le
titia egrediemini: ⁊ in pace deducemini
Primo ẽt gaudet. Luc. lv. Frater tuꝰ ve/
nit: ⁊ occidit pr̃ tuus vitulũ saginatuꝫ:
qꝛ sanũ eũ recepit. ¶ Scdo qñ de diabo
li ptãte fugiũt: iõ ipẽ liberatus deũ lau/
dat dicẽs. Eccl. li. Cõfitebor tibi dñe rex
⁊ collaudabo te deũ saluatoreꝫ meũ ⁊c̃.
Gaudẽs se liberatũ ð faucibus leonis su
perbie. De seruitute auaritie: ⁊ de ꝑssu/
ra flãme luxurie. ¶ Tertio qñ gratiam
amissaꝫ recupant. De hoc eim ipẽ gau/
det. Vñ dicebat ꝓpheta: Redde mihi le
titiã salutaris tui. Deus gaudet vt Luc.
xv. Epulari ⁊ gaudere oportebat ⁊c̃. Et
angelis gaudet, ibidẽ: Gaudiũ ẽ ange/
lis dei sup vno petõre penitẽtiam agẽte.
¶ Quarto qñ post illud exiliũ iesuꝫ in/
uenire se spant. Abachuc. iij. Exultabo i
deo iesu meo. ꝑs. Adimplebis me letitia
cum vultu tuo.

Sermo.lx. ¶ De eodeꝫ. Sermo.v.

ET intrantes do
mũ iuenerũt puerũ cũ maria
mr̃e eius ⁊c̃. Isti beati magi
quattuor fecisse legũt. ꝑ Ipsi eiꝫ christũ
iuenerũt. iuẽtũ adorauerũt. adoratũ ho
norauerũt. honoratũ custodierũt. ¶ In
uenerũt igit: iõ dr̃: Intrãtes domũ inue/
nerũt puerũ. Iõ aũt inuenerũt: qꝛ ipsum
quesierũt. eo studio. eo mõ. eo ordine: ⁊
eo fine quo debuerũt. ꝑ Studiũ aũt ipo/
rũ fuit in pscrutãdo: qꝛ scripturas Ba/
laam qui de hac stella ꝓphetauerat dili
gẽter scrutati fuerũt. Io. v. Scrutamini
scripturas ⁊c̃. In vigilando: qꝛ sup mõ/
tem victorialẽ vigilabat. Prouerb. viij.
Qui mane vigilauerint ad me inuenient
me. In orãdo. qꝛ ꝑ illius stelle apparitõ
ne semp deũ orabãt. Mat. xi. Oia queeũ/
qꝫ orãtes petitis ⁊c̃. ꝑ Secũdo quesie/
runt eo mõ quo debuerũt scꝫ fortiter vt
nec labore itineris. nec turbatiõe regis.
nec amissiõe syderis frangerẽtur. Sapi
enter vt herodis astutia non deciperent
Dulciter: vt eius ꝓmissiõibus blandis
non allicerent. ¶ Tertio quesierũt eo or
dine eũ: quo ordine querere debuerunt.
Quia prio quesierũt eũ per rẽ sensibileꝫ
i. stellaꝫ. Deinde per rẽ rõnalẽ. i. ꝓphe/
tam. Tandẽ ꝑ rem supintellectualẽ. i. re
uelationẽ diuinaꝫ. Si igitur ⁊ nos ipm
querere volumus icipiamus ab infimo
humilitatis. Deide pergamus ad medi
um virtutis. Vltimo ꝑueniamus ad sũ/
mũ cõtemplatõis vt possimus dicere. ij.
Cor. iij. Nos aũt reuelata facie gloriam
dei speculãtes ⁊c̃. ꝑ Quarto quesierunt
cũ eo fine quo debuerũt: vt. s. ipm hono/
rarent ꝓstratõe corporis. adorarẽt deuo
tione mentis. dotarẽt largitõe muneris
Et sic pꝫ ꝙ sibi obtulerũt quicqd habue
runt. s. corpus: cuꝫ dr̃: Procidẽtes. Aiaꝫ
cũ dr̃: Adorauerũt. Res ẽt tẽporales: cũ
dr̃: Et apertis thesauris suis ⁊c̃. ¶ Secũ
do inuẽtum adorauerũt. qð notat: cum
dr̃: Et ꝓcidentes adorauerũt eũ. Adora/
uerunt ergo ipm adoratõe latrie: que est
cultus soli deo debitus. Que habet fie/
ri quinqꝫ modis. s. mẽtalr: que ꝓm Au/
gu. cõsistit in dei cognitõe. dilectõe. ⁊ de
bita subiectõe. Et istã beati magi cogno
uerunt ⁊ habuerũt: qꝛ deũ cognouerunt
⁊ dulciter amauerũt ⁊ se sibi humiliter
subiecerũt. ¶ Secũdo habꝫ fieri vocalr
scꝫ orãdo: laudãdo: ⁊ gratias agẽdo. Et
isto modo bti magi adorasse credẽdi sũt
ꝑ Tertio habꝫ fieri realiter in nostrarũ
reꝝ oblatõe. Et isti thesauros suos obtu
lerunt. ꝑ Quarto habꝫ fieri psonaliter
sicut in genuflexiõe ⁊ ꝓstratõe. Et isti in
terra se ꝓstrauerunt. ꝑ Quinto habet
fieri sacramẽtalr: vt in sacrificij imola/
tione. Et isti sibi munera obtulerunt.
¶ Tertio adoratũ honorauerũt. ⁊ hoc ꝑ
munera que sibi obtulerũt. Nã quadru
plex munus sibi obtulerũt. s. munꝰ a cor
de: qꝛ in eũ fideliter crediderũt. Munus
ab ore: qꝛ ipsum veꝝ deũ ⁊ hoiem cõfessi

fuerunt. Munus a manu q: sibi mune/
ra obtulerunt. Munus ab obsequio:
q: ante eū se ꝓstrauerunt. Istud quadru
plex munus ⁊ nos debemus offerre deo
⁊ ꝓximo. Deo debemus offerre munus
a corde quod ē munus oratōis. ij. Regū.
vij. Inuenit seruus tu⁹ cor suū: vt ado/
raret te oratōe hac. Munus ab ore qḋ
ē munus laudatiōis. ps̄. Sacrificiū lau/
dis honorificabit me. Munus a manu:
qḋ ē mun⁹ bone opatōis. Eccl's. ix. Qḋ/
cūqꝫ potest manus tua instāter operare
⁊c̄. Munus ab obsequio: qḋ est exhibi/
tio seruitij ꝑsonalis. Eccl. xlv. Bonuꝫ ē
obsequi sancto deo. Istḋ ēt quadruplex
munus debemus offerre ꝓximo scꝫ mu/
nus a corde per cōpassionē. Ysa. lviij.
Cuꝫ effuderis esuriēti animā tuaꝫ. Mu
nus ab ore ꝑ correptionē. Matth. xviij.
Si peccauerit in te frater tuus ⁊c̄. Mu
nus a manu ꝑ subministratōeꝫ. Eccli. vij.
Pauperi porrige manū tuaꝫ. Mun⁹ ab
obsequio ꝑ corporalis obsequij exhibi/
tionē. Gal. vi. Alter alterius onera por/
tate ⁊c̄. ¶ Quarto magi honoratuꝫ cu/
stodierūt: q: herodi ip̄m non ꝑdiderūt.
Herodes nāqꝫ habebat turbationē i cor
de. vnde dr̄: Iratus ē valde. Astutiaꝫ in
opere. q: a iudeis locuꝫ ⁊ a magis didi/
cit. ps̄. Et religionē simulataꝫ in ore. vn
de dixit: Ut ⁊ ego veniens adorē eum.
Magi aūt ista nō cognouerūt ꝓpt̄ tres
causas. vt dicit Chryso. scꝫ ꝓpter eoruꝫ
bonitateꝫ ⁊ simplicitatē. s̄m quam cete/
ros existimabāt: ꝓpter regiaꝫ dignita/
tem: q: non poterāt suspicari ꝙ tantus
rex cōtra vnuꝫ puerū talia cogitaret. Et
ꝓpter pueri maiestatē: q: nō poterāt opi
nari ꝙ tam admirabili puero insidias
moliri auderet. Cōtra tamē eius mali/
tiam: astutiaꝫ: ⁊ religionē simulatā tri/
plex remediuꝫ habuerūt. ¶ Primuꝫ est
ip̄m suffragiū orationis deuote. vnde dr̄
Responso accepto in somnis. Glosa. Si/
cut ip̄e moyses tacens clamabat. sic ⁊ iu
sti. ¶ Secūdū est beneficiū inspiratiōis
diuine. q: ipse deus malitiaꝫ herodis eis
intimauit. Et quid ipsi facere debeāt re/
uelauit scꝫ ne redirent ad herodē. ¶ Ter
tium ē ꝓmptitudo obedientie: q: mox di
uine inspiratōi obedierūt: q: per aliā vi
am reuersi sunt in regioneꝫ suam.

Sermo. lxi. ¶ De eodē. Sermo. vi.

Apertis thesau
ris suis obtulerūt ei mūera.
Ista munera fuerūt mystice
significatiua. ¶ Quia per aurū intelligi
tur diuina dilectio. ꝑ thus deuota oratō.
per myrrhaꝫ carnis mortificatio. que
oīa deo offerre debemus. ¶ Significat̄
autē dilectio ꝑ aurū: q: auruꝫ ē ꝑciosuꝫ
cuius ꝑciositas causat̄ ex tribus scꝫ ex
charitate: durabilitate: ⁊ vtilitate. ¶ Est
eim rarū: iō preciosum. Hiero. Oē quod
rarū ē magis appetit̄. Pulegium apud
indos ꝑciosus ē ꝙ̄ aurū. Est igit̄ chari/
tas ꝑciosa q: rara. dr̄ Phil. ij. Omnes q̄
sua sunt querūt. Et dr̄. i. Cor. xiij. Chari
tas nō querit que sua sūt. Ex quo sequit̄
ꝙ nullus. i. valde pauci charitatē hn̄t.
¶ Secūdo aurū ē durabile: sic ⁊ ipsa di/
lectio ē durabilis ⁊ imortalis. i. Corint.
xiij. Charitas nūquam excidit. Excidit
lingua ⁊ succedit cordiū ꝑfecta cognitō
Excidit fides ⁊ succedit apta visio. Exci
dit spes ⁊ succedit ꝑn̄tial' possessio. Cha
ritas non aūt excidit: q: ea nihil melius
qḋ succedere sibi possit. ¶ Tertio aurum
ē vtile: q: cor cōfortat: letificat: ⁊ in iuuē
tute cōseruat. Sic charitas hꝫ cor cōfor
tare: cōseruare: ⁊ fortificare. Canti. viij.
Fortis ē vt mors dilectio. Habet letifica
re. Uñ ipse apl's vocat eaꝫ solatiū dicēs
ad Phil. ij. Si qua cōsolatio in xp̄o. si
qḋ solaciū charitatis ⁊c̄. Habet vero in
iuuētute cōseruare: ⁊ facit de sene iuue/
nem. ps̄. Renouabit̄ vt aquile iuuentus
tua. ⁊ de vetusto nouū. Joā. xiij. Māda
tum nouū do vobis: vt diligatis inuicē.
De mortuo viuū. ij. Jo. ij. In hoc scimus
qm̄ translati sumus de morte ad vitam:
qm̄ diligimus fratres. ¶ Secūdo debe/
mus offerre deo thus deuote orōnis. ps̄.
Dirigat̄ oratio mea sicut incēsum in cō/
spectu tuo. Thus redolēs ex carbonib⁹
viuis ꝓcedit: in altū ascendit: ⁊ odorem
reddit. Sic oratio dꝫ procedere ex corde
ignito per amorē. Eccl. l. Thus ardens
in igne. Talis oratio sic ignita tria bo/
na facit. ¶ Primū ē q: diabolū expellit
Thob. vi. Cordis ei ꝑticulam, si sup car/

bones ponas fumus eius extricat oē ge/
nus demoniorꝝ.⁋ Secūdo deū ad nos ac
cedere facit.vii ps. Sagitte potētis acu/
te ⁊c.Sicut enim stimulus aliquē ꝓuo/
cat ad currēdū.Sic ⁊ orō ignita deū ꝓ/
uocat ad subueniēdū.⁋ Tertio.vit ia in
cēdit ⁊ cōsumit.ideo subdit. cū carbo/
nibus desolatoriis.❡ Scđo thus.i.fu/
mus thuris in altū ascēdit.sic oratō ascē
dit in celū:maxime si ē lachrymosa.Ecc.
xxxv.Lachryma vidue a maxilla ascen/
dit vsq3 ad celuz:quādo ē humilitate ꝑ/
dita.Et ibidē.Oratio humiliātis sepene
trat nubes.quādo ē a peccati pondere
aliena.ideo dixit dn̄s malis.Ysa.i.Cuz
multiplicaueritis oratione non exaudi
am.manus vestre sanguine plene sunt.
⁋ Tertio thus odorē dedit.Sic oratio ē
odorifera maxime quādo funditur a cor/
pore mortificato.a corde dilatato.⁊ a
corde p spūalem letitiaz renato. De pri/
mis duobus dr̄ Apocal. v.Habētes sin/
guli cytharas.Glo.i.corpa mortificata.
⁊ phialas.i.corda lata p amorē plenas
odoramentorꝝ que sunt orōnes sanctorꝝ.
De tertio Eccl.l.Quasi thus redolens i
diebus estatis.In estate eniz odor thu/
ris latius sentitur:qr tunc puritas acris ⁊
serenitas maior habetur. ❡ Tertio debe/
mꝰ offerre myrrhaz mortificatōis.Myr
rha habz triplicē virtutē scz expulsiuaz
qr expellit vermes ⁊ serpētes.Sic morti/
ficatio carnis expellit oēs diabolicas tē/
tationes.Eccl.xi. Malitia vnius hore
facit obliuionē luxurie magne.⁋ Secū/
do habz virtutē cōfortatiuaz:qr cōfortat
mēbra tenera ⁊ debilia.Sic mortificatio
carnis animū infirmū ⁊ debilē cōstantē
facit.ii.ad Corinth.xii.Cuz eīm īfirmor
tunc fortior sum ⁊ potens.⁋ Tertio ha/
bet virtutez cōseruatiuaz:qr quātū dis/
soluit tantū ꝯsumit.Sic mortificatō car
nis grās ⁊ virtutes cōseruat.ii.Corꝝ.xii.
Uirtus in infirmitate perficitur.Sicut.n.
sal ꝓseruat a putrefactōe vermiū:sic mor
tificatio a corruptōe.Ideo necesse est vt
oēs isto sale saliantur.Mar.ix.Omnis.n.
hostia igne cremabitur: ⁊ omnis victima
sale salietur.

❡ Sermo.lxii.❡ De sancto fabiano ⁊
sebastiano.Sermo primus.

Gladiuz euagina
uerunt pctōres intēderūt ar
cum suuz vt decipiant paupe
rem ⁊ inopez:vt trucident rectos corde.
Hodie celebratur festiuitas Fabiani ponti
ficis ⁊ sebastiani militis. Pulchra con/
iunctio pontificis ⁊ militis.Siue vt ostē
datur ꝙ deus fecit nos deo patri regnū
⁊ sacerdotium. Siue vt ostendatur ꝙ ad
regnuz celoruz non soluz perueniūt de/
uoti clerici:sed etiaz fideles laici. Siue
vt ostendatur ꝙ illi ad deuz perueniunt:
qui sibi assistunt per ocium cōtemplatio
nis ⁊ qui sibi militant per laborē actio/
nis.In verbis ergo premissis duo tan/
guntur.⁋ Primo ꝑsecutorꝝ crudelis seui/
tia:cū dr̄:Gladiū euaginauerūt peccato
res ⁊c.⁋ Secūdo sanctorꝝ inocens pe/
na:cū subditur. Ut decipiat pauperē ⁊c.
Seuitia aūt peccatorꝝ in duobꝰ apparet
s.in euaginādo gladiū.s.quo ad fabia/
nū quē decapitauerūt ⁊ intēdēdo arcuz/
quo ad sebastianū quē sagittauerunt.
❡ Circa primū notādū ꝙ mali hn̄t gla
dios quos euaginānt cōtra bonos.⁊ bo/
ni habēt gladios quos euaginānt contra
malos.❡ Hn̄t quidē malignū gladiū in
corde qui ē malitie.vnde ps.Gladiꝰ eorꝝ
intret in corda ipsorꝝ.Hūc euaginauerūt
cuz malitiā acuerūt ad ꝑsequenduz.ps.
Cōcepit dolorē ⁊ peperit iniquitatē.Ali
um habēt in ore qui ē gladius male lin/
gue.ps.Gladius in linguis eorꝝ.hūc eua
ginant cū lingua laxant ad detrahēdū.
ps.Exacuerūt vt gladiū linguas suas.
⁋ Aliū habēt in manu q ē malignitatis
inique.ps.De gladio maligno eripe me
Hūc euaginānt cū manus extēdūt ad ꝑse
quēdū.Exo.xv.Euaginabo gladiū me/
um:iterficiet eos manus mea.❡ Primū
gladiū euaginauit decius cōtra fabianū
cui ⁊ eccl'ie magnā ꝑsecutionē cōmouit.
❡ Scđm euaginauit diocletianus con
tra sebastianuz quē suū ꝓditorē vocauit
⁊ multas blasphemias sibi dixit.⁋ Ter
tium vterq3 contra vtrunq3 euaginauit
dum ille fabianum fecit occidi.⁊ iste se
bastianum fecit sagittari. ❡ Secundo
boni habent gladios contra malos.
⁋ Primus est doctrine.Heb.iiii.Uiuus

est sermo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilior oi gladio ancipiti.hunc euaginãt in erudi tione ꝓximi.Ephe.vi.Gladiũ spũs qđ ẽ verbũ dei.¶ Secũdus est iustitie.Exo. xxxij.Põat vir gladiũ suum ꝯtra femur suum.hũc euaginãt in peccati vltõe.ps̃. Gladij ancipites in manibus eoꝝ.¶ Ter tius est fortitudinis ⁊ ꝯstantie. Cantic. iij.En lectulũ salomonis sexaginta am biunt oẽs tenentes gladiũ.hunc euagi nant in gregis domini ꝺ̃fensione. Ma cha.iij. Judas gladio suo ꝓtegebat ca stra.Gladiũ ergo doctrine euaginauit se bastianus qñ idolatras ⁊ infideles con uertit.Et gladiũ iustitie euaginauit fa bianus quãdo deciũ impatorẽ dure cor ripuit.Gladiũ fortitudinis vterqꝫ euagi nauit qñ vterqꝫ constãter martiriũ tole rauit.¶ Secũdo apparet seuitia contra beatũ sebastianũ cum dicit.Intẽderunt archum suũ.qꝛ instar erity fuit sagittis repletus.ps̃.Intenderunt arcuꝫ rẽ ama ram.Ista.n.sagittatio amara pena fuit ꝓpter intraneitatem visceꝝ.qꝛ sagitte ñ tm̃ vulnerant mẽbra exteriora sed etiam viscera interiora.Job.xxx. Interiora mea efferbuerunt absqꝫ vlla requie. Magna ẽt pena fuit ꝓpter generalitatẽ vulnerũ qꝛ nõ tm̃ in vno vel duobus locis.sed in toto corpore vulneratus erat ⁊ sagittis repletus.Job.xvi.Concidit me vulnere sup vulnus.Isai.i.A planta pedis vsqꝫ ad verticẽ nõ est in eo sanitas Et magna pena erat pp malitiã irrisionũ.qꝛ ipsum quasi signũ in derisione posuerũt. Job. xij.Deridetur simplicitas iusti ⁊c̃.ps̃.In me psallebant qui bibebant vinuꝫ.Fuit ẽt magna pena ꝓpter totius populi spe ctaculũ.Fuit.n.in campo iuxta palatiũ cesaris sagittatꝰ vt illic oĩs populus cõ ueniret eum sagittari videret.vt habet i.Cor.iiij.Spectaculũ facti sumus mon do angelis ⁊ hoibus.¶ Secũdo ex par te sanctoꝝ ponit pena innocẽs cũ dicit. Ut decipiant pauperẽ ⁊ inopem.Sꝫ pri mo ponit innocẽs pena sebastiani cũ di citur.Ut decipiant paupem.Paup igit ⁊ inops fuit sebastianus quẽ oĩbus bõis spoliauerũt ⁊ a principatu deposuerũt. Istũ decipe conati sunt.mõ falsis alle gatõibus volentes xp̃m ostendere non esse deũ.mõ vanis ꝓmissionibus ꝓmittẽ tes sibi restituere suũ principatũ.mõ di uersis cruciatibus ⁊ diuersis passionibꝰ qꝛ ip̃m fecerũt sagittari ⁊ vsqꝫ ad mortẽ fustigari.sed nõ potuit decipi.nec falsis allegatõibus.qꝛ hẽbat xp̃m qui sapia est Luc.xxi.Ego.n.dabo vobis os ⁊ sapien tiã ⁊c̃. Nec vanis ꝓmissionibꝰ qꝛ hẽbat xp̃m qui ẽ vera merces ⁊ summũ bonuꝫ. Gene.xv.Noli timere. ego ꝓtector tuus sum ⁊ merces tua magna nimis. Exod. xxiij.Ego ostendaꝫ tibi oẽ bonum. Nec vanis cruciatibus ⁊ passionibꝰ qꝛ hẽbat xp̃m qui v̾tus est ⁊ fortitudo.ps̃.Dñs ꝓ tector vite mee a quo trepidabo.Itẽ idẽ Cum ipso sum in tribulatõe eripiã eum ⁊ glorificabo eum.¶ Secũdo ponit ino cens pena fabiani cũ dicit. Ut trucidẽt rectos corde.ipse.n.rectum cor habuit. qđ pꝫ ex multis.¶ Primo qꝛ ip̃e p colũ bam fuit miraculose electus. nequaquã enim deus ip̃m miraculose eligeret.nisi ip̃m hẽre rectũ cor ⁊ sanctũ cognosceret Nume.xvi.Quẽcunqꝫ elegerit dñs ip̃e sanctus erit.¶ Secũdo qꝛ in potentum reprehẽsione fuit ꝯstãs ⁊ firmus. Naꝫ si cut dicit Haymo.impatori philippo vo lenti interẽe pasche solẽnitatibꝰ ⁊ diuinis cõicare misterijs.fabianus ꝯstãter resti tit.necibi idẽ ip̃m esse ꝑmisit donec inter publice penitentes stetit.⁊ peccata sua ꝯfessus fuit.Eccle.xlviij.In diebus suis nõ ptimuit principẽ ⁊c̃.¶ Tertio qꝛ cir ca diuinũ cultũ fuit valde diligẽs ⁊ de uotus.Nam sicut dicit Damascenus pa pa.ipse fabianus p oẽs regiones septem diaconos misit.⁊ eisdẽ tot subdiaconos assignauit vt gesta martirꝝ colligerent ⁊ sibi romã deportarent qđ factũ est.Istuꝫ ergo sic rectũ corde detrucidauerunt ⁊ decapitauerũt.Et lꝫ carnẽ trucidarent. aiam tñ ledere ñ poterãt.Mat.x. Noli te timere eos q occidũt corpꝰ.aiam eim occidere ñ pñt.Rõ quare aias sanctoruꝫ mali occidere nõ pñt.ẽ qꝛ ipsoꝝ anime i manu dei sũt.Sap.iij. Justoꝝ aie i mãu dei sunt.Sũt ẽt in sinu dei.Isa.xl.Ma nu subleuabit agnos ⁊ in sinu suo porta bit.sunt ẽt i corde dei.ad Phil.i. Testis ẽ mihi deꝰ quõ vos cupiã oẽs in visceri bus iesu xp̃i.Qꝛ igit sunt in manu dei ñ

pñt ab aliquo auferri. Joã.x. Nõ rapiet eos q̄squã de manu mea. q꞉ q sunt i sinu dei nõ pñt amitti. Aug. Quid times homiñe hõ in sinu dei positꝰ. Tu de sinu illius noli cadere. ⁊ quicq̄d patieris ad salutem valebit nõ ad pniciẽ. q꞉ q sunt in corde dei nõ pñt obliuioni tradi. ps. Si oblitus fuero tui hierl'm ⁊c̃.

¶ Sermo.lxij. ¶ De sctõ sebastiãno martire Sermo.ij.

TEtendit arcũ suũ ⁊ posuit me quasi signum ad sagittam. Thre.ij. Jstud verbũ ꝯueniẽter de sãcto sebastiano exponi potest q fuit ad signũ positus ⁊ ab infidelibus sagittatus Fuit. n. positus ad multiplex signum. ¶ Primo in signum prudẽtie ex eo ꝙ se sub militari habitu occultabat vt xpianos martires ꝯfortaret. bonum q̄dẽ fuerat si statim se xp̄ianũ ꝯfitens coronam martirij recepisset Sed meliꝰ erat ꝙ pro tali vtilitate ad tp̄s sub militari habitu se occultaret. postmo dũ autem libere se xp̄ianũ ꝯfessus fuit. Et sic primo hũit fidẽ tanquã loricã. i. Thes. v. Induti loricã fidei. postmodũ hũit eã tanquã scutũ Ephe. vi. Jn oibus sumẽtes scutũ fidei. Apl's ẽt de hoc loquẽs dicit. ij. Corin. xi. Per fenestrã in sporta dimissus sum ⁊c̃. Bonũ erat si apl's nõ fugiẽdo martiriũ fuisset ꝑpessus. sz meliꝰ fuit ꝙ ꝑ vtilitate p̄ximoꝝ ad tp̄s fuit reseruatꝰ. ¶ Scd̃o fuit positꝰ in signũ ꝯstãtie. cuiꝰ ꝯstantia ẽt appuit in corroborãdo qñ dixit. O fortissimi milites xp̄i ⁊c̃. Job. iiij. Uacillantes ꝯfirmauerũt sermones tui. Jn arguendo q꞉ impatores ꝯstãter redarguit. ⁊ tũc maxime postq̄ ab eis flagellatꝰ fuit tales. n. ꝯstãtes erãt apl'i. De qbꝰ dr̃ Ac. v. Cesis denũciauerũt apl'is ne ãpliꝰ loquerent ⁊c̃. Jn sufferẽdo q꞉ multa martiria ꝑtulit. sz vinci non potuit. Roma. viij. Certꝰ sum. n. q꞉ neqȝ mors neqȝ vita ⁊c̃. ¶ Tertio fuit positꝰ in signũ doctriẽ. Docuit. n. tres vtiles lectiões. ¶ Prima fuit circa ꝯtẽptũ tp̄aliũ qñ dixit. Uita h̄ in se credẽtes fefellit. sz expectãtes irrisit ⁊c̃. Jacob. iiij. Que ẽ. n. vita nr̃a vapor ad modicũ parẽs. ¶ Scd̃o fuit circa appetitũ celestiũ. Uñ dixit nõ sepabunt a vobis. sz vadunt parare vobis sidereas mãsiones. Heb. xiij. Nõ. n. hẽmꝰ hic ciuitatẽ manẽtẽ sz futurã inq̄rimꝰ. ¶ Tertia fuit circa tolerãtiã aduersoꝝ vñ ait. Jn amorẽ martirij nr̃os sustinemꝰ effcũs ⁊ Mat. x. Nolite timere eos q occidunt corpꝰ ⁊c̃. ¶ Quarto erat positꝰ in signũ patiẽtie q꞉ patiẽter supplicia tollerauit Magna patiẽtia q꞉ martires nõ in suppliciis cesserũt. sz potiꝰ eis documẽta cesserũt. Cipria. Torquẽtibꝰ fortiores steterũt ac laniãtes vngulas laniata mẽbra vicerũt. maior ꝙ nõ maledixerũt. Lu. vi. Bñdicite maledicẽtibꝰ vobis. Maxia ꝙ aduersus deũ nõ murmurauerũt. vñ dr̃ Nõ murmur resonat nõ q̄rimõia q̄ maxia ꝙ in tot suppliciis cor pacificũ hũert vñ subdit. Sz corde tacito mẽs bñ ꝯscia seruat patiẽtiã. Sup quã maxia ꝙ ꝑ ꝑsequẽtibꝰ orauerũt. Lu. vi. Orate ꝑ ꝑsequẽtibꝰ ⁊ calũniãtibꝰ vos. ¶ Quito fuit i signũ positꝰ opatõis bõe. hũit. n. opatõeȝ bonã. i. vtilẽ delectabilẽ ⁊ honestã. Utilẽ q̄tũ ad alioꝝ ꝯuersionẽ q꞉ multos cõuertit ⁊ saluos fecit. i. Cor. x. Nõ q̄rẽs qđ mihi vtile ẽ sz ꝙ multis vt salui fiãt. Honestã quãtũ ad pacificã ꝯuersatõȝ. vnde dr̃. Erat. n. vir totiꝰ prudẽtie. Jn sermõe verax. in ope fidel'. in bõitate ꝯspicuꝰ. in vniuersa moꝝ hõestate p̄clarꝰ ⁊c̃. i. Thes. iiij. Honeste ãbuletis ad eos q foris sũt. Delectabilẽ ãt q̄tũ ad celestiũ ꝯtẽplatõȝ Ecc. xi. Dulce lumẽ ⁊ delectabile ẽ ocul' videre solẽ. i. xp̄ȝ ꝑ ꝯtẽplatiõȝ. ¶ Sexto positꝰ fuit in signũ pene eterne reprobis inferẽde. Si. n. deꝰ tm̃ punit illos q hñt vitã sanctã q̄tũ puniet ⁊ illos q hñt vitã iniquã. Prouer. xi. Si iustꝰ in terra recipit mala. q̄to magis impiꝰ ⁊ peccator Si tm̃ punit illos in qbꝰ bñdicit quãtũ puniet ⁊ illos in qbꝰ blasphemat. Hier. xxv. Ecce ego in ciuitate in q̄ inuocatuȝ ẽ nomẽ meũ incipio te affligere. ⁊ vos q̄si innocẽtes eritis nõ eritis imunes. Si tm̃ punit illos q sunt virides in ꝯscia ⁊ in vita. quãtũ puniet illos q hñt ꝯsciam aridã ⁊ vitam corruptã. Luc. xxiij. Si in viridi ligno hoc faciunt. in arido quid fiet ⁊c̃.

¶ Sermo. lxiij. ¶ De eodem Sermo tertius.

ECce docuisti plurimos ⁊ manus lassas roborasti. Uacillãtes ꝯfirmauerunt sermones tui ⁊ genua debilia ꝯfortasti. Job.iiij. In verbis istis tria tangunt. Nã sanctus sebastianꝰ fuit doctor ignorantiũ. iõ dicitur. Ecce docuisti plurimos. ¶ Fuit roborator debiliuꝫ. iõ subdit. Manus lassas roborasti. vacillãtes ꝯfirmauerũt sermones tui. Fuit consolator afflictoꝝ. iõ subdit. Et genua debilia. ¶ Circa primũ notandũ ꝙ quidaꝫ ignorabant veritateꝫ dei sicut idolatre. iõ sanctꝰ sebastianus docuit fidei ṽitatẽ. Uñ vna die plusquã tricẽta idola ꝯfregit ⁊ p̃fectũ vrbis ⁊ mille quadringẽtos viros de eius familia baptizauit. i. Joã. iij. In hoc appuit dei filius vt dissoluat opa diaboli. Quidã ignorabãt vanitatẽ mũdi vt cupidi ⁊ auari. iõ docuit vite labilitatẽ dicens. Ab initio mũdi hec vita in se credẽtes fefellit ⁊ post se expectantes irrisit ⁊c̃. Job.xiiij. Hõ natus de muliere breui viuẽs tpe ⁊c̃. Quidã ignorabãt leuitatẽ p̃ñtis supplicij vt timidi ⁊ ꝯ̃litiosi. iõ docuit pene p̃ñtis ⁊ future differentiã. Uñ ait hec ꝑsecutio quã hic patimur hodie excãdescit ⁊ cras euanescit dolor aũt eternus renouat vt seuiat. augmentat vt exurat inflammat vt puniat. Tãta ẽ. n. differẽtia ad illã q̃ta stilla aq̃ ad fluuiũ sibili ad tonitruũ. Job.xxvi. Cũ vix vnã puã stillã sermonis eiꝰ audiuerimꝰ qs poterit tonitruũ magnitudinis eiꝰ intueri. Quidã ignorabãt astutiã diaboli vt neophiti ⁊ inexpti. iõ docuit diaboli astutiã sup̃andã dicẽs. In amorẽ martirij iaꝫ nr̃os sustinemꝰ affectus. Ibi. n. diabolus si vincere extimat q dũ capit captꝰ ẽ. dũ tꝫ tẽtus ẽ. Job.xl. An extrahere poteris leuiathã hamo. Esca est exterior caro martirio afflicta. Hamꝰ est interior patiẽtia. Diabolus credit se capere martirẽ ꝑ escã carnis exterius mortue ⁊ captꝰ ẽ ab hamo interioris patientie. ¶ Scd̃o fuit debiliũ corroborator cũ d̃r. Manꝰ lassas roborasti. Sũt. n. q̃dã debiles ad bonũ incipiẽdũ. Prouerbi.xix. Abscõdit piger manũ suam sub ascella. De quoꝝ numero erat Cromatiꝰ p̃fectꝰ q cũ idola oĩa se ꝯfringere ꝓmisissꝫ. vnũ tñ abscõdit sꝫ sanari nõ potuit quousq̃ ꝯfractũ fuit. Siĩes sũt q pniam volẽtes inchoare peccata sua deserũt. vnũ tñ retinere voluñt. Quidã sunt debiles ad bonũ inceptũ ꝓsequẽdũ. Tales sunt sicut statue que pedes hñt sꝫ in ambulãdo nõ ꝓficiũt. De quoꝝ numero erãt multi xp̃iani q fidẽ descẽdere incipiebãt sꝫ ꝓtinus deficiebãt. Jõ sebastianꝰ clamidẽ deferebat. ⁊ eos ꝯfortabat. Quidã. n. sũt debiles ad bonũ ꝓsecutũ ꝯsumãdũ. In quorũ ꝑsona dicit aplꝰs. Roma.vij. Perfectũ aũt bonũ nõ inuenio. De quoꝝ nũero erãt Marcellianus ⁊ marchus q fortiter incepãt ꝯstãter ꝑsecuti fuerãt: sed parentũ blãditijs emolliti nõ consumabant. Ad quos sebastianꝰ clamans dixit. O fortissimi milites xp̃i nolite ꝑ miserablãdimẽta coronã deponere sempiternã. Quidã ṽo erãt debiles ad aduersa sustinendũ. De q̃bus d̃r Luc.viij. Ad tẽpus cr̃dũt ⁊ in tpe tentatõis recedũt. De quoꝝ numero erãt multi xp̃iani q timore penaruꝫ martiria fugiebãt. Istos ad amorẽ martirij incitabat dicẽs. In amorem martirij nr̃os sustinemus affectus. ¶ Tertio fuit ꝯsolator afflictoꝝ cuꝫ d̃r. Genua debilia roborasti. Erant. n. q̃daꝫ afflicti pp penã inflictã a tirãno. d̃ quorũ numero erãt marcellianus ⁊ marcus. Istos sebastianus ꝯsolatus ꝑ salubrem exhortatõem. Isa.l. Dñs dedit mihi linguã eruditã vt sciam sustẽtare eũ qui lapsus est verbo. Quidã erãt afflicti ppt penã ꝯtractã a morbo. De quoꝝ numero erat Zoe vxor Nicostrati. ⁊ tranquillinus ⁊ cromatius q morbo grauissimo laborabãt ⁊ infirmabant. Istos ꝯsolatus ẽ btũs sebastianus sanãdo eos ꝑ efficacẽ oratõꝫ. Nã sicut d̃r Ja.v. Multũ valꝫ depcatio iusti assidua. Quidã erãt afflicti pp penã imissaꝫ a deo. De quoꝝ nũero erãt Romãi ⁊ Papiẽses. Cõtra quos vt legit i historijs lõgobardoꝝ. Tãta pestis a deo fuit missa. vt vix vnꝰ alteꝝ sufficeret sepelire. Istos ꝯsolatꝰ ẽ sanando ꝑ suaꝝ reliq̃aꝝ deuotã veneratiõeꝫ. Mox. n. sic ibiõ legit vt i papiã sue reliq̃e sunt delate: pestilẽtia illa cessauit. Quidã. n. erãt afflicti ꝑ penã imissam a diabolo de quoꝝ nũero erat q̃dã mulier i tuscia vt

refert Greg. i dialogo q dũ ad dedicatõz ecclie scti sebastiái ire deberet; nocte illa a ↄcupiscẽtia silĺata a viro suo noluit abstinẽ q mox vt scti sebastiái oratoriũ ẽ ingressa a diabolo ẽ vexata. Istá ↄsolat⁹ est sanádo ꝑ suá ⁊ scti fortunati itercessiõz. Voluit ipáz tñ pri⁹ vexari vt oñdat ꝙ diligat mũditiá. Voluit ⁊ sacerdoté q pallio altaris eá opuit silr vexari vt oñdat ꝙ odit ꝑsũptuosá audaciá. Voluit ad icátatõz eá apli⁹ vexari ita ꝙ legio demonũ i eá itrauit vt oñdat ꝙ odit supstitõz fallacem ⁊ vanam.

¶ Sermo.lxv. ¶ De sctá agnete ſmo.i.

Mulierem forté qs inueniet. Prov. vltio. Inuẽtũ ẽ hodie de sctá agnete ꝙ salomõ aut ꝑ possibilitaté aut ꝑ difficultaté aut ꝑ amiratõz se ñ posse iuẽire dicebat forté mulieré. Sctá qdẽ agnes adeo fortis extitit ꝙ triplex certamẽ maximũ supauit. ¶ Primũ náqz certamẽ hũit ↄtra ꝑfecti filiuz q volebat sibi surripe ṽgitaté iducendo ipam ad suũ ↄiugiũ. ¶ Scõm hũit ↄtra ipm ꝑfectũ q volebat polluere sue fame honestaté trahẽdo ipam ad ꝓstibulum. ¶ Tertiũ ↄtra ꝑfecti vicariũ hũit q volebat i ipa corrũpe fidei itegritaté mltiplex iferẽdo ei certamẽ. Sz i quolz certamie hũit celeste adiutoriũ. ¶ Ná i prio hũit angelũ. vñ ipa dixit. Mecũ. n. hẽo custodẽ corpis mei ágelũ dñi. ¶ In scdo hũit xpm. vñ ait. Unigenit⁹ dei filius murus mihi ẽ ipenetrabil ⁊ mei custos nũquaz dormiẽs ⁊ defẽsor nũꝙ dficiẽs. ¶ In tertio hũit spũm sctm. vñ dic. Ecce nũc per spũm sctm rore celesti ꝑfusa focus iuxta me morif. ¶ Circa pmũ notañ ꝙ ipa qnque hũit q i alijs mulieribus sſ ad ipedimẽtũ castitatis. i se aũt sſ istrm virtutis. ¶ Primũ ẽ etas iuuẽil. qr. xiij. etatis sue áno mortẽ ꝑdidit ⁊ vitá iuẽit. ⁊ sic dicif Eccle. xij. Adolescẽtia. n. ⁊ voluptas vana sſ. sz etaté iuuenilẽ mẽtis canitie temꝑauit. Uñ dr de ea. Infátia ↄputabaf in ánis sz erat senectus mẽtis imẽsa. corpe iuuẽcula. sz aio cana. Sap. iiij. Cani sũt sensus hois ⁊c. ¶ Scõm ẽ pulchritudo corpis. Ipa. n. sicut df de ea fuit plchra facie. sz pulchrior fide. ⁊ sic df Prouerb. xxxi. Fallax gŕa ⁊ vana ẽ pulchritudo. Sz ipa pulchritudiné suá corpis maceratõe turpauit. vñ poťat dicẽ illõ Cant. i. Nigra sũ sz formosa. Nigra exterius ꝑ maceratõz. formosa iterius ꝑ ṽtutũ decoré. Uñ dicit Gre. i dialogo de galla nobilissima femia q istar. s. viri habitura erat barbá si ñ ruberet. Illa exterius nihil timuit deformitatis q iterioré spẽm amauit. Nec mirꝫ ẽ si h i illa sedaref qd a celesti spõso ñ amaref. ¶ Tertiũ ẽ multiplex oblatio mũeris. Uñ df ꝙ cepit offerre plima ⁊ plã pmittere. Mlte. n. sſ q̈s ñ dcepit iuuẽtus nec pulchritudo sz iducit mũerꝫ oblatõ. Osee. iiij. Mũera dederũt amatoribus suis. Ipa aũt mũera oblata despexit. Uñ df i legẽda. Detulit secũ ꝑciosa ornamẽta q ab ea sſ táꝙ stercora reputata. Sciebat. n. ꝙ huiusmõi mũera ñ daf spõsis sz ↄcubinis. Gen. xxv. Fili⁹ aũt ↄcubinarꝫ largitus ẽ mũera. ¶ Quartũ ẽ nobilitas amatoris. Ná nobilitas virorꝫ facilius iclinat aios puellarꝫ. Ille át erat filius ꝑfecti vrbis rome ⁊ iõ nobil ⁊ sublimis. Sz ipa eius nobilitaté ↄpatõe spõsi celestis vilipẽdit. Uñ ait. Discede a me pabulũ mortis qr iá ab alio amatore ꝑuẽta sum qui longe te nobilior est. ⁊ genere ⁊ dignitate. ¶ Quintũ est terror supplicij qr prefectus multa supplicia ẽminatus ei. Multe aũt sunt que respuunt munera ⁊ consentiunt ꝓpter supplicia. Dan. xiij. Sic faciebatis filiabus israel. ⁊ ille timentes loquebanf vobis. Sed ipa terrores ⁊ minas derisit. Unde dicitur de ea ꝙ terrentem sicut ⁊ blandientem animo deridebat. Ambro. Cetere puelle toruos vultus parentũ ferre non possunt ⁊ acu puncta districta solẽt quasi vulnera flere. Hec autem virgo cruentas carnificum manus in pauida expectauit. ¶ Secundum certamen habuit contra ꝑfectum qr voluit in ipsa polluere honestatem trahendo eá ad prostibulum. In quo certamine contra eam multa aduersarius tela iniecit. sed virgo omnia superauit. ¶ Primo nanqz fecit ipsam nudam per ciuitatem duci: vt nuditas sibi verecundiam faceret. Solent enim ipse virgines magis nuditatis verecũdiam timere quam penam. Ezechi.

xvi. Eras nuda ⁊ cōfusiōe plena. Sed cōtra istud telū habuit densitatē capillorū qui eā induerūt ⁊ verecūdiā ꝓpulsauerunt. i. Corinth. xi. Capilli ꝑ velamine mulieri dati sunt. ¶ Secūdo in loco turpi. i. in ꝓstibulo fecit eā includi: vt nomē ⁊ honestatē pollueret. Johel. iij. Posuerūt puerū in ꝓstibulo. Sed ipa ꝯtra hoc habuit societatē angelorū: vt. s. presentia angelorū loci infamiā aboleret. Ysa. xxxv. In domib⁹ in quibus prius habitabāt dracones orief viror calami ⁊ iunci. Calamus ⁊ iūcus virēt iuxta fluenta aquarū. Et signat angelos qui hñt virorē cōtēplatōis: ⁊ sūt mersi in pelagus amoris. ¶ Tertio in loco. s. obscuro fecit eā claudi: vt loci obscuritas virginē pterreret. Cōtra istud habuit luminis claritatē: que tanta fuit vt null⁹ posset eā cōtingere vel videre. Sap. xviij. Sanctis aūt tuis maxia erat lux. ij. Corinth. vi. Que societas luci ad tenebras ¶ Quarto sine vestimēto fecit eā relinqui vt frigoris aspitas eā affligeret. Mich. ij. Desuper tunicā palliū substulistis Cōtra hoc habuit vestē celestē: quā angeli sibi in carcere parauerūt. Judith. x. Induit se vestimētis iocunditatis sue. ¶ Quinto omnib⁹ eā fecit exponi: vt ꝑ vno quē cōtēpserat oēs haberet. ij. Mach. iiij. Ausus ē gymnasium ꝯstituere ⁊ optimos ephebor in lupanari ponere. Cōtra hoc habuit dei virtutē qua oēs q ingrediebant ꝯuertebāt. i. Reg. x. Insiliet in te spūs dñi. ⁊ mutaberis in virū alterū. ¶ Sexto filio suo illudendā dedit vt quē noluerat habere maritū haberet amasiū. Cōtra hoc habuit iudiciarij dei emulatōem. i. demonis q ipm pfocauit. Unde ipa ait. Ille cuius volūtatē volebat pficere potestatē in eū accepit ⁊ occidit. Demones. n. sunt iudiciarij dei: qui ⁊ si a seipsis habeāt malā volūtatē: a deo tamē iustā accipiūt potestatē. i. Reg. xviij. Spūs dñi malus inuasit saul. Est. n. spūs dñi pp acceptam ptātē: sed malus ꝓpter iniquā volūtatē. ¶ Tertiū certamē hūit ꝯtra prefecti vicariū qui voluit i ipa corrūpere fidei integritatē: multiplex iferēdo supplicium sꝫ ipa oia supauit supplicia. Fecit nāqꝫ ipam virginē pijci in ignē: ⁊ ipm. ignē fecit copiosū fieri. ⁊ tādē in gutture fecit eā gladio feriri. In ignē quidē fecit eam pijci ꝓpter ꝯsumptōez: vt. s. ignis carnē ⁊ ossa i cinerē redigeret. ne. s. aliquē reliquie remanerēt. Amos. ij. Sup tribus sceleribus moab. Et sup quartū nō cōuertā eū. q: icēderūt ossa regis idumee vsqꝫ ad cinerē. ¶ Primū scelus fuit q: filius pfecti virginitatē sibi surripere voluit. ¶ Scōm q: ipse pfectus eā nudā per ciuitatē duci fecit. ¶ Tertiū q: eā in lupanari exposuit. ¶ Quartū q: ipe vicarius eā in ignē ꝓijci fecit: vt eius ossa in cinerē redigerent. sꝫ istud certamen vicit per orōem deuotā: q: mox vt orauit ignis extinctus fuit. Eccle. li. In medio ignis nō sum estuata. ¶ Scōo ipsum ignē copiosum voluit fieri: vt ⁊ ipsa cito cōsumeret nesibi auferret. sed ꝯtra istō certamē hūit refrigerātē dei grām que sibi refrigeriū pstitit: vñ ipsa ait. Ecce nūc ꝑ spūm scm̄ rore celesti pfusā: focus iuxta me morit. Eccle. iij. Ignē ardentē extinguit aqua. i. refrigerās dī grā. ¶ Tertio in gutture fecit eā secari. sed istud certamē vixit per celestē palmā quā acq̄siuit. Apo. vij. stantes ante thronū dei i cōspectu agni amicti stolis albis ⁊ palme in manibus eorū. stat ante thronū dei ꝑ ꝯtemplatōem deitatis. In conspectu agni ꝑ ꝯsideratōez hūanitatis. Amicta stola alba ꝑ dotē anime: ⁊ palme in manibus eius ꝑ ꝯmissionē victorie.

Sermo. lxvi. ¶ De eadē sermo scōs.

FOrtitudo ⁊ decor indumētum eius ⁊ ridebit i die nouissimo. Prouer. vlti. Hec verba ꝯueniēter d̄ scā agnete exponi pñt que fuit robusta. decora ⁊ leta. Fuit sic robusta ꝙ ēt hostes vicit. Fuit sic decora ꝙ omnib⁹ placuit. Et mō leta q: ad letitiā sempiternā ꝑuenit. ¶ Primo igit fuit robusta ⁊ fortis iō pmittit fortitudo. Fuit. n. fortis: q: vicit fortiorē se. i. diabolū. Vñ dicit beata agnes. spurcitias diaboli imaculato calle transiui. i. Joā. ij. scribo vobis adolescētes: q: vicistis malignū. Fuit fortior q: a nemine potuit vinci. nec a prefecti filio ꝓmissis donis. nec

etiam ab ipso prefecto irrogatis iniuriis. nec ab ipso vicario illatis supplicijs Eccl'.xlviij. Potētia nemo vicit illũ. Fuit fortissima: q: vicit semetipsaz.s. corp⁹ seruãdo mũdiciã. ⁊ aiam seruãdo patiẽtiã. Prouer.xvi. Melior ē patiēs viro forti ⁊ qui dñatur animo suo expugnatore vrbiũ. Fuit supfortissima q: vicit deum. ⁊ hoc qñ resuscitando filiũ prefecti orõibus deuotis induxit. Eccle.xvi. mulier fortis oblectat virũ suũ.i. deũ. Gen. xxxij. Si cõtra deũ fortis fuisti ꝗto magis ꝯtra homines ꝑualebis. ¶ Secundo fuit decora. iõ subdit. Et decor. De⁹ eim ipsaz i ꝑnti decorauit: q: ipsaz multiplici gloria illustrauit. fecit nãqz miracula i triplici machina rerũ. q: ⁊ de celo coruscatis ⁊ fulgur descẽdit: ⁊ terremot⁹ magn⁹ extitit: ⁊ prefecti filiũ de iferno suscitauit. Fecit miracula in quadruplici substãtia elemẽtoruz q: ignis extinct⁹ ē aqua: q: tempestas super paganos exorta est. terra mota. aer dum eēt i carcere illustratus est diuina luce. Fecit miracula in quintuplici differẽtia creaturaruz.s. in illis que habēt tñ eē: sicut i imagine que anulũ recepit ⁊ tentationē fugauit. In illis que habēt viuere sicut in capillis qui istar plantaruz viuũt: q: crescunt. Et i illis qui habēt sentire. sic patet i agno niue cãdidiore qui iuxta eam stare visus est. In illis que habēt discernere: sicut patet i cõstantia quã corpore ⁊ mente sanauit. In ill' que hñt itelligere sicut i angelis qui sibi vestez i ꝓstibulo ꝑparauerũt. ¶ Tertio ē modo leta iõ dr. Et ridebit in die nouissimo: nõ dixit i die primo. q: ille est dies ploratus. Sapiētie.vij. Primã vocē similē oib⁹ emisi plorans. nec dixit die medio: q: ille dies ē incolatus. ꝑs. Heu mihi q: icolatus meus ꝓlongatus ē. Sed dixit i die nouissimo. q: ille est dies iocũditatis ⁊ risus. Job.viij. Donec ipleat risu os tuũ. In hoc ergo die nouissimo ipsa ridet. q: preter gloriã cõmunē quatuor speciales hz. ¶ Primã habz in capite que ē aureola. Exodi.xxv. Super corona facies alteraz coronaz aureolã. ¶ Secũdã habz in ore que ē suauis melodia. Apoc.xiiij. Cantabant quasi cãticũ nouũ. ¶ Tertiã habet i corpe q̄ ē vestis candida. Apoc. iij. Ambulabunt mecũ i albis: q: digni sunt. ¶ Quartã habet in ꝓsecutõe que ē associatio diuina. Apoca.xiiij. Hi sequuntur agnuz quocũqz ierit. Propter ꝑmã coronaz quã habet i capite dixit. Quasi sponsaz decorauit me corona. Propter scdam quã hz in ore dixit. Cuius mihi organa modulatis vocibus sonãt. Propter tertiã quaz habet i corpore dixit. Induit me dñs cicla de auro contexta. Propter quartã quã habet in xp̄i assotiatõe ait. Ipsi suz iuncta i celis quem i terris posita tota animi deuotõe dilexi ⁊c̄.

Sermo.lxviij. ¶ De eodē festo ꝯmo.iij.

Dilectus meus mihi ⁊ ego illi. Canti.ij. Cõsuetudo ē inter spõsuz ⁊ sponsaz ꝙ spõsus spõsaz sibi copulat per amorē. ⁊ ꝙ sponsa sponsuz multipliciter ꝯmẽdat. ¶ Beata igit agnes prio gloriat ꝙ xp̄s eam in sponsaz accepit: ⁊ sibi cã ꝑ amorē copulauit: cuz dixit: Dilectus meus mihi. ¶ Secũdo eũ multipliciter cõmẽdauit. cũ subdit. Et ego illi. Est igit sensus. dilectus meus mihi.i. icẽdit me sibi i spõsaz accipiẽdo. Et ego illi.s. incẽdo ipm multipliciter cõmẽdãdo. ¶ Circa primũ notandũ ꝙ triplex ē desponsatio. ¶ Prima ē carnalis. Jo.ij. Vocat sponsuz architriclinus ⁊c̄. Alia ē spũalis. Et ista triplex ē. Una que fit ꝑ fidei signaculũ que cõtrahit i baptismate. Osee.ij. Sponsabo te mihi in fide. ¶ Alia q̄ fit ꝑ passionis sacr̄m. Et ista ꝯtracta fuit in xp̄i passione. Ibidē. sponsabo te mihi i iusticia ⁊ iudicio. Tũc enim diabolus est iudicatus. Joan.xij. Nunc iudiciuz est mundi ⁊c̄. Alia que fit per virginitatis votuz. Et ista contrahit in thalamo cõscientie. Ibidem. Sponsabo te mihi i misericordia ⁊ miseratõibus. Virginitatē eim seruare non ē virtutis humane: sz miseratõis diuine. ij. Cor.xi. Despondi eim vos vni viro ⁊c̄. ¶ Tertia ē desponsatio celestis. Osee.ij. sponsabo te mihi in sempiternuz. Apoca.xxi. Vidi ciuitatem sanctã hierusalē nouã descendentē de celo adeo paratã: sicut sponsam ornataz viro suo. ¶ Primã desponsatõez

ſcȝ carnalem beata agnes reſpuit:qꝛ i lu
ctū ꝯuertiť. Uñ ait. Diſcede a me pabu/
lū mortis qꝛ iā ab alio amatore ꝓuenta
ſuȝ. Sap̄. iij. Felix ſterilis ⁊ coinquina/
ta ⁊c̄. ¶ Scđam. ſ. ſpūalem habuit tā ꝑ
fidei ſignaculū. vnde ait. Anulo ſuo ſub
arrauit me:ꝙ per paſſiōis ſacramētum.
vñ ait. Sanguis eius ornauit genas me
as:ꝙ per virginitatis votuȝ. vnde dicit.
Quē cū accepero virgo ſuȝ:cū amauero
caſta ſuȝ:cū tetigero mūda ſuȝ. ¶ Terti/
aȝ. ſ. celeſtē hodie aſſecuta fuit:qꝛ hodie
celeſtē curiaȝ. i. thalamū itroiuit. Cant.
ij. Introduxit me rex in cellā vinariaȝ.
Ubi quidē eſt inter ſponſuȝ ⁊ ſponſam
felix amplexatio. vñ ait. Iā amplexibꝰ
eius caſtis aſtricta ſum. Cant. ij. Dexte/
ra illius amplexabiť me. Beata coniun
ctio. vñ ait. Iā corpus eius corpi meo ſo
ciatū eſt. Io. xvij. Oēs vnū ſint: ſicut tu
pater in me:⁊ ego in te. Glorioſa ꝓlis ge
neratio. vnde ait. Nec deerūt poſt nupti
as filij vbi partus ſine dolore ſuccedit:⁊
fecūditas quottidiana cumulať. Cant.
iiij. Oēs gemellis fetibus ⁊ ſterilis nō ē
īter eas. Ex tali. n. ꝯiūctōe reſultat ge/
minus fetus. ſ. gl'ificatō corpis ⁊ anime.
vel glorificatō in ꝯtēplatōe diuinitatis
⁊ viſiōe hūanitatis. ¶ Scđo ſpōſuȝ ſuū
multipliciter ꝯmēdauit:⁊ maxime a tri
bus. ſ. a pulchritudine. nobilitate. diui/
tiaꝝ fertilitate. De pulchritudine eiꝰ di
cit. Cuius pulchritudinē ſol ⁊ luna mi
rātur. Pulchritudo aūt maxie attēdiť i
facie. De pulchritudine aūt facici iſtiꝰ
ſpōſi dr̄ Heſter. xv. Facies tua plena eſt
grarū. Dicit aūt Aug. de trini. Pulchra
facies ē dimēſa partiliter. affecta hilari/
ter. ⁊ colorata luculēter. Habuit igiť iſte
ſponſus pulchrā faciē. ſ. bene ꝓportio/
natā. Ante icarnatōem nō erat bene ꝓ/
portionatus. qꝛ erat altus nimis. nimis
ꝓfundus. nimis latus. ⁊ nimis lōgus.
Tā altus vt nō poſſit attingi. Tā ꝓfun
dus vt nō poſſit videri. Tā latus vt nō
poſſit cōprehēdi. Tā longus vt nō poſ/
ſit mēſurari. Iob. xi. Excelſior celo ē ⁊c̄.
Sed poſt icarnatōȝ eſt ꝓportionata al/
titudo ſue maieſtatis vſqȝ ad nr̄am ſub
ſtātiaȝ. Phil. ij. Exinaniuit ſemetipſuȝ:
formā ſerui accipiēs. Profunditas ſue

ſapientie vſqȝ ad humanā ſtultitiam. i.
Cor. i. Placuit deo per ſtultitiā ꝑdica/
tōis:ſaluos facere credētes. Latitudo
ſue potētie vſqȝ ad noſtrā miſeriā. Yſa.
liij. Deſiderauimus euȝ deſpectū ⁊ no/
uiſſimū virorū ⁊c̄. Longitudo eternita
tis diuine vſqȝ ad noſtre tpalitatis mē
ſurā. Ad Gal. iiij. At vbi venit plenitu/
do tpis ⁊c̄. ¶ Secūdo eius facies fuit hi
lariter effecta. Nō. n. erat litigioſus in
ore. partialis i opere. nō ipatiēs in ſer/
mone. nō durus in cōpaſſiōe. nō triſtis i
mente. nō turbulētus i facie. De his oi/
bus dr̄ Yſa. xlij. Nō clamabit neqȝ acci
piet perſonā ⁊c̄. ¶ Tertio eius facies fu
it luculēter colorata. Fuit eim cādidus
ꝓpter virginitateȝ que maxime reſultat
in carne. Rubicūdus ꝓpter charitateȝ
que maxime feruebat i mēte. Fulgidus
⁊ electus ex milibus ꝓpter maieſtateȝ q̄
maxime reſultabat ex diuinitate. Cant.
v. Dilectus meus cādidus ⁊ rubicūdus
¶ Scđo ꝯmēdat eū ex nobilitate cū di/
cit. Qui longe nobilior eſt te. ⁊ genere ⁊
dignitate. Eſt aūt ſm̄ Greg. nazāze. tri/
plex nobilitas. Una cauſať ex imaginis
diuine ipreſſione. alia ex carnis ꝓpaga
tōe. tertia ex animi virtute. Quātū igiť
ad diuinitatē i xp̄o fuit nobilitas ima/
ginis. Col. i. Que ē imago dei iuiſibilis
Quātū ad carneȝ fuit i chriſto nobili/
tas originis. Ro. i. Qui factus ē ex ſemi
ne dauid ſm̄ carnē. Quantū ad aiaȝ fu
it i eo nobilitas virtutis. Io. i. Plenum
grā ⁊ veritate. ¶ Tertio cōmēdat ſpm̄
a diuitiaruȝ plenitudine:cū dicit. Cuiꝰ
opes nūquā deficiūt:cuius diuitie nūꝙ̄
decreſcūt. Prouer. viij. Mecū ſunt di/
uitie ⁊ glīa. i. diuitie glioſe. Ille eiȝ ſūt
miſere. iſte glioſe. qꝛ iſte ſunt ꝑpetue:ille
trāſitorie. Iſta dr̄ia pōiť Mat. vi. Noli/
te theſaurizare vobis theſauros in ter
ra:ſȝ i celis. vbi neqȝ erugo. neqȝ tinea
demoliť. Iſte faciūt hoieȝ ſaturū: ille fa
melicū. Iſta dr̄ia poniť Io. iiij. Ois q bi
berit ex hac aq̄ ſitiet iterū. Iſte faciūt ho
minē locupletē ⁊ glioſuȝ:ille idigētē ⁊
miſerū. Iſta dr̄ia poniť Apo. iij. Dicis
qꝛ diues ſuȝ ⁊ locuplex ⁊ nullius egeo:
⁊ neſcis qꝛ miſer es ⁊ miſerabilis. ⁊ iō
ſuadeo tibi emere a me aurū ignitum ⁊

ꝓbatum vt locuplex fias.
Sermo.lxviij. ¶ De eadez sermo.iij.

Gaudeamus ⁊ exul/
temus
⁊ demus gloriā deo: qm̄ ve/
nerunt nuptie agni ⁊ vxor
agni ꝑpauit se:⁊ datū ē sibi vt cooperiat
se bysso splēdenti ⁊ cādido. Apoca.xix.
Tres ꝑsone pricipales repiūt i nuptijs.
s.paranymphi.sponsus.⁊ spōsa.¶ Ad
paranymphos aūt ptinet dulcit̄ decāta
re epithalamiū.¶ Ad spōsuz ptinet pre
pare dulce ⁊ nuptiale ꝯuiuiū.¶ Ad spō
saz ptinet se ꝑpare per decentē ornatuz.
¶ Ad vtrosqz ptinet se ꝑpare p ꝯiugalē
affectū.Et qm̄ iter xp̄m ⁊ beatā agnetez
spūale ē ꝯtractū mr̄imoniū: iō i ipo spi/
rituali mr̄imonio ista quattuor repiunt̄
que i predictis verbis denotātur.¶ Pri
mo eim ex parte panymphorū ponitur
epithalamiū laudis cū dr̄.Gaudeam⁹ ⁊
exultemus ⁊c̄.Est aūt epithalamiū can/
ticū qd̄ i honore spōsi ⁊ spōse i nuptijs
decantat̄.Et dr̄ ab epi qd̄ ē supra.⁊ thala
mus.eo ꝙ supra thalamū decantet̄.Epi
thalamiū ergo bt̄e virginis agnetis est
duplex.vnuz ē in via.aliud i pr̄ia.d̄ epi/
thalamio ei⁹ i via dicit Ambro.Hanc se
nes.hāc iuuenes. hāc pueri i via decan
tāt.Nemo ē laudabilior ꝙ̄ qui ab oibus
laudari pōt.Quot hoies tot ꝑcones qui
martyrē ꝑdicant dū loquunt̄. Ipsa igit̄
puella fuit nō tm̄ per etatē:sz maxīe per
puritatē.iuuenis p fortitudinē ⁊ alacri
tatez.senex per sensus ac moruz maturi
tatez.Ipsaz ergo debent laudare pueri
tanquaz purā in mente ⁊ in intentione.
Juuenes tanquā fortē ⁊ alacrem in pas
sione.Senex tanquā maturā in sensu ⁊ i
ꝯuersatōe.Epithalamiū eius in patria
canūt paranymphi.i.angeli ⁊ alij bene/
dicētes.Sap̄.iij.Hec ē que nesciuit tho/
ruz in delicto: habebit fructū in respe/
ctōe animarū sanctarū.De isto epithala
mio qd̄ sibi decātat̄ ipsa dicit.Amo xp̄m
in cuius thalamū itroiui:cuius mihi or
gana modulatis vocibus cātant.¶ Se/
cūdo ex pte sponsi ponit̄ ꝑpatio ꝯuiuij
nuptialis.cum dr̄. Venerunt nuptie a/
gni.De hoc nuptiali ꝯuiuio dr̄ Apoca.
xix.Beati qui ad cenaz nuptiarū agni
vocati sunt. Ex quibus verbis habet̄ ꝙ
ibi erit plena satietas.dulcis suauitas.
⁊ eterna securitas.In pn̄ti qdē satietas
hz fastidiū.fames hz molestiā.timor ne
s.alim̄ta d̄ficiāt hz penā.Jōqz ꝓuidit ds
vt i nullo celesti ꝯuiuio sit plena satie/
tas ne ibi sit molestia famis: ideo dicit̄
nuptiarū.In nuptijs eiz ꝯsueuerūt om
nia abundare.ps.Satiabor cū apparue
rit glīa tua. Sit dulcis suauitas: ne sit
mētis fastidiū.iō dr̄.agni qui hz carnes
delectabiles ⁊ suaues.Job.xxxi. Si nō
dixerūt viri tabernaculi mei:qs det de
carnib⁹ eius vt saturemur. Sit et̄na se/
curitas vt tollat̄ timor defectōis.vn̄ dr̄.
Cena:qr nullū aliud ꝯuiuiū sibi succe/
dit.ꝓuer.i.Qui me audierit sine timore
regescet.¶ Tertio pōit̄ ex pte spōse ꝑpa
ratio ornamēti singl̄aris:cū dr̄.Datū est
ei vt coopiat se bysso fulgido ⁊ cādido ⁊
vestibus ornatissimis. Hūit quidē spōsa
q̄tuor genera vestiū.s.vestē deauratā.ps
Astitit regina a dextris tuis in vestitu
d̄aurato.i.xp̄i aia q̄ corp⁹ suū rexit. i ve
stitu d̄aurato.i.i corpore glificato. Hūit
vestē variā.vn̄ seqt̄.Circuamicta varie/
tate.Vestē albā.Apoca.iij.Ambulabūt
mecū i albis.Et hūit vestē rubeā. Ysaie
lxiij.Quare rubrū ē idumētū tuū. Jstas
vestes xp̄s agneti sue spōse cōicauit.s.
deauratā vestē infundēdo charitatem.
Unde ipsa ait. Induit me dn̄s ciclade
auro texta.ps.Ois gloria eius filie regis
ab intus in fimbrijs aureis. Variam or/
nando per virtutū varietatē. Vn̄ ait
ipsa beata agnes .Circūdedit me vernā
tibus atqz coruscātibus gēmis. Ezech.
xvi. Vestiui te discoloribus. Vestē cādi
dā:d̄corādo ꝑ puritatē. In cui⁹ signifi/
catōe angelus i carcere vestē cādidā ei
dedit.Et dedit sibi vestē rubeā: eā rubri
cando ꝑ sanguis effusionē: ⁊ sue passio
nis meditationē.Vnd̄ beata agnes ait
Sanguis ei⁹ ornauit genas meas. De
hac duplici veste dicit Prouer.vlt.Bys/
sus ⁊ purpura idumētum eius.¶ Sed
quoniaz nobiles sponse cōsueuerūt ve
stes suas etiaz gēmis ornare.iō ⁊ ipa gē
mis virtutum erat ornata. Quas gem/
mas habuit in manu dextera per rectā
intentionē.vnde ait.Dexterā meā cixit

lapidibus pciosis. Qui.n.facit opa que
vident eē virtuosa sed itentōe corrupta:
gēmas hz in sinistra. Qui vero intentōe
recta hz in dextera. Mat.v. Nesciat sini
stra tua qd faciat dxtera tua. ¶ Scdo ip
sas hūit in collo. vn̄ ait: Collū meū cin-
xit lapidib⁹ pciosis. Collū xp̄i sunt p̄di-
catores q a xp̄o capite ifluētiā recipiunt
& in cetera mēbra ifundūt. Illi ergo sūt
collū q tm̄ p̄dicāt verbū. Illi sunt collū
lapidib⁹ pciosis ornatū q verbū p̄dicāt:
& verba p̄dicatōis opibus virtuosis ex-
ornāt. Cant.i. Collū tuuz sicut monilia.
¶ Tertio ipsas habuit in aurib⁹ p obe-
dientiā. Vn̄ ait: Tradidit auribus meis
iestimabiles margaritas. Ille simplr est
auris q coactus obedit. Qui vero spōta
neus est obediēs: auris ē margaritis or-
nata. Prouerb.xxv. In auris aurea &
margarita fulgēs: q arguit sapiētē & au
re obedientē. ¶ Quarto eas hūit i toto
corpe. vn̄ ait: Induit me dn̄s ciclade au
ro texta: & imensis monilib⁹ ornauit me.
Ipsa.n.bt̄a agnes hūit cicladē aureā.i.
querсatōez lucidā: & imēsa monilia.i.lu
cida & virtuosa exēpla. Dan̄.x. Corpus
eius q̄si crisolitus. ¶ Quarto ponit ex
parte vtriusqz affectus cōiugalis cū dr̄:
Uxor agni. ¶ In duob⁹ qdē mutuo par
ticipāt.s.in ꝯiunctōe cū dr̄: Uxor. In no
mine: cū dr̄: Agni. Est aūt in oi matrimo
nio triplex ꝯiunctio. Una est p ꝯsensuz
aiorꝝ. Alia p ꝯiunctōez corporꝝ. Tertia p
idiuisibilē habitatōem amborꝝ. Ista tri-
plici ꝯiunctōe est cōiūctus xp̄s agneti: &
ipsa sibi. Per mutuā charitatē. Vn̄ ait:
Nō ergo potero ad ꝯtumeliā p̄oris ama
toris aliū aspicere: cū quo sum charitate
ꝯiuncta. Cant.vi. Ego dilecto meo: & di
lect⁹ meus mihi. Per nature ꝯformitatē
q: sicut dr̄ Heb.ij. Nusq̄ eniz angelos ap
prehendit: sed semen abrahe. Unde ipsa
dicit: Iaz amplexib⁹ eius castis astricta
suz. Iā corpus eius corpori meo sociatū
est. Per isepabilitatē: q: xp̄s eā sibi eter-
nalr copulauit. Hiere.xxxi. In charita-
te ppetua dilexi te. ¶ Scdo ꝯueniunt in
nomie: q: ille agnus & ista agna. Agnus
aūt dr̄ ab agnoscēdo: q: p̄ ceteris aianti-
bus matrē agnoscit. Sic xp̄s mrēz agno
uit ab ifantia: p humilē obediētie subie-
ctionem. Luc.ij. Erat subditus illis. In
iuuētute: per sue petitōis adipictōez. q:
ad p̄ces matris aquā in vinū in nuptijs
ꝯmutauit. In morte p curā & ꝓmissionē
q: ipsaz ioāni ꝯmēdauit. Post mortez p
sui appitōez: q: vt credit sibi p̄mo appa
ruit. Sic beata agnes spōsuz suū cogno
uit in vita p fidē & deuotōez. Unde ait:
Ipsi soli seruo fidē: ipsi me tota deuotōe
ꝯmitto. In morte p ꝯstantē ꝯfessionem.
Vn̄ i igne posita dixit: Te ꝯfiteor labijs
& corde: & totis viscerib⁹ ꝯcupisco. Post
mortē nūc cognoscit p aptā visionē. Vn̄
dixit: Ecce iā qd̄ credidi video. qd̄ spaui
iā teneo: & qd̄ ꝯcupiui amplector.

Sermo.lxix. ¶ De sancto vincentio
martyre sermo.i.

CErtamen forte dedit illi vt vinceret Sap̄.x.
Inter ceteros martyres be
atus vicentius certamen forte sustinuit:
qd̄ tn̄ fortiter supauit & vicit. Habuit au
tē duplex certamē. ¶ Unū cum valerio
ep̄o: aliud ipse solus sine ep̄o. Ipsi autē
duo in isto certamie tria tela sustinue-
rūt: scz iniuriā carceris: molestiā famis
& minas mortis. Q: datianus eis mortē
minat⁹ est nisi ei ꝯsentirēt. Sed ista tria
vicerūt per tria arma que habuerunt.
¶ Nā p̄mū telū vicerūt p letitiā spūalē.
vn̄ dr̄ d eis: Ualerius ep̄s & leuita vicen
tius in ꝯfessione fidei alacriter cucurre
runt. Et exēplo aplorꝝ de qbus dr̄ Act.
v. Ibāt apli gaudētes &c. ¶ Scdm telū
vicerūt p patientiā singularē: q: nō mur
murauerūt sed patiēter & fortiter famis
molestiā tolerauerūt. Eccl.ij. In humili
tate patientiā habe. ¶ Tertiū certamen
vicerūt p apertā fidei ꝯfessionē. Vn̄ cū
vicentius dixit Datiano de mādato va
lerij. Nephandū apud xp̄ianā prudētiā
esse cognosce diuinitatis cultuz abnegā
do blasphemare. Ad Rom̄.x. Corde cre
dit ad iustitiā: ore aūt ꝯfessio fit ad salu
tez. ¶ Scdm certamē ipse solus habuit
i quo certauit viuus & mortuus. Viuus
aūt habuit triplex certamē. Unū i ecu-
leo. alius i ignis icendio. tertiū i carnis
ergastulo. In eculeo fecit eū datianus i
toto corpore distēdi. distentum diuersis

vulneribus cruciari: cruciatū ferreis pe
ctinibus dilaniari: ⁊ carnifices ad cru/
delius seuiēdū verberibus fecit vrgeri.
Sed ista q̈ttuor tela q̄ sustinuit vicit per
q̈ttuor arma q̄ habuit. ¶ Primū fuit vo
lūtas patiēdi. vñ dicebat: Hoc ē qđ semꝑ
optaui ⁊ votis oībus cōcupiui. ij. Cor.
xij. Libēter gloriabor in īfirmitatibꝫ me
is. ¶ Scđm erat ꝯstantia sufferendi. vñ
ait: Uidebis me dei virtute plus posse
dū torqueor: ꝙ possis ipse q torques. Et
ideo illud qđ dixerat Job negatiue po/
test ipsi conuenire affirmatiue. Job. vi.
Nec fortitudo lapidū fortitudo mea: ne
qꝫ caro mea enea est. Ipse eiꝫ habuit for
titudinē lapidis: qꝛ tormētis nō cessit ⁊
fortitudinē eris: qꝛ dei laudes resonant.
Tertiū erat magnanimitas ꝯtēnēdi: qꝛ
tyrāni iraꝫ ꝯtēnebat dicēs: Cū mihi ira
sci magis putas: modo meliꝰ īcipis mi/
sereri. Judith. ix. Da mihi in aīo ꝯstan/
tiā vt ꝯtēnā illā. ¶ Quartū fuit deside/
riū ampliora supplicia patiēdi. vñ dice/
bat: Hoc solum valde metuo: qꝛ te fingis
velle mihi misereri. nolo vt aliquid mi/
nuas de supplicijs vt te victū in oībus
fatearis. vnde dixit de eo prudētius: Ri/
debat hic miles dei: manus cruētas īcre
pās ꝙ fixa nō ꝓfundius intraret artus
vngula. Job. vi. Qui cepit me ipse cōte/
rat: soluat manum suam ⁊ succidat me.
¶ Scđꝫ certamē habuit in craticule īcē
dio: vbi totū corpus vncis ferreis apit:
ardētes lamine īfigunt: sale ignis asper
git: tela ad viscera ⁊ extra iaciunt. Sed
ista q̈ttuor vicit ꝑ q̈ttuor arma q̄ habuit
¶ Primū erat orō deuota. vñ dr̄: Sursū
erectis luminibꝰ dñiꝫ p̄cabat. Ecc̄. xxxix.
Apiet os suū in oratōe. ¶ Scđm fuit ma
gna mentis ꝯstātia. vñ dr̄: Inter hec ma
net imobilis ille dei seruꝰ Thob. ij. Im/
mobilis in dei timore permāsit: gratias
agēs deo. ¶ Tertiū fuit charitas ignita
Unde dicit Amb. Torquet vincētius: tē
dit: flagellat: exurit. sed inuictus pro san
cto noīe aīus non excutit plus ardens
igne celi ꝙ ferri. Ignis celi est ipsa cha/
ritas que in corde vincētij sic ardebat ꝙ
ignem exteriorē frigidū faciebat. p̄s. In
meditatōe tua exardescit ignis. s. chari
tatis diuine. Et locutus sum in lingua
mea. s. ꝯfessionē fidei xp̄iane. ¶ Quartū
fuit ꝯscientia sincera: per quā in oībus
intēdebat placere deo nō mūdo. Uñ di/
cit Amb. Plus voluit vincētius placere
deo ꝙ foro. plus dilexit mori i dño ꝙ vi
uere in mūdo. Eph. vi. Nō q̈si hoībꝰ pla
cētes: sed deo q ꝓbat corda nr̄a. ¶ Ter/
tiū certamē habuit i carceris ergastulo.
Nā tyrānus fecit ip̄ꝫ in obscuro carcere
īcludi. Testas ibi acutissimas congeri.
In ligno pedes affligi: ⁊ sine oī hūano
solatio relinq. Sed ista q̈ttuor xp̄s i glo
riā ꝯmutauit: qꝛ carcerē obscuꝝ luce in/
effabili illustrauit. floribꝰ amenissimis
carcerē aspsit. pedes resoluit. societateꝫ
angelicā destinauit. nec miꝝ. Ipse nāqꝫ
habuit vitā lucidā: iō nō debuit i obscu
ro sꝫ in luce manere. ij. Cor. vi. Que so/
cietas lucis ad tenebras. Habuit ꝯsciam
floridā: iō nō debuit fulciri asperitate te
staꝝ sed suauitate floꝝ. Cant. ij. Fulcite
me floribus ⁊c̄. Habuit affectōeꝫ liberaꝫ
nō cuꝫ terrenis ligatā: iō nō debuit hēre
pedes ligatos sꝫ solutos. Pes enim aīe
ſm Aug. est affectꝰ aīe. ij. Re. iij. Manus
tue nō sūt ligate: ⁊ pedes tui nō sūt ꝯpe
diti. i. ꝯpedibus aggrauati. Habuit vitā
angelicā: iō debuit societate āgelica de/
corari. Danie. iij. Angelus domini de/
scendit de celo cum anania ⁊ socijs ⁊c̄.
¶ Scđo vincētiꝰ vicit mortuus. Uoluit
qdē datianꝰ corpꝰ eiꝰ a feris i terra deuo
rari. Ab auibus i aere lacerari. a piscibꝰ
in mari ꝯsumi. Sꝫ angelus dñi corpus
a feris custodiuit. Exo. iij. Ecce ego mit
to angelū meū q custodiat te ⁊ p̄cedat te
in via. Corpus auibꝰ abegit. Uñ poterat
dicere īsipiēti datiano Job. xij. Interro
ga iumēta ⁊ docebunt te. volatilia celi: ⁊
indicabūt tibi. Mare corpus eius ad lit
tus remisit. Sap̄. xiiij. Dedisti i mari viā
⁊ inter fluctus semitā fortissimaꝫ.

¶ Sermo. lxx. ¶ Eodeꝫ die Sermo. ij.

VIncēti dabo mā
na abscōditūꝫ: ⁊ dabo illi cal
culū cādidū. Apo. ij. Nomen
victorie nulli meliꝰ cōuenit ꝙ vīcētio q
re ⁊ noīe victor fuit. In verbis premissis
duo ponunt. ¶ Prio pugna cū victoria
cū dr̄: Uincēti. ¶ Secūdo retributio cū

eterna gloria: cū. s. subdit. Dabo manna
absc͠oditū ꝛc̈. ❡ Circa pͥmū notādū ꝙ si
cut dicit Aug. in li. de correptōe ꝛ gratia
⁊ Sācti martyres pugnāt ꝯtra munda
nos timores: imūdos amores ꝛ falsos er
rores. Cōtra istas tres acies sanctꝰ vincē
tius pugnauit ꝛ vicit. ❡ Prio eniꝫ vicit
mundanos timores: oīa aduersa ēt sup
plicia ꝯtēnēdo. Vn̄ dicit: Uidebis me qꝛ
deiᷤ virtute plus posse duꝫ torq̄or ꝙ̄ pos
sis ipse q torques. Ezech. iij. Ut adaman
tē ꝛ silicē dedi faciē tuā. Hiere. i. Ego qp
pe dedi te in colūnā ferreā: ꝛ in murum
eneū. Ex q̄bus verbis pꝫ ꝙ̄ ꝯstātia vincē
tij fuit istar adamātis: silicis: ferri ꝛ eris
Adamas aūt sicut dicit glosa ibidē ē in
honorē. ꝛ ꝙ̄uis cuꝫ auro ponat̄: tn̄ inde
nō extollit̄. Silex aūt est in ꝯculcatōeꝫ:
ꝛ tn̄ nō frāgit̄. Ferrū aūt oīa domat: ꝛ es
repcussuꝫ resonat. Sic bt̄s vincētius fu
it adeo fortis ꝙ nec datiāi blāditijs vel
fauoribus potuit iclinari. nec tormentis
ꝛ supplicijs deijci: sꝫ potius coꝝ malitiā
duris rep̄hēsiōibꝰ edomabat: ꝛ pcussus
dei laudē resonabat. Istā aūt eius forti
tudinē tria ostēdebāt: s. constātia in aīo.
Vn̄ dixit: Uidebis me plus posse dū tor
queor ꝙ̄ possis ipse q torques. Fiducia i
verbo. Aug. Tāta in vincētio penarum
asp̄itas seuiebat in mēbris: ꝛ tāta securi
tas in verbis resonabat: vt putaremus
aliū loq ꝛ aliuꝫ torq̄ri: ꝛ vere sic erat. Ca
ro eiꝫ patiebat̄ ꝛ spūs loq̄bat̄. ⁊ Tertiū
fuit patiētia in supplicijs. Idem. Habe
bat vincētiꝰ in sermone fiduciā: i passio
ne tolerātiā. nemo de suo corde p̄sumat:
qꝛ vt bona prudēter loq̄mur ab illo ē nō
nr̄a sapiā: ꝛ vt mala fortiter pferamꝰ ab
illo est: nō nr̄a patiētia. ❡ Scđo imun
dos amores vicit corpus suū cū oībꝰ vi
tijs mortificādo. Ad col. iij. Mortificate
mēbra vr̄a que sunt sup terrā. Rom. xiij.
Curā carnis ne feceritis i desiderijs. Et
bn̄ dicit i desiderijs. Est quedā cura car
nis vitiosa: d̄ qua dꝛ hic. ꝛ quedā virtuo
sa de qua ad Gal. v. Qui autem sunt xp̄i
carnē suā crucifixerūt cū vitijs ꝛ ꝯcupi
scentijs. Quedā indifferēs de qua dicit̄
Eph. v. Nemo carnē suam vnq̄ꝫ odio ha
buit. Primā autē curaꝫ carnis sanctus
vincētius abhorruit: Secūdam fortiter te
nuit. De tertia paꝝ curauit. ❡ Tertio vi
cit falsos errores: omnes mūdi fallacias
euitādo. Mūdus eniꝫ hꝫ triplicē falsaꝫ
sapiam. s. nocturnā: fantasticā ꝛ vmbra
ticā. Nocturnā hn̄t illi q istar noctue fu
giūt lucē virtutum ꝛ diligūt tenebras vi
tioꝝ. Joā. iij. Qui male agit odit lucem.
Istā falsam sapiam vincētius vicit: q vi
tia tenebrosa abhorruit ꝛ luce virtutū se
vestiuit. Juxta illud Rom. xiij. Abijcia
mus ergo opa tenebraꝝ ꝛ induamur ar
ma lucis ꝛc̈. Fantasticā sapiaꝫ hn̄t illi q
tm̄ bona p̄ntia diligūt: que nō sūt bona
essentialr̄ sed appenter. Ecc. xxxiiij. Si
cut parturiētis cor tuū fantasiam pati
nisi ab altissimo fuerit emissa visitatio.
Istā sapiaꝫ fantasticā vincētius vicit: qꝛ
lꝫ esset archidiaconus in honore magno
ꝯstitutus: tn̄ oīa p̄ntia respuit ꝛ ꝯtēpsit
ꝛ bona celestia que sunt bona veraciter
ꝯcupiuit. Umbraticā sapiaꝫ habent illi
q istar equi vmbratici p̄icula falsa timēt
vera tn̄ nō timent. Tribulatōes eniꝫ pre
sentis vite sunt quasi quedā vmbre ꝛ fu
turarū penarū picture. Beatus aūt vin
cētius istā sapiaꝫ vmbraticā vicit qꝛ p̄n
tes penas ꝯtēpsit: ꝛ iō futuras euasit. vn̄
dicere poterat illud Sap. xv. Nō eim in
errorē iduxit nos hoīuꝫ male artis exco
gitatio: nec vmbra picture: laboꝛ sine fru
ctu. ❡ Scđo ponit eius retributio cum
glīa eterna cū dr̄: Dabo tibi māna absc͠o
ditū ꝛ calculū cādidū. Per māna itelli
git̄ btitudo aīe. per calculū glorificatio
corporis. Btitudo aūt aīe ꝯsistit i dei co
gnitione ꝛ delectatione cogniti ꝛ dilecti
ppetua retentōe: significat̄ autē beatitu
do anime per māna rōne saporis imuta
tōis ꝛ nomīs. Nā in sapore itelligit̄ dei
cognitio. sicut dr̄ Exo. xvi. Sapor māne
erat quasi simile cū melle. simila de ter
ra orit̄: mel celesti rore generat̄. Et ideo
per similaꝫ xp̄i humanitas: per mel eius
diuinitas itelligit̄. Perfecta autē cogni
tio ꝯsistit in visione humanitatis ꝛ ꝯtē
platiōe diuinitatis. Joā. xvij. Hec ē vita
eterna vt cognoscāt te soluꝫ veꝝ deū ꝛc̈.
Perfecta aūt dilectio intelligit̄ p māna
rōne imutatōis. imutabat eīm pilatuꝫ ꝛ
oēꝫ saporē: vt habet̄ Sap. xvij. Bti enim
ad q̄cūqꝫ se diuertūt: ibi dulcedinē inue

niēt.nā ꝯuertēdo se ad deū delitias infi
nitas haurient. Conuertēdo se ad angelos
vel scōs siue celū nouū ⁊ terrā nouā: ibi
suauitatē iuenient. Sicut eīz apis ex quo
libet flore rorē sugit vn̄ mel ꝯponit. Sic
beati ex q̈libet re materiaz sue dilectōīs
iuenient vn̄ dulcedinē assumunt. Eterna
aūt possessio cogniti ⁊ dilecti itelligif p
māna rōne nois. Dr̄ enīz a manna qđ so
nat qđ ē hoc. Et ē verbū āmiratiōis siue
ꝯgratulatōis. Beati enīz āmirabunf de
tāta dei liberalitate: ⁊ ꝯgratulabunf de
ppetua sua eternitate. Isa.lx. Tūc vide
bis ⁊ affluēs ⁊ mirabif ⁊ dilatabitur cor
tuū ⁊c̄. Per calculū aūt significaf glorifi
catio corpis. Calculus nāqȝ q̄ ſm aliam
trāslatōēz dr̄ margarita siue carbūculus
ē puus i quo notaf subtilitas. Est rotun
dus i quo notaf agilitas. Est lucidus in
quo notaf claritas. Et ē solidus in quo
notaf eternitas. De his q̈ttuor dotibus
corporis dr̄ Sap.iij. Fulgebūt ecce clari
tas. Iusti: ecce imortalitas. q: sicut dicif
Sap.i. Iustitia ppetua est ⁊ imor. Tāq̄
scintille: ecce subtilitas. In arundineto
discurrēt: ecce agilitas.

¶ Sermo.lxxi. ¶ De codē Sermo.iij.

Vidi ⁊ ecce equus albus. ⁊
q̄ sedebat sup eum ha
bebat arcū: ⁊ data ē ei corona
⁊ exiuit vincens vt vinceret.
Apoc.vi. Bt̄s vincētius dr̄ equus dei in
quātū nomē dei p̄dicādo portauit. Et dr̄
miles dei in q̄tū de hostibus triūphauit
In verbis aūt p̄missis p̄mo describif iste
equus dei. ¶ Scđo iste miles dei. Equ⁹
aūt describif a duob⁹. ¶ Prīo a fortitu
dine in eo qđ vocaf equus. Iob.xxxix.
Nunqđ p̄bebis equo fortitudinē. supple
nō nisi ego. ¶ Scđo a pulchritudie cum
dr̄: Albus. Fortitudo aūt istius eq̄ appet
q: portauit magna pōdera: magna sup
plicia: magna q̄dē numerositate: acerbi
tate ⁊ diuturnitate. Fuerūt nāqȝ ei⁹ sup
plicia multa ⁊ ponderosa ac numerosa.
Sicut p3 i legēda: vt possit dicē cum p
pha. Oēs fluct⁹ tuos iduxisti super me.
Idē. Sup dolorē vulneꝝ meoꝝ addide
rūt. Iob.xvi. Cōcidit me vulnē sup vul
nus. Fuerūt ēt in magna acerbitate. Vn̄
poterāt dicē.ij. Mach.vi. Dn̄e q̄ habes
scām sciaz tu manifeste scis q: duros in
corpe sustineo dolores nō tm̄ duros: sed
duriores ⁊ durissimos. Duros q: i crati
cula assabaf. Duriores q: tela ad viscera
iacebāf. Durissimos q: ossa frāgebātur.
Fuerūt ēt magna i magna diuturnitate
q: n̄ fuit decapitat⁹ nec subito mortuus:
s3 nouis supplicijs reseruatus. ps. Dolor
me⁹ reseruat⁹ ē ⁊c̄. Et Hiere.xv. Quare
fcūs ē dolor meus ppetuus. i. diuturn⁹ ⁊
lōgus. rn̄det dn̄s. Si sepaueris p̄ciosū a
vili q̈si os meū eris. ac si dicat. Iō ista pa
teris vt aīa tua preciosa a vili corpe sepa
ref: ⁊ mihi familiaritate iungaf. Q: igif
sic fuit fortis ad portādū supplicia: tam
multa: tā acerba: taz diuturna. Iō excla
mat Prudētius: O miles iuictissime for
tissimoꝝ fortior. Iā te seua ⁊ aspa tormē
ta tremūt victorē. ¶ Scđo describif iste
equus a pulchritudie cuz dr̄ albus. oñdif
ꝙ fuit a xp̄o spāli amore dilectus. Cant.
v. Dilect⁹ meus cādidus qđ fuit xp̄i san
guie dalbat⁹. Apo.xxiij. Lauerūt stolas
suas: ⁊ dealbauerūt eas in sanguie agni
qđ ē familie xp̄i ascriptus. Apoc.iij. Am
bulabūt mecū in stolis albis. Et ꝙ est in
q̈driga tertia collocatus. Nā sicut dr̄ Za
ch.vi. In q̈driga p̄ma sūt eq̄ rufi. i. mar
tyres. In scđa eq̄ nigri. i. ꝯfessores se per
pniaz dnigrātes. In tertia eq̄ albi. i. vir
gines inocētes. Bt̄s aūt vincētius i hac
triplici q̈driga fuit. q: ⁊ sanguinē suum
fudit: ⁊ se in pnia macerauit: ⁊ in inocen
tia se ꝯseruauit. ¶ Scđo describif miles
⁊ maxime a q̄nqȝ: ¶ Primo a noie cū dr̄:
vincens. ¶ Scđo ab officio siue ab arte
cum dr̄: habebat arcum. ¶ Tertio a cor
dis magnanimitate cuz dicif: exiuit vin
cens. ¶ Quarto a finali ⁊ recta intētio
ne cum dicif: vt vinceret. ¶ Quinto a
palma victorie cuz dicif: ⁊ data est ei co
rona. ¶ Circa primū notādū ꝙ ipse ha
buit nomē celebre. i. victoriosuz: q: vin
cens siue vincētius ē appellatus. Ruth
iiij. Hēas nomē celebre in bethleē. i. in ec
clesia militāti ⁊ triumphāti. i. Para.xi.
Ipse erat iter tres noiatissimus ⁊ inter
tres secūdus ⁊ iclitus. Tres noiatissimi
sunt martyres: ꝯfessores ⁊ virgines. Ip
se enīz est nominatissimus iter martyres
q: durissima supplicia ptulit. iter cōfes

fores: q꞉ fidē xp̄i cōstantissime cōfessus fu
it. Et inter virgines q꞉ sincerissimā pu-
ritatē seruauit. Sed parꝝ eēt si miles ha
beret nomē celebre ⁊ nō exerceret offici-
um militantis. ¶ Jō secūdo cōmendat
ab officio siue arte: cū dicit: hꝫ arcū. Ha
bebat enim iste miles offm̄ sagitādi. Jō
vnā sagittā iecit in deū: que fuit sagit-
ta deuote oratōis. Unde dicit de eo. Ere
ctis in celū luminibus dn̄m p̄cabat. ij.
Reg. i. Sagittha ionathe nūquā abijt
retrorsum. Tūc enī sagitta retrorsum
abijt qn̄ oratio a deo vacua recedit ¶ Se
cūdam iecit in seip̄m: que fuit sagitta
diuini timoris: quo carnē suam cōfixit.
p̄s. Cōfige timore tuo carnes meas ⁊c̄.
¶ Tertiā iecit cōtra diabolū que fuit sa
gitta humilitatis qua ipsum superbum
grauiter vulnerauit. p̄s. Tu humiliasti
sicut vulneratū sup̄bū. ysa. li. Nūqd nō
tu p̄cussisti sup̄bū vulneratū draconem.
¶ Quartā iecit cōtra tyrānū: que fuit sa
gitta dure increpatōis. p̄s. Sagitte po-
tentis acute cū carbonib⁹ desolatorijs.
Jsta eīm sagitta fuit potens. q꞉ irā tyrā-
ni nō timuit. ⁊ fuit acuta: q꞉ eius cor me-
dullitus penetrauit: Et fuit accēsa: quia
zelo dei hoc fecit. Sed multoꝝ sagitte
sunt debiles pp̄ timorē. ⁊ retruse ꝓpter
priuatū amorē. ⁊ frigide pp̄ celi remissio
nem. Sed parū ꝓdesset si miles hēret of
ficiū militare: ip̄m tamē nūquā exercēt
nec ad bellū ꝓcederet. ¶ Jō tertio ꝯmē
datur a cordis magnanimitate: cū dicit
Exiuit. s. ad certamē. ¶ Sūt aūt tria que
militē retrahūt ne ad bellū ꝓcedat. aut
amor inordinatus sui. aut timor cuiusli
bet aduersi. aut defectus exēpli. iō domi
nus milites suos admonēs dicit Lu. ix.
Siquis vult venire post me abneget se-
metip̄m. Ecce q꞉ nō dꝫ diligē: sed despi-
cere seip̄m: ⁊ tollat crucē suam. Ecce q꞉
nō dꝫ timere aliqđ aduersum: ⁊ sequat
me. Ecce gloriosum exēplū. Jsta tria re-
trahētia non habuit vincētius. Un̄ dīc
Aug. Quid eīm mirū si in illo vicit vin-
cētius a quo victus ē mūdus. Ecce exhi
bitū exēplū. ¶ Deinde ponit alia duo di
cēs: Duplicē aciē mūdus ꝓduxit contra
milites xp̄i. Blādit eīm vt decipiat. ter-
ret vt frangat nō nos teneat ꝓpria velū
tas. nec terreat aliena crudelitas ⁊ vi-
ctus ē mūdus: sed vilis miles eēt qui ad
bellū ꝓcederet: ⁊ ibi nō intēderet vincē:
sꝫ expoliare. ¶ Jō quarto cōmēdat a fi
nali ⁊ recta intētōe: cū dicit: Ut vinceret
Nō eīm vincētius affectauit spolia mun
di: sꝫ tm̄ vt vincēt ad gloriā dei. Et iō in
oībus victor fuit. nā vicit in aere in ecu
leo extēsus. Uicit in igne sup craticulā
positus. Uicit in terra in testis acutissi-
mis inuolutus. Uicit in aqua in mare
ꝓiectus. iō clamabat Aug. dicēs: Beat⁹
vincētius vicit in verbis. vicit in penis.
vicit in cōfessiōe. vicit in tribulatiōe. vi-
cit exustus. Parꝝ ēt valeret si milles vin
cere intēderet. ⁊ tm̄ cū efficacia victoriā
nō obtinēt. ¶ Jō quinto cōmēdat a pal
ma victorie: cū dicit. Et data ē ei corona
De qua corona dixerūt sibi āgeli. Agno
sce o vincēti: q꞉ ꝑ cuius noīe decertasti.
ip̄e tibi coronā p̄paratā seruat in celis q
te fecit victorē in penis. Diabolus nāq꞉
cōtra sctōs cōcitat pugnā. iō dr̄: Decer-
tasti. Sed deus dat victoriā. iō dr̄: Qui
te victorē fecit in penis. Et post victoriā
dat coronā. iō dr̄: Jp̄e tibi coronam p̄pa
ratā seruat i celis. Et sic pꝫ ꝙ diabolus
p̄parat malū pugne. Sed ꝯ isto malo di
ꝙ deus dat bonū victorie. ⁊ de isto bo-
no elicit sanctis optimum corone eter-
ne.

¶ Sermo. lxxij. ¶ De eodem. Sermo quartus.

FOrtis est vt mors dile-
ctio: dura sicut iferni emula
tio. Cant. viij. Salomon po
nit quinq꞉ fortissima: qbus cōparat forti
tudinē charitatis. ¶ Primo nāq꞉ ē for-
tis sicut mors: iō eiꝫ dr̄: Fortis ē vt mors
dilectio. Sicut eīm mors sepat aīam a
carne: sic ⁊ charitas sepat aīam ab oī il-
licito amore. Facit enim triplicē sepatio
nē. Sepat eiꝫ aīam ab illicito amore mū
di. Matt. x. Ueni separe hoīem aduer-
sus frēz suū. Ab amore corpis ꝓprij. Ecc.
xlvij. Surrexit nathan ꝓpheta: ⁊ quasi
adeps sepat⁹ ē a carne. Ab amore sui: q꞉
tales nō viuūt vita seu amore sui: sꝫ xp̄i.
Gal. ij. Uiuo ego iam nō ego: viuit aūt i
me xp̄s. Jstā triplicē sepationē charitas

fecit in vincétio. Ipe eim mūdū vicit: vt cātat de eo. In quo p̄ssurā mūdi martyr vicit vincétius. Propriū corpus cōtempsit. Vñ dixit datiano. Tormēta tua nō timeo sʒ hoc solū timeo q̄ te fingis velle mihi misereri. Ipe eim nō sibi sʒ xp̄o vixit. ij. Cor. v. Qui sibi viuūt nō sibi viuant: sed ei q p ipis mortu⁹ ē ⁊ resurrexit. ℭ Scdo charitas ē fortis sicut infernus. Vñ sequit. Dura sicut infernus emulatio. Sicut eim infernus aias fortiter retinet ⁊ custodit: ita ꝙ nullam pdit: sic amor dei sctm̄ vincétiū tam fortiter xp̄o vniuit: ꝙ ab eo separi nō potuit. Roma. viij. Quis ergo nos sepabit a charitate xp̄i: tribulatio an angustia ⁊c̄. Ipe enim tradit⁹ ē carceri: vt fame maceraretur. eculeo: vt flagelaret. vngul: vt laceraret craticule: vt assaret: testis acutissimis: vt vulneraret. Sʒ sic erat deo p amorē colligatus ꝙ nō poterat separi: nec miruʒ. Ipsa eim charitas erat sibi tāquā vinculum quo deo erat colligat⁹. Col. iij. Super oia aūt charitatē habete qd̄ ē vinculū pfectiōis. Erat eim tāquaʒ adamas: p quē ad deū erat attractus. Hiere. xxxi. In charitate ppetua dilexi te: iō attraxi te miserans. Erat tāquaʒ radix qua deo firmiter radicatus. Eph. iij. In charitate radicati ⁊ fundati. ℭ Tertiō charitas ē fortis vt ignis qui hʒ virtutē incēdendi. Vñ sequit. Lampades eius lāpades igins atqʒ flāmarū. Facit eim incēdium amoris. Luc. vlti. Nōne cor nr̄m ardens erat in nobis ⁊c̄. Incēdiū sermonis. Eccle. xxviij. Surrexit helyas quasi ignis ⁊ verbū illius quasi facula ardebat. Incēdiū opis. Job. xxxvij. Nōne vestimenta tua. i. opa tua calida sunt: pflata fuerit terra austro. i. spū sancto. Auster. n. ē vētus calidus fecūdatiuus: pororum reseruatiuus: q̄ spūs scūs ⁊ corda inflāmat. ⁊ ipa p bona opa fecūdat. ⁊ ad diuinas inspiratiōes recipiēdas ipa reserat. Istud triplex incēdiū charitas i beato vincētō fecit. s. amoris i corde. vñ dicit Vir iclytus vincētius accēsus igne diuini amoris. feruoris in ore. vñ ait. Exurge ex toto malignitatis spū debacchare ⁊c̄. Et feruoris in ope. Vñ di de ipso ⁊ ō alijs quos charitas ipleuit. Rom. xij. Spū feruētes dño seruiētes. ℭ Quarto charitas ē fortis imo fortior ꝙ̄ aqua q̄ magis extinguit. Aqua eim tribulationū nō extinguit charitatē: sʒ charitas ipam. vñ sequit. Aque multe nō potuerunt extinguere charitatē. Facit aūt ipa charitas multiplicē extinctionē. Nā extinguit ignē carnalis voluptatis. Eccl. iij. Ignē ardētem extinguit aqua. Extinguit sitim mūdane cupiditatis siue ꝯcupiscētie. Jo. iiij. Qui biberit ex aq̄ quam ego dabo ei: nō sitiet i eternū. Extiguit aquā imisse aduersitatis. Sa. xix. Ignis valebat i aqua supra suā virtutē. Sic in vincētio charitas extinguit voluptateʒ p pudicitiā siue prudētiā. Sap. viij. Veni ad corpus coinqnatuʒ. Cupiditatē p tpantiā. i. Cor. vij. Qui vtunt hoc mundo tāquā nō vtant. Aduersitatē p patiētiā. i. Cor. iiij. Persecutōem patimur ⁊ sustinemus. ℭ Quito charitas ē fortior flumie. i. oi mūdana aduersitate. vñ sequitur. Nec flumie obruēt illā. Mat. vij. Descēdit pluuia ⁊ venerūt flumia ⁊ flauerunt vēti ⁊c̄. Est eim quedaʒ aduersitas veniēs a deo iuste infligēte. Et hec ē pluuia que de celo descēdit. Ista nō pōt obruere charitatē: q̄ eam portat patiēter. Hiere. x. Plane hec ifirmitas mea est: ⁊ portabo illā. Quedā a diabolo imittēte. Ista ē vētus q ab aere venit. Ista nō potuit obruere charitatē: q̄ resistit fortiter i. Pe. v. Cui resistite fortes in fide. s. operāte p dilectionē. Quedā ē a tyrāno seuiente. Ista nō potuit obruere charitatē: q̄ eā sustinet pseuerāter. i. Cor. xiij. Charitas oia suffert. Beatus aūt vincētius siue pluuiā aduersitatis imissaʒ a deo. siue vētū tētatōis imissuʒ a diabolo siue flumē psecutiōis imissum a tyrāno: ñ tm̄ portauit patiēt: fortit ⁊ pseuerāt. sʒ ē t gaudēter: q oia mala ⁊ aduersa p xp̄o pati. q̄ndā ludū ⁊ quoddā solatiū reputabat. vñ dicit. Prudētius ipm rñdisse datiano. Tormenta. carcer. vngule. stridensqʒ flammis lamina: atqʒ ipsarum penarum vltima mors christianis ludus est.

ℭ Sermo. lxxij. ℭ De cōuersatōe sancti pauli apl'i. Sermo. i.

Quoniam die ac
nocte grauata est super me
manus tua. Cōuersus sum
in erūna mea: dū cōfigit spina. ps̄. Pūt
eē hec verba beati pauli regratiātis deo
de sua cōuersione: ⁊ cōuersionis modo.
Ubi duo ponunt. ¶ Primū ē sua glio,
sa cōuersio: cū .s. dr̄. Cōuersus sum i erū,
na mea. ¶ Scōm ē cōuersiōis modus: cū
dr̄: Qm̄ die ac nocte grauata ē sup me
manus tua dū configit spina. ¶ Circa
primū notādū q̄ añ cōuersionē triplicē
patiebat erūnaȝ. Una ē: q: synagogā ni,
mis zelabat. Gal̄. i. Abūdantius emula,
tor existēs p̄rnaꝝ meaꝝ traditionū. Se,
cūda ē: q: ecclām xp̄i nimis ipugnabat.
Ibidē. Supra modū psequebar ecclesiā
dei: ⁊ expugnabā illā. Tertia ē: q: nomē
xp̄i nimis odiebat. Act. ix. Nōne hic ē q
expugnabat eos q iuocabāt nomen istd
De his tribus dicit. i. Thi. i. Qui prius
fui blasphemus q: .s. nomē xp̄i blasphe
mabam. Et psecutor: q: ecclesiā xp̄i pse
quebar. Et cōtumeliosus: q: in cōtumel,
iam nois xp̄i synagogā nimis zelabam
Sȝ ab ista triplici erūna cōuersus ē: vi,
delicet i synagoge euacuatoreȝ. in ecclīe.
fundatorē: ⁊ in ipius nois xp̄i portioreȝ,
De his trib⁹ dr̄ Act. ix. Uas electōis mi,
hi ē iste: vt portet nomē tuū. Ecce q: fuit
nois xp̄i portitor: corā regib⁹ ⁊ gētibus
ipsos ad fidē xp̄i cōuertēdo. Ecce q: fuit
ecclīe xp̄i fundator: ⁊ filijs israel ipos scȝ
cōfundēdo ⁊ cōuicēdo: ecce q: fuit syna
goge euacnator. ¶ Scdo ponit modus
sue cōuersiōis qui qdē fuit triplex. ⁋ Est
enim cōuersus p lucē refulgētē. p virtu,
tem potētē. p vocē obiurgantē. ¶ Prio
nāqȝ cōuersus fuit p lucē refulgentē: qd
notat cū dr̄: Qm̄ die ac nocte. Illa enim
lux que ipm circūfulsit: fuit vt nos iquā
tū ipm exterius excecauit. Et fuit dies: i
quātū ipm interius illustrauit. Et ab oi
diffidia purgauit ipm in amore xp̄i ice,
dendo. Fuit aūt ipa lux repētina. imen,
sa. ⁊ celica. vñ dr̄: Et subito circūfulsit
eū lux de celo. Fuit nāqȝ subita ⁊ repen,
tina: q: ipm subito imutauit atqȝ perfe,
cit in sciētia. in vita. in cōstantia. In sciē
tia: q: totū mysteriū dñice icarnatiōis.
in triduo sue excecatiōis edoctus fuit.
Gal̄. i. Notū vobis facio euāgeliū quod
euāgelizatū ē a me: q: non ē sm hominē
neqȝ ab hoie didici illud neqȝ accepi: sȝ
p reuelationē iesu xp̄i. In vita: q: statim
oēm amorē carnalē abiecit. Gal̄. i. Conti
nuo nō acquieui carni ⁊ sanguini ⁊c̄. In
cōstātia. Act. ix. Cōtinuo igressus in sy,
nagogam p̄dicabat illis iesuȝ. Fuit etiā
illa lux imēsa. vñ dr̄. Circūfulsit. i. circū,
quaqȝ fulsit. Ab interiori p sapiētiam. ij.
Cor. iiij. Deus qui dixit de tenebris lucē
splendescere: luxit in cordib⁹ nostris ⁊c̄.
Ab exteriori per cōuersionē lucidam. i.
The. v. Non sumus noctis neqȝ tenebra
rū ⁊c̄. A supiori: per cōtēplationē celesti
um. ij. Cor. iij. Nos reuelata facie gloriā
dei speculātes. que solet in hoc seculo vi
deri p speculū in enigmate. Chry. Pau,
lus carcere coartat⁹ hitabat in celo. Ab
inferiori p cōtemptū terrenoꝝ. Phil̄. iij.
Existimo oia detrimētū eē ⁊c̄. Fuit etiaȝ
ista lux celestis ad inuēdū q̄ deus dedit
sibi intellectū angelicū: q: ab ipo angeli
plurima didicerūt. Uñ super illō Eph.
iij. Mihi aūt minimo oium sanctoꝝ da,
ta ē hec grā in gētibus vt inotescat prin
cipibus ⁊ ptātib⁹ in celestib⁹. Dicit glo.
Uidete quātus est hic: q: p aliqd hoc ac,
creuit āgelis q multa secreta i his didi,
cerunt. Dedit sibi affectū diuinū. Chry.
Ut eim ferrū missum i igne totus ignis
efficit. sic paulus charitate succēsus to
tus efficit charitas. Dedit sibi actū cele
stē ⁊ sanctū. Phil. iij. Nr̄a cōuersatio in
celis ē. Ista tria tāgit Dyony. in epl̄a de
morte scti pauli dicēs: Hic ē angelus ter
restris. Ecce q: hūit itellectū angelicuȝ:
Et hō celestis: ecce q: hūit actū celestē ⁊
sanctū. imago ⁊ silitudo diuinitatis: ec
ce q: habuit effectū diuinitatis. ⁋ Scdo
q: eius cōuersio fuit p virtutē potentem
cū dr̄: Qm̄ grauata ē sup me man⁹ tua.
Christus hȝ manū i qua sunt qnqȝ digiti
⁋ Primus ē polex. i. eius potētia: p quā
oib⁹ dñat: ⁊ oia domat. ⁋ Scds ē iudex
i. eius sapia per quā oia idicat ⁊ manife
stat. ⁋ Tertius ē medius. i. charitas ifi,
nita. per quam nos tāquā mediator pa,
tri recōciliat. ⁋ Quartus est medicus. i.
eius misericordia p quā nr̄as infirmita

tes mēdet ꝛ curat. ¶ Quintus ē puus. i. humilitas sūma. per cuius exēplū ad humilitatē nos reuocat. Istā manū cū his quinqꝫ digitis sup paulū aggreuauit. i. fortificauit. primū. s. digitū potentie ipm ad terrā pijciēdo. ps. Humiliasti sicē vulneratū supbū. ¶ Digitum sapie oia sibi mysteria reuelādo. Eph. iij. Scdm reuelationē notū mihi factū ē sacramētum. ¶ Digitū charitatis īfinite se pri recōciliando. i. Thi. i. Misericordiā cōsecut⁹ sum. Digitū misericordie eius culpam medēdo. i. Thi. i. Christus iesus venit in hunc mūdū peccatores saluos facē: quorum primus ego sum. ¶ Digitū humilitatis p suum exēplū ad humilia reducēdo. Vñ ait. i. Cor. xv. Ego sum minim⁹ aplorꝫ qui nō sum dignus vocari apls.

¶ Tertio ipm cōuertit per vocem obiurgantem: cū dicit. Dū cōfigit spina. illa. s. spina de qua dr. Durum ē tibi contra stimulū calcitrare. Infixit autē xps cordi suo quadruplicē spinaꝫ. ¶ Prima fuit verbū obiurgatiōis: cū dixit: Saule saule quid me psequeris: Et ista fecit in eo vulnus doloris. Rom. ix. Tristitia ē mihi magna: ꝛ cōtinuus dolor cordi meo ꝛc. ¶ Scda fuit verbū iproperatiōis. cuꝫ dixit: Ego suꝫ iesus queꝫ tu persequeris quasi dicat. Ego sum ille qui te saluaui. qui p te ꝛ morteꝫ sustinui: ꝛ talia mihi rependis. Et ista fecit in eo vulnus pudoris. adeo qꝫ se indignuꝫ apostolatu iudicabat. i. Corinth. xv. Non sum dign⁹ vocari apostolus. ¶ Tertia fuit verbuꝫ cōquestiōis quādo similiter dixit: Ego suꝫ iesus nazarenus: quasi dicat. Sufficere tibi deberet qꝫ iudei me crucifixerūt ꝛ penis meis saturati fuerunt. Et ista facit i eo vulnus amoris cōpassionis adeo qd amor ꝛ compassio christi crucifixi cordi suo fuit affixa. vt dicit Gal. ij. Christo confixus sum cruci. ¶ Quarto fuit verbum cōminationis: cum dixit: Durū est tibi contra stimulum calcitrare. Et ista fecit in eo vulnus timoris. vnde dr: Tremens ac stupens dixit ꝛc. ij. Cor. vij. Foris pugne: intus timoris.

¶ Sermo. lxxiiij. ¶ Eodeꝫ die. Sermo secundus.

Vas admirabile opus excelsi. Ecc. liij. Istud ē illud vas de quo dr Act. ix. Vas electōis mihi ē iste. Et nō ē vas cōe sed admirabile. Et nō ē op⁹ mortalis viri: sꝫ opus excelsi. Fuit auteꝫ istud vas admirabile: ꝛ opus excelsi propter suas mirabiles cōditōes quas habuit. ¶ Primo fuit mirabilr cōfict⁹. qd pꝫ: qr de limo humilitatis pfunde ꝛ aq̄ cōpunctōis lachrymose fuit cōfictus. Qꝫtū ad primū dr. ij. Cor. iiij. Habem⁹ thesaurum istū i vasis fictilibus. quātuꝫ ad secūdū dicit Chry. Paulus cōsolatōem recipiebat i lachrymis. i rota timoris ꝛ amoris fuit cōstrictus. Nam cuꝫ dixit ei Jesus: Ego suꝫ iesus nazarenus. i. saluator tuus. Et hoc eiꝫ cōcepit magnū amorē: cū dixit: Quē tu psequeris. Ex hoc cōcepit magnū timorē. Veloci motu fuit agitatus qñ subito ipm lux illustrauit ꝛ i terrā cecidit. Ysa. xxxvij. Ponā circulum i naribus tuis. ꝛ frenū i labijs tuis ꝛ reducā te in via p quaꝫ venisti Fuit a supfluitatibus resecat⁹ qr oēm terrenitatem xps ab eo amouit. qd notat p hoc qꝫ de terra surrexit. ꝛ squame ab oculis ei⁹ ceciderūt. ¶ Secūdo istud vas fuit mirabilr pictū. s. colore albo virgialis mūditie. vnde loquēs de vgibus dic. i. Cor. vij. Volo oēs homies eē sicut meipsum. Chry. Joseph pudicitie virtute decorat⁹ ste. ꝛ ego vereor ne ridiculū sit hincide paulum laudare: qr oia que videbantur clara atqꝫ decora cernebat quēadmodū nos fauillam cinerēqꝫ despicimus. Colore nigro humilitatis pfunde. i. Cor. xv. Ego sum minimus apostoloruꝫ ꝛc. Colore rubeo charitatis intense. Roma. v. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris. Colore hyacinthino cōtemplationis superne. Phil. tertio. Nostra conuersatio in celis est. ¶ Colore viridi conuersationis grate. i. Cor. ij. In gratia dei conuersati sumus. ¶ Tertō istud vas est mirabiliter excoctum scilꝫ igne amoris. ij. Cor. v. Charitas dei vrget nos Chrysosto. Paulus sine charitate christi nec principatuum socius cupiebat esse. ¶ Ab hac enim charitate discedere hoc sibi erat tormentum gehenna

supplicia infinita sicut ꝑfrui charitate.
hoc erat illi vita. hoc illi regnum. hoc il
li videbāť bona innumera. Igne passio
nis ⁊ tribulatōis. ij. Cor. iiij. In omnibꝰ
tribulatōem patimur. sed non angustia-
mur. Igne cōpassionis. ij. Cori. xi. Quis
infirmať ⁊ ego nō infirmor. Chris. Nul-
lus tam affectuose mala ꝓpria quantū
ipse flebat mala aliēa. Igne doloris. Ro
ma. ix. Tristitia est mihi magna ⁊ conti-
nuus dolor cordi meo. ¶ Quarto istud
vas fuit mirabiliter purificatū ⁊ lotum
s. lotōe baptismi. vnde diciť. Surgēs ba
ptizatus est. Lotōe spūs sancti de q̄ dici
tur. Act. i. Vos aūt baptizabimini spū
sancto. Sicut aūt in aplós descēdit spi-
ritus sanctus in specie ignis sic ⁊ in ipm
in specie lucis. Lotōe lachrimose cōpun
ctōis. Chris. Iuges lachrimaꝝ fontes ñ
diebus solū sed etiam noctibus effunde
bat. Lotōe sanguinis qꝛ in suo sanguine
baptizatus fuit. Apoca. vij. Lauerūt sto
las suas ⁊c̄. Lotōe lactis qꝛ cum sangui
ne lac effudit. Et hoc in testimoniū sue
puritatis. Canti. v. Oculi eius sicut colū
be sup riuos aquaꝝ que lacte sunt lote.
¶ Quinto istō vas fuit mirabiliter im-
pletum. s. spū sapientie ⁊ intellectus. qꝛ
diuina misteria ⁊ ꝑfunda intellexit ⁊ sa
pienter edocuit. Spū cōsilij ⁊ fortitudi-
nis qꝛ ⁊ prudens ꝯsiliarius in aduersis
fuit ⁊ fortis inter aduersa stetit. Spiritu
scientie ⁊ pietatis. qꝛ ⁊ alioꝝ miserias sci
uit ⁊ eis pie subuenit. Spū timoris do-
mini. qꝛ ipm filiali timore semp timuit.
¶ Sexto istud vas fuit mirabilr effusū.
Effudit enim se verbis. ij. Cor. vi. Os no
strꝫ pꝫ ad vos o corinthij. Scripto. Phi
li. iij. Eadē vobis scribere mihi quidem
nō pigrū vobis aūt necessariū. Exemplo
ij. Cor. vij. Capite nos. s. in exemplū ne-
minē. n. lesimus ⁊c̄. Martirio. Phili. ij.
Sed ⁊ si emulor sup sacrificiū ⁊ obsequꝫ
fidei vestre gaudeo ⁊ ꝯgratulor omibus
vobis.

¶ Sermo. lxxv. ¶ De eodē die Sermo
tertius.

SPectaculum facti sumꝰ
mundo angelis ⁊ hominibus
. i. Cor. iiij. Hodie deus specta
culum nobis dedit quādo beatū Pau-
lum ꝯuertit. Qui qdem est spectaculuꝫ
mundo. i. mundanis ⁊ peccatoribus. ⁊
angelis tā bonis q̄ꝫ malis. Hominibus
s. iustis ⁊ ratōe vtentibus. ⁊ Est ⁊ specta
culū peccatoribus ad penitendū. ¶ An
gelis bonis ad admirandū. ¶ Angelis
malis ad inuidendū. ¶ Bonis ⁊ iustis
ad imitandū. ¶ Peccatores aūt i eo spe
culari possunt tria. ¶ Primo doloreꝫ ⁊
ꝯtritōem amarā. Tm̄ enim doluit q̄ꝫ tri
bus diebus comedere recusauit q̄ꝫ tribꝰ
diebus in dolore ꝯtinuo fuit. ⁊ i fletu q̄ꝫ
dolorē suum semp ꝯtinuauit. Roma. ix.
Tristitia est mihi ⁊ ꝯtinuus dolor cordi
meo. q̄ꝫ habuit lachrimas ꝯpunctiōis. ⁊
hoc in triduo sue ꝯuersionis. Lachrimās
deuotōis. ij. Cor. v. Nā ⁊ in hoc ingemi-
scimus habitatōem que de celo est super
indui cupiētes. Lachrimas ꝯpunctiōis
sue ꝯpassionis. ij. Cor. ij. Nā ex multa tri
bulatōe ⁊ angustia cordis scripsi vobis
ꝑ multas lachrimas. ¶ Secūdo specula
ri possunt confessionē purā. Dicit auteꝫ
Prouerbi. xviij. Iustus in principio ac-
cusator est sui. si in principio multo ma-
gis in medio ⁊ in fine. Peccatū eim hēt
principiū. s. malam cogitatōem. mediuꝫ
s. ꝯsensum. ⁊ finē. s. opus. De his tribus
apl's se accusat. s. de principio peccati. i.
de malis cogitatōibus ipsas expellēdo
ij. Cor. iiij. Abdicamus occulta dedeco-
ris. i. occultas ⁊ turpes cogitatōnes cor
dis. De medio peccati idest de ipso pec-
cati consensu ipm recognoscēdo. Actu.
xxij. Cum funderet sanguis stephani te
stis tui. ego astabā ⁊ consentiebā. De fi-
ne peccati. i. de ipso opere ipm humilit
ꝯfitendo. i. Timo. i. Qui prius fui blas-
phemus ꝑsecutor ⁊ ꝯtumeliosus ⁊c̄. Ter
tio speculari possunt in ipso satisfactiōꝫ
condignā. Ipse quidē xp̄m offenderat
corde. ore. ⁊ opere. Actu. ix. Saulus ad
huc spirās quo ad primū minaꝝ. quo ad
secundū. ⁊ cedis quo ad tertiū. Ideo sa-
tisfecit corde diligēdo ipm plus quam
se. Act. xxi. Ego. n. nō solum alligari sꝫ
etiam mori paratus sum ꝓpter nomen
domini iesu xp̄i. Plusquā suos. Gala.
continuo nō acquieui carni ⁊ sanguini.
Plus q̄ꝫ sua. Phil. iij. Que mihi fuerūt

lucrā.hec arbitratus sum ꝓpter ip̄m de
trimenta.satisfecit ore ip̄m fideliter p̄di
cando.Act.ix. Uas electōis mihi ē iste
vt portet nomen meū corā regibus ⁊ fi
lijs israel.Nam gētes.i.populos gētiles
redarguebat ⁊ ꝯuertebat ꝑ sapientiam.
reges ac tirānos ꝑ miraculoꝝ euidētiā.
filios israel ꝑ diuinam scripturā.Satis
fecit opere quia p̄dicabat ⁊ laborabat.i.
Thessal.ij.Nocte ⁊ die opantes manib⁹
⁊c̄.i.manualiter ne aliquē vnum graua
remus .vnde dicit Haimo.ꝙ a prio gal
lorum cantu vsq3 ad quintā horā labora
bat.Deinde p̄dicatiōi vacabat ita ꝙ ple
runq3 vsq3 ad noctem sermonē ꝓtrahe
bat.Sōno ⁊ oratōibus ⁊ comestioni resi
duū tp̄is satis necessariū erat.¶ Secun
do factus est ip̄e spectaculū bonis ange
lis ad admirandū. In angelis eīm tria
ꝯsiderant.s.velox obedientia.ut dicit.
ps.Ministri eius qui facitis voluntatē
eius.charitas ignita. p̄s. Qui facis an
gelos tuos spūs ⁊c̄. Custodia sollicita.
p̄s.Angelis suis mandauit de te.vt cu
stodiant te in omnib⁹ vijs tuis ⁊c̄.¶ Ad
mirant igit̄ in paulo angeli velocē obe
dientiā quam habuit in ꝯuersionis sue
primordio quādo dixit.dn̄e quid vis me
facere.quā habuit in medio qn̄ spūs san
ctus dixit.Segregate mihi saulū ⁊ bar
nabam q2 cōtinuo apostolis obediuit vt
habet Act.xiij.Quam habuit in vltimo
q2 iacobo ep̄o precipiēte vt in templo se
purificaret ꝯtinuo obediuit.cum tamen
ꝑiculū sibi iminere cognosceret.Quam
habuit in tota vita sua q2 totum mūdū
p̄dicando circuiuit.Chriso. Paulus tā
quā pēnatus totum docēdo ꝑuolauit or
bem.¶ Secūdo admirant in ip̄o chari
tatem ignitā.siue q2 totus in ignē chari
tatis ꝯuersus fuerat.Chriso.Ut enim
ferrū missum in ignē totus ignis efficit.
sic Paulus charitate succēsus tot⁹ effi
cit charitas.siue q2 ignem charitatis ni
hil in eo extinguere poterat. Romano.
viij.Certus sum.n.q2 neq3 mors neque
vita ⁊c̄.siue q2 alios vehementius inflā
mabat.Chriso.Paulus velut ignis totū
percurrebat orbem ⁊ ꝑcurrendo purga
uit.siue q2 omnia vitia exurebat.Super
hoc Chriso.Sicut in stipulas aut in fe
num ignis est missus.sic oīum demonū
opera Paulus cōsumpsit.¶ Tertio ad
mirant in ipso tam sollicitā custodiam.
Quidā enim angeli custodiūt mundū
vniuersum sicut dominatōes.Quidā ꝓ
uincias vt principatus.Quidā loca pri
cipalia.vt archangeli.Et qdam singula
res ꝑsonas vt angeli.Paulus aūt curā
habuit de mundo vniuerso.Chris. Nul
lus angelus ita populū creditū guber
nauit.vt Paulus vniuersum orbē. Cu
ram habuit de ꝓuincijs. Idem. Tanta
ipse Paulus virtute ꝓgressus est vt vix
triginta annorum spacio.⁊ Romanos ⁊
Persas ⁊ Parthos ⁊ Medos ⁊ Indos
⁊ Scithas ⁊ Ethiopes sub iugo mitte
ret veritatis.Curā habuit de specialib⁹
locis ad que epistolas destinauit.sicut d̄
roma corintho.galathia ⁊ huiusmodi.
Curam habuit de singularibus ꝑsonis.
sicut de Timotheo.Tito.⁊ Philemone.
¶ Tertio fuit spectaculū malis angelis
ad inuidendū in qbus est triplex viciū.
s.superbie.inuidie.⁊ fraudulentie.Con
tra supbiā igit̄ spectat in eo humilitas
Tanta enim fuit in eo humilitas ꝙ se re
putabat minorē omni apostolo.i. Cori.
xv.Ego enim sum minimus apostoloꝝ
Reputabat se maiorē peccatorē3 aliquo
i.Timo.i.christus iesus venit i hūc mū
dum peccatores saluos facere quoꝝ pri
mus ego sum.Reputabat.n.se nihil a se
ipso habere.ij.Cor.iij.Nō ꝙ sufficiētes
sumus aliquid cogitare a nobis quasi
ex nobis.¶ Secūdo ꝯtra inuidiam spe
ctat in eo fraterna charitas que tanta in
eo fuit ꝙ omnes hoīes saluari cupiebat
Chriso.Quasi mundū vniuersum ipse
genuisset.sic omnes in regnū dei festina
bat adducere.qui ꝓ salute alioꝝ mori de
siderabat.ij.Cor.xij.Ego enim libentissi
me impēdar ⁊ supimpēdar ꝓ animab⁹
vestris:qui ꝓ eterna pena alioꝝ vitanda
ip̄e a gloria excludi affectabat.Romañ.
ix.Optabam ego ip̄e anathema eē a xp̄o
ꝓ fratribus meis.Chriso.Nam nō salua
ri illos multo acerbius extimabat q̄3 se
metip̄m perire.¶ Tertio ꝯtra fraudulē
tiam spectat in eo veritas quā imittere
satagebat ꝑ sinceritatē doctrine.i.Tio.
ij.Doctor gentiū in fide ⁊ veritate ꝑ exē

plum vite.ij. Cor.vij. Capite nos nemi/
nem lesimus.neminē circūuenimus rc.
Per assiduitatē oratōnis deuote.Col.i.
Nō cessamus p vobis orātes rc. Quar/
to factus est bonis r iustis spectaculum
ad imitandū in quo qdem tria spectari
possunt.¶ Primo ad ɔtemplatiōem ce/
lestiū. Phili.iij.nostra ɔuersatio in cel
est.Conuersatō aūt dicit totā vitā hoīs.
Quidā.n.sunt in celo tātū ore vt predi/
catores verbosi.Quidā tm̄ exteriori ope
vt hipochrite r vanagloriosi seu vanoꝝ
gloriosi.Quidā vero tm̄ corde sicut pi/
gri r desidiosi qui tm̄ bona ꝓposita que
habēt opere nō implent. Paulus autē
erat in celo.r ore.qꝛ habuit sincerissima
ṽba.ij.Cor.ij. Ex sinceritate sicut ex deo.
coram deo in xp̄o loqmur.Et ope.qꝛ ha/
buit sollicita opera.ij. Thesal.ij. In la/
bore r fatigatōe nocte r die laborantes.
Et corde qꝛ habuit sācta desideria. Phi
li.i.cupio dissolui r esse cū xp̄o.¶ Secū/
do in eo spectare possunt abundantiam
bonoꝝ opeꝝ.i.Cor.xv. Abūdātius om/
nibus laborauit.vere abūdātius qꝛ plus
oībus pagrauit.Roma.xv. Ab hierusa/
lē vsqꝫ ad illicitū p circuitū repleui euā
geliū. Uere abūdantius qꝛ plures omni
bus ad fidē ɔuertit.s.inumerabilem po
pulū gentiū.Gal.ij. Qui opatus est Pe
tro in apostolatu circūcisionis opatus ē
mihi inter gentes. Uere abūdantius qꝛ
plus omnib⁹ laborauit manibus.Chris.
Nec vnum quidē dicit i ocio quiete pas/
sus est transire. Uere abūdātius qꝛ plu/
ra passus est.ij.Cor.xi. Ter cesus suꝫ rc.
Chri. Uis eius inumeras tibi ostendit
mortes.Tot vtiqꝫ quot enim dies vixit.
Uere abundātius qꝛ plures ep̄las scri/
psit.¶ Tertio spectare possunt in eo fir
mā tollerantiā aduersoꝝ. Nam sicut di
cit Chri. Ipse fuit saxo durior.ferro fir/
mior.adamāte fortior.r auro incorrupti
bilior.Fuit qdeꝫ saxo durior.qꝛ nulli ad
uersitati cedebat.Gal.ij. Quib⁹ nec ad
horā cessimus subiectōni. Fuit ferro fir
mior.qꝛ nulla tribulatio ip̄ꝫ ɔmouebat
sed tanquā incus pcussionibus firmaba
tur.ij.Cor.ij.cum enim infirmor tunc po
tens sum.Fuit adamante fortior.qꝛ nul
la aduersitas ip̄m frangebat..ij. Corin.
xiij. Placebo mihi in infirmitatibus me
is rc.Fuit auro incorruptibilior.qꝛ nul/
lo igne psecutōis p inpatientiam crepa/
bat.Eccle.ij. Igne ꝓbaꝛ auꝝ r argentū.
¶ Sermo.lxxvi.¶ De conuersione san
cti pauli.Sermo quartus.

SAulus adhuc spirās mi
narū r cedis i di
scipulos dn̄i.Act.ix. Quāuis
in beato Paulo abundauerit
delictum psecutōis.In ipso tamen abū
dauit postea gratia miraculose ɔuersio
nis r deuote p̄dicatōis. In ip̄o nāqꝫ aū
ɔuersionem abundauit triplex vitium.
s.magna seuitia.cū dicit spirans minaꝝ
r cedis in discipulos domini ac magna
supbia cū dicit.Accessit ad principes sa
cerdotū.Glo.Nō vocat⁹ sed sponte celo
ɔcitante eum.r magna ignorantia.cū dr
vt si quos inueniret rc. Illos.n.q erant
in via credebat esse extra viam.sed ɔuer
sus est a seuitia in fraternā charitatem.
a supbia in ꝓfundā humilitatē.ab igno
rantia in sapientie claritatē.¶ Primuꝫ
aūt.s.seuitia in quattuor erat.s.in corde
p odium.vnde dicit spirans. In ore per
aspitatem.vnde sequit minaꝝ.in perso
nis p penaꝝ irrogatōem.vnde dicit.r ce
dis.r in rebus p expoliatōem. vnde pre
mittit Act.viij.Saulus aūt deuastabat
ecclesiā rc.Sed qui xp̄ianos sic fuerat p
secutus quadruplicit postmodū eos est
quadruplr ɔsolatus. Dedit enim corpu
um ad ɔpatiendū.ij.Cor.xij. Quis infir
maꝛ r ego nō infirmor rc.Chri. Nullus
tanto affectu mala ꝓpria quāto Paulus
deflebat aliena.Dedit os suum ad predi
candū.ij.Cor.vi.Os nostrū pꝫ ad vos o
corinthi.Ephe.vi.Orantes ꝓ me vt det
mihi sermo in apertōne oris mei. Dedit
corpus suū ad moriendum.i.Thessal.ij.
Uolebamus tradere vobis nō solū euā
geliū dei.sed etiam animas nr̄as. Chri.
Mortem atqꝫ cruciatus r mille suppli
cia quasi ludū putabat esse puerorum.De
dit res suas ad subministrandum.Act.
xx.Ad ea que mihi opus erant.r his q
mecum sunt ministrauerūt iste manus.
¶ Secūdo cōuersus est a supbia in pro
fundā humilitatem.¶ Habuit eīm hu
milem denominatōem.cōuersationem.

sciẽtiá.⁊ vitã ¶ Denominatõem qui
dem humilẽ habuit q: vocat se puulū.
qui prius vocabat̃ saulus a saule super
bo.postea vocauit se paulum. Uocat se
seruum.vñ Roma.i. Paulus seruus ie/
su xp̄i vocat se seruoꝝ seruum.i.Coꝛ.ix.
Cum liber essem ex oĩbus omniũ me ser
uum ⁊c̃.Uocat se apostoloꝝ minimũ.i.
Coꝛ.xv.Ego sum minimus apostoloꝝ
⁊c̃.Uocat se aboꝛtiuũ.i.Coꝛ.xv.nouissi/
me tanquã aboꝛtiuo visus ẽ mihi. ¶ Se
cũdo habuit humilẽ ꝯuersatõem.i. Co/
rinthi.x.Sine offensione estote iudeis ⁊
gentibus ⁊ ecclesie dei sicut ⁊ ego oĩbus
ꝑ omnia placeo.Seruauit.n.illud. Ec/
cle.xxxij.Rectoꝛẽ te posuerũt noli extol
li esto in illis sicut vnus ex illis. Prelat⁹
enim aliquãdo dꝫ esse maioꝛ subditis.s.
in coꝛrectõis auctoꝛitate. Aliquãdo eĩm
dꝫ ẽẽ minoꝛ.s.in coꝛdis humilitate. ali/
quãdo equalis.s.in amicabili ꝯuersatõ
ne ⁊ societate. Istã regulã seruauit apo
stolus.i.Thes.ij. Facti sumus paruuli i
medio vestrũ.Ecce qñtã humilitas tã/
quã si nutrix foueat filios suos. Ecce ꝙ̃
ta auctoꝛitas.quoniã carissimi facti estis
nobis.Ecce quãta amicabilitas. ¶ Ter
tio habuit humilẽ sciam. Primo.n.hũit
sciam supbã.Gal.i.Proficiebã in iudais
mo supra multos coetaneos meos abũ
dantius emulatoꝛ existens ⁊c̃. Cã autẽ
erat defectus charitatis.i.Coꝛ.viij.Sci/
entia inflat.charitas edificat. postmõm
aũt habuit humilẽ sciam.i.Coꝛ.ij. Non
iudicaui me aliquid scire inter vos nisi
xp̄m iesum ⁊ hunc crucifixũ. ¶ Quarto
habuit humilẽ vitã q: nõ reputabat se ꝑ
fectũ.Phil.iij. Nõ ꝙ iam accepim aut ꝑ
fectus sim ⁊c̃. Non audebat se reputare
iustum.i.Coꝛ.iiij.Nihil mihi ꝯscius suꝫ.
sed in hoc iustificatus sum. Reputauit
se oĩum sanctoꝝ minimũ.Ephe.iij. Mi
hi oĩum sanctoꝝ minimo data ẽ gratia
hec.Reputabat se peccatoꝛẽ maximũ.i.
Timo.i.Christ⁹ iesus venit in hũc mun/
dũ peccatoꝛes saluos facere.quoꝝ pri
mus ego sum. ¶ Tertio ꝯuersus est ab
ignoꝛantia in sapiẽtie claritatẽ. Habuit
enim triplicẽ sapientiã.s. mosaicã.euan
gelicam.⁊ supintellectualẽ siue diuinã.
¶ Primã didicit in scholis iudeoꝝ.
Act.xxiij.Ego sum vir iudeus secus pe
des gamalielis eruditus iuxta veritatẽ
paterne legis. ¶ Secũdã didicit i scho
lis apostoloꝝ in quibus magistrū hũit
solum xp̄m.Gal.i.Notũ vobis facio euã
geliũ qd̃ euangelizatũ est a me.q: non est
secundũ hoiem.neqꝫ eĩm ab homine ac
cepi illud neqꝫ didici .sed ꝑ reuelatõem
iesu xp̄i. ¶ Tertiã didicit in scholis an
geloꝝ.ij.Coꝛin.xij.Scio hoiẽ in xp̄o an
te annos quatuoꝛdecim siue in coꝛpoꝛe
siue extra coꝛpus nescio deus scit.raptũ
huiusmodi vsqꝫ ad tertiũ celũ ⁊c̃. Ecce
ꝙ̃ gradatim ad summũ sapiẽtie deuenit
apostolus.q: de magnis scholis iudeoꝝ
translatus ẽ ad scholas maioꝛes aploꝝ
Et de maioꝛibus scholis apostoloꝝ trãs/
latus est ad maximas scholas angeloꝝ.
Et q: in his tribus scholis sic sapiam di
dicerat.ideo ꝯueniens ꝑ̃dicatoꝛ erat.iõ
scd̃m Dionisiũ ꝑ̃dicabat sapienter.dulci
ter.⁊ infatigabiliter. Unde dicit in epi
stola de moꝛte Pauli. Abissum sapiẽtie
fistulam altissonã ꝑ̃dicatoꝛẽ veritatis in
fatigabilẽ paulũ dico nobilissimũ aplꝫ.
¶ Sermo .lxxvij. ¶ De eodem Sermo
quintus.

Subito circumfulsit eum
lux de celo ⁊c̃. An
te ꝯuersionẽ erat paulus val
de infirmus.sꝫ hodie fuit mi
rabiliter curatus. ¶ Circa istam curatio
nem tria videre debemus.s. curationis
modũ.curatõis effectũ .⁊ curationis si
gnum.Modus enim curatõis fuit mul
tiplex. ¶ Primo curatus est ꝑ adustio
nem quãdo.s.ignis de celo descendit ⁊
ip̄m circũfulsit.qui ignis omnẽ rubigi
nem peccati in eo ꝯsumpsit. Hester.xij.
Deus nr̃ ignis ꝯsumẽs ẽ. Prouerb.xxv.
Aufer rubiginẽ de argẽto ⁊ egredietur
vas purissimũ. ¶ Scd̃o ꝑ ẽpli appositõ
nẽ.sꝫ quoddã emplꝫ erat moꝛtificatiuũ
cũ dixit Saule saule qd me ꝑsequeris.
Quoddã emplm fuit dulcoꝛatiuũ ⁊ vi
nũ cũ dixit.Ego suꝫ iesus nazarenus.i.
saluatoꝛ tu⁹.Lu.x.Infundẽs oleũ quã
tũ ad dulcoꝛatiuũ.⁊ vinũ quãtũ ad moꝛ
tificatiuũ. ¶ Tertio ꝑ incissionẽ cũ dixit.
durꝫ ẽ tibi ꝯtra stimulũ calcitrar̃.ille.n.
stimulus coꝛ suũ icidit ⁊ omnem saniẽ

peccati eduxit. Hebre.iiij. Viuus ē ſmo
dei ⁊ efficax: ⁊ penetrabilior oi gladio
ancipiti. ¶ Quarto p minutōem. Tūc
eniȝ habuit ſpūalē minutiōeȝ: qñ amo/
rem terrenū a ſe abiecit. qȯ notaṫ cū di/
citur. Surrexit de terra.i. de terrena af
fectōe. Hebre.xij. Deponētes omne pōdꝰ
⁊ circūſtans nos pec. ⁊c̄. ¶ Quinto per
obſcurationē. Solent eīm infirmi ⁊ ma/
xime oculos debiles habentes loca ob/
ſcura querere. Sic ⁊ ipe Paulus tribꝰ
diebus fuit exterius excecatus: ſȝ interi
us illuſtratus. ij. Corinth.iiij. Deus q di
xit de tenebris lucē ſplēdeſcere. illuxit
in cordibus noſtris. Augu. Eo tpe quo
paulus nō videbat cetera. miniſterio in
formabaṫ credētiū. quoniā qui credit in
chriſtū ieſuȝ intueri debet cetera. nec na
ta reputare creatura vileſcat: vt crea/
tor dulceſcat. ¶ Sexto per diete obſer/
uationē. Erat eniȝ ipe paulus tribꝰ die/
bus nō videns: ⁊ nō māducauit neqȝ bi
bit. i. Cor.ix. Caſtigo corpus meuȝ ⁊c̄.
¶ Septimo p amare medicine ſumptio
nē. De qua dixit dominꝰ. Ego.n. oſten/
daȝ illi quāta oporteat illū pati pro no/
mine meo. Sed quāuis iſta potio fuit
amara ſenſualitati erat tamē dulcis rō/
ni. ij. Corinth.xij. Libenter gloriabor in
infirmitatibus meis ⁊c̄. ¶ Octauo per de
uotā orōneȝ. Unde dixit dñs ananie. ec
ce eīm orat. Jaco.vi. Orō fidei ſaluabit
infirmū. ¶ Nono per diuinā incātatōȝ
cuȝ dr̄. Imponas illi manū. Confeſſo/
res eniȝ dei ſunt dei incantatores qui ō
corde ſerpentē expellūt. ſȝ de multis dr̄
ſicutꝰ aſpidis ſurde obturantis aures
ſuas. ¶ Decimo p balnei adminiſtratio
nē cū dr̄. Surgēs baptizatus ē. Tale.n.
balneuȝ lauat peccatū. Sed diciṫ Eccl.
xxxiiij. Qui baptizaṫ a mortuo ⁊ iteruȝ
tangit mortuū. quid prodeſt lauatio eiꝰ
¶ Undecio p ſudorē. Sudores anime
ſunt eius lachryme quas ipſe i triduo ef
fudit. Chryſo. Paulus ꝯſolationē acci
piebat in lachrymis. ¶ Duodecimo per
obedientie adimpletionē. Omnia eniȝ
pcedētia nō pdeſſent niſi infirmus medi/
co obediret. qȯ notaṫ cū dr̄. Dñe qd me
vis facere. Bern̄. Heu plures habemus
illius ceci ꝙ apoſtoli noui imitatores.

Quid vis inquit dñs ad cecuȝ vt faciaȝ
tibi. ¶ Secūdo cōſiderare debemus cu
rationis effectuȝ qui erat valde miracu
loſus ⁊ gratioſus: qui de vaſe perditōis
mutatus ē in vas electōnis. vnde dixit
dñs. Vas eletcōis mihi eſt iſte: vt portet
nomē meuȝ coraȝ gētibus ⁊ regibus ⁊
filijs iſrael. Olim quidā a predicatōe ceſ
ſabant ꝓpter timorē tyrānoruȝ. Quidā
ꝓpter ſubſannatōem phoꝝ: qui deride
bant predicātes hómineȝ crucifixum.
Quidaȝ propter ſcādalū iudeorū: q de
hoc magnū ſcandalū accipiebāt. ſȝ bea/
tum paulū retrahere a predicatōe n̄ po
terat nec timor tyrānoꝝ. ideo dicitur.
Ut portet nomē meuȝ coraȝ regibꝰ. Nec
ſubſannatio gentiliū phoꝝ. iō dr̄. Et gē
tibus. Nec ſcandalū iudeorū. iō dr̄: Et fi
lijs iſrael. i. Corinth.i. Predicamꝰ chri
ſtum crucifixū iudeis quidē ſcādalū. gē
tibus aūt ſtultitiā. ¶ Tertio videre dbe
mus curatōis ſignū. ſicut aūt oſtēdiṫ p
q̄ ſigna quis corpaliṫ ſanatus ē. ſic etiā
ſūt quatuor ſigna p que oñdiṫ qs ſit cu/
ratus ſpūaliter. Que quidē in aplo pſe
cte fuerūt. ¶ Primū ē appetitus ordina
tio. Nō.n. ipſe appetebat carnalia: quia
mors aīe ſunt. Ro.viij. Si ſm carnē vixe
ritis moriemini. Nec terrena: qr vani/
tas ſunt. ps. Ut diligitis vanitatē ⁊ que
ritis mendaciū. ſed ſpūalia qr vita ani
me ſunt. Hec ſignificanṫ p ſquamas que
ab oculis eius ceciderūt. Squame eniȝ
repūtant carnalia qr inquināt affectuȝ
⁊ repūtant terrena que ēt obſcurant in
tellectū. ¶ Scōm ſignū ē totius cordis
⁊ corporis fortificatio. Vñ dr̄. Et cū ac
cepiſſet cibū cōfortatus ē. Adeo quideȝ
fuit fortificatus ꝙ nec in corpe ledi po/
terat per impugnatōem: nec in corde p
timorē. v. Corinth.vij. Foris pugne. itus
timores. ¶ Tertiū ſignuȝ ē coloris venu
ſtas. Fuit.n. cādidus per puritatē. ij.
Corinth.i. Gloria noſtra hec eſt teſtimo
niuȝ cōſciētie noſtre. Et rubicūdus per
charitatē. Roma.v. Charitas dei diffu/
ſa ē in cordibus noſtris. Ideo in ſua paſ
ſione emiſit lac: in ſignū puritatis. ⁊ ſan
guineȝ in ſignuȝ charitatis. ¶ Quartū
ſignum eſt cordis ⁊ corporis mira agi/
litas. Adeo quidem fuit agilis. ꝙ ſicut

dicit Chryso. Paulus velut pēnatus totū puolauit orbez. Adeo fuit etiā agilis ꝙ nullū habuit pondus terrenoꝝ. nullū circūstans peccatū. nullū impatiētie viciū: qꝛ semp respiciebat ad celeste spectaculū. Unde ipse ait Hebꝛe. xij. Deponētes omne pondus ⁊ circūstās nos peccatū. Per patiētiā curramus ad ꝓpositū nobis certamē respiciētes in actorē fidei ⁊ cōseruatorē iesum.

Sermo. lxxviij. ¶ De purificatōe btē marie virginis Sermo pmus.

Suscepimus deus misericordiaz tuā in medio tēpli tui. ps. Olim sancti pres erāt in cōtinua expectatōne. Ysaie. xxviij. Expecta expecta. Moderni sunt in deuota suscep tōe. Luce. i. Suscepit israel puerū suū. Beati aūt sūt in secura possessiōe Mat. xxv. Uenite bñdicti pris mei. possidete paratū vobis regnū. Ecclesia igit deo grās agens non dicit. Expectauimus deus misericordiā tuā: qꝛ hoc fuit antiquoꝛuz. Nō ēt dicit. possidemus deus misericordiā tuā: qꝛ hoc est beatoꝛū. sed dicit. Suscepimus deus misericordiā qꝛ hoc est modernoꝛū. Et pōt verbuz ꝓpositū itelligi de quadruplici templo. s. materiali virginali. spūali ⁊ rōnali. ¶ Ad tēpluz quidē materiale beata maria hodie venit ⁊ filiū obtulit ⁊ pñtauit. Cum tñ nō teneref. Nec quantū ad lrālem legis iussionē. Nec q̄ntum ad spūalē rōnē. Nec q̄ntū ad mysticaz significatōem. Tres eīm videbanf eē cause quare puer quadragesimo die in tēplo pñtabaf. Una erat lrālis: quia lex preceperat Leuit. xij. vt mulier que suscepto semine masculū pepisset ipm quadragesimo die in tēplo pñtaret. Ista autē causa christū nō tangebat qꝛ nō erat ꝯceptus ex humano semine: sꝫ mystico spiramine. ¶ Secūda causa erat spūalis qꝛ per hoc dabaf itelligi ꝙ deus in tēplum suū spūale. idest i aīam per grām spūalē. ingredif quādo decalogus cū fide quattuoꝛ euangelioꝝ ab homine obseruaf. Ista secūda rō christū similiter nō tangebat: qꝛ plenitudinez gratiaruz ab instāti sue ꝯceptōis receperat. ¶ Tertia causa erat quedam ratio mystica. Per hoc eniz dabaf intelligi ꝙ sicut puer die quadragesimo igrediebaf templū materiale: sic anima pueri quadragesimo die a ꝯceptōe vt sepiꝰ ingrediebaf templuz suuz coꝛpale. Ista tertia rō similiter in chꝛisto locū nō habuit: qꝛ coꝛpus eius p quadraginta dies foꝛmatū nō fuit: sed in instāti fuit ⁊ corpus foꝛmatū ⁊ anima ifusa ⁊ diuinitas anime: ⁊ carni vnita. vnde Grego. i moral. Angelo nūciante ⁊ spū sancto adueniēte: mox in vtero verbuz. mox itra vteruz verbuz ⁊ caro. Quāuis igif non teneref. voluit tamē xp̄s se subijcere legi per humilitatez qui tñ erat supꝛa legez per auctoꝛitatē. In veteri eniz testamento erāt quidā in lege qui ipam legez seruabāt ex amoꝛe. Quidā sub lege q ipam legē seruabāt ex timoꝛe. Quidā contra legez qui neutro modo eā seruabāt. Supꝛa legez aūt nullus erat nisi chꝛistus q legē dederat. ⁊ tamē voluit eē i lege seruādo ipsaz per spontaneā volūtatem. ⁊ sub lege subijciēdo se sibi p humilitatē: ⁊ nō ꝯtra legē sed ꝓ lege implēdo ipm per euangelicā veritatez: qui tamē erat supꝛa legē p diuinā ptātē. ¶ Scōo pōt intelligi de tēplo virginali: de quo tria videnda sunt. ¶ Primo quare virgo dicaf templū. quare mediū. ⁊ qualiter in eius medio diuina misericoꝛdia sit suscepta. ¶ Dicif aūt templuz quasi tenēs ampluz. Et ipsa habuit amplū affectū ad deuz diligēdū. amplū vteruz ad deū capiendū. amplū intellectū ad deū cognoscēduz: ⁊ amplū sinū ad compatiēdū. De ista quadruplici amplitudie bñ dicif Eccle. xxiiij. Ego mater pulchꝛe dilectōis ⁊ timoꝛis: ⁊ magnitudinis ⁊ sancte spei. Si quidez amplitudo charitatis ampliauit eius affectū. ideo dr̄. Mater pulchꝛe dilectōis. Amplitudo timoris ampliauit eius vteruz. ideo sequif. Et timoꝛis per hoc eniz demōibus ē valde terribilis. Amplitudo sapiētie ⁊ veritatis ampliauit eius intellectuz. ideo sequif. Et magnitudis. Amplitudo pietatis ampliauit eius sinuz. ideo subdif. Et sancte spei. ¶ Dicif autez mediū triplici ratiōe. ¶ Primo quia ē mediuz nostre salutis. ps. Deus autem rex noster

ante secula operatus est salutez in medio terre. idest in vtero virginis gloriose marie cuius caro nõ fuit simpliciter terra: sed mediũ terre. Caro .n. christi fuit sine peccato ꝯcepta ⁊ sine peccato nata. ideo fuit mons terre. sed caro nr̃a cũ peccato ꝯcipit̃ ⁊ cũ peccato nascit̃. ideo est vallis terre. Caro autez beate marie mediũ tenet. Fuit eniz cum pc̃o originali cõcepta: sed sine pc̃o nata. Et iõ ẽ collis siue mediũ terre. ¶ Secũdo ẽ mediũ nostre recõciliatõis. Ideoqz vocat sol. Canti. vi. Electa vt sol. Sicut eiz sol hꝫ tres planetas supra se: ⁊ tres ĩfra se: ⁊ ipse est medius. Sic virgo gl'iosa beata maria habet supra se in trinitate tres personas: ⁊ infra se tres status saluãdoruz scꝫ virginuz. ꝯtinentiũ. ⁊ cõiugatoruz. Et ipsa in medio cõstituta vbi ip̃az beataz trinitatẽ recõcillat tribus statibꝰ saluãdorum. ¶ Tertio dicit̃ mediũ nostre aspiratõis. Omnes eniz sicut ad mediuz ad ipsaz aspiciũt ⁊ aspirãt. Bern. Ad ipsaz sicut ad mediũ: sicut ad causaz reruz omniũ. sicut ad negociũ singulorꝫ respiciũt vniuersi ⁊ q habitant in celo ⁊ qui ĩ inferno: ⁊ qui nos p̃cesserũt: ⁊ nos qui sumus ⁊ qui nos sequũtur: ⁊ nati natoruz: ⁊ qui ab illis nascent̃. Qui in celo sunt vt restaurẽtur: ⁊ qui in inferno sunt vt eripiãtur. Qui p̃cesserũt vt fideles prophete inueniant̃: ⁊ qui sequunt̃ vt glorificẽtur. In hoc igit̃ medio misericordia dei ẽ suscepta. olim quidez dei misericordia tua hitabat ĩcelo. p̃s. Dñe in celo misericordia tua. Deinde inclusit se in iudeorũ angulo. postmoduz posuit se in virginis vtero. Tandẽ in natiuitate diffusa ẽ in toto mũdo. p̃s. Misericordia domini plena ẽ terra. ¶ Tertiõ põt exponi de templo sp̃uali. i. de ecclesia militãte que ẽ mediũ inter sinagogã ⁊ ecclesiã triũphãtẽ q̃tuz ad cognitõez diuiorꝫ. In synagoga eim fuit cognitio vmbratica. Hebre. x. Umbrã eniz habẽs futurorũ bonorꝫ ⁊c̃. In ecclesia triũphãte ẽ cognitio clara ⁊ apta. i. Corꝫ. xiij. tũc aũtẽ facie ad faciẽ. In ecclesia autẽ militãte ẽ quasi cognitio media. i. speculatiua. Ibidẽ. Uidemus nũc per speculuz in enigmate. In medio huiꝰ ecclesie misericordia dei suscipit̃ ⁊ inuenit̃. In synagoga eniz de dĩ misericordia erat magna carẽtia. vnde ꝯquerebat̃ p̱pheta. Quare faciẽ tuã auertis ⁊c̃. In iudicio erat magna indigẽtia. Und̃ dixerũt virgines sapiẽtes fatuis. Ne forte nõ sufficiat nobis ⁊ vobis ⁊c̃. In inferno erat omnimoda carẽtia. ita ꝙ diues modicũ aque habere nõ potuit. modo aũt ẽ magna copia. p̃s. Apud dominũ misericordia ⁊ copiosa apud ⁊c̃. ¶ Quarto põt exponi de tẽplo rõnali. i. de viro iusto q̃ dr̃ templũ dei viui. ij. Corinth. vi. Uos eniz estis templũ dei viui. In cuiꝰ corde nõ debet eẽ angulus sed mediũ. Angulus eniz hꝫ impuritatẽ. obscuritatez ⁊ curuitatez. ac quandã singularitatez. Mediũ aũt hꝫ mundiciã. euidẽtiã. rectitudinẽ. ⁊ cõmunitatẽ. Christus igit̃ non habitat in ãgulo: sed in medio: q: ẽ amator mũdicie. sapiẽtie. intẽtõis recte: ⁊ cõuersatõis grate. Ideo quatuor nominibus a symeõe noiatus est. s. gloria. lumẽ salutare ⁊ pax. Q: .n. ẽ gl'ia dei requirit mũdiciã ⁊ puritatẽ. q: vero ẽ lumen dei requirit sapiẽtie claritatẽ: ⁊ q: ẽ salutare dei requirit intẽtõis rectitudinẽ. nequaꝙ̃ eim salutẽ tribueret nisi intẽtõez rectaz inueniret q: est pax requirit pacificaz ⁊ cõem ꝯuersatõem. Et p̱pter ista quatuor dr̃ Luce. i. Seruiamus dño i sãctitate. i. in mẽtis puritate. ⁊ iustitia. i. in cõmuni ⁊ pacifica ꝯuersatõe. Justitia eim ẽ virtus vnicuiqz reddẽs quod suũ ẽ corã ipso p̱ rectã. s. intẽtõem oibus diebus nostris habẽdo sapiẽtie illustratõz. Tota eniz vita sanctorũ dꝫ esse dies. i. clara ⁊ lucida. vel. s. sapia illustrata.

Sermo. lxxix. ¶ De eodẽ die sermo. ij.

Statim veniet ad tẽpluz scũm suũ dñator quẽ vos queritis. ⁊ angelꝰ testamẽti quẽ vos vltis ⁊c̃. Malach. iij. superius p̱pheta agens de aduentu precursoris. Ecce ego mittam angelũ meũ imediate subdit. Et statiz veniet ad templuz. In quibus verbis quatuor ponũtur. ¶ Primo eniz ponit̃ tempus quãdo veniet cuz dicit̃. Statiz veniet. ¶ Secundo locus ad quez veniet, cuz dicit̃ ad templũ suũ. ¶ Tertio pso-

na que venit cuz dicit. Dominator quez
vos queritis. ¶ Quarto causa propter
quã venit: cũ subdit. Ipse eniz q̃si ignis
cõflans ⁊ quasi herba fullonũ. ¶ Circa
primũ notãdũ ꝙ xp̃s statiz secutus ẽ io-
annẽ. sicut sol statiz sequit luciferũ. xp̃s
eniz est sol. Malach. iiij. Uobis timẽti-
bus nomẽ meũ oriet sol iusticie. Joãnes
aũt lucifer dr̃. Job. xxxviij. Nũquid p-
duces luciferũ in tpe suo sicut sponsus
sequit panymphũ. Christus. n. dicit esse
spõsus. Joãnes aũt amicus ⁊ paranym
phus sponsi. Joã. iij. qui hz spõsaz spõ-
sus est. Amicus aũt sponsi ⁊c̃. Sicut do
min⁹ statiz sequit suũ p̃cursorẽ. Christ⁹
eni fuit dñs ⁊ ioãnnes p̃cursor. Luce. i.
Preibis eniz ante faciẽ dñi ⁊c̃. Sic ver-
bũ statim sequit vocẽ suã. xp̃s. n. ẽ verbũ
Jo. i. In principio erat verbuz. Joãnes
aũt vox. vt de hoc ẽt ibidẽ dr̃. Ego vox
⁊c̃. ¶ Secũdo ponit locus ad quẽ venit
cũ dr̃. Ad templũ scũm suũ. Uirgo eniz
beata quadragesimo die ad templũ ve-
nit ⁊ filium presentauit vt se purificaret
cuz tamẽ ad hoc nõ teneret: nec rõne le-
gis: nec rõne sue puritatis. ¶ Non eniz
tenebatur rõne legis. Lex eniz tria sup-
ponebat. s. fractionẽ. ideo dixit. Mulier
que fractõem sonat. Seminũ cõmixtiõz
Et ideo dixit. Que suscepto semine. Et
assimilationez ꝙ scilz generet filiuz sibi
similez in natura. ideo dicit. Pepit ma-
sculuz. In virgine autez nõ fuit fractio:
sed integritatis illibatio. non erat semi
nuz cõmixtio: sed spirit⁹ sancti opera-
tio: ⁊ quauis filiuz genuerit sibi similez
quantũ ad naturaz humanã. tamẽ fuit
omnino dissimilis quantũ ad naturam
diuinaz. ¶ Secũdo nõ indigebat puri-
ficatõe ratiõe prolis, q: in christo triplex
erat natura purissima scilz diuinitas lu
cida. Sapiẽtie. vij. Candor est eniz lucis
eterne ⁊c̃. Aia sanctissima. Eiusdẽ. viij.
Sortitus suz animã bonaz ⁊ caro ima-
culata. Ibidẽ. Ueni ad corpus coinqui
natuz. ¶ Nõ etiaz indigebat purificatio
ne ratiõe sue puritatis. Naz ipsa beata
virgo maria erat a patre sãctificata. p̃s.
Sanctificauit tabernaculũ suuz altissi-
mus. A spiritu sancto repleta. Luce. i.
Spirit⁹ sanctus superueniet in te. A fi-
lio impregnata. Ibidez. Quod eni ex te
nascet sanctuz vocabit. A tota trinita-
te obumbrata: vt etiaz ibidez. Et virtus
altissimi obumbrabit tibi. Nõ eniz ipsa
indigebat purificatõe. que portabat flo-
rez amenuz scilz illũ de quo dicit Cant.
ij. Ego flos campi balsamuz odoriferũ.
Eccle. xxiiij. Cinnamomuz ⁊ balsamuz
aromatizans ⁊c̃. ⁊ etiaz splendorez diui
num. Hebre. prio. Qui cuz sit splendor
glorie ⁊c̃. Uas autez plenuz floribus re-
cepit maiorez amenitatez. plenum bal-
samo: recepit maioris odoris suauitatẽ.
plenũ splendore recepit maiorez clarita
tem. Et quãuis non indigeret voluit ta-
men purificari: vt ostenderet ei⁹ humi
litatez. Et vt ostẽderet paupertatez. Jõ
pauperuz oblationez elegit. ⁊ vt ostẽde-
ret obediẽtie sanctitatez. ⁊ vt ostẽderet
conuersatõis cõmunitatez. Berũ. Bea-
ta virgo nõ indigebat purificatiõe; sicut
nec filius circũcisiõe. Esto tamẽ inter fe
minas sicut vna earuz. nam ⁊ filius tu-
us sic est in numero puerorũ. ¶ Tertio
ostẽditur persona que venit: cum dicit.
Et dñator quez queritis ⁊ angelus testa
mẽti quez vos vultis. Et vocatur dupli
citer. s. dñs ⁊ angelus. Scdm aũt diony
siuz in lib. de diuinis noibus: dñs tria i
portat. s. p̃eminẽtiã. cõtinentiã. ⁊ perma
nẽtiã. Ipse eniz omnib⁹ p̃eminet. p̃s. Ex
celsus sup oẽs gentes dñs. Omnia possi
det ⁊ cõtinet. p̃s. Dominabit a mari vs-
qz ad mare. Omnia potẽter cõseruat: ⁊
in suo dñio pmanet. Danielis. iiij. Po-
testas eius potestas eterna. Ista aũt tria
xp̃s hodie occultauit. s. preeminẽtiã in
eo ꝙ tanq̃ seruus se legi subiecit. Conti
nẽtiaz: in eo ꝙ tanquã paup oblatiõem
pauperũ elegit. Potentiã: in eo ꝙ tanq̃
ifirmus ad templuz deduci voluit in vl
nis matris sue. Uocatus est ẽt angelus
nõ rõne nature sed ratione officij. Sz au
tez Dionysiuz in libro de angelica hie-
rarchia. Officiuz angeli est purgare. il-
luminare. ⁊ pficere. Istud triplex offim
hũit xp̃s: ideo symeon vocat xp̃m saluta
re. lumẽ ⁊ gloriã. Ip̃e. n. purgat remittẽ
do culpaz. ideo dicit salutare. Illumi-
nat dando cognitõem diuinaz. ideo di-
cit lumẽ. Perficit õducẽdo ad cognitio

nez ⁊ ꝯsumationē eternam. ideo dr̄ glo ria. ¶ Quarto ponit cā ꝑp quā venit: ⁊ tāgit hic cū dr̄: Ipe eīz q̄ſi ignis ⁊c̄. Ubi notādū ꝙ ipſe ad q̄ttuoꝛ venit. ſ. ad co/ lādū auꝝ: ad ꝯflādū argētū: ad lauādūz veſtes vt herba fullonū: ad purgādum opa leui. i. dei miſtroꝝ. In hoīe q̄dē ſūt ſapia: eloq̄ētia ⁊ opa que facit ꝙ̄tuz ad ꝓximū: ⁊ opa q̄ facit ꝙ̄tū ad deū. Et iſta ſepe hn̄t aliq̄d iperfectōis. Nam ſcia hꝫ iflationē: eloq̄ētia hꝫ variū ſermonez. Opa q̄ facimus ꝙ̄tuz ad ꝓximū: oſtenta tionē. Opa q̄ facimus ꝙ̄tuz ad deū: ſepe hn̄t remiſſionē. Ergo auꝝ ſciētie eſt co/ landuz ab oī inflatōe. Job. xxviij. Auro locus ē in quo ꝯflat. Argētū eloq̄ētie ē ꝯflandū ab oī inutili ſermone. Prouer. xxv. Aufer rubiginē de argento: ⁊ egre/ diet vas puriſſimū. Opa ꝙ̄tuz ad proxi mū ſunt lauanda ab oī oſtentatiōe. Eze ch. xvi. Laui te aq̄. Opa ꝙ̄tuz ad deū ſūt purgāda ab omni negligētie remiſſiōe. ideo dr̄: Purgabit filios leui. ⁊ ſi filios leui: multo fortius filios babylonis. Lu ce. xxiij. Si in viridi ligno hoc faciunt: in arido quid fiet.

¶ Sermo. lxxx. ¶ De eodē ſermo. iij.

POſtq̄ꝫ ipleti ſunt dies purgatiōis bt̄e marie ⁊c̄. Luce. ij. Preceptū tn̄ erat Le uit. xij. ꝙ mulier pariens maſculum. xl. die. pariēs vero feminā. lxxx. ad tēplum cū puero ⁊ puella iret. Preceptū ēt fuit Exod. xiij. ꝙ ꝓmogeniti leuitice tribus deo offerent: aliaꝝ vero tribuū redime/ rent. ¶ Circa hoc aūt q̄ttuoꝛ ſunt q̄ren/ da. ¶ Primo q̄re deus oꝛdinauit ꝙ pu/ er. xl. die tēpluz igrediat. Qđ q̄dē fit vt oſtendat ꝙ. xl. die fit igreſſio in quolibꝫ tēplo. Nā ⁊ puer in. xl. die vt ſepius in/ gredit tēplum ſuū coꝛpoꝛale. Deus poſt xl. dies igredit tēplū ſuū ſpūale. i. aīam qn̄ ſcꝫ decalogus cū fide q̄ttuoꝛ euange lioꝝ ſeruat. Hō iuſtus ꝯpletis. xl. dieb⁹ in pn̄ti vita que ꝑ. xl. dies deſignat in tē pluz igredit celeſte. ¶ Scđo querit q̄re dies duplicant in pariēte feminā. qđ vr̄ fieri triplici d̄ cā. ¶ Prima eſt: q2 mulier duo pctā ꝯmiſit: q2 ⁊ ſupbiuit: ⁊ vetituz pomū comedit. Iō duplici pena fuit pu nita: q2 ⁊ ſub viro humiliata ⁊ in fructu vētris punita. Uir aūt vnū pctm̄ ꝯmiſit q2 vetitū pomū comedit. Et iō in acq̄ren do cibū punitus fuit cum dr̄: In ſudoꝛe vultus tui: veſceris pane ⁊c̄. Quia vnū pctm̄ ꝯmiſit: ſic punitus eſt vna pena in vtero. Sic punit⁹ eſt vna pena extra vte rū. Quia vero mlier duplr̄ peccauit: du plicata ē eius pena tā extra vteꝝ q̄ꝫ i vte ro. ¶ Scđa cā eſt: qm̄ ꝑ viꝝ ſignificatur opa foꝛtia. Et iſta idiget vna ⁊ leui pur/ gatōe: qm̄ aliqn̄ fiunt cū aliq̄ negligētia Eccl. vij. De negligētia purga te cū pau cis. Per mulierē itelligunt ifirma ⁊ car nalia. Et iſta idigent duplici purgatōe. Una q2 mala: alia q2 male fiūt. ¶ Tertia cā eſt. Feminaꝝ q̄dā pariunt maſculū. i. opa virtuoſa. ⁊ tales poſt. xl. dies. i. pre/ ſentē vitā in templuz celeſte igrediunt. Alie pariūt feminā. i. opa q̄dez bona tn̄ cū negligētia facta. Taliuz igreſſus i tē/ pluz celeſte differt donec in purgatoꝛio crucient. Alie ſunt ſteriles q̄ ſꝫ legē erāt maledicte. Et iſte ſunt q̄ a bono ope toꝛ/ peſcūt. Tales ſteriles maledicūt. Mat. xxv. Eſuriui: ⁊ non dediſtis mihi mādu care ⁊c̄. Et ſequit: Ite maledicti in ignē ⁊c̄. Alie ſunt q̄ pariūt mōſtra. i. moꝛtalia pctā. De q̄bus mōſtris dr̄ Geñ. vi. Gigan tes erāt ſup terrā. Qui tn̄ poſtmoduz in diluuio ſūt ſubmerſi. Nā tales in iferni baratruz ſubmergunt. ¶ Tertio querit q̄re ꝓmogeniti potius q̄ꝫ alij duo offere bant. Qđ q̄dez fit triplici de cā. ¶ Pria eſt ad inuendū ꝙ deus eſt cā ꝓma ⁊ ꝓnci piū oīum opeꝝ. Yſa. xxvi. Oīa enim opa nr̄a opatus es dn̄e i nobis. Et ſicut de⁹ eſt ꝓncipiū oīum a quo oīa debemus co gnoſcere: ita eſt finis oīuz ad quē oīa de bemus referre. Apoc. i. Ego ſum alpha ⁊ o: ꝓncipiū ⁊ finis. ¶ Scđa cā eſt ad inu endū ꝙ d̄us occidit ꝓmogenita egyptio ruz. per qđ dat itelligi ꝙ deus nō tm̄ eſt ꝓncipiū oīs boni: ſed ēt ē deſtructoꝛ oīs mali. Yſa. xliij. Ego ſū q deleo inīq̄tates tuas ꝑp me. Et ſicut filij iſrl̄n ſūt libera ti a ſeruitute egyptiaca niſi qn̄ iterfecti ſunt egyptioꝝ ꝓmogenita: ſic nec homo a ptāte dyaboli liberat niſi qn̄ oīa pecca ta occidunt. ¶ Tertia cā ad inuendū ꝙ deus reſeruauit ꝓmogenita iudeoꝝ. per

q̄d dat intelligi ꝙ deus nō tm̄ est princi/
piū oīs boni ⁊ destructor oīs mali: sed ⁊
conseruator ⁊ ꝑfector oīs boni. Phil.ij.
Deus ē q opat in vobis: ⁊ velle ⁊ ꝑficere
ꝓ bona volūtate. ¶ Quarto q̄rit d̄ istis
p̄mogenitis. Nā p̄mogenitoꝝ q̄daꝫ deo
simpl'r offerebant: vt p̄mogenita leuita/
rū. Quedā offerebant sꝫ postmoduꝫ re/
dimebant: vt p̄mogenita aliaꝝ tribuuꝫ.
Quedā ꝯmutabant vt p̄mogenita asini
que ꝯmutabant in ouē. Quedā occide/
bant: vt p̄mogenita canuꝫ. ☞ Est igitur
quoddā p̄mogenitū q̄d deo est solū offe/
rendū. s. intētio. Oē eniꝫ opus intētio p̄
cedit. ⁊ iō ipsa intētio quoddā p̄mogeni
tū est. Istud aūt p̄mogenitū. s. itentionē
deo soluꝫ debemus offerre simpl'r q: in
n̄ris opibus nō nostrā sed dei gloriā de/
bemus intēdere. Ysa. xlij. Gloriā meā al/
teri nō dabo. ☞ Est aliud p̄mogenitū q̄d
deo offert sed postmodū nobis relinquit
scꝫ ipsa volūtas. Oē eniꝫ q̄d agimus vo/
lūtas p̄cedit. Et iō ipsa volūtas quoddā
p̄mogenitū est. Ipsaꝫ aūt voluntatē deo
offerre ⁊ cōsecrare debemus. Sed tn̄ in
n̄ra potestate eā ab ipso recipimꝰ: q: ali/
as opa n̄ra nō eēnt meritoria nisi essent
volūtaria. Eccl'. xv. Deus ab initio crea/
uit hoīeꝫ: reliq̄t in manꝰ ꝯsilij sui. ☞ Est
aliud p̄mogenitū q̄d ē ꝯmutādū: sicut fa
tuitas asinina ꝯmutāda ē in simplicita/
tē ouinā. Opa eiꝫ fatuoꝝ p̄cedit fatuitas
Et iō ipa fatuitas q̄si p̄mogenitū ē in ip
sis. i. Coꝝ. xiiij. Nolite pueri effici sensi/
bus: ecce fatuitas asinina. Sed mali/
tia puuli estote: ecce simplicitas ouina.
☞ Est aliud p̄mogenitū q̄d est simpl'r oc
cidēdū: sicut mala suggestio inimici: q̄ ē
p̄ncipiū oīuꝫ pctōꝝ: ⁊ iō ē quoddā p̄mo/
genitū. Ista enim istar canis mentē mor
det ꝑ ꝯsensuꝫ: lacerat trahēdo ad opus
maluꝫ: ⁊ fedat dū ꝑ ꝯsuetudinē aīam in
peccatis ⁊ in putredine peccati iacere fa
cit. Eccl'. xxv. Nō est caput nequius sup
caput colubri: ⁊ nō est ira super iraꝫ mu/
lieris. Caput colubri est suggestio dya/
boli qui est nequā: q: est principiuꝫ oīuꝫ
subsequentiū malorum. Ira mulieris est
effrenata ꝯcupiscētia maloꝝ sensualita/
tis. Sed suggestio demonis est occiden
da: ⁊ concupiscētia sensualitatis subra
tionis imperio subiuganda ⁊c̄.

¶ Sermo.lxxxi. ¶ De eodem die Sermo quartus.

Quz inducerent puerū iesuꝫ parētes eius. Luce.ij. Ad celebrādū p̄sītē
solēnitatē tres ꝑsone p̄ncipal'r conuene/
rūt. s. symeon cū obuiatōe ⁊ portatione.
Vn̄ dr̄: Senex pueꝝ portabat ⁊c̄. Jesus
cū oblatōe: ⁊ maria cū purgatōe ¶ Sy/
meon igitur puero obuiauit: ⁊ ip̄m in vl
nis portauit. s̄m Glo. Puer iesus a quat
tuor ꝑsonis tunc portatus fuit. s. a beata
maria: a ioseph: a symeone: ⁊ ab anna.
Per quos q̄ttuor dat spūaliter intelligi
ꝙ xp̄s per gratiā a q̄ttuor ꝑsonis portat
☞ Primo ab illis q h̄nt pniam amarā: q
significant ꝑ mariā. Tal'r portabat apl's
q dicebat Gal'. vi. Ego eīm stigmata dn̄i
iesu in corpore meo porto. Et ibidē. Qui
aūt sunt xp̄i carnē suā cū vitijs ⁊ cōcupi
scentijs crucifixerūt. Heb. xiij. Exeamus
igit ad eū extra castra iꝑoperiū eiꝰ por
tantes. Jmproperiū xp̄i sunt afflictiōes
q̄s patimur ꝓpter xp̄m. q̄ ab iꝑfectibus
iꝑroperiū reputāt. i. Coꝝ. xv. Sicut por
tauimꝰ imaginē terreni. i. culpā: sic por
temus imaginē celestis. i. penā. ☞ Scd̄o
portat ab illis q h̄nt opationē ꝯtinuaꝫ:
que significant per ioseph: q interpretat
augmētū. Tales ab adolescētia icipiūt:
⁊ vsq; in finē nō deficiūt. Threñ. iij. Bo/
nū est viro cū portauerit iugum dn̄i ab
adolescētia sua. Tales eiꝫ nō retrocedūt
vt frigidi: nec subsistūt vt tepidi: sed ꝓfi
ciūt vt feruētes ⁊ calidi. Apoc. iij. Utinā
frigidus esses aut calidus ⁊c̄. ☞ Tertio
portat ab illis q h̄nt ēt in aduersis lōga
nimitatē ⁊ ꝑseuerātiā: q significant per
symeonē q habuit in expectādo lōgani
mitatē ⁊ ꝑseuerantiaꝫ. Eccl'. vi. Subijce
humeꝝ tuuꝫ ⁊ porta illā. s. diuinā sapiē/
tiaꝫ. Quidā subijciūt os: qui sciūt alios
iducere ad penitētiā. Quidā digitos: q
aliqualeꝫ seu modicā h̄nt patiētiā. Qui
daꝫ manū sinistraꝫ: qui sunt patiētes in
paruis tribulatōibus ⁊ aduersis. Qui/
dam manū dexterā subijciunt: q sunt pa
tientes in prosperis. Quidā humeros: q
patiētiā portāt i grauibus tribulatōibꝰ

⁊ penis. ¶ Quarto portaꝛ ab illis q̄ hn̄t puritatē ⁊ munditiā: q̄ significatur per annā que mūditiā ⁊ ꝯtinentiā seruauit. Portant eim̄ xp̄z q̄ habēt munditiā corporis. i. Cor. vi. Glorificate ⁊ portate deum in corpore vestro. Qui hn̄t puritatē mētis. Unde spōsa īuitat spōsū Cant. i. dicēs: Lectulus noster floridus. Qui habēt claritatem honeste ꝯuersatōis: sicut habuerūt virgines sapiētes q̄ habuerūt oleū niti de ꝯsciētie cū lumine claritatis ꝯuersatōis honeste. ¶ Scd̄o in hac solēnitate fuit iesus cū oblatōe. Obtulerunt eim̄ eū dn̄o ⁊ ꝓ eo vnum par turturꝝ vel duos pullos colūbaꝝ. Nō eīz obtulerūt agnū ꝓpter paupertatē siue ꝓpter veritatē: q꞉ veꝝ agnum offerebāt. siue ꝓpter mysticā significatōez: vt. s. s̄m Glo. Qui nō pōt offerre agnū īnocētie ad lachrymas currat penitētie: que significaꝛ per colūbas ⁊ turtures que ꝓ cantu habent gemitū. ¶ Notādum q̄ xp̄s quadruplr̄ fuit oblatus. ¶ Primo a patre in mūdū Gal. iiij. Misit deus filiū suum natū de muliere ⁊c̄. ¶ Secūdo a mūdo ipsi deo sicut hodie ad īnuendū q̄ ea que a deo recipimus: ipsi deo reddere deberemus i. Paral. vlt. Tua aūt sunt oia q̄ de manu tua accepimus: reddim⁹ tibi. ¶ Tertio a seipso in crucis patibulo. Hebreo. ix. Semetipsum obtulit imaculatū deo. ¶ Quarto offerꝛ quotidie a nobis in sacrificio. Malach. i. In omni loco sacrificaꝛ: ⁊ offerꝛ tibi oblatio mūda. ¶ Tertio in hac solēnitate fuit maria cū purificatione que nō īdigebat purificari: q꞉ tota purissima fuit. Cant. iiij. Tota pulchra es amica mea: ⁊ macula nō est in te. Ipa eníz fuit pulchra: q꞉ in vtero sanctificata. Fuit tota pulchra: q꞉ oibus virtutib⁹ ⁊ gratijs fuit illustrata. Fuit dei amica: q꞉ a dei filio adamata. Fuit sine macula: q꞉ ab omni peccato imunis fuit effecta. Nos autē non sumus pulchri: q꞉ multoruz peccatoꝝ deformitatib⁹ fedati. Nec toti pulchri: q꞉ multis defectib⁹ sumus circūdati. Nec sine macula: q꞉ multis venialibus sumus respersi. Nec sum⁹ certi q̄ sumus dei amici: q꞉ nō nescimus an amore an odio simus digni. Flebat autem ista purificatio per agnum aut per turtures: aut per duos pullos colūbaꝝ. Illi eníz vere purificanꝛ q̄ habēt inocentiaz qui significanꝛ per agnum. p̄s. Ego autē in innocētia mea ⁊c̄. Qui habēt vitaz ꝯtēplatiuā: qui significanꝛ ꝑ turturē que est auis soliuaga. Qui habēt vitam actiuā: qui significanꝛ per colūbā q̄ gregatiz volat. Utraq꞉ aūt auis bina poniꝛ ⁊ vtraq꞉ gemitū ꝓ cantu habet. Cōtemplatiua eníz dz habere oculū duplicem. vnū quo ꝯtēpleꝛ celestia ad desiderādū. aliū quo videt terrena ad despiciēdum. p̄s. Ascēdit vsq꞉ ad celos: ⁊ descendunt vsq꞉ in abyssuz ⁊c̄. Actiua aūt dz habere duplicē actum. vnū erga se ad sui correctōez. p̄s. Exercitabar ⁊ scopebā spm̄ meuz. Aliū erga ꝓximū: ad eius edificationez. Mat. v. Sic luceat ⁊c̄. Et vtraq꞉ habet duplicē gemitū. Contēplatiua enim dz habere gemitū amoris: pro desiderio celestis patrie. Roma. viij. Ipsi ītra nos gemimus adoptionē filioꝝ dei expectātes. Et deuotōis: pro ꝯsideratōe passionis dn̄ice. Threñ. ij. Iccirco ego plorās ⁊ oculus meus deducēs lachrymas: q꞉ lōge factus est a me ꝯsolator meus. Similiter actiua debet habere gemitū cōpunctōis pro peccatis ꝓprijs. p̄s. Lauabo ꝑ singulas noctes lectuz meū: lachrymio meis stratū meū rigabo. Et ꝯpassionis: ꝓ alienis mysterijs. Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquā: ⁊ oculis meis fōtem lachrymarū: ⁊ plorabo die ac nocte interfectos populi mei ⁊c̄.

¶ Sermo. lxxxij. ¶ De eodē die s̄mo. v.

LUmen ad reuelationē gentiū ⁊c̄. Luc. ij. Quia symeon lumen xp̄m vocauit: ideo ꝯsuetudo inoleuit in ecclesia vt hodie lumina deferamus. Sicut eíz hodie ipa maria: ioseph: symeon ⁊ anna. lumē processionalr̄ in templuz deduxerūt: sic nos candelas accēsas vsq꞉ ad ecclesiam processionalr̄ baiulamus. ¶ Notādum aūt q̄ istius obseruātie ⁊ cōsuetudis triplex fuit ratio. Una litteralis. alia spūalis. tertia moralis. ¶ Litteralis quidem ratio est: q̄m romā olim in hoc mēse tria festa luminaria celebrabāt. ¶ Primū in honorē ꝓserpine. ¶ Scd̄m in honorem

februe.¶ Tertiũ in honorẽ totius curie
ifernalis. Siqdez ꝑm eoꝝ fabulas ꝓser
pinã speciosaz puellã flores colligentẽ.
Pluto deus ifernalis ↄcupiscens rapu
it:ꝛ accipiẽs in spõsam deaz fecit. Mu/
lieres ergo romane tota nocte eã cuz lu
minaribus querẽtes. Responsuz accepe
rũt ꝙ pluto eã rapuit ꝛ in sponsuz acce
pit. Singulis igiť annis mulieres roma
ne in kalendis februarij lumina defere/
bãt tota nocte: in memoriã ꝓserpine ra/
pte: ꝛ in deaz trãslate. ¶ Scd̃o honorem
fecerũt februe: ꝛ in festo eius. Nã ipsa fu
it mater martis. vñ ꝛ mẽsez istũ suo no/
mine vocauerũt. Et de lustro i lustrũ. i.
de qnquẽnio in quinquẽniuz totã vrbez
cũ luminaribus ob sui honorẽ lustrare
ↄsueuerũt. ¶ Tertiũ festũ luminariũ in
hoc mense faciebãt in honorẽ omnium
deoꝝ ifernaliũ: vt. s. ipsos placarẽt ꝛ ad
misericordiã inducerẽt: ꝙ animas suo/
ruz defunctoꝝ mitius punirẽt. Quia ve
ro difficile est assueta relinquere. Roma
ni etiã postꝙ̃ fidẽ xp̃i receperũt: ista festa
luminariũ adhuc in februario faciebãt.
Ideo Greg. papa istud festũ in honorez
matris luminis trãstulit: vt in eius ho/
norẽ deferam⁹ lumina que nobis genuit
verũ lumẽ. Et iã non fiat ad honorẽ pro
serpine spõse dei ifernalis: sed ad hono
rez spõse dei celestis. Nec iaz fiat ad ho/
norẽ februe matris dei belli: sꝫ ad hono/
rez matris dei pacis. Jaz nõ fiat ad ho/
norez curie demonũ sed ad regine oium
angeloꝝ. Et merito trãslatio ista facta
est. Honorabãt igitur romani ꝓserpinã:
vt sic a suo spõso acquirerẽt gratiã. Ho/
norabãt februã vt sic a filio suo ipetrarẽt
victoriã. Honorabãt demones aias pu/
niẽtes: vt iclinarẽt ad misericordiã. Sꝫ
ista tria a matre dei recepimus. s. gratiã
misericordiaz ꝛ victoriã. Et ideo cantat
ecclesia. Maria mater gr̃e mater miseri
cordie ꝛc̃. Ipsa eiz viuis dat gratiã: ideo
dr̃: Maria mater gratie. Defunctis ipe/
trat misericordiaz. ideo subdiť: Mater
misericordie. Et vniuersali eccl'ie de ho/
stibus obtinet victoriã. ideo subdiť: Tu
nos ab hoste ꝓtege. ℭ Scd̃a cã est sp̃ua
lis. Et ista est duplex. ¶ Prima ẽ ex par
te virginis. ¶ Alia ex pte xp̃i. ¶ Nam ex

parte virginis iõ cãdelas deferimus: ad
inuendũ ꝙ purificatõe nõ idigebat q̃ to
ta rutilabat ꝛ splẽdebat. ¶ Significanť
p candelã accẽsaz q̃ttuor ꝓrogatiue q̃ in
ipsa fuerũt. s. virginitas in carne: que si
gnificať per ceraz q̃ generať ab ape sine
corruptõe. ¶ Puritas in mẽte: que itelli
giť p lychinũ. p̃s. Ois gloria eius filie re
gis ab itus. ¶ Sanctificatio in vtroqꝫ: q̃
itelligiť per bñdictionẽ cãdele. p̃s. San
ctificauit tabernaculũ suum altissimus.
¶ Diuinitas i vẽtre: q̃ significať p lumẽ.
Apo. xij. Mulier amicta sole ꝛc̃. ¶ Alia
rõ sp̃ualis ex pte xp̃i accipiť: que qdẽ in
telligiť vel significať p cãdelã rõne ↄpo
sitõis. Cõponiť qdẽ cãdela ex cera: lychi
no ꝛ lumine. Sic xp̃s ↄstat ex carne sine
semine generata: ex aia cãdore inocentie
adornata: ꝛ luce diuinitatis carne vnita
Canť. v. Dilectus meus cãdidus: ꝓpter
aiaz candidã. Rubicundus: ꝓpter virgi
nitatẽ fulgidã. Electus ex milib⁹: ꝓpter
carnẽ sine pctõ genitã. Significať ꝛ xp̃s
p istã candelã rõne ↄsũptõis. Sicut eiz
cãdela semetipsam ↄsumit in nr̃m serui
tiũ: sic ꝛ xp̃s in nr̃m obsequiũ cõsumpsit
carnẽ per attritionẽ. Ysa. liij. Attritus ẽ
ꝓpter scelera nr̃a. Sãguinẽ p effusionẽ
p̃s. Ossa mea sicut cremium aruerũt. Si
cut eniz in cremio nihil remanet pigue
dinis: sic ꝛ in corpore xp̃i nihil remansit
sanguinis. Animã per tristitiã ꝛ dolorẽ.
Matt. xxvi. Tristis est aia mea vsqꝫ ad
mortẽ. Substantiã corporalẽ vsqꝫ ad de
nudationẽ. p̃s. Diuiserũt sibi vestimẽta
sua ꝛc̃. Uitaz corporalẽ per abbreuiatio
nez. Ysa. xxxviij. Precisa est velut a texẽ
te vita mea ꝛc̃. ℭ Tertia rõ est moralis.
Et circa hãc tria sũt vidẽda. Primo qd
p illã candelã accensaz significeť. Scd̃o
qualr̃ possꝫ custodiri ne extinguať. Ter
tio que ipediũt ne extincta iteꝝ reaccen
dať. Significať autez moralr̃ per illam
candelã ꝙ homo dꝫ habere vitã sanctã
ꝛ famã bonã. Sanctã enim vitã faciunt
opa bona: fides recta ꝛ intentio sincera.
Opatio aũt bona itelligiť p cerã: qꝛ sicut
cera rore celesti gigniť: sic ꝛ bona nostra
a deo tm̃ habenť. Jsa. xxvi. Opa nr̃a ope
rat⁹ ẽ in nobis. Fides itelligiť p lumen:
qꝛ sicut cera sine lumie nõ lucet: sic ꝛ no/

strã opatio sine fide deo nõ placet. Hebr.
xi. Sine fide ipossibile ẽ deo placere. In
tertio significat p lychinũ q quidẽ est oc-
cultus. cãdidus. ⁊ lumis baiulus. qr in-
tentio nr̃a dz eẽ occulta a laude hũana.
⁊ cãdida: ⁊ pura: ⁊ operũ nr̃oꝝ corã deo
baiula. iuxta illud Mat. vi. Pr tuus q
videt i abscõdito reddet tibi. Significa
tur ẽt qualis dz eẽ hõ i fama. Cãdela ẽt
accẽsa lucet: fetet extincta: occulta nõ lu
cet. Sic sancti viri lucẽt alijs p exẽpluz.
Mat. v. Sic luceat lux vr̃a corã hoib⁹.
Pigri se occultant p torporem ⁊ ocium.
Mat. v. Neqz accẽdũt lucernã ⁊ i abscõ
dito ponũt ⁊c̃. Sed mali fetẽt p op⁹ ma
lum. Ysa. xxxiiij. De cadaverib⁹ eorum
ascẽdet fetor. ¶ Circa secũdũ notãdũ ꝙ
tria sunt que custodiũt cãdelã ne extin-
guat. s. qñ abscõdit a vẽto. qñ alijs can-
delis associat. ⁊ qñ eis sufficiẽs pabulũ
monstrant. Qui ergo nõ vult extingui
abscõdat a vẽto laudis humane. aggre-
get ⁊ veniat cõgregatõi sancte: ⁊ habeat
pabulũ orõis cõtinue. ¶ Circa tertiũ no
ta ꝙ tria sunt que ipediũt ne cãdela ex-
tincta reaccẽdat. s. remotio: humectatio:
⁊ grossi corpis interpositio. Multi er-
go sunt q nõ accẽdunt siue qr predicato
rib⁹ nõ appropiquãt nec adiũgũt. Deu.
xxxiij. Qui appropiquãt pedibus eius
accipiũt de doctrina illius. Siue qr aqs
delitiaꝝ humectant. i. Coꝛ. ij. Aialis hõ
nõ pcipit ea que sunt spũs dei. Siue qr
amor terrenoꝝ in eis iterponit. Matth.
xiij. Sollicitudo scl'i istius ⁊ fallatia di
uitiarũ suffocãt verbũ.

¶ Sermo. lxxxiij. ¶ De sancta agatha.
Sermo primus.

ACcinxit fortitu
dine lũbos suos: roborauit
brachiũ suũ ac gustauit. ⁊ vi
dit qr bona ẽ negociatio ei⁹. nõ extiguet
in nocte lucerna eius. Prouer. vl. Laus
magna ẽ in muliẽ ai fortitudo: qr ex ai
fortitudine oia bona causant in muliẽ.
Et pauce hñt istã fortitudinẽ. iõ dicebat
Salomon Prouer. vl. Mulierẽ fortem
qs inueniet. Beata autẽ agatha quadru-
plicẽ fortitudinẽ hũit: ⁊ iõ omni laude
digna fuit. ¶ Pria ẽ q̃ sexũ fragilẽ v̄tu-
te ai supauit: cũ dr̃: Accinxit fortitudine
lũbos suos. ¶ Scd̃a ẽ que cõtra mũdi ⁊
tyrãni seuitiã pugnauit ⁊ vicit: cum dr̃:
Roborauit brachiũ suũ. ¶ Tertia ẽ qua
pre dei dulcedine oia delectamẽta ⁊ ob
lectamẽta mũdi despexit: cũ dr̃: Gustauit
⁊ vidit ⁊c̃. ¶ Et q̃rta ẽ qr i morte p mar-
tyriũ triũphauit: cũ dr̃: Non extinguet i
nocte lucerna eius. ¶ Pria igit fortitu
do fuit qr sexũ fragilem virtute ai supa-
uit. Magnã quidẽ animi virtute habu
it ex eo ꝙ in xp̃o p fidẽ fuit fundata: ex
eo ꝙ in xp̃o p charitatẽ solidata fuit. ex
eo ꝙ fuit instar saxi firma effecta. ⁊ istar
ferri idomabilis hita. De duobus pri-
mis ipa dicit. Mẽs mea supra petrã so-
lidata ẽ ⁊ in ipa firmata ⁊ fundata. De
duobus sequẽtibus affrodisia ait. Faci-
lius pũt saxa moliri ⁊ ferrũ i plũbi mol
liciẽ cõuerti: q̃ ab itentõe xp̃iana mens
istius puelle reuocari. Tyrãnus enim ⁊
diabolus quattuor telis ipam voluerũt
supare. s. minis vt eã deterrerẽt. pmis-
sis vt eã alliceret tẽtationum iaculis vt
aiam pforarẽt. ⁊ tormẽtis ⁊ supplicijs vt
eã cõfringerẽt. Sed minis nõ potuit de
terreri. qr supra fundamẽtũ fidei fortis-
sime erat fundata. Mat. vij. Descendit
pluuia ⁊ venerũt flumina ⁊ flauerũt vẽ-
ti ⁊ non cecidit. Fundata eim erat ipsa
supra firmã petraz. Nec pmissis potuit
allici: qr sup iesum xp̃m p charitatẽ erat
solidata ⁊ radicata. Eph. iij. In charita
te radicati ⁊c̃. Nec tẽtationũ iaculis po
tuit pforari: qr tota fuit ferrea. i. lorica
dei induta. Eph. vi. Induti loricã iusti-
tie. Nec tormentis potuit frangi: qr tota
fuit saxea ⁊ adamãtina effecta. Ezech.
iij. Ut adamãtẽ ⁊ silicẽ dedi faciẽ tuam.
¶ Scd̃a fortitudo fuit qr cõtra mũdi ⁊
tyrãni seuitiã pugnauit ⁊ vicit: cũ dicit
Roborauit brachiũ tuũ ⁊c̃. Quadrupli-
ci nãqz acie tyrãnus cõtra eã pugnauit
qr fecit eã in eculeo extendi. i mamilla
torqueri. i carcere obscuro recludi. ⁊ in
ter testas ⁊ carbones volutari. Sz inter
primã aciẽ. s. penã eculei vicit cõsidera-
tõe eterne remuneratõis. vñ ait. Ego in
his penis tm̃ delector. sicut q bonũ nũ-
ciũ audit ⁊ qui videt qd̃ diu desiderauit
vel q multos thesauros iuenit. nec' põt

aia mea paradisum itrare:nisi feceris di
ligēter corpus meū a carnificibus cum
corona martyrij attrectari. Ex qb⁹ ver/
bis habet φ ipa merito passiōis spabat
se audire bonū nūciū.i.bonā auditōnē
⁊ beatā.qua dr̄ Mat.xxv. Uenite bene/
dicti p̄ris mei ⁊c̄.Sperabat se vidē ami
cū.i.recepturā dei visionē sciēs φ ibi est
tota merces sua.Jo.xvij.Hec ē vita eter/
na ⁊c̄.Totaqꝫ letitia sua.Job.xxxiij.Ui
debis faciē eius in iubilo.Tota dilectō
sua.Hester.xv.Facies tua plena ē grārū
Sperabat se iuenire celestē thesaurū.de
quo dr̄ Mat.vi.Nolite thesaurizare vo/
bis thesauros i terra:sꝫ thesaurizate vo
bis thesaurū i celo.Thesaurus aūt mū/
di:aut i seipo cōsumit.iō dr̄.Ubi erugo.
Aut i morte relinquitur:iō dr̄:Et tinea.
Aut violēter aufert.iō dr̄: Ubi ⁊ fures.
In celo aūt nulla erit cōsumptio. Ubi
vera eternitas:vbi nulla mors. vbi ple/
na imortalitas:nullus timor:vbi plena
securitas.sperabat se recepturā coronā
regalē.ij.Thi.ij.Non coronabit nisi qui
legitie certauerit.qꝛ fortiter:letāter:fide
liter:⁊ vtilr̄ .De his quattuor dr̄ i legen
da:Mentē sanctā.s.habuit.Ecce qꝛ cer
tauit fortiter sanctā.i.φ firmā.Sponta
neam deo sic se exhibuit. Ecce qꝛ letāter
certauit.Honorē deo dedit.Ecce qꝛ fide/
liter.Et p̄rie liberatōem fecit.ecce quia
vtilr̄ .℃ Scdō habuit certamē:qꝛ fuit i
mamilla torta.Istud certamē vicit ex tri
plici cōsideratōe.cū ait.Ego habeo ma/
millas itegras itus i aīa mea quas ab i/
fantia dn̄o cōsecraui. Mamille eiꝫ sūt
itellectus ⁊ affect⁹.Ipsa igit mamillas
itegras habuit.s.sinistraꝫ qua deum co
gnouit p fidē:⁊ dexteraꝫ qua ip̄m ama/
uit p deuotionē.Et istas mamillas hūit
cōsecratas.Quia ⁊ itellectū posuit cir/
ca vtilia iuestigāda ⁊ affectū circa cele/
stia diligēda.⁊ istas mamillas cōsecra/
uit deo:non ab ip̄a senectute:sed ab ifan
tia.Thren.iij.Bonuꝫ ē viro cū portaue/
rit iugū dn̄i ab adolescētia sua.℃ Ter/
tio fuit i obscuro carcere clausa.Et con
tra istud certamē petrus apl̄s dedit sibi
triplex auxiliū.s.splendorē eximiū.qꝛ si
cut dr̄.ij.Cor.vi.Que societas lucis ad
tenebras.dulce alloquiū.Eccl.xviij.Nō

ne ardorē refrigerabit ros:sic ⁊ verbum
melius φ datū:⁊ celeste medicamētum.
qꝛ mamilla fuit sibi restituta.Ec.xxxviij
Unguētarius faciet pigmēta suauita/
tis.☞ Quartū certamē ē:qꝛ fecit eā iter
testas ⁊ carbones volutari. Cōtra istud
certamē habuit adiutoriū omnia elemē
ta.Nam terra tremuit.aer coruscauit:
aqua tyrānum absorbuit. ignis erupit.
Sap.xvi.Uindex ē orbis terrarū cōtra
isensatos.☞ Tertio p̄re dulcedie dei om
nia mundi oblectamenta despexit:cum
dr̄.Gustauit ⁊ vidit.Beati qui sunt i pa
tria sunt dei nomie isigniti.Apoc.xiiij.
Habentes nomē eius ⁊ nomē patris ei⁹
Sūt i fonte celestis refrigerij positi.p̄s.
Qm̄ apud te est fons vite ⁊c̄.Sūt multi/
tudine dulcedis repleti:p̄s.Quam ma/
gna multitudo dulcedis tue dn̄e.De
hac triplici plenitudie beata agatha tri
plicem gustū recepit scꝫ nomē dei ōtuo.
sum.rorē saluiuificū ⁊ sp̄ūm sanctū. vn̄
ait.Si feras p̄mittis audito xp̄i nomie
mansuescūt.Mar.vl.In nomie meo de
monia eijciēt.si eim ignē adhibeas ōce
lo rorēꝫ mihi saluificū angeli ministrabūt
Dan.iij.Fecit mediū fornacis quasi ven
tum roris flantē.Si plagas igeras hēo
sp̄ūm sanctuꝫ p quem despicio vniuer/
sa.p̄s.Secūdum multitudinē dolorum
meorū ⁊c̄.℃ Quarto in morte per mar/
tyrium triūphauit:cum dr̄:Non extin/
guetur i nocte lucerna eius. non eim in
nocte.i.i morte extincta fuit:sed multi/
plici radio coruscauit.P̄rio radio ma/
gne reuerentie ⁊ dignitatis qꝛ deus de
ip̄a curā habuit sp̄ālem ⁊ singularē atqꝫ
generalē.Un̄ ipsa ait cum deberet deca
pitari.Domie Jesu xp̄e q me creasti.ec/
ce cura generalis.Qui me ab ifantia cu
stodisti.ecce cura sp̄ālis. Qui corp⁹ me
um a pollutōe seruasti.ecce cura singu/
laris.☞ Secūdo fulsit radio puritatis
qꝛ deus ab ipsa omnē amoreꝫ illicitū re/
secauit scꝫ amorem carnaleꝫ dicens:Cor
pus meum a pollutōe seruasti. amorem
terrenū dicēs. Et tulisti a me amorē se/
culi.amorē p̄p̄riū dicens :Qui me tor/
menta vicere fecit.Et perduxit ipsaꝫ ad
amorē eternum.Unde ait.Iube me ad
tuam misericordiā peruenire.☞ Tertio

fulsit radio sāctitatis:qđ notat cum dr:
Mētē sanctā spōtaneā. Ipa eim quātuȝ
ad se fuit valde pura. iō dr: mētē sanctā.
In dei seruitio valde deuota: iō dr: spon
taneā. Fuit deo valde grata: iō dr: hono/
rē deo. Et pximo valde fructuosa: iō dr:
ꝛ patrie liberatōeȝ. ¶ Quarto fulsit ra/
dio pietatis: q: data ē nobis i aduocatā
Un̄ ipa ait lucie. Sicut p me ciuitas ca/
thanēsiū sublimat a xp̄o ꝛc̄. Ipsa eiȝ tā/
quaȝ aduocata liberauit patriā suā ab
incēdio ignis: a cultura demonis ꝛ libe
rauit quotidie a periculis vniuersis. Ip
sa enim tāquā fidelis aduocata p nobis
itercedit ardēti voto. iuxta illud. ii. Ma
chabe. i. Et nūc hic sumus orātes p vo/
bis. Grādi merito. Aug. Immēsa dei bo/
nitas ꝛ pietas sanctoꝝ merita nr̄a vult
eē suffragia. Et sanguine p̄cioso: sicut ð
sanguie xp̄i. Heb. xij. Accessistis ad san
guinis asp̄sionē melius loquētes q̄ȝ abel
¶ Quinto eim fulsit radio ptātis. Ostē/
dit eim se hēre ptātem sup corpa: q: ea
sanauit sup aīas: q: eas cōuertit. super
creaturas. s. supiores: q: deus ad ipsam
angelos de celo destinauit. sup inferio/
res: q: terram tremere fecit. ꝛ sup medi/
as: q: ignē accēsuȝ extixit. aerē ēt dū eēt
in carcere coruscare fecit.

¶ Sermo. lxxxiij. ¶ De eodem. Ser/
mo secūdus.

Soror nostra par
uula ē: ꝛ vbera non hȝ. Cant.
viij. Pūt hec verba eē angelo
rū bēatā agathā a tribus cōmēdantium
¶ Pmo ab angelica affinitate: cū dr: So
ror nr̄a. ¶ Scđo a pfunda hūīlitate: cū
dr: Paruula ē. ¶ Tertio a pene acerbi/
tate: cū dr. Et vbera nō hȝ. ¶ Circa pmū
notādū q̄ in angelis tria sunt i quibus
bt̄a agatha eis fuit affinis. ¶ Pmū ē
inata virginitas. Bt̄a aūt agatha ꝛ si n̄
hūit virgitatē inatā: hūit tn̄ p grām acq
sitā. Un̄ Amb. Maior ē victoria virginū
q̄ȝ angeloꝝ. Angeli eim sine carne viuūt
hoīes eim in carne triūphant. Magnū
igit ē q̄ femina i merito sanctitatis equi
paret viris. Cant. i. Equitatui meo i cur
ribus pharaonis assimilaui te amica
mea. maius q̄ preponat viris. Matth.
xxi. Amē dico vobis q̄ meretrices prece
dent vos in regno dei. Eccl'. xxxvi. Oēm
masculū excipiet mulier. Et ē filia meli/
or filio. Maximuȝ qđ equipet angelis.
Cant. vij. Statura tua assimilata ē pal/
me. i. celsitudini angelice. Beata autem
agatha in merito sanctitatis angelis ꝛ
multis sanctis equalis extitit ꝛ multos
excellit. Et p virginitatē se angelis socia
uit. Eius aūt virgitas quadruplr fuit
cōmēdabilis. ¶ Pmo q: seruauit eā cuȝ
pulchritudine. Fuit eim valde pulchra
ꝛ speciosa. cū tn̄ ipsa pulchritudo mltis
mulieribus cōsueuerat eē in cā ruine.
Prouer. xi. Circulus aureus i narib9 su
is mulier pulchra ꝛ fatua. ¶ Scđo eam
suauit cū iuuētute: cū etas iuuenilis la/
sciua sit. Eccl's. xij. Adolescētia ꝛ volu/
ptas vana sunt. ¶ Tertio seruauit eam
rogata ꝛ pmissiōibus sollicitata: cum
tn̄ p̄ces ꝛ pmissiōes sepe iclinēt aīos pu
ellarū. ¶ Quarto seruauit eaȝ nimis ex
territa ꝛ suppliciis cruciata. Gre. Qui d
nos barbati ꝛ debiles in iudicio dicem9
q̄ ire ad celestia regna puellas p ferrum
videamus quos ira supat supbia inflat
ambitio pturbat. luxuria ignat. ¶ Se/
cundo in angelis est feruens charitas.
P̄s. Qui fecit angelos suos spūs: ꝛ mini
stros suos ignē vrentē. Et in hoc beata
agatha affinis eis fuit que xp̄m feruen
ter dilexit. Cui9 triplex ē signū. ¶ Unū
ē: q: pp̄ter eius amorē oīa terrena cōtē/
psit. vn̄ ipa ait. Quia abstulisti a me amo
rem seculi. Cant. viij. Si dederit homo
oēm substātiā domus sue pro dilectione
ꝛc̄. ¶ Scđm ē q: ipm semp in corde ꝛ in
ore habuit. Un̄ ait. quādiu vixero ipsuȝ
corde semp ꝛ labiis inuocabo. Mat. xij.
Ex abūdātia cordis os loquit. ¶ Tertiū
ē: q: libēter ꝛ gloriāter p ip̄o tormēta su
stinuit. vn̄ dr: Agata letanter ꝛ gloriant
ibat ad carcerē ꝛc̄. ¶ Tertio in angelis
ē magna stabilitas. Job. xxxvij. Solidis
simi quasi ere fusi sunt. Et in hoc ipsa
fuit eis affinis: que super christum fuit
fundata ꝛ solidata. vnde dixit: Mens
mea supra petrā solidata ē ꝛ in xp̄o fun/
data. Uerba vestra venti sunt: pmissio/
nes vestre pluuie sunt. terrores enim ve
stri flumina sunt. que quātūcūq3 impu/

gnant fundamenta:tũ domus mee cade
re nõ valebant. Ipam enim deijcere nõ
potuerũt nec pluuia.i.examiatio cele/
stiũ flagellorum.nec venti.i.tẽtatiões de/
monũ:nec flãma.i.violẽtie tyrãnorum.
Uel dici põt q ipam deijcere nõ potue/
runt.nec tẽtatões demonũ graues & ap
te que sunt quasi flumina. Nec graues
& occulte:que sunt quasi pluuie. Nec le/
ues & apte:que sunt quasi vẽti. Uẽti eim
occulti sunt quãtũ ad originẽ:sz apti sũt
quãtũ ad effectũ.¶ Scdo cõmendatur
ab humilitate: cũ dr: Paruula ẽ. Par/
uulus aũt tria iportat.¶ Prio humili/
tatẽ.i.Pet.xv. Nõ cũ paruulus eẽs in
oculis tuis &c̃. Et quãtũ ad hoc ipa fuit
puula:& iõ meruit celestẽ exaltationem.
Mat.xix. Sinite puulos &c̃.taliũ ẽ eim
regnũ celorum.¶ Scdo iportat simplicita
tẽ.i.Cor.xiiij. Malitia paruuli estote.
Tali mõ ẽt fuit puula: & iõ meruit diui
norum reuelatõez. Mat.xi. Abscõdisti hec
a sapiẽtibus & prudẽtib⁹: & reuelasti ea
puulis.¶ Tertio iportat puritatẽ. Un/
de puulus a puritate dr: Et hoc mõ fuit
puula:& iõ meruit diuine grẽ infusionẽ
ps. Sapiaz.i.sapidã sciẽtiaz: que ẽ gra
dei pstans puulis.¶ Tertõ bta agatha
cõmendat a passiõis accerbitate:cũ dr:
Ubera non hz. Notandũ autem q sunt
vbera exteriora:iteriora:& supiora. Ube/
ra autem exteriora non habuit:quia ty/
rãnus ea amputauit:quod quidaz fuit
magne crudelitatis quãtum ad ampu/
tantẽ.vñ dixit: Impie crudelis & dire ty
rãne &c̃. Magne pietatis quo ad sanan
tem:q: xps per beatum petrum vbera si
bi restituit. Job.v. Ipe vulnerat & me/
detur. Magne acerbitatis quo ad pati
entem:quia magnũ dolorẽ ibi sensit. Tũ
pter vim sensitiuam que maxime ibi
viget.cũ sint ibi nerui arterie sibi inui/
cem cõiuncti. Tũ pter vicinitatez cor
dis. Tũ pter caliditatẽ pectoris.¶ Se
cũdo sunt vbera interiora.s.intellectus
& affectus. De quibus ipsa dixit. Ego ha
beo mamillas integras intus in anima
mea:ex quibus nutrio oẽs sensus meos.
Intellectus eim infundit cognitionez:
affectus subministrat deuotionẽ. Ex his
ergo vberibus nutriebat omnes sensus
s.visum diuinã pulchritudinẽ admiran
do. Auditũ:diuie ispiratiõi obtẽperan/
do. De his duobus dr Job.xlij. Auditu
auris audite te:nũc aũt oculus me⁹ vi/
det te. Olfactũ xpi cõuersationẽ & bñfi/
cia odorando. Cant.i. Curremus i odo
rẽ vn.tu.&c̃. Et gustũ:diuinã dulcedinẽ
pgustãdo. ps. Gustate & videte: qm̃ sua/
uis est dñs. Tactum xpi:charitatis bra/
chia amplectẽdo. Cant.iij. Tenui nec di
mittã.¶ Tertio sunt vbera superiora.i.
celestia. De quibus dr Ysa.lxvi. Letami
ni cũ hierlm oẽs q diligitis eã: vt fuga/
tis & ipleamini ab vberibus cõsolatiõis
ei⁹:vt mulgeatis & delitijs affluatis ab
oimoda glĩa eius. Ex quib⁹ verbis hr q
ab illis vberib⁹ tres riui emanãt.s.pleni
tudo gaudij & exultatõis. plenitudo cõ
solatij:& plenitudo delectatõis.¶

¶ Sermo.lxxxv.¶ De eodem. Sermo
tertius.

FAsciculus myr
rhe dilectus meus mihi:in/
ter vbera mea cõmorabitur.
Cant.i. Bta agatha multa p dilecto suo
passa fuit:q p ipa multa passus fuit. Et
iõ penas dilecti iter vbera sua portauit
p meditationẽ & tormenta ppria. Inter
vbera cordis sui portabat p volũtariã p/
pessionẽ. Cõmendat aũt i verbis pdictis
a tribus.¶ Prio a penarum acerbitate q̃s
p dilecto sustiuit:cũ dr: Fasciculus myr
rhe dilectus meus mihi.¶ Circa qd no/
tandũ q dilectus hũit magnũ fascẽ vir
tutũ:& magnũ fascẽ penarum. Fuit eim tã/
quã pratũ repletũ floribus oĩuz virtutũ
Geñ.xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor
agri pleni. De isto magno fasce florum
virtutũ dilecti beata agatha quosdam
flores collegit:& sibi fasciculũ fecit. Col/
legit eniz liliũ pudicitie violã cõuersa/
tionis sancte:q: eius cõuersatio semper
erat in celis. Et rosaz patie. Sap.iiij. O
q̃ pulchra ẽ casta gñatõ. Ecce liliũ pudi
citie. Cũ claritate. Ecce splẽdor cõuersa
tõis sctẽ. Immortalis ẽ eim memoria il/
lius. Ecce cõstãtia sapie. Quia sicut dr
in ps. Patiẽtia pauperũ nõ pibit i finez.
¶ Scdo dilectus habuit magnã fascem
penarum. de quo magno fasce beata

agatha quedam ligna passionū extraxit
⁊ sibi fasciculū fecit. ¶ Primū lignū est
qꝛ fuit lapis cesa. Et istud extraxit ď ma
gno fasce dilecti qui in facie fuit velatꝰ
ꝑcussus ⁊ cōsputus. Libēter ergo volu
it faciem suā ꝑcuti cito turpandā corro-
sione vermiū ex quo illa facies fuit per
cussa que ē gloria angelorꝫ. ¶ Secūduz
lignum ē qꝛ fuit in eculeo extēsa. Et istō
traxit de magno fasce dilecti. qui tāquā
pellis fuit in cruce extensus. ps̄. Exten-
dens celū sicut pellē. Libenter ergo vo
luit extendi in aculeo amore dilecti qui
fuit extensus in patibulo. ¶ Tertium li
gnū fuit qꝛ fuit in pectore vulnerata. qa
ei mamilla fuit euulsa. Et istud traxit ď
magno fasce dilecti qui fuit iuxta cor in
latere vulneratus. Libenter ergo in pe-
ctore vulnus portauit amore dilecti. qui
in corde vulnus accepit. ¶ Quartuz li-
gnum ē qꝛ fuit carceri inclusa. Et istud
lignū extraxit de magno fasce dilecti q
inclusit se in carcere vteri. stabuli. ⁊ lim
bi. Libenter igiꝉ sustinuit carcerē amo-
re dilecti. q ꝓ nobis se taliter incarcera-
uit. ¶ Quintū lignū est qꝛ inter testas ⁊
carbones fuit inuoluta. Et istud extra-
xit de magno fasce dilecti. qui ⁊ si nō ha
buit carbones ignitos habuit tamē cla
uos acutos. Et ideo libenter voluit in
carbonibus volutari amore illius q cla
uis voluit pforari ⁊ in fornaces. s. crucis
assari. Dilectus tā multas alias penas
sustinuit ex quibus maximū fascē sibi fe
cit. Ipe enim gigas gemine subē fuit. ⁊
iō magnū fascē portare potuit. Agatha
ṽo tā magnū fascē portare non potuit. ⁊
⁊ iō aliq̈ ligna collegit de fasce dilecti ⁊
sibi fasciculū fecit ⁊ ergo dixit. Fascicu-
lus mirrhe dilec. m. mi. ¶ Secūdo com-
mēdaꝉ a penaꝝ dilecti ꝯtinua meditatō
ne ⁊ deuotōe cuz dicitꝉ. Inter vbera mea
ꝯmorabiꝉ. ¶ Circa qꝺ notandū qꝺ vbera
habent vim attractiuā cū sint spongiosa
⁊ porosa hn̄t vim ꝯuersiuā qꝛ ꝑ calorem
cordis fit decoctio sanguinis ⁊ ꝯuertiꝉ i
naturā lactis. habēt vim effusiuā qꝛ lac
emittūt. Ubera igiꝉ anime sūt memoria.
intelligētia. ⁊ volūtas. Et ista circa pas-
sionē habēt vim attractiuā qꝛ memoria
appetit impleri sanguine ꝑ ꝯtinuam re

cordatōem. Thre. iij. recordare pauper-
tatis mee ⁊c̄. ⁊ infra. Memoria memor
ero ⁊ tabescet in me anima mea. Intelli
gentia ꝑ verā fidē. ps̄. Intingaꝉ pes tuꝰ
in sanguine. Pes anime ē fides que tūc i
sanguine intingiꝉ quādo xp̄i passiōe re-
pleꝉ. Volūtas appetit impleri ꝑ deuotō
nem. Job. xxxix. Puli eius lābunt san-
guinem. ¶ Secūdo habent vim ꝯuersi-
uā. Nam tūc dū sanguis passionis sic est
in memoria. intelligentia. ⁊ voluntate.
adest triplex ignis q ip̄m dealbat ⁊ quo
dāmodo in lac ꝯuertit. s. ignis medita-
tōis qui cor accendit. ps̄. In meditatōne
mea exardescit ignis. Ignis amoris qui
cor ꝯbustibile facit. Luce. xij. Ignez veni
mittere in terrā ⁊c̄. Et ignis desiderij ce-
lestis q scintillas in cor ꝓijciet. Ezechi.
i. scintille quasi aspectus eris candētis
Et sic sanguis dealbatus animā ďalbat
Apoca. vij. Lauerunt stolas suas ⁊ deal-
bauerūt eas in sanguine agni.. ¶ Ter-
tio ip̄a vbera habent vim effusiuā. Naz
aliquādo effundūt lac. aliqn̄ sanguinez
⁊ aliquādo butirꝝ. Iuxta illud. Prouer.
xxx. Qui nimis p̄mit vbera ad eliciēdū
lac exprimit butirꝝ. Et qui vehementer
emūgit elicit sanguinē. Sancti eim p̄di-
catores q sunt vbera ecclesie aliquando
effundūt lac quādo alios iducūt ad pu
ritatē ignoscentie. i. Petri. ij. Sicut mo
do geniti infantes lac ꝯcupiscite. Aliqn̄
effundunt sanguinem quādo alios ani
mant ad imitatōem passionis dominice
i. Mach. vi. Elephantes ostenderūt sā
guinem vue ⁊ mori. Aliquādo effundūt
butirꝝ quādo alios inducunt ad pingue
dinem deuotōis iterne. Isa. vij. Butirū
⁊ mel comedet. Ille comedit mel q affi
citur circa diuinitatis gloriam. Ille bu-
tirum q afficiꝉ circa infirma humanita
tis. ¶ Tertio ꝯmendatur a suaꝝ pena
rum volūtaria ꝑpessione. cum dicitur.
Inter vbera mea ꝯmorabiꝉ. Habebat. n.
illas penas inter vbera idest inter intel
lectum ⁊ affectū qꝛ libenter eas sustine
bat ꝓpter dilecti fidem ⁊ eius amorem.
Unde diciꝉ. Agatha letissime ⁊ gloriant
ibat ad carcerē ⁊ quasi ad epulas inui-
tata. Agonē suum domino p̄cibus ꝯmē
dabat. vbi notantur quattuor gradus.

¶ Primus est qꝛ sustinuit patienter. Et iste gradus ꝓponit qꝛ ⁊ si letissime ergo ⁊ patiēter ⁊ iste est necessitatis. ¶ Secū dus est qꝛ sustinuit libenter. vnde dicit Agatha letissime. ⁊ iste est pfectōis. Ter tius est qꝛ sustinuit gloriāter. vnde dicit Et glorianter ibat ad carcerem. ⁊ iste est magne virtutis quādo quis magis glo riat de despectu ꝓpter deū q̄ de honore ꝓpter mūdū. ¶ Quartus qꝛ substinuit delectabiliter qđ notat cum dicitur. Et quasi ad epulas inuitata. ⁊ iste nō ē hu mane facultatis. sed gratie celestis. De his quattuor gradibus sic dicit. Nō pōt anima mea in paradisum intrare nisi di ligenter corpus meū feceris a carnifici bus attrectari. ecce quomō portauit pa tienter. Ego in his penis sic delector si cut qui bonum nunciū audit ecce quo mō portauit libenter. Aut q videt quod diu ꝯsiderauit. ecce quomō portauit glo rianter. Aut qui multos thesauros inue nit. ecce quō portauit delectabilr.

¶ Sermo. lxxxvi. ¶ In cathedra sancti Petri Sermo. i.

Exaltent eū ⁊ in cathe dra seniorum laudent eū. ps. ¶ Dupliciter beatus Petrus exaltatus fu it. s. a deo. cum dicit. Exaltent eū i eccle sia plebis. ¶ Et a populo antiocheno. cum dicit. Et in cathedra senioꝝ laudēt eum. ¶ Quantū ad primū notandū q pater filius ⁊ spūs sanctus eū etiam sup apostolos seu angelos in quattuor exal tauerunt. ¶ Primo in dominici corpo ris ꝯsecratōe. Angeloꝝ quidem ē sacer doti ꝯsecranti assistere ⁊ hostiā ꝯsecratā deo offerre. Petri aūt ⁊ sacerdotū ē pa nem in corpus xp̄i ꝯuertere q nulli an gelo est datum. vnde nō angelis sꝫ solis sacerdotibus dictum ē. Luc. xxij. Hoc. n. facite in meam ꝯmemoratōem. ¶ Secū do in peccatoꝝ remissionē. Angeloꝝ q dem est peccatores suis inspiratōibus a peccatis auertere suis oratōibus sibi dei misericordiā implorare. Petri. n. ⁊ sacer dotum est sibi ꝯfessis peccata remittere vnde nō angelis sed solis sacerdotibus dictū est illud Jo. xx. Quoꝝ remiseritis peccata remittunt eis. Et qꝛ hoc officiū solius dei est. s. peccatū remittere. Ideo dij vocant. ps. Ego dixi dij estis. ¶ Ter tio in clauiū collatōe. Angeloꝝ quidem est animas ad celū deducere. Petri ⁊ sa cerdotū est ipsis animabꝰ celi ianuā ape rire. vn̄ nō angelis sed Petro dictuꝫ est Matthe. xvi. Tibi dabo claues regni ce lorum. ¶ Quarto in iudiciaria potesta te angeloꝝ quideꝫ est iudicandos ad iu dicium colligere collectos ab inuiceꝫ se parare. sepatos malos in ignē ꝓycere. Sed petri ⁊ successoꝝ eius ē ipsos iudi care. Unde nō angelis sed Petro ⁊ suc cessoribus suis dictū est. Mat. xix. Amē dico vobis q vos q reliquistis omnia ⁊ secuti estis me ⁊c̄. ¶ Secūdo beatus pe trus fuit hodie exaltatus ⁊ cathedratꝰ a populo antiocheno cum dicit. Et in ca thedra senioꝝ laudent eum. ¶ Notādū autem q istud festū de cathedratōe san cti Petri quinqꝫ de causis celebratur. ¶ Primo ꝓpter miraculosam petri li beratōm ⁊ exaltatōem Nam cū theophi lus princeps antiochie ipm in carcereꝫ deduxisset. ⁊ tādem p dei ꝓuidentiam ⁊ pauli apostoli industriā ⁊ petri virtuo sam potentiā q. s. eius filium suscitauit fuit de carcere liberatus ⁊ in cathedra sublimatus ⁊ patriarcha antiochenus effectus. Jō ēt ecclesia hoc festū celebrat vt de petri liberatōe deo gratias agat. Et qꝛ p̄lati ecclesie tūc ceperunt loco. po testate. ⁊ nomine sublimari. ¶ Secūdo celebrat ꝓpter noui nois impositiōem. Nam apud antiochiā discipuli primo vocati sunt xp̄iani. Magna dei dignatō q nomē suū nobis pticipare voluit. Jsa ie. lxv. seruos suos vocauit nomine alio Et ideo tantū bn̄ficiū est nobis cum leti tia recolendū. Parum aūt eēt habere no men nisi ⁊ res nois haberet. Aug. Chri stianus aūt ē q n̄ tm̄ noie sꝫ ope ē. Chri stus autem ab vnctōe dicit. Ille vero ve re est xp̄ianus q hꝫ vnctōem grē q̄tum ad se. i. Joan. ij. Et vos vnctōnem quam accepistis ab eo maneat in vobis. Qui hꝫ oleū ꝯpassionis ⁊ misericordie q̄tuꝫ ad ꝓximū. Prouer. xxi. Thesaurus de siderabilis ⁊ oleum in habitaculo iusti. Qui hꝫ vnctōem ꝯscientie q̄tū ad deū. Matth. xxv. Prudentes virgines acce

perunt oleū ⁊c̄. ¶ Tertō celebraꝛ ꝓpter
corone clericalis institutōem. Institutū
enim fuit vt clerici coronā deferrent cle
ricalem ꝓpter tres cās. ¶ Primo ꝓpter
petri imitatōem. Cū.n. apud antiochiā
fuisset: captus infideles ob xp̄i iniuriam
sibi sumitatē capitis abraserunt. Ceteri
autem clerici vidētes pastorem suū sic i
capite deformatū idem sibi fecerūt fieri.
Et sic petrus postmodū illud voluit ser
uare in gloriā ꝙ sibi in xp̄i iniuriā fue/
rat irrogatū. Ex quo pꝫ ꝙ deus de ma/
lis sepe bona elicit. Unde de abrasione
capitis facta i ignominiā ortum hūit co
rona clericalis seruata in gl'iam. ¶ Se/
cunda cā est ꝓpter distinctōem. vt. s. per
hoc signum clerici a laicis discernātur.
Olim deus distinxit populū iudeorū a
populo gentiliū p circūcisionis signacu
lum. Sed ꝯueniētius est nostrū signacu
lum ꝙ illoꝝ. Illō.n. fiebat in pte corpis
verecunda. nostrū fit in pte corporis re/
uerenda. Illud in mēbro generatiuo qꝛ
dediti erant generatōi filioꝝ. nr̄m in mē
bro ad celū eleuato. ꝙ debemus eē inten
ti ꝯtemplatōi celestiū. Illud enim cum
dolore ⁊ effusione sanguinis. nostrū cū
exultatōe ⁊ letitia cordis. ¶ Tertia cau
sa est pp misticā significatōem. Fit enim
in superiori pte totalis rasio piloꝝ quia
inter deum ⁊ ipsos clericos nihil dꝫ esse
mediū. Fit detrūcatio capilloꝝ qꝛ debēt
detrūcare supfluitatē temporaliū ⁊ cogi
tationū malaꝝ. Fit circularis formatio
Tum qꝛ ipsi sunt ministri eius qui caret
⁊ fine ⁊ principio. Tum qꝛ seruire deo ē
regnare. Tum qꝛ ꝺ corona sacerdotalis
dignitatis clerici ꝑuenturi sunt ad coro
nam eterne felicitatis. ¶ Quarto cele/
braꝛ ꝓpter prime misse petri celebratōē
Ipse primā missā in pontificalibus an
tiochie celebrauit. Et credendū ē quod
isto die vel saltem isto tp̄e. Et iō hec dies
nobis celebris dꝫ esse. Ioānes qdem pri
mā missam suam dixit in asia. Iacobꝰ in
hierusalē. Marchus in alexandria. ij.
regum. xxiij. Dauid sedens in cathedra
sapientissimus princeps inter tres. Fuit
petrus sapiens tamē ioānes sapientior
respectu iacobi. sapiētissimus respectu
s. marci. ¶ Quinto celebraꝛ ꝓpter erro

ris destructōem. Olim enim gentiles in
hac die festū faciebant qō ꝯtinebat erro
rem. supstitōem. ⁊ illusionē. Error qdē
erat qꝛ credebāt ꝙ anime defunctoꝝ cir/
ca monumēta suoꝝ corpoꝝ morarentur
Supstitio aūt erat qꝛ cibaria ⁊ vina sup
tumulos charoꝝ suoꝝ ponebāt creden/
tes ꝙ anime talibus indigerent. Sed si
cut dicit maximus. nō indigebāt corpo
ralibus cibis sed oratōibus deuotis. ele
mosinis assiduis ⁊ sacrificijs altarium.
Illusio aūt erat qꝛ demones i nocte om
nia cibaria ꝯsumabant. Et sic eis allude
bant. ac si anime comedissent. Ideoque
sancti patres ordinauerunt ꝙ illa die
qua ista fiebant fieret festum ꝺ cathedra
tione beati petri vt virtute illius solēni
tatis hec supstitio obliuioni traderetur
Unō ab aliquibus festū hoc vocatur fe
stum petri epulaꝝ. ⁊ sic istud festū expur
gauit errorē. remouit supstitōem ⁊ dete
xit illusionem.

¶ Sermo. lxxxvij. ¶ Eodem die sermo
secundus.

DAuid sedens in cathe/
dra sapientissimꝰ
inter tres. ip̄e.n. est quasi te
nerrimus ligni vermiculus
ij. Reg. xxiij. Per dauid qui interpretaꝛ
manu fortis significaꝛ beatus petrus q
ꝓpter suā fortitudinē a petra est appel/
latus. ¶ Cōmendaꝛ aūt in pmissis vbis
a quattuor. ¶ Primo a cathedrali ho/
nore cū dr̄. Sedens in cathedra. Est aūt
triplex cathedra. s. regalis. magistralis
⁊ sacerdotalis. De cathedra regali dici
tur. i. Reg. xx. Cum sedisset rex super ca
thedrā suā ⁊c̄. De cathedra magistrali
diciꝛ Matt. xxiij. super cathedrā moisi
sederūt scribe ⁊ pharisei ⁊c̄. De sacerdo/
tali diciꝛ in. p̄s. In cathedra senioꝝ lau
dent eum. Presbiter eim grece. latine se
nex diciꝛ. In his tribus cathedris sedit
sanctus petrus. s. in cathedra regali. qa
ad eum spectat iudiciū oium causarum
In magistrali qꝛ ad ip̄m spectat exposi/
tio scripturaꝝ. Et in sacerdotali qꝛ ad
ip̄m spectat ligatio ⁊ absolutio peccato
rū. ¶ Primo igiꝛ sedet in cathedra re/
gali qꝛ ad ip̄m spectat oē iudiciū. s. ciui
le. ecclesiasticū. ⁊ mediū. Deuꝛ. xvij. Si

difficile ꝛ ambiguũ iudiciũ apud te esse ꝑspexeris inter sanguinẽ ꝛ sanguinẽ ꝑ qđ intelligit iudiciũ criminale ꝛ ciuile inter leprã ꝛ nõ leprã ꝑ qđ notat ecclesiasticũ crĩale. Et cãm qđ ad vtrunqꝫ refert tam ecclesiasticũ ꝙ ciuile. venies ad sacerdotes leuitici generis. ¶ Secundo sedit in cathedra magistrali q: ad eius sedem spectat scripturaꝝ expositio. Nõ enim lꝫ laico sꝫ clerico ꝑdicare vel exponere scripturas. vñ nõ turbis sed aplis dictũ est. Mar. xvi. ꝑdicate euãgeliũ oĩ creature. Scripturaꝝ interꝑtatõ. ij. Pe. i. Omnis ꝓphetia ꝓpria interpretatõne nõ fit ꝛc̃. Scripturaꝝ modificatio vnde illud qđ dicit Matt. xix. Quod de⁹ coniunxit hõ nõ sepet. sic ꝑ fidem petri modificat. ꝯiunxit ꝑ ꝯsensum mentis ꝛ copulã carnis. ¶ Tertõ sedit in cathedra sacerdotali. q: ad ipm spectat ligatio ꝛ absolutõ culpaꝝ. Peccator quidẽ supra se hꝫ celũ clausũ. ꝛ infra infernũ aptum intra se nõ hꝫ grãm sed culpaꝫ ꝛ ꝑdidit meritoꝝ ꝑticipatõem ecclesia factorum. Põt aũt sacerdos peccatori celuꝫ apire. Mat. xvi. Quodcũqꝫ ligaueris super terrã ꝛc̃. Et quodcũqꝫ solueris sup terram ꝛc̃. Põt infernuꝫ claudere ibidem. Porte inferi nõ ꝑualebunt aduersus eã Põt spũm sanctũ dare. Actuũ. xvi. Tũc imponebãt manus sup illos ꝛ accipiebant spũm sanctũ. Põt peccata dimittere. Jo. xx. Quoꝝ remiseritis peccata remittunt eis. Põt sanctoꝝ merita cõicare. ij. Cor. ij. Cui aũt aliquid donastis ꝛ ego ꝛc̃. ¶ Secũdo ꝯmẽdat petr⁹ a firmitate ꝯstãtie cũ dr. Dauid. q interꝑtatur manufortis. prelatus. n. non dꝫ esse mollis sꝫ fortis. q: sicut dicit Prouer. xviij. Qui mollis ꝛ dissolutus ẽ i ope suo frater ẽ sua opa dissipãtis. Tria põir. s. molle. dissolutũ. ꝛ dissipatum. molle ẽ qđ cedit oĩ duro. dissolutũ qđ nullo ẽ vinclo colligatũ. dissipatũ qđ est oĩo ꝯfractum. Beat⁹ aũt petrus nõ fuit mollis sꝫ dur⁹ q: nõ cessit sed fortiter sustinuit oẽm ꝑsecutõꝫ illatã. Actuũ. v. Jbãt apli gaudẽtes a ꝯspectu ꝯciliij. Nõ fuit dissolut⁹ sed cũ xp̃o colligat⁹. q: ꝑ charitatẽ firmam. Jo. vlti. Dñe tu scis q: amo te. Non fuit fractus sꝫ solidus ꝑ ꝑseuerantiã. Ecc. l. Quasi vas auri solidũ ꝛc̃. ¶ Tertio cõmẽdat a ꝑfectõe sapie. cũ dr. Sapiẽtissimus. Nec mirũ si sapiẽtissim⁹ fuit, q: tres sapiẽtissimos doctores hũit. s. prẽꝫ reuelantẽ. Mat. xvi. Caro ꝛ sanguis nõ reuelauit tibi ꝛc̃. Filiũ instruẽtẽ. Jo. xv. oĩa quecũqꝫ audiui a prẽ meo nota feci vobis. Et spũm sctm̃ infundẽtẽ. Joã. xiiij. Paraclitus aũt spũs sanct⁹ queꝫ mittet pr̃ in noĩe meo ille vos docebit omnia. ¶ Quarto ꝯmẽdat a ꝑfectõe grẽ cũ dr. Tenerrim⁹ ligni vermiculus. Jlle. n. est vermis ꝛ ẽ tener ad tangẽdũ. ꝛ ẽ durus ad ꝑforãdũ. Ex quo innuit a beato petro ꝙ fuit mãsuetus ꝙtũ ad bonos. iõ dr tenerrim⁹. Que mãsuetudo i trib⁹ appuit ¶ Prio in hoc cũ eẽt põtifex sũm⁹ hũile officiũ nõ recusauit. Jo. xxi. Dixit simõ petrus vado piscari. ¶ Scđo ꝙ a minoꝛi repꝫẽdi patiẽter sustinuit. Gal. ij. Cuꝫ veĩsset cephas antiochiã i faciẽ ei restiti ꝛc̃. Nos aũt cũ a supiori repꝫẽdimur impatiẽter ferim⁹ Si a pi indignamur si a minori irridem⁹. ¶ Tertio in hoc ꝙ minorib⁹ hũilr obediuit. Actuũ. viij. Cũ audissent apli q erãt hierosolimis q: recepit samaria vbũ dei. miserũt ad eos Petrũ ꝛ ioãnẽ. ¶ Scđo fuit dur⁹ ꝛ seuer⁹ ꝙtũ ad malos. iõ dr ṽmicl's ligni cui⁹ seueritas i trib⁹ appuit. s. q: seuere malos reꝑhẽdit. Actuũ. viij. Pecũia tua tecũ sit i ꝑditõe. Seuere pũiuit sic pꝫ actuũ. ij. in pũitõe ananie ꝛ saphire. Seuere dñꝫ defendit. Jo. xviij. Simõ petr⁹ hñs gladiuꝫ ꝛc̃. ¶ Tertio fuit hũil' ꝙtum ad seipm ꝛ deũ. iõ dr ṽmiculus. Ei⁹ aũt hũilitas in trib⁹ appuit. ¶ Prio i h ꝙ idignũ se xp̃i pñtia reputauit. Luce. v. Exi a me q: hõ pec. ꝛc̃. ¶ Scđo i h ꝙ a xp̃o lauari recusauit. Jo. xiij. Nõ lauabis mihi pedes in eternũ. ¶ Tertio i h ꝙ crucifigi vt dñs noluit. vñ ait q: nõ sũ dignus in cruce eẽ sicut dñs meus crucẽ meã girate.

¶ Sermo. lxxxviij. De scõ mathia ser. i.

Certe videris queꝫ elegerit dñs ꝙ ñ sit sil's ei i oĩ pplo. i. Regũ. x. ꝙuis istõ dictũ sit ꝺ saule supbo i regem assumpto. ꝯueniẽtius tamen dici põt de Mathia paruulo in apostolum assumpto. Jn quibus verbis a duobus

cōmēdat. ¶ Primo a miraculosa electō ne cū dr̄. Certe videtis quē elegerit dn̄s. ¶ Scḋo a vite pfectōe: cum subdit q̄ nō sit similis ei in populo. ¶ Circa primuz notādū q̄ eius electio cōmēdabilis est ex parte electoꝝ electi ⁊ modi eligendi. ¶ Eligētes aūt fuerūt magne auctorita tis: q: fuerūt apostoli qui sūt principes mūdi. ianitores celi. ⁊ iudices seculi. ps. Principes populorū cōgregati sunt ad faciēdū. s. mathie electōem. Ecce q: sūt principes mūdi. quoniā dij fortes terre Ecce q: erūt iudices seculi. Et vehemen ter eleuati sunt: vt. s. sint ianitores celi. ¶ Secūdo cōmēdabilis ē ex pte electi. In quo quidē fuerūt tria que i quolibet plato requirūt. ¶ Primū ē morū maturi tas. qḋ notat cū dr̄. Ex his viris. vir eīm maturitatē īportat. Magnū eīm pericu lū ē dū platus maturus non ē. Eccle. x. Ve terre cuius rex puer ē. ¶ Secūdū ē vite sanctitas. quod notat cū dr̄. Qui no biscū sunt cōgregati. In tā beata. n. cō gregatōe nullus potuisset habitare nisi valde scūs. vnde dicit Chryso. q̄ q̄diu iudas fuit in collegio apostolorū diabo lus nō fuit ausus ipm̄ inuadere. sed qn̄ ab ipsis recessit in ipm̄ intrauit. ¶ Ter tiū ē sapiētie ⁊ doctrine veritas. qḋ nota tur cū dr̄. Omni tēpore quo itrauit ⁊ exi uit ⁊c̄. Nullus eīm alicuius negocij ple nā noticiā scire pōt nisi pri⁹ sciuerit ei⁹ principiū. finē. ⁊ mediū. Mathias nāq3 oium actuū xp̄i sciuit principiū: iō dicit omni tēpore quo intrauit. s. p natiuitatē sciuit ⁊ finē. iō sequit. Exiuit dn̄s iesus scz per passionē. Sciuit ⁊ mediū. Unde sequit. Incipiēs a baptismate Ioannis ⁊c̄. De his tribus dr̄ Deut. i. Date ex vo bis viros. ecce morū maturitas. Sapiē tes ⁊ ignaros. ecce sapie veritas. Et quo rū cōuersatio fuit ꝓbata. ecce vite sācti tas. ¶ Tertio cōmēdabilis ē ex pte mo di eligēdi. Apl̄i. n. ipam electōem ichoa uerūt ab exhortatōe salutifera: q: petr⁹ vtilez sermone p̄misit: cū. n. dr̄. surgens petrus in medio fratrū dixit ⁊c̄. Prose cuti sunt ip saz cū orōne deuota. vn̄ dr̄. Exorātes dixerūt. Tu dn̄e ⁊c̄. Et termi nata ē cū reuelatōe diuina. vnde dr̄. Et cecidit sors super mathiā. Scḋm diony

sium illa sors fuit quidā splēdor diuin⁹ per quē ostēdebat q̄ erat in apl̄m assu mēdus. ¶ Secūdo ꝯmēdat a vite perfe ctōe: cū dr̄. Nō sit similis ei in omni po pulo. Hec aūt pfectio in quatuor cōsistit ¶ Primo i hoc q̄ fuit magne sctītatis quo ad seipsuz. Et de hoc hz testimoniū a patre. q: mathias paruus iterp̄tatur. Et ad patrē spectat puulos confouere. Mat. xviij. Nō ē volūtas patris mei vt pereat vnus ex pusillis istis. Testimoniū habuit a filio q: cū duos statuissent istū xp̄s p̄elegit: Testimoniū habuit a spū sā cto in penthecoste cum eū gratia sua re pleuit. Testimoniū ēt habuit a toto apo stolorū collegio qui eū cuz ioseph statue rūt. Credēduz ē eīm q̄ si duos meliores habuissent ipsos statuissent. ¶ Secūdo eius pfectio cōsistit in hoc q̄ fuit multe familiaritatis ⁊ dilectōis quo ad xp̄m. Cuius signa tria fuerūt. ¶ Primū ē q̄ xp̄s fecit euz cōtribulē suū. Fuit eniz de tribu iuda sicut ⁊ xp̄s. Solēt aūt hoīes qui sunt ex eadē cognatōe se inuicē di ligere. Eph. v. Nemo carnē suā odio ha buit ⁊c̄. ¶ Secūdo fecit cū cōpatriotam suū. Fuit. n. bethleemita sicut ⁊ xp̄s. so lent nāq3 homīes eiusdē patrie spālem ad inuicē familiaritatē habere. ¶ Ter tiuz ē quia fecit ipsuz cōmilitonē suuz. q: fm̄ quo sdā crucifixus fuit. Et sic cuz xp̄o in eodē equo ⁊ sella sedit. Hest. vi. Hō quē rex honorare cupit dz imponi su pra equū qui de sella regis est. ¶ Tertio cōsistit eius perfectio in hoc q̄ fuit mul te potestatis quo ad operatōem miracu loruz. quoruz quedaz attestātur suā mi sericordiā. Nam cū centū quinquagita homīes ex quadā potōe toxicata toxi cati fuissent: omnes sanauit ⁊ ad fidē cō uertit. Quedā attestant sue iustitie veri tatez. Quia cū quidaz obstinati persiste rent ⁊ verbū dei deriderent dixit eis. de nūcio vobis q̄ viui in infernū descen deris. Statimq3 terra se aperuit: ⁊ ip sos viuos degluttiuit. Quedam vero suam potentiā q: demones expellebat: ⁊ in infernū mittebat. Unde cū quidaz demon in forma pueri cōtra ipsuz exci taret. ipsuz expulit ⁊ in infernū misit. Cum etiaz eēt in carcere demones i ipm

dentibus fremebát:sed ad ipsum acce-
dere nó audebát. Quedá vero attestan-
tur magná suá fidé:q: quandá potióez
toxicatá totá bibit ⁊ nullá lesionez sen-
sit. Hec eím eius fidé attestátur:iuxta il-
lud qd legit Marci.vlti. Signa aút eos
qui crediderint hec sequétur. Et infra.
Et si mortiferú quid biberint eis nó no
cebit. ¶ Quarto cósistit eius pfectio in
hoc ꝙ fuit magne acerbitatis qntuz ad
martyriú. Quáuis eím alibi legat ꝙ in
pace qeuerit. alibi tamé legit ꝙ fune in
collo misso per ciuitaté sit tractus. alibi
crucifixus. alibi ꝙ fuit lapidatus: ⁊ se-
curi excerebratus. Supponédo igit ꝙ
ad dñm transiret per viá martyrij pos-
sumus ista ꝯcordare ⁊ dicere ꝙ primo p
ciuitaté fuit tractus sz non mortuus. de
inde fuit crucifixus ⁊ ibi stans in cruce
fuit lapidatus ⁊ securi pcussus.

Sermo.lxxxix. ¶ Eodé die sermo.ij.

Fiant dies eius pauci: ⁊ epatum eius acci-
piat alter. Et ifra. Et perse-
cutus est hominé médicú ⁊ i
opem ⁊c. Et zona qua semp pcingit ⁊c.
ps.cviij. ꝙ ista verba de iude depositióe
⁊ mathie electóe intelligant. testat Pe-
trus dicens Actuú.i. Uiri fratres opor-
tet implere scripturá quá dixerat spús
sanctus per os dauit ⁊c. ¶ In qbus ver
bis quatuor ponútur. ¶ Prio ponit iu
de depositio cú dr. Fiant dies eius pau
ci. Christus náqz iudá fecit discipulú, su
um: postea apostolú suú: postea ꝓcurato
rem suú. Sz i hoc triplici statu facti sút
dies eius pauci. Paucis eím diebus ste
tit in discipulorúz cósortio: paucis die-
bus i apostolorú collegio: ⁊ paucis die-
bus i ꝓcuratoris officio. Sed mirú vi-
det quare christus qui est dei sapientia
ipsuz posuit in cósortio suaꝝ ouiú quez
sciebat futurú esse lupuz. In collegio a-
postolorú quem sciebat futurú esse ꝓdi
toré suú. Quare euz fecit suú ꝓcurato-
rem: quez sciebat esse futuruz magnú ⁊
furez. Sed hoc sapiétissima róne est fa-
ctum. Ideo eím posuit euz in consortio
discipulorúz suorúz vt bonos cú malis
in hoc múdo mixtos esse ostédat. Nam
hoc múdo aliquádo diabolus inuenit

inter filios dei. Job.ij. Quadaz die cuz
venissent filij dei ⁊ assisterét coram dño:
affuit inter eos sathan. Aliquádo inter
ministros dei. Zacha.iij. Ostendit mihi
iesuz sacerdotez magnú: ⁊ sathan stabat
a dextris eius vt aduersaret ei. Aliquá-
do inter apostolos dei. Joá.vi. Nonne
duodeciz vos elegi: ⁊ vnus ex vobis dia
bolꝰ é. ¶ Secúdo fecit eú apostolú quez
sciebat futuruz esse proditoré suuz: vt va
naz fiduciaz amputaret. ne in hoc mun
do aliquis securú se esse credat. Bernar.
Nusquá é securitas fratres mei: neqz in
celo neqz in paradiso: multominꝰ i mú
do: In celo náqz cecidit angelus sub p
sentia diuinitatis. Adá in paradiso: i lo
co voluptatis. Judas in múdo i schola
saluatoris. ¶ Tertio fecit euz ꝓcurato-
ré suuz quez sciebat furez. vt tépoalia
vilia ⁊ cótemnéda esse doceret. Habuit q
dem christus in hoc múdo quinqz scilz
corpus. ecclesiaz. matrez propriaz. ⁊ ani
má: ⁊ quádaz modicaz substantiaz pro
expensis oblatá. Corpus autem habuit
valde charuz. ideo dimisit ipsuz custo
dibus valde charis. scilicet ioseph ⁊ ni-
codemo. Matrez ⁊ ecclesiá habuit cha
riores: ideo cómédauit eas custodibus
charioribus. s. ioáni ⁊ petro. Animá ha
buit charissimaz: ideo eaz recómenda-
uit patri charissimo. Pecuniaz habuit
contemptibilez ⁊ vilissimaz: ideo ipsaz
iude cómédauit. ¶ Secúdo ponit depo
sitóis ró: cum dr. Persequutus é homi-
né inopez ⁊ mendicú ⁊ compúctuz cor
de mortificare. Et vocat christus inops
mendicus. ⁊ compúctus. ¶ Fuit eniz in-
ops. i. sine ope adiutorij: quia ipsuz pat
dereliquerat. multis euz tribulatóibus
exponédo Matth.xxvij. Deus meus vt
quid dereliquisti me. Judei vsqz ad mor
té persequédo. ps. Amici mei ⁊ ꝓximi
mei ⁊c. Apostoli ab eo fugiédo. ps. Eló
gasti a me amicuz ⁊ proximuz ⁊c. Talez
igit inopem iudas persecutus est vsque
ad proditoriaz captionez. Et hoc fecit
intus turbaruz auxilio ac iteruenieute
precio ⁊ mediante osculo. Mira isania
quia iudas cuz turba cepit derelictum.
Cuz osculo prodidit amicuz. Pro pecu
nia vendidit saluatoré suuz. ¶ Secú

do fuit mendicus. Dicit enim medicus:
quasi ad manū dicēs. quia pauperes si-
ne voce solent ad diuites manus exten-
dere. Sic christus in cruce manus extē
dit ad patrē vt ipsū recōciliaret. ps.
Eleuatio manuū mearū sacrificiū ve-
spertinū. Ad diabolū vt ipsū cape-
ret. Abachuc. iij. Cornua i manib⁹ eius
Ad humanū genus vt ipsū ad cōpas-
sionē inclinaret. Sed cōqueritur dicens.
Ysa. lxv. Expādi manus meas tota die
ad populū incredulū. Istū sic mēdi
cū iudas persequutus est vsq3 ad furti
uā rerū ablationē. Joan. xij. Fur erat
⁊ loculos habens ⁊c. ¶ Tertio fuit com
pūctus. i. dolore captus. Et hoc intus i
mente. Matth. xxvi. Tristis ē aīa mea
vsque ad mortē. Et extra in corpore. ⁊
hoc supra in capitis coronatōe. Et īfra
in pedū perforatione. Et in medio: in
flagellatōe. Et in latere: in opatiōe eius-
dem. Et istū sic cōpunctū, ⁊ doloribus
plenū iudas persecutus ē vsq3 ad mor
tē. ¶ Tertio ponitur eius punitio: cū di
citur. Induit maledictōez sicut vestimē
tū ⁊c. Ubi maledictio iude assimilatur ve
stimēto zone. aque. ⁊ oleo. Uestimentū
autē induit corpora: zona restringit ve
stimēta: aqua subintrat viscera. oleū pe
netrat ossa. Maledictio igitur dei corpus
iude. sic vestimētū induit quādo laqueo
se suspēdit. Tanquā zona ipsū precin-
xit: quādo pene eterne ipsū addixit. Il
li qui sunt in purgatorio habēt penam
sed nō cū zona: q2 pena nō ē eis astricta
Illi qui sunt in inferno habēt cū zona
quia eternitas penaz ↄstringit ⁊ perpe
tuo adherere facit. Maledictio sicut aq̈
intrauit in eius viscera quādo in terrā
sunt diffusa. ij. Macha. ix. Apprehēdit
eū dolor dirus viscerū. ⁊ quidē satis iu
ste quippe qui aliorū torserat viscera.
Juste igitur iude viscera sunt diffusa: q2
multorū torserat viscera. s. christi do-
loribus ea replēdo. Marie viscera: do-
loris gladio vulnerādo. Apostolorū: ea
tristitia implēdo. ⁊ sanctarū matrona-
rū: viscera fletibus cōtristādo. Male-
dictio dei sicut oleū eius ossa penetra-
uit. quādo eius anima que debet eē os
⁊ robur corporis ad infernū descendit.

Actuū. i. Preuaricatus ē iudas vt abi-
ret in locū suū. i. in infernū. qui est lo-
cus suus. i. sibi cōgruus rōne desperatio-
nis. Amos. ij. Super tribus sceleribus
moab: ⁊ sup quartum nō cōuertā eū. iu
das aūt quatuor scelera cōmisit. s. auari
cie. pditōis. homicidij ⁊ desperatōnis.
Super tribus igitur sceleribus pmis de⁹
fuisset cōuersus iude ad misericordiā.
Super quartū aūt. s. desperatōis ↄuer
ti noluit: q2 indignū se fecit. ¶ Quar-
to ponitur mathie electio. cū dr. Episco-
patū eius accipiat alter. Que quidem
electio ↄmēdabilis fuit ppter tria que
electores habuerūt. ¶ Primo habuerūt
intētionē rectā. Intēdebant. n. illū eli-
gere qui eēt sm dei approbatōem qui ha
beret scie illustratōem. ⁊ qui posset face
re in populo magnā edificatōez. De his
tribus dr hiere. iij. Dabo vobis pastores
iuxta cor meū: qui pascēt vos scientia ⁊
doctrina. ¶ Secūdo habuerūt mentē
deuotā: q2 orōnibus īstiterūt. Imminē-
te enim electōe debemus orōnibus insi-
stere: ad qd̄ īstruimur exēplo aplico sic
hic. Exemplo pphetico. vñ moyses cū
deberet a principatu cessare orauit di-
cens. Nume. xxvij. Prouideat dñs ds
exercituū oīs carnis hominē: q sit super
multitudinē hanc ⁊c. ¶ Tertio seruaue
rūt formā canonicā que fuit per cōem
ↄsensū ⁊ potius diuinā inspiratōez: cū
dr. Cecidit sors super mathiā. Prouer.
xvi. Sortes mittūtur in sinū: ⁊ a dño
temperātur. Huius autē exemplo nō
ē sortibus vtēdū. Tū q2 sm Hiero. pri
uilegia paucorū nō faciunt legē cōem:
Tum: q2 sm Bedā. Donec veniret veri-
tas: figurā licuit obseruare. Posset tamē
quis vti sortibus qñ tria ↄcurrūt. ¶ Pri
mo qñ hoc fieret in necessitate. Vñ cum
quedā ciuitas fuisset obsessa. ⁊ eēt cōdi
tio qui deberēt recedere: ⁊ qui remane-
re. Cōsultus Aug. rñdit. Sorte hoc ē di
rimēdum. Unde alibi dicit ꝙ sors nō ē
aliquid mali: sed res i humana dubieta
te diuinā indicās voluntatē. ¶ Scdo
qñ fieret pmissa ad deū orōne. ¶ Tertio
qñ fieret cū sapiēti consilio ⁊ delibera-
tōe. Ista tangit Beda dicēs. Siqs neces
sitate cōpulsus exēplo aplorū sortib⁹ pu

fat deum eē consulēduz. videat aplos hoc egisse collecto fratruz cetu ꝛ ad deū fusis precibus.

Sermo.xc. ¶ De codē die sermo.iij.

OPortet impleri scripturā quā ꝑdixit spūs sanctus ꝑ os dauid de iuda ꝛc. In hac electōe aplica fit mētio de duobus. ¶ Prio de indigni prelati.s.iude depositōe cuz dr.Oportet impleri scrip.ꝛc. ¶ Secundo de digni surrogatōe:cum dr.Oportz ex his viris ꝛc. ¶ Circa primū notāduz ꝙ prelatus quatuor de cāis deponi debet:ꝑpter quas iudas deponi debuit. ¶ Primo ꝑpter homicidij imanitatem ꝛ maxime qñ homicidiū notoriū ē. Iudas autez homicidiū cōmisit quādo dei filiuz interfici ꝑcurauit. Et illud homicidiū fuit notoriū.vnde dicit. Et notuz factuz est omnib⁹ habitātibus in hierusalē.Est aūt triplex notoriū.s.presūptionis facti ꝛ iuris.Homicidiū ergo ei⁹ fuit notoriuz. ¶ Primo per presumptōem violentaz:quādo cū inimicis capitalib⁹ xpi secretū consiliū iniȷt. Matth. xxvi. Tūc abijt vnus de duodeciz qui diceba tur iudas scharioth.ad principes sacerdotū ꝛc. ¶ Secundo ꝑ facti euidētiā qñ s.vēit cuz turba.cū gladijs ꝛ fustibus cōprehēdere iesuz. Tūc eniz nulla potuit tergiuersatōe celare qn christi mortē tractauerat. ¶ Tertio per cōfessionē ꝑpriā qđ est notoriū iuris quādo homicidium suū manifestauit dicens Matthei.xvij. Peccaui tradens sanguinē iustuz. Et ista cōfessio facta ē in iudicio.i.corā ꝑncipibus sacerdotū qui erant iudices ꝙuis mali essent. ¶ Secūdo deponi debuit ꝑpter hereticā prauitatez. Ipse enim xpi fidez recepit:sed ab ipsa postmoduz preuaricatus est. vnde dr de qua preuaricatus est iudas vt abiret in locū suuz. idest in infernū qui ē locus suus.i.sibi cōgruus. Infernus eniz ē locus fetoris Ysa.xxxiiij. De cadaueribus eorū ascendet fetor:ꝛ ideo sibi competit rōne inuidie. Prouer.xiiij. Putredo ossiuz inuidia.vnde super illo Jo.xij. Quare hoc vnguentum non venit ꝛc.dicit glo. Bono odore moritur serpens.Est locus ardoris:ꝛ ideo competit sibi ratōe ardentis auaritie. Joan.xij. Fur erat ꝛ loculos habens.Est locus horroris.Job.x. Ubi nullus ordo sed sempiternus horror inhabitat:ideo sibi competit ratiōe proditōis facte ex qua tantus horror totuz mūduz concussit. ꝙ obscuratus fuit sol.terra tremuit:lapides scissi sunt. ꝛ monumēta scissa sunt ꝛ aperta. ¶ Tertio deponi debuit ꝑpter simoniacā prauitatez. Uendidit eniz christuz ꝑ re tēporali.idest pro triginta denarijs. ¶ Notādum aūt ꝙ sunt quedaz annexa spiritualibus:sicut ius patronatus .ꝛ sūt quedaz mere spiritualia: vt sunt ecclesie sacramēta.quedam diuina sicut spiritus sancti dona: sicut remissio peccatoruz.miraculoruz operatio ꝛ huiusmodi.Uēdere aūt spūali annexuz magna ē simonia.Uendere aūt spūale puruz ē simonia maior. Uendere quid diuinū ē simonia maxima.In christo aūt fuit qđdaz spūali annexū.s.eius caro que mediante aīa fuit diuinitati⁹ ānexa ꝛ cōiuncta.fuit quoddaz spūale purū in eo scz eius aīa.fuit in eo quoddā diuinū scilz eius diuinitas beata. Judas ergo vēdēdo xp̄m pessimā simoniā cōmisit:qꝛ vendidit quoddā spūali annexū:qđdā spūale puruz.ꝛ quoddaz ex toto diuinum. ¶ Quarto deponi debuit propter dilapidatōem. ¶ Quatuor aūt modis prelatus dilapidator pōt dici.Aut qñ bōa ecclesie indebite cōsumit.aut quādo ea ꝑ negligētiam perire sinit.aut qñ spūalia negligit.Aut quādo malo exēplo gregē corrumpit:Istis quattuor modis iudas dilapidator fuit. ¶ Primo qꝛ bona xpi indebite cōsumebat.Joā.xij.Fur erat ꝛ loculos habens ꝛ ea que mittebāt portabat. ¶ Secūdo i procurādo negligēs erat.vnde cuz christus dixit ei Jo.xiij. Quod facis fac citius. quidā crediderūt ꝙ dixisset ei.eme nobis que op⁹ sūt ad diez festū.aut ꝙ egenis aliquid daret.Ex quo habetur ꝙ iudas nihil parauerat nec pro die festo:nec ꝑ paupibus. ¶ Tertio spūalia negligebat: qꝛ de pauperibus nō curabat.Joā.ij. Hoc aūt dixit.non qꝛ de egenis ꝑtinebat ad eū ꝛc. ¶ Quarto aplos ꝙtum i se erat malo

exemplo corrūpebat: vñ postꝙ̄ ab aplis exiuit dixit xp̄s Joā.xiij. Nūc clarificat⁹ est filius hoīs. Erat enī iudas cū aplis sicut dyabolus cuꝫ angelis: lupus cum agnis: ꝛ accipiter cū colūbis. ꝛ ideo collegiū aploꝝ nō fuit claꝝ: sed ipso recedēte clarificat⁹ est xp̄s in eo. ¶ Scđo fit mētio de ꝑlati digni. i. mathie surrogatōe: cū dr̄: Oportet ergo ex his viris q nobiscū sunt ꝯgregati ꝛc̄. Circa cuius electionē q̄ttuor tangunt. ¶ Primū est ꝯmēdatio eligēdi. Cōmendat aūt a tribus. s. a magnanimitate ꝯstātie in hoc ꝙ vocat vir. i. virilis. Nō. n. fugit vt mercenari⁹ sed ꝯstāter stetit vt pastor bonus. Greg. Mercēnarius fugit nō mutādo locū sꝫ subtrahēdo solatiū. fugit q̄ȝ iniustitiam vidit ꝛ tacuit. fugit q̄ȝ sub silētio abscondit. ¶ Scđo ꝯmendat a ꝑfectōe scie. Fuit eiꝫ in schola xp̄i q̄ꝛtū ad ichoationem vñ dr̄: Omni tp̄e quo itrauit ꝛc̄. q̄ꝛtuꝫ ad ꝯsumationē cū dr̄: ꝛ exiuit dn̄s iesus inter nos ꝛc̄. q̄ꝛtū ad ꝑsecutionē. vnde dr̄: Incipiēs a baptismate ioānis. q̄ꝛtuꝫ ad terminatōeꝫ. vñ seqtur: Usqꝫ ad diē quo assūptus est a nobis. ¶ Tertio ꝯmendat a sanctitate vite que appet ex noīs iterꝑtatōe: q̄ȝ iterpretat paruus. Et apostoloꝝ electōe: q̄ȝ de tāto numero ip̄m cū ioseph statuerunt. Ex diuina approbatōe: q̄ȝ deus ip̄m alter i ꝑelegit. ¶ Scđo tāgit electōis ꝯmendatio cū dr̄: Et statuerunt duos. Que qdeꝫ ꝯmēdabilis est ex rōne numeri: zeli ꝛ meriti. Ipsa enim fuit magna q̄ꝛtū ad numeꝝ: q̄ȝ de centuꝫ ꝛ vigiti electorib⁹ nullus discordauit. Fuit sana q̄ꝛtū ad zelū: q̄ȝ statuerūt mathiaꝫ extraneū. nulli apostoloꝝ ꝓpinquū: vt ostendat ꝙ illa electio non amore carnali fiebat sed ex zelo dei. Fuit digna q̄ꝛtum ad meritū q̄ȝ ipsi electores ꝛ ip̄e electus magni meriti extiterūt. ¶ Tertio tangit electi ꝯfirmatio cū dr̄: Et cecidit sors super mathiā. Quidā nāqꝫ de aplis prius fuerūt electi: ꝛ postmodū in pēthecoste ꝯfirmati. p̄s. Ego cōfirmaui colūnas eius: ꝑ qđ dat itelligi ꝙ electus nō est statiꝫ ꝯfirmādus: sꝫ ꝑus in fama ꝛ ꝑsona examinādus. Quidā fuerūt electi sꝫ nunꝙ̄ ꝯfirmati sicut iudas ꝑ qđ dat itelligi ꝙ aliqs q̄ꝛtūcūqꝫ sit electus nō est ꝯfirmādus qñ. s. nō est dignus vel nō est rite electus. Aliq fuerūt simul electi ꝛ ꝯfirmati: sicut mathias q ab aplis erat electus ꝛ mox a spū sancto ꝯfirmatus. ꝛ sicut paulus q dicit Gal. i. Paulus electus nō ab hoib⁹ scꝫ electus: nō ꝑ hoies. s. ꝯfirmatus: sed ꝑ iesum xp̄m per qđ dat itelligi ꝙ aliqs mox vt est electus est cōfirmādus. qñ scꝫ ꝯstat de electōis forma ꝛ ꝑsone sufficientia. ¶ Quarto tangit ipsius ꝯfirmati iurisditio cū dr̄: Et annumeratus ē cū vndecim aplis. Tribus nāqꝫ modis iurisditōem ordinariā ē assecutus. ¶ Prio ꝑ ipsaꝫ suā electōeꝫ ꝯfirmatā. ¶ Scđo per legē animatā. Priceps. n. ē lex animata Ex quo ad iurisditōeꝫ ordinariā ꝯferendā eqpollet lex aiata ꝛ inanimata. Ista lex aiata est spūs scūs: quē ip̄e cū ceteris aplis accepit. Et ideo iurisditōem ordinariā ab eo sortitus est. ¶ Tertio ꝑ ꝯsuetudinē ꝑscriptā ꝛ approbatā. Obtētū est eiꝫ ꝑ diuinā ꝯsuetudinē ꝙ qcūqꝫ mittit a deo: iurisditōem ordinariā sortiat. Sicut patet in hieremia ꝓpheta: q cum a deo mitteret dictū est ei. Ecce ꝯstitui te hodie super gentes ꝛ regna.

¶ Sermo. xci. ¶ De beatissimo Gregorio Sermo ꝑmus.

EGo nouissimus vigilaui: ꝛ q̄si q collegit racemos post videmiatores vindemiaui in bñdictōe dei ꝛ ipse spaui: ꝛ quasi videmiātis ipleui torcular. Eccle. xxxiij. Magna humilitas beati gregorij q cū fuerit doctor excellētissimus: tñ vocat se nouissimū. Et cū sacra pagina magnas vuas. i. libros collegerit: se tñ collegisse racemos asserit. In verbis igit a q̄ttuor ꝯmendat. ¶ Prio a ꝓfunda humilitate cordis in eo ꝙ vocat se nouissimū ꝛ colligentē racemos: q tñ vt dcm̄ ē fuit eximius doctor ꝛ collegit sensus profundos. Hui⁹ aūt doctoris humilitas i sua doctrina maxie appet quātū ad q̄ttuor. ¶ Prio q̄ȝ scripta sua in ꝯparatōe alioꝝ vilia reputabat. vñ dixit in epl̄a ad inocentiū africe prefectū. Si delitioso cupitis pabulo saginari bti Augustini opuscula legite ꝛ ad ꝯparatōeꝫ illius simulaginis nr̄m furfurē nō q̄ratis. ¶ Scđo q̄ȝ

scripta sua q̄diu viueret publicari nole
bat. vñ ait ibidē: Neq3 eniz volo dum in
hac carne su3: siq̄ me dixisse ɔtingit ea fa
cere hoīb⁹ inotescē. ¶ Tertio q2 aliquez
puluerē humane laudis furtiz se cogno
scebat. Vñ ait i fine moraliū: Dū radicez
pure intēcōis ɔspicio. deo qdē ex ea me
sūmopere voluisse placē cognosco. Sed
eidē intentōi furtim: sed nescio quō hu-
mane laudis appetitus iterserit: qđ cu3
iam postmodū tardiusq3 discerno inue
nio me aliter agere: qđ scio me aliter in-
choasse. ¶ Quarto q2 se aut mala icaute
aut bona nō bñ dixisse metuebat. vñ ait:
7 quidē mala me aliqñ dixisse. 7 si nō in-
uenio: tñ q2 oīno nō dixeri3 nō defendo
Bona vero si q̄ diuinitus accipiēs dixi:
meo vtiq3 iudicio minus me bñ dixisse
ɔfiteor. ¶ Scđo cōmendat a vigilantia
sollicitudis cu3 dr: vigilaui. vñ 7 Grego
rius iterpretat vigilās. Vigilauit aute3
tripl'r. ¶ Primo q̄tu3 ad se per vite per
fectionē. Cuius qde3 pfectōis tria erant
signa. s. q2 terrena dspiciebat: celestia ap
petebat 7 mortem desiderabat. Ista tria
ponit in ꝓlogo sup dialogū dicēs: Infe
lix aius meus meminit q̄lis fuit. quō ei
labētia cūcta subterreāt in monasterio
ꝙ nulla nisi celestia cogitare ɔsueuerat
ꝙ mortē quoq3 pene cūctis pena est. s. vt
igressu3 vite 7 laboris sui p̄miū amabat.
¶ Scđo vigilauit q̄tū ad deū per contē
plationē. Contēplabat qde dei maiesta
te3 in oratōe: Ecc. xxxix. Cor suu3 tradet
ad vigilādū diluculo ad dñm q fecit eū
7c. Contēplabat dei veritatē in locutōe
ij. Thimo. iiij. Tu vero vigila: 7 in oībus
labora: opus fac euangeliste 7c. Ipseq3
ɔtemplabat bonitatē dei in meditatōe.
Prouer. viij. Beatus vir q audit me 7 vi
gilat ad fores meas quotidie: 7 obseruat
ad postes hostij mei. qui iuenerit me iue
niet vitā 7c. In his eniz tribus maxime
emicuit beatus Greg. s. in orādo: in legē-
do 7 in meditando. ¶ Tertio vigilauit
q̄tū ad ꝓximū: per sollicitā ꝓuisione3.
Necessario ei3 vigilare voluit sciēs se da
tū in speculatorē i medio hostiū. Ezech.
iij. Speculatore3 dedi te domui isrl'. In
pastore3 in medio lupoꝝ: ideo voluit vi
gilare cu3 Iacob qui dicebat Gen. xxxi.

Die noctuq3 estu vrebar 7 gelu. Fugie-
batq3 somn⁹ ab oculis meis. In guber-
natorē: in medio fluctuū. Vñ piculosu3
esset si gubernator dormiret. Prouerb.
xxiij. Eris sicut dormiēs i medio maris.
7 q̄si sopitus gubernator amisso clauo.
¶ Tertio ɔmendat a spe 7 fiducia diui-
ne miseratōis cū dr: In benedictōe dei 7
ipse speraui. Valde enim de dei misera-
tōe sperare potuit qui tāti meriti extitit
ꝙ potuit in deū qñ. s. per orōnes ipm ad
misericordiā iclinauit: que traiano a pe
na eterna pepcit. Gen. xxxij. Si ɔtra deū
fortis fuisti 7c. Potuit in angelū: q2 ipm
placauit. Cum eni3 Gregorius pro peste
oraret vidit angelū gladiu3 cruentatu3
tergentē 7 reponentē. Potuit in dyabo
lu3 q2 ipm fugauit. Nā fascem de manu
petri accipiēs os eius 7 faciē excussit: 7
admodū ethiopis dnigrauit. Potuit in
celū: q2 in eius obsequiū colūnam ignis
destinauit. Potuit in ifernū qñ vt dictū
est animā traiani ab inde suis precibus
eduxit. Potuit in purgatoriū qñ quēdā
monachū in excōmunicatōe defunctu3
lecta sup eius foueā absolutiōis cedula
de purgatorio extraxit: ꝓut ipse postmo
dū apparēs asseruit. ¶ Quarto ɔmēda
tur a copia doctrinaꝝ 7 instructōis cu3
dr: Et quasi q vindemiat repleui torcu-
lar. Per torcular significatur sacra scri-
ptura: quia sicut in torculari sūt diuerse
vue: sic in sacra scriptura diuerse sūt sen
tētie. Vel significat ecclia: q2 sicut in tor
culari vue debent exprimi: sic sacra scri
ptura i fide ecclesie d3 exponi. Vel signi
ficat quelibet fidelis aia q2 de⁹ sibi sicut
in torculari exprimit vinū gratie 7 sapiē
tie. Beatus eni3 Greg. torcular sacre scri
pture ipleuit diuersis expositōibus. Si
cut eni3 in torculari sūt vue magne: me-
diocres 7 parue 7 racemi: sic i sacra scri
ptura fiunt expositōes magne anagogi
ce siue celestes. Fiūt mediocres. i. allego
rice siue spūales. fiūt parue. i. tropologi
ce siue morales. Fiūt racemi. i. historice
siue litterales. Ipse eni3 oībus istis vijs
7 modis sacrā scripturā exposuit. ¶ Se
cūdo ipleuit torcular ecclesie officioru3.
Stare fecit circa altare cantores. Ipse
eni3 ordinauit missale 7 graduale. ideo

dicit: Stare fecit circa altare cantores:
Ordinauit hymnos. ideo sequit: In so/
no eorū dulces fecit modos. Ordinauit
missas. ideo sequit: Dedit in celebratiōi/
bus decus. Ordinauit officiū in septem
horis decātandū ꝑpetuo. iō subdit: Or/
nauit tēplū in ꝯsumatōe vite. Ordinauit
antiphonaꝝ in matutinis spāliter decā
tandū. ideo subdit: Et ampliauit mane
sanctitatē dei. ℣ Tertio iṗleuit torcular
aīe varijs iſtructōibus. Nā docet p̄latos
in pastorali. Docet ēt subditos. Sꝫ sub
ditoꝝ qdā sūt icipiētes: hos docet ꝑ exē
pla in dyalogo. Quidā ꝓficientes: hos
docet in homelijs. Quidā ꝑfecti: hos do
cet ꝑ occulta mysteria i expositōe super
Ezech. Hos āt oēs docet i moralib⁹. Ibi
eniꝫ iſtruūt p̄lati qualr̄ subditos regāt
incipiētes qualr̄ viuāt: ꝓficientes qualr̄
de virtute in virtutē ꝓficiant. Et ꝑfecti
qualr̄ ꝯsumationē appꝛehēdant.

¶ Sermo. xcij. ¶ De eodē sermo. ij.

QUi mane vigilat
ad illā. s. sapiētiā nō labora/
bit. Sap. vi. Btūs Gregorius
q̄ vigilās iterpꝛetat. Ad sapiētiā de ma/
ne vigilauit: qꝛ in sua adolescētia q̄rere
cepit eā. Et tm̄ desideriū in eo addiscēdi
erat ꝙ labores sentiebat. Gen̄. xxix. Ui/
debant ei dies pauci pꝛe amoris magni
tudine. Ideo sapiētiā adiuenit: qꝛ in li/
bris sapiētie vigilādo studuit. q̄ sunt qn
qꝫ libri. s. liber ꝯscientie: liber vite: liber
sciētie: liber grē ⁊ nature. tres eniꝫ p̄mi
significant Gen̄. per tria ligna que erāt
in paradiso. ℣ Liber eniꝫ ꝯsciētie signi/
ficat per lignum qđ erat pulchꝛū visu. ⁊
ad vescendū suaue: qꝛ ꝯscientiā bonā de
us ituet libēter ⁊ in ea delectat. ℣ Libē/
ter sciētie significat per lignū sciētie bo/
ni ⁊ mali: qꝛ per scientiā bonū ⁊ malū co
gnoscunt. ℣ Liber eniꝫ vite significat ꝑ
lignū vite: quod erat in medio paradisi.
℣ Quartus est liber gratie q̄ scribit ho/
minē intus per virtutū varietatē ⁊ foris
per moꝝ honestatē. Apo. v. Uidi in dex/
tera sedentis librū scriptū intus ⁊ foris:
℣ Quintus est liber nature. s. creaturaꝝ
in quo legere p̄nt taꝫ sciētes q̄ nesciētes
⁊ cognoscere dei potentiaꝫ ex magnitu/
dine: sapiētiā ex ordine: bonitatē ex fine:
qꝛ sunt valde bona. Ysa. xx. Dabit liber
nescienti lr̄as. In his quinqꝫ libris vigi
lando studuit: ⁊ ab his oēs libros suos
extraxit ⁊ exēplauit. Quia i his sic vigi/
lauit: ideo quinqꝫ generibus hoīum ad
quos spectat vigilare ꝯparari pōt: vt ha
bet Ecc. xxxviij. s. aratori: pictori: datori:
fabro ⁊ figulo. ¶ Primo igit vigilando
studuit in libro ꝯsciētie per vitioꝝ extir/
pationē ⁊ virtutū plātationē. Nā de cor
de suo eradicauit supbiā: ⁊ plātauit hu/
militatē. Unde in litteris suis p̄mus ser
uus suoꝝ dei appellat. Eradicauit aua
ritiā ⁊ plātauit liberalitatē: qꝛ ad paupe
res liberalissimus erat. Eradicauit imū
ditiā ⁊ plātauit puritatē: qꝛ virgo fuisse
credit. Ab isto libro cōsciētie extraxit ⁊
explanauit librū moraliū: qꝛ ibi docet ex
tirpationē vitioꝝ ⁊ plantationē virtutū
Hiere. i. Cōstitui te super gentes. i. super
malos gentilr̄ viuētes. Et sup regna. i.
sup bonos in q̄bus regnat per gratiā: vt
scꝫ a malis euellas ⁊ destruas vitia: ⁊ in
bonis edifices ⁊ plātes virtutes. Et q̄a
in libro ꝯsciētie sic vigilādo studuit ⁊ li/
bros moraliū inde extraxit: ideo ꝯparat
aratori vigilāti. Cor iquit dabit ad ver/
sandū suos sulcos: ⁊ vigilias eius in sa/
gina vaccarū. In libro q̄dem moralium
multos fecit sulcos. s. in scriptura eradi
cādo dubietates: ⁊ plātando veritates.
In ecclesia eradicādo prauitatē hereti/
caꝫ: ⁊ plantādo catholicā fidem. In aīa
eradicādo vitia: ⁊ plātādo virtutes. Et
vigilias ⁊ studiū suū i sagina vaccarū. i.
in pinguedine aīaꝝ. ¶ Secūdo studuit
in libro sciē per pastoralis officij plenaꝫ
cognitōeꝫ. Officiū eīm pastorale est liber
sciētie. qꝛ sicut dicit Grego. Nazāzenus.
Reuera mihi esse videt ars artiū ⁊ disci/
plina disciplinaruꝫ. Hominē regere vel
ibuere q̄ est iter oēs animātes maxime
morib⁹ varius ⁊ volūtate diuersus. Ab
isto libro sciētie Gregorius extraxit ⁊ exē
plauit libruꝫ pastoralē in quo plene do/
cet oēs pastores. Unde ait ibidē. Pēsan
dū est ad culmen regiminis quisqꝫ quali/
ter perueniat atqꝫ ad hoc rite perueniēs
qualiter viuat: ⁊ bene viuēdo qualiter
doceat: ⁊ bene docens ifirmitateꝫ suam

quāta cōſideratōe cognoſcat. ¶ De pri
mo ſic ait: Cum regiminis culmen iperat
ſi donis preuētus eſt: qui alijs ꝓſit debet
ex corde fugere. ¶ De ſecundo ſic dicit:
Cōſiderandū eſt: q2 ad cām populi ꝓſul
ſuſcepit quaſi ad egrū medicus accedit.
Qua ergo preſūptōe ꝑcuſſuȝ mederi ꝓ-
perant qui in facie vulnus portāt. ¶ De
tertio ſic dicit: Ab imperitis paſtorale
magiſteriuȝ qua temeritate ſuſcipit: q̄n
ars artiū eſt regimē animaꝝ. ¶ De q̄rto
ſic dič. Dū rector foris imēſo fauore cir
cūdat: intꝰ veritate vacuat. Et q2 in hoc
libro ſciētie ſic vigilādo ſtuduit ⁊ libruȝ
paſtorale inde extraxit: ideo aſſimilat fa
bro vigilāti. Vox iquit male inouat au-
reȝ eius: ⁊ vigilia ſua ornauit iperfectio
nem. Malleus ferrū domat: ⁊ in cudem
firmat ⁊ ſuauē ſonū generat. Sic prela-
ti debēt domare duros ⁊ iquietos. Cōſo
lari puſillanimes ⁊ ifirmos: ⁊ patienter
ſe habere ad oēs. Iſtā regulā apoſtolus
tāgit. i. Theſſal. v. Rogamꝰ vos fratres
corripere ingetos. ¶ Tertius eſt liber vi
te ſcȝ xp̄s in quo beatus Gregorius vigi-
lando ſtuduit: ⁊ inde ſpūales delitias
⁊ delectatōes exhauſit. Ab iſto libro ex-
traxit ⁊ exēplauit expoſitōes quas fecit
ſuper Ezechieleȝ. Neqȝ eniȝ tam ꝓfun-
da ⁊ occulta myſteria cognoſcere potu-
iſſet niſi ea a libro vite habuiſſet: ⁊ ſp̄us
ſanctus ei reuelaſſet. Unde Petrus dia
conus vidit ſpūm ſanctū in colūbe for-
ma ſup caput eius manētē ⁊ verba que
dicebat iferentē. i. Coꝝ. ij. Spūs omnia
ſcrutat: etiā ꝓfunda dei. Et q2 in hoc li-
bro ſic vigilādo ſtuduit ⁊ occulta myſte
ria inde extraxit: ideo aſſimilat doctori
vigilāti. Un̄ dr̄ Ecc. xxxix. Sapiētiā om
niū antiquoꝝ exqret ſapiēs: ⁊ occulta ꝓ
uerbioꝝ exqret: ⁊ in abſcōditis parabo-
laꝝ ꝯuerſabit. Et ſequit: Cor ſuū tradet
ad vigilādū diluculo ad eū q fecit illū: ⁊
in ꝯſpectu altiſſimi deꝑcabit. Ubi oſten
dit ꝙ ad iſta occulta aſcēdit p ꝯtinuā ⁊
aſſiduā meditatōeȝ. Un̄ dicit: Cor ſuum
tradet ad vigilādū: per cordis emunda
tōeȝ. Unde dr̄: Diluculo. Ille eniȝ dilu-
culo facit: qui a corde ſuo omne tenebro
ſuȝ expellit: ⁊ p deuotā orōneȝ. vn̄ dr̄: Et
in ꝯſpectu altiſſimi deꝑcabit. ¶ Quar-
tus eſt liber grē. Et in iſto ſtuduit p om
niū graꝝ ⁊ virtutū poſſeſſionē. Fuit eim
⁊ intus virtutibꝰ ornatus: ⁊ foris hone-
ſtis moribꝰ decoratus. Ab iſto extraxit ⁊
exēplauit ordiatōeȝ officij eccl̄iaſtici. Et
q̄ntū ad hoc aſſimilat pictori vigilanti.
Un̄ dr̄: Cor ſuū tradidit in ſilitudinē pi
ctoris: ⁊ vigilia ſua ꝑficiet opus. Eccle-
ſia quodāmodo picta eſt in officio eccle
ſiaſtico multiplici colore. ¶ Primū colo
reȝ appoſuit xp̄s quādo dixit: Hoc ē cor
pus meū. ¶ Scōm appoſuerūt apoſtoli
q̄n oratōeȝ dn̄icaȝ in miſſa dicendā ordi-
nauerūt: ⁊ minorē ſymbolū appoſuerūt
¶ Tertiū appoſuit Ignatiꝰ: q pſalmos
p antiphonas dicēdas ſtatuit. ¶ Quar-
tū appoſuit Hylarius: q Gloria in excel
ſis deo ꝯpoſuit. ¶ Quintū appoſuit Ni
cena ſynodus: que ſymbolū maiorē edi
dit. ¶ Sextū maiorē appoſuit Athana-
ſius: q fidē in pſalmo. Quicūqȝ vult ⁊c̈.
ſufficiētiſſime explananit. ¶ Septimuȝ
appoſuit Hieronimꝰ: qui pſalteriū p fe-
rias diſtixit: ⁊ Gloria patri: in fine pſal-
moꝝ ordinauit. ¶ Octauū Ambroſius:
q cantus: hymnos ⁊ oratōes fecit. Gre-
gorius vero opus fecit ⁊ ꝑfecit: q2 gra-
duale cōpoſuit: miſſaȝ ordinauit: ⁊ totū
officiū tam diurnū ꝙ nocturnum fecit.
¶ Quintus eſt liber nature. Et i iſto ſtu
duit per creaturarū cōſideratōem: q2 in
ipſis vidit dei potentiā: ſapiētiā ⁊ boni-
tatē. Et ab iſto traxit libros qbus rudio
res iſtruxit. ſ. homelias ⁊ dialoguȝ. Ta-
les aliquādo iſtruunt verbis: ⁊ q̄ntuȝ ad
hoc fecit homelias. Et aliq̄n exemplis: ⁊
q̄ntuȝ ad hoc fecit dialogū. Creature eiȝ
nos aliq̄n iſtruunt verbis. p̄s. Celi enar
rāt gloriā dei. Aliq̄n exēplis. p̄s. Prece-
ptū poſuit ⁊ nō ꝑteribit. Et q̄ntū ad hoc
aſſimilat figulo vigilāti. vnde dr̄: Cor ſu
uȝ dedit vt ꝯſumet linitōeȝ: ⁊ vigilia ſua
mūdabit fornacē. Ipſe eniȝ per verba ⁊
exēpla illos q erāt in vaſe cōtumelie for
mauit in vaſa glorie. Iuxta illud Eccle.
l. Quaſi vas auri ſolidū ornatū omni la
pide precioſo. Fecit enim vt eſſent vas:
per gratie redundatōeȝ. vt eſſent aurei:
per charitateȝ ſuccenſam: vt eſſent ſoli-
di: per patiētiā. vt eſſent gēmati: per vir
tutum refulgentiaȝ.

¶Sermo.xciij.¶ De eodem. Sermo
tertius.

Neptalim ceru⁹
emissus dās eloqa pulchri-
tudinis. Geñ.xlix. Tria nā-
q3 sunt necessaria cuilibet pfecto plato.
¶ Prio vt deus habitet in ipo p gratiā.
¶ Scdo vt sit sollicitus p opatione bo-
nam. ¶ Tertio vt sit fructuosus per do
ctrinaz. Ista tria habuit btūs Gre. que no
tant in verbis pmissis. ¶ Primo nāq3
deus in ipo habitauit p grām: qd notat
cū dr: Neptalim: qd interptat habitatō.
Nam z pr in ipo habitauit p grām: dan
do sibi in miraculis magnā potētiam.
Miracula eīm opari spectat ad potētiā
Luc.ix. Dedit ptātez sup oīa demonia
vt languores curarēt. Filius in eo habi-
tauit: dādo sibi pniaz suā.s.qñ. Gregori-
us ipz in forma pegrini recepit. Et dan-
do sibi suaz carnē veraz: quādo hostiam
visibilr in verā carnē ↄuertit. Spūs san
ctus in eo habitauit qd oñdit p spēz co-
lumbe: que sup caput eius visa fuit. Et
p colūnaz igneā que sup ipm de celo de
scendit. p qd daf itelligi q habebat sim-
plicitatē colūbinaz z charitatē ignitaz:
iō poterat dicē. Pr z filius z spūs sctūs.
Joā.xiiij. Ad eū veniemus z māsionem
apud eū faciemus. ¶ Scdo fuit velox p
opatione sollicitā: cū dr: Ceruus emissus
¶ Ceruus aūt hz velocitatē: renouatio-
nē. z discretionē. Sic scūs Gregori⁹ fuit
velox ad sequēdū illuz: de quo dr in ps.
Exultauit vt gigas ad currēdā viā. Jō
fuit velox: qr deposuit oē pondus.s. pon
dus diuitiaꝝ quas oēs reliquit. Et de ip
sis septē monasteria edificauit. Pōdus
delitiarū deposuit: qr corpus cōtinue ma
cerauit. ita q infirmato stomacho vix
subsistere valēt. Dū ēt eēt in monasterio
a matre sua crudis leguminibus pascebat
Pōdus honoꝝ. qr cū eēt electus i sūmuz
pōtificē fugit z se abscōdit: sz indicio co
lumne celestis manifestatus erat. Nō eiz
poterat latē: ppter vitā eminētē. Mat.
vi. Non pōt ciuitas abscondi supra mō
tem posita: ppter cōuersatione fulgentē
Ibidē. Neq3 accēdūt lucernā zc. Propt
famaz redolentē. Eccl.xxiiij. Sicut cina
momū z balsamū aromatizās odorē de-
di. Res igit alta: lucida: z vaporosa ab-
scondi nō pōt. ¶ Secūdo ceruus habet
renouationē. qñ eīm senescit cū serpēte
pugnat: z austo veneno ardentissime si-
tit. z in fontē se pijciēs oculis pilis z cor
nibus ac pelle renouat. Sic scūs Grego
rius z ceteri sancti cū demone pugnan-
tes z eius tētatōes vincētes ad fontē grē
refrigerātis currūt. z sic renouant intel
lectu: qr limpidius deum cōspiciūt. Ad
Eph.iiij. Renouamini spū mētis vestre
Renouant affectu: qr feruētius deū dili-
gunt. ps. Emitte spūm tuū zc. Renouan
tur opatione: qr opera virtuosa faciunt.
Eph.iiij. Induite nouū hoiem qui sz de
um creatus ē in iusticia z sanctitate veri
tatis. Tūc eīm opa nr̄a sunt virtuosa qñ
sunt cū iusticia qtū ad primū: z sancta
quantū ad nos. Renouant quātum ad
ↄuersatione extrinsecā: qr honestiorē cō-
uersatione induūt. Col.iij. Induentes
nouū hoiem q renouat in agnitionē dei
¶ Tertio ceruus hz discretionē. Et ei⁹
discretio in tribus attendit.s. in vulne-
ris sanatōe: i pturitōe: z in cordis cōfor-
tatione. Ceruus eīm sagitta pcussus pu
legiū comedit: z sagittā sic pijcit. Cerua
tragantiū comedit: z sic leuius pit. Cer-
uus ēt comedit quasdaz herbas medici
nales hñtes respectū ad cor. z sic cor qd
erat tremulū cōfortatione accipit. Habe
mus eīm tria genera herbaꝝ quas ipse
ceruus comedit. Quaꝝ vna valet ad sa-
nandū. alia ad pariēdū: z tertia ad con-
fortandū. Ista tria genera beatus Greg.
habuit: z alios ēt hēre docuit. ¶ Herba
nāq3 valens ad sanādū ē sermo dei. Sa.
xvi. Neq3 herba neq3 malagma sanauit
eos: sed sermo tuus dñe. qm sanat z me-
detur oīa. Et sicut pñtia huius herbe est
cā sanatiōis: ita abñtia ē causa mortis:
Greg. Quicūq3 alimēta non retinet hu-
ius pfecto vita dispat. Eterne ergo mor
tis picnlū formidat.s. i cibū sancte exhor
tationis accipitis. si verba vite. i. alimē
ta iusticie in memoria tenetis. ¶ Secū-
da herba ē memoria mortis. Ysa.xl. Ois
caro fenū: z ois gloria ei⁹ quasi flos agri
zc. Et ista valet ad pariēdū. i. ad pposita
cōplēda p bona opa. Gre. Valde eniz se

sollicitat in bono ope qui semp̄ cogitat
de extremo fine. Tertio herba ē medita
tio dn̄ice passiōis: que fuit herba multū
amara. Can̄.i. Fasciculus myrrhe dile/
ctus meus mihi. Et ista valet ad cōfortā
dum ꝛ roborādū. Gre. Si passio xp̄i ad
memoriā reducit: nihil ē qđ nō equo aīo
toleret. ¶ Tertio beatus Gregorius fuit
fructuosus primo p̄ doctrinā. Vn̄ dicit
Dans eloquia pulcherrima ꝛ pulchritu
dinis. Ista aūt eloquia pulchritudinis
tribus modis dedit. ¶ Primo nāq̃ fu/
it predicator gratiosus: ꝛ iō dedit eloqa
pulchre facūdie. Dicit aūt Aug. in li. de
doctrina xp̄iana q̄ eloquēs in verbis su
is agere debz: vt veritas pateat. veritas
placeat. veritas moueat. ꝛ vt pateat dz
loqui clare ꝛ apte. vt placeat dz loq ꝯpo
site ꝛ ornate: vt moueat dz loq feruēter
ꝛ deuote. Talis enim fuit eloquētia bea
ti Gregorij. s. clara deuota: ꝛ ordiata. Cla
ra nihil hn̄s obscuritatis. Prouer. xiiij.
Doctrina prudētiū facilis. Ordinata ni/
hil hn̄s rusticitatis. Prouer. xxv. Ligua
sapiētū ornat sciētiā. Deuota: nihil hn̄s
insipiditatis. Prouer. vi. Fauus mellis
verba ꝯposita. ¶ Secūdo fuit sacre scri/
pture cōpositor luculētissimus. Et quā/
tum ad hoc dedit eloquia pulchre sn̄ie.
Eius enim sn̄ia ꝛ doctrina habuit pul/
chrā venustatē solidā veritatē: ꝛ dulcem
suauitatē. Pulchra aūt venustas i elogo
causata erat in tribus. s. a celesti sapien/
tia qua sanctus Greg. erat repletꝰ. Que
quidē sapiētia celestis pulchra admini/
strat eloquia. Vn̄ repellit Eliu Job. xxx
viij. Quis ē iste inuoluens sn̄ias sermoni/
bus impitis. ac si dicat. Sn̄ias celestes p̄
ferre vult p̄ impitos sermones. Causata
fuit a nobilitate senatoria. Unde dicit
Hiero. de ysaia. Ysaias i sermone discre
tus ē quippe: vt. s. vir nobilis ꝛ vrbane
eloquētie. nec hn̄s aliquid rusticitatis
admixtū. Causata erat a rethorica phia
quia etiaz in sua adolescētia magnꝰ phs
ꝛ rethor luculētissimus habebat. De his
tribus dicit Prouer. xx. Aur ꝛ multitu
do gēmarum: ꝛ vas preciosum labia sci
entie. Labia enim sciētie beati Greg. fue/
runt ornata auro. i. celesti sapiētia. ꝛ gē/
ma. i. rethorica: ꝛ phia. Et ista p̄cedebat
a vase p̄cioso: quod p̄ductum erat nobi
litate senatoria. ¶ Secūdo eius doctri/
na habuit solidā firmitatē ꝛ veritatem.
Cum eniz quidā emuli post mortem suā
libros cōburrere vellent. Petrus diaco/
nus restitit asserens se spūm sanctuz in
specie colūbe sup̄ eū sepe vidisse: ꝛ desup̄
iuramēto facto in morte sua iuramētū
firmauit. Ex quo pz q̄ doctrina ipius ap
probata fuit p̄ tria. s. per spūm sanctum
verba inferentē. Joā. xv. Paraclitus āt
spūs sanctus quē mittet pater in nomi
ne meo ille vos docebit oīa ꝛ suggēt vo/
bis omnia. Per iurationē interuenien/
tem. Heb. vi. Ois cōtrouersie finis ad cō
firmationē ē iuramentum. ꝛ per mortez
subsequentē. ibidē. Testamentū enim in
morte cōfirmatū ē. ¶ Tertio eius doctri
na habet dulcem suauitatem. Est enim
in corde tāquam pigmentū ad medicā/
dum. In ore taquam mel ad p̄ferenduz:
In aure tāquaz melodia ad audienduz
Et in ope tāquaz odor ad imitandū. Ec
cle. xlix. Memoria Josie. i. beati Grego
rij qui seip̄m in sacrificiuz deo exhibuit.
Quia Josias sacrificiū interpretat. In
cōpositione odoris facta. Ecce q̄ odori/
fera ad imitationē. Opus pigmentarij
Ecce q̄ delectabilis ē vtriq̃ ad meditatō
nem. In ore: quasi mel dulcorabit. Ecce
quam dulcis ad p̄lationem: ꝛ vt musi/
ca in cōuiuio vini. Ecce q̄ suauis ad au
ditionem. ¶ Tertio erat laudator dei de
uotus. Et quātum ad hoc habuit eloqa
pulchre laudatōis diuine. Cum eiz mis/
sa prius cōfuse diceret: ip̄e eam pulchre
ordiauit statuens vt in lingua triplici d
cantaret. s. greca: vt sūt kyrieeleison. he
brea: vt sunt amē ꝛ alleluia. ꝛ latina vt
sunt cetera alia. Sicut eīm iste tres lin/
gue in ligno ꝛ titulo crucis posite cōfes/
se sunt xp̄m morientem: sic voluit vt xp̄z
laudarent in celo regnantē. Ordinauit
etiam vt in ipsa missa fierent tres ptes
de corpore xp̄i. ad inuēdū q̄ corpus my/
sticum. i. xp̄i fideles sunt diuisi in tres
partes. Nam illa pars que ponitur i ca/
lice absconditur ꝛ in vino ponitur. signat
illam partem que est in celo: que ab om/
nibus malis absconditur. ꝛ ab vbertate do
mus dei inebriatur. Alie due partes signi/

ficāt duas ptes fideliū que adhuc tribu
lationibus exponunt. vna que ē in mun
do q subijcit multiplici passioni. alia q̄
ē in purgatorio: que subijcit magne cru
ciationi. Ordinauit ēt ꝙ missa vocet ex
eo ꝙ ipsa sacra hostia a deo patre nobis
dupliciter ē missa scꝫ per incarnationē
in mūdo. ⁊ sanctificationē in sacramēto
⁊ nos eaꝫ sibi dupliciter mittimus. s. per
passionē qua deo recōciliamur. ⁊ p quo
tidianam oblationem que ꝓ nobis in/
tercedit vt misericordiā ꝯsequamur.
Sermo. xciiij. ¶ De eodem. Sermo
quartus.

Vigilate quia ne
scitis qua hora dn̄s vester vē
turus sit. Matth. xxiiij. Istō
euāgeliū legitur in honore beati grego/
rij qui vigilans interpretat. ¶ Ipse eniꝫ
vigilauit sibi: ecclesie: ⁊ deo. ¶ Sibi q/
dem per virtutum acquisitionē. Mul/
tas nāqꝫ virtutes acquisiuit sibi. ¶ Pri/
ma ē fortitudo cū infirmitate. Licet eim
corpore langueret: semper tamē aut lege
bat aut scribebat aut orabat. ij. Cor. xij.
Cum infirmor tūc potens sum. Sācti. n.
viri quādocūqꝫ sunt ifirmi i corpore sūt
fortes in mente. Infirmi aūt ad amādū
terrena: fortes vero ad amandū celestia
Hoc ostēdit exēplo arboris: cordis: ⁊ cor
poris. Arboris quidē: q: ſm Greg. sancti
viri significant per palmā que inferius
est arta ⁊ superius lata. Mali aūt signi/
ficantur per alia arbusta que inferius in
ramis sunt lata: ⁊ superius āgusta. Exē
plo cordis: q: cor est latum suplus ⁊ ife/
rius strictū. Exēplo corporis qd̄ habet
rectitudinē: q: hō debꝫ hēre rectaꝫ intē/
tionem: eleuataꝫ faciē: q: dꝫ habere cor
eleuatum per amoreꝫ. Radices superi⁹
⁊ ramos dependētes inferius q: debꝫ eē
plantatus in celo per desideriū ⁊ inferi
us fructificare per operatiōis studium.
¶ Secūdo habuit abūdātiam cū paup/
tate. Ipse enim in multis diuitijs abun
dauit: sed i his oibus pauper fuit: quia
oia pauperibus erogauit. Prouer. xiij.
Est quasi diues cū nihil hēat: ⁊ ē q̄si pau
per cū in multis diuitijs sit. Ipse enim
sex monasteria i cecilia fecit: ⁊ septimū i

domo ꝓpria fundauit. Indigētibꝫ nolā
scripta hūit ⁊ eis necessaria ministrauit/
Tribus milibus ācillis dei octoginta li
bras auri ānualiter offerebat. Hic cadit
exēplū de heremita qui oia reliquerat ⁊
vnū solū cattum tenebat. ¶ Tertio ha/
buit exēplum cū hūilitate quā humilita
tē hūit in aio: in verbo: in signo: ⁊ in ho
nore iuito. In aio quidē: q: peccatorē se
reputabat. Vn̄ Mauricio imperatori qui
cū pse quebat scripsit. Quia eiꝫ pctōr sū
credo ꝙ oipotētē deū tanto vobis am/
plius placatis quāto me sibi male serui
entem magis affligitis. In verbo q: pri/
mus in suis lr̄is seruū seruoꝝ se appel/
lat. In signo: q: cū quidā heremita velleꝫ
sibi reuerētiā exhibē ipe pri⁹ se i terrā ꝓ
strauit. In honore iuito. q: electio fuit i/
uita ex pte sui ⁊ iō fugit ⁊ se abscondit.
Sꝫ tn̄ fuit volūtaria ex pte ppli: q: cum
oēs vnanimiter elegerūt. Et fuit miracu
losa ex pte dei: q: cū latitaret indicio co/
lumbe manifestat⁹ ē. ¶ Quarto hūit iu/
sticiā cū pietate. Nā iustus fuit i punien
do ⁊ plus in cōpatiēdo. talis dꝫ eē quili
bet p̄latus sicut ipe gregori⁹ ostendit tri
plici exēplo. s. exēplo lasse. vn̄ ait. Jacen
tē nō erigit: nisi qui stratus sui rectitudi
nē p cōpassionē flectit. Exēplo ferri q: si
cūt ferrū dꝫ cōiungi adiuicē: opꝫ ꝙ pri⁹
mollescat. Qui eiꝫ vult aliū sibi vnire p
moꝝ correctionē: prius sibi mollescat p
ꝯpassionē. ⁊ alijs mollescat p tpantiam
Exēplo olei. Ignis eim correctiōis non
lucet nec ardet in vino seueritatis: nec i
aqua insipide affectiōis. sed in oleo mi/
sericordie ⁊ cōpassionis. ¶ Scd̄o vigila
uit eccl'e per officij ecclia̅stici ordinatio
nem. Quāuis eiꝫ dies nālis hēat. xxiiij.
horas. de ipsis tn̄ gregori⁹ extraxit septē
ordinans vt i ipis deus laudet: ex eo ꝙ
ipe hore sunt a xp̄o multiplici priuilegio
cōsecrate. ¶ Siquidē in matutinis xp̄s
est natus: a iuda traditus: ⁊ captus. In
media aūt nocte ſm opinionē Hierony
mi ad iudiciū ē venturus. Libenter igi
tur in matutinis deum laudare debem⁹
⁊ ei gratiari ꝓ sua natiuitate ⁊ captione
⁊ ꝓ iudicij executione. ¶ In prima de⁹
celum ⁊ terrā in seruitiuꝫ ⁊ ad seruitiuꝫ
hois creauit. Ad templum in hac hora

ꝑsonaliter ire cõsueuit: vñ dr̃ Luc.xxi. q̄ oĩs ppl'ſa ad eũ manicabat. i. mãe festinabat. Resurgẽs a mortuis mulieribus apparuit. In hac igit̃ hora laudamus deũ ⁊ ꝓ bñficio creatõis: ꝓ gloria resurrectõnis: ⁊ vt in nobis hẽamus exẽplum sue imitatõis. ¶ In tertia ad colũnã xp̃s fuit ligatus: flagellatus: ⁊ sui mortis sñiaʒ accepit a iudeis: ⁊ spũm sanctũ i apl'os misit. Et pp hoc in tertia deũ laudamus ¶ In sexta erat xp̃s in cruce conclauat⁹ Sol radios suos subtraxit ⁊ se tenebris induit. Et in die ascẽsionis xp̃s cũ discipulis suis tãquaʒ cũ amicis suis ab eis recessurus cõuiuium fecit. ¶ In noua xp̃s spũm emisit: in cruce lancea latus eius ꝑforatũ fuit: ⁊ in celũ ascẽdit. ¶ In vespe ris xp̃s corporis sui ⁊ sanguis sacramentum instituit ⁊ discipuloꝝ pedes lauit. ⁊ resurgẽs in habitu peregrini apparuit ¶ In cõpletorio xp̃s sanguineas guttas sudauit. de cruce depositus in monumẽto clausus fuit. resurgẽs clausis ianuis ad discipulos intrauit. ¶ Tertio vigilauit quãtũ ad deũ ꝑ cõtẽplatione. Et quia vigilauit. ideo deũ inuenire meruit. iuxta illud Prouer. viij. Qui mane vigilauerint ad me inuenient me. Meruit quidẽ inuenire xp̃m: spũm sanctũ: beatã virginẽ: ⁊ angelos. Christũ quideʒ inuenit in peregrini specie ⁊ in visibili carne Spũm sanctũ inuenit in colũna ignis: ⁊ in specie colũbe super caput eius manentis. Beatam virginẽ inuenit sibi reuerendam in angeloꝝ iubilatione. quãdo audite sunt voces angeloꝝ sibi dicentium: Regina celi ⁊c̃. Et sibi ꝓpitiam in pestis ꝓpulsatione quãdo ad imaginem virginis turbulentia aeris fugit ⁊ serenitas mira remansit. Angelos multos inuenit. habuit quidẽ angelũ orationes suas deo offerenteʒ: vnde dixit ei angelus quẽ in forma pauperis susceperat. Et angelus dñi sum ⁊ dñs me misit ad te vt ꝓtegam te ⁊ orões tuas deo offerrã. Habuit angelũ eũ cõtra oĩa aduersa defendentem. Vñ cũ Mauritius impator ipʒ ꝑsequeret̃ angelus in monastico habitu cõtra ipm spatã euaginatã vibrauit. ⁊ sic a persecutione cessauit. Habuit angeluʒ sibi in oibus obsequenteʒ. Nam cum in die pasche apud sanctaʒ Mariã maiorem missaʒ celebraret ⁊ pax dñi ꝓnũciaret. angelus dñi alta voce sibi respõdit. Et cũ spũ tuo. vñ in illa die papa in dicta ecclesia celebrat: ⁊ cum pax dñi dicit sibi minime respondetur in illius miraculi testimoniũ.

¶ Sermo.xcv. ¶ De sancto benedicto abbate. Sermo primus.

Dilectus deo et hoibus cuius memoria i benedictõe est. Eccle. xlv. Magnũ ꝑconiũ est a deo diligi: ab homibus amari: ⁊ in memoria haberi. Ab his tribus preconijs sanctus bñdictus in verbis premissis cõmendat̃. ¶ Fuit enim a deo dilectus: ab hoibus amatus: ⁊ omni memoria dignus. ¶ Dilectus eĩm a deo fuit: q: deuote incepit: deuotius vixit: ⁊ deuotissime finiuit. ¶ Incepit quideʒ a puritate. Gre. Etatẽ q̄dẽ moribus trãsiẽs nulli aĩum suũ voluptati dedit. ⁊ iõ meruit diuine visionis claritatẽ. Matt. v. Beati mũdo corde: qm̃ ipsi deũ videbũt incepit a pauꝑtate. Gre. Despectus studijs: relicta domo: rebusq; patris: sancte ↄuersatiõis habitũ quesiuit. Et iõ meruit iudiciariã potestateʒ. Job. xxxvi. Iudicium pauperibus tribuit. incepit ab humilitate. Grego. Plus appetebat mala mundi ꝑpeti q̄ laudes. Plus ꝓ deo laboribus fatigari q̄ fauoribus extolli. Et ideo meruit celestẽ sublimitatẽ. Luc. xiiij. Qui se humiliat exaltabit̃. incepit a cõpassione. Greg. Benedictus religiosus ⁊ pius puer cũ nutricẽ suaʒ flere cõspiceret eius dolori cõpassus est. Et ideo meruit diuinam miseratione. Matt. v. Beati misericordes: qm̃ ipsi misericordiam cõsequent̃. Incepit a deuota orõne: q: capisteriũ fractũ deuota oratiõe sua reintegrauit. Et ideo meruit a deo magnaʒ fiduciam ⁊ securitateʒ. Eccle. xxv. Oratio humiliantis se penetrat nubes ⁊ non descendet donec respiciat altissimus. ¶ Secundo deuotius vixit. tota enim vita sua fuit in oratione. ⁊ ideo merebatur exaudiri. Eccle. iij. In oratione dierum exaudietur. fuit in lectione Et ideo merebatur sapientia diuina

impleri.i.Timo.iiij. Attende tibi ⁊ do-
ctrine tue ⁊c̄.Fuit i ɔtemplatiōe.⁊ ideo
merebat celestibus reuelatōibus adim
pleri.ps̄.Reuela oculos meos ⁊ consi-
derabo mirabilia de lege tua.Fuit i effi
caci locutōe. Et ideo merebat ab audi-
toribus exaudiri Greg.Bū.n.sibi cibuʒ
deferebant corporis ab eius ore alimen
ta deferebant vite. ¶ Tertio ⁊ vltimo
modo deuotissime finiuit.qđ pȝ p quat
tuor signa.¶ Primo qꝛ monumentū si
bi fecit.qđ indicabit moriendi alacri-
tatem.Job.iij.Gaudent vehemēter cuʒ
inuenerint sepulchꝝ.¶ Secūdo in ec-
clesiā conferri se fecit.vt.s.laudaret dei
bonitatē.ps̄.In medio ecclesie lauda-
bo te.Uoluit qdem deo gratias referre
⁊ de eo ꝙ in vita ipsum ɔseruauerat.⁊
de eo ꝙ ipȝ ad se vocauerat.⁊ de deo.s.
ꝙ eternā gliam ꝓmiserat.Gratiaꝝ eim
actio est de p̄teritis p̄sentibus ⁊ futuris
Cassianus.Gratiaꝝ actōes quis agit cū
p̄terita bn̄ficia recolit.cū p̄sentia conspi
cit quanta deus p̄parauit his q eū dili
gunt.¶ Tertio corpus ⁊ sanguineȝ xp̄i
suscepit vt se muniret ɔtra demonū ma
lignitatē q aīabus insidiant.ps̄.In via
hac qua ambulabā absconderūt laque
um mihi.Job.xvij.Pone me dn̄e iuxta
te ⁊ cuius vis manus pugnet ɔtra me.
¶ Quarto erectus inter manus disci-
puloꝝ vitā finiuit. Quidā.n.mortūtur
iacentes q a bonis opibus vacauerunt
Quidā ꝓstrati q p peccatū corruerunt.
Quidā claudi q fidē sine opib⁹ habue-
runt.Quidā ab infirmitate sanati qui
post peccatū ad pn̄iam redierunt.Qui
dam erecti sicut viri sancti qui a pecca
to liberati sunt bonis opibus pleni ⁊ i
tentōe recti.Istam quadruplicē differē
tiam tāgit apl's Heb.xij. Remissas ma-
nus ⁊ genua soluta erigite ⁊ gressus re
ctos facite pedibus vestris vt n̄ claudi
cans quis erret magis aut sanet.¶ Se
cundo fuit ab hoībus amatus.⁊ hoc ꝓ
pter multa bn̄ficia ⁊ miracula que int
eos fecit.Quoꝝ quedā fecit quantū ad
semetip̄m.Mira enim virtus de illo exi
bat.s.ab oculis suis quādo ligatū vidit
ab hostibus mox a vinculis est solutus
Mira a maībus suis qꝛ vas i quo erat
potus venenatus signo crucis cōfregit
Mira ab ore eius.s.quādo dixit monia
libus que linguā suam non cohibebant
excōico eas.mira a corde suo qꝛ absētia
vt p̄sentia cognoscebat. Quedā opatus
est ꝙtum ad mundū minorē.i.hominē.
Quosdā enim iuuit in vita a diabolica
tentatōe sicut monachū q in oratiōe sta
re nō poterat.Quosdā vero i morte dia
bolica oppressione sicut monachū queȝ
diabolus a ruina parietis oppresserat.
Quosdā post mortē sicut monachū qui
ad parentes visitādos sine bn̄dictione
iuerat.Quedā vero opatus ē in maiori
mundo.s.in celo quādo animā sororis i
specie colūbe ascendentē vidit.In pur
gatorio sicut quādo ꝓ monialibus de-
functis orauit.In aere sicut quādo lucē
celestem aspexit.In aqua sicut quando
pueꝝ placidū liberauit. In terra sicut
quādo aquā de terra ꝓduxit.In igne si
cut quādo ignem fantasticum extinxit.
¶ Tertio erat omni memoria dignus.
Lȝ enim a nobis recesserit corporaliter
nobiscum tamen quadrupl'r remansit.
¶ Primo quo ad odorem sue fame. Si
cut enim post poma odorifera.post spe-
cies aromaticas remanet odor ipsaꝝ sic
post mortem sanctoꝝ remanet nobiscuȝ
odor virtutū.Job.ix. Dies mei transie-
runt sicut naues poma portātes.¶ Se
cundo quantū ad dulcedinē sue doctrie
Sicut eniȝ apis postquā đ aluecario auo
lat nobis fauos mellis relinquit.sic san
ctus bn̄dictus de corpore recedens do-
ctrinam mellifluā mundo dimisit. Ecc.
xi.Breuis in volatilibus apis.⁊ initiuȝ
dulcoris hȝ fructus eius.Sanctus enim
benedictus fuit apis ratōe virginitatis
Fuit breuis.⁊ hoc ratōe humilitatis.Et
fuit volatile ratōe celestis ɔuersatōnis.
Et habuit dulcē fructū ratiōe melliflue
p̄dicatōis.¶ Tertio quantū ad lucē sue
regule. Sicut enim sol occumbens di-
mittit nobis lucē in luna ⁊ luna nos il-
luminat.sic beatus bn̄dictus occūbens
post mortem corporis dimisit nobis lu-
nam.s.salutarem regulā que illuminat
religionē monasticā.Luna tamē non lu
cet quādo terra interponit.qꝛ ordo mo
nasticus multū tenebrat quādo terrena

cupiditate aspergit. ¶ Quarto quãtuz
ad calorẽ charitatis succense. Sicut.n.
ignis in clibano vel fornace extinctus
remanet in suo calore sic beatus benedi
ctus qui habuit ignita eloquia. succẽsa
desideria ꝛ feruentia opa. In xp̃o enim
ꝑ mortem corporis extinctio remansit ꝑ
eius calorẽ in mundo. Ecc.i. Se ntille q̃
si aspectus eris candentis. Ip̃e eniz fuit
scintilla inquantũ habuit subtilia ꝛ cele
stia desideria. Et fuit es inquantũ hũit
sonora ꝛ inflãmatiua verba. Et fuit cã
dens inquantũ habuit feruentia opa.

¶ Sermo.xcvi. ¶ De eodẽ sermo.ij.

BEnedictus i filijs aser. Sic
placens fratribus suis. tigit
in oleo pedem suũ. Ferruz ꝛ
es calciamentũ eius. Sicut dies iuuẽtu
tis tue. sic ꝛ senectus tua. Deut.xxxiij.
Sanctus benedictus re ꝛ nomine. Be-
nedictus multas bñdictiones habuit. q̃
in verbis p̃dictis notant. ¶ Prima con
sistit in dei habitatõe cum dicit. Aser q
interpretat atrium. Et dicit atriũ a tri-
bus. Ipse enim atriũ erat q: tota trini
tas in eo habitauit. s. pater dando sibi
potentiã in hostiũ expugnatõe. Uicit.n.
diabolũ. carnẽ. ꝛ mundũ. ¶ Diabolus
ip̃m voluit vincere ꝑ impatientiã quan
do tintinnabulũ fregit. sed vinci nõ po
tuit q: in dei seruitio pseuerauit. Ecc.x.
Si sp̃us potestatẽ habens ascenderit su
per te locum tuũ ne dimiseris. Ip̃m vo
luit allicere ꝑ ꝯcupiscentiã quãdo gra-
uem tentatõem sibi imisit. sed allici non
potuit q: inter spinas ꝛ vepres se ꝓiecit
Ecc.xi. Malitia vnius hore obliuionez
facit luxurie magne. Et ipsum voluit
decipere ꝑ fraudulentiã sicut quando i
forma medici sibi appuit asserens se vel
le potionare fratres. sed ip̃e diabolus d
ceptus est q: monachũ quem inuaserat
in mamillã ꝑcussit ꝛ sic diabolus fugit.
Prouer xxi. Mulctato pestilentie sapiẽ
tior erit paruulus. Ip̃m voluit deterre-
re ꝑ horribilẽ formã q: sibi teterrimus
appebat ꝛ in ip̃m flãmãtib9 oculis ꝛ stri
dentibus obuiabat. sed ip̃m deterrere ñ
poterat q: s. scuto p̃munitus erat. Eph.
vi. In oibus scutũ sumentes fidei ꝛc̃.

¶ Secũdo vicit carnẽ. Nam cũ quedaz
auis que merula dicit ante eius faciem
volitaret. magna carnis ꝯcupiscentia ẽ
in eum secuta. sed tamẽ ip̃am tentatõez
ꝑ tria deuicit. s. ꝑ crucis ip̃ressionẽ. Eze.
ix. Signa thau. sup̃ frontes virorum ge
mentiũ ꝛc̃. Per deuotã oratõem ꝛ inten
tõem. Sap̃. viij. Ut sciui qm̃ aliter non
possez esse ꝯtinens nisi deus dederit ꝛc̃.
Per carnis maceratõem q: mox se nu-
dum inter spinas ꝛ vepres se ꝓstrauit.
ꝛ sic ꝑ vulnus corporis sanauit vulnus
mentis. ¶ Tertio vicit mundũ. ꝛ quãtũ
ad diuitias qm̃ omnia ꝯtempsit ꝛ in he
remũ nudus aufugit. Et quantũ ad de-
litias q: sm̃ Grego. a pueritia cor senile
gessit ꝛ nulli voluptati animũ dedit. Et
quantũ ad honores q: cũ ꝑ miraculum
de capisterio in multo honore haberet
inde latẽter fugit. ¶ Scd̃o filius in eo
habitauit dãdo sibi sapientiã in secreto
rum cognitõe. Ip̃e enim cognouit abñ-
tia p̃terita ꝛ p̃sentia ꝛ futura. Absentia
p̃terita sicut pz in monachis quos ex-
tra monasteriũ comedisse cognouit. Co
gnouit futura ꝯtingẽtia sicut obitũ suũ
casum rome. Cognouit occulta p̃sentia
sicut pz in monacho sibi seruiẽte de sup
bia tentato. Et sic patet q: fuit ꝓpheta
de p̃terito. de futuro. ꝛ de p̃senti occulto
¶ Tertio sp̃us sanctus habitauit in eo
dando grãm in sui institutõe. Dedit nã
q3 sibi grãm recipientẽ ꝑ quã de mũdo
exiens deuote incepit. ꝓficientẽ quam
feruẽter ꝓsecutus erat. Et pfectã q: ad
summũ ꝯtemplatõis gradũ ꝑuẽit. Istõ
significat in via quã fecerũt filij israel.
q: de egipto exeũtes in desertũ venerũt
De deserto in terrã ꝓmissionis in q̃ fru-
ctus terre primo comederũt. Deinde ꝑ-
uenerunt in hierusalẽ. Sanctus benedi
ctus de mũdo tenebroso venit ad deser-
tum penitẽtie. Et de deserto pñie ꝑuẽit
ad gustũ celestis gratie. Et de gustu grẽ
ꝑuenit ad ꝯtemplatõem visionis dine.
¶ Scd̃a bñdictio ꝯsistit in filiorum ppaga
tõem. cũ dicit. Benedcũs in filijs. Ip̃e
n. ꝑ suã p̃dicatõem ꝛ regulã multos fili-
os generauit. Generatos tpalibus sub-
sidijs enutriuit. Enutritos ad ꝓmotio-
nes ꝛ abbatias ꝓmouit. sed mõ p̃ot con

queri Isa.i. Filios enutriui ⁊ exaltaui. ipsi aūt spreuerunt me. Facti sunt ei degeneres filij. q: regulares obseruantias ꝯtemnūt ⁊ p̄latōnibus ⁊ abbatijs intendunt. Tp̄alia indebite ꝯsumunt. nō dei honorē sed ꝓpriū fauorē attendūt. Tertia bn̄dictio consistit in regulari institutione qḋ notaꝛ cū dicif. Placens fratribus suis. In sua eīm regula posuit ea q̄ deo ⁊ hominibus placet. Ecclesi.xxv. in tribus bn̄placitum ē spūi meo que sunt ꝓbata corā deo ⁊ hoibus. Cōcordia fratrum. amor ꝓximoꝝ. ⁊ vir ⁊ mulier sibi bene ꝯsentiētes. Ex illa eīm regula docenꝛ monachi vt inter eos sit cōcordia mutua. ideo dicif. Concordia fratrum quantū ad p̄latos sit obedientia deuota iō dicif. Uir ⁊ mulier sibi bn̄ ꝯsentientes. tūc.n. p̄latus q p virꝝ ⁊ subditus qui p mulierē intelligiꝛ bn̄ sibi ꝯsentiūt qn̄ p̄latus sapienter regit ⁊ subditus humiliter obedit. Et sic quantū ad hoīes charitas diffusa. iō dicif. Amor ꝓximorum Roma.v. Charitas dei diffusa ē in cordibus ⁊c. ¶ Quarta bn̄dictio ꝯsistit in dulci deuotōe qḋ notaꝛ cū dicif. Tīgat in oleo pedem suū. Tingere ē modicuȝ qd accipere. In p̄nti vita sanctus bn̄dictus ⁊ alij sancti tingūt memoriā in sanguine p dominice passionis recordatōȝ ps. Intingaꝛ pes tuus in sanguine. Tingunt intellectū in oleo qḋ ē fomentū luminis p aliqualē de deo cognitōeȝ sicut dicif hic. Tingat in oleo pedē suū. Tingunt affectū in melle p aliqualē deuotōem qḋ significatū est.i. Reg.xiiij. in Ionatha q sanitatē virge in fauū mellis intinxit. In futuro aūt nō erit tinctio. sed imersio ⁊ natatio ⁊ inebriatio. Tūc eīm sancti mergenꝛ in abissum ineffabil' charitatis. Isa.xlviij. implebit domin' splēdoribus aīam tuā. Tūc natabūt in pelagus deuotōis ⁊ meliflue suauitatis. Isa.xl. Tunc videbis ⁊ afflues ⁊c. Tunc inebriabunꝛ in cellario infinite charitatis. Inebriabuntur ab vbertate domus tue ¶ Quinta benedictio ꝯsistit in presenti conseruatōe qḋ notaꝛ cū dicif. Ferruȝ ⁊ es calciamentū eius. lucerna extinguiꝛ. aut p negligentiā aut nimiā abundātiā aut p nimiā penuriam. Deuotōem aūt mentis qdam pdunt ex sola negligētia sicut v̓gines fatue. quidā ex nimia abūdantia. ps. Prodijt quasi ex adipe iniqtas eoꝝ. qdam ex aduersitate illata. Eccle.xxi. Cor fatui quasi vas ꝯfractū oēm sapiam nō tenebit. Sed beatus benedictus fuit calciatus.i. expeditus ad ambulandū ne torpescat p negligentiā. Et ideo dicif calciamentū eius. Fuit etiam calciatus ere ne marcesceret per ꝓsperitatem nimiā. fuit calciatus ferro vt sit firmus ꝯtra aduersitatē illatā. Et iō d̄r ferrum ⁊ es calciamentū eius. ¶ Sexta bn̄dictio ꝯsistit in felici ꝯsumatōe quod notaꝛ cū d̄r. Dies iuuētutis tue ita ⁊ senectus tua. Juuentus est etas fortitudinis alacritatis ⁊ caloris. Fuit enim sanctus bn̄dictus talis in senectute qualis in iuuētute q: semp p̄seuerauit in eadeȝ fortitudine opis. ps. Fortitudinē meam ad te custodiam in eadē alacritate veritatis. Prouer.xvij. Aius gaudens etatē floridā fecit fuit in eodē calore amoris. Cañ.vij. fortis est vt mors dilectio dura sicut infernus emulatio.

¶ Sermo.xcvij. ¶ De eodē sermo.iiij.

Egredere de domo tua ⁊ de cognatōe tua ⁊ de domo patris tui ⁊ veni in terrā quā mōstrauero tibi. Faciāqȝ te in gentē magnā ⁊ bn̄dicam tibi ⁊ magnificabo nomen tuum erisqȝ bn̄dictus. Geñ.xij. Possunt hec v̓ba que locutus ē dn̄s ad abraā ꝯuenire beato bn̄dicto ⁊ cuilibet religioso ingbus dn̄s quēlibet nr̄m ad tria hortatur ¶ Primo ad mundi ꝯtemptū cū dicif. Egredere de terra tua ⁊c. vbi ostenditur ꝙ debemus ꝯtemnere mundū q̄ntuȝ ad tria.s. q̄ntū ad terrenā possessionē cū d̄r. Egredere de terra tua ⁊c. vt nihil terrenū possideas. Ezech.xliiij. Possessioneȝ nō dabitis eis in israel. Ego.n. dn̄s possessio eoꝝ quātū ad carnalē affectiōeȝ cū d̄r. Et de cognatōe tua. vt.s. parentes tuos carnaliter nō nimis diligas. Mat.x. Qui amat p̄rem ⁊ m̄rem plus q̄ me. nō est me dignus. Aug. Amādus ē generator sed p̄ponēdus est creator q̄ntū ad corporalē h̄itatōem cū d̄r. Et de domo p̄ris tui.s. in eadē domo nō maneas. q: sicut

dicit Micha.vij. Inimici hominis do-
mestici eius. Ab his oibus debemus exi
re ⁊ corpore ⁊ mente ⁊ ꝯuersatōe. Hoc si
gnificatū est Gene.xix. vbi dicit ꝙ ange
li Loth extra sodomā posuerūt p̄cipien
tes ne post tergum respiceret ⁊ ne circa
regionē maneret. In hoc ꝙ eū duxerūt
de sodoma. dat intelligi ꝙ religiosus ñ
dꝫ manere cū mundanis ēt corꝑalit. In
hoc ꝙ angeli p̄ceperunt ne post tergum
respiceret. dat intelligi ꝙ nō dꝫ redire
ad mundū mentaliter. In hoc ꝙ dicit
ꝙ nō stet in omni loco circa regionē dat
intelligi ꝙ nō dꝫ stare in mundo ēt mor
taliter. i. ꝙ religiosi nō debent hr̄e mo-
res mundanos. Regio aūt vicina ē pec-
cato vetusta ipsa ꝯuersatio que ostendit
in verbis lasciuis in gestibus ⁊ moribus
vanis. ¶ Secūdo dn̄s hortat ad religio
nis ingressum. cum dicit. Et veni in ter-
ram quā monstrauero tibi. Terra optīa
est religio sacra. Secundū aūt virgiliuꝫ
in georgijs libro. i. terra bona tribꝰ mo-
dis cognoscit. Primo modo ꝑ nigredi-
nem. q: nigredo terre bonitatē attestat.
Secūdo ꝑ dulcedinē q: sapor dulcis ⁊ ñ
amarus bonitatē indicat. Tertio ꝑ suf-
fosionē q: quādo effodit ⁊ postea replet
si ꝑ aliqđ tp̄s supabundauerit est optīa.
Si defecerit est mala: Si equata fuerit ē
bona. ¶ Terra primo cognoscit quādo
est nigra ꝑ abiectōem ⁊ aspitatem. Reli-
gio igit tūc est bona quādo est nigra per
asperitatē. Boni eniꝫ religiosi denigrāt
se ꝑ humilitatē exterius sed dealbant se
interius ꝑ puritatē. Canti. i. Nigra sum
sed formosa. ¶ Secūdo quādo ē dulcis
ꝑ deuotōem seu deuotōis suauitatē. In
deserto eniꝫ pn̄ie ⁊ nō in egipto mundi
dat māna celeste. i. deuotio sp̄ūalis Osee
ij. Ducā eam in solitudineꝫ ⁊ loquar ad
cor eius. ¶ Tertio cognoscit ꝑ suffosio-
nem ⁊ repletōem. Illi enim q seruant p̄
cepta sunt bona terra q: quātū peccaue-
runt tm̄ deo satisfaciunt. Roma. vi. Sic
exhibuistis mēbra vestra seruire imun-
ditie ⁊c. Illi qui supegrotant ꝯsilia sūt
optima terra. Luc. x. Quecūqꝫ supegro
taueris ego cū rediero reddā tibi. Illi q
deficiunt ab vtroqꝫ sunt reproba terra.
Hebre. vi. Proferens aūt spinas ⁊ tribu

los reproba est. Et signāter dicit quā mō
strauero tibi. cū enim in religione sunt
tria subālia. s. votū obedientie paupta-
tis ⁊ ꝯtinērie. xp̄s ista tria nobis mōstra
uit verbo cum dixit Luce. ix. Si qs vult
post me venire abneget semetip̄m. Ecce
renūciatio ꝓprie volūtatis ⁊ tollat cru-
cem suā. Ecce mortificatio carnalis vo-
luptatis. Et sequat me. s. paupem. Ecce
ꝓpositū pauptatis Ostendit ēt exemplo
q: virginitate floruit pauptatem elegit ⁊
patri in oibus obediuit. ¶ Tertio pōit
religionis fructū qui quadruplex ē. pri-
mus est magna in ꝑsonis dilatatio cum
dicit. Faciāqꝫ te in gentem magnā. In
religionibus est quadruplex differētia
ꝑsonaꝝ que significat zachi. vi. Per qua
drigas equoꝝ ibi sunt ꝯtemplatiui cele
stibus desiderijs flagrātes. isti sunt equi
rubei. ibi sunt actiui virtutum varietate
pollentes. ibi equi varij: Ibi sunt virgi-
nes puritate pollentes. Isti sunt equi al
bi. ibi sunt ꝯtinētes se ꝑ opera penitētie
macerantes. Isti sunt equi nigri. ¶ Se-
cundus fructus est celestis gr̄e bn̄dictio
cū dr̄. Et bn̄dicam tibi. Notandū aūt ꝙ
Jacob in deserto triplicē bn̄dictōem ob
tinuit ab angelo. ¶ Una est q: neruus fe
moris emantescuit. i. ꝯcupiscētia debili-
tata fuit. ¶ Secūda q: nomen mutauit
i. israel q interp̄tat vir videns deū. Ter-
tia ꝯtra deuꝫ fortis fuit. vnde dixit ei an
gelus ꝯtra deū fortis fuisti. Ista triplex
benedictio in deserto penitentie obtine
tur. s. carnis incorruptio. Deut. xxxiij.
Benedictio illius qui apparuit in rubo
venit super caput ioseph. Rubus qui nō
comburitur est castitas que a cōcupiscē
tia non superat. Celestiū contemplatio
Gen. xxxvij. In pinguedine terre ⁊ i rore
celi desuper erit benedictio tua ⁊ deuo-
ta oratio que deum vincit. Osee. xij. In-
ualuit Jacob ad angelum ⁊ confortatꝰ
est. fleuit ⁊ rogauit eum. ¶ Tertius fru-
ctus est nominis exaltatio cum dicitur.
Et magnificabo nomen tuum. Nomen
sancti benedicti ⁊ aliorum sanctoꝝ ma-
gnificatum est. ¶ Primo q: semp est co-
ram oculis diuine maiestatis. p̄s. Hono
rabile nomen eoꝝ corā ip̄o. ¶ Scđo q:
in honore habetur ab angelis. Luce. xv.

Gaudiū ē angelis sup vno peccore peni-
tētiaʒ agente: multo fortius sup vno iu-
sto deo seruiēte. ¶ Tertio qꝛ scriptum ē
Luce. x. Gaudete qꝛ noīa vestra scripta
sūt in celis. ¶ Quarto qꝛ honorat ab
oībus populis ab oībus ecclesijs ⁊ i oī-
bus seculis. Unde cantat ecclesia ⁊ ēt
ē sumptū Eccle. xliiij. Sapiam sanctoꝝ
narrāt oēs ppl'i ⁊ laudē eoꝝ nūciat oīs
ecclesia. noīa autē eoꝝ viuēt in seculuʒ
scl'i. ¶ Quartus fructus ē eꝛna remune
ratio: cū dr̄. Erisqʒ benedict⁹. est aūt bñ
dictus illa quadruplici bñdictōe de q̄
dr̄. Gen̄. xlix. Benedictōibus celi desup:
abyssi iacētis deorsuʒ: vberū ⁊ vulue. ha
bent eīm scī beatitudinē a supiori: respi
ciēdo dei faciē gloriosaʒ. ista ē bñdictio
celi desuper. hñt ab inferiori: respiciēdo
iustissimā dei vindictā. ista ē benedictio
abissi. hñt ab iteriori ɔuertēdo se ad suā
ɔsciaʒ. ista ē bñdictio vberꝝ. ɔscia ē eniʒ
mamilla q cetas v̄tutes nutrit: hñt ab ex
teriori possidētes societatē fecūdā. ista ē
bñdictio vulue. ōs eīʒ tūc valō fecūdus
erit: qꝛ magnā filioꝝ mltitudieʒ gñabit.

Sermo. xcviij. ¶ De annūciatōne
bte marie virginis sermo primus.

Rorate celi desuper ⁊ nu
bes pluant iustū:
aperiat terra ⁊ germinet sal
uatorē. Ysa. xlv. pñt eē hec
verba antiquorū scōꝝ patrū desideran-
tiū xp̄i aduētuʒ. ¶ In quib⁹ verbis tria
petūt a sancta trinitate. ¶ Primo petūt
offīce incarnatōis mysteriū: cū dicūt. ro
rate celi desuper. vbi duo sunt vidēda.
scʒ quare deus dicat celū. Et quare xp̄i
incarnatio rori assimilet. ¶ Deus autē
dr̄ celum. s. empireū. qꝛ id celū ē luci for
me: imobile: ⁊ capacitatis imēse. Sic de
us hʒ totalē claritatē. i. Jo. i. Deus lux
ē. ⁊ tenebre nō sunt in eo vlle. Hʒ imobi
lem stabilitatē. Jaco. i. Apud quē nō ē
trāsmutatio ⁊c. Hʒ imensaʒ capacitateʒ
Sap̄. vij. Qui capit oēs spūs intelligibi
les. ¶ Assimilat aūt incarnatio xp̄i rori:
quia scilʒ ros generat in medio aeris. i
terstitio a temperato calido: ⁊ tēperato
frigido. Tria namqʒ interstitia sunt scʒ
celuʒ. mundus. ⁊ infernus. Hic igit ros
idest christi incarnatio nō est facta in su
periori interstitio. i. celo: quia naturam
angelicā nō apprehēdit nec in infimo.
idest in inferno: qꝛ demones nō redeunt
sed ē facta in medio. s. in ip̄o mūdo: qꝛ
nature humane se vniuit. Gal'. iiij. Deus
filiuʒ misit natuʒ ex muliere: factū sub
lege: Et ista redēptio facta ē ex calido ⁊
frigido. Duo. n. sunt que mouerūt dñm
vt homo fieret. vnuʒ ex parte sui. s. ma-
gnitudo charitatis que fuit quasi calor
Roma. v. Cōmēdat deus charitatē suaʒ
in nobis ⁊c. Aliud ex parte nostri. s. mi-
seria generalis. p̄s. Propter miseriaʒ ⁊
gemitū pauperū nūc exurgā dicit dñs.
In hoc tamē deficit similitudo qꝛ ibi est
temperatū calidū ⁊ temperatū frigidū.
Hic aūt ē nimius calor amoris Eph. ij.
Deus qui diues est in misericordia pro-
pter nimiā charitateʒ suam qua dilexit
nos ⁊c. Et nimiū frigus languoꝝ. p̄s.
Omnes declinauerūt. ¶ Secūdo sancti
patres petūt ab angelis virginee saluta
tōis preconiū: cum dr̄. Et nubes pluant
iustuʒ. Tunc eīm nubes iustū pluit qñ
Gabriel christuʒ virgini nūciauit. Hic au
teʒ duo videnda sunt. scʒ quare angeli
dicunt nubes: ⁊ quare christi incarnatio
pluuie assimilat. ¶ Dicunt auteʒ nubes
quia sūt thronus dei in quibus sedet ⁊
quiescit. Juxta illud Eccle. xxiiij. Thro
nus meus in colūna nubis. Dicitur au-
teʒ Apoca. iiij. q̄ de throno procedebāt
fulgura. voces. ⁊ tonitrua. Nam s̄ʒ dio-
nysiuʒ triplex est officiū angeloꝝ scilʒ
illuminare. purgare. ⁊ perficere. Ab ali
is ergo thronis procedūt fulgura ⁊ co-
ruscatōes quādo illuminānt nostraʒ in-
tellectiuaʒ. p̄s. Illuxerūt corruscatōes
tue orbi terre. Procedunt tonitrua qñ
per cōminatōes ⁊ terrores purgant no
straʒ affectiuaʒ. Nam sicut dicit Eccle.
i. Timor domini expellit peccatuʒ. Pro
cedūt voces idest inspiratōes per quas
perficiunt nostraʒ operationeʒ. Zacha.
i. Angelus qui loquebatur in me verba
bona ⁊ verbo cōsolatoria. ¶ Assimilat
auteʒ incarnatio christi pluuie. Pluuia
trbus mōis generatur scilʒ virtute ca
loris attrahētis. virtute vaporis ascēdē
tis. ⁊ virtute venti colligētis. Uēti eīm
volātes supra mare multuʒ humorem

sepe colligunt:⁊ secuz ad aerez attrahē/
tes in pluuiā dissoluūt. Jstaz autez plu
uiam substantialez his tribus mōis ge
neratāz fuisse ostendit gabriel in tripli/
ci loquutōe cuz virgine. ⁋ Primo nāqz
ostendit ipsaz esse generatā virtute calo
ris attrahētis:cum dixit. Aue grā ple/
na. Gratia eniz dei ē amor dei. Amor au
tez est ignis. Juxta illud Luce.xij. Jgnē
veni mittere in terraz ⁊c̄. Si igit virgo
fuit plena gratia ⁊ amore dei:fuit plena
igne ⁊ calore. Et virtute istius caloris
diuinuz fontē ad se attraxit. ⁊ istam ce/
lestem generauit. p̄s. Descēdet sicut plu
uia in vellus. ⁋ Secūdo ostēdit gabriel
istam pluuiaz generādā virtute vapo/
ris cuz dixit. Ecce concipies ⁊ paries fi/
liuz ⁊c̄. Filius autez dei est vapor dei. iu
xta illō Sap̄.vij. Uapor ē virtutis dī ⁊c̄.
Jste igitur vapor dei infra viscera virgi
nis sine sui incisione siue apertōe se oc/
cultauit iuxta illud Eccle.xxiiij. Quasi
libanus non incisus vaporauit habita/
tōem meaz ⁊c̄. i. qui in me per carnem as
sumptaz habitauit. Et iste vapor iter vi
scera virginis occultatus in pluuiā se
diffudit:quādo munduz famelicuz sa/
tiauit. p̄s. Pluit illis māna ad mandu/
candū. ⁋ Tertio ostēdit gabriel hāc plu
uiaz generādaz virtute venti colligen/
tis cum dicit. Spūs sanctus superueniet
in te. Spūs est ventus. Juxta illud Jo.
iij. Spiritus vbi vult spirat. Jste autem
ventus flans in maria. i. in corde virgi/
nis marie humores virginis collegit ⁊
corpus christi formauit qō salutarē plu/
uiaz generauit:qui totuz mundū fructi
ficare fecit. dicit autez Jaco.v. Non plu
it annos tres ⁊ mēses sex. Anni tres sūt
tria tempora que precesserant scz natu/
re culpe. ⁊ legis scripte. Et in his plu/
uia benedictōis non venit. quartum au
tez est tempus gratie. Et in isto etiā non
venit ad mēses sex. Jn isto aūt mēse sex/
to missus est angelus Gabriel a deo ⁊c̄.
Tunc eniz pluuia descendit ⁊ salutarez
fructuz produxit. ⸿ Tertio sancti pr̄es
petūt a virgine deuotuz consensuz:cum
dicit. Aperiatur terra. vbi duo videnda
sunt scz quare virgo dicat terra ⁊ quali
ter se aperuit: ⁊ saluatorez generauit.

⁋ Dicit autez terra:quia sicut dicit Au/
gu. de trinitate. Bona terra est in altitu
dine montiuz. temperamēto collīū. pla
nitie camporuz. Sic ⁊ ipsa fuit alta per
celestiuz contēplationē. Eccl'.xxiiij. Ego
in altissimis habito:fuit temperata per
discretionez. Cuius discretio apparet.
Luce.ij. Maria aūt ꝯseruabat oīa ver/
ba hec. fuit plena per hūilē ꝯuersatōnē
quod patet qz licet deuz cōceperit:tamē
tribus mēsibus cuz helisabeth humili/
ter cōuersata fuit. vel terra dicit:qz ter/
ra exterius venustat plantis. interi⁹ di
tatur inumeris thesauris. Jn intimo ē
plena tormētis ⁊ ibi inferius esse phibe/
tur. Sic ⁊ ipsa exterius fuit ornata ve/
nustate moruz. ⁊ interius fuit ditata the
sauro virtutuz. in intimo cordis vulne/
rata doloribus tormentorū. iuxta illud
Luce.ij. Tuā ipsius animā pertransibit
gladius. Et ꝑpter ista tria ipsa dicit Cā
ti.i. Nigra sum sed formosa. Nigra sum
p̄ dolore passiōis. sed formosa decore vir
tutis. sicut pellis salomonis fulgore scz
cōuersationis. Jlle eniz pelles erāt vm/
bratice. ⁋ Et ista terra se aperuit ⁊ salua
torez generauit. Aperuit quidez ani/
muz suuz ad ꝯsentiendū quez cōsensuz
requirebat sponsus dicēs. Canti.v. Ape
ri mihi soror mea. Bernar. super Cant.
Surge curre aperi. Surge per fidē. cur
re per deuotionē. aperi per ꝯsensionez.
Aperuit eniz vteruz suū ad ꝯcipiēdum.
hec est eniz illa porta de qua dicit Eze/
ch.xliiij. Que fuit clausa omni viro sed
aperta domino. Aperuit os suuz ad be
nedicēdū:quādo dixit. Magnificat aīa
mea dn̄m. p̄s. Aperi os tuū ⁊ implebo
illud. Aperuit sinuz suū ad miserēdum
Zacha.xi. Aperi libane portas tuas. Li
banus interp̄tat candidatio. Et signifi
cat beataz mariaz que fuit candida. ⁊
habet tres portas. s. potentie. sapiētie. ⁊
misericordie. Quidaz. n. peccant per in
firmitatez. istis aperit portas potētie
dando eis virtutez resistendi. Quidaz
per ignorantiā illis aperit portas sapie
dando eis lumē cognoscēdi. Quidam
per certaz malitiaz:⁊ illis aperit portas
misericordie dādo eis gratiā penitendi
Aperit manus suas ad largiēdū. Pro/

uer. vlt. Manuz suā aperuit iopi. i. xp̄o pauperi ꝑ sex opera misericordie. vnde dicit Ber. Beata virgo dei filiuz in vtero suscepit nudum carne vel ēt pānis operuit. esurientē pauit. sitiētez lacte potauit. infirmū per infantiā nō soluz visitauit: sed ēt oīa humana sibi exhibuit. in carcere posito ⁊ crucis patibulo ligatū visitauit. Eius sepulture interfuit. Aperuit cor suū ad subueniēdū. q2 misericordia sua subuenit vniuersis. s. bonis: malis: viuis ⁊ defunctis. vnde cantat ecclesia. Maria mater grē mater misericordie ⁊c̄. Aperit quidē bonis impetrando grām. vnde dr̄. Maria mater gratie ⁊c̄. Aperit malis obtinēdo remissionē ⁊ misericordiaz. Vn̄ dr̄. Mater misericordie ⁊c̄. Aperit viuis eos ab demonū insidijs ꝓtegēdo. vnde dr̄. Tu nos ab hoste protege. Aperuit mortuis eos ad gloriā deducēdo. Unde dicitur. In hora mortis suscipe ⁊c̄.

Sermo. xcix. ¶ De annūciatiōe beate marie virginis sermo. ij.

Visitasti terrā ⁊ inebriasti eaz ⁊c̄. multiplicasti locupletare eaz. ps̄. Genus hūanū ꝑ xp̄i redētionez redēptū. recolēs xp̄i redēptōem seu redēptōis sue beneficiū deo regratiat. ⁊ dicit visitasti terrā ⁊c̄. ¶ In quibus verbis ponūtur quatuor persone q̄ ad xp̄i icarnatōem cooperant. ¶ Primo ponit ꝑsona angeli qui ip̄am salutando visitauit cum dr̄. Visitasti. s. per angelū. ⁊ iste coopatus ē ad xp̄i incarnatōez ꝑ modū salutādi. nūciandi. ꝯmēdādi. ⁊ inducendi. Istud ē quadruplex officiū panymphi. s. sponsaz ex pte sponsi salutare. voluntatem sponsi sibi aperire. spōsuz multipliciter comēdare. ⁊ ipsaz sponsaz ad ꝯsentiendū inducere. Ipse igit prio virginē salutauit. cū dixit. Aue maria grā plena. voluntatez sponsi sibi insinuauit cum ait. Ecce ꝯcipies ⁊c̄. Ipsuz spōsum multiplicit ꝯmēdauit. cū ait. Hic erit magnus ⁊c̄. Ip̄am ad ꝯsentiēduz induxit. cū ait. Spūs sanctus in te supueniet Ac si dicat. non timeas ꝯsentire. q2 non ꝯcipies humano semine: sed mystico spiramine. ¶ Secūdo ponit persona virginis que saluatorem generauit. cum dr̄. terra. Que quidem operata est ad christi incarnatōem per modū cōsentiendi: subministrādi. ꝯfouēdi. ⁊ educādi. ¶ Ipa quidē matrimonio spūali ꝯsensit. cū dixit. Ecce ancilla dn̄i. Et iō fuit legitima mater. quia in quolibet matrimonio cōsensus requirit. vt. s. aliqua mlier habeatur. Cōsensit aūt animo. cū dixit. Magnificat anima mea dn̄z. Cōsensit signo: cū dixit. Et exultauit spūs meus ⁊c̄. gaudiū quidē qd̄ erat in corde exultauit. i. extra saltauit exterius in facie. Cōsensit verbo: cū subdit. Quia respexit humilitatē ancille sue. Et quādo dixit. Ecce ancilla dn̄i. ¶ Secūdo materiā ꝯuenientē subministrauit. Ipsā eim materiā ꝯuenientē ad ꝓductōem ꝓlis ministrauit. Iō dr̄ Hiere. xxxi. Nouū faciet dn̄s sup terram. mulier eniz circūdabit virū. Nō circūdat qd̄ est suuz ꝓprium: nō quod ē alienuz. virgo eniz puerū sola circūdedit. q2 christi caro tota sua propria fuit. Oīs eniz figura ꝑficit ex pluribus lineis q2 corpus alioꝝ pueroꝝ formatur ex cōmixtione vtriusq3 parentis. In virgine autem fuit circūdatio: q2 circularis forma tm̄ vna linea claudit. q2 corpus xp̄i formatū est ex sola carne virginis incorrupta. Illud ēt quod ē circūdatum: ex omni parte est clausuz. Sola igit virgo circūdat q2 in ꝯceptōe ⁊ partu virgo ꝑmansit. ¶ Tertio in vtero nouem mensibus ⁊ decimū attingens ip̄m fouit. ⁊ iō fuit virgo ⁊ vera mater. Locus. n. ꝯueniens ⁊ dispositus matricis operat ad bonitatez ꝓlis. quasi prebēs fomētū eidem. Beata igit virgo maria locū ꝯuenietez ⁊ nutrimētū ꝯueniēs ꝯceptōi fetus ꝓbuit. Et iō vera mater fuit. iō xp̄s dixit Sap̄. vij. Decē mēsibus coagulatus suz in sanguie. ¶ Quarto ip̄m sollicite educauit: ⁊ fuit studiosa mater. Nā ip̄m pānis inuoluit in presepio reclinauit ⁊ fascia cōstrinxit. ⁊ lacte pauit. Est autē lac sanguis scd̄o i opertbus coctus de mamillis trahēs albedinē ⁊ saporisitatem. Sanguis virginis bis igne spūs sci fuit excoctus. s. qn̄ ipsā i vtero scificauit. Et quādo eam supuenit. Et sic lac eius habuit albedinez: q2 fuit virgineum sapo

rositatez:q: fuit a spū sancto deputatuz: ⁊ vbertatē q: fuit de celo ministratū. iuxta illud. Sola virgo vbere lactabat de celo pleno. ¶ Tertio ponit persona spiritus sci qui ipsaz inebriauit. cū dr. Inebriasti eam. Qui quidē spūs scūs sm Jo. dama. Operatus ē ad christi icarnatōem. dando. s. matri sanctificatōis graciaz. semini diuinitatis potētiaz receptiuam: ⁊ virgini potētiaz generatiuā. tria namqz erant olim impassibilia. ☞ Unū ꝙ aliqua mater sine peccato ꝯciperet. iō spūs sanctus eā in vtero scificans: ⁊ p̄'eā postmodū veniēs sibi dedit scificatiōis grām vt sine peccato cōciperet ⁊ pareret. p̄s. Sanctificauit tabernaculū suuz altissimus. ☞ Scōm impossibile erat vt femina intra suū corpus deuz reciperet iō ⁊ spūs scūs sibi dedit verbi diuinitatis potentiā receptiuaz. Apoca. xij. Signuz magnuz apparuit in celo: mulier amicta sole. Tunc eniz sole amicta fuit qñ deū in vtero suo cōcepit. ☞ Tertium ipossibile erat vt virgo generaret: iō spiritus scūs ei dedit virtutē generatiuaz: q: virgo cōcepit. virgo peperit iō assimilat api. Eccle. xi. Breuis in volatilib⁹ ē apis: initiū dulcoris hz fructus illi⁹. ipa eīm fuit apis: q: virginate ornata. Q: sꝫ Ambro. Oēs apes virgines sunt. Fuit breuis quia humilitatez ꝓdita. Fuit volatilis: q: in celestibus eleuata. Fecit fructuz dulcoris: quia celesti ꝓle fecūdata. ¶ Quarto ponit persona filij qui ipam multipliciter locupletauit: dum ex ea carnem assumpsit: qđ notat cū dr. Multiplicasti locupletare eaz. Assumpsit aūt ipam carnez sine diuinitatis pollutiōe. sine diuinitatis mutatōe. cum virginitatis cōseruatōe: ⁊ cuz nostra saluatōe. ista quatuor tangit ecclesia dicens. Magnū hereditatis mysteriuz templū dei fact⁹ est vterus nesciens virū. Ecce q: recepit carnez cum virginitatis cōseruatōe. Nō est pollutus ex ea carnez assumēs. Ecce quia recedit sine diuinitatis pollutiōe. Mirabile mysteriū declarat hodie renouātur nature. Ecce q: recepit nostra saluātōe. Deus homo factus est. id qđ fuit permāsit ⁊ quod nō erat assumpsit. Ecce q: recepit sine sua diuinitatis mutatione. Assumpsit igit primo cuz mris cōseruatōe: q: ipsaz illibatam seruauit. Huius exempluz ponit Bernar. dicens. Sicut sine corruptōe sui sidus emittit radiuz: sic absqz sua lesione virgo protulit filiuz. Nec syderis radius sui minuit claritatez: nec virginis filius integritatez. Huius exempluz ponit Augu. in libro de fide ad Petruz dicens. Predicauit istuz visibilez solez radios suos per oēs feces spargere: ⁊ eos mūdos ⁊ sinceros seruare. Si ergo visibilia mūda visibilibus imundis cōiungi possunt ⁊ nō coinquinari quāto magis inuisibilis veritas totuz hominez sine sui cōtaminatione assumpsit ēt cuz nostra saluatōe. Naz sicut dicit Dama. Totuz me totus assūpsit vt mihi toti salutez gratificet. Uere totuz sicut habetur in tertio sentētiaꝝ. Cuz quadruplex sit status hois. s. ante peccatuz. sub peccato. sub gr̄a. ⁊ in gloria. Christus de primo assumpsit peccati imunitatē. De scđo penalitatē. De tertō gr̄e plenitudinē. De q̈rto nō posse peccare. Assūpsit sine sue diuinitatis mutatōe Huius exēplū ponit Augu. dicens. Non oportet verbū esse mutatū susceptōe hominis: sic nec mēbra veste induta mutātur q̄uis illa susceptio ineffabilr susceptum suscipiēti copulauerit.

Sermo.c. ¶ De eodem sermo. iij.

Egredietur virga de radice iesse. Et flos de radice ei⁹ ascendet. Et requiescet super eum spūs dn̄i ⁊c̄. Ysa. xi. Oliz terra nr̄e nature maledicta erat. q: tūc spinas ⁊ tribulos germinabat. Nunc autem ē benedicta: q: bn̄dictā virgā ꝓtulit. ⁊ bn̄dictuz florē ꝓduxit. Et iō de hoc ꝓphetizans Ysaias dicit. Egrediet virga de radice iesse ⁊c̄. In quib⁹ verbis ꝓpha tria scribit. ¶ Primo virgā egrediētē. i. de virgine nascentē. cū dr. Egrediet virga de radice ⁊c̄. Dicit aūt virgo virga triplici de cā. ☞ Prio q: fuit gracilis per humilitatez. Et quāuis gracilis fuit tamē plus q̄ septingentis annis post Ysaiaz fuit. Et quāuis fuit gracilis tamē maximū fructuz portauit: quem celū ⁊ terra capere n̄ possūt: q suffícit ad mūdi redē

ptionẽ ⁊ ad plenã angelorꝝ ⁊ hoīum re-
formatõez. Lz fuit gracilis: tñ totũ mun
dũ suo robore sustẽtauit. Nã in passione
xp̄i colũne mũdi. i. apl'i fuerũt concusse.
Ipsa aũt tanq̄ colũna imobilis stetit: ⁊
totus mũdus sup eã inixus fuit. ☞ Se-
cũdo dr̄ virga: q: fuit flexibilis p pietatẽ
Cant. iij. Que ẽ ista q̄ ascẽdit p desertuz
sicut virgula fumi ⁊c̄. Ip̄a. n. fuit virgu
la: q: flexibilis p pietatẽ. Et fumi: q: con
cremata p charitatẽ. Ex aromatib⁹ myr
rhe: q: fugat dyabolicã tẽtatõez. Et thu
ris: q: restrigit fluidas cogitatões. Pul-
ueris pigmẽtarij: q: delectat virtutes ⁊
ↄfortatões. ☞ Tertio dr̄ cẽ virga: q: ẽ vti
lis p officiorꝝ multiplicatõez. Usus eniz
virge aliqñ est ad dñij ostẽsionẽ siue ad
pcussionẽ. aliqñ ad regimẽ siue directio
nẽ. aliqñ ad sustẽtationẽ. Ad istud q̄dru
plex offiñ siue vsuz data est nobis virgo
maria. Uñ ipsa dicit Ecc̄. xxiiij. Ego ma
ter pulchre dilectõis ⁊c̄. Data q̄dẽ est no
bis tanq̄ mr̄ ad dñandũ. Uñ dicit: Ego
mr̄ ⁊c̄. ps. Uirgã v̄tutis tue emittet dñs
ex syon: dñare in medio inimicorꝝ tuorꝝ.
Data ẽ nobis ad defendẽdũ ⁊ pcutiẽdũ
scz demones q̄bus ip̄a ẽ valde terribilis
Jõ dicit mr̄ timoris. Numeri. xxvij. Con
surget virga de isrl': ⁊ pcutiet duces mo
ab. Data est nobis ad directõez. ideo dr̄:
Mater agnitiõis. Mich. vij. Pasce po-
pulũ tuũ in virga tua. Et põt cẽ verbuz
patris ad filiũ. Ac si dicat: Sicut pastor
dirigit gregẽ suũ p virgã suã: sic ⁊ tu pa
sce ⁊ dirige pp'lm tuũ p matrẽ tuã. Data
ẽ nobis ad sustẽtationẽ. iõ dr̄: Sãcte spei
p̄s. Uirga tua ⁊ bacculus ⁊c̄. Ipsa enim
est virga in q̄tũ demones pcutit: ⁊ baccu
lus in q̄tũ debiles sustẽtat ⁊ regit. ¶ Se
cũdo ꝓpheta describit florẽ ascẽdentez
cũ dr̄: Et flos de radice eius ascẽdet. Et
cũ deberet dici ↄueniẽtius v̄t videt̄: ascẽ
det de virga. dixit: ascẽdet de radice vt
ostẽdat hoc factũ esse p dei īfinitã chari-
tatẽ: q: iesse incẽdiũ iterp̄tat̄ vt oñdat
in xp̄o nature humane veritatẽ: q: inde
sũpta est caro floris. vñ traxit originẽ ca
ro radicis. ¶ Dicit̄ autẽ xp̄s flos ꝓpter
tres rõnes. ☞ Prio pp generatõez. Flos
nãq3 generat̄ a calore solis ⁊ īfusione ro
ris ⁊ sine aptõe arboris. Sic ad ↄceptõz

xp̄i calor spũs sancti se īfudit ⁊ ipsaz in-
carnationẽ fecit. Ros diuine grẽ supue-
nit: q virgini obũbrauit. nullã aptionez
ptulit: sz virgo ↄcepit. ☞ Scd̄o significa
tur xp̄s per florẽ quãtũ ad odorationez.
Hz eniz odorẽ patrẽ afficientẽ: ⁊ q̄tũ ad
hoc ẽ filis odori sacrificij. Gen. viij. Odo
ratus est dñs odorẽ suauitatis ⁊c̄. Odo-
rez demones expellẽtez. Et q̄tũ ad hoc
est filis odori myrrhe q̄ expellit vermes.
Eccle. xxiiij. Quasi myrrha electa dedi
suauitatẽ odoris. Odorẽ hoīem a putre
dine peccati ↄseruantez. Et q̄tũ ad hoc
est filis odori balsami. Ibidẽ: Quasi bal
samũ nõ mixtũ odor meus. Odorẽ nũq̄
deficientẽ. Flos q̄dẽ auulsus: attrit⁹ are
factus: odorẽ suũ nõ pdit. Sic ⁊ xp̄s fuit
auulsus in morte. Isa. liij. Quasi ciz ab-
scisus est de terra viuentiũ. Arefact⁹ in
cruce. p̄s. Aruit tanq̄ testa virtus mea.
Attritus in flagellatõe. Isa. liij. Attrit⁹
est pp scelera nr̄a. Et odorẽ suũ non pdi
dit: sed semp seruauit. Amb. Flos odorẽ
⁊ succisus seruat ⁊ ↄtractus accumulat
nec auulsus amittit. Ita dñus in pati-
bulo crucis nec ↄtrit⁹ emarcuit nec auul
sus euanuit. ⁊ lãcea punctiõis succisus
sole spaciosior fusi cruoris calore verna
uit. ☞ Tertio assimilat̄ xp̄s flori q̄tũ ad
flori varietatẽ. Nã assimilat̄ viole pp hu
militatẽ. Cant. ij. Ego flos cãpi. Uiola
nãq3 dr̄ flos cãpi: q: īter flores cãpi obti-
net p̄ncipatũ. vel ĩ ptibus vltramarinis
dr̄ nasci q̄dã flos q flos cãpi dr̄. qui hz sũ
pitẽ asperꝝ ⁊ q̄nq3 folia rubea. Et signifi
cat xp̄m q ptulit asperitatẽ crucis ⁊ q̄n-
q3 vulnera passionis. Assimilat̄ rose pp
nimiã charitatẽ: per quã ꝓ nobis se san
guie rubricauit. Ecc̄. l. Quasi flos rosarꝝ
in dieb⁹ verni. Assimilat̄ filio pp purita
tez. Cant. ij. Quasi liliũ ↄualliũ. ¶ Ter-
tio ꝓpheta ponit spũm requiescẽtez cum
dr̄: Requiescet sup eũ spũs dñi. In alijs ho
minib⁹ spũs nõ requiescit: q: habet ibi ali-
q̄d aut p modũ ↄtristãtis sicut peccatus
mortale ↄmissionis. Eph. iiij. Nolite cõ-
tristare spm̄ scm̄ dei. Aut p modũ extin-
guẽtis: sicut pctm̄ mortale omissiõis. i.
Thes. v. Spũm nolite extinguere. Aut p
modũ aduersantis sicut ẽ veniale ⁊ sen-
sualitas. Gal. ij. Caro cõcupiscit aduer-

sus spm̄ ⁊c̄. Aut p̄ modū molestantis vt tumultus sollicitudinū: ꝯtrarietas desideriorꝝ: ꝑturbatio passionū. In xp̄o aūt spūs scūs reqeuit pfecte: q̄ꝛ nihil i eo fuit q̄d spm̄ scm̄ ꝯtristaret: vt est pctm̄ cōmissionis. i. Pet. ij. Pctm̄ non fecit ⁊c̄. Nihil ꝙ extigueret vt est pctm̄ omissionis. Ysa. v. Quid est q̄d debui facere vinee mee ⁊ nō feci. Nihil q̄d aduersaret: q̄ꝛ sensualitas rōni in oībꝰ obediuit. Nihil q̄d molestaret: q̄ꝛ nullus tumultꝰ sollicitudinū: nulla ꝯtrarietas desideriorꝝ: nulla ꝑturbatio passionū in eo fuit. In hac. n. arca oīa erāt pacifica: Hinc est ꝙ coruus reqeuit i cadauere: q̄ꝛ dyabolus reqescit i pctōre. Job. xi. Sub vmbra dormit ⁊c̄. Colūba reqeuit in viridi arbore: q̄ꝛ spūs scūs reqescit in scōꝝ mēte q̄ sunt virides corā deo. Hiere. xvij. Erit foliuz eius viride: tn̄ in hac vita nō reqescit ꝑfecte. Idō colūba de viridi arbore ad arcā rediijt. arca vero reqeuit in mōte: q̄ꝛ xp̄s q̄ est arca sanctificatōis reqeuit in spūs sancti altitudīe ⁊ plenitudīe. Vn̄ ⁊ i euāgelio nazareorꝝ sic scriptū est. Factū ē cū ascēdisset dn̄s de aq̄: descendit fons oīs spūs ⁊ reqeuit sup eū ⁊ dixit ei. Expectabā te in oībus ꝓphetis vt venires ⁊ reqescerez in te. Tu es eīm reqes mea.

¶ Sermo. ci. ¶ De eodē die sermo. iiij.

Missus est gabriel angelus a deo i ciuitatē galilee. Luc. i. ⁊c̄. Oliz missus fuit dyabolus ad euā iferens prauam suggestionē: mēdacē assertionē ⁊ fallacē ꝓmissionē. Sed hodie mittit angelus ad virginē offerēs reuerēdā salutatōez cuz dixit: Aue grā plena. verā assertōez cuz dixit: Inuenisti eīz grāz apud dn̄m. Utilē ꝓmissionē cuz dixit: Ecce ꝯcipies. Quāuis autē deus olim miserit multas legatōes ⁊ ambasciatas per angelos suos ⁊ prophetas suos. Ista tamē fuit maior ⁊ dignior q̄ vnq̄ misit: q̄d patet ex quattuor. ¶ Magnus eīm est ille q̄ misit: ⁊ magnꝰ nuncius quē misit: magna ꝑsona ad quā misit: magna causa ꝓpter quā misit. ¶ Primo igit magnus est ille qui misit. quod notat cuz dr̄: A deo. i. a tota trinitate. Nā pater ibi posuit suā potentiaz: filius suā sapiam: spūs sanctus suaz gratiaz. Tria eīm oliz erāt īpossibilia. Unū ꝙ aliqua femina ītra suū vterū deū ꝯciperet. Idō pater posuit ibi suā potentiā: q̄ꝛ potētiā receptiuaz diuinitatis pater btē virgini marie dedit: vt ītra suū vterꝝ possit ꝯcipe deū. Unde angelus Luc. i. Hūc ꝯceptū p dei potētiaz ꝓbauit. Nō erit īpossibile apud deū oē verbū. Apocal. xij. Signū magnū appuit i celo. i. in ecclesia militante. mulier amicta sole. i. fulgida diuitate. ¶ Scdz īpossibile erat ꝙ virgo existēs virgo ꝯciperet: ideo filiꝰ posuit ibi suā sapiaz: q̄ꝛ saluo sigillo virginitatis sapiēter sciuit ītrare ⁊ sapienter exire. hec eīz est illa porta de qua dr̄ Ezech. xliiij. ꝙ oī hoī est clausa nisi soli p̄ncipi q̄ ītrat ⁊ exit per eā. ¶ Tertiū īpossibile erat ꝙ aliq̄ mater sine pctō filiū generaret. Ideo spūs scūs posuit ibi suā gratiā q̄ ipsaz virginē i vtero matris scificauit: ⁊ postmodū in ꝯceptu eā supuenit ⁊ eam purgauit atq̄ mundauit: ita ꝙ sine pctō ꝯcepit. Ideo dr̄: q̄d eīm nascet ex te scm̄ vocabit ⁊c̄. ¶ Scdo ipsa legatio fuit magna: q̄ꝛ. s. magnꝰ nūcius quē misit. q̄d notat cū dr̄: Missus ē āgelus gabriel. Eius aūt magnitudo appet ex tribꝰ magnis officijs que in curia dei hz. ¶ Unū est assistētia apud deuz. Luce. i. Ego eīm sum gabriel angelus q̄ assisto semp ante deū. ¶ Scdm est victoriā ꝑliorꝝ. vn̄ dicit glosa sup Dan. viij. Gabriel ꝑlijs prepositus est: ideo gabriel fortitudo dei īterpretat. ¶ Tertiū ē reuelatio secretorꝝ. Dan. viij. Gabriel fac ītelligere istā visionem. Ecce q̄ magna officia. Magnū eīz est secreta reuelare: maius victoriā in prelijs tribuere: maximū ante deū semper assistere. Et sicut videmus ꝙ papa hz tres differētias nunciorꝝ siue legatorꝝ: quorū quosdā mittit ad negocia magna: ⁊ isti dicunt nūcij. quosdā ad negocia maiora: isti dicunt legati nō ex latere. quosdā ad negocia maxia: ⁊ isti dicunt legati ex latere. Sic deus quosdā mittit ad negocia magna: vt angelos. quosdā ad negocia maiora: vt archāgelos. quosdā ad negocia maxima: vt. s. illos de suprema hierarchia q̄ semper deo assistunt. Et ideo de illis legatis de latere q̄ sunt istius su-

preme hierarchie. q̃daz angeluz gabriel
affirmat fuisse. vñ dicit Greg. Ad mariã
sũmũ angelũ mitti debuit qui sũmũ om
niũ nũciauit. ¶ Tertio hec legatio fuit
magna: q: magna psona fuit ad quã fu-
it missus. qd̄ notatur cũ di: Ad virginẽ de-
sponsatã viro ioseph. De qua duo dicũtur
scz ꝙ fuit ⁊ virgo ⁊ desponsata. Ideo vi
dẽdũ ẽ quare xp̃s nasci voluit de virgĩe
⁊ quare de dſpõsata. De virgĩe q̃dẽ dñs
nasci voluit ꝫm Ansel. vt opa sua pficẽt
⁊ ꝯpleret. Quattuor aũt modis de⁹ ho-
minẽ facẽ põt. s. sine hoie ⁊ femina: sicut
fecit adã. De homie sine femia sicut fecit
p̃mã matrẽ euã. De hoie ⁊ de femina: si-
cut fecit nos. Et iõ vt opa dei eẽnt perfe
cta: q̃rtũ modũ faciẽdi hoiem addidit ⁊
filiũ suũ de femia sine hoie nasci voluit.
vt habetur Deut. xxxij. Dei pfecta sũt opa
De despõsata nasci voluit dñs iesus xp̃s
vt in quolibet statu salutẽ eẽ osñderet. s. i
statu virgiali: mrimoniali ⁊ viduali. iõ
ipsa btã maria fuit virgo icorrupta ⁊ de
spõsata: ⁊ post mortẽ ioseph vidua dere
licta. ¶ Quarto ista legatio fuit magna
q: magna cã ppter quã misit. Cõmisit. n.
ipse deus angelo q̃ttuor legatões. ¶ Pri
ma vt ipsaz btaz virginẽ salutaret. qd̄ fe
cit qñ dixit. Aue grã plena. Bern. Indu
cit nos ad salutatõz marie gabrielis exẽ
plũ: Ioãnis tripudiũ ⁊ resalutatõis lu-
crũ. ¶ Scd̄a legatio quã ꝯmisit deus an
gelo est: vt salutatã ꝯfortaret. Cũ eiz vir-
go salutatõez audiuisset turbata ẽ in ser
mone angeli. Btã ergo virgo maria tur
bata fuit: nõ turbatõe ĩpatiẽtie sed vere-
cundie: pauoris ⁊ admiratõis. Angelus
aũt in specie iuuenis speciosi ad eã itra-
uit in cubile. iõ fuit multũ turbata ⁊ pa
uefacta. Unde cãtatur: Et expauescẽs vir-
go de lumie. Nouã ⁊ isolitã salutationẽ
angelus bte virgini fecerat. iõ fuit scd̄o
turbata. i. admirata. iõ angelus btaz vir
ginẽ sic verecũdatã: sic pauefactã: sic ad
miratã ꝯfortauit dicens. Ne timeas ma-
ria. Propriũ eniz boni angeli est terrere
in p̃ncipio: ꝯfortare i medio ⁊ letificare
in fine. Mali autẽ angeli qui se transfor
mant in angelos lucis: in p̃ncipio q̃dez
terrent multũ: ⁊ in medio magis: ⁊ in fi-
ne maxime terrẽt. ¶ Tertia legatio que

cõmissa fuit angelo ex parte dei ad bea-
taz virginẽ est: vt ꝯfortatã magnũ filiuz
generaturã nũciaret cũ dixit: Ecce ꝯcipi
es ⁊ paries filiũ ⁊c. hic erit magnus ⁊c.
Ubi oñdit ip̃m eẽ magnũ ex origie cũ di
xit: Filius altissimi vocabitur. Ex potenti
dñatõe cũ ait: Dabit illi dñs deus sedez
dauid p̃ris eius. Ex nobili subditorũ pos
sessiõe cũ dic: Et regnabit i domo iacob
in eternũ. Nõ dixit i domo esau: q: nõ re
gnat in malis sz i bonis. Et ex eterna du
ratõe cũ dixit: Et regni ei⁹ nõ erit finis.
¶ Quarto: q: ipsaz generãtẽ virginitatem
seruaturã p̃mitteret. Quesiuit. n. maria
dicẽs: Quomodo fiet istud qm̃ viruz nõ
cognosco. Ac si dicat: Cũ tres sunt modi
generãdi filiũ. s. spũalr: naturalr ⁊ sup-
substantialr. Si itelligas ꝙ generabo
ip̃z spũalr: magnũ q̃dẽ erit: sed tamẽ ad
me nihil ptinebit. Si aũt itelligas ꝙ na
turalr. s. ꝙ volũtas dei sit: vt de sponso
meo ioseph naturali more generẽ. Ma-
ius q̃dẽ erit. Gaudebo. n. de tã nobili p
le: sed nõ gaudebo de perdita virginitate.
Si aũt itelligas ꝙ supsubstantialr ⁊ mi
raculose: hoc q̃dẽ maximuz erit. Gaude-
bo eim de tã nobili ple ⁊ conseruato pu
dore. Et tũc ãgelus ei exposuit ꝙ tertio
mõ ꝯcipet. s. supsubstãtialr dicẽs: Spũs
sanct⁹ supueniet in te: ⁊ virtus altissimi
obũbrabit tibi. Et ꝯueniẽter dicit: Obũ
brabit tibi. Deus. n. lux est iaccessibilis.
i. Thim. vi. Lucem hitat iaccessibilẽ: est
ignis iextiguibilis. Heb. xij. Deus noster
ignis ꝯsumẽs ẽ ⁊ dulcedo ieffabilis. Ec
cle. xxiiij. Spũs meus super mel dulcis.
Uirgo igitur habẽdo deuz i suo vtero ha
buit lucẽ iaccessibilẽ: ignẽ iextinguibilẽ
⁊ dulcedinẽ ieffabilẽ. Sed si oculus ad
visuz solis reuerberatur. si caro modicum
carbonis tactũ nõ patitur. si ex imensitate
gaudij qs moritur. quomodo virgo beata
q̃ pura creatura erat: potuit respicere in
lucẽ tam ĩfinite claritatis pati tantuz ca
minũ diuitatis. sustinere dulcedinẽ tam
ĩfinite iocũditatis. Proculdubio nõ po
tuisset nisi virtus altissimi obumbrasset.
Lux eim iaccessibilis se sibi obũbrauit:
qñ teste. i. terrene carni se vniuit. Et sic
lucẽ i testa tãq̃ i lucerna videre potuit.
Ignis q̃dez iextinguibilis ⁊ diuinus se

sibi obūbrauit: qꝛ inter se ⁊ aiam virgis
corpus assumptū mediū posuit. ⁊ sic ca/
lorē sustinere potuit. Dulcedo ieffabilis
se sibi obūbrauit: qꝛ tantā dulcedinē car
ne velauit: sicut hō hñs in ore aliqd dul
cissimū: tātā dulcedinē temperat: qꝛ aliq̃
extriseco ipsaȝ velat. bñ ergo dī virtꝰ al/
tissimi obūbrabit tibi. dum ⁊ lux teste se
vniuit ⁊ ignis mediū iterposuit: ⁊ dulce
do ieffabilis se velauit. Tūc maria sic sa
lutata: sic ꝯfortata: sic de magnifica ꝑle
letificata: sic ꝺ pudore certificata ait: Ec
ce ancilla dñi ⁊c̄. Nō ē credēdū ꝙ ista sic
leuiꝭ ꝑtulerit: sȝ ꝙ ipsa i terra genua fle
xit. terrā osculata ē: oculos ad celū leua
uit: manꝰ ⁊ brachia i celū extēdit. ⁊ sic cū
magno gaudio dixit: Ecce ācilla dñi ⁊c̄.

¶ Sermo.cij. ¶ De eodē Sermo.v.

AVe gratia plena
dñs ⁊c̄. Nullus sufficienter
laudare ⁊ salutare pōt illaȝ
quā salutauit angelus dicens: Aue grā
plena. quā scificauit pater altissimꝰ. ps.
Scificauit tabernaculū suū altissimus.
quā reuereꝭ dei filꝰ. Luc.ij. Erat subdi
tus illis: cui se ꝯmisit spūs scūs. Luc.i.
Spūs scūs supueniet in te. quā totꝰ bea
tificat ⁊ admiraꝭ mūdus. Ibidem: Ecce
eiȝ ex hoc bꝛaȝ me dicēt oēs generatōes
Quāuis aūt digni nō sumꝰ: tñ eā saluta
re debemꝰ: ⁊ ꝑpter debitū ⁊ ꝑpter exem
plū: ⁊ ꝑpter fructū. ¶ Debitū qdē est: qꝛ
salutatio debeꝭ amicis: beneficis ⁊ dñis.
Et ipsa est amica nr̄a. Canꝭ.ij. Surge ꝑ
pera amica mea. Ecc̄.xxiiij. Ego mr̄ pul
chre dilectōis. i. q̄ pulchre diligo ⁊ pul/
chre amari volo. Est ⁊ bñficia nr̄a. Sap̄.
vij. Venerūt mihi oīa bona pariter cū il
la. Et dña nr̄a. Eccl̄.xxiiij. In oi pplo ⁊
in oi gēte primatū tenui ⁊c̄. Ipsa enim
dñaꝭ in celo. iō dicit: In oi pplo. s. ange
loꝝ. In mundo. iō subdit: Et in oi gente
pmatū tenui. In iferno. iō subdit: Oium
excellentiū ⁊ sublimiū colla ꝑpria virtu
te calcaui. Quia ergo est amica nr̄a de/
bemus eā salutare deuote. Et ille deuo/
te salutat: q salutat eā cū sincera itentōe:
cū cordis attentōe ⁊ cum fidei deuotōe.
Quia igiꝭ bñficia nr̄a est: debet salutari
frequēter. Ysa.xxiij. Sume cytharā. i. sa
lutatōeȝ angelicā: ⁊ circuiꝭ ciuitateȝ. i.
beatā virginē in qua est vnitas ciuiuȝ. i.
cogitatōuȝ in ipm deū vnitarū. Deinde
subdit: Bene cane: frequētia canticū: vt
memoria tui sit. Qꝛ est dña nr̄a dȝ salu/
tari humilr̄. s. cū genuflexiōe. Nō est ma
gnū si hō ad salutatōeȝ illam genua po/
nat in terrā. ad cuius ꝑlatōeȝ rex reguȝ
descēdit i terrā. nō est mirū neqȝ magnū
si se humiliat vermiculus: cū ad illā sa/
lutatōeȝ altissimus factꝰ est paruus. nō
est magnū si homo genua in terrā figat:
qñ reginā celi ⁊ terre salutat. ¶ Scđo de
bemus eā salutare ꝑpter exēplū. Habe/
mus eiȝ exēplū ab angelo: q eā salutauit
in thalamo. A Ioāne q eaȝ salutauit in
vtero. A filio qui eā salutauit in celo. iij.
Reg.ij. Surrexit rex i occursuȝ matris:
adorauitqȝ eā. i. salutauit. ideo debemꝰ
erubescere eā. s. nō salutare postq̄ tales
eam salutāt. Eccl̄.xli. Erubesce a salutā
tibus de silētio. ¶ Tertio debemus eaȝ
salutare ꝑpter fructū. Ipsa eniȝ salutan
tem resalutat. Eccl̄.xxiiij. Obuiabit illi
quasi mater honorificata. Obuiamꝰ eim
sibi oratōibus deuotis. Obuiat ipsa no/
bis auxilijs oportunis: dādo nobis. s. pa
neȝ gratie. Vñ subdiꝭ: Cibauit euȝ pane
vite ⁊ itellectus: virtutē pseuerātie. Vñ
subdiꝭ: Et firmabiꝭ in illo ⁊ non flecteꝭ.
Et exaltatōeȝ glorie. Vñ sequiꝭ: Et exal/
tauit illū apud proximos suos. Vel pōt
dici ꝙ hec salutatio est dicēda: qꝛ virgi/
ni multū placet: ⁊ dyabolo multū displi
cet: hoībus multū ꝑdest. ¶ Placet qdē
virgini quādo audit salutatōeȝ quā sibi
detulit fidelis paranymphus: que sibi
gaudiū maximū fuit. Unde dixit: Exul/
tauit spūs meus ⁊c̄. Qñ audit celestem
cantionē quā sibi detulit ioculator deuo
tus. que cātatio tāte suauitatis fuit ꝙ ꝑ
uocauit ad cātādū ⁊ ipsaȝ cū dixit: Ma
gnificat anima mea dñȝ. Et angelos qñ
dixerūt: Gloria in excelsis deo. Et totum
mundū. ps. Letenꝭ celi ⁊ exultet terra.
Qñ audit epistolā quā sibi detulit fide/
lis nūcius: in qua ꝯtinebaꝭ prosperitas
amicoꝝ: redemptio captiuoꝝ: ⁊ victoria
hostiū. Prouerb.xv. Aq̄ frigida aie sitiē
ti ⁊c̄. Ista aūt epistola ꝭm Ber. fuit in ꝯsi
storio diuinitatis seu trinitatis dictata:

digito dei descripta: ꝛ vni de fortissimis palatij ad deferēdū delegata. Qñ audit legationē quaȝ sibi detulit solēnis legatus. p quaȝ sibi ānūciabat ꝙ in reginam erat assumēda. Bernar. Egredit Gabriel de rege ad reginā. de impatore ad impatricē. ꝛ eo forte alacrius vt: s. cuȝ angeli prius regē haberēt habituri eēnt ꝛ reginam. ¶ Scđo diabolū multū displicet. Displicet eīm sibi illa salutatio: q sibi ē ad dissecationē. Cū enim sit iuidus dissecat: vidēs ꝙ p illaȝ salutatōeȝ hō acquirit salutē. Displicet sibi illa cātatio: quia ē sibi ad molestationē. Cū. n. sit in luctu molestat quādo eā audit. Ecc. xxij. Musica i luctu iportuna narratō. Displicet sibi illa epl'a: q ē sibi ad cōturbatōeȝ. Cū eīm sit tyrānus displicet sibi ꝙ per illaȝ amisit captiuos. Ysa. xlij. Educēs de cōsolatōe vinctū ꝛc. Displicet sibi illa legatio: q ē sibi ad idignatōeȝ. Cum eīm sit superbus idignat ꝙ a muliere sit vict⁹. Judith. ix. Erit eīm memoriale dn̄o ꝙ manus femine deiecerit eum. Nec mirū si tm̄ sibi displicet illa salutatio illa cātō illa epl'a: illa legatō: q per illam fuit territus. Cant. vi. Terribilis vt castrorum acies ordiata. Fuit cōfusus. Judith. xvi. Tradidit eū i manus femine: ꝛ cōfudit eū. Fuit cōtritus. Gen. iij. Ipsa conteret caput tuū. Fuit mortuus. Judic. iiij. Inter pedes iael. i. virgis defecit: ꝛ mortuus ē. Sysara. i. diabolus. Et iō cū illam salutatōem audit: timet ac si audiret tonitruum quo rotet ꝛ terreat. ps. Vox tonitrui tui deus i rota. Ac si videret clauaȝ qua pcutiat. Nume. xxiiij. Cōsurget virga de israel ꝛc. Ac si videret gladiuȝ quo iuguletur. Judith. xiij. Amputauit iudith pugione caput holoferni. Ac si videret clauū ꝛ malleū quo excerebraret. Judic. v. Sinistrā manū misit ad clauū ꝛ dexterā ad fabroꝝ malleos. Tpa sysare. i. diaboli valde pforās. Nō solū auteȝ displicet sibi illa salutatio: sed ēt oīa verba que sunt i ea. Displicet eīm sibi Aue i. sine ve. cū ipe eternū ve pcurauerit. Cūqȝ audit noīare mariā. cū ipa eū cōtriuerit. Cūqȝ audit grā plena. cū ipe primos pentes grā euacuauerit. Cū audit dominus tecū: cū serpēs sit ꝛ fuerit. Cūqȝ audit bn̄dicta tu i mulieribus: cū ipe maledictionē iduxerit. Cum audit bn̄dict⁹ fructus vētris: cū per suā suggestionem fructus mulieris fuerat maledict⁹. Tertio hec salutatio hoi multū pdest. Hō. n. aliqñ ē imundus p culpā. tenebrosus p ignorantiam. vacuus p priuationē grē. solus derelictus a diuina ptectōe. maledictus maledictōe pene eterne. ꝛ famelicus a celesti refectōe. Sed qui ē imūdus ad tam sanctā accedat que ē sine ve culpe: ideo dr̄ Aue. Qui ē tenebrosus accedat ad tā illuminatā: iō dr̄: Maria que iterpretat illuminata. Qui ē grā vacuus accedat ad taȝ repletā: iō dr̄: Grā plena. Qui ē solitarius ad tā satiataȝ accedat iō dr̄: Dn̄s tecū. Qui ē maledictus accedat ad tā bn̄dictā: iō dr̄: Bn̄dicta tu i mulieribus. Qui ē celesti bn̄dictōe ꝛ refectōne priuatus accedat ad ipam tali fructu in imensum dotatā: iō dr̄: Et bn̄dict⁹ fructus ventris tui.

¶ Sermo. ciij. ¶ De eodem. Sermo sextus.

AVe maria gratia plena dn̄s tecū. Solēt mulieres sex grās affectare tpalit quas beata Maria virgo habuit spūalr que in angelica salutatōe optant. ¶ Primo nāqȝ habuit pulchritudinē: cuȝ dr̄: Aue. i. sine ve: peccati. Fuit eīm tam pulchra ꝙ fuit sine macula. Cant. iiij. Tota pulchra es amica mea ꝛ macula nō ē in te. Ipsa eīm fuit pulchra: q sine peccato originali. Tota pulchra: q sine peccato mortali. Et sine macula: q sine peccato veniali. Et nō tantū fuit pulchra: sed habuit pulcherrima ornamēta. De qb⁹ dr̄ in ps. Ois glīa eius filie regis ab it⁹ i fimbrijs aureis. Habuit eīm vestimentuȝ variatū per virtutū diuersitatē: iō dicit: Circūamicta varietate. Interius iformatum p sincerā intētioneȝ: iō dr̄: Ois glīa eius filie regis ab it⁹. Exteri⁹ auro feratū isertū p charitateȝ: iō dr̄: In fimbrijs aureis. Eius eīm charitas ꝛ vsqȝ i fineȝ pseuerauit. ꝛ vsqȝ ad pauperes se extendit: q sunt quasi fimbrie i vestimento ecclesie. ¶ Secūdo excellētiaȝ ꝛ nobilitatem habuit. cum dic Maria que iterpre

tat dn̄a. Est aūt triplex nobilitas. Pria
est origis:que causat ex carnis ꝓpagatō
ne. Scd̄a moꝝ:que causat ex moꝝ cōpo
sitione. Tertia virtus:que causat ex vir/
tutum possessiōe. Istaȝ triplicē nobilita
tem ip̄a habuit. De qua dr̄ in p̄s. Astitit
regina a dextris tuis:ecce nobilitas ori
gis. In vestitu deaurato. s. cū corpe moꝝ
honestate p̄claro. ecce nobilitas moris.
Circūdata varietate. i. virtutū multipli
citate:ecce nobilitas virtutis. ¶ Tertio
habuit diuitiarū plenitudinē: cum dr̄.
Grā plena. Habet aūt deus quadruplicē
mensurā grē. s. cōfertā: bonā coagitataȝ:
⁊ supeffluentē. vt habet Luc. vi. Bōa mē
sura ē mensura sufficiētie quaȝ hn̄t oēs
scti ad sui iustificatōez. Cōferta ē mēsura
abūdantie quaȝ habuerūt apl'i ad suaȝ
cōuersatōez ⁊ alioꝝ saluatōez. Coagita/
ta ē excellētie quā habuerūt i vtero san
ctificati. Supeffluēs est mensura affluē/
tie que fuit i xp̄o. Oēs aūt has quattuor
mēsuras grē virgo Maria habuisse vr̄.
Unde ip̄a ait. Eccl. xxiiij. In me oīs grā
vite:quo ad grām iustificantē. Et verita
tis:quo ad grām alios cōuertentē ⁊ salu
tantem. Et virtutis: quo ad grām ꝯfir/
mantem. Et a generatōibus nr̄is adim/
plemini: quo ad grām supeffluentem.
¶ Quarto habuit spōsum amabilē:cuȝ
dr̄: Dn̄s tecū. Circa qd̄ notandū ꝙ qua/
druplex ē vnitas: ¶ Pria ē carnalis q̄ ē
iter sponsum ⁊ sponsam. ¶ Secūda ē na
turalis:que est iter patrē ⁊ filiū. ¶ Ter/
tia ē socialis:que est iter amicū ⁊ amicū
¶ Quarta est sp̄ūalis que est iter deum
⁊ aiam. Ista quadruplici vnitate domi/
nus erat secū. ¶ Prio vnitate carnali q̄
est iter sponsuȝ ⁊ spōsam. Christus enim
cū ea mr̄imoniū cōtraxit: ⁊ eaȝ i spōsam
accepit. Osee. ij. Spōsabo te mihi i fide.
p̄s. Ip̄e tāquaȝ sponsus ꝓcedēs de thala
mo suo. Sponsatam valde amauit. He/
ster. ij. Adamauit eā rex super oēs mulie
res. Adamataȝ sibi cōiunxit ⁊ vna caro
facta fuit: qr̄ caro xp̄i erat caro virginis.
Gen̄. ij. Erūt duo i carne vna. ¶ Secūdo
fuit cuȝ ea vnitate naturali:que est iter
mr̄em ⁊ filiū: Ex qua vnitate fiebat ꝙ ip
sa diligebat filiū tāquaȝ rem suā. ij. Reg.
i. Sicut mater vnicū filium diligit: ita te
diligebaȝ. Et filius honorat matrē tāq̄
causam suā honorādo ip̄am in vita: quia
sibi subditus fuit. In morte: qr̄ ad ip̄am
venit. Et post mortē: qr̄ ip̄am ad dexteraȝ
suaȝ collocauit. Et ip̄i ābo sibi mutuo cō
patiebant: tāquaȝ hn̄tes aiam suā. Luc.
ij. Tuā ip̄ius aiaȝ ptransibit gladius. ¶ Ter
tio fuit secū vnitate sociali: que ē inter
amicū ⁊ amicū. Ip̄i eiȝ diligebāt se mu/
tuo. Cant. vij. Ego dilecto meo: ⁊ cōuer/
sio eius ad me. Ip̄i idē velle ⁊ ideȝ nolle
habebāt. Cant. ij. Dilectus meus mihi: ⁊
ego illi. Immo eis ⁊ i eis cor vnuȝ ⁊ aīa
vna erat. Si eīn de credentibus dicitur
Act. iiij. Erat eīm eis cor vnum ⁊ anima
vna. multo excellētius ista vnitas i filio
⁊ mr̄e erat. ¶ Quarto fuit cuȝ ea vnita/
te sp̄ūali: que ē iter deū ⁊ aiam. Adeo q̄/
dem fuit secū vnita p amorē ꝙ tota fuit i
amorē cōuersa: iō dr̄: Apocal. xij. Muli/
er amicta sole: ꝙ tota ex amore facta est
lāguida. Cant. ij. Fulcite me floribus. sti/
pate a me malis: qr̄ amore lāgueo. ꝙ tota
fuit amore liquefacta. Cant. v. Aīa mea
liquefacta ē ꝙ tota fuit amore xp̄i vul/
nerata. Un̄ ait sponsa. Cant. ij. Uulne/
rata charitate ego sum. ¶ Quinto hn̄it
famā celebrē: cuȝ dr̄: Bn̄dicta tu i mulie/
ribus. Ip̄a eīm fuit famosa deo p humi
litatē. angelis p virginitatē. hominibus p
fecūditatē. De his tribus dr̄ Judith: xv.
Tu glīa hierusalē. i. dei: i quo ē visio nr̄e
pacis. Tu letitia israel. i. āgeloꝝ: q̄ sem
per respiciūt faciē patris. Tu honorifi/
centia ppl'i nr̄i. i. totius generis humani
Et sequit: Quia fecisti viril'r deuȝ. s. per
tuaȝ humilitateȝ ad terrā trahēdo. Et
cōfortatū ē cor tuū: per tuaȝ fecūditateȝ
humano generi saluteȝ inueniēdo. Et ꝙ
castitateȝ amaueris: virginitatē cū ange
lis cōseruando. Propter hanc famā ce/
lebreȝ ip̄a dicit. Beatā me dicent oēs ge
nerationes. Quia ⁊ cōiugate ꝓpter ꝓlē
quaȝ habuit: ⁊ vidue ꝓpter cōtinētiam
quam seruauit. ⁊ virgines ꝓpter inte/
gritateȝ mētis ⁊ etiaȝ corporis quā cu/
stodiuit. ¶ Sexto habuit ꝓlem nobileȝ.
cuȝ dicit. Et benedictus fructus vētris
tui. Ista est illa benedictio de qua dicit
Gen̄. xxvij. Det tibi deus de rore celi ⁊ d̄
pinguedine terre abundātiaȝ vini fru/

menti ⁊ olei. De quo etiaȝ fructu dicit i
ps. A fructu fruméti vini ⁊ olei sui mul,
tiplicati sunt. In isto fructu fuerūt tres
substantie.s.caro que significat per fru,
ctum:que fuit mortua in passione. pul,
lulauit in resurrectōe.⁊ multū fructum
attulit i ascēsione ⁊ spūs sancti missione
Joā.xij. Nisi granū frumenti cadens in
terraȝ mortuū fuerit ⁊c. Per oleū signi,
ficat eius aia:que oleo sancti spūs fuit
plena. Ysa.l. Unxit te deus deus tuus
⁊c. Per ipm vinū quod letificat cor ho,
minis significat ipa diuinitas que ē leti
tia sanctorū. Est igit iste fructus benedi
ctus.⁊ quantū ad carneȝ que pro nobis
passa fuit ⁊ resurrexit.⁊ quātuȝ ad aiaȝ
que spū sancto plena de sua plenitudi,
ne nobis effudit.⁊ quātū ad diuitatem
in qua nostra letitia ⁊ beatitudo consi,
stit ⁊c.

¶ Sermo.ciiij. ¶ De eodem die. Ser,
mo septimus.

Ave maria gratia
plena ⁊c. Ista salutatiōe an,
gelica ponunt sex cause qua,
re debȝ aliqua dña salutari que pñt ple
ne i dña nra virgie Maria gliosa inue,
niri. ¶ Salutanda ē quideȝ dña nra tā
formosa:qd notatur cū dr: Aue.i.sine ve
peccati. Nulla eim peccati macula in ea
fuit:⁊ iō fuit plene formosa ⁊ pulchra ex
titit. Ut vero eius pulchritudinē meliꝰ
videamus notādū qꝫ ē quintuplex pul,
chritudo. ¶ Prima ē spūalis:que consi,
stit in decore virtutū. De qua dr Threñ.
iiij. Saphiro pulchriores. Istā pulchri,
tudinē ipsa habuit. De qua dr i.ps. Spe
cie tua ⁊ pulchritudie tua ⁊c: Oēs.n.vir
tutes ipa possedit. Eccl.xliiij. In me om
nis grā vite ⁊ virtutis ⁊c. ¶ Secūda est
pulchritudo moralis que cōsistit i ꝯpo,
sitione moruȝ. De qua dr Sap.iiij. O qꝫ
pulchra ē casta generatō cuȝ claritate.i.
cum moꝝ honestate. Istaȝ pulchritudi,
nem ipa habuit. De qua dr Cant. vij. qꝫ
pulchri sunt gressus tui: i calciamentis
filia pricipis. Gressus vero aie sunt virtu
tes eius:⁊ calciaméta gressuuȝ aie sunt
opa virtutū eius. De pulchritudie aūt
moꝝ eius ait Ambro.i lib.de virgibus.
Nihil i Maria toruū in oculis. nihil in
verbis pcax. nihil i actu verecūdiū. nō
gestus fractior. non icessus solutior. non
vox petulantior. ¶ Tertia ē pulchritu,
do celestis. De qua pulchritudie ait Ysa
ia.xxxij. Sedebit populus i pulchritudi
ne pacis. Istaȝ eiȝ pulchritudinē ipa pos
sidet:qr pre ceteris sctis i glia magis ful
get.s.vt non solū mūduȝ sed etiaȝ illu,
minat paradisum. Bernard. Marie pre
sentia totus illustrabit orbis:adeo vt ip
sa iaȝ celestis patria solito clarius ruti,
let virginee lampadis irradiata fulgo,
re. ¶ Quarta est pulchritudo angelica.
De qua pulchritudie dr Ezech.xxxi. De
lignū paradisi non ē assimilatū ei ⁊ pul
chritudini eius. Istaȝ pulchritudinē ha
buit ipa beata virgo:iquātuȝ virgitateȝ
illibataȝ seruauit. Maior tñ fuit puri,
tas beate virgis qꝫ angeloꝝ. Fuit eiȝ in,
fra puritateȝ diuaȝ puritas beate virgi,
nis:sed supra puritateȝ angelicaȝ ⁊ hu,
manaȝ. Ansel.sic ait. Decebat vt beata
virgo niteret ea puritate qua maior sub
deo nequit itelligi. qͣ etiaȝ omnē puri,
tatem angelicā ⁊ humanaȝ trāscēderet.
¶ Quinta ē ipa pulchritudo diua. De
qua dr Hiere.xxxi. Benedicat tibi domi
nus pulchritudo iusticie. Istā pulchritu
dinem ēt beata virgo habuit:in cuiꝰ vte
ro ipa diua pulchritudo nouē mēsibus
habitauit. De quo dr i ps. Concupiscet
rex decoreȝ tuū. Hyeronymꝰ. Si mariaȝ
diligēter aspicias nihil ē virtutis. nihil
speciositas. nihil candoris. nihil meriti.
nihil glie. nihil gaudij. nihil salutis: qd
ex ipa nō resplendeat. ¶ Secūdo saluta
da ē dña taȝ luminosa:qd notat cuȝ dr
Maria que iterptat illumiatrix. De ip,
sius auteȝ illumiositate dr Apocal.xij.
Mulier amicta sole ⁊ luna sub pedibꝰ
eius. Ex qbus verbis iam dictis habet
qꝫ ipa beata virgo est illumiata a supio,
ri:cuȝ dr: In capite eius corona duode,
cim stellarū.i.nouē ordinū angeloruȝ.⁊
triuȝ hoium scȝ martyrū cōfessoꝝ ⁊ vgi,
num. Et illumiata ab iferiori:cum dr:
Luna sub pedibus eius. Habet ēt eccle,
siaȝ militantē sub ptectōe: ⁊ triūphan,
tem sub sua dñatōe. Est etiā illuminata
ab exteriori:cum dr: Amicta sole: idest

fulgida cõuersatõe. Illumiata ab interiori: Ideo dicit: In vtero habẽs. Habuit enim nouẽ mẽsibus in suo vtero diuinum splendorẽ: Illuminata a dextris: q2 in pſperitate habuit sapientiaz. Et a sinistris: q2 in aduersis habuit patiẽtiã. Ideo dicit ꝙ date sunt sibi due ale per quas volauit in desertũ.i.in celũ. De cuius etiaz luminositate d2 Cant.vi. Que est ista que pgredit velut aurora cõsurgẽs pulchra vt luna. electa vt sol. terribilis vt castrorũ acies ordinata. In die nihil pulchrius sole. in nocte nihil pulchrius luna. In cõfinio diei ⁊ noctis nihil pulchrius aurora. in certamine nihil pulchrius castrorũ acies ordinata. Ipa igit peccatores purgat a tenebris lumie gratie sue: ideo assimilat aurore. Errantes dirigit luce sue sapientie: ideo assimilatur lune. Ac frigidos accẽdit calore charitatis sue: ideo assimilat soli. Demones terret fulgore maiestatis sue: ideo assimilat castrorũ aciei ordinate. ¶ Tertio salutãda ẽ domia taz gratiosa: cũ dicitur: Gratia plena. Magnuz ẽ habere potẽtiaz receptiuaz gratie quaz habent mali quãdiu sunt in via. Sed ea carent dãnati in pena: qui vlterius nõ possunt redire ad gr̃az. Lu.xvi. Inter nos ⁊ vos chaos magnuz firmatũ est. Maius ẽ habere guttaz gratie quã habẽt boni: qui tantũ sunt impfecti. Qui biberit de fluuio paradisi: cuius gutta maior ẽ oceano restat vt in eo sitis mũdi penitus sit extincta. Maximũ est habere calicẽ vel plenitudinẽ gratie quaz habẽt viri pfecti: qui quodãmodo dei amore sũt ebrij ps. Calix meus inebrians ꝙ̃ preclarus ẽ. Quã maximũ est eẽ in fonte gr̃e in quo sunt beati. De quo fõte dicit in ps. Quoniã apud te est fons vite ⁊c̃. quã felix ergo ẽ virgo maria que nõ tantũ potẽtiaz receptiuaz gratie. nõ tantũ guttã gratie nõ tantũ calicez ⁊ plenitudinẽ gratie: sz etiaz fontez ⁊ flumẽ habuit oiuz gratiarum. Bernard. Vehemẽtia desiderij feruore dilectiõis puritate oratõis fontem attingit pietatis vt hauriret super angelos quaz refundat homibus aquaz viuam. ¶ Quarto salutãda est domia taz gloriosa: cuz dicit: Domin⁹ tecũ. Fuit gdem secũ dñs pater: qui fecit eã tam potentem. Eccle.xxiiij. In hierusalẽ potestas mea. Domin⁹ filius qui fecit eã tam sapientẽ. Prouerb.xiiij. Mulier sapiẽs edificat domũ suaz. Domin⁹ spũs sanctus: qui fecit eaz tam clementez. vnde dicit oliua. Eccli.xxiiij. Quasi oliua speciosa in campis. Et ideo potenter i morte nos defendit. vnde dicit: Tu nos ab hoste ptege. Sapienter post mortez nos suscipit. vnde sequitur: In hora mortis suscipe. Clementer in vita iustis gratiaz ⁊ peccatoribus misericordiaz infundit. vnde premittitur. Maria mater gratie mater misericordie. Eccl.xxiiij. Ego mater pulchre dilectiõis quo ad gr̃am quã iustis tribuit. ⁊ timoris: q2 hostibus terribilis extitit. ⁊ agnitõis: quia sapienter nos deducit ⁊ sancte spei: q2 clementer peccatori veniam infundit. ¶ Quinto salutanda est domia tam famosa: cũ dicitur: Benedicta tu in mulieribus. Vere est benedicta non solum in mulierib⁹ sed super omnes mulieres: quia cuz triplex sit status mulieruz scilz virginuz: viduarũ: ⁊ cõiugatarũ. Quicquid bonitas est in triplici statu ipa habuit. Quicquid autem mali est siue defectus ipsa vitauit. In ipsa virginitate quidez est quoddaz bonuz scilz integritas carnis. ⁊ quoddam maluz scilz sterilitas prolis. In viduitate vero est quoddam bonum scilz libertas animi. ⁊ quoddam maluz scilz solitudo consortij. In coniugio vero est quoddaz bonum scilz fecunditas prolis. ⁊ quoddam malum scilz corruptio carnis. Beata igitur virgo Maria est benedicta super omnes mulieres quia fuit virgo sine sterilitate. vidua sine solitudine. coniugata sine corruptõe Judith.xv. Viriliter fecisti ꝙ castitatez amaueris. ⁊ post virum tuum alterum nescieris. Ipa nãqz viriliter fecit: quia fuit mater incorrupta. Castitatem amauit: quia fuit virgo fecunda. ⁊ post mortem viri sui alterum nesciuit: quia fuit vidua ⁊ toti trinitati sociata. ¶ Sexto salutanda est domina tam fructuosa: cũ dicitur: Benedictus fructus vẽtris tui. Ille autem fructus sm Bernar. fuit benedictus: in odore: in sapore: ⁊ in spe-

cie. Odor autē istius fructus tātus erat
ꝙ patrem recōciliauit. Gene. xxvij. Ecce
odor filij mei ꝙ dēmones expulit ⁊ ꝯtur
bauit. Eccle. xxiiij. Quasi enim mirrha
electa dedi suauitatem odoris qd̄ totum
mundū repleuit. De hoc Job. ix. Dies
mei transierunt quasi naues poma por-
tantes. Christus enim ꝑ mare huius mū
di nauigauit ⁊ nobis odorem suū reliqt.
¶ Secūdo est iste fructus bñdictus i sa
pore cuius sapor est tā dulcis ꝙ appeti-
tum ꝓuocat. Eccle. xxiiij. Qui edūt me
adhuc esurient ꝙ oia amara dulcorat.
Deut. xxxij. Inundatōnes maris quasi
lac suget. ꝙ omnia alia dulcia in insipi-
ditatē ꝯmutat. Prouer. xxvij. Anima sa
turata calcabit fauū. ¶ Tertio est bñdi-
ctus in specie. Eius enim spēs est tam lu
minosa ꝙ requirit in nobis magna pu-
rificatio vt ipaꝫ videre valeamus. Mat
the. v. Beati mundo corde qm̄ ipsi deuꝫ
videbunt: tam gratiosa ꝙ ibi est nostra
delectatio Hester. xv. Facies tua plena ē
gratiaꝝ. tam gloriosa ꝙ ibi est nr̄a beati
tudo. Joan. viij. Hec est vita eterna vt co
gnoscant te solum veꝝ deū ⁊ quē misisti
Jesum xp̄m ⁊c̄.

¶ Sermo. cv. ¶ In cena dn̄i. Sermo. i.

Afferam pauxillum aque ⁊ lauē
tur pedes vestri requiescite
sub arbore. ponamqꝫ buccel-
lam panis ⁊ ꝯfortet cor vestꝝ. Gen̄. xviij.
Ista verba que Abraā angelis dixit pn̄t
esse verba xp̄i dicta in cena apostolis su
is. Fecit enim cū eis cenā in qua quattu-
or genera ferculoꝝ apposuit. s. Exēplū.
Medicamentū. sacramentū. ⁊ documē-
tum ¶ Exemplū humilitatis impendit
in pedū ablutōe cum dicit. Afferā pau-
xillum aque ⁊ lauent pedes vestri. De
isto enim exemplo ipe dicit. Exemplum
enim dedi vobis ⁊c̄. Lauit autē eoruꝫ pe
des nō tm̄ corporales sed ēt spūales qua
druplici aquā que in p̄senti euangelio d̄
signat. ¶ Primo. n. aqua materiali. d̄ q̄
dicit. misit aquā in peluim ⁊ cepit laua-
re pedes discipuloꝝ. Et hoc vt dictum ē
fecit in exemplū humilitatis. Aug. didi
cimus fratres humilitatē ab excelso. fa-
cimus inuicē humiles qd̄ humiliter fe-
cit excelsus. nec dedignet qd̄ fecit xp̄s fa
cere xp̄ianis. Cuꝫ. n. ad pedes fratris in
clinat. corpus ēt in corde ipo vel excitat
vel si iam inerat ꝯfirmatur humilitatis
affectus. ¶ Secūdo lauit aqua sacramē
tali. De qua dicit. Qui lotus est nō indi
get nisi vt pedes lauet. Ibi dicit glosa.
Ex his verbis intelligimus baptizatos
fuisse apostolos ⁊ si nō legat. vbi Augu.
Totus homo in baptismo abluit sꝫ cuꝫ
in rebus humanis postea linit. vtiqꝫ ter
ra calcat. Ipsi ergo affectus humani q̄-
si pedes sunt. vbi ex humanis rebꝰ affici
mur. Quotidie ergo lauat pedes in no-
bis qui interpellat ꝓ nobis. Nec videt
absurdū attenta silitudine neqꝫ mirū si
homo ē ꝓmptus ad pulueres ꝯtrahen-
dos qr est puluis in natiuitate. in vita. ⁊
in morte. Nam de puluere fuit ꝯditus ⁊
in puluerē ē resoluendus. ⁊ pluereū hꝫ
corpus. Gene. iij. Puluis es. ecce quia d̄
puluere ꝯditus ⁊ in puluerem ibis. ecce
qr puluereū hꝫ corpus. Loquar ad dn̄m
meū cum sim puluis ⁊ cinis qr igit torꝰ
homo est puluis. ⁊ simile appetit suuꝫ si
mile. ideo affectus humani ꝓmpti sunt
ad pulueres ꝯtrahēdos. iō sepe sunt la-
uandi ne ipsi affectus in naturā pulue-
ris ꝯuertant. Augu. Talis naqꝫ ē vnus
quisqꝫ qualis dilectio sua. Si terram di
ligis terra es. Si deum diligis deus es.
¶ Tertio eos lauit aqua spūali que ē aq̄
spūs sancti. de qua dicit. Et vos mundi
estis. sed nō oēs. nō enim intelligitur de
lotōne materiali qr oēs lauit. nec sacra-
mentali. qr omnes baptizati erant: sed d̄
lotōe spūs sancti quā iudas nō habebat
De qua aqua dicit Ezechi. xxxvi. Effun
dam sup vos aquā mundā ⁊ mundabi-
mini ab oibus inquinamētis vestris. de q̄
bus inquinamētis dicit Job. vij. Induta
est caro mea putredie quo ad inquinamē
tuꝫ luxurie ⁊ sordibus pulueris quo ad
inquinamentū auaritie. cuius mea aruit ⁊
ꝯtracta est quo ad inquinamentū supbie.
Supbia. n. facit cor aridum iuxta illud
Eccle. vi. Nō te extollas i cognitōe anie
tue. ⁊ reliqueris velut lignū aridū i here
mo. Ab isto triplici inquinamēto munda
ri debemus. ij. Cor. vij. Mūdemus nos
ab oi inquinamēto carnis. ecce mundatō

a luxuria ⁊ spũs.ecce mundatio a super
bia pficientes sanctificatõem.ecce mun
datio ab auaritia.Sanctũ enim idez est
qđ agios ⁊ sine terra.¶ Quarto nos la
uit aqua celesti que de suo latere emana
uit de qua dixit.Si nõ lauero te nõ ha/
bebis ptem mecũ.de hac lotõe dr̃ Apoc.
vij.Lauerunt stolas suas ⁊ dealbauerũt
eas in sanguine.Sanguis enim xp̃i in/
star lactis hʒ animas dealbare.Sãguis
enim virtute caloris in lac ↄuertiť San
guis aũt xp̃i in corpore suo fuit excoct⁹
igne amoris.de quo dr̃ Luc.xij. Jgnẽ ve
ni mittere in terrá ⁊c̃.Jn corde aũt nr̃o
dʒ excoqui vbi sunt duo vbera.s. intelle
ctus ⁊ effectus.Jn intellectu dʒ excoq
p meditatõem.p̃s.Jn meditatõe mea ex
ardescet igis.Et in affectu p deuotõem
Job.xxxix. Pulli eius lambũt sanguí/
nẽ.¶ Secũdo xp̃s in cena posuit scđm
ferculũ.s.medicamentũ pietatis.in me/
dicinali passione quã hodie incohauit.
qđ notať cũ diciť.Requiescite sub arbo/
re.s.crucis.Olim genus humanũ labo/
rabat circa tria.s.circa opanda.⁊ iste la
bor causabať a timore male humiliãte.
circa diligenda.⁊ iste labor causabať ex
amore male inflámãte.circa cognoscen
da.⁊ iste labor causabať ex errore male
excecante.Sed ab isto triplici labore de
bemus sub arbore crucis requiescere.qr
ibi inuenimus fortitudinẽ ↄtra timorez
male humiliãtẽ. Hoc significatũ est.iij.
Regũ.xix.vbi diciť ꝙ helias fatigat⁹ p
iecit se sub arbore iunipi ⁊ cũ comedisset
tantá fortitudinẽ sensit ꝙ vsqʒ ad mon
tẽ dei oreb ãbulauit.Jbi inuenim⁹ refri/
geriũ ↄtra amorẽ male iflámantẽ.Hoc si
gnificatũ ẽ Jõe.iiij.ꝙ iõas ↄtra estũ sub
edera requeuit.refrigeriũ iuẽit Jbi iueni
mus cognitõʒ veritatis ↄtra errorẽ ma/
le excecantẽ.Hoc significatũ est Lu.xix.
vbi dr̃.zacheus ascẽdit i arborẽ sicomo
rũ vñ xp̃m meruit videre ⁊ cognoscere.
¶ Tertio posuit tertiũ ferculũ.s. sacra/
mentũ charitatis in sui corpis ⁊ sangui
nis ↄsecratõe cũ dr̃. Ponãqʒ bucellam
panis.Jste panis fuit formatus in arca
vteri virginalis de tribus farinis.s.an/
tiqua noua ⁊ eterna.i.carne.aĩa ⁊ deita
te vera.Hoc significatũ est. iij.Reg.xix.

Respexit ⁊ ecce ad caput suũ subcinerĩ.
cius panis ⁊ vas aque.Na miste panis ẽ
candidus quantũ ad aĩam purá ⁊ subci
nericius quantũ ad carnez mortalitati
subiectá.⁊ ad caput positus.qr ista duo
s.caro ⁊ anima fuerũt xp̃o in vnitate per
sone ↄiuncta Jste panis sic formatus tri
plici igne fuit excoctus.s.igne passiõis.
quo ad fariná antiquá.i.carnẽ.p̃s. Ossa
mea sicut cremiũ aruerũt. Jgne amoris
quo ad fariná nouá.i.aĩam.i. Joan.xv.
Maiorẽ ac dilectõem nemo hʒ ⁊c̃.Jgne
deitatis quo ad fariná eterná.Hebre.xij.
Deus noster ignis ↄsumens est. Jste pa
nis sic formatus ⁊ sic coctus p quinque
vulnera quasi p quinqʒ frusta fuit inci/
sus vt p primũ frustũ pr̃em reconciliaret
Roma.v.Cũ enim inimici essemus deo.
recõciliati sumus p mortẽ filij eius. Se
cundũ vt celestem ianuá apiret. Hebre.
ix.Per ꝓpriũ sanguinẽ introiuit semel
in sancta.¶ Tertiũ vt sanctos patres đ
limbo educeret.zachi.ix.Tu quoque in
sanguine testamẽti tui eduxisti vinctos
de lacu in quo nõ erat aqua.¶ Quartũ
vt ruiná angelicá repararet.p̃s. Judica/
bit in natõibus.s.demonũ implebit rui
nas.s.angeloꝝ.¶ Quintũ vt demones
expoliaret.Col.ij. Expoliauit principa
tus ⁊ potestates ⁊c̃.Jste panis sic forma
tus sic excoctus ⁊ incisus mãducatur sa
cramentalr̃ tm̃ sicut a malis qui spẽs sa
cramẽtales recipiũt sed effectũ sacramẽ
ti nõ recipiunt.i.Coꝝ.xi.Qui mãducat
⁊ bibit indigne ⁊c̃.Ab aliquibus autem
spũaliter tãtũ sicut a bonis quãdo.s. ar
ticulus necessitatis ñ ↄtemptus religio
nis sacramentũ excludit. De isto modo
dicit Augu.Ut quid paras dentẽ ⁊ ven
trem.Crede ⁊ manducasti. Ab aliqbus
sacramentalr̃ ⁊ spũaliter sicut a bonis q
recipiũt sacramẽtũ ⁊ rem sacramẽti.Jo
an.vi.Qui manducat meam carnẽ ⁊ bi
bit meum sanguinẽ hʒ vitam eternam.
¶ Quarto posuit in hac cena quartum
ferculũ.s.documentũ veritatis. Et hoc
in sermonis compilatõe cum dicitur Et
conforteť cor vestrũ.Sermo enim dei hʒ
ↄfortare oẽs sensus spũales.¶ Nam cõ
fortat visum spũalẽ. Uisus aũt nõ cõfor
tať i coloribus extremis.i.albo ⁊ nigro

ſed in medio ⁊ eſt in viridi. Per album enim intelligit claritas celeſtis ꝑ nigrū obſcuritas infernalis. Sermo dei tanq̄ viridis medius ꝓcedit q2 nitit nos īducere in amorē celeſtiū ⁊ ad timorē penaꝝ eternaꝝ. Hiere. xvi. Erit foliū eius viride. ¶ Secūdo ꝯfortat ꝑ odorē ſpūalem Odor enim aliqñ cauſat ex ꝯcrematōne vt pꝫ in thure. Aliquādo ꝑ ꝯtritōꝫ ſicut pꝫ in ꝯtrito aromate. Aliqñ ex reuelatōne ſicut pꝫ in apto vaſe. Tūc eniꝫ ſermo dei valde redolet quādo in effectu p̄dicatoris ꝯcremat ꝑ amorē. intellectu conterit ꝑ meditatōem ⁊ in vita ꝑ honeſtatē ſiue honeſtā ꝯuerſatōem. ij. Coꝝ. ij. Chriſti bonus odor ſumus deo in omni loco. ¶ Tertio ꝯfortat ſpūalē guſtū. Actu. xx. Cum accepiſſet cibū ꝯfortatus ē. Cōfortat aūt opatiuā vt viuacius operet. Intellectiuā vt limpidius ꝯtempletur. Et affectiuā vt ſapidus delectet. De his tribus dicit Eccle. xv. Cibauit eum dn̄s pane vite quo ad primū ⁊ intellect⁹ quo ad ſecūdū ⁊ aqua ſapientie. i. ſapide ſcientie. potauit illū quo ad t̄tiū. ¶ Quarto delectat ſpūalem auditū. Sonus eni ſm̄ Augu. fit tribus modis. ſ. cantu. flatu. ⁊ pulſu. Ad vocem ꝑtinet cantus ad organū flatus. ad citharā pulſus. Non eſt ergo miꝝ ſi audire verba dei eſt delectabile. q2 aut ꝓceſſerunt ab ore dei. aut a ſanctis qui fuerunt organū dei. aut ab ore xp̄i qui fuit cithara dei ſm̄ illud. p̄s. Exurge pſalterium ⁊ cithara. ¶ Quinto delectat ⁊ ꝯfortat ſpūalem tactū. Tactus aūt nō delectat circa dura vel mollia. ſed circa media. Sic ſermo dei rep̄hendit extrema ⁊ ꝯmendat media. Naꝫ reprehendit doloſitatē ⁊ fatuitatē ⁊ cōmendat prudentiā Reprehēdit guloſitatem ⁊ vacuitatē ⁊ ꝯmendat tem̄pantiaꝫ Reprehendit ſeueritatē ⁊ remiſſioneꝫ. ⁊ ꝯmendat iuſtitiā. Reprehēdit temeritatem ⁊ puſillanimitatē ⁊ ꝯmendat fortitudinē. De his quattuor dicit Sap. viij. Sobrietatem ⁊ ſapientiā docet. ⁊ iuſtitiam ⁊ virtutē q̄bus vtilius nihil eſt in vita hominibus.

¶ Sermo. cvi. ¶ De eodem die Sermo ſecundus.

Qui lotus eſt nō indiget niſi vt pedes lauet ⁊c. Joan. xiij. Iſtud verbū tractās Innocentius papa tertius diſtinguit triplex lauacrū. ſ. Aque. Sanguinis. ⁊ Lachrimaꝝ. Et quodlibꝫ hoꝝ dicit eſſe duplex. ¶ Nam lauacruꝫ aque duplex ē. ſ. materialis aqua ⁊ ſpiritualis. ¶ Lauacrū ſanguinis duplex eſt ſ. fuſi in patibulo ⁊ oblati in ſacramēto. ¶ Lauacrū lachrimaꝝ duplex eſt. ſ. oculoꝝ ad lamentū ⁊ plantaꝝ ad ſacramentū. Iſta ſex lauacra in hac die ſunt facta vt idē Innocētius oſtendit. ¶ Primum igit lauacrū eſt aque materialis q̄ xp̄us pedes diſcipuloꝝ lauit. qđ q̄dem fecit i exemplū iuxta illud Joan. xiij. Exēpluꝫ dedi vobis. In hoc eīm exēplo inſtruūtur. Superiores. Inferiores. ⁊ Equales ¶ Sup̄iores. ſ. p̄lati inſtruunt. Tūc eīm caput ⁊ pedes lauat qm̄ p̄lati ad bonos ſe habēt cum diligētia. Chryſo. Nō ſolū pedes lauit ſed veſtimēta deponit. lintheo ſe p̄cinxit. peluim implet. oſtēdens ꝙ cum omni ſtudio talia facere oportet Roma. xij. Qui preeſt in ſollicitudīe ad malos debent ſe habere cū patiētia ⁊ beniuolentia. Exemplo xp̄i q̄ ꝓditoris ſui pedes lauit. Voluit q̄dem ip̄m a ſua malitia coercere nō ꝑ tormenta vel plagas ſed modo ꝑ amorē vocando ip̄m amicū Matthe. xxvi. Amice ad quid veniſti. Modo ꝑ pudorē habendo eū ꝯmenſalē ſuum vt ibidē. Qui intingit mecum manū in paraſide ⁊c. Modo ꝑ timorē p̄dicendo ei ſuppliciū eternū vt ibidem. Ve homini illi ꝑ quē filius hominis tradet. Modo ꝑ obſequiū impendēdo ſibi humilitatis officiū quādo. ſ. eius pedes lauit. Augu. Nō dedignatus eſt xp̄s iude lauare pedes cuius iude manus videbat in ſcelere. ¶ Secūdo inſtruūt inferiores vt exēplo Petri ad ſuos p̄latos habeant ſe reuerenter qđ notat cum dī. Dn̄e tu mihi lauas pedes. Chri. Manibus q̄bus cecoꝝ oculos aperuiſti. leproſos mūdaſti. mortuos ſuſcitaſti ⁊c. Phili. ij. Qui huiuſmodi ſūt cū omni honore habetote. Debent ſe habere humilit. qđ notat cum dr̄. Non lauabis mihi pedes in eternū. Aug. Quāuis magne au

datie esset ꝯtradicere seruū dn̄o hoiem
deo. tamen hoc magis facere voluit quā
pati vt xp̄s sibi lauaret pedes. ¶ Tertō
dꝫ se habere obediēter qđ notaꝛ in hoc
ꝙ Petrus postmodū obediēs dixit. Do
mine nō tm̄ pedes meos ⁊c̄. Hebre. xiij.
Obedite ꝑpositis vestris. Ecce obedien
tia. ⁊ subiacete eis. ecce humilitas deuo
ta. ¶ Tertō instruunꝛ equales ⁊ omnes
vt hēant charitatem mutuā ad inuiceꝫ.
qđ est ſm Glo. Inuicē sibi seruire inuicē
sibi peccata dimittere. ꝓ inuicem orare.
Augu. Inuicē nobis delicta donemus.
⁊ ꝓ nostris inuicē peccatis oremus atqꝫ
ita quodammodo nob pedes lauamus.
¶ Secundū lauacrū est aqua spūalis ꝑ
quā elemosina significaꝛ q̄ pedes. i. pau
peres qui videnꝛ esse extremi. i. abiecti.
sunt lauandi. i. refouēdi. Dicif auteꝫ ele
mosina aqua q꞉ hꝫ virtutē extinctiuam
respectu peccati qđ extinguiꝛ. Eccle. iij.
Ignem ardentē extinguit aqua ⁊ elemo
sina resistit peccatis. Uirtutē mundati-
uam respectu gratie que infundiꝛ Luc.
xi. Date elemosinā ⁊ omnia mūda sunt
vobis. Uirtutē fecūdatiuā respectu bo-
noꝝ que augenꝛ. ij. Coꝝ. ix. Multiplica
bit semen vr̄um ⁊c̄. Uirtutē fructificati-
uam respectu p̄emij qđ acquiriꝛ. Thob.
iiij. De substātia tua fac elemosinā. p̄mi
um. n. bonū tibi thesaurizas. ¶ Tertiuꝫ
lauacrū est sanguinis effusi in patibulo
quo xp̄s peccata nr̄a lauit. Apoca. i. La-
uit nos a peccatis nr̄is in sanguine suo.
vn̄. ps. Asꝑges ⁊c̄. Lauacrū siue balneū
dꝫ esse medicinale. calidū. ⁊ claꝝ. Sic sā
guis xp̄i fuit medicinalis ratōe diuinita
tis. cui fuit vnitus. Et fuit calidus ratō
ne amoris quo fuit iflāmatus. Ista duo
notanꝛ in hoc ꝙ xp̄s isopo assimulaꝛ. q̄
est herba medicinalis ⁊ calida Fuit etiā
iste sanguis clarus q꞉ animā facit claraꝫ
⁊ mundā. ideo sequiꝛ Lauabis me ⁊ suꝑ
niuem dealbabor. ¶ Quartū lauacrum
est sanguinis oblati in sacramēto qđ q-
dem sacramētū xp̄s nobis dimisit in me
moriale sue passionis. De quo di Luce
xij. Hoc facite in meā ꝯmemoratōeꝫ. Ha
bemus enim triplex memoriale passiōis
⁊ Unū in visu. s. passio xp̄i picta. ¶ Ali
ud in auditu. s. passio xp̄i ꝑdicata Aliđ

in gustu. s. passio xp̄i in hoc sacramento
veraciter ꝯtenta. Si igiꝛ affectū mouet
passio xp̄i imaginibus visa ⁊ passio audi
ta ⁊ ꝑdicata multofortius mouere debꝫ
passio degustata. Eccl. xlix. In omni ore
quasi mel dulcorabiꝛ ei⁹ memoria. Qui
tum lauacrū est lachrimaꝝ ex oculis ad
lamentū q̄tū ad publice penitētes q ho
die recōciliant. In capite. n. ieiunij ex-
cludunꝛ ab introitu ecclesie. Arcentur
a ꝑceptōe eucharistie ⁊ ligātur nexibus
penitētie. Et istud fit in signū penitētie
Ade q fuit a paradiso eiectus a ligno vi
te ꝓhibitus ⁊ multis penis ligatus. Sꝫ
hodie xp̄s celestē ianuā cepit apire. ⁊ iō
in ecclīam introducunꝛ. Hodie corpus
⁊ sanguinē ad manducādum dedit. ⁊ iō
ad edendū admittunꝛ. Hodie ligat⁹ fuit
⁊ ideo ipsi q ligati erāt a nexibus solui-
tur. iuxta illud Jo. xviij. Si ergo me q̄ri
tia sinite hos abire. ¶ Sextū lauacrū est
lachrimaꝝ ex plātis ad sacꝫm sicut ē ole
um ⁊ balsamū ex qbus crisma ꝯficitur ⁊
hoc pōtificali bn̄dictōe adiūcta. Per ꝙ
daꝛ intelligi ꝙ debemus habere oleū. i.
nitorē ꝯsciētie q̄tū ad deū. mat. xx. Pru
dētes ꝟgines accepūt oleū ⁊c̄. balsamuꝫ
i. odorē bōe fame q̄tū ad ꝓximū. Eccle.
xxiiij. Sicut cinamomū ⁊ balsamū odo-
rē dedi. ⁊ bn̄dictōꝫ celestis gr̄e q̄tū ad se
ip̄os ꝙ qđ bn̄dic. celestis pōtifex hꝫ daꝛ.
¶ Sermo. cvij. ¶ Deco dē die sermo. iij.

Surgit a cena ⁊ ponit vesti
menta sua. In hac
cena dn̄s multoꝝ ꝑsonā assum
psit. s. ꝑsonā amici. magr̄i. dn̄i
⁊ serui ac plati. ¶ Personā qdem amici
assūpsit qn̄ cū discipulis cenare voluit.
Signū. n. spūalis amicitie ē inuicē epu-
lari. ⁊ maxime qn̄ deberēt se separi. Chri
stus igiꝛ ab apostolis discessurus primū
cū eis cenā voluit celebrare. In q̄ quidē
fuit triplex gen⁹ cibi ⁊ triplex genus vi
ni. Ibi. n. fuit panis azim⁹. agn⁹ tipicus
⁊ xp̄i veꝝ corpus qđ xp̄s in spē panis di-
scipulis dedit. Cōtraria aūt his fuerūt i
cēa Ade quā ip̄e cū vxore sua celebrauit
Hic. n. fuit panis azimus. ibi fuit panis
fermētatus q꞉ tota natura humana per
peccatum fuit fermentata ⁊ corrupta.
¶ Hic agnus typicus ibi cibus veti-

tus.hic panis in corp⁹ xp̄i mutatus.ibi
panis mutatus in corpus diaboli. pct̄z
eniz mortale in corpus diaboli facit trā
sire.Fuit ēt in cena dn̄i triplex genus vi
ni.s.legale.i.succus de lactucis agresti/
bus.Sacramētale.i.sanguis christi di/
scipulis in specie vini oblatus. Et spūa
le.i.abūdantia diuini amoris quo oēs q
erant in illa cena erāt repleti ⁊ quodaz
mō ebrij effecti.Nā pre amore christus fu
it ebrius:quādo i cruce fuit denudatus
Petrus fuit ebrius quādo cōtra picula
mortis securus erat effectus.Joānes fu
it ebrius qui i xp̄i pectore quasi in fonte
fuit potatus. Si igit̄ ad hāc volumus
accedere ⁊ corpus xp̄i digne suscipe: de/
bemus hūc triplicē cibū hēre.s.panē azi
muz.i.cor purū.i.Cor.v. Epulemur in
azimis sinceritatis.Agnuz.i.cor amore
xp̄i inflāmatū ⁊c̄.p̄s. Inflāmatū est cor
meū ⁊c̄.⁊ panē trāsubstātiatū.i.cor ab oī
amore mundi alienatuz:vt nihil sit ibi
amoris mūdi:sed ibi accidētia sine sub/
iecto.i.amor temporaliū nō radicetur i
animo.Debemus ēt hr̄e hoc triplex vi/
nuz.s.vinuz ↄtritōis ex herbis agresti/
bus ⁊c̄.p̄s. Potabis nos vino cōpūctio
nis:vinū deuotōis vt eius sanguinē sem
per cū deuotōe ⁊ desiderio in memoria
habeamus.Job.xix. Pulli eius lābunt
sanguinez.vinuz amoris:vt eius dulce/
dine delectemur ⁊ iebriemur.Cant.v.Bi
bite ⁊ iebriamini charissimi. ¶ Secūdo
xp̄s assumpsit personā magistri:cū dicit
Uos vocatis me magister ⁊ dn̄e. Joan.
xiij.De isto magistro dr̄ Mat.xxij. Ma
gister scimus q2 verax es ⁊c̄.Scdm autē
Chryso.Magister veritatis quis effici
tur veritatē nō falsificādo.a veritate nō
cadēdo.⁊ veritatez defendēdo. Xp̄s igi
tur dr̄ verus magister.q2 veritatē nō fal
sificauit. vnde dr̄. Magister scimus q2
verax es.veritatez nō tacuit. vnde dicit
Et viam dei in veritate doces. ⁊ verita/
tē defendit. vnde dr̄: Non eim respicis
personā hominū.Hūit aūt iste magister
q̄tuor modos docēdi.docuit verbis exē
plis.sacris ⁊ miraculis.¶ Quidā enim
erāt rudes ⁊ inscij.⁊ istos docebat ver/
bis.Mat.v.Aperiens os suū ⁊ docebat
eos dicēs. Beati pauperes spū qm̄ ⁊c̄.

¶ Quidā erant curiosi q nolebāt audi/
re verba sed videre facta. istos docebat
exēplis.Mat.x.Discite a me quia mitis
sum: ⁊ humilis corde.¶ Quidā erant su
perbi:⁊ istos humiliabat sub creaturis
istituēs sacramēta a quibus iustificatio
nē acciperent.Jo.iij.Nisi qs renat⁹ fue
rit ex aqua ⁊ spū sancto ⁊c̄.¶ Quidam
erāt duri ⁊ obstiati. istos ↄuincebat mi/
raculis.Actuū.x.Qui pertrāsijt benefa
ciēdo ⁊ sanādo oēs oppressos a diabo/
lo.¶ Tertio assumpsit psonā dn̄i:cū dic.
Si ego magr̄ ⁊ dn̄s.Dicit aūt Cyprian⁹
ꝙ ad pfectū dn̄m tria requirūtur.s.ter/
ror:ordiatio:⁊ amor.Quātū ad ista tria
xp̄s in presenti vita plenuz dominiū nō
ostendit.In futuro autez ostēdet:q2 re/
probos reget i terrore.p̄s. Reges eos in
virga ferrea ⁊c̄.Beatos reget i amore.
Deut.iij.Amātissimus dn̄i habitat con
fidēter:⁊ omnes ponet in ordine. Naz ⁊
i bonis erit ordo premioꝝ.i. Corinh.xv.
Alia claritas solis.i.xp̄i.alia claritas lu
ne.i.beate virginis marie. alia claritas
stellaꝝ.i.aliorū sanctoꝝ. Stella.n.dif/
fert a stella i claritate:q2 ēt gloria vnius
sci differt a gloria alterius. In malis ē
ordo penaꝝ.Juxta illud Apocal.xviij.
Quātū se glorificauit ⁊ i delitijs fuit:tm̄
date ei tormētuz ⁊ luctū.¶ Quarto assū
psit psonaz serui in hoc ꝙ pedes seruo
ruz lauit:quod fecit prio i exemplūz hu
militatis.vnde dicit. Exēplum.n.dedi
vobis ⁊c̄.p̄s. Quis sit dominus de⁹ nr̄:
q i altis hītat et hūilia respicit i celo ⁊ i
terra:tūc humilia respicit i terra qū pe/
des iude lauit qui iudas erat terrenus
per auariciā Chryso.Quem tumorē nō
destruat ꝙ qui sedet super cherubin pe
des lauit pditoris.¶ Secūdo lauit i me
dicamētū nostre ifirmitatis. homo qdē
se erexerat vsqz ad sūmuz dei. Jō xp̄s se
hūiliauit vsqz ad ifimū hoīs.vt ei⁹ hu
militas supbiā nostrā sanaret.Aug.Tā
ta qppe est hūilitas vt ⁊ eaz suo cōmēda
ret exemplo dina sublimitas.q2 hō sup
bus i eternuz periret nisi eū deus hum
lis muniret.¶ Tertio lauit i sacrm̄ h
bēde puritatatis.lauit.n.pedes antq̄
eis corpus suū daret:vt p hoc daret̄ i
ligi ꝙ anteq̄ ad corpus xp̄i accedamus

lotōe peduz.i.affectuū idigem⁹. In cu/
ius significatōe dicit Dioni. q sacerdos
celebraturus lauat manus: qꝛ non tm̄ dz
eē mūdus a peccatis grauibus: sed ēt a
venialibus. ¶ Quinto assumpsit psonā
prelati cū dixit. Exemplū.n. dedi vobis
⁊c. Christus ergo p̄latis i exemplū docu/
it discipulos suos p exemplū: p doctri/
nam ⁊ ꝓtexit p orōem. De qbus dic̄ Gre/
go. Christus veniens noua docuit. noua
docēs mira exercuit: mira faciens praua
tollerauit. In his ergo tribus tota vita
xp̄i cōprehendit.s.in docendo.in facien
do.⁊ in predicādo. In qbus prelati ip̄m
imitari debēt. Ipsi nāqz subditos istrue
re debent per doctrinā. informare p vi/
tam.⁊ defendere p iustitiā. sz multi pos/
sent dicere illud Ysa.iij. Non suz medi/
cus.⁊ in domo mea nō ē panis. neqz ve
stimētū. noli me cōstituere pricipē ppl'i.
Ipsi.n.nō sunt medici qꝛ nō pn̄t sanare
alioꝝ vitam: cū ipsi vitā habeāt vulnera
tam. Greg. Cū cām ppl'i p̄sul suscipit: q̄/
si ad egruz medicus accedit. Qua ergo
presūmptōe mederi ꝓperāt q in facie ip
suz vulnus portāt. Ipsi ēt nō hn̄t panez
sacre doctrie.⁊ iō alios reficere ⁊ istrue
re nō pn̄t. Threñ.iij. Paruuli petierunt
panē ⁊ nō erat q frāgeret eis. Ipi ēt nō
habēt vestimētū iustitie: ⁊ iō alios nō de
fendunt per iustitiaz. De quo vestimēto
dr̄ Eph.vi. Induti lorica iustitie.

Sermo.cviij. ¶ De eodē s̄mo.iiij.

SCitis quid feceriz vobis.
Ad istā interroga/
tōem possumus rn̄dere. vtiqz
scimus quid hodie fecerit no/
bis: qꝛ tria opera fecit nobis. ¶ Primuz
est opus mire humilitatis.⁊ hoc ig̃tum
pedes discipuloꝝ lauit.⁊ ista humilitas
cōmēdabilis ē quātū ad q̈druplex gen⁹
cāe. ☞ Primo ex cōsideratōe cāe agētis.
qꝛ scz ille qui ē super oia se hodie humi/
liauit ifra oia.i.vsqz ad pedes s̃uorū. vn̄
primo ostendit suaz sublimitatē.⁊ po/
stea ponit humilitatez dicēs. Uos voca
tis me magister ⁊ domie ⁊c. Si ergo dn̄s
⁊ magister vester ⁊c̄. nec ē verbū supbie.
sed humilitatis necessarie. Cuz.n.super
bire sit sup alios ire. qui super oēs ē sup
bire nō pōt. ☞ Scd̄o cōmendabilis ē ex
cōsideratōe cāe materialis.s. ipsoꝝ disci
puloruz circa quos fiebat ipsa ablutio:
quia nō lauabat pedes imperatorū: sed
piscatoruz ⁊ seruoruz. Unde petrus sci/
ens suaz vilitatez ⁊ christi maiestatez di
xit. Nō lauabis mihi pedes in eternum.
Et xp̄s respōdit. Si nō lauero te ⁊c̄. tūc
Petrus timore cōcussus ⁊ amore inflam
matus obtulit lauādos pedes ⁊ manus
⁊ caput. Sed dn̄s per suā respōsionem
ostēdit q Petrus nō indigebat lotione
capitis nec manuū: sed tm̄ peduz. Per
caput.n.intentio: per manus aūt opera
tio significat. Ista autē in petro munda
erāt: qꝛ intentōem ad deuz dirigebat: ⁊
opera sancta habebat. per pedes autem
significat affectio q̄ aliquo puluere ter/
rene affectōis siue cupiditatis sepe asp/
gitur. Augu. Ipsi humani affectus sine
qbus in hac mortalitate nō viuit: quasi
pedes sunt. vbi ⁊ humanis rebus affici
mur. Unde si dixerimus q peccatuz nō
habemus nos metipos decipim⁹. Nos
autē indigemus vt lauētur in nobis: ⁊
caput intētiōis que sepe est discordata:
⁊ manus operatōis que sepe est remis/
sa.⁊ pes affectōis que sepe ē puluere a/
spersa.⁊ cor cogitatōis que sepe est imū/
da. Et corpus totius ꝯuersatōis que se/
pe est inordinata. Et ad ista quinqz ab/
luenda christus in quinqz partibus cor
poris sanguinez emisit. In capite scz vt
lauaret nostrā intentōem. In manib⁹ vt
lauaret nostraz operatōem. In pedibus
vt lauaret nostraz affectōem. In corde
vt lauaret nostrā cogitatōem. Et fuit fla
gellatus in toto corpore: vt lauaret no/
straz vitaz ⁊ cōuersatōem. ☞ Tertio ista
humilitas cōmēdabilis est ratōe modi
agendi qui fuit: qꝛ vestimenta deposuit.
lintheo se precinxit: ⁊ aquaz in peluim
misit: ac si pedes lauit. vestimētuz depo
suit: qꝛ corpus ab eo separatuz fuit. Lin
theo se p̄cinxit quādo idez corpus reno
uatuz ressumpsit. Et aquaz in peluiz mi
sit: quādo suū sanguinez in terraz effu/
dit. Et sic pedes.i. affectus nostros la/
uit. Apoca.i. Lauit nos a peccatis nr̄is
in sanguine suo. Fecit nobis sp̄uale lixi
uiuz. in quo ꝓ aqua posuit suū sangui/
nez preciosuz.i. Ioā.v. Hic ē qui vēit in

aqua ⁊ sanguine christus iesus. ꝑ cinere
amaritudinez penaruz. ps. Cinerez tan/
q̄ꝑ panez manducabaz. ꝑ igne calefacié/
te amorez incésuz. Jo. xiij. Cuz dilexisset
suos qui erant in mūdo ⁊c̄. Sed q: lixi/
uiuz nimis erat forte. tuz ꝑpter nimiuz
cinerez amaritudinis. tū ꝑpter nimiaz
ebullitōem amoris: iō euz duplici aqua
tempauit. s. aqua lachrymatōis quā in
cruce fudit. vt dr̄ Hebre. v. Et aqua re/
generatōis que de latere emanauit. Et
sic ex tali lixiuio sic facto ex aqua sāgui
nis ⁊ cinere amaritudinis sic calefacta.
ex igne amoris sic tempato. ex aqua la/
chrymatōis ⁊ regeneratōis oium pedes
lauit. ¶ Quarto ɔmēdabilis ē ex ratiōe
cause finalis que fuit exemplū humilita
tis date. Et etiam vt daret exemplū pre
latis: vt ipsi qui sunt caput: subditos q
sunt pedes lauant. i. verbo ⁊ exemplo i/
forment. Qd̄ aūt pedes aliquoꝝ nō pos/
sunt lauari vel emūdari hic pōt eē tri/
plex causa. ¶ Primo ex rōne lauātis. qn̄
scz nō habz manus mūdas. Prelati eīm
qui vitā mūdaz nō habēt potius inqui/
nāt q̄ꝑ lauent. Eccle. xxiij. Ab imūdo qd
mūdabit. Grego. nazāze. Mūdari pri⁹
oportet ⁊ sic alios emūdare. ¶ Scd̄o. s.
ex parte lauādi: quādo. s. lauādus sub/
ditus habet pulueres terrenoꝝ nimis i
ueteratos: q: amor terrenoꝝ nō inest cor
dibus auarorū per moduz forme acci/
dētalis que possit eis adesse vel abesse p̄/
ter subiecti corruptōem: q: si assunt corrū
pit animus eoruz per superbiā. si absūt
corrūpit per impaciam. vel ēt qn̄ nimis i
quinant. Eccle. xxiiij. Qui baptizatur a
mortuo ⁊ iterū tangit mortuū quid ꝑfi/
ciet lauatio ei⁹ Tales. n. sunt instar late
ris. q: quāto plus lauant tāto plus iqui
nant. ij. Petri. ij. Canis reuersus ad vo/
mituz ⁊c̄. ¶ Tertio ex parte aque qua la
uātur. quādo. s. est turbida ⁊ imūda. per
quā amor ipius mūdi significat: q: aiam
nō abluit sz imūdaz facit. Hiere. ij. quid
tibi in via egypti: vt bibas aquaz turbi/
dā. Aug. Quisqs es qui es in mūdo ad
te venit q fecit mūdū vt eripiat te d̄ mū
do. Qui si adhuc aliqua delectatōe te re
tinet mūdus semp vis eē imūd⁹. ¶ Se/
cūdo fecit opus mire maiestatis: qd̄ cō
sistit in corporis ⁊ sanguinis ɔsecratōe.
hoc eim ē tāte maiestatis q̄ꝑ excellit oēz
potētiā creataz. s. potētiā sensitiuaz. co
q̄ꝑ accidētia ibi sine subiecto ɔsistāt ⁊ sē/
suz moueāt sensibilis cognitōis naturā
excellit cū accidētis esse sit inesse. Cū er
go audis hoc ē corpus meū nō acquie/
scas gustui. q: putaret se sentire saporez
panis: nec visui ⁊ sic de alijs sensibus q
ibi deciperent. Acquiescas tm̄ auditui.
q: cū audis hoc est corpus meū. hoc est
quod audis. hoc significatū est Gen̄. xxv
ij. Jn ysaac in quo deceptus fuit visus:
q: iacob non cognouit. Olfactus. q: cre
didit sentire odorez vestimētoruz esau:
⁊ sensit odorē iacob. Gustus: q: putabat
se comedere de venatōe esau. Tactus: q:
putabat tangere manus esau. Auditus
vero nō fuit deceptus: cum dr̄. Uox qui
dem vox iacob est. ¶ Secūdo excellit po
tentiaz imaginatiuā inq̄ꝑtuz vnū ⁊ idez
corpus est in diuersis locis. Dicit autez
Jnnocētius tertius. q̄ꝑ sicut filius dei ꝑ
naturā hz triplicē modū essendi i rebus
Est eim in omnib⁹ per essentiā. in iustis
per grām. in natura assumpta ꝑ vnionē
ita corpus eius hz triplicez modū essen/
di. Est eim in celo localiꝛ. in verbo spe/
cialiter. in altari sacramētaliter. ¶ Ter
tio excedit potentiaz intellectiuā. inquā
tum corpus xp̄i itegrū ⁊ pfectū sub tam
parua specie ē ɔtētū. Aug. loquēs d̄ hoc
sacro cōtra felicianū dicit. hoc fides que
rat: intelligētia nō exgrat. ne aut nō in/
uentū credat icredibile: aut inuētū cre/
dat singulare. ¶ Quarto excedit poten
tiaz operatiuaz: q: potētia creata hoc n̄
potest: sed solūmodo increata. Eusebi⁹
Jnuisibilis sacerdos inuisibiles creatu
ras verbo suo secreta portare cōmuttat.
¶ Tertio fecit op⁹ mire charitatis: qd̄
ɔsistit i sue passiōis ichoatōe: hodie qdē
suā passiōz ichoauit iq̄ꝑtū fact⁹ i agonia
sāguieas guttas sudauit. vt. s. dr̄ luc. xij.
Sudorāt cātur ex nimio labore. timore
dolore ⁊ calore. Xp̄s āt hūit laborē. ysa.
xlix. Jn vacuū laboraui ⁊c̄. Hūit tiorez i
q̄ꝑtū erat hō passibiꝛ. Mar. xxiiij. Cepit
pauere ⁊ tedere. hūit dolorē. Thren̄. i. O
vos oēs q trāsitis ꝑ viā attēdite ⁊ vide
te si ē dolor silis sicut dolor me⁹. Hūit ca

lorē.i.feruētē amorē.Jo.xiij. Cū dilexiſ/
ſet ſuos q erāt i mūdo rē.ꝛ dr factus in
agonia.Jſte.n.qtuoꝛ acies pugnabāt i/
uicē tres.ſ.ꝯtra vnā:ꝛ vna ꝯtra tres.Si
qdē laboꝛ pugnabat ꝯtra amorē.ꝛ amoꝛ
ꝯtra laborē.laboꝛ.n.nolebat paſſiōz:ſed
amoꝛ volebat.ꝛ amoꝛ laborē vicit: ꝛ la/
boꝛ amori ceſſit:qꝛ fructū ō labore ſuo cō
ſiderauit.yſa.liij.Pro eo ꝙ laborauit ri
debit ꝛ ſaturabit.Silr timoꝛ pugnabat
ꝯtra amorē:ꝛ amoꝛ ꝯtra timorē.tioꝛ.n.
nolebat paſſiōz:ſꝫ amoꝛ volebat:ꝛ amoꝛ
timorē ſupauit:atqꝫ tioꝛ amori ceſſit. vñ
ōpoſuit timorē ꝛ prudēter paſſiōez ſuſti
nuit.Prouer.xxviij.Juſtus qſi leo cōfi/
dēs abſqꝫ tiore erit. Silr doloꝛ pugna/
bat ꝯtra amorē: ꝛ amoꝛ ꝯtra dolorē: qꝛ
doloꝛ nolebat paſſiōz:ſꝫ amoꝛ volebat.ꝛ
amoꝛ dolorē ſupauit:ꝛ doloꝛ amori ceſ/
ſit.Vñ cū magno gaudio paſſiōz ſuſti/
nuit.Heb.xij.ꝓpoſito ſibi gaudio ſuſti/
nuit crucē.Nō fuit ergo mir ſi in corde
ſuo agonia magna fuit:vbi tāt⁹ ꝯflict⁹
extitit.tā vehemēs fuit ardoꝛ ꝛ ꝯflictus
amoris ꝙ ꝑ totū coꝛp⁹ ſudauit ꝛ ſudorē
cōuertit in ſanguinē.

¶Sermo.cix. ¶De eodē ſermo.v.

PRobet ſeipꝫ hō ꝛ ſic ō pa
ne illo edat ꝛ de
calice bibat.i.Coꝛ.xi. Ceti ci/
bi ſūt ꝓbādi ꝛ ſic recipiendi.
Jlle āt cib⁹ nō ē ꝓbādus qꝛ ſemp ē bon⁹
ſꝫ recipiēs ē ꝓbādus ſi ē bñ ꝑpat⁹.iō di
cit apls.ꝓbet āt ſeipꝫ hō.Sicut.n.medi
cina hoi nō ꝑpato ē cā moꝛtis : ꝛ hoi ꝑ/
parato ē cā ſalutis.ſic iſte cibus hoi idi/
gno ē venenū.hoi aūt digno ē meritū ſē
piternū.¶Notādū aūt ꝙ hō circa hec
tria ꝓbare ſe dꝫ.¶Prio ſeipum ꝙte ſit
puritatis.ō puritate āt recipiētis hoc ſa
crū coꝛp⁹ dr Exo.xi. Renes vros accin/
getis rē.q ibi ponūt.☞ Ex qb⁹ verbis hr
ꝙ recipiēs hoc ſacrꝫ dꝫ eē mūdus a car
nali delectatōe.iō dr renes vros accin.
Legit.ij.Reg.vi.ꝙ oza a dño ē ꝑcuſſus:
qꝛ arcā di tāgere pſūpſit:ꝛ rōnē aſſignāt
iudei qꝛ mūdus nō erat:qꝛ illa nocte cū
vxoꝛe ſua iacuerat. Si ergo ille ē ꝑcuſ/
ſus q iacuit cū ſua vxoꝛe: q ꝑcuſſiōe di/
gnus ē q ſe fedat cū meretrice. Si ille q
tetigit q ꝑcuſſiōe ille q ſumit.Si ille teti
git arcā ligneaꝫ qua ꝑcuſſione dignus ē
qui ſumit indigne carnē xpi verā.☞ Se
cūdo dꝫ eē mūdus a terrenoꝝ affectōe.
qō notat cū dr.Calciamēta hēbitis i pe
dibus.non.n.dꝫ diligere terrena per in
oꝛdinatuꝫ amoꝛem. Sed in ſuis affecti
bus dꝫ hre calciamēta.i.ſcōrūꝫ patrum
exempla per imitatōem qui terrena oīa
ꝯtempſerunt. Qui eniꝫ diligit terrena
efficit terra.Oſee.ix.Facti ſunt abhomi
nabiles ſicut ea que dilexerūt. imo effi
cit lutū.Abachuch.ij.dr de auaro vſqꝫ
quo aggrauat cōtra ſe denſuꝫ lutū.Aua
rus ergo qui coꝛpus xpi recipit ipum in
terraꝫ ꝛ lutū ꝓijcit.☞ Tertio dꝫ eē mun
dus a vana cogitatōe.quod notat cū dr
Tenentes bacculos in manibus. Dꝫ.n.
bacculum crucis in coꝛde retinere ꝛ cuꝫ
eo canes idest demonū cogitatōes ani/
muꝫ lacerātes abijcere. Chryſo.Vbicun
qꝫ demones ſignum crucis viderint ter
riti fugiūt:bacculuꝫ timentes quo pla/
gam acceperunt. Legitur Gen.xvi. ꝙ
ſuper ſacrificiuꝫ abrahe volucres deſcē
debant:ſed ipſe eas abigebat: qꝛ quādo
hoc ſacrificiuꝫ offerimus vel recipim⁹
cogitatōes volatiles abigere debemus.
☞ Quarto debet eſſe mūdus a negligen
tia ꝛ toꝛpoꝛe.qō notat cum dr.Et come/
detis feſtināter.Feſtināter comedit qui
cū feruēti deſiderio ſuſcipit.Glo. ſuper
illud.Qui māducat ꝛ bibit idigne. Jn
digne ſumit qui nō deuota mente acce/
dit.Propter iſta ſignificāda legit Exo/
di.xij.ꝙ quattuoꝛ perſone ab eſu agni
excludebātur ſcilꝫ ſeruus incircunciſus
mercēnarius ꝛ aduena: ac alienigena.
Seruus incircūciſus.i. luxurioſus qui
nō eſt mūdus a carnali delectatiōe: qꝛ
ſicut dicit Gal.v. Qui autēꝫ chriſti ſunt
carneꝫ ſuaꝫ crucifixerūt cum vicijs ꝛ cō
cupiſcētijs.Mercēnarius aūt ē auarus
qui nō ē mūdus a terrenoꝝ affectōe qui
ē ſeruus ꝛ mercēnarius pecunie. Juxta
illud Mat.vi.Nō poteſtis deo ſeruire ꝛ
māmone.Aduena ē neophitus.i. de no
uo cōuerſus:quia ille adhuc non ē mū/
dus a carnali cogitatōe.Et iſte cibus nō
ē neophitoꝝ ſed grādiuꝫ.ſicut dictū fu/
it Auguſtino.Cibus ſum grandiuꝫ rē.
Alienigena eſt tepidus ꝛ indeuot⁹ q nō

est mūdus a negligētia ꝛ torpore. Et iste
cibus nō est isipidoꝝ.sed palatū sanū ha
bētiū ꝛ saporē discernētiū. Aug. Palato
nō sano pena ē panis q sano est suauis.
¶ Scđo dꝫ ꝓbare corpus dn̄icū quante
sit maiestatis.non.n.recipit panē mate-
rialē sed celestē.illū.s.q ait Joā.vi. Ego
suꝫ panis viuus q de celo descēdit. deus
eiꝫ p̄mo hoi triplicē cibū p̄repauit.sicut
hꝫ Gen̄.ij.s.ꝯcessuꝫ:ꝓhibitū ꝛ ꝓmissum.
Si.n.ꝯcessis vsus fuisset a ꝓhibito ab-
stinuisset:ad ꝓmissuꝫ ꝑuenisset. Sed q̄ꝛ
male vsus ē ꝓhibito:iuste p̄uatus ē ꝯces
so pariter ꝛ ꝓmisso. vn̄ dicit dn̄s. Uide
ne forte sumat de ligno vite ꝛ viuat in
eternū. Quilibet autē cibus hūit aliq̄d
iperfectōis. Nā ꝓhibit⁹ fuit mortis cau
satiu⁹. Cōcessus nō fuit de celo delatus
sꝫ de humo ꝓduct⁹. ꝓmissus vitā beatā
nō dabat:sꝫ in vita hoiēꝫ ꝓlōgabat. Sꝫ
lōge nobiliorē aliū cibū xp̄s nobis dedit
Jlle.n.fuit mortis causatiu⁹: hic aūt est
viuificatiu⁹.iō dꝛ:Ego suꝫ panis viuus.
Jlle fuit de humo ꝓduct⁹:iste de celo de
latus.iō dꝛ:Qui ꝺ celo descēdit. Jlle cō-
seruabat vitā corꝑalē: iste dat vitaꝫ cele
steꝫ.iō dꝛ: Siq̄s māducauerit ex hoc pa
ne viuet i eternū. ¶ Tertio hꝫ ꝓbare re-
cipiendi modū q̄nte sit scitatis. Modus
aūt q̄ntuplex tradit̄ a Bon̄.li.iiij. Qꝛ ꝑim
eū dꝫ recipi:cū multo timore: cū ꝯsciētie
puritate:cū vera fide:cū m̄lta reuerētia
ꝛ honore:cū multo desiderio ꝛ deuotōe.
⁋ Dꝫ nāq̄ꝫ recipi cū multo timore: qꝛ ibi
ꝯtinet̄ diuia maiestas. Cū tali timore re-
cepat petrus q dicebat Luc.v. Exi a me:
qꝛ hō pctōꝛ suꝫ dn̄e. Stupor eiꝫ circūde-
derat eū. ⁋ Dꝫ recipi cū cōscie puritate:
qꝛ ibi ꝯtinet̄ ille q ē sincerissima puritas
Cū tali puritate recipe vult eum spōsa q̄
dic̄ Cant.i. Lectulus nr̄ floridus ē. ⁋ Dꝫ
recipi cum vera fide:qꝛ ibi ꝯtinet̄ velata
veritas. Cū tali fide recepat cū virgo be
ata Maria. De q̄ dꝛ Luc.i. Bt̄a q̄ credi-
disti ꝛc̄. ⁋ Dꝫ recipi cū multa reuerētia
ꝛ honore:qꝛ ibi ꝯtinet̄ vera diuitas. Cuꝫ
tali reuerētia recipiebat ille qui dicebat
Mat.viij. Dn̄e nō suꝫ dign⁹ vt itres sub
tectū meū. ⁋ Dꝫ recipi cū multo deside-
rio ꝛ deuotōe: qꝛ in eo ꝯtinet̄ ifinita cha
ritas. Cū tali deuotōe ꝛ mētis exultatōe

recipiebat ille q dicebat Luce.xix. Acce
pit illū gaudēs in domū suaꝫ.
¶ Sermo.cx. ¶ De eodē die sermo.vi.

Cetera cuꝫ vene
ro disponā.i.Coꝛ.xi. Post-
q̄ ordinauit ap̄ls corīthios
quātū ad corpis ꝛ sanguis dignā susce-
ptōeꝫ ꝓmittit se i aduētu suo ordinatu-
rū ea q̄ ꝑtinēt ad sacramētū hui⁹ dignaꝫ
celebratōem. Ex q̄bus verbis colligit̄ q̄
ap̄li multa ordinauerūt q̄ in scriptis nō
reliq̄rūt. Silr̄ ipsa ecclesia a sp̄ū scō do-
cta multa hodie faciēda ordiauit:q̄ my-
sticū sensuꝫ ꝯtinere vident̄. ¶ Primuꝫ ē
qꝛ hodie publice penitētes recōciliātur.
Nā i capite ieiunij cādela accēsa eis dat̄:
cilicium eis tradit̄: ꝛ sic ab ecclesia eijciun
tur. Et ista rep̄n̄tāt statū ade post pctm̄.
Nā cādela accēsa rep̄n̄tat flāmeū gladi-
uꝫ:ciliciū ipsa tunica pellicea fuisse idu
tū. Eiectio ab ecclesia:signat eiectōeꝫ ip
sius ade de ꝑadiso. Hodie aūt recōciliāt
triplici de cā. ⁋ Pria qꝛ petrum publice
peccātē xp̄s hodie recōciliauit. Nam pu
blice peccauit qn̄ xp̄m negauit.s.i nocte
sequēti:qꝛ tūc noctes sequētes spectabāt
ad dies p̄cedētes:sed mō mutat⁹ ē ordo.
Publice pn̄iaꝫ fecit:qn̄ amare fleuit.sed
xp̄s eum recōciliauit qn̄ ipsum respexit.
⁋ Scđa cā est: qꝛ i q̄nta feria deus aues
ꝛ pisces de aq̄ ꝓduxit. Sꝫ aues i aere sub
leuauit ꝛ pisces i gurgite remisit. Sic ec
clesia hodie pctōres in aq̄s delitiaꝝ natā
tes relinq̄t:ꝛ penitētes ad celestia deside
rāda ꝑducit. ⁋ Tertia cā ē: qꝛ xp̄s hodie
ꝓ pctōribus pn̄iaꝫ facere icepit.i. Pet.
ij. Pctā nr̄a ipse ꝑtulit i corpore suo ꝛc̄.
Et iō ꝯueniēs est q̄ postq̄ xp̄s pn̄iam fe
cit a publice penitētibus pn̄ia relaxet.
¶ Scđꝫ est:qꝛ hodie chrisma cōficit. Et
fit triplici de cā. ⁋ Pria est qꝛ chrisma fit
ex oleo ꝛ balsamo. Xp̄s aūt hodie oleuꝫ
bn̄dixit:qn̄ in mōte oliueti orauit. ꝛ tāq̄
plāta celestis balsamū produxit: qn̄ san-
guineas guttas sudauit. ⁋ Scđa cā ē:qꝛ
hodie istitutū est sacr̄m sacramētorū.i.
corpus xp̄i. Et ideo ꝯueniēs est vt hodie
chrisma ꝯficiat̄ qđ est materia multoꝝ
sacr̄oꝝ. ⁋ Tertia cā est:qꝛ hodie xp̄s apo
stolos i presbyteros ꝛ ep̄os cōsecrauit:qꝛ

potestatē ɔficiēdi eis dedit. Et iō ɔuenī ens est vt hodie chrisma ɔficiat. De quo pr̄byteri ⁊ epī seu pōtifices inunguntur. ¶ Tertiū est: qꝛ hodie altaria denudant ad inuendū ꝙ xp̄s oibus suis vestimē- tis fuit denudat⁹.s. vestimēto materiali qñ a militib⁹ spoliatus fuit. Spūali: qñ collegiū aplo᷑ ip̄z reliqt. Corporali: qñ aīa eius corpe ōnudata extitit. Supsub- stātiali aūt spoliari nō potuit: qꝛ eius di- uinitas corpori i sepulchro: aīe i limbo semp ɔiuncta fuit. ¶ Quartū est: qꝛ ho- die altaria cū aq̄ ⁊ vino abluūt: ad signi- ficandū ꝙ xp̄s ecclesiā suā triplici laua- cro abluit.s. aq̄ regeneratiōis. Ephe: v. Mūdans eū lauacro aque in verbo vite Aqua grē spūalis. Ezech: xxxvi. Effun- dā sup vos aquā mūdā ⁊c̄. Et vino san- guinis. Et iō vinū effundit in modū cru- cis. Apoca.i. Lauit nos a pctis nr̄is in sanguine suo. ¶ Quintū est: qꝛ trib⁹ die- bus xp̄i mors ab ecclesia plāgit. qđ fit tri- plici de cā. ¶ Prima cā est: qꝛ sol tribus horis obscuratus fuit. ¶ Scđa cā est: qꝛ xp̄s tribus dieb⁹ ⁊ tribus noctibus mor- tuus iacuit. ¶ Tertia cā ē: qꝛ triplex crea- tura ip̄m fleuit.s. pure corporalis: vt ter- ra que tremuit: pure spūalis: vt angelus qui ſm modū suū fleuit. Ysa.xxxiij. An- geli pacis amare flebāt. Et ɔposita sicut apl'i ⁊ mulieres. ¶ Sextū est: qꝛ lumina- ria extinguunt. Nā ſm aliqua᷑ ecclesia- rū ɔsuetudinē qndeciz candele propo- nunt. Cādele pponunt vt paulatim ex- tinguant. Una tñ abscondit que nō ex- tinguit. Ille qndeciz cādele rep̄sentant duodeciz aplos ⁊ tres marias in qbus lumē fidei fuit extinctū. Cādela aūt q̄ nō extinguit significat beatā virginē Ma- riā. In cuius corde semp lux fidei radia- uit. ¶ Septimū est: qꝛ tenebre inducunt ex eo ꝙ oīa luminaria tūc fūt extincta. luminare celeste.i. sol per obscuratōem. Luminare supceleste.i. xp̄s per ignomi- niosaz passionē. Luminare spūale.i. vir- go beata per tristitiā ⁊ merorē. Lumina- re ratōale.i. apostoli p lucis fidei amis- sionem. De obscuratōe p̄mi lumis dicit Amos.viij. Occidit sol meridie. De ob- scuratōe aliorū triū dr̄ Apoc.i. Factus ē sol.i. xp̄s niger tāꝗ saccus cilicinus. Et luna.i. virgo beata tota fcā est sanguis. Et stelle celi.i. apl'i ceciderūt sup terrā.

¶ Sermo.cxi. ¶ Die sacro parasceues Sermo primus.

Uim faciebāt qui querebāt aīaz meā. p̄s. Iudei volētes xp̄i aīaz i suo corpo- re cruciare cū nimia crudelitate ac vio- lētia hoc fecerūt. Et ideo xp̄s ɔquerit di- cēs: Uim faciebāt ⁊c̄. Oliz de aīa q̄ttuor fuerūt opiones: vbi.s. p̄ncipalē hz sedē. Quidā dixerūt ipsaz eē i capite. Et hoc volūt ostēdē p auctoritatē Geñ.ij. Inspi- rauit in facie ei⁹ spiraculū vite ⁊c̄. Ioā. xix. Inclinato capite tradidit spūm. Et p rōnez qꝛ oēs sensus vigēt i capite. Nā aīa in capite videt: audit: odorat ⁊ sapit Alij dixerūt eā eē in corde: ⁊ hoc volunt ostēdē p auctoritatē Mat.xxv. De corde exeūt male cogitatiōes ⁊c̄. Cū.n. cogita- tōes exeāt ab ipsa: ⁊ cogitatōes exeunt a corde: iō aīa ē in corde. Et p rōnes: qꝛ est fons vite. Nā i corde icipit vita: radicat vita ⁊ finit vita. Alij dixerūt eā eē in san- guine. ⁊ hoc volūt ostēdē p auctoritatez Leuit.xvij. Aia ois carnis in sanguie ē. Et p rōnez: qꝛ siqs pdit sanguinē: perdit vitā. Alij dixerunt eā eē totā in toto: ⁊ in q̄libet pte corpis totā. Et hoc volūt ostē- dere p auctoritatē.ij. Regū.i. Adhuc to- ta aīa mea ē in memetipso. Nō dixit ad- huc ē tota in cerebro meo: vel in sanguie vel in corde: sz tota in memetipso.i. i cor- pore meo. Et p rōnez: qꝛ cū aīa sit perfe- ctio corporis organici: nō erit vnius cor- poris organici tm̄ sed oīuz ⁊ totius. Iu- dei aūt vident oēs istas q̄ttuor opiones saltez ipso facto sciuisse: qꝛ in his q̄ttuor locis xp̄i aīaz cruciauerūt. ¶ Prio nāqz eius aīa cruciata fuit in capite: ⁊ hoc in qnqz sensibus q ibi vigēt.s. in visu: qꝛ fle- uit p ɔpassionē qñ hierl'em ciuitatē vi- dit. Pre amore: qñ amicū lazaꝝ audiuit mortuū. Et pre dolore qñ in cruce dolo- res mortis sensit: vt habet Heb.v. In au- ditu qꝛ ɔtumelias ⁊ opprobria mlt̄a au- diuit. Sap̄.ij. Cōtumelijs ⁊ tormēto iter- rogem⁹ eū. Bern̄. Aures ille q̄ audiuit in celo: sanctus. sanctus. sanctus: in terris audierūt pctō᷑ insultus. In odoratu: qꝛ

magnū fetorē sensit.s.qn̄ fuit sputis feti
dis delinitus. ⁊ pctōꝝ.i.iudeoꝝ spurci/
tia circūdatus:⁊ iter corpora fetida mor
tuoꝝ crucifixus. In gustu: q: fuit felle ⁊
aceto potat⁹.p̄s.Dederūt in escā meā fel
⁊c̈.In tactu: q: eius caput' fuit arūdine
ꝑcussuz ⁊ spinaꝝ aculeis pforatū. Bern̄.
Caput illō diuinū dēsitate spinaꝝ vsqȝ
ad cerebrū pforatuȝ ē. Ansel. Coronatus
icedit sed ipsa sua corona ē cruciatus:q:
mille pūctis eius speciosissimū verticeȝ
vulnerauit. ¶ Scd̄o cruciata fuit i cor/
de:qn̄ fuit in latere lāceatus. Cū.n.sit tri
plex amor.s.sermonis: cordis ⁊ operis.
Ostēderat nobis xp̄s amorē sermonis in
sapiētī p̄dicatōe. Amorē opis: in miracu
loꝝ exhibitōe. Nō restabat nisi vt ostēde
ret nobis amorē.s.cordis:quē nobis ostē
dit in lateris aptōe. Bern̄. Clauis pene/
trās:clauis reserās fact⁹ ē mihi ꝙ nō vi
deā p foramē. Clamat clau⁹: clamat vul
nus:ꝙ deus sit in xp̄o mūdū recōcilians
sibi. Iste aūt amor oēs alios supat amo/
res.s.naturalē q est iter patrē siue mr̄eȝ
⁊ filiū. Ysa.xlix. Nūqd obliuisci pōt mu
lier ifantē suū ⁊c̈. Amorē carnalē:q ē in/
ter viꝝ ⁊ vxorē Hiere.iij. Uulgo d:. Si di
miserit vir vxorē suā ⁊c̈. Amorē aialeȝ q
ē iter aiaȝ ⁊ corp⁹ ꝓpriū. Ioā.x. Aiaȝ me
aȝ pono ꝓ ouibus meis. Amorē socialē:
q est iter amicū ⁊ amicū. Ioā.xv. Maio/
reȝ hac dilectōeȝ nemo hȝ. ¶ Tertio cru
ciata fuit in sanguine:qn̄ venis aptis to
tus sanguis de corpore emanauit: ita ꝙ
eius corp⁹ tanꝙ lignū aridū in cruce re
māsit. p̄s. Ossa mea sicut cremiū aruerūt
Cetera deus fecit in numero: pondere ⁊
mēsura: vt d: Sap̄.xi. In effusiōe auteȝ
sui sanguinis nō seruauit numerū:q: nō
vnā vel tres guttas dedit:sed totū dedit
Nō seruauit pōdus:q: nō vnā vnciā vel
librā fudit:sed totū fudit. Non seruauit
mēsurā:q: nō vnuȝ calicē mēsurauit sed
totum sine mēsura tribuit. p̄s. Copiosa
apud euȝ redēptio. Bernar. Prorsus co
piosa:q: nō gutta sed vnda sanguis lar
giter per qnqȝ ptes corporis emanauit.
¶ Quarto cruciata erat eius aia in to/
to corpore ⁊ in qualibet parte corporis:
quādo ad colūnaȝ erat flagellatus ⁊ to/
tus vulneribus repletus. Ita vt possit

dici illud Isa.i. A planta pedis vsqȝ ad
verticē nō est in eo sanitas. Uere a plan
ta pedis vsqȝ ad verticē quia passus ē in
parte suprema: media ⁊ extrema. Nā in
parte suprema eius caput fuit vulnera/
tū ⁊ percussuȝ. eius facies alapis inflata
⁊ sputis deturpata ⁊ barba depilata.
Isaie.l. Corpus meū dedi ꝑcutiētibus ⁊
genas meas vellētibus faciē meaȝ non
auerti ab increpātibus ⁊ ꝯspuētibus in
me. In media parte corpus eius fuit ma
cie attenuatū. p̄s. Dinumerauerunt oīa
ossa mea nodo:sed funibus dissecatū: lā/
cea pforatū. In parte extrema erat in pe
dibus perforatus: vbi magnū dolorē est
passus. Et q: locus erat neruosus: ⁊ q:
grossis clauis ꝯfixus. ⁊ q: vnus pes sup
aliū pforatus:⁊ q: nitebat clauatis pedi
bus totū corp⁹ sustētare. pp ista oīa dicit
Aug. Expalmat q est vera palma victo/
rie. spinis coronat:q spinas pctōꝝ venit
ꝯfringē, ligat q soluit ꝯpeditos: discipli
na cedit: salus vulnerat: vita morit: occi
dit ad tēpus vita a morte: vt in ꝑpetuuȝ
a vita occidat mors.

¶ Sermo.cxij. ¶ De eodē Sermo.ij.

Disposui testamē
tum electis meis. p̄s. Qn̄ qs
de morte dubitat testamētū
cōdit:⁊ filijs ꝓpinqs ⁊ amicis legata di
mittit. Xp̄s igit nolēs itestatus decede/
re testamentū cōdidit: in testamēto mul
ta legata dimisit. De quo testamento sic
dicit Ambro. Auctor humani generis in
cruce pēdēs pietatis officia diuidebat:
psecutionē aplis: pacē discipulis: corp⁹
iudeis: patri spūm ⁊ virgini marie para
nymphū: latroni paradisum: pctōribus
isernū: crucē pnie penitētibus xp̄ianis
delegauit. In isto testamēto xp̄s octo le/
gata fecit. ¶ Primo nāqȝ legauit aplis
psecutionē. Illud eniȝ eis legauit qd̄ ⁊
ipse in vita possedit. Joā.xv. Si me pse/
cuti sūt ⁊ vos psequent. Et istud legatū
erat oibus aplis pfecte solutū: q: ⁊ psecu
tionē habuerūt ⁊ mortē sustinuerūt. He
reditas nāqȝ trāsit ad heredes cum suo
onere ⁊ honore. deus aūt hereditati eter
ne beatitudis adiūxit onus. s. tolerātiaȝ
passiōis. Cū isto onere habuit eam xp̄s.

Luc.vlti. Oportuit xp̄m pati ⁊ sic itrare iglorià suà. habuerūt eà apl'i. Act.xiiij. Per multas tribulatōes oportet nos intrare in regnū dei. hūt eà oēs fideles.ij. Thim.iij. Oēs q pie viuere volūt in xp̄o iesu psecutōem patiunt. Qui ergo vult asseq eternà btitudinē ⁊ nullam pati tribulatōez. videt ꝙ velit eē ⁊ xp̄o dignior ⁊ apl'is sanctior ⁊ cūctis fidelib⁹ melior. ¶ Scdo legauit discipulis pacē. Joan. xiiij. Pacē meà do vobis ⁊c̄. Hēbat eniz xp̄s septuagintaduos discipulos q non erāt ita fortes sicut apl'i. Et ideo legauit eis nō tm̄ pacē pctōris vel eternitatis sz etià tpis. Ex quo habet ꝙ nō sūt ifirmioribus grauia iponēda. iuxta illō Mat. ix. Nunqd pūt filij spōsi lugere ⁊c̄. Ex qbus verbis colligit ꝙ nō sūt iponēda tristia festiuis. ⁊ iō dixit: Nunquid pūt filij spōsi lugere ⁊c̄. Festiui sūt cōtēplatiui q degete pctōris puenīūt ad qetē eternitatis. iuxta illud Ysa.lxvi. Erit sabbatū ex sabbato. Talib⁹ nàqz nō sūt iponēda tristia: qꝛ posset eoꝝ iocūditas retardari nec dz statim iponi ꝯuersatio noua vetustis. ideo subditur: Nemo hꝫ ꝯmixturaz pāni rudis ⁊c̄. nec mentis iocūditas in expti s. ideo subdit: Nec vinū nouū mittit in vtres veteres ⁊c̄. Tales eīm nō sūt statim ad spūalia ꝯpellēdi: sed paulatiz pmouēdi. ¶ Tertio legauit corpus suū iudeis: vt trib⁹ diebus ip̄m in ptāte haberēt. Joà.x. Terra: i. corp⁹ xp̄i terrenuz data ē in manus ipij. i. pilati siue iudei. Corpus nàqz xp̄i erat tāq̄ saccus plen⁹ thesauro. ideo dedit ip̄m in man⁹ iudeoru: vt ip̄m scinderēt ⁊ thesaurus emanaret quo captiu⁹ redimeret. Jste sacc⁹ venit ad nos i natiuitate. Prouer.vi. Sacculū pecunie secū tulit. fuit autē scissus in passione. ps. Cōscidisti saccū meū ⁊c̄. ⁊ exiuit preciū in sanguinis emanatiōe. Bernar. Saccū plenū misericordia sua misit deus pater in terrà. Saccū inq̄ in passiōe cōscidendū vt effunderet illud qō in eo latet preciū nr̄m. Erat tanq̄ alabastrū plenū vnguēto. Et ideo datū ē in manus iudeoū vt ip̄z frāgerēt: ⁊ inde vnguentū effluerct quo vulnerat⁹ sanaret. Inde eniz emanauit vnguentū mortificatiuū inducēs ꝯtritōez. dulcoratiuum infundēs ꝯtritis ꝯsolatiōez: ac sanatiuū dans plenà remissionē. De duobus primis dr̄ Luc.xij. Infundēs vinū ⁊ oleuz. De tertio Ecc̄.xxxiij. Unctōes ꝯficiet sanitatis. Erat tanq̄ apotheca plena balsamo. ideo datū est in manib⁹ iudeorū: vt balsamus exiret vnde fetidus releuatur. Tūc eniz ista apotheca apta fuit: qn̄ vnus militū làcea latus eius pforando aperuit. Jste aūt odor assimilat odori vinee: balsami ⁊ myrrhe: vt habet Eccl'i. xxiiij. Uinee: qꝛ serpētes iferngles fugat Balsami: qꝛ prem recōciliat. Myrrhe: qꝛ hoiez a pcti putredie pseruat. ¶ Quarto legauit patri spūz. Uñ Luc.xxiij. Pr̄ in manus tuas ꝯmēdo spm̄ meū: docēs nos vt in hora mortis deo spm̄ ꝯmendemus. ¶ Prio vt sp̄m ab isidijs demonuz custodiat. Eccl'i.li. Liberasti me a rugiē tibus pparatis ad escà. ¶ Scdo vt p ministeriū angeloꝝ ip̄m ad celuz deducat. Exod.xxiij. Ego mittà angelū meū q precedat te ⁊c̄. ¶ Tertio vt ip̄m q̄si depositū custodiēs corpi suo qñqz restituat. i. Thimo.i. Potēs ē depositū meū suare vsqz in illū diē. ¶ Quito legauit virgini paranymphū qñ mr̄ez suà ioanni dimisit. qō fecit xp̄s rōe sui: qꝛ ꝯditor legis dz seruare legē. Exo.xx. Honora prēz tuū ⁊ matrē tuà. Rōne nr̄i vt istruamur sꝫ Chrys. vsqz ad vltimà respiratōez hēre curà parētū. Rōne virgis vt aliquà ꝯsolationez recipet de amissione filij ex custodia fidelis discipl'i. ¶ Sexto legauit latroni paradisum. Amē dico tibi: Ecce q̄ta firmitas. modus.n. iurādi xp̄i fuit. Qꝛ hodie ecce q̄ta celeritas. Mecū eris. ecce q̄ beata societas. In padiso. ecce q̄ felix loci amenitas. ¶ Septio legauit pctōrib⁹ ifernū vbi pulchre morāt. qō q̄druplici rōe oñdi pōt. Porcus eīm. i. luxuriosus pulchri⁹ manet i luto ifernalis feditatis q̄ i prato celestis amenitatis. Seruus. i. auar⁹ q ē suus pecunie pulchrius manet in cloaca iferni q̄ i camera picta dei. Latro. i. supbus q furat deo id qō ē sibi ppriū. s. gl'iaz. pulchri⁹ manet i patibulo ifernal' vital' q̄ i solio maiestatis. Lignū putridū. i. pctōr p peccandi ꝯsuetudinē putrefcūs. pulchri⁹ manet i igne ifernal' cruciatiōis q̄ i regali eccl'ie celestis ma-

ſione.¶ Octauo legauit crucē pn̄ie peni
tētibus xp̄ianis. Luc.ix. Siqs vult veni
re poſt me abneget ſemetip̄m ꝛc̄. Ip̄a.n.
pn̄ia dʒ eē pfecta: iō dic̄: abneget ſemet/
ipſum.i.ex tota neget. Uolūtaria: iō di/
xit. tollat. aſpera. iō dixit. crucē que dr̄ a
cruciatu. ꝓpria nō aliena: iō dixit ſuam
cōtinua: iō dixit quotidie. ꝛ pura inten/
tione facta. iō dixit. ꝛ ſequat̄ me.
Sermo.cxiij. ¶ De eodem. Sermo
tertius.

PRoprio filio ſuo
nō pepcit ꝛc̄. Roma.viij. Ma/
gnam de deo fiduciā hēre poſ
ſumus. qꝛ ſi dedit nobis filiū ſuū: dabit
nobis cetera bona ſua. Et iſtā fiduciam
dat nobis xp̄s ex modo ſtādi in cruce. d̄
quo dicit Ber. Quis nō rapit̄ ad ſpem
īpetrādi fiduciā qui eius in cruce cōſide
rat corpis diſpōeʒ. videlʒ caput inclina/
tū ad oſculū. brachia extēſa ad āplexuʒ
manus aptas ad largiēdū. latus aptuʒ
ad diligēdū. pedū affectionē ad nobiſ/
cū cōmanēdū. ꝛ totius corpis extēſionē
ad ſe totū nobis īpēdēdū. ¶ Prio igit̄
debemus cōſiderare ꝙ i cruce tenet ca/
put inclinatū. ꝛ hoc triplici rōe. ¶ Prio
rōne recōciliatiōis. ſolet eīm qui aliū
vult ſibi recōciliare caput iclinare: ꝛ oſ/
culū ſibi dare. Sic xp̄s caput inclinat vt
oſculū porrigat: ꝛ nr̄aʒ recōciliatiōeʒ fa
ciat. Cant.i. Oſculet̄ me oſculo oris ſui.
¶ Scđo rōe eleuatōis. ſolet nāqʒ q aliuʒ
vult ſurſum erigere ſeip̄m iclinare. ꝛ ip
ſum ad alta eleuare. Sic xp̄s caput icli/
nauit. ꝛ de collo ſuo ſcalā fecit. ꝛ nos ad
pr̄eʒ eleuauit. Jo.xv. Nemo venit ad pa
trē niſi p me ꝛc̄. ¶ Tertio rōe exauditio/
nis. Solet eīm hō libēter aurē inclina/
re ei quē vult benigne exaudire. Chriſtꝰ
ad pr̄em caput iclinans aurē dexteram
nobis porrigit. ꝛ ſiniſtrā nobis auertit.
Auris dextera ē eius miſericordia quaʒ
modo nobis libēter īpēdit. Siniſtra āt
ē eiꝰ iuſticia quā mō libēter nobis auer/
tit. ¶ Scđo hʒ brachia extēſa ad āplexū
Solet nāqʒ mr̄ brachia apire. ꝛ ſic pue/
ro veniēdi fiduciā ad ſe dare. Deus ha/
bet duo brachia. ſ. ſiniſtrū ſue gr̄e. ꝛ de/
xtrū ſue glīe. Iſta brachia duo deus oliʒ

ambo clauſa tenebat: qꝛ nulli plene da
bat ſuaʒ gr̄am. ꝛ nullū recipiebat ad ſu
am glīam. Tādē aperuit brachiū ſini/
ſtrū recipiēs ad ſuaʒ gr̄am populuʒ iu/
deoꝝ: ſʒ tn̄ dextrū clauſuʒ tenebat: quia
nullū ad ſuaʒ glīam admittebat. Mō
aūt ambo brachia hʒ apta ꝛ extēſa: quia
oēs ad ſuā gr̄am recipit: ꝛ ad ſuā glīaʒ
itroducit. ¶ Tertio hʒ manus pforatas
ad largiēdū. Habuit eīm in cruce manꝰ
aptas: cōfixus: ꝛ pforatas. Apertas ad i
nuēdū ꝙ dat oībus liberalr̄. p̄s. Apis tu
manū ꝛ iples oē aīal bn̄dictōe. Cōfixas:
ad inuēdū ꝙ dat vniuerſalr̄. Sunt eīm
q habēt manus aptas ad ꝓpiquos. ad
alios aūt clauſas. Chriſtus aūt ad oēs ꝛ
bonos ꝛ malos. Mat.v. Solē ſuū oriri
fac̄ ſup bonos ꝛ malos ꝛc̄. perforatas: ad
inuēdū ꝙ dat oībꝰ abūdāter. Sic.n. vas
pforatū nihil ſibi retinet: ſic ꝛ xp̄s ieſus
nihil ſibi retinuit: ſʒ oīa dedit. Nā dedit
nobis carnē ſuā. Patri aīam. Joāni ma
trē ſuā. Petro eccl̄iaʒ. Latroni paradi/
ſum. Crucifixoribus veſtimētū. Lāceato
ri reſtituit viſum. ¶ Quarto habuit la/
tus aptum: ad diligēdū. Ex hoc eiʒ xp̄s
oſtēdit quātuʒ nos dilexit. qualr̄. ꝛ pro/
pter quid. Quātum: quia plus ꝙ̄ cor ſu
um: quia pro nobis iuxta cor ſuuʒ volu/
it vulnerari. Sic eiʒ loquit̄ mr̄ filio. Fi/
li tu es cor meū plus te diligo corde meo
Iſte ē noſter pellicanꝰ q iuxta cor ſe vul/
nerauit: ꝛ filios reſuſcitauit. Qualr̄ aūt
qꝛ.ſ. ex vtero amore cordis vt.ſ. cor eius
videamus. ꝛ ꝙ ex amore cordis nos dili
gat certi ſumus. Sic eīm loquit̄ amicus
amico. Utinā videres cor meū. Bernar.
Clauus penetrās. clauus reſerās factꝰ
ē mihi. Propter quid vt ad iſtar colūbe
ab inſidijs demonū in ipſo foramie ab/
ſcōdamur. Cant.v. Ueni colūba mea in
foraminibus petre. ¶ Quinto hūit pe/
des cōfixos: ad nobiſcū manēdū. Signū
eīm eēt magni amoris ſi amicus cū ami
co cōpediri ſe faceret vt ſecum maneret.
Chriſtus enim in hoc exilio veniens ad
nos nobiſcum māſit libēter. Prouerb.
viij. Delitie mee eſſe cum filijs hominuʒ.
Manet vtilr̄. Sap̄.vij. Uenerunt mihi
omnia bona pariter cum illa. Manet p
ſeueranter. Matth. vlti. Ecce ego vobiſ/

cum sum oībus diebus ⁊c̄. ¶ Sexto habuit corporis extensionē: ad se nobis totaliter impendendū. Nam extēdit se in nostruz obsequiū ab īfantia vsq₃ ad pueritiam: q: ⁊ ab infantia a circūcisiōe sanguinem effudit. Et in pueritia: q: parentibus obediens fuit. Juxta illud Luc. ij. Erat subditus illis. A pueritia vsq₃ ad iuuētutē. q: in sua iuuentute nos instruxit: miracula fecit. ⁊ beneficia multa impendit. A iuuentute sua se extendit vsq₃ ad finē vite: q: in crucē ascendit. ⁊ per passionē nos redemit. Post mortez se extendit vsq₃ ad limbū: ⁊ inde patres eduxit. Deinde se extēdit vsq₃ ad mūdum: quādo gloriose resurrexit. Postmoduz vsq₃ ad celū: quando mirabilr ascēdit: Tādē extēdet se vsq₃ ad iudiciū: quādo viuos ⁊ mortuos iudicabit.

¶ Sermo. cxiiij. ¶ De eodem. Sermo quartus.

Dilexit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Apoc. i. ¶ Hō ante xp̄i passionē erat imundus: durus. fugitiuus. ⁊ cecus. ¶ Quia igit erat imūdus xp̄s fudit sanguinē suū in lauacrum nr̄e purgatiōis. Hebreo. ix. Sanguis xp̄i emūdabit cōscientias nr̄as ab opibus mortuis. Lauacrū aūt frigidum lauat: calidū aūt meli⁹ lauat. Sic ⁊ sanguis xp̄i omni tpe lauat. Sed hodie melius lauat: q: de suo vase calidus ē effusus. Jn quo quidē fuit valde calefactus s. igne amoris. De quo ip̄e dixit sic Luc. xv. Ignez veni mittere in terram. Igne doloris. Threū. i. Attendite: ⁊ videte si ē dolor silis sicut dolor meus. Et igne passionis: p̄s. Igne me examinasti ⁊c̄. Non tm̄ lauat nr̄as cōsciētias: sed ēt oēs creaturas. Oīa nāq₃ elementa ab idolatrijs fuerunt fedata. s. aqua ex nephandaruz hostiarū ablutione. ignis ex cōcrematione: aer ex fumi ascēsione. ⁊ terra ex inocētis sanguis aspersione. Sz xp̄s oīa ista purgauit. s. aquaz p aquaz quaz de latere emisit. Aerem q: nō sub tecto: sed in aere passus est. Terraz: quia super eam sanguinē fudit. Et ignē quādo sp̄ūz sanctum in specie ignis emisit. ¶ Secūdo: q: homo erat durus effudit sanguinem suū in emplastrū nr̄e mollificatiōis. Fit aūt emplastrū de herbis floribus ⁊ speciebus aromaticis aliquo liquore supinfuso ⁊ melle apposito. Herba medicinalis ē caro eius mortalis. Juxta illud Ysaie xl. Oīs caro fenū. Flos odoriferus ē eius aīa oīum virtutū odore repleta. Species aromatica ē eius diuinitas speciosa. Liquor infusus ē eius sanguis effusus. Mel dulce ē eius sp̄ūs humanus. De q̄ dī Eccle. xxiiij. Sp̄ūs meus sup mel dulcis. Ex his igit quinq₃ generibus cōfectum ē illud emplastrū quod oēm duritiam cordis nr̄i deb₃ mollificare: maturare: ⁊ frangere. Dicit nāq₃ ꝙ ē quidam lapis adamātinus qui frangi non pōt. nec mallei pcussione. nec ignis adustiōe nec antiqua iueteratione. frāgit autem iste plinio hircini sanguis appositione. Sic multi sunt qui ad pniaz frangi nō possunt. nec p diuinaz cōminationē. nec p adhibitā tribulationē. nec per longam senectutis cōfectōez. frangit aūt p dominice passiōis recordationē. ¶ Tertio: q: hō erat adeo fugitiuus. effudit sanguinem suū in reclamatoriū nr̄e reuocationis: quia aues ad dn̄os suos nō reuertūtur nisi cum frusto carnis. arbores ascendunt: ⁊ ad eas sibilant ⁊ eas reuocant. Alique tn̄ sunt que nō reuertūt triplici de cā. aut q: sunt nimis replete. aut q: in deuoratiōe prede sunt occupate. aut q: n̄ sunt bn̄ domesticate. Hō eīm tāquā auis cōtumax a deo auolauerat. Osee. ix. Effraim quasi auis auolauit. Jō xp̄s arborem crucis ascēdens ⁊ corpus cruentatū habēs ad nos sibilare nō cessat. Ysaia v. Leuabit dn̄s signuz in natiōibus: ⁊ sibilabit ad eū de finibus terre. Sed qdaz sunt qui venire cōtēnunt. Aut q: sunt nimis repleti sicut auari. Deut. xxxij: Incrassatus est dilect⁹ ⁊ recalcitrauit. Aut q: sunt i cadaueribus occupati: sicut luxuriosi ad instar corui qui deuoratōi cadauerū se dedit: ⁊ ideo ad arcā non redijt. Aut q: sunt siluestres ⁊ nō bene domesticati: sicut superbi. Aīalia autē domesticant tribus modis. Aliquādo per flagellationē: q: quando canis flagellat leo domesticat. Aliquādo p sanguinez:

qꝛ aliquando auib⁹ daꝛ sanguis siue vi-
num ad bibẽdũ vt domesticenꝛ. Aliquã-
do vero per beneficioꝝ collationẽ. Non
ẽ eim aliqđ aial ita siluestre qđ ex benefi
cijs nõ fiat mansuetũ ꝛ lene. Christ⁹ igiꝛ
qui ẽ leo ante nos canes vt nos domesti-
caret flagellari voluit. ysa. liij. Disciplia
pacis nr̃e sup eũ. Uinũ sanguis ad bibẽ
dũ nobis dedit bñficia continua nobis
tribuit: ꝛ tñ aliqui domesticari non pñt.
nec flagellatõe leõis. nec ex potu sui san-
guinis. nec ex collatis bñficijs. ¶ Quar
to: qꝛ hõ erat cecus: effudit sanguinẽ su-
um in colliriũ nr̃e illuminationis. Sũt
enĩ tria peccata que excecãt. s. tumoꝛ su
perbie. puluis auaritie. ꝛ humoꝛ luxu-
rie. Et ista cecitas sanaꝛ ex triplici coli-
rio. ¶ Quoddã eim ẽ colliriũ cõfectum
ex felle piscis quo illumiati sunt oculi
thobie. Et istud colliriũ ẽ totũ amarũ: ꝛ
repñtat ipm ꝓut erat in patibulo. Cõsi-
deratio autẽ istius fellis. i. amaritudis
passionis frãgit duritiam nr̃e elatiõis.
Uñ ꝛ in passiõe. Petre scisse sunt. terra
mota ẽ. ꝛ monumẽta apta sunt: ꝛ mortui
surrexerũt. Illi ergo qui ad istud colli-
riũ nõ sananꝛ sunt lapidibus duriores.
terra isensibiliores. monumentis feti-
diores. ꝛ mortuis miserabiliores! ¶ Est
secũdũ colliriũ cõfectũ ex fauo mellis: q
liniti sunt oculi ionate: vt habeꝛ. i. Reg.
xiiij. Et istud colliriũ ẽ totũ dulce: ꝛ rep
sentat xp̃m ꝓut ẽ in regno. vbi totus est
dulcis. ex quo sancti hñt suã dulcedinẽ
ex melle. s. diuinitatis ꝛ cera humanita
tis. Cõsideratio autẽ huius dulcedinis
dꝫ extinguere cecitatẽ carnalis delecta-
tionis. ¶ Tertiũ colliriũ ẽ cõfectũ ex cõ-
iunctiõe saliue ꝛ pulueris: quo illumia-
tus ẽ cecus a natiuitate. Joã. x. Et istud
ẽ ex parte dulce ꝛ ex parte amarũ. Nam
saliua hꝫ dulcedinem sed terra amaritu
dinẽ. Et representat xp̃m ꝓut erit ĩ iudi
cio. vbi malis erit terribilis: ꝛ bonis dul
cis. Cõsideratio aũt istius collirij tã ter-
ribilis dꝫ sanare cecitatẽ cupiditatis: qꝛ
tunc diuitie nõ poterũt liberare. Berñ.
Ueniet dies illa in qua plus valebũt pu
ra corda q̃ astuta verba. ꝛ cõscia bõa q̃
marsupia plena.

¶ Sermo. cxv. ¶ De eodem. Sermo
quintus.

TRadidit semetip
sum ꝓ nobis oblationẽ ꝛ ho
stiam deo i odorẽ suauitatis.
Ephe. v. In veteri sacrificio cõsiderabã
tur tria scꝫ oblatio inflãmatio: ꝛ recõci-
liatio. Siquidẽ aial sacrificandũ offere
baꝛ. oblatũ cremabaꝛ. crematũ odorem
reddebat quo deus placabaꝛ. ¶ Sic et
xp̃s fuit oblatus: iõ dĩ: Tradidit semet-
ipsum ꝓ nobis. ¶ Fuit iflãmatus: ideo
dĩ: Oblatõez ꝛ hostiaꝫ. ¶ Hostia enĩ cre
mabatur ꝛ odorem emisit quo deus fuit
recõciliatus: iõ subdiꝛ. In odorẽ suaui-
tatis. ¶ Prio qꝛ xp̃s fuit oblatus ꝛ tra-
ditus i sacrificiũ a patre. Ro. viij. Pro-
prio filio nõ pepcit: sed ꝓ nobis tradidit
illũ. Et a se: vt pꝫ in verbo ꝓposito. Sꝫ
qꝛ in sua deitate nõ erat aptus ad sacri-
ficiũ: ideo fecit se ouẽ ꝛ agnũ vt apt⁹ eẽt
ad sacrificiũ. ysa. liij. Tãquã ouis ad oc
cisionẽ duceꝛ: ꝛ quasi agnus corã tõdẽte
se obmutescet: ꝛ nõ apiet os suũ. Nõ eiꝫ
os suũ apuit p aliquã ipatiẽtiã. nec cor
suũ p aliquã irã: qđ pꝫ: qꝛ cũ ira siue ipa-
tiẽtia aliqñ sit in aio. aliqñ manifesteꝛ i
exteriori signo. aliqñ oñstaꝛ in iniurio-
so verbo. aliqñ exerceaꝛ in cõtumelioso
facto. xp̃s nullo istoꝝ modoꝝ in passiõe
fuit cõmotus: sed tãquaꝫ agnus obmu-
tuit. ysa. xli. Non clamabit ꝛ nõ exaudie
tur vox eius foris: ecce qꝛ nõ fuit cõmo-
tus in verbo. Calamũ quassatũ nõ cõte-
ret: ecce qꝛ nõ fuit cõmotus in facto: qꝛ
nulli nocuit: sꝫ oibus ꝓfuit. Nõ erit tri-
stis: ecce qꝛ nõ fuit cõmotus in aio. neqꝫ
turbulẽtus: ecce qꝛ nõ fuit cõmotus i ex-
teriori signo. ¶ Secũdo xp̃s fuit iflãma
tus ꝛ succẽsus. ꝛ hoc quadruplici igne.
¶ Primo igne amoris. De quo dĩ Luc.
xij. Ignẽ veni mittere in terrã ꝛc. Jo. xv.
Maiorẽ hac dilectionẽ nemo habꝫ ꝛc.
Isto igne amoris a deo fuit inflãmatus
q ꝓpter nostrũ amorẽ dimisit habita-
tionẽ celestẽ. angelicã hereditatẽ. ꝛ seipꝫ
dedit in mortẽ. Hiere. xi. Reliqui domũ
meã: ꝛ dimisi hereditatẽ meã. dedi dile-
ctam aiam meã in manibus inimicoꝝ
meoꝝ. Isto igne adeo fuit inflammatus

ꝙ dedit nobis sapiētiā suā: qꝛ triginta-
tribus ānis nos docuit. Potētiā suā: qꝛ
multa bn̄ficia nobis cōtulit. infirmos sa
nando: mortuos suscitādo. Personam
suā: qꝛ trigintatribꝰ ānis pseuerāter no
bis seruiuit. Et vitā suā: qꝛ ꝓ nobis mor
tē sustinuit. ¶ Scd̄o fuit inflāmatꝰ igne
doloris. Nullus eim̄ martyr tm̄ dolorez
sensit quātū xp̄s. Maiorez eim̄ dolorem
sentit oculus quando pungitur: ꝙ̄ cal-
caneum quando vulneratur. Caro au-
tem aliorum martyrum fuit instar cal-
canei: quia de grossa materia facta. Et
caro Christi fuit ad instar oculi: quia
habuit cōplexionē magis nobilem. Et
erat delicata ex eo ꝙ fuit de spūs sancti
opatione cōcepta. de purissimis sangui
neis beate Marie assumpta: ⁊ nulli vn-
quā peccato subiecta. Et ergo maiorem
dolorē sensit. ¶ Tertio erat inflāmatus
igne passionis. Passus ē eim̄ penā acer
bam: variā: ⁊ diuturnā. Acerba quidem
erat: qꝛ in locis neruosis vbi viget maior
sensus: ⁊ id̄o maior dolor. Fuit varia: qꝛ a
planta pedis vsqꝫ ad verticē nō fuit in
eo sanitas. Fuit ēt diuturna: qꝛ ab instan
ti sue cōceptōis durauit vsqꝫ ad mortez
suā. Ipse eīz mortē suā semꝑ sciuit: ⁊ id̄o
quolibet die dolorē habuit. ¶ Quarto
erat inflāmatus igne passiōis. Magna
enim cōpassione vrebaꝶ quādo matrem
flētem vidit. Quādo aplos dispersos vi
dit. Quādo etiaz suos crucifixores ī fre
nesim versos aspiciebat. Sicut eim̄ pius
pater vidēs filiū freneticū in ipsuz īsur-
gentem plorat: nō suam iniuriā sed filij
furiaz. Sic ⁊ xp̄s nō suos dolores sꝫ fre-
nesim suoꝝ interficiētiū deflebat. Ideo
etenim ꝓ ip̄is orabat: clamabat ⁊ plora-
bat. sicut diciꝶ Hebreorū. v. Qui in diebꝰ
carnis sue preces supplicatōesqꝫ ad deū
⁊c̄. Ecce qꝛ orabat: Et cū clamore valido
Ecce quia clamabat. Et cū lachrymis of
ferens. Ecce qꝛ plorabat. ¶ Tertio chri-
stus suauē odorē fecit patri: ex quo fuit
recōciliatus. Unde diciꝶ: In odorē sua-
uitatis. Istud autē sacrificiū erat valde
odoriferū: qꝛ fiebat in holocaustū. Holo
caustum enim erat totuz incēsum. Chri-
stus igiꝶ erat holocaustū: qꝛ totus erat ī
passione incēsus: vt supra dictum est. Et
intus igne amoris. ⁊ foris igne passiōis.
Et istud per quattuor signa pōt ostēdi:
que sunt signa in aliquo vehemētis calo
ris. ¶ Primū ē: quia valde sudauit. qui
sudor in guttas sanguinis eque fuit cō-
uersus. Magnus erat ille ignis qui ip̄z
nō tantū in facie: sed ēt in toto corpore
sudare faciebat. ⁊ qui humorē flegma-
ticū in sanguinē cōuertebat. qui in tātū
abūdabat ꝙ in terrā decurrebat. ¶ Se-
cundum signū est: quia vestes ferre non
potuit. sed nudus in crucē ascendit. Ac
si ipso facto loquaꝶ ⁊ dicat: Tanto igne
ardeo: ꝙ vestes sustinere non valeo. hoc
significatum ē. ij. Reguz. vi. Ubi dicitur
ꝙ dauid nudus laudabat ante arcam
domini. Arca dn̄i ē crux xp̄i: in qua pro-
funda dei mysteria cōtinētur. Ubi chri-
stus nudus lusit: qui nudus ⁊ gaudens
crucez ascēdit. ¶ Tertiū signū est: quia
sitiuit: ⁊ potum petit. Bernar. O domie
quid sitis fidem nr̄am: salutē nostram: ⁊
gaudiū nostruz. Plus animarū vestra-
rum ꝙ̄ corporis mei me tenet cruciatus
¶ Quartuz signū est: quia totus in cru
ce rubicūdus fuit. Homo eim̄ qui stat ad
paruū ignē: efficitur rubicūdus in facie.
Iste aūt portabat quattuor ignes: ideo
fuit rubicundus in corpore: quia totus
cruentatus in cruce. ysaie. lxiij. Quare
rubrum est indumentū tuū ⁊c̄. Cant. v.
Dilectus meus candidus ⁊ rubicūdus
Per puritatem fuit candidus: ⁊ rubicū
dus per sanguis cruētatōem.

¶ Sermo. cxvi. ¶ De eodem. Sermo
sextus.

Fasciculus myr
rhe dilectus meus mihi: in-
ter vbera mea cōmorabitur.
Cant. primo. Quanuis ergo beata Ma
ria non fuerit gladio materiali percus-
sa: tamen in christi passione gladio do-
loris fuit transuerberata. Et ideo quā-
do christi passio ad memoriam reduci-
tur: non imerito ⁊ matris passio ad me-
moriam reuocatur. In verbis ergo pre
missis inquātum de ip̄a exponūtur: tria
ponūtur. ¶ Primo enim poniꝶ magni-
tudo sui amoris: cū diciꝶ: Dilectus meus
Dilexit aūt christum dulciter: fortiter:

⁊ sapienter sic dulciter eũ dilexit ꝙ tot pre amore liquefacta fuit. Sicut.n. aurꝫ a facie ignis liquescit. sic eius anima ad p̄ntiam ignis celestis q in eius vtero nouem mẽsibus habitauit. Canť. v. Anima mea liquefacta est ⁊c̃. sic dulciter eũ dilexit ꝙ tota in amorẽ ꝯuersa fuit. si enim ignis materialis ea in que agit sibi assimilat multofortius ignis diuini amoris q in eius vtero habitauit eam sibi assimilauit ⁊ totã in amorẽ conuertit. Hoc significatũ est Exoď. iij. vbi diciť Rubus ardebat ⁊ ñ ꝯburebať. Arsit quidẽ igne amoris in mente sed nõ fuit ꝯbusta igne ꝯcupiscẽtie. Sic dulciter eum dilexit ꝙ pre nimia amoris dulcedine a se quodã modo alienata fuit. Nam ⁊ fili⁹ pre amore m̃ris extra se positus eẽ videbať. quãdo sua vulnera obliuioni tradiderat. ⁊ matris solũmodo memor erat q̄ Joãni ip̄am recõmẽdabat Mater ẽt pre amore filij sui extra se esse videbať dum mortez suã sic respiceret vt in medio occisorum sui filij amore intrepida remaneret. Sic dulciter dilexit ꝙ tota lãguida facta fuit. Hõ languere ꝯsueuit post certamen ⁊ durꝫ laborem. In corde nãqꝫ virgis certabant duo amores ⁊ duo dolores scilꝫ amor filij qui nolebat ip̄m pati. Et amor generis humani qui volebat ip̄m mori. Et sic iter istos duos amores magna pugna erat. Certabant enim adinuicez dolor quẽ habitura erat de morte filij sui. q nolebat ip̄m pati. Et dolor de ꝑditõne generis humani q volebat ip̄m mori. Et q̄ in corde suo talis pugna erat. iõ tota languida facta fuerat. Canti. ij. Nũciate dilecto q̄ amore langueo. ¶ Secũdo dilexit filiũ fortiter. In xp̄i passione q̄dam erant fortes quãtũ ad amorem sicut apostoli q ẽt ip̄m mortuum diligebãt. Sed debiles quantũ ad corporalẽ associatiõz q̄ ip̄o relicto fugerũt Et quantũ ad fidẽ q̄ ip̄am ꝑdiderunt. Alij fuerũt fortes q̄̃tum ad amorẽ ⁊ associatõnem sicut sunt sancte mulieres que ip̄m diligebant ⁊ iuxta crucẽ associabant. Sed debiles ad fidẽ q̄ ip̄am ꝑdiderunt. Beata aũt virgo fuit fortis. ⁊ quantũ ad amorẽ ꝙ filium suũ semꝑ dilexit. ⁊ quantũ ad associationẽ q̄ iuxta crucem semꝑ stetit. ⁊ quantũ ad fidẽ q̄ ip̄am nunquã amisit. ⁊ quãtũ ad mortis horrorẽ q̄ mori nõ timuit Unde diť in ꝓsa. Nato queso parcite. m̃rem crucifigite aut in crucis stipite nos ambos affigite male solus moriť. ¶ Tertiõ dilexit sapiẽter ⁊ discrete. Cuius discreta dilectio in tribus appet. ¶ Primo q̄ ip̄m dũ adhuc puer eẽt ad templũ ⁊ festiuitates dei ꝑ viam ẽt longaz ⁊ asp̄am ducere ꝯsueuit. ¶ Secũdo q̄ ne crucem ascẽderet nunquã sibi dissuasit. ¶ Tertio vt de cruce descẽderet nunquam sibi ꝯsuluit. quãuis sciret q̄ dolores maximos pateref. Quod ẽ ꝯtra multas mulieres que pueros suos a pueritia nimis delicate nutriunt ⁊ ne crucẽ p̄nie ascendant auertũt. Et si ascenderint nõ soluz vt descendãt ꝯsulunt. Et si ascenderint nõ solum vt descendãt consulũt. sꝫ etiaz violẽter educunt. ¶ Secũdo ponit magnitudo sui doloris cum diť. Fasciculus mirrhe. Iste aũt dolor causabať in ea ex ratõe sui. ex ratõe filij. ⁊ ex ratiõe supplitij. ¶ Ratõe sui q̄ ip̄a erat pia mater. q̄̃to enim mater ẽ magis pia. tãto ad dolẽdum magis ꝓcliua. Beata ergo virgo Maria lꝫ inquantũ mater ad filiuz pia fuerit. est tamẽ facta magis pia ex eo ꝙ diuina pietas in eius vtero nouẽ mensibus habitauit. Fuit ẽt tota mater q̄ q̄̃ diuidiť in multis. minor inueniť in singulis. Si qua mater plangit dolorẽ cuz patre diuidit. Hec aũt diuidere nõ poterat q̄ nullus pater ibi erat carnalis. Fuit etiã vnici mater. Si qua mater filium amittit solatiũ recipit q̄ alios habet vl hr̃e se sperat. hec aũt nullũ alium hẽbat nec habere sperabat. Et ideo vnicus sibi erat. Multũ dolet mater quãdo audit filium mortuũ. sꝫ plus dolet quando audit ip̄m horribili morte necatuz. Sed maxime dolet quãdo occidiť ante suum ꝯspectũ. quãto ergo dolore virgo vulnerabať. que cũ esset pia mater. ⁊ tota mater. ⁊ vnici mater videbat filiũ suũ mortuum ⁊ horribili passione necatuz. ⁊ ista oĩa fieri ante suũ ꝯspectũ. ¶ Scd̃o causabať iste dolor in ea ex ratõe filij. Multum.n. dolet mr̃ q̄̃ filiũ bonũ ⁊ sapiẽtẽ amittit. Hec aũt amittebat filiũ. de quo diť. Eccle. xxiiij. Ego mater pulchre dile

ctōis ⁊c̄. Uidebat enim a se recedere filium mrēm tā dulciter diligentē. iō dicit. Ego mater pulchre dilectiōis. Filiū matrem tā filialiter reuerentem. iō dicit. Et timoris. Filiū matrē de cruce tā feliciter agnoscentē. ideo dicit. ⁊ agnitōis. Filiū erga mrēm tā pium exn̄tē. iō dr̄. ⁊ sancte spei. ¶ Tertio causabat̄ i eo dolor ex ratōe supplicij. videbat. n. filiū pati penaz ignominiosam. qꝛ pena latronū erat punitus. penā dolorosam qꝛ in toto corpe erat vulneratus. penā iniustā qꝛ sine cā fuerat dānatus. Homo qdem aliquādo dignus est morte ꝑꝑ aliqđ facinus qđ cōmittit sicut homicida. Aliquādo ꝓpter blasphemiā quā irrogauit sicut ille qui blasphemat regiā maiestatē. Aliquādo ꝑꝑ aliquā negligentiā quā ꝯmittit sicut ille qui ex negligētia hostes castrū itrare ꝑmittit. Hic aūt nulli vnꝗ̄ iniuriā fecit. nulli vnquā iniuriā dixit. nullū bonum vnquā omisit. ⁊ de his oībus dicit̄ i. Petri. ij. Qui peccatū nō fecit nec inuētus ē dolus in ore eius ⁊c̄. Passus ē penam dolorosā. ideo dr̄. Qui peccata nr̄a i. penam ꝑ peccatis nostris ꝑtulit i corpore suo. s. toto. Ignominiosam penam iō sequit̄ sup lignū. s. crucis. Iniustaz: iō di. Tradidit autez iudicanti se iniuste. ⁊ vere iniuste qꝛ nulli vnquā iniuriā fecit. ideo dr̄. Qui peccatum nō fecit qꝛ nulli vnquā iniuriā fecit. iō dicit. Qui cū maledicerer̄ nō maledicebat. nullū vnquā bonū omisit sed ⁊ plus fecit ꝙ̄ debuit. iō sequit̄. cuius liuore sanati sumꝰ ¶ Tertio ponit̄ magnitudo sue deuotiōis ⁊ dilectōis cū dicit̄. Inter vbera mea ꝯmorabit̄. Ipa. n. oīa que filius passus fuerat i corde suo reponebat. ⁊ reuoluebat: ⁊ ex ipsis vulnerabat̄ pre dolore. cruciabat̄ pre amore estuabat pre ꝯpassione. Istum igit̄ fasciculū. i. passionis cumulū inter sua vbera reponebat qꝛ inde se exterius ⁊ interius muniebat. Muniebat. n. cor suum ne in memoriā intraret hostis per suggestionē vel intelligentiā ꝑ aliquam delectatōem vel voluntatē per aliquem ꝯsensuz. Muniebat ⁊ opera ne intraret ꝑ sinistrā intentōem. ideo dicit̄. Cantic. iiij. Hortus ꝯclusus ⁊c̄. Clausa qdez fuit eius memoria qꝛ nunquā intrauit praua suggestio. ideo dicit̄. Hortus ꝯclusus Clausa fuit eius intelligētia qꝛ nunquā ibi intrauit aliqua praua delectatio. iō secundo dicit̄. Hortus ꝯclusus. Clausa fuit eius volūtas qꝛ nunquā ibi intrauit aliquis prauus ꝯsensus. ideo dicit̄. Fōs signatus. Eius ēt opera fuerunt coram deo valde amena. ideo dicit̄. Emissiōes tue paradisus Et intra ratōem valde ordinata. ideo dicit̄. Maloꝝ punicorum. Proximis odorifera ⁊ fructuosa. ideo dicit̄. cū pomoꝝ fructibus.

¶ Sermo. cxvij. ¶ De eodē Sermo. vij.

Annunciate iter gētes studia eius ⁊c̄. p̄s. Hec possunt esse verba ꝓphete alloquentis p̄dicatores vt annūcient poplīs opa studiosa que hodie ecclesia ꝯmemorat ⁊ misteria que hodie repn̄tat. ¶ Primū ē qꝛ campane hodie non pulsant̄ ex eo ꝙ oēs campane hodie siluerūt. Christꝰ. n. hēbat duodecim apl̄os quasi duodecim campanas. sed vna ipaꝝ. s. iudas fracta fuit qꝛ suspēsus crepuit medius. Alia fuit grossa cāpana. s. Petrus q semel tam altū sonū dedit ꝙ sup omnes angelos auditus fuit. Mat. xvi. Tu es xp̄s filius dei viui. sed hodie sonū ꝑdidit qꝛ ipsuz ꝯfiteri ausus nō fuit Letere campane. s. alij apostoli ēt sonū ꝑdiderūt qꝛ xp̄m cōfiteri ausi nō fuerūt. ¶ Post resurrectionē aūt dn̄i ⁊ sp̄us sancti missionē ꝑ totū mundū sonuerūt. p̄s. In oēm terrā exiuit sonus coꝝ. ¶ Alia campana fuit q̄ tam dulciter sonuit. s. beata virgo ꝙ ad eius sonuz in vteꝝ filius dei ascendit qsi dixit. Ecce ancila domini ⁊c̄. ꝙ Joānes in matris vtero tripudiauit. ⁊ ꝙ eius sonum xp̄s semp audire desiderauit. Cāntico. ij. Sonet vox tua in auribus meis ⁊c̄. Ista hodie sonum ꝑdidit que pre nimio dolore ꝑforata fuit. Luce. ij. Tuam ipius animā ꝑtransibit gladius. ¶ Alia campana fuit xp̄s que nō cessauit sonare. qꝛ nō cessauit predicare. Et tandē eleuata in campanili crucis ibi multiplicem sonū dedit. ¶ Nam in auribus patris dedit sonum pie ꝯquestionis. Matthe. xxvi. Heli heli ⁊c̄. In auribus mr̄is sonū dilectōis quādo ipam Joanni cō-

mendauit. In auribus hostis sonū ma-
gne charitatis quādo ꝓ ipsis orauit. In
auribus humani generis sonuȝ doloris
Threñ. i. Attendite ⁊ videte si est dolor
similis sicut dolor meus. Tantū ista cā-
pana sonuit ꝙ tota rauca fuit. ps̄. Labo
raui clamans rauce facte sr̄ fauces mee.
tandem in quinqȝ ꝑtibus pforata fuit. ⁊
sic omnino siluit ⁊ sonū amisit. ¶ Secū
dū ꝙ ecclesia hodie rep̄sentat est ꝑcussio
tabule qd̄ fit triplici ratōe. ¶ Sonꝰ eniȝ
tabule repn̄tat ꝯfusum sonū totius offi
cine infernalis. xp̄s enim vectes ferreos
ꝯfregit. Angeli valenter clamabāt. Ape
rite portas principes vestras. Sācti eīm
patres qui ibi fuerūt iubilabant. demo-
nes vlulabāt. dānati flebant. ⁊ sic mixtꝰ
erat sonus flentiū ⁊ sonus gaudentiuȝ.
¶ Secūdo repn̄tat strepitum dominice
passionis seu captōis. Iudei enim ad ca
piendū xp̄m cum magno strepitu armo
rum venerūt. s. cū gladijs fustibus ⁊ lu-
cernis. Matthe. xxvi. Tanquā ad latro
nem existis. ¶ Tertio sonus ille excitat
dolorē in xp̄ianis. Ecclesia namqȝ nitit̄
fideles hodie incitare ad fletū. Ideo ta-
cet sonus letitie qui fit tactu sicut est so
nus campane. ⁊ facit sonū tristitie. s. so-
num tabule. tacet ēt sonus letitie qui so
nus fit cū voce sicut pȝ in lectōibus. ⁊ fa
cit sonū tristitie sicut pȝ in lamentatōni
bus. Tacet ēt sonus letitie qui fit cū fla
tu ⁊ facit sonum tristitie qui fit cū fletu.
q: cantus letitie subticent̄ ⁊ cantus tri-
stitie recitant̄. ¶ Tertiū est quare passio
nes alioꝝ sanctoꝝ celebrant̄ cum letitia
xp̄i aūt passio cum tristitia. ¶ Prima ra
tio est q: alij sancti passi sunt ꝓpter se vt
s. ꝑ suam passionē acquirant gloriā cele
stem. ⁊ ideo eis ꝯgaudere debemꝰ. Chri-
stus aūt nō est passus ꝓpter se sed ꝓpter
peccata nostra. ideo flere debemus. Se
cūda ratio ē q: hodie fleuit̄ terra. s. quā
do ꝯtremuit sol quādo obscuratus fuit
fleuerūt sancte mulieres. fleuerūt apl̄i.
fleuit Petrus. fleuit virgo beata. ⁊ fle-
uit xp̄s. vt habet̄ Hebre. v. Fleuerūt ⁊ an
geli. Isa. xxxiij. Angeli pacis amare fle-
bant. fleuisset deus pꝛ̄ si potuisset. Quis
ergo fideliū hodie nō flebit. ¶ Quartū
est quia missa hodierna nō hȝ principiū

idest introitū q: xp̄s a nobis exiuit. Non
hȝ finem. s. benedicamus dn̄o. q: ille qui
est in tribulatōe nō indiget bn̄dictione.
sed ꝯpassione nō hȝ mediū. q: hostia nō
ꝯsecrat̄ ex eo ꝙ vera hostia est ablata vl̄
pōt dici ꝙ hec missa nō hȝ principiū me
dium neqȝ finem. q: a nobis recessit ille
q sui est principiū a quo oīa. medium ꝑ
quem oīa. ⁊ finis ad quē omnia. ¶ Qui
tum est q: ante crucem nos ꝓstramus vt
xp̄o repēdamus qui se ꝓstrauit vsqȝ ad
terre susceptōem. Phili. ij. Exinaniuit
semetip̄m ⁊c̄. vsqȝ ad terre habitatōnem
Baruch. iij. Post hec in terris visus ⁊c̄.
vsqȝ ad terre corruptiōeȝ. Hieremi. xlvi.
Fortis impegit in fortem ⁊ ambo corrue
runt vsqȝ ad terre penetratiōem. Eccle.
xxiiij. Penetrabo inferiores partes terre
⁊c̄. ¶ Sextum q: crucem hodie oscula-
mur. ¶ Notandū ꝙ quattuor persone
xp̄m erant osculate. s. Maria in signum
amoris. Symeon in signum deuotōnis.
Magdalena in signū recōciliatiōis. Iu
das in signum ꝓditōis. Quicunqȝ igit̄
crucem hodie osculabit̄ videat qualiter
osculet̄. Qui enim dei ⁊ ꝓximi amore re
plet̄ osculat̄ cum Maria. Qui intima
deuotione ad crucem xp̄i afficit̄. oscula-
tur cum Simeone. Qui xp̄o ꝑ pn̄iam re
conciliat̄. osculat̄ cū Magdalena. Qui
in pascha ad mensam xp̄i epulat̄ ⁊ post
pascha ad peccata reuertit̄. osculat̄ cuȝ
iuda ꝓditore. Magna enim ꝓditio xp̄o
osculū dare ⁊ corpus xp̄i de mensa alta
ris suscipe ⁊ postea xp̄m expellere ⁊ de
monē introducere. ¶ Septimū est quia
hodie ecclesia ꝓ oībus orat. Cuius ratō
est q: xp̄s fuit hodie valde pius in par
cendo quādo ꝓ suis crucifixoribus ora
uit. ¶ Fuit liberalis in largiendo q: la-
troni paradisum dedit. Largus in redi
mendo quādo nō guttam sed sanguinē
totū dedit. Uiscerosus in diligēdo q: ꝑ
foramen lateris manifestauit amoreȝ cor
dis. ¶ Ideo ecclesia cum sequēs hodie
est valde pia in cognoscēdo. liberalis in
orando. larga in largiendo. ⁊ viscerosa
in diligendo. ¶ Octauum est q: fideles
omnes ecclesias ⁊ altaria visitare cōsue-
uerunt. ¶ Cuius prima ratio est q: xp̄s
omnes sanctos qui fuerunt a principio

mundi vſqꝫ tunc in carcere limbi viſitauit. Luc.i. Uiſitauit nos oriens ex alto. ¶ Secūda ratio eſt qꝛ illa viſitatio quā fideles faciunt hodie ſignificat viſitatōnem diſcipuloꝝ ⁊ ſanctaꝝ mulierūꝫ que ibant ⁊ redibant viſitando ſepulchꝛūꝫ. ¶ Tertia ratio eſt qꝛ ſancti debēt hodie eſſe valde liberales. Et ideo ſunt viſitādi ⁊ rogandi qui hodie de carcere limbi ſunt educti. ⁊ in celeſte impium ſublimati Ideo in hac die multū debent eſſe liberales in qua xp̄s eis ſic extitit liberalis.

¶ Sermo.cxviij. ¶ In vigilia paſche Sermo.i.

Caro mea requieſcet in ſpe. p̄s. Chꝛiſtus qui olim requeuit i ſabbato ab opibus creationis. hodie requieuit in monumento ab operibus recreatōis. ⁊ hoc in ſpe accelerande reſurrectōis. ¶ Circa ip̄m autem monumentū in quo xp̄us requieuit tria ſunt videnda. ſ. Continens. Contentus. Et ꝯtinēdi modus. ¶ Continēs autem eſt ip̄m monumentū. qd̄ nō fuit foꝛtuito inuentū. ſed diuina ꝓuidentia. Pꝛeparatum nāqꝫ fuit nouū. ⁊ hoc triplici de cauſa: ¶ Pꝛima eſt ſm̄ Ambꝛoſi. Ne ſi in monumēto veteri fuiſſet poſitus reſurrexiſſe inde alius videret. ¶ Secunda ratio eſt quā tāgit glo. ſup Joānem qꝛ ſicut in vtero Marie nemo ante eū. ⁊ nēc poſt eum fuit. ſic ꝯueniēs fuit vt in eius monumēto nec ante eū nec poſt eum alius poneret. ¶ Tertia eſt ad innuendūꝫ ꝙ qui coꝛpus xp̄i dꝫ recipere. aut eſſe dꝫ nouus ꝑ ſinceram innocentiā. aut dꝫ eē innouatus ꝑ veraꝫ pniaꝫ. i. Coꝛ.v. Epulemur in azimis ſinceritatis ⁊ veritatis ¶ Secūdo fuit monumentū iuſti. ſ. Joſeph nō herodis. ¶ Pꝛimo ſm̄ Ambꝛo. ad ſignificandū ꝙ xp̄s moꝛitur in coꝛde peccatoꝛis. ſed requieſcit in mente iuſti. ¶ Secūdo ad innuendū ꝙ amplius nō debebat ꝑ peccatoꝛibus imolari. Nat⁹ eſt enim inter duo animalia. qꝛ homies beſtiales facturus erat ratōales. Uixit inter peccatoꝛes. ⁊ moꝛtuus eſt inter latrones. quia ꝑ ſuam vitā ⁊ paſſionē malos iuſtificaturus erat. ſed requieuit in monumento iuſti. ¶ Non enim ampli⁹ voluit iniuſtoꝝ ⁊ peccatoꝝ conſoꝛtia. quia ꝓ eis vlterius moꝛiturus nō erat. Rom̄. vi. Chꝛiſtus reſurgens ex moꝛtuis ⁊c̄. ¶ Tertio ad inſinuandū ꝙ lꝫ in hac vita ſint mixti boni ⁊ mali. Poſt moꝛteꝫ tamen ſunt boni per ſe. ⁊ mali per ſe. Luce.iij. Cuius ventilabꝛum in manu eius ⁊c̄. ¶ Tertio fuit alienum. ¶ Pꝛimo vt ſuam paupertatē oſtēderet. Sicut enim in aliena domo fuit natus ⁊ in aliēa cōuerſatus. ſic ⁊ in alieno monumēto poſitus. Matthe.viij. Uulpes foueas habent ⁊c̄. De hoc Ambꝛo. Ut quid illi tumulus in terris cuius ſedes manebat in celis. ¶ Secūdo ſm̄ Ambꝛo. quia nō debebat ibi a moꝛte detineri. ¶ Noluit. n. habere ſepulturam ꝓpꝛiā. qꝛ ibi modicā facturus erat moꝛam. ¶ Tertio ſm̄ cundem ad innuendū ꝙ ꝓ aliena moꝛiebat̄ ſalute. Unde ait. Ideo in aliena ſepultura ponit̄ qꝛ ꝓ aliena ſalute moꝛiebat̄. ¶ Quarto enim fuit coloꝛe albo rubeo qꝫ ꝑmixtum. vt dicit̄ in hiſtoꝛijs ſcholaſticis. ¶ Pꝛimo ad ſignificanduꝫ ꝙ ibi poſitus erat ille de quo dicit̄ Cant.v. Dilectus meus candidus ⁊ rubicundus. ¶ Et ſecūdo ad oſtendenduꝫ ꝙ in iudicio quādo omnia monumēta aperiētur ip̄e bonis erit letus ⁊ malis terribilis. ¶ Nam ſm̄ Grego. in fulgoꝛe notat̄ terroꝛ. in candoꝛe vero letitie blandimētū. ¶ Tertio ad innuendū ꝙ ille qui coꝛp⁹ Chꝛiſti vult recipere debet eſſe albus per munditiam. ⁊ rubicundus per charitatem ſinceram. ¶ Secundo eſt videnduꝫ de contēto. Ibi enim continebat̄ coꝛpus Chꝛiſti qd̄ erat coꝛpus multe ſcilicet maieſtatis. quia erat diuinitati vnituꝫ. multe. ſ. pietatis. quia multis vulneribus laceratum. multe puritatis quia ab omni coꝛuptōe extraneū. ¶ Erat enim imbalſamatū deitate. ⁊ ideo ſi per mille ānos ibi iacuiſſet incoꝛruptibile fuiſſet. multe poteſtatis. quia ſpoliauit infernum. Licet enim coꝛpus remanſit ⁊ fuerit in monumento poſitum ⁊ collocatuꝫ in ſepulchꝛo. ¶ Anima tamē eius deſcendit in infernum ⁊ ip̄m ſpoliauit: ¶ Tertio videndū eſt de modo ſm̄ quem coꝛpus ibi poſitū fuit. Nā erat ibi ſindone inuolutū vt habetur Matthe.xxvij. Fuit myr

rha ꝛ aloe ꝛ aromatibus cōditū. vt hꝫ
Jo.xix. Per que daꝫ intelligi ꝙ ille qui
corpus christi dꝫ recipere: dꝫ ipsum re-
cipere cū magna puritate. qꝺ significaꝫ
per syndonē mundā. Glo. ibidē. Syndo
ne mūda iesuꝫ inuoluit: qui pura mente
xp̄m suscipit. ¶ Secūdo cū multo timo-
re: qꝺ significaꝫ per myrrhā: que habꝫ
a putredine cōseruare: sic ꝛ timor a pec-
cati corruptōe. Prouer. xi. In tiore dn̄i
ꝺclinat oīs hō a malo. ¶ Tertio cū mul-
ta fide. qꝺ significaꝫ per aloes que habꝫ
virtuteꝫ purgatiuā. Et de fide dꝛ Act.
xv. Fide purificans corda coꝝ. ¶ Quar
to cum multa deuotōe: qꝺ significaꝫ per
aromata. Ipsa eniꝫ deuota orō ē coram
deo valde odorifera. Apoca. viij. Ascen-
det fumus incēsoꝝ de orōnibus scōꝝ: de
manu angeli coram deo.

¶ Sermo. cxix. ¶ De eodē sermo. ij.

VEnit maria magdalena:
ꝛ altera maria vide
re sepulchrū. Mat. vlt. Iste
sancte mulieres fuerūt val-
de sollicite sepulchruꝫ xp̄i visitare. Exē
plo quarū ꝛ nos sepulchra visitare ꝺbe
mus. Notandū aūt ꝙ est quadruplex se
pulchruꝫ. ¶ Primū ē speciale ꝛ singula
re. qꝺ erat christi qꝺ affectu cōpassiōis ꝛ
deuotōis visitare debemus. Quatuor āt
de causis sepulchra visitari ꝯsueuerunt
Aliqñ ad plorandū. Aliquādo ad inun
gendū sicut antiquitus erat cōsuetudo.
Aliquādo ad sepeliendū. Aliquādo ad
honorāduꝫ. sicut sepulchra martyrum
visitamus. His quatuor de cāis sepul-
chruꝫ xp̄i visitare debemus. ¶ Primo vt
ploremus affectu cōpassionis. Exemplo
magdalene. De qua dꝛ Jo. xix. Maria
stabat ad monumētuꝫ foris plorās. Vñ
cantat ipsa ecclesia. Hierusalē luge q2 in
te occisus ē saluator israel. ¶ Secundo
ad inungēdū. ꝛ hoc triplici vnguēto ſꝫ
Ber. s. cōtritōis qꝺ fit de recordatōe pec
catoruꝫ. Deuotōis: qꝺ fit de recordatiōe
beneficioruꝫ. Et pietatis. qꝺ fit de operi
bus miserationū. ¶ Tertio vt cū eo sepe
liamur per imitatōem. Roma. vi. Conse
pulti eniꝫ sumus cum illo ꝛc̄. In morte
eīm christi anima fuit a carne separata.
anīma tñ ꝛ caro diuinitati fuerūt vnita

Sic ꝛ in nobis anima dꝫ separari a car-
ne. i. a carnali amore. Anima tñ ꝛ caro
debēt deo vniri. aīa per amorē. caro p in
corruptioneꝫ. p̄s. Cor meū ꝛ caro mea ex
ultauerūt in deū viuū ꝛc̄. ¶ Quarto vt
xp̄m honoremus. s. per honestā ꝯuersatō
nē. Mat. v. Videaꝫ opera vestra bona
ꝛc̄. Et per laudatōeꝫ ꝛ carnis mortifica
tōem. i. Coꝝ. vij. Glorificate ꝛ portate de-
um in corde vestro. ¶ Secūdū ē monu-
mentū materiale circa qꝺ pōt fieri quod
daꝫ cōmendabile: vt. s. monumēta sepe
videamus ꝛ ad funera pgamus. Eccle.
vij. Melius ē eniꝫ ire ad domuꝫ luct⁹ ꝙ
ad domū ꝯuiuij. Et quoddā vituperabi
le. s. ꝙ aliquis vsurarius in loco sacro
sepeliaꝫ. Ysa. xxij. Quid tu hic aut qua-
si quis hic: q2 excidisti sepulchruꝫ tibi. ec
ce dn̄s asportari te faciet sicut asportaꝫ
gallus gallinatius. Gallus gallinatius
ē gallus castratus: qui iō impinguaꝫ vt
comedaꝫ ꝛ p pedes asporteꝫ. Sic tales
impinguātur diuitijs: vt diuitie a parē-
tibus. caro a vermibus. anima a demo-
nibus comedaꝫ. Tales sunt extumulā-
di: ꝛ per pedes in fossatuꝫ proijciēdi. Fit
ēt circa sepulturas quoddā letabile ꝙ
scilꝫ aliquādo fiunt solēnitates. Et istō
toleratur ꝓpter ꝯsolatiōem viuētiuꝫ. ꝛ
ꝓpter speꝫ future resurrectōis dūmodo
nō fiant nimis curiose: q2 tunc eēt repre
hēsibile. Glo. super Mat. Ex simplici se
pultura dn̄i: ambitio diuitū ꝯdemnaꝫ.
qui nec in tumulis pn̄t carere diuitijs.
¶ Tertiuꝫ est sepulchrū sp̄ūale. s. ip̄a re
ligio. vbi religiosus mortuus mūdo de-
bet abscondi in claustro tanꝙ̄ in sepul-
chro. Sunt tamē multi qui ibi viui sepe-
liūtur. Quattuor aūt ꝺ causis homo ali
quādo sepeliꝫ viu⁹. aliquādo. s. ex igno-
rātia quādo crediꝫ mortuus ꝛ est viuus.
Aliquādo ex malitia qñ quis viuus se-
pelitur vt sua bona diripiēnꝫ. Aliqñ ex
iustitia quādo aliqui ꝓpter aliquod fa
cinus in terra suffodiūtur. Aliquādo ex
cōsuetudine aliqua sicut narrat Hiero.
cōtra iouinianū ꝙ alicubi ē cōsuetudo
ꝙ vxor viua cuꝫ viro defuncto sepelia
tur. Sic ēt in sepulchro religiōis quidā
ingrediūnꝫ tanquā mūdo mortui: ſꝫ tñ
sunt viui vt ibi bene pascanꝫ vel hono-

res aliquos assequãtur. Exẽplo vulpis
que fingit se mortuá.vt pullos rapiat.
Aliquãdo hoc accidit ex cupiditate re/
cipiẽtiuꝫ:qui sciẽter tales recipiũt vt eo
ruꝫ bona possideant.Aliquãdo icludũ/
tur aliqui ex sua culpa: vt penitẽtiá ibi
agant.vel inuiti a parẽtibus includũt.
Talibus sepe religio est tormẽtũ:⁊ sunt
mortui deo ⁊ viui mũdo.Alij quia dicũt
taleꝫ cõsuetudinẽ ibi esse vt taliter viuát
taliter habeát.cũ mala cõsuetudo sit po
tius corruptella.⁊ malus vsus potiꝰ abu
sus sit dicẽdus.¶ Quartũ ẽ sepulchruꝫ
celeste.De quo dr̃ Job.v.Ingredieris in
abũdátia sepũlchrũ:sicut infert aceruꝰ
tritici in tẽpore suo. Tẽpus.n. inferẽdi
triticum in horreũ suũ est tp̃s messium.
Messis vero ẽ cõsumatio seculi. In p̃/
senti vita deus dat de tritico suo pugil/
luꝫ.i.eterne beatitudinis modicũ gustũ
In futuro aũt dat animabus manipulũ
idest vnicaꝫ stolá animarꝫ.In ꝯsumatio
ne vero seculi dabit aceruũ.Aceruus.n.
cõficit ex diuersis manipulis qꝛ tũc san
cti pcipient felicitateꝫ anime ⁊ imortali
tateꝫ corporis.¶ Quintuꝫ est sepulchrũ
infernale.de quo dr̃ Luce.xvi.Mortuꝰ
est diues ⁊ sepultus est in inferno. De/
mon eniꝫ qui ẽ super auaros ibi hꝫ suũ
sepulchruꝫ.Et in circuitu eius sunt se/
pulchra oĩum auaroruꝫ.vnde dr̃ Ezeč.
xxxij.Ibi assur ⁊ oĩs multitudo eius: in
circuitu eius sepulchra illius.Assur in/
terpretat͛ diues vel beatus.Et significat
demoneꝫ qui est super diuites qui repu
tant se beatos.Iste hꝫ sepulchꝝ in infer
no.⁊ in circuitu eius sepulchra omniuꝫ
auarorũ.Similiter ⁊ demon qui ẽ super
oẽs luxuriosos ibi hꝫ sepulchrum. Et i
circuitu eius sũt sepulchra omniũ luxu
riosorꝫ.vnde sequitur ibi Mosoth ⁊ Tu
bal.⁊ in circuitu illius sepulchra ciꝰ qui
descenderunt in infernuꝫ cuꝫ animis su
is.Mosoth iterpretat͛ captura. Tubal
vero desertus. Et significat demoneꝫ q
ẽ super oẽs luxuriosos:qui a diabolo ca
piunt͛ ⁊ á deo deserunt͛. Similiter ⁊ de/
mon qui ẽ supra superbos habet ibi se/
pulchruꝫ.⁊ in circuitu eius sepulchra oĩ
um superborꝫ.vnde sequit͛. Ibi helaꝫ ⁊
omnis multitudo eius per giruꝫ sepul/
chra sua qui descẽderũt ad terrá vltimá.
Helaꝫ interpretat͛ sublimare. Et signat
demoneꝫ qui est super superbos qui sem
per alijs volũt eminere.Iste demon ha/
bet in inferno sepulchruꝫ suuꝫ ⁊ in cir/
cuitu eiꝰ sũt sepulchra oĩum suberborꝫ.
¶ Sermo.cxx.In die pasche s̃mo pᷓmꝰ.

HEc dies quaꝫ fe

cit dominꝰ exultemus ⁊ lete
mur in ea.p̃s.Ecclesia que ĩ
christi passione ostẽderat suũ fletuꝫ:nũc
ostẽdit suuꝫ gaudiuꝫ dicens.hec dies
quaꝫ fecit dñs ⁊c̃.vbi ostẽdit͛ ꝙ ẽ dies lu
minosa:cum dr̃.hec dies.Dies eniꝫ dr̃ a
dyon grece quod est claruꝫ.¶ Secundo
ꝙ est virtuosa:cum dicit͛ quaꝫ fecit dñs
qꝛ in ea dñs multa mira operatus ẽ.Au
gu.Et si dñs omnes dies fecit hanc ta/
mẽ singulariter.nõ qꝛ eaꝫ pre alijs:ſꝫ qꝛ ĩ
ea plꝰ q̃ȝ in alijs fecit.¶ Tertio ꝙ ẽ gau
diosa:cuꝫ subdit͛.Exultemus ⁊ letemur
in ea.¶ Est auteꝫ luminosa qꝛ iaꝫ q̈dru/
plici lumine ẽ illustrata.¶ Primo a lu/
mine celesti.i.ab ipso sole qui in hac die
ampliori luce refulsit.Ambro.In resur
rectõe christi aer salubrior:sol cãdidior:
terra fecũdior.Maxiꝰ.In resurrectiõe
christi elemẽta omnia gloriant͛.ná ⁊ solẽ
ipsuꝫ in hac die arbitror solito clariorẽ.
Necesse est eniꝫ vt in hac die sol gaudeat
⁊ in eius plus solito iocũdet͛ resurrectio
ne.in cuius passiõe cõdoluit. sicut eĩm i
passione christi maioreꝫ recepit obscuri
tateꝫ in signuꝫ tristitie:quia credit͛ fuis/
se eclypsis:sic in eius resurrectõe maio/
reꝫ recipiat claritateꝫ in signuꝫ letitie.
Non potuit istaꝫ claritateꝫ maiorẽ reci
pere quantuꝫ ad extensionẽ: qꝛ sol ĩ rõ/
ne sui ad omnia se extendit.⁊ iõ recepit
eaꝫ quantuꝫ ad intẽsioneꝫ.¶ Secundo
hec dies illuminat͛ a lumine intellectua
li.i.ab angelo qui hodie totus lumino/
sus apparuit.s.in aspectu.habitu:⁊ affa
tu.Aspectuꝫ habet fulgidũ ad instar ful
goris.Habituꝫ ad instar niuis.Affatuꝫ
ad instar solis.Matth.vltimo.Erat au
teꝫ aspectus eius sicut fulgor: quo ad p̃/
muꝫ.Et vestimẽta eius sicut nix:quo ad
secũduꝫ.Scio eniꝫ ꝙ iesuꝫ queritis quo
ad tertiuꝫ.Cuꝫ eniꝫ christus sit sol quá/

do iesuz nominauit: solez in ore habuit.
¶ Tertio illuminaf a lumine supsubstá
tiali.s.a christo Mach.ij. Tẽpus affuit
quo sol refulsit qui prius erat sub nubi
lo. Fuerat.n.sub triplici nubilo.s.morta
litatis quo ad corpus. passibilitatis q̊
ad animá. ꝛ mltiplicis penalitatis quo
ad vtrunqz. Sed hodie de isto triplici
nubilo exiuit: ꝛ in mũdo refulsit. Nam
corpus eius iduit imortalitatez. aia im
passibilitatez: ꝛ vtrunqz omnimodá glo
riá ꝛ felicitatez. Leo papa post passionẽ
christi ruptis vinculis mortis ifirmitas
in virtutez. mortalitas in eternitatẽ. cõ
tumelia tráfiuit in gloriá. ¶ Quarto il
luminaf a lumine spũali.s.a luce fidei
gratie ꝛ doctrine. Olim quidẽ ista lux in
solis iudeis refulgebat qꝛ soli habebant
fidez veraz. spũalem grãm. ꝛ doctrinaz
sanaz. Tota autẽ gentilitas erat in tene
bris infidelitatis. culpe ꝛ ignorátie. Sed
post christi resurrectõem gẽtilitas ẽ con
uersa ꝛ in ea luxit fides vera grã ꝛ do
ctrina. Et quoniá lux nũquá augef me
lius ꝙ p applicatõem lucis ad lucem: iõ
hec lux spũalis multũ excreuit qꝛ i vtro
qz populo.s.iudaico ꝛ gentili cõiuncta
fuit.s.fides fidei. Roma.i. Justitia.n. in
ea reuelaf ex fide: grã grẽ. Zacha.iiij. exe
quabit grãm grẽ eius ꝛ doctrina doctri
ne.s.nouũ testamẽtuz veteri. vtrũqz eim
ẽ in altero.s.nouuz in veteri per pfigu
ratõem: ꝛ vetus in nouo p expõnez. iux
ta illud Ezech.v. Rota in medio rote.
¶ Secũdo hec dies ẽ virtuosa cuiꝰ vir
tus ꝛ efficatia in triplici machina mun
di apparet. ꝛ in celo.s.qꝛ sanctorũ gloria
ẽ augmẽtata ꝙtuz ad tria.s. ꝙtum ad
obiectum: qꝛ cuz obiectuz beatitudis es
set sola diuinitas modo est humanitas
ꝛ diuinitas. Joá.x. Egredief scz ad con
sideratõem hũanitatis: ꝛ ingredief ad
ꝯsideratõem diuinitatis ꝛ vbiqz pascua
inueniet.s. eterne suauitatis ꝙtum ad
subiectuz: quia cũ modo sole anime sint
glorificate tandẽ p christi resurrectionẽ
corpora resurgent ꝛ animabꝰ ꝯiũgẽtur.
ꝛ sic totus homo beatificabif: ꝙtuz ad
ꝯsortiuz. Olim quidez non erat in beati
tudine eterna de creaturis rõnalibus ni
si angelica. Sed modo associaf ei huma
na natura: quia hõmies intra angelorum
ordines assumũtur. ꝑpter ista tria dici
tur Hester.viij. Judeis noua lux oriri vi
sa est gaudiuz honor ꝛ tripudiuz. Habe
bũt eniz sancti gaudiũ de angelica so
cietate. honorem imẽsuz ꝑ assumpta a
christi humanitate ꝛ tripudiũ qꝛ corpo
ris ꝛ aie felicitatem. ¶ Scdo apparuit
eius efficatia in mũdo.s. quátuz ad pte
ritos. pñtes ꝛ futuros. Maxi. Letemur
i hac die que ꝛ viuos circũfulget. ꝛ mor
tuos viuificat. ꝛ vẽturos illuminat. Spe
cialiter aũt christi resurrectõ aplis ꝓfu
it qui remáserát in errore. in timore. ꝛ i
merore. Sed hodie timor tráfiuit in cõ
stantiá. Error in fidẽ veraz. Act.iiij. Uir
tute magna reddebát apostoli. Ecce ꝙ
ta cõstátia. testimoniũ resurrectõis. ecce
fides vera. meror in letitiá. Jo.xx. Gaui
si sunt discipuli viso dño. ¶ Tertio ap
paruit eius virtus ꝛ efficatia in iferno.
Sácti.n. patres ibi erant multũ desola
ti ꝑpter locũ quia erát in loco ifimo: q
debebát eẽ in celo. ꝛ pp dánũ qꝛ erát i ca
ligine q debebát eẽ i dei lucida visione.
ꝛ ꝑpter ꝯsortiũ qꝛ habebát demonũ vi
cinitatẽ q debebát hẽre angelorũ socie
tatẽ. Sz xp̃s eos extrahẽs ad locũ cele
stẽ eos deduxit: suaz visionem eis reddi
dit: angeloꝝ socios eos fecit. Ysa.xxxv.
Gaudiuz ꝛ letitiam obtinebunt ꝛc̃. Ha
bebũt.n. gaudiũ qꝛ cõsecuti sunt diuine
visiõis respectuz. letitiá qꝛ dimiserũt lo
cuz tá infimũ fugit ab eis dolor ꝛ gemi
tus: qꝛ euaserũt tam horribile cõsortiuz.
¶ Tertio hec dies ẽ gaudiosa cũ dr̃. Ex
ultemus ꝛ letemur i ea. Est aũt aliqua
differẽtia iter gaudiũ ꝛ letitiá ꝛ exulta
tõem. Nam ſm Augu. gaudiũ ẽ diffusio
cordis de aliquo bono cõcepto. Letitia
addit supra gaudiũ maiorẽ. scilz cordis
dilatatõem. Unde ꝛ letitia quasi latitia
dicif. Exultatio autez addit super vtrũ
qz maiorez ostensionẽ. Unde exultatio
quasi extra saltatio dicif. Est ergo hec
dies tota gaudiosa: quia in hac die gau
dent creature superiores. letate sũt me
die: exultauerunt inferiores. Ista osten
dit Ambro. dicens. In hac die per chri
sti resurrectõem aperitur tartarus. per
neophitos ecclesie renouaf terra. Celũ

per spūm reseratur. Apertus tartarus
reddit mortuos. renouata terra germi
nat resurgētes. Celuȝ reseratum suscī
pit ascēdētes. Tartarus quos habȝ red
dit ad superos. terra quos sepelit mittit
ad celuȝ. Celuȝ quos suscipit represen
tat ad deuȝ.

¶ Sermo. cxxi. ¶ De eodem Ser
mo secundus.

SUrrexit dn̄s vere ⁊ ap
paruit simoni.
Luce vlti. Quattuor sunt que
christi resurrectōeȝ faciūt val
de mirabilē. s. resurgētis mira felicitas.
eiusdeȝ mira ptās. resurrectōis oīmo
da veritas. ⁊ resurgētis ineffabilis pie
tas. Ista quattuor in p̄missis verbis no
tant. ¶ Primo. n. ponit xp̄i magna feli
citas. cū dr̄ resurrexit. ſm autē Aug. nō
surgit nisi ꝙ prius cecidit: ſȝ xp̄s ceci
dit per morteȝ corpis nō p mortem men
tis. Et iō tm̄ vna resurrectōe indigebat.
ſcȝ resurrectōe gloriosa. Nos aūt q̈dru
plici casu cecidimus. s. per mortē corpo
ris. per mortē mentis. per mortem vetu
ste cōuersatōis. ⁊ per mortē infidelitatis
¶ Primo ergo homo ceciderat per mor
tē corporis. Ideo indigebat resurrectōe
corporali. i. Corinth. xv. Per hominem
mors ⁊ per hominē resurrectio mortuo
ruȝ. ¶ Secūdo ceciderat per mortē mē
tis. ideo indigebat resurrectōe spiritua
li. de qua dicit Apoca. xx. Beatus q ha
bet parteȝ in resurrectōe prima. ⁊ Osee
vi. Uiuificabit nos post duos dies. i die
tertia suscitabit nos. ¶ Ad resurrectōeȝ
eniȝ spiritualē duo dies requirūtur ſcȝ
remissio culpe ⁊ collatio gratie. ¶ Ad re
surrectōem vero corporū spectat ablu
tio culpe ⁊ collatio glorie. ⁊ despoliatio
omnis miserie. ¶ Tertio homo cecide
rat per mortē vetuste cōuersatōis. ideo
indigebat resurrectōe sacramētali. De
qua dr̄ Roma. vi. Sicut xp̄s resurrexit
a mortuis ad gloriā patris. sic ⁊ nos no
uitate vite ambulemus. ¶ Quarto ceci
derat per morteȝ infidelitatis. ideo in
digebat resurrectōe exemplari. Nunquā
eniȝ credidisset resurrectōis sacramen
tuȝ: nisi euȝ habuisset in exemplū. Gre.
Christus mori dignatus est ex volunta
te. resurrexit ex potestate ⁊ ostēdit exem
plo qđ nobis ꝓmisit in premio. ¶ Secū
do ponitur resurgentis magna ptās. cū
dr̄ dn̄s. Ipse eniȝ fuit dn̄us sue resurre
ctōis: qꝛ seipsuȝ suscitauit. Magna nā
qȝ potētia ē quādo viu⁹ resuscitat mor
tuuȝ. sicut petrus thobitā: vt hr̄ Actuū.
ix. Maior quādo mortuus suscitat mor
tuuȝ: sicut corpus helysei suscitauit ca
dauer defuncti. vt hr̄. iiij. Reg. xiij. Ma
xima vero potētia si defunctus suscita
ret seip̄m. Sed istud nusq̄ alias ē reptū.
Xp̄s aūt ⁊ viuus suscitat defunctum ⁊
hoc lazaruȝ: ⁊ mortuus suscitauit mor
tuū: qꝛ cum ip̄o mortuo multa corpa san
ctorū resurrexerunt: ⁊ mortuus suscita
uit seip̄m. Jo. ij. Soluite templū hoc ⁊ i
triduo excitabo illud. Et ibidē. x. Pote
stateȝ habeo ponēdi animaȝ meaȝ ⁊c̄.
¶ Tertio ponit eiusdeȝ resurrectōis oī
moda veritas cū dr̄. Uere. quaȝ quideȝ
veritatē ostēdebat. mō p comestionē. mō
per palpatōem. modo per cicatricū ostē
sionē. Similiter ⁊ nostra resurrectio spi
ritualis dȝ esse vera. ¶ Notandū autem
ꝙ spūs aliquādo cōiūgit corpori q̄tum
ad motū sed nō quantū ad sensuȝ. Sic
spūs aereo corpori qđ assumit. Aliqñ q̄
tuȝ ad sensuȝ ⁊ non ad motū. sic spūs re
proboꝝ cōiūgūtur igni ſm Aug. Nō dā
tes illi vitā sed sentientes ab illo penaȝ
Aliqñ q̄tum ad vtrūqȝ sicut aīa corpi
humano. ⁊ solūmō veraciter ē viuū. Sūt
igit qui habēt motū alicuius exterioris
operis boni: sed nō hn̄t sensuȝ recte fi
dei sicut sunt hr̄tici. Isti sunt mortui q̄
tūcunqȝ videant viui. Apoca. iij. Nomē
habes ꝙ viuas ⁊ mortuus es. Alij sūt q
habent sensuȝ recte fidei: sed non habēt
motuȝ operatōis bone. Sicut mali chri
stiani ⁊ isti similiter sunt mortui. Jaco.
ij. Fides eniȝ sine operibus mortua est.
Alij sunt qui habēt sensuȝ ⁊ motū idest
fideȝ rectaȝ ⁊ operatōem bonaȝ: sicut bo
ni christiani. Et isti solūmō viuunt vita
gratie coram deo. Titū. ij. Sobrie ⁊ pie
⁊ iuste viuam⁹ i hoc sclo q hn̄t sobrieta
tē q̄tū ad se: iusticiā q̄tū ad ꝓximū: pie
tateȝ quātū ad deum. ¶ Quarto ponit
christi resurgentis magna pietas. cū dr̄.
Appuit simōi. Magna nāqȝ xp̄i pietas

ꝙ discipulū se negātem nō despexit sed
sibi benigne appuit. Quis.n.xp̄s exuerit
mortalitatē:nō tñ exuit pietatē. Quis de
posuerit oēm miseriā: nō tñ deposuit mi
sericordiā. Quis abiecit passionez:nō tñ
ꝯpassionē. Uer̄ cū petrus fuerit trinoīe
scꝫ petrus:cephas ⁊ symō.nō tñ dr̄ ꝙ ap
paruerit petro vel cephe sꝫ symonī. Pe
trus nāqꝫ iterp̄taṫ agnoscens. Et pōt si/
gnificare p̄dicatores. Interp̄taṫ ēt discal
ciās: ⁊ pōt significare minores. Cephas
iterpretaṫ caput: ⁊ pōt significare eccl'ie
p̄latos ⁊ pastores. Symon iterp̄taṫ obe/
diēs:⁊ significat p̄ceptoꝝ factores. Xp̄s
igiṫ nō appet alicui pp suā austerā vitā:
nec pp dignitatē suā:neqꝫ sūmā p̄latōez:
sed pp preceptoꝝ dei obediētiā verā.
¶ Sermo.cxxv. ¶ De eodē sermo.iij.

QUi suscitauit ie/
sum ⁊ nos cū iesu suscitabit.
ij. Coꝝ.iiij. ¶ Quia caput nō
est sine corpe nec corpus sine capite:ideo
apl's ait hic de resuscitatōe capitis cū di
cit:Qui suscitauit iesuz. ¶ Scđo de resu
scitatōe corporis cū addit: Nos cuz iesu
suscitabit. ¶ Circa p̄mū notādū ꝙ ipsa
resurrectio capitis nr̄i.i.xp̄i tripl'r fuit.
¶ Prio nāqꝫ surrexit velociter:qꝛ die ter
tia.noluit aūt aū diē tertiū resurgē. Tū
ꝓpter ꝓbatōez:qꝛ sicut in ore duorū vel
triū testiū stat pfectū oē verbū. Sic i duo
bus vel tribus expiemur oē factū. Tum
pp significatōez:vt.s.ex hoc significareṫ
ꝙ lux sue mortis fugauit nr̄az duplicez
mortē. Et iō vna die itegra ⁊ duabus no
ctibus iacuit in sepulchro. Tū pp restau
ratoꝝ p̄figurationē. Petr⁹ rauen̄. Tres
dies voluit eē sue sepulture q̄ in celo sūt
restauraturus:q̄ in terra repaturus: ⁊ q̄
apud iferos redēpturus. ¶ Scđo surre/
xit feliciter:qꝛ deposita oī miseria: qđ q/
dē ostēdit verbo:facto ⁊ signo:ac myste/
rio. ¶ Uerbo qdē cum dixit Luc.vl. Hec
sūt verba q̄ locutus suz vobis: cū adhuc
essez vobiscū. Nā ⁊ cū illis erat p p̄ntiaz:
sed cū eis nō erat p mortalitatē ōpositā.
¶ Facto:qñ ianuis clausis ad discipl'os
itrauit. Greg. Quid mir̄ si clausis ianu/
is in eternū iaz victuris itrauit q moritu
rus veniēs nō apto vtero virgis exiuit.

¶ Signo qñ discipulis piscātibus in lit
tore appuit. Greg. Ac si ip̄m resurrectōis
sue mysteriū rebus loquaṫ dicēs. Iō vo/
bis in mari nō appareo: qꝛ vobiscū in p/
turbatōuz fluctib⁹ nō suz. Mysterio.s.p
hoc ꝙ in galilea appuit. Grego. Galilea
trāsmigratio iterpretaṫ. Iā qppe a pas/
sione ad resurrectōez:a morte ad vitaz:a
pēa ad gloriā trāsmigrauerat. ¶ Tertio
surrexit potēter:qꝛ capta p̄da.s.iferuali.
Ipse.n.ifernū spoliauit. Hiere.iiij. Ascē
dit leo de cubili suo ⁊ predo gentiū se le
uauit. Sāctos q ibi erāt ad se traxit. Io
an.xij. Si exaltat⁹ fuero a terra:oīa tra/
hā ad meip̄z. Mltitudinē q̄ erāt in ifer/
no momordit:qꝛ vnā partē a se accepit ⁊
aliā ibi dimisit. Osee.xiij. Ero mors tua
o mors:morsus tu⁹ ero inferne. ¶ Scđo
ponit apl's resurrectōem corpis mystici
cū dr̄:Et nos cū iesu suscitabit. ꝙ autem
xp̄s corpa nr̄a resuscitet:per multos mo
dos securos nos fecit. ¶ Prio p ꝓmissio
nē. Ioā.vi. Hec est volūtas patris mei q
misit me.⁊ sequiṫ. Et ego resuscitabo eū
in nouissimo die. Deus aūt suā ꝓmissio
nē irritare nō pōt. p̄s. Que ꝓcedūt de la
bijs meis nō faciā irrita. ¶ Scđo p iura
mētū. Ioan.v. Amē amen dico vobis:q
oēs q in monumētis sūt audiēt vocē filij
dei. Deus aūt post suū iuramētū penitē
nō pōt.de hoc p̄s. Iurauit dn̄s ⁊ nō pe/
nitebit eū:tu es sacerdos in eternuz ⁊c̄.
¶ Tertio p instr̄a.i.q̄ttuor euāgelia. In
quolibet eiꝫ euāgelio de nr̄a resurrectōe
ꝯtineṫ. Aug. Euāgeliū legim⁹ instr̄m no
strū. ¶ Quarto p testes. de hoc eiꝫ testes
sūt p̄triarche. Iob.xix. In nouissimo die
de terra surrecturus sum ⁊c̄. Prophete:
Ezech.xxxvij: Uaticinare de ossib⁹ istis.
⁊ dices eis. Ossa arida audite verbū dei
⁊c̄. Apl'i dn̄i.i. Coꝝ.xv. Seminaṫ corp⁹
aīale: surget corpus sp̄uale. Martyres
ij. Mach.ij. E celo ista possideo:sꝫ ꝓpter
dei leges ea despicio:qꝛ ab ipso ea me re/
ceptuꝝ spero. Confessores.ij. Mach.xij.
Uir fortissimus iudas collatōe facta ⁊c̄.
Uirgines. Apoc.xx. Dedit mare mortu/
os suos ⁊c̄. ¶ Quinto p fideiussores. De
us eniꝫ scōs q sūt in patria nobis in fi
deiussores dedit:ꝙ qñ coꝝ corpa resurge
rent:⁊ nostra resurgerēt. Apoc.vi. Uidi

subtus altare aias interfectoꝝ ꝛc̄. Et se-
quit: dictū est eis vt requiescerēt adhuc tē-
pus modicū donec ↄpleat numerꝰ ↄser-
uoꝝ ꝛ fratrū suoꝝ. ¶ Sexto p obsides:
Deus.n. corpa aploꝝ ꝛ alioꝝ scōꝝ in ob-
sides nobis dedit ꝙ sine nobis non ↄsu-
mabit. Heb.xi. Hi oēs testimonio fidei p-
bati nō acceperunt pmissionē. deo pro no-
bis aliqd melius puidēte: vt nō sine no-
bis ↄsumarent. ¶ Septimo p pignora.
dimisit.n. nobis in pignus corpus suuz.
Joā.vi. Qui mādūcat meā carnē ꝛ bibit
meū sanguinē hȝ vitā eternam. ego resu-
scitabo eū in nouissimo die. Dedit ꝛ ali-
ud pignus.s. spm̄ sanctū. Roma.viij. Si
spūs q suscitauit iesuz habitat in vobis
viuificabit ꝛ mortalia corpora nostra ꝛc̄.
¶ Octauo p arrā. Est aūt arra ps precij
psoluēdi. Tūc igit xp̄s nr̄e resurrectōis
arrā dedit: qn̄ multa corpa sanctoꝝ susci-
tauit. ¶ Nono p pmissionē possessiōis in
rez. Tūc eniz in possessionē resurrectōis
missi sumus: qn̄ caput nr̄m resurrexisse
videmus. Si.n. caput resurrexit: ↄstans
est ꝙ ꝛ corpus resurget. Maximus. In
saluatore nostro oēs resurgemus. Est.n.
in xp̄o hoie vniuscuiusqȝ caro: sanguis
ꝛ portio. vbi ergo portio mea regnat re-
gnare me credo. vbi dominat sanguis
meus: dn̄ari me sentio. ac vbi gloriat ca-
ro mea: gloriosuz me eē cognosco.

¶ Sermo.cxxiiij. ¶ De eodē s̄mo.iiij.

Oportuit xp̄z pa-
ti ꝛ resurgere. Luc.vlt. Quā-
uis in p̄dictis verbis fuit mē-
tio de ludibrio passiōis: tn̄ de hoc nihil
ad p̄ns: sȝ solūmō videamus q̄re xp̄z re-
surgere oportebat. Hō nāqȝ erat mortuꝰ:
vetustus ꝛ a paradiso exclusus. Jō opor-
tebat xp̄z resurgere: vt mortuū viuifica-
ret: vetustū renouaret ꝛ exclusuz aperiē-
do celestē ianuaz itroduceret. ¶ Primo
igit oportet xp̄z resurgere.s. vt mortuuz
viuificaret. Genus qdez humanū q̄dru-
pliciter ↄsiderat. aut q̄ntū ad illā ptē que
est in patria: aut illā q ē in via. aut q̄ntuz
ad illā q ē in medio vie.i. in purgatorio.
aut q̄ntū ad illā partē q est extra viā.i. in
iferno. quātū autē ad illā ptē q ē in p̄ria
aia viuit p glorificationē. Corpus autez
est mortuū p incinerationē: sȝ spūs imor-
talis est. Corpus qdē mortuū est pp pec-
catū. spūs aūt viuit.s. corā deo ppter iu-
stificationē. Illa vero ps que est in via ē
mortua: sȝ illa est duplex. Quedā eīm est
mortua mūdo: sȝ viuit deo. Col.iij. Mor-
tui.n. estis ꝛ vita vestra abscōdita est cū
xp̄o in deo. Quedā eniz ē mortua deo: sȝ
viuit mundo. Vn̄ ps. Mors pctōꝝ pessi-
ma. Illa vero q est in purgatorio est mor-
tua quo ad corpus p icinerationē. ꝛ quā-
tuz ad aiaz quo ad grauē passionē. q: si-
cut dr̄ Eccl.xx. Melius est mors q̄ vita
amara. Illa aūt q est in iferno nō tm̄ est
mortua quo ad corpus: sȝ et q̄ntū ad ani-
mā. que quidē mortua est p remorsuz cō-
sciētie: ꝛ p cruciatū ignis gehēne. Ysaie
lxvi. Vermis coꝝ nō morief: ꝛ ignis coꝝ
nō extinguef. In hoꝝ significationē sa-
cerdos de hostia tres ptes facit. Illa.n.
que ponit in calice signat illā ptē que ē
in celo que a turbatōe hoium abscōdit:
ꝛ torrēte voluptatis dei potat. Alie due
rep̄sentāt illas duas.s. illā q ē in purga-
torio: ꝛ illā que est mortua mūdo. Quar-
ta autē ꝛ qnta ps.s. pctōꝝ ꝛ dānatoꝝ. ibi
nō p̄figurat: q: a corpe sūt p̄cisa. Oēs aūt
istas qnqȝ partes sic mortuas xp̄s p suā
resurrectionē viuificat. Nā illā que est in
celo viuificat: corpa de monumētis susci-
tando ꝛ aiabus cōiungēdo. Joā.v. Om-
nes qui in monumētis sunt audient vo-
cez filij dei ꝛc̄. Illā que est mortua in mū-
do viuificat in celo: gloriosaz apparere
faciēdo. Col.iij. Cū xp̄s apparuerit vita
vestra: tūc ꝛ vos apparebitis cū ipso in
gloria. Illā que ē i purgatorio viuificat
post purgationē: ad salutē eternā ducen-
do.i. Coꝝ.iij. Ipse aūt saluus erit sic tm̄
quasi per ignē. Que est mortua ex pecca-
to sepe viuificat eā a somno peccati exci-
tando. Eph.v. Surge q dormis ꝛ exur-
ge a mortuis: ꝛ illuminabit te xp̄s. Illaz
que est in iferno viuificat corpora viuifi-
cādo ꝛ aiabus ↄiungēdo. ac duplici pe-
na.s. in corpe' ꝛ aia puniēdo. Hiere.xvij.
Duplici ↄtritōe contere eos. ¶ Secūdo
oportuit xp̄m resurgere: vt hoiem vetu-
stū renouaret. Juxta illud Roma.vi. Si-
cut xp̄s resurrexit a mortuis in gloriam
patris: ita ꝛ nos in nouitate ambulemꝰ.

Xp̄s aūt resurrexit velociter: veraciter:
integralr̄ ꝛ perpetualr̄. Et p istū modū
nos in nouitate vite debemus ambula-
re ꝛ resurgere. ¶ Primo nāq; nr̄a inoua
tio dʒ habere velocitatem: qd̄ est ꝯtra pe
nitentiā differētes. Sicut enim xp̄s ter-
tia die resurrexit a mortuis: sic saltem ꝛ
nos tertia die debemus resurgere a pec
cato. Prima dies ē delectatōis. Secūda
est ꝯsensus. Tertia dies ē opus. Si eniʒ
addit quartā diē que est ꝯsuetudo resur
gere vix valebit. In huius significatiōe
dn̄s de facili suscitauit puellā in domo:
idest peccatorē: dū adhuc peccatū habe-
ret in corde per ꝯsensum. Facilr̄ etiā su
scitauit mortuū extra domū velatū: idest
peccatorē q exiuit ad peccati simplicem
actū. Difficulter aūt suscitauit lazaruʒ
quatriduanū. i. pctōreʒ in peccatis inue
teratū. ¶ Secūdo nostra inouatio debʒ
habere veritatē: qd̄ est ꝯtra penitētiā si-
mulātes. De qbus dr̄ Apoca. iij. Nomen
habes q̄ viuas ꝛ mortuꝰ es. Quidaʒ. n.
sunt viui quātū ad nomē: sʒ mortui q̄tū
ad reʒ: sicut hypocrite. Et qdā sunt viui
quātū ad rē: sed quātū ad nomē mortui.
Sicut sancti viri q viuūt corā deo: ꝛ de-
spiciunt a mūdo. Quidā vero sunt viui
quātū ad nomē ꝛ reʒ. Sicut illi q habēt
interius mūdā ꝯscientiā: exterius clarā
famā. Quidā autē sunt mortui q̄tuʒ ad
vtrūq;: qui ꝛ iterius sunt scelerībꝰ pleni
ꝛ exterius hoibus odiosi. ¶ Tertio debʒ
habere itegritatē: qd̄ est ꝯtra penitentiā
diuidētes. Sicut eniʒ xp̄s integer surre
xit: sic ꝛ nos debemꝰ integre resurgere a
peccato. Sed qdā sūt q deo ex corde suo
tres partes faciūt. Nā intellectiuā dant
deo per fidē. Sed hoc modicū ē. qr sicut
dr̄ Iaco. ij. Tu credis qr vnus est deus ꝛ
bn̄ facis. Et demones credūt ꝛ cōtremi-
scunt. Affectiuā dant mūdo per amorē.
Sed hoc ꝓhibitū est. i. Ioā. ij. Nolite di
ligere mūduʒ: neq; ea q̄ in mūdo sūt. Et
opatiuā dant dyabolo per opatiōnē: sed
hoc dyabolicū est. Ioā. viij. Facitis opa
patris vr̄i. Deus aūt totū cor vult hēre.
Prouer. xxiij. Prebe fili mi cor tuū mi-
hi. ¶ Quarto inouatio nr̄a dʒ hēre ppe
tuitatē: vt sicut xp̄s resurrexit nūq̄ de ce
tero moriturꝰ. Sic ꝛ nos a pctō debemus
resurgere ꝛ ad ip̄m nūq̄ redire. Qui. n.
ad pctm̄ redeūt sunt suā aiaʒ polluētes
i. Petri. ij. Canis ad suuʒ vomitū reuer-
sus. Sunt ꝛ ꝓximū suo malo exēplo īfi
ciētes. Vn̄ sequit̄. Et sus lota in voluta
bro luti. Sunt xp̄m crucifigētes. Heb. v.
Rursus crucifigētes sibimetipsis filium
dei. Sūt deū irridētes. Aug. Penitētes
si vere penitētes estis: ꝛ nō estis deū irri
dētes imitare vitā recōciliamini ꝛ vos.
¶ Tertio oportebat xp̄ʒ pati vt ianuam
padisi apiret: ꝛ hoieʒ exclusū illuc redu
ceret. Ianua. n. padisi triplr̄ clausa fuit
vt hr̄ Gen̄. iij. s. angelica custodia: ignis
vehemētia: rūphea bis acuta. Angelica
custodia significabat inimicitiā q̄ erat in
ter hoieʒ ꝛ āgelū. Ignis significabat ob
ligatōeʒ ad penā eternā. Rumphea bis
acuta significabat dei iustitiā que hoieʒ
itrare nō patiebat̄ donec sibi satisfacēt
de offensa. Sed xp̄s p suā passionē ꝛ re-
surrectōeʒ angelū hoi pacificauit. Et sic
ꝓmū obstaculuʒ remouit. Coll. i. Pacifi
cās p sanguinē crucis: q̄ in celis ꝛ q̄ i ter
ris sūt. Mortē ꝛ penā et̄nā supauit. Et
sic scd̄ʒ obstaculū remouit. Vn̄ dr̄ in ꝓfa
tōe. Eternitatis nobis aditū deuicta mor
te reserasti. Dei sniaʒ imitatꝰ ē: qr sibi ple
ne satisfecit: Et sic tertiū obstaculū remo
uit. Vn̄ cantat̄. Qui ꝓ nobis eterno pa-
tri ade debitū soluit. ꝑs. Que non rapui
tunc exoluebam.

¶ Sermo. cxxiiij. ¶ De eodē sermo. v.

IEsuʒ queritis na zarenū: surrexit n̄ ē hic. Mat.
vlti. Ista verba dixit angelus
scīs mulieribus. q̄ qdē secute fuerūt xp̄ʒ
p̄dicātē vt sibi ministrarēt. In patibulo
pēdētē: vt dolorē ꝛ ꝯpassionē ondērent.
Xp̄ʒ i tumulo qescentē: vt ip̄ʒ inungerēt
sicut hodie. In p̄missis v̄bis tria ponūt
¶ Primū ē istaꝝ sanctaꝝ mlieꝝ magna
studiositas cū dr̄. Iesuʒ q̄ritis nazarenū
¶ Et nota q̄ q̄ttuor fuerūt dr̄ie q̄rentiū
dn̄ʒ. ¶ Quidā. n. q̄sierūt mane: sicut iste
mulieres. De qbꝰ dr̄: Et valde mane vna
sabbatoꝝ ꝛc̄. Et iō eis iuenire fuit valde
facile. Illi q̄rūt xp̄ʒ in mane: q q̄rūt ip̄m
in iuuētute. Et iō de facili iueniūt. Pro
uerb. viij. Qui mane vigilauerit ad me

inueniēt me. Sūt.n.sicut mollis cera:q2
de facili recipiūt ip̄ssionē bonā.p̄s.Fa
ctū ē cor meū tanq̄ cera liq̄scēs.Sicut re-
cēs testa:q2 de facili ibibunt ⁊ obseruant
bonū odorē.Prouerb.xxij.Adolescens
iuxta viā suā ⁊c̄.Sicut gracilis virga:q2
de facili flectunt ad bonā operationez.
Cant.iij.Que ē ista q̄ ascēdit p desertū si
cut virgula fumi ex aromatibus.¶ Alij
q̄sierūt in vespe:sicut illi q dixerūt Luc.
vlt.Mane nobiscū dn̄e qm̄ aduespera-
scit.Et eis iuenire fuit tardū ⁊ difficile.
Vn̄ xp̄s eis dixit:O stulti ⁊ tardi corde
ad credēdū.Illi ergo q̄rūt vespe:q q̄rūt
ip̄z in sua senectute.Tales.n.cū difficul
ter iueniūt ex quo in malo idurant ⁊ ab
humore gr̄e exiccant.p̄s.Aruit tanq̄ te-
sta virtus mea.Et vix aut nūq̄ ↄ̄fitent.
Jō subdit:Lingua mea adhesit faucib⁹
meis.Et sepe in pctis suis moriunt.Vn̄
subdit:Et i puluerē mortis ↄ̄duxisti me
¶ Alij q̄sierūt ip̄m in sero:sicut illi de q-
bus dr̄ Joā.xx.Cū esset sero die illa vna
sabbatoꝝ ⁊c̄.Et eis iuenire fuit dubita-
bile.Vn̄ dr̄ Luc.vl.vbi agit de ista appa
ritōe facta in sero q̄ dubitauerūt:⁊ ip̄m
cē sp̄m crediderūt.Illi ergo querūt in se
ro:qui querūt in mortis articulo.Et ta-
liū penitētiā Augustinus dicit esse dubi
tabilē dicēs:Fidelis bn̄ viuens securus
hinc exit.Baptizatus ad horā securus
hinc exit.Agēs penitētiā dū sanus est ⁊
recōciliatus securus hinc exit.Agēs pe
nitentiā ad vltimū ⁊ recōciliatus si secu
rus hinc exit:ego nō suz securus.Eoruz
eniz qui in morte penitēt.quidā penitēt
tm̄ timore pene:isti sūt in statu pditiōis.
Et quidā penitēt amore iustitie:qui etiā
si penā nō timerēt:adhuc deo seruirent:
isti sunt in statu perfectōis.Quidā ex cō
sideratiōe vtriusq3 cause habētes respe-
ctū ad amorē iustitie ⁊ ad vitatōez pene.
isti sūt in statu salutis.Et q2 illi q tm̄ pe-
nitēt i extremis vident hoc facere timo-
re pene:ideo coꝝ penitētiā Augu.dixit
cē dubiā.¶ Alij q̄siuerūt eū i nocte:sicut
milites positi ad sepulchrū:⁊ eis iuenire
fuit ipossibile.Illi aūt in nocte q̄rūt:qui
xp̄m volūt iuenire post mortē.Et qui in
mortali decesserūt ipossibile ē q̄ eū vnq̄
iueniūt:nisi eo mō quo ē in iferno.Deus

eniz est in mūdo p misericordiā:⁊ in ce-
lo p gratiā ⁊ gloriā:in iferno p iustitiaz.
Nō ergo ip̄m iueniūt vt mīatorē:q2 hoc
mō ē i mūdo.Nec vt glorificatorē:q2 hoc
mō est in celo.Sed vt iudicez tortorē:q2
hoc mō est in iferno.¶ Scd̄o ponit xp̄i
ifinita charitas cū dr̄:Crucifixū.De qua
dr̄ Joā.v.Maiorē hac dilectionē nemo
hz:vt animā suā ponat quis pro amicis
suis.Et ponit xp̄s vltimū signū amoris.
Amor eniz p quattuor manifestat.¶ Ali
quādo p verba:⁊ istud est magnū signū.
Qn̄ eniz cor est plenū amore:os abūdat
in sermone.Luc.vi.Ex abūdātia cordis
os loquit.¶ Aliqn̄ per beneficia:⁊ istud
est maius signū.Multi.n.darēt verba:
qui nō tn̄ darent bn̄ficia.Joā.iij.Nō di-
ligamus verbo neq3 lingua ⁊c̄.¶ Aliqn̄
p obseq̄a psonalia.Et istud adhuc ē ma
ius.Multi eim seruirēt de substātia sua
q nō seruirēt de psona ꝓpria.De isto dr̄
Gen̄.xxix.Seruiuit ergo iacob ꝓ rachel
septē annis.¶ Aliqn̄ per mortē ⁊ istud ē
maximū ⁊ vltimū.Multi enim darēt in
obsequiū psonas suas q nō darēt i mor-
tē animas suas.Ista quattuor signa xp̄s
nobis ostēdit.de duobus p̄mis dr̄ Joā.
xv.Vos amici mei estis.Et post:vos aūt
dixi amicos:q2 oīa que audiui ⁊c̄.Ecce
signū amoris per bn̄ficia.de alijs duob⁹
dr̄ Mat.xx.Filius hois nō venit mīstra
ri sed ministrare.quo ad primū.Et dare
aiaz suā in redēptiōez ꝓ multis:quo ad
scd̄m.¶ Tertio ponitur xp̄i resurgētis
imēsa pietas.in hoc q̄ ⁊ petrum voluit
designare ex noīe ne desperaret ex nega
tiōe:qn̄ angelus dixit:Dicite discipulis
eius ⁊ petro.Lz.n.ↄ̄posuerit oēz passio-
nis defectū:tn̄ nō deposuit pietatis affe
ctū.xp̄s naq3 ante icarnationē cognosce
bat nr̄as miserias p quādaz theoricā.i.p
suā sapiētiā.iō multū erat mīsicors.p̄s.
Quō miseret pater filioꝝ:misert⁹ ē dn̄s
timētibus se.recordatus ē qm̄ puluis su
mus ⁊c̄.Post icarnatōem aūt eas sciuit
p practicā ⁊ exercitationē lōgā:q2.xxxiij.
annis practicauit:⁊ se exercitauit circa
nostras ifirmitates.Et iō fuit valde ↄ̄tri
status qn̄ tā lōga exercitatio i nobis nō
hz effectū.p̄s.Cōtristat⁹ sū i exercitatōe
mea ⁊c̄.Tandē sciuit eas p expientiā:q2

expertus ē tentatōes dolores ⁊ mortē.⁊
iō factus ē maxime misericors.Heb.iiij.
Nō eim habemus pōtificē qui nō possit
cōpati infirmitatibꝰ nr̄is tētatuz aūt ꝑ
oīa.Si eim eēt aliquis medicus qui eēt
bonus theoricus ⁊ bonus practicus:⁊ i/
firmitates sepe expertus: iste maxie eēt
misericors.Talis eim medicus fuit xp̄s
dn̄s nr̄.Ista tria tangunt.Hebr.v.Et q/
dem cū eēt filius dei.Ecce qr sciuit nr̄os
defectus ꝑ diuinam sapiētiā.didicit ex
his que passus ē obediētiaz.Ecce qr eos
sciuit ꝑ experiētiaz ⁊ cōsumatus factus
ē oībus obtēperantibus sibi causa salu/
tis eterne.Ecce qr eos sciuit ꝑ exercita/
tionē longā:tādiu eniz se exercitauit ꝙ
ꝯsumauit artem suā ⁊ veritatē.

¶Sermo.cxxv.¶Feria secūda post pa
scha.Sermo primus

TU solus peregri
nus es in hierl'em ⁊c̄.Luc.vl.
Volens xp̄s in hierl'm trans/
fretare:ꝑegrinū se fecit. Fuit eim ꝑegri/
nus quātū ad quattuor.¶Prio quātuz
ad habitū quē assumpsit.¶Ipse eim,cru
cē assumpsit qn̄ ipam ꝓpriis hūeris ba/
iulauit.que qdē crux fuit nauis:qr i ce/
lestem hierl'em deduxit.Sap̄.iiij.Tran/
seūtes mare per ratē liberati sunt.Et fu
it malus in ip̄a naui. Ezech.xxvij.Ce/
drum de libano tulerūt vt facerent tibi
malū.Et fuit clauis qr celestē hierusalez
aperuit.ysa.xxij.Dabo clauē dauid sup
humerꝫ eius.¶Scd̄o assumpsit pilleū.i.
coronā spineā.peregrini eim portāt pil/
leum cōtra estū:ventū:⁊ pluuiā.Sic xp̄i
corona ⁊ passio ē nobis i vmbra ab estu
voluptatū.Defēdit eiz nos a pluuia tri
bulatōnū ⁊ a vēto tētationū.ysa.iiij.Ta
bernaculū erit i vmbraculū diei ab estu:
q̊ ad p̄mū.⁊ in abscōsiōe ⁊ turbine ⁊ plu
uia:quo ad alia duo.sequētia:¶Tertio
assumpsit sclauinā.i.corpus que sclaui/
na fuit albi coloris ꝑꝑ puritatē.Apoca.
xix.Ecce equus albus ⁊c̄.Corpus enim
xp̄i fuit equus inquātū ratio ip̄m duxit.
⁊ fuit albus.s.inquātuz puritatē habuit
deinde facta est nigra ꝓpter liuorē.ysa.
liij.Cuius liuore sanati sumus.tandem
facta est rubea.s.per sanguinis effusio/
nem.ysa.lxiij.Quare rubrū ē vestimen
tū tuū ⁊c̄.¶Quarto assumpsit scarsellā
i.aiam.Solēt eim peregrini in scarsella
thesaurum ponere ⁊ portare:In xp̄i aīa
fuit triplex thesaurꝰ.s.misericordie:gra
tie:⁊ sapiētie.de quo dr̄ Joā.i.Vidimus
gloriaz eius.i.gl'iosaz misericordiā eius
plenā gratie ⁊ veritatis.¶Quito assū/
psit bacculū.i.crucē qui quattuor clauis
fuit ferratus:ꝑegrini eim vtunt bacc u/
lo ad sustētationē.ad fluuiorꝫ transua/
dationē.⁊ ad malaꝝ bestiarū ꝑcussionē
Sic xp̄s bacculo sue crucis mūdū susten
tauit.p̄s.Virga tua ⁊ bacculus tuus ip
sa me cōsolata sunt. Flumē mūdi tran/
suadauit.Gen̄.xxij.In bacculo meo trā
siui iordanez istū ⁊ diabolū percussit.ysa
ia.xxx.A voce dn̄i pauebit assur virga ꝑ
cussus.¶Sexto assumpsit calciamentū
ꝑegrini eim calciamentū assumunt con
tra lutum.s.spinas ⁊ lapides. Judei.n.
in xp̄m ꝓiecerūt lutū.p̄s.Eripe me d̄ lu/
to vt non infigar.Spias qn̄ coronā spi/
neam sibi iposuerūt.Et lapides. Joan.
viij.Tulerūt lapides vt iacerent in eum.
Contra ista xp̄s āssumpsit calciamenta.
Deut.xxxiij.Tingat in oleo pedē suum
ferrū ⁊ es calciamentū eius.Aīa xp̄i erat
tincta oleo grē:que oīa aduersa dulcora
bat.munita ferro cōstantie:que ipsa ad/
uersa non timebat.Et ere incorruptibil
patientie qua oīa supplicia tollerabat.
¶Septimo assumpsit insignia ⁊ vulne/
ra.ꝑegrini eim reuertentes insignia as/
sumunt vt ostēdant ꝙ suā peregrinatō
nē cōpleuerūt ad plenū:vt hoīes prouo
cent ad sibi bn̄faciēdum: ⁊ sint securio/
res ad ambulandū.Sic xp̄s ad patriam
rediēs cicatrices reseruat.Et hoc i ostē/
sionē paterne obediētie iā cōplete.Joā.
xvij.Opus cōsumaui qd̄ dedisti mihi vt
facerē. In ꝓuocationē paterne miseri/
cordie obtinēde.Ambro.Vulnera susce
pta abolere noluit:celo inferre maluit
vt ea patri misericordie ostēderet.In si/
gnū securitatis nobis acquisite. Ezech.
ix.Super quez videritis thau non occi
datis.¶Octauo habitus istius ꝑegrini
fuit bn̄dictus.Nam eius scarsellā.i.ani
mā bn̄dixit deus pater. Ezech.iij.Bene
dicta gloria dn̄i de loco suo.Eius sclaui

nam.i.carnē bn̄dixit spūs sanctus. Lu.
i. Bn̄dictus fructus vētris tui. Et⁹ bac-
culū.i.crucē bn̄dixit tot⁹ mūdus. Sap.
xiiij. Benedictū lignuz p qd̄ fit iusticia.
¶ Scd̄o dr̄ pegrinus quātū ad vias q̄s
pfecit. Peregrini eim hn̄t aliqn̄ ascen-
sus: aliqn̄ descēsus: aliqn̄ vias planas.
Iste aūt pegrinus nihil habuit de via
plana: sz ascēsuz vel descēsum. Magnū
eim descēsuz fecit quādo de celo i mun-
dū venit. Magnū ēt ascensum fecit qn̄
crucē ascēdit. Fecit ēt magnū descēsum
qn̄ in limbū descēdit. Et magnū ascen-
sum: qn̄ inde rediēs in celum ascendit:
¶ Tertio fuit pegrinus quātū ad hospi
tia. Solent pegrini maxime in estate ter
in die itrare hospitia.s.in tertia ad prā-
dendū: in meridie ad bibēdū ꝛ ꝯquiescē-
dū: ꝛ in sero ad suā cenam faciēdū ꝛ ad
dormiēdū. Sic iste pegrinus triplex ho
spiciū ē ingressus. ¶ Primū ē vterus vir
ginis quē igressus ē in tertia.i.nō i prio
tpe nature: nec in secūdo tpe legis: sz in
tertio tpe grē. Ibi prādiū fecit qn̄ natu-
ram nr̄am assumpsit hn̄s carnē tāquam
cibū: ꝛ sanguinē tāquā potū. ¶ Secūdū
ē patibulū crucis. Jo: xix. Sitio. Et de-
derunt ei acetū. Ubi ꝛ requieuit. ibidē.
Inclinato capite tradidit spūm. Et istō
hospiciū ingressus ē in meridie. Cant. i.
Indica mihi vbi cubes i meridie. ¶ Ter
tiū hospitiū est sepulchrū vbi dormiuit:
ps. Ego dormiui ꝛ soporatus suz. Cenaz
nāqz cū illis qui erant in limbo fec̄. Lu.
xiiij. Hō quidaz fecit cenaz magnaz ꝛc̄.
Istud hospiciū ingressus ē i sero. Mat.
xv. Cū iam sero eēt factum: venit ioseph
ꝛc̄. ¶ Quarto fuit pegrinus quātuz ad
picula que sustinuit. Solēt nāqz pegri-
ni sustinere pericula. qn̄qz a socijs suis
q eos pdūt. qn̄qz ab hospitibus qui eos
iugulant vt eoꝝ bona diripiant. qn̄qz a
latrōibus q eos spoliant. Sic xp̄s a suo
socio iuda fuit pditus. Mat. xxvi. Qui
intingit mecū manū i parapside hic me
tradet ꝛc̄. A iudeis in quoꝝ domo vene-
rat hospitari fuit occisus. zach. xiij. His
plagatus sum in domo eoꝝ qui dilexe-
runt me: A militibus expoliatus. Joan.
xviij. Milites acceperūt vestimēta: ꝛ fe-
cerunt quattuor partes vnicuiqz militi
partem fecerunt.

¶ Sermo.cxxvi. ¶ Feria tertia post pa
scha. Sermo primus:

STetit iesus in me
dio discipuloꝝ suoꝝuz: ꝛ dixit
eis: pax vobis. Luc. vi. Sicut
ꝛ pn̄ti euangelio patet. xp̄s multipliciter
se manifestauit. ¶ Primo p miraculo-
sam ad ip̄os ingressionē: qꝛ ianuis clau-
sis intrauit. Sicut dicit Joānes qui de
ista appitione agit p qd̄ ostēdit ꝙ glorio
sus resurrexerat. ꝛ ꝙ dotez impassibili-
tatis: agilitatis: subtilitatis: ꝛ claritatis
induerat. Signū ergo vere spūalis re-
surrectōis in hoie ē: quādo istas quattu
or dotes spūales hz.s.claritatē cōuersa-
tiōis honeste. Matth. v. Sic luceat lux
vr̄a corā hoibus ꝛc̄. Subtilitatē humili
tatis pfunde. Sap. vij. Spūs sanctus vo
catur subtilis: qꝛ subtiles.i.humiles fa-
cit. Agilitatē obediētie. Prouerb. xxij.
Uidisti hoiez velocē in opere suo ꝛc̄. Et
ipassibilitatē patientie. Prouer. xij. Nō
cōtristabit iustū quicquid ei acciderit.
¶ Secūdo manifestauit se per situz siue
collationē: cū dr̄: Stetit iesus in medio
discipuloꝝ suoꝝ. Ac si dicat: Ego suz il-
le qui in medio stare cōsueui. Ipe nanqz
stetit in medio in ingressu. qꝛ in media
nocte natus. in medio aīaliū reclinatus
ꝛ gemine gigas substātie effectus. Stetit
in medio in pgressu: qꝛ stetit in medio
doctoꝝ.i medio discipuloꝝ. ꝛ in medio
iudicioꝝ. Juxta illud. Prouerb. viij: In
vijs iusticie ambulabo: ꝛ in medio semi-
tarū iudicij. Stetit in medio i egressu: qꝛ
in medio terre passus: in media die cru-
cifixus: i medio latronū positus. ¶ Ter
tio manifestauit se p pprias testificatōes
cū dixit: Ego suz: quasi dicat. debetis mi
hi credere: qꝛ mentiri nō possum. Joā.
viij. Si ego testimoniū phibeo de me-
ipso: verū ē testimoniū meū. Spūaliter
aūt quis resuscitatus intelligi pōt quā-
do triplex testimoniū hz.s.bone cōsciē-
tie. ij. Coꝛ. i. Glia nr̄a hec ē testimoniuz
cōsciētie nr̄e. Bone vite. Joā. x. Opa que
ego facio illa testimoniū phibent de me
Et bone fame. i. Thi. iij. Opz illū habere
testioniū bonū ab his q foris sūt. Quar

to manifestauit se p occultar cogitatio-nũ manifestationẽ: cũ dixit: Quid turbati estis: ⁊ cogitatões ascẽdũt in cordibus vr̃is ⁊c. Ac si dicat. debetis me cognoscere: qꝛ ego suz ille qui vr̃a occulta cognosco. Spũalr̃ ẽt quis resuscitatus ẽ qñ cogitatões suas discernit. ⁊ bonas custodit: ⁊ malas expellit. Periculũ est náqꝫ malas cogitatiões in corde tenere: qꝛ sunt sicut mus in pera. ignis in sinu. serpẽs in gremio. Mus eim oĩa corrodit in pera. sic male cogitatões oĩa merita corrodũt in aĩa. Job. xiij. Quasi vestimentũ qδ comedit a tinea. Ignis i sinu vestimẽta cõburit: sic mala cogitatõ cõcupiscentiá accendit. Prouer. vi. Nũquid põt hõ abscõdere ignẽ in sinu suo: vt nõ cõburant vestimẽta sua. Serpens in gremio venena diffundit: sic mala cogitatio peccati venenũ i cor emittit. Vñ Proue. xxiij. Quasi regulus venena diffundet. ¶ Quinto se manifestauit p palpationẽ: cũ dr̃: Palpate ⁊ videte ⁊c. quasi dicat: debetis me cognoscere qꝛ istud ẽ idẽ corpus qδ sepe videre ⁊ palpare cõsueuistis. Spũaliter ẽt resuscitati intelligunt qui pmittunt se palpari. i. argui ⁊ reprehẽdi. Sed sunt quedá aĩalia que se palpari nõ pmittũt. Aut quia hispida sunt: sicut hericius. Aut qꝛ siluestria sũt sicut lupus. Aut qꝛ arrogátia sunt: sicut leo. Sic ẽt sunt pleriqꝫ qui si arguũtur adeo sunt hispidi ꝙ p verba iniuriosa pũgunt. Quidá adeo siluestres ꝙ ad latebras excusationũ cõfugiũt. Quidam adeo arrogátes ꝙ nimis indigne ferũt. ¶ Sexto manifestauit se p cicatricum ostẽsionẽ: qñ dr̃: Ostẽdit eis manus ⁊ pedes. Ac si dicat. debetis me cognoscere: qꝛ ego sum ille quẽ i his pedibus ⁊ manibus in cruce cõfixũ vidistis. Spũalit̃ eẽt quis resuscitatus intelligit̃ qñ vulnera sua. i. peccata non abscõdit: sed sacerdoti ostẽdit. Luc. xvij. Ite ostendite vos sacerdotibus. Uulnera aũt peccatorũ aliqñ sunt recẽtia. s. per cõsensuz vel vnicũ actũ. ⁊ tũc sanant̃ vnctiõe. i. leuis pnie iniũctõe. Eccle. x. Breuẽ languorẽ pcidit medicus. Aliqñ sunt iueterata p peccádi cõsuetudinẽ. ⁊ tunc idigẽt adustione. i. graui carnis maceratione. ps.

Ure renes. m. ⁊ cor. m. Aliqñ sunt putrefacta. ⁊ tũc indigẽt incisiõe. i. icisiua ⁊ afflictiua tribulatõe. ps. Multiplicate sũt ĩfirmitates eoꝝ: postea accelerauerunt. ¶ Septimo manifestauit se per comestionẽ: qꝛ comedit piscẽ assum ⁊ fauum mellis. Spũalr̃ tñ resuscitatus intelligit̃ qñ qs comedit fauũ mellis. i. qñ cõstanter exercet opa actiõis. Et tñ ppter hoc non deserit dulcedinẽ cõtẽplatiõis vel qñ exterius patit̃ tribulationẽ. ⁊ tñ interius nõ deserit amoris dulcedinem Uel põt dici ꝙ i fauo ẽ mel ⁊ cera. Per piscẽ igit̃ assũz intelligit̃ caro xp̃i igne passionis assata. Per cerá que ẽ pabulũ luminis. claritas sue resurrectõis p mel dulcedo sue visionis. Debemus igitur comedere piscẽ assum: vt. s. ad eius passionẽ afficiamur p ꝯpassionẽ. cerá vt eiꝰ resurrectõi cõgaudeamus p mẽtis exultationẽ. Et mel vt puenire desideremus ad eius dulcissimá visionẽ. sicut desiderabat ppheta dicens: Sitiuit aĩa mea ad deũ fontẽ viuũ: qñ veniá ⁊ apparebo ante faciem dñi

¶ Sermo. cxxvij. ¶ De sancto Ambrosio. Sermo. i.

Ecce itelliget seruus meus ⁊ exaltabit̃. ⁊ eleuabit̃ ⁊ sublimis erit valde. ysa. lij. Quattuor status hũit beatꝰ Ambrosius q notant̃ in ṽbis pmissis. ¶ Primus ẽ status subiectõis: cũ dr̃: Ecce intelliget seruꝰ meus. Ipe qdẽ fuit bonꝰ seruus dei. Et iõ hũit tres laudabiles cõditiones boni serui. ☞ Pria ẽ mũditia. ps. Ambulás in via imaculata: hic mihi ministrabat. Istaz ipe habuit: qꝛ mũditiaz mentis ⁊ carnis ipe seruauit. Vñ refert Hierony. ipm dixisse: Uirginitatẽ nõ solũ offerimus sz seruamꝰ. Sap. viij. Cuz essem magis bonus veni ad corpus non coinqnatũ. ☞ Scða cõditio ẽ sapia. Prouer. xiiij. Acceptus ẽ regi minister intelligẽs. Istá sapiam ipe hũit. Vñ dr̃ de eo ꝙ cũ rome liberalibus artibꝰ eẽt traditus ad plenũ fuit eruditus. ☞ Tertia ẽ pseuerantia. Apoc. vij. Seruiet ei die ac nocte i tẽplo dei. Istá pseuerátiaz ipe hũit: qꝛ vsqꝫ in finẽ in bonis opibus pseuera-

tiit. Vñ cũ morerek dixit. Nõ sic vixi int
vos: vt iterũ pudeat viuere. ¶ Scdo no
tatur status sue platõis: cũ dr: Et exalta
bit. Circa aũt suá exaltationẽ tria ɔside
rant. ☞ Prio qualis fuit eius electõ. Fu
it eiz a deo ispirata: qꝛ ibi vox miraculo
se isonuit Ambrosiũ epz. De hoc Heb. v.
Nemo assumit sibi honorẽ: nisi q vocat
a deo tãquaz aaron. Fuit ab electoribus
vnanimit celebrata. Ná cuz in discordia
multa eẽnt ptin⁹ i Ambrosiũ vnanimit
cõsenserũt. Ecc. xxv. In trib⁹ bñplaci
tũ ẽ spũi meo: que sunt cõcordia fratruz
ꝛc. Fuit a supiori cuz gaudio cõfirmata.
Vñ legit de eo ꝙ cõmissa ẽ relatõ ad va
lentinianũ impatorẽ q summo gaudio
accepit ꝙ iudices a se directi ad sacerdo
tiũ peterent. ☞ Scdo vidẽdũ ẽ qualis fu
it eius ad hoc aspiratio. Ipe eim nõ tm̃
fugit vt possit inuentri: sz ẽt tria se habẽ
simulauit q̃ sunt platõis officio inimica
s. crudelitatẽ. Vñ dr: qꝛ tribunal cõscen
dit ꝛ cõtra cõsuetudinẽ tormẽta psonis
adhiberi iussit. Eccl. iiij. Noli eẽ sic leo
in domo tua ꝛc. Philosophicã vanitatẽ
vñ dr ꝙ philosophiam pfiteri voluit. i.
Cor. ij. Loquemur nõ indoctis sapiẽtie
humane verbis. Infamiá ꝛ inhonestatẽ
Vñ dr ꝙ publicas mulieres publice ad
se venire fecit: vt ex hoc a sua intẽtione
pplm reuocaret. Titũ. i. Oportet epm si
ne crimine eẽ. ☞ Tertio vidẽdũ ẽ qualis
fuit eius in officio psecutio. Ipe eim po
pulum in fide instruebat. Tũc eiz arria
na heresis torá italiá corrupat: sz ipe po
pulum suũ ab ista peste purgauit. Et ve
ritatez edocuit fidei. Eccl. l. Qui cura
uit gentẽ suá ꝛ liberauit eaz a pditione.
Ipe ẽt mores iformabat. Vñ inter cete
ra docuit btm Augu. tria ad mores spe
ctãtia. ☞ Prio ne cuiꝙ vxorẽ peteret. ne
si postmodũ ipi iter se male cõueniát ip
si sibi maledicát. ☞ Scdo ne aliqb⁹ mul
tum exercẽ cõsuleret: ne ipsi rapiná ꝛ ca
lũniam exerceát. ☞ Tertio ne ad conui
uia inuitatus accederet: ne ibi tpantie
modũ perdat. Ipse exemplũz bonorum
operum omnibus tribuebat. Titum. ij.
In omnibus teipsum prebe exemplũ bo
norum operum. in doctrina. in integri
tate. in grauitate. In doctrina quidem:
quia semper populis predicauit. In in
tegritate: quia perpetuam castitatez ser
uauit. In grauitate: qꝛ maturitatẽ semp
ostendit. In bonis operibus: qꝛ omnia
bona pauperibus erogauit. ¶ Tertõ no
tatur status cõsumationis: cuz dicitur:
Eleuabitur. Ipe eim secure mori potuit
qꝛ ab omnibus terrenis eleuatus fuit.
Habuit enim in morte quattuor que ipm
secure mori faciebant. s. corpus dñicum
Honoratus eim eps vercellẽn. ex prece
pto dei ad ipsum peruenit: ꝛ sibi sacra
mentum dominici corporis dedit. Et cũ
tali viatico ipse transiuit. Istud autem
tanquaz pugil ab omnibus insidijs de
monis eum secure reddebat. Job. xvij.
Pone me iuxta te: cuius vis manus pu
gnet cõtra me. ☞ Secundo habuit spũm
sanctum. Imminente nanqz eius morte
spũs sanctus in specie ignis ꝛ in modũ
scuti in eius os intrare visus ẽ. In specie
ignis: vt ipsum purgaret. In modũ scu
ti: vt ipm protegeret. In os eius: vt ver
ba a spiritu sancto plata ostenderet: Et
istud secũdum tanquaz ductor eũ p viaz
ducebat. ps. Spũs tuus bonus deducet
me in viam rectá. ☞ Tertio habuit vitá
sanctá. quaz quidez duo causabant scz
meritoꝝ suorum affluentia: ꝛ magna de
deo fiducia. Unde sic dixit in sua morte
Non sic vixi inter vos vt me viuere pu
deat. nec mori timeo: quia bonũ domi
num habemus. Et istud tertium ei⁹ mor
tem deo gratam reddebat. Augu. Certe
non potest male mori cuius bona vita p
cessit. ☞ Quarto habuit cõmendationẽ
diuinam. Ipse enim manus in modum
crucis expandens spm suum in man⁹
dei recõmendauit. Et istud quartuz se
cure eum mori faciebat. Sap. iij. Justo
rum anime in manu dei sunt: ꝛ non tan
get illos tormentuz mortis. ¶ Quarto
notatur status sue glorificationis: cum
dicitur: Et sublimis erit valde. Ipe eim
tunc triplicem sublimitatem accepit.
☞ Primo sublimẽ locum ad habitandũ
vt celum. Unde a multis visus est ascen
dere scilz in celum tãquam i ppriuz suũ
locum. Et istud sibi acquisiuit propter
inocentiaz. ps. Quis ascẽdet in montez
ꝛc. inocẽs manibus. s. ꝛ mũdo corde ꝛc.

¶ Secũdo accepit sublime officiũ ad iu dicandũ. Unde a multis visus est in ca-thedra residere. ⁊ istud accepit propter pauptatem volũtariá. Job.xxxv. Ju di cium paupibus tribuit. ¶ Tertio acce-pit sublime p̃ctum ad ꝑfruendũ. Unde multi supra corpus eius stellá splẽdidá ꝯspexerunt. illá. s. stellá de qua dr̃ Apo. xxij. Ego sum stella splendida ⁊ matuti na. Et istud accepit ꝓpter oium viciorũ victoriá. Apocali. i. Qui. n. vicerit dabo ei stellá splendidá ⁊ matutiná.

¶ Sermo.cxxviij. ¶ De eodem Sermo secundus.

Examen apum i ore leo nis erat ⁊ fauꝰ mellis. Judic̃. xiiij. Legit̃ de beato Ambrosio ꝙ cũ eẽt in-fans ⁊ dormiret examen apũ os eiꝰ ⁊ fa ciem sic compleuit vt quasi in alueoluz suum intrarent pariter ⁊ exirent. Et iõ verba p̃missa sibi ꝯueniẽter aptari pñt. Jn qbus verbis ipe assimilat̃ Api. Leo ni. Et fauo mellis. ¶ Assimilat̃ aũt api triplici de causa. ¶ Primo qꝛ sicut ipse dicit in exameron. Apis virginitaté cu stodit. sic ⁊ ipe virginitaté custodiuit ꝑ-petuam. Cuius signũ fuit qꝛ de virgini-tate luculentissime disseruit. ⁊ libros de virginibus ꝯposuit. in qbus v̓ginitatez mirabiliter ꝯmendauit. Mat. xij. Bonꝰ hõ de bono thesauro ꝓfert bona. Chris. ibidem. Cũ audis aliqué de deo loquen té. intellige qꝛ cor illius amore dei reple tũ est. Qui libidinis thesaurꝫ hꝫ i corde ỏ puellis delectat̃ dicere vel audire. Nõ tm̃ Ambrosius de v̓ginitate libẽter disse rebat. sed ẽt aliqd indecorꝫ dicere vl̃ au dire erubescat. Unde ipe ait de officijs. Nõ solum aũt h̃ ab oculis abscõdamus. verũetiá eorꝫ iudicia vsqꝫ membrorꝫ su-is appellatõibus nũcupare idecorꝫ pu-temus. ¶ Secundo assimilat̃ api. Apis florem de diuersis floribus colligit. Jn prato qdem celestis viriditatis sunt di uersi flores. s. rose martirꝫ. viole ꝯfessorũ ⁊ lilia virginũ. De rosis martirꝫ collegit floré ꝯstantie ⁊ magnanimitatis. Unde cũ p̃positus Ualentiani impatoris sibi diceret. Tu ꝯtẽnis valentinianũ caput tibi tollo. Jlle respondit. Deus ꝑmittat tibi vt facias qõ minaris. Et vtiná deus ab ecclesia sua oms̃ hostes auertat. ⁊ in me omnia sua tela ꝯuertant ⁊ meo san-guine satient̃. De violis ꝯfessorꝫ colligit florem sobrietatis. qꝛ quotidie nisi i saba to ⁊ die dominica ⁊ festis p̃cipuis ieiũa bat. De lilijs virginũ collegit floré casti tatis. qꝛ v̓ginitatem ꝑpetuá ꝯseruauit. ¶ Tertio assimilat̃ api qꝛ apis alueolũ suum defendit. sic ⁊ ipe eccliam detulit a tribus ꝑsecutoribus. ¶ Primo a violé tia tiránorꝫ. Unde resistens impatori vo lenti dare basilicam arrianis sic nuncijs suis respondit. Et habet̃ in decreto. Si patrimoniũ petitis inuadite. si corpus occurram vultis in vinculo rape vultis in mortem. volũtas est mihi. Eccl. xlviij. Jn diebus suis nõ ꝑtimuit principé ⁊c̃. ¶ Secũdo defendit ipam a fraudulen-tia hereticorꝫ. Et hoc fiebat tribus mõis ¶ Primo iudicijs eos ꝑ seculare brachi um cohercẽdo. Deut̃. xiiij. Si tibi volue rit ꝑsuadere frater tuus ⁊c̃. Et ifra. Nõ enim parcat ei oculus tuus. sed statiꝫ in terficias. ¶ Secũdo miraculis eos con-uertendo. Unde cũ qdam hereticus vi-disset angelũ loquenté ad aures Ambro sij statim ꝯuersus ẽ. ¶ Tertio doctrinis eos ad fidem catholicá reducẽdo. sicut pꝫ in beato Aug. qué suis p̃dicatiõibus ad fidé ꝯuertit. ¶ Tertio defendit eccle siá a malitia demonũ. ¶ Primo qꝛ hũit in ipos efficax impiũ ex eo ꝙ eos de cor poribus expellebat. Mat. vlti. Jn noie meo demonia eijcient. ¶ Secũdo qꝛ ha buit in ipos durꝫ flagellũ. iõ ipm valde ti mebant. Unde demõ quẽdam demonia cũ mediolanũ ingredienté dimisit egre dienté inuasit. q ỏ hoc interrogatꝰ rñdit se Ambrosiũ timuisse. Luce. x. Ecce dedi vobis ptáté calcádi super serpentes ⁊c̃. ¶ Tertio qꝛ habuit spũm sanctũ p̄sidiũ Uñ demones ad ipm nocendũ a quodá mago missi de hoc reuersi dixerunt ꝙ ñ solũ ad ipm sed ẽt ad fores domus ꝑpin quare nõ audebát. qñ ignis insepabilis sic oẽ eius edificiũ muniebat vt ẽt lõge positi vrerent̃. ¶ Secũdo assimilat̃ leõi triplici ratõne. ¶ Primo qꝛ leo apertis oculis dormit. sic beatus Ambrosiꝰ dor miebat ꝑ geté ꝯtẽplatõis. ⁊ tũ vigilabat

ꝑ laborē actiōis. Cā.v. Ego dormio ⁊ cor meū vigilat. In dormitatōe qdē sensus ⁊ motus intercipit ⁊ calor īterior ad exteriora reuocat. Sic in beato Ambrosio deficiebat sensus ābitiose vanitatis. Vñ ipe de se dixit. Ambrosius nescit inflari. Col.ij. Ambulās frustra inflatus sensu carnis sue. Deficiebat motus terrene cupiditatis. qꝛ omnia sua paupibus erroganit. Auari.n.semp sunt in motu. qꝛ sp sunt in appetitu. Eccle.v. Auarus ñ implebit pecunia. Deficiebat in ipo calor carnalis voluptatis qꝛ virginitatē suauit. Uigebat aūt i eius corde flāma charitatis. ps. inflāmatum est cor meum ⁊c.
¶ Secūdo assimilat leoni. qꝛ leo clamādo suos leoniculos suscitat. Sic ⁊ ipse multos mortuos in peccatis suscitauit. nō tm̄ clamore oris pdicādo Isa.lij. Clama ne cesses ⁊c. Non tm̄ clamore cordis feruēter orādo. Exo.xiiij. Quid clamas ad me. Nō tm̄ clamore operis fortit opādo. Jo.iij. Clament ad deū in fortitudie ſʒ et clamore oculoꝝ lachrimas emittendo. Emisit.n. tria genera lachrimaꝝ. s. lachrimas deuotōis ꝓ eternis desiderijs. Unde dicit de eo ꝙ cū aliquis vir scūs moriebat abūdantissime flebat. Et interrogatus cur hoc faceret. Rñdit. Ne putes me flere qꝛ recessit sed qꝛ me pcessit. Lachrimas doloris ꝓ alioꝝ peccatis. Unde legit ꝙ cū aliquis lapsum suū sibi ꝯfitebat sic amare flebat ꝙ ipm flere similiter ꝯpellebat. Et lachrimas ꝯpassionis ꝓ alioꝝ iniurijs. Unde dicit ō se. ⁊ ē in decreto. Aduersus milites gothos lachrime mee arma mea sunt. Aliter nō possum nec debeo resistere. ¶ Tertio assimilat leoni qꝛ leo qñ fugatur vestigia sua delet cū cauda. sic ⁊ beatus Ambrosius oia vestigia diaboli de corde suo deleuit ⁊ vestigia xpi impressit. Sʒ multi sūt de qbus dicit illud Dañ.xiiij. Uideo vestigia viroꝝ quo ad peccatū supbie ⁊ mulieꝝ quo ad peccatū luxurie. ⁊ infantuʒ quo ad peccatū auaritie. Auarus enim instar infantis sup terrā repit. ¶ Tertō assimilat melli ⁊ hoc pp suā melleam doctrinā. Doctrina eius dr mel pp vtilitatem ⁊ ꝓfunditatē. ¶ Utilitas aūt est qa mel ē mūdificatiuū. ꝯseruatiuū. ⁊ dulcoratiuū. Et iō ponit in medicinis ad mūdificandū ad ꝯseruandū. ⁊ ad [...] maꝝ sopore remouendū. Sic doctrina bti Ambrosij hʒ mūdificare a culpa pterita. io.xv. Jā vos mūdi estis pp sermonē quem locutus sū vobis. Preseruare a culpa futura. ps. In corde meo abscōdi eloquia tua vt nō peccē tibi. Et dulcorare a pēa illata. Eccle.xviij. Nōne ardorē refrigerabit ros. sic ⁊ verbū melius ꝙ datū. Secūdo eius doctrina dr mel pp ꝓfunditatem. Oleū qdē melius ē in supficie. vinū melius in medio. mel melius in ꝓfundo Scriptura sacra hʒ triplicē intellectū. s. historialē. moralē. misticū siue spūalez. Per oleū qd ē melius in supficie intelligit sensus historialis q est cibus paruuloꝝ. Quē ⁊ aplus vocat lac dicēs. i. Cor. iij. Tanquā puulis in xpo lac potū vobis dedi. nō escā. Per vinū qd est melius in medio significat sensus moralis qui est medius inter sensū historialeʒ ⁊ spūalem. Per mel qd ē melius in fundo significatur sensus spūalis. Sacra.n. scriptura a qnto ꝓfundius penetrat. tāto dulcior inuenit. Istū triplicē sensū sponsa cuʒ suauitate sibi incorpora dicēs Can.v. Comedi fauū cū melle meo. bibi vinū cum lacte meo. Istū ꝓfundū intellectū Ambrosius in sacra scriptura hūit. De quo sic dicit Hieronimus in li. de.xij. doctoribus Ambrosius sup ꝓfūdoꝝ pinnā raptus ⁊ aeris volucer ꝙdiu in ꝓfundū ingredit fructū de alto capere ac rape vr.

¶ Sermo.cxxix. ¶ De eodē sermo.ij.

Fauus distillans labia tua spōsa. Can.iiij. In corpe mistico xpi. vbi caput ē xps diuersa sunt mēbra. Nā. oculi sūt apli totū mundū illuminātes. Manus sunt martires in bello dei fortiter laborantes. Aures sunt ꝯfessores dei pceptis obediētes. Nares sunt virgines puritatis odorē spirātes. Labia sunt doctores ⁊ pdicatores cibū verbi dei a deo recipientes ⁊ pplo ministrātes. Et qꝛ sanctus Ambrosius fuit magnus pdicator ⁊ doctor. iō pdicta verba de eo ꝯueniēter exponi pnt. In qbus verbis tria priuilegia de ipo ponunt. ¶ Primū ē qꝛ in doctrina

sua fuit valde gratiosus.cum dr̄. Labia
tua. Ex his.n.labijs mõ exhibant verba
ducentia peccatores ad ꝯtritiõis amari
tudinẽ. Cant.v. Labia eius distillantia
mirrhã primã. Mõ inflammãtia bonos
ad amorẽ. Can.iiij. Sicut vita coccinea
labia tua. Mõ verba verissima ꝯfirmã-
tia oẽs in dei fide ꝛ dilectõne. Prouerb.
xij. Labiũ veritatis firmũ erit in ꝑpetuũ
Jsta aũt verba de se nõ hẽbat sed ab ore
dei recipiebat. Hiere.xv. Si sepaueris ꝑ
ciosum a vili quasi os meũ eris. Fuerũt
aũt labia eius quasi qdam fons dei ħm
illud Prouer.xviij. Aqua ꝓfunda v̊ba
ex ore viri torrens.redũdans fons sapiẽ
Ab isto aũt fonte in suis labijs siue suo
ore tres magni riui emanauerũt.s. sapiẽ
tie.doctrine.ꝛ ꝯstantie. ¶ Eius aũt sapi
entia fuit ꝓfunda. Hiero. Ambrosi⁹ sup
ꝓfundoꝝ pinnã raptus ꝛc̃. Job.xxviij.
Profunda quoqꝫ fluuioꝝ scrutatus est.
Fuit a deo inspirata. Unde legiẽ ꝙ qdã
hereticus vidit angelũ ad aures Ambro
sij loquentẽ.ꝛ verba que ꝑdicabat popu
lo referentẽ. Fuit ꝓ magno auctore habi
tus.qꝛ alij doctores eius verba ꝓ magna
auctoritate habebãt. Uñ refert Aug. ad
Jouinianũ.ꝙ cuꝫ mater sua mirareẽ ꝙ
sabbato mediolãni non ieiunareẽ.ꝛ sup
hoc Ambrosiũ interrogasset ille rñdit.
Cũ Romã venio ieiuno sabbato.sic ꝛ tu
ad quam ecclesiã veneris eius morẽ ser-
ua.si cuiꝙ̃ nõ vis scandalũ esse.nec quẽ-
ꝙ̃ tibi. Et subdit Aug. Ego de hac sñia
ẽt cogitans.ita semp eã habui.ac si tam
celesti oraculo recepim. ¶ Secũdo ema
nauit ab eo solida doctrina.vñ Aug. de
doctrina xp̃iana. Doctor dꝫ agere vt ip̃e
audiaẽ intelligẽter.libẽter.ꝛ obedienẽ.
Beatus igiẽ Ambrosius audiebaẽ intel-
ligenter.libenter.ꝛ obediẽter. Primo i-
telligẽter.qꝛ doctrina eius fuit firma ꝛ
solida.vñ Hiero.dicit de eo. Ei⁹ omnes
sententie fidei ꝛ ecclesie ꝛ oium virtutum
firme sunt columne. Ephe.iiij. Nõ sum⁹
paruuli fructuãtes nec circũferamur oi
vento doctrine. Audiebaẽ libẽter.quia
eius doctrina fuit placens ꝛ pulchra.vñ
dicit Augu.in libro de nuptijs ꝛ concu
piscentia. Pelagius heresiarcha sic lau
dat Ambrosiũ vt dicat btũs Ambrosius
ep̃s in cuius p̃cipue libris romana luce-
fides qui scriptoꝝ inter latinos flos q-
dam emicuit. Et Prouer.xxij. Appone
cor tuum ad doctrinã meã que pulchra
erit tibi cum seruaueris eam. Audiebaẽ
obediẽter.qꝛ eius doctrina fuit efficax
ꝛ fructuosa sicut pꝫ in beato Aug. quem
tam virtuose ꝯuertit. i.Coꝝ.iiij. Nõ eim
in sermone est regnũ dei.sed in virtute.
¶ Tertio emanauit ab ipso fortis ꝯstan
tia que maxime in tribus fuit ¶ Primo
in sustinendo aduersa. Unde dicitur in
historia ecclesiastica. Jmperatrix iustina
ꝯturbare cepit ecclesiaꝝ statum in quo
bello muꝝ ꝛ turrim validissimam pulsa
bat Ambrosiũ. ¶ Secũdo in defendẽdo
ecclesiastica iura. Unde cũ impator quã
dam basilicã vsurpare vellet. Ambrosi⁹
sic respondit Noli grauare te imperator
nec putes te in ea que dei sunt impiale
aliqõ ius hr̃e.tributũ Cesaris vtiqꝫ non
negeẽ.ecclesia dei est. Cesari vtiqꝫ ñ do-
neẽ. Prius est vt aiam mihi ꝙ̃ fidem au
feras. ¶ Tertio in reprehẽdendo princi
pum vitia. Unde cũ theodosius impera
tor quosdã innocẽtes occidi mandasset.
Ambrosius ip̃m dure redarguit ab itroi
tu ecclesie ip̃m suspẽdit ꝛ publicã pniãꝫ
eidẽ iniunxit. Titũ.ij. Argue cum omni
impio. ¶ Secundũ priuilegiũ est qꝛ fuit
in vita sua valde virtuosus.qõ notatur
cum diciẽ. Fauus vbi ẽ mel ꝛ cera. Disti-
guit ãt Aug. i libro ꝺ̃ ciuitate dei triplex
genus vite.s.ociosam que ꝯsistit in ocio
ꝯtemplatõis ꝛ ẽ quasi mel. Actuosam q̃
ꝯsistit in labore actõis ꝛ ẽ quasi cera. Jpi
enim actiui instar cere debent esse ducti-
les ad omne bonũ. Et ex vtroqꝫ ꝯpositã
est quasi fauus. ¶ Prima aũt vita.s.cõ-
templatiua ꝯsistit in deuota oratõe in di
uinoꝝ reuelatõe ꝛ in dei laudatõne. Et
ista tria Ambrosius habuit.s. deuotam
oratõem.vnde dr̄ in historia ecclesiastica
Ambrosius aduersus regine furorẽ non
se manu defendebat aut telo sꝫ ieiunijs
ꝛ vigilijs sub altari positus ꝑ obsecratõ
nes defensorem sibi atqꝫ ecclesie deũ pa
rabat. Habuit diuinoꝝ reuelatõem quia
spũm sanctũ in spẽ ignis ꝛ in modum
scuti ad se veniẽtẽ aspexit. Fecit dei lau
datõem.vnde refert Augu.in libro con

fes.ꝙ cum Justina ip̄z cū populo catho
lico intra ecclesiā ꝯclusisset. Ambrosius
instituit hymnos ⁊ psalmos decantari
ne populus meroris tedio ꝯtabesceret.
¶ Secūda vita.s.actuosa consistit ī car
nis maceratiōe.elemosinaꝝ largitōne.⁊
vtili occupatione ¶ Primum hūit Am
brosius qui tante abstinentie fuit quod
quotidie nisi in sabbato ⁊ die dominica
⁊ festis p̄cipuis ieiunabat. ¶ Secundū
habuit.vñ ⁊ respōdit impatori.⁊ est ī de
creto.aut p̄dicabat.aut libros scribebat
Si a me peteret qđ meū esset.i.fundū me
um argentū meū aut huiusmodi refra-
garer.ꝙꝙ omnia que mea sunt paupe-
rū sunt. ¶ Tertiū habuit q: semꝑ aut p̄
dicabat.scribebat.aut orabat. ¶ Tertia
vita.s.ex vtraqꝫ composita ꝯsistit in ob-
seruatōe ꝯsilioꝝ.s.pauptatis.castitatis.
⁊ humilitatis. Et ip̄e paupem se fecit.q:
factus ep̄s omnia paupibus dedit.⁊ vir
ginitatem ppetuā ꝯseruauit.humilitatē
magnā habuit.vnde ip̄e dixit. Ambrosi
us nescit inflari. ¶ Tertiū priuilegium
est q: fuit in sua p̄dicatōe valde discret⁹
qđ notat cum dicit.distillans .i.diuersi-
mode stillans. Nō.n.vna ⁊ eadē instru-
ctio est oībus facienda.sed ꝺm qualitatē
auditoꝝ formāda sicut ostendit Grego.
in libro mora.dicens Sepe alijs officiūt
que alijs ꝓsunt. Nam plerunqꝫ herbe q̄
hec animalia reficiunt alia occidūt ⁊ le-
uis sibilus equos mitigat catulos insti
gat.⁊ medicamentū quod huic morbuꝫ
iminuit.alteri vires iungit.⁊ panis qui
vitam fortium roborat.paruulorum ne-
cat.⁊ corde consonam modulatōem red
dunt que vno qdem plectro sed nō vno
impulsu feriunt. Ex quibus verbis ha-
bet ꝙ sermo dei est tanquam herba viri
dis dei.q̄ aīam ꝯfortat. ¶ Est taꝙ̄ sibil⁹
dei q aīaꝫ pctōꝝ ad deū reuocat. Est tan
quam medicamentū dei.qđ animā infir
mā sanat. Est tanquā panis dei qui ani
mam famelicā satiat. Est tanquā plectꝝ
dei qđ spūalem melodiā generat.

¶ Ser.cxxx. De sctō geor.mar.ſmo.i.

Induite vos arma-
turam
dei vt possitis stare aduersus
insidias diaboli.quia non est
nobis colluctatio aduersus carnē ⁊ san
guinem ⁊c̄. Ephe.vi. Miles strenuus de
bet esse armis munitus ⁊ ad hostes expu
gnādos semper paratus. ¶ Et q: beat⁹
Georgius erat miles dei. Ideo primo de
scribit ab induitōe armoꝝ cum dicitur.
Induite vos armaturā. ¶ Secundo ab
expugnatōe hostiū cum dicit.q: non est
nobis colluctatio. ¶ Habuit arma que
ponunt ex omni parte. Ephese.vi.s. lori
cam iustitie. ¶ Sicut enim lorica ex om
ni parte munit: sic beatus Georgius fuit
munitus a dextris seruando in ꝓsperis
temperātiā a sinistris habendo ī aduer
sis patientiā.ante pericula precauendo
retro dei beneficia memorando. ¶ Se-
cundo habuit gladiū spiritus qđ ē ver-
bum dei. Istuꝫ aūt gladiū habuit valde
acutum per feruorē valde limatū per vi
te splendorē. Et aliquādo euaginatum.
aliquādo repositum p discretōnem. Eze
chi.xxi. Gladius acutus est ⁊ limatus.
Ut cedat victimas exacutus est.vt splē
deat limatus est mucro ⁊ euaginatus.
¶ Tertio habuit galeā: Caput enim est
mens.galea est spes eťne salutis.i.Thes
sal.v. Induti galeam spē salutis. Hebre.
vi. Confugimus ad tenendaꝫ ꝓpositam
spem. ¶ Quarto dꝫ assumere scutum fi
dei.dicit autem fides scutum.q: ibi con
fringunt omnia diaboli tela. Ephes.vi.
In omnibus sumentes scutū fidei ī quo
possitis omnia tela nequissimi ignea ex-
tinguere. Tum q: est tm̄ in sinistra ⁊ nō
in dextra.i.in p̄nti vita ⁊ nō in futuro.
Tum q: est de eo in quo sunt tres anguli
i.tres psone.⁊ tamen est vnum scutuꝫ:i.
vnus deus. ¶ Quinto dꝫ assumere lan
ceam charitatis Est aūt charitas q̄ quis
diligit deū ⁊ ꝓximum ⁊ ordinate seip̄m
de quo triplici modo dicit Matth.xxij.
Diliges dn̄m deum tuū.quo ad primuꝫ
⁊ ꝓximū tuum quo ad secundū.sicut te
ip̄m.quo ad tertium.iste sunt tres lācee
quibus diabolus vulnerat.de quib⁹ di-
citur.ij.Reg.xviij. Tulit ioab tres lan-
ceas.⁊ fixit eas in corde Absolon. Cum
enim diligimus deum vulnerat diabo-
lus lancea inuidie. ¶ Cum diligimus
proximum tunc vulneratur lancea ira-
cundie. ¶ Cum ordinate diligim⁹ nos-

metipos: vulneratur lancea tristitie. ¶ Secũdo cõmendatur ab expugnatõe hostiuz cum dr̃. q2 non ẽ nobis colluctatio ⁊c. Ipe. n. quatuor hostes vicit. s. diabolũ. mũdũ corpus ꝓpriuz. ⁊ deuz qui in tm̃ hostis noster dr̃ inquantuz sensualitati nostre aduersatur. d̃ quo dr̃ Matth. v. Esto cõsentiẽs aduersario tuo ⁊c. ¶ Primo ergo vicit diabolũ qd̃ significatũ est per draconẽ quẽ interfecit qui in flumine habitabat. Est. n. animal valde sitibũduz. Sitim tamẽ suaz tempat trib9 modis. s. haustu fluuij: ⁊ attractiõe venti: ⁊ potu sanguinis elephãtis. Cũ enim elephas habeat sãguinẽ frigidũ: draco naturaliter illuz sitit. Draco igitur infernalis qui nostrã perditõem sitit: ipam sitiz temperat haustu fluuij. Per fluuiũ itelligunt luxuriosi qui semp de vicio in viciuz fluunt. Ezech. xxix. Ecce ego ad te pharao rex egypti draco magne qui cubas in medio fluminũ tuorũ. Nõ eniz cubat in medio fluuij hyerusalez sed egypti. i. imundarũ mentiuz. Hiere. ij. quid tibi in via egypti vt bibas aquã turbidam. Est tamẽ tante audacie ꝙ ⁊ sãctos absorbere conatur. Job. xl. Habet fiduciaz ꝙ influat iordanis i os eius. ¶ Secũdo eaz tempat attractõe venti. Hiere. xiiij. Traxerũt ventuz quasi dracones. Auaricia eim ventus dicitur q2 animã nõ satiat sed inflat. Eccle. xiiij. Quasi qui apprehẽdit vmbraz ⁊ sequitur vẽtũ. ¶ Tertio eam tẽperat sanguine elephãtis. per elephantẽ superbi intelliguntur: qui sunt docti ad preliandũ. i. ad rixandũ. ⁊ frãgi quidẽ possunt. flecti aũt non possunt. horuz eniz superbia diabolus nititur Job xl. Hinc etiã montes herbas ferũt. ¶ Secũdo vicit mũduz. mundus eniz cõtra eũ pugnauit grauia supplicia inferẽdo Inter ceteros eniz martyres tres fuerũt qui acriora supplicia passi sunt. s. Laurentius. Uincẽtius ⁊ Chatherina. Sed iste cuz Uincẽtio passus est eculei extensionez. totius corporis laniatõem. viscerũ effusionẽ. ⁊ salis cõfricatõem. Cum Laurentio passus ẽ in sartagine plũbi liquorez. cuz tali oleo assaretur. ⁊ cuz Catherina habuit rotaz acutis gladijs vndiqꝫ circũseptaz. Ista autez supplicia vincebat per pacientiã: ⁊ ideo nõ poterat frãgi. Hebreo. x. Paciẽtia vobis necessaria ẽ ⁊c. Per ꝯstãtiam: ⁊ iõ non poterat superari. Eiusdem. xi. Fortes fci sũt i bello p crucis efficaciam. ⁊ ideo nõ poterat a diabolo ledi. Ezech. ix. Omnez autẽ super quez videritis thau nõ: occidatis. ¶ Tertio vicit corpus propriuz q2 ipsuz morti tradidit ꝓpter christũ. Corp9. n. ẽ equus anime. vestimentũ anime: ⁊ domus anime. Nullus igitur debet timere exponere morti pigruz rancidu3. i. corpus corruptiõi subdituz. qui sperat recipere dextrarium idest corpus glorificatum. Phil. iij. Saluatorem expectamus dominuz iesuz christuz qui reformabit corpus humilitatis nostre ⁊c. Nec debet timere lacerationem vestis corrose. Job. xiij. Quasi putredo consumendus suz. ⁊ quasi vestimentuz quod comeditur a tinea. quando sperat induitionez vestis decorate. ps. Astitit regina idest anima a dextris tuis in vestitu deaurato ⁊c. Nec timere debet destructõem domus ruinose. quãdo sperat se habituruz habitationez domus eterne. ij. Corinth. v. Scim9 quoniaz si terrestris domus nostra huius habitatõis soluatur ⁊c. ¶ Quarto vicit deum. Deus enim licet sit omnipotens. tamẽ a tribus dimittit se vinci. ¶ Primo a sua pietate viscerosa. Osee. xi. Conuersum est in me cor meum ⁊c. Isto modo permittit se vinci quantum ad beatum Georgiuz. Uidens eniz ipsũ tam crudeliter laceratum pietate motus ad ipsum venit: ⁊ dulciter confortauit. ¶ Secundo vincitur a nostra oratõne lachrymosa. Osee. xij. Inualuit ad angelũ ⁊ ꝯfortat9 ẽ: fleuit ⁊ rogauit eũ. Isto modo se vinci permisit ab oratione sancti Georgij. Nam iminente passione rogauit deum pro illis qui ipsum inuocarent. Et ecce vox ad eum venit ꝙ sic veniret ⁊ fieret prout postulauit. ¶ Tertio vincitur a morte sanctoruz victoriosa. Matthei. xi. Regnum celoruz viz patitur: ⁊ violenti rapuũt illud. Isto modo beatus Georgius per suam passionẽ regnum celeste sibi rapuit: ⁊ ipsuz sibi ꝑpetuo acquisiuit.

Sermo. cxxxi. ¶ De eodẽ Sermo. ij.

CONculcabis leo-
nem
⁊ draconem.ps.Scūs Geor
gius draconem cōculcauit
quādo ipsuz interfecit.per quē dracone͂
significatur diabolus. Sicut eniz dra-
co semper insidiatꝛ elephanti:sic diabo-
lus viris sanctis.Circa aūt hec quatuor
sunt videnda.¶ Primo quare diabolꝰ
per draconē significatꝛ.Et est rō qꝛ draco
ē animal valde nociuū. Nocet enim lin
gua per horribile sibilū.dente per leta-
lem morsuz.flatu aerē inficiēdo. ¶ Sic
diabolus nocet per sibilū male sugge-
stionis.Judi.v.Quare habitas iter du
os terminos vt audias sibiluz gregum.
idest demonū.Unus terminus ē diabo
lus qui sibilat malaz suggestionē.Alius
est mūdus qui sibilat vanitatē.cupidita
tem.⁊ carnalē delectatōem.i.Jo.ij.Om
ne quod ē in mūdo:aut ē cōcupiscentia
carnis ⁊c̄.Nihilominus tamē deus sibi
lat peccatori per internā inspiratōnem
Ysa.vij.Sibilabit dn̄s musce. Et tn̄ pec
cator citius acquiescit diabolo suggerē
ti ⁊ carni inficienti:q̄ꝫ deo inspiranti.
¶ Secūdo nocet per morsuz praue dele
ctatōis.Grego.Prius illicita suggerēs
linguaz extrahit:post ad delectatōꝫ tra
hens dentē figi.Deut.xxxij.Deuorabūt
eos aues morsu amarissimo.¶ Tertio
nocet flatu venenoso ⁊ ignito praui scꝫ
operis.In homine eniz est cōcupiscētia
praua:ibi diabolus immittit tentationes
ignitas:⁊ sic impellit ad operatōes illici
tas.Ysa.liiij.Ecce ego creaui fabrū suf-
flantem in igne prunas.¶ Quarto no-
cet caudā cōstringēdo fune praue cōsue
tudinis.Apoca.xij.Draco traxit cauda
tertiaz partez stellaꝝ.i.illos qui nec sūt
actiui nec ꝯtemplatiui.Job.xviij. Im-
misit in rete pedes suos.Qui enim ſm
Grego.in rete pedes mittit non cum vo
luerit eijcit.sic qui in peccatis se deijcit.
non mox cū voluerit surgit.¶ Secūdo
videndū ē quare beatus Georgius ⁊ alij
sancti viri per elephantē figuranꝛ. Naz
ſm Aristotelē.Elephantes carēt felle:⁊
ideo naturaliꝛ sunt benigni.¶ Fiūt aūt
seueri aut quādo nimis ꝓuocanꝛ.aut qn̄
amore feriunꝛ.aut qn̄ vino inebriati ad
prelīū acuūtur.sic ⁊ serui dei q̄uis sint
mansueti:tamē debēt eē seueri ad corri-
piendū.maxie qn̄ a pcōribus ꝓuocanꝛ
ex iniurijs deo illatis.ps.Zelaui sup ini
quos pacem pcōꝝ vidēs.¶ Sc̄do fer-
uentes ad diligenduz.Ro.xij.spū feruē
tes dn̄o seruiētes.¶ Tertio acuti ad p̄-
lianduz.ad quod quidē acuunꝛ qn̄ me-
moria passionis dn̄ice inflāmanꝛ. qd̄ si-
gnificatuz ē.i. Macha.vi. vbi.s. dꝛ q̄
elephantis ostenderunt sanguinē vue:
⁊ mori ad acuēduz illos in preliū. Xp̄s
eniz fuit vua inq̄tū de vite virginea na
tus.⁊ in patibulo crucis eius sanguis
effusus ē.⁊ fuit morꝰ inquātuz in passio
ne denigratus.¶ Tertio vidēduz ē q̄li-
ter draco.i.diabolus pugnat cū elephā-
tibus.i.cū scis viris. Pugnat nāqꝫ tri-
bus modis.¶ Prio excecādo.i. lumē fi
dei auferēdo.i.Reg.xi.In hoc feriā vo
biscuz fedus vt eruā oim vestrū oculos
dextros.Talis eniz est inhabilis ad pu-
gnandū:quia ⁊ sinister oculus impedi-
tur a clipeo. dexter vero priuaꝛ lumine
suo.Et sic nec videꝛ qualiter pcussus se d̄
fendat.sic ille qui amittit lumen fidei a
diabolo quidem feriri pōt:se aūt defen
dere non pōt.¶ Secūdo pugnat pedes
elephantis caudaz cōstringēdo ⁊ inuol
uēdo:⁊ sic ad terraz deijciēdo.sic ⁊ dia
bolus cauda hominē inuoluit qn̄ ipsuz
tētatōibus irretitū ad peccanduz deijcit
Job.xviij.Tenebiꝛ planta eius laqueo ⁊
exardescit cōtra eū sitis.¶ Tertio eiꝰ san
guinez bibēdo in omnibus gratijs ⁊ me
ritis priuādo.Job.v.Cuius messez fame
licus comedet ⁊ ip̄m rapiet armatus: ⁊
bibent sitiētes diuitias eius.¶ Quarto
vidēdū ē qualiter elephātes vincūt dra
conez.Uincūt aūt ipsuz quatuor modis
¶ Primo aquā cū rostro i eius faciē ꝓij-
ciēdo.sic sci viri diabolū vincūt quādo
aquā lachrymaꝝ in deū ꝓijciūt. Ip̄a.n.
orō lachrymosa habꝫ diabolū expellere
Marci.ix.Hoc genus demonioꝝ in nul
lo pōt eijci nisi in orōne ⁊ ieiunio. Habꝫ
ip̄m submergere.Exod.xiiij. Submersi
sunt quasi plūbū in aquis vehemētibus
Habet ipsuz cōtribulare.ps.Contribula
sti capita draconuz in aquis.¶ Secūdo
caput eius conterēdo.Elephas eniz ca

put ipsius draconis cum plāta cōterit.
⁊ tunc draco terribilez sibilum emittit.
Mich.i. Faciam planctuz velut draconū
Iste ē secūdus modus vincendi diabo-
luz scz caput sue suggestionis cōterere.
Geñ.iij. Ipsa3 cōteret caput tuuz. Quā-
do eniz caput cōterit tunc virtus diabo
li a fundamētis eneruat. Abachuch.iij.
Percussisti caput de domo impij ⁊c̄. Qñ
vero conterit tunc draco cuz cauda sue
suggestiōis hominē ad terraz trahit ⁊
surgere nequit. Threñ.i. Dedit me dñs
in manu de qua nō potero surgere scilz
per meipsuz. ¶ Tertio dorsuz opponen
do. diligēter eniz ventrē custodit ⁊ dor-
suz opponit. Uenter eniz ē ipsa sensua-
litas quaz draco appetit. Hiere.i. Uen-
trez suuz repleuit teneritudine mea. dor
sum nostrū ē ipse xp̄s inquātū pcc̄a nr̄a
⁊ vulnera nr̄a suscepit ⁊ portauit. Debz
igit hō a diabolo sensualitatē suā abscō
dere ⁊ xp̄i passionē opponere: in q̄ fuit
dorsuz nostrū. Ysa.liij. Dñs posuit sup
eū iniquitatē oīm nr̄m. Et scutū nostrū.
Threñ.iij. Dabis eis scutuz cordis labo
rez tuū. Et añmurale nr̄m. Ysa.lvi. Sal
uator ponetur in ea murus ⁊ antemura
le. ¶ Quarto eū vincit mole corpis op-
primēdo. Sepe eniz cōtingit q̄ cū dra-
co cauda stringēdo pedes elephātis ad
terrā trahit. Ipse.n. elephas sup draco
nē cadēs mole corpis ipm extinguit. Et
iste ē quartus modus vincēdi. s. p passio
nez. Diabolus.n. martyrē ad terrā tra
hit p mortē corpis: sz martyr demonē vi
cit per victoriā passiōis. Hiere.xlvi. For
tis impegit in fortē: ⁊ ambo pⁱter corrue
rūt. Cadit diabolus q2 maiori pena con
stringit. Cadit martyr q̄tū ad corp9: sz
eius anima in celo coronat.

¶ Sermo.cxxxij. ¶ De eodē Ser-
mo tertius.

LAbora sicut bonus mi-
les iesu xp̄i.ij. Ti
mo.ij. Ueruz ⁊ ltimuz militē
tria faciūt. s. sedulitas in ope
rādo. strenuitas in p̄liādo. ⁊ fidelitas in
obsequēdo. qñ. s. ⁊ sedule laborat. ⁊ stre
nue pugnat. ⁊ dño suo fidelit militat.
Ista tria notātur in verbis p̄missis q̄ in
beato georgio fuerūt. ¶ Primū ē seduli
tas in opere. cū dr̄: labora. Ipē.n. sedule
laborauit predicādo: idola destruendo:
⁊ populū ꝯuertēdo. Sūt.n. tria que idu
cūt militē ad bene laborandū. ¶ Primū
ē cōsideratio laboris in rege. Rex.n. xp̄s
semp fuit in labore. In infantia sua q2 fu
it in egyptuz. In iuuētute sua: q2 conti-
nue predicauit. Et i morte sua q2 penas
sustinuit. Unde dicit cū propheta. Pau
per sūm ego ⁊ in laboribus a iuuentute
mea ⁊c̄. ¶ Scōm est cōsideratio cōditō
nis in milite. Nomē.n. militis nomē est
laboris ⁊ exercitij. Job.vij. Militia ē vi
ta hoīs super terrā. Unde dictū fuit cui
dam militi.ij. Timo.iiij. Tu vero vigila
in oībus labora. ¶ Tertiū ē cōsideratio
magnitudinis in mercede.i. Corinth.iij.
Unusquisq3 ꝓpriā mercedē accipiet sz
laborez suū. Sap.iij. Bonoꝝ laboꝝ est
gloriosus fructus. ¶ Secūdo notatur
strenuitas in pugnādo cuz dicit. Sicut
bonus miles. strenuū aūt militē tria fa
ciūt. s. robur virtutis. sciētia artis. ⁊ co
pia armature cōueniētis. ¶ Robur aūt
virtutis in tribus cōsiderat. ¶ Dz eniz
habere robustuz animū ad aggrediēdū:
Ideo formidolosi de prelio dei eijciūt:
vt habetur Deutero.xx. Iste robustum
animū habuit beatus georgius qui i me
dio hostiū exiliens exclamauit. Oēs dij
gentiū demonia. dñs aūt celos fecit.
¶ Secūdo debet habere manū robustā
ad feriendū. Geñ.xlix. Manus tua i cer
uicibus inimicoꝝ tuoꝝ. Istam robustaz
manuz ēt habuit georgius qui ceruicez
draconis qui diabolū figurabat manu
amputauit ꝓpria. ¶ Tertio debet habe
re robustū dorsuz ad sustinēduz: sic ha-
buit sanctus georgius qui multa tormē
ta sustinuit cōstanter. p̄s. Super dorsuz
meū fabricauerūt peccatores. ¶ Scōm
qd̄ facit militē strenuū est sciētia. s. artis
militaris. Ista sciētia acquirit aūt per
alienaz eruditōem. s. sacrā scripturam.
Eph.vi. Accipite armaturā dei. Aut p
frequentē militātiū ꝯsideratōem. s. xp̄i
⁊ militū eius. Jaco.v. Sufferētiā Job
audistis ⁊ finē dñi vidistis. Per crebrā
cōgressionez. s. cum diabolo. Iudic.iij.
Dereliquit dñs gentes vt erudiret i eis
israelē. Eccle.xxxiiij. Qui nō ē tentatus

quid sit ₰c. ¶ Tertiũ qđ facit strenuũ militez ē habere copiā armature cõueniētis. Habuit.n.beatus georgius quatuor armaturas.s.fidē tanꝗ̃ scutũ. qꝛ fidem xp̃i cõstāter cõfessus est. Eph.vi. In omnibus scutũ sumētes fidei. Spez tanꝗ̃ galeā. Tradidit.n.corpus suũ ad moriendũ: sperās ꝙ ip̃m reciperet glorificatũ. Uerbũ dei tanꝗ̃ gladiũ ꝑ quē bonos vulnerabat ad amorē. ⁊ malos incidebat ip̃sorũ euacuādo idolatriā ⁊ errorē. ⁊ bona opera tanꝗ̃ loricā. qꝛ oīa terrena bona deseruit. ⁊ dei ⁊ ꝓximi obsequio se mancipauit. ¶ Tertio notaꝛ fidelitas in obsequēdo cũ dñ̃ xp̃i iesu. Ille.n.est miles iesu xp̃i qui certat ꝓ honore iesu xp̃i. Et talis legitime certat.ij.Timo.ij. Nõ coronabiꝛ nisi qui legitīe certauerit. Legitime aũt certat qui certātiũ regulā obseruat. que hꝫ quattuoꝛ capitula. ¶ Primũ ē vt ab oib⁹ nociuis.i. ꝑctis terreis abstineat.i.Cor.ix. Ois.n. qui in agone cõtēdit ab oibus se abstiet. ¶ Scđm ē vt nõ segniter sed fortiter pugnet. Ibidē. Sic pugno nõ quasi aerem verberās. ¶ Tertiũ ē vt vsqꝫ ad mortez in certamine ꝑseueret. Eccle.iiij. Usqꝫ ad mortez certa ꝓ iusticia. ¶ Quartum ē vt in certamine nõ suũ sed dñi honorē intēdat. Istud seruauit iob ad dauid dicens.ij.Regũ.xviij. Cõgrega reliquam partē populi ₰c. Et infra ne oī meo ascribaꝛ victoria. Ista quattuoꝛ capl̃a seruauit georgius qꝛ oia terrena cõtempsit ⁊ fortiter dimicauit: ⁊ vsqꝫ ad mortē in ꝓlio stetit. ⁊ dei honorē i oib⁹ obseruauit.

¶ Sermo.cxxxiiij. ¶ De scõ marco euāgelista sermo primus.

OBuiauit illi q̃si mater honorificata: Eccle.xv. Sapia dina inquirētibus se obuiā vadit. ⁊ se desiderātibus seip̃am infundit. Hoc modo diuina sapiētia beato marco obuiauit. ⁊ in omnibus suis vijs sibi occurrit. Fecit enĩ sex vias: tres i vita: ⁊ tres alias post vitam. ¶ Prima ē qua iuit romaz vbi secutus ē petruz tanꝗ̃ ouis patrem ⁊ pastorez suũ. tanꝗ̃ discipul⁹ magistrũ suuz. ⁊ tanꝗ̃ filius patrez suum. Et ibi diuina sapiētia sibi obuiauit: qꝛ

ſm Hierony. in lingua greca euangeliũ ibi scripsit ꝓut ab ore magistri sui Petri audiuit. Quia enĩ aliquādo testimoniuz fertur de visu. Aliquādo de auditu. ideo christus ſm Augu. duos testes habere voluit de visu.s. Mattheuz ⁊ Joannē. ⁊ duos de auditu.s. Lucā ⁊ Marcũ. ¶ Secũda via ē q̃ iuit aquilegiā. ⁊ ibi sapiētia diuina sibi obuiauit. qꝛ tria magna beneficia ibi fecit. Primũ qꝛ prim⁹ eis lumē infudit diuinũ. ex eo ꝙ primus eis fidē predicauit. Scđm est qꝛ magnuz eis reliquit thesaurũ.s. volumē suuz qđ rome in lr̃a greca ibidē conscriptũ in lingua latina ꝯscripsit. quod quidē vsqꝫ hodie reseruaꝛ. Tertiũ est qꝛ sp̃alem eis dimisit patronum.s. scm̃ hermacoraz quē ad fidez ꝯuertit. ⁊ eis i episcopũ ordinauit. qui ibi sp̃alis patron⁹ habetur. ¶ Tertia via ē qua iuit in alexandriaz: ⁊ ibi sapiētia diuina sibi obuiauit. ibidem.n.fuit in ꝑriarca ꝯsecratus. ꝑmus missaz ibi celebrauit: ⁊ ibi monasticā religionē instituit. Nā sicut dicit Philo. Maximā multitudinē in alexādria adunauit in fide ⁊ deuotōe ⁊ ꝯtinētie obseruatōe. Unde ait petrus damianus. Tantam ei deus grām apud alexandriā prerogauit vt omnes qui tunc ad fidei rudimēta cõfluerent. mox ꝑ cõtinētiaz ac totius sancte ꝯuersatōis istātiaz tanꝗ̃ ad monastice ꝯuersatōis fastigiũ euolarēt. Ad ista aũt ducebat eos ꝑ tria sicut ibidē dicit.s.per verba. ꝑ exempla. ⁊ ꝑ miracula. Mat.vlt. Illi autē ꝓfecti p̃dicauerũt. ecce verba. Dño cooperāte ⁊ sermonē cõfirmāte. ecce exēpla. sequētibus signis. ecce miracula. post mortē aũt eius tres alias vias fecit. ¶ Una via ē qua eius sp̃us in celũ ascēdit: ⁊ merito qꝛ existens in terra iam erat in celo ascriptus. supernis ciuibus associatus: ⁊ eterne paci cõiũctus. De duobus primis dixit ei angelus. ecce nomē tuũ i celo scriptuz est. sociusqꝫ factus es supnarũ virtutũ. de tertia dixit ei xp̃s. Pax tibi marce euāgelista meus: noli timere. ego enĩ tecũ suz. ¶ Secũda via est qua cum corpore in italiaz rediit. vñ petrus damianus. Beata est alexandria triumphali hui⁹ sanguie purpurata. felix ⁊ tu

italia corporis hui⁹ thesauro diues effe
cta. Eius aūt corpus cū venetias trāsfer
ret fuit odore mirabili circūcisuz. mĺtis
in via miraculis declaratū: nūc est in lo/
co pulcherrimo collocatum. Erat.n.ala
bastrū dei: ꝛ iō debuit odorē diffundere
ij.Cor.ij. Odorē notitie sue manifestat p
nos in oī loco. Erat lucerna ppl'i: ꝛ ideo
debuit se manifestare. Mat.v. Neqꝫ ac/
cēdūt lucernā ꝛ ponūt eam sub modio.
Erat gēma dei: iō debuit i loco pulchro
manē. Erat nāqꝫ vna de gēmis illis. de
qbus Exo.xxxix. Posuit in rōali gēma/
rū ordines qttuor. Quattuor ordines gē
maꝝ sūt ipsi qttuor euāgeliste. ¶ Tertia
yla ē q quotidie suis suffragijs ꝛ benefi
tijs venit i mūdū. Eius.n.suffragijs ob/
tinemus corpalia ad sustētatōez. qđ pꝫ i
miraculo facto in appullia vbi erat steri
litas magna. obtinem⁹ ēt spūalia ad iu/
stificatōez. qđ pꝫ in miraculo sarraceni
naufragiū patiētis q ad baptismū ꝯuo/
lauit. Obtinet nobis celestia ad glorifica
tionē. qđ patet in miraculo cuiusdā reli
giosi: ad cuius obitū sanctus marcus cō
uenit: ꝛ in celū eius aiaz deportauit.

¶ Sermo.cxxxiiij. ¶ De eodē sermo.ij.

De comedente.s. leone exiuit cibus ꝛ de forti
egressa ē dulcedo. Judic.xiiij.
Quia sanctus marcus p spēm leonis fi/
guraꝛ. iō pdicta verba de leone dicta de
ipso ꝯgrue exponunꝛ. In qbus verbis a
qnqꝫ describiꝛ ꝛ laudaꝛ: ¶ Primo a ma
gna excellētia in hoc ꝙ leoni assimilaꝛ.
Leo.n.grece latine dꝛ rex oiuz bestiarū.
Sic ꝛ marcus fuit apud alexandriā pa/
triarcha xpianoꝝ. Que qdē dignitas cō
mēdabilis fuit a trib⁹. ⁋ Prio ex rōne p
mouētis: qꝛ a petro scō reuelāte spū fu/
it pmotus. ⁋ Scđo rōne pmoti: qꝛ non
reputabat se eē dignū: iō sibi pollicē am
putauit: sed bīs petrus secū dispēsauit.
⁋ Tertio ex pte officij psecuti: qꝛ.s.pm⁹
missaz alexādrie celebrauit: ppl'm ꝛ scia
ꝛ doctrina pauit. ¶ Scđo describiꝛ ab
īfusa sapia cū dꝛ de comedēte. Deus qdē
diuina sapia ipm cibauit. Ecc.xv. Ciba/
uit illū pane vite ꝛc. Ipe aūt sic cibatus
p sapiētie īfusionē comedit p assiduam
meditationē. Hiere.xv. Inuēti sunt ser/
mones tui ꝛ comedi eos. In comestione
aūt tria sunt.s. masticatio: icorporatio ꝛ
deriuatio. Bīs ergo marcus sapiētia di/
uina cibatus ipsaz masticauit p medita/
tionē. vñ ps. Os iusti meditabiꝛ sapiētiā.
Masticatā sibi icorporauit p imitatōem
ꝛ opationē. Jac.i. Qui pspexerit i lege
pfecte libertatis ꝛc. Masticatā ꝛ icorpo
ratā in mēbra fideliū deriuauit p euāge
lij descriptionē: Prouer.v. Deriuēꝛ fon/
tes tui foras ꝛc. ¶ Tertio describiꝛ a cō
municata doctrina cū dꝛ: Exiuit cib⁹.s.
doctrine euāgelice quo reficiꝛ totus mū
dus. Istud autē euāgeliū habuit qttuor
ꝯpositores.s. marcuz q ipm ppria manu
scripsit. Spm sanctū q ipm ispirauit.ij.
Pet.i. Spū scō ispirati locuti sūt sancti
dei hoies. Petrū q sibi verba oīa ministra
uit: q sic scripsit put ab eius ore audiuit.
Et mattheū q suum euāgeliū sibi abbre/
uiāduz dedit. ¶ Quarto describiꝛ a for
ti ꝯstātia cū dꝛ: ꝛ de forti. Iō paulus sci/
ens illū eē magnanimū atqꝫ fortē ipsum
secū hēe desiderabat dicēs: marcuz assu/
me ꝛ adduce tecū ꝛc. Mūdus qdeꝫ erat
ꝯtra deū munitus: tenebrosus: aridus ꝛ
durus. iō paulus volebat marcū secum
hēe vt tanꝗ duo pugiles mūdū ꝯtra de/
um munitū expugnarēt. Ecc.iiij. Meli⁹
est duos simul eē ꝙ vnū ꝛc. Volebat ipꝫ
secū hēe vt tāꝗ duo luminaria mūdum
āplius illustrarēt. Gen.ij. Fecit de⁹ duo
luminaria magna: lumiare mai⁹.i.pau/
luz vt pesset diei: qꝛ pfectis sapiētiā ipen
debat: ꝛ luminare minus.i.marcū vt p/
esset nocti: qꝛ p suū euāgeliuz ifidelitatis
tenebras expellebat. Volebat ipm secuꝫ
hēe: vt tāꝗ duo flumina paradisi mūdū
aridū amplius irrigarēt. vñ ps. Flumē
dei repletū est aqs. Magnus fluuius ex
ore pauli emanauit: qñ in tertiū celuz ra
ptus doctria sua mūdū fecūdauit. Ma/
gnus fluuius ex ore sancti marci emana
uit: qñ euāgeliū suuz ꝯscripsit. Volebat
ēt eū hēe vt tanꝗ due oliue mūduz dup
emollirent. Zacha.iiij. Isti sunt duo filij
olei q assistūt dñatori ꝛc. ¶ Quinto de/
scribiꝛ a multiplici ꝯsolatōe nobis exhi
bita cū dꝛ: Egressa ē dulcedo. Cōsolatus
est.n. quosdā in vita: sicut patet in naui

periclitãte: ⁊ in milite de ponte cadẽte. ⁊
quosdã in morte: sicut patet in illo q de
campanili sancti marci cecidit. quosdã
post mortẽ: sicut patet in religioso ad cu
ius mortẽ venit: ⁊ cuius aiaz ad celi glo
riaz ⁊ gaudia portauit ⁊c.

¶ Sermo.cxxxv. ¶ De sancto marco Sermo tertius.

Marcuz assume ⁊ adduc tecũ. Est eniz mihi vti
lis in ministeriũ.ij.Thim.vi.
In eo q paulus vas electõis ad tertium
celũ raptus btm̃ marcũ sibi vtilẽ i mini/
sterio p̃dicatõis asseruit: manifeste osten
dit q̃ ꝓfundus fuerit in diuia sapiẽtia:
q̃ gratiosus i doctrina: q̃ pfect⁹ in vita.
Eius aũt gr̃as ⁊ p̃rogatiuas b̃ts Hiero.
in quadã glosa sup marcũ breuiter enu/
merat dicẽs. ℣ Marcus euãgelista semi
nat post mattheũ: fremit vt leo: volat vt
agla; discit vt hõ: imolat vt sacerdos: ir/
rigat vt flumẽ: florescit vt ager: feruet vt
vinũ. ¶ Prima igit̃ p̃rogatiua est q: post
mattheũ seminauit: ex eo q post illũ suũ
euãgeliũ scripsit: ⁊ eius euãgeliũ abbre/
uiauit. Istud aũt semẽ sicut ip̃e dicit fru
ctificauit. Prio qdẽ herbã: deide spicã:
deide plenũ fructũ i spica.i.ƒʒ glosaz: ti
morẽ: penitẽtiã ⁊ charitatẽ. Herba.n.si/
gnat timorẽ. q: sicut herba ẽ p̃ncipiũ spi
ce: sic timor est p̃ncipium noue vite. Pro
uer.ix. Pricipiũ sapiẽtie timor dñi. Spi
ca q̃ ẽ asp̃a ⁊ plena granis significat pe/
nitẽtiã amarã q̃ est plena meritis bonis.
plen⁹ fructus significat charitatẽ. Rom̃.
xiij. Plenitudo legis ẽ dilectio. ¶ Scd̃a
p̃rogatiua est: q: fremuit vt leo. fremitus
eiz leonis terrorẽ imittit. animalia facit
egressum figẽ ⁊ leoniculos ad vitã resti
tuit. Sic ⁊ doctrina marci q per leonẽ si
gnificat̃ p̃sũptuosi terrent̃ p ꝯminatõez
pene. Vñ di̇ caplõ.xxiiij. Ve p̃gnãtibus
⁊ nutriẽtib⁹ in illis diebus. Pregnãtes
sũt q bona ꝓposita ꝯcipiũt: ſʒ ea p bona
opera parere negligũt. nutriẽtes sunt q
se in peccatis nutriũt. ⁊ de dei misericor
dia ipunitatẽ sibi promittũt. Leues sta/
biliunt̃ per firmitatẽ constãtie: vnde ta/
les rep̃hendunt̃ cũ di̇.c.iiij. Nõ habẽt ra
dices in se sed tẽporales sũt. Mortui ad
vitã resuscitant̃. Ioã.vi. Verba que ego
loquor vobis: sp̃us ⁊ vita sunt. ¶ Tertia
p̃rogatiua est: q: volat vt agla. volauit q
dẽ in celũ p pennã amoris. p̃s. Quis da
bit mihi pẽnas sicut colũbe ⁊c. In infer
nũ per pẽnam timoris. p̃s. Ascẽdũt vsqʒ
ad celos: ⁊ descẽdũt vsqʒ ad abyssos. Vo
lauit p mundũ per ꝓpẽnaz euãgelice p̃di/
catiõis. Ysa.lx. Qui sunt hi q vt nubes
volãt ⁊c. Et ostẽdit xp̃m volasse sup pẽ/
nas hierarchie celestis. p̃s. Ascendit sup
cherubin ⁊ volauit ⁊c. ¶ Quarta prero
gatiua est: q: discit vt homo. Sapientiã
qdẽ euãgelicã didicit a xp̃o per inspira/
tionẽ. Ecc.xv. Implebit eũ dñs spiritu
sapiẽtie ⁊ itellectus. A petro p eruditio/
nez q: fuit eius auditor deuotus. A mat
theo p sui euãgelij abbreuiationẽ: q: fuit
eius abbreuiator discretus. Non fuit er/
go mirũ si tanta sapiẽtia fuit plenus: q:
eã didicit ab illo q ẽ fons sapiẽtie. Ecc.
i. Fons sapiẽtie verbũ dei in excelso. ab
illo qui est clauiger sapiẽtie. Matt.xvi.
Tibi dabo claues regni celorũ. Et ab il/
lo qui fuit calamus sapiẽtie. p̃s. Lingua
mea calamus scribe ⁊c. ¶ Quita prero/
rogatiua ẽ: q: imolat vt sacerdos. ℣ Pri
mo q: xp̃m esse imolatũ ostẽdit per pas/
sionẽ: q: ipsaz diligẽter ꝓsecut⁹ ẽ. Eph.
v. Tradidit semetipsuz ꝓ nobis oblatio
nez ⁊ hostiã deo. ℣ Scd̃o q: seip̃m imo/
lauit per mortificationẽ. Coll.iij. Morti
ficate mẽbra vestra que sunt sup terraz.
℣ Tertio q: vngulã diuisit p discretionẽ
⁊ ruminauit per meditationez. ⁊ iõ fuit
animal mũdũ ⁊ imolatiõi aptuz. Leuit.
xi. Omne qd̃ habet diuisaz vngulã ⁊ ru/
minat in pecorib⁹. comedetis. ¶ Sexta
p̃rogatiua est: q: irrigat vt flumen. Dicit
autẽ Hieronym⁹ in glosa sup marcũ q
q̃ttuor sunt q̃litates. de qbus sancta euã
gelia ꝯtexunt̃.s. p̃cepta: mãdata: testimo
nia ⁊ exẽpla. His q̃ttuor fluminib⁹ euan
geliũ marci ecclesiã dei irrigauit.s. prece
ptis qñ a malis nos abstinere ꝯmonuit
c.viij. Videte ⁊ cauete a fermento hero/
dis. Mãdatis qñ ad dilectõez dei ⁊ p̃xi
mi nos induxit.c.xij. Diliges dñm deuz
tuũ ex toto corde tuo ⁊c. Testimonijs qñ
patris testimoniũ p filiũ introduxit.c.i.
Vox facta ẽ de celo: tu es filius me⁹ ⁊c.

Exéplis:qñ xp̃s exéplo pueri nos ad humilitaté iduxit vt habeť caplo.ix. ¶ Septima p̃rogatiua est: qꝛ floreſcit vt ager. Jn ſuo eniꝫ euágelio tanꝙ in agro ſunt diuerſe herbe medicinales q̃dá valétes ꝯtra morbũ auaritie caplo.iiij. Erumne ſeculi ⁊ deceptio diuitiaꝝ ſuffocát verbũ. Alie valétes cõtra morbũ luxurie caplo.ix. Hoc genus demonioꝝ non eijciť niſi in orõne ⁊ ieiunio. Alie valétes contra morbũ ſupbie caplo.xiiij. Videte vos metipſos:ſicut dr̃ Michee.vj. Humiliatio tui in medio tui. ¶ Octaua p̃rogatiua est:qꝛ feruet vt vinum. Vinũ.n.facit hoieꝫ calidũ:iocũdũ ⁊ aioſuꝫ: ita iter ceteros euágeliſtas marcus tractat aptiſſime de xp̃i reſurrectõe: paſſione ⁊ aſcenſione. Feruet igiť vt vinũ:qꝛ p tractatuꝫ paſſiõis nos calefacit ad amoré.i. Mach.vi. Elephátis oñderũt ſanguiné vue. Per tractatũ reſurrectõis nos letificat ad deuotioné.p̃s. Ad veſpeꝝ demorabiť fletus ⁊ ad matutinũ letitia. Per tractatuꝫ aſcẽſionis nos animat ad celeſtis ianue itroductioné: vt dicat qlibet Cant.i. Trahe me poſt te.

¶ Sermo.cxxxvi. ¶ De ſancto petro martyre Sermo primus.

VEſtigia eius ſecutus eſt pes meus Job.xxiij. Scḋm btm Aug. Perfectio xp̃iane religiõis é hũc imitari qué colit. Veſtigia igiť xp̃i ſemꝑ imitari debem⁹: vt ſicut ipſe ꝓ nobis mortu⁹ eſt:ſic ⁊ nos ꝓ ipſo moriamur.i. Peť.ij. Xp̃s paſſus é ꝓ nobis:vobis relinqués exéplũ:vt ſeq̃mini veſtigia eius. Jſta aũt veſtigia ſecutus é bt̃s petrus martyr nõ tm̃ in patiédo:ſꝫ in paſſiõis mõ. Et iſte modus ꝙtũ ad ſex attédiť. ¶ Primo ꝙtũ ad paſſionis p̃figurationé.paſſio enim xp̃i p̃figurata é in morte abel qué occidit cayn:ꝓpter auaritiá:ꝓpter irá ⁊ ꝓpter iuidiá. Silr ⁊ i morte xp̃i fuit auaritia ex pte iude. Ex pte auté iudeoꝝ fuit ira. Luc.iiij. Repleti ſũt oés in ſynagoga ira. Et fuit iuidia. Mat.xxvij. Sciebat eiꝫ ꝙ p iuidiá tradidiſſent eũ. Silr in morte petri ex pte hereticoꝝ fuit ira:qꝛ iraſcebáť taꝫ valido expugnatori. Fuit iuidia.ná inuidebát taꝫ valido p̃dicatori ⁊ tá gratioſo. Ex pte occidẽtiũ fuit auaritia:qꝛ fuerũt mercede ꝯducti. ¶ Secũdo attédiť iſte modus ꝙtũ ad mortis teſtificatõem. De teſtificatõe mortis xp̃i dr̃.i. Joá.iiij. Tres ſũt q teſtimoniũ dát in celo.ſ.pr̃ verbũ ⁊ ſpũs ſcũs. Et tres ſũt q teſtimoniũ dát i terra.ſ.ſpũs: aq̃ ⁊ ſanguis.ꝙ eiꝫ xp̃s fuit celeſtis.i.deus teſtificat⁹ é pr̃ cũ dixit: Mat.iij. Hic é fili⁹ meus dilect⁹. Teſtificatus é ſpũs ſcũs:cũ i forma colũbe ſup eũ appuit. Teſtificatus é ipſe de ſeipſo. Joá.x. Ego ⁊ pr̃ vnũ ſumus. Qꝛ aũt fuerit terreſtris.i.hõ paſſibilis teſtes fuerũt ſpũs qué i ipſa cruce p cũ emiſit. ⁊ aq̃ de latere eius emanás ⁊ ſanguis qué effudit. Jſti teſtes ſilr in btõ petro fuerunt. ꝙ eniꝫ fuerit celeſtis.i.de celo ad cõuincendũ hereticos miſſus.teſtať pater q ſibi tantá dedit ꝯſtantiá ad reſiſtendũ. filius q ſibi tantá dedit ſapientiá ad ꝯueniendũ. ⁊ ſpũs ſcũs q ſibi dedit tátá gratiá ad ꝯuertédũ. ꝙ aũt fuerit terren⁹.i. a terrenis hereticis paſſus.pꝫ per ſpũm qué pr̃i recõmédauit qñ.ſ.dixit. Jn manus tuas dñe ꝯmendo ſpm̃ meũ.pꝫ per aquá fidei ⁊ doctrine. fidei q̃ de eius ore emanauit dicens: Credo in deũ ⁊c̈. Prouer.xviij. Aqua ꝓfunda verba ex ore viri.pꝫ per ſanguiné qué de latere ⁊ de capite ſuo effudit. ¶ Tertio iſte modus oſtédiť. ⁊ hoc ꝙtũ ad ſanguis exclamationé. Sanguis.n.xp̃i clamat ad patreꝫ petés ab eo miſericordiá ⁊ remiſſioneꝫ. Heb.xij. Acceſſiſtis ad ſanguis aſꝑſioné melius loq̃nté ꝙ abel. Clamat ad iuſtos petés ab eis deuotõeꝫ. Vñ ⁊ de hoc p̃s. Jntingať pes tuus in ſanguine ⁊c̈. Clamat ad pctõres petés ab eis ſná ꝯuerſioné.p̃s. Que vtilitas in ſanguie meo ⁊c̈. Clamat ad totũ mundũ petés cõpaſſioné. Hiere.i. O vos oés q tranſitis p viaꝫ ⁊c̈. Clamat etiá ad terrá petens ſui ſanguinis manifeſtationé. Job.xvi. Terra ne operias ſanguiné meũ ⁊c̈. Manifeſtatus eſt ẽt ſanguis xp̃i per terre tremoreꝫ ⁊ per lapidũ fractioné ⁊ per monumentoꝝ apertioné. Similr ſanguis beati petri clamat ad deũ petens ſui ſanguinis remunerationeꝫ. Apoca.vi. Vſqꝫquo dñe ſanctus ⁊ verus nõ vindicas ſanguineꝫ

nostrũ &c. Clamat ad fideles petens sui
sanguis imitatõez. iuxta illud .i. Mach.
vi. Elephãtis ostenderũt sanguinez vue
& mori: ad acuendũ eos in prelium. Cla/
mat ad hereticos: petens eorum ꝯuersionẽ
Ysa. xxxiiij. Tabescẽt mõtes a sanguine
eorũ. Clamat ad totuz mundũ: petẽs sui
sanguis venerationẽ. Juxta illud Heb.
xi. Fide celebrauit pascha & sanguis ef/
fusionẽ. Clamat ad locuz sue passionis:
petens sui sanguinis reuelationẽ. Ysa.
xxvi. Reuelabit terra sanguinẽ. Terra
eniz suũ sanguinẽ reuelauit: quãdo san
guine suo aspersa multis sanitatẽ dedit
¶ Quarto attẽdit iste modus q̃tuz ad
volũtariã perpessionẽ. xp̃s eniz volũta/
rie passus est. Ysa. liij. Oblatus est q: ip̃e
voluit: & nõ aperuit os suũ. Nõ eniz ape
ruit os suũ ad maledicẽdũ vel murmu/
randũ. Apuit ãt os suũ ad idulgẽdũ qñ
dixit: Pater dimitte illis &c. Ad suũ spi
ritũ recõmendãdũ qñ dixit: Pater i ma/
nus tuas ꝯmẽdo spm̃ meũ: Ad veritatẽ
perficiendũ: qñ oĩa legalia ꝯsumata esse
ꝓfessus est dicẽs: Cõsumatũ est. Simil'r
& petrus nõ aperuit os suũ vt maledice
ret vel murmuraret. Aperuit tñ q: pro
suis occisoribus: qñ spm̃ suũ in manib⁹
dei recõmẽdauit dicẽs: In manus tuas
dñe ꝯmendo spm̃ meuz: q: veritatẽ fidei
ꝓfessus fuit dicẽs: Credo in deũ patrem
oĩpotentẽ &c. ¶ Quito attendit iste mo
dus quãtuz ad liberalem distributionẽ.
Xp̃s eniz in morte suũ testamẽtum fecit:
quo liberal'r bona distribuit. De quo sic
dicit Ambrosius. Auctor humani gene/
ris in cruce existẽs pietatis officia diui/
debat: ꝑsecutionẽ apostolis: pacez disci/
pulis: corpus iudeis: patri spm̃: virgini
paranymphũ: latroni paradisuz: pecca
toribus īfernũ: xp̃ianis penitẽtibus cru
cem penitẽtie delegauit. Xp̃s igit̃ tanq̃
diues multa & magna legata dimisit. pe
trus aũt tm̃ tria legata minuta habuit:
scz res tpales: corpus & aĩaz. Et oĩa xp̃o
dedit. s. res tpales: ꝑ ip̃o . oĩa ꝯtẽnendo:
corpus morti exponẽdo & aĩaz sibi recõ/
mẽdãdo. ¶ Sexto attẽditur iste modus
q̃tũ ad aĩe cruciatõez. Aĩa eniz xp̃i i suo
corpe valde cruciata fuit. De ipsa.n. aĩa
vbi sit in corpe hoĩs q̃ttuor sũt opiones
& fuerũt. Quidã dixerũt eã eẽ in capite.
Quidã in sanguine. Quidã in corde. Et
q̃dã in toto corpe. & in q̃libet parte eius.
Ideo iudei aĩaz xp̃i cruciauerũt in capi
te. s. quãdo spinis ip̃m coronauerũt. In
sanguine: qñ eius venas aperuerũt. In
code: qñ iuxta cor lanceã īfixerũt. Et in
toto corpe: qñ ip̃m ad colũnã flagellaue/
rũt. In his q̃ttuor locis aĩa bt̃i petri fuit
simil'r cruciata: s. in capite quãdo est ibi
dir̃is vulneribus ꝑcussus. In corde: qñ
in latere est trãsfossus. In sanguine: qñ
de capite & latere eius sanguis ẽ effusus
Et in toto corpore: qñ ieiuniis & vigiliis
fuit in corpore maceratus.

¶ Sermo.cxxxvij. ¶ De eodẽ sermo.ij.

SI quis vult veni/
re post me abneget semetip̃z &
tollat crucẽ suaz & sequat̃ me.
Luc. ix. Miles eniz q vult ire post regez
ad preliũ dz in oĩbus seq volũtatẽ regis
dz portare vexillũ regis & dz seq in oĩb⁹
oꝑa regis. Bt̃s igit̃ petrus miles egregi
us volẽs ire post regẽ xp̃z ad bellãdũ cõ
tra carnẽ: mũdũ & dyabolũ: volũtatẽ suã
volũtati xp̃i postposuit: ideo abneget se/
metip̃z. Scd̃o vexillũ xp̃i. i. mortificatõez
carnis portauit. ideo dicit: Tollat crucẽ
suã. i. Cor. iiij. Semp mortificatõez i cor/
pore vestro circũferẽtes &c. Tertio ip̃z in
oĩbus operibus imitatus fuit. ideo dr̃:
Et sequat̃ me. ¶ Et sic pz q̃ beatus pe/
trus magnã habuit in vita ꝑfectionem:
multã corpori suo intulit mortificatõem
& xp̃i habuit similitudinẽ & imitationez.
¶ Primo igit̃ habuit magnã vite perfe
ctionẽ cum dicit̃: Abneget semetipsum.
Huius autẽ testimoniũ habuit a superio
ribus: inferioribus & mediis. A superio
ribus quidẽ. i. a sancta trinitate. i. Joã.
v. Tres sunt qui testimoniũ dant in celo
scz pater: verbũ & spũs sanctus: Et tres
sunt qui testimoniũ dant in terra: spũs:
aqua & sanguis. Ipse enim fuit celestis:
celestia contemplãdo. Et fuit terrestris:
terrestria hoĩbus predicando. Sibi igit̃
celesti testimoniũ dedit patris potẽtiam
in miraculis: filii sapientia in doctrinis:
spiritus sancti bonitas in virtutib⁹. Et
donis quibus euz perfecte ip̃leuit. Sibi

terrestri testimoniū dedit spūs sapiētie
salutaris quā gratiose diffudit. aqua i-
nocētie baptismalis quā semp seruauit.
Et sanguis passionis triūphalis: quā ꝑ
xpo sustinuit. ¶ Secūdo habuit testimo
nium sue sanctitatis ab oibus elemētis.
Eius sanctitatē ignis cognouit: quādo
lāpades accēdit. Cognouit aer quādo
obscuritas in claritatē versa ē. Cogno-
uit aqua quādo mare trāquillitatē acce-
pit. ꝛ quādo tactu suarū reliquiaruꝫ aq̄
cōsecrata multas infirmitates fugauit.
Cognouit terra que suo sanguine rubri-
cata multis infirmis subuenit. ¶ Tertō
testimoniū habuit a medijs. i. ab hoibꝰ
qui sunt medij. inter creaturas supiores
i. angelos. ꝛ infimas. i. ipa elementa: Et
hoc in multis bnficijs sanitatū: que eius
meritis acceperūt. ¶ Secūdo corpi suo
magnaꝫ intulit mortificationē: cū dicit:
Tollat crucē suam. Col. iij. Mortificate
membra vestra. idest vitiosas passiones
que sunt in mēbris. Que quidē vitiose
passiones: ꝑut dicit Grego. Guissenus i
exameron tribus de causis nobis adue-
niunt. s. ex mala educatiōe. ex mala cor-
poris habitudine: ꝛ ex vitio ignorantie.
Qualiter aūt curent ostēdit in sequēti-
bus dicens: Curant mali mores bona cō
suetudine. mala habitudo bona exerci-
tatōe. ignorātia: studio discipline. ¶ Pri
mo igit adueniūt ex mala educatione.
Prouer. xxij. Adolescens iuxta viā suā:
etiam cū senuerit non recedet ab ea. Ex
ista aūt causa nō fuerunt in beato Pe-
tro: quia in sua adolescētia fuit sancte
educatus eo ꝙ tunc ordinē predicatoꝝ
etiā fuit igressus. ¶ Scdo adueniunt ex
mala corporis habitudine. Sanant aūt
bona exercitatōe. qui eim ex mala habi
tudine corporis sentit se inclinari ad lu
xuriā: debꝫ exercitari circa ieiunia. Qui
ad auaritiā se sentit inclinari: dꝫ se cir-
ca elemosynas exercitare. Et qui ad sup
biaꝫ: se debꝫ ad orōes exercitare. Ex ista
igit scda cā vitiose passiōes in eo nō fue-
runt: qꝛ exercitauit se circa ieiunia cor-
pus suū macerādo. Circa liberalitateꝫ:
oia tpalia cōtēnēdo ꝛ dimittēdo. Circa
orōes: diē ꝓximo ꝛ noctē deo tribuēdo.
¶ Tertio aduenīūt ex ignorātia. Ysa. v.
Ue vobis qui dicitis malū bonū ꝛ bonū
malū. Ex ista aūt cā nō potuerūt i ipo vi
tiose passiōes prouenire: qꝛ diuinā sapiē
tiam habuit: tā vetus ꝙ nouū testamen
tum. elegāter sciuit. Matt. xiij. Similis
ē hoi patrifamilias qui ꝓfert de thesau
ro suo noua ꝛ vetera. ¶ Tertio habuit
xpi similitudinē ꝛ imitationē: cū di. Et
sequat me. Secutꝰ ē aūt ipꝫ. Et hoc quā
tū ad tria. ¶ Primo: enim quātū ad sta-
tum. Xps eim fuit virgo. martyr. ꝛ pre-
dicator. Can. v. Dilectus meus cādidus
ꝛ rubicūdus: electus ex milibus. In isto
triplici statu fuit beatus petrus. Jō i eiꝰ
morte triplex miraculū apparuit. s. mi-
raculū luminis: qꝛ fuit predicator luci-
dus. Lāpades eim diuinitus fuerūt ac-
cense. Miraculū sanguinis: qꝛ fuit mar
tyr ꝓciosus qꝛ terra suo sanguine rubri-
cata multis sanitatē dedit. Et miracu-
lum colūne celestis: qꝛ fuit virgo angeli-
cus. Nā sup locū sue passionis lumina-
ria de celo descēdentia ꝛ ad celū ascen-
dentia visa fuerunt. ¶ Secūdo imitatꝰ
ē eū quātū ad habitū. Christus eim hūit
vestes albas. Apo. iij. Ambulabūt mecū
i vestibus albis. Rubeas. Ysa. lxiij. Qua
re rubrū ē vestimentū tuū. Deauratas ꝛ
varias. ps. Astitit regina. i. xpi aia a de-
xtris tuis ꝛc. Silr ꝛ petrus habuit ve-
stes albas ꝑ virgitatē quā seruauit. Ru-
beas: ꝑ sanguinē quē effudit. Varias ꝑ
diuersas virtutes quas habuit. Et deau
ratas ꝑ charitatē dei ꝛ ꝓximi qua flagra
uit. ¶ Tertio ē imitatus eum quātū ad
obitum. Sūt eim qui moriunt in xpo. i.
in fide ꝛ passiōe xpi. Apo. xv. Beati mor-
tui qui in dn̄o moriunt. Quidaꝫ cū xpo
in cruce. s. penitētie xpi. Gal. v. Qui aūt
sunt xpi carneꝫ suam crucifixerunt ꝛc.
Quidā ꝓpter xpꝫ. i. pp defensionē fidei
xpi. Ecc. iiij. Pro iusticia agonizare pro
aia tua ꝛc. Isto triplici mō mortuus est
petrus. s. in xpo. i. in fidei xpi cōfessione
Unde cū interficeret symboluꝫ fidei ꝓ-
tulit. cū xpo. i. in cruce dure penitentie
qꝛ triginta ānis se in ordine afflixit. Et
ꝓpter xpm. i. ꝓpter christi fidei defensio
nem. Phil. i. vobis datum ē ꝓ xpo nō so
lū vt in eū credatis: sꝫ etiā vt ꝓ illo pa-
tiamini.

¶Sermo.cxxxviij.¶De sancto Jaco/
bo minore aplo.Sermo.i.

HEc dicit domi
nus faciés ⁊ formás te ab vte
ro auxiliator tuus noli ti/
mere serue meus iacob ⁊ rectissime qué
elegi.ysa.xliiij.Jsta verba dicta de ia/
cob patriarcha:de iacobo apostolo ex/
poni pñt.¶Jn qbus verbis oñditur ꝙ
cômédabilis fuerit in sua natiuitate in
vtero:in sua vita i mũdo.⁊ in sua passio
ne in torméto.¶Jlá in vtero fuit sancti
ficatus:rõ dr:Faciés.⁊ formás te ab vte/
ro.Sicut eñ dicit egisippus ⁊ Hiero.in
libro de viris illustribus.⁊ in hystoria ec
clesiastica:ipe ex matris vtero sanctifica
tus fuit. Jsta aũt gr̃a triplicé effectum
sctificatõis i ipo opata é.¶Primus é qr
ipm ab originali purgauit.Hiere.i.Añ/
quá exires de vulua sctificauit te.¶Se/
cũdus é:qr ipm a mortali cõseruauit.Lz
eñ dicat ꝙ in passiõe xpi.oés apl'i mor/
taliter peccauerint:tñ forte ab illa gene
ralitate é iste excipiédus. tũ qr in vtero
fuit sanctificat⁹:⁊ sctificati in vtero cõ/
firmant in bono.tũ qr sm Hiero.de vi/
ris illustribus in parasceue se voto astri
xit ꝙ nõ comederet donec ipm resurre/
xisse videret.Ad quid eñi se voto astrin
geret nisi de resurrectiõe fidé indubiam
héret.¶Tertius effectus é:qr in ei⁹ car/
ne fomité debilitauit ⁊ refrigerauit.Ec
cle.xviij. Nõne ardoré refrigerabit ros
i.gr̃a spũs sancti.Et ppter istũ triplicé
effectũ dr iacobus frat domini: Jacob⁹
iustus ⁊ virgo ppetuus.Nam inquátum
fuit a peccato originali mũdatus potest
frat dñi appellari:qa sicut dñs in vtero
matris fuit sanctus:sic iste fuit santifica
tus.Jnquátũ fuit a mortali cõseruatus:
dr iustus.Sap.x.Sciuit iustũ ⁊ cõserua
uit sine querela deo.Jnquátũ fomes de/
bilitatus in eo fuit:virgo ppetuus dicit
Nam sm Hiero.ipe in ppetua virginita/
te extitit.Jn cuius signũ semp syndone
munda vtebat.Prouerb.xxv.Aufer ru
bigine de argéto ⁊ egrediet vas purissi
mum.Ablata est a beato iacobo rubigo
peccati originalis per sanctificationem.
mortalis per conuersatioñe. fomitis per
debilitationé.Et sic factus est totus pu
rissimus ⁊ vtiqꝫ sanctus.¶Secũdo cõ
mendabilis est quantũ ad vitã in mun
do:cũ dr:rectissime quem elegi.Jpse.n.
fuit rectissimus quátum ad vite pfectio
nem.Et fuit electus in apostolicá digni
tatem.Eius aũt sanctitas atqꝫ perfectõ
in tribus apparet.¶Primo qr fuit mul
te austeritates ⁊ abstinentie quo ad scip
sum:sicut dicit egisippus ⁊ Hierony.de
viris illustribus.vinũ ⁊ siceram nõ bi
bit.carnes nũquam manducauit.noua
cula super caput eius non ascendit bal/
neo vsus non fuit.Judic.xiij.Ab infan/
tia sua ⁊ matris ex vtero.quicquid ex vi
nea nascit non comedit ⁊c.¶Secũdo
fuit multe deuotõis ⁊ gr̃e quo ad deũ.
quia totiens in orõne genua flectebat vt
callos in genubus sicut in calcaneis ha
bere videret.Unde dicit Hierony.de vi/
ris illustribus.ꝙ fixis genubus deum p
populo deprecabat intantũ vt camelorũ
duritiã eius genua traxisse viderentur
¶Tertio fuit multe dignitatis ⁊ reue/
rentie quo ad pximũ. Nam in multa re
uerentia ipm apostoli habuerunt:Quia
sicut dicit Hiero.Jpm in epm herosoly/
mis elegeruut.⁊ sicut dicit Anacletus
papa.⁊ habet in decreto.Petrus Jaco/
bus maior ⁊ Joánes:ipm ordinauerunt
⁊ cõsecrauerunt. Jpsum in reuerentia
habuerunt iudei.qr sicut dicunt egisip
pus ⁊ Hierony.solus inter apostolos.⁊
hoc ppter nimiã suã sctitaté pmitte/
bat intrare in sancta sanctorũ:non qui/
dem ad imolandum:sed ad orandum.
Jpsum náqꝫ in reuerentia habuerũt sin
guli ⁊ vniuersi.quia sicut dicit Hierony
mus de viris illustribus:Tante reueré/
tie ⁊ sctitatis in populo extitit:vt fimbri
am vestimenti eius certatim tangere cu
perent.Mar.vi.Rogabant eum vt fim/
briam vestiméti eius tangerent.Et ideo
apostoli ⁊ oés alij eũ in tanta reuerétia
habuerunt:ꝙ frater dñi dicebat.Et hoc
triplici de causa.s.ppter similitudinem.
qr facie simillimus fuit:⁊ ppter cogató/
nem:quia ⁊ mater sua fuit soror matris
xpi.⁊ pater matris.s.Cleophas fuit fra/
ter ioseph qui fuit pater xpi putatiuus.
Et ppter sanctificatioñe quá habuit in

vtero.⁊ sanctitatē quā habuit in mūdo. ¶ Tertio cōmēdabilis ē quātuz ad passionē in tormēto: cū dr̄. Noli timere serue meus iacob. Minus dicit ⁊ plus significat: q̄ non tm̄ nō timuit: sed in sua passione cōstans fuit. Ipsa aūt eius passio cōmendabilis fuit quātū ad quattuor. ¶ Primo quidē habuit acerbitatē in pena: q̄ fuit de pinna tēpli precipitatus. deinde lapidatus. deinde excerebratus. Et sicut dicit Hierony. vnus ex iudeis cū ptica fullonis cerebrū eius excussit. ¶ Secūdo habuit sinceritatē in causa: q̄ ꝓpter iusticiā fidei defendendaz passus ē. Nam cuz iudei euz rogarēt vt a fide iesu populū reuocaret. Ipse in altuz ascendēs dei filiū ē cōfessus. Et idō iudei indignati ipm̄ vt dictū ē precipitauerūt ⁊ lapidauerūt dicentes: Lapidemus iacobū iustū. ¶ Tertio habuit seueritatez in vindicta. Quia sicut dicit iosephus ꝓpter iniustā mortē iacobi factū ē excidiū in hierusalē ⁊ dispsio iudeorū. Non tm̄ aūt ꝓpter hoc sed maxime pp mortem xp̄i. Luc.xix. Non relinquēt te lapidem super lapidē qui nō destruat. ¶ Quarto habz pietatē in venia impetrāda. Nā sicut dicit Hiero. Cū fuisset precipitatus sup genua ꝓcūbens: eleuatis manibus dixit: Rogo dn̄e dimitte eis: q̄ nesciunt quid faciūt. In hoc eim imitatus ē magistrū suū qui ait Luc.xxiij. Pr̄ dimitte illis: q̄ nesciūt qd faciūt.

¶ Sermo.cxxxix. ¶ De sctō philippo aplo. Sermo primus

Domine ostende nobis p̄rem ⁊ sufficit nobis. Joā.xiiij. Magne familiaritatis philippus cū xp̄o fuisse videt. qui visionē patris petiijt. qđ quidem nullus apl's vnquā petere ausus fuit. Circa hoc autez tria ponunt. ¶ Primo nāq ponitur eius pia petitio in hoc q̄ patrē ostendi petiijt. petierāt enim aliqui de apostolis secularē potentiaz. Mar.x. da nobis vt vnus ad dexterā tuam. ⁊ alius ad sinistram sedeamus in gloria tua. Quidam futuroꝝ scientiā. Mat.xxiiij. Dic nobis quādo hec erunt ⁊c̄. Quidaz inimicorū vindictaz. Luce.ix. Dn̄e vis dicimus vt ignis descēdat de celo ⁊ sumat illos. Philippus aūt non petiijt secularē potentiaz que breuis ē. Eccle.x. Ois potentat⁹ breuis vita. Nec futuroꝝ sciētiaz: q̄ curiosa ē. Roma.xij. Non plus sapere q̄ oportet sapere ⁊c̄. Nec inimicoꝝ vindictā. q̄ ꝓhibita ē. Mat.v. Diligite inimicos vestros ⁊c̄. Sed petiijt paternā visionez: q̄ eterna beatitudo ē. Sciebat eim q̄ ipa terna visiōe ē summa iocūditas. ps. Adimplebis me iusticia cum vultu tuo. Et plena satietas ps. Satiabor cum apparuerit glia tua. Est eterna felicitas. Jo.xvi. Hec ē vita eterna vt cognoscāt te solum verū deū ⁊c̄. ¶ Secūdo ponitur in philippo benigna meditatio. Ostendit nāq philippus xp̄m iter nos ⁊ patrem esse mediatorem a quo sibi ostendi petiijt patris visionem. Oliz qdez de patre tria erant abscondita ⁊ ignota. s. eius sapiētia. Job.xxviij. Sapiētia vbi iuenitur ⁊ qs ē locus itelligētie. Misericordia ei⁹ Job.xxx. Sto ⁊ non respicis me. mutatus es mihi i crudelē. Facies eius. Deu.xxij. Abscondam faciē meā ⁊c̄. Christus aūt mediatorē se fecit. vt paternaz sapiētiam nobis reuelaret. Mat.x. Nemo nouit filiū nisi pater: nemo patrē nouit nisi filius: ⁊ cui voluerit filius reuelare: vt paterne misericordie nos reconciliaret. Roma.vi. Cū eim inimici essemus deo recōciliati sumus ei per mortē filij ei⁹. Ut paternā visionē nobis ostenderet. Ideo dixit philippus: Dn̄e ostēde nobis p̄rem ⁊ sufficit nobis. Non aūt illā visionē petebat que ē per creaturaꝝ speculatōem: q̄ obscura ē. Roma.i. Inuisibilia eiz ipsius a creatura mundi ⁊c̄. Nec illaz que p fidez vr̄. q̄ iperfecta ē. i. Coꝝ.xiij. Ex pte eim cognoscimus ⁊ ex parte ꝓphetamus. Nec illaz que vr̄ per cōtemplatōez q̄ pmixta ē. Cōtemplatō eim nostra nō habz plenā delectatōez ꝓpter corporis corruptōez. Sap.ix. Corpus qđ corrumpitur aggrauat aiam. Sed petit paternam visionē que erit i patria que nihil hēbit obscuritatis. q̄ clarissima ē. Coꝝ.xiij. Uidemus nūc per speculuz in enigmate. tūc aūt facie ad faciē. Nihil imperfectionis. q̄ sufficiētissima ē. Ibidē. Cū venerit quod perfectū est: euacuabit qđ

ex parte est. Nihil admixtionis. q2 tota suauissima est. ysa. li. Gaudiū ⁊ letitiam obtinebunt ⁊ fugiet dolor ⁊ gemitus.

¶ Tertio i patre notat oium bonorum sufficiēs ⁊ plena pfectio: cum dr: Et sufficit nobis. Uere sufficit. q2 in paterna visiōe oia bona habent. Unde cū moyses faciez dei sibi peteret ostendit dñs ei respondit: Ego ostendaz tibi omne bonuz vt habet Exod. xxxiij. Ex quo colligitur ꝙ ex paterna visione omne bonuz habetur. Omne autē bonuz tria importat scz oium bonorū cōgregationē ⁊ possessiōez Sap. vij. Uenerunt mihi oia bona pariter cuz illa. Oium cōgregatorū fruitionem. Hiere. xxx. Reuertet iacob ⁊ quiescet ⁊ cunctis affluet bonis. Fruitorum cōtinuatōez. ps. Uideas bona hierlz oibus diebus vite tue. Ecc. xxxi. Stabilita sunt bona illius i dño ⁊c̄.

¶ Sermo. cxl. ¶ De eodem Sermo secundus.

Philippe qui videt me videt ⁊ patrez meum. Ceteris apostolis tacentibus ⁊ patrez sibi ostendi petere non audentibus. philippus sumpta fiducia petijt dicens: Domie ostende nobis patrem ⁊ sufficit nobis. Christus autē verbū ppositum sibi respondit. De isto autē philippo tria preconia reperiunt que sunt maxima. ¶ Primū est: q2 fuit multe sanctitatis. ⁋ Sunt eiz tria signa perfecte sanctitatis scz diuine ispiratōi perfecte obedire ⁊ velociter. tempestiue pniam ichoare. ⁊ dona recepta alijs cōmunicare. Sic ⁊ ipse philippus diuine ispiratōi ⁊ vocationi velociter obediuit. Naz cū christus dixit ei: sequere me. ptinus ē secutus. vt habet Joā. i. Et istud non pcessit ex leuitate scilz cordis. sed ex beneficio grē superioris. Joan. iij. Spūs vbi vult spirat. Ex virtute doctrie exterioris. Eccle. viij. Sermo eius potestate plenus ē. Et ex bona dispositiōe hominis interioris. ysaie. l. Dominus aperuit mihi aures. ego autez non contradico ⁊c̄. ⁋ Secundo tempestiue penitentiaz inchoauit. fuit enim vnus de primis apostolis qui ad christum sunt conuersi. ⁋ Primo náqz vocatus est andreas. ⁋ Secundo petrus. ⁋ Tertio philippus. De isto triplici funiculo dr Joan. i. Erat autem philippus a bethsaida ciuitate andree ⁊ petri. Bethsaida interpretat domus venatorū. de ista enim domo pcesserunt isti tres animarū venatores. Petrus autem iterpretatur agnoscens. Andreas ipse virilis interpretatur. Philippus vero os lampadis: quia venator dei debet habere diuinaz scientiaz. ⁊ magnanimē vitaz: ⁊ lucidaz doctrinaz. ⁋ Tertio dona recepta nathanaeli cōmunicauit. vt habetur Joan. i. ⁊ Apocal. xxij. Qui audit dicat veni ⁊c̄. Eccle. xx. Sapientia abscondita. ⁊ thesaurus iuisus que vtilitas in vtrisqz. Prouerb. xi. Qui abscōdit frumentuz maledicetur in populis. Ex qbus verbis habetur ꝙ prelatus debet cōmunicare subditis: ⁊ sapiētiaz per eruditionem. ⁊ thesauruz bonorū operum per exempli exhibitionez: ⁊ frumētum rerum temporaliuz per subministrationem. ¶ Secundo fuit multe reuerentie ⁊ dignitatis: qui i quattuor apparet. ⁋ Ipse enim primo fuit hostiarius christi. Nam sicut dr Joan. xij. Gentiles quidam venerunt ad euz dicentes: Domie volumus iesum videre. Ex quo bene patet ꝙ in curia christi erat portarius constitutus. i. Paral. xv. Filios idituz: qui interpretatur transiliens: fecit esse portarios. Et significat beatum petrum et beatum philippum. Ille enim omnem intellectum angelicuz ⁊ humanū transiliuit. quando dixit: tu es christus filius dei viui. Iste autez petijt illud scilicet quod omnē intellectuz transcendit: cuz dixit. Domine ostende nobis patrez ⁊c̄. Unuz ergo scz philippuz fecit portariū i sua curia terrestri. Aliuz scz petrū fecit portariuz in sua curia celesti. ⁋ Secundo fuit mediator dei ⁊ populi. Ipe eniz ⁊ andreas fuerunt mediatores iter christum ⁊ gentiles vt eum viderēt ⁊ agnoscerent. iiij. Regum. vij. Ierunt portarij scz philippus ⁊ andreas. ⁊ annunciauerunt in palatio regis itrinsecus. ⁋ Tertio fuit aduocatus cetus apostolici. Audierunt enim apostoli a christo quod ascensurus erat in celum. et quod mis-

surus erat eis spũm sanctũ. ⁊ de his ni-
hil dicebant. Audierunt quoqꝫ ꝙ pr͂ez
viderant. ⁊ de hoc plurimũ mirabantur
nullus tamẽ interrogare ausus ẽ. Phi
lipus aũt tanquã omniũ aduocatus pe-
tiuit dicens Dñe ostende nobis patrem
⁊c. Si ergo ip͂e fuit aduocatus iu[illegible]icib⁹
seculi ⁊ principibus celi. credenduꝫ ẽ ꝙ
modo sit aduocatus ꝓ peccatorib⁹ mun
di. ¶ Quarto fuit ꝓcurator totius col-
legij. de turba enim pascẽda xp͂s cũ nul
lo ꝯtulit nisi cum Philippo dicẽs. Vñ
ememus panes vt mãducent hi. vt habe
tur Jo. vi. Ex quo videt͛ ꝙ collegio xp͂i
dispẽsator erat Luce. xij. Quis putas est
fidelis dispensator ⁊ prudens. Ip͂e enim
fuit fidelis q꞉ bona dñi sui fideliter cu-
stodiuit. Fuit dispensator q꞉ ea sibi non
retinuit sed populo distribuit. Fuit pru
dens q꞉ bona domini sui augere sciuit.
¶ Tertio fuit cum xp͂o magne familia-
ritatis. cuius triplex ẽ signũ. ¶ Primuꝫ
quia fiducial̃r grandia postulauit. Si-
gnum magne familiaritatis fuit quãdo
Joãnes a xp͂o petiuit sibi reuelari ꝓditto
rem suum. Signũ maioris familiarita-
tis fuit quãdo. s. Petrus Jacobus ⁊ Jo
annes petierũt a xp͂o sibi reuelari aduẽ-
tum suuꝫ. Mathe. xxiiij. Dic nobis qñ
hec erunt ⁊c. signum aũt maxime fami-
liaritatis fuit quãdo Philippus a xp͂o
petijt sibi reuelari pr͂em suũ. ¶ Secũdũ
signũ est qñ xp͂s sibi secreta reuelauit di
cens. Philippe qui videt me videt ⁊ pa
treꝫ. sap͂. vij. Jn se ꝑmanẽs oĩa innouat
⁊ per natões. Jn animas sanctas se trãs-
fert amicos dei ⁊ ꝓphetas ꝯstituit. Jn
animã sanctã Philippi se transtulit qñ
sibi gr͂am infundit. Amicũ eum ꝯstituit
s. quãdo ei secreta sua reuelauit. Ac pro
phetã ꝯstituit qñ filiabus suis spũm pro
phetie dedit. ¶ Tertiũ signũ ẽ q꞉ i eadẽ
cathedra. i. in cruce eum sedere fecit. He
ster. vi. Hõ quẽ honorare cupit rex dꝫ im
poni sup equuꝫ q de sella regis est. Cete
ri apl͂i sederũt in equo xp͂i q p passioneꝫ
triũphauerũt. Jlli aũt sederunt i equo
xp͂i ⁊ in eadẽ sella xp͂i qui crucifixi fuer͂t.
sicut Philippus q s͂m Jsido. fuit crucifi
xus. ij. Reg. xxiiij. Dauid sedens i cathe
dra sapientissimus princeps inter tres.

Tres nãqꝫ sedentes in cathedra crucis
fuerũt Petrus Andreas ⁊ Philippus.
Sed xp͂s sapiẽtissimus fuit q꞉ p crucem
diaboluꝫ superauit.

¶ Sermo. cxli. ¶ De inuentione sancte
crucis. sermo primus.

Ostendit ei lignũ
ꝙ cũ misisset in aquas i dul-
cedinem verse sunt. Exo. v.
Luꝫ ppl͂s israel pre nimia amaritudine
aquã bibere nõ posset. dñs moisi ligmuꝫ
ostendit ꝙ aquas amaras dulcorauit.
Jsido. Ergo lignũ significat crucem q͂
deus sancte Helene ostẽdit. quod lignũ
aquas tribulationũ in Constãtino dul
corauit. ¶ Primo ergo ponit͛ crucis mi
raculosa ostẽsio cum dicit͛. ostendit ei li
gnum. ¶ Secũdo ponit͛ ostense crucis v͛
tuosa oꝑatio. cũ dr͂. ꝙ cũ misisset i aquas
⁊c. ¶ Fuit autem ostensa p multa signa.
Quoꝝ quedã fuerũt ante inuentõnem.
Et quedã in inuentõe: Quedaꝫ v͛o post
ip͂am inuentõem. ¶ Ante inuentionem
tria signa fuerũt. vnũ q꞉ angelus in celo
ip͂am ostẽdit Cõstantino. Aliud q꞉ mira
bilis claritas ip͂am circũfulsit. Tertium
q꞉ lr͂is victorie inscripta fuit. s. in hoc si
gno vinces. Ex his significat͛ triplex vir
tus crucis. ¶ Prima est q꞉ angelos repa
uit qd͛ significat͛ p hoc ꝙ angelus in ce
lo eã tã reuerẽter ostendit. Col. i. Pacifi
cans p sanguinẽ crucis eius siue que in
terris sunt. i. hoĩes. siue que in celis sũt
i. angelos. Et in hoc fallit regula illa q͂
dicit ꝙ positis duobus extremis ponit͛
⁊ mediũ. Ecce eñi xp͂s pacificauit celuꝫ
angeloꝝ cum terra hoĩum. ⁊ tñ nõ paci
ficauit aerẽ demonũ. ¶ Secũda virtus
est ꝙ munduꝫ tenebrosum illuminauit.
Quod significat͛ p hoc ꝙ cum splẽdore
apparuit. Apoca. x. Vidi alteꝝ angelũ
amictũ nube ⁊ iris i capite eius ⁊ facies
eius erat vt sol. Jste angelus fuit xp͂s q
cũ amictus nube. i. humana carne q fuit
insignitus iride. i. cruce que est signum
recõciliatõis. Gene. ix. Ponã arcũ meũ
in nubibus ⁊c. Qui tanquã iris habuit
colorẽ rubeũ p sanguis effusionẽ. aqueũ
p aque lateris emanatõꝫ. viridẽ ex liuo-
rũ imp͂ssione. Fuit ẽt istar solis lucidus

q̃r p crucẽ tenebras expulit ⁊ mundum illuminauit. ¶ Tertia virtus ẽ q꞉ diabolũ vicit ⁊ infernũ expoliauit. qd̃ significat p lr̃as victorie. Isai.xliij. Infernus subtus ꝯturbatus est in occursum aduẽtus tui. Infernus subtus est locus damnatoꝝ ⁊ iste fuit ꝯturbatus. Infern⁹ vero superior est limbus patrũ iste fuit letificatus. Infernus quasi medius ẽ purgatoriũ. ⁊ iste infernus fuit confortatus. ¶ Secũdo fuerũt quedã signa in inuentõe p que ipsa crux fuit inuenta .s. deuota oratio ⁊ terre motio ⁊ odoris emanatio. Per que significat̃ ꝙ virtus crucis p tria obtinet̃. ¶ Primo p instantiã orationũ. Unde dicit̃ Exo.xv. ꝙ cum moyses ad deũ clamasset ⁊ orasset deus sibi lignum ostendit. Prouer.viij. Qui mane vigilauerit ad me inueniet me. ¶ Secũdo p ꝯtemptũ terrenoꝝ. vt .s. aspect⁹ terrenoꝝ qui erat sursum in ratõne moueatur. ⁊ descendat in sensualitatẽ. ⁊ sic fiat q̃dam terremotus spũalitatis postea fiet tranquillitas mentis. q̃n celum .i. celestia erunt sursum in ratõne. ⁊ terra idest terrena erunt deorsum in sensualitate. Prouer.xxv. Celum sursuꝫ ⁊ terra deorsum. ¶ Tertio p fragrãtia virtutũ ⁊ desarioꝝ. Spõsus .n. trahit̃ ab odore puritatis. Can.i. Lectulus nr̃ floridus. Hũilitatis. Ibidẽ. Cum esset rex in accubitu suo ⁊c̃. Et sancte opatõis. Cant.ij. Uinee florentes dederũt odorẽ suuꝫ. ¶ Tertio fuerũt quedã signa post inuentõꝫ. Manifestũ .n. ẽ ipam verã eẽ crucẽ p tria signa vtpote p infirmi sanatõꝫ. p mortui resuscitatõem ⁊ p tituli inscriptõꝫ. p q̃ significat̃ ꝙ hõ p crucẽ ẽ a morte peccati resuscitatus. Col.ij. Et vos cũ mortui essetis in delictis ⁊c̃. Ab infirmitate. qua .s. debilis erat ad bonũ ẽ sanatus ⁊ fortificatus. p̃s. Uirga tua ⁊ bacculus tu⁹ ipa me ꝯsolata sunt. Et ꝙ in dei militem ẽ ascriptus. Apo.iij. Scribã sup illũ nomẽ dei mei ⁊c̃. In hoꝝ significatõeꝫ in passione xp̃i fuerũt quidã resuscitati. q꞉ mlt̃a corpora sanctoꝝ q̃ dormierãt surrexerunt. Et q̃dã ab infirmitate sanati sunt sicut lõginus. q̃dã celesti militie ascripti sicut latro a dextris positus. ¶ Scđo notat̃ crucis virtuosa opatio cũ dr̃. cũ misisset in aquas in dulcedinẽ verse sunt. Aque amare significãt amaritudinẽ tribulatõnũ. p̃s. Saluũ me fac de⁹ q̃m intrauerũt ⁊c̃. Multitudinẽ pploꝝ. Apo.xvij. Aque quas vidisti ppli sunt ⁊ gẽtes Est⁹ fortiũ desarioꝝ. Prouerb.xxv. Aqua frigida aie sitiẽti. Aque ergo tribulationũ erant ex pte Cõstãtini. Aque pploꝝ ex pte massentij. Aque desarioꝝ ex pte helene imperatricis. sed p lignũ crucis in Cõstantino dulcorate sunt aque tribulationũ p hostis supatõꝫ. p̃s. Fac mecũ signũ in bonũ ⁊c̃. Aque pploꝝ dulcorate sunt p pacificatõꝫ ⁊ ꝯuersionẽ. h̃ significatũ ẽ Numeri.xx. in virga que de petra aquã produxit. q꞉ xp̃us virtute crucis de duritia aquã ꝓtulit gratiaꝝ. Aque desarioruꝫ dulcorate sunt in helena p ligni crucis inuentõeꝫ. Prouer.xiij. Lignũ vite desiderũ veniẽs. Et ibidẽ. Desideriũ si ꝯpleatur. delectat animã ⁊c̃.

¶ Sermo.cxliij. ¶ De eodem sermo.ij.

Erit tanquã lignũ qd̃ plãtatũ est secus decursus aquaꝝ ⁊c̃. p̃s. Istud est lignũ sancte crucis d̃ quo tria dicunt̃ .s. ꝙ sit plãtatũ ꝙ sit iuxta aquas ꝯplãtatũ. ⁊ ꝙ sit fructiferꝝ. ¶ Fuit auteꝫ plantatũ in triplici loco. ¶ Primo i terrestri paradiso sꝫ aliquaꝝ historiaꝝ narratõem. qd̃ satis ꝯueniẽs fuit. Primum .n. lignũ fuit hoi cã mortis. diuine offensionis ⁊ sue eiectõis. Cõueniẽs ergo fuit vt p lignũ crucis transiret de morte ad vitã. Apo.ij. Uicẽti dabo edere de ligno vite ⁊c̃. De offensa recipet̃ in grãm. Hec .n. est illa virga que hester inuenire fecit grãꝫ assueri. vbi habet̃ hester.iiij. De exilio tanquã p nauẽ reuocaret̃ ad patriã. Sap.xiiij. Transeũtes mare p ratẽ liberati sunt. ¶ Secũdo fuit plantatũ in libano. Libanus nãqꝫ mons ẽ altus ⁊ int̃pretat̃ candidus. ⁊ ibi nascit̃ odoriferũ thus. p que significat̃ ꝙ lignũ crucis hominẽ humiliatũ exaltauit. Prouer.iiij. Accipe illã ⁊ exaltabit te. Joan.x. Si exaltatus fuero a terra omnia traham ad meipm. Et hominẽ denigratũ dealbauit Apoca.vij. Lauerunt stolas ⁊ dealbauerunt eas in sanguine agni. Homineꝫ ex peccato fetido. deo reconciliauit. Bene.

viij. Odoratus est dñs odorez suauitatis
rc. ¶ Tertio fuit positũ ꝓ ponte in flu-
uio. In mari.n.huius mundi deus ho-
mini tria adiutoria ꝑparauit.s.nauẽ ba
ptismalis innocẽtie.i.Petri.i. In dieb⁹
Noe cum fabricaret archa rc. Et infra.
Quod ⁊ vos nũc similis forme saluos
facit baptisma. ¶ Secũdo ꝑparauit ta
bulam penitẽtie. Dicit.n. Hieronim⁹ ꝙ
penitẽtia est secũda tabula post naufra
gium.ij.Paral.v. Nihil erat aliud in ar
cha.s.ecclesie. nisi due tabule.i. peniten
tia que dʒ agi de ꝯmissis ⁊ de omissis.sʒ
qꝛ sepe agit male ⁊ frangit nauis baptis
malis innocẽtie.⁊ multi ẽt ꝑdunt tabu
lam penitẽtie.ideo ꝑparauit pontẽ cru
cis sue. In quo põte seu in qua cruce ex
tendit corpus ꝓ tabula.qḋ ꝗdem corp⁹
figi voluit firmitate clauoꝝ ⁊ pilá ꝯgeri
ei lapidũ.i.diuersoꝝ suppliciorꝝ. ¶ Se
cundo dicit de isto ligno ꝙ secus aquas
fuit plantatũ. Et hoc vel secus aquas sa
cramentales.qꝛ fuit aquis saluatoris ir
rigatũ. Isai.xij. Haurietis aquas in gau
dio de fontibus saluatoris. Uel sec⁹ aq̃s
spũales qꝛ lachrimis ꝯpassionis sepius
est irrigandũ ⁊ dʒ irrigari. Ecclesi.xxij.
Sup mortuũ.s.xp̄m plora. Deficit enim
lux eius. Uel secus aquas materiales.qꝛ
in ꝓbatica piscina fuit inuenta. Dicitur
aũt ꝓbatica a ꝓbaton qḋ est ouis.qꝛ ibi
hostie lauabant.piscina autẽ dicebat a
pisce. Conuenienter igit lignũ crucis ibi
fuit inuentũ ad significandũ ꝙ imolan
da erat vera ouis in sacrificiũ. Isai.liij.
Sicut ouis ad occisionẽ ducet. Ibi etiá
erant lauande anime nr̃e a sordibus.s.
viciorꝝ. Apoc.i. Lauit nos a peccatis no
stris in sanguine suo. Ibi assandus erat
xp̄s verus piscis ignibus passionuʒ.ps.
Igne me examinasti rc. ¶ Tertio istud
lignũ fuit fructiferꝝ. Nam in mõte calua
rie plantatũ ⁊ fixũ fuit. Et ibi multipli-
cem fructũ fecit. De quo dicit Isai.xxij.
Figam illũ paxillũ in loco fideli.⁊ su
spenda sup oẽm gloriá domus pr̄is eius
vasorum diuersa genera Omne vas par
uulum a vasis creaturaꝝ vsqꝫ ad oẽ vas
musicoꝝ. Fructus aũt istius ligni sic plá
tati ⁊ sic fixi sunt isti.qꝛ ꝑ ip̄m lignũ sunt
angeli reparati.⁊ ideo dicit suspendam
super oẽm gloriá domus patris eius Et
per ip̄m homines sunt saluati. Sʒ homi
nũ saluandoꝝ quidá sunt p̄lati.vino do
ctrine alios inebriantes.isti sũt vasa cra
teraꝝ. Alij sunt subditi actiui humilita
tem sectátes.isti sunt vasa paruula. Alij
sunt ꝯtemplatiui dulcẽ sonũ deo reddẽ
tes.isti sunt vasa musicoꝝ. Et qꝛ crux as
similat cedro ⁊ oliue vt dicit Ecc.xxiiij.
Quasi cedrus exaltata sum in libano.⁊
quasi oliua speciosa in campis.iõ fruct⁹
eius fuit instar cedri ⁊ oliue. Naʒ poma
cedri in aliqua sui ꝑte sunt dulcia.⁊ i ali
qua ꝑte sunt acetosa.⁊ in aliqua ꝑte int
dulce ⁊ acetosum media qꝛ in xp̄o tres
fuerũt substátie.s.diuinitas dulcissima.
caro in passione amaritudine plena. Et
anima plena dolore inquátũ natura sua
a diuina relinquebat. Et plena dulcedi
ne inquantũ fruebat. Fuit etiam iste fru
ctus instar oliue q primo est viridis dein
de subrubeus.vltimo niger. Sic xp̄s pri
mo fuit viridis ꝑ virtutũ fulgorẽ. Luce
xxiij. Si in viridi ligno hoc faciunt rc.
Postea fuit rubeus ꝑ sanguinis effusio
nem. Can.v. dilectus meus candidus ⁊
rubicũdus. Ultimo fuit niger in morte.
Ezechi.xxx. In taphnis nigrescet dies.
Taphnis interp̄tat consumatio. Christ⁹
igit qñ dixit. Consumatũ est.totus est ni
ger effectus.

¶ Sermo.cxliij. ¶ Eodẽ die sermo.iij.

PRoduxit domin⁹ de
ꝫ humo oẽ
lignũ pulchꝝ visu rc. Gen.ij.
Deus lignũ sancte crucis de
humo ꝓduxit quádo ipsum de profun
dis visceribus terre reuelauit. In ver
bis premissis. ¶ Primo ponit ligni cru
cis cõmendatio.cum dicit. Omne lignũ
pulchrum visu rc. ¶ Secundo ipsius li
gni crucis ꝯmendate reuelatio cum di
citur ꝓduxit de humo. ¶ Circa primuʒ
notandũ ꝙ in paradiso terrestri erat tri
plex differentia ligni.sicut pʒ Genes.ij.
Lignum cõmune.vite ⁊ scientie. De pri
mo autem ligno tria dicuntur.s.ꝙ erat
diuersum.erat pulchrum visu.⁊ ꝙ erat
ad vescendũ suaue. ¶ Erat ꝗdem diuer
sum vt tolleret fastidium pulchꝝ vt alli
ceret visum.⁊ suaue vt attraheret gustũ

Per istud ergo lignum ꝯmune lignum
sancte crucis significat. ¶ Primo quia
fuit diuersum idest ex diuersis lignis fa
ctum. Ibi eim fuit cedrus. cipressus. pal
ma. ⁊ oliua ꝑ que significat quadruplex
efficacia sancte crucis. ¶ Prima est qa
malas cogitatōes fugat qd̄ significat in
cedro que fugat serpentes. ¶ Secunda
est qr constantiā prestat qd̄ significatur i
cipresso. que nullius vēti impulsu comā
amitit. ¶ Tertia est qr de hoste triūphat
qd̄ significat in palma. ¶ Quarta est qr
amaritudinē penitentie dulcorat. quod
significat in oliua. In his enim quattu-
or casibus signo crucis nos munire con
sueuimus. Unde cū aliqua mala cogita
tio se ingerit nos munire debem⁹ signo
crucis. vel cū aliqd̄ periculū subito isur
git. vel cum aliqd̄ fantasma se obijcit vl'
cum aliquis dolor nos arripit. ¶ Secū
do istud lignū crucis est pulchꝝ visu. fu
it enim ipsa crux pulchra in passione. qr
xp̄i sanguine rubricata. Pulchra in mū
do qr ab impatoribus honorata. Augu.
Crux a supplicijs latronuz trāsit ad frō
tes impatorꝝ. Et pulchra in celo qr litte-
ris aureis insignita. sicut Constātio ostē
sa fuit. ⁊ pulchra erit in iudicio quia ſm
Chriso. sup solis radios illustrata. Ter-
tio illud lignum ē ad vescendum suaue
Delectat enim memoriā ad recordatio-
nem. ps. Memor fui dei ⁊ delectat⁹ sum.
Ratōem ad consideratōem. ps. Respice
in faciem xp̄i tui. Uoluntatē ad delecta
tōem. Can. ij. Fructus eius dulcis guttu
ri meo. ¶ Secundo significat per lignū
vite. Erat enim quadruplex mors. s. na-
ture. culpe. gehenne. ⁊ gratie. Crux igit
dicitur lignuz vite qr destruxit mortem
nature ꝑ resurrectōnem. i. Corꝝ. ix. Per
hominē mors. ⁊ per hominē resurrectio
mortuorꝝ. Mortem culpe per peccati de
letōem. Colli. ij. Et vos cum mortui esse-
tis in delictis ⁊c̄. Mortem gehenne per
inferni spoliatōem. Osee. xiij. Ero mors
tua o mors ⁊c̄. Fecit autem mortem gra
tie per iustificatōem. Coll. ij. Si mortui
estis cum xp̄o ab elementis huius mun-
di. quid adhuc tanquā viuentes mūdo
decernitis. ¶ Tertio significatur per li-
gnum scientie boni ⁊ mali. Crux enim
fuit scientia boni ⁊ mali xp̄o ⁊ homini.
xp̄o qr sibi expertus est malum penalis
angustie ⁊ bonum gloriose victorie. Se
cundo quia per crucem didicit quid sit
inter bonum quod nobis cōtulit. ⁊ ma-
lum quod a nobis abstulit. Fuit etiam
homini sciētia boni ⁊ mali. ¶ Primo qr
per crucem homo didicit quid sit bonū
dōi. ⁊ malum delicti. sicut apostolus Ro
ma. v. ¶ Secundo quia ꝑ crucez cogno
uit quid sit inter bonum qd̄ deseruit. et
malum quod in currit. ¶ Secūdo poni
tur ipsius crucis de terra manifestatio
cum dicitur. Produxit de humo. Ipsa
nāqz crux nō erat in humo abscondēda
sed fodiēda ⁊ manifestanda. ¶ Primo
quia in ipsa fuit pecunia nostre redem-
ptionis. portauit enim sacculū ista pecu
nia plenum. Prouerb. vij. Sacculuz pe
cunie secum tulit. ¶ Secundo ipsa fuit
thesaurus nostre ditatōis. i. Petri. i. Nō
corruptibilibus auro vel argento redē
pti estis ¶ Tertio quia in ip̄a emanauit
fons nostre regeneratōnis. Isa. xij. Hau
rietis aquas in gaudio de fontibus sal
uatoris. ¶ Debuit igit ip̄a sancta crux
fodi ⁊ manifestari qr in ip̄a fuit pecunia
qua sumus redempti ⁊ thesaur⁹ quo su
mus ditati. De his enim duobus dicit
Prouerbi. ij. Si quesieris eā quasi pecu
niam ⁊ sicut thesaurꝝ effoderis illam ⁊c̄.
¶ Tertio quia de ea ꝓcessit aqua regene
rationis qua sumus abluti. iiij. Regum
iij. Facite alueum torrentis huius fossas
⁊ fossas idest vulnera ⁊ vulnera. ⁊ alue⁹
iste replebit aquis.

¶ Sermo. cxliiij. ¶ De eodez die sermo
quartus.

Effodientes the
saurum gaudent vehemēter
cum inuenerint sepulchrum
Job. iij. Sancta Helena ⁊ ceteri christia
ni qui cum ip̄a erant fecerunt fodi cru
cem super omnem thesaurum preciosio
rem ⁊ vehementer sunt gauisi quando
ipsaz inuenire potuerunt. ¶ In verbis
igitur premissis tria de sancta cruce ex
tenduntur. ¶ Primo quam preciosa sit
cum dicitur Effodientes thesaurum.
¶ Secundo q̄ꝫ gaudiosa sit. ibi cū dicit.

Gaudent vehemēter. ¶ Tertio q̄ntum sit
gloriosa. cū d̄r. Cuz inuenerint sepulchꝛꝝ
xp̄i. Crux d̄r sepulchꝛuz q: in ea mortuꝰ
requieuit. Et sic sepulchꝛuz eiꝰ fuit gl'io
sum. Ysa. xi. Erit sepulchꝛū eius glorio/
suz. Est igit crux preciosa: q: thesaurus
dei. Est gaudiosa. q: ē redemptio gene/
ris humani. Est gloriosa: q: sepulchꝛum
christi. Et iō nō debuit occultari. ¶ Pri
mo q: est preciosa rōne sui. cuius precio
sitas ex tribus apparet. Est eniz tincta
sanguine dei ē margarita dei: est thesau
rus dei. Ista autez tria nō sunt occultā
da. Nec sanguis dei. Job. xvi. Terra ne
operias sanguinez meū ⁊c̄. Nec marga/
rita dei que fuit diligēter inquirenda.
Matthei. xiij. Simile est regnuz celorū
homini negociatori querēti bonas mar/
garitas. Nec thesaurus dei. Eccle. v. Sa
pientia abscōdita ⁊ thesaurus inuisus:
que vtilitas in vtrisq3. q: igit scā crux
fuit tincta sanguine dei ⁊ margarita d̄i:
⁊ thesaurus dei nō debuit occultari. de
duobus primis d̄r Mathei. vij. Nolite
sanctū idest crucis lignū sanguine tin/
ctuz dare canibus. idest iudeis psequen
tibus nec mittatis margaritas ante por
cos. i. ante p̄os iudeos: sed ante christia
nos. De tertio dicit Eccle. vi. Qui inue
nerit illaz inuenerit thesauruz. Q: igit
sancta crux fuit tincta sanguine dei. di
missa est nobis monumentū. Exod. xiiij.
Erit tibi quasi signū in manu tua quasi
monumentū ante oculos tuos. Et quia
est margarita dei dimissa ē nobis in or/
nan ntum. Ysa. xxviij. Jn die illa erit
dn̄s corona glorie ⁊ seruuz exultationis
residuo populi sui. Quia eniz ē thesau/
rus dei ē nobis dimissa in sustētamentū
Prouerb. xxi. Thesaurus desiderabilis
⁊ oleuz in habitaculo iusti. Crux eīm q̄
fuit habitaculū ⁊ mansio iusti. i. christi
ē thesaurus nostre sustentatōis ⁊ est ole
uz diuine miseratōis. ¶ Secūdo nō de/
bet occultari q: ē gaudiosa respectu no
stri. Sic gaudebat apostolus q dicebat
Gal. vi. Mihi autem absit gloriari nisi
in cruce dn̄i nostri iesu christi. in quo est
salus. vita. ⁊ resurrectio ⁊c̄. Est aūt crux
christi nobis gaudiosa triplici ratōne:
⁊ tribus de causis propter quas nō de/
buit etiaz abscōdi sed reuelari. ¶ Prio
q: est candelabruz nostre illuminatōis.
Candelabruz eniz crucis est lignuz: ⁊ lu
cerna in cādelabro lucens est christus in
cruce pendēs. Sicut autez lucerna nō
debz abscondi nec candelabruz. Matt.
v. Neq3 accendūt lucernaz ⁊ ponūt eaz
sub modio: sed super cādelabruz ⁊c̄. sic
nec crux christi debuit abscōdi: sed in lo
co honorabili collocari. ¶ Secundo q:
est vexilluz nostre triūphalis debellatio
nis. Vexilluz eniz non ē abscōdēduz: sz
contra hostes eleuāduz. Ysa. xiij. Super
montez caliginosuz idest diabolū leuat
signuz. Tela autez istius vexilli. i. cru/
cis fuit caro christi. q̄ fuit picta rubeo
colore sanguinis. ⁊ colore nigro liuoris:
⁊ colore albo aque de latere emanantis.
¶ Tertio q: fuit schala nostre ascensio/
nis. Schala autez nō est abscōdenda sz
erigenda. Ista ē namq3 schala d̄ qua di
cit Gene. xxviij. Vidit iacob schalā stan
tez super terraz ⁊ cacumē eius tangens
celum ⁊ dominuz inixuz. ¶ Tertio non
erat occultāda q: ē gloriosa respectu xp̄i
Fuit autē gloriosa triplici de cā ꝑpter
quas nō debuit occultari. Fuit eniz vir
tus christi. sapiētia xp̄i. ⁊ cathedra xp̄i.
Ista eniz tria non sunt occultāda. De p̄/
mo d̄r. i. Pet. ij. Virtutes eius annūcie/
tis ⁊c̄. De scd̄o Eccle. xvi. Sapiētia ab/
scondita ⁊c̄. De tertio Ysa. xvi. Vidi do
minuz sedentez super soliuz excelsum ⁊
eleuatuz ⁊c̄. Q: igit est virtus xp̄i. dimis
sa est nobis in fulcimentuz per qd̄ dia/
bolum expellimus: ⁊ nos ab ipso defen
dimur. Nam quādoq3 ipsuz expellimꝰ:
⁊ nos ab ipso defendimur. Nam quādo
q3 ip̄m expellimus p nomē crucis. Chꝛy
so. Demones scīn nomē crucis audien/
tes in fugaz resiliūt. Aliqn̄ p signū cru/
cis. Aug. Signū crucis a nobis expellit
exterminatorez si coꝛ nostrū recipiet ip̄z
saluatorez. aliquādo per fidem crucis.
Aug. Hostem visibilez vincis feriendo ⁊
hoīez inuisibilē vincis credēdo. Q: est
sapiētia xp̄i dimissa est nobis in sacr̄m.
i. Coꝝ. ij. Loquimur dei sapientiā in mi/
nisterio absconditaz. Jbidez. Predica/
mus christuz crucifixuz: iudeis quidem
scandalum. gentibus autem stultitiam

rc.Quia est cathedra christi dimissa est
nobis in documentuz.Aug.Crux q̄ fuit
lignuz christi morientis:7 cathedra fuit
magistri docētis. Docuit aūt nos ď ipa
cathedra tres lectōes. Prima ē vt se/
quamur xp̄m. Mat.xvi.Siquis vult ve
nire post me abneget semetip̄m 7 tollat
crucē suaz 7 sequat me. Scđa lectio ē
vt inocenter trāseamus istū mundum.
Geñ.xxxij.In bacculo meo trāsiui iorda
nē istuz rc. Tertia lectio ē vt iuxta ipi
us crucis deuotōem speremus premiū.
hoc significatū est Apoca.xi Ubi dicit
q̄ datus est angelo calamus similis vir
ge ad metiendū templū 7 altare.p tem/
plum eniz significant corpora sāctoruz:
7 per altare anime ipsorū que virge ca
lamo mensurant:qr s̄m deuotōem cru/
cis mēsurātur p̄mia eterne retributōis.

Sermo.cxlv. De sancto ioan/
ne ante portam latinam sermo primus.

PArasti in ɔspectu
meo mēsaz aduersus eos q tri
bu lant me. Impiguasti i oleo
caput meū:7calix meus inebriās q̄ p̄cla
rus est.p̄s.Quāuis scūs ioānes euāgeli
sta vitā nō finierit per martyrium ferri.
habut tamē tria alia martiria què notā
tur in verbis premissis. Primū est qr
fuit exilio relegatus.qđ notat cum dr.
Parasti in cōspectu meo mensaz aduer
sus eos qui tribulāt me. In hac die eim
fuit quadrupliciter tribulatus. Fuit.n.
grauiter flagellatus. Fuit ex derisiōe tō
soratus. Fuit in feruenti olei dolio mis/
sus. Et fuit exilio relegatus. Cōtra ista
quatuor icōmoda xp̄s 7 mēsaz sibi prepa
rauit:in qua sibi quattuor fercula deli/
tiosa parauit.qr igitur erat grauiter fla
gellatus xp̄s sibi parauit oium penarū
euacuatōem.Apoca.vij.Absterget deus
oēm lachrymā ab oculis sanctoꝝ rc. Qr
ex derisione tonsoratus parauit sibi co/
rone celestis decoratōem. Apoč.ij.Esto
fidelis vsq3 ad mortez 7 dabo tibi coro/
naz vite. Quia fuit in oleo feruēti assa/
tus parauit sibi in fluuio paradisi refri
gerationez.Ibidē.Agnus qui in medio
throni ē reget illos:deducet eos ad vite
fontes aquarū.Quia fuit exilio relega/
tus parauit sibi celestis ciuitatis perpe/
tuaz habitatōem.De qua ipse dicit Apo
ca.xxi.Et ego ioānes vidi ciuitatē scām
hierusalez descendētez de celo rc. Se
cūduz martiriū qr fuit i feruētis olei do
lio missus.qđ notat cum dr. Impingua
sti in oleo caput meū.Et dicit impingua
sti qr potius exiuit impinguatus q̄ adu
stus. Fuit aūt vnctus triplici oleo.s.
materiali sicut hodierna die quādo in
dolio fuit missus. Fecit aūt domitian⁹
ipsuz poni potius in oleo feruēti q̄ i aq̄
bulienti:quia aqua buliēs penetrat ex/
teriora 7 interiora.Oleum vero feruens
penetrat exteriora:interiora 7 ossa.Iux
ta illud p̄s.Intrauit sicut aqua interio/
ra eius:7 sicut oleuz in ossibus eius.
Secūdo fuit vnctus oleo sacramenta
li.quādo scilz fuit asie in patriarcham
consecratus.p̄s. Sicut vnguentū in ca/
pite quod descendit in barbaz rc. Un/
guentū eniz spūs sancti fuit in christi ca
pite in plenitudinē.deinde descēdit in
barbā.i.in ap̄los qui fuerūt ceteris ma/
gis viriles.deinde descēdit in cetos do
ctores 7 prelatos qui debēt eē vestimen
tū ecclesie ipaz verbo 7 exēplo ornādo.
Deinde descēdit in horā vestimēti.i. in
subditos. Tertio fuit vnctus oleo spi
rituali.de quo dr.i.Io.ij.Unctio ei⁹ do
cet vos de omnibus.Tam plene fuit in/
unctus vt posset dici de eo illud p̄s. Un
xit te deus deus tuus oleo letitie p̄ con/
sortibus tuis.Nec miruz qr stetit ppe.7
iuxta apothecaz illius vngnentarij. de
quo dicit Eccl.xxxviij.Unguētarius fa
cit pigmētaria.s.suauitatis. Istud autē
oleuz letitie habuit quadruplici ratōe.
Gaudere enim ipse potuit de secreto/
rum celestiuz reuelatiōe. Apocal.i. Si/
gnificauit de⁹ que oportet fieri cito mit/
tens per angeluz suuz seruo suo ioanni
rc.Hiere.xv.Factum est verbum tuum
in gaudiū 7 in letitiaz cordis mei. Se
cūdo de iusta vindicta tyrāni.i. Domi/
ciani.p̄s.Letabitur iustus cum viderit
vindictā:7 lauabit manus suas in san/
guine peccatoris. Tertio de honorabi
li reuocatōe.Hiere.xxxi. Conuertam lu
ctuz eorū in gaudiuz rc. Quarto de
sue dilecte.s.drusiane resuscitatōe facta

pro qua omnes gauisi fuerūt ⁊ deū lau-
dauerunt. ps. Tunc repletum ē gaudio
os nostruꝫ: ⁊ lingua nostra exultatiōe.
¶ Tertiū martyriuꝫ est q꞉ fuit veneno
potatus. quod notat̄ cum dicitur. Calix
meus inebrians ꝙ̄ preclarus est. Bibit
christus duplicēꝫ calicēꝫ. s. sanguineꝫ ⁊
myrrhatuꝫ. Unuꝫ. s. sanguineū cōmuni
cauit iacobo qui sanguinē suum fudit.
Aliuꝫ ioanni qui amarū venenū bibit.
Et sic impletū ē illud Matt. xx. Calicēꝫ
quidē meū bibetis. Et dr̄ iste calix inebri
ans ⁊ preclarus: q꞉ ipsuꝫ venenū cum de
siderio ⁊ auiditate multa bibit. Precla
rus autē dicit̄ q꞉ tria p̄clara miracula in
de cōtigerūt. ¶ Unū q꞉ sancto ioāni nul
lā lesionē intulit. Mar. vlt. Si mortife-
rum quid biberint nō eis nocebit. ¶ Se
cūduꝫ q꞉ duos homines ex illo veneno
mortuos suscitauit. ¶ Tertiuꝫ q꞉ ex hoc
multus populus gētilis cōuersus fuit.
Et sic patet quomodo deus ex malis se-
pe multa bona elicit ⁊c̄. Et ideo ipsa ma
la penalia nō sunt semper mala q꞉ inde
eliciūtur multa bona. Patet ēt ꝙ sint
bona triplici de causa. ¶ Primo q꞉ sunt
a sūmo bono a quo nō potest procedere
nisi bonuꝫ. Ysa. xlv. Ego domin⁹ paceꝫ
faciēs ⁊ creans malum. Fuerūt in sum-
mo bono. i. in christo. Ysa. i. A planta pe
dis vsqꝫ ad verticē non ē in eo sanitas.
Et ducunt ad sūmuꝫ bonū. Osee. xi. In
funiculis ade traham eos.

¶ Sermo. cxlvi. ¶ De eodem ser-
mo secūdus.

CONuersus petr⁹ vi
dit illuꝫ
discipuluꝫ quem diligebat
iesus sequētem. qui ⁊ recu-
buit in cena supra pectus eius. ⁊ dixit.
Dn̄e quis ē qui tradet te. Jo. vlti. Quā-
uis beatus ioānes multa bona habuit
priuilegia. In verbis tamē p̄missis tria
de ipis priuilegijs exprimūt̄. ¶ Primū
est q꞉ fuit amicus xp̄i cū dr̄. Quem dili-
gebat iesus. Dr̄ autē ipsum dilexisse pl⁹
ꝙ̄ ceteros: q꞉ maiora signa dilectionis si
bi ostendit. Et quāuis multa fuerint di
lectōis signa ad ipsuꝫ. precipuū tamen
fuit quia matrem suaꝫ sibi recōmenda-
uit. Ex quo quattuor magnas p̄rogati-
uas p̄meruit. ¶ Una ē quia factus fuit
gabrielis archangeli socius. Petrus da
mianus. Joānes archāgelo gabrieli ad
custodiaꝫ matris dei: socius ē datus. vt
⁊ ille intergaꝫ virginē inuisibiliter cu-
stodiret. ⁊ iste forinsecus fragilitati femi
nee obediētie sue ministeriuꝫ exhiberet.
¶ Secūda est: quia factus est dei thesau
rarius. iquantuꝫ. s. thesaurū dei sollici-
te custodiuit. Eccle. iij. Sicut qui thesau
rizat ita ⁊ qui honorificat matrem suam
¶ Tertia ē: q꞉ factus est christo magis vi
cinus. Petrus damian⁹. Quāto ioānes
familiarior cū matre verbi cōuersat̄: tan
to vicinior verbo inuenit̄. ¶ Quarta est
ꝙ factus est quodaꝫ modo christi frat̄
adoptiuus. Petrus damianus. Quoni
aꝫ ab ipsa veritate ioānes marie dictus
est filius: quadaꝫ speciali gratia frater ē
saluatoris. ¶ Secūduꝫ priuilegiuꝫ est:
q꞉ cubicularius ⁊ camerarius ē iesu xp̄i
cum dr̄. Qui recubuit supra pectus dn̄i
Deut̄. xxxiij. Amātissimus dn̄i habitabit
confidēter in eo: quasi in thalamo tota
die morabitur. Pect⁹ autē christi ē fons
dei. cellariuꝫ paradisi. est mēsa angeli.
est thalamus beatoruꝫ. est gazophilatiū
omniū thesauroꝝ. q꞉ sicut dr̄ Col̄. ij. In
ipso sunt oēs thesauri sapiētie ⁊ sciētie
dei absconditi. Inquātum igit̄ ioānes
supra pectus xp̄i recubuit ista qnqꝫ ha-
beri meruit. ¶ Primo nāqꝫ posuit os
suuꝫ ad fonteꝫ dei: a quo hausit aquā sa
pientie salutaris. Eccle. xv. Aqua sapie
salutaris potauit illum. ¶ Secūdo itra
uit cellariuꝫ paradisi in quo bibit vinū
diuini amoris. Cant̄. ij. Introduxit me
rex i cellaꝫ vinariaꝫ: ordinauit i me cha
ritatē. Intantū auteꝫ bibit ꝙ quodāmo
do ebrius factus fuit. Sicut. n. ebri⁹ nō
sentit verbera. Juxta illud Prouer. xx
iij. Uerberauerūt me sed nō dolui. sic ⁊
iste non videbat̄ sentire supplicia. Un-
de dicit Diony. in epistola quaꝫ sibi scri
psit. Non eniꝫ ita versus sum i insaniaꝫ
ꝙ putem vos aliqd pati ad corpoꝝ pas
siones: sꝫ solū ipas sentire credo. ¶ Ter
tio sedit ad mēsaꝫ angeli i q̄ comedit pa
nē vite celestis. Eccle. xv. Cibauit illum
pane vite ⁊ itellectus. Et lꝫ panis mute
tur i comedētē: ioānes tn̄ comedēdo pa

nē vite totus mutatus est ī vitā. De hoc
ita dicit Diony. vbi supra. Aliquos vide/
mus cū deo de deo factos. quoniā veri/
tatis existētes amatores ab effectu qdez
recedūt materialiū ꝛ ex presenti incipi/
unt futurā vt decet angelos ī medio ho
minū ꝯuersari. ꝩ Quarto itroiuit ī tha
lamū beatorū in quo īdutus ē stola glo/
rie. Eccle. xv. Stola glorie induit eum:
Que stola fuit cādida per virginitatez
ꝛ purpurea per charitatē. ꝩ Quinto in
gressus est in gazophilatiū thesaurorū: a
quo traxit thesaurū sapiētie. Petr⁹ da/
mianus. Joānes eminētez diuine gra/
tie scientiā ex illo celesti gazophilatio:
in quo sunt oēs thesauri sapiētie ꝛ scien
tie dei absconditi traxit. ¶ Tertiuz pri
uilegiuz est qꝛ fuit secretarius xpi. quod
notaꝭ in hoc ꝙ dixit. s. Domine quis est
qui tradet te. Quādo eim oēs dolebāt
timebant ꝛ dubitabāt. solus ioānes ad
xp̄m accessit ꝛ eum interrogauit. Eccle.
vi. Amic⁹ in domesticis fiducialiꝭ aget.
Xp̄s ēt sua secreta ꝛ profunda sibi reue/
lauit quādo suaz cuz patre eternitatem
ꝛ coequalitatez sibi ostēdit. Ista autem
tam profunda mysteria didicit in qua/
druplici schola. ꝩ Prima est schola an/
gelica Apoca. i. Significauit deus que
oportet fieri cito loquens per angelum
suū seruo suo ioāni ꝛc̄. ꝩ Secūda ē scho
la virginea: qꝛ eniz fuit custos virginiꝰ de
putatus: ab ipsa est plurima edoctus.
Eccle. xv. Obuiauit illi quasi mater ho/
norificata. ꝩ Tertia est schola beate tri/
nitatis: ad quaz volauit quā volauit qñ
verbum in principio eē vidit. Ezech. xv
ij. Aquila grandis magnarū alaruz ve/
nit ad libanum. i. ad altitudinē trinita
tis. ꝛ tulit medulā cedri. i. mysteriū ver
bi incarnati. ꝩ Quarta est schola dñici
pectoris. vñ cātaꝭ. Fluēta euāgelij de ipo
sacro dñici pectoris fonte potauit.

¶ Sermo. cxlvij. ¶ In dieb⁹ roga
tionuz sermo primus.

ORate ꝑ inuicē: vt salue
mini. Mltū. n. va
let depcatio iusti assidua. He/
lias eim hō erat ꝛc̄. Jaco. v.
Volēs ecclīa fideles īducere ad orandū.
Isto tpe verba sci iacobi assumit ī quib⁹
tria facit. Prio nāqꝫ ad orādū ꝑ iuicem
nos īducit cū dicit. Orate ꝑ iuicē vt sal/
uemini. Libēter. n. ꝑ alijs quilibꝫ orare
dꝫ. qꝛ sicut dicit Chryso. sup Mat. Pro
se orare nature ē. ꝑ altero aūt grē ē. ꝑ se
orare necessitas cogit. ꝑ alio autē orare
charitas fraternitatis hortaꝭ. Dulcior
āt ē añ deū orō nō quā necessitas rei trāſ
mittit: sꝫ quā charitas fraꝭnitatis cōmē
dat. Opꝫ nāqꝫ vt ille ꝑ quo oraꝭ quatu
or ī se hēat sicut dicit Diony. ī li. de cele
sti hierarchia. xiij. cap. ꝩ Primum ē fer
uēs desideriū rei hñte: qꝛ opꝫ ꝙ illō fer/
uēter desideret ꝛ affectet ꝛc̄. ꝩ Scdm est
status grē qꝛ opꝫ ꝙ sit ī statu grē ꝛ pnie.
ꝩ Tertiū ē recognitio īfirmitatis ꝓprie.
Opꝫ. n. ꝙ recognoscat ꝙ illud ꝑ se obti
nere nō valeat. ꝩ Quartuz ē petitio rei
digne: qꝛ opꝫ ꝙ ea petat que deū dare de
ceat ꝛ ipsi accipere expediat. ¶ Secūdo
vtilitatē orōnis oñdit. cū dicit. multum
nāqꝫ valꝫ depcatio iusti ꝛc̄. vbi tria po/
nit. s. ꝙ orō multū valꝫ: cū dicit. Multū
eiꝫ valꝫ ꝛc̄. Scdo cui⁹ orō valꝫ: qꝛ iusti.
Tertio qlis orō valeat qꝛ assidua. ꝙ aūt
orō multū valꝫ. dicit Greg. Magna eim
virt⁹ orōnis: qꝛ fusa in terra ī celo opaꝭ.
Ad hoc aūt ꝙ in celo ascēdat ꝛ ibi opeꝭ.
opꝫ ꝙ hēat qtuor alas. ꝩ Prima ē ꝓfun
da hūiliatio. Ecc. xxxv. Orō hūiliantis
nubes penetrat ꝛc̄. ꝩ Secūda ē deuota
lachrymatio. Ibidē. Lachryme a maxil
la ascēdūt vsqꝫ ad celū ꝛc̄. ꝩ Tertia ē de
siderij feruēs deuotio ꝛ intētio. Apoca.
viij. Ascēdit fumus incēsorū de orōnib⁹
scōrū de manu angeli corā deo. ꝩ Quar/
ta ē bonoruz operū exercitatio. Thob.
xij. Quādo orabas cū lachrymis ꝛ sepe
liebas mortuos ego obtuli orōnem tuaz
coraz deo. ꝩ Scdo valꝫ orō qñ est iusti.
Est aūt iustus qui dat deo obedientiam.
proximo misericordiaz: ꝛ sibi sanctimo/
niaz. Exaudit igiꝭ deus orōnē illius qui
dat deo obediētiaz. Augu. Citius audiꝭ
orō vna obedientis ꝙ decem milia con/
temptoris. Et exaudit deus orōnē illius
qui dat proximo suo misericordiaz. Ec/
cle. xxix. Cōclude elemosynaz ī sinu pau
peris ꝛ hec ꝑ te orabit ꝛ liberabit ab om
ni malo. Exaudit etiam oratōem illius
qui habet sanctimoniā. qꝛ sicut dꝛ ī ps.

Inigtaté si aspexi in corde meo nõ exau
diet dñs ⁊c̃.ꝑ Tertio oratio exaudit qñ
est assidua. Assidue ergo ozõis nũcium
ꝓ suo cursu ad deũ mittere debemus:qꝛ
⁊ nos hostibus assidue circũdati sum⁹.
De isto naqꝫ nũcio tria dicunt̃ i psalmo
scꝫ ꝙ dirigat̃: ꝙ appropiquet ⁊ ꝙ itret.
Dirigit̃ aũt ꝑ rectã itentõez:sicut sagitta
dirigit̃ ad signũ.p̃s. Dirigat̃ orõ mea si/
cut incẽsuꝫ in ꝯspectu tuo. Appropinq̃t
vero ꝑ ieiuniũ. Auis eiꝫ nimis ipingua/
ta:volare nõ põt. Vñ in p̃s. Appropin/
quet depc̃atio mea in cõspectu tuo: In/
trat aũt ꝑ elemosynã. Elemosyna eniꝫ ẽ
ostiaria.⁊ iõ oratio auari ostiuꝫ claudit.
orõ eniꝫ munifici apit.p̃s. In conspectu
tuo orõ mea. ¶ Tertio salubre exẽplũ ꝓ
ponit cũ dicit: Helyas hõ erat ⁊c̃. Cũ.n.
terra eẽt sterilis. helyas orauit ⁊ celum
pluuiam dedit ⁊ terra fructificauit. Orõ
autẽ terrã aie nr̃e sic fructificare facit ꝙ
illos tres panes ꝓducit. De qbus di̇ Lu
ce.xi. Amice ꝯmoda mihi tres pães ⁊c̃:
Amicus de via venit qñ aius de labore
actiue vite ad ociũ ꝯtẽplatiue recurrit.
Et ꝑ iportunitatẽ orõnis ipetrat tres pa
nes.i.triũ virtũ refectionẽ.s.rõnalis cõ
cupiscibilis ⁊ irascibilis. Nã si tẽtat̃ qs
spũ erroris:quo ad rationalẽ. spũ volu/
ptatis:quo ad ꝯcupiscibileꝫ.spũ turba/
tionis: quo ad irascibilẽ. petat tres pa.
nes idest refectionẽ rõnalis per diuinã
sapiẽtiã.ꝯcupiscibilis ꝑ tẽperãtiã ⁊ ira/
scibilis ꝑ tranqllitatẽ ⁊ patientiã.

¶ Sermo.cxlviij. ¶ Eodẽ tpe sermo.ij.

PEtite ⁊ accipietis
Luce.xi. Quãuis omni tpe sit
orãdũ:p̃cipue tñ his diebus q
bus ecclesia solẽnes istituit letanias. De
qbus letanijs tria vidẽda sunt. ¶ Prio
quare fiũt. Nã fiũt ad remouẽdũ maluꝫ
culpe:⁊ malum pene ꝓꝑ adipiscẽdũ bo/
nũ grẽ. Cõtra malũ culpe istitute sunt le
tanie maiores q̃ fiũt in festo sancti marci
Et dicunt̃ maiores:qꝛ istitute sũt a maio
ri ep̃o.s.a bt̃o Gregorio. In maiori loco
s.rome:q̃ est caput mũdi ⁊ ꝑ maiori mor
bo. In romanis.n.tũc q̈ttuor vitia abũ/
dabãt.s.auaritia:gula:luxuria ⁊ supbia
Et iõ deus eis q̈ttuor pestilentias misit.

Nã ꝯtra auaritiã eis misit aquaꝝ abun/
dantiã oia terre nascẽtia destruẽtẽ. Job
xij. Si emiserit aq̈s destruent ⁊ subuer/
tent terrã. Cõtra luxuriã misit eis feto/
reꝫ horribilẽ aerẽ ificientẽ: ⁊ hoies subi/
to suffocãtẽ:sicut olim sodomitas pena
fetẽti puniuit: vt habet̃ Gen̄.xix. Cõtra
gulã misit i eos inflaturã in inguine su
bito extinguentẽ. Eccl'.xxxvij. Propter
crapulã multi obierũt. Cõtra supbiam
misit in eos sagittas acutas ab aere ve/
nientes. Job.vi. Sagitte dñi in me sunt
quare idignatio ebibit spm̃ meũ.ꝑ Alie
letanie q̃ dicunt̃ minores q̃ fiunt tribus
diebus añ ascensionẽ istitute sunt cõtra
q̈ttuor mala pene. Tũc enim audiebant̃
nocturni sonit⁹:qbus ⁊ hoies terrebant̃
Job.xv. Sonitus terroris semꝑ in auri/
bus eius. Tũc fiebãt terremot⁹ qbus do
mus destruebant̃. Luce.xxi. Terremot⁹
magni erũt ꝑ loca. Tũc ignis descende/
bat de celo quo edificia ꝯsumebãt. Job
i. Ignis dei descẽdit de celo ⁊c̃. Tunc di
scurrebãt lupi a demonib⁹ agitati:qbus
hoies deuorabãt. Sap̃.xv. Supuenit il/
la seua bestiarũ ira. Ex his manifeste pꝫ
qũo oia elemẽta dei iniurias vlciscunt̃.
Nã aq̈ terre nascentia subuertit. Terra
suo motu terrorẽ icutit. Aer ex fetore cor
rũpit. Ignis de celo exurit. Istud aũt in
iferno melius declarat̃. Tunc eniꝫ terra
dãnatos icarcerabit: aq̈ frigoribus pur
gebit:ignis ardorib⁹ ꝯcremabit ⁊ aer lu
men denegabit.ꝑ Tertio istitute sũt iaꝫ
iste q̃ ille ꝓꝑ bona adipiscẽda: scꝫ tpale:
spũale seu celeste. Isti sũt tres panes q̊s
ab amico xp̃o petere debemus: scꝫ bonũ
tpale ad sustentatõeꝫ: spũale ad p̃gusta/
tionẽ:celeste ad plenã fruitionẽ. Ista sũt
illa tria q̃ nobis pater celestis dat:scꝫ pa
nis:piscis ⁊ ouum: sicut iferius ꝯtinet̃.
Per panẽ naqꝫ itelligit̃ bonũ tpale no/
bis necessariũ. Per lapidem itelligit̃ cor
auari icõpassibile ⁊ duꝝ. deus ergo dat
panẽ.s.tpalia ad sustentatõeꝫ. dyabolus
lapidẽ.i.cor duꝝ ad incõpassioneꝫ. Per
piscẽ itelligunt̃ bona spũalia: que aiam
in aqs tribulatõuꝫ nutriũt. Per serpẽtẽ
vero itelligunt̃ vitia ⁊ peccata. De⁹ igit̃
dat piscẽ:idest grãꝫ in tribulatõib⁹ aiaꝫ
ꝯseruãteꝫ.sed dyabolus dat serpentem:

idest maculaz culpe mortalis animã veneno íficientẽ. Per ouuz vero intelligit bonũ celeste. Ouũ eniz hz extertus corticez: intus dulcedinẽ. Cortex eniz est ipm celũ: qđ tãq̃ saccus gloriã eius occultat. Dulcedo aũt ꝯsistit in duplici substãtia: scz albuminis ⁊ vitelli: q: in xp̃o est humana natura tanq̃ albumẽ qđ in carnẽ ꝯuertit. Et natura diuina tanq̃ vitellũ: ex quo dulcedo glorie generat. Et p scorpionẽ intelligit pena eterna. Demones eniz modo blãdiunt p delectationẽ peccati: sed tunc purgent per acerbitatem supplicij. Deus igit dat ouuz: idest gloriã dulciter reficientẽ. Sz dyabolus dat scorpionẽ: idest penã eternalr cruciãtez. ¶ Secũdo vidẽdũ est quare letanie isto tẽpore magis fiũt. Sciendũ aũt ꝙ fiunt maxime ꝓpter duas cãs. ⁋ Prima vt teneri fructus terre ꝯseruent quos demones isto tẽpore p tẽpestates ďstruere moliunt: ꝯtra quos i letanijs cãpanas pulsamus tanq̃ tubas dei: ⁊ cruces deferimus tãq̃ vexilla dei. oratiões ⁊ letanias pferimus tanq̃ iacula dei qbus demones iaculant. Cũ istis ergo trib⁹ armis demones expellimus: scz cũ tubis: vexillis ⁊ iaculis. ⁋ Secũda cã est vt oratiões nostre xp̃o ascẽdente facilius audiant. Tũc eniz petitões nostras debemus porrigere: quãdo aduocat⁹ noster vadit ad curiaz q scit petitões nostras formare. i. Joã. ij. Aduocatũ habemus apud patrẽ Iesuz xp̃m iustũ. Quãdo frater nr̃ pergit ad ꝯcistorium qui scit ⁊ põt nos iuuare. Bernarđ. Puto ꝙ spernere me non põt xp̃s os de ossibus meis: ⁊ caro de carne mea. qñ regis filius regnũ suũ suscipit q nos põt saluare. Solẽt eniz regũ filij dare munera dũ regna suscipiũt. Uñ cãtat Et regnũ in manu eius. s. ad largiendũ. ¶ Tertio vidẽdũ est quare nõ tm̃ in letanijs: sed ẽt qñ tẽpestates fiũt cãpane pulsant. Ipse quidẽ cãpane sunt tube dei qbus demones deterrẽtur. Amos. iij. Sic clanget tuba in ciuitate ⁊ ppl's nõ expauescet. Sũt cymbala dei de qbus de⁹ laudat. p̃s. Laudate dñm in cymbalis bñsonãtibus. Sũt p̃cones de qbus ppl's conuocat. Numeri. x. Fac tibi duas tubas qbus ꝯuocare possis multitudinẽ. Campane autez successerũt in loco tubarum. Pulsant etiã campane vt demones effugentur: vt deus laudet: ⁊ populus vt ad orandum incitetur.

¶ Sermo.cxlix. ¶ In die ascẽsionis dñi Sermo primus.

QUi descẽdit ipse ẽ q ascẽdit sup omnes celos Eph. vi. Q: humilitas ẽ via ad gloriã. Jđ apl's p̃mo oñdit xp̃i hũilẽ descẽsum cũ dicit: q descẽdit. Scđo eius gl'iosuz ascẽsuz cũ subdit: ipse ẽ q ascendit sup oẽs celos. Istũ aũt ascẽsum ⁊ descẽsuz describit Ambro. i lib. de Isaac dicẽs: Saltu quodã xp̃s venit in hũc mundũ. Apud patrẽ erat. in virginẽ venit. ex virgie in p̃sepe trãsiliuit. descẽdit in mũdũ. ascẽdit in crucẽ. descẽdit in tumulũ. surrexit ex tumulo. ascẽdit ad celũ. ⁊ sedet ad dexteraz dei p̃ris. Ecce scala q̃ hz septẽ gradus p quã xp̃s humilr descendit ⁊ gl'iose ascẽdit. ¶ Primus gradus ẽ ꝙ de sinu p̃ris venit in virgis vtex. Et iste fuit gradus magne hũilitatis. đ quo dr̃ ẽt Phil. ij. Semetipm exinaniuit ⁊c̃. vbi ponit apl's q̃druplicẽ xp̃i hũilitatẽ. ⁋ Una ẽ q̃ ꝯformauit ⁊ silem se fecit suo qñ voluit legi subijci ⁊ circuncidi. iđ dr̃: formã serui accipiẽs. ⁋ Scđa humilitas ẽ q̃ ꝯtraxit parẽtelã cũ seruo. iđ subdit: in silitudinẽ hoiuz factus. ⁋ Tertia humilitas est: q̃ iduit habitũ serui. iđ eiz dr̃ Et habitu iuent⁹ vt hõ. ⁋ Quarta est q̃ voluit mori p seruo. iđ subdit: Fcũs obediẽs vsq3 ad mortẽ. ¶ Scđs gradus scale est quo de vtero venit in p̃sepiũ. ⁊ iste est gradus magne aspitatis: q: lectũ habuit durũ ⁊ asperũ: vbi tria fuerũt q̃ asperitatẽ fecerãt. s. temeritas pueri: vilitas pãni ⁊ duritia p̃sepij. Luc. ij. Inuenietis infantẽ: ecce puer q̃ delicat⁹. pãnis iuolutũ: ecce q̃ vilib⁹ pãnis fuit tectus. positũ in presepio: ecce q̃ durus fuit lectus. ¶ Tertius gradus ẽ quo đ p̃sepio venit in mũdũ. ⁊ iste fuit gradus magne paupertatis. Ipse. n. fuit paup in vita: in morte ⁊ post mortẽ. Mat. viij. Uulpes foueas hñt ⁊ volucres celi nidos. fili⁹ aũt hois nõ hz vbi caput suũ reclinet. Ac si dicat: Nec hẽo foueã sicut vulpes. i. sepulturã

post mortẽ ad ascẽdũ. Nec habeo nidũ
sicut volucres.i.domũ in vita ad habitã
duz. Nec habeo in morte.i. i cruce tabu-
lam siue ceruical ad caput reclinãdum.
¶ Quartus gradus est:quo de ipso mũ
do ascẽdit i patibulũ. ⁊ iste fuit gradus
magne charitatis. Joã.xv. Maiorẽ hac
dilectionẽ nemo hꝫ ⁊c̃. Ibi eniꝫ totꝰ fuit
igne amoris plenus: qđ manifestaẗ per
sanguineũ colorẽ ⁊ p vestiũ denudatio-
nẽ:⁊ per sitis intẽsionẽ: p corporis rubo
reꝫ ⁊ per sanguinis ĩpetuosaꝫ emanatio
nẽ. ¶ Quintus gradus est:quo descẽdit
in tumulũ.⁊ iste fuit gradus magne pie
tatis. Magna nãqꝫ fuit pietas visitare
illos sanctos patres qui erãt desolati.⁊
ꝓpter dãnũ:q: dei visione erãt priuati.
⁊ ꝓpter vmbrosum locũ:q: erãt in tene-
bris iuoluti.⁊ ꝓpter cõsortiũ: q: demoni
bus erãt vicini. Sed xp̃s eos fuit cõsola
tus:q: suã faciẽ eis restituit ⁊ ad locũ lu
cidũ eos deduxit:⁊ socios angelorũ eos
fecit. ꝓpter ista oĩa dꝛ̃ Jsa.ix. Populus
qui ãbulat in tenebris vidit lucẽ magnã
¶ Sextus gradus est:quo de tumulo in
mundũ redit.⁊ iste fuit gradus magne
felicitatis. Leo papa post passionẽ suaꝫ
ruptis vinculis mortis ĩfirmitas i virtu
tẽ:mortalitas i eternitatẽ: ꝯtumelia trã-
siuit in gloriã. ¶ Septimꝰ gradus ẽ quo
de ipso mundo ascẽdit in celũ.⁊ iste fuit
gradus magne maiestatis. Ascẽdit eniꝫ
cũ iubilatõe ãgelica.p̃s. Ascẽdit deus in
iubilatõe ⁊ dñs in voce tube. Ascẽdit iui
tatus voce paterna.p̃s. Dixit dñs domi
no meo:sede a dextris meis. Cant.ij. Re
uertere dilecte mi reuertere. Ascẽdit vir
tute ꝓpria. Jsa.lxiij. Gradiẽs in multitu
dine virtutis sue. Ascendit cũ nube luci
da.de hoc Act.i. Nubes suscepit euꝫ ab
oculis eoꝝ: Ascẽdit cũ societate decora:
scilꝫ cũ angelis ⁊ aĩabus. Gen.xxij. Cum
duabus turmis regredior.ideo cãtat ec
clesia. Oĩs pulchritudo dñi exaltata est
sup sydera. Et dixit:Oĩs pulchritudo:q:
exaltata est pulchritudo deitatis: q: ho-
die ostẽdit suã potẽtiã. pulchritudo sui
corporis:q: iduit ĩmortalitatẽ.pulchritu
do aĩe:q: iduit ĩpassibilitatẽ.pulchritu-
do ãgelica:q: hodie recupauit sui nume
ri ĩtegritatẽ. ⁊ pulchritudo humana:q:

hodie aĩe sanctoꝝ recepunt eternã felici
tatẽ. Jn illa.n. ꝓcessiõe fuit quicqđ pul
chrũ erat i celo.s.angeli. qcqđ pulchꝛuꝫ
in iferno.s.pr̃es de limbo educti. qcqđ
pulcherrimũ in mũdo.s.apl̃i ⁊ ceteri di
scipuli.⁊ quicqđ pulchrũ sup celũ ⁊ mũ-
dum.s.xp̃s ⁊ beata virgo.
¶ Sermo.cl. ¶ De eodeꝫ Sermo.ij.

Psallite deo q ascẽdit super ce-
luꝫ celi ad orientẽ. Ecce dabit
voci sue vocem virtutis. p̃s.
Propheta oẽs ad gaudendũ inuitat:qñ
xp̃s ad celos ⁊ in celuꝫ ascẽdit ⁊ celesteꝫ
ianuã aperuit. Jn p̃missis verbis quat-
tuor sunt vidẽda. ¶ Primo nãqꝫ qualr̃
xp̃s ascẽdit:q: cũ iubilatõe angelica. qđ
notaẗ cum dꝛ̃: Psallite deo qui ascẽdit.
Angeli eniꝫ cũ multa iubilatõe ipsuꝫ in
celũ deduxerũt. Fit autẽ iubilatio ⁊ so-
nus musicus ꝭm Aug. tribꝰ modis. Ali
quãdo voce:sicut in cantu. Aliqñ flatu:
sicut in tuba. Aliqñ pulsu:sicut in cytha
ra. Ut ergo ostẽdaẗ ꝙ angeli in xp̃i ascẽ
siõe habuerũt oĩa genera musicoꝝ. ideo
aliqñ dꝛ̃ ꝙ ibi fuit sonus q fit cum voce.
p̃s. Jubilate deo in voce exultatõis. Ali
qñ dꝛ̃ ꝙ fuit ibi sonus q fit cuꝫ flatu. p̃s.
Ascẽdit deus in iubilatõe:⁊ dñs in voce
tube. Aliqñ dꝛ̃ ꝙ fuit ibi sonus q fit cum
pulsu.vñ p̃s. Laudate eũ in psalterio ⁊
cythara. Silr̃ ⁊ nos ꝓ sua ascẽsione ip̃m
laudare debemꝰ voce.p gratiaꝝ actões.
Ecc̃.xliij. Bñdicẽtes dñm exaltate eum
q̃tũ potestis ⁊c̃. Flatu p cordis deuotio
nẽ. Eph.v. Cãtantes ⁊ psallẽtes in cordi
bus vr̃is dño. Et pulsu: p bonã opatõeꝫ
Mat.v. Videãt opa vestra bona ⁊ glori
ficẽt patrẽ vestrũ qui in celis ẽ. ¶ Scđo
vidẽdũ est quo ascẽdit:q: supra celoꝝ al
ta cũ dꝛ̃:Sup celũ celi. Xp̃s nãqꝫ descen
derat infra oẽs celos.s.infra celos mate
riales: q: in terra ꝯuersatꝰ. Baruch.iij.
Post hec in terris visus ẽ: ⁊ cuꝫ hoĩbus
ꝯuersatus ẽ. Jnfra celos rõnales:q: ĩfra
hoĩes factus.p̃s. Ego aũt sum vermis ⁊
nõ hõ. Jnfra celos ĩtellectuales:q: infra
angelos minoratꝰ.p̃s. Minuisti eũ pau
lominus ab angelis ⁊c̃. Jnfra celũ sup-
substãtiale:q: seruili forma idutꝰ. Phil.
ij. Cũ i forma dei eẽt nõ rapinã arbitratꝰ

est esse se equalē deo:sed semetipm̄ exina
niuit ⁊c̄. Sȝ qui sic īfra oēs celos descen
dit:hodie sup oēs ascēdit:s.super celos
materiales:q: in celo empireo collocat⁹
ps. A sūmo celo egressio ei⁹: ⁊ occursus
eius vsq̄ ad sūmum eius. Sup celos ra
tiōales:q: caput ecclesie ↄstitutus. Eph.
i. Ipsuȝ dedit caput sup omnē ecclesiaȝ
que est corpus ipsius. Sup celos intelle
ctuales:q: angeloꝝ dn̄s ordinatus. Ibi
deȝ. Cōstituit eū ad dexterā suā in celesti
bus:sup oēm pricipatū ⁊ ptātē:vsq̄ ad
celū supsubstātiale: q: vsq̄ ad dexteram
patris exaltatus. vn̄ dr̄ in symbolo atha
nasij: Ascēdit i celū sedet ad dexterā dei
patris oipotētis. Dextera aūt dei tripl'r
accipit. ꝑ Dicit eniȝ dextera dei eq̄litas
dei:vel potiora bona dei:vel virt⁹ ⁊ ptās
dei. Xp̄s aūt est ⁊ deus nr̄: frater nr̄ ⁊ iu
dex nr̄. Inquātū igit est deus nr̄ sedet a
dextris dei.i.in equalitate dei. ps. Dixit
dn̄s dn̄o meo:sede a dextris meis. Inq̄
tuȝ vero est frater nr̄.i.verus hō sedet a
dextris dei.i.in potiorib⁹ bonis dei ⁊ po
tiori mō. Act.vij. Ecce video celos aptos
⁊c̄. Inq̄tū ē iudex nr̄ sedet a dextris dei
idest i potētia dei. Nā dedit sibi ptātem
oē iudiciū faciēdi. Mat.vl. Data ē mihi
ois ptās in celo ⁊ in terra. ¶ Tertio vi
dēdū ē vn̄ ipse ascēdit:q: ab oriētali pla
ga cū dr̄: Ad oriētē. Ratio aūt quare po
tius ad oriētē q̄ ad occidentē ascēdere
voluit est: q: plaga oriētalis erat odiosa
ex eo.s.q̄ ibi ortū habuit p̄ma preuarica
tio. Erat maledicta:q: ibi ortum habuit
p̄ma maledictio dei. Erat imūda: q: ibi
ortū habuit prima sanguis effusio. Sed
deus ↄtra tria mala ibi fecit tria bn̄ficia
ꝑ Primū est q: ab oriēte magos vocauit
vt q: erat odiosa ꝓpter primā preuarica
tionē fieret gratiosa ꝓpter primā gētiuȝ
vocationē. ꝑ Scd̄ȝ est: q: ab oriēte ad iu
diciū est venturus: vt q: vbi audita fuit
prima dei maledictio: ibi audiat eterna
dei bn̄dictio: qua dicet: Venite bn̄dicti
patris mei ⁊c̄. ꝑ Tertiū est:q: ab oriente
ascēdit:vt q: erat imūda:per sacrā ascen
sionē fieret mūda. Erat q̄deȝ imūda ter
ra per effusionē sanguinis inocētis:sed
ipsam mūdauit per aspsionē sui sangui
nis. Erat imunda aqua per ablutioneȝ
hostiarū imolataꝝ idolis: sed eaȝ mun
dauit per ↄtactū sue carnis mūdissime.
Erat imūdus aer ex fumo incēsoꝝ: sȝ eū
xp̄s mūdauit per suū gloriosuȝ ascēsuȝ.
¶ Quarto vidēdū est ꝓpter quid ascen
dit:q: ꝑ celesti ianua referāda. qd̄ notat
cū dr̄: Ecce dabit voci sue vocē virtutis.
Illam.s.vocē de q̄ dr̄ in ps. Tollite por
tas principes vestras ⁊ eleuamini porte
eternales ⁊c̄. In magnis nanq̄ palatijs
cōsueuerūt eē tres ordines ostioꝝ. Ideo
deus palatio celi tres posuit portas. put
significatū est Gen.ij.s.āgelica custodiaȝ
q̄ significabat inimicitiā īter angelum ⁊
hoiem. Rūpheā bis acutaȝ q̄ repn̄tat di
uinā iustitiā. que satisfactōeȝ regrebat ⁊
hoieȝ in corpe ⁊ aiam icidebat. Et ignis
vehemētiā que significabat obligatōem
ad penā eternā. Sȝ in baptismo xp̄i re
mota ē vna clausura:scȝ ignis vehemen
tia. Aqua eniȝ baptismatis extiguit oēȝ
vim ignis īfernalis. Ideo celū tunc fuit
apertū. In passione vero ablata est scd̄a
clausura.s. rūphea acuta.i. diuina iusti
tia:q: tunc sufficiēs preciū soluit diuine
iustitie ⁊ diuine iustitie satisfecit. id̄ pote
rat dicere. Apite mihi portas iustitie. In
ascēsione vero ablata est tertia clausura
scȝ angelica custodia: q: āgelos hoibus
recōciliauit: ⁊ vtrosq̄ secū in celū dedu
xit. Et ideo tā hoies q̄ angeli q̄ eū seque
bant clamabāt dicentes: Tollite portas
principes vestras ⁊ eleuamini porte eter
nales: Et introibit rex glorie.

¶ Sermo.clii. ¶ Eodē die Sermo.iij.

V Identib⁹ illis ele
uatus ē: ⁊ nubes suscepit euȝ
ab oculis eoꝝ. Act.i. In ver
bis p̄missis ostēdit q̄ xp̄s tripl'r ascēdit:
patēter: sublimiter ⁊ reuerēter. ¶ Patē
ter cū dr̄: Vidētib⁹ illis. In xp̄o nāq̄ fue
rūt quedā mysteria que fuerūt occulta si
cut resurrectio: q: nullus eam sciuit nisi
xp̄s. Et qual'r claustra inferni cōfregit: ⁊
qual'r de monumēto clauso exiuit. nulli
māifestū fuit. Quedā vero fuerūt ex pte
occulta ⁊ ex pte manifesta sicut natiui
tas. q̄ aūt fuit i p̄sepio reclinat⁹: hoc fu
it māifestū. Sȝ q̄ fuit d̄ spū scō ↄcept⁹ ⁊
clauso vtero nat⁹: hoc fuit occl'tū. Que

dā fuerūt manifesta sicut passio ꝛ ascen
sio. Eiꝰ nāqꝫ resurrectio erat magne sub
limitatis. ꝛ iō voluit eā eē occultā. Eius
natiuitas fuit magne humilitatis. i quā
tū fuit pānis iuolutꝰ ꝛ in p̄sepio reclia/
tus. ꝛ q̄ṫū ad hoc voluit ipsaꝫ eē manife
stā. Et fuit magne dignitatis iq̄ṫū fuit d̄
spū scō ꝯceptus. ꝛ q̄ṫū ad hoc voluit ip
saꝫ eē occultā. Passio aūt xp̄i cedebat ad
magnā infirmitatē ꝛ vilitatē: ꝛ iō voluit
eā esse manifestā. Ascēsio aūt cedebat ad
pr̄is honorē: ꝛ discipuloꝝ ꝯsolatōeꝫ. ꝛ
iō voluit eā esse manifestā. Ex quo pꝫ ꝙ
xp̄s abscōdebat sua sublimia ꝛ manife/
stabat sua ifima ꝛ ea que erāt ad hono/
rē dei ꝛ edificatōem ꝓximi. Sꝫ nos ecō
trario facimus qꝛ nos nr̄a infima abscō
dimus: ꝛ nr̄a sublimia ꝓpalamꝰ: de dei
honore ꝛ ppl̄i edificatōe sepe parū cura
mus. Per hoc ergo ꝙ xp̄s vidētibus di
scipulis ascēdit: daꝛ intelligi ꝙ ante ocu
los cordis nr̄i eius ascēsionē semp hr̄e d̄
bemus. Qui. n. ip̄am sepe meditaꝛ dinā
gr̄am ꝓmereꝛ. hoc significatuꝫ ē. iiij. Re
gū. ij. vbi cū helyseus videret helyā ascē
dentē recepit duplicē spūm ꝛ palliū. Il
li. n. qui xp̄m ascēdentē p fidē ꝛ deuotio
nē ꝯspiciūt sepe recipiūt spm̄ duplicē. i.
ad duo. s. ad remissionē pcōꝝ ꝛ ad mu
nera virtutū. Recipiūt ēt palliū. i. scita
tis exēplū ꝓxio adhibēdū. Christus aūt
nō idiguit spū duplici sꝫ simplici qꝛ nō
habuit ip̄m ad remissionē peccatoꝝ: qꝛ
nl̄lū peccatū ꝯmisit. Habuit tm̄ spūꝫ ad
munera virtutuꝫ ꝛ oium gr̄aꝝ. Ascen/
dens etiā in celum non idigebat pallio
idest exemplo: qꝛ exempla nō sunt neces
saria nisi in presenti vita. ¶ Scd̄o chri/
stus ascendit sublimiter cum diciꝛ. Ele
uatus est. Nos etiaꝫ debemus ad ipsum
eleuari: ꝛ ad ipsuꝫ ascēdere schala: que
quattuor gradus debet habere. ¶ Pri/
mus gradus dꝫ esse. s. terrena despicere.
Et per hūc gradū eleuatus ē Ezechiel q
ait Ezech. viij. Eleuauit me spūs iter ce
lum ꝛ terrā. Non eniꝫ dixit. Dimisit me
in terra. qꝛ ibi sunt auari terrena appe/
tentes. Nec dixit. Posuit me in celo: qꝛ
ibi sunt boni celestia possidentes. sꝫ di/
xit. Eleuauit me inter celuꝫ ꝛ terram qꝛ
ibi sunt perfecti viri terrena despiciētes

Sūt. n. super terrā p terrenoꝝ ꝯtemptū
ꝛ appropinquāt ad celū p celestiū appe
titū. ¶ Secūdus gradus est opibus mi/
sericordie vacare. Per istū gradū raptꝰ
ē abachuc. vt habeꝛ Dan. xiiij. Qui ra/
ptus ē ab angelo vsqꝫ in babilonē por/
tans danieli prandiū qd̄ ꝛ messoribus p̄
parauerat. per qd̄ daꝛ intelligi ꝙ hō in
terdū dꝫ pauperes remotos iquirere ꝛ
de necessarijs dare. ꝛ bonos iniustis ꝑpo
nere. ¶ Tertius gradus ē deū ꝛ ꝓximū
perfecte diligere. per hunc gradū ascen
dit helyas qui in curru igneo raptus ē.
Currus igneus ē ipsa charitas: quattu/
or rote sunt quattuor modi diligēdi scꝫ
ex toto corde. ex tota mente. ex tota ani
ma: ꝛ ex omnibꝰ viribꝰ. vel quatuor rote
sunt quattuor diligēda. s. deus. amicus.
inimicus. ꝛ nosipsi. ¶ Quartꝰ gradus
est diuine ꝯtemplatōi insistere. per hunc
gradū ascēdit Paulus ꝛ fuit vsqꝫ i ter/
tiū celum raptus. Acēdere aūt in deuꝫ p
creaturarū visibiliū manuductōnem est
ascēdere vsqꝫ ad primū celū. Ascendere
p intellectualiū ꝯsideratōem ē ascende/
re vsqꝫ ad secundū. Ascēdere aūt p intel
lectū ad dei formā imediatā intuitōe est
ascēdere vsqꝫ ad tertiū celum. ¶ Tertio
ascendit honorabilr cuꝫ dr̄. Et nubes su
scepit eum. Voluit aūt cum nube celesti
ascēdere ad innuendū ꝙ sicut impleue/
rat terrestria mundū redimēdo. ꝛ infer
nalia patres educēdo. sic volebat imple
re celestia ruinā angelicā reparādo vt i
pleaꝛ illud qd̄ diciꝛ Ephe. iiij. Qui de/
scendit ip̄e est qui ascēdit sup omnes ce
los vt adimpleret oīa. Ut vero meliꝰ vi
deamus quomō oīa adimpleuit notādū
ꝙ in mundo quincuplex erat defectus q
notaꝛ Gene. i. ¶ Primus erat habitatio
nis grate. cum diciꝛ. In principio crea/
uit deus celū ꝛ terrā. ac si dicat. terram
dedit homini. celū vero reseruauit sibi.
¶ Secūdus erat ignorātie qꝛ hō viā pa
trie nesciebat cū dr̄ tenebre erāt. ¶ Ter/
tius aūt erat defectus gr̄e cū dr̄. inanis.
qꝛ sicut diciꝛ. Ecc. xxx. Hō acharis. i. sine
gr̄a quasi fabula vana. ¶ Quartꝰ erat
defectus misericordie cuꝫ dr̄. Et vacua.
Erat. n. vacua. s. dei mīa. ꝛ plena dei iu/
stitia. ¶ Quintꝰ erat defectus ꝑseuerā

tie.q: hoies fragiles erāt ad pseuerātiaz
boni.ꝛ tolerantiá mali.cum dr̄.Abyssi.i.
sine basse virtutis.℄ Christ⁹ igit̄ primo
ascēdit vt celestē ianuá apiret.ꝛ sic adi/
pleuit defectū habitatōis grate.Heb.ix.
Per ꝓpriū sanguinē introiuit semel in
sancta sanctoꝝ ꝛc̄.℄ Scđo ascēdit vt vi
am in celū ostēderet.ꝛ sic adimpleuit de
fectū sciētie.Micha.ij.Ascēdit pádens
iter ante eos.℄ Tertio ascēdit vt spūm
sanctū mitteret ꝛ sic adimpleuit defectū
gr̄e.Jo.xvi.si.n.non abiero paraclitus
nō veniet ad vos ꝛc̄.℄ Quarto ascēdit
vt ꝑ nobis intercederet.ꝛ pr̄em ad mise
ricordiá inclinaret.Et sic adimpleuit d̄
fectū mīe.Heb.ix.Introiuit in ipm̄ celū
vt appeat vultui dei.ꝑ nobis.℄ Quinto
ascēdit vt pmissionē spūs sācti corda di
scipuloꝝ debilia roboraret.Et sic adim/
pleuit defectū pseuerātie.p̄s.Uerbo dn̄i
celi firmati sunt ꝛ spū oris eius omnis
virtus eorum.

℄ Sermo.cliij.℄ De eodem sermo.iiij.

Ecce duo viri astiterunt i vestib⁹ albis ꝛc̄.Isti duo viri fuerūt duo angeli i forma virili positi q apasto/
los instruxerūt.Ceteri aūt psallentes cū
xp̄o ascenderūt.De ipsis nanqꝫ angelis
circa dn̄icā ascensionē quattuor legunt̄
s.eoꝝ reuelatio.admiratio.deductio.ꝛ
iubilatio.℄ Primū nāqꝫ est reuelatio.
nā s̄m Dionisiū.Lex diuine bonitatis ē
vt illuminatōes suas influat supiorib⁹.
supiores medijs:ꝛ medij iferioribus:ac
iferiores nobis.Ista lex hodie ē seruata
Nā ipse xp̄s suā ascēsionē supiorib⁹ āge
lis reuelauit:qn̄ ipsis interrogantibus:
Quis ē iste rex glie.rn̄dit.ego q loquor
iustitiā ꝛ ꝓpugnator sūz ad saluādū:vt
dr̄ Ysa.lxiij.Deinde ipsis superiores me
dijs reuelauerunt.p̄s.Dies diei eructat
verbū.Dies diei verbūz eructauit qn̄ re/
uelauit ascēsiōis mysteriū supioꝝ hierar
chia medie.Dei de medij iferiorib⁹ reue
lauerūt qn̄ ipsis iferioribus iterroganti
bus.Quis est iste rex glie.rn̄derūt.Dn̄s
virtutū ip̄e ē rex glorie.Dei de ipsi iferio
res nobis reuelauerūt:qn̄ in forma viri
appentes dixerūt.Hic iesus q assūptus
est a vobis in celū ꝛc̄.℄ Scđm est eoruz
admiratio.Admirabant̄ eniz videntes
ꝙ terra ascēdebat supra celū.Cuz enim
oliz dictū sit.Prouer.xxv.Celū sursuz ꝛ
terra deorsuz.iam in xp̄i ascēsione econ/
trario dici poterat.terra sursuz ꝛ celum
deorsuz.Admirabant̄ ꝙ hō ascendebat
supra angelū.vnde p̄s.Ascēdit sup che/
rubin ꝛ volauit.ꝙ hō ascēdebat vsqꝫ ad
deū.Dan.vij.Uenit vsqꝫ ad virū q sede
bat in throno.Insup poterāt admirari
de tali corporis q̄litate.de tāta decora so
cietate ꝛ d̄ tāta potestate.Isa.lxiij.Quis
est iste q venit de edom tinctis vestib⁹ de
bostra.ecce ꝙ̄ admirabilis corporis qua
litas.Iste nāqꝫ formosus in stola sua:ec/
ce ꝙ̄ formosa societas.aie eniz sanctorū
sunt decora vestis xp̄i.gradiēs in multi/
tudine virtutis sue.ecce quāta potestas
℄ Tertiū est eoꝝ deductio.Deducebant
eniz ipsuz in celū tanꝗ̄ regē in signū re/
uerētie ad soliū maiestatis.Isa.ix.Sup
soliū dauid ꝛ sup regnū ei⁹ sedebit.Tā/
ꝗ̄ sūmuz sacerdotē ꝛ pontificē in signuz
obediētie i tēplū paterne pietatis.Heb.
iiij.Habētes pontificē magnū qui pene/
trauit celos iesuz ꝛc̄.Tanꝗ̄ eternū iudi
cē in signū potētie ad sedē iudiciarie po
testatis.Mat.xxv.Cū venerit fili⁹ hoīs
in maiestate sua:tūc sedebit sup sedē ma
iestatis sue ꝛc̄.Tanꝗ̄ victoriosuz pugilē
in signū victorie ad brauiū triūphalis vi
ctorie.Apoca.iij.Ego vici ꝛ sedi cuz pa/
tre meo in throno eius.Tanꝗ̄ spōsus in
signū letitie ad thalamū nuptialis festi/
uitatis.Deut.xxxiij.Amantissimus dn̄i
habitabit ꝯfidēter in eo:quasi in thala/
mo tota die morabit̄.℄ Quartū est eoꝝ
iubilatio.Angeloꝝ eniz qui cū xp̄o ascē/
debant:quidā precedebāt vt viā prepa/
rarēt ꝛ demones de aere expellerēt.qui/
daz vero ꝯcomitabant̄ vt sibi assisterēt.
quidā sequebant̄ vt obsequiuz sibi exhi/
berēt.Omnes autē ꝛ qui precedebant:ꝛ
qui ꝯcomitabant̄:ꝛ qui sequebant̄ psal
lebant ꝛ xp̄m cuz laudibus deducebāt.
quorū quidā vocibus iubilabāt:quidaz
tubis clangebāt.p̄s.Ascēdit deus in iu/
bilatōe:ꝛ dn̄s in voce tube.quidā cytha
rizabāt.p̄s.Laudate eū in psalterio ꝛ cy
thara.quidā toto corpore plaudebant.
p̄s.Omnes gentes plaudite manibus.

Omnes eniz sine intermissiōe ꝯtinuatis vocibus psallebāt dicentes: psallite deo nostro: psallite regi nr̄o psallite.

¶ Sermo.cliij. ¶ De eodē Sermo.v.

Dominus quidē Iesus postq̄ͣ locutꝰ est eis assumptus est in celuz: ⁊ sedet a dextris dei. Mar. vlti. Beatus marcꝰ describēs xp̄i gloriosuz ascēsum quattuor ostēdit: scilz ꝙ xp̄s in sua ascēsiōe habuit multaz potestatē cū dicit: Dominꝰ qdē iesus. ⁊ ꝙ habuit cū apostolis multaz familiaritatē cū dicit: Postq̄ͣ locutꝰ est eis ⁊ ꝙ habuit in sua ascēsiōe magnā sublimitatē cum dicit: Assumptus est in celū. ꝙ habuit multā maiestatē cum dicit: Sedet a dextris dei. ¶ Potestas quidē eius ostēdit: quādo dn̄s appellatur. Ostēderat quidez se dn̄m maris: quādo sup mare ābulauit: ⁊ eoꝝ que sūt in mari: quādo magnā multitudinē pisciū capi fecit. Ostēderat se dn̄z terre: quādo in sua passione terra ꝯtremuit. Et eoꝝ que sūt in terra: quādo mortuos suscitauit. Ostēderat se dn̄m inferni: quādo vectes ferreos confregit. ⁊ eorū que in iferno: quādo demonē alligauit. ⁊ sanctos patres inde eduxit. Hodie autē ostendit se dn̄z aeris: quādo ꝓpria virtute per aerē ascēdit. ⁊ eorū que sunt in aere: quando ip̄m nubes lucida baiulauit. Unde Glosa super illud Actuū. ij. Et nubes suscepit eū. dicit: Creatura videlz obsequitur creatori. Astra eniz iudicāt nascentē: patiēti ꝯpatiunt̄: ascendentē nubes suscepit. Ostēdit etiā se dn̄m celi: qn̄ celū se sibi aperuit. ⁊ eoꝝ que sunt in celo: quādo oīs angeloꝝ multitudo sibi obuiauit: ⁊ ipsuz in celo deduxit. ¶ Secūdo xp̄s in sua ascēsiōe ostēdit apostolis magnā familiaritatez. Et hoc maxime in tribus. ¶ Primo in hoc ꝙ cū eis comedit tanq̄ͣ dulcis amicus. Solēt eniz amici abinuicē discessuri inuicē epulari. Un̄ dr̄: Et cōuescēs precepit eis ⁊c̄. ¶ Scd̄o in hoc ꝙ eis bn̄dixit tanq̄ͣ eoꝝ ep̄s: vt habet̄ Luc. vlt. ⁊. i. Petri. ij. Cōuersi estis ad pastorē ⁊ ep̄m animaꝝ vestrarū. ¶ Tertio in hoc ꝙ eos instruxit ⁊ icrepauit tanq̄ͣ magister vetus. Un̄ dr̄ ꝙ exprobrauit icredulitatē eoꝝ ⁊ duritiā cordis. Tūc eos eniz maxime increpauit: qn̄ ab eis erat discessurus ⁊ videbant̄ potius cōsolatiōibus indigere. per qđ datur itelligi ꝙ nullus dz indignari si corripiat̄. sed dz patienter ferre ⁊ se emēdare. Sunt tn̄ qdā qui duz reprehēdunt̄ habēt se ad istar cere: quidā ad instar lapidis ⁊ qdā instar spine. Cera eniz si tangit̄ statiz cedit: sic plerūqꝫ si aliquo verbo correctiōis tāgūtur statim cedūt. i. statim se corrigūt ⁊ acquiescūt. Lapis eniz si tangit̄ nō cedit. nō tn̄ ledit: sic pleriqꝫ si corrigunt̄ nō acqescūt tn̄ irreph̄ēdenti iniuriosa verba nō inferūt. Spina autē si tangit̄ nō cedit: ⁊ insup pungit: sic pleriqꝫ si reph̄ēdunt̄: nec se corrigūt ⁊ insup in reph̄ēdentē verba cōtumeliosa proferūt. ¶ Tertio xp̄s in ascēsione hūit magnā sublimitatē: cum dr̄. Assumptꝰ ē in celū. Nō eniz fuit trāslatus sicut enoch. nec subuectus sicut ipse helyas. nec raptus sicut paulus: sꝫ fuit assumptus. i. a seipo sūptus: Per hāc aūt quadruplicē differētiaz ascēdētiū ostēdit: quadruplex gradus ascēdēdi i deū. ¶ Primus ē quo quis trāsfert̄ de culpa i grām. Iste significat̄ p trāslatōz enoch in paradisuz. Grā. n. dei dr̄ padisus. Eccle. xliiij. Grā dei sicut paradisus bn̄dictōis. Significat̄ ēt p trāsitū filioꝝ israel de egypto in desertū. ¶ Scd̄s gradus ē quo qs subuehit̄ d̄ grā incipiēte i grām ꝑficientē. Et iste significat̄ p subuectōez helye in curru igneo: qꝛ grā dei ē currus igneus: qꝛ p bona opa currere nos facit ⁊ in amorē dei ⁊ proximi nos incendit. Significat̄ ēt p scd̄m transitū filioꝝ isrl̄ quo de mansiōe in mansionē trāsierunt. ¶ Tertius gradus est quo quis in deuz rapit̄ per ꝯtemplationē ⁊ deificationez ⁊ iste significatur per raptū pauli. q visqꝫ ad tertiuz celum raptꝰ ē. Et ēt iste significat̄ p tertiū trāsitū filioꝝ isrl̄ quo d̄ māsionibus i terrā ꝓmissiōis ꝑuenerunt. ¶ Quartꝰ gradus ē quo qs trāsit d̄ ꝯtēplatione vie ad contēplatōnem patrie. Iste significatur per assumptionē christi in celum. Significatur etiaz p quartum transituz filiorūz israel quo de terra permissionis per multa certamina in hierusalem. i. in visionem pacis postmo

dum peruenerunt. ¶ Quarto xp̄s ī sua
ascēsione ostēdit suā maiestatē cum dr̄.
Et sedet ad dexterā dei. Ex eo aūt ꝙ ad
dexterã dei sedet fiduciā hēmus ascen
dendi ad deuz. ☞ Prīo qꝛ ibi ē caput no
struz glorificatū. Et iō sibi mēbra cōiun
get. deforme. n. eēt caput sine mēbris. ⁊
Et qui recipit caput in hospitio suo: ⁊
ipe mēbris hospitiū nō negabit. Joā. iij.
Nemo ascēdit in celū nisi qui descēdit
de celo. caput. s. cū membris. ☞ Scđo qꝛ
habemus ibi fidelez sociū qui manū no
bis porrigit ⁊ nos ad se trahit. Deut. xx
iij. Ascēsor celi auxiliator tuus p̄s. Te
nuisti manū dexterā. Canti. i. Trahe me
post te ⁊c̄. ☞ Tertio quia ibi hēmus sa
pientē aduocatuz qui ꝓ nobis allegatō
nes ꝓponit. i. Jo. ij. Siquis peccauerit
aduocatū habemus apud patrez iesum
xp̄m iustū. sic eīm in ip̄o mūdo fuit cum
peccatoribus apud patrē ꝓ eis aduocā
do: in iudicio aūt erit cōtra peccatores
ipsos puniēdo. ☞ Quarto qꝛ ibi hēmus
precursorē preuiū qui viā nobis ostēdit
Mich. ij. Ascendet pandens iter ante
eos. ☞ Quinto qꝛ ibi habemus fratrum
nostroꝝ collegiuz qui suis orōnibus ⁊
meritis nos perducēt. p̄s. Leuaui oclos
meos in mōtes vn̄ veniet auxiliū mihi.
Unde dicūt illi qui sūt in hierl'm. i. i dei
visione illis qui sunt in egypto. i. i hoc
mūdo illud quod habet. ij. Mach. i. hic
sumus orantes ꝓ vobis.

¶ Sermo. cliiij. ¶ De eodē sermo. vi.

Signa autez eos q credide
rint hec sequentur
⁊c̄. Nō vult dicere dn̄s ꝙ qcū
qz credit oīa ista signa facit. sz
ꝙ ista signa inter fideles ⁊ credētes fiāt.
Nam alius eijcit demonia. alius fugat
serpētes: alius loquit linguis nouis. ali
us venenū bibit ⁊ sibi nō nocet. alius sa
nat egrotos. ¶ Jsta aūt quinqz signa in
telligunt l'raliter aut spūalr. Si l'raliter
intelligunt tūc in ecclesia primitiua fre
quēter fiebant. mō aūt raro. Ecclesia au
tem habuit triplicē statū. s. primitiuum.
modernū ⁊ vltimū. Jn statu primitiuo
frequēter fiebant. mō aūt raro. ⁊ in vltio
statu. i. antixp̄i fiēt rarissime. Jn primiti
uo nāqz statu frequēter fiebāt. qꝛ ⁊ scđm
Chriso. Uetera miracula hn̄t admiratō
nem. vtilitatē ⁊ necessitatē. Tūc igit mi
racula fieri oportebat ꝯm Chriso. Et pp
admiratiōez qꝛ hoīes erant sensibꝰ assue
ti. ⁊ ideo erant aliqbus mirabilibus sub
leuandi. Et pp vtilitatē. qꝛ ⁊ tunc multi
erant infirmi ⁊ a demonibꝰ oppressi. Et
pp necessitatē qꝛ erant infideles ⁊ errori
bus inuoluti. Moderno aūt tp̄e raro fi
unt cum hoc nō suadet necessitas ex eo
ꝙ sunt fideles. Aliquādo tamen fiūt. qa
hoc suadet vtilitas. qꝛ aliquādo inueni
unt aliqui infirmi ⁊ indigentes. Quare
aūt modo nō fiant ita indifferēter sicut
in primitiua ecclesia triplex est rō. Una
est ꝓpter fidei firmamentū. qꝛ modo ec
clesia est in fide firmata ⁊ stabilita. Jstaz
ratōem assignat Bernar. ponēs exēpluz
de planta cui tādiu aquam infundimꝰ
quousqz in terra ꝯualuisse videamus.
¶ Scđo pp vtile mūdi exēplū. Jstā ratō
nem assignat Aug. de ciuitate dei dicēs
Quisqs adhuc ꝓdigia vt credat inqrit
magnū est ipe ꝓdigiū q mundo credēte
nō credit. ¶ Tertio pp fidei maius meri
tū. qꝛ ꝯm Grego. Fides nō hȝ meritū vbi
humana ratio p̄bet expimentuz. Jn fine
autem rarissime fient triplici de causa ꝯz
Jsido. Siue vt ꝓsequentiū manus auda
cior efficiat. siue vt sanctoꝝ patientia cō
probet. siue vt qui casuri sunt eoruz leui
tas ostendat. ¶ Secundo hec miracula
possunt intelligi spūaliter. ⁊ tūc ista mi
racula quotidie fiunt. ¶ Primo nanqz
sunt multi qui demonia eijciunt. Auarꝰ
enim hȝ demonē qui vocat māmon. Sz
luxuriosus demonē hȝ qui vocat asmo
deus. Supbus vero hȝ demonē qui vo
cat lucifer. Uarijs tentatiōibus agitatꝰ
habet demōem qui vocat beelzebub qui
est deus muscarū. ¶ Si ergo aliqs san
ctus vir p suam p̄dicatōem vel oratiōem
conuertit aliquem auarum vel vsurari
um expellit māmonem. ¶ Si conuertit
luxuriosum expellit asmodeū. ¶ Si ve
ro conuertit supbum expellit luciferuz.
¶ Si autem ꝯuertit tētatōes varias pa
tientem expellit beelzebub. ¶ Secundo
linguis loquunt nouis. Deus nāqz tres
ꝓuicias fecit. s. celestē. terrestrē ⁊ ifernalē
idioma ꝓuicie celestis est deum laudare

Terrestris vero ē õ diuitijs tractare. In
fernalis v̇o mentiri ꝛ blasphemare. Qñ
enim aliquis ꝯsueuerat loqui dioma ꝓ-
uincie terrestris tota die de terrenis tra
ctando. vel qñ quis ꝯsueuerat loqui dio
ma ꝓuincie infernalis mentiendo ꝛ de-
trahendo. ꝛ ꝯuersus icipit loqui dioma
ꝓuincie celestis deũ laudãdo ꝛ ꝓximuz
edificando. iste loquitur linguis nouis.
¶ Tertio serpentes tollũt. Serpens ali
quãdo tollit p amputatõnem caude. Et
tũc adhuc viuit. Aliquãdo p amputatõ
nem corporis. ꝛ tunc simlr viuit. Aliquã
do p ꝯtritõem capitis: ꝛ tũc oio extinctꝰ
est. Quidã igit tollunt serpentẽ quantũ
ad amputatõez caude qui dimittũt pec
catum quantũ ad actũ exteriorẽ ꝛ ñ quã
tũ ad actũ interiorẽ. s. cogitatũ ꝛ ꝯsensũ
ꝛ isti impfecte tollũt. Quidã tollunt ser
pentẽ quantũ ad amputatiõem corpis q
dimittunt peccatũ quantũ ad actuz ꝛ q̃-
tum ad ꝯsensum. sz nõ quantũ ad cogi-
tatũ. ꝛ isti semiplene tollũt. Quidam v̇o
tollũt ipm serpentẽ quantũ ad ꝯtritõez
capitis qui dimittũt peccatũ quantũ ad
actũ. quantũ ad ꝯsensum. ꝛ quantuz ad
cogitatũ Et isti pfectissime tollũt. Quar
to aũt si mortiferꝫ quid biberint non eis
nocebit. Mortiferꝫ aũt nõ nocet quãdo
gustat sed nõ bibit. aut qñ bibit sz stat iz
reijcit. aut qñ tiriache remediũ adhibet
Qñ igit diabolus aliquã mortiferã sug
gestionẽ alicui offert. his tribus casibus
nocere nõ põt. ¶ Primo qñ quis illam
gustat sed nõ bibit. hoc ē sentit sz nõ cõ-
sentit. qꝛ statim diabolo resistit ꝛ ꝯtradi-
cit. Jaco. iiij. resistite diabolo ꝛ fugietꝰ a
vobis. ¶ Secũdo qñ quis bibit p ꝯsen
sum ꝛ opatõem. sed statim reijcit p con-
fessionẽ. Prouer: xxx. Uerba ꝯgregãtis
filij vomẽtis. Jlle enim q peccata ꝯgre-
gat p opatõem statim dz ea euomere per
ꝯfessionẽ. ¶ Tertio qñ recurrit ad tiria
cham. i. ad sanguinẽ iesu xpi. Aug. Effu
sus est sanguis medici ꝛ facta ē medicia
frenetici. ¶ Quinto sup egros manꝰ im
ponẽt ꝛ bñ habebũt. Sunt qdaz sani. q
dam infirmi. qdam mortui. quidã fetidi
Sani sunt iusti. infirmi sunt de nouo cõ
uersi. mortui sunt peccatores. fetidi sũt
in peccatis diu ꝑmanẽtes. Sancti igit
viri aliquãdo ponunt manus suoꝝ me-
ritoꝝ. i. suoꝝ suffragioꝝ sup sanos. non
vt sanent. sed vt in sanitatẽ ꝯseruentur
ꝛ maiorẽ grãm mereant. Act. viij. Tunc
imponebãt sup illos mãus ꝛ accipiebãt
spũm sanctũ. Imponũt sup debiles ꝛ in
firmos vt ad bñ opandũ fortificent. Ja.
v. Infirmat quis in vobis inducat pres-
biteros ecclesie ꝛc. Imponũt sup mortu
os vt a peccato reuificent. qd̃ significa-
tũ est Matth. ix. vbi dominus tẽuit ma
num puelle mortue dicẽs Tibi dico sur
ge. Imponũt sup fetidos vt misericordi
ter reparent. sicut pz in Lazaro quatri
duano ꝛ fetido. quem deus misericordi
ter suscitauit.

¶ Sermo. clv. ¶ De trãslatiõe beati Do
minici sermo. i.

ANte translatõem testimo
niuz habuit Enoch
placuisse deo. Hebreo. xi. Ho
die festum translatõis domi
nici celebramus. Cõmendat aũt in v̇bis
p̃missis a tribus. ¶ Et primo a sua sacra
dedicatõe cum dicit Enoch. qd̃ interp̃ta
tur dedicatio. Dedicauit enim omnium
dñio sua: ꝛ se. sua qdẽ oia xp̃o dñio dedi-
cauit pp xp̃m oia relinquẽdo ꝛ paupibꝰ
largiẽdo Dedicauit ꝛ se dño iesu xp̃o vt
pote totã vitam suã in dei obsequiũ mã
cipãdo. s. suã pueritiã. suam iuuentutez
ꝛ totam suam reliquã etatem. ¶ Nam ꝛ
in pueritia sua sepe lectũ dimisit. ꝛ sup
terram iacuit ꝛ accubuit. Prouerbi. xx.
Ex studijs suis intelligit puer. In iuuẽ
tute lasciuias iuuenũ declinauit ꝛ libros
vendens p̃cium paupibus erogauit. Ec
clesia. xxij. Que in iuuẽtute nõ congre-
gasti. quomõ inuenies in senectute. To
tam etiã reliquam suã etatẽ in ordie lau
dabiliter ꝯsumauit. Sap. iiij. Consuma
tus in breui expleuit tempora multa ꝛc.
¶ Secundo ꝯmendat a diuina appro
batõe cum dicit. placuisse deo. Placuit
autem deo p tria. s. per ordinem quez in
stituit. per animas quas conuertit. ꝛ p
sensualitatẽ quam rationi seruire coe-
git. ¶ De his tribus dicit Eccle. xxv. In
tribus beneplacitũ est spiritui meo que
sunt concordia fratrũ. hoc quantuz ad
ordinẽ quem instituit. vbi vnã animam

⁊ vnũ corpus eſſe voluit. Amor ꝓximoꝝ hoc quantũ ad animas quas conuertit quas ad dei ⁊ ꝓximi diſlectõnem ⁊ amorem adduxit. Et vir ⁊ mulier ſibi bene ꝯſentiẽtes. hoc quantũ ad ſenſualitatez quam ratõi ſeruire coegit. ¶ Tertio cõmendaꝛ a miraculoſa tranſlatõe cuz dr̃: Ante tranſlatõem teſtimonium habuit. ¶ Habuit qdem teſtimoniũ ante tranſlatõem. ⁊ poſt tranſlatõem. ⁊ in ipſa tranſlatõe. ¶ Ante tranſlatõem qdem. ſ. dum vinceret in mundo habuit triplex teſtimoniũ. de quo dicit Joan. v. Tres ſunt qui teſtimoniũ dant in terra. ſ. ſpiritus. aqua. ⁊ ſanguis. Sic qdem beato dominico adhuc viuẽte in terris teſtimoniuz dedit ſpũs ſanctus replẽdo ipm chariſmate omniũ grãrum. Eccle. xv. Adimpleuit eum ſpũ ſapientie ⁊ intellectus. Teſtimoniũ ſibi dedit aqua in abundantia lachrimarum. Unde dicit in legẽda ſua. Spãlem grãm ſibi dederat deus flere ꝓ peccatoribus miſeris ⁊ afflictis. Teſtioniũ ſibi dederat ſanguis. i. feruens martirij deſideriũ. vnde dicit de eo. Sitiebat ſeruus xp̃i martiriũ ſicut ſitit ceruus ad aque fluuiũ. ¶ Secũdo habuit teſtimoniũ poſt trãſlatõem ſicut mõ hꝫ in celo. qꝛ tres ſunt qui teſtimoniũ dant in celo. ſ. pater verbũ. ⁊ ſpũs ſanctus. Pater nãqꝫ introduxit eum in theſauꝝ ſue potentie. p̃s. Introibo in potẽtias domini ⁊c̃. Prouer. xxi. Theſaurus deſiderabilis ⁊ oleũ in tabernaculo iuſti. In beato enim Dominico qui fuit tabernaculuz xp̃i eſt theſaurus ad ditandũ. ⁊ eſt oleũ ad miſerandũ. Habẽti illum theſauꝝ nõ deeſt facultas. Habenti miſeratõis oleum nõ deeſt volũtas ⁊ ideo hꝫ ptãtem vt ditari poſſit. ⁊ hꝫ voluntatẽ vt ditari velit. Filius ſtatuit eum iuxta ſpeculũ ſue ſapientie. de quo ſpeculo dicit ſapiẽtie. vij. Candor enim eſt lucis eterne ⁊ ſpeculuz ſine macula. Beatus igit Dominicus ⁊ bibit in fonte diuino ⁊ videt in ſpeculo claro. p̃s. Apud te fons vite ⁊ in lumine tuo videbimus. Spũs ſanctus introduxit euz in fontem gratie ⁊ miſericordie. de quo dicit Apoca. xxij. Oſtendit mihi fluuiuz aque viue ſplendidũ tanquã criſtalluz. Ipſe enim modo hꝫ grãm dei abundãtem. ideo dicit fluuiũ. Indeficientem. ido dicit aque viue. Refulgentez. ideo dicit ſplendidũ tanquã criſtallum. ¶ Tertio habuit teſtimoniũ in tranſlatõe ꝑ odorẽ mirabilem qui d̃ eius tumulo emanauit. Nõ enim ille odor erat naturalis ſed mirabilis qꝛ fuit res ardua. res inſolita. et res inſperata. ⁊ res contra ſolitũ nature effecta. ¶ Fuit enim res ardua. ⁊ hoc ratiõe virtutis. ¶ Tante enim virtutis fuit ꝙ infirmos curabat. Eccleſia. xxiiij. Quaſi mirrha electa dedi ſuauitatem odoris. Sicut enim mirrha expellit ſerpẽtes ſic odor ille fugabat demões ⁊ omnes infirmitates. ¶ Secũdo fuit res inſolita. Et hoc ratõe qualitatis. Nulli. n. odori materiali ſimilis videbatur. Quia nimiꝝ celeſtis pigmẽtarius nõ de materia terrenoꝝ aromatũ. ſed de plenitudie celeſtiũ chariſmatũ ipm ꝯfecerat. Eccle. xxxviij. Unguentarius faciet vnguenta ſuauitatis ⁊c̃. ¶ Tertio fuit res inſperata. Et hoc ratiõe quãtitatis. Uicebat. n. oẽs alios odores. Can. iiij. Odor vnguẽtoꝝ tuorum ſup omnia aromata. Quarto fuit res ꝯtra ſolitũ curſuz nature effecta. Et hoc ratõe originis. Eſt nãqꝫ ꝯtra curſum nature vt de oſſibus fetidis. vñ ꝯſueuit emanare fetor tãtus exeat odor. Eccle. xlix. Oſſa ipſius viſitata ſũt a deo ſ. ꝑ tam miri odoris infuſioné. vnde ſeqtur. Et poſt mortẽ ꝓphetauerũt nõ qdez verbis ſed miraculis. nõ lingua ſed ſuauis odoris fragrãtia nõ voce: ſed ſpiritu ⁊ virtute.

¶ Sermo. clvi. ¶ De tranſlatõe eiuſdez ſermo. ij.

ENoch placuit d̃o ⁊ trãſlatus eſt in paradiſum vt daret ſapientiã gentibus. Eccle. xliiij. Per tranſlatõem ipſius Enoch in paradiſuz terreſtrem ſignificaꝛ tranſlatio Beati Dominici hodie facta in eccleſia militanti In verbis aũt p̃miſſis ſanctus Dominicus a quattuor ꝯmendaꝛ. ¶ Primo a deuota xp̃i imitatõe. cum dicit. Enoch qui interpretaꝛ ambulans cum deo. Cõſueuit autẽ homo libenter cũ alio ambulare ⁊ ſe ſibi aſſociare. aut quando eſt ſimilis. aut quãdo eſt familiaris. aut quãdo eſt

ꝓpinquus siue ... is. Innocẽtia autez
facit hominẽ xp̄o similẽ. ideo xp̄s inno-
centes sibi libẽter adiungit. p̄s. Innocẽ
tes ⁊ recti adheserunt mihi. Cõtempla-
tio facit hominẽ deo familiarem. Unde
dicit̄ de moise maximo ꝯtemplatore dei
Exo. xxxiiij. Loquebat̄ dominus ad moi
sen facie ad faciem sicut loqui solet hõ
ad amicũ suum. Castitas aũt facit homi
nem deo ꝓpinquũ ⁊ affinẽ. Sap. xv. In
corruptio ꝓximũ deo facit. Recte autem
xp̄s ambulauit cum beato Dominico. ⁊
beatus Dominicus cũ eo. Tum qꝛ fuit si
bi similis seruãdo innocentiã baptisma
lem. Tum qꝛ fuit sibi familiaris ꝑ contẽ
platõem celestem. Tum qꝛ fuit sibi ꝓpin
quus ⁊ affinis ꝑ pudicitiã virginalem.
p̄s. Ego aũt in innocẽtia mea ingressus
sum. hoc quo ad innocentiã baptismalẽ
Pes meus stetit in directo. hoc quo ad
virginalẽ pudicitiam. Pes. i. affect⁹ ani
me tunc in directo stat. quãdo ad nulla
ĩmunda dilabit̄. sed semꝑ mundus. ⁊ ca
stus seruat̄. In ecclesiis benedicaz te do
mine. hoc quo ad ꝯtemplatiõem eternã.
¶ Secundo cõmendat̄ a diuina appro
batõe cum dicit̄. placuit deo. Inter cete
ras aũt virtutes que deo placent est mi-
sericordia iuxta illud Matthe. ix. Mise
ricordiã volo ⁊ nõ sacrificiũ. Beat⁹ Do-
minicus misericordiã habuit tꝑalem ⁊
spiritualem. Temporalẽ quidem quia li
bros suos vendidit ⁊ pauperibus dedit
ꝓ redemtõne captiui seip̄m vendere vo-
luit. Si ergo fuit tante charitatis. pieta
tis. ⁊ liberalitatis in mundo. multo forti
us nũc est in celo. cũ hic charitatis igni-
culus ⁊ ibi caminus. Isai. xxx. Dicit do
minus cuius ignis in syon. ⁊ caminus
in hierusalem. ¶ Hic stilla pietatis. Ibi
fluuius. p̄s. Fluminis impetus letificat
ciuitatem dei. Hic fragmentũ liberalita
tis. Ibi cumulus. Luce. vi. Mensuram
bonam ⁊ confertã ⁊c̃. ¶ Habuit etiã mi-
sericordiã spiritualem in ꝯuersione pec
catoꝝ ꝑ sollicitã ⁊ feruentẽ predicatio-
nem. ¶ Noluit enim exercere officium
mundanũ. sed in hoc exercuit officium
apostolicũ. i. Corin. i. Non misit me do-
minus baptizare. sed euangelizare. Offi
cium angelicũ. Luc. ij. Ecce euangelizo
vobis gaudium magnũ. ¶ Officium di
uinũ. ¶ Unde dixit Christus Luce. iiij.
Aliis ciuitatibus euãgelizare me opor-
tet regnũ dei. quia ideo missus sũ. ¶ Ter
tio cõmendat̄ a felici translatione. cum
dicit̄. Et translatus est in paradisuz. Fu
it Dominicus tripliciter translatus an-
te mortem. in morte. ⁊ post mortem. Pri
ma translatio est quantũ ad corpus ⁊ spi
ritum. Secunda est quantũ ad spirituz.
Tertia quantũ ad corpus ꝓprium. Pri
ma fuit de loco periculoso ad locum se-
curũ. Secunda translatio fuit de loco la
borioso ad locum quietũ. Tertia de loco
despecto ad locuz honorificũ. ¶ Prima
quidez translatio est quantũ ad corpus
⁊ spirituz. s. quãdo de mundo trãslatus
est ad claustrũ relinquẽs munduz. ⁊ cor-
pore per habitatõem. ⁊ mente per amo-
rez. Sapientie. iiij. Placens deo factus
dilectus ⁊ viuens inter peccatores trans
latus est. ¶ Secunda translatio est quan
tum ad spiritũ. s. de mundo ad celum.
Col. i. Eripuit nos de potestate tenebra
rum. ⁊ transtulit in regnũ filii dilectiõis
sue. ¶ Tertia est quantũ ad corpus pro-
prium de loco. s. despecto ad locum ho-
norificum. De quo põt exponi quod di-
cit̄ Gene. vltimo. Deus visitabit vos. as-
portate ossa mea vobiscum de loco isto.
¶ Primam visitatõem seu translatõem
fecit spiritus sanctus qui sibi inspirauit
vt mundũ relinqueret ⁊ religionem in-
traret. Sapiẽtie. iiij. Properauit illum
educere de medio iniquitatũ. ¶ Secun
dam fecit angelus. imo pater ⁊ filius. vt
pz in apparitõe scale. ¶ Tertiam fecit fi
delium cetus. Unde põt exponi illud qd̄
dicit̄. ij. Paral. v. Cum venissent cuncti
seniores israel portauerunt leuite arcaz
⁊ intulerunt eam in tabernaculũ. Et di
cit ꝙ translatus est in paradisum. Nam
prima translatio facta est in paradisum
religionis. Gene. ij. Tulit deus hominez
idest beatum Dominicũ. ⁊ posuit euz in
paradisum voluptatis. i. religionis vt
operaret̄ ⁊ custodiret illum. Religiosus
enim vir dꝫ contemplatõni insistere. per
bona opera se exercere ⁊ suum ordinem
custodire. ¶ Secunda facta est in para-
disum ecclesie triumphantis. Apoca. ij.

Uincenti dabo edere de ligno vite quod
est in paradiso dei mei. ¶ Tertia transla
tio facta est in paradisum ecclesie mili,
tantis vbi dat misericordia ad remissio
nem ⁊ gratia ad iustificatōem. Eccle.xl.
Gratia dei sicut paradisus in bñdictio,
nibus ⁊ misericordia in secula ꝑmanet.
¶ Quarto ⁊ vltimo Beatus Dominicꝰ
ꝯmendat a finali intentōe cum dicit Ut
daret gentibus sapientiā. Nam inquan,
tum trāslatus est in paradisum religio,
nis dedit sapiam suis doctrinis. Pro
uerbi.v. Deriuentur fontes tui foras ⁊c̄.
Jnquantū vero translatus est in paradi
sū ecclesie triumphātis dat sapiam suis
meritis. Eccle.xliiij. Sapiam sanctoꝝ
narrant populi ⁊c̄. Et inquantū transla
tus est in paradisum ecclesie militantis
dat sapiā suis miraculis que quotidie
innouant ⁊ fiunt. Eccle.xxxvi. Jnnoua
signa ⁊ imuta mirabilia.

¶ Sermo.clvij. De eiusdē trāslatōis.f.iij.

Ecce odor filij mei sicut odor
agri pleni cui bñdixit
dominus. Gene.xxvij. Quia
in translatōe beati Dominici
magnus odor emanauit. Jdeo verbū ꝓ,
positū de ipo pōt exponi vt sit verbū di,
centis. Ecce odor filij mei ⁊c̄. Ubi quat,
tuor dicunt de ipo odore. ¶ Primo ꝙ ñ
fuit occultus sed manifestus cum dicit.
ecce odor. Nam hec dictio seu aduerbiū
ecce. euidentiā dicit seu importat. Quat
tuor aūt sunt que occultari nō possunt
s. res luminosa. Ephe.v. Omne qđ mani
festat lumē est. Res vaporosa. Ecclesia.
xxiiij. Quasi libanus nō incisus vapora
ui habitatōem meam. Res ignita. Pro,
uer.vi. Nūquid pōt qs abscondere ignē
in sinu suo ⁊c̄. Res alta ēt occultari non
pōt. Matth.v. Nō pōt abscondi ciuitas
supra montē posita. His quattuor d cau
sis odor sanctitatis sancti Dñici abscon
di nō potuit. ¶ Primo qꝛ fuit luīnosus.
vt.s. mūdū tenebrosū illuīaret. Ecc.l. q̄si
stella matutia in medio nebule ⁊c̄. Mū,
dus.n. patiebat nebulas peccatoꝝ. tene
brositatē erroꝝ. ⁊ obscuritatē ignorātia
rū. Cōtra pͥmū attulit statū lucide vite
Et iste ē radiꝰ stelle matutine. Contra se
cundū attulit radium plene doctrine. ⁊

iste est radius lune plene lucentis in no
cte. Cōtra tertiū attulit radiū sapie ⁊ iste
ē radius solis lucētis in die. ¶ Secūdo
fuit vaporosus vt mūdū fetidū odore re
ctificeret. qꝛ eiꝰ caro vaporauit odorem
virginitatis qua instar lilij canduit ps̄. Ju
stus germinabit sicut liliū. Eiꝰ cor vapo
rauit odorē charitatis qua instar rose ru
buit. Eccle.xxiiij. Quasi plātatio rose in
hierico. i. in ecclia militāti. Eiꝰ opꝰ vapo
rauit odorē scitatis q̄ instar thuris deo
placuit. Can.iiij. Odor vestimētoꝝ tuoꝝ
sicut odor thuris. eiꝰ v̇bū vaporauit odo
rē v̇itatis qꝛ instar balsami redoluit. Ec
cle.xxiiij. Quasi balsamū ñ mixtū odor
meus. Eiꝰ fama vaporauit odorē celebri
tatis q̄ instar odoris vincē bonos refecit
⁊ malos ac serpētes ⁊ hereticos effuga,
uit. Can.ij. Uinee florentes odorē dede,
rūt. ¶ Tertio fuit ignitꝰ vt mūdum frigi
dū inflāmaret. Portauit enim secū tres
ignes. s. ignita v̇ba. Ecc.xlviij. Uerbū il
liꝰ q̄si facula ardebat. Jgnita exempla:
Job.xxxvij. Nōne vestimenta tua calida
sūt. Et ignita desideria. Eze.i. Scintille
q̄si aspectꝰ eris cādētis. ¶ Quarto fuit
altꝰ ꝑ ꝯsilia vt mūdū d̄iectū erigeret. Hō
qdē fuerat hūiliatꝰ infra angelū vsqꝫ ad
exiliū ⁊ vsqꝫ ad r̄reoꝝ affectū. Sꝫ beatꝰ
dñicꝰ oñdit remediū ꝑ qđ hō erigat se vs
qꝫ ad dignitatē āgeli. s. ꝑ votū castitatis
vsqꝫ ad sublimitatē celi ꝑ votū obedien
tie. sic̄.n. iobediētia d̄ celo hoiēꝫ expulit
ita obediētia ipꝫ ad celū reduc̄ vsqꝫ ad
dñiū mūdi ꝑ votū pauꝑtatis q̄ latissima
ē ⁊ hoiēꝫ mūdo dñari fac̄. i. Cor.viij. Al
tissima pauꝑtas eoꝝ abūdauit ⁊c̄. Fo de
isto odore oñdit ꝙ ñ fuit puꝰ sꝫ magnus
qꝛ dr̄ sic̄ odor agri plēi. ipleuit qđ mūdū
celū ⁊ tumulū. tal.n. odor mūdū ipleuit
Odor aūt q̄druplr̄ cāri ꝯsueuit. Aliñ.n.
cātur ex ꝯcrematōe. Ecc.l. Quasi thꝰ ar
dēs i igne. Aliñ ex ꝯtritōe. Aromata.n.i,
tegra redolēt modicū fracta mltū i plue
rē ꝯtrita plimū. Aliñ ex reuelatōe. Balsa
mū.n. clausū ñ sētit sꝫ vase apto sētit. io.
xij. Domꝰ ipleta ē odore vnguēti. Aliñ ex
agitatōe. vñ dic̄ aug. pl mō exagitatū. ⁊
exhalat fetorē cenūꝫ ⁊ fragrat suaue vn
guentū Jstis modis vr̄ fuisse cātus odor
bt̄i dominici. Jpse enim fuit totus igne

diuini amoris cōcrematus. Unde cū to-
ta nocte i ecclesia vestimētis madefactis
pernoctaret. mane inueniebant sicca: ac
si fuissent iuxta fornacē posita. Ipse etiā
totus fuit per maceratōem cōtritus. vn
de tres singulis noctibus recipiebat cū
quadaȝ cathena disciplinas. Ipse etiaȝ
toti mundo fuit reuelatus per exempla
vite. ⁊ per verba doctrine. per miraculo
rū operatōem. ⁊ per ordinis institutōeȝ.
Ipse. n. in vita actiua ⁊ contēplatiua fu
it sedule exercitatus. vnde dr̄ de eo. No
cte celi plustrās lumina ⁊c̄. ¶ Secundo
iste odor repleuit celum. In celo quidē
est quadruplex ager. Unus est plenus
balsamo sapie. Et iste ager est apostolo
rū. Secūdus est plenus rosis pacientie.
Et iste est ager martyrū. Tertius est ple-
nus violis contemplatōis eterne. ⁊ iste
est ager confessoꝝ. Quartus est plenus
liliȷs mūdicie. Et iste est ager virginum.
Beatus igit̄ Dominicus fulget in agro
apostoloꝝ per sapientiā. ideo in euan-
gelio qḋ de eo legit̄ assimilat̄ luci fulgen
ti. Fulget ēt in agro martyrū per chari-
tateȝ ignitā. ideo assimilat̄ ibidē lucer-
ne ardenti. Fulget in agro cōfessorū per
cōtemplatōem supernā. ideo assimilat̄
ibidem ciuitati eminēti. Fulget in agro
virginuȝ per mūdiciā. ideo assimilat̄ ibi
dem sali cōdienti. ¶ Tertio iste odor im
pleuit tumulū. nec miruȝ qꝛ eius corpꝰ
fuit alabastrum plenū vnguento oīum
gratiaruȝ. Cant. iiij. Odor vnguentoruȝ
tuorū super omnia aromata. Fuit apo-
theca plena aromatibus omniū virtu-
tuȝ. Canti: v. Gene eius sicut areole aro
matuȝ. Fuit hortus plenus floribus bo-
norum operuȝ. Eiusdeȝ. iiij. Surge aqui
lo ⁊ veni auster perfla hortuȝ meum ⁊c̄.
¶ Ultimo dicit̄ de isto odore ꝙ fuit a di
benedictōe emissus: cum dicit̄. Cui be-
nedixit dominꝰ. Ipse eniȝ vt habet̄ Ge-
nes. xlix. Fuit a deo benedictus benedi-
ctōe celi desup: ꝓpter gratie ⁊ omnium
virtutuȝ infusioneȝ: benedictōibꝰ abyssi
iacētis deorsū ꝑ odoris ex tumulo ema
natōem. bn̄dictōibus vbeꝝ ⁊ vulue. ꝑ
filioꝝ ꝓpagatōem.

¶ Sermo. clviij. ¶ In die penthe-
costes Sermo primus.

Cor mūdum crea in me de-
us. ⁊ spūm rectū inoua i vi-
sceribus meis ⁊c̄. Propheta
volens petere grām spūs sancti. ¶ Prio
petit dari sibi quiddā ante eius aduen-
tum sciȝ cordis emundatōeȝ cuȝ dicit.
Cor mūdū crea in me deus. ¶ Petit qd-
dā sibi dari i eius aduētu. s. cordis ino-
uatōem: cum dicit. Et spūm rectū inoua
in visceribus meis. ¶ Quiddā petit si
bi dari post eius aduētū. s. grē ꝯfirmatio
nē. cū subdit. Et spū principali cōfirma
me. ¶ Petit igit̄ prio mūdiciā cordis.
Qui. n. vult spūm sanctū recipere debȝ
cor mūduȝ habere. Rō huius est: qꝛ spūs
scūs ē colūba celestis. Luce. iij. Descēdit
spūs sanctus sicut columba in ipsum.
Et hospes honorabilis. Sap. xviij. So-
lem sine lesura boni hospitij prestitisti.
Est amicus dulcis. Eiusdem. vij. Infini
tus thesaurus est hominibꝰ quo qui vsi
sunt participes facti sunt amicitie dei.
Est balsami liquor suauis. Eccle. xxiiij.
Quasi balsamū nō mixtuȝ odor meus.
Quia ergo spūs sanctus est celestis. iō
nō habitat in corde luctoso ⁊ per pecca-
tum mortale inquinato. sicut nec colū-
ba ponit pedem in luto: qḋ significatum
ē Gen. viij. Ubi noe columbaȝ emisisset:
cum adhuc tota terra paludosa eēt nō
inueniens vbi requiesceret ad arcam ē
reuersa. ¶ Secūdo qꝛ est hospes honora
bilis nō vult habitare in hospitio pulue
ribus venialiū peccatoruȝ asperso. ideo
dicit Greg. Tergat ergo sordes prui ope-
ris qui deo preparat domum mentis.
¶ Tertio qꝛ est amicus dulcis: vult ha-
bitare in loco florido. i. ameno per va
riaruȝ virtutuȝ adornatōem. Unde dile
cta inuitat amicū suuȝ dicens Canti. i.
Lectulus noster floridus est. ¶ Quarto
quia est balsami liquor suauis. vult re-
poni in vase solido per perseuerātiā: ⁊
precioso per charitatē veraȝ. Eccle. l. q̄si
vas auri solidum ⁊c̄. In corde igit̄ luto
so ⁊ inquinato nō habitat: sȝ fugit. Sa-
piētie. i. In maliuolā animā nō itroibit
sapiētia: neqȝ habitabit in corpore sub-
dito peccatis. In corpore vero puluere
venialiū aspso hitat: sed nō libenter. qꝛ

quodāmodo a multitudine venialiū cō
tristaꝛ. Eph.iiij. Nolite cōtristare spūm
scūm. In corde vero puro ⁊ florido ha-
bitat delectabiliꝛ. Sap.viij. Delitie mee
esse cū filijs hominuz. In corde solido
precioso ⁊ firmo habitat perseueranter.
Joā.xiiij. Ad euz veniemus ⁊ māsionē
apud euz faciemus. ¶ Scdō ꝓpheta pe
tit quiddā sibi dari in eius aduentu.s.
cordis inouationē. Spūs eniz scūs est
ignis dei. Luce.xij. Ignē veni mittere in
terraz ⁊c̄. Et est fons dei. ps. Q: apō te
est fons vite ⁊c̄. Est auster dei. Cant.iiij.
Surge aquilo ⁊ veni auster ⁊c̄. Fac nos
habitare in foraminibus petre.i.in vul
neribus christi. Cant.ij. Surge propera
amica mea columba mea: ⁊ veni in fora
minibus petre. Quia spūs sanctus est
ignis dei. renouaꝛ homo instar argenti
deponēdo scoriaz peccati. Ysa.i. Exco-
quaz ad purū scoriā tuaz. Quia ē fons
dei renouaꝛ instar aqle ⁊ cerui. Aquila
namqz exusta radio solari se in aquam
ꝓijcit ⁊ vetustatē deponit. Et ceruus pu
gnans cuz serpente hausto veneno i fon
tem se proijcit ⁊ venenuz abijcit. Sic ani
ma in fonte spūs sancti renouatur sicut
aquila nouā cōuersatōem assumēdo. ps.
Renouabiꝛ vt aquile iuuētus tua. Et in
star cerui venenuz abijciendo peccati.
ps. Quēadmodū desiderat ceruus ad
fontes aquarum ⁊c̄. Quia est auster dei
renouatur anima instar accipitris depo
nēdo plumas vetustas viciorzuz induen
do nouas plumas virtutū. Job.xxxix.
Nūquid per sapientiā tuā plumescit ac-
cipiter alas suas expādens ad austrum.
quia facit animā habitare in foramini-
bus. renouaꝛ instar serpentis qui tran-
siens per foramē angustuz deponit vetu
staz pellez. Et sic anima habitās in vul-
neribus christi per deuotiōem deponit
vetustaz conuersatōem. Eph.iiij. Depo-
nite vos ſm pristinā cōuersatōem veterē
hominē. ¶ Tertio ꝓpheta petit sibi da
ri quiddā post eius aduentuz.s. gratie
cōfirmatōem. Spūs enim sanctus ꝯser
uaꝛ ⁊ cōfirmaꝛ ad similitudinē aq̄: pu-
pille: flāme: lucerne. ⸿ Diciꝛ enim spūs
sanctus aqua. Jo.iiij. Qui biberit ex aq̄
quā ego dabo ei non sitiet in eternum.

que sicut conseruaꝛ per decursuz. sic spi
ritus sci gratia per bonorū operū exer-
citium. Ideo monet apostolus.ij. Cor.
vi. Hortamur vos ne in vacuuz gratiam
dei recipiatis. ⸿ Secūdo spūs sanctus
ē sicut pupilla que habet hominē diri-
gere ⁊ illuminare. ps. Spūs tuus bonꝰ
deducet me in terram rectaz. sicut ergo
ipsa pupilla cōseruaꝛ per palpebre op-
positōem: sic spūs scūs per elemosynaꝝ
largitōem. Eccle.xvij. Elemosyna viri
quasi sacculus cum ipso: ⁊ grām homis
quasi pupillaz cōseruabit. ⸿ Tertio spi
ritus sanctus est sicut flāma siue ignis
qui habet animā inflāmare ad amorez.
qui quidē seruaꝛ per appositōem ligno
rū. sic spūs scūs per feruorez sanctoꝝ de
sideriorꝝ. Eccle.xxviij. Secūdum ligna
silue sic ignis exardescet. ⸿ Quarto ē si
cut lucerna que illuminat ea que sunt i
domo anime. que sicut cōseruaꝛ per olei
appositōem: sic grā spūs sancti per de-
uotōem. que quidem per oleū significaꝛ
qz facit animā rebus mūdi supernatare
⁊ in celuz ascendere iuxta illud Jo.iiij.
Fiet in eo fons aque salientis in vitam
eternam. ¶ Sermo.clx. ¶ De eo-
dem sermo secūdus.

SUper quē regescet spi
ritus meus:
nisi super humilez ⁊ quietum
⁊ tremētem sermones meos.
Uerbū istud intelligitur Ysaie.lxvi. ſm
aliaz trāslatōem. Ubi notaꝛ ꝙ sup tria
genera hominū requiescit. ¶ Primo su
per humilez. Jaco.iiij. Deus supbis re
sistit humilibus aūt dat grām. Hoc signi
ficatuz ē Gen̄.i. vbi.s.dr̄. Spūs dn̄i fere
batur super aquas. Non.n. fertur super
terraz: qz non requiescit in corde terre-
no. nec super aerez qz nō requiescit i cor
de elato. nec super ignez quia nō requie
scit in corde igne cōcupiscētie inflāma-
to: sed supra aquas quia regescit in cor
de mansueto. Ecōtrario: Spūs malignꝰ
ferꝛ super terraz: qz data est sibi ad man
ducanduz. Gen̄.iij. Terram comedes cū
ctis diebus vite sue. qz diabolus terrena
sibi incorporat. Ysa.lxv. Serpenti pul-
uis panis eius super aerē: qz datus ē sibi
ad habitandum. Eph.ij. Super princi-

pem potestatis huius aeris: qꝛ diabolus
superbos inhabitat. Job. xli. Ipse enim
rex est super omnes filios superbie. Su
per ignez gehēne: quia datus est sibi ad
cōburendū. Matthei. xiij. Discedite a
me maledicti in ignem eternuz qui pꝑa
ratus est diabolo ⁊ angelis eius. Et sup
ignez ꝯcupiscētie: qꝛ datus est sibi ad suc
cendēduz. Osee. vij. Oēs adulterātes q̄si
clibanus succensus a coquēte. Sup aq̄s
autez non confert: qꝛ in corde ductili ⁊
mansueto nō cōmorat: sed ibi cōtribula
tur. ps. Cōtribulasti capita draconuz in
aquis ibi submergitur. Exod. xv. Sub-
mersi sunt quasi plumbū in aquis vehe
mētibus. ¶ Secūdo requiescit sup quie
tis amatorem cum dr̄. Et quietuz. Unde
apostoli receperūt spūm scūm sedentes
idest a superfluis curis quiescētes. In
huius significatōez filij israel nō recepe
runt māna q̄ diu fuerunt in egypto ⁊ q̄
diu habuerūt farinā egypti: ⁊ q̄diu nō
transierunt mare egypti. nā i egypto n̄ ē
qes neqꝫ circa mare egypti. Illi āt sūt i
egypto qui sunt in peccato. Et isti non
possunt esse in quiete. Ysa. xlviij. Non est
pax impijs: dicit dn̄s. Illi etiā retinent
farinaz egypti qui retinēt adhuc dele-
ctatōem ⁊ cogitatōes peccati. Et tales
non sunt in quiete. Job. xiij. Cogitatōes
mee dissipate sunt torquētes cor meum.
Illi autem nō transierunt mare egypti
qui adhuc premūtur varijs sollicitudi-
nibus mūdi. Tales etiaz non sūt in quie
te. Joan. xvi. In mundo pressuraz habe
bitis: in me autez pacem. Qui eniz vult
vt spūs sanctus super eum requiescat: ⁊
quietez habere desiderat. exeat de tene-
brositate peccati. abijciat reliquias ⁊ oc
casiones peccati: ⁊ deserat anxias curas
mūdi. ¶ Tertio requiescit sup precepto
rum dei obseruatorez. Ideo sequitur. ⁊
trementē sermones meos. quod autem
obseruatio diuinoruz p̄ceptorū dispōat
ad recipiendum spūm sanctuz. hoc ha-
betur Joan. xiiij. Si diligitis me sermo
nes meos seruate: ⁊ ego rogabo patrem
⁊ alium paraclituz dabit vobis. Et etiā
ibidem. Si quis diligit me sermonē me-
um seruabit. ⁊ pater meus diliget eum.
⁊ ad eum veniemus: ⁊ mansionez apud
eum faciemus. ¶ In talibus enim venit
spūs sanctus inflāmando. venit fili⁹ eos
illuminando. venit pater in amore ⁊ co
gnitione eos conseruando. Quātūcun-
qꝫ vero sunt aliqui humiles: vel qetis
amatores: vel preceptoruz dei conserua-
tores. tamē perfecte spūs sanctus in eis
non requiescit. In peccatorib⁹ eniz nul-
lo modo requiescit qꝛ i eis est pugna cō
tinua. In sanctis autē qui sunt in via re
quiescit sed nō perfecte requiescit: sed
semiplene. nam in eis ē requies semiple
na. In beatis aūt requieuit ⁊ pfecte re-
quiescit: quia in eis est plena requies ⁊
perfecta. In huius significatōnem Noe
ter emisit columbaz. In prima missione
cum terra esset adhuc paludosa nulla-
tenus requieuit: sed ad arcam redijt. p
quod datur intelligi q̄ spūs sanctus nō
requiescit in peccatoribus qui habēt cor
da imunda ⁊ in cōtinua pugua. Ysaie.
lvi. Cor impij quasi mare feruēs qd̄ quie
scere non pōt. Et redundat fructus ei⁹
in conculcatōem ⁊ in lutum. In secūda
emissione colūba requieuit sed nō perfe
ctē requieuit: qꝛ requieuit super arborez
oliue sed nō perfecte requieuit qꝛ iteruz
ad archaz redijt. per quod datur intel-
ligi q̄ spūs sanctus in cordibus sāctoꝝ
qui sunt in via requiescit ꝓpter mundi
ciaz. sed nō pfecte in eis reqescit: quia ad
huc a corpore habent pugnam. Gal. v.
Caro cōcupiscit aduersus spūm: ⁊ spūs
aduersus carnem. In tertia emissiōe co
lumba pfecte requieuit: qꝛ vltra ad ar-
chaz nō redijt. per quod datur intelligi
q̄ spūs sanctus sup eos qui sunt in pa-
tria pfecte requiescit cuz in eorū cordib⁹
sit pax plena ⁊ requies perfecta. Ysaie.
xxxij. Sedebit populus meus i pulchri
tudine pacis: in tabernaculis fiducie: in
requie opulenta.

¶ Sermo. clx. ¶ De eodē sermo. iij.

REpleti sunt omnes spū
sancto ⁊c̄. Actu.
ij. Perfecta liberalitas in tri
bus cōsistit. s. quādo qs dat
multuz ⁊ multis ⁊ preciosa. Deus hodie
fuit valde liberalis. quia dedit multum
cum dicit. repleti sunt. Dedit multis cū
dicit. omnes. ¶ Et dedit donum vtile.

ꝛ preciosuz cū dr. spiritu sancto. ¶ De-
dit quidez apostolis multū q2 eis dedit
in abūdantia spūm sanctū. Licet.n. san
cti viri in presenti vita sunt quibusdaz
guttis spūs sancti aspersi. Apostoli ta-
mē fuerunt fluiali abūdātia pleni. Jo.
vij. Flumina de ventre eius fluēt aque
viue. Hoc autez dicebat de spiritu quez
erant accepturi credētes in eum. De isto
flumine dei dicitur Ezechiel.xlvij. Mē
sus est mille cubitos ꝛ traduxit me per
aquaz vsque ad talos. Rursūqz mēsus
est mille ꝛ traduxit me per aquam vsqz
ad genua. ꝛ mensus est mille ꝛ duxit me
per aquam vsqz ad renes. ꝛ mensus est
mille torrentez quem nō potui pertran
sire. quoniaz intumuerāt aque profūdi
torrentis qui nō potest transuadari. Jn
talis namqz est tota corporis supporta-
tio. Jn genibus est deambulatio. Jn re-
nibus est fomes ꝛ libido. Jn aquis in-
tumescētibus est abundātie plenitudo.
Jn istud ergo flumen spūs sancti apo-
stoli sunt traducti vsqz ad talos: quan-
do sunt facti fortes ad substinēduz pon
dus omniuz passionuz ꝛc. ps. Ego con-
firmaui colūnas eius. Usque ad genua
quādo facti sunt magnanimes ad pro-
grediendūz ꝛ aggrediendūz opera vir-
tutuz. ps. Jbunt de virtute in virtutez.
Usque ad renes: quādo debilitatus ꝛ
extinctus est in eis omnis fomes ꝛ con
cupiscentia. ps. Jnflāmatum est cor meū
scilz igne spūs sancti. ꝛ ideo renes mei
mutati sunt. Aque vero huius flumis
vehemēter in apostolis intumuerunt.
quia datus est eis spiritus in abundan
tia. Ysaie.xxx. Spiritus eius sicut tor-
rens inundās vsque ad medium colli.
Jn alijs sanctis flumen spūs sancti ascē
dit infra colluz. Jn apostolis autez vsqz
ad medium colli. Jn christo autem vsqz
supra colluz quia non ad mensurā re-
cepit spūm. Fuerunt autem apostoli re
pleti quadruplici mensura spūs sancti
de qua dicitur Luce.vi. Mensuraz bo-
nam ꝛ confertam. Mensuraz quidē bo
nam habuerunt in sua iustificatione.
Roma.v. Charitas dei diffusa est in cor
dibus nostris ꝛc. Confertā habuerunt
in aliorum conuersione. Deus enim su-
pra illud quod necesse erat eis ad iustifi
catōem. contulit ꝛ addidit ea que neces
saria erant ad aliorūz conuersionez sci
licet eloquentiam verbi. ardorem celi.
scripturaruz intelligentiaz. in aduersis
firmāz constantiaz. ꝛ in miraculis faciē
dis magnam potentiaz. Habuerunt mē
suram coagitataz in sui cōfirmatione.
q2 nunquaz ab ipsa cadere potuerunt.
ps. Uerbo domini celi firmati sunt ꝛc.
Et habuerūt mensurā superefluentē in
doctrinaruz abundāti emanatōne qua
totuz mundū doctrinis repleuerūt ps.
Flumen dei repletuz est aquis. Ex isto
flumine deriuati sunt multi riui.i. do-
ctoruz sentētie multe. Ex istis riuis pro-
cesserūt multa stillicidia.i. modernoruz
doctoruz dicta. Unde sequit. Riuos ei9
inebrians multiplica genimina eius.
¶ Secūdo liberalitas dī attendit i hoc
q2 dedit multis: in hoc qd dicit. Omnes.
Si ergo repleti sunt oēs spū sancto. er
go ꝛ peccatores qui non sūt repleti non
sunt de numero vniuersi. Omnia enim
entia aut habent esse: aut viuere. aut sen
tire aut rationari: aut intelligere. Pec-
catores aūt nō habēt esse quia omne esse
est a forma. Forma vero ipsius esse spūa-
lis est charitas. Juxta illud Phil. iij.
Obseruate eos qui non ambulant sicut
habetis formaz nostram. Quia igitur
peccatores non habent formaz esse spi-
ritualis. ideo non habent esse spiritua-
le. Unde dicit de diabolo Job.xviij. Ha
bitant in tabernaculis illius socij eius
qui nō est. ¶ Secūdo nō habēt viuere.
Duo enim sunt signa vite scilz sensus ꝛ
motus. Jpsi autem nō habent sensuz di
lectionis vel cognitōis diuine: nec mo-
tū operatōis bone. ps. Oculos habent ꝛ
nō videbunt. hoc quo ad sensuz diuine
dilectōnis ꝛ cognitionis. Duo eniz ocu
li sunt intellectus ꝛ affectus. Pedes
habent ꝛ nō ambulabunt. hoc quo ad
motuz bone operationis. ¶ Tertio non
habent sentire. Non enim sentiunt dia
bolicas tentatōnes. Jdeo autem nō sen
tiunt q2 consentiunt. Jlle eniz sentit qui
dissentit. Prouerb.xxiij. Uerberauerūt
me ꝛ ego non sensi. ¶ Quarto nō habēt
rationari q2 nō viuūt sm rationem: sed

ſm̄ ſenſualitatē. Et ideo nō ſunt rōnabi-les: ſed brutales. p̄s. Facti ſūt ſicut equ⁹ ⁊ mulus qbus nō eſt itellectus. ☞ Quinto nō hn̄t itelligere: q: vera itelligētia ē deū timere ⁊ a malo recedere. Prouerb. xxviij. Ecce timor dn̄i ip̄e ē ſapiētia: ⁊ recedere a malo itelligētia. ¶ Tertio oſtēdit liberalitas dei q: dedit donū p̄cioſuȝ cū dr̄: Spū ſancto. Ideo aūt ſpm̄ ſcūm receperunt: q: habuerūt corda pura ⁊ charitate vnita. ⁊ fuerūt receptacula munda: ſicut cantat eccl̄ia. Inuenit eos receptacula mūda: ⁊ tribuit eis charisſmatū dona. Inuenit eos ꝯcordes in charitate Quattuor eniȝ ſūt q̄ de facili ſe ifundūt ſcȝ aer dū attrahit̄: lux dūmodo feneſtra aperiat̄: aqua dūmodo loca dep̄ſſa inueniat. Et ignis dūmodo materiā p̄parată hēat. Et q: ſpūs ſanctus ſignificat̄ p aerē: lucē: aquā ⁊ ignē. ideo iſtar aeris ſe ſtatim diffundit dūmodo attrahit̄ deſiderio cordis. p̄s. Os meū aperui ⁊ attraxi ſpūm. Inſtar lucis dūmodo ap̄iat̄ feneſtra volūtatis. Apocal. iij. Ego ſto ad oſtiū ⁊ pulſo ⁊c̄. Inſtar aq̄ dūmodo iueniat cor depreſſuȝ. ſ. humile ⁊ māſuetuȝ. p̄s. Qui emittit fontes in ꝯuallibus. Inſtar ignis dūmodo iueniat ligna bonoꝝ operuȝ. Eccleſiaſtici. xxviij. Sicut ligna ſiluarū: ſic ignis exardeſcit.

¶ Sermo. clxi. ¶ De eodē ſermo. iiij.

ROgabo patreȝ ⁊ alium paraclytū dabit vobis ſpm̄ veritatis queȝ nō poteſt mūdus accip̄e. Ioā. xiiij. Per mundū in hoc loco itelligunt̄ amatores mūdi. i. ſupbi: auari ⁊ luxurioſi. ☞ Iſta eiȝ tria peccata ſpm̄ ſanctū ne recipiat̄ ipediūt: ⁊ recepto malā remunerationē ipendunt: ⁊ male remuneratū expellūt. ¶ Prio igit̄ ne recipiat̄ ipediūt. ⁊ hoc oſtēdit Chryſ. ſup Mat. p tria exēpla dicens: Si leoni oſtendat̄ pratū virēs nō excitat̄ eius appetitus ad comedēdū: q: non eſt natura ei⁹ comedere herbas: ſȝ carnes. Si pluuia cadat ſup lapidē. lapis qdeȝ a foris balneat̄ ſȝ itus manet ſiccus. Si vaſi pleno aceto guttā mellis ifundas: mel p̄dis ⁊ acetū non imutabis. ☞ Per leonē igit̄ carnes comedentē itelligunt̄ hoies carnales q nihil ſpūale accip̄e pn̄t: q: nō eſt natura ſua ideſt ꝯſuetudo ſua appetere herbas virentes: ideſt celeſtes amenitates. ſed carnes: ideſt carnales voluptates. i. Cor. ij. Animalis hō nō p̄cipit ea q ſūt ſpūs dei. ☞ Per lapidē itelligunt̄ ſuperbi q hn̄t cor duꝝ. Iob. xli. Cor eius indurabitur ſicut lapis. Et iō pluuia ſpūs ſancti cor eius deforis tm̄ attingit. Int⁹ aūt itrare nō pōt: q: cor eius duꝝ ⁊ clauſum hȝ. Et iō iterius ſiccus remanet. Et dicere pōt illud p̄s. Aia mea ſicut terra ſine aqua tibi. ☞ Per acetū intelligūtur auari: q hn̄t cor plenū aceto. i. amore mūdano. Iō ſi aliq̄ dulcedo ſpūs ſancti cor eius itrauerit nō pōt ſentiri: q: p̄e abundātia amoris mundani p̄dit̄ ⁊ ſuffocat̄. iō dicit Aug. ſup illud: Diligite dn̄ȝ oēs ſancti eius. Diſce nō diligere mundū: vt diſcas diligere ip̄m deū. Auerte vt ꝯuertaris. Funde vt imple aris. ¶ Scd̄o iſta tria p̄ctā ſancto ſpūi iā recepto malā remunerationē ipendūt. Sicut eniȝ dicit Aug. imo Innocētius tertius in quadā decretali. Tria ſūt q̄ male remunerāt hoſpites ſuos. ſ. mus in pera: ignis in ſinu ⁊ ſerpēs in gremio. ☞ Mus in pera ē ſuperbia i aīa: que oīa bona ſpūalia comedit ⁊ corrodit. Ezech. vi. Non te extollas i cogitatōe aīe tue velut thaurus: ne forte elidat̄ virtus tua p ſupbiā: ⁊ folia tua comedat: ⁊ fruct⁹ tuos p̄dat: ⁊ relinq̄ris velut lignū aridū i heremo. ☞ Ignis in ſinu eſt auaritia in affectu: que oīa ſpūalia q̄ in aīa iuenit annihilat ⁊ cōſumit. Iob. xxxi. Ignis eſt vſq; ad ꝯſumptōem deuorans ⁊ oīa eradicans genimina ⁊c̄. Iſte ē ille ignis de quo dr̄ Prouer. xxx. Ignis. n. nūq̄ dicit ſufficit. ☞ Serpēs in gremio ē luxuria in aīo: que ibi venenuȝ diffundit ⁊ vitā grē extiguit. Prouer. v. Fau⁹ diſtillās labia meretricis. Eiuſdeȝ xxxiij. Ingredit̄ blande: ſȝ in nouiſſimo mordebit vt coluber: ⁊ q̄ſi regulus venena diffundet. ¶ Tertio iſta tria q̄ dicta ſunt ſpm̄ ſanctū male remuneratū expellūt. Sicut āt colligit̄ ex dictis Salomonis ⁊ q̄dā gloſa hoc tāgit. Tria ſunt que expellūt hoieȝ de domo. ſ. fumus: ſtillicidiū ⁊ mala vxor. ☞ Per fumū itelligit̄ ſuperbia q̄ in altū aſcēdit ⁊ cito deficit. p̄s.

Ascẽdit fumus ꝛc. Iste fumus superbie
spm̃ scm̃ de corde expellit: ꝛ nc reuertat
semp resistit. Act. vij. Dura ceruice ꝛ icir
cũcisi cordibus semp vos spũi scõ ,restiti
stis. ℣ Per stillicidiũ itelligit ipa auari
tia: q: stillicidiũ hoiez in domo ingetat:
sic auaritia varijs sollicitudibus ꝛ diui
tijs aiaz suffocat. iuxta illud Luce. viij.
A sollicitudibus suffocant. Tales enim
spm̃ scm̃ expellũt. cũ tñ dicat. i. Thess. v.
Spũm nolite extiguere. ℣ Per malam
vxorẽ itelligit carnalis ꝯcupiscẽtia: que
semp cũ rõne litigat. iuxta illud Gal. v.
Caro ꝯcupiscit aduersus spm̃. Et isti ta-
les spm̃ scm̃ ꝛ filiũ dei pedibus imũdis
ꝯculcãt ꝛ ꝯtumelia dehonorant. Heb. x.
Quãto magis putatis deteriora mereri
supplicia q filiũ dei cõculcauerit. ꝛ spũi
grẽ cõtumeliã fecerit. De hac vxore siue
ꝯcupiscẽtia carnali. Rom̃. viij. Pruden-
tia carnis mors ẽ. Uoluptas eim carnis
ita tenet hoiem in delitijs ꝙ ad eternas
delitias ꝑuenire nõ desiderat. Unde in
figura huius di. iij. Regũ. xij. ꝙ fecit hie
roboã duos vitulos aureos. vnũ in dan
aliũ in bethel ne populus reuerteret in
hierusalẽ sed ipos adorarẽt. Qui vituli
sunt duplex lasciuia. s. voluptas carnis
ꝛ vanitas mũdi quas tam clerici ꝙ̃ laici
adorãt: ꝛ ad celestẽ hierl'em ire nõ labo-
rãt. Ad hunc vitulũ ꝯflatilẽ faciẽdũ po-
pulus israel in aures ꝓiecit. q: qcqd hz
hõ ꝑciosuz ad hoc expẽdit: vt voluptas
vel vanitas ipleat. Et sic voluptas car-
nalis spm̃ sanctuz expellit.

¶ Sermo. clxij. ¶ De eodez Sermo. v.

IGnem veni mit-
tere in terraz. Et quid volo ni
si vt accendat Luc. xij. De isto
igne spũs sancti quattuor sunt vidẽda.
¶ Primo qualis fuerit quãtũ ad silitu-
dinẽ: q: venit in silitudinẽ lingue. Et po
tissima rõ fuit vt hic ostẽdat quale idio
ma sit in celo: quia ibi nõ sunt nisi verba
ignita ꝛ verba amoris. Deus eniz tres ꝓ
uincias fecit. s. ꝓuinciã celestẽ: ꝓuinciaz
terrestrẽ ꝛ ꝓuinciã ifernalẽ. Et in quali
bet ꝓuincia posuit ꝓpriũ idioma. Est. n.
idioma ꝓuicie celestis deũ laudare ꝛ bñ
dicere. ps. Beati q habitãt in domo tua
dñe: in scl'a seculoꝝ laudabũt te. Et idio
ma ꝓuicie terrestris est de terrenis tra-
ctare. Ioã. iij. Qui de terra ẽ: de terra lo
quit. Sz linguagiuz ꝓuicie ifernalis est
maledicẽ ꝛ blasphemare. Ysa. viij. Cum
esurierit irascet ꝛ maledicet regi suo ꝛ
deo suo. Cognoscit aũt qsqs de q̃ ꝓuicia
sit idioma ꝛ ex idiomate suo seu loquela
Uñ dictũ fuit petro Mat. xxvi. Galile⁹
es. nã ꝛ loq̃la tua manifestũ te facit. Cuz
igit qs loquit verba laudis ꝛ edificatio
nis ꝓximi: signũ ẽ ꝙ est de ꝓuicia celi ꝛ
de ꝓuicia celesti. Uñ dicebat dñs Ioan.
viij. Quare loq̃lã meã non cognoscitis.
Qñ aũt qs loquit verba terrena: signũ ẽ
ꝙ ẽ de ꝓuicia mũdi seu terrestri. i. Ioã.
iiij. Ipsi de mũdo sũt: ꝛ de mũdo loquũ-
tur: ꝛ mũdus eos audit. Qñ vero aliqs
loquit verba mẽdacij ꝛ blasphemie: tũc
signũ est ꝙ ẽ de ꝓfessiõe ꝛ ꝓuicia ipsius
miserabilis iferni: q: istud ẽ ꝓpriũ idio-
ma demonis ifernalis. Ioã. viij. Cuz lo-
quit mẽdaciuz: ex ꝓprijs loquit. ¶ Se-
cũdo vidẽduz est q̃lis sit iste ignis q̃tuz
ad virtutẽ. ℣ Hz eniz virtutẽ iclinatiuã:
q: alta humiliat ꝛ icinerat ꝛ annihilat.
hz virtutẽ eleuatiuã: q: sursuz fert ꝛ ten
dit. hz virtutẽ coadunatiuã: q: fluida so
lidat ꝛ adunat. Sic spũs scũs ꝑz Diony-
siũ in lib. de diuis noibus. hz virtutẽ in
clinatiuã: q: illos quos replet iclinat ife
rius p sui humilitatẽ ꝛ ꝯtẽptũ. ps. Aufe
res spũm coꝝ. s. supbie: ꝛ deficiẽt. s. a se
ipsis: ꝛ in puluerẽ suũ reuertent p sui an
nihilatõez ꝛ ꝯtẽptum. ℣ Scdo hz virtu
tez eleuatiuã: q: eleuat eos supius p desi
deriuz eternoꝝ. Ezech. viij. Eleuauit me
spũs inter terrã ꝛ celuz: duxit me in hie-
rusalẽ in visiõe dei. ℣ Tertio hz virtutẽ
coadunatiuã p ꝯcordiã ꝛ vnitatẽ moꝝ.
Eph. iiij. Sollicití seruare vnitatẽ spũs
in viculo pacis. Uirtus nãq3 ignis i hoc
ꝯsiderat: q: substernit sibi oia alia elemẽ
ta. s. terrã in carbonibus: aerẽ in flãma.
aquã in balneo calido. Sic ꝛ spũs scũs
substernit sibi terrenã cupiditatẽ. Greg.
in homl'. Q: spũs sanct⁹ aplos in tante
celsitudis culmẽ crexit. qd aliõ dixeriz:
nisi ꝙ mẽtes terrenoꝝ celos fecit. Ambi
tiosaz vanitatẽ. ps. Qui emittit fõtes in
ꝯuallibus. i. grãm suã ꝑstat humilibus.

Et voluptuosaꝫ carnalitatē. Gal. v. Spi
ritu ambulate ⁊ desideria carnis nō pfi/
cietis. ¶ Tertio vidēdum est qualr iste
ignis extinguit. ¶ Naꝫ extinguit primo
ꝑ vētum supbie. Job. i. Uētus veniens a
regione deserti ꝯcussit quattuor āgulos
domus. Quattuor enim anguli domus
spūalis sunt fides: spes: charitas ⁊ bona
opatio. ¶ Scdo per lignoꝝ sepatōem. i.
per spūm discordie. Sicut eniꝫ aia nō vi
uificat mēbra sepata. nec ignis inflāmat
ligna diuisa: sic nec spūs sanctus illos
inflāmat q sunt diuisi a deo per mortalē
culpā. Ysa. lix. Iniquitates vestre diuise
rūt iter vos ⁊ deuꝫ vestrū. Uel a pximo
discordia mediāte seu per discordiā. Lu
ce. xi. Omne regnū in seipm diuisuꝫ de/
solabit. Uel ab ecclesia ꝑ excōicatōis sen
tentiā. Mat. xviij. Si eniꝫ ecclesia nō au
dierit: sit tibi sicut ethnicus ⁊ publican⁹
¶ Tertio extinguit per aquam luxurie.
Eccl. iij. Ignē ardentē extinguit aqua.
Cetera nāqꝫ vitia non oino extinguunt
igniculū cordis qn aliqū ibi remaneant
alique affectōes bone volūtatis. Luxu/
ria autē a deo extinguit ꝙ nihil spūale
in corde relinquit: sed totus homo caro
efficit. ¶ Quarto vidēduꝫ est qualr iste
ignis ꝯseruat. Et hoc fit per lignoꝝ ap
positionē. i. bonoꝝ operū multiplicatio
nē. Eccle. xxviij. Secūduꝫ ligna silue sic
ignis exardescet. Leui. vi. Ignis in alta
ri meo semper ardebit: quē nutriet sacer
dos subijciens ligna per singulos dies.
¶ Scdo per cineris aspersionē. i. memo
rie mortis supinductōeꝫ. Job. xvi. Ope/
rui cinere carnē meā. ij. Coꝝ. iiij. Hēmus
thesauꝝ istū in vasis fictilib⁹. ¶ Tertio
ꝑ sufflationē. i. frequētē meditatōeꝫ. Ec
cle. xxviij. Si sufflaueris quasi ignis ex/
ardebit. Nihilominus ⁊ ipse xp̄s sufflat
Joā. xx. Insufflauit ⁊ dixit: Accipite spi
rituꝫ sanctū. ¶ Quarto per diligentē ab
omni cōtrario ꝯseruationē. i. per mala/
ruꝫ societatū vitationē. Ex mala eniꝫ so
cietate homo peruertit in itellectu quā/
tum ad cognoscēda. Prouerb. xiij. Qui
cuꝫ sapiētibus gradit sapiens erit. Ami
cus stultoꝝ efficiet similis. Inquinat in
affectu quātum ad diligēda. Eccle. xiij.
Qui tetigerit picem inquinabit ab ea. Et
emollescit in affectu. quātū ad opandū.
Hiere. l. Recedite d̄ medio babylonis ne
forte emollescat cor vestrum.
¶ Sermo. clxiij. ¶ De eodē Sermo. vi.

De excelso misit
ignē in ossibus meis ⁊ erudi
uit me. Thre. i. Hec pūt esse
verba ecclesie recolētis aduētū spūs san
cti in aplos per quos ad fidē ē erudita.
In qbus verbis qrtuor ostēdunt. ¶ Pri
mo vn̄ missus est: qꝛ de excelso. In beata
qdē trinitate ē q̄druplex excelsuꝫ. ¶ Pri
mū est ifinite ptātis. Job. xi. Excelsior q/
dē celo est. ⁊ qd facies. ¶ Scdm est ifini/
te varietatis. per qd̄ oia ꝓspicit ⁊ cogno
scit. ps. Dn̄s ꝓspexit de excelso sctō suo.
¶ Tertiū ē ifinite charitatis. Ysa. vi. Ui
di dn̄m sedentē sup soliū excelsum ⁊ ele
uatū. ¶ Quartū ē ifinite bonitatis ꝑ qd̄
oclo misericordie nos respicit. ps. Excel
sus dn̄s ⁊ humilia respicit. De isto q̄dru
plici excelso iste ignis sācti spūs i aplos
est missus. In ipsis. n. erat q̄druplex de/
fect⁹. ¶ Primus q̄tū ad interpratiuā: qꝛ
timidi erāt ꝯfiteri xp̄ꝫ. Sicut pꝫ in p̄nci
pe aploꝝ. q dū mori timuit vitā negauit.
¶ Scds est q̄tuꝫ ad itellectiuā: qꝛ multa
ignorabāt. que tn̄ ipsos scire expediebat
Joā. xvi. Adhuc habeo vobis multa di/
cere sꝫ nō potestis portare modo. ¶ Ter
tius q̄tū ad effectiuā: qꝛ in amore dei ad
huc tepidi ⁊ frigidi erāt. nec xp̄ꝫ eo mō
diligebāt quo eū diligere debebāt. Joā.
xiiij. Si diligeretis me gauderetis vtiqꝫ
qꝛ vado ad patrē. ¶ Quartus q̄tum ad
opatiuā: qꝛ ifirmi erāt ad aggrediendū
opa fortia ⁊ virtuosa. qd̄ innuit Mat. ix.
Nemo imittit ꝯmissurā pāni rudis i ve/
stimētū vetus ⁊c. qꝛ igit habebāt defectū
q̄tū ad interpratiuā missus est spūs san
ctus de excelso ifinite ptātis: vt timidos
roboraret. q eim prius timebāt tacendo
postmodū nō timuerūt cū fiducia ꝯfiten
do. Act. ij. Repleti spū scō loquebāt cuꝫ
fiducia verbū dei. Qui p̄us timebāt cōfi
teri in vna ligua: postmodū sunt ꝯfessi
in oibus linguis. Act. i. Ceperūt loq va/
rijs linguis. Et q prius timebāt fragileꝫ
mulierē: postmodū nō timuerūt p̄ncipē
neqꝫ imperatorē. Act. v. Obedire magis

oportet deo qꝫ hoibus. Scdo qr habebāt defectū qtuz ad itellectiuā. missus ē de excelso veritatis ifinite: vt iscios edoceret. Joan. xvi. Cum autē venerit spūs veritatis docebit vos oēm veritatē. s. vite z doctrine z iustitie. Sap. viij. Sobrietatez eniz z sapiētiā docet atqꝫ iustitiaz z veritatē. qbus vtilius nihil est in vita hoibus. sobrietatē quo ad veritatē vite. Et prudētiā quo ad veritatē doctrine z iustitiā quo ad veritatez iustitie. Tertio qr habebāt defectū quo ad effectiuā. missus est de excelso ifinite charitatis vt frigidos iflāmaret. Inflāmauit eim corda eoꝝ. Grego. Foris apparentibus linguis igneis: intus facta sunt corda iflāmatiua. Eoꝝ verba. Grego. In igneis linguis apparuit spūs: qr oēs quos repleuerat ardētes pariter z loquētes facit. Etiā coꝝ opa. Job. xxvij. Nōne vestimēta tua calida sunt cū pflata fuerit terra austro. Quarto qr ipsi habebant defectū quātuz ad opatiuā. missus ē de excelso ifinite bonitatis: vt eos pficeret z ꝯsumaret. Nam qui prius faciebāt opa debilia. postmodum aggressi sunt fortia. Aggressi sunt quoddā opus qd ē supra naturā. s. castitatē seruare. Hiero. In carne pter carnē viuere nō humanū sꝫ āgelicū eē puto. Et quoddā opus qd est ꝯtra naturā. s. mortē affectare. Act. xxi. Ego nō soluz alligari: sꝫ z mori paratus sum p noie dñi iesu. Quoddā quod est contra consuetudinē humanā. s. diuitias contēnere. Act. iij. Argentū z auruz nō est mihi zc̄. Et quoddā qd est ꝯtra rōnez. s. deum credere trinū z vnū de virgine natū z passum. Ista eniz credere nō potuerūt nisi per spm̄ sanctū. Sap. ix. Sensuz autez tuū qs sciet. nisi tu dederis sapiētiaz z miseris eis spm̄ sanctuz de altissimis: Quoddā qd est supra humanā ꝯditōez scilꝫ nullā ad malū habere pmptitudinez. qr sicut dr̄ Gen. viij. Sensus z cogitatio humani cordis prona sunt ad malū ab adolescētia sua. In apostolis aūt fuit qdē natura ad malū pna: sed in bonū ꝯfirmata. ps. Ego ꝯfirmaui colūnas eius. Scdo ostendit qualr̄ sit missus: qr in specie ignis. cum dr̄: misit ignez. de quo cātat ecclesia: aduenit ignis diuinus

nō ꝯburens: sed illuminās. nō ꝯsumens sed lucēs. Ex quo habet qꝫ iste ignis nō fuit carbo nec flāma: sed lux. Carbo eim est ignis in materia terrestri. Et ideo nō appuit in specie carbonis: qr illos quos replet nō facit predicare ppter terrenuz questū sꝫ propter celeste pmiū. i. Cor. ix. Que est eniz merces mea vt euāgelium zc̄. Nec apparuit in specie flāme: qr flāma ē ignis in materia acris. spūs āt sanctus illos quos replet non facit pdicare pp fauorē humanū sed pp honorez diuinū. Gal. i. Si adhuc hoibus placerē xp̄i seru9 nō essez. Appuit ergo in specie lucis que ē duplex z purissima. qr quos replet pdicare facit ex sincera itentōe. s. ppter vtilitatē pximi z honorē dei. Phil. iiij. Nō quero datū sed quero fructū zc̄. Tertio querit in quos sit emissus. s. in apostolos cū dr̄: In ossibus meis. Apostoli eniz dicunt ossa: qr fuerūt exterius duri p passionū tolerationez. Job. xxij. Solidissimi quasi ere fusi sunt. fuerunt solidi: qr minas ñ timebāt. solidiores: qr verba ꝯtēnebāt. solidissimi: qr mortem despiciebāt. Interius aūt fuerūt medullis pleni p deuotionē. Job. xxi. Medullis ossa illi9 irrigat. Medulla eiꝫ dꝫ Rabanū dr̄ ex eo qꝫ madefacit ossa. Et ē calide nature z dulcis saporis: quia dúotio spūalis aiam aridā madefacit: frigidaz accēdit: z mūdi amaritudinē in celestez dulcedinē ꝯuertit. Quarto ostendit quare missus est cum dr̄: Et erudiuit me. Spūs nāqꝫ sanctus aplos erudiuit. nā in credēdis dedit eis plenā veritatē. vñ dr̄: Spūs veritatis. Joan. xiiij. Spiritū veritatis quez mūdus non pōt accipere In diligēdis dedit ordinatā charitatez ideo dr̄: Spiritus charitatis. i. Joā. iiij. Deus charitas est zc̄. In operandis dedit perfectam sanctitatē. Et ideo vocat spūs sanctus. Joan. xiiij. Paraclyt9 autez spūs zc̄. In sustinēdis dedit consolationez z iocunditatē. Joan. xv. Cum venerit paraclytus zc̄.

Sermo. clxiiij. Eodē die smo. vij.

Si quis diligit me sermonē meū suabit zc̄. Joa. xiiij. Circa aduētū spūs scī in

supradictis verbis tria ponunt᷑. ¶ Pri-
mo ipsius spūs aduētus siue missio cuz
dr̄: Ad cū veniemus. ¶ Scđo missi cōfir-
matio cū dr̄: Et mansionē apud eū facie-
mus. ¶ Tertio ipsi⁹ missi ⁊ ꝯfirmati ma-
nifestatio cū dr̄: in ꝑncipio. Siqs diligit
me sermonē meū seruabit. ❧ Circa pri-
mū notādū ꝙ q̄ttuor sunt q̄ disponunt
ad spūs sancti aduētū ⁊ missionē. ¶ Pri-
mū ē deuota oīo cū libenter hō ad illud
hospitiū vadit ad qđ inuitat᷑. Nr̄e autez
orōnes sunt q̄dā inuitatōes. Qđ aūt nr̄a
oīo regrat᷑ docet xp̄s Joā. xiiij. Rogabo
patrē meū ⁊ aliū paraclytū dabit vobis.
Docet totus aploꝝ cet⁹ de q̄bus dr̄: Orā-
tibus aplis ⁊c̄. Docet ꝓpheta q orando
dixit: Cor mundū ⁊c̄. Docet vniuersalis
eccl'ia q̄ dicit: Ueni sancte spūs. ¶ Scđz
est ꝓfunda humiliatio. Libēter hō ad il-
lud hospitiū vadit vbi honorari se cre-
dit. Humilitas aūt spūi scō honorē facit
iuxta illud Ecc̄. iij. Magna potentia dei
solius ⁊ ab humilibus honorat᷑. Aq̄ aūt
spūs sancti nō fluit in mōtibus supboꝝ
sȝ in vallibus humiliuȝ. p̄s. Qui emittit
fontes in ꝯuallibus: iter mediū mōtium
ptrāsibūt aque. Duo mōtes sūt due spēs
supbie. Una que nascit᷑ ex re tꝑali: ⁊ alia
q̄ nascit᷑ ex re spūali. In medio istoꝝ mō-
tiū trāsit humilitas q̄ semꝑ tenet mediū
nō declinās ad aliquā illaꝝ specieꝝ. Et
in isto medio aq̄ trāseūt grāꝝ. ¶ Tertiū
est cordis purificatio. Libēter eiȝ hō ho-
spitat᷑ in hospitio mundo: sic spūs scūs
habitat in corde puro. p̄s. Domū tuam
dn̄e decet sanctitudo in lōgitudine dieꝝ.
Grego. Tergat ergo sordes praui opis q
deo prepat domū mētis. Est aūt mūdan-
dus itellectus ab omni praua cogitatio-
ne. Sic etiā affectus ab omni iordinato
amore. Opus exterius a negligētia ⁊ tor-
pore. Hoc significatū est Neem. xij. Ubi
dicit᷑ ꝙ mundauerūt populuȝ: portas ⁊
murū. Per populū itelligit᷑ turba cogi-
tationū. per portas ꝯsensus volūtatis.
per murū bona scilȝ opera que aluȝ mu-
niūt ne ab ipsis supet᷑ hostibus. ¶ Quar-
to est mētis tranq̄lla vocatio. Libēter. n.
homo ad illud hospitiū diuertit in quo
quietē iuenire se credit. Hinc ē ꝙ aposto-
li receperūt spm̄ sanctū sedentes: idest a
curis secularibus q̄escētes. Hinc est ꝙ fi-
lij israel acceperunt māna in solitudine. i.
spūs sancti dulcedinē i mētis q̄ete. Hinc
ē ꝙ helyas i solitudine mane ⁊ vespe pa-
ne ⁊ carnibus pascebat᷑. veniens aūt ad
ppl'ȝ vix bucellā panis inuenit: q̄r hō in
mētis q̄ete diuinas ꝯsolatōes recipit: in
turbatōe aūt famē iuenit. ❧ Scđo sunt
quedā que disponūt ad ipsius spūs san-
cti ꝯfirmatōeȝ cum dr̄: Et māsionē apud
eū faciemus. Et ista sunt q̄ttuor. ¶ Pri-
mū est meditatio mortis. Sicut eniȝ ma-
terialis ignis ꝯseruat᷑ sub cinere: sic spi-
ritus sanctus sub mortis meditatione.
Memoria eniȝ mortis grām ꝯseruat: q̄r
facit humilē aīum. Ecc̄. x. Quid supbis
terra ⁊ cinis. Uitat casuȝ. Eiusdem. vij.
In omnibus opibus tuis memorare no-
uissima tua ⁊ in etnuȝ nō peccabis. Dat
ꝓfectum. Grego. valde se sollicitat i bo-
no opere: qui semper cogitat đ extremo
fine. ¶ Secūdum ē mortificatio carnis.
Carnes eniȝ conseruātur ex salis appo-
sitōe. Sic spūs sanctus ex carnis mortifi-
catōe. Matthei. ix. Omnis victima sale
saliet᷑. Aque stantes ꝫm Ambros. putre-
scunt. sed per diuersos lapides curren-
tes in suo vigore persistūt. Sic aīa stans
in ocio putrescit cito ex peccato. sȝ quā-
do inter diuersos lapides vigiliaꝝ ⁊ ie-
iuniorū frangitur. in gratia ꝯseruatur.
Et ꝫm Augu. in libro de ciuitate dei. Est
quidā fons qui in die frigescit. in nocte
calescit. q̄r ignis spūs sancti in ꝓsperita-
te extinguit᷑. ⁊ in asperitate penitentie
cōseruat᷑. ¶ Tertiuȝ est diuini timoris
ꝑntia. Sicut eniȝ domus stare nō pōt si
nō habȝ stabile fundamētū ⁊ forte tectū
sic nec anima si nō habȝ timoreȝ. ꝙ tior
sit fundamētum dr̄ Eccle. xxvij. Si non
in timore dn̄i instanter tenueris te. cito
subuertetur domus tua. Et ꝙ sit tectuȝ
Eiusdeȝ. xxv. Timor dn̄i super omnia se
supposuit. ¶ Quartum est custodia ex-
terioris hominis. sicut eniȝ vas plenuȝ
balsamo apertuȝ relictum cito effundi-
tur. sic balsamuȝ gratie dei in eua effu-
sum est. ⁊ in adam per omnes quinque
sensus. s. visuȝ auditū. gustum: odora-
tum ⁊ tactuȝ. Eccle. xx. Grē fatuorū effū-
dentur. ❧ Tertio sunt quedā que faciūt

ad spūs scī missi ꝛ cōfirmati ostisionē. Et
illa sūt quattuoꝛ. Spūs eīz scūs ostēsus
ē in quadruplici signo. s. nubis. colūbe.
flatu ꝛ ignis. ꝑ que daf intelligi ꝙ qua-
tuoꝛ sunt signa per que qs pōt agnosce-
re se hēre spm̄ scm̄. ☞ Priuz signū ē abū
dātia lachꝛymaꝝ. Et iō apparuit in spe
cie nubis sup chꝛistū trāsfiguratuz. ps.
Flauit spūs eius ꝛ fluent aque. Gene. i.
Spūs dn̄i ferebaf super aquas scilz la
chꝛymarū. ☞ Secūdum ē dimissio iniu-
riaꝝ. Et ideo apparuit in specie colūbe
que felle caret. ꝛ iō Sap. vij. vocaf spūs
scūs suauis. benignus ꝛ humanus. qa
facit homines suaues i corde. benignos
in sermone. ꝛ humanos in oī ꝯuersatōe
☞ Tertiū ē ꝯtemptus tēporaliū. ꝛ iō ap-
paruit in specie flatus. qꝛ oīa tꝑalia fa-
cit ꝯtemnere tanꝙ̄ flatū vaporē ꝛ fumū
Et iō legif de sampsone ꝙ cū spūs dn̄i
in euz irruit. leonez interfecit. philiste-
os superauit. vincula dirupit. Per leo-
nem intelligif superbia. Per philisteos
qui interpꝛetanf cadētes intelligūf di-
uitie siue ipa auaricia. qꝛ sicut dr̄ Pro-
uer. xi. Qui ꝯfidit in diuitijs corruet. sz
per vincula intelligif ipa carnalis ꝯcu
piscētia. iuxta illud Eccle. vij. Uincula
eniz sunt manus illius. ☞ Quartū ē desi
deriū supernoꝝ. Et iō apparuit i specie
ignis qui semp habet sursuz ferri Ezec.
viij. Eleuauit me spūs in terrā ꝛ celum
Ubicūqz ergo est fumus aromatic⁹ san-
cti desiderij: signū est ꝙ ibi sit ignis spūs
sancti. Gregorius. Qui mēte integra do
minū desiderat ꝑfecto iā hz quez amat.

¶ Sermo. clxv. ¶ De scā trinitate ser. i.

O Altitudo diuitiaꝝ sa
pientie ꝛ sci
entie dei. Roma. xi. Festū scē
trinitatis qdam celebꝛant in
dn̄ica que est octaua penthecostes que ē
principiū dominicaꝝ ad innuendum ꝙ
deus est pꝛima cā oīum. Sz alij celebrāt
illud festū in vltima dominica ad innu
endū ꝙ deus est finis oīum. Alij nūquā
celebꝛant ꝯtenti illa laude ꝯtinua trini-
tatis qua dr̄. Glīa prī ꝛ filio ꝛc̄. vt ondā
tur ꝙ ē gubernatrix ꝛ ꝯseruatrix oīum.
Apl̄us igif lz rapt⁹ fuerit vsqz ad tertiū
celū. tn̄ n̄ ē ausus misteriū trinitatis cu-
riose inuestigare. Sz in v̄ba admiratōis
ꝛ laudis ꝓrūpēs dicit. O altitudo diui-
tiaꝝ. In qbus v̄bis tria ponit. ¶ Primo
ꝙ ipa beata trinitas nō ē curiose inuesti
ganda cum dicit. O altitudo diuitiaruz
sapie ꝛ scientie dei ꝛc̄. Curiose. n. hoc in
uestigare vanū ēēt ac piculosū ꝛ ꝯfusio
ne dignū. ¶ Uanū quidē esset qꝛ intētū
suum ꝯsequi nō posset. Eccle. iij. Altioꝛa
te ne quesieris. ꝛ foꝛtioꝛa te ne scrutatus
fueris ꝛc̄. ¶ Un̄ legif ꝙ eo tp̄e quo bea-
tus Augu. libꝛos de trinitate faciebat.
quendā puerulū in litoꝛe maris inuenit
q cū quodā cocleari argēteo aquā maris
in quandā ꝑuā foueā refundebat dicēs
se velle totū mare in illā foueā refūdere.
Cui Augu. ꝓuocatus ait. Quō hoc pos-
set fieri cū mare sit magnū ꝛ coclear mo
dicū ac fouea ꝑua. Et iste. Facilius ē mi
hi hoc agere ꝙ̄ tibi id qd̄ cogitas adim
plere. Cogitas. n. in libꝛo tuo misterium
trinitatis ꝯpꝛehēdere cū liber tu⁹ sit par
ua fouea ad recipiēdū ingeniū tuū mo-
dicū coclear ad inquirēdū ꝛ trinitas ip
sa imensū pelagus ad exhauriēdū. Sta-
timqz puer disparuit. ¶ Scd̄o h̄ esset picu
losum qꝛ ex nimia imēsitate luis posset i
currere cecitatē erroꝛis. Pꝛouerbi. xxv.
Sicut qui mel multū comedit nō ē ei bo
nū. sic qui ꝑscrutatoꝛ ē maiestatis oppꝛi
mef gloꝛia. Aug. in libꝛo de trinitate vbi
querif vnitas trinitatis patris ꝛ filij ꝛ
spūs sācti nusquā piculosius alicubi er-
raf. nec laboꝛiosius aliqd querif. nec fru
ctuosius aliqd inuenif. vn̄ legif in apo-
criphis Esdre. ꝙ cū ipe Esdras ꝓfunda
dei ingrere vellet ad seipm̄ reductus est
ne supꝛa se nimis eleuaref angelo sibi di
cente. Si vales flāmā ignis pondera fla
tū venti mēsura. dici p̄terita reuoca. q̄si
dicat. Si hec que infima sunt nō vales
ꝯpꝛehēdere. quō hec que diuina sunt va
lebis attingere. ¶ Tertio hoc ēēt confu
sione dignū. Dixit. n. rabi moises ꝙ tu-
multuose dixerūt ꝙ quicūqz ingeniū su
um ponit circa quatuoꝛ recipiet ꝯfusio
nē. Qn̄. s. vult scire qd ē in sūmo quādo
vult scire qd ē in imo. qd fuit pꝛio. ꝛ qd
erit vltio. sūmū ꝛ pꝛimū vocat deū iq̄ꝑtū
ē pꝛincipiū oīuz. imū ꝛ vltimū vocat ipz
inq̄ꝑtum est finis oīum. Quantum enim

ad ista deus ē inuestigabilis.ysa.vi.Dicit
de seraphin q duabus alis velabāt faciē
eius.Et duab⁹ velabāt pedes eius.Ue-
lant igit caput ꝛ pedes:q deus ꝑut est
principiū ꝛ finis ꝛ nobis inuestigabilis.
Media aūt nō sunt velata:q ea que sūt
a principio in finē.i.diuini effectus no-
bis cognita sunt.¶ Scđo ponit apl's
q ipā beata trinitas fidel'r ē credēda.cū
dicit:Qm̄ ex ipō ꝛ p ipm̄ ꝛc̄. Ubi ponit
ꝛ trinitatē psonarū.cū dicit:Qm̄ ex ipō
ꝛc̄.Et trinitatē eēntie.cū dicit: Ipi gl'ia
in secula.Ista enim fides nostra adiuua
ri pōt scripturarū testimonijs.creatura
rū vestigijs.ꝛ ostēsis miraculis. Pōt āt
hoc ostēdi per auctoritatē diuinā:ange
licā:ꝛ humanaz.¶ De diuina dr̄ Gen̄.i.
Faciamus hoiez ad imaginē ꝛ similitu
dinem nr̄am.q ergo dr̄:Faciamus ꝛ no
strarū psonaꝝ pluralitatē respicit.q ve
ro in singulari numero dicit similitudi
nē ꝛ imaginē:substātie respicit vnitatē.
¶ Hoc etiaz ostēdit p auctoritatē ange-
licam.q angeli quotidie exclamāt ꝛ di-
cunt:Scūs:scūs:scūs dn̄s de⁹ sebaoth
exercituū ꝛc̄.q ter dicūt scūs.ptinet ad
trinitatē psonarū:q semel dicūt dn̄s de
us.ad vnitatē eēntie.¶ Hoc ēt ostendit
p auctoritatē humanā.s.ppheticaz.ps.
Bn̄dicat nos deus deus nr̄ ꝛc̄.Apostoli
cam.i.Joā.v.Tres sunt qui testimoniū
dant i celo:Pater:verbū:ꝛ spūs scūs.Et
hi tres vnū sūt.Et p auctoritatē euāgeli
cam.Mat.vl.Baptizātes i noie prīs:ꝛ
filij:ꝛ spūs scī.¶ Scđo adiuuat ipsa fi-
des nostra qua credimus deū eē trinū ꝛ
vnū ex creaturarū vestigijs.Et istud ve-
stigiū inuenit in creaturis superiorib⁹:
sicut in sole in quo śm beatū Augu.tria
cōsiderant.s.qđ ē.qđ lucet.ꝛ qđ calet.i.
substantia solis.radius.ꝛ calor. Radi⁹
de sole nascit:q filius de pr̄e generatur
Calor aūt ab vtroqꝫ ꝑuenit:q spūs san
ctus ab vtroqꝫ ꝓcedit. Substātia vero
solis a nulla creatura causat.q pater a
nullo deriuat.In creaturis inferiorib⁹
sicut pꝫ in aqua vna ē aqua in fonte: in
riuo:ꝛ stagno. Sed riuus ē a fonte. sta-
gnum ab vtroqꝫ.fons a nullo.In crea-
turis medijs sic in hoie in quo ē vna ani
ma in tribus potentijs.de quibus dicit
Aug̃.Nō sufficit solus itellectus:nisi sit
volūtas in amore dei.nec duo sufficiūt:
nisi memoria addat:q semp in aīa itel-
ligentis maneat deus.¶ Tertio adiuua
tur ostēsis miraculis.quoꝝ vnuz ponit
Eusebius:q circa natiuitatē xp̄i tres so
les in oriēte apparuerūt:qui paulatim i
vnū solē redacti sunt. Aliud ponit eu-
tropius:q dū quidā arrianus quēdam
baptizaret.ꝛ formā trinitatis puerteret:
mox aqua disparuit.¶ Tertio ponit ful
gibertus q epō nanstensi missaz celebrā
ti tres gutte clarissime super altare celi-
tus sunt emisse:que sibi appropinquan
tes:vnā gēmā pulcherrimā effecerunt.
quā cū in quadā cruce vbi erāt alie gē-
me posuisset:ille tātā eius excellētiā nō
ferētes d cruce ꝓtinus ceciderūt.¶ Ter-
tio dicit apl's q ipā beata trinitas ꝛ vni
tas ē a nobis glorificāda.cū ait.Ipi glo
ria in secula seculoꝝ amē. Debemus ip-
sam glorificare ꝓpt debitū:q pp ipsam
homo ē formatus.ysa.xliij.Ppl'm istū
formaui mihi:ꝛ laudē meam narrabit.
Propter meritū.i.Reg.ij.Quicūqꝫ ho-
norificauerit me gl'ificabo euz.Propter
exēplū:q ipām glorificat creatura insen
sibilis.ps.Celi enarrāt gloriā dei. Irrō
nalis creatura.ysa.xliij.Glorificabit me
bestia agri ꝛ draconis.Creatura intelle
ctualis.Job.xxxviij.Ubi eras quando
me glorificabant astra matutina. Et iō
debet istam diuinam trinitatem glo-
rificare creatura rationalis:vt verifice-
tur illud quod dicit Augustinus. Non
cessat nec tacet laudes tuas vniuersa
creatura tua.

¶ Sermo.clxvi.¶ De sancta trinitate.
Sermo secūdus.

BEnedicat nos de
us deus noster.benedicat nos
deus ꝛc̄.Propheta spū san-
cto inspiratus misteriuz nobis aperiēs
tria dicit.¶ Primo quid de eo sit credē
dum.¶ Secundo quid ab eo sit peten-
dum. ¶ Tertio qualiter sit ei seruien-
dum.¶ De deo autem ē credendum q
sit trinus.ideo ponitur ibi ter deus. et
quod sit vnus.Ideo in singulari poni-
tur benedicat. ¶ Et licet istud sit su-

pra nos:tñ in creaturis aliqualr eluce-scit. ¶ Et prio i creaturis vniuersalib⁹ igbus inenimus magnitudiné p quam itelligit pris potétia. spéz ⁊ pulchritu-diné p quaz itelligit filij sapiétia. de his duobus di Sap. xiij. A magnitudie cim speciei ⁊ creature cognoscibilr poterit coꝝ creator videri. vtilitaté p quá intel-ligit spũs scti bonitas ⁊ clemétia. Geñ. i. Uidit eiz deus cũcta que fecerat ⁊ erant valde bona. ¶ Scdo elucescit i creatu-ris i pticulari sicut i igne: in quo gdé est spés ignis: splédor: ⁊ calor. Splédor ab igne nascit. Calor ab igne ⁊ splédore ge-nerat. Uñ dicit Aug. Splédor é de igne ⁊ tñ coeua sunt. Da eiz mihi ignem sine splédore: ⁊ credá prez eé sine filio. ¶ Ter-tio i creatura spũali: sicut i aia. vñ dicit Aug. de trini. Més amor ⁊ notitia eius tria qdá sunt. Més eiz nouit se ⁊ amat se. ⁊ cũ se cognoscit notitiá suá gignit ⁊ é parés sue notitie. tertius é amor: q ó ip-sa. s. méte ⁊ notitia pcedit. cú més se co-gnoscés diligit se. ¶ Quarto in secula-ribus disciplinis. Uñ dicit Faustus i li-bro de fide catholica. Tres tm̃ psonas li-beralia studia senserũt. Nũquá eiz i ar-te grãmatica: nisi primá: scdaz: ⁊ tertiam psoná inuenimus. Etiá iuenit vna dictio q é vnica i voce ⁊ triplex i significatióe: vt hec dictio amor que pót eé alicui⁹ no-mé ppriũ: ⁊ é nomé cóe: ⁊ verbũ. ¶ Qui-to i numeris. Uñ dicit phs: primo celi. c. ij. ⁊ substinemus ipm. s. numeꝝ trinariũ q. legé nobis: ⁊ sm istũ numerũ tenemur magnificare dñz creatoré: remotũ a mo-dis creaturarũ ⁊c. Nó aũt itelligédũ est ꝙ ipi posuerũt numeꝝ ternariũ i psonis diuinis: qr hoc nó cognouit. Sz vult di-cere ꝙ átiq vtebant numero ternario i sacrificijs ⁊ orónibus pp quádá numeri pfectóez. ¶ Scdo ppha ponit qd sit ab eo petédũ: qr bñdictio. cũ dicit: Bñdicat nos deus ⁊c. Inuocatio náqz trinitatis triplicé nobis bñdictioné acqrit. ¶ Pri-ma cósistit i terrenoꝝ dspectóe ⁊ celestiũ ptéplatóe. Ysa. xl. Quis appédit trib⁹ digitis mollé terre. quasi dicat nullus nisi deus trinus i sua potétia: sapiétia: ⁊ misericordia: quasi tribus digitis molé terre. i. póderositaté corpis: appédit sui elevádũ ad ptenédũ terrena ⁊ cóté-pládũ celestia. Sic igit appésus ⁊ eleua-tus erat bts Augu. de quo di: ꝙ cum li-bros de trinitate scribẽt: ⁊ quedá vidua i tribulatóe posita ad eũ vadés ipz salu-tasset: ⁊ ipe nihil illi mulieri rñdẽt ipsa tristis abscessit. Sequéti vo die cũ eius missaz audiret facta é i extasi mentis ⁊ rapta i celũ: ibidé vidit Augustinuz fa-cie iclinata de trinitate disputanté. Fa-ctaqz é vox ad eá dicés: Cú ad Augusti-nũ iuisti: tũc de trinitatis glia attétissi-me disputabat. Et ió ꝙ ibi fueris nó ad-uertit. ¶ Scda psistit i tétationũ ⁊ oiuz demonũ effugatóe. Hoc significatuz est. Exo. v. De⁹ hebreoꝝ vocauit nos vt ca-mus viá triũ dieꝝ i solitudie. i. vt p fidé trinitatis ei i hac vita i qua pegrini su-mus seruiamus: ne forte accidat nobis pestis. i. tétatio q é a carne: aut gladi⁹ q é tétatio ab hoste. Istud ét notat i quo-dá fideli notario apud cóstátinopoliz. d quo legit ꝙ cũ magus eũ duxisz ad qué-dá locũ vbi congregata fuit multitudo demonũ. vn⁹ sedés i throno iterrogauit Si seruus suus erat. Et iste se signás di-xit: Ego suz seruus scté tritatis. Et sta-tim oés disparuerũt. ¶ Tertia psistit i ad-uersitatũ ppulsióe. Ná sicut refert Joá. dam. Cũ apud pstátinopoliz grauis pe-stis eẽt de medio ppli qdá puer i celuz raptus cáticũ scté trinitatis. s. scté deus scté fortis: scé ⁊ misericors saluator mise-rere nobis. ab ágelis é edoctus. qd cũ re-diés decátasset mox ois turbatio cessa-uit. ¶ Tertio ppha ponit qualr scé tri-nitati é seruiédũ: qr cuz timore: cũ dicit: Et metuát eum oés fines terre. Circa qd sciédũ ꝙ qdá sunt sub terra. sicut demo-nes ⁊ dánati i aqs penaꝝ positi. Job. xx-vi. Ecce gigátes gemũt sub aqs. Isti san-ctá trinitaté ⁊ si timore metuũt: tñ odiũt ⁊ blasphemát. ps. Supbia eoꝝ q te ode-rũt ascédit semp. ¶ Alij sunt sup terrá: sicut sunt ágeli ⁊ bti. ps. Credo vidẽ bo-na dñi in terra viuétiũ. Et isti sctáz tri-nitaté amore scó metuũt ⁊ reuerent: ac laudát quotidie dicétes ysa. vi. Scũs: scũs: sanctus: dñs deus exercituũ. ¶ Uñ legitur ꝙ cum quidam vir sanctus: cum alijs psallentibus esset in ecclesia. vidit

beatam virginē illuc aduenientem ⁊ ad Gloria patri ꝓfundē inclinantē q cū eaʒ de hoc interrogasset rn̄dit ꝙ quñcūqʒ ille versiculus trinitatis ab ecclesia dicit tota curia celestis sancte trinitati inclinat ⁊ ipsaʒ reuereť. ¶ Alij sunt i medio terre sicut auari ⁊ terrenoꝝ cupiditatibus dediti. Et isti nō sunt digni gloriam sancte trinitatis narrare ne dicať eis illud ps̄. Peccatori aūt dixit deus. quare tu enarras iustitias meas ⁊c̄. vnde sicut refert Bonifacius in libro suo queʒ scripsit ad comitissam Matildā. Cum qdā archieps̄ simoniacus p testes ꝯuinci nō posset. p̄ceptū est ei vt versum trinitatis diceret. Et cū ille sanctā trinitateʒ ⁊ maxime spūm sanctū nominare nō posset. sic dep̄chensus ⁊ ꝯfusus est. Alij sunt in finibus terre sicut viri ꝑfecti in qbꝰ terrena sumunť. Et isti beatā trinitatē metuunt timore filiali. Eccle. i. Plenitudo sapientie timor dn̄i. Et isti semp trinitateʒ debent laudare ac dicere. Gloria patri ⁊ filio ⁊ spūi sancto. Istum. n. versum sancte trinitatis Nicēa sinodus edidit. Sʒ Hieronimus in fine psalmoꝝ dicendum ordinauit.

¶ Sermo.clxvij. ¶ Eodē die sermo. iij.

TRes sunt qui testimoniū dāt in celo. s. pr̄ v̄bū ⁊ spūs sanctꝰ. Et hi tres vnū sunt. i. Jo. v. Sāctus Joānes euāgelista recūbēs supra pectꝰ dn̄i ⁊ fluēta sapie inde hauriēs misteriū sctē trinitatis ⁊ vnitatis nobis sub breuibꝰ v̄bis tradidit dicēs. Tres sunt. In qbus v̄bis tria ondit ¶ Primo ꝙ in diuinis ē trinitas ꝑsonaꝝ ⁊ vnitas essentie cū dr̄. Tres sunt qui testimoniū dāt in celo ⁊c̄. Istaʒ aūt trinitatē ⁊ vnitatē ꝑsonaꝝ ondit dionisius in li. de diuinis noibꝰ p quattuor exēpla ondens ꝙ filiꝰ ⁊ spūs sanctus ꝓcedūt a pr̄e sicut duo riui ab vno fonte. sicut due pullulatōes ab vna radice sicut duo flores ab vna arbore. ⁊ sicut duo radij ab vno sole. Alit. n. sic. Pr̄ est fons deitatis. Filiꝰ aūt ⁊ spūs scūs riui deitatis si ita opʒ dicere pullulatōnes diuine nature. ⁊ sicut flores ⁊ sup subālia luia. Quō aūt sint neqʒ dicere neqʒ cogitare ē possibile. ¶ Procedūt igiť primo sicut duo riui ab vno fonte. Pr̄. n. est istar fontis. Filiꝰ istar riui a fonte ꝓcedētis. Spiritus scūs instar stagni a fōte ⁊ riuo ꝓcedētis ⁊ emanātis. ¶ Scdō ꝓcedūt sicut due pullulatōes ab vna radice. A radice qdē ꝓcedit trūcus. ⁊ a radice ⁊ trūco educiť ramꝰ. Sic a pr̄e ꝓcedit filiꝰ. a pr̄e ⁊ filio ꝓcedit spūs scūs. ¶ Tertio procedūt sicut duo flores ab vna arbore De arbore quidē ꝓcedit flos. ⁊ ex arbore ⁊ flore nasciť fructꝰ. Sic a pr̄e ꝓcedit filius ⁊ ab vtroqʒ spūs scūs. ¶ Quarto procedūt sicut duo radij ab vno sole. A sole qdē ꝓcedit splēdor. A sole ⁊ splēdore ꝓduciť calor. Aug. videmꝰ solē p celū currentē. lucentē. ⁊ calētē. Ista igiť tria ꝯsideranť in sole. s. cursus splēdor ⁊ calor. sic in deitate inuenimꝰ pr̄em currentem i. potēter oia opantē. Jo. v. Pr̄ meꝰ vsqʒ mō opať filiū splendentē. i. splendorem sue sapie effundentē. Joā. i. Erat lux v̄a ⁊c̄. Et spūm sanctū calentē. i. corda inflāmātē. Lu. xij. Ignē veni mittere in terrā ⁊c̄. ¶ Scdō ondit Jo. ꝙ in diuinis sunt q̄dā appropriata. cū dicit. q testimoniuʒ dāt in celo. Scdm̄ aūt glosam xp̄us hūit triplex testimoniū ꝙ sit celestis. ¶ Primū ē a pr̄e cū dixit. Hic ē filiꝰ meus dilectus. ¶ Scda aūt a seipo qn̄ fuit transfiguratus. ¶ Tertiū a spū sancto qn̄ i spē colūbe sup eū appuit. Et ꝯuis iste opatōes fuerūt cōes. tn̄ sm̄ btm̄ Aug. illius vocis alatio attribuiť pr̄i trāsfiguratio filio. ⁊ colūbe formatio spūi sancto. Ponunt aūt sancti ⁊ alia appropriata diuinis ꝑsonis quoꝝ Aug. in li. de trinitate tria ponit dicēs. In pr̄e vnitas. in filio equalitas. in spū sancto vnitatis eq̄litatisqʒ ꝯnexio. In alio quoqʒ loco appropriat pr̄i potentiā. filio sapiam. ⁊ spūi sācto bonitatē. Hilariꝰ v̄o in li. de trinitate alia tria ponit dicens. Eternitas ē i pr̄e spēs in imagine. vsus in mūere. Ex his ergo pʒ ꝙ pr̄i attribuiť potētia vnitas ⁊ eternitas. Fillio sapia. eq̄litas spēs siue pulchritudo. Spūi scō bonitas nexus ⁊ vsus. Hoꝝ aūt ratōʒ breuiter videamus pr̄ nāqʒ ē fontale principiū. ⁊ attribuiť potētia q̄ in se includit ratiōʒ principij. Est ēt principiū n̄ est de principio. iō sibi attribuiť vnitas q̄ sicut principium sine

principio in numeris inuenit. Est et prīcipiū ois pcessionis.s.generatōis ⁊ spiratōis.⁊ iō sibi attribuit eternitas q̄ est principiū ois duratōis.s.cui ⁊ tpis. Filius aūt pcedit a pr̄e p modū intellectus. quo sapientia pficit.⁊ iō sibi attribuitur sapientia.recipit et inquantū fili⁹ a pr̄e genitus eandē nāz quā hz generans.iō sibi attribuit equalitas. Est et verbū patris in quo tanquā in speculo oīa resplēdent atqz relucent.⁊ iō sibi attribuitur spēs siue pulchritudo. Spūs scūs procedit a pr̄e ⁊ filio.vt amor cuius obiectū ē bonū ⁊ iō sibi attribuit bonitas. Est etiā amor pr̄is ⁊ filij quo vniunt.⁊ ē donum qd̄ nos vnit.⁊ iō sibi attribuitur nexus. Pr̄ in amore diuino fruit seipō ⁊ diligit filiū amore fruitōis.ergo spūi sancto appropriat vsus. Vñ btūs Aug. Usum exponit fruitōem. ❡ Tertio ponit quedā ppria.cū dicit. Pr̄ verbū ⁊ spūs sanctus q̄uis.n.p hoc ab inuicē distinguant.ñ tñ diuidunt. Sz sicut habēt vnā eēntiā ita hñt vnā virtutē.vnā volūtatē ⁊ vnā opatōem.q̄.n.quantū ad ista quattuor nō diuidant dicit Joan.v. Non pōt filius quicq̄ a se facere. Ecce quia hz eādez cum patre virtutē. Sicut enim filius nō est a seipso sed a patre.sic ⁊ a seipō ñ hēt virtutē opandi sed a patre. Hz etiā a patre eandem essentiā. Unde subdit. Nisi q̄ viderit patrem facientē.qr enim illa generatio qua filius a patre pcedit.non est carnalis sed spūalis.⁊ sensus visus inter ceteros sensus est magis spiritualis ideo p sensum visus exprimitur. Uidere enim patrem facientē nihil aliud est q̄ ab ipō accipere essentiā ⁊ opatiuā virtutem. Hz etiam eandē opatōem. Uñ subdit. Quecunqz enim pater fecerit. Hz et eandem cum patre voluntatē.iō subdit Hoc ⁊ filius simil'r faciet.i.simili voluntate cum patre.

❡ Sermo.clxviij. ❡ Eodem die sermo quartus.

POtestas dei est ⁊ tibi domine misericordia qr tu reddes vnicuiqz iuxta opera sua ps. Secundum sanctos doctores patri attribuit potentia.filio sapientia.spiritui sancto bonitas siue misericordia. Duo prima.s.potētia ⁊ misericordia patent in auctoritate premissa. ❡ Tertiū aūt.s.sapientia notatur cum dicit.qr tu reddes vnicuiqz sm opera sua. Omne enim iudiciū datuz est filio.sicut dicit Joan.v. Judex aūt indiget sapientia ad examinandū ⁊ diffiniēdum. Et ideo in hoc quod dicit. Quia tu reddes vnicuiqz sm opera sua filij sapientia subintelligit. ❡ Primo igit potentia attribuit patri.quanuis enim filius ⁊ spūs sanctus sint omnipotētes patri tamē omnipotētia attribuit ne in cordibus simpliciū ex eo q̄ pater dicit.impotens reputet Quāuis autem deus sit omnipotēs.sunt tamē sex que ipsum superant ⁊ vincunt. ❡ Primū est sua pietas viscerosa. Hieremie.xxxi. Si filius honorabilis mihi effraim si puer delicatus.qr exquo locutus sum de eo ego recordabor eius. Jdcirco pturbata sunt viscera mea super eū miserans miserebor eius. Osee.xi. Cōuersum est cor meū i me pariter pturbata est plenitudo mea.nō faciam furorem meū. ❡ Secundū ē oratio nostra lachrimosa. Gene.xxxij. Si cōtra deum fortis fuisti quāto magis ptra homines pualebis. Fuit aūt ptra deum fortis p lachrimas quas effudit. Sicut dicit Osee.xij. Jnualuit ad angelū ⁊ confortatus est.fleuit ⁊ rogauit eum. Hoc et notat.iiij. Reg.xx. de ezechia rege cuius lachrime deum vicerunt. ❡ Tertium est charitas affectuosa. Jpa enim deum de celo ad terrā traxit. Augu. O charitas quātas ⁊ q̄ magnas vires habes deū de celo ad terrā deposuisti. Jpa enim eū in patibulo ascendere fecit ⁊ coegit Luce xij. Baptisma habeo baptizari ⁊ quō coartor:donec pficiat. ❡ Quartū est pstātia virtuosa. Qui enim sibi ⁊ voluntati sue vi faciūt deuz uicūt.mat.xi.regnū celorū vim patit ⁊ violenti rapiunt illud. ❡ Quintū est humilitas gratiosa quod significatū est.iij. Regū.xxi.vbi.s. dominus dixit helie Nōne vides achab humiliatum coraz me.quia igit humiliatus ē mei cā nō inducam malū.in diebus eius Hoc etiam manifeste patet in niniuitis. ❡ Sextum ē veritas virtuosa.ij.Timo.ij. Negare seipm nō pōt. Glo. q̄ faceret si

dicta sua nõ impleret. Ex hoc enim verbo impropabat Helimas magus Paulo quẽadmodũ refert Dionisius in libro ð diuinis nominibus. Dicebat.n. si omnipotens est quomõ dicit aliquid nõ posse a nostro theologo. Et respõdet ipse Dionisius. Etenim suispius negatio casus ẽ a veritate. veritas aũt est existens. a veritate aũt casus. ab existente autem cadere nõ põt deus. ℭ Secũdo sapientia attribuit filio. ꝛ quãuis pater ꝛ etiã spũs sanctus eandem hẽant sapiam tamen ne ex eo ꝙ dicit filius ab imperitis minus sapiens crederet. ideo sibi attribuit sapiẽtia. q̃uis aũt sit summe sapiens. tamen sciẽter se a nobis decipere pmittit. Et hꝫ in venditione. emptõe. ꝯmutatione. ꝛ diuisione. ℭ In venditõe enim qꝛ vendendo nobis regnum celoꝝ dimittit se decipi infra dimidiũ iusti pcij. vendidit enim ipm apostolis ꝑ retibus ꝛ parua nauicula. Matthei.iiij. zacheo ꝓ dimidia rerũ suarum substãtia. Luce.xix. Uidue pro duobus minutis. Et quibusdã ꝓ calice aque frigide vt habet Matthei.x. Quibusdam etiã ꝓ sola bona voluntate. Hieronymus. Que offerũtur nõ sui ponde re. sed offerentiũ voluntate pensat. Augu. Regnuꝫ celoꝝ tantũ valet quantum habes. nihil vilius cum emit. nihil carius cum possidet. ℭ Secũdo dimittit se decipi in emptiõe quia vilia nostra caro precio emit. Nã corpus nostrũ emit ꝑcio sui sanguinis. i. Cori.vi. Empti estis precio magno. Animam nostrã emit positõne anime sue. i. Joã.iij. Ille ꝓ nobis animam suã posuit ꝛc̃. Res emit ad cẽtuplũ vt habet Matthei.xix. Penitentiaꝫ nostram emit ꝓ regno celoꝝ. Matthe.iiij. Penitentiã agite. appropinquabit eniꝫ regnum celoꝝ. ℭ Tertio pmittit se decipi in ꝯmutatõne quia auꝝ sue gratie cõmutat in lutum nostre culpe. ℭ Quarto permittit se decipi in diuisiõe. Homo enim quãdoqꝫ corpus suum cum deo ꝛ diabolo diuidit ꝛ dat diabolo iuuentutem. ꝛ dat deo senectutẽ. Et tamen deus accipit ab homine quicqd habere potest Gene.iiij. Nõne si recte offeras ꝛ non recte diuidas. peccasti. ℭ Tales eniꝫ recte offerunt quãdo deo senectutem suã tribuũt. Sed nõ recte diuidunt qꝛ deo dãt etatem viliorẽ. ꝛ dant diabolo melioreꝫ. ℭ Tertio bonitas ꝛ misericordia attribuitur spũi sancto. Et quãuis pater ꝛ filius habeãt eandem misericordiã. tamẽ quia spiritus dicit quandã spũalitatem ne hoc de spũ sancto ab imperitis crederetur. ei bonitas ꝛ misericordia attribuitur. ꝛ ipa eius misericordia est tanta ꝙ vbiqꝫ inuenit. ℭ Nam in celo est misericordia saluãs. ꝑs. Domine in celo misericordia tua. In mundo misericordia longanimiter expectans. Isa.xxx. Expectat vos dominus vt misereat vestri. ℭ In purgatorio ẽ misericordia liberalis. Ecclesia.li. Liberasti me a pressura flamme que circundedit me. Et ibidem. Liberasti me ſm multitudinẽ misericordie nominis tui. In inferno ẽ misericordia mitigans quia ibi peccatores puniunt citra condignũ. ꝑs. Nunquã in eternũ obliuiscet misereri deus. aut ꝯtinebit i ira sua misericordias suas. Tanta autem ẽ eius misericordia ꝛ bonitas qð nõ videtur posse ea que repugnant sue bonitati vt saluandũ damnare Unde dixit angelus qui ꝑsonã dei gerebat loth viro iusto. vt habet Gene.xix. Non potero facere quicquã donec egrediaris illuc. Non videt posse ea que repugnãt sue misericordie sicut peccatorẽ penitentẽ ad misericordiam nõ reuocare seu recipe. Unde dicit Augu. Tardius siquideꝫ videt deo peccatori veniam tradere q̃ ipsi peccatori. Sic enim festinat absoluere reuꝫ a reatu ꝯscientie sue: quasi plus ipm cruciet ꝯpassio miseri. q̃ ipm miseꝝ ꝯpassio sui. Nõ ẽt vr̃ ea posse que repugnant sue gr̃e sicut grãm ab inuito auferre. Unͤ dicit Anselmus. Cũ deus velit ꝙ aĩa hẽat rectitudinẽ volũtatis. si ab ipa inuita eã auferret. iam vellet eã nolle ꝙ vult eam velle.

ℭ Sermo.clxix. ℭ De scõ barnaba sermo.i.

Joseph qui cognominatus est barnabas ab apostolis. qð interp̃tatũ est filius ꝯsolatõis. leuites cipꝛ genere cũ haberet agrũ vẽdidit illũ ꝛ attulit ꝑcium ꝛ posuit ante pedes aploꝝ

Act.iiij. Quilibet vere penitens ꝛ ꝯuer
sus quinqꝫ dꝫ hr̃e. ¶ Dꝫ nãqꝫ ꝑficere i
grãm. sperare de venia. satisfacere de of
fensa. dolere de culpa. ꝛ despicere terre
na Jsta beatus barnabas a xp̃o ꝯuersus
ꝑfecte hũit que in ṽbis ꝑmissis notãtur.
¶ Primo nãqꝫ ꝑfecit in gr̃a qḋ notatur
cũ dicit Joseph qḋ interp̃tat augmẽtũ.
Jp̃e enim augmentũ faciebat. q2 de ṽtu/
te in ṽtutem semp ibat p̃s. Jbunt de vir
tute in ṽtutem. i. Petri. iij. Crescite i gr̃a
ꝛ cognitõe domini nr̃i iesu xp̃i ꝛ saluato
ris. Dꝫ aũt ꝗlibet iustus ꝑficere quantũ
ad augmenta ṽtutum ꝛ extirpatõem vi
tioꝝ. vñ di Gene. i. Crescite. i. de ṽtute in
virtutem ꝑficite ꝛ multiplicamini. i. ṽ/
tutes multas acquirite. ꝛ replete terraꝫ
i. per bona opera fructificate. ꝛ subijcite
eam. i. sensualitatẽ ratõi supponite. ꝛ do
minamini piscibus maris. i. motibus lu
xurie. De qua dr̃ Prouerbi. v. Fauus di
stillans labia meretricis. nouissima aũt
illius amara quasi absinthiũ. Et volati/
libus celi. i. motibus sup̃bie. ꝛ vniuersis
animãtibus que mouent sup terram. i.
motibus auaritie. ¶ Secũdo sperauit
de venia. qḋ notat cũ dr̃. Barnabas. i. fi
lius ꝯsolatõis. Magna. n. est cõsolatio
peccatori. qñ sperat de venia saluatoris
p̃s. Memor esto verbi tui ſuo tuo. i quo
mihi spem dedisti. Et tali eim spe aia cõ
solat. Unde dicit Hec me consolata est i
humilitate mea. A morte culpe viuifica
tur homo. iõ dicit. Eloquiũ tuũ viuifica
uit me. Sup̃bi aũt ꝛ obstinati peiores ef
ficiunt. iõ dicit. Sup̃bi inique agebant
vsquequaqꝫ. Nã quãto deum misericor
diorem sentiunt tanto securius in pecca
tis ꝯsistunt. ¶ Tertio satisfecit de offen
sa qḋ notat cũ dr̃. Leuites. Nam si aliqñ
mancipauit se mundo. postea tamẽ tota
liter dedicauit se deo. Dicit aũt de leui/
tis Deut. penul. ponent thymiama i fer
uore tuo ꝛ holocausta sup altare tuum.
Bñdic domine fortitudini eius ꝛ opera
manuũ eius suscipe. Per que dat intelli
gi ꝙ scũs Barnabas inquantũ fuit leui
tes satisfecit deo ꝑ deuotam ꝛ odoriferã
oratõꝫ. Jdeo dr̃. ponent thymiama. Per
carnis mortificatõem. iõ dr̃. holocaustuꝫ
sup altare tuũ. Per fortem aduersoꝝ ꝑ
pessionẽ. iõ dr̃. Bñdic domine fortitudi
ni eius. Per largam elemosinaꝝ largitõ
nem. iõ dr̃. Et opa manuũ eius suscipe.
Jp̃e enim agꝝ vendidit ꝛ p̃ciũ ad pedes
apl'oꝝ posuit. ¶ Quarto doluit de cul.
pa qḋ notat cũ dr̃. Ciprius. qḋ interp̃ta
tur merens. Job. xxx. Merẽs incedebã
sine furore ꝯsurgens in turba clamabã.
Uerus enim penitẽs dꝫ hr̃e dolorem ma
gnũ. iõ dr̃. Merens. Dolorẽ ꝯtinuum. iõ
dr̃. Jncedebã. Nunquã. n. iste dolor dꝫ fi
niri sed semp augeri. Dolorẽ spontaneũ
iõ dr̃. sine furore ꝯsurgens. Aug. Hic sp
dolebat ꝛ de dolore gaudebat. Dolorem
vniuersalẽ. iõ dr̃. Jn turba clamabaꝫ. Et
talis dolor dꝫ esse̋ ꝑfectus. Dꝫ nãqꝫ cla/
mare isto dolore cordis nõ ꝯtra vnũ pec
catum sꝫ ꝯtra turbã oĩum peccatorum.
¶ Quinto terrena ꝯtempsit. qḋ notatur
cũ dr̃. Cum hr̃et agꝝ ꝛc̃. Jstum ꝯtemptũ
ꝛ nos hr̃e debemus. Gene. x. Egredere ḋ
terra tua ꝛ de cognatõe tua ꝛc̃. Debẽt nã
qꝫ religiosi hr̃e ꝛ ꝑponere ꝯtemptũ ter/
rene subẽ. Et iõ dicit. Egredere de terra
tua. Debent hr̃e ꝯtemptũ cognatõnis ꝛ
patrie. iõ dr̃. Et de cognatõe tua. Et de/
bent hr̃e religiosi ꝯtemptũ domus pr̃ne
ꝛ iõ subdit ꝛ de domo pr̃is tui. Et debẽt
hr̃e ꝯtemptũ dilectõnis ꝑprie. iõ subdit.
Et faciam te crescere in gentẽ magnam.
Priuatus nãqꝫ amor nõ extendit ad ali
os sed claudit intra seip̃m. Dꝫ autez ha
bere amorem sp̃ũalem ꝛ diuinũ. iõ sub/
dit. ꝛ veni. s. passibus amoris in terram
s. viuentium. quam monstrauero tibi h.
s. per contemplatõem. sed tandem tibi
dabo eam ꝑ veram possessionez.

¶ Sermo. clxx. ¶ Geruasij ꝛ Prothasij
martiruz.

PReciosa in conspectu domini mors
sanctorum eius sicut dicit bea
tus Augustinus. Status ho/
minis tripliciter consideratur scilicet i
vita. in morte ꝛ post mortem. ¶ Jsti au/
tem sancti habuerunt Uitam sanctam.
Mortez preciosam Et post mortem trã
slationem gloriosam. ¶ Eorum autem
sanctitas notatur cum dicitur. Sancto
rũ. Sãcte nanqꝫ ipsi vixerũt quo ad deũ
ꝑ deuotã oratõnem. vnde dixit Paulus

de eis q̄ nihil terrenū desiderabāt. Sā-
cte etiã vixerūt quo ad ꝓximos ⁊ quo
ad superiores. Unī dixit Paulus: Mo-
nita mea sequuti sunt. Quo ad eq̄les
scʒ nazariū ⁊ celsuʒ cuʒ quibus vnani-
miter habitauerūt. Quo ad inferiores
q: pauperes sustentauerūt. Quo ad per
sequutores q: eorū supplicia nō timue-
runt. Quo ad seipos q: carneʒ suā p de-
cem annos mortificauerūt ⁊ sensus su-
os ab exterioribus cohibuerūt. ideo .n.
se recluserūt seruātes illud prophete.
Si mei .s. sensus nō fuerint dominati.
Ex hoc eniʒ animus preseruaf a macu-
lis futuris. ideo dī. Tunc imaculat⁹ ero
A preteritis. ideo subdif. Et emūdabor
a delicto maximo. Orōnes nāqʒ sūt deo
placite ⁊ meditatōes sunt deo grate. iō
subdif. Et erunt vt cōplaceant eloquia
oris mei. ⁊ meditatio cordis mei in con
spectu tuo semper. ¶ Secūdo habuerūt
mortē preciosaʒ. quod pʒ q: eorū mors
passioni xp̄i multū similis fuisse videf.
Passio nāqʒ christi fuit acerba. fuit lon
ga. diuturna. fuit multiplex ⁊ diuersa.
fuit vilis ⁊ ignominiosa. Fuit constans
⁊ firma. Sic ⁊ isti sancti habuerūt in sua
passione doloris acerbitateʒ. Unde dī ō
Geruasio q̄ plūbatis cesus fuit. qđ erat
genus supplicij valde dolorosuʒ. habue
runt pene diuturnitateʒ. Unde df de eo-
dem q̄ tādiu plumbatis cesus fuit: quo
adusqʒ spūm exalauit. Habuerūt pena-
rū diuersitateʒ. Unde df de Prothasio:
q̄ primo fuit in eculeo suspēsus. ⁊ post
moduʒ capite trūcatus. Habuerūt i sua
passione ignominiā ⁊ vilitateʒ. q: Ger-
uasius ad instar malefactoꝝ fuit verbe-
ratus. Prothasius vero ad instar latro-
nuʒ in patibulo suspēsus. Habuerūt cō
stantiaʒ ⁊ firmitateʒ. Unde cū tyrānus
ꝓthasiuʒ miserū vocaret. rūdit. Quis ē
miser ego qui te nō timeo aut tu qui me
timere ꝓbaris. ¶ Tertio habuerūt trās
latōem gloriosaʒ. vnde postq̄ dixit. Pre
ciosa in cōspectu dn̄i ⁊c̄. Subiungit. O
dn̄e: q: ego seruus tuus sum ⁊c̄. Ac si di-
cant. O domie nos sumus serui tui ⁊ fi-
lij vitalis martyris tui: ⁊ valerie ancille
tue. nō patiaris corpora nostra tam vili
ter sub terra iacere. eoruʒ ergo transla-
tio fuit gloriosa: q: eoruʒ corpora fuerūt
miraculose reuelata. q: ipsi duo bis: ⁊
tertio cum Paulo. sancto Ambrosio ap
paruerūt sua corpora reuelātes. Fuerūt
integra ⁊ incorrupta. quia lʒ per trecen-
tos annos in terra iacuissent tamē inte-
gra ⁊ recētia sunt reperta. ac si illa die
fuissent tumulata. Fuerūt odore mirabi
li circūfusa q: magnus inde odor omni
bus emanauit. Fuerunt miraculorū glo
ria illustrata. q: ibi deus ad eoruʒ hono
rē miracula multa ostēdit.

¶ Sermo. clxxi. ¶ De sancto ioāne baptista Sermo primus.

Fuit homo missus a
deo: cui
nomē erat Joānes. Hic vēit
in testimoniū vt testimoniū
perhiberet de lumine. Joā. i. ℣ Magnū
est esse nunciuʒ dei. sed maius est habe-
re gratiaʒ dei. ⁊ maximū esse testem dei.
Istud triplex priuilegiuʒ beatus ioānes
habuit vt ex premissis verbis apparet.
¶ Primo nāqʒ fuit nūcius dei. Cū dī.
fuit homo missus a deo. Circa quod no
tanduʒ q̄ fuit missus quattuor modis.
℣ Primo modo fuit missus sicut mittif
radius a sole. Sol eniʒ est ipse christus.
Malach. iiij. Uobis timētibus nomen
meuʒ orietur sol iustitie. Et iste sol habʒ
tot radios quot habʒ sanctos. Eccle. xl-
iij. Tripliciter sol exurēs montes radi-
os ignēos exsufflans. Montes nāqʒ sūt
angeli quos iste sol tripliciter exurit. q:
virtuteʒ purgatiuā. illuminatiuā. ⁊ per
fectiuaʒ eis dedit. Exsufflat radios igne
os fulgidos. i. sanctos ignitos charita-
te. ⁊ fulgidos veritate. Unde vnus ēt de
maioribus radijs huius solis fuit ipse
ioānes baptista. ⁊ ideo lucifero ꝯparaf.
Job. xxxviij. Nunquid ꝓduces luciferū
in tp̄e suo. Alij prophete fuerūt stelle nū
ciantes xp̄i aduētū sʒ tn̄ ō longinq̄. Iste
fuit lucifer nūcians xp̄i aduētum de ꝓ
pinquo. ℣ Secūdo fuit missus a deo: si-
cut scintilla ab igne. Ignis .n. est deus.
Hebreo. xij. Deus noster ignis cōsumēs
est: qui tot scintillas habuit quot sc̄tōs
emisit. de quibus dī Ezech. i. Scintille
quasi aspectus eris candētis. huius aūt
eris maxima scintilla fuit Joānes ba-

ptista qui totus igne celi ⁊ charitatis ar debat. Jdeo assimulatur gladio acuto. Ysaie.xlix. Posuit os meum dñs quasi gladiuz acutuz. Gladius acutus ⁊ secat inquãtum gladius. ⁊ penetrat inq̃tum acutus: ⁊ vulnerat inq̃tũ vtrunqꝫ. Sic sermo Joãnis ⁊ secabat vicia cum dicebat Luce.iij. Neminẽ cõcutiatis ⁊c̃. Et penetrabat intima cum dicebat ibidez. Genimina viperarũ quis ostẽdet vobis fugere a ventura ira. Et vulnerabat corda cuz dicebat ibidẽ. iam eniz securis ad radicẽ arboris posita est. ¶ Tertio fuit missus a deo sicut odor a flore. Flos eniz ẽ christus. Canti.ij. Ego flos cãpi. qui tot odores emisit quot scõs ꝑduxit Et huius floris maximus odor fuit Joannes: qui tanto odore fragrauit vt christus de eo dicere possit illud quod legiẗ Gen̄.xxvij. Ecce odor filij mei: sicut odor agri pleni: cui benedixit dñs. Eius enim odor nõ fuit horti sed agri. quia nõ fuit clausus sed apertus. qꝛ omnes vicini cognati ⁊ qui in mõtanis habitabant: isto odore sunt refecti. hodie etiaz nõ solum christiani sed etiã sarraceni eius odore reficiũtur. Et fuit odor agri pleni qꝛ in ipo fuit liliuz virginee puritatis: ⁊ viola celestis cõtemplatõis. Et rosa rubẽtis passiõis. Et diciẗ ꝙ fuit a deo benedictꝰ Jlle ager est benedictus qui multũ fructũ affert. iuxta illud Hebreo.vi. Terra eniz sepe super se venientẽ bibens hymbrem ⁊c̃. accipit benedictõem a dño. sic beatus Joãnes fructuz centesimũ ꝑtulit quia virgo predicator ⁊ etiã martyr fuit. ¶ Quarto fuit missus a deo sicut legatus a principe. Princeps.n. est christus qui tot habꝫ legatos quot sanctos. Et hujꝰ siquidez principis legatus magnus fuit Joãnes qui fuit legatꝰ a latere. qꝛ a deo missus fuit imediate. Felix namqꝫ legatus quez nõ misit cupiditas sed charitas: qꝛ fuit missus a deo q charitas est. quez deus nõ misit pro sua: sed pro aliorũ vtilitate: qꝛ venit vt testimoniuz perhiberet de lumine. per quẽ procurata est homini pax atqꝫ tranquillitas: qꝛ venit vt omnes crederẽt per illuz qui nõ predicabat seipm sed deum: quia nõ venit vt lux sed vt testimoniũ perhiberet de lumine. ¶ Secũdo beatꝰ Joãnes habuit gratiaz dei. qð notaẗ cũ diẗ. Cui nomen erat Joãnes. quod interp̃tatur: in quo ẽ gr̃a. Tria eniz vasa deus creauit que mox gr̃a sua impleuit. s. christũ: ac mariã ⁊ Joannẽ. Christus est sol. maria luna: ⁊ Joãnes est lucifer. Post solem nãqꝫ luna est clarior. qꝛ post christuz ipa virgo maria ẽ gloriosior. Et post solem ⁊ lunaz lucifer est lucidior. qꝛ post christũ ⁊ mariã ioãnes ẽ dignior. ¶ Tertio ioãnes fuit testis dei. quod notaẗ cũ diciẗ. Hic venit in testimoniũ vt testimoniũ phiberet de lumine. Sicut enim dicit Jsido. Testis tripliciter consideraẗ. scꝫ natura vt sit vir. cõditõe vt sit liber. vita scꝫ vt sit iustus. Sic nãqꝫ beatꝰ Joannes fuit vir. i. virilis ⁊ fortis. qꝛ nõ fuit arũdo vt habeẗ Matth.x. Fuit liber qꝛ nõ fuit mollibus vestitus ⁊ indutus. sicut sunt illi qui stant ⁊ seruiũt in curiis reguz: qꝛ regem libere arguebat. Fuit iustus ⁊ scũs: qꝛ non tm̃ fuit ꝓpheta sed plus ꝙ ꝓpheta. Jste aũt propheta testimoniũ phibuit de christo. s. quantuz ad visuz de eius maiestate. Joan.i. Et ego vidi ⁊ testimoniũ phibui: qꝛ hic est filius dei. Quantũ vero ad auditũ de eius cũ patre equalitate. quãdo audiuit hic est filius meus dilectus ⁊c̃. Quantũ vero ad tactuz de eius humilitate: quãdo ipsuz baptizauit. Quantũ ad olfactũ de eius odoris suauitate. quãdo in carcere existẽs odorez virtutuz eius persensit. Quantũ ad gustuz de eius ĩfinita dulcedine. Esca.n. eiꝰ erat mel siluestre. xp̃s nãqꝫ fuit mel inq̃tum deus. ⁊ siluester ĩ quantuz in desertuz huius mũdi venit. Mystice igiẗ premissa intelligẽdo ⁊ exponẽdo. Beatus ioãnes mel siluestre comedebat quia xp̃i incarnati dulcedinez degustabat.

¶ Sermo.clxxiij. ¶ De eodẽ sermo.ij.

ERit enim magnus corã domino vinuz ⁊ siceraz non bibet. ⁊c̃. Luce.i. Angelus gabriel natiuitatez precursoris annũciãs. quinqꝫ preconia de ipo dicit. ¶ Primo nãqꝫ quãtuz ad ipm deum fuit valde gratiosus. cum dicit. Erit eniz magnus coram

dn̄o. Noluit eniz esse magnus coraz
seipso sed valde se humiliauit quādo vo
cez se esse dixit. Nec voluit esse magnus
coraz ipso mūdo quia omnia terrena cō
tempsit. nec voluit esse magnus corā ho
mine aliquo: quia iudeis ipsuz pro chri
sto suscipere volētibus seipsuz non esse
asseruit. Fuit autem magnus coraz do
mino quantuz ad quadruplicē dimen
sionē. Fuit eniz altus per celestiū contē
platōem. Unde celos apertos vidit: ⁊
vocez patris audiuit. spūm sanctuz in
forma columbe cōspexit. Fuit profūdus
per humilitatez ex qua christū baptiza
re refugiebat. sanctam ⁊ ineffabilez dei
virtutez tangere nō audebat: ⁊ totꝰ tre
mebat. Fuit longus per patientiā ⁊ lon
ganimitatez: q2 se nō ingessit: sed longo
tēpore in deserto suaz dispositōem expe
ctauit. Fuit latus per charitatez p quaz
extendebat se ad dexteraz quo ad ami
cos scilz discipulos quos instruebat. ⁊
ad sinistraz. i. ad inimicos: sicut ad he
rodem quez arguebat. ¶ Secūdo quā
tum ad corpus suū fuit valde austerus.
Attendit namq3 eius austeritas quātuz
ad cibum ⁊ potū: q2 locustas ⁊ mel silue
stre comedebat. ⁊ vinuz ⁊ siceraz nō bi
bebat. Quantuz vero ad indumētuz: q2
de pilis cameloruz erat indutus. Secū
dum autez ipsuz Chryso. Uestes quat
tuor de causis possunt deferri. Aut pro
pter ostentatōez ⁊ turpis curiositas est.
Aut ppter mollitiez ⁊ delectatiōez. ⁊ sic
carnalis voluptas est. aut propter teg
mentuz carnis ⁊ fugationez frigoris ⁊
humana necessitas est. aut ppter morti
ficatōem carnis ⁊ virtuosuz ⁊ meritoriū
est. Sed re vera beatus Joānes nō defe
rebat uestes ppter ostentatiōez: cū in de
serto maneret. quia s̄m Gregor. Nemo
preciosas vestes querit: vbi a nemine vi
deri se credit. Nec etiaz vestes defere
bat ppter carnis mollitiez. Unde dixit
dominꝰ de eo Matthei. xi. Quid existis
in desertuz videre hominē mollibus ve
stituz. ecce qui mollibus vestiūtur in do
mibus reguz sunt. Nec simpliciter pro
pter tegumentū. q2 tales vestes nec bene
corpus tegebant: nec etiaz bene frigus
arcebāt: sed ferebat huiusmodi vestes:
ppter carnis mortificatōnem. Habebat
etiaz miseruz ⁊ desertuz habitaculum:
q2 non morabat in palatio: sed in deser
to: ⁊ in loco sollitario. Et hoc quattuor
de causis. sicut dicit Theophi. scz vt san
ctaz educatōem haberet vt peccatores li
berius argueret. homo eniz nō ita libe
re arguit illos cuz quibus comedit: cō
uersatur et viuit: vt malitias hominum
euitaret. quia ex cohabitatōe malorum
interduz contrahit macula peccatorū.
Et vt de christo testimoniuz fidelius p
ferret. Si eniz cuz christo moratus fuis
set. tunc diceret ꝙ ex amicitia testimoni
uz perhiberet. ¶ Tertio quātuz ad ani
maz fuit valde virtuosus. cum dicit. Et
spū sancto replebit ⁊c̄. Spūs sanctꝰ nā
q3 habet quosdam effectus generales.
scilz culpā remittere: animā gratificare
⁊ ipsaz virtutibus exornare. Et istos ha
buit in Joāne: q2 ⁊ culpaz originalez in
Joāne penitus purgauit. quādo. s. i vte
ro sanctificauit. Unde de hoc scribitur
hiere. i. Antequā exires de vulua scifica
ui te. i. a peccato mundaui te. Et ip̄z glo
rificauit ⁊ dei amicū fecit. vt de eo legit
Joan. iij. Amicus autez sponsi ⁊c̄. Ipsū
etiaz virtutibus exornauit. Unde dixit
Maximus. Joannes virtutuz schola: ⁊
vite magisteriuz. sanctitatis forma. nor
ma iustitie ⁊c̄. Alij vero sunt effectꝰ spe
ciales spūs sancti. Et istos effectus non
dat omnibꝰ hominibus: sed soluz aliq
bus spālibus sicut ipsis apostolis: vt po
te diuinas reuelatōes imittere. in pleni
tudine se diffundere. ⁊ in grā stabilire.
Istos etiaz effectus habuit beatus Joā
nes. Habuit enim diuinas reuelatōnes:
quia pater se sibi reuelauit per vocez. ⁊
filius dei per assumptaz carnē. spūs san
ctus per columbe spēm. Spirituz san
ctum in plenitudine accepit. Luce. i. spi
ritu scō replebit ⁊c̄. Fuit etiā beatus Io
annes in grā stabilitus. q2 nunquā ceci
dit sed semper stetit. Unde de eo dicit.
Amicus autem sponsi stat. Alij namq3
effectus quos hab3 spūs sanctus sunt
effectus singulares. qui etiā similiter in
beato Joanne fuerunt: quos in vtero ac
cepit. s. scificatio. gaudiosa christi salu
tatio. ⁊ spūs pphetie repletio. ¶ Quar

to quantū ad proximū suū fuit valde
fructuosus. quod notat cū dicit. ⁊ mul
tos filios israel cōuertet ⁊c̄. Conuertit
autē eos clamādo ⁊ ꝑdicādo. Matth.
iij. Ego vox clamātis in deserto ⁊c̄. Di
cit aūt Chriso. ⁊ Remigius ꝙ tribus de
causis clamamus. aut quādo loquimur
longe positis. aut surdis: aut quādo lo
quimur irati. Joannes autē clamabat
peccatoribus: quia sunt a deo elongati.
ps. Longe a peccatoribus salus qui ad
dei mandata dicenda ⁊ facienda sūt sur
di. Ysaie. xliij. Educ autem foris surdū
⁊ aures ei sunt. Et quia erat iratus ira.
scilz per zeluz. ps. Zelaui super iniquos
⁊c̄. ¶ Quinto quantū ad christi aduen
tū fuit valde deuotus. quod notat cū
dicit. Ipse precedet ante illum in spū ⁊
virtute helye: imo ⁊ in maiori spū ꝙ he
lyas. In helya quidē fuit spūs simplex
in helyseo duplex. in Joanne triplex.
Helyas quidem fuit plenus ꝓphetia i
vita. helyseus in vita ⁊ in morte. Quia
mortuus mortuū suscitauit. Unde di
cit de ea Eccle. xlviij. Mortuū ꝓphe
tauit corpus eius. Joānes autem fuit
plenus spū scto ⁊ spū prophetie. ⁊ añ vi
tam hominibus cognitā. quia christū
in vtero cognouit ⁊ in vita. qz homini
bus digito demōstrauit. ⁊ post vitā quia
ipm in limbo existētibus nūciauit.

¶ Sermo. clxxiij. ¶ De eodem
Sermo secūdus.

Erit enim magnus co
rā domio.
Luc. i. Magnitudo beati Jo
annis quantū ad sex conside
rat. ꝑ Fuit enī magnus in vtero. egres
sus ex vtero. existens in mūdo. egressus
de mūdo. existēs in limbo. regnans i ce
lo. ¶ Primo beatus Joannes fuit ma
gnus in sue mr̄is vtero. qz fuit miracu
lose cōceptus. qz a tota trinitate eiꝰ con
ceptio fuit causata. Nam pat̄ dedit no
uam potētiā generandi. nam cū parē
tes eius essent impotētes ad generādū
prolē oportuit ꝙ noua generādi ⁊ con
cipiēdi potētia preberet. Chryso. super
illud Luce. i. Sic fecit mihi dominꝰ ⁊c̄.
vt pote sterilitatē soluit ⁊ donū sup na
turā cōcessit. ex petra infructuosa spicas
maturas ꝑduxit. dedecꝰ abstulit dū ge
nitricem me fecit. Filius dedit nouā sa
pientiā cognoscēdi: quia puer existens
in vtero ipm cognouit. Ambro. Uocem
prius helisabet audiuit. sed Joānes pri
or grām sensit. illa nature ordine audi
uit. iste exultatōe mysterij. illa marie. iste
dñi sensit aduētū. Spūs scūs dedit no
uā grām scificādi. qz i vtero fuit scifica
tus ⁊ spū scō repletus. Ambro. super il
lud. Spū scō replebit adhuc ex vtero
sue mr̄is. Alius est spiritus huius vite.
alius grē: ille nascēdo sumit exordiū. mo
riendo defectū. Iste nō etatibus coerce
tur. nō obito extinguit. nō aluo mr̄is ex
cludit. ¶ Secūdo fuit magnus egres
sus de vtero qz fuit gaudiose natus. nā
gauisus est puer. vnde di. Exultauit in
gaudio infans in vtero meo. gauisi sūt
parentes. vnde dr̄. Et tibi gaudiū erit ⁊
exultatio. gauisi sūt ēt vicini ⁊ cognati
vñ dicit. ⁊ audierunt vicini ⁊ cognati
eius ⁊c̄. gauisi sunt omnes. vnde dixit
angelus. Et in natiuitate eiꝰ multi gau
debunt. Magnū nāqz dī gaudiū quatu
or modis. Aliqñ intēsiue. ⁊ hoc mō gaui
si sunt parentes. Aliquādo oñsiue ⁊ hoc
mō puer gauisus ē. q motu corpis gau
dium suū manifestauit. Aliquādo cōica
tiue. ⁊ hoc mō gauisi sunt vicini quia pa
rentes beati Joannis tantum gaudium
non ferentes vicinis ⁊ cognatis illud
cōmunicauerunt. ꝑ Aliquando extensi
ue. ⁊ hoc modo gauisi sunt omnes. quia
ad omnes illud gaudiū extenderetur. vñ
dicit. ⁊ super omnia montana diuulga
bant omnia verba hec. ¶ Tertio fuit
magnus existens in mūdo. quia fuit oi
bus virtutibus exornatus. Siquidē cō
templatōis sublimitas ipsū ornauit a
superiori qz celos apertos vidit. vocem
pr̄is audiuit. spūm spūm in specie colū
be aspexit. filiū in hūana carne cogno
uit. ⁊ sic tota trinitas se sibi reuelauit.
Humilitas ipm ornauit ab inferiori per
quā se nō eē dignum soluere corrigiam
calciamēti xp̄i asseruit. puritas ipsū or
nauit ab interiori. per quam angelꝰ me
ruit appellari. quia s̄m Hiero. In carne
nō s̄m carnem viuere non ē humanū sz
potius angelicū. Sanctitas ipsū ornauit

ab exteriori: qꝛ de pillis cameloꝝ circũda
tus erat. Et mel siluestre ⁊ locustas co-
medebat. Et hoiuz ꝯsortiũ fugiebat. pa-
tiẽtia ipm ornauit a sinistris: qꝛ ipm ꝑse-
quebaꝝ. ⁊ herodes ipm icarcerãdo: ⁊ he-
rodias sibi isidiãdo: ⁊ puella caput eius
petẽdo: ⁊ ministri herodis ipm decollan
do: ⁊ tñ ipse beatus ioannes baptista in
omnibus patiẽtiã ꝯseruauit. Tẽperãtia
ipm ornauit a dextris: qꝛ in domo sũmi
sacerdotis vnicus natus ab oibus ꝓspe
ritatibus mundi abstinuit. a iudeis xp̃s
estimatus p̃cursorẽ suum se esse aperuit.
¶ Quarto fuit magnus egressus de mũ
do: qꝛ ꝓ veritate passus fuit. s. ꝓ veritate
doctrie: iustitie ⁊ vite. Pro veritate qdez
doctrine. qꝛ sicut dicit Josephus ad ei⁹
p̃dicatõez multitudo populi ꝯueniebat
pp qd herodes timẽs dispẽdiũ ppli ipz
carceri mãcipauit. passus est ẽt ꝓ verita
te iustitie quã defendebat. Arguebat nã
qꝫ herodẽ ex eo ꝙ vxorẽ fratris sui acce-
perat qd erat ꝯtra legis p̃ceptũ: vt fratre
viuẽte eius vxor traduceret. ⁊ sic duz de
fendit iustitiã ꝑdidit vitã. Est ẽt passus
ꝓ veritate vite quã tenebat. Mos enim
malignãtiũ est sanctoꝝ hoium ꝑuertere
vitã. beatus aũt ioãnes baptista non co-
medebat panẽ: nec ẽt bibebat vinuz. ⁊ ꝓ
pterea ipsi dicebãt eũ habere demoniũ:
⁊ sic scãdalũ accipiebãt vñ edificatõem
hẽre debuerãt. Sicut eniz noctua fugit
lucẽ ⁊ serpẽs vinee florẽtis odorẽ: sic ma
li bonoꝝ hoium detestanꝝ sanctitatem.
¶ Quito fuit magnus existẽs in limbo:
qꝛ illic p̃ciosius nũcius fuit destinatus.
Sãcti eniz patres desolati erãt ⁊ ꝓpter
tãtã tpis diuturnitatẽ ⁊ ꝓpter demonũ
vicinitatẽ ⁊ ꝓpter diuine visionis p̃ua-
tõez ⁊ ꝓpter locũ ifimũ ⁊ horribilẽ. sz io-
annes ad eos descẽdens eos letificauit:
asserẽs ꝙ de loco illo diuturno erãt edu
cendi: ⁊ de vicinitate demonuz erãt cito
in angeloꝝ socios assumẽdi: ⁊ de p̃uatõe
diuine visionis erãt diuina visione fruẽ
di. Et de loco ifimo ⁊ despecto cito erãt
ad alta celoꝝ subleuãdi. Vñ ẽt legiꝝ in
euãgelio Nichodemi ꝙ ipsis denuncia-
uit ꝙ xp̃s natus fuit: ꝙ ipm baptizaue-
rat: ꝙ digito ostenderat ⁊ ꝙ cito ad eos
visitãdos descensurus erat. ¶ Sexto est
modo magnus regnãs in celo: qꝛ hz tri-
centena p̃mia. Hz nãqꝫ cẽtesimũ fructuz
inquãtũ fuit virgo icorruptus. aliũ cẽte-
simũ iquãtũ p̃dicator gratiosus. aliũ cen
tesimũ iquãtũ fuit martyr iuictus. Vere
autẽ beatus ioãnes est magnus in celo:
qꝛ fulget iter cuneos patriarchaꝝ: gau-
det itra choros ꝓphetaꝝ: qꝛ fuit ꝓpheta
⁊ plus ꝙ propheta. Residet iter choros
apłoꝝ: qꝛ fuit apl's. i. a deo missus. Spa-
tiaꝝ nãqꝫ iter rosas martyꝝ: qꝛ fuit mar-
tyr dñi gloriosus. Delectaꝝ inter violas
confessoꝝ: qꝛ confessus est ⁊ nõ negauit.
Redolet iter lilia virginũ: qꝛ virgitatem
perpetuaz conseruauit.

¶ Sermo. clxxiiij. ¶ Eodẽ die s̃mo. iiij.

Inter natos mu-
lieꝝ nõ surrexit maior ioanne
baptista. Mat. xi. Laudatio a
seipso est verecunda: qꝛ laus hois in ore
ꝓprio sordescit. Ab hoie malo ignomi-
niosa. qꝛ s̃z Senecã idẽ est laudari a tur-
pibus ⁊ ob turpia. Ab hoie sancto lz nõ
sit certa: tñ fide digna. Ab aduersario ve
ro est firma: qꝛ validũ est testimoniuz ab
aduersario ꝓlatũ. Ab angelo ẽ vera at-
qꝫ certa: qꝛ angelus nõ põt mẽtiri. A deo
est vera ⁊ ꝓbata. ij. Coꝝ. xij. Nõ eniz qui
seipm ꝯmẽdat ille ꝓbatus ẽ. sed quẽ de-
us ꝯmẽdat. Beatus igiꝝ ioãnes baptista
noluit ꝯmẽdare seipm: qꝛ hoc fuit vere-
cundũ. Vñ cũ iterrogareꝝ si esset xp̃s. re
spõdit se nõ esse xp̃m sz precursorẽ suuz.
nec ẽt voluit ꝯmendari a iudeis malis:
qꝛ hoc fuisset ignominiosum. Vñ cũ ipsi
iudei euz tanꝙ in xp̃m vellẽt recipe no-
luit assentire. Est aũt ꝯmẽdatus a nobis
Mat. xxi. Omnes sicut ꝓphetã illuz ha
bebãt. Ab aduersario scz ab herode q eũ
metuebat ⁊ viꝝ sanctũ bonũ ⁊ iustum eẽ
sciebat vt di Marci. vi. Ab angelo q ait:
Erit magnus corã dño. A deo qui dixit:
Inter natos mulieꝝ non surrexit maior
ioãne baptista. Diciꝝ nãqꝫ ꝙ nullus ma
ior eo surrexit ꝓpter quasdã spãles pro-
gatiuas q̃s habuit. ¶ Prima est: qꝛ fuit
in vtero sanctificat⁹ ⁊ qua sanctificatõe
tria dona accepit. s. peccatoꝝ mũdatões
Hiere. i. Anteꝙ exires de vulua sanctifi-
caui te. i. a pctõ mundaui te. sancti spũs

repletionẽ. Luc.i. Spiritu sancto reple
bit adhuc ex vtero mr̃is sue diuinoꝝ co
gnitionem: vt ibidẽ. Exultauit īfans in
gaudio in vtero meo. ¶ Scđa est qꝛ fuit
beate virgis marie spũalis filius. Cũ.n.
triplex sit cognitio. s. naturalis que est ꝑ
carnis ꝓpagationẽ. spũalis que est per
baptismi regeneratõez. ⁊ legalis que est
per adoptionẽ. beata virgo maria ꝙtuz
ad istã triplicẽ cognatõez tres habuit fi
lios. ¶ Unũ naturalẽ. s. iesũ quẽ de suis
visceribꝰ generauit. ¶ Aliũ legalẽ. s. ioã
nez euãgelistã. quẽ ex rescripto ⁊ mãda
to ꝑncipis in filiuz adoptauit: qñ xp̃s ei
dixit: Mulier ecce filiꝰ tuus. ¶ Tertiuz
spũalẽ. s. ioannẽ baptistã. quẽ ꝑ spm̃ scm̃
in matris vtero baptizauit. Cũ.n. helisa
beth salutauit mox īfans in vtero exul
tauit ⁊ spũm scm̃ recepit: ⁊ ab originali
pctõ mũdatꝰ fuit. Et sic virtute vbi vir
ginei baptismũ recepit spũs sci. ¶ Ter
tia ẽ qꝛ fuit angelus appellatꝰ. Cũ enim
sm̃ Diony. ãgelus hẽat triplicẽ virtutez
scꝫ purgatiuã: illuminatiuã ⁊ ꝑfectiuã.
hũit virtutẽ purgatiuã. qꝛ sicut dꝛ Joã.
v. Ipse erat lucerna ardẽs. hũit virtutẽ
illuminatiuã: qꝛ erat lucerna lucẽs. hũit
ꝑfectiuã virtutẽ: qꝛ sicut dꝛ Luce.i. Ipse
venit dño parare plebẽ ꝑfectã. ¶ Quar
ta ẽ: qꝛ fuit ꝓpha ⁊ plus ꝙ ꝓpheta. Pro
phete nãqꝫ qñqꝫ acceperunt spũm scm̃ ad
cognoscẽdũ p̃terita. Aliqñ ad sciẽdũ fu
tura. aliqñ ad itelligẽdũ occulta p̃ñtia.
Joãnes vero hũit spm̃ ꝓphetie de futu
ro qñ dixit Joã.i. Ipse ẽ q post me vẽtu
rus est. hũit d̃ p̃terito cũ subdit: Qui añ
me factꝰ ẽ. De p̃nti occulto cũ subiũgit:
Nõ suz dignus corrigiã calciamẽti eius
soluẽ. ¶ Quita p̃rogatiua est: qꝛ fuit xp̃i
baptista electꝰ vbi totaz meruit agnoscẽ
trinitatẽ. Vñ Augu. in lib. de fide ad pe
trũ. Quãuis p̃ris ⁊ filij ⁊ spũs sãcti vna
sit natura. firmissime tñ tene tres eẽ ꝑso
nas diuinas. s. patrẽ q dixit: Hic ẽ filius
meus dilectꝰ. ⁊ filiũ solũ eẽ sup quẽ vox
illa p̃ris isonuit. ⁊ spm̃ scm̃ eẽ: q i specie
colũbe super xp̃m baptizatum descẽdit.
¶ Sexta ẽ: qꝛ fuit p̃cursor xp̃i deuotus.
Quare xp̃s voluit vt ioãnes añ eũ p̃cede
ret ⁊ preiret. Sup hoc Chrys. ponit tres
cãs. ¶ Pria ẽ ꝑꝑ xp̃i dignitatẽ: vt discas
inqt ꝙ sicut pater ita ⁊ ipse ꝓphas hẽat
¶ Scđa ẽ ꝑꝑ iudeoꝝ iexcusabilitatez. vñ
ait: deinde ⁊ iudeis nullã cãz derelinqt.
qđ ⁊ ipse dñs ostĩdit dicẽs: Uenit ioãnes
nõ mãducãs neqꝫ bibẽs ⁊c̃. Uenit filius
hoĩs mãducãs ⁊ bibens ⁊c̃. ¶ Tertia ꝑꝑ
maiorẽ firmitatem. Necesse erat inqt ab
alio prius dici que de ipso erãt. Nã alias
iudei dixissent. Tu de teipso testimoniũ
ꝑhibes ⁊c̃. ¶ Septima p̃rogatiua est: qꝛ
fuit tribꝰ meritis qbus aureola ꝯfert in
figuris. Quia. s. fuit p̃dicator: martyr ⁊
virgo. Et iõ habuit coronã stellatã q de
bet p̃dicatoribus. De hoc Dañ. xij. Qui
ad iustitiã erudiũt m̃ltos q̃si stelle i per
petuas eternitates. Habuit coronaz gẽ
matã que debet martyribus. ps. Posui
sti in capite eius coronã de lapide p̃cio
so. Et coronã aureã que debet virginibus.
Eccle. xlv. Corona aurea sup mitrã eius
Sicut eiz auꝝ est fulgidũ ⁊ icorruptũ ac
p̃ciosuz: sic ⁊ virginitas. Sap. iiij. O ꝙ pul
chra est casta generatio cũ claritate: ecce
ꝙ fulgida. Immortalis eim est memoria
illius. ecce ꝙ icorrupta: qm̃ apud deũ no
ta est ⁊ apđ hoies. ecce ꝙ p̃ciosa. ¶ Octa
ua p̃rogatiua est: qꝛ dies natiuitatis eius
habet festus. Triũ eiz natiuitates solẽni
ter celebramꝰ. s. xp̃i ⁊ virgis gloriose ma
rie ⁊ ioãnis baptiste. Tũ qꝛ oẽs tres fue
rũt in vtero scificati. Tum qꝛ oẽs fuerũt
miraculose nati. Nã xp̃s est de virgīe na
tus. Et virgo maria fuit de sterili matre
genita ⁊ ꝓcreata. Joannes vero fuit de
sene vtroqꝫ parẽte generatus. Tũ qꝛ or
tus istoꝝ triũ gaudio magno fuerũt de
dicati. De gaudio nãqꝫ natiuitatis xp̃i
dꝛ Luc. ij. Annũcio vobis gaudium ma
gnũ qđ erit omni populo. De gaudio ve
ro natiuitatis beate ⁊ gloriose marie vir
ginis dicit Hester. viij. Judeis noua lux
oriri visa est: gaudiũ. honor ⁊ tripudiũ.
Sed de gaudio natiuitatis beati ioãnis
dicit Luce. i. Et multi in natiuitate eius
gaudebunt ⁊c̃.

¶ Sermo. clxxv. ¶ De eodẽ sermo. vi.

PAraui lucernam
xp̃o meo. Inimicos eiꝰ induã
ꝯfusiõe ⁊c̃. ps. Nullus ꝯueniẽ
tius lucerna dei põt ꝙ Joãnes baptista

de quo dr̃ Joã.v. Ipse erat lucerna ardẽs ⁊ lucẽs. Volens eiꝫ deus pater mittere in hũc mũduꝫ verꝝ solẽ. pmisit lucifeꝝ ⁊ lucernã ardenteꝫ. iõ dixit: Paraui lucernã xp̃o meo. In his autẽ verbis q̈tuor sunt vidẽda. ¶ Primo q̈re ioãnes dr̃ lucerna: qð qdẽ fit triplici cã. ☞ Prio pp lucis mutuationẽ. lucerna eniꝫ nõ lucet a seipsa: sed aliunde lucẽ suã accipit ⁊ mutuat̃: sic ⁊ Joãnes ñ lucebat a seip̃o sed a xp̃o. Vñ dr̃ Joan.i. Nõ erat ille lux Et tñ dr̃ Ysa.xlij. Dedit te in lucẽ gentibus. Joãnes qdeꝫ erat lux. ⁊ nõ erat lux Est eniꝫ quoddã qð tm̃ lucẽ influit sꝫ nõ recipit: sicut corpus luminosuꝫ. Quoddaꝫ qð recipit lumẽ ⁊ nõ iflnit: sicut corpus opacũ. Quoddã vero qð luceꝫ recipit ⁊ ifluit sicut corpus diaphanũ. Lux igit̃ que tm̃ lucẽ influit sed nõ recipit est xp̃s. Corpus vero qð tm̃ recipit sed non influit erãt iudei ⁊ sunt ceteri auditores Lux vero q̃ recipit ⁊ ifluit erat bt̃s Joãnes qui luceꝫ a xp̃o recipiebat ⁊ populo ifundebat. Vñ Augu. sup illo. Erat lux vera. quare additũ est vera: qꝛ ⁊ homo illuminatus nõ dr̃ lux vera. sed vera lux ẽ illa que illuminat.. Et tñ nisi p noctẽ lucerna accendat̃: ⁊ per diẽ sol exeat lumina illa sine causa parent. ☞ Scd̃o dr̃ lucerna pp̃ter lucis obũbrationeꝫ. Sicut eniꝫ adueniẽte sole lumẽ lucerne minuitur ⁊ obumbrat̃: sic aduenieẽte xp̃o fama Joãnis baptiste fuit obũbrata ⁊ quodãmodo diminuta. Vñ dicebat Joã.iij. Illuꝫ oportet crescere: me auteꝫ minui. Et istud s̃m Augu. ostedit̃ in eorum ortu ⁊ obitu. Nã xp̃s natus fuit qñ dies icipiũt crescere. Joãnes quãdo dies icipiũt minui ⁊ decrescere. Xp̃s in morte fuit exaltatus. Et Joãnes fuit capite minoratus ☞ Tertio dr̃ lucerna pp̃ter ꝯsumptiões. Sicut eniꝫ lucerna se ꝯsumit in seruitiũ aliorũ: sic beatus Joãnes baptista in nostrã vtilitatẽ ⁊ exemplũ ꝯsumpsit substãtiã suaꝫ oĩa tẽporalia respuẽdo: ⁊ corpꝰ suuꝫ ipm̃ durissime ꝯterẽdo. vitã suã p iustitia eam exponẽdo ⁊ moriẽdo: ac verba sua corã iudeis ⁊ inter eos quotidie predicãdo: ⁊ famã suaꝫ ipsaꝫ annihilãdo: qꝛ cuꝫ xp̃s crederet̃ istam famã extinxit ⁊ annihilauit. ¶ Secũdo est vidẽdũ quomodo hec lucerna fuit parata: p eo qð dr̃: Paraui lucernã. Tunc aũt lucerna ẽ bene parata: qñ. s. est lucẽs ⁊ clara. Ista autẽ lucerna bene parata fuit quãdo multis radijs emicuit. ☞ Primus radius est puritatis ⁊ mũditie ob quã angelus dr̃ ⁊ niui ꝯparat̃. Vnde dr̃: Nesciens labẽ niuei pudoris. Chrys. Cõuersatio Joãnis oĩum vitã culpabilẽ faciebat apparere. queadmodũ si videas vestem albã: dicis ꝙ satis cãdida est illa. Si aũt apposueritis eã iuxta niueꝫ: incipit tibi sordida apparere: etiã si sordida nõ sit. Sic reuera quãtũ ad cõparationẽ beati ioãnis oĩs homo videbat̃ esse imũdus. ☞ Secũdus radius ẽ vite religiose assumẽde p hoc ꝙ mundũ fugiẽs in deserto habitauit. Nã p certo in mũdo oẽs sensus hoĩs polluunt̃. s. visus in vidẽdo vanitates. Auditus: verba vana audiẽdo. Olfatꝰ: odores varios odorãdo. Os: vana sepe loquendo. Et manus: se ad illicita extẽdẽdo. Beatus ergo ioãnes baptista i loco deserto voluit habitare: vt mũdos seruaret oculos qbus sp̃m scm̃ in specie colũbe erat ꝯspecturus. Et mundas seruaret aures: qbus vocẽ p̃ris erat auditurus. Et mũdũ os seruaret per qð xp̃i testimoniũ erat platurus. mundũq; seruaret olfatũ per quẽ xp̃i odorẽ erat p sensurus. Et mũdas manus obseruaret qbus xp̃m iesuꝫ erat baptizaturꝰ ⁊ digito ostẽsurus. ☞ Tertius ẽ radius humilitatis p funde. qꝛ cũ crederet̃ esse xp̃s: cõfessus est se eẽ suũ preconẽ. Vnde de hoc Joã.i. Ego vox clamãtis in deserto. Suum scutifeꝝ. Matt.x. Cuius nõ sum dignus pcũbens soluere corrigiã calciamẽti. Suũ pcursorẽ deuotũ. Joã.iij. Nõ suꝫ ego xp̃s: sed missus ante eũ. Quare autẽ iudei magis credebãt Joannẽ esse xp̃m ꝙ ipsuꝫ dñm. ponit Chryso. tres causas scꝫ pp̃ter genus illustre: pp̃ter durã educationẽ: ⁊ humanaꝝ vestiũ despectionẽ. In xp̃o aũt ꝯtrariũ videbat̃. s. genus humile: dieta cõis ⁊ vestimenta cõmunia. ☞ Quartus radius est discretiõis maturẽ: qꝛ paulatim iudeos ad xp̃i cognitiõeꝫ ducebat. Fecit enim sicut dicit Chryso. qꝛ Sicut faciũt multe aues pullis suis: qꝛ non statim docẽt eos volare: sed primo

pullos extra nidũ educũt: ⁊ postea pau/
latim volatui apponũt. ⁊ sic tãdem eos
relinquũt. Tũc ẜm Chryso. beatus Joã/
nes iudeos a nido volare docebat quan
do xp̄z maiorẽ se eẽ dicebat dicẽs Mat.
iij. Qui post me vẽturus ẽ fortior me est
Maiorẽ aũt volatũ docuit qñ ñ tm̃ sup
se: sȝ sup oẽs alios eẽ demõstrauit dicẽs
Joã. iij. Qui de celo venit sup oẽs ẽ. Et
adhuc maiorẽ docuit qñ ip̄m eẽ verꝝ dei
filiũ oñdere cepit: dicẽs Joã. i. Ego vidi
⁊ testimoniũ phibui: q hic ẽ filius dei.
¶ Tertio p̄ncipal̕r vidẽdũ ẽ cui ista lu-
cerna fuit p̄parata. qđ oñdit cum dr̃ xp̄o
meo. Fuit igit̃ parata xp̄o: vt ip̄m mani/
festaret. Solet enĩ homo qñ aliquã reȝ
p̄ciosaȝ lȝ minimã vult iuenire: accendẽ
lucernã ⁊ ipsaȝ iuenire. Xp̄s aũt erat fa
ctus minim⁹ vt in p̄s. Minuisti eũ pau/
lominus ab angelis. ideo lucerna venit
⁊ ip̄m hũano generi demõstrauit. ꝑ Ista
aũt lucerna luxit sub modio: qñ xp̄m in
vtero recognouit. Et in cãdelabro luxit
qñ ip̄m digito demõstrauit. Et luxit in
limbo: qñ xp̄m his q erãt in tenebris an
nũciauit. ꝑ Scđo fuit pata vt ad verꝝ so
lem nos manuduceret. Homo qdẽ erat
in oculo saucius ⁊ nõ poterat verꝝ soleȝ
ꝯspicere. ideo deus misit ioãnẽ tanq̄ pa
rietẽ illuminatũ. Aug. Qũo plerũq̄ fit
vt qui sauciatos hñt oculos nõ possunt
videre soleȝ: sȝ parietẽ illuminatũ. ideo
deus irradiauit Joannẽ: ⁊ p illũ illumi/
natũ cognitus ẽ ille q illuminat. Erat ẽt
lippus nec poterat in solẽ respicere. Jõ
missus est Joãnes q dictus ẽ lucerna: vt
per ipsaȝ possit videre. Aug. Fulgorẽ so
lis lippitudo nostra ferre non poterat.
Ideo exq̄situs est ioãnes lucerna: vt testi
moniũ phiberet veritati. Erat nãq̄ i vi/
su debilis. Ideo missus est ioãnes bapti
sta tanq̄ mons: vt q nõ sufficiebat respi
cere ad solẽ: respicere possit ad irradia
tũ mõteȝ. Greg. Qui orientẽ solẽ ꝯtẽpla
ri nõ valet: irradiatos montes aspicit. ⁊
q ortus sit sol dep̄hẽdit. ꝑ Tertio ip̄a lu
cerna fuit pata xp̄o vt añ ip̄m p̄iret. So/
lent. n. añ regẽ deferri luminaria multa
⁊ honeste: sic añ xp̄m ioãnes tãq̄ lucifer
venit. Hinc ẽ q in dieb⁹ p̄festis vnus ce
reus añ euãgeliũ defert̃: ⁊ in dieb⁹ festis
duo: q primũ aduentũ q totus dȝ esse pe
nitẽtie p̄cessit vnũ luminare. s. bt̃s ioan
nes. Scđȝ vero aduentũ q ẽ festiuitatis
eterne precedẽt duo. s. Helyas ⁊ Enoch.
¶ Quarto p̄ncipal̕r vidẽdũ est pp quid
ista lucerna fuit prepata. qđ notat̃ cũ dr̃:
Inimicos eius iduã cõfusione. Cõfudit
eiȝ iudeos quadrupl̕r. ꝑ Primo ex suo
baptismo. Mat. xxi. Baptismus ioãnis
ex deo erat an ex hoib⁹. Quicq̄d aũt rñ
dissent confusi fuissent. ꝑ Scđo testimo
nio suo. Dixit nãq̄ se nõ eẽ xp̄m. De xp̄o
aũt dixit q erat. Multo autẽ magis cre
dit̃ alicui ferẽti testimoniũ de alio q̄ de
seip̄o. ꝑ Tertio ex abstinẽtia sua. Mat.
xi. Venit ioãnes ñ mãducãs neq̄ bibẽs
Ac si dicat ẜm Chryso. Per viã ꝯtrariã
venim⁹ ego ⁊ ioãnes. ⁊ idẽ fecim⁹: sicut
si venatores p duas vias ꝯtrarias aliqđ
aial iseq̄nt̃: vt in alterã icidat ꝑ Quarto
eẽ sua vita. Si. n. hõ i vtero scificat⁹: sine
pctõ natus: gr̃a dei plenus tã ꝯspaȝ vitã
duxit: q̄tã ꝯfusionẽ hr̃e debem⁹: q sum⁹
gr̃ã dei vacui. ⁊ i pctis iueterati. ⁊ tñ mo
dicã penitẽtiã noluimus sustinere.

¶ Sermo. clxxvi. ¶ De sanctis Joãne ⁊ paulo martyribus Sermo. i.

MUlte tribulatões
iustoꝝ: ⁊ de oibus his libera/
uit eos ⁊c̃. De istis sctis mar/
tyribus Joãne ⁊ paulo dr̃ in p̄missis ver
bis q erant iusti ⁊ tribulati ⁊ liberati.
¶ Iusti q ius suũ vnicuiq̄ reddiderũt:
scȝ sibi: deo ⁊ pxio. ꝑ Sibi q hũerũt ma
gnã puritatẽ ⁊ ẽt magnã fidelitatẽ. Pu/
ritas aũt eoꝝ notat̃ i hoc q dicũt̃ fuisse
eunuchi. Lȝ enĩ sit q̄dã castitas nature
⁊ q̄dã violẽtie: ⁊ q̄dam virtutis ⁊ gr̃e. isti
tñ ex diuina gr̃a pp̄ter regnuȝ celoꝝ se
castrauerũt. Ista triplex castitas tangit̃
Mat. xix. Ubi tria eunuchoꝝ genera di
stinguunt̃. Hũerunt ẽt fidelitatẽ: q ⁊ the
sauros sibi a ꝯstãtia derelictos paupib⁹
fidel̕r erogauerũt ⁊ dispensauerũt: q ni
hil sibi retinuerũt. Mat. xxiiij. Quis pu
tas ẽ fidelis seruus ⁊ prudẽs ⁊c̃. Et hu/
mil̕r: q nõ tãq̄ dñi sȝ tanq̄ serui. Et pru
dẽter: q nõ diuitib⁹ sȝ egenis: nõ vni sȝ
multis: nõ post mortẽ sȝ i vita distribue/
rũt. ꝑ Scđo fuerũt iusti q̄tuȝ ad deum:

q: sibi exhibuerūt reuerētiaȝ sanctā: ⁊ fi
dē sincerā. Reuerētiaȝ quidē q: iulianū
apostatā qui deū cōtēpserat cōtēpserūt
dicētes: q: religionē plenaȝ virtutibus
dereliquisti a te recessimus: ⁊ deū tibi ꝓ
ponentes: minas tuas nō timemus. Ha
buerūt ēt fidē sincerā. Unde terentiano
emisso vt statecula adorarēt. dixerunt:
Si tuus dn̄s ē iulianus habeto pacē cū
illo. nobis aūt alius deus non ē: nisi pr̄
⁊ filius ⁊ spūs scūs. Rom̄. x. Corde cre
dit ad iusticiā. ore aūt cōfessio fit ad sa
lutē. ¶ Tertio fuerūt iusti quātū ad ꝓxi
mū: ⁊ hoc quātuȝ ad tyrānos: egenos ⁊
amicos: ⁊ inimicos. ¶ Quātū ad tyrā
nos ip̄os grauiter arguēdo. q: ⁊ iulia
nuȝ apostatā grauiter arguerūt. nec ei⁹
potētiā timuerūt. vn̄ Eccl. xlviij. In die
bus suis nō ptimuit principē. ⁊ i poten
tia nemo vicit illū. ¶ Quātū ad egenos
eos cū elemosynis sustētando. Gal. vi:
Dū tēpus habemus opemur bonuȝ ad
oēs. ¶ Quātū ad amicos eis fidelr̄ con
sulendo i periculis. Unde dixerūt Gal
licano in periculis cōstituto. fac votuȝ
deo celi ⁊ eris victor melior q̄ fuisti: Ue
rus enim amicus nō cognoscit in ꝓspe
ritate: sed in aduersitate. Eccl. xij. Non
agnoscet in bonis amicus ⁊c̄. ¶ Quātū
ad inimicos ipsos ad pacē ⁊ cōcordiam
reducēdo. Meritis nāqȝ istoꝝ tota gēs
scytica ad pacē ⁊ cōcordiā venit. ⁊ cum
gallicano cōposuit. Prouer. xij. Qui pa
cis ineunt cōsilia: sequet eos gaudium.
Secutū ē eiȝ magnū gaudiū de hostiū
pacificatōe. de gallicani cōuersione. ⁊ d̄
cōstantie regie obseruato pudore. ¶ Se
cundo fuerūt multiplr̄ tribulati. Hostis
nāqȝ eos ē multiplr̄ ꝑsecutus. ¶ Primo
per blāda verba ⁊ blāditias. vt. s. eos al
liceret dicēs: Uos qui in aula regia nu
triti estis nō debetis meo lateri deesse: vt
primos in palatio vos habeā. Sed ipsi
ꝓmissiones suas penitus cōtēpserunt.
nec ad ip̄m accedere voluerūt neqȝ cura
uerunt. ¶ Scd̄o vt ip̄os deterreret dicēs
Puniā vos nō vt martyres: sed vt pu
blicos hostes. Sed ip̄sius minas nō cu
rauerunt neqȝ timuerūt dicentes domi
nū nostrum Jesum christum tibi prepo
nentes minas tuas nō timem⁹. ¶ Tertō

ꝑ supplicia vt eos vinceret: quando eis
mādauit ꝙ aut statuā idoli adorarēt aut
snīam capitalē acciperēt. sed ipi morteȝ
patiēdo vicerūt. Un̄ beatus Aug. Mi
les xp̄i fidei armis indutus in p̄lio stetit
fortiter dimicauit: pugnauit: ⁊ vicit non
feriēdo: sed patiēdo. ¶ Quarto occul
te eos occidēdo: vt eoꝝ famā extinguēt.
sed fama eoꝝ extingui non poterat. q:
scripta erat in celo: Luce. x. Gaudete q:
nomina vestra scripta sunt in celo. Con
seruata in deo. Sapie. iiij. Immortalis
eiȝ ē memoria eius: q: apud deū nota ē:
⁊ apud homies. ⁊ viget in toto mundo.
Eccle. xxxix. Non recedet memoria ei⁹:
⁊ nomē eius requiret a gn̄atione in ge
neratione. ¶ Tertio fuerunt liberati. ⁊
hoc q: deus dedit eis cōstantiā. Un̄ iu
liano danti inducias decē dierū cōstan
ter responderunt. Decē preteriisse nunc
cōputa dies. ⁊ modo facito qd̄ tunc te fa
cturū minaris. ¶ Secūdo dedit ip̄is vi
ctoriam. q: de hostibus triūpharūt. Ui
cerunt eīm mūdū per fidē. i. Jo. v. Hec ē
victoria que vicit mūdū fides nr̄a. Dia
bolo resistendo. Ja. iiij. Resistite diabo
lo ⁊ fugiet a te ⁊ a vobis. Seipsos ⁊ ani
mos suos edomādo. Prouer. xvi. Me
lior ē patiens viro forti. ⁊ qui dn̄at ani
mo suo expugnatore vrbiū. ¶ Tertio de
dit ipsis coronaȝ. Jac. i. Beatus vir qui
suffert tētationē. qm̄ cū ꝓbatus fuerit
accipiet coronā vite ⁊c̄. Ip̄am eīm coro
nam accipiūt sufferētes ꝑ longanimita
tem. id̄ dr̄: qui suffert tētationē. Proba
ti per fidelitatē. ideo subditur. Qui cuȝ
ꝓbatus fuerit. Fuerūt diligētes per cha
ritatē. id̄ subiungit diligentibus se. Et
qm̄ sic liberati fuerunt. id̄ nūc m̄ltos su
is meritis ⁊ orōibus liberant ⁊ maxime
in iudicio liberabunt. Unde de hoc re
fert beatus Grego. in dialo. ꝙ dū quedā
mr̄ona eccl̄iaȝ istorum sanctorum mar
tyrum sepius visitaret eidem apparen
tes dixerunt. Tu nos modo visitas.
nos autem te in iudicio requiremus.
Et quicquid poterimus tibi ex tunc ꝑ
stabimus.
¶ Sermo. clxxviij. ¶ Eodem die. Ser
mo secundus.

Ecce quaz bonuz ⁊ q̄ iocūdū hitare frēs i vnū ⁊c̄. Bt̄i martyres Joānes ⁊ Paulus nō tm̄ fuerūt frēs carne. sed ēt fide ⁊ passiōe ex vno p̄re celesti. Et iō cō-
ueniēter verbū ꝓpositū de eis dici pōt.
¶ Jn ip̄is qui dez fuit vera fraternitas.
qđ notat̄ cū dr̄: Habitare frēs. ¶ Et frat̄-
nitatis vera vnitas cū subiūgit̄. Jn vnū
¶ Unitatis ⁊ frat̄nitatis magna vtili-
tas. cū dr̄: Ecce q̄ bonū ⁊ q̄ iocundum.
¶ Circa primum notandū q̄ frat̄nitas
sp̄ualis excellit frat̄nitatē carnalem in
trib⁹. de quibus sic dicit Amb. Sangui
nis frat̄nitas iterdū sibi inimica ē. Chri
sti aūt frat̄nitas sine int̄missiōe ē pacifi-
ca. Jlla int̄ se cōmunia cū emulatiōe di-
uidit. Hec vero ꝓpria cū gratulatōe cō-
municat. Jlla in cōsortio despicit sepe
germanū. hec aūt frequent̄ assumit alie
num. Ex quibus verbis habet̄ q̄ frat̄ni-
tas carnalis sepe hz cōtētionem. i. Cor.
vi. Frat̄ cū frē in iudicio cōtēdit. Sp̄ua
lis aūt frat̄nitas habz pacē ⁊ dilectōēz.
Eccl'. xxv. Jn tribus bn̄placitū est sp̄ūi
meo que sunt ꝓbata corā deo ⁊ hoībus
s. cōcordia frūm. amor ꝓximoꝝ. ⁊ vir ⁊
mulier sibi bn̄ cōsentiētes. Duo frēs sūt
intellectus ⁊ affectus. qui tūc sunt ꝯcor
des: qn̄ intellectus bonū discernit: ⁊ af-
fectus illud eligēdo diligit. Duo ꝓximi
sunt oculus ⁊ cor: qui tūc cōcordes sunt.
qn̄ ip̄m cor studet oculū ad bonū dirige-
re. ⁊ oculus studet cordi bona renūciare
Uir ⁊ mulier sunt ratio ⁊ sensualitas. q̄
tunc bene sibi cōsentiētes sunt quando
rō sensualitatē regit. ⁊ sensualitas rōni
obedit. ¶ Secūdo frat̄nitas carnalis di
uidit cōmunia. Gen̄. xij. Diuisi sunt alte
rutrum a frē suo. Sp̄ualis nāq3 fraterni
tas cōicat ꝓpria: ⁊ hoc tam ꝓpria tp̄alia.
Prouer. xi. Alij diuidūt ꝓpria ⁊ ditiores
fiunt ⁊c̄. q̄ sp̄uali a ꝓpria. Aug. Oīs res
que dando nō deficit dū habet̄ ⁊ nō dat̄:
nōdū habet̄ qn̄ hn̄da ē. ¶ Tertio frat̄ni
tas carnalis sepe despicit germanum.
Sap̄. x. Per irā homicidij frat̄nitas de-
pijt. Sp̄ualis aūt amittit alienū. vn̄ Au-
gu. i li. ꝺ ciui. dei. Nullo mō fit mior acce
dēte ꝯsorte possessio bonitatis; Nō hēbit
densq3 istā possessionē q eā noluerit hēre
cōem. ⁊ tāto eā repiet āpliorē quāto āpli
us sibi potuerit amare cōsortē. ¶ Scđo
ponit̄ frat̄nitatis vera vnitas. Qualit̄
aūt sc̄i viri vniant̄ dic̄ Cyprianus: Uni-
unt̄ eim sicut diuersi radij in vno sole. si
cut diuersi radij in vna radice: sicut di-
uersi riui i vno fonte. ⁊ sicut diuersa mē
bra i vno corpore. Jstis quatuor modis
isti bt̄i martyres Joānes ⁊ Paulus ad-
inuicē cū deo vniti fuerūt. ¶ Primo nā-
q3 in vna fide: sicut diuersi radij in vno
sole. Radij nāq3 accipiūt a sole lumē: ca
lorez: ⁊ virtutē. Jlla igit̄ ē perfecta fides
que hz de deo verā ⁊ indubitatā cogni-
tionē. ⁊ quātum ad hoc distinguit̄ a fide
gētiliū ⁊ hereticoꝝ. Charitatē ⁊ dilectio
nem. ⁊ quātū ad hoc distinguit̄ a fide de
monū. Uirtutē ⁊ opationē. ⁊ quātuz ad
hoc distinguit̄ a fide maloꝝ christianoꝝ
¶ Secūdo vniunt̄ sic̄ diuersi rami i vna
radice. i. in vna charitate. Ephes. iij. Jn
charitate radicati ⁊ fundati ⁊c̄. Gre. Ut
enim multi arboris rami ex vna radice
ꝓdeūt ⁊ ꝓcedūt. sic ēt similit̄ multe vir-
tutes ex vna charitate generant̄ Nec ha
bz aliqđ viriditatis ramus boni opis si
nō manserit in radice charitatis. ¶ Ter
tio vniunt̄ sicut diuersi riui in vno fon-
te. i. in vno sp̄ū fontalis sapiētie. De quo
fonte dr̄ Gen̄. ij. Fluuius egrediebat̄ de
loco voluptatis qui inde diuidit̄ i qua-
tuor capita. i. in quatuor expositionū ge
nera. s. historicū: tropologicū: allegoricū
⁊ anagogicū. ¶ Quarto vniunt̄ sicut di
uersa mēbra in vno corpe sacrosc̄ē mr̄is
ecclesie que tn̄ vnio aliqn̄ in p̄n̄ti sepat̄.
aut per culpaz mortalē. ysa. lix. Jniqta-
tes nr̄e diuiserūt int̄ vos ⁊ deū vestruz.
aut p excōicationē. i. Cor. v. Auferte ma
lum ⁊ vobisimetipsis. Et loquit̄ de pu-
blico fornicario p excōicationē auferen-
do. Et qn̄q3 in futuro quādo sepabunt̄
mali a dei visione. Mat. xxv. Discedite
a me ⁊c̄. Et a sc̄ōruz societate. Mat. xiij.
Exibunt āgeli ⁊ sepabunt malos ꝺ me-
dio iustoꝝ. ¶ Tertio ponit̄ vnitatis fra
ternitatisq3 vtilitas: cum dr̄: Ecce q̄ bo-
nū ⁊ q̄ iocundū. Dicit aūt beatus Ber.
q̄ sunt quedam bona: sed nō iocūda si-
cut sunt passiones ⁊ tribulationes que

non sunt iocũ de carni: sȝ tñ sunt bone ⁊ vtiles: qꝛ hoiem faciũt meliorẽ. Chryso. Quãdo carnalia hois affligunt. tũc spiritualia eius florẽt. Sicut ergo vernali afflatu arboꝛis laxant in folia ⁊ in fructus. Sic in ꝑsecutiõibus excitant aie ad virtutes. Quedã aũt sunt iocũda sȝ nõ bona: sicut pctã carnalia. Prouer. v. Fauus distillãs labiã meretricis. ecce ꝙ iocũda. Nouissima autẽ illius quasi absinthiũ. ecce ꝙ amara. Quedã vero sũt que sunt amara sed nõ bona nec iocũda sicut quedã pctã que hȝ secũ penã ãnexã vt ẽ tristitia ⁊ iuidia. Prouer. xviij. Spiritus tristis exiccat ossa. Eiusdem. xiiij. Putredo ossiũ inuidia. quedã sunt bona ⁊ iocũda sicut charitas mutua: ⁊ cohabitatio fratña. Hec eñi cohabitatio ẽ iocũda. qꝛ dat vnctionẽ grẽ. vñ sequitur Sicut vnguẽtũ in capite qꝺ descendit ĩ barbã ⁊c. qꝺ ẽ in refrigerationẽ cõcupiscentie. vñ subdit. Sicut ros hermon. Et ẽ bona: qꝛ ẽ causa bñdictionis gratie ⁊ vite ꝑhẽnis glie. vñ subdit. Qm̃ illic mandauit dñs bñdictionẽ ⁊ vitam vsqȝ in seculũ.

¶ Sermo. clxxviij. ¶ De sancto petro ⁊ paulo aplĩs. Sermo. i.

FEcit deus duo luminaria magna. luminare maius vt ꝑesset diei. luminare minus vt ꝑesset nocti. Gene. i. Per ista duo luminaria magna mũdi pñt intelligi duo magna luminaria paradisi: scȝ petrus ⁊ paulus. Per luminare maius intelligit petrus. qꝛ sicut sol ẽ princeps oium planetarũ ⁊ luminariũ: sic et petrus ẽ pꝛiceps oium aplõꝝ: Sed ꝑ luminare minus itelligit beatus paulus. qꝛ sicut ipa luna vltima ẽ oium planetarũ. sic ⁊ ipe beatus paulus vltimus fuit oium aplõꝝ. Luminare aũt maius ꝑest diei. qꝛ petrus erat apls iudeoꝝ quibus erat lux fidei ⁊ diuine legis. Preest luminare minus nocti: qꝛ ⁊ paulus fuit apls gẽtiũ in quibus erãt tenebꝛe ignoꝛantie ⁊ infidelitatis. ¶ Ista nãqȝ duo luminaria. s. sol ⁊ luna hñt in effectu magnam ꝑtãtem. in motu magnã velocitatẽ. in luce magnã claritatẽ. in situ magnã sublimitatẽ: ⁊ in quãtitate excellentẽ magnitudinẽ. Et isti duo apli significant per ista duo luminaria ¶ Primo qꝛ magnã hñt in inferioꝛib⁹ ꝑtãtẽ. naȝ vnus ẽ ianitoꝛ celi. ⁊ alius doctoꝛ mũdi. ⁊ ambo sũt thesaurarij dei. Deus quidẽ hȝ triplicẽȝ thesaurũ. s. potẽtie qui ẽ pꝛis. sapientie q ẽ filij. ⁊ misericoꝛdie qui ẽ spũs sancti. Deut. xxxij. Nõne hec cõdita sunt apud me ⁊ signata in thesauris meis. Oia eñi in thesauris diuine potẽtie ⁊ sapientie ⁊ misericoꝛdie recõdunt. vñ ꝑ effectus postmodũ ꝓferunt. Thesaurari⁹ igit patris ẽ petrus: cui pꝛ cõmisit thesaurum sue potẽtie. vñ dicit dñs petro. Caro ⁊ sanguis nõ reuelauit tibi: sȝ pꝛ meus q in celis ẽ. Magnũ nãqȝ thesaurum potentie: petrus accepit qñ ꝑtãtem claudendi ⁊ apiendi celũ hẽre ꝓmeruit. Thesaurarius filij ẽ paulus cui xp̃s ꝯmisit thesaurum sue sapiẽtie. Gal. i. Neqȝ eñi ab homine accepi illud neqȝ didici. sed ꝑ reuelationẽ iesu xp̃i. Nemo igit põt intrare ĩ thesaurũ sapiẽtie dei: nisi ꝑ doctrinam ⁊ sapiẽtiã pauli. Thesaurarius vero spũs sancti ẽ virgo beata: cui ipe cõmisit thesaurũ sue misericoꝛdie. ⁊ istũ thesauruȝ ipa expẽdit in hoc mũdo. iccirco vocat mater grẽ ⁊ mr̃ misericoꝛdie. ⁊ ĩ celo vbi ẽt celestes grãs administrat. Eccl. xxiiij. In habitatiõe sancta coꝛã ipso ministraui. ¶ Secũdo hñt in motu velocitatem Motus aũt aie ẽ amoꝛ aie. Est autẽ triplex motus aie: sicut distinguit dyonisius in libro de diuinis noibus. s. circularis quo ipa aia mouet per amoꝛẽ ad mũdũ. vñ ꝑs. In circuitu impij ambulant. obliquus quo quis mouet ꝑ amoꝛeȝ ad seipsum. cũ eñȝ de natura amoꝛis sit in alterũ dirigi: quãdo quis ipm ad se reflectit tũc obliquitatẽ facit. rectus quo quis mouet per amoꝛẽ ad deum. Cant. i. Recti diligũt te. Beatus igit petr⁹ nõ mouebat motu circulari ꝑ amoꝛẽ ad mũdum: qꝛ ipe oia mũdana cõtempsit. nec motu obliquo ad seipm per amoꝛẽ. qꝛ se ꝓ xp̃i noie ⁊ amoꝛe crucifigi ꝑmisit. Sȝ mouebat motu recto ꝑ amoꝛẽ ad deum qꝛ super oia ipm dilexit. Jo. vl. Tu scis dñe qꝛ amo te ⁊c. Silr̃ beatus paulus nõ mouebatur motu circulari qui dicebat

Gal.vi. Mihi mundus crucifixus est: ⁊
ego mūdo. nec motu obliquo qui dice-
bat Gal.ij. Uiuo ego iam nō ego. viuit ve
ro in me xp̄s. sed motu recto qui dice-
bat Rom.v. Charitas dei diffusa ē i cor
dibus nr̄is ⁊c̄. ¶ Tertio habuerūt ma-
gnā claritatē. i. sapiētie imēsitatē. quā
quidē sapiētiā petrus a triplici magi-
stro didicit. s. a p̄re reuelāte. Matt.xvi.
Caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi. sed p̄r
meus qui i celis ē. A filio instrnēte. Jo.
xv. Quecūq; audiui a patre meo nota
feci vobis. A sancto spiritu docēte. Joā.
xv. Cum venerit spiritus veritatis do-
cebit vos oēs veritatē. Simil̄r ⁊ paulus
tantā sapiētiā didicit in tribus scholis
nā in paruis scholis iudeoꝝ didicit le
gem mosaycā. Actuū. xxij. Sec⁹ pedes
Gamalielis erudit⁹ ⁊c̄. Jn magnis scho
lis apostoloꝝ didicit legē euāgelicam:
quam tn̄ non ab hoīe docēte didicit: sed
xp̄o reuelāte accepit. Jn maximis āge-
lorū didicit legē supsubstātialē ⁊ diui-
nam: quādo. s. vsq; ad tertiū celum fuit
raptus ⁊ ibi iter āgelos doct⁹. ¶ Quar
to habituri sunt in iudicio magnā sub-
limitatē: q2 super thronos duodecim se-
debunt ⁊ ceteros iudicabunt. Et illa ta
lis sessio erit ad sentētie iudicis appro-
bationem. p̄s Ut faciāt in eis iudicium
cōscriptū ⁊c̄. erit ab ipoꝝ imensum ho-
norem. Prouer. vlti. Nobilis in portis
vir eius quādo sederit cum senatoribus
terre. Erit ad magnā demonū cōfusionē
i. Coꝝ. vi. Nescitis qm̄ angelos iudica-
bimus. Erit etiā ad maloꝝ cōdēnatio-
ne: vt ibidē. An nescitis qm̄ sancti d̄ hoc
mūdo iudicabunt. Erit ad bonoꝝ ma-
gnam cōsolationē: qm̄ scz videbūt frēm
suū. i. xp̄m eē iudicem. ⁊ sororē suā. i. ma
riam eē mediatricē. ⁊ frēs suos. i. apo-
stolos eē itercessores ⁊ assessores. ¶ Qui
to hn̄t magnitudinē excellentē. i. gloriā
omnibus eminētē. p̄s. Principes popu
loꝝ cōgregati sunt cum deo abraham.
Quāuis aūt gloria sanctoꝝ sit magna
peccatoribus tn̄ videt̄ parua ex eo q2 ab
ipsa nimiū se elongant. Nimia nāq; di-
stantia s̄m basiliū errare facit circa tria
scz circa quātitatē: ⁊ ponit exemplum in
sole ⁊ in insulis maris. circa qualitatem

⁊ ponit exēplū in velis nauiū. que cum
sint alba: tn̄ ꝓpter nimiā distantiā vi-
dent̄ eē nigra. circa figuras. ⁊ ponit exē
plum in turribus que cū sint quadrate
tn̄ ꝓpter nimiā distantiā vident̄ eē rotū
de. q2 ergo peccatores nimis se elongāt
a celesti patria. ideo errāt circa ei⁹ quā-
titatem. nō cōsiderātes q2 magna sit. cū
tn̄ dicat̄ Baruch. iij. O israel q̄ magna
ē domus dei ⁊c̄. Errant circa eius qua-
litatē nō cōsiderantes q̄ preciosa sit. de
cuius preciositate d̄r Apoc. xxi. Jpsa ci
uitas aurū mūdum. Errant circa eius
figurā nō cōsiderantes q̄ stabilis sit ⁊ q̄
eterna. Est. eīm patria celestis i quadro
posita. vt ibidē dicit̄: Jpi vero peccato-
res credūt ipam eē rotūdā. i. mobilem ⁊
caducā. De cuius eternitate d̄r. ij. Coꝝ.
v. Edificationē ex deo habemus domū
nō manufactā eternā in celis.

¶ Sermo. clxxix. ¶ De eodem. Sermo
secundus.

Nimis honorati
sunt amici tui deus ⁊c̄. p̄s.
Jnter oēs sanctos deus ma
gis istos duos ap̄los honorauit: in vita
in morte: ⁊ post mortē. ¶ Jn vita: q2 cla
ues regni celestis eis dedit. Nā petro de
dit claues penitētie: ⁊ paulo dedit cla-
ues sapientie. Jsta autem potestas clau-
um cōsistit in tribus. ¶ Primo i pecca-
toꝝ remissione. Jo. xx. Quoꝝ remiseri-
tis peccata remittunt̄ eis ⁊c̄. Et tn̄ dicit̄
Luce. v. Quis pōt remittere peccata: ni
si solus deus. Sed vtrūq; ē verum: quia
deus remittit: ⁊ sacerdos remittit. Ex pec
cato nāq; i hoīe tria causāt̄. s. di inimi-
citia. deformis macula: ⁊ obligatō ad pe
nam. Threñ. ij. Quomō obtexit in cali-
gine. ecce deformis macula. Jn furore
suo domin⁹ filiā syon. ecce dei inimici-
tia. ꝓiecit de celo in terrā inclytā israel
ecce ad penam eternam obligatio. Jsta
tria solus deus virtute cōtritionis re-
mittit. solus enim deus remittit offen-
sam. lauat maculā: ⁊ dissoluit obligatio
nem eternā. Jsta tria significant̄. Luce.
xv. Jn filio ꝓdigo de quo dicit̄ q2 pater
fuit eum osculatus: ⁊ quod stola prima
eum induit. ⁊ quod dixit mortuus fue-

rat ⁊ reuixit. Jn hoc nāqȝ ꝙ fuit eū oscu
latus daꝛ intelligi ꝙ solus dei ē remit-
tere inimicitiā suam ⁊ offēsam. Jn hoc
ꝙ stola induit eum. daꝛ intelligi ⁊ eius
est lauare maculam ⁊ ornare animā. Jn
hoc autem quod dixit mortuus fuerat ⁊
reuixit. daꝛ intelligi ꝙ eius ē remittere
penam eternā. ¶ Sacerdos aūt dicitur
remittere peccata quantuȝ ad alia tria.
Ipse enim peccatorē a deo absolutū esse
indicat. aliter. n. ꝓ absoluto nō recipeꝛ
a pena purgatorij qua obligaꝛ deobli-
gat ⁊ pena satisfactoria ipm̄ ligat. ⁊ de
ip̄a pena ꝑtem relaxat. Jsta tria notātur
Joan. xi. in resuscitatōe lazari. Solus q
dem xp̄s ip̄m a mortuis resuscitauit. sed
tamen discipulis tria ꝯmisit. s. vt lapidē
tollerent vt ip̄ȝ soluerent ⁊ vt libere abi
re ꝑmitterent. Lapidē tollere est penaȝ
purgatoriā in penam satisfactoriā com
mutare. Peccatorē absoluere. est ip̄m a
deo absolutū esse ostendere Et libere abi
re ꝑmittere est ei penam aliqualr̄ indul-
gere. ¶ Secūdo consistit in excōicandi
⁊ absoluendi iurisditōe. Jste aūt absolu
tiones ⁊ ligatōes nō sunt i celo quia ibi
sunt oēs absoluti. nec sunt in inferno qꝛ
ibi sunt omnes ligati. sȝ sunt in mundo
vbi qdā sunt absoluti ⁊ quidā ligati. Jn
inferno qdem sunt ⁊ oēs ligati ⁊ excōica
ti ꝑ illā sniam Matthei. xxv. Discedite
a me maledicti in ignē eternū q paratus
est diabolo ⁊ angelis eius. ⁊ ideo sancti
eis nō loquenꝛ sed semꝑ ab eis auerten
tur. de hoc ps̄. Auertisti nos retrorsum
post inimicos nr̄os ⁊c̄. nec ꝑticipabūt cū
eis in diuino officio ď quo dꝛ Thobi. xiij.
Per oēs plateas hierl̄m alleluia cātaba
tur. Jp̄i nāqȝ a templo dei erunt exclusi
Apoc. vlti. Foris aūt canes ⁊ venefici ip-
sos salutabūt. i. salutē eternā optabunt.
imo sicut dꝛ in ps̄. Letabiꝛ iustus cuȝ vi
derit vindictā. Exclusi ēt erunt a ꝑtici-
patōe sacramentoꝝ ⁊ maxime a ꝑceptio
ne panis vite. Matth. xv. Nō est bonuȝ
sumere panem filioꝝ ⁊ mittere canibus
Nō ꝑticipabūt ēt sancti cū eis in mensa.
Jsai. lxv. Ecce serui mei comedēt ⁊ vos
esurietis ⁊c̄. ¶ Tertio ꝯsistit ista ꝑtās in
indulgentiaꝝ largitōe. Ad hoc nāqȝ ꝙ
iste indulgētie valeāt. tria sunt cōmuni

ter necessaria. ¶ Unū ex ꝑte facientis. s.
auctoritas. ¶ Secundū ex ꝑte recipien-
tis. s. charitas. ¶ Tertiū vero ex ꝑte cāe
s. pietas que duo includit. s. honorē dei.
qꝛ pietas est cultus soli deo debit⁹ ⁊ vtili
tatem ꝓximi. pietas. n. alio mō misericor
diaȝ dicit. ¶ Secūdo principaliter xp̄s
honorauit istos sanctos in morte qꝛ eoꝝ
morteȝ nobis fecit valde vtilē ⁊ fructuo
sam. Ex morte enim beati Petri triplex
fructus euenit. ¶ Unus ē quantum ad
deū. s. eius glorificatio. Joan. vltio. Hoc
aūt dixit significans qua morte glorifica
turus esset deū. ¶ Alius quantū ad seip
sum. s. coronatio sua. vnde Dionisius vi
dit eos post mortem coronis luminis co
ronatos. ¶ Tertius quātū ad nos. s. sua
ꝓ nobis intercessio. ij. Petri. i. Dabo aūt
opam frequēter hr̄e vos post obitū meū
⁊c̄. Similiter ex morte Beati Pauli tri-
plex fructus ꝓuenit. ¶ Un⁹ quo ad deū
s. eius glorificatio. Phil. iiij. Magnifica
biꝛ xp̄s in corpe meo siue ꝑ vitam siue ꝑ
mortē. ¶ Secūdus est quo ad seip̄um. s.
sua oratio. ij. Timo. iiij. Reposita ē mihi
corona iustitie ⁊c̄. ¶ Tertius est ad nos
s. saluatio nostra. ij. Cor. xiij. Libētissime
impendā. ⁊ sup̄impēdar ego ip̄e ꝓ aīa
bus vestris. s. saluādis. ¶ Tertō xp̄s ho
norauit istos sanctos ꝑ mortem eoꝝ qꝛ fe
cit eos suos ianitores in domo sua. vnď
cantaꝛ ď eis. Hūt ꝑtātē celū claudere nu
bibus ⁊ apire portas eius. Deus eīm hȝ
quattuor domus. s. eccl'iam militātē. pa
triā celestē purgatoriū ⁊ infernū. Jn pri
ma habitant ꝑegrini. Jn secūda filij. Jn
tertia debitis obligati. Jn quarta incar
cerati. Et quelibet istaꝝ qͣttuor domoruȝ
hȝ suā clauē spālē. Nā clauis ꝑ quā itra
tur in primā domū. s. eccl'iam militanteȝ
est clauis indulgētie. Clauis vō ꝑ quam
intraꝛ in secundā domū. s. patriā celestē
est clauis misericordie. Clauis ꝑ quā in-
traꝛ in tertiā domū. s. purgatoriū est cla
uis iustitie. Justitia nāqȝ dei requirit ꝙ
nullū malū remaneat impunitū. Sȝ cla
uis ꝑ quā intraꝛ in quartā domū. s. infer
nū est clauis mortis eterne. Peccatori er
go volēti redire ad eccl'iam ꝑ penitētiaȝ
Petrū aperit hostiū cum claue remissio
nis ⁊ indulgentie. Joan. vlti. Quoꝝ re-

miseritis peccata remittuntur eis ⁊c̄. Et
aiabus sanctoꝝ volētibus intrare in do
mū celestis patrie. apit hostiū cuȝ claue
misericordie p̄s. Januas celi apuit. Sȝ
illis aiabus que debēt intrare in purga
toriū apit ostiū cū claue iustitie. p̄s. Ape
rite mihi portas iustitie. hec porta domi
ni iusti intrabūt in eā. Justi nāq̄ aliquā
do secum aliqua cremabilia portāt: Ani
mabus vero damnādis: nec Petrꝰ nec
Paulus ostiū aperit nec claudit sȝ xp̄s
ostiū aperit ⁊ ēt ostium claudit ⁊ pecca-
tores in inferno includit. ⁊ clauē icludit
⁊ clauem custodit. Apoca. i. Hēo clauēȝ
mortis ⁊ inferni. Et ēt Apocha. ix. Data
est ei clauis putei abyssi.

¶ Sermo. clxxx. ¶ Eodē die sermo. iij.

TUes Petrus ⁊ sup hanc
petrā edificabo ec-
clesiā meā. Mat. xvij. magnā
auctoritatē ⁊ ptātem ⁊ digni
tatem iesus xp̄s ꝯcessit beato Petro qū
sup eius ꝯfessionē eccl'iam fundauit. ac
claues regni celoꝝ sibi dedit. Ut autem
eius dignitates ⁊ p̄rogatiuas melius vi-
dere valeamus. Sciendū est ꝙ Beatus
Petrus inter ceteros apostolos fuit sub
limior in p̄latōne. Feruentior in amore.
Efficacior in virtute. Et gloriosior i pas-
sione. ¶ Primo fuit sublimior in p̄latio
ne. Christus. n. eū summū pontificē fecit
⁊ suum vicariuȝ ꝯstituit. ⁊ dereliqt qū ei
dixit. Petre pasce oues meas. Ad istam
aūt p̄latōem pater ip̄m elegit. Mat. xvi.
caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi. sed pr̄
meus qui in celis ē. Et dei filius electuȝ
examinauit ⁊ maxime in duobus. s. in fi
de recta qū dixit ei. Quē dicūt hoies eē
filiū hois ⁊c̄. Et petrus rn̄dit. Tu es xp̄s
filius dei viui: Et in dilectiōe sincera. qū
dixit. Simō ioānis diligis me plus his.
Et sp̄us sanctus electū examinatū cōfir-
mauit qū in penthecostē ad robur se si-
bi effudit. vnde. p̄s. Ego ꝯfirmaui colū-
nas eius. Tota trinitas electo examina
to ⁊ ꝯfirmato dedit iurisdictōnem. s. iu-
risdictōem sup infernū cum dr̄. Porte i
feri nō p̄ualebunt aduersus eaȝ. Super
celum. cū dr̄. Tibi dabo claues regni ce
lorum. Sup mundū. cum dr̄. Quodcun
qȝ ligaueris sup terrā. erit ligatum ⁊c̄.

¶ Secūdo fuit feruentior in amore. Hu
ius aūt plura sunt signa. ¶ Unuȝ ante
passionē quia ꝓpter eius amorē omnia
terrena ꝯtempsit. Mat. xix. Ecce nos re
liquimus omnia ⁊ secuti sumꝰ te. Qui-
dam enim sunt ꝓcrastinātes. ideo dixit.
Ecce alij ad tp̄s reponentes. ideo dixit.
reliquimus. non reposuimus. Alij diui
dentes. ideo dixit. omnia. Alij res relin-
quentes. sed volūtates suas retinentes.
ideo dixit. secuti sumus te. ¶ Secundū
signum fuit in passione qꝛ cum xp̄o mori
voluit quādo dixit Luce. xxij. Paratus
sum tecum ⁊ in carcerē ⁊ in mortem ire.
Nō enim volebat mori ante eū quia nole
bat carere tam dulci p̄sentia xp̄i. nec etiā
volebat viuere post eum. quia tūc nō re
putabat vitam sed mortē eternam. Uo-
lebat autem mori cū eo. quia hoc sibi re-
putabat gloriā ⁊ coronam. ¶ Tertiuȝ si
gnum fuit post passionē. quia ex tūc ip̄e
Beatus Petrus semp fuit in lachrymis.
¶ Habuit eniȝ lachrymas doloris ex co
ꝙ magistꝝ suū negauit Luc. xxij. Egres-
sus foras fleuit amare. Unde dicit Cle-
mens ꝙ quādocunqȝ galli cantum au-
diebat lachrymas emittebat. ¶ Habuit
etiam lachrymas ꝯpassionis ex eo quod
amicum suuȝ mortuum videbat. Joan.
xvi. Plorabitis ⁊ flebitis vos. mundus
aūt gaudebit ⁊c̄. Hūit etiam lachrymas
deuotōis ex eo ꝙ ad amicum suū viden
dū pergere sperabat. ⁊ hoc post ascensio
nem. Unde dixit Clemens ꝙ semper in
sinu sudarium deferebat quo fluentas
lachrymas detergebat. ⁊ sic vt ideȝ dicit
in consuetudinē duxerat flere ꝙ tota eiꝰ
facies adusta lachrymis videbat̃. Quar
tum signū fuit post resurrectōnem quia
ip̄e cuȝ Joāne ad monumentū cucurrit
⁊ sicut dicit Gregorius. Illi pre ceteris
cucurrerunt qui pre ceteris amauerunt.
Aliquādo simul cucurrerunt. aliquādo
Joānes cucurrit citius petro. Et aliquā
do Petrus citius Joāne qui prior mo-
numentū intrauit. Per quod dat̃ intel-
ligi ꝙ ambo sapiēter xp̄um dilexerunt.
Joānes autem magis dulcit̃. Petrus ve
ro magis constāter. ¶ Tertio Beatꝰ Pe
trus fuit efficatior in virtute. ⁊ hoc qua
drupl'r. Fuit enim efficatior in virtute

credendi quādo dixit. Tu es xp̄s filius
dei viui. ¶ De ipsius Petri fide dicitur
Luc. xxij. Simon ecce satanas expetiuit
vos vt cribraret sicut triticū ⁊c̄. Ubi ha-
bet ꝙ eius fides multum fuit a diabolo
tentata cuꝫ dr̄. Ecce sathanas ⁊c̄. Hostis
enim vbi inuenit locum magis munitū
sibi maiorem exercet conatū. Fuit a xp̄o
multum roborata cum dicit. Ego auteꝫ
ꝓ te rogaui Petre vt non deficiat fides
tua ꝙ omnibus fuit in exemplū data cū
dr̄. Et tu aliquādo ꝯuersus ⁊c̄. Fuit etiā
efficacior in virtute sanandi. nō solū. n.
sanabat sicut ceteri verbo oratōis sꝫ etiā
verbo iussionis sicut pꝫ Act. ix. in sana-
tione ence. vmbra corporis sui sicut dici
tur Actu. v. In positiōe bacculi sui sicut
pꝫ in discipulo p. xl. dies defuncto q ad
impositōem sui bacculi iam sanatus est
⁊ resuscitatus. Fuit efficacior in virtute
p̄dicandi. Tam gratiose nāqꝫ p̄dicabat
ꝙ aliquādo vna die tria milia. aliquan-
do quinqꝫ milia hominum ꝯuertebat si
cut habet Act. ij. ⁊. iij. Hoc enim est testi-
moniū gratiosi p̄dicatoris. vnde Chris.
super Matth. Testimoniū studiosi agri
cole est messis fecūda. assidui doctores ec
clesia plena. negotiatoris multiplex the
ca. Fuit etiam efficatior in virtute oran-
di. Eius enim oratio aliquando apiebat
celum sicut pꝫ Act. ix. Ubi dicit ꝙ ceci-
dit super eum mentis excessus ⁊ vidit ce
lum aptum. Aliquādo faciebat descēde
re spūm sanctum sicut pꝫ Act. viij. in sa
maritanis. Aliquādo spoliabat infernū
sicut quādo suscitauit defunctū. queꝫ si
mon magus suscitare nō potuit. Et ali-
quādo vincebat demoniū sicut pꝫ in de-
mone qui simonē magum per aerem de
ferebat. ¶ Quarto Beatus Petrus fuit
gloriosior in passione. Passus est. n. ean
dem penam cū xp̄o, put xp̄s ei p̄dixit. Jo
an. vlti. Sequere me. Sap̄. xviij. Simili
pena seruus cum dn̄o est afflictus. Nolu
it autem Beatus Petrus illam penā pa
ti rectus sed reuersus. hoc ꝓpter quattu
or causas quas ip̄e ponit. ¶ Prima q: ꝓ
pter honorē domini sui nō reputabat se
dignum eo modo penaꝫ illam pati quō
xp̄s eam ptulit ¶ Secūda q: xp̄s passus
est ꝓpter mundū redimendū. ideo debu
it ad mundū respicere. Ip̄e auteꝫ Petr⁹
patiebat pp acquirendū celum. ideo de
buit ad celum hr̄e respectū. ¶ Tertia ꝓ
pter lapsum generis humani significan
dum. Christus enim semp rectus stetit. ⁊
nunquā in peccatū cecidit. Homo vero
caput mentis in terrā defixit. ⁊ ꝯtra deū
recalcitrauit. ¶ Quarta ad innuendū
ꝙ homo mutauerat amoreꝫ spūalem in
amorē mundanū. homo. n. rectus in cru
ce positus si reuoluit illō quod erat dex
trum efficit sinistrum. Tunc igitur ho-
mo mutauit dextrū in sinistruꝫ quando
mutauit amorem celestiū in amorē mun
danum.

¶ Sermo. clxxxi. ¶ In ꝯmemoratione
sancti Pauli apostoli sermo primus.

CUm autem placuit ei q
me segregauit ex
vtero matris mee ⁊c̄. Gal. i.
Apostolus nō ingratus fu-
it gratie dei. sed quinqꝫ effectus diuine
misericordie in se recognouit humiliter
¶ Primus effectus est ꝙ ipum de vtero
sue matris eduxit. ¶ Notandū auteꝫ est
ꝙ est quincuplex vterus matris. ¶ Pri
mus vterus est vterus matris generalis
s. terre. ¶ Secūdus est vterus mr̄is car
nalis. s. mr̄is ꝓprie. ¶ Tertius ē vterus
mr̄is figuralis. s. sinagoge. ¶ Quartus
est vterus mr̄is spūalis. s. militantis ec
clesie. ¶ Quintus ē vterus mr̄is celestis
s. triumphātis ecclesie. Beatus igit̄ pau
lus primo fuit in vtero matris carnalis
⁊ exinde deus eū segregauit quādo eum
ad lucem deduxit. vnde p̄s. De vētre ma
tris mee deus meus es tu ⁊c̄. Et idē. Tu
es qui extraxisti ⁊c̄. Deinde intrauit in
ventrem matris figuralis. s. sinagoge. ⁊
ab isto vtero deus eum segregauit quan
do ipm ad fidem ꝯuertit. Et ista segrega
tio facta est in ortu beniamin vbi rachel
mortua est. ideo vocauit eū filium dolo
ris. Sed pater valde est gauisus ideo vo
cauit eum filiū dextre. Ex sua enim con
uersione sinagoga mortem spūalē incur-
rit. ⁊ multam tristitiā habuit. sed de⁹ pr̄
valde gauisus est cum eū filiū dextre ap
pellauit quādo dixit Act. ix. Uade quia
vas electōis est mihi iste. Deinde de vte
ro sinagoge intrauit in vteꝝ militantis

ecclesie in quo tam diu ꝑmansit quãdiu
in hac vita vixit. Ab isto vtero deus euꝫ
segregauit quãdo eius animã a corpore
separauit. ⁊ tũc intrauit eius corpus in
vterum matris generalis. s. terre. ⁊ aĩa
eius in vterum mr̃is celestis. s. hierusa-
lem sup̃ne. In ip̃a autem sep̃atiõe caput
eius exiliens tres saltus dedit. ⁊ in quo
libet saltu fontem aque aperuit. per qđ
significabat ꝙ in vita sua tres salt⁹ fece-
rat. vnum saltauit de sinagoga ad eccle
siam. Et tunc aperuit ⁊ manifestauit fõ
tem diuine misericordie. Aliũ saltum fe
cit discurrendo ꝑ mundũ. Et tunc ape-
ruit fontem celestis doctrine. Tertium
quãdo saltauit vsqꝫ ad tertiũ celum. Et
tunc aperuit fontem diuine sapientie.
Ipsum etiam caput Beati Pauli bene-
dictuꝫ nomen iesus clara voce insonuit
Ipsum enim nomen iesus fuit in corde
eius iubilus. in ore mel. ⁊ in aure melos
Recte igit̃ post mortem nomẽ iesu protu
lit nimia. s. cordis iocunditate. repletus
nimia oris dulcedie ⁊ allectus nimia iu
bilatiõe aromatica ꝓuocatus. Tunc etiã
de eius sancto corpore quattuor emana-
uerunt. s. vnda lactis ꝓpter eius purita
tem. vnda sanguinis ꝓpter eius marti-
rij sanctitatem. splendor lucis ꝓpter ip-
sius sapientie claritateꝫ. ⁊ flagrãtia odo
ris ꝓpter ipsius fame celebritatẽ. Tãdẽ
deus ip̃m corpus de vtero mr̃is terre se-
gregabit. s. quando dicet in t̃pe extremi
iudicis. Surgite mortui venite ad iudi-
cium. Et tunc in vterum mr̃is celestis in
trabit. Et de illo vtero nunquam exibit.
ideo obitus sanctoꝝ natale vocat̃. quia
tunc in celo nascunt̃. ¶ Secundus effe
ctus diuine misericordie ipsum ꝑ gr̃am
suam vocauit. ideo subdit̃. Et vocauit ꝑ
gr̃am suam. Huiusmodi autem vocatio
cõmendabilis est ex ꝑte vocantis. Cete-
ros quidem apostolos xp̃us vocauit exi
stens in sinistra p̃sentis miserie. sed hũc
vocauit existens in dextera paterne glo
rie. Et ꝓpter istam cãm in papali bulla
ponit̃ beatus Paulus a dextris. sed effi
gies beati Petri ponit̃ a sinistris. Est eti
am ꝯmendabilis ex ꝑte vocati. Nõ eniꝫ
xp̃s vocauit eum piscantẽ vt Petrũ. nec
lucris inhiantem vt Mattheũ. nec retia

reficientem vt Ioãnem ⁊ Iacobũ. sꝫ odi
entem ardenti animo. vnde dr̃ spirans
minarum innitentẽ prauo studio q: ac-
cessit ad principem sacerdotũ. ⁊ ꝑ sequẽ
tem sollicito ministerio. quia ibat in Da
mascum vt si quos inueniret ⁊c̃. Cõmen
dabilis ẽ etiam ex parte modi vocandi.
Ceteros enim vocauit solo verbo. hunc
autem vocauit ꝑ lucem excecantẽ. Per-
virtutem ꝓsternantẽ per vocem obiur
gantem. ¶ Tertius misericordie effectũs
est q: ip̃m ꝑ diuinã sapiam docuit cũ sub
dit̃. vt reuelaret filium suum in me. Istã
autem sapiaꝫ beatus Paulus a quinqꝫ
magistris accepit. ¶ Primo a Moyse
Gal. i. Proficiebam in iudaismo sup m̃l
tos coetaneos meos ⁊c̃. Et quantum ad
hoc factus est phariseus. De hoc Actu.
xxiij. Ego phariseus suꝫ filius pharis eo
rum. ¶ Secũdo a filio ⁊ quantũ ad hoc
factus est apostolus. Gal. i. Paulus apo
stolus nõ ab hoibus neqꝫ ꝑ hoiem sꝫ ꝑ
xp̃m iesum. ¶ Tertio a sp̃u sancto. ⁊ q̃n-
tum ad hoc factus est dei legatus. Act.
xiij. Dixit sp̃us sanctus segregate mihi
paulũ ⁊ barnabã. ¶ Quarto a pr̃e. ⁊ q̃n
tum ad hoc factus est dei euãgelista ve-
rus. vnde dixit vt reuelaret in me filium
suũ vt euãgelizarẽ eũ in gẽtib⁹. Quinto
a tota trinitate quãdo in tertiũ celuꝫ est
rapt⁹. ij. Cor. xij. Audiuit arcana verba q̃
nõ lꝫ hoi loqui. ¶ Quart⁹ effectus mĩe
quẽ btũs Paulus in se recognouit põt
esse q: ip̃m p̃dicatorẽ gentiũ fecit. vñ sub
dit̃. vt euangelizarem illũ in gentibus:
nam in gentibus erat maior potentia. q:
ibi erant reges ⁊ imꝑatores. Maior sapi
entia q: ibi erant phi ⁊ doctores. maior
eloquentia q: ibi erant rethores ⁊ orato
res. maior varietas erroꝝ ⁊ maior diuer
sitas vitioꝝ. Sꝫ ꝯtra ista quinqꝫ certa-
mina accepit quinqꝫ adiutoria. Naꝫ cõ
tra tyrannorũ potentiam accipit virtu-
tem ⁊ constantiam. Act. xxiij. Apparuit
illi dominus dicens. Constans esto pau
le. opportet te nanque Rome testificari.
Contra sapientiam mundanam accepit
⁊ simplicitateꝫ euangelicam. i. Corin. ij.
¶ Non enim iudicaui me aliquid scire
inter vos nisi xp̃m iesũ. ⁊ hunc crucifixũ
Contra rethorum eloquentiam accepit

facundiā fructuosaꝫ. Ibidē. Sermo me
us ⁊ predicatio nō in ꝑsuasibilibus hu
mane sapiētie verbis. sed in ostēsiōe spi
ritus ⁊ virtutis. Cōtra diuersitatē erro
rū accepit fidei ⁊ sapiētie veritatē sicut
pꝫ Act. xvij. vbi dixit atheniēsibus. qđ
ignorātes colitis hoc ego nūcio vobis
⁊c. Contra multiplicitatē viciorꝫ acce
pit oium gratiarū plenitudineꝫ: Nā cō
tra luxuriaꝫ opponebat virginitatē. i.
Corinth. vij. Uolo aūt omnes homines
esse sicut meipsuꝫ. Cōtra gulaꝫ parcita/
tē. i. Timo. vi. Habētes alimēta ⁊ quibꝯ
tegimur his cōtenti sumus. Contra aua
riciaꝫ habuit volūtariā paupertatem.
Phil. iij. Omnia arbitratus suꝫ vt ster/
cora vt xp̄m lucrifacerē. Contra tristitiā
cōsciētie iocūditateꝫ. ij. Corinth. i. Glo/
ria nostra hec est testimoniū ꝯsciētie no
stre. Cōtra irā benignitatē. i. Coꝛ. x. Si
ne offensione estote iudeis ⁊ gentibꝯ ⁊c.
Contra inuidiaꝫ fraternā charitatem.
Roma. v. Charitas dei diffusa est in cor
dibus nostris ⁊c. Cōtra vanā gloriā ha
buit humilitateꝫ. i. Coꝛ. xv. Ego eni suꝫ
minimus apostolorꝫ ⁊c. ¶ Quintus ef
fectus ex diuina misericordia est ꝙ chri/
stus mox euꝫ sibi obedientē fecit. qđ no
tatur cuꝫ dicit. Continuo nō acqeui car
ni ⁊ sanguini. i. amori ⁊ dilectioni car/
nis: sed potius diuine inspiratōi. conti/
nuo. i. sine cōtradictōe. Act. ix. Dñe qđ
me vis facere. vel cōtinuo. i. sine delibe/
ratōe. Unde beatus Bernar. Amicos cō
sulat qui nō nouit ꝙ inimici homis do
mestici eius. Uel cōtinuo. i. sine dilatōe.
qꝛ inducias nō petijt sed ꝓtinus obedi
uit. Prouer. iij. Nō dicas amico tuo va/
de ⁊ reuertere ⁊c. Uel cōtinuo. i. sine tre
pidatōe quia nihil timuit. sed de dei bo
nitate cōfidit. Ysa. xxxv. Dicite pusilani
mes: cōfortamini ⁊ nolite timere.

¶ Sermo. clxxxij. ¶ De eodē die
Sermo secūdus.

Ecce nos reliquimus omnia ⁊ se/
cuti sumus te ⁊c. Matt. xix.
In isto euangelio qđ ad ho/
norē btī pauli dr̄ a tribus ꝯmendabilis
inuenit. ¶ Primo quidē a perfecta mū
di abrenūciatōe. Et hoc tangit cum dr̄.
Ecce nos reliquimus oīa. Reliquit enī
oīa impedientia. i. amorē diuitiarū ꝗ ho
minē ipediūt a salute. Marci. x. Diffi/
culter qui pecūias habent regnū dei in
troibunt. Istuꝫ amoreꝫ mundi. iste reli
quit qui ait Gal. vi. Mihi mūdus cruci
fixus est: ⁊ ego mūdo. ¶ Secūdo reliqt
omnia retrahētia sicut est amor parentū
qui precipue hominē retrahit a salute.
Mat. x. Inimici homis domestici eius
Istuꝫ reliquit qui ait Gal. i. Nō acquie/
ui carni ⁊ sanguini ⁊c. ¶ Tertio reliqt
omnia pōderantia. vt ē sarcina pctorū.
Hebrē. xij. Deponētes omne pondus ⁊
circūstans nos peccatū ⁊c. ¶ Quarto re
liquit omnia pnitiosa: vt ē amor delitia
ruꝫ. vnde ait. i. Coꝛ. ix. Castigo corpus
meuꝫ ⁊ in seruitutē redigo. ¶ Quito re/
liquit omnia periculosa vt ē amor suiip
sius. De quo periculoso amore ipse ait.
ij. Timoth. iij. In nouissimis diebus in/
stabunt tēpora piculo ⁊ erūt homies se
ipsos amātes. Istū amorē suiipsius btūs
paulus nō habuit qꝛ ꝓpter christū se in
mortē tradere semper paratus fuit. Un
ait Act. xx. Ego nō soluꝫ alligari sed ⁊
mori paratus suꝫ ꝓpter nomē dñi nr̄i ie
su xp̄i. ¶ Sexto reliquit oīa infructuo/
sa vt ē amor honoꝝ qui ē ifructuosus ⁊
vanus. vnde p̄s. Ut quid diligitis vani/
tateꝫ ⁊ queritis mendaciū. Gal. i. An q̄
ro hominibus placere. Si adhuc hoibꝯ
placerē seruus xp̄i nō esseꝫ. ¶ Secūdo cō
mēdat a salutifera xp̄i imitatōe. qđ no
tatur cum dr̄. Et secuti sumꝯ te. Ad hoc
aūt ꝙ hō christuꝫ imitet duo requirūt.
Unū ex parte dei. s. attractio sue digna
tōis. Jo. vi. Nemo venit ad me nisi pat
qui misit me traxerit illū. Trahit aūt
quatuor funiculis. s. modo exteriori eru
ditōe. modo interiori inspiratōe. mō pa
terna flagellatōe. modo beneficiorꝫ ex
hibitōe. Sed de quibusdā qui istis quat
tuor funiculis se trahi nō permittūt: do
minus cōquerit dicēs Prouer. i. Uoca
ui ⁊ renuistis. quo ad exteriora documē
ta. Extendi manuꝫ meā ⁊ non fuit qui
aspiceret quo ad collata beneficia. De
spexistis oē consiliū meū quo ad inspira
ta cōsilia. Et increpatōes meas neglexi
stis. quo ad irrogata flagella. Istis qua/

tuor funiculis apostolus tractus fuit.s.
exteriori eruditōne ⁊ rep̄rehēsione. Act.
ix. Saule saule quid me psequeris ⁊c.
Interiori inspiratōe. Ibidē. Subito cir
cūfulsit eum lux de celo. Flagellatōe: q̄r
excecatus ⁊ in terrā pstratus. Beneficio
rū exhibitōe: q̄r postmodū fuit illumina-
tus. a xp̄o edoctus. ⁊ in tertiū celum ra-
ptus. Secūdo ex parte homis requirit
expeditio volūtatis.s. ne a diabolo te-
neat cathena ferrea.i. ferrea voluntate.
Que quidē cathena octo habz anulos.
scz malaz suggestionē. cogitatōem dele-
ctatōem. consensuz. operatōem. cōsuetu
dinē. necessitatez. ⁊ desperatōem. Istos
nāqz octo anulos apl's fregit.s. prauam
suggestionē. ij. Cor. iiij. Abdicamus oc-
culta dedecoris. Carnalē cogitatōez. ij.
Cor. i. Aut que cogito ꝯm carnē cogito
q.d. nō prauaz delectatōem. q̄r tm̄ circa
spūalia delectabat. Roma. vij. Condele
ctor eniz legi dei ꝯm interiorez hominē.
Prauū cōsensuz q̄r bonis meditatōibus
semper ꝯsentiebat. Ibidē. Cōsentio legi
qm̄ bona est. Prauaz operatōem. Rom.
xij. Abijciamus ergo a nobis opera tene
braruz. Prauā cōsuetudinem. q̄r ad om
ne opus bonuz se assuefecit. Phil. iiij.
Ubiqz ⁊ in omnibus institutus sum ⁊c.
Prauaz necessitatez q̄r habuit spūs lib-
tatem. ij. Cor. iij. Ubi spūs dn̄i ibi liber
tas. Omnē desperatōem: q̄r habuit om-
nimodā spei firmitatez. Hebre. vi. Con-
fugimus ad tenendū ppositaz spem.
¶ Tertio cōmendat a fructuosa remu-
neratōe. cū subiungit. Sedebitis super
sedes duodeciz. In qua remuneratōne
tria erunt. ¶ Primo regalis dignitas.
cūm dr. sedebitis. Habebūt eniz regale
dominiū. Sap. v. Accipiēs regnū deco-
ris. Regale sertū. Ibidē. Et diadema re
gni de manu dei sui. Regale sceptrū. Sa
piētie. x. Donec affert illi sceptrū regni
Regalem habitū. Prouer. vlti. Byssus
⁊ purpura indumentuz eius. Regale so
liū. Luce. xxij. Sedebitis super thronos
duodeciz ⁊c. ¶ Secūdo in ipa remune-
ratōe erit magna dei liberalitas ēt in p̄-
senti. Quod quidē quatuor modis pōt
intelligi.s. aut quātū ad temporaliū di-
scretaz possessiōem q̄r auari possidēt ea
vt serui. Sci vero viri vt dn̄i que posses
ssio ē tēporalibus in centuplum melior.
Aut quantū ad spūaliū acquisitōem. Ac
si dicat dominus. Spūalia percipiet q̄
tempalibus compata excedūt sicut ma-
ior numerus minorē numerum excedit.
Aut quantuz ad suffragiorū ecclesie pti
cipatōem. Illi enim qui sunt de ecclesia
tm̄ numero possunt ad inuicē participa
re substantiaz suam. Illi vero qui sūt nu
mero ⁊ merito possūt adinuicē partici-
pare merita sua que pticipatio in centu
pluz melior est ꝙ prima. Aut quantū ad
religiosorū inter se colcatōem qui sepe
p vno fratre carnali vel domo tēporali
centupluz accipiūt. ¶ Tertio in illa re-
muneratōe erit eterna felicitas. cū dr.
Et vitaz eternaz possidebitis. Hoc nam
qz ꝙ dicit vitaz. respicit illos qui sūt in
inferno qui non habēt vitam sed mortē.
Et hoc ꝙ dicit eternam respicit illos q
sunt in mundo. qui ⁊ si habent vitaz ha
bent eaz transitoriā ⁊ caducaz. Hoc autē
ꝙ dicit possidebitis respicit illos q sunt
in purgatorio: qui ⁊ si habituri sunt vi-
tam nō tamē sunt in possessione. Illi nā
qz qui sunt in celo habēt ⁊ vitam sine
morte ⁊ eternitatem sine fine. atqz pos-
sessionē sine expectatōe.

¶ Sermo. clxxxiiij. ¶ De scā margari-
ta virgine sermo primus.

Ipsa cōteret caput tuuz.
Gen. iij. Quamuis
bt'a margarita fuerit puella
tamē ꝯtriuit caput pr̄is pro-
prij. diaboli ⁊ tyrāni. ¶ Pater nāqz su⁹
intendebat eā trahere ad cultum idolo
ruz. sed ipsa istud caput sue intentiōis
cōtriuit. q̄r eius societatē fugit: ⁊ oues
sue nutricis pascebat. Periculosuz nā-
qz est bonis cum malis cohabitare. q̄r
mali sunt igne cōcupiscentie inflāmati:
⁊ ideo boni sepe inficiūtur a malis. sūt
luto auaricie inquinati. ⁊ ideo sepe infi-
ciūtur. Sunt pice adherētis superbie in
fecti. ⁊ ideo sepius denigrant. Sunt te
nebris ignorantie obscurati. ⁊ iō sepe a
malis illis obfuscant. Beata igit marga
rita noluit habitare cum malis. ne aut
inflāmaret igne concupiscētie. aut inq
naretur luto auaricie. Aut inficeret pi-

ce superbie. aut obscuraretur tenebris
ignorãtie. ¶ Secũdo cõtriuit caput ty-
rãni qui in superbiã elatus cultũ christi
euacuare volebat. Sed caput sue elatio
nis ipsa cõtriuit ⁊ cultũ christi defendit
⁊ in nullo ꝯsentire voluit. Et ideo quin
cuplex certamẽ passa fuit. ☞ Primo qꝛ i
eculeo fuit suspensa. ideo eniꝫ fuit in ae
re cruciata. ad ostendẽdum ꝙ adhuc ñ
fuit in celo qꝛ ibi sunt beati. Nec erat in
terra: qꝛ ibi sunt auari sed erat in medio
qꝛ ibi sunt perfecti. Hẽbat eniꝫ supra se
celuꝫ ad desiderãduꝫ. Et infra se mũdũ
ad despiciendum. iuxta illud Prouerb.
xxv. Celũ sursuꝫ ⁊ terra deorsum. ☞ Se
cundo fuit adusta: sed non cõbusta. Nec
mirũ qꝛ habebat interius gratiã afflan-
tem. Dañ. iij. Fecit mediũ fornacis quasi
ventũ roris flantẽ. Conscientiã delectã-
tem. Prouerb. xv. Secura mens quasi
iuge conuiuiũ. Spem letificantẽ. Rom.
xij. Spe gaudentes in tribulatõe patien
tes. Carnẽ virgineã refrigerantẽ. Unde
dictũ fuit Marie. Uirtus altissimi obũ
brabit tibi. Ideo poterat dicere illud Ec
cle. li. In medio ignis non sum estuata.
Fuit eniꝫ in medio ignis: qꝛ habuit car-
nem propugnateꝫ. Gal. v. Caro cõcupi-
scit aduersus spiritũ ⁊c̃. Demonẽ instan
teꝫ. Job. xli. Alitus eius prunas ardere
facit. Hominẽ sollicitantẽ: qꝛ prefectus
eaꝫ in vxorẽ accipere cupiebat. Pulchri
tudinẽ allicientẽ: que iaꝫ multas femi-
nas pulchritudo decepit. ⁊ adhuc quoti
die decipit. Prouerb. vlti. Fallax gratia
⁊ vana est pulchritudo. ☞ Tertio fuit in
aquis gelidis cruciata. Postꝙ̃ enim in
igne fuit cruciata: fuit in aqua frigidis-
sima posita. Et ista est tã seuissima pena
vt etiã fiat in iferno. Job. xxiiij. Ab aqs
niuiũ transibũt ad caloreꝫ nimiũ. Unde
etiaꝫ tũc factus est terremotus: ac si ter-
ra non posset tantum facinus sustinere.
Aliquãdo fit terremotus in signũ dolo
ris. Aliquãdo in incussionẽ timoris. Et
sic mota fuit in passione ⁊ resurrectiõe
xp̃i vt ⁊ ostenderet dolorẽ ⁊ custodes de
terreret. Terremotus ergo factus est in
passione sancte Margarite in tanti sce
leris detestationẽ: ad doloris ⁊ cõpassio
nis ostensionẽ: ⁊ in timoris incussioneꝫ:
⁊ in peccatorum magnam confusioneꝫ.
☞ Quarto fuit decollata. Et in sua de-
collatiõe tria maxima fuerũt. ☞ Primũ
est deuota oratio. qꝛ ad exẽplum xp̃i se
deo cõmendauit. Xp̃s quideꝫ in passio-
ne patri spiritũ cõmendauit. ⁊ pro suis
crucifixoribus intercessit. ⁊ pro omnibꝰ
fidelibus exorauit. Joan. xvij. Non pro
eis autẽ rogo tantũ: sed etiã pro his qui
credituri sunt per verbũ eorũ. Et sic bea
ta margarita orauit deuꝫ pro se ⁊ pro su
is occisoribus ⁊ pro ipsaꝫ inuocãtibus.
☞ Fuit etiã in passione eius custodia an
gelica. qꝛ ipsi angeli ipsaꝫ custodiuerũt
ad martyriũ properantẽ: in tormentis
existentẽ ⁊ ad celũ ascẽdentem. Judith
xiij. Custodiuit me angelus dñi ⁊ hinc
euntẽ ⁊ ibi cõmorantẽ ⁊ inde huc reuer
tentẽ. ☞ Fuit etiã in passione eius cele-
stis armonia. Et merito: qꝛ sponse solẽt
deduci ad sponsuꝫ cuꝫ cãticis ⁊ laudi-
bus. Apoca. xix. Gaudeamus ⁊ exulte-
mus ⁊ demus gloriã deo: quoniã vene-
rũt nuptie agni ⁊c̃. ☞ Quinto eiꝰ passio
fuit passioni xp̃i multũ conformis effe-
cta. Xp̃s enim fuit denudatus in patibu
lo. Margaritaqꝫ fuit expoliata in ecu-
leo. Christus fuit flagellatus ad colum
nã vt disciplinã ꝑ nobis portaret. Mar
garita autem fuit tota virgis lacerata.
vt post hanc vitã aliam nõ sentiret disci
plinã. Christus fuit perforatus clauis. ⁊
beata Margarita fuit lacerata vngulis
Christus passus ẽ in patibulo qd̃ quideꝫ
erat suppliciũ latronum ⁊ malefactorũ
infamium. Margarita vero passa est in
eculeo quod erat suppliciũ ꝑuersoruꝫ ⁊
malorum. Christus totus fuit sanguine
plenus Margarita in eculeo tota fuit
sanguine cruentata. Christus passus est
in aere ad innuendũ ꝙ ip̃e est mediator
dei ⁊ hominũ. Sic beata margarita pas
sa est in aere ad innuendũ ꝙ ipa est nr̃a
mediatrix apud deum. ¶ Tertio cõtri-
uit caput. s. suggestionẽ demonis. Ip̃e q
dem demon hꝫ magnam potentiã. sup-
biam. astutiam. ⁊ experientiã. ⁊ fraudu-
lentiã. Ista qnqꝫ notanẽ Apoc. xij. Pro
fectꝰ est draco. ecce quãte potentie. Ma
gnus. ecce quãte superbie. Serpens ecce
quãte astutie Antiquus. ecce quãte expe

tientie. Qui seducit vniuersum orbem. ecce quãte fraudulentie. His quinqȝ armis cuȝ beata Margarita pugnare voluit. Sȝ ip̃a omnia ꝯtriuit. Fregit eius potentiã quãdo ip̃ȝ apparentẽ in specie draconis virtute crucis euanescere fecit Fregit eius sup̃biam quãdo pedẽ supra collum eius posuit. Fregit eius astutiaȝ q: coactus ẽ dicere ꝙ ideo sibi apparuerit vt sibi ꝯsuleret ꝙ monitis p̃sidis obediret. Fregit eius malitiaȝ q: ip̃e Beate Margarite in nullo nocere potuit. Fregit eius experientiã q: in nullo suis suggestionibus assentire voluit.

¶ Sermo.clxxxiiij. ¶ De eadẽ Sermo secundus.

Simile est regnuȝ celorum thesauro abscondito in agro. Mat.xiij. In isto euãgelio qȯ ad honorẽ beate Margarite legit̃ quattuor sunt vidẽda. ¶ Primo qd significet̃ p thesaurꝰ. Est autem thesaurꝰ iste de quo loquit̃.i.Cor.iij. Siqs edificauerit super fundamentũ hoc. aurum. argentum. ⁊ lapides p̃ciosos. Est autem aurꝰ virginitas. argentũ fides. lapides preciosi opera pietatis. Iste triplex thesaurus fuit in beata virgine Margarita. Ipsa nãqȝ habuit virginitatem integram. fidem sinceram. ⁊ operatõem sollicitam. Significat̃ autem virginitas p aurum quia aurum nõ amittit fulgoreȝ suum. nec ignis adustione. nec luti inuolutõe. nec tp̃is antiquitate. Sic ⁊ fulgor virginitatis nõ minuit̃ nec igne ꝯcupiscentie. nec terreno corpore. nec longeua etate. iȯ Sap̃.vij. assimilat̃ speculo. luci. ⁊ diuine imagini. Sicut eĩm splẽdor lucet in speculo. sic ⁊ virginitas in corpore terreno. Et sicut ignis lucẽ suaȝ non cõburit. sic cõcupiscẽtia virginitatẽ nõ adurit. Et sicut imago dei in viris sc̃tis vetustate non inficit̃. sic ⁊ ip̃a ex diuturnitate tp̃is renouat̃.ij.Cor.iiij. Licȝ is qui foris ẽ noster hõ corrumpit̃. tñ is q intus ẽ renouat̃ de die i diẽ. Sed fides significat̃ per argẽtũ. Fides nanqȝ causat̃ a verbo dei ſm illud Rom̃.x. Ergo fides ex auditu. auditus aũt per verbũ xp̃i. De isto di: p̃s. Eloquia dñi eloquia casta ⁊c̃. Ex quibus verbis habet̃ ꝙ fides catholica ẽ chasta p puritatẽ sinceram. q: ipsa nulla adulterina falsitate polluit̃. qȯ ẽ cõtra fidẽ hereticorũ. Est examinata per tribulationẽ imissam: q: nulla aduersitate frangit̃. qȯ ẽ cõtra fidem istabiliũ. Estqȝ ꝓbata p ꝓsperitatẽ mũdanam: q: nulla terrena ꝓsperitate allicit̃. qȯ ẽ cõtra fidẽ auarorꝝ. Est purgata p sp̃ũs sancti g̃ram: q: septiformi dono sp̃ũs sancti fulcit̃. qȯ ẽ cõtra fidẽ malorꝝ xp̃ianorꝝ. Opera aũt bona significantur p lapides p̃ciosos. Lapis aũt p̃ciosas excellit aurũ ⁊ argẽtũ in splendore in valore: ⁊ in virtute. Et iȯ nec aurũ virginitatis. nec argẽtũ fidei coraȝ deo lucent: nec aliquid valent: nec aliqd possunt ꝑficere sine bonis operibus. Quãdo autẽ bonis adornãtibus operibꝰ fulciunt̃ ⁊ decorant̃. tunc magnuȝ habent splendorẽ: valorẽ: ⁊ virtutẽ. De virtute fidei per bona opera dicit̃ Heb.xi. Sancti per fidem vicerunt regna ⁊c̃. De virtute ⁊ pulchritudine virginitatis p bona opera etiam di: Sap̃.iiij. O quaȝ pulchra ⁊ casta ẽ generatio cuȝ claritate ⁊c̃.

¶ Secũdo videndũ ẽ quid sit iste ager. Qui quidem ẽ triplex. s. corporalis. sp̃ũalis: ⁊ tp̃alis. Ager corporalis ẽ ip̃m corpus in quo inuenit̃ thesaurus virginitatis ⁊ castitatis.ij.Cor.iiij. Habemus thesaurum istũ in vasis fictilibus. Quãuis autem istud vas sit terreũ: tamẽ debet esse mundum per puritatẽ. pictuȝ p morũ honestatẽ. ⁊ excoctum per charitatem.i.Thesal.iiij. Sciat vnusquisqȝ vestrum vas suũ possidere in sanctificatione. ecce quia debet eẽ mundum. Et honore. ecce quia debet esse pictum. Non i passione desiderij. ecce q: non debȝ igne cõcupiscẽtie: sed igne sancti spiritus inflãmari. Ager sp̃ũalis ẽ aius in quo inuenitur thesaurus fidei. Roma.x. Corde creditur ad iusticiam ⁊c̃. Virginitas nanqȝ est in corpore. bona autem opera sunt in exteriori exhibitione: sed ipsa fides radicatur in corde. Et ratio est. Nã si aliquis oppressor virginitatem alicui abstulerit. propter hoc illa persona oppressa eam non perdit: Unde dixit sancta Lucia. Si me renitentem ⁊ inuitam

violaueris:castitas mihi duplicabit ad
coronã. Si aũt aliqs raptor alicui tpalẽ
substantiã rapuerit: ꝓpter hoc deũ non
ꝑdit. qꝛ ꝑ patiẽtiam ꝛ alia bona opa põt
mereri. q̃uis sibi bona sua tpalia fuerit
ablata ꝛ surrepta. Sꝫ si fides surripit ꝑ
certo tunc deus ꝑdit ꝛ totũ spũale edifi
ciũ subruit. Et iõ necesse fuit vt in corde
radicaret. Ager tpalis ẽ ipa terrena pos
sessio in q̃ dꝫ esse thesaurus bonoꝝ ope/
rũ. i. elemosynaruꝫ. Prouer. iij. Honora
dñꝫ de tua substantia ꝛc̃. Qui. n. mõ ho
norat dñꝫ de substãtia: dñs ipm honora/
bit in sua glia. Et loco: qꝛ statuet eum a
dextris. Et verbo cũ dicet: Esuriui: ꝛ de/
distis mihi mãducare. Et facto cũ dicet:
Uenite bñdicti ꝑcipite regnuꝫ pꝛis mei
ꝛc̃. ℂ Tertio vidẽdũ ẽ qualr iste thesau/
rus abscõdit. Thesaurꝰ. n. castitatis ab/
scondit ꝑ carnis maceratõeꝫ. i. Coꝝ. ix.
Castigo corpus meũ ꝛ in seruituteꝫ redi
go. Custodit ẽt ꝛ abscondit thesaurꝰ ca
stitatis ꝑ sensuuꝫ cohibitõeꝫ. Job. xxxi.
Pepigi fedus cũ oculis meis ꝛc̃. Per fu
gã ꝛ elongatõeꝫ. i. Coꝝ. vi. Fugite forni/
catõeꝫ ꝛc̃. Thesaurus aũt fidei cũ sit ra/
dix oĩuꝫ bonoꝝ dꝫ abscõdi ab estu male
inflãmãte ꝛ frigore male humiliante ꝛ a
dyabolica tentatõe male ĩfestãte. Uñ ps
Incẽsa igni: quo ad amorẽ male iflãmã/
teꝫ. Et suffossa: quo ad timorẽ male hu/
miliantẽ. Fiat manus tua sup viꝝ dexte
re tue: que. s. ꝯprimat insultum dyaboli
male ifestantẽ. Thesaurus autẽ bonorũ
opuꝫ abscõdi dꝫ ab hũana laude. Mat.
vi. Cũ facis elemosynã noli tuba canere
ante te ꝛc̃. A negligentia ꝛ torpore. Osee
vij. Comederũt alieni robur eius ꝛ ipse
nesciuit. Ab idiscreto feruore. Ysa. xviij.
Ante messeꝫ totꝰ effloruit ꝛ imatura plã
tatio germinauit. ℂ Quarto est vidẽdũ
qualr iste thesaurus emit. Siqdeꝫ emit
dãdo deo ꝓpriũ affectũ. ꝓpriũ sensum ꝛ
ꝓpriũ tributũ siue censuꝫ. Qui eiꝫ vult
emere thesauꝝ castitatis: det deo ꝓpriũ
suuꝫ affectũ: vt nihil diligat nisi deũ seu
spõsuꝫ celestẽ. Est eĩm zelotypus ꝛ non
vult cum adultero adamari. Isa. xxviij.
Coangustatũ ẽ stratuꝫ: ita vt alter deci/
dat ꝛc̃. Qui vult emere thesauꝝ fidei dꝫ
deo ꝓpriũ sensuꝫ ꝛ totã suã itelligentiã
applicare ſm illud. ij. Coꝝ. x. In captiui
tatẽ redigẽtes oẽm itellectuꝫ in obseq̃ũ
xp̃i. Qui autẽ vult emere thesauꝝ meri/
toꝝ: vẽdat deo ꝓprium censuꝫ. bona sua
pauꝑibus largiẽdo. Mat. xix. Si vis ꝑ/
fectus eẽ vade ꝛ vẽde ea q̃ hẽs ꝛ da pau/
peribus ꝛ hẽbis thesauꝝ in celo.

ℂ Sermo. clxxxv. ℂ De eadẽ sermo. iij.

Simile est regnuꝫ celoꝝ hoi negociatori querẽti
bonas margaritas ꝛc̃. Nego/
ciator iste est xp̃s. de quo tria ponunt. s.
eius offm̃ cuꝫ dr̃: Hoi negociatori. ⁋ Ei⁹
studiũ cuꝫ dr̃: Querenti bonas margari
tas. ⁋ Et eius ꝯmertiũ cum dr̃: Inuenta
autem vna p̃ciosa margarita ꝛc̃. ℂ Circa
p̃muꝫ notãdũ ꝙ sicut dicit Augu. sup il
lud Heb. ij. Liberaret eos q timore mor/
tis ꝛc̃. Xp̃s in hũc mũduꝫ tanq̃ negocia
tor venit: ꝛ tres merces a nobis accepit:
scilꝫ nasci: laborare ꝛ mori. Et tres suas
merces nobis portauit: scꝫ renasci: resur
gere ꝛ i eternũ regnare. ⁋ Accepit eim a
nobis nasci. Isa. ix. Paruulus natus ẽ
nobis. Dedit aũt nobis renasci. Joan. i.
Dedit eis ptãteꝫ filios dei fieri. ꝛ Joan.
iij. Nisi qs renatꝰ fuerit ex aq̃ ꝛ spũ sctõ
nõ itrabit in regnuꝫ celoꝝ. ⁋ Scdo acce
pit a nobis mori. ad Phil. ij. Xp̃s factus
ẽ ꝑ nobis obediẽs vsqꝫ ad mortẽ: mortẽ
aũt crucis. Nobis aũt dedit resurgẽ. Jo
an. vi. Ego resuscitabo euꝫ i nouissimo
die. ⁋ Tertio accepit a nobis laborare.
nã ipse laborauit corde dolẽdo ꝛ ꝯpatiẽ
do. Isa. liij. Pro eo ꝙ laborauit aĩa eius
ꝛc̃. Laborauit ẽt ore clamãdo ꝛ p̃dicãdo
p̃s. Laboraui clamãs rauce facte sũt fau
ces mee: Laborauit oculis pluries flen/
do. p̃s. Laboraui in gemitu meo: lauabo
ꝑ singulas noctes lectũ meuꝫ ꝛc̃. Labo/
rauit toto corpore penas ꝛ dira suppli/
cia sufferẽdo. Isa. i. Laboraui sustinens
ꝛc̃. Dedit ãt nobis regnare. Luc. xij. No/
lite timere pusillus grex: qm̃ cõplacuit
patri vr̃o dare vobis regnũ. ℂ Scdo po
nit istius mercatoris studiũ cuꝫ dr̃. Que
rẽti bonas margaritas. Dicunt aũt san
cti ꝛ maxie ista sctã margarita quinqꝫ de
causis margarite. ⁋ Prio ex eo ꝙ fuit ce
lesti rore generata. Ipsa nãqꝫ cor suum

aperuit ⁊ rorẽ spũs sancti accepit: ac sug
gestioni dyabolice ↄclusit: ⁊ sic p̃ciosa ⁊
nobilis margarita generata fuit. Apuit
ad deũ suũ memoriã ⁊ ibi recepit dei ↄti
nuã recordationẽ. Suã itelligẽtiã ⁊ ibi
ↄcepit dei cognitiõez. suã volũtatẽ: ⁊ ibi
ↄcepit dei amorẽ. ¶ Scđo dr̃ margarita
q: fuit fulgida. Et hoc tã in carne p virgi
ginalẽ pudicitiã q̃ in mẽte p intentõem
sincerã. q̃ in ↄuersatõe p lucidã famaz:
Sap. iiij. O q̃ pulchra ẽ casta generatio
cũ claritate. Ipa nãqz habuit pulchritu
dinẽ intentõis in mẽte. Castitatẽ in cor/
pore. Claritatẽ in conuersatõe. ¶ Tertio
dr̃ margarita: q: fuit pua per humilita/
tez. Quãto eniz fulgidior erat in cõspe/
ctu dei: tãto erat humilior i ↄspectu sui
ipsius. Sepe eiz res lucide nigrũ habẽt
effectũ: sicut ostẽdit Aug. in lib. de ciui.
dei triplici exẽplo. Nã oleũ lucidum ni/
gras maculas effundit. Argẽtũ fulgidũ
nigras lineas tingit. Ignis splendidus
facit cũcta nigra, que lãbit. Sic ⁊ sancti
viri q̃tũcũqz luceãt instar olei p pietatẽ
instar ignis per charitatẽ. instar argẽti
per fame sonoritatẽ. tñ debẽt in se nigre
scere p humilitatẽ. Sancta aũt margari
ta fuit pua corã se per humilitatẽ: sz ma
gna corã tyrãno per ↄstantiã ⁊ magna/
nimitatẽ. Mediocris aũt corã fidelibus
per socialẽ cohabitationẽ. Job. iiij. Par
uus ⁊ magnus ibi sunt: ⁊ seruus ⁊ liber
a dño suo. In domo eniz dei sancti viri
sũt: ⁊ sunt pui seipsos humiliãdo: ⁊ sunt
magni tyrãnos ↄtẽnẽdo. Et sunt liberi
sociar̃ viuẽdo. ¶ Quarto dr̃ margarita
q: fuit solida. Nõ eniz potuit ↄmoueri a
patre per blãditiaꝝ adulationẽ. nec fra
gi ab ipso tyrãno per tormẽtoꝝ illatõez:
nec pforari a dyabolo per tentationum
imissionẽ. Mat. vij. Descendit pluuia. i.
patris adulatio que videt̃ habere viz re
frigerãdi. Flauerũt vẽti. i. tentatões dya
boli. Venerũt flumina. i. tormẽta tyrãni
⁊ ipsaz obruere nõ potuerũt. ¶ Quinto
dr̃ margarita: q: fuit virtuosa. Ipsa eniz
magnã virtutẽ ostẽdit in aere. q: ibi fuit
in eculeo suspẽsa: nec tñ in animo lesa.
In igne: q: ibi fuit posita sed nõ adusta.
In aquis: q: in aquis fuit posita ⁊ pmã/
sit illesa. In terra: q: ipsa terra fuit tre/
more cõcussa. ¶ Tertio ponit̃ istius mer
catoris cõmertiũ cum dr̃: Abijt ⁊ vendi/
dit vniuersa que habuit ⁊ emit eaz. Iste
nãqz mercator quattuor habuit que oĩa
vẽdidit vt istã emeret margaritã. s. deita
tem: aĩam: carnẽ ⁊ sanguinẽ. Deitatẽ q/
dez dat nobis in premiũ. P̃s. Adiplebis
me letitia cũ vultu tuo. Aĩaz vero dedit
nobis in p̃ciũ. De hoc Mat. xx. Venit fi
lius hoĩs nõ mĩstrari: sz mĩstrare ⁊ dare
aĩaz suã in redẽptõez p multis. Carnez
⁊ sanguinẽ in remediũ. Homo qdẽ erat
famelicus: sitibũdus ⁊ ĩfirmus. Q: ergo
erat famelicus: dedit nobis carnẽ suam
in cibũ: q: sitibũdus dimisit nobis san/
guinẽ suũ in potũ: q: vero fuit infirm⁹ di
misit nobis vtrũqz in remediũ. De quo
remedio cantat ecclesia in oratione. Sit
ablutio scelerũ: sit fortitudo fragiliũ: sit
ↄtra oĩa mũdi pericula firmamẽtuz. Est
eniz in remediũ ↄtra peccata preterita.
ideo dicit: Sit ablutio sceleꝝ: cõtra pctã
pñtia. ideo subdit: Sit fortitudo fragi/
liũ: ↄtra pctã futura. ideo subdit: Sit cõ
tra mũdi pericula firmamẽtũ ⁊c̃.

¶ Sermo. clxxxvi. ¶ De sancta maria
magdalena Sermo primus.

Ego sto ad ostiuz
⁊ pulso. Apocal. iij. Domin⁹
in p̃senti vita noluit habere
hospitiũ tẽporale. vnde in aliena domo
fuit natus ⁊ in aliena domo cõuersatus
⁊ hospitat⁹. In alieno sepulchro sepul/
tus. Voluit tñ habere domũ spũalẽ: que
est cor nostrũ quã tñ desiderat vt etiam
ostiatiz eã querat dicẽs: Ego sto ad ostiũ
⁊ pulso ⁊c̃. In hãc duplicẽ domũ beata
maria magdalena xp̃m recepit. in domũ
tẽporalẽ vt ipz corporalr̃ reficeret. Luc.
x. Intrauit iesus in quoddã ⁊c̃. ⁊ in do/
mũ spũalẽ: vt eũ pasceret spũaliter. Gre.
Apud phariseuz veritas pascebat̃ foris
apud mulierẽ peccatricẽ: sed penitentẽ
pascebat̃ intus. ¶ In p̃missis verbis po/
nunt̃ plures cãe q̃re xp̃s ostiũ cordis no
stri sibi postulat apiri. ¶ Pria nãqz su/
mit̃ ex ↄsideratõe psone stãtis cũ dr̃: Ego
qđ quidẽ pnomen p tribus noĩbus sup
ponit. Ego. s. iesus xp̃s filius dei. Homo
igit̃ ĩfirmus libenter apit suo saluatori:

mestus suo ꝯsolatori. ab hostibus obses/
sus suo liberatori. Ac si dicat xp̄s. Libē/
ter debes mihi apire qꝛ tu es īfirmus. ⁊
ego suꝫ iesus. i. saluator. Tu es mestus: ⁊
ego suꝫ xp̄s ⁊ ꝯsolator. Tu es ab hostibꝰ
obsessus: ⁊ ego suꝫ filius dei: tuus. s. libe
rator. ¶ Beata igiꝉ maria magdalena
erat īfirma: mesta ⁊ obsessa. ¶ Quia erat
īfirma libēter recipiebat iesuꝫ medicū ⁊
saluatorē qui sanauit eam valde facilr̄.
hoc est cuꝫ q̄ttuor verbis dicens: Remit
tunꝉ tibi pctā tua. Ipse ēt in dauid pec/
catū adulterij ⁊ homicidij sanauit cum
tribꝰ syllabis cū dixit: Peccaui. vn̄ Au
gu. Quātū valēt tres syllabe peccaui. sꝫ
in his tribꝰ syllabis flāma cordis ascen
dit in celuꝫ. In mattheo sanauit pctm̄
auaritie cuꝫ q̄ttuor alijs syllabis q̄s xp̄s
dixit ei Mat. ix. Seq̄re me. In paulo ve
ro sanauit pctm̄ supbie qnqꝫ verbis qn̄
dixit Actꝉ. ix. Dn̄e qd me vis facere. In
petro aūt sanauit pctm̄ negatiōis pau/
cis lachrymis. quādo egressus foras fle/
uit amare. ¶ Scd̄o maria erat mesta. iō
libenter recipiebat xp̄m ꝯsolatorē. Suā
aūt mestitiā ostendebat per lachrymas
quas fundebat. Fudit eniꝫ quattuor ge
nera lachrymaꝝ. s. lachrymas ꝯpunctio
nis ex peccatoꝝ recordatōe. Luc. vij. La
chrymis cepit rigare pedes eius ⁊c̄. Cō/
passionis in fratris sui morte. Joan. xij.
Jesus ergo vt vidit mariā plorātem ⁊c̄.
Doloris ex xp̄i passione. Luc. xxiij. Seq̄
banꝉ ipsum mulieres ⁊c̄. Amoris ex cor/
poris xp̄i subtracti desiderata visione.
Joan. xx. Maria stabat ad monumētuꝫ
foris plorās. Xp̄s antē eam ꝯsolatus est
in lachrymis cōpunctionis peccata sua
sibi remittēdo. In lachrymis ꝯpassiōis
fratrē suum resuscitādo. In lachrymis
doloris post resurrectionē sibi apparen
do. In lachrymis amoris: suaꝫ presentiā
sibi exhibendo. ¶ Tertio erat obsessa. ⁊
ideo libenter recipiebat dei filium auxi/
liatoreꝫ ⁊ liberatorē. Erat eniꝫ obsessa a
demonibꝰ. Sꝫ xp̄s eā liberauit qn̄ septē
demonia ab ea eiecit. Erat ēt obsessa ab
hoībꝰ: qꝛ phariseus dixit eā eē imundā.
Martha dicebat eā eē ociosam. Judas
dicebat ipsaꝫ ꝓdigā: qꝛ vnguentū precio
suꝫ inutilr̄ expēdebat. Discipuli dicebāt

eā esse fatuā. Vn̄ diciꝉ Luc. xxiiij. Qꝛ cū
magdalena ⁊ cetere mulieres discipulis
nūciassent se dn̄m vidisse. visa sunt ante
ipsos quasi deliramentū verba ista. Sꝫ
taliter obsessaꝫ xp̄s adiuuit ⁊ ꝯtra pha/
riseuꝫ ostēdens ipsam nō esse imundaꝫ:
sed purificatā cū dixit: Remittunꝉ ei pec
cata multa. Et cōtra sororeꝫ ostendēs ꝙ
melius erat eius ociuꝫ ꝙ̄ ipsius Mar/
the ministeriū laboriosuꝫ dicens: Mar/
tha martha sollicita es ⁊c̄. Et etiā iuuit
xp̄s eam cōtra iudā ostēdens ꝙ illa effu
sio vnguēti nō fuit ꝓdigalitatis vitiuꝫ:
sed fuit sue sepulture sacramentū. Xp̄s
etiā iuuit eam cōtra discipulos ostēdēs
ꝙ nō fuit fatua: sed veridica. quādo xp̄s
sibi apparuit ⁊ apostoloꝝ apostolā eam
fecit. ¶ Secūda pncipalis causa quare
xp̄s ostiū cordis nostri sibi postulat ape/
riri. sumiꝉ ex ꝯsideratiōe situs corporis
cū dicit: Sto paratus. s. adiuuare. Sta/
re quidē est pugnātis. iacere vero ē quie
scentis. sedere vero est regnātis. Xp̄s ve
ro stat in actiuis: iacet in ꝯtēplatiuis: sꝫ
sedet in beatis. Sic ergo stabat xp̄s i ea
inquātū actiua quādo sibi per viā mini
strabat. Jacebat in ea inquātū ꝯtēplati/
ua ad pedes xp̄i sedebat. modo vero se/
det ⁊ regnat in ipsa inquantū est beata.
¶ Tertia causa sumiꝉ ex cōsideratōe lo
ci ꝯuenietis cū diciꝉ: Ad ostiū. Nō enim
stat in vicis vel plateis: qꝛ nō diligit cu/
riosos. nec in foro: qꝛ nō diligit negocio
sos: sꝫ ad ostiū cordis: qꝛ diligit quietos.
Xp̄s igiꝉ stabat ad ostiū cordis beate ma
rie magdalene: qꝛ nō fuit curiosa sed do
mi sedere cōsueuit. Joan. xi. Maria au
teꝫ domi sedebat. nec fuit negociosa: qꝛ
omnia terrena deseruit ⁊ reliquit ꝓpter
xp̄m. sed fuit quieta. qꝛ verba dei ad pe/
des xp̄i libenter audiuit. ¶ Quarta cau
sa quare xp̄s ostiuꝫ nostri cordis sibi po
stulat aperiri sumi potest ex cōsideratio
ne cōuiuij tam excellētis cuꝫ subdiꝉ. Si
quis aperuerit mihi intrabo ad illuꝫ ⁊
cenabo cū eo ⁊ ipse mecuꝫ. Nō dixit gu/
stabo nec prandebo nec merēdinabo: sꝫ
dixit cenabo. Naꝫ gustare est aliquos bo
los recipe. qd eniꝫ volūt cuꝫ deo gustare
faciētes bolos duos de corde suo. Unus
dant deo. s. itellectū per fidē. aliuꝫ dant

mundo.s.affectū per amorez. Quidā ēt
duos bolos faciūt de etate sua. Unū bo/
lū dant dyabolo.s.iuuentutē. aliū bolū
dant deo.s.senectutez. Sunt ēt aliq qui
duos bolos faciūt de seipsis ꝛ reb⁹ suis.
Unū bolū.s.seipsos dant dyabolo. aliū
bolū.s.sua dare volūt deo. Nec ēt xp̄s di
xit: Prandebo. Nā post prādiū aliud ad
huc restat conuiuiū. Illi ergo cum xp̄o
prandiū faciunt: qui post penitentiā ad
peccatū redeūt. Nec dixit merēdinabo:
q: hoc est beatoꝝ vbi ē plena lux cogni/
tōis ꝛ plenus ardor amoris. Cañ.i. Indi
ca mihi quē diligit aīa mea: vbi pascas:
vbi cubes in meridie. Dixit aūt cenabo:
q: post cenā nullū aliū restat ꝯuiuiū. Cū
illis igit̄ xp̄s cenat: q semp in grā pseue/
rant. Gustāt ergo simulātes: prandēt re/
cidiuātes: merēdinant triūphātes ꝛ ce/
nant pseuerātes. Beata igit̄ maria mag
dalena ante suā ꝯuersionē cū deo gusta/
uit: q: deo dedit se p fidez: sed dyabolo p
malā opationē. Post ꝯuersionē suā cuz
xp̄o prandiū fecit: q: tēpore passionis p
īfidelitatē cecidit. Post resurrectōez ve/
ro cū ipso cenauit: q: semp in grā pseue/
rauit. Modo aūt cū xp̄o in meridie co/
medit: q: plena ē luminosa cognitōe fer
uēti amore ꝛ dulci fruitōe. Et dixit cena
bo cū illo ꝛ ipse mecuz.i. ego ponā ptes
meas: ꝛ ipse ponet ptes suas. In hac nā/
q3 cena spiritali magdalena posuit tres
ptes. ⁋ Primo posuit ꝯtritōez q̄ appuit
p tantas lachrymas q̄s effudit. ⁋ Scđo
posuit ꝯfessionē. peccata eniz sua publi
ce quodāmodo ꝯfessa fuit. qñ inter ꝯui/
uātes lachrymas obtulit. ⁋ Tertio satis
factionē. q: sicut dicit Greg. Cōuertit ad
virtutū cumulū numeꝝ criminū: vt totū
deo seruiret in penitētia: qcqd de se deū
cōtēpserat in culpa. Xp̄s aūt alias tres
ptes posuit.s. peccati remissionē cuz di/
xit: Remittunt̄ ei pctā multa. Gratie col
lationē cū subiūxit: Quoniā dilexit mul
tum. Et eternā saluatōez cū dixit: Fides
tua saluā te fecit: vade in pace.

¶ Sermo.clxxxvii. ¶ De eadē sermo.ii.

Mulierem fortem
quis inueniet. Prouerbioruz
vlt. Tēpore salomonis nulla
mulier est inuēta fortis. sz tēpore gratie
multe sunt inuēte fortes: scz sacre virgi/
nes sexū cuz mūdo vincētes. Inuēta est
nāq3 vna fortior: scz magdalena q̄ carnē
vicit: mundū contēpsit ꝛ inuicibili amo
re fragrauit. Inuēta ē vna fortissima.s.
virgo beata que deuz de celo ad terram
traxit. Istā autē tātam fortitudinē mag/
dalena habuit ex charitate q̄ totalr̄ ac/
censa fuit in ea. Ponunt̄ autē Cañ.viij.
qnq3 fortia qbus assimilat̄ fortitudo cha
ritatis cum dr̄. ⁋ Fortis est vt mors dile/
ctio. ⁋ Dura sicut īfern⁹ emulatio. ⁋ Lā
pades eius vt lāpades ignis atq3 flāma/
rū. ⁋ Aque multe nō potuerūt extinguē
charitatē. ⁋ Nec flumina obruēt illam.
¶ Primo igit̄ charitas ī magdalena fu
it fortis sicut mors: q̄ qdē mors est fortis
in sepando. Q: sicut mors aīam a corpe
diuidit: sic ꝛ charitas dei animaz suā ab
amore mūdi totalr̄ sepauit. Reliqrat q/
dē oīa sēsibilia: dimiserat oīa ītellectua
lia ꝛ amore xp̄i imediate se cōiunxerat.
Distiguit nāq3 Dionysius tres gradus
ascēdēdi ad diuina. ⁋ Prim⁹ ē p sensibi
liū manuductōez. Et iste ē gradus īcipi
entiū. de quo dr̄ Roñ.i. Inuisibilia eniz
dei p ea q̄ facta sūt ꝯspiciūt̄. Isto gradu
vsa ē magdalena ī pmordio sue ꝯuersio
nis: qñ ad pedes xp̄i stetit. Per pedes
eiz dei sensibilia accipiunt̄. Juxta illud
Ysa.lxvi. Celū mihi sedes ē. terra autez
scabellū pedū meoꝝ. ⁋ Scđs gradus est
p itellectualiū opationē. Et iste gradus
ē pficiētiuz. de quo dr̄ Prouer.viij. Qui
mane vigilauerit ad me: īueniēt me. Et
isto gradu maria vsa ē in suo pgressu qñ
sensibilia dimittebat: ꝛ spūalibus ꝛ diui
nis intēta erat. Luc.x. Maria sedēs se/
cus pedes dñi: audiebat verbum illius.
⁋ Terti⁹ gradus est p imediatā vnionē.
Et iste gradus est pfectoꝝ. De quo dr̄.ij.
Cor.iij. Nos aūt reuelata facie gl̃iaz dñi
speculantes ꝛc̄. Et isto gradu maria vsa
est ī sua pfectōe qñ de ea dñs dixit: Ma/
ria optimā ptē elegit: que nō auferet̄ ab
ea. Habere nāq3 pmuz gradū est hr̄e ptē
bonā. Habere vero scđm gradū: est hr̄e
ptez meliorē. Sed hr̄e tertiū gradū est
hr̄e ptez optimā. ¶ Scđo charitas fuit ī
ea fortis sicut īfernus: q est fortis in reti

nēdo. Charitas eīm eius mentez deo sic fortiter colligauit q̄ nūquaz ab ei⁹ amore cadere potuit. Rari nāqꝫ sunt q̄ amicum vere diligūt in vita. Rariores q̄ diligunt in morte. Rarissimi vero inueniūtur qui post mortē diligāt. Maria autē dilexit xp̄m viuētē. Luce. vij. Qm̄ dilexit multū. Dilexit xp̄m morientē. Joan. xix. Stabat iuxta crucē iesu ⁊c̄. Dilexit etiaz mortuū: q꞉ vnguēta pauerat. ⁊ ip̄m xp̄m mortuū vngere volebat. Dilexit ēt xp̄m sepultū. Jccirco ad xp̄i sepulchrū stabat ⁊ flebat. q꞉ ip̄m inuenire non poterat. ¶ Tertio charitas fuit in ea fortis sicut ignis qui ē fortis in incendio. Amor eiꝫ dei quadruplex incēdiū ī ip̄a fecerat. s. cōsumptionē criminis. Luce. xij. Remittunt̄ ei peccata multa. ⁊ Heb. x. Deus nr̄ ignis cōsumens ē. Greg. Jncendit plene pcti rubiginē qui ardet valide p amoris ignez. Jncēdium cordis. Grego. Que eiꝫ prius frigida remanserat. postmodū amādo fortiter ardebat. Luce. xi. Jgnē veni mittere in terrā ⁊c̄. Jncendiū sermonis. vnde dicit Jo. xx. Dn̄e si tu sustulisti eū dicito mihi: ⁊ ego eū tollā. Ecce verba mirabilis feruoris: q꞉ vna mulier fragilis tantū corpus humeris posse portare putabat. Vn̄ Orige. O ineffabilis hui⁹ mulieris amor. nullum locū accipit. sine terrore dicit. absolute pmittit. ego eū tollā. Jncēdiū operis: q꞉ ceteris dormiētibus ⁊ quiescētib⁹ ipsa nō quiescebat: sed nocte ad monumentū veniebat: nō pterrita ex tēpore. n̄ iudeoꝝ psecutiōe. nō mortis horrore. nō armato custode. n̄ pilati tiore. ¶ Quarto charitas fuit in ea fortis sicut aqua: q̄ fortis ē in extinguēdo. Extinxit enim in ea carnalē amorem. q꞉ postea castissime vixit. Grego. Gustato spū desipit oīs caro. Amorē terrenū: q꞉ oīa mūdana contempsit. Chrys. Vere nō habet qd̄ amet sup terrā qui donū celeste in veritate gustauerit. Amorē ꝓpriū: q꞉ triginta ānis ī penitētia se afflixit. Gal. v. Qui aūt sunt xp̄i carnē suā crucifixerūt cū vitijs ⁊ cōcupiscentijs. Amorē domesticū: q꞉ frēm sororē: ⁊ parētes deseruit: ⁊ in solitudīe mānsit. Aug. Amādus ē creator: sꝫ ꝓponē dus ē creator. ¶ Quinto charitas dei fuit in ea fortis sicut flumē qd̄ ē forte in obruēdo. Lꝫ eniꝫ ip̄a fuerit prius castrū diaboli. tn̄ adueniēte flumīe diuini amoris penitus corruit. ⁊ deo digna domus facta fuit. Dicit enim Augu. de trini. q̄ bona domus ē paribus mēbris disposita ampla ⁊ lucida. Sic ⁊ ipsa fuit paribus mēbris disposita p virtutū varietatem. De quibus sic dicit Grego. Quātuꝫ credis tm̄ speras. quātū credis ⁊ spas tātum diligis. quātū credis speras ⁊ diligis intātū bene operaris. Jstas eiꝫ quatuor virtutes ip̄a habuit. s. fidē. Vn̄ dixit xp̄s ad eā: Fides tua te saluā fecit. Habuit spē qd̄ notat̄ cū dr̄: Stans retro. Spes enim facit stare sicut despatio facit cadē. Habuit dilectionē. iō dixit xp̄s: Dimissa sunt ei peccata multa: qm̄ dilexit multū. Habuit bona opa: q꞉ xp̄o in itinere ministrabat. Fuit bn̄ disposita p virtutū varietatē. lucida p cōsciētie puritatē ⁊ claritatē. ⁊ ampla per charitatē. De his tribus dr̄ Prouer. vlti. Stragulatā vestem fecit sibi. i. diuersoꝝ coloꝝ hoc quo ad virtutū varietatē. Byssus. hoc quātū ad ꝯscie fulgorē. ⁊ purpura indumentū ei⁹ hoc quo ad charitatē.

¶ Sermo. clxxxviij. ¶ De eadem. Sermo tertius.

STās retro secus pedes dn̄i ⁊c̄. Luce. vij. Dr̄ Sapiētie. xi. Per que quis peccat p ea torquet̄. Et q꞉ beata maria magdalena multipliciter deū offendit. iō multiplicīter satisfecit. ¶ Offenderat q̄dez deū oculis eos ad vanitates sepius iaciendo. iō satisfecit de oculis lachrymas effundēdo. Est āt triplex natura lachrymarum: q꞉ ē clara: humida: ⁊ salsa. Beata aūt maria magdalena ante sui cōuersionē erat tenebrosa. imūda: ⁊ insipida. Fuerunt ergo lachryme eius clare. vt tenebrosam illuminarēt. Chry. Sicut aūt postquā vehemēs imber erumpit fit serenitas: sic lachrymis effusis apparet trāquillitas. ⁊ perit caligo reatuum. Et sicut p aquā ⁊ spūꝫ: sic lachrymis ⁊ confessione digne mūdamur. Gen̄. i. Spūs dn̄i ferebat̄ super aquas. i. sup lachrymas. ps. Flauit spūs eius ⁊ fluent aque

scz lachrymarum. ¶ Secūdo lachrymē i ca
fuerūt humide. vt imūdā ablueręt. Vñ
Grego. Quia eīm maculas sue turpitu-
dinis aspexit lauāda ad fontē miseri-
cordie cucurrit. Fecit nāqz spūale lixiui
um in quo quidē ꝑ aqua posuit lachry-
marū abūdātiā. ꝑ cinere posuit humili-
tatē ꝓfundā. Vñ dr: Stans retro secus
⁊c̄. Pro igne posuit amorē feruentē. Vñ
dr: Qm̄ dilexit. Et dolorē vehementē.
Vñ dicit Augu. ꝙ lachryme sunt testes
doloris. ¶ Tertio fuerūt salse vt eā insi-
pidam sale sapiētie celestis cōdiret. Hoc
significatū ē. iiij. Reg. ij. Ubi dr Heliseus
Afferte mihi vas nouū ⁊ mittite in illo
sal. Ipse enim prius fuit vas vetustum:
vetustate culpe. Sed postmodū facta est
vas nouū nouitate gratie. Pri⁹ fuit vas
cōtumelie. Sed postmodū facta est vas
honoris ⁊ glorie. In istud vas fuit mis-
sum sal: qr celestis sapiētie plenitudinē
habuit. iō deo gratū sacrificiū obtulit.
Leuit. ij. In omni sacrificio offeres sal.
¶ Secūdo offenderat deū in capillis:
ipos vane cōponēdo: iō de ipis satisfecit
pedes xp̄i humilr tergēdo. Greg. Capil-
los ad cōpositionē vultus exhibuerat.
sz iā capillis lachrymas tergebat. Per
capillos aūt capitis intelligūt cogitatō
nes mentis. De quibus dr Ezech. v. Su
me eiz tibi gladiū acutū radētem pilos
⁊c̄. vsqz ibi. Alligabis ea in summitate
pallij tui. Sancti eīm viri aliquādo ha-
bent cogitatōes sancti spūs iuge inflam
matas: ideo dicit: Tertiā partē igni cō-
buret. Aliqñ habent aliquas volatiles
quas nō possunt ex toto cōburere. sz ta-
mē debēt eas circūcidere. iō dicit: Assu-
mes tertiā ptem ⁊ circūcides gladio in
circuitu. Aliquādo habēt aliquas solli-
citudines tpales que tamē debēt eē mo-
derate. nec debent mentis affectū pene-
trare. sed quodā mō a foris mentē attin
gere. ⁊ iō dicit: Assumes inde paruū nu-
merū ⁊ ligabis in summitate pallij tui.
Cogitatiōes aūt noxie sunt penitus ex-
pellēde. Et si forte redire satagerēt. con
tra eas ē diuine seueritatis gladius op
ponēdus: iō dr: Aliā ptē in ventū disp-
ges ⁊ gladiū nudabis post eos. Bta igit
maria magdalena cogitationes bonas
igne spūs sancti inflāmabat. volatiles
circūcidebat. ⁊ tpales curas sub mode-
ramine coercebat. noxias aūt penit⁹ ex
pellebat. ¶ Tertio deū offenderat ore
vana loquēdo. iō satisfecit pedes xp̄i cū
deuotione osculando. Grego. Ore supba
dixerat. sed pedes dñi osculans hec i re
dēptoris sui vestigia figebat. Est autem
osculū signū aliquādo amoris sicut quā
do mater filiū. vel amicus osculat amī-
cū. Aliquādo vero osculū ē signū reue
rentie ⁊ deuotionis sicut quādo oscula-
mur manus vel pedes pontificū. Aliqñ
ē signū pacis vel recōciliatiōis. sicut qñ
illi qui ad pacē veniunt mutuo se oscu-
lant. Aliquādo aūt osculū ē signū falla
tie ⁊ ꝓditionis: sicut legit. ij. Reg. xx. De
ioab qui osculans amasan ipm̄ occidit.
Quātū aūt ad ista quattuor signa quat
tuor psone ipsū osculate fuerūt scz ma
ter sua in signū amoris: dicēs illud Gen.
xxvij. Da mihi osculū fili mi. Illi igit cū
maria osculant qui dei ⁊ ꝓximi amore
replent. Symeon vero osculatus ē in si
gnū deuotiōis. Et illi osculant cum sy-
meone qui repleti sunt spūali deuotiōe.
Magdalena osculata ē in signū recon-
ciliationis. qr eīm fuerat dei inimica. iō
osculabat ad īnuēdū ꝙ erat dō recōcilia
ta. Illi ergo cū beata maria magdalena
osculant: qui deo per penitentiā recōci-
liant. iudas osculatus fuit in signū ꝓdi
tionis. Illi igit osculant cū iuda q deū
a corde suo expellunt ⁊ diabolū introdu
cunt. ¶ Quarto offenderat deū i vanis
odoribus. iō satisfecit pedes xp̄i vnguē
tis odoriferis vngēdo. Est aūt quadru-
plex vnguētū quo deū iunxit. s. contri
tiōis: deuotiōis: cōpassiōis: ⁊ odorifere
opiniōis. ¶ Unguēto cōtritiōis ipz in-
unxit. qñ lachrymis pedes eius rigauit
Species huius vnguēti sūt valde ama
re. que sunt cōsideratio peccatorum q̄ de-
bēt in mortariolo memorie siue cōscien
tie recōdi. pilo doloris cōteri lachryma
rū abūdantia ipinguari. ⁊ igne amoris
excoqui. ¶ Secūdo iniunxit ipz vnguē
to deuotōis: que significat per vnctōez
capitis. de qua vnctione habet Matt.
xxvi. De isto vnguēto dr in ps. Impin-
guasti in oleo caput meū. Caput oleo i-

pinguat. qñ xp̄s nr̄a deuotōe pascit. vel
qñ mēs nr̄a suaui deuotōe replet. Spe
cies aūt istius vnguēti sunt diuina be/
neficia ſm Ber. que studiose debēt colli
gi. i. ante oculos mētis sepe reduci. ⁊ in
vascolo pectoris recōdi ⁊ igne sancti de
siderij excoq. ⁊ oleo letitie impinguari.
¶ Tertio xp̄z vnxit vnguēto cōpassiōis
qđ significat per vnguētū quo vnxit pe
des iesu in bethania. De qua vnctione
agit Jo. xi. Per pedes nāq3 itelligūt il/
li qui in ecclesia sunt vltimi. i. paupes ⁊
afflicti. Spēs istius vnguenti sunt ipoꝝ
afflictiones quas debemus in corde re/
condere ⁊ inde vnguētū cōficere in affe
ctu miseratōis. vel cōsolatōis vel cōpas
sionis. ¶ Quarto ipm̄ xp̄m inunxit vn/
guento odorifere opinionis. hoc signi/
ficat p aromata que emittit ex quibus
xp̄m vngere voluit mortuū. Jstud autē
vnguentū odorife opiniōis cōficit ex tri
bus spēbus. s. ex odorifera cōscia. odo/
rifera vita. ⁊ odorifera fama. Tale vn/
guentū delectat deū. nosmetipsos: ⁊ p/
ximū. Deo quidez debemus odoriferaz
cōsciētiaz. nobis odoriferā vitā. ⁊ proxi/
mo odoriferā famā. De odorifera cōsciē
tia dr̄ Prouer. xxvij. Unguētis ⁊ vari/
is odoribus delectat cor. De odorifera
vita ⁊ de bonis operibus dr̄ Cant. iiij.
Odor vestimentoꝝ tuoꝝ sicut odor thu/
ris. ⁊ de odorifera fama dicit Eccs. vij.
Melius est nomen bonum quā vnguen
ta preciosa.

¶ Sermo. clxxxix. ¶ De eadem. Ser/
mo quartus.

REmittuntur ei
peccata mlta qm̄ dilexit mul
tum. Amor dei nō fuit in bea
ta maria magdalena ociosus. s3 sex miri
fica in ea opatus ē. ¶ Primo nāq3 fecit
in ea mētis purgationē. Greg. in omel.
Tanto āplius rubigo peccati cōsumit.
quāto peccatores cor magno charitatis
igne cōcremat. Jsta aūt purgatio pecca
torū ē illud magnū debitu3 de quo xp̄s
dixit: Duo debitores erant cuidaz fene/
ratori ⁊c̄. Nos ei3 debemus xp̄o qcquid
sum⁹ tāquā ēptori. i. Coꝛ. vi. Empti estis
pcio magno. Quicqd hēmus tāquā cre/
ditori. i. Coꝛ. iiij. Quid hēs qđ nō acce/
pisti ⁊c̄. Quicqd possumus tāquā fene/
ratori qꝛ ad grāz tāquā ad sortē debem⁹
addere bona opa vltra sortē. Vñ quidā
de hoc reprehēdit Luc. xix. Et quare nō
dedisti pecuniā meā ad mensaz ⁊c̄. Ma/
gdalena aūt erat debitrix qngētoꝝ de/
nariorꝝ: phariseus aūt quadraginta: qꝛ
minus se peccasse credebat. Et iō plus
illa tenebat diligere ex dimisso. Jlle aūt
ex cōmisso: qꝛ maior sciētia legis sibi cō/
missa erat. Ambo aūt tenebant diligere
ex imisso: qꝛ multa bona proposita deus
imittebat. p̄s. Jmmittit angelus dñi ⁊c̄.
Et ex pmisso. i. Coꝛ. ij. Quod oculus nō
vidit ⁊c̄. ¶ Secūdo amor dei fecit in ea
mentis liquefactionē. Jp̄a eni3 fuit pri⁹
valde indurata s3 postea est liquefacta:
p̄s. Liquefacta ē terra. i. Maria magda
lena que prius erat terra. i. a demonib⁹
trita. Quattuor aūt sunt que valde liq̄/
faciunt. s. ignis. sicut p3 in metallis. Aq̄
sicut p3 in re arida. Auster sicut p3 i aq̄
cōgelata. Et vnguētū sicut p3 in reaspa
Olim magdalena fuit dura ad cōtritio/
nē. Arida ad deuotionē. Congelata ad
amorē. Aspa p grauē famā ⁊ opiniones
S3 qꝛ erat dura habuit ignē diuini amo
ris qui ip̄am liquefecit ad contritionez:
Cant. v. Aīa mea liquefacta ē. vt dilect⁹
locutus ē qñ. s. dixit: remittunt ei pctā
multa. Que erat arida. habuit aquā la
chrymarū per quā facta ē humida ⁊ fe/
cunda ad deuotionē. Ysa. xliiij. Effun/
dam aquā sup sitiētē. Que erat cōgela/
ta habuit austrū sancti spūs q ip̄az liq̄fe
cit ad amorez. Cañ. iiij. Surge aquilo ⁊
veni auster ⁊c̄. Que erat infamis. hūit
vnguētū odoriferū. i. recolentiā virtutū
que fecit ip̄az odoriferā p bonā famam
⁊ opinionē. Jo. xij. Domus. i. ecclesia i/
pleta ē ex odore vnguēti. ¶ Tertō amor
dei fecit in ip̄a inflāmationē. Sicut eīm
ex cōcussione duorū lapidū ignis excu/
titur. sic in corde magdalene magnus
ignis generabat. Duo lapides erāt me/
ditatio suoꝝ peccatoꝝ: ⁊ meditatio diui
narū miserationū. p̄s. Jn meditatione
mea exardescit ignis. Vel duo lapides
erant dulcia verba xp̄i que audierat ⁊
sancta eius exempla que viderat. Vel

duo lapides erant timor ⁊ amor: ex quo
rũ agitatiõe excutiebat ignẽ doloris q̃n-
tum ad timorẽ. ⁊ sancti desiderij ignem
quãtum ad amorẽ. ¶ Quarto amor dei
fecit in ea mẽtis vulneratiõnẽ. Fuit nã-
q̃ vulnerata sagitta doloris. Et hoc pȝ
p lachrymas quas effudit: q: vt patet p
Aug. Lachryme sunt testes doloris. qb⁹
quasi sagittis cor pctõris vulnerat̃. ps.
Sagitte potẽtis acute. Sagitta amoris.
vñ dr̃ de ea: Amoris igne succensa arde-
bat desiderio. Sagitta diuini sermonis
q: iuxta pedes xp̃i stabat ⁊ verba illius
attente audiebat. De ista sagitta dicitur
Heb. iiij. Viuus est sermo dei ⁊ efficax ⁊
penetrabilior oi gladio ancipiti ⁊c̃. Sa
gitta timoris. p̃s. Confige timore carnes
meas. Prima sagitta ipsius cor scinde-
bat. Secũda mẽtem mundo diuidebat.
Tertia oẽ peccatuȝ vitare faciebat. Iu-
xta qδ p̃s dicit: In corde meo abscondi
eloquia tua vt nõ pecẽ tibi. Quarta oẽȝ
peccati saniẽ effundebat. Iuxta illδ Ec
cle. i. Timor dñi expellit pctm̃. ¶ Quin
to amor dei fecit in ip̃a mentis alienatõ
nem. De hoc ita dicit Origenes loquẽs
ad xp̃m dicẽs: Joseph posuit in monu-
mento corpus tuuȝ. Maria tibi pariter
sepeliuit sp̃m suuȝ. Spũs eim. Marie
magis erat in corpore tuo q̃ in corpore
suo. Cũqȝ regrebat corpus tuũ regrebat
piter ⁊ sp̃m suũ. ⁊ vt pdidit corp⁹ tuũ
pdidit ⁊ spũȝ suũ. Quid ergo ẽ mirȝ si te
nesciebat que non hẽbat spũȝ quo scire
debebat. Iõ forsitã nõ te cognoscit. q: ñ
erat in se sed pp te est extra se. ¶ Sexto
amor dei fecit in ea mẽtis iebriationem.
Ebrietas nãqȝ p̃sumit ipossibilia. ꝯtẽnit
p̃icula. puipẽdit ⁊ dãna: q: igit̃ Maria
spũ sancto ebria erat. iõ impossibile p̃su-
mebat dicẽs: Dñe si tu sustulisti eũ dici-
to mihi: ⁊ ego eũ tollã. Non eim attende
bat ponderositatẽ funeris: nec ibecilli-
tatẽ mulieris. Hiero. Amemus xp̃ȝ ⁊ fa
cile videbit̃ omne difficile. Ip̃a etiã pe-
ricula cõtẽnebat Orig. Josep nõ fuit au
sus tollere corpus tuũ nisi de nocte ⁊ ni
si hoc peteret a pilato. Maria vero no-
ctem non prestolat̃ nec ẽt quẽquã veret̃
sed audacter ꝓmittit. ⁊ ego eũ tollam.
O maria si corpus positum in domo pri
cipis esset sacerdotũ vbi ⁊ princeps apo
stolorum timuit quid actura eẽs. Ego i-
quit eũ tollaȝ ipsa dãna tẽporalia parui
pendebat. Nam vnguẽta preciosa pedi
bus adhibebat. modo super caput effũ-
debat. ⁊ modo totũ corpus vngere vole
bat. Prouer. xij. Qui negligit dãnũ ꝓ-
pter amicũ: iustus ẽ.

¶ Sermo. cxc. ¶ De eadem. Sermo. v.

REmittuntur tibi
pctã tua ⁊c̃. In his verbis fit
mẽtio de tribus. s. de medico
qui sanauit: cũ dr̃: Remittunt̃. ⁋ De ifir-
mo quẽ sanauit: cũ dr̃ tibi: ⁋ De morbo
quẽ sanauit cũ dr̃: peccata tua. ¶ Circa
primũ notãdũ q̃ iste medicus trib⁹ mo-
dis eã sanauit. s. medẽdo. trahẽdo. ⁊ tã-
gendo. ⁋ Nã vidit cordis sui cõtritionẽ
Iõ sibi dedit pfectã curationẽ. Vñ dixit
pharisεo: Vides hanc mulierẽ: quasi di
ceret: nõ vides sicut ego. q: si eã videres
nõ iudicares. Dicit̃ aũt q̃ aial quod dr̃
linx radio suoꝝ oculoꝝ corpora opaca
penetrat. Radius solaris terram pene-
trans aurum generat. Columba super
aquam existens vmbram accipitris cõ-
siderat: ⁊ eius insidias vitat. Sic christ⁹
cor beate marie magdalene suo respectu
funditus penetrauit. ⁊ ad eius cõtritio
nem aspexit. ideo aliaȝ penitentiaȝ sibi
iniunxit: quia vidit suam cõtritionẽ per
fectam. Ipsa etiam suo respectu in cor-
de ei⁹ aurũ sue gratie generauit: ⁊ aquã
suarum lachrymarum considerans de-
mones ab ea eiecit. Unde ad ista signifi
canda tria verba dixit. vnum scȝ per qδ
eius fidem ⁊ contritionẽ aspexit. cuȝ di
xit: Fides tua te saluam fecit. aliud per
qδ oĩa demonia. i. peccata ab ea eiecit.
cum dixit: Remittunt̃ tibi peccata tua.
Aliud per qδ ipsi gratiam suaȝ tribuit.
cũ dixit: Vade in pace. ¶ Secũdo sana
uit eã trahendo. Traxit aũt eam quiqȝ
funiculis. ⁋ Primo sua amabili visione
In facie nanqȝ christi splendor diuini-
tatis relucebat: quo ad se peccatores tra
hebat. Hieronymus. Certe fulgor ⁊ ma-
iestas diuinitatis occulta qui etiam in
humana facie relucebat. ex quo ad se vi
dentes trahere poterat aspectu. He-

Hester.xv. Ualde admirabilis domie es
tu. ⁊ facies tua plena est gratiaꝝ. ¶ Se-
cundo traxit eam potenti dignatõe. Un
de subdit Hiero. Si enim in magnete la
pide hec virtus esse dicit vt anulos ⁊ fe
stucas sibi copulet quãtomagis domin⁹
omniũ creaturaꝝ ad se trahere poterat
quos volebat. ¶ Tertio traxit eam i ter
na inspiratõe. Grego. in omel. Quid mi
ramini fratres mariã venientem an do
minũ suscipientẽ. Suscipientẽ dicaʒ. an
trahentem. Dicam melius trahentem ⁊
suscipientẽ quia nimirum ip̃e etiam per
pniam traxit intus qui per misericordi
am suscepit foris. ¶ Quarto traxit eam
sua odorifera conuersatõe. Canti. i. Tra
he me post te. curremus in odore vnguẽ
torum tuoꝝ. Bernar. Omnino ꝓpt man
suetudinẽ que in te p̃dicat curim⁹ post
te domine iesu audientes ꝙ nõ spernis
pauperem. humilem peccatorem nõ ab-
horreas. nõ publicanuʒ nõ peccatricem
mulierẽ confitentẽ. ¶ Quinto traxit eã
sua ipsius deuota oratione. quam deuo
tam oratõem Magdalena p lachrymas
ostendebat. Oratões nanqʒ sunt quideʒ
funiculi p quos deus nos ad se trahit.
Unde dicit Augu. sup Joãnem. Quem
trahat ⁊ quẽ nõ trahat ⁊ quare istuʒ tra-
hit ⁊ illum nõ trahit. noli velle iudica-
re si nõ vis errare. Si ñ traheris. ora vt
traharis. Et q: nemo põt ire ad deuʒ ni-
si p p̃dictos funiculos trahat ad euʒ. iõ
dicit Joan. vi. Nemo põt venire ad me
nisi pater q misit me traxerit eũ. ¶ Ter
tio sanauit eam tangendo. i. se tangi per
mittendo. q: sicut dicit Luce. vi. Uirtus
de illo exibat ⁊ sanabat omnes. Est aũt
virtus in verbis. in herbis. ⁊ in lapidi-
bus. Christus enim est verbum quantuʒ
ad deitatẽ. ⁊ herba quantũ ad carnem. ⁊
lapis p̃ciosus quantũ ad vtrũqʒ. s. natu
ram diuinã ⁊ humanam. Non fuit ergo
mirum si fuit sanata que tãgebat verbũ
tam p̃ciosum ⁊ gloriosum cuius tact⁹ hʒ
virtutem imutãdi Eccle. viij. Sermo il-
lius potestate plenus est. Herbã. i. carnẽ
tam virtuosam que hʒ virtutẽ abluendi
p̃s. Asperges me domine ysopo ⁊ mũda
bor ⁊c̃. Lapidem p̃ciosum qui hʒ totam
virtuteʒ viuificandi. i. Petri. ij. Ad quẽ
accedentes lapidem viuũ ⁊c̃. Pharise⁹
autem de isto tactu xp̃um iudicabat. Pe
trus rauen̄. Erras pharisee lutũ tangit
solem. sed nõ imutat solem. Medicum
tangentẽ vulnera putredo ñ corrumpit.
Judicem quãuis tangat reus maculare
nõ põt. Et vocat hic xp̃m solem. medicũ
⁊ iudicem. Magdalenã aũt vocat lutũ
vulneratã ⁊ ream. Sol igit tangit lutuʒ
⁊ ip̃m mutauit in aurũ quãdo dixit. Re-
mittunt tibi peccata tua. Uulnerata te
tigit medicum. ⁊ recupauit sanitatis ef-
fectum quãdo audiuit. Fides tua saluã
te fecit. Rea tetigit iudicem ⁊ reportauit
sñiam salutarẽ. quãdo xp̃s sñiando di
xit ꝓpter qđ dico. remittunt ei peccata
multa. ¶ Secũdo fit mentio de infirmo
cum dicit tibi. s. peccatrici. Quanuis. n.
ista peccatrix fuerit multis peccatis cir
cundata. tamẽ fuit miraculose curata.
ita vt dicat deus illud Jsai. xxi. Babylõ
dilecta mea dicit dominus posita est mi
hi in miraculũ. Jn ꝯspectu quidẽ homi
num dicit esse miraculũ quãdo aliquid
fit contra solitũ cursum inferioris natu
re. sicut quãdo ceci vident. claudi ambu
lant ⁊ huiusmodi. Jn ꝯspectu angeloꝝ
dicit esse miraculũ quãdo aliquid fit cõ
tra cursum supioris glorie sicut fuit qñ
vna mulier. s. virgo beata celos ascẽdit.
Jn ꝯspectu dei dicit esse miraculũ quan
do aliquid contra solitũ cursum inferio
ris gratie fit. sicut quãdo Paulũ psecu
toreʒ virtus diuina taʒ subito mutauit.
Uere igit ꝯuersio Magdalene fuit mi
raculosa. q: ibi fuit q dã ꝯtra solitũ cur
sum inferioris nature. s. qñ tot lachry-
mas fudit ꝙ pedes xp̃i lauit. Et q daʒ ꝙ
fuit ꝯtra solitũ cursum supioris glorie.
sicut qñ ip̃a adhuc in mortali corpe posi
ta leuabat in celum ⁊ angeloꝝ glĩa frue
bat. Fuit ẽt q dã ꝯtra solitũ cursum infe
rioris grẽ. s. qñ ip̃aʒ tã maximã peccatri
cem tã subito ⁊ tã pfecte ꝯuertit. Rom.
v. Ubi abũdauit delictũ superabũdauit
grã. ¶ Tertio fit mentio de morbo. ⁊ h
tangit cũ di: Peccata tua. Et q: ip̃a pec
cata multa hũit. iõ multiplr satisfecit.
¶ Primo p opa pietatis ⁊ misericordie
que maxime circa psonam xp̃i exhibuit.
Nam ip̃m xp̃m induit bysso puritatis ⁊

purpura charitatis. Prouer.vlti. Bys/
sus ꝛ purpura indumentũ ei⁹. Ipm xp̄z
pauit Jo.xi. Fecerũt aũt ei cenã.s. mar/
tha ꝛ maria magdalena. Christũ i hospi
tio recepit. Luce.x. Intrauit in quoddã
castellũ iesus ꝛc̄. Ipa xp̄m in tribulatiōe
positũ visitauit. Joan.xix. Stabat iuxta
crucem iesu ꝛc̄. Eius sepulture obsequz
p̄buit. Marci.xvi. Ubi dr̄ q̄ emerũt aro
mata vt veniētes vngerent iesum. ¶ Se
cũdo satisfecit p opa.s. humilitatis ꝛ pe
nitentie. Offenderat qdem iesum i ocu
lis. in capillis. in ore. ꝛ in vnguentis. Jō
in oībus istis satisfecit.s. ō oculis lachry
mas emittēdo. capillis pedes tergendo
pedes xp̄i osculãdo ꝛ vnguentis eos vn
gēdo. Grego. Quot in se habuit oblecta
menta tot in se reppit holocausta. Con
uertit ad virtutũ cumulũ numeꝝ crimi
nũ. vt totũ deo in pn̄ia seruiret quicqd
deũ in culpa ꝯtempserat. ¶ Tertio satis
fecit p opa liberalitatis ꝛ gratie. Dedit
qdem xp̄o munus a corde cũ dr̄. q: dile
xit multũ. Munus ab ore cuz dr̄. oscula
bat pedes eius. Munus a manu cuz dr̄
vnguento vngebat. Munus ab obsequio
cum dr̄: Et cepit rigare pedes eius ꝛc̄.
Ista quattuor antiq suis hospitibus ex
hibebãt que tamen phariseus xp̄o exhi
bere cōtempsit.s. munus a corde q: reci
piebant eos ex charitate. Sed istã chari
tatem phariseus nō hũit q: paꝝ dilexit.
Unde est qd̄ dr̄. Cui aũt minus dimittit
minus ipe diligit. Exhibebant mun⁹ ab
ore.s. osculũ in signũ securi hospitij. Sz
istud pharise⁹ nō hũit. q: xp̄o osculũ non
dedit. Uñ dr̄. Osculũ mihi ñ dedisti. hec
aũt ꝛc̄. Exhibebãt mun⁹ a manu q: vnge
bant caput ꝛ refrigeriũ. sz istud pharise
us ñ fecit q: caput xp̄i ñ vnxit. Et exhi/
bebãt mun⁹ ab obsequio q: ei⁹ pedes laua
bant pre labore itineris. sz istud pharise
us ñ fecit q: pedes xp̄i nō lauit.

¶ Sermo.cxci. ¶ De scō Jacobo aplo
sermo.i.

Occidit aũt Jacobũ fra
trē Joannis gla
dio ꝛc̄. Actu.xij. Non solum
mors beati Jacobi fuit p̄cio
sa: sed ēt vita eius fuit gratiosa. ¶ Hũit
n. multa priuilegia in vita. in morte. Et
post mortē. ¶ Nã in vita hũit coraz deo
magnã grãm quantũ sup demones ma
gnã potentiã. ¶ Fuit.n. corã xp̄o valde
gratiosus q: cũ xp̄s hũit septuagintadu
os discipulos. si voluit facere grãm. xij.
ex illis. iste fuit vnus de illis. xij. quãdo
in aplm̄ est electus. Si voluit facer̄ gra
tiam quattuor. iste fuit vnus de illis q̄t
tuor sicut pz Matthei.xiij. Ubi Petro.
Andree. Jacobo. ꝛ Joãni multa secreta
reuelauit. Si voluit grãm facere tribus
iste fuit vnus de trib⁹ q: Petrũ Jacobũ
ꝛ Joannē admisit ad suã transfiguratō
nem ꝛ puelle resuscitatōez. Si voluit fa
cere grãm duobus. iste fuit vnus de duo
bus. Habebat nãqz xp̄s duo noīa q̄ apo
stolis imponere voluit: s. petrus ꝛ filius
tonitrui. Sed vnum imposuit Simoni.
aliud vero Jacobo ꝛ Joanni. Si voluit
vni facere grãm. Iste Jacobus fuit ille
vn⁹ q fuit primus inter aplos q p christo
passus fuit: Primus ēt celos ascendit. ꝛ
in die anunciatōis ꝛ passionis domini/
ce martiriũ sustinuit put dicit Calistus
papa. ¶ Scd̄o sup demones fuit multe
ptãtis. Nam sicut in legēda hr̄ demones
valde timebant sudariũ suũ ꝛ bacculuz
suũ ꝛ suum incēdiũ ꝛ cubiculum suum.
¶ Secũdo hũit priuilegium in morte.s.
translatōem miraculosam. Ibi.n. oñdit
miraculũ in oībus elemētis.s. in aqua.
Nam discipuli eius se mari exponentes
sine regimine trãquillũ mare habuerũt.
ps. In mari vie tue ꝛc̄. In aere q: vētus
secũdus ei flauit q ad portũ eos dedu/
xit. ps. Deduxit eos in portũ voluntatis
eoꝝ. In terra q: cũ in terra sup vnũ lapi
dem posuissent. mox lapis cessit ꝛ in: se/
pulchꝝ se coaptauit. In igne q: draconē
spirantē ignē discipuli q portabant cor/
pus p mediũ virtute crucis ipum draco/
nem sciderũt. ꝛ ipm corpus in reueren
tiã ꝛ honore habuer̄t creature pure cor
porales sicut lapis de quo supra dictũ ē.
Creature ēt sensibiles sicut thauri indo
miti vt in eius legēda hr̄. Creatura etiã
ratōalis corpus eius in reuerentia hũit
sicut pz in lupa regina. que postmodum
facta est agna. Intellectualis q: sicut di
cit leo papa angelo duce discipuli corp⁹
eius in galiciã deduxerũt. ¶ Tertio ha

buit magnum priuilegiũ post suã mortẽ
s. Remuneratõem gloriosam ⁊ subuẽtio
nem quã nobis exhibet fructuosam. Hz
q̃dem gloriosam remuneratiõem quam
mr̃ petijt dicens Matthei.xx. Dic vt se
deant hi duo filij mei vnus ad dexteraꝫ
⁊c̃. Per sinistrã ꝑtem vita p̃sens. p dexte
ram vero vita beata figurat. Sedent er
go hi duo apl̃i ad sinistrã. q2 eoꝝ corpo
ra in p̃nti vita in multa gloria ⁊ honore
habent. Nam ⁊ si corpus Joãnis nõ inue
niat. tñ in multa gloria eius sepulchꝛuꝫ
hr̃. Sedent ad dexterã q2 eoꝝ anime i ce
lo beatificant. Plus igit xp̃s eis ꝯcessit
q̃ mater petijt. Petijt. n. vt vnus ad dex
teram ⁊ alius ad sinistrã sederet Et ecce
ambo sedent ad dexterã ⁊ ambo ad sini
stram. ꝓprie tñ post resurrectõnem sede
bunt in celo ad dexterã ⁊ ad sinistram.
Per dexterã. n. xp̃i diuinitas intelligit.
⁊ p sinistrã eius humanitas. Tunc ergo
sancti sedebunt ad dexterã dei qñ coruꝫ
anime beatificant in ꝯtemplatõe diuini
tatis. Tũc sedebũt ad sinistram dei quia
tunc visus corꝑalis delectabit in visione
humanitatis. Uel põt dici ꝙ in p̃nti vi
ta ẽt quantũ ad costas verificatuꝫ est qõ
mr̃ petijt. Dextera siq̃dem celi est oriens
Sinistra vero est occidens. Sedet igit
Joãnes a dextris q2 sepulchꝝ hꝫ ex ꝑte
orientis Sedet Jacobus a sinistris quia
quiescit ex ꝑte occidentis. ¶ Scd̃o bea
tus Jacobus exhibet nobis subuentõeꝫ
fructuosam sicut dicit beatus Aug. Hõ
tripliciter ꝯsideratur. s. viuens. moriens ⁊
mortuus. In isto triplici statu beatꝰ Ja
cobus adiuuat sibi deuotos. Nam in vi
ta impetrat peccatoribus remissionem.
sicut refert Beda d̃ illo qui peccata scri
psit in cedula ⁊ remissionẽ ꝓmeruit. In
morte iuuat ⁊ ꝓtegit ꝯtra demonũ infe
statõem. sicut pꝫ in illo cui laboranti in
extremis appuit ⁊ burdone vtens p lã
cea ⁊ sacculo muliercule ꝓ scuto demo
nes effugauit. Post morteꝫ iuuat ne in
curramus eternã damnatõnem. sicut re
fert Hugo. de sancto victore de illo q ad
sanctũ Jacobũ ꝑgens cum ad suasioneꝫ
demonis se occidisset. ⁊ ad infernum a
d̃monibꝰ duceret. btus Jacobꝰ occurrit
⁊ ipꝫ ab iferno ⁊ a demonibꝰ liberauit.

¶ Sermo.cxcij. ¶ De eodẽ sermo.ij.

Accessit ad iesum mr̃ fi
liorum zebedei
⁊c̃. Matthe.xx. In isto euan
gelio mentio fit de tribus. s.
de matre. de filijs. ⁊ de xp̃o. In matre nã
que dicunt fuisse fiducia. reuerentia. ⁊
ignorantia. Uñ dicit Rabanus Accessit
ad iesum ⁊c̃. In accessu nãqꝫ notat confi
dentia. in adoratõe reuerentia. in petitõ
ne ignorãtia. Fiducia aũt p quã accessit
causabat ex eo ꝙ nepos suus erat. An
na q̃dem hũit primũ viꝝ. s. Joachim. de
quo genuit virginẽ beatã Mariaꝫ que
xp̃m genuit. Quo q̃dẽ Joachim mortuo
beata Anna duxit aliũ viꝝ in maritum
noie Cleophas. de quo genuit Mariam
que genuit Jacobũ minorẽ ⁊ Joseph iu
stum Simonẽ ⁊ Judã. Quo mortuo ac
cepit tertiũ maritũ nomine Salome. de
quo genuit tertiã Mariã que hũit Jaco
bũ ⁊ Joãnem. ¶ Secũdo in ea fuit ma
gna reuerẽtia que notat in hoc ꝙ ñ tm̃
deum adorauit. sꝫ ẽt ꝑꝑ xp̃m viꝝ suũ reli
quit. Uñ dicit Chris. Nõ eam vicit mari
talis affectus q2 ille tꝑalis erat eius ma
ritus. iste aũt eternus spõsus. Cognouit
n. ꝙ ampliꝰ ꝓdesset marito suo si ꝓpter
deũ reliqueret viꝝ q̃ si ꝑꝑ viꝝ relinque
ret deũ. ¶ Tertõ fuit in ipa ignorantia.
Uñ dicit Hiero. Uñ opinionẽ regni ha
buit mr̃ filioꝝ zebedei. hac vt reor ex cã.
q2 dixerat dñs. Tertia die resurgã. Pu
tauit. n. ilico regnatuꝝ ⁊ auiditate femi
nea p̃ntia cupit imemor futuroꝝ. ¶ Se
cũdo fit ẽt mẽtio d̃ filijs in q̃bus tria fue
runt. ¶ Primo sagacitas in submitten
do q2 p se ñ petierũt sꝫ mr̃em submisert
Qd̃ fecerũt ꝑꝑ quattuor cãs. quaꝝ tres
primas ponit Chriso. ¶ Primo ne cete
ros discipulos scãdalizarẽt. Unde dicit
Chriso. si nos rogamꝰ magis forsan ce
teroꝝ fratrũ corda ꝯcutimꝰ. ¶ Scd̃o vt
ipa ꝓ filijs citiꝰ ipetraret. Chri. Ipe dñs
q mr̃ nos aios filioꝝ miseratõe adimple
uit facilius exaudiet mr̃nũ affcm̃. Ter
tio q2 si nõ discrete peteret xp̃s sibi facili
us indulgeret. Idẽ. si reprehẽsibilis inue
ta fuerit facile merebit veniã. Ipe etenim
sexus excusabit errorẽ ¶ Quarto ne ipi
notã ambitõis icurrere possent. Petere

n.primatũ ꝓ aliquo eo ignorãte tolera-
bile est. ꝛ ꝓ ꝯsentiẽte reprehensibile. pro se
aũt vitupabile. ¶ Secũdo in eis fuit ste
meritas in postulãdo. Aut.n. petebant
primatũ terrenũ aut celestẽ. si terrenum
temerariũ ꝛ fatuitas erat. q2 volebãt do
minari in mundo. si celestẽ temeritas si-
militer erat. q2 sine meritis illud assequi
volebant. Dicit nãqꝫ Chris. ꝙ desidera-
re bonũ opus bonũ est. q2 est nr̃e volũta
tis ꝛ nr̃a merces. Desiderare aũt prima-
tum terrenũ vanitas est. Desiderare võ
primatũ eccl'iasticũ vanitas ꝛ fatuitas ẽ
q2 opꝫ ꝙ sit seruus subditoꝝ. Desidera-
re aũt primatũ celestẽ sine meritis. teme-
ritas est. sꝫ desiderare ipꝫ ex meritis p̃ce
dẽtib9 ꝓuidẽtia ẽ. ¶ Tertio fuit i eis fir
mitas in patiẽdo cũ dicunt possum9. Et
xp̃s subiũxit. Calicẽ qdẽ meũ bibetis ꝛc̃.
Bibit.n. Joãnes p mortificatõꝫ p marti
rij desideriũ ꝛ afflictõeꝫ. ꝛ p veneni sum
ptõnem. p feruẽtis olei adustionẽ. Bibit
Jacob9 p carnis mortificatõꝫ ꝛ quantũ
ad desideriũ volũtatis ꝛ q̃tũ ad effectũ
passionis. ¶ Tertio fit mentio de xp̃o in
quo ẽt tria fuerũt. ¶ Primũ ẽ magna be
nignitas in rñdẽdo. Chriso. Benigne q
dem eos reprehẽdit. Nõ.n. dixit nõ sedebi
tis. ne duos ꝯfunderet nec ẽt dixit. sede
bitis. ne ceteros irritaret mr̃em aũt no-
luit reprehẽdere pp simplicitatẽ. antiq-
tatem. ꝛ mr̃nũ amorẽ. ¶ Scd̃o in xp̃o fu
it rectitudo zeli in reprehẽdẽdo cuꝫ dixit.
Nescitis quid petatis. Potestis bibere
calicẽ quẽ ego bibiturus sum. Dr̃ autem
passio xp̃i calix a calore vel ſm Isidorũ
Calix dr̃ a calon qd̃ est lignũ. Erat.n. an
tiqtus vas ligneũ in quo medicine cali-
de amare ꝓpinabant. simil'r ꝛ passio xp̃i
fuit in ligno crucis ꝓpinata. ꝛ fuit nr̃a-
rum infirmitatũ sanatiua. fuit ex calore
amoris facta ꝛ fuit xp̃o valde amara.
¶ Tertio fuit in xp̃o fidelitas in deferẽ
do. q2 patri detulit dicens. Nõ est meum
dare vobis. Chris. Nõ ẽ meũ dare vobis.
q2 nõ hẽo illud a me sꝫ a pr̃e. Uel ſꝫ Ra-
banũ. nõ est meũ dare vobis sine vestro
merito ꝛ labore. Uel ſm Remi. Nõ ẽ me
um dare vobis talibus quales vos estis
s. supbis sꝫ humilibus. Uel ſm Hier. Nõ
ẽ meũ dare vob rõne cognatõis carnal.

¶ Sermo.cxciij. ¶ De eodẽ sermo.iij.

Calicem qdẽ meum bibetis. Matt. xx. Deus hꝫ tres calices in p̃nti. ꝛ tres in futuro. ¶ In
p̃nti qdẽ tres calices hꝫ. Quoꝝ primus
ẽ balsamo plenus. i. spũ sancto. Et iste ẽ
calix innocentie in quo bibit xp̃s virgo
beata ꝛ oẽs apl'i in die penthecostes. In
ter quos p̃cipui fuerũt isti duo. s. iacob9
ꝛ ioãnes. Bibũt ẽt oẽs pueri baptizati
q baptismalẽ innocentiaꝫ assequunt. de
quo in p̃s. dr̃. Ego aũt in innocẽtia mea
ingressus sum. ¶ Secũdus calix est ple-
nus absinthio. Et iste ẽ calix pnie. Qui
n. amisit balsamũ grẽ ꝛ innocentie acce-
dat ad calicẽ amare pnie. Lꝫ aũt sit ab-
sinthiũ amaꝝ. dꝫ tñ dulcorari pp celeste
p̃miũ. Mat.iiij. Agite pniam. ecce absin
thiũ. appropinquabit.n. regnũ celorum
ecce ibi p̃miũ. In isto calice nõ bibit xp̃s.
nec beata virgo. Biberũt tñ oẽs apl'i in
isto tp̃e passionis xp̃i. Bibũt ẽt oẽs electi
iuxta illud Roma.iij. Oẽs peccauerunt
ꝛ egent gloria dei. ¶ Tertius calix ẽ ple
nus sanguie rubicũdo. In isto bibit xp̃s
Jo.xviij. Calicẽ quẽ dedit mihi pater nõ
bibã illũ. biberũt oẽs martires. Apoca.
vij. Lauerũt stolas suas ꝛ dealbauerunt
eas in sanguine. Qui igit amisit balsa-
mũ innocentie ꝛ abiecit absinthiũ pnie
accedat ad tertiũ calicẽ. s. an meritũ pas
sionis dñice. Ipe.n. sanguis ꝛ mors xp̃i
nos a peccatis lauat ꝓ nobis aduocat.
ꝛ pro nobis orat. De istis tribus legitur
Hebre.ix. Emundabit conscientias no-
stras. ꝛ hoc quo ad primũ. ꝛ ideo noui te
stamenti mediator est. quo ad secundũ.
Ut morte intercedente. quo ad tertium.
¶ Secundo de9 habuit tres calices post
hanc vitam. quoruꝫ primus est plen9 vi-
no mero. secundus est plenus vino mix
to. tertius est plenus fece. De quo tripli
ci calice dicit. p̃s. Calix in manu domini
vini meri plenus mixto. ¶ Quedã eniꝫ
anime sunt que statim duꝫ a corporibus
euolãt celeste regnũ attingunt. Et isti bi
bũt de calice vini meri q2 recipiũt puraꝫ
letitiã ꝛ celestem gloriã. nec aliquã penã
purgatorij sentiũt. De isto potu dr̃ Cãti
corum.v. Bibite ꝛ inebriamini charissi.

mi. Ebrietas nāq3 nō causat ex vno hau
sto s3 ex frequēti. Nō enim aie scōꝝ hñt
vnū haustū .s. fruitionē in ↄtēplatōe di-
uinitatis. Sed in die nouissimo resūpto
corpe hēbūt aliū. Et iō bibēt ⁊ rebibēt ⁊
ebrietatē tūc incurrēt. Angeli nāq3 sunt
amici: qꝛ deoītimo amore sunt cōiuncti.
Sācti vero sūt deo chari: qꝛ sunt ei ↄiun
cti ꝑ amorē. Et chariores: qꝛ sunt sibi na
ture ↄformitate ꝓping. Et charissimi qꝛ
ꝑcio charissimo redēpti. Angeli vero q
sūt amici bibūt: qꝛ ex ↄtēplatōe diuinita
tis suas delectatōes habuerūt. Hoīes ve
ro ⁊ bibūt in ↄtēplatōe deitatis: ⁊ bibūt
in ↄtēplatōe humanitatis. ¶ Scōo sunt
quedā aīe que nō statī3 euolant sed aliq̄
cremabilia secū portāt. Isti bibūt in cali
ce vini mixti. hñt qde3 gloriā: sed cū ad-
mixtiōe pene purgatorij. De hoc ysa. i.
Uinū tuū mixtū est aq̄. In purgatorio q
de3 multiplex ē mixtio .s. pena cū grā ⁊
securitas cū timore. Securi qdē sunt de
gloria hñda. sed semꝑ sūt in timore ne ni
miū differat. Cōsolatio cū dsolatōe. hñt
ei3 ↄsolationē de tali securitate: ⁊ de an
geloꝝ visione. sed tñ desolationē hñt de
pene acerbitate ⁊ demonū apparitione.
¶ Tertio sunt qdā aīe q̄ in iferno detinē
tur. Et isti bibūt in calice pleno fece. In
iferno qdem sunt feces oīum elemento-
rū ⁊ oīu3 reꝝ. Sīqdē facto iudicio extre
mo renouabit terra ⁊ nouā formā assu-
met. Renouabit aer ⁊ ꝑpetuā claritate3
induet. Apoc. xxi. Uidi celū nouū ⁊ ter-
ra3 nouā. Renouabit aq̄ qꝛ christallina3
formā accipiet. vñ Apoc. vlti. Ondit mi
hi fluuiū aque viue splendidū tāq̄ chri-
stallinū. Oēs aūt feces istoꝝ elemētoꝝ in
latrinā ifernale3 ꝓijcient. Ipse ēt ignis
renouabit: qꝛ lux a calore diuidet tota
lux trāsibit in regionē beatoꝝ: ⁊ totus ca
lor in regionē dānatoꝝ. Ibi ēt sunt feces
oīum reꝝ. Nā in pñti vita nō sunt bona
pura s3 mixta. Fex eni3 vite est mors. Et
fex sanitatis est īfirmitas. Fex gaudij est
dolor ⁊ tristitia. Fex lucis ē tenebra. De-
us igit tūc totū vinū leuabit de fece. Ui
nū puꝝ .s. vitā: sanitatē: gaudiū ⁊ luce3:
ponet i cellario celesti. Feces aūt .s. mor-
te3: īfirmitatē: dolorē ⁊ tenebras. ponet
in cloaca infernali. Et istas feces dānati

semꝑ bibēt. ysa. li. Usq3 ad fūdū calicis
saporis bibisti ⁊ epotasti vsq3 ad feces.
¶ Sermo. cxciij. ¶ De sancto petro
ad vincula Sermo ꝑmus.

O Irupisti domine

vincula mea ⁊c̄. Quadru-
plex bñficiū ⁊ opus mirabile
qd̄ deus fecit d quo multiplr sibi gratie
iferunt: hodie eccl'ia repñtat. ¶ Primū
est opus mire grē qd̄ fecit in gratiosa pe
tri de carcere liberatōe. qd̄ notat cu3 dr:
Dirupisti vincula mea ⁊c̄. Que qdem li
beratio fiebat ꝑ duo .s. ꝑ suffragia orōnū
Act. xij. Orō aūt fiebat ab eccl'ia sine iter
missione ad deū ꝓ eo. Que qdē orōnes
meruerūt exaudiri: qꝛ fiebāt a dignis ⁊ a
multis qꝛ dicit ab ecclesia ⁊ qꝛ fiebāt pro
digno .s. ꝓ beato Petro. ⁊ qꝛ fiebant cu3
instantia. ideo dicit sine intermissione. ⁊
qꝛ fiebant ꝓ re vtili ⁊ honesta .s. ꝓ libe-
ratōe Beati Petri. ¶ Secūdo fiebat an
gelico ministerio. Angelus .n. lucem sibi
tribuit ⁊ ipm̄ velociter surgere fecit ⁊
cathenas de eius manibus soluit. Per
que dat intelligi q̄ ille qui est in carcere
diaboli h3 intelligentiā obtenebratā. s3
angelus ipām illuminat per fidem. Hēt
affectiuā ad terrā inclinatā. sed ipā3 an
gelus eleuat ad amorē. H3 opatiuā alli-
gatā. sed angelus ipām soluit ad merito
riā opatōem. ¶ Scōm ē opus mire mi-
sericordie ꝑ qd̄ filiā principis bogas bti
Petri osculantē sanauit. ⁊ Alexādrum
papā a vinculis liberauit. qd̄ notat cu3
dr. Tibi sacrificabo hostia3 laudis. Et
quāta dei misericordia que ēt sanctoru3
supplicia reddit venerabilia ⁊ gloriosa.
Sanauit qdē beatus Petrus ꝑ vba sua
Act. ix. Enea. sanet te dñs nr̄ iesus xp̄s
ꝑ vestimēta sua. Act. xix. Afferebāt semi
cinctia ⁊c̄. Per vmbrā suam. Act. v. Per
bacculū suū sicut resuscitauit martinia-
nu3. Per supplicia sua sicut istā puella3
sanat quotidie ꝑ merita ⁊ ossa sua. Ter
tiū ē opus mire sapie qd̄ notat cū dr. Et
nomē dñi iuocabo. Sapia .n. dei hodie
appuit. qꝛ de malis bona elicere sciuit.
Diabolus qdē ꝑ q̄ttuor mōs decipe co-
natus ē. ¶ Primo ꝑ uani cult⁹ supstitio
nē. Romani .n. ad honorē augusti impa

toris festũ solẽniter faciebãt. sed de isto
malo deus sciuit elicere bonũ q: festum
supstitõis ꝯuertit in festũ deuotõis. ⁊ ꝙ
fiebat principi dãnato postmodũ ẽ fcm
aploꝝ principi Petro. ¶ Scõo ꝑ simu/
latã religionẽ. Diabolus. n. in spẽ moysi
iudeis appuit ⁊ supra magnũ mõtẽ iu/
xta mare ducẽs plimos necauit. Sz de
isto malo deus bona extraxit. q: ceteri h
vidẽtes ad fidẽ ꝯuersi sunt. ¶ Tertio ꝑ
terribilis mõstri appitõz. q: diabolus in
spẽ draconis appuit. sz istud de⁹ i bonũ
ꝯuertit q: scũs Donat⁹ in os eius expuit
⁊ ille mox crepuit. ¶ Quarto ꝑ oppisio
nẽ q: diabolus quẽdã inuasit ⁊ coraz oi
bus vexauit sed istud deus in bonũ ꝯuer
tit. q: mox vt cathena beati Petri collo
eius imposita fuit diabolus abscessit.
¶ Quarto oñdit opus mire potẽtie qñ
claues Petro ꝯcessit qð notaẜ cuz dicit.
Uota mea reddã in ꝯspectu oĩs populi
ei⁹ ⁊c̃. Dedit. n. dñs bt̃o Petro ptãtẽ in
celo vt ianuã celi claudat ⁊ apiat. iõ di/
xit. Tibi dabo claues. In mũdo vt. s. in
eo liget ⁊ soluat. iõ dixit. Quodcunqz li
gaueris sup terrã. erit ligatũ ⁊ in celis.
⁊ quodcũqz solueris sup terrã erit solu/
tũ ⁊ in celis ⁊c̃. In inferno vt. s. diabol⁹
eccl'ie nõ ꝑualeat. Et iõ dixit. Porte infe
ri nõ ꝑualebũt aduersus eã. In purga/
torio vt eccl'ie suffragia ibi valeãt. iõ di/
xit. Et quodcũqz solueris sup terra. q:
fm quosdam purgatorium in terra esse
opinatur.

¶ Sermo .cxcv. ¶ De eodez. Sermo .ij.

Beatus es simon

bariona: q: caro ⁊ sanguis
nõ reuelauit tibi ⁊c̃. Matth.
xvi. In quolibet p̃lato requiruntẜ quat/
tuor q̃ i bt̃o petro fuerũt. s. vita: sapia: cõ
stãtia: ⁊ auctoritas rite collata. ¶ Per/
fectio aũt vite notaẜ cũ dr̃: Beat⁹ es. Lz
eiz plena btitudo sit i patria. ẽ tñ aliqua
btitudo i via. Nã fz Aug. i li. de vita bt̃a
ad plenã btitudinez reqruntẜ. s. ꝯpleta
volũtas: volũtatis scitas. desiderioꝝ sa
tietas. Et in his oĩbus plena securitas.
Hñt q̃dã sci i p̃nti quodãmõ volũtatez
ꝯpletã. Sic. n. ip̃i faciũt volũtatẽ dĩ. p̃s.
In lege dñi volũtas ei⁹. sic ⁊ de⁹ fecit vo
lũtatẽ ipoꝝ. p̃s. Volũtatẽ timẽtiũ se faci
et. Hñt scitatẽ volũtatis. Dicit. n. Aug.
ꝙ beat⁹ est q hz qcq̃d vult ⁊ nihil mali
vult. In scis viris volũtas eoꝝ ẽ i bõis
⁊ de bonis. p̃s. In mãdatis ei⁹ volet ni/
mis. Hñt quodãmõ desiderioꝝ satieta/
tẽ: q: hñdo deũ hñt desideriũ ꝯpletũ. vñ
dixit philipp⁹ Jo. xiiij. Dñe oñde nobis
prẽz ⁊ sufficit nobis. Aug. Nimis ẽ aua/
rus cui nõ sufficit de⁹. Hñt securitatem
quã hẽbat apl's. Rom. viij. Cert⁹ suz eiz
ꝙ neqz mors neqz vita ⁊c̃. ¶ Scõz neces
sariũ ẽ p̃lato diuia sapia. qð notaẜ cũ dr̃:
Caro ⁊ sanguis nõ reuelauit tibi ⁊c̃. Est
nãqz q̃dã sapia carnis. q̃daz sanguis. q̃/
dã pr̃is celestis. ¶ Sapia carnis ẽ appe
titus sensualitatis. Nõ ẽ aũt credẽdum
ei⁹ magisterio q: falsus ꝓpha ẽ. Thren.
ij. Prophe tui viderũt tibi falsa ⁊ stulta
Nec ẽ standũ iudicio eius q: falsus iu/
dex ẽ. Joã. viij. Uos fm carnẽ iudicatis
⁊c̃. Nec seruãda dieta ei⁹ q: isipiẽs medi
cus ẽ. Rom. viij. Si fz carnem vixeritis
moriemini. Nec hñdus comitat⁹ eius: q:
pñceps dux ẽ. Ibidẽ. Nihil dãnatiõis ẽ
his q nõ fz carnẽ ãbulãt. Nec fz queren
de diuitie ei⁹: q: vilis negociator ẽ. i. Co
rinth. xv. Caro ⁊ sanguis regnũ dei nõ
possidebũt. ¶ Sapia sanguis ẽ effectus
ꝓpinqtatis. Et ista sil'r nõ ẽ sequẽda ma
xime i trib⁹. s. i bonoꝝ tpaliũ distributio
ne. vbi seruãda ẽ regula que habeẜ Lu/
ce. vi. Qð supest date elemosynã. Nõ edi
ficate ꝓximoꝝ lata palatia. In bñficioꝝ
eccl'iasticoꝝ collatõe vbi seruãda ẽ regu
la que habeẜ Ecc̃. xij. Bñfac iusto. s. pau
peri clerico ⁊ bono. ⁊ ne dederis ipio. s.
malo ꝓpinquo. In sacramẽtoꝝ dispẽsa
tione vbi seruãda ẽ regula que habetur
Mat. x. Gratis accepistis: gratis date.
¶ Tertia ẽ sapia pr̃is celestis. quã hũit
petrus. ⁊ ista sapia btificat. vñ ꝑmittiẜ
Beatus es simon ⁊c̃. Uere eiz btificat:
q: ista fides trãscẽdit oẽm sensum. Heb.
x. Fides ẽ substãtia sperãdaꝝ reꝝ: argu/
mentũ nõ appentiũ. Trãscẽdit itellectũ
hũanũ. ij. Coꝝ. x. In captiuitatẽ redigẽ
tes oẽz intellectũ i obsequiũ xp̃i. Tran/
scẽdit intellectũ ãgelicũ. de hoc Diony.
Jesus fm nos diuina cõpositio ⁊ ineffa
bilis ẽ omni verbo. ⁊ incognita oĩ mẽti.

ē ipsi p̄mo dignissimoꝝ angeloꝝ. Transcēdit nature cursū: q̄ ē opatrix miraculoꝝ. Marci.ix. Si potes credē: oīa possibilia sūt credēti. Trāscēdit oēz mūdi p̄ncipatū. Heb.xi. Sancti p fidē vicerūt regna ⁊c̄. ¶ Tertio necessaria ē p̄lato ꝯstātia. hec aūt ꝯstātia maxīe ꝯsistit in delinquētiū correctõe ⁊ rep̄hensiõe. ⁊ ista ꝯstātia fm Grego. dz hēre discretõez: maturitatē ⁊ fortitudinē. Unde dicit sup illud Ezech.i. Planta pedis vituli. s. mature icedēs: fortis ⁊ diuisa: q̄ vnusq̄sq; p̄lat⁹ ⁊ veneratõez hz i maturitate: ⁊ fortitudinē in ope: ⁊ diuisionē vngule i discretõe. Prelatus q̄dez dz eē discret⁹ in discreta culpaꝝ examinatõe. maturus i examinatoꝝ matura pōderatiõe. ⁊ fortis i potēti punitõe. ¶ Quarto necessaria ē p̄lato auctoritas rite collata. qd̄ notat̄ cum dr̄: Tibi dabo claues regni celoꝝ. Circa qd̄ tria sūt vidēda. ☞ Prio a quo sūt iste scz claues: q̄ a xp̄o. Xp̄s nāq; hz tria genera clausum. s. claues īfernalis iustitie. ⁊ istas claues nulli ōdit: sz eas sibi retinuit. Apoc.i. Hēo claues mortis ⁊ inferni. Hz claues celestis curie. ⁊ istas nō dedit oībus: sz solū sacerdotib⁹ ⁊ p̄latis. q fm Hiero. sūt scīa ⁊ potētia discernēdi: qua scīa seu potētia p̄cedente sacerdos dz dignos recipe: ⁊ īdignos a regno excludē. Hz claues fidei catholice. Et istas cōicat oībus. Amb. Clauē petri fidē dixeriz p quā celos apuit penetrauit inferna: maria calcauit. Arbitror illā clauez duodeciz artificū opatiõe ꝯflatā. Duodeciz eiz apl'oꝝ symbolo fides scā ꝯcepta ē. ☞ Secūdo vidēdū ē cui dat̄: q̄ petro. Soli. n. sacerdotes hn̄t istas claues. Uere. n. bōi sacerdotes iurisditõez hn̄t vere ⁊ digne ⁊ ꝯplete. ☞ Tertio vidēdū ē ad q̄d dant̄ iste claues. s. ad ligādū ⁊ soluenduz. Est aūt vinculū culpe: pene eterne ⁊ penitētie. Sacerdos igit̄ pōt ligare ⁊ soluere vinculū penitētie. Soluit autē deus ⁊ ligat vincula pene eterne ⁊ culpe.

¶ Sermo.cxcvi. ¶ De inuentiõe sancti stephani Sermo primus.

STatuisti verba tua q̄ locutus es in manibus puerorū tuoꝝ ⁊ prophetarū vt transferent̄ ossa reguz nostroꝝ: ⁊ ossa patrū nostrorum de loco suo ⁊c̄. Baruch.i. Inuētio siue trāslatio corpis beati stephani p̄thomartyris cōmendabilis est quadrupl'r. ¶ Primo ex parte illi⁹ a quo facta ē. s. xp̄i cū dr̄: Statuisti verba tua. Ipse enim verba q̄ locutus est de trāslatiõe beati stephani loquēdo statuit. i. firma ⁊ recta fecit. Qd̄ patz q̄ ipsa reuelatio nō fuit vana: sed triplici apparitõe firmata. Sicut enim in ore duoꝝ vel triū testium stat oē verbū. Et sicut in trib⁹ diebus experit̄ omne factū: sic ⁊ in tribus reuelatiõibus reuelat̄ oē verbū. Nō eiz erat huiusmodi reuelatio seu inuētio fantastica: sz ꝯgruis silitudibus demōstrata. Ostēdit. n. gamaliel luciano tres calatos aureos. vnū plenū rosis rubētib⁹: q significabat reliquias bt̄i stephani: qui fuit aure⁹ p charitatē ⁊ incorruptionē carnis. ⁊ roseus p sanguis effusiõz. Alij duo erāt pleni rosis albis ⁊ significabāt reliquias gamalielis ⁊ nichodemi q fuerūt aurei p charitatē. ⁊ albi p intētõis puritatē. Aliū ēt oñdit argēteū croco plenū: ⁊ significabat reliq̄as filij nichodemi q fuerant tāquā mundum argentuz per virginitatē. Croccus aūt color dr̄ eē medius inter albū ⁊ rubeū: q̄ ipse cū cādore virginitatis habuit albedinē pure intētionis ⁊ rubedinez charitatis. ¶ Secūdo cōmendabilis est ex parte illoꝝ p quos facta est. cū dicit̄: Que locutus es in manib⁹ pueroꝝ tuorū ⁊ p̄phetarū. i. nichodemi ⁊ gamalielis ⁊ luciani q fuerūt pueri p̄p puritatē. simplicitatē. ⁊ humilitatē. Ista eim tria disponūt hoīem ad suscipiēdū diuinas reuelatõēs. s. puritas. Prouer.xxij. Qui diligit cordis mūditiā ⁊c̄. Simplicitas Prouer.iij. Cū simplicib⁹ sermocinatio eius ⁊ hūilitas. p̄s. Intellectū dat puulis. Fuerūt ēt p̄phe. qd̄ pz in gamaliele qui manifestauit multa p̄terita. sic̄ suaz cōfessionē: ⁊ stephani passionē. p̄sentia occulta sicut ossa in terre viscerib⁹ occulta: ⁊ futura sic̄ vbertatē vēturā. ¶ Tertio ꝯmēdabilis ē ex pte illoꝝ q fuerūt ⁊ reges ⁊ p̄cēs. sic iuocant̄ i auctoritate p̄missa. Fuerūt eiz r̄ges n̄ tyrāni. Tyrāni eim tria faciūt. s. ambitio dn̄andi. cupiditas lucrandi. ⁊ crudelitas seuiendi.

Ipsi aūt nō fuerūt tyrāni sed reges: qr
nō fuerūt ambitiosi nec cupidi nec cru/
deles: sed misericordes ꝛ pij. fuerūt etiā
pres: qr nos genuerūt p euāgelicā erudi
tionē. i. Cor. iiij. Nā in xp̄o iesu p euan/
geliū ego vos genui. Per exēpli exhibi/
tionē. Eph. v. Imitatores dei estote sicut
filij charissimi. p deuotā orōem sicut ste/
phanus beatū paulū genuit: qr ip̄m sua
orōe cōuertit. ¶ Quarto ē cōmēdabilis
ꝓpter cām ex qua fiebat. qr. s. in loco hu
mili iacebant. ꝛ iō ad locum digniorem
transferēdi erāt. qḋ notat cū dr̄: Trans/
ferent de loco suo. ¶ Notandū autez ꝙ
triplex translatio facta est de corpe beati
stephani. ☞ Prima fuit de loco despe/
cto ad mōtē syon. sicut hodie vbi ondit
quāti sit meriti apud deū. Quia suis me
ritis īpetrauit bona tpalia. qr cū prius
magna sterilitas eēt: ipsa die pluuia ma
gna descēdit ꝛ terrā fecūdauit: ꝛ abūdā
tiam magnā fecit. Impetrauit ēt bona
corporalia: qr suis meritis precedentib⁹
septuagintatres hoies a diuersis lāguo
ribus fuerūt liberati. Impetrauit bona
spūalia. s. dei idulgētiaz ꝛ grām. Unde
dicit gamaliel luciano. Aperi nobis vt
per nos aperiat deus ostiū clemētie sue
in hoc mūdo. ☞ Secūda trāslatio fuit de
monte syon in cōstātinopolim. vbi illi q
transferebāt obuios habuerūt demōes
angelos: ꝛ stephanū. Demones quidem
deflebant sua incendia dicentes: Ue no
bis: quia ꝓtomartyr stephanus transit
dиро nos verberās igne. Angeli affuerūt
cū celestiū melodia. Angeli. n. sup ei⁹ cor/
pus celestes decātare laudes auditi sūt.
Stephanus pulsans pericula. s. maris
tēpestatē. Apparuit enim eis dicens. Ego
sum nolite timere. Et sic trāquillitatem
magnā fecit. ¶ Tertia translatio fuit de
cōstātinopoli romā. Quā qdē qttuor cō/
mendabilē fecerūt. ¶ Primū ē bn̄ficiuz
collatū quia filia theodosij fuit a demōe
liberata. Poterat nāqz dicere theodosi-
us stephano. Filia mea male a demonio
vexat. Et poterat stephāus rn̄dere. Ego
veniā. s. romā ꝛ curabo eā. ¶ Scd̄z ē stu
pēdū ꝓdigiū. Nā cū ad quādā ecclesiaz
portaret. vectores subsistūt. nec vltra ꝓ/
gredi pn̄t. Aliud aūt ꝓdigiū fuit qr cum
corpus Laurētij loco Stephāi greci ac/
cipe vellēt amētes sūt effecti ꝛ postea mor
tui sunt ¶ Tertiū grē ꝯsortiū qr corpus
Laurētij in latus se ꝯuertit ꝛ mediū se/
pulchꝝ vacuū stephano dereliqt. Eccle.
iiij. Meli⁹ ē duos sil' eē ꝙ vnū. ¶ Quar
tū ē celeste oraculū. Clauso. n. sepulchro
audite sunt voces angeloꝝ dicētiū. O fe
lix roma q̄ corpus Laurētij hispāi. ꝛ ste/
phani hierosolimitani gloriosa ꝛ vene/
randa pignora vno claudis mausoleo.
¶ Sermo. cxcvij. ¶ De eodez sermo. ij.

Cum esset Stephan⁹ ple/
nus spū sancto intē
dens in celū ꝛc̄. Act. vij. Oli
in terra fuit vanitas. vacui
tas ꝛ tenebrositas. Gene. i. Terra autem
erat inanis ecce quāta vanitas ꝛ vacua.
ecce quāta vacuitas. ꝛ tenebre erant sup
faciē abyssi. ecce quāta tenebrositas. sed
sicut dr̄ Ecc. xvi. Post hec de⁹ aspexit in
terrā ꝛ ipleuit eā bōis suis. Et iste respe
ctus maxie appuit in bt̄o stephāo q non
hūit vacuitatē. sz spūs scti plenitudinē
Nec ēt dilexit terrenas vanitates. sz cele
stes amenitates adamauit nec hūit aliq̄
tenebrositatē sz diuinā claritatē. Ab his
ergo p̄missis v̄bis ꝯmēdat ¶ Et primo a
grē plenitudine. cū dr̄. Cū eēt stephan⁹
plenus spū scto ꝛc̄. Fuit autē maxie ple
nus grā ꝛ fortitudine vn̄ p̄mittit stepha
nus plenus grā ꝛc̄. Ista aūt grā fuit cha
ritas q̄ ē caput oium grāꝝ q̄ in eo tanta
fuit ꝙ ꝓ illis q ip̄m lapidabāt deuz exo
rabat. Fulgētius Cōmēdabat deo inimi
cos qn̄ alias obliuisci poterat etiaz suos
charissimos. Bern. Uicit in eo sensū cor
porce passiōis affectus interne ꝯpassio
nis vt illoꝝ scelera magis plāgeret ꝙ ꝓ
pria vulnera. Fuit ēt plenus fortitudine
qr fortiter pugnauit ꝛ vicit. ꝛ h fecit auxi
lio xp̄i q cū ip̄o semp erat. p̄s. Cū ip̄o suz
in tribulatōe eripiā eū ꝛ glorificabo ꝛc̄.
Qḋ pz ex multis. ¶ Primo ex impterri
to sermone. cū dr̄. Dura ceruice ꝛ icircū
cisi cordibus ꝛ auribus. Mar. xiij. Non
n. vos estis loquentes sed spūs sanctus.
¶ Secūdo ex importabili passione. Job
vi. ¶ Que nanque est fortitudo mea vt
sustineam nec fortitudo lapiduz fortitu
do mea. nec caro mea enea est. ¶ Uirtu;

te aūt dei stephanus fuit fortior lapide: q̄ꝛ percussus fract⁹ nō fuit. ⁊ fuit fortior ere: q̄ꝛ ꝑcussus non murmurauit. ¶ Tertio ex miraculosa opatōe. Tāta eniꝫ ꝓdigia ⁊ signa facere nō potuisset: nisi deus cum ipso fuisset. Joā. iij. Nemo eniꝫ pōt hec signa facere q̄ tu facis. nisi fuerit deus cū eo. ¶ Quarto ex tā difficili inimicoꝝ suoꝝ dilectōe. in hoc ꝙ ꝓ ꝑsecutoribus suis ⁊ ipm̄ affligētibus deū exorauit Est nāq̄ꝫ manifestū ꝙ deus cuꝫ eo fuit q̄ sibi tantā patiētiā dedit ꝙ ēt seipm̄ superauit. Prouer. xvi. Melior est patiēs viro forti ⁊c̄. ¶ Quinto ex tanta diuine sapiētie illustratiōe: q̄ꝛ nō poterāt resistere sapiētie ⁊ spūi q̄ loquebat̄. ¶ Scḋo cōmendat̄ a celesti ꝯuersatōe qḋ tangit̄ ibi cū dr̄: Intēdens in celū. Stephanus eniꝫ libēter corde ꝯuersabat̄ in celo nō in mūdo: sciēs ꝙ mūdus trāsit. ⁊ q̄ntuꝫ ad diuitias: delitias ⁊ honores. i. Joā. ij. Oē qḋ est in mūdo: aut est ꝯcupiscentia carnis aut cōcupiscentia oculoꝝ ⁊ suꝑbia vite. Mūdus trāsit ⁊ ꝯcupiscētia eius. Qui igit̄ adheret istis trāsitorijs ipe postmodū triplicē trāsitū faciet. ¶ Primo nāq̄ꝫ trāsit de culpa in culpā. Sap. ij. Uino ꝓcioso ⁊ vnguēto nos impleamus: nullum pratū sit qḋ nō ꝑtrāseat luxuria nostra. Grego. Pctm̄ qḋ p̄ pniāꝫ nō diluit̄: mox suo pōdere ad aliud trahit. ¶ Scḋo de culpa in penā. ⁊ hoc dupl̄r. Uel in penā p̄ntez. de qua dr̄ Ro. i. Tradidit illos deus in passiones ignominie. ecce culpa. ⁊ mercedē quā oportuit erroris sui i semet ipsis recipiētes. ecce pena. Et sicut nō ꝓbauerūt deū hēre in notitia. ecce culpa. Tradidit illos de⁹ in reprobū sensū. ecce pena. Uel q̄ntū ad penā futurā. Job. xxi. Tenēt tympanū ⁊ cytharā. ecce culpa. ⁊ in pūcto ad īfernū descendūt. ecce pena eterna. ¶ Tertio de pena in penaꝫ. Job xxiiij. Trāseāt ab aq̄s niuiū in calorē nimiū. ¶ Tertio ꝯmendat̄ a diuina reuelatōe. qḋ notat̄ cuꝫ dr̄: Ecce video celos aptos ⁊c̄. Uidēdo aūt celos aptos vidit locū facilē ad igrediendū. secuꝝ ⁊ amenū ad īhabitādū. Olim erat celū clausū ⁊ iō tunc īpossibilis erat introitus. Sed mō celū est aptū. ⁊ iō oēs intrare pn̄t. vn̄ ps. Aꝑite mihi portas iustitie: ingressus in eas ꝯfitebor dn̄o ⁊c̄. Est locus secur⁹. Mūdus aūt nō est securus ꝓpter ꝑuersitatez hoīuꝫ. nec ⁊ aer ꝓpter inhabitatiōnez demonū. nec padisus terrestris propter ignē ⁊ gladiuꝫ. Sꝫ ibi. s. in celo. nec ꝑuersitas hoīuꝫ pōt attingere. nec malitia demonum ibi pōt ꝑuenire. nec ignis seu gladius ibi deseuire. Luc. xvi. Inter nos ⁊ vos chaos magnū firmatū ē: vt hi q̄ volūt hinc trāsire ad vos nō possint: neq̄ꝫ inde huc trāsmeare. Est etiā locus amenus. Tria aūt sunt ƀꝫ Aug. q̄ domū factūt amenā. s. qn̄ domus parib⁹ est disposita mēbris ampla ⁊ lucida. Sic i celo sūt multa loca. i. diuersa merita q̄ tn̄ sunt paria. q̄ꝛ ƀm Aug. in dispari claritate erit par gaudiū. Est ēt valde ampluꝫ. Baruch. iij. O isrl̄ q̄ꝫ magna ē dom⁹ dei ⁊ igens locus possessiōis eius. Est ēt lucidūꝫ. Apocal. xxi. Claritas dei illuminabit illaꝫ ⁊ lucerna eius est agnus.

¶ Sermo. cxcviij. ¶ De sancto dominico Sermo primus.

Quasi stella matutina

Quasi stella matutina in medio nebule: ⁊ quasi luna plena in dieb⁹ suis lucet: ⁊ q̄si sol refulgēs: sic ille refulsit in templo dei. Eccle. l. Celū spūale sūt viri sancti in q̄bus deus ꝑ grāꝫ regescit. Peccatores aūt sunt terra quos deus pedibus suis ꝯculcat: dū eos iflexibili iustitia cōprimit. Ysa. lxvi. Celū mihi sedes est. terra aūt scabellū peduꝫ meoꝝ. Beat⁹ dn̄icus fuit celuꝫ deo. ⁊ iō in ipso fuerūt planete dei. s. stella matutina: sol ⁊ luna. ¶ In verbis ergo p̄missis assimilat̄ stelle matutine radiāti: lune plene lucēti ⁊ soli refulgēti. ¶ Stella matutina est lucifer q̄ qdē est calidus: humidus: iocūdus ⁊ solis nūcius. Sic btūs dn̄icus fuit calidus ꝑ feruentē zelū. vn̄ dr̄ de eo. Uerba eius ardebūt vt facule: q̄ꝛ in spū venerat ⁊ virtute helie. Eccl̄. xlviij. Uerba eius q̄si facule ardebāt. Dicunt̄ aūt verba sanctoꝝ ignita triplici de cā ƀm Amb. suꝑ ps. De ati imaculati. Tuꝫ q̄ꝛ mundāt. Tum q̄ꝛ inflāmāt. Tum q̄ꝛ illumināt. Sic verba bti dn̄ici habuerūt virtutē mundādi: inflāmādi ⁊ illuminādi. iō visio de ipso apparuit in specie catuli. facule ⁊ stelle. Nā

instar catuli habuit linguã medicinalē
ꝑ quã mũdabat sanïẽ culpe ⁊ pctõꝝ. In/
star facule inflãmabat torporẽ negligẽtie.
Instar stelle illuminabat tenebras igno/
rãtie. ¶ Scðo fuit humidus ꝑ lachryma
ruꝫ effusionẽ. Vñ de eo dr̃ ꝙ de suis ocu
lis q̈si quẽdã fontẽ effecerat lachrymaꝝ
De isto fõte ꝓcedebãt aq̃ amare. dulces:
calide ⁊ frigide. Aq̃ amare sicut lachry/
me cõpunctiõis q̃ funduntᷣ ꝓ pctis pro
ꝓprijs. Judith. viij. Indulgẽtiã eius fu
sis lachrymis postulemus. Et q̈uis btͥs
dñicus pctã talia nõ hẽret: adeo tñ ꝑ la/
mẽta pnĩe se macerabat: ac si pctã talia
hr̃et. Aq̃ vero dulces sunt lachryme de/
uotõis q̃ funduntᷣ ꝓ celestibus dsiderijs
Istas habuit btͥs dñicus q in orõne sepe
flere ꝯsueuit. vñ de eo dr̃: Crebros adiun
gens sedulis fletus orõnibus. Aq̃ calide
sunt lachryme ꝯpassionis q̃ funduntᷣ ꝓ
miserijs alienis. Et dicuntᷣ calide: qꝛ nõ
funduntᷣ nisi a corde frña charitate inflã
mato. Juxta illud. ij. Coꝝ. xi. Quis scan
dalizatᷣ: ⁊ ego nõ vror? Istas lachrymas
habuit btͥs dñicus. de quo dr̃ ꝙ deus si
bi spãlẽ grãꝫ ꝯtulerat flere ꝓ pctõribꝰ
miseris ⁊ afflictis. Aq̃ frigide sũt lachry
me lamentatõis que funduntᷣ ꝓ icolatu
pñtis miserie. Vñ ps. Heu mihi qꝛ icola
tus meus ꝓlõgatus est ⁊c̃. Sancti. n. vi/
ri multas patiuntᷣ tribulatões: sꝫ refrige
riũ magnuꝫ hñt ꝑ lachrymaꝝ effusiões.
ps. Trãsiuimus ꝑ ignẽ ⁊ aquã ⁊ eduxi
stis nos in refrigeriũ. Hiere. vi. Inuenie
tis refrigeriũ aĩabus vr̃is. ¶ Tertio fuit
iocũdus: ⁊ hoc in mẽte ꝑ ꝯscientie sere/
nitateꝫ. Prouer. xv. Secura mens q̈si iu
ge ꝯuiuiuꝫ. In facie ꝑ vultus alacritatẽ
vt ibideꝫ. Cor gaudens exhilarat faciẽ.
In sermone. ꝑ exhortatõis alacritateꝫ ⁊
sinceritateꝫ. In ꝯuersatiõe ꝑ amicabili/
tatem. Prouer. xviij. Vir amicabilis ad
societateꝫ magis amicꝰ erit q̈ frater. Et
ꝑꝑ istã q̈druplicēꝫ iocunditateꝫ põt dici
de eo qð dr̃ de dño. Isa. lij. Nõ clamabit
scꝫ ꝑ ipatientiã: qꝛ hũit exhortatõis ala/
critateꝫ. Calamũ ꝯquassatũ nõ ꝯteret: qꝛ
habuit ꝯuersatõis cõitatem. nõ erit tri/
stis: qꝛ habuit ꝯscie serenitateꝫ. neqꝫ tur
bulẽtꝰ: qꝛ hũit vultꝰ alacritatẽ. ¶ Quar
to solis iustitie q xp̃s est: ꝑco siue nũcius

Sicut eniꝫ beatus ioãnes baptista ꝑnũ/
ciauit aduentũ xp̃i: sic ⁊ iste vicinuꝫ cre/
ditᷣ ꝑuenisse iudiciũ. Luc. xiiij. Misit ser
uũ suum. i. ordineꝫ ꝑdicatoꝝ: vt exponit
Greg. Hora cene. i. in fine seculi. Missus
est ergo i extremo tpe. qꝛ sicut dr̃. i. Coꝝ.
x. Nos sumus in quos fines seculoꝝ de/
uenerũt. Missus est ab extremis terre. i.
de finibus hispanie. Ysa. xlix. Ab extre/
mis terre. i. a lõginqs ego vocaui te ⁊c̃.
Missus ẽ vsqꝫ ad extremũ terre. ps. In
oẽm terrã exiuit sonus eoꝝ: ⁊ in fines or
bis terre verba eoꝝ. Isa. xlix. Dedi te in
lucẽ gẽtiũ: vt sis salus mea vsqꝫ ad extre
mũ terre. Missus ẽ ꝓ extremo fine. i. ꝓse
quẽdo ipꝫ deũ. q sicut dicit btͥs Aug. est
finis dsiderioꝝ nr̃oꝝ: q sine fine videbitᷣ:
sine fastidio amabitᷣ: sine fatigatiõe lau/
dabitᷣ. ¶ Secũdo assimilatᷣ lune plene.
Qñ aũt luna est plena: tũc hꝫ q̈druplicẽ
plenitudinẽ. s. plenitudinẽ lucis in cor/
pore: virtutis in opatõe: forme sperice ⁊
imaginis ipresse. Sic btͥs dñicus habuit
plenitudinẽ lucis i corpe. i. diuine sapie
in mẽte. Est aũt triplex sapĩa sicut dicit
Aug. in lib. de q̈titate aĩe. s. nociua que
est sapiẽtia mũdana. supflua q̃ ẽ phica.
⁊ necessaria que est diuina. Hẽre igitᷣ sa/
pientiã nociuã ẽ eẽ lunã vacuã. Habere
sapiãꝫ phicã: est eẽ lunã semiplenã. Hẽre
vero sapiãꝫ diuinã: ẽ eẽ lunã plenã. Btͥs
dñicus nõ fuit luna vacua: qꝛ sapiãꝫ mũ
danã abhoruit. nec fuit luna semiplena
qꝛ sapiãꝫ phicã ꝯtẽpsit. sed fuit luna ple
na: qꝛ sapiam diuinã dilexit. ¶ Scðo dr̃
luna plena: qꝛ habuit plenitudinẽ virtu
tis in opatõe. In hoĩe sũt itellectus: affe
ctus ⁊ effectꝰ. Illi ergo sunt luna vacua
q hñt itellectũ vacuũ dei cognitõe: affe/
ctũ dei amore ⁊ effectũ bona opatõe. Il/
li vero sũt luna semiplena q hñt fidẽ: sꝫ
nõ hñt amorẽ nec opatõeꝫ. Btͥs vero do
minicꝰ fuit luna plena: qꝛ hũit itellectũ
illuminatũ ꝑ fidẽ. affectũ inflãmatuꝫ per
amorẽ. ⁊ effectũ iformatũ ꝑ bonã opera/
tionẽ. ¶ Tertio dr̃ luna plena. qꝛ habuit
plenitudinẽ forme sperice. i. ꝑseuerãtie.
Sũt. n. q nec bñ icipiũt. nec bñ ꝓficiunt.
nec bñ finiũtᷣ. Et isti sũt luna vacua. Sũt
q bñ incipiũt: sed male ꝓficiũt. isti sũt lu
na semiplena. Sunt ⁊ q bñ incipiũt: ꝓfi/

ciũt ⁊ finiũt. isti sunt luna plena. Sʒ btͤs
dñicus bñ icepit: qꝛ adhuc sub nutricis
cura ꝯstitutus in terra iacebat. bñ ꝓfe
cit: qꝛ in sua iuuẽtute vẽdidit libros ⁊ ꝓ/
cẽsũ paupibus erogauit. ⁊ bñ cõtinuauit
⁊ finiuit: qꝛ totã vitã suã i seruitio dei ex
pẽdit. ☞ Quarto btͤs dñicus dꝛ luna ple
na: qꝛ hũit imagis plenitudinẽ. Aĩa nã/
qꝫ facta ẽ ad imaginẽ dei q̃tũ ad memo
riã: intelligẽtiã ⁊ volũtateʒ. Qñ igit deꝰ
nõ est in memoria ꝑ retentõeʒ. nec in itel
ligẽtia ꝑ fidẽ. nec in volũtate ꝑ amoreʒ:
tũc luna est vacua. Qñ vero qs hʒ deuʒ
in itellectu ꝑ fidẽ: sed nõ hʒ eũ in amore
ꝑ volũtatẽ: tũc imago lune ẽ semiplena.
Btͤs aũt dñicus hũit eã plenã: qꝛ deũ re/
cte cognouit: vere dilexit ⁊ in memoria
semꝑ retinuit. ℂ Tertio btͤs dñicus assi
milat soli. Nã dicit Aug. ꝙ i sole tria cõ/
siderant. s. qd̃ est. qd̃ lucet ⁊ qd̃ calet. In
btͦ aũt dñico istar solis fuit essentia pu/
ra. i. vita sancta: doctrina lucida ⁊ chari
tas iflãmata. Amittit aũt sol. i. p̃lati q de
berẽt esse sol: lucẽ suã q̃tũ ad nos q̃dru/
plici de cã. ☞ Primo ꝑꝑ nubis tectõeʒ. i.
supbie obumbratõeʒ. Ezech. xxxij. Solẽ
nube tegã. i. tegi pmittã. Sʒ btͤs dñicus
isto mõ ñ amisit lucẽ: qꝛ sine nube supbie
fuit. Uñ libẽtiꝰ morabat carcassone vbi
despiciebat: q̃ tholose vbi ab oibus ho/
norabat. ☞ Scdo ꝑꝑ obiectõeʒ lune. i. le
uitatis ⁊ incõstãtie. Unde de hoc Eccle.
xxvij. Stultꝰ sicut luna mutat. Btͤs aũt
dñicus habuit magnã mẽtis firmitateʒ:
Uñ dꝛ in eius legẽda: tãtã seruabat mẽ
tis constãtiã: vt vix aut nũq̃ semel enun
ciatũ sermonẽ cũ deliberatõe acqesceret
imutare. ☞ Tertio ꝑꝑ fumi vel vaporis
obũbratõem. i. carnalis ꝯcupiscẽtie exa
latõeʒ. Apoc. ix. Ascẽdit fumus putei si
cut fornacis magne. ⁊ obscuratꝰ est sol ⁊
aer de fumo putei. Istã aũt exalationeʒ
btͤs dñicus nõ hũit: qꝛ virgitatẽ integrã
custodiuit. ☞ Quarto ꝑꝑ terre iterposi
tõeʒ. i. terrenoꝝ cupiditatẽ. Hiere. vi. A
minori vsqꝫ ad maioreʒ oẽs auaritie stu/
dẽt. Sʒ btͤs dñicus isto mõ obscurari nõ
potuit: qꝛ voluntariã paupertatẽ elegit.
Gal. vi. Mihi mũdus crucifixus ẽ ⁊ ego
mũdo. Mũdus qppe sibi crucifixus est:
qꝛ ipʒ mũdũ ⁊ oĩa mundana: ⁊ terrenas
cupiditates vilipẽdit ⁊ despexit. Et ipse
mũdo crucifixꝰ ẽ: qꝛ de mũdo nõ fuit re/
putatꝰ: nec mũdus de ipso curabat.

ℂ Sermo. cxcix. ℂ De eodẽ Sermo. ij.

Spũs meus qui ẽ in te: ⁊ verba mea q̃ posui i ore
tuo nõ deficiẽt de ore tuo ⁊ de
ore seminis tui dicit dñs. amodo ⁊ vsqꝫ
in sempiternũ. Isaie. lix. Uex p̃dicatorẽ
tria ꝯmẽdãt. s. vita sancta. doctrina assi
dua ⁊ sapiẽs ꝓles ⁊ fecũda. ℂ Ista tria
btͤʒ dñicuʒ ꝯmẽdabilẽ reddũt. s. vita scã
cũ dꝛ: Spũs meus q est in te. ipse. n. spm̃
scm̃ habuit. ⁊ iõ nõ tm̃ verbo sʒ ẽt exẽplo
⁊ virtutibꝰ p̃dicauit. Utebat eim doctri
nis: exẽplis ⁊ etiã miraculis. Quidã. n.
erãt inscij ⁊ ignari. ⁊ q̃tũ ad istos vtebat
bonis ⁊ vtilibus doctrinis vt eos istrue
ret. Quidã erãt insipidi ⁊ deuoti. ⁊ q̃tũ
ad istos vtebat gratijs ⁊ exẽplis vt ide/
uotos attraheret. Quidã vero erant du
ri ⁊ obstinati. ⁊ quãtũ ad istos vtebat mi
raculis: vt eos cõuerteret. De his tribus
dꝛ Mar. vlti. Illi aũt ꝓfecti p̃dicauerũt
vbiqꝫ. ecce doctrina fructuosa: dño co/
operãte ⁊ sermonẽ confirmãte. ecce vita
gratiosa. sequẽtibus signis. ecce miracu
la virtuosa. De his tribus ẽt dꝛ Joan. v.
Tres sunt q testimoniũ dant in celo. i. in
btͦ dñico spũali ⁊ celesti. s. pater q sibi
dedit miraculoꝝ potentiã. filius qui sibi
dedit p̃dicãdi sapientiã. ⁊ spũs sanctus
q sibi dedit virtutẽ ⁊ grãz. ℂ Scdm̃ est
doctrina assidua cũ dꝛ: Et verba mea q̃
posui in ore tuo. qd̃ est cõtra p̃dicatores
desidiosos q verba dei nõ hñt in ore per
doctrinã sed abscõdũt in corde per desi
diã ⁊ per inertiã. Et tñ sunt q̃ttuor que
abscõdi nõ debent. s. sapiã ⁊ thesaurus.
Ecc. xli. Sapiẽtia abscõdita ⁊ thesaurꝰ
inuisus que vtilitas in vtrisqꝫ. Talentũ
vt habet Marci. xxv. Et frumẽtuʒ. Pro
uer. xi. Qui abscõdit frumentũ maledi
cet in ppl̃is. Nõ debẽt verba dei abscõdi
qꝛ sunt sapiẽtia dei qua mediãte indocti
istruunt. ps. Testimoniũ dñi fidele sapi
entiã p̃stãs paruulis. Sũt thesaurus dei
quo egeni ditãt. ps. Bonũ mihi lex oris
tui sup milia auri ⁊ argenti. Sũt talenta
qbus serui peccati redimũtur: ⁊ ad ista

talenta aurea xp̄s nos admonet ꝯparāda: vt habetur Apocal.iij. Suadeo tibi emere a me aurꝫ ignitū ꝓbatū ⁊c̄. Sunt frumētū dei quo fideles reficiunt. Mat.iiij. Nō in solo pane viuit hō ⁊c̄. ¶ Tertiū est ꝑles sapiēs ⁊ fecūda cuꝫ dr̄: Et de ore seminis tui ⁊c̄. Semen eīm bt̄i dñici fuit ordo predicatoꝝ quē in xp̄o ꝑ euangeliū generauit. ☞ Nō enim ipe ordo fuit a casu inuētus: vel ex humana prudētia institutus. sed fuit potius a deo destinatus. Luc.xiiij. Misit seruū suū dicere inuitatis vt venirēt. Greg. Hora cene finis est seculi. In hoc fine mittit seruus.i. ordo predicatoꝝ ad inuitatos ꝑ legeꝫ ⁊ ꝓphetas vt repulso fastidio ad gustandū cenā se prepararēt. ☞ Scd̄o fuit a ꝓphetis prefiguratus ⁊ maxime Zach.vi. vbi dicit ꝙ in quarta quadriga erāt equi varij ⁊ fortes. Isti equi sunt predicatores xp̄m per vniuersuꝫ mundū portātes. Et dicunt varij non tm̄ ꝓpter habitum sed etiā ꝓpter varietatē virtutū. Et dicunt fortes: qꝛ fortiter sciūt pugnare ⁊ se defendere: ⁊ sūt in quadriga.i. quarta. In prima eiꝫ quadriga sunt equi rufi: idest ordo martyꝝ. In secūda sunt equi nigri idest ordo confessoꝝ: qui se per macerationē denigrauerūt. In tertia sūt equi albi.i. ordo virginū. In quarta sunt equi varij.i. ordo doctoꝝ ⁊ ꝑdicatorū. ☞ Tertio iste ordo fuit a matre dei ipetratus ⁊ habitu isignitus. Nā cū quidā sanctus vir ante istius ordinis instōnem instaret orōi: vidit beatā virginē mariā ꝓ humano genere exorantem. cui ait xp̄s: Quid possum amplius facere. Misi patriarchas ⁊ ꝓphetas ⁊ parū se emēdauerūt. Veni ⁊ ego ad eos. Deinde misi ap̄los ⁊ me ⁊ eos occiderūt. Misi etiā martyres ⁊ cōfessores ac doctores. ⁊ nec illis acquieuerūt. Sed qꝛ nō est fas vt aliqd tibi denegē dabo eis ꝑdicatores meos. Fuit ēt ipse ordo ꝑdicatoꝝ a virgine gl'iosa i habitu isignit⁹. Nā cū ꝑus frēs habitū aliū deferrēt bt̄a virgo habitū quē nunc hn̄t eis ostendit. ☞ Quarto fuit ab ap̄lis dei scia ⁊ ꝯstātia decorat⁹. Nā petrus ⁊ paulus sibi appuerūt: cui petr⁹ bacculū. paulus vero librū tradidit dicētes: Uade ꝑdica: qm̄ ad hoc misteriū a deo es elect⁹. Per librū aūt significat donuꝫ scie. Et ꝑ bacculū itelligit fortitudo ꝯstātie: q̄ duo i ꝑdicatorib⁹ maxime requirunt. ☞ Quinto a vicario dei fuit ꝯfirmatus. Cū enim summus pōtifex bt̄o dñico ordis ꝑdicatorū ꝯfirmatōeꝫ petēti se difficilē exhibēt. sequēti nocte vidit i visiōe ꝙ eccl'ia lateranēsis ruinā minaret. ⁊ ecce bt̄s dñic⁹ occurrit ⁊ humeris suppositis ipsaꝫ ecclesiā sustētauit ⁊c̄. ☞ Sexto fuit a beato dñico istitut⁹. vn̄ sup illud Ecc̄.x. Utilē rectorē in tpe suscitauit. Dicit glosa iterlinearis.i. ordineꝫ predicatoꝝ ⁊c̄.

¶ Sermo.cc. ¶ De eodē Sermo.iij.

LEx veritatis fuit in ore eius. ⁊ iniqtas nō est inuenta in labijs eius. in pace ⁊ equitate ambulauit mecū ⁊ multos cōuertit ab iniquitate. Malach.ij. Ex his verbis ostēdit ꝙ beatus dñicus habuit triplicē ꝑfectionē. ¶ Primo nāqꝫ fuit ꝑfectus ꝙtū ad se cū dr̄: Lex veritatis fuit in ore eius: ⁊ iniqtas nō ē iuēta in labiis eius. ¶ Que ꝑfectio fuit i veritatis scia cū dr̄: Lex veritatis fuit in ore eius. ☞ Et in scitate vite cū dr̄: Et iniqtas nō est inuēta in labijs eius. ¶ Circa ꝑmū notandū ꝙ q̄druplex ē lex. ☞ Prima est lex cupiditatis que est aduocatoꝝ. Ysa.v. Ue q iustificatis ipiuꝫ ꝓ muneribus ⁊ iustitiā iusti aufertis ab eo. ☞ Scd̄a ē lex vanitatis q̄ est ph'icoꝝ. Sap.xiij. Uani sūt oēs hoīes i qbus nō ē scia dei. ☞ Tertia est lex iniqtatis q̄ est maloꝝ. Sap.ij. Sit autem fortitudo nostra lex iniustitie ⁊c̄. ☞ Quarta nāqꝫ lex est veritatis q̄ lex est scōꝝ. Sap.x. Dedit eiꝫ illi sciaꝫ scōꝝ. Beatus aūt dñicus n̄ hn̄it legē cupiditatis qꝛ oia terrena ꝯtēpsit. nec legē vanitatis qꝛ ph'ica dogmata vilipēdit. neqꝫ legem iniqtatis: qꝛ inocētiā custodiuit. sed ipe habuit legē veritatis: qꝛ in illa studuit ⁊ eā amplexatus fuit. Prouer.iiij. Arripe illā ⁊ exaltabit te. gl'ificaberis ab ea cum eā fueris āplexatus. ☞ Scd̄o ꝑfectio bt̄i dñici fuit in scitate vite cū dr̄: Et iniquitas nō ē inuēta i labijs eius. Min⁹ dicit ⁊ plus significat. Nō solū nō fuit in ipso iniqtas: sꝫ potius fuit i ipso magna sanctitas. Perfecte āt scitatis sex sūt signa

¶ Primū vberior flet⁹. Augu. Tāto qsq
ē sanctior ⁊ sancti desiderij plenior: quā/
to fit in eius orōe fletus vberior. Istud si
gnū hūit beat⁹ dñicus de quo dr: Spālē
sibi grām dn̄s cōtulerat: flere p peccato
ribus miseris ⁊ afflictis ¶ Secundū est
mūdi despect⁹. Vn̄ scūs in greco dr agy
os. i. sine terra. qr ille vere ē scūs qui ē si
ne terra auaritie. Et beatus dñicus mū
dū despexit. ⁊ quātū ad diuitias: qr oīa
terrena ɔtēpsit: ⁊ quātuz ad delitias: qr
virginitatē seruauit. ⁊ quātū ad hono/
res: qr ep̄atū fugit. ¶ Tertiū ē mētis ex/
cessus. ij. Cor. v. Sine mēte excedimus
⁊c̄. ps. Ego dixi in excessu meo oīs hō
mēdax. Et de bt̄o dñico dr ꝙ īutātū ra/
piebat mētis excessu ⁊ maxime qn̄ missa
dicebat. ac si xp̄m ibi visibiliter videret.
¶ Quartū ē moriēdi desideriū. Phil. i.
Desideriū hn̄s dissolui: ⁊ eē cū xpo. Et d
bt̄o dñico dr: Sitiebat seruus dei mar/
tyriū. sicut sitit ceruus ad aque fluuiuz.
¶ Quintū ē appetitus celestium. Phil.
iiij. Nr̄a ɔuersatio in celis ē. Chryso. Ni
hil dz hēre terrenū qui vult eē celestis.
Et de bt̄o dñico dr: Nocte celi plustrans
luia ⁊c̄. ¶ Sextū ē facilis ipetratō grāꝝ
ps. Inuocabit me ⁊ ego exaudiā eū. ysa.
lxv. Adhuc illis loquētibus ego audiā.
Istud signū hūit beatus dñicus q legit
dixisse. Nūqd a deo aliqd petij. qd non
assequerer iuxta votū. ¶ Secūdo fuit p/
fectus quātū ad deū. qd notat cū dr: In
pace ⁊ eqtate ābulauit mecū. Ipe eiz cū
deo in eqtate ambulauit: qr se totalr deo
mācipauit. Multi aūt sunt q cū deo in/
equaliter ābulāt: qr peiorē partē dāt deo
⁊ meliorē mūdo ⁊ diabolo. s. de corpore
suo diabolo iuuētutē. ⁊ deo senectutem
Osee. vij. Comederūt alieni. i. demones
robur eius. i. iuuētutē ⁊c̄. De suo corde:
qr dant deo intellectū p fidez. ⁊ mundo
dant effectū p amorē. Titū. i. Confitent
se nosse deū factis aūt negant. De tēpore
suo: qr diabolo dederūt tp̄s p̄teritū ⁊ p̄/
sens. Sed deo dare volūt futurum: ⁊ di
cunt: Ego agā pniaz. cū tn̄ dicat Eccl's
ix. Oīa in futurū seruant icerta. De ope
re suo deo dāt corticē exteriorē p appa/
rētiā. sibi aūt retinēt medullā iteriorē p
vanā gl'iam ⁊ intētionē obliquā. Matt.
xiij. Oīa opera sua faciūt vt videant ab
hoībus. Et de substātia sua: qr deo dant
vilia: ⁊ sibi retinēt p̄ciosa. sicut fecit cain
qui spicas corrosas deo obtulit ⁊ plenas
sibi retinuit. Sed bt̄s dñicus ɔ deo i eq
tate ambulauit: qr totū suū corpus ⁊ to/
tū cor suū. ⁊ opus suū. ⁊ totā substantiā
suā deo obtulit. ¶ Tertiō fuit pfect⁹ quā
tū ad p̄ximū. cum dr: Et multos auertit
ab iniqtate. ¶ Auertit quidez eos dupl'r
s. verbo doctrine: ⁊ exēplo vite. Nā assi/
due predicabat ⁊ multos cōuertebat. ij.
Thi. iiij. Predica verbū dei: insta oppor/
tune importune. ⁊ iō mōstratus ē in spē
catuli accensaz faculā baiulātis. Ipe. n.
obiurgabat: incendebat: ⁊ demulcebat.
Obiurgabat malos. s. latratu increpatō
nis. Demulcebat bonos lingua leniētis
exhortatōis. ⁊ inflāmabat oēs ad regu/
lam amoris. Ibidē. Argue. s. bonos ex/
hortando. obsecra: oēs. s. ad viā bonam
deducēdo. increpa: malos. s. obiurgan/
do. Jō in arca moysi erāt māna: virga: ⁊
tabule. qr in bt̄o dñico qui fuit arca dei:
fuit māna dulcis exhortatōis: quo ad bo
nos. virga correctiōis: quo ad malos. ⁊
lex amoris: quo ad oēs: qr illa exhorta/
tio ⁊ correctio p̄cedebant de fonte amo/
ris. ¶ Scdo malos auertit exemplo sue
vite. Distinguit autē Aug. in libro de ci/
uitate dei triplex genus vite. s. ociosum.
actuosum. ⁊ ex vtroqz ɔpositum. ¶ Pri/
muz genus vite in ocio ɔtēplatōis. scdm
in labore actōis. tertiuz i excellētia pfe/
ctionis. Istud triplex gen⁹ vite hūit bea
tus dñicus. De duobus primis dr: No/
cte celi plustrās lumina terris dat verbi
semina. Habuit etiā tertiuz qd cōsistit i
excellentia pfectiōis. ¶ Est autē pfectio
triplex. vna ē excellēs que cōsistit in pre/
ceptoruz obseruatōe. Et istā pfectionem
habuit duz adhuc eēt laicus. ¶ Secun/
da ē excellētior que cōsistit in cōsilioruz
additione. ⁊ istam habuit dum factus
esset regularis canonicus. ¶ Tertia est
excellentissima. ⁊ ista ɔsistit in supererro
gatione: ⁊ istam habuit quādo factus ē
vir apostolicus: Tunc enim multa con/
silijs supererogauit: vtpote cōsilio paup
tatis nihil habere p̄prium. non tantum
in speciali: sed etiam in cōmuni. Et cōn

lio obediētie seruare obediētiam. nō so
lum vsq3 ad cōtumelias verboꝝ:vel ab/
latione rerū vel iniurias verberū: s3 ēt
vsq3 ad mortē. Consilio castitatis addi
dit:q: non fuit ꝯtentus seruare castitatē
cōtinentie:sed etiam seruauit castitatez
virginalis munditie.

¶ Sermo.cci. ¶ De eodem. Sermo
quartus.

MIsit seruuz suuz
hora cene ꝛc̄.Luc.xiiij. Per
cenaz finis seculi.per seruuz
ordo p̄dicatoꝝ significat.huius ordinis
beatus dn̄icus fuit institutor. Ad boni/
tatē aūt serui tria requirunt.¶ Primuz
ē fidelitas.Mat.xxiiij.Quis putas est
fidelis seruus ꝛ prudens.Istā fidelitatē
beatus dn̄icus deo seruauit. Tria enim
ab ip̄o accepit.s.corpus:aīam:ꝛ res tem
porales que deo fidelr̄ reddidit.Nā de
carne reddidit deo puritatē.de mēte de/
uotā orōnē.de rebus liberalē ad paupe
res distributionē. Fuit ēt fidelis seruus
q:in his que faciebat nō suū: s3 domini
sui honorē intēdebat. qd̄ ē contra illos
q in his que faciūt gloriā mūdi querunt
Ipsa aūt humana glīa aliqñ opus bo/
num precedit.ꝛ tunc illud opus ē peni/
tus intermittendū:q: ex corrupta radice
nō pōt bonus fructus p̄dire. Aliqñ cō/
comitat:ꝛ tūc opus ē cotinuādū ꝛ perfi
ciendū.Aliqñ vero subsequit.qñ quis d̄
aliquo bono qd̄ fecit intra se vane gloria
tur.ꝛ tūc ad cōfessionē ē recurrēdū.Istō
aūt vitiū vane glorie.ṡm eūdē Chry:dif
ficulter vincit triplici de cā.¶ Primo q:
de bono nascit.sicut eīm ex vestimēto ti/
nea nascit que vestimentū corrodit. ꝛ ex
oleribus nascit vermis que olera corrū/
pit.sic ex bonis opibus interdum vana
glīa nascit:que ip̄a bōa opa ledit. ¶ Se
cundo q: nō h3 cōtrariū p qd̄ vincat. si/
cut fornicatio h3 p cōtrario castitatem.
supbia p cōtrario h3 humilitatē.¶ Ter
tio quia quanto plus cōpescit.tāto plus
augetur.Et ratio ṡm eundez Chrys. Q:
omne malū ex malo nascitur. Sola aūt
vana gloria de bono p̄cedit. ideo non
extinguit per bonum:sed magis auget
¶ Secundo ad bonitatem serui spectat
munditia.ps.Ambulās in via īmacula
ta.hic mihi ministrabat. Istam mundi/
tiam beatus dn̄icus habuit: quia virgi/
nitatem integrā custodiuit.Que quidē
virginitas beati Dominici virginitate
beate Marie inquātū fuit possibile simi
lis multū fuit.¶ Ipsa eiz habuit virgi/
nitatē integrā:q: fuit virgo ꝛ mente et
carne.sic ꝛ bt̄s dn̄icus integritatez car/
nis habuit ꝛ etiaz mentis puritatē ser/
uauit.Una eniz sine alia nō sufficit.Un
de angelus qui ioāni apparuit zona au
rea cinctus in pectore aduenit.vt habet
Apocal.i.quia talis deb3 esse angelicus
per integritatē carnis:ꝛ debet esse cin/
ctus per mūditiaz cogitationis.ꝛ debet
esse cinctus in pectore zona aurea. quia
hoc d3 facere ex charitate cordis.¶ Se/
cundo beata virgo habuit virginitatez
dedicatā xp̄o:q: ip̄am primo deo vouit
ꝛ dedicauit.Sic beatus dn̄icus virgini
tatem suaz deo vouit ꝛ vendidit. Pro/
uer.vlt.Syndonē fecit ꝛ vendidit ꝛ cin
gulum tradidit chananeo. Per syndō/
nem que multis tonsiōibus ad cando/
rem deducitur significat virginitas que
multis macerationibus habet. Ista vir
ginitas debet deo vendi.i.deuoueri.In
qua venditione homo cu3 deo multum
lucrat:quia dat deo corpis ꝛ anime pu/
ritatem:recipit ab eo eiusdem corporis
ꝛ anime felicitatē.Isti autez qui mundo
eam vendunt multū p̄dunt:quia dāt au
rum virginitatis.ꝛ recipiunt plumbuz
sc3 corruptionis: ꝛ castitatis cingulum
quo sinꝰ fluxibiliū cogitationū restrin/
gitur.chananeo traditur:quando chri/
sto qui est zelator sponse sue ip̄a virgini/
nitas deuouet.¶ Tertiō virgo beata ha
buit virginitatē transfusiuaz.q: l3 pul/
cherrima fuerit:a nullo tamē potuit cō/
cupisci.q: puritas sua in alios transfun
debatur.ꝛ oēs motus illicitos extingue
bat.Istud etiaz fuit in beato dominico:
q: cū quidā scholaris carnis lubricū pa
teretur:ꝛ manum eius oscularetur. ipse
scholaris tm̄ ex illa manu virginea pro
dire sensit odorem q̄ eius cor penetra/
uit ꝛ oēm cōcupiscentie estū extinxit. id̄
eius odor assimilari pōt odori cedri et
myrrhe.Sicut eīm odor cedri fugat ser

pẽtes.⁊ odoꝛ myrrhe fugat vermes: sic
odoꝛ sue puritatis imũdas expellebat
cogitatões. ¶ Tertio ad bonitatẽ ser/
ui requirit vigilantia. Luce.xij. Beati
serui illi quos cũ venerit dñs inuenerit
vigilantes. Sed bt̃s dñicus valde i ora/
tionibus vigilauit. Cuius orões sex cir/
cũstantias habuerũt. ¶ Primo nãqꝫ fue
runt feruentes. Unñ legit ꝙ frequent̃ cũ
vestibus balneatis in ecclesia pnoctabat
Mane aũt facto huiusmodi sue vestes
magis sicce reperiebant ꝙ̃ vestes socio
rum suorũ: quãuis vestes socioꝝ suoruꝫ
iuxta ignẽ tota nocte dimittebant. Tã/
tus enim ardoꝛ amoꝛis eius pectus iflã
mauerat. ꝙ eius coꝛpus feruere facie/
bat. ⁊ sic coꝛpus succẽsuꝫ vestimenta ma
dida exiccabat. ¶ Scdõ fuerũt efficaces
Unñ dixit cuidã suo familiari. Nũquam
a deo quicquã petij: quin illud cõseque/
rer iuxta votũ. Jpe enim a deo exaudiri
meruit. ⁊ ꝑpter intensum clamoꝛem coꝛ
dis. ps. Clamauit ad me ⁊ ego exaudiã
eũ. ⁊ ꝑpter impletionẽ diuine volũtatis
ps. Uolũtatẽ timentiũ se faciet. ⁊ ꝑpter
magnitudinẽ credulitatis. Matth.xxi.
Quecũqꝫ petieritis in orõe credẽtes ac
cipietis. ¶ Tertio fuerũt leues. ⁊ ideo i
celũ ascẽdebant. Jlla enim oratio ẽ gra/
uis que vel hꝫ pondus peccati. ysa.i. Cũ
multiplicaueritis orõem nõ exaudiam
⁊c̃. Uel pondus terrenitatis. Hebꝛe.xij.
Deponẽtes oẽ pondus ⁊c̃. Uel pondus
carnalitatis. Jn veteri aũt lege de alta/
ri holocaustoꝝ erat via ad altare incen/
si. qꝛ de moꝛtificatõe carnis transitur ad
suauitatẽ orõis. Jstud aũt pondus ora/
tionis beati Dominici nõ habuerunt: qꝛ
⁊ sine peccato extitit ⁊ terrena ꝯtempsit
⁊ carnẽ suam macerauit. ¶ Quarto fue
runt cõtinue: qꝛ in orõe cõtinue pnocta/
bat. Luc.xviij. Opoꝛtet semꝑ orare ⁊ nũ
quaꝫ deficere. Uere ipse nõ ꝺficiebat qñ
orare incepit in sua pueritia: quãdo sup
nudã terraꝫ accũbebat. ⁊ ꝓsecutus est i
etate reliqua. ⁊ cõsumauit in moꝛte sua:
qꝛ tũc xp̃o filios suos recõmendauit et
pollicitus ẽ seruaturũ post moꝛtẽ suam
¶ Quinto fuerũt deuote: quia tãta dul
cedine plenus erat ꝙ sepe a seipso defi/
ciebat. ps. Memoꝛ fui dei ⁊ delectatus
sum ⁊c̃. ¶ Sexto fuerunt sincere. quia ñ
petebat aliquod terrenum cõmodũ. sed
salutem animarũ. Unde de eo dr̃ qꝛ se/
pe deum rogauit ꝙ talem gratiã sibi in
fundere dignaret qua se totũ posse ipẽ/
dere vtilitatibus ꝓximoꝝ ⁊c̃.

¶ Sermo.ccij. ¶ De eodem. Sermo
quintus.

O Opus fac euãge
liste ministeriũ tuũ imple so/
bꝛius esto.ij.Thimo.iiij. Ex
his verbis ostẽdit ꝙ laudabilr̃ beat⁹ do
minicus se habuit: quo ad ꝓximuꝫ: quo
ad deũ: ⁊ quo ad ip̃m. ¶ Quo ad pꝛoxi/
mũ quidẽ laudabilr̃ se habuit. qꝛ verbo
⁊ exẽplo pꝛedicauit. qd̃ notat cum dicit:
Opus fac euãgeliste. Ad verũ aũt euan/
gelistam quattuoꝛ requirunt. s. doctriã:
scia: vita: ⁊ cõsciẽtia. Et ista quattuoꝛ tã
git dñs Luce.xxi. Ego eiꝫ dabo vobis. s.
apostolis qui fuerũt magne perfectiõis.
ecce vita. os: ecce doctrina. ⁊ sapientia:
ecce scia. cui nõ poterũt resistere ⁊ cõtra
dicere oẽs aduersarij vestri: ecce cõstan/
tia. Scia enim sine doctrina nullius est
vtilitatis. Doctrina vero sine scientia ẽ
magne fatuitatis. Sciẽtia ⁊ doctrina si/
ne vita est magne vanitatis. Et habere
ista tria sine cõstantia est magne despica
bilitatis. qꝛ timidi ⁊ pusillanimes ab oi
bus cõtẽnunt. ¶ Beatus igit dominic⁹
habuit scientiaꝫ cuꝫ doctrina: alias sua
scientia nullius fuisset vtilitatis. Eccle.
xx. Sapientia abscondita ⁊ thesaurus
inuisus que vtilitas in vtrisqꝫ. Tria nã
qꝫ sunt que nõ debent abscondi. s. iusti/
cia dei. veritas dei: ⁊ misericoꝛdia di. ps.
Justiciam tuam non abscõdi in coꝛde
meo. veritatẽ tuã ⁊ salutare tuum dixi.
Non abscõdi misericoꝛdiã tuã ⁊c̃. Pꝛe/
latus igit debet manifestare iusticiã dei
⁊c̃. per quaꝫ subditi sollicitent in operã
dis. Ueritatẽ dei per quã instruantur i
credendis. Et misericoꝛdiã dei per quã
animent in diligendis. ¶ Secũdo bea/
tus dominicus habuit doctrinam cum
scientia: alias doctrina fuisset magne fa
tuitatis. Unde Gr. Necesse ẽ quod sts̃ re
sapitur stulte pꝛedicet. i. Thimo. i. Nõ
intelligentes neqꝫ que loquũtur neqꝫ ꝗ

affirmant. Tales sunt sicut filij viperaꝝ
qui ante tempus rumpunt maternũ vte
rũ vt exire possint ad ortum. Sic ⁊ multi
ante tẽpus interrumpũt studiũ: vt exire
possint ad predicãdũ. ☞ Tertio habuit
scientiã ⁊ doctrinã cum vita. alias to
tum fuisset vanitas. Magna enim vani
tas est instar candele: alios illuminare
⁊ seipsum cõsumere. Tales habẽt vocẽ
iacob. i. doctrinã. sed manus esau. i. ope
rationem malã. Tales sunt similes illi
egyptio: de quo legit Nume. xxiiij. Qui
natus erat ex patre egyptio ⁊ matre iu
dea qui deũ israel blasphemauit. Tales
enim nascunt ex patre egyptio. i. diabo
lo ꝓpter malã vitã. sed vident eẽ filij iu
dee. i. ecclesie ꝓpter doctrinã. ☞ Quar
to habuit cõstantiã cõtra hereticos ⁊ in
fideles: alias cetera precedentia fuissent
magne despicabilitatis. Secũdũ autem
Chry. tria sunt genera hominũ qui i su
is operatiõibus timere nõ debent. Un
de ait: Miles si bellũ timeret nũquã vi
ctoria frueret. Agricola vero si labores
fugeret nũquã fructus terre colligeret.
Negociator si terre ⁊ maris picula for
midaret lucri cõmertia non cõgregaret
Sic serui domini si pericula tentatiõis
abhorrerent ⁊ ociosi resideant nũquam
ꝓbationis coronã inueniẽt. Beatus er
go Dominicus nõ timuit: sed valde cõ
stans fuit. Ex eo ꝙ fuit miles xp̃i. ij. Thi
mo. ij. Labora sicut bonus miles iesuxp̃i
Et sicut agricola dei. Ibidẽ: Laborantẽ
agricolam: oportet primo de fructibus
ꝑcipere. Et negociator regni. Luce. xix.
Negociamini dũ venio. ¶ Secũdo bea
tus Dominicus laudabiliter se habuit
quo ad deum: cuius ministeriũ adimple
uit. quod notat cũ dicit: Ministeriũ tuũ
imple. ☞ Ministrauit quidẽ deo suam
intelligentiam per fidẽ. nõ quacũqȝ fidẽ
sed firmã ⁊ certã ⁊ dilectioni cõiunctam
ij. Thim. iiij. Bonũ certamẽ certaui: cur
sum ꝯsumaui: fidẽ seruaui. ecce ꝙ̃ firma
In reliquo reposita ẽ mihi corona iusti
cie. ecce ꝙ̃ certa. non solum mihi sed et
his qui diligunt aduentũ eius. ecce quã
cõiuncta dilectioni. ¶ Secũdo beat⁹ do
minicus ministrauit deo suã affectiuã
ꝑ amorẽ; Noluit enim terrena querere;
sed spũalia ⁊ celestia desiderare: q2 terre
na in vita hñt laborẽ: Eccl's. viij. Est ho
mo qui diebus ac noctibus somnũ non
capit oculus ⁊c̃. In morte hñt dolorem.
Eiusdẽ. v. Diuitie cõgregate in malũ do
mini sui pereũt i afflictõe pessima. Post
mortẽ pareũt vacuitatẽ ⁊ famẽ. Job. xx
vij. Diues eim cũ dormierit: nihil secum
afferet ⁊c̃. Bona aũt spũalia in vita hñt
delectabilitatẽ. p̃s. Cãtabiles mihi erãt
iustificationes tue. In morte securitatẽ
Prouerb. iij. Si dormieris non timebis
⁊c̃. Post mortẽ satietatem. p̃s. Satiabor
cũ apparuerit gloria tua. ¶ Tertio mi
nistrauit deo suam opatiuã per sollici
tam opationẽ. Ipse eiȝ bonis operibus
vacauit. Et in pueritia sua: q2 sub nutri
ce sua ꝯstitut⁹ lectũ dimittebat. ⁊ sup nu
dã t'rã accũbebat. In iuuẽtute: q2 libros
vẽdidit ⁊ paupib⁹ erogauit. Et i tota re
liq̃ sua etate: q2 totã vitã suã expẽdit in
dei seruitiũ ⁊ cõuersionem animarum.
¶ Quarto ministrauit se totũ deo. Nã
cum a deo acceperit corpus ⁊ aiã ⁊ res
Ipse corpus dedit primo ad vendẽdũ
sicut patet in legẽda. Animã ad cõpatiẽ
dũ. vñ dr̃ de eo. Specialẽ sibi gr̃am do
minus dederat flere ꝓ peccatoribus mi
seris ⁊ afflictis. Et res ad subueniẽdũ:
q2 omnia sua paupib⁹ erogauit. ☞ Ter
tio laudabiliter se habuit quo ad seip̃m
cũ dr̃: Sobrius esto. ¶ Circa quod ẽ no
tandũ ꝙ ẽ quadruplex homo. s. homo
brutalis. qui scȝ sequit appetitum sen
sualitatis. p̃s. Comparatus ẽ homo iu
mentis insipiẽtibus ⁊ similis factus ẽ il
lis. Et iste non ẽ sobrius: sed ebrius ebrie
tate carnalis lasciuie. Prouer. vij. Ue
ni ⁊ inebriemur vberibus. ☞ Secundus
homo ẽ ip̃e hõ rõalis qui scȝ viuit ẜm ra
tionis imperiũ. i. Cor. vij. Qui autẽ ha
bent vxores tãquã nõ habentes sint ⁊c̃.
Iste ẽ sobrius sobrietate tẽperantie. Un
de dicit de vino iocũditatis mundane.
Eccl. xxxi. Si bibas illud tẽperate: eris
sobrius. ☞ Tertius est homo angelicus
qui scilȝ mundum ⁊ omnem actum car
nalem penitus deserit ⁊ angelico mo
re viuit. De talibus dicitur Luce. xx.
Equales enim sunt angelis. ☞ Iste est
sobrius sobrietate abstinentie: Quis

abstinet a mundo ⁊ a delectatiõib⁹ mun
di.i.Thes.v.Nos aũt qui diei sumus.so
brij simus.¶ Quartus ẽ hõ diuinus.s.
qui totus p amorẽ transit in deum. Tal'
erat apl's q dicebat ad Gal.ij. Viuo ego
iam nõ ego ⁊c̃.Et iste est sobrius sobrieta
te vie inde venturus ad satietatẽ patrie
Canti.v.sic dr̃.Bibite amici.ecce sobrie-
tas vie.Et inebriamini charissimi ecce sa
tietas patrie.Beatus igit' dñicus ñ fuit
hõ brutalis q: sensualitatẽ suam rationi
subigebat.Nec fuit ɔtentus esse solũmõ
hõ rõnalis.q: oibus mundanis ⁊ terre-
nis abrenũtiabat sed fuit homo angeli-
cus q: ab omni carnali delectatõe absti-
nuit.Et fuit hõ diuinus q: totus p amo
rem in deũ transiuit ꝺ sobrietate vie per-
ueniens ad satietatẽ patrie.vñ de eo dr̃.
Liber carnis vinculo celos itroiuit.vbi
pleno poculo gustauit:⁊ sitiuit.

¶ Sermo.cciij. ¶ De eodem sermo.vi.

VOs estis sal t're. Mat
thei.v. Inq̃-
tum p̃ns euangeliũ ad hono
rem beati Dominici decanta
tur.Ipe ibidez assimilat' sali ɔdienti.Lu
ci refulgenti.Ciuitati eminenti Et lucer
ne in candelabro radianti.¶ Ipe nãqz
habuit diuinam sapiam.⁊ ideo assimila
tur sali ɔdienti cum dr̃ Vos estis sal ter
re.Dr̃ aũt sal terre ratõne originis.rõne
nominis.⁊ ratõe virtutis.¶ Ratõne ori
ginis q: sicut dicit Chri.sup Mat.Natu
ra salis generat' p aquã p calorẽ solis ac
p flatum venti.⁊ ex eo qd̃ fuit in aliã spe
ciem ɔmutat'.Sic ẽt Beatus Dñicus in
vitã spũalem est generatus p aquaz.i.la
chrimarꝝ effusionẽ.Unde dr̃ de eo. Cre-
bros adiungens sedulis fletus orationi
bus.Et p̃s.Lauabis me.s.p lachrimarũ
effusionẽ.⁊ sup niuem dealbabor q: ide
acgram mentis innouatõem. Per calo-
rem solis.i.p feruentẽ amorẽ.Unde in-
terrogatus i quo libro magis studuerat.
rñdit in libro charitatis.p̃s. Inflãmatũ
est cor meũ.s.p feruẽtẽ charitatẽ ⁊ renes
mei ɔmutati sunt.s.p mentis puritatez
Per ventũ.s.spũs sci afflatõem q cor ei⁹
sic afflabat ꝙ mentis excessum aliqñ in
eo faciebat.ita ꝙ loquens cũ deo in ora-
tõib⁹ patiebat' amoris ebrietatẽ. loquẽs
cum primo in exhortatõibus ɔtempera
bat se p sobrietatẽ.ij.Cor.v.Siue mente
excedimus deo siue sobrij sumus vobis.
¶ Secũdo dicit' sal ratõe nominis Sal
enim ſm Isidorum dicit' a sale.i.a ma-
ri salso vel a sole q: sicut sol oibus ẽ cõ-
munis ⁊ necessarius.ita ⁊ sal. Vel dicit'
a saliendo q: salit ab igne.Beatus autẽ
Dominicus p suam sapiam ⁊ doctrinaз
mõ inducebat homines ad peccati ama
ram ɔtritõem ⁊ tũc poterat dici sal a sal
lo.mõ ad lucidã dei cognitõem.⁊ tunc
poterat dici sal a sole.⁊ mõ ad mũdi cõ-
temptũ ⁊ despectõem.⁊ tũc poterat dici
sal a saliendo.q: hoies ab appetitu mũ-
di resilire faciebat.Iuxta illd̃ Naũ.iij.
Omnis qui viderit te resiliet a te.¶ Ter
tio dr̃ sal rõne virtutis. Nam ſm Chris.
sal in carne fetorẽ aufert.sordes expur-
gat.⁊ vermes nõ sinit generari.Sic bea
tus Dominicus p suam sapiam ⁊ doctri
nam auferebat fetorẽ male fame.expur-
gabat sordes ɔcupiscentie ⁊ nõ sinebat i
consciẽtia generari vermẽ remordentis
culpe.Quãdo aũt sal istam virtutẽ non
hz ad nihilũ valet vltra nisi vt mittatur
foras ⁊ ɔculcet' ab hoibus.Tales.n.con
culcant' a sanctis in iudicio p ɔdemna-
tiõem.Malach.vlti.Calcabitis impios
⁊c̃.A deo p sui furoris effusionem.Isa.
lxiij.Calcaui eos in furore meo ⁊c̃. Ab
angelis p sepatõem.Apoca.xiiij.Calca-
tus est lacus extra ciuitatez. A demõib⁹
calcant' p eternã cruciatõem.Job.xviij.
Calcet sup eũ quasi rex interitus. ¶ Se
cũdo habuit lucidã doctrinam.⁊ id̃ assi
milat' luci refulgenti cum dr̃. Vos estis
lux mũdi.Dr̃ autem lux mundi triplici
de cã.¶ Primo pp̃ter lucis puritatez.
Cum enim triplex sit spẽs ignis.s.carbo
flãma.⁊ lux.nõ dixit xp̃s. Vos estis car-
bo mundi vel flãma mundi sed lux mũ-
di.Carbo eniz ẽ lux in materia terrestri
Tales sunt quorꝝ.s.doctrina admixta ẽ
terrene cupiditati. Flãma est ignis i ma
teria aeris.Tales sunt quorꝝ doctria ad
mixta est humane ambitõni. Lux vero
ignis est in sua essentia purissima Tales
sunt quorꝝ doctrina est pura pp̃ter deũ
⁊ ɔmodũ animarꝝ. Talis fuit doctrina
Beati Dominici ⁊ talẽ voluit ẽẽ doctri-

nam sequentiũ filioꝝ. Unde in testamen
to ꝙ Beatus Dominicus in morte fecit
tria eis legauit. s. pauptatẽ: humilitatez
⁊ charitatẽ. In hoc enim ꝙ paupertatem
legauit noluit ꝙ ꝓpter cupiditatẽ ter-
renam p̄dicarent. In hoc ꝙ humilitatẽ
eis legauit voluit ꝙ ꝓpter laudem hũa
nam p̄dicarent. Et in hoc ꝙ eis charita
tem legauit. voluit ꝙ p̄dicarẽt solum p
pter salutẽ animaꝝ. i. Thes. ij. Neqꝫ enim
aliquãdo fuimus in occasione auaritie
deus testis est. ecce qꝛ nõ fuit carbo mun
di. neqꝫ querentes ab hoibus gloriã. ec-
ce qꝛ nõ fuit flãma mũdi sed facti sumꝰ
paruuli in medio vestri ⁊c̃. Ecce qꝛ fuit
lux mundi ¶ Secũdo dicit̃ lux pp lucis
effectũ siue opatõem. lux eim excitat dor
mientes. d̄lectat aspiciẽtes. ⁊ dirigit ope
rantes. Sic Beatus Dominicus tria in
hoibus faciebat ꝓpter que mõstratus ẽ
in spẽ catuli latrantis. facule ardẽtis. ⁊
stelle micantis Fuit enim dei catulus in
quantũ peccatores latratu sue p̄dicatio-
nis a somno peccati excitabat. Et fuit fa
cula dei inquantũ bonos ad celestia in-
flãmabat. Fuit stella dei inquantuz om-
nes in viam iusticie deducebat ⁊ dirige-
bat. ¶ Tertio dicit̃ esse lux ꝓpter maio-
ris lucis participatõem. Lux enim p̄rio
continet̃ in luminaribus. deinde habet̃
in nubibus. postea in montibus. postea
in terris inferioribus. Radix diuine gra
tie ⁊ sapientie. Primo fuit in apostolis
tanquã in luminaribus. Deinde fuit in
p̄rimis doctoribus sicut in nubibus. de-
inde in modernis doctoribus sicut ĩ mõ
tibus deinde etiam in subditis ⁊ ceteris
electis sicut in terris inferioribus. Btũs
autem Dominicus inquantũ fuit deuo-
tus laicus fuit terra dei. ⁊ ideo fuit irra-
diatus. Inquantum vero fuit regularis
canonicus sic erat mons dei. ⁊ ideo ma
gis fuit illustratus. Inquãtũ fuit homo
celestis ⁊ angelicꝰ p virginitatez erat nu
bes dei. ⁊ ideo adhuc amplius fuit illu-
minatus Inquantũ vero fuit vir apostlo
licus erat luminare dei. ⁊ ideo fuit ma-
xime illustratus. Prouer. iiij. Semita iu
sti. i. Beati dominici quasi lux splendẽs
quãdo. s. fuit deuotus laicus. ꝓcedit qñ
fuit regularis canonicus ⁊ crescit quan
do fuit effectus angelicus vsqꝫ ad perfe
ctum diẽ quãdo effectus est vir aplicus
¶ Tertio habuit vitam eminentez. ⁊ iõ
assimilat̃ ciuitati eminenti. cum subdit̃.
Nõ põt ciuitas abscondi ⁊c̃. Ciuitas su
pra montẽ posita est sana ⁊ munda ⁊ est
secura. Sic ⁊ religio in eminentia perfe
ctionis est sana ꝓpter votũ paupertatis
volũtarie. Eccle. xxxi. Sanitas anime ⁊
corporis sobrius potus. ⁊ etiã sobrius ci
bus. Econtra dicit̃. Eccle. xxxvij. Propt̃
crapulam multi obierunt ⁊c̃. ps. Prodi
it quasi ex adipe iniquitas eoꝝ. Est mũ
da ꝓpter votum castitatis ⁊ ꝯtinẽtie. ij.
Coꝝ. vij. Emũdemus nos ab omni inq
namẽto carnis ⁊ spũs. Est secura pp vo
tum obedientie. Periculosum ẽ. n. quan
do quis a ꝓpria volũtate ducit̃. Ecclesi.
xviij. Si p̄stes anime tue ꝯcupiscentias
eius faciet te in gaudiũ inimicis tuis ⁊c̃.
¶ Quarto habuit lucidã famã. ideo as
similat̃ lucerne sup candelabꝝ radianti
cum dicit̃. Neqꝫ accẽdunt lucernam ⁊c̃.
Prelatus etenim sicut aliis p̄eminet in
ordine. sic p̄eminere dꝫ in fama ⁊ opinio
ne. Unde dicit̃. i. Regũ. x. ꝙ saul ab hũe
ro supra oẽz populum eminebat. In hu
mero pondus laboris intelligi põt. Su
per humeꝝ autem est caput in quo maxi
me visus ⁊ odoratus viget. Prelatus er
go debet aliis p̄eminere ⁊ in labore actõ
nis. ⁊ ĩ visu cognitiõis ⁊ in odore opinio
nis. Sed tamẽ multi possunt dicere illõ
Isai. iij. Nolite me constituere principez
populi. Nõ sum medicus. ⁊ ĩ domo mea
nõ est panis neqꝫ vestimentũ. Non enim
possunt curare aliena vulnera exemplo
vite. nec habẽt panez sacre doctrine nec
ornamentũ bone opinionis ⁊ fame. Sꝫ
de Beato Dominico dici pt̃ illud Mat
thei. v. Qui autem fecerit. ecce vita san
cta: Et docuerit. ecce doctrina clara Hic
magnus vocabit̃ in regno celorum. ecce
eminens fama. Fuit nãqꝫ magnus in re
gno celoꝝ. i. in ecclesia militante sꝫ mõ ẽ
maior in ecclesia triũphãte:

¶ Ser. cciiij. De scto Laurẽtio mar. s. i.

PRobauit me quasi au
rum quod p
ignem transit. Job. xxiij. Bea
tus Laurentius fuit ⁊ aurum

ꝓpter ꝑfectōem vite. Et fuit ꝓbatus per
examinatōem pene. ¶ Dicit̄ auꝝ inquā
tum fuit prelatus Et inquantū fuit mar
tir inuictus. Et inquantū fuit p̄dicator
gloriosus. ¶ Dicit̄ autem aurum inquā
tum fuit p̄latus. ¶ Est nanqꝫ aurum tē
peratum. solidum ⁊ puꝝ. ¶ Sic etiam
prelatus dꝫ esse tempatus in iustitia. soli
dus in vita ⁊ purus in conscientia. Auꝝ
autem hꝫ ex tempantia ꝙ sit calidum ⁊
humidū. sic p̄latus habere dꝫ istud tem
peramentū. vt sit calidus per amorem. ⁊
humidus ꝑ compassionē. Istud autem
temperamentū Beatus Grego. quadru
pliciter ponit. ¶ Primo quādo vinum
seueritatis temperat̄ oleo pietatis sicut
pꝫ in samaritano. ¶ Secūdo quādo vir
ga correctiōis temperat̄ manna dulcedi
nis. sicut pꝫ in arca in qua erat virga et
mānā. ¶ Tertio quādo virga ferientis
discipline tēperat̄ bacculo sustentantis
misericordie. p̄s. Uirga tua ⁊ bacculus
tuus ⁊c̄. ¶ Quarto quādo rigor pater
ne rectitudinis tempate miscet̄ lenitate
materie compassionis. ¶ Secundo au/
rum est solidū. ex qua soliditate habet
ꝙ nō tingit sicut alia metalla. ¶ Prela/
tus ergo debet habere vitam tam solidā
ꝙ subditos nō tingat idest per malum
exemplū nō inficiat. Malū enim exem/
plū prelatorum cito inficit vitam subdi
torum. Sicut Beatus Gregorius osten/
dit exemplo capitis ducis. oculi. ⁊ pasto
ris Languente inquit capite membra in
cassum vigent. Frustra exercitus veloci
ter sequit̄ dum a duce errat̄. Oculuꝫ qui
p̄uidendis gressibus p̄eminet cura pul/
ueris nō obscuret ¶ Pastor nanqꝫ cum
per abrupta gradit̄. necesse est vt ad pre
cipitium grex sequat̄. ¶ Tertio aurum
est puꝝ. quia prelatus dꝫ esse purꝯ ⁊ mun
dus in conscientia. Unde Beatus Gre/
gorius in pastorali dicit. Nulla presuleꝫ
īmunditia polluat. quia hoc eius susce/
pit officium. vt in alienis cordibus pol/
lutionis maculas tergat quia necesse est
vt mundas studeat habere manus qui
aliorum sordes mundare curat. ne tacta
deterius inquinet Si enim sorpida inse
quens lutum tꝫ quod tangit potius in/
quinat. Beatus vero Laurētius martir
inquantū fuit p̄latus. i. archidiaconus
dr̄ aurum quia ip̄e fuit tempatus haben
do calorem feruoris in reprehendendo
⁊ humiditatem ꝯpassionis in pauperi/
bus compatiēdo. Fuit etiam solidus. so
lidum exemplū sanctitatis p̄bendo. Et
purus mundiciam mentis ⁊ corporis se
ctando. ¶ Secundo Beatus Laurenti
us fuit martir inuictus. Et quantum ad
hoc similiter comparat̄ auro. Auruꝫ nā
qꝫ sub malleo nō resistit vt ferrum. non
frangit̄ vt vas terreum. nec resonat vt
es sonorum. sed in subtilissimas lamias
dilatat̄ ¶ Sic etiā Laurentius sub mal
leo tribulatōis diuine correctōni nō resi/
stebat ꝑ mentis aut intentōis duritiam
Ut illi fecerūt de qbus dicit̄ iob. xli. Cor
eius indurabit̄ quasi lapis. Nec fuit fra
ctus ꝑ aliquā mentis diffidentiā vt illi
qui significant̄ ꝑ statuam. Danielis cuiꝰ
pedes fictiles lapis ꝑcussit ⁊ ꝯminuta fu
it. Nec murmurauit ꝑ impatientiā. sicut
dicit̄ Eccle. x. Uir sapiens ⁊ disciplina/
tus nō murmurabit correctus sꝫ fuit di/
latatus ⁊ subtiliatus ꝑ obedientiā. ⁊ sō
consecutus victoriam. Prouer. xxi. Uir
obediens loquit̄ victorias. ¶ Tertiō bea
tus Laurentius fuit p̄dicator gratiosus
⁊ quantū ad hoc bene significat̄ ꝑ aurū
Quādo autem lamina aurea subducta
dꝫ malleando cū argēto incorporari ne
cesse est vt a tribus p̄caueat̄. s. a puluere
⁊ a vento ⁊ ab humore. Sic si auruꝫ cha
ritatis dꝫ adiungi cum argēto sonore p̄
dicatōis opꝫ ꝙ illud ꝯseruet̄ a puluere
terrene cupiditatis ⁊ a vēto humani fa/
uoris. ⁊ ab humore amoris ꝓprij ista tria
Beatus Laurentius vitauit. s. pulnereꝫ
terrene cupiditatis q̄r thesauros auare
sibi non retinuit. Uentum humane am/
bitionis q̄r Archidiaconus ecclesie ro/
mane erat. ⁊ tamen paupeꝝ pedes laua
bat. Et humorē noxium ꝓprij amoris. q̄r
vitam suam ꝯtempsit ⁊ ꝑ ꝓximo morti
se tradidit. ¶ De his tribus dicitur. i.
Thes. ij. Neqꝫ enim aliquādo fuimus i
occasione auaritie. ecce q̄r nō habuit pul
uerem terrene cupiditatis. Neqꝫ querē/
tes ab hominibus gloriā. ecce quia vita
uit ventū humane laudis: Uolebamus
vobis tradere animas nostras. ecce ga

nō habuit humorez ꝓprij amoris.¶ Se
cundo Beatus Laurētius fuit auruz in
igne ꝓbatum ⁊ examinatū. In auri aūt
examinatōe tria concurrūt.s.ignis. sul
phur.⁊ puluis antiqui lateris. Sic Bea
tus Laurentius examinatus fuit p ignē
materialem eius corpus exurentē Per
inuidiam diaboli ferentē ⁊ exurentem.
⁊ ipm crudeliter psequentē p auaritiam
Decij thesauros ecclesie sitientez. Later
nāqz siccus est auarus ab omni humore
compassionis vacuus. Sed nec ignis ip
sum excussit nec eius mentē ledere potu
it.nec inuidia diaboli ipm superauit.nec
tirāni auaritia ecclesie thesauros aufer
re potuit. Aurum aūt examinatū i igne
retinet suam integritatē maiorem acqui
rit puritatem.⁊ ampliorē induit clarita
tem. Sic Beatus Laurētius in igne po
situs retinuit integritatem fidei. Est au
tem fides integra quādo est omnibus su
is articulis munita.quādo lingua cum
corde.⁊ cor cum lingua ꝯcordat.quādo
est charitati ꝯiuncta.quando est operi-
bus informata.¶ Talem fidē integram
habuit Beatus Laurentius. Ipse enim
omnes articulos pfecte credidit. Unde
quādo luciliū baptizauit.de omnib⁹ ar-
ticulis fidei ipm interrogauit Ipse xpm
in corde credidit ⁊ ore cōfessus fuit. Uñ
dixit. Accusatus nō negaui nomen san
ctum tuū.⁊ interrogatus te xpe confes-
sus sum. Ipe etiam fidez cum charitate
habuit.ꝓ qua charitate se morti tradi-
dit Fides etiam eius bonis fuit operib⁹
ornata. Unde de eo dicit. Laurenti⁹ bo-
num opus opatus est q p signum crucis
cecos illuminauit.¶ Secūdo maiorem
acquisiuit puritatē. In anima autem tri
plex impuritas inuenit.s.doloris.timo
ris ⁊ erroris.ps. Cor meum conturbatū
est.ecce dolor Dereliquit me virtus mea
ecce timor. Et lumen oculoꝝ meorum ⁊
ipm nō est mecuz.ecce error. Sed ista tri
plex impuritas in morte sanctoꝝ aufert
ps. Quare tristis es anima mea ⁊ quare
conturbas me.spera in domino quoniā
adhuc confitebor illi. Quādo.s.a volun
tate dolor.⁊ a memoria timor.⁊ a ratōne
omnis error recesserit ⁊ successerit illaz
quam speramus.mira claritas.plēa sua
uitas.⁊ eterna securitas.¶ Tertio acqsi
uit ampliorē claritatem. Qui enim pri⁹
fuit ignotus postea toti mundo fact⁹ est
clarus. Ambro: beatum Laurentiū gra-
no sinapis possumus comparare qui di
uersis attrit⁹ passionibus p totum orbez
gratia sua meruit fragrare martirij qui
a natura ꝯstitutus in corpore erat humi
lis.ignotus ⁊ vilis. Postq̄ vero est vexa
tus.laceratus.⁊ exustus.vniuersis p to-
tum mundū ecclesijs odorem sue nobili
tatis infudit.

¶ Sermo.ccv.¶ De eodem Sermo se-
cundus.

Capor ignis exuret car-
nes eius. Ecclesi.
xxxviij. Notandū est q est q̈-
druplex ignis.s.interior siue
spūalis.exterior siue materialis. supior
siue celestis.⁊ inferior siue infernalis.
Primus ignis iflāmat corda. Secūdus
exurit corpora. Tertius consumit carnē
⁊ illuminat ratiōem. Quartus vrit car-
nem ⁊ affligit mentē. Primo igne Bea-
tus Laurentius fuit inflāmatus p amo
rem. Secūdo fuit examinatus p crema-
tōnem. Tertio fuit plenus.sed a quarto
totaliter alienus.¶ Est igit prim⁹ ignis
interior ⁊ spūalis qui ē deuotio ⁊ feruor
diuini amoris.qui Beatus Laurentius
fuit totalr inflāmatus Unde poterat di
cere cum ꝓpheta. Inflāmatū est cor me-
um.⁊ renes mei ꝯmutati sunt. Ex qbus
bus v̇bis habet q iste ignis diuini amo
ris extinguit quadruplicē amorem inor
dinatū.sed accendit diuinū amorē. Exti
guit.n.amorem carnalem. Jō dr. Renes
mei ꝯmoti sunt. Grego. Gustato spū de-
sipit ois caro.ps. vre renes meos.⁊ cor
meum. Extinguit terrenū amorē. Unde
subdit. Et ego in nihilū redactus sum.
Qui.n.mūdū despiciūt.nihil a mūdāis
hoib⁹ reputant.i.Coꝝ.iiij. Tāquā pur-
gamēta hui⁹ mundi facti sumus ⁊c. Iste
igit ignis spūalis amorē terrenū extin-
guit.qr sicut dicit Chris. Uere nō hz sup
terram q amet qui donum celeste in ve
ritate gustauerit. Extinguit amorem do
mesticum.i.parentum. Unde subdit. Et
nesciui. Deut.xxxiij. Qui dixerunt pa-
tri suo ⁊ matri sue: Nescio vos. Et suis

fratribus. ignoro illos: ⁊ nescierūt filios
suos. hi custodierūt eloquꝫ tuuꝫ. Extin
guit amorē ꝓpriū ⁊ priuatuꝫ. Vñ subdit
Ut iumētuꝫ fact⁹ suꝫ apud te. Qui eīm
seipsos desipiūt ṗpter xp̄m sunt iumen
tū xp̄i: sicut ⁊ amatores sui sunt iumētuꝫ
dyaboli. Generat aūt amorē diuinū. Vñ
subdit: Ego semp tecū. Amor nāqꝫ diui-
nus aīas deo ꝯiungit. i. Cor. vi. Qui ad
heret deo vnus spūs est cum eo. Iste igit
ignis spūalis extinxit in beato laurētio
amorē carnalē: q: credit ꝙ virginitatē ser
uauit. Amorē terrenuꝫ: q: thesauros ec-
clesie sibi nō retinuit: sꝫ paupibus dispē
sauit. Amorē domesticū: q: patriā ⁊ pa-
rentes suos q erāt in hispania deseruit:
⁊ ob amorē ṗncipis aplor̄ rome ṗegri-
nari voluit. Amorē ṗuatū: q: ṗ xp̄o vi-
tā suā despexit ⁊ morti se tradidit. Hūit
aūt amorē diuinum: q: sup oīa xp̄m dile
xit. ¶ Scd̄s est ignis exterior ⁊ materia
lis quo bt̄s laurētius fuit exustus ⁊ exa
minatus. ps. Igne me examinasti ⁊ nō ē
inuēta in me iniq̄tas. Istū aūt ignē exte
riorē quo cruciabat extinxit ṗp tria re
frigeria q̄ habuit. ¶ Primū est desideriū
celestis glie. Amb. Neqꝫ. n. bt̄s laurenti⁹
igniū tormēta viscerib⁹ sentire poterat
q sensibus paradisi refrigeriū possidebat.
¶ Scd̄ꝫ est meditatio diuine legis. Idē.
Dū xp̄i ṗcepta cogitat frigidū est sibi oē
q̄d patit. ¶ Tertiū est puritas ꝯscie. Idē
Ardet ṗfecto totis viscerib⁹ fortissimus
martyr ⁊ vrit: sꝫ regnum dei ꝯtractās re
frigerio ꝯscie victor exultat. ¶ Tertius
vero ignis est ignis superior ⁊ celestis. s.
spūs scūs quo bt̄s laurētius fuit plen⁹.
De q̄ dr̄ Threñ. i. De excelso misit ignem
in ossibus meis ⁊ erudiuit me. Si enim
iste ignis mittit in ossa: manifestuꝫ est ꝙ
mittit in carnē: pellem ⁊ medullā. Per
pellem itelligit exterior ꝯuersatio. Per
carnē sensualitas. Per os rō. Per me-
dullā intētio: Iste igit ignis icendit pel
leꝫ: q: exurit ꝯuersationē vetustā ⁊ facit
nouā. Ysa. i. Excoquā ad pur̄ scoriā tuā
Eph. iiij. Deponite vos ẜm pristinā vr̄aꝫ
ꝯuersatōeꝫ veterē hoīem. Incendit car-
neꝫ. i. sensualitatē: vt iā hō ẜm sensualita
teꝫ ⁊ voluptatē carnis nō viuat. i. Cor.
x. In carne eiꝫ ambulātes nō ẜm carneꝫ

militamus. Incēdit etiā ossa. i. rōneꝫ: vt
nunq̄ ipsa rō ad sensualitateꝫ declinet:
alias magna ꝯfusio in aīo generat. Pro
uer. xxx. Per tria mouet. i. aīa ⁊ quartū
nō pōt sustinere. Et ista tria sunt seruus
stultus ⁊ mulier odiosa ⁊ ancilla. Sen-
sualitas est serua: ideo nō dꝫ regnare. Et
stulta: iō nō dꝫ cibo saturari: sꝫ fame af-
fligi. Est odiosa: iō nō dꝫ cuꝫ rōne matri
monio copulari. Est ancilla: iō nō dꝫ do
mine. i. rōnis maior fieri. Incendit ēt iste
ignis medullā. i. itētōeꝫ. vt qcq̄d faciat:
amore celestiū faciat. Sꝫ dr̄ Osee. ix. Ef-
fraim ṗcussus est: radix eius exiccata est
fructū nequaq̄ faciet. Radix exiccata: in
tētio corrupta ē. Iō nō facit fructū. i. ali
q̄d opus meritoriū. ¶ Quart⁹ est ignis
inferior infernalis qui animas ⁊ corpo-
ra nō consumit. sed ꝯburit sicut ostēdit
Augu. in libro de ciuitate dei multiplici
exēplo. ¶ Primo exēplo vermiū dicens
Nōnullū genus vermiū i aquis calidis
reperit quar̄ feruorē nemo impune con
tractat Illi aūt nō solū sine vlla sui lesio
ne ibi sunt sed etiam extra viuere nō pñt.
¶ Secūdo exēplo montiū q: montes ce
cilie ab antiquis ignibus extuant. ⁊ tñ
integri ṗseuerant. ¶ Tertio exēplo car
bonis. Lignū enim sub terra positum ō
facili putrescit. sed tamē virtute ignis i
carbonē redactū putrescere non pōt ita
vt in terra humida carbones in fossi in-
corruptibilr̄ maneant. ¶ Quarto exem
plo pauonis qui hꝫ carnes quasi incor-
ruptibiles si fuerint assate sicut ipe dicit
se hoc esse exptum. ¶ Quinto exemplo
salamādre que in igne viuere perhibet.
¶ Sexto exēplo anime. vnde ait. Ipse
animus cuius pñtia corpus viuit ⁊ regi
tur ⁊ dolorem pati pōt. ⁊ mori non pōt.
Hoc ergo erit tūc in corpibus dānatorū.
q̄d nūc esse scimus in animis hominum.
¶ Sermo. ccvi. ¶ De eodē sermo. iiij.

Certamen forte dedit ei vt vin-
ceret. Sap. x. Beatus Lau-
rentius xp̄i pugil egregius
quadruplr̄ gessit certamen. ¶ Primo nā
qꝫ certauit ꝯtra suam sensualitatē. Naꝫ
sensualitas penas refugiebat ⁊ rō appe
tebat. sed ratio vicit ⁊ pēas sustinuit pa

tienter.gratanter.gaudēter.ꝛ desiderā/
ter. Sustinere patienter est necessitas.
gratāter ē deuotiōis.gaudēter ē ꝑfectio
nis.desiderāter ē ꝓsus diuine virtutis.
¶ Beatus Laurētius pēas sustinuit pa
tienter q꞉ non murmurauit nec ꝑsecuto
res odiuit.sed ꝓ ipsis orauit. Hebreo.x.
Patiētia vobis necessaria ē.Uñ dicit de
martiribus.Nō murmur resonat.nō q̄ri
monia ꝛc̄.¶ Secūdo sustinuit gratāter.
q꞉ in ipsis penis gr̄as deo reddebat di
cens. Assatus sum gr̄as ago. Caro assa
ta sapidior ē ꝙ̄ lixa.q꞉ magis placet deo
gr̄arum actio in aduersis ꝙ̄ in ꝓsperis.
¶ Tertio beatus Laurētius sustinuit
gaudēter.Uñ dixit.Gaudeo plane quia
hostia xp̄i effici merui. Exēplo apostolo
rū.de q̄bus dr̄ Act.v. Ibant ap̄li gaudē
tes a ꝯspectu cōcilij ꝛc̄.¶ Quarto susti/
nuit desiderāter. q꞉ adhuc maiora pati
ꝛ appōi desiderabat.vñ dixit Decio. In
felix has epulas semꝑ optaui.Sācti nā/
qꞃ viri desiderāt pro xp̄o ꝛ pati ꝛ affligi
scientes ꝙ ꝑsecutores sunt tanquā apes
qui lꝫ pungant ꝑ penā.tñ mellificant p̄/
parando dulcedinē eternā.p̄s. Circūde
derunt me sicut apes. sunt tanquā fabri
q꞉ lꝫ feriant.tñ coronā eternā fabricant.
p̄s.Supra dorsuꝫ meū fabricauerūt pec
catores ꝛc̄.sunt tanquā ꝯflatores q꞉ lꝫ ar
gentū ponāt ad flāmā.tñ purgant ab oī
scoria Malach.iij.sedebit ꝯflans ꝛ emū
dans argē.ꝛc̄.¶ Scd̄o certauit ꝯtra car
nifices.Carnifex.n.ꝯtra ip̄um inferebat
penas.sꝫ beatus laurētius ꝯtra carnifi
cē offerebat patiētiā ꝛ cōstātiā.Ambro.
Beat⁹ laurētius martyr māsit in xp̄o vs
qꞃ ad tētationē.vsqꞃ ad tyrānicā iterro/
gatōem.vsqꞃ ad acerrimā cōminatōem.
ꝛ vsqꞃ ad mortē. In qua lōga nece: quia
bñ mādūcauerat.ꝛ bñ biberat tāquaꝫ il
la esca saginatus.ꝛ illo calice ebrius tor
menta nō sensit. nō cessit.ꝛ in regnum
succēssit.Istaꝫ aūt tātam cōstātiā hēbat
ꝑ charitatē iuicibilem qua munit⁹ erat.
Cañ.viij.fortis ē vt mors dilectio.Sicut
eīm mors sepat ab hoīe aīam sensum et
motū. Sic ī bt̄o laurētio charitas sepa/
uit aīam suā ab amore mūdi.sensuꝫ car/
nis ab amore sui.ꝛ motū omnis peccati.
Et sic mortuus erat mūdo per sepatiōeꝫ
aīe ab ip̄o.sibi vero ꝑ sepationeꝫ sensus
ꝓprij.ꝛ diabolo ꝑ sepationē motus oīs
pc̄ti.Et sic xp̄s in ip̄o erat loco aīe viuifi
cando ip̄m ꝑ amorē.Loco sensus infun
dendo sibi sensuꝫ ꝑ fidē.Et loco motus.
ducēdo eū ad bonā opationē vt dicere
possit cū ap̄lo ad Gal.ij.Uiuo ego. iam
nō ego.viuit vero in me xp̄s. ¶ Tertio
certauit ꝯtra diabolū. Nā diabolus for/
titer ꝯtra eū seuiebat.ꝛ ip̄e viril̄r resiste/
bat.q꞉ armis sp̄ūalibus munitus fuit.
De q̄bus dr̄ Eph.vi. Induite loricā iu/
sticie in oībus sumētes scutū fidei ꝛ gale
am salutis assumite.Diabolus nāqꞃ hꝫ
tela multa ꝛ venenata ꝛ ignita.vñ dicit
ibidē.Ut possitis oīa tela.ecce ꝙ̄ ml̄ta.
neq̄ssimi.ecce ꝙ̄ venenata.igneua extin/
guere.ecce ꝙ̄ ignita.q꞉ igit sunt ml̄ta de
bemus iduere loricā iusticie.i.charitatē
que dr̄ lorica.q꞉ ex oī parte munit.ꝛ iusti
cie:q꞉ vnicuiqꞃ ius suū reddit.q꞉ sūt igni
ta debemus assumere scutū fidei in quo
oīa tela diaboli extinguūt.diabolus.n.
totū mūdū ipleuit igne cupiditatis vo
luptatis ꝛ ābitiōis.Sꝫ fides istū triplicē
ignē extinguit.sicut manifeste hr̄ Heb.
xi.Fide moyses grādis effect⁹ negauit
seipm eē filiū filie pharaonis ꝛc̄. Quia
sunt venenata.Debemus āssumē galeaꝫ
salutis.i.spem.sicut enim venenuꝫ statiꝫ
cor petit.sic diabolus venenuꝫ sue mali
tie statim ī mētē mittit.vt speꝫ extigue/
re valeat.Et sicut accipiter cor auis quā
ceperit statim ipetit.sic diabolus ab aīa
quā cepit cōtinuo sp̄ē tollit.qua ablata
ip̄am in desp̄ationē ducit.Et iō ip̄a mēs
galea spei ē muniēda. ¶ Quarto certa/
uit cōtra incēdiū.Naꝫ ignis materialis
foris vrebat carnē. Ignis vero sp̄ūalis
itus iflāmabat mētē.Sed. ignis iterior
supauit ignē cruciatiōis exterioris. Ha
buit aūt triplicē igneꝫ interius qui exte
riorem ignē totaliter extinxit. ¶ Prim⁹
fuit charitas ignita.Aug.Supari cha/
ritatis xp̄i in laurentio flāma non potu
it:ꝛ segnior fuit ignis qui foris vrit ꝙ̄
ignis qui intus accendit.¶ Secundus
fuit fides succensa.Ambro.Inquantuꝫ
in laurentio fidei feruor ferbuit. intan/
tum supplicij flāma frigescit. ¶ Tertius
fuit veritas lucida. Ambro. Fortissimū

martyrē laurentiū flāma superare non potuit: qꝛ lōge ardētius veritatis radio mens eius accensa feruebat.

¶ Sermo.ccvij. ¶ De eodem. Sermo quartus.

PRobasti cor meū ⁊ visitasti nocte: igne me examinasti ⁊ nō est inuēta in me iniquitas ⁊c̄. p̄s. Ex his verbis habet̄ ꝙ beatus laurētius fuit a deo probatus: visitatus examinatus ⁊ sine peccato inuētus. ¶ Circa primū notandū est ꝙ sapiens probat̄ in argumēto: patiens in opprobrio: fortis in prelio ⁊ fidelis in ministerio. Et qꝛ beatus laurētius erat sapiens: patiens: fortis ⁊ fidelis. Ideo deus ipsū his quattuor modis voluit ꝓbare vt nobis innotesceret qꝛ talis esset. ⁋ Qđ enim beatus laurētius eēt sapiens probatū est per argumētū: qꝛ ipse tyrāno obijcienti dabat sapiēs ⁊ benignū respōsū. Unde cū thesauros q̄reret tyrānus: laurētius pauperes colligēs dixit: Ecce isti sunt thesauri qui nunq̄ minuuntur: sed semper augent̄. ⁋ Scđo ꝙ esset patiens probatū est per opprobriū ⁊ tormētū: qꝛ multa opprobria audiuit ⁊ tormēta sustinuit. sed tamē in omnibus patiēs repertus fuit. Luc.xxi. In patiētia vestra possidebitis animas vestras. Non dixit linguas vestras aut man⁹ vestras. Patiēs quidē debet possidere linguā suā ne ꝓ cōtumelijs ꝯtumelias reddat. Manum suā: ne pro iniuria iniuriā inferat. Animā suā ne in corde odiū teneat. Quicūq; autē possidet animā: possidet ⁊ manū ⁊ linguā ⁊ non ecōuerso. Et ideo dn̄s radicem īpatiētie remouere volens dicit: In patientia vestra ⁊c̄. ⁋ Tertio ꝙ fuit fortis probatū est in prelio ⁊ in suo martyrio. Dicit aūt Seneca ꝙ tria sunt omni morbo grauiora. s. metus mortis: dolor corporis ⁊ intermissio volūtatis. His tribus modis beatus laurētius fuit probatus fuisse fortis. s. in metu mortis: qꝛ tyrānus omne genus tormētorū in ipsū expēdere minatus est. In dolore corporis: quia fustes scorpiones ardentis laminas ⁊ omne tormentorum genus ipse perpessus est. Subtractiōe rei delectabilis: qꝛ solatio patris spūalis. s. beati sixti priuat̄. Sed beatus laurētius tā fortis extitit ꝙ nec minas timuit: nec supplicijs cessit: ⁊ patris priuationē patienter portauit. ⁋ Quarto ꝓbatus ē fuisse fidelis per fidelē distributionē thesaurorū. p̄s. Dispersit dedit pauperibus ⁊c̄. Ipse enim dedit non vēdidit: qꝛ non quesiuit munus a corde. i. mundanā delectationē. nec ab ore. i. humanū fauorē. nec a manu. i. tēporalē retributionē. nec ab obsequio. i. obsequij exhibitionē. Iterum. Dedit etiā in vita non post mortem. Elemosyna nāq; est instar candele lumē prebentis. Thob.iiij. Elemosyna ab omni peccato liberat: ⁊ nō patiet̄ animā ire in tenebras instar pupille animū dirigētis. Eccl.xxix. Elemosyna viri q̄si sacculus cum illo. ⁊ grām cū pupillis ꝯseruabit. Instar seminis centesimū fructū reddētis. Luce.viij. Et ortum fecit fructū centuplum. Qui igit̄ vult tantum elemosynas post mortē facere similis ē illi q vult habere lumē post tergū. oculos post caput suum. ⁊ seminare post dorsū. ¶ Secundo ostendit̄ ꝙ fuit a deo visitat⁹ cū dr̄. Et visitasti nocte. Ipm. n. xp̄us in nocte visitauit qꝛ sibi in sua passione multas ꝯsolatōes ⁊ maxime tres dedit. De q̄bus p̄s. Nox illuminatio mea in delitijs meis qꝛ tenebre nō obscurabunt̄ a te ⁊c̄.

¶ Prima ꝯsolatō causabatur ex diuini amoris dulcedine. cum dicit̄. Nox illuminatio mea in delitijs meis. Nō in ꝯtrarias cōuertit̄ quādo tribulatio amoris dulcedine supat̄. Unde dicebat. Tormenta tua epule mihi sunt. ¶ Secūda causabat̄ ex securitate gratie. vnde subdit̄. Quia tenebre nō obscurabunt̄ a te ⁊c̄. Tunc enim tenebre obscurabunt̄ quādo qs in tribulatōe positus ꝑ peccati caliginem nō obnubilat̄ Unde securus dicebat mea nox obscurū nō hȝ. sȝ oīa in luce clarescūt. Tertia causabat̄ ex certitudine grē ⁊ glorie. ideo subdit̄. Sicut tenebre eius ita ⁊ lumen eius. Tunc lumen est sicut tenebra quādo quis recipit multitudinē gaudiorum sm̄ multitudinē passionū. Istā certitudinem se habere ostendens dicebat. Grās ago tibi dn̄e iesu xp̄e qꝛ ianuas tuas ingredi merui. ¶ Tertio ostendit̄ qđ

fuit examinatus cum dr̃. Igne me exaīa
sti. Sunt aũt quedá que examinaꝛ̃ tactu
vt argentũ ad lapidem. quedá ex sonitu
vt vasa si sunt plena aut vacua quedam
vento vt grana ⁊ palea. quedá p ignem
vt aurum. Sic Beatus Laurentius fuit
examinatus tactu: dure passionis. Et iõ
argentũ electũ est inuẽtus. Job. ij. Mit-
te manum tuá ⁊ tange os eius ⁊ carnem
sed de multis dr̃ Hiere. vi. Argentum re
probũ vocaui eos. Fuit examinatus so-
nitu patientis rñsionis nõ. n. murmura
uit sed potius dedit sonitũ laudis. Vñ
dicitur de eo Inuentũ est sacrificiũ laudis
sonitus confessionis. Unde ⁊ ipse ait. Te
xpe confessus sum. Emisit ẽt sonitum de
uotõis cũ dixit. Assatũ é iam versa ⁊ má
duca Fuit examinatus vento honoris ⁊
vitupatõis. Non. n. potuit eleuari nec a
vento honoris cum esset archidiaconus
nec a vento laudis cum paupes eum se-
pe laudarent. nec ẽt potuit deyci a vẽto
vituperatõis. cum tamen infideles eum
sepe blasphemarent. Fuit examinatus
igne tribulatõis. Eccle. xxvij. Vasa figu
li pbat fornax ⁊ homines iustos tentató
tribulatõis. Habuit náqꝫ Beatus Lau-
rentius ignez adustionis in carne. igné
amoris in corde. ignem sermonis in ore
⁊ ignem feruoris in ope. ¶ Quarto osté
dit q fuit inuentus sine peccato. cũ dr̃.
Et non é inuenta in me iniquitas. San
cti náqꝫ viri in igne tribulatõis sanctita
tem acquirũt. Mali vero acquirunt ini
quitatem sicut ostendit Beatus Aug. in
libro de ciuitate dei multiplici exemplo
palee ⁊ auri. stipule ⁊ frumenti. amurce
olei. luti ⁊ vnguẽti dicẽs. Sicut sub vno
igne aurum rutilat ⁊ palea fumat. ⁊ sub
eadem tribula stipule comminuuntur.
et frumenta purgantur. neqꝫ cum oleo
amurca funditur. que tamen eodem p̃-
li pondere exprimuntur. ita vna eadem
qꝫ vis irruens bonos probat et purifi-
cat et liquat . et malos damnat et va-
stat et exterminat. ¶ Nam pari motu
exagitatum. et exalat horribiliter cenũ
suauiter fragrat vnguẽtũ.

¶ Sermo. ccviij. ¶ De scis hippolyto ⁊
socijs eius. Sermo primus.

Anima nostra si
cut passer erepta est de laqo
. venantiũ. ps. Ad honoré sci
hippolyti ⁊ socioꝝ eius iste versiculus i
missa decantaꝛ̃. In euágelio ẽt hodier-
no in exéplũ sanctoꝝ passeres introdu-
cunꝛ̃. ¶ In premissis verbis tria facere
videnꝛ̃ scti. ¶ Primo náqꝫ de sua ereptõ
ne grãs agũt. cũ dr̃: Anima nr̃a sicut paf
ser erepta est de laqueo venantiũ. Assi-
milanꝛ̃ aũt sancti viri passeribus sꝫ Ra
banũ tribus de causis. ¶ Primo qꝛ paf-
ser est quátitate paruus. vnde a paruita
te é dictus passer. q. paruer. i. paruus te
ste. Isidoro li. ethimologiarũ. c. de aui-
bus. Sic sci viri paruos se reputant per
humilitaté. Matt. xi. Reuelasti ea puu-
lis. Dicit aũt Greg. q pupilla quáto est
minor tanto é lucidior. Aialia ẽt hñtia
puũ cor in quátitate: sunt cõiter magis
aiosa. sicut patet in leone. Granũ etiam
sinapis qd est minimũ inter oía semina
olerum adeo crescit: q ramos facit in
quibus aues nidificant ⁊ quiescunt. per
qd datur itelligi q quáto quis é minor
apud seipsum. tanto est lucidior apd de
um. táto aiosior cõtra diabolũ: táto ma-
gis crescit p opa virtutũ. ita vt ẽt viri cõ
templatiui in eius virtutibus ꝯquiescũt
¶ Scdo passer é velocitate celerrimus.
Sic scti viri i in suis operibus debẽt esse
veloces ⁊ feruentes. Ecc. xxxi. In oíbus
opibus tuis esto velox. Sicut dicit beat᷒
Amb. Qui nõ põt volare vt aqla: saltez
volitet vt passer: qꝛ qui nõ põt vt cõtem
platiu᷒ volare in celũ per cõtéplatiõem
salté volitet vt actiuus p actioné. Et q ñ
põt cé magnus seruá do cõsilia: salté sit
puus seruádo p̃cepta. Et qui nõ põt ap
prehendere pfectioné: nitaꝛ̃ ad illaz per
cõtinuá exercitationé. ¶ Tertio passer é
in nidificando cautus. Nõ eiz nidificat.
nec ouificat. nec pullificat i vijs. ne aut
nidus ei᷒ a vẽto rapiaꝛ̃. aut oua a serpé
tibus comedanꝛ̃. aut pulli a p̃datore ca-
pianꝛ̃: sꝫ poti᷒ nidificat i foramibus do-
moꝝ. ps. Et eiz passer iuenit sibi domuz
Nidus aũt spũalis é aius i quo de᷒ rege
scit. In hoc nido deus generat oua ⁊ bo
na proposita: ⁊ de ouis pullos educit

q̃n bona ꝓposita in opus prodire facit. Sz si aliqs ponit nidũ.i.aiuz in terra p affectionẽ: timẽdũ est ne dyabolus q est ventus vehemẽs p suggestionẽ. q est ser/pens p deceptõez.q est p̃dator p merito/rũ expoliatõez.⁊ aiaz p vanã gloriaz ra/piat.⁊ bona ꝓposita comedat. opa bona extinguat. Sz sancti viri nidificãt in fo/ramibus petre.i.in vulnerib⁹ xp̃i. Cant. ij. Ueni colũba mea in foraminib⁹ petre: quo ad foramina ⁊ manuũ ⁊ pedum. In cauerna macerie:quo ad foramẽ lateris ℭ Scd̃o modũ ereptõis exponũt cũ d͠i: Laq̃us ꝯtritus est: ⁊ nos liberati sum⁹. Tres laq̃i sũt dyaboli: quos sancti eua/dũt. ☞ Primus ẽ laq̃us gule. ps. Fiat mẽ sa eoꝝ corã ipsis i laqueũ. Aug. in lib. cõ fes. Ad qetez satietatis cũ ex idigẽtie mo lestia tẽdo in ipso trãsitu isidiat mihi la queus ꝯcupiscẽtie. ☞ Scd̃s est laq̃us lu/xurie. Eccl's. vij. Inueni amariorẽ morte mulierẽ q̃ laqueus venatoꝝ est. ☞ Terti⁹ est laq̃us auaritie. De quo dicit Amb. in lib. de bono mortis. Auis q̃ descendit ex alto frequẽter a laqueis capitur:a visco fallit:a qbuscũqз insidijs irritet. Sic er go aia nr̃a caueat ad ista mũdana descẽ dere:q: laq̃us est in auro: viscus in argẽ to:nexus i p̃dio. Nã dũ auꝝ q̃rimus:strã gulamur. dũ argentũ petimus: in visco eius herem⁹. duz p̃dia iuadimus: alliga mur. Istos tres laqueos isti sancti euase rũt. Et p corporis maceratiõez:⁊ p puri/tatis ꝯseruatõez. ⁊ p terrenoꝝ despectio nẽ. ℭ Tertio istã ereptõez nõ sibi sz deo attribuũt cuz dicũt: Adiutoriũ nr̃z in no mine dñi. Fuerunt.n. adiuti ⁊ in corpori bus ⁊ in aĩabus. Corpa qdẽ martyꝝ ad/iuuant. Un̄ dicit Cyprianus. Claudunt oculi in psecutiõibus sz patẽt i celũ. Mi nat antixp̃s:sed tuet xp̃s. Mors infert: sed imortalitas sequit. Exciso mundus eripit sz restituto padisus exhibet. Uita tpalis extinguit: sed eterna repat. Ecce mirabilis cõmutatio quã sancti marty/res recipiũt: que oia in martyrio sancti stephani appuerũt. Nã clausura oculoꝝ apit sibi regnũ celoꝝ. iõ vidit celos aper tos. Si antixp̃s minat:xp̃s tuet. Iõ bea/tus stephanus vidit iesuз stantẽ.i.iuua/re patum. Si corpus moit: imortalitate vestit. Unde vult⁹ beati stephani appa/ruit in specie angeli tanq̃ imortalitatis glia vestiẽdus. Si aufert mũdus datur padisus. iõ respiciebat in celũ tanq̃ sibi tribuendũ. Si vita tpalis tollit: dat vi/ta eterna: iõ vidit gloriã dei. Aie ẽt istoꝝ martyꝝ nõ soluz fuerũt adiute: sed etiaз multis puilegijs sunt dotate. ☞ Ipse eiз sanctus hippolyt⁹ hз cũ laurentio socie tatẽ. Un̄ dixit ei laurẽtius martyr. Am/bulemus ambo piter: q: mihi ⁊ tibi glia p̃parat. Un̄ ẽt b'ts hippolytus se iuxta corpus laurẽtij sepeliri fecit: ad inuẽduз q sicut eoꝝ corpa sunt iũcta in terris: sic eoꝝ aie sunt iũcte in celis. ☞ Scd̃o hз cũ virgine magnã familiaritatẽ. Uirgo eiз b'ta cũ hippolyto cuidã ifirmo appuit: ⁊ illũ sanare p̃cepit. Quid ẽ q virgo bea ta hippolytũ assumebat ad suã societatẽ nisi q: cum illo spãlem hз familiaritatẽ. ☞ Tertio magnã hз sup demones ptãtẽ q: exhibente diuina iustitia b'ts hippoly tus voluit vt dyabolus decium vexaret. ☞ Quarto ꝯtra tyrãnos magnã securi/tatẽ. Un̄ decius clamabat: O hippolyte cathenis aspis vinctũ me ducis. ☞ Qui to hз sup pctõres penitentes magnã pie tatez: sicut patet in illo cuius tibiã infir mã incidit ⁊ aliã sanã restituit.

ℭ Sermo.ccix. ℭ De eodẽ Sermo.ij.

Custodit aias scõrũ suoꝝ: ⁊ de manu pecca toris liberauit eos. ps. Dñs custodit aias hippolyti ⁊ socioꝝ eius: ⁊ de manu pctõris.i.decij iperatoris libe/rauit eos. Custodiuit aũt dñs aiaз hip/polyti: in vita ⁊ in morte ⁊ post mortem. ℭ In vita qdez: q: fecit eũ magne purita tis. qd̃ pз q: aias beatoꝝ videre meruit. que nõ nisi a mũdo corde videri possũt. Unde postq̃ fuit baptizatus dixit: Uidi aias inocẽtũ letas gaudẽ. ☞ Scd̃o mul/te pietatis: ex eo q corpus b'ti laurentij sepeliuit. Sepelire.n. mortuos iter opa pietatis numerat. ita vt ad deũ ẽt ascen/dat. Thob. xij. Qñ orabas ⁊ sepeliebas mortuos: ego obtuli orõnem tuam dño. ☞ Tertio dñs fecit eũ multe ꝯpassionis q: qñ laurentius cruciabat: ipse flebat ⁊ mugitus dabat. ☞ Quarto multe deuo/

tionis:qꝛ pꝛe nimia deuotōe fidei ēt ante tp̄s:xp̄ianū se eē voluit ꝓfiteri. Vn̄ dixit eis laurētius: In interiori hoie absconde xp̄m:⁊ dū clamauero audi ⁊ veni. ¶ Secūdo custodiuit eū i morte qn̄ q̄ttuor iaculis tyrānus eū voluit supare. ☞ Primo ruborē ⁊ verecūdiā inferēdo qn̄ ip̄m denudari ⁊ expoliari fecit. Sz istō telū beatus hippolyt⁹ cōtriuit. qꝛ meliori veste scz veste virtutū se idutū eē agnouit. Vn̄ cū tyrānus ei diceret, Qūo sic isipiēs factus es q̄ de nuditate tua nō erubescis. Ille rn̄dit: Non me expoliasti: sz magis vestiti. Sciebat eīz se esse veste virtutū indutū: que qdē hn̄t tegere pctā. Prouer. x. Uniuersa dlicta opit charitas. Hn̄t tegere ɔtra dyaboli tētamēta. Eph. vi. Induite vos armaturā dei: vt possitis resistere aduersus insidias dyaboli. Et etiā hn̄t ornare pp honestatē. Ro. xiij. Induamur arma lucis: sic vt i die honeste ambulemus. Habēt etiā calefacere p charitatez. Iob. xxxvij. Nōne vestimēta tua calida sunt cū perflata fuerit terra austro ☞ Scdo p ꝓspera ip̄m alliciēdo: qꝛ veste militari eū induit: vt sic ad pristinā militiā alliceret. Sz ipse istud teluz ɔfregit: qꝛ dixit se meliori regi nō tyrāno militari. Xp̄s. n. nō fuit tyrānus: sed rex benignus. Tyrānū nāq̄ faciūt dn̄andi cupiditas: effrenata crudelitas ⁊ p̄uata vtilitas. Xp̄s aūt nō habuit dn̄andi cupiditatē: qꝛ fugit ne fieret rex. vt habet Ioā. vi. Nec habuit crudelitatē: sz māsuetudinez. vt habet Zach. ix. Ecce rex tuus venit tibi māsuetus. Nō qnesiuit ꝓpriā vtilitatez: sed nr̄am. Ad Rom. xv. Xp̄s sibi nō placuit. ☞ Tertio timorē sibi icutiendo: qꝛ oēs de familia sua an̄ eius oculos occidi fecit: vt sic timor hippolyto icuteret: sz ipse nō timuit sz eos cōfortauit dicēs: Fr̄es nolite timē: qꝛ ego ⁊ vos vnum dn̄z hēm⁹. ☞ Quarto p lōga ⁊ aspa supplicia ip̄z affligendo. Fecit. n. ad pedes equoꝝ indomitoꝝ ligari. ⁊ p cardines ⁊ tribulos trahi: vt sic dolore vexat⁹ vinceret. Sz istud telū hippolytus ɔfregit: qꝛ ibi hn̄it patiētiā p quā nō murmurauit. Hn̄it ɔstātiā p quā telo non cessit. nec de supplicio curauit. Hn̄it victoriā p quā sibi coronā acq̄siuit. Vn̄ cātat de martyribus. Hi p te furias atq̄ ferocia calcarūt hoiuz seuaq̄ verbera. cessit his lacerās fortiter vngula. nec carpsit penetralia: ecce q̄ta ɔstātia. Non murmur resonat: nec querimonia: ecce q̄ta patiētia. Que vox q̄ poterit lingua retexere: ecce q̄ gloriosa corona. ¶ Tertio custodiuit aiam eius post mortē. Aia eīz hz triplicē statū Unus est inquātū ipsa aia est vnita corpori. Scd̄s est ꝓut est exuta a corpe. Tertius ꝓut ɔsiderat resumpto corpe. Et in quolibet istoꝝ statuuz dn̄s aias sanctoꝝ custodit. Nā ꝓut sunt ɔiūcte corpi sunt in manu dei. Sap. iij. Iustoꝝ aie i manu dei sunt: ⁊ nō tāget illos tormentū mortis. Inq̄tū sunt exute a corpe: sūt in sinu dei. Olīz qdē erāt in sinu abrahe: sed mō sunt in sinu dei. Ysa. xl. In brachio suo cōgregabit agnos ⁊ in sinu suo leuabit. Inquātū ɔsiderant resūpto corpe erunt in thalamo dei. Deut. xxxiij. Amantissimus dn̄i habitabit ɔfidēter in eo: quasi in thalamo tota die morabit.

¶ Sermo. ccx. ¶ Eodē die Sermo. iij.

Nolite timere eos qui occidunt corpus. ⁊ post hoc non hn̄t amplius qd faciāt Luce. xij. In verbis istis tria notantur. ☞ Primo in psecutoribus magna crudelitas cū dr̄: Qui occidūt corpus. Crudelitas aūt mali hominis ſm Chryso. peior est crudelitate serpētis: bestie ⁊ dyaboli. ¶ Quātū ad p̄mū sic dicit: Si ɔparaueris hoiem serpēti peiorē inuenies: qꝛ serpens ⁊ si malitiā hz: hois tn̄ hz timorez. Hō aūt malus ⁊ malitiā hz serpentis: ⁊ timorē non hz sicut serpens. Est etiaz peior omni bestia: qd̄ ostendit triplici rōe. ☞ De p̄ma sic dicit. Naz ipsa bestia q̄uis sit crudelis: tn̄ qꝛ est irratiōalis declinat ab hoie crudelitas eius. Hō autē malus cū sit crudelis ⁊ rōalis nō facilr euadet crudelitas eius. ☞ De scd̄a sic dicit: Bestia si irritata fuerit seuit: si non fuerit irritata in silētio trāsit. Hō aūt nō irritat⁹ isanit: ⁊ magis isanit sup illos a qbus n̄ fuerit irritat⁹. ☞ De tertia sic dicit: Una queq̄ bestia vnū ꝓpriuz malū hz. Hō vero oia vitia in se hz. Est etiaz peior dyabolo. qd̄ ostēdit triplici rōne. ☞ De p̄ma

sic dicit: Dyabolus si viderit hoiez iustũ nõ est ausus ad eũ accedere. Hõ aũt malus hoiem sanctũ non solũ nõ timet: sed etiá contẽnit. ☞ Scđa ratio est q2 dyabolus nõ armat hoiem: sed hõ armat dyabolũ. Sicut eniz hõ sine armis nihil potest facere ꝯtra hostẽ: sic dyabolus non valet ꝯtra sine hoie. ☞ Põt ẽt tertia rõ assignari: q2 dyabolus nõ põt nocere homini nisi ꝑmissus. hõ aũt malus nõ solũ nocet hõi ꝑmissus: sed ẽt a deo ꝓhibit9. ❡ Scđo in sanctis notaꝶ magna securitas. q2 q̄uis ꝑsecutores corpus occidere possint: tñ in aias nullá hñt ꝑtátem. Uñ postq̄ dñs dixit: Nolite timere eos qui occidũt corpus. statiz subiunxit: Et post hoc nõ hñt amplius qđ faciant: q2 scz in aias nihil pñt: vt patet in Job. q2 postq̄ dyabolus. accepit ꝑtátem in corpus: statim dñs subdidit: Uerũtñ aiam illius serua. Deus náq3 maiorẽ curá h3 de aia q̄ de corpore. Et hoc triplici de cá: sicut oñdit Chrys. super Mat. ☞ De prima sic dicit: Maior cura est deo ð salute aie q̄ corpis. Prima: q2 dignior est aia q̄ caro. Aia ei3 sine carne viuẽ põt. Caro aũt sine aia viuẽ ñ põt. ☞ De scđa sic: Jn oi pctõ prius aia peccat: ⁊ postea caro. Ná nisi aia prius victa fuerit: caro peccare nõ poterit. Caro siqđẽ ꝓus malũ ꝯcupiscere põt. peccare aũt nõ põt nisi aia illi ꝯsenserit. Ná caro in ꝑtáte aie est: nõ autez ipsa aia est in ꝑtáte carnis. ☞ De tertia sic dicit: Necessariũ est vt aia que prius ceciderat añ resurgat. deinde aia liberata a ꝑtáte dyaboli carnẽ suam seruare põt a pctõ. Caro aũt sanata ab ĩfirmitate aia3 liberare nõ põt: s3 magis eá euertit: q2 incolumitas sepe ĩpugnat iustitie disciplinĩ. Quáuis aũt ꝑsecutores corpa scõꝝ occidát: tñ nõ pereũt: sed ẽt in ꝑñti multiplici glĩa illustranꝶ. Ná s3 Chrys. in sermone de machabeis: eoꝝ corpora efficiunꝶ radíj dei: de qbus demones excecátur. Sunt ẽt vexilla dei a qbus ipsi demones fugiũt ⁊ deterrenꝶ. Sũt corona fulgida dei vñ ecclĩa adornaꝶ. ❡ Tertio ĩ deo notaꝶ magna ꝑtás. qđ notaꝶ cũ dr: Timete aũt eum q postq̄ occiderit corpus h3 ꝑtátẽ mittere in gehenná. i. in pená eterná. s. corpus ⁊ aia3

Sed hoc nõ videꝶ diuine iustitie ꝯuenire: vt homo pro culpa tráситoria puniaꝶ pena eterna. Sed istud fit ꝓpter ĩfinitatez offensi: mutationẽ fori ⁊ eternitatez mali ꝓpositi. Due ꝑme rões sũt Chrys: tertia est Grego. ☞ Prima eniz rõ est: q2 iniuriosus táto maiori dignus ẽ pena: quanto maior est ille cui inferꝶ iniuria. Qui eniz offendit militẽ: dignus est magna pena. Qui offendit comitẽ: dign9 est maiori. Qui vero offendit regem: dignus est maxima pena. Deus aũt ẽ magnus in ĩfinitũ. ⁊ ideo qui ipm offendit dignus est pena ĩfinita. ☞ Scđa ratio ẽ ꝓpter diuersitatẽ fori. Ná ꝑ vno codẽ q3 furto quis alicubi cauterizaꝶ: alicubi mutilaꝶ: alicubi vita priuaꝶ. Est aũt duplex foꝝ: scz forũ ecclesie ⁊ foru3 dei. Jn foro ecclesie oẽs culpe puniũꝶ pena tránsitoria ex eo ꝙ oẽs cause agunꝶ sub throno misericordie: ⁊ ferias facit tribunal iustitie. Jn foro autẽ dei culpe puniunꝶ pena eterna: q2 tũc iustitia causas aget ⁊ misericordia ferias faciet. Unde de hoc dicit Chrys. ꝙ nõ recipit tũc natura iudicis misericordiá sicut nec tẽpus misericordie iudiciũ. ☞ Tertio hoc accidit ꝓpter eternitatẽ mali ꝓpositi. Unde dicit Grego. in moral'. Jniqui ideo cũ fine peccauerũt: q2 cũ fine vixerũt. voluissent q̄dez sine fine viuere: vt potuissent sine fine in iniq̄tatibus ꝑmanere. Ad districti ergo iudicis iustitiá ꝑtinet: vt scz nunq̄ careát supplicio: quorũ mens in hac vita nunq̄ voluit carere peccato. Jsta3 rationẽ similr̃ tágit Beda dicẽs: Qð mali habuerũt voluntatẽ sine fine peccádi. si habuissent naturá sine fine viuendi. Ex qbus p3 ꝙ mali merito dánanꝶ sine fine ⁊ eis induciꝶ eterna pena ⁊c̃.

❡ Sermo. ccxi. ❡ De assumptiõe virginis gloriose Sermo primus.

Surge domine in requiẽ tuá tu ⁊ arca sanctificatõis tue ⁊c̃. ꝑs. Qð xp̄i corpus gloriose resurrexit oibus fidelib9 est certũ. ꝙ aũt corpus beate marie virgis glorificatũ surrexit. ⁊ si nõ sit certũ: ẽ tñ pie credẽdũ. ꝙ aũt corpa sanctoꝝ q̄ cu3 xp̄o surrexerũt sint glĩficata: iter multos do

ctores vertit in dubiũ. Propheta igit di
mittẽs illud qđ ẽ dubiũ: ponit qđ certũ
est dicẽs: Surge dñe in requiẽ tuá. Et il
lud qđ pie est credẽdũ cũ dicit: Tu ⁊ ar
ca sanctificatõis tue. Arca ista est beata
virgo filij dei ꝯtentiua. Et est sanctifica
tiõis: q: in matris vtero fuit sctificata.
Ista aũt arca surrexit in requiẽ.i.in cor
poris ⁊ aie plená felicitatẽ. Hodie qdem
surrexit de tumulo: q: imortalitatis glo
ria fuit induta. Surrexit de mundo: q:
hodie in celũ est gloriose assũpta. Circa
cuius assumptionez duo sunt videnda.
¶ Primo qualr sit assũpta. ¶ Scđo ꝑm
qđ sit assũpta. ¶ Est autẽ virgo Maria
assũpta quadruplr.s.cuz honorabili so
cietate: cũ ineffabili iocũditate: cum mi
rabili claritate ⁊ cũ terribili potestate.
¶ Primo qdẽ virgo maria assũpta ẽ cũ
honorabili societate. qđ significatũ ẽ.ij.
Reg.vi. vbi dr ꝙ Dauid ⁊ ois israel de
ducebát arcá dñi cũ gaudio: ⁊ erát cum
dauid chori septẽ. Per dauid significat
xp̃s. Per septẽ choros intelligit vniuer
sitas hoium ⁊ angeloruz sanctoꝝ: q: per
septẽnariuz numeꝝ vniuersitas accipit
Uel per septem choros intelligunt tres
chori qui fuerũt ante nouũ testamẽtũ.s.
angeli: patriarche ⁊ ꝓphete. Et quattu
or qui fuerũt in nouo.s.martyres ꝯfesso
res ⁊ virgines. ⁊ ẽt ipsi aplĩ qui eius exe
quijs interfuerũt. De ista honorabili so
cietate cantat ecclesia. Sicut dies verni
circũdabát eaz flores rosaꝝ ⁊ lilia ꝯual
lium. Per flores rosarũ intelligunt oẽs
martyres sanguine rubricati. Per lilia
ꝯualliuz intelligunt oẽs angeli: ꝯfesso
res ⁊ virgines ⁊ etiá apostoli q eius exe
quijs interfuerũt: qui oẽs eá circũdede
rũt ⁊ eaz associauerũt. ¶ Scđo est assum
pta cũ ineffabili iocũditate. qđ significa
tũ est.ij. Reg.vi. vbi dr: Dauid ⁊ ois isrl'
deducebát arcá testamẽti dñi cũ iubilo
⁊ clangore buccine. ⁊ ludebát corá dño
in oibus lignis fabrefactis ⁊ cytharis ⁊
lyris. Ubi notádũ ꝙ sicut dicit Augu.
sup ps. est triplex sonus musicus: Unus
q fit cũ voce sicut in cantu. Alius qui fit
cũ flatu: sicut in buccina. Et tertius qui
fit in pulsu: sicut in cythara. Iste triplex
sonus tangit hic. Sonus qui fit cũ voce
cũ dicit: In iubilo. Est eiz iubilatio can
tus modulatio. Sonus q fit cum flatu
cum dr: In clangore buccine. Sonus q
fit cum pulsu cũ dr: In omnibus lignis
fabrefactis ⁊ cytharis ⁊ lyris. Per hoc
qđ dr q ista arca deducta est cũ iubilo ⁊
in buccina ⁊ in cythara dat intelligi ꝙ
ibi fuerũt oẽs spẽs sonorũ ⁊ oia genera
musicoꝝ. ¶ Tertio assũpta est cum mira
bili claritate. Cant.vi. legit: Que ẽ ista
que ꝓgredit quasi aurora ꝯsurgẽs: pul
chra vt luna: electa vt sol: terribilis vt
castroꝝ acies ordiata. Apoc.xij. Signũ
magnũ appuit in celo: mulier amicta so
le: ⁊ luna sub pedibus: ⁊ in capite eius
corona stellarũ duodecim. Ex qbus ver
bis paret ꝙ ipsa ascẽdit cũ claritate cor
porali. ⁊ ista ẽ claritas aurore. Sicut eiz
aurora post noctẽ orit tñ nullaz: obscuri
tatez retinet. Sic etiá lz caro eius nata
fuerit de corruptibili carne. nullá tamẽ
sensit corruptionẽ: sed oẽm deposuit mi
seriaz ⁊ penalitatẽ. Ascẽdit cum clarita
te spũali.i.cuz anima que tota fuit luce
perfusa: ⁊ ista est claritas lune. Sicut.n.
luna post solez maiorẽ habet lucez. Sic
⁊ ipsa post filiũ maiorẽ habet cognitõez
Ascẽdit cum claritate supsubstãtiali.i.
cum filio suo qui obuiaz sibi venit. ⁊ ista
est claritas solis. Ascẽdit cũ claritate in
tellectuali.i. cũ toto exercitu angeloꝝ:
⁊ ideo dr: Terribilis vt castroꝝ acies or
dinata. Quoꝝ quidá precedebát vt do
micelli. qdá vero comitabant tãꝙ basu
li. qdá subsequebant tanꝙ famuli. Oẽs
aũt eaz associabát tanꝙ ioculatores de
uoti. Ascẽdit cuz claritate rõnali.i.cum
oibus aplĩs q eius assumptiõi interfue
rũt. ideo dr ꝙ hẽbat coronaz duodecim
stellarũ. ¶ Quarto assũpta ẽ cũ terribili
potestate: q: oẽs demones pterriti fuge
rũt. nec mirũ. fuerũt eniz territi a tá ho
norabili societate. Cant.vij. Quid vide
bis i sunamite: nisi choros castrorũ.i.or
dines ágeloꝝ. Uulnerati a tá ineffabili
iocũditate. q: sicut dr Ecc.xxij. Musica
in luctu iportuna narratio ẽ. Excecati a
tá mirabili claritate instar noctue q̃ ad
lucẽ solis excecat. Tremefacti a tá terri
bili ptãte. instar eim canũ virgá iesse. fu
giũt a q̃ plagá accepunt. ¶ Scđo vidẽ

dum ē ẜm quid si assumpta: q: nõ solum
quātū ad aiam. sz ēt quātū ad corpus est
glorificata. Et ẜm hoc assignat August.
quattuor rões. ¶ Prima ē q: fuit mater
xp̄i deifica. ⁊ iõ debuit a filio sublimari.
Voluit eim xp̄s totus eē matris ẜm car-
nē vt. s. patrē carnalē nõ haberet. Volu
it ⁊ matrē totā eē suā. vt alios filios nõ
generaret. qui ergo mr̄em noluit cõica-
ri homini. nūqd eā cõicabat vermi. Q:
ex ea noluit generari filios carnales. nū
quid ex ea voluit generari vermes. Ip̄e
eim p̄cepit cuilibet suū patrē ⁊ mr̄ez ho
norare. Qui ergo tantum honorat sctõs
suos alios in terris. quõ mr̄is cõtemnit
honorē. Quõ ergo filiū a vitio irreuerē-
tie erga mr̄em. ⁊ ingratitudinis erga ho
spitaz. ⁊ fallatie erga amicā ostēdemus
īmunē. si eā quā in vita pre alijs dilexe-
rat pre alijs dereliqt in fine. ¶ Secunda
rõ ē q: fuit xp̄i fidelis ministra. Vn̄ Aug.
de suis ministris veritas dicit. Ubi ego
sum. illic sit ⁊ minister meus. Si maria
ibi erat nūquid equali gr̄a. Et si equali
gr̄a. vbi equa dei cēsura qua reddit vni
cuiqz ẜm merita. Si pre oibus viuētib᷒
marie viuenti donata ē gr̄a. mortue erit
minuēda. Absit. Ministrauit aūt xp̄o i
vtero materiā corporis p̄parando. extra
vterū in sua infantia eū alendo: ⁊ i egy-
ptum fugiēdo. in sua pueritia ad festiui
tates eū ducēdo. in sua iuuentute ad nu
ptias associando. in morte cruci assisten
do. post mortez oia loca eius deuotissi-
me frequentando. post ascēsionē ei sedu
las preces offerēdo. vt habet Act. p̄io.
¶ Tertia rõ ē: q: fuit vestis xp̄i deaurata
Nullus eim rex pateret vestimentū suū
a vermibus corrodi. Aug. Si elegit diui
na volūtas inter ignīū flāmas puerorū
vestimēta seruare illesa: cur abnuat i ma
tre p̄pria qd elegit in veste aliena. Cõue
niens aūt fuit vt in coronatione regine
celi sic ēt ornatus corporis sui. Cui rex i
eodē ornatu appeat vt sicut in corpe re-
gis scriptū ē. Rex regū ⁊ dn̄s dominan-
tiū. Sic in corpe regine scribat. Regina
reginaꝝ. ⁊ dn̄a dn̄aꝝ. ¶ Quarta rõ ē: q:
fuit thesaurus xp̄i ⁊ gēma preciosa. ideo
debuit in celesti thesauro recõdi. Unde
Aug. Thronuz dei thalamū dn̄i celi ta-
bernaculum xp̄i dignū ē ibi eē vbi ip̄e ē.
Tā preciosum thesaurū dignius est celū
seruare q̄ terra. Istud sacratissimū cor-
pus in escā vermib᷒ traditū: q: sentire n̄
valeo: dicere ptimesco.

¶ Sermo. ccxij. ¶ Eodem die. Sermo
secundus.

Mulier amicta so
le ⁊ luna sub pedibus eius ⁊
in capite eius corona stellaꝝ
duodecim: ⁊ in vtero hn̄s ⁊c̄. Apoc. xij.
Gloriā dn̄e describēs Joānes euangeli-
sta on̄dit eā ex oi parte luminosaz ⁊ glo
riosam. ¶ Primo ē luminosa a parte su
periori: q: in capite hz coronā duodeciz
stellarū. Stelle duodecim sunt nouē or-
dines angeloꝝ. ⁊ tres ordines beatoruz
s. martyres: cõfessores: ⁊ virgines: q oēs
ipsam coronāt. q: eā venerant ⁊ laudāt.
Seraphin eiz mirant ⁊ laudant in ipsa
charitatē taz succensaz. Cherubin sapi-
entiam tam p̄fundaz. Throni pacem ⁊
quietē in deo tam trāquillā. Dn̄ationes
taz magnaz ⁊ tantaz sup angelos p̄emi-
nentiam. Uirtutes tantā miraculorum
efficaciā. P̄tātes tantam sup demones
potētiaz. Principatus tātaz de omnib᷒
regnis p̄uidētiaz. Archāgeli tantam d
oibus locis diligētiaz. Angeli tantaz d
singulis p̄sonis custodiam. Martyres
tantaz in tribulatiōibus cõstantiaz. Cõ-
fessores tantā sobrietatē ⁊ tēperantiam.
Uirgines tantā puritatē ⁊ mūditiam.
¶ Secūdo ē luminosa a parte inferiori
cū dr̄: Et luna sub pedibus eius. Per lu
nā mutabilitas designat. Est aūt q̄dru-
plex mutabilitas. ¶ Una ē nature q̄ ⁊ tā
ē in angelicis spiritibus qui sunt muta
biles p naturā: sz sunt imutabiles facti
p gr̄am. Ista talē lunaz hz sub pedibus
q: oēs angeli eius impio fauēt. De hoc
Gen̄. xxxvij. Uidi quasi solē ⁊ lunam: ⁊
stellas vndecim adorare me. Per solem
intelligit suprema hierarchia. per lunā
media. p stellas vero vltima. ¶ Scd̄a est
mutabilitas fortune. Eccl. xxvij. Stult᷒
vt luna mutat. Ista etiam lunaz sub pe-
dibus habuit: q: oia terrena calcauit p
pauptatē voluntariaz quam elegit. De
aūt Deut. xi. Ois locus quē calcauerit

pes vester: vester erit. Si enim tpalia cal
caremus sub pedibus: ꝛ ea non tangere
mus affectibus. veraciter nr̃a eẽnt. Ter
tia ẽ mutabilitas culpe. p̃s. Per diẽ sol
non vret te: neqꝫ luna p noctẽ. Alia eniꝫ
sancta nec in die ꝓsperitatis cadit ĩ pec
catũ per intẽperantiã. neqꝫ in nocte ad
uersitatis p impatiẽtiã. Ista lunaꝫ sub
pedibus hũit: qꝛ nulla culpa vnquaꝫ in
ea p̃ualere potuit. Vñ Aug. in li. de na
tura ꝛ gr̃a. Excepta sancta virgĩe Ma
ria si oẽs sci ꝛ scẽ interrogati fuissent:
vtrũ sine pctõ eẽnt. r̃ndissent. Si dixeri
mus qm̃ pctm̃ non hẽmus: ipsi nos se
ducimus: ꝛ veritas ĩ nobis non ẽ. Exce
pta hac sctã virgine de qua ꝓpter ho
noreꝫ dñi cũ de pctis agit: nullã ꝓrsus
volo mẽtionẽ hẽre. ¶ Quarta ẽ mutabi
litas miserie. p̃s. Orief in diebus ei⁹ iu
sticia ꝛ abũdantia pacis. donec auferaf
luna. Glo. i. mutabilitas: que quideꝫ in
resurrectõe auferef. Ad Ro. viij. ip̃a crea
tura liberabif a seruitute corruptionis
ꝛc̃. Et istã lunã sub pedibus eius habet:
qꝛ pfectã corporis imortalitatẽ possidet
ꝛ sup angelos gl̃ificata manet. p̃s. Cali
go. i. humana mortalitas sub pedibus
eius. ꝛ ascendit sup cherubin ꝛ volauit
ꝛc̃. ¶ Tertio fuit luminosa a parte inte
riori. qd̃ notaf cũ dr̃: In vtero hñs. Ha
bebat eiꝫ in vtero p̃rnũ splẽdoreꝫ. Heb.
i. Qui cũ sit splẽdor glĩe ꝛc̃. Niueũ can
dorẽ. Sap̃. vij. Cãdorẽ enim lucis eterne
ꝛc̃. Diuinũ odorẽ. Eccl'. xxiiij. Ego quasi
vitis fructificaui suauitatẽ odoris. Sua
uẽ dulcorẽ. illũ. s. qui dicit ibidẽ. Spũs
meus sup mel dulcis ꝛc̃. Ignẽ celestem.
Heb. xij. Deus nr̃ ignis cõsumens ẽ: qꝛ
igif in suo vtero hũit paternũ splendo
rẽ. ibi remansit mirabilis claritas. vñ
Amb. Quid nobilius matre dei. qd̃ splẽ
didius quã splẽdor elegit. qꝛ hũit niueũ
candorẽ. ibi remansit mirabilis puritas
Vñ Anselmus. Decebat ꝛ virgo beata
ea puritate niteret qua maior sub deo ne
qt itelligi: qꝛ hũit diuinũ odorẽ. ibi remã
sit mirabilis suauitas. Eccl'. xxiiij. Sic
cinamomũ ꝛ balsamũ aromatizãs odo
rẽ dedi: qꝛ hũit suauẽ dulcorẽ. ibi remã
sit mirabilis pietas. Vñ dr̃: Mr̃ gratie
ꝛ misericordie: qꝛ hũit ignẽ celestem. ibi
remãsit mirabilis charitas. p quam dya
bolũ succẽdebat. Judith. ix. Percuties
eũ labijs charitatis mee. p quã oĩa terre
na ꝯtẽnebat. Hiere. ij. Recordatus sum
tui miserans adolescẽtiã tuaꝫ ꝛ charita
tem desponsatiõis tue qñ secuta es me ĩ
deserto ꝛc̃. p quã oĩa aduersa patiẽter
sustinebat. Cant. viij. Aque multe ñ po
terãt extinguere charitatẽ. ¶ Quarto
fuit luminosa a pte exteriori. cũ dr̃: Ami
cta sole. i. imortali corpe. p̃s. Oĩs gloria
eius filie regis ab intus quãtũ ad gl̃iam
aie. circũdata varietate. quãtũ ad dotes
corporis: que redũdat ab intus ab aĩa ĩ
corpus. Siquidẽ ex redũdantia prudẽ
tie resultat in eius corpore claritas. ꝛ ex
redũdantia fortitudis ĩpassibilitas. ex
redũdãtia tpantie subtilitas. ex redũdã
tia iustitie que oẽs vires circuit resultat
agilitas.

¶ Sermo. ccxiij. ¶ Eodẽ die. sermo. iij.

Tota pulchra es amica mea: ꝛ macula nõ ẽ in te ꝛc̃. Cant. iiij. Spõsus cele
stis volẽs sponse sue pulchritudineꝫ et
dignitatẽ oñdẽ. quattuor ĩplicat ĩ v̄bis
p̄missis. s. q fuit sine macula: q fuit dei
amica: q fuit pulchra: ꝛ q mõ ẽ tota pul
chra. ¶ Prio eiꝫ fuit sine macula p oĩs
pcti imunitatẽ. Ipa qdẽ liberꝝ arbitriuꝫ
in bono cõfirmatũ habuit. ꝛ iõ nulli pec
cato ꝯsentire potuit. Potẽtia eiꝫ liberi
arbitrio. Vno mõ cõsideraf ꝓut se hꝫ ĩ
differẽter ad peccãdũ ꝛ nõ peccãduꝫ. ꝛ
hoc mõ cõsideraf quasi indispositio ad
hoc vel ad illud. ꝛ hoc mõ fuit in adam
ĩ statu inocẽtie. Ecc. xv. De⁹ ab initiõ crea
uit hoiem ꝛ religt eũ in manu ꝯsilij sui.
¶ Scdo cũ dispõe ad peccandũ. Et hoc
mõ ẽ in regeneratis p baptismuꝫ: qꝛ fo
mes ab eis nõ auferf. ¶ Tertio cũ neces
sitate ad peccãdũ. Et hoc mõ ẽ in nõ re
generatis p baptismũ in qb⁹ fomes nõ
tantũ ẽ dispõ ad peccãdũ sed quedã ne
cessitas. ¶ Quarto cũ dispõe ad nõ pec
candũ. Et hoc mõ ẽ in angelis ꝛ beatis.
ꝛ fuit in beata virgine post gr̃aꝫ sue san
ctificationis vltime. ꝛ quãtũ ad hoc. lꝫ
existens in via fuit in statu angeloruꝫ ꝛ
beatoꝝ. ¶ Secũdo fuit dei amica p fer

uētē charitatē. Distinguit aūt Dionysi⁹ ī descriptõe seraphin quattuor gradus charitatis. Dicit eīm eoꝝ dilectionē eē mobilē: calidā: acutā: ⁊ supferuidā. Isti quattuor gradus in btā virgine repiūt. Amor eīm dei fecit eā mobilē. i. dei preceptis valde obediētē: qn̄. s. ipā dixit: Ecce ancilla ⁊c̄. Fecit eā calidā. i. alta virtutū ferueter cōscēdētē. qđ significat ꝑ hoc ꝙ ꝯcepto dn̄o mox cū festinatione abiit in montana. Fecit eā acutā. i. alta celoꝝ secreta penetrantē. Eccle. xxiiij. Girū celi circuiui sola ⁊c̄. Fecit ēt eam supferuidā in solo dei amore quiescētē. Cant. v. Annūciate dilecto: qr amore lāgueo. ¶ Tertio fuit pulchra ꝑ oimodā mētis ⁊ corporis puritatē. Eius eīm puritas fuit pfecta ipermixta: ⁊ continua. ⁋ Fuit pfecta: qr cū triplex sit puritas. s. humana: angelica: ⁊ diuina. Ipam diuinam puritatē in vtero nouē mensibus portauit. ipsam puritatē angelicā transcendit. oēm puritatē humanā vniuersaliter supauit. ⁋ Secūdo eius puritas fuit ipermixta. Nō eim habuit admixtionem origialis: qr fuit in vtero a spū sctō sctificata. Nec admixtionē mortalis: qr fuit a patris potētia cōfirmata. Nec admixtionē venialis: qr fuit a puritate filij ipregnata. Judith. xiij. Uiuit dn̄s: quia custodiuit me angelus eius ⁊ hinc euntē: ⁊ ibi cōmorantē. ⁊ huc reuertētē. Custodiuit enim eā dn̄s. ⁊ in mūdū eūtē: qr ipsam ab originali pctō purgauit. ⁊ i mūdo cōmorantē: qr ipam a mortali conseruauit. ⁊ ad pātā reuertētē: quia sine macula venialis peccati de mundo exiuit. ⁋ Tertio eius puritas fuit cōtinua. nunquā enim fuit interrupta. Ecc. xxiiij. Usqꝫ ad futurū seculū nō desinā ⁊c̄. Nunq̄ interpolata: qr fuit a deo cōfirmata. Ibidē. Et sic in syon firmata sum ⁊c̄. Nunq̄ diminuta. Seruabat eīm illud dictū ꝓphete. Exercitabar ⁊ scopebā spūꝫ meū sed semꝑ fuit augmentata. imo totaliter vltimata ⁊ deiformis effecta. Un̄ Hiero: Jure sole phibet amicta que luce imarcessibili vī imersa neqꝫ summatiꝫ tangit. sꝫ opiri magis circūfundi ⁊ tāquā illo igne concludi. ¶ Quarto fuit tota pulchra. Ex hoc aūt habet ꝙ ⁊ in corꝑe ⁊ in anima sit assumpta. Si eīm aīa glīficata eēt ⁊ caro putrefacta in terra iaceret: tota pulchra non eēt. Hoc aūt competit diuine potētie: sapiētie: iusticie: ⁊ bonitati. ⁋ Potētie quidē. vn̄ dicit Aug. Si iesus quē scimus oīa posse voluit ī mr̄e integrū seruare pudorē. cur nō velit eā a putredinis seruare fetore. Quis nisi puersi sensus audeat dicere ꝙ mr̄ē quā a putrefactione faciliter seruare potuit seruare noluerit. ⁋ Hoc ēt cōpetit diuie sapie. Sicut dī Prouer. ix. Sapia edificauit domū suā ⁊c̄. Sapiēs architectus domū pulchrā facit intus ⁊ extra. Talē xp̄s in pūti vita matrē suam sibi edificauit. s. pulchrā itus in mēte per puritatem. ⁊ exterius in corꝑe ꝑ virginitatem. Si igit diuina sapia tā pulchrā eam in corꝑe ⁊ in aīa edificauit: non debuit in morte istā pulchritudinē sibi diminuere: sed magis augere. ¶ Competit etiam hoc diuine iusticie. Honorat quidē multorum sanctoꝝ corpa. honorat ēt et sua tormēta. sicut crucē: clauos: spineā coronam: ⁊ lanceā. Si in tanto honore habetur crux sancta: in qua corpus xp̄i ad horā requieuit. in quāto honore dꝫ habere mr̄em suā glīosam in cuius vtero nouē mēsibus requieuit ⁊ habitauit. Et si in tanto honore hn̄tur corpora sanctorū: ex eo. s. ꝙ fuerūt organa spūs sancti. in quāto honore tūc haberi dꝫ corpus illud qđ fuit spūs sancti organū ⁊ xp̄i speciale domiciliū. imo toti⁹ trinitatis nobile tricliniū. Si in tanto honore habentur imagines picte. in quāto honore debet haberi illud corpus in quo filius q̄ ē imago patris habitauit. In quo qdem imago dei sibi imp̄ssa illibata ꝑmansit. In quo ⁊ per qđ imago nr̄a que erat corrupta repata fuit. ⁋ Cōpetit ēt hoc sue bonitati: Boniqꝫ filij semꝑ interest magis ꝑcere mr̄i q̄ sibiipsi. Constat autem quod filius sibiipsi parcere voluit ab illa gnāli sn̄ia qua dī: Puluis es ⁊ i puluerem reuerteris. ⁊ mr̄em suā excepit ab illa alia sn̄ia qua dī: In dolore paries. Quare ergo non excepit a prima. s. ne in puluerē reuertat: qr tā bonus fili⁹ extitit: ꝙ ēt inter passiōis vulnera curā hūit de mr̄e dilecta. Tā bonus filius su

it ꝙ in ortu voluit flere: ⁊ mrem gaudẽ voluit. Qui igit mortalis tantá curaꝫ ꝺ ea habuit. nũquid factus gl'iosus de ea amplius non curabit. Absit. Reqrit ergo potẽtia dei. sapia: iusticia: ⁊ bonitas ꝙ virgo mr nõ tm̃ in aĩa sit glorificata: sed etiam in corpore sit stola ĩmortalitatis induta.

¶ Sermo. ccxiiij. ¶ Eodẽ die. s̃mo. iiij.

Que est ista que ꝓgredit quasi aurora cõsurgens: pulchra vt luna: electa vt sol. terribilis vt castroꝝ acies ordinata. Cant. vi. Celestes spũs claritatem virginis eiusqꝫ gl'iaꝫ ⁊ laudẽ admirantes iter se querũt ⁊ dicũt. Que ẽ ista que ꝓgredit quasi aurora cõsurgens ⁊c̃. Admirant aũt eam quantũ ad quadruplicem eius statũ. ¶ Primo quãtũ ad suuꝫ ortũ. cũ. s. dicũt. quasi aurora: qꝛ ab omni pcti tenebra ẽ expurgata ⁊ luce gratie diuine ꝑfusa. Ceteri sancti cũ peccato originali cõcipiunt ⁊ nascunt. Christus aũt fuit sine pctõ originali cõcept⁹. ⁊ sine originali natus: Uirgo aũt maria mediũ locũ tenet: qꝛ fuit cũ pctõ originali cõcepta: ⁊ sine originali nata. Ista triplex dr̃ia tãgit Job. iij. vbi dr̃ ꝺ die culpe originalis que icepit qñ apti sũt oculi ade. Obtenebrent stelle caligine eius. Stelle eiꝫ. i. ceteri sci illo die culpe originalis sunt obtenebrati: qꝛ fuerũt cum pctõ originali ꝯcepti ⁊ nati. Expectet lucẽ. i. xp̃ꝫ ⁊ nõ videat. Iste eiꝫ dies culpe nõ vidit xp̃m nec in suo cõceptu: nec in suo ortu. Nec ortũ surgẽtis aurore. Aurorã siqdẽ. i. virginẽ beatã vidit quãtuꝫ ad cõceptũ: sed nõ vidit quãtũ ad ortũ. Necesse aũt fuit vt ista aurora nobis oriret. Añ eim eius ortũ hõ ifestabat i tentationib⁹ demonũ ⁊ ĩfirmus erat ad incipiendũ bonũ: ⁊ debilis ad ꝑseuerãdũ sꝫ adueniẽte ista aurora demones in infernũ fugiũt. hoies meritorie opari pñt ⁊ vsqꝫ ad finẽ opus ꝑducũt. Ista tria tãgunt in p̃s. Ort⁹ ẽ sol: ⁊ ꝯgregati sunt: ⁊ in cubilib⁹ suis collocabunt: quo ad primũ. exhibit hõ ad op⁹ suũ: quo ad scd̃ꝫ. ad opatõeꝫ vsqꝫ ad vesperã: quo ad tertiũ. Necesse ẽt fuit vt ista aurora oriret: qꝛ añ angeli officiũ suũ circa hoies nõ exercebãt qd̃ ẽ illuminare: ⁊ purgare: et ꝑficẽ: sꝫ adueniẽte ista aurora ceperunt nos disponẽ ad illumiatioñẽ grẽ: purgatioñẽ culpe: ⁊ ꝑfectione glorie. Istud notat Gen̄. xxxij. vbi dixit angelus iacob: Dimitte me aurora ẽ: qui euꝫ mittẽ noluit angelũ: donec triplicẽ grãm ipetrauit. s. illumiatioñẽ itellectiue. p hoc ꝙ israel sibi nomẽ iposuit. purgatioñeꝫ affectiue pro eo ꝙ neruus femoris eius emarcuit. ⁊ ꝑfectioñẽ gl'ie: p hoc ꝙ eum benedixit. ¶ Scd̃o mirant spũs celestes virginem quãtum ad ipsius ꝓgressum. Cum addunt pulchra vt luna. Ipsa autem nũquaꝫ aliquã maculã habuit i cogitationibus: qꝛ semꝑ fuerũt sancte. nec in affectionibus: qꝛ semper fuerunt mũde. nec in intẽtionibus: qꝛ semꝑ fuerunt recte. Cant. iiij. Tota pulchra es amica mea: ⁊ macula non ẽ in te ⁊c̃. Fuit nãqꝫ in cogitatiõibus tota. pulchra in affectõnibus. sine macula in intẽtõibus. ¶ Secũdo luna habꝫ lucẽ variatã. ⁊ sepe obscuratam. Est aũt luna festiuitatũ distinctiua. Ecc. xliij. A luna signũ diei festi. In visione nãqꝫ istius lune semper magnũ festũ facit deus: angelus: ⁊ hõ beatus. Nã deus de hoc habet magnã gl'iaꝫ angelus magnaꝫ letitiaꝫ. homo beatus magnam honoris excellentiaꝫ. Judith xv. Tu gl'ia hierl'm. i. ipsius dei qui est visio pacis. tu letitia israel. i. angeloruꝫ q deũ facie ad faciẽ semꝑ vidẽt. tu honorificẽtia populi nr̃i. i. oĩum sanctoruꝫ et beatoꝝ: de quoꝝ ꝓgenia ip̃a descendit. Fuit aũt pulchra vt luna in sua conuersatione: ⁊ in sua vita. imo pulchrior quã luna: qꝛ luna habꝫ lucẽ multis maculis respꝑsam. Aliquãdo lucet in pricipio noctis. ⁊ significat bñ incipiẽtes. Aliqñ in fine noctis: ⁊ significat ꝑseuerãtes. qñqꝫ p totam noctẽ: ⁊ significat vitã bonam cõtinuãtes. Uirgo aũt Maria fulsit ⁊ i suo pricipio: qꝛ fuit i vtero scificata. In medio. qꝛ fuit filio dei illustrata ⁊ scẽ cõuersata ⁊ in suo vltimo: qꝛ in aĩa ⁊ corpore fuerat glorificata. Per noctẽ ẽt significari põt tẽtatio ⁊ tribulatio. Quidã eiꝫ sancti adiuuãt in pricipio tẽtatõnis: qdã i medio. qdã i fine. sꝫ bt̃a maria

semp adiuuat. ⁊ in principio dando con
stantiá. ⁊ in medio dando pseuerantiaꝫ
⁊ in fine dando glĩosam coroná. ¶ Ter/
tio hꝫ lucem eclypsatá ⁊ obscuratá. Se/
cundũ aũt bfm Aug. luna triplr obscu/
raf. Aut quádo nubibus tegif. aut quá/
do eclypsaf. aut quádo renouaf. ¶ Sic
ẽt virgo bñdicta fuit obscurata p sui hu
militatẽ p quá se obumbrabat. De h ha/
hef Canti. i. Nolite me ꝯsiderare ꝙ fu/
sca sim. qꝛ decolorauit me sol. Ac si dicat
Quátomagis sol me illuminauit p suaꝫ
maiestatẽ. tanto magis exterius me de/
colorauit p humilitatẽ. ¶ Secundo fuit
decolorata pp nimiũ doloris acerbitateꝫ
⁊ hoc in filij passione vbi cum sole. i. cuꝫ
filio suo xp̃o iesu passa est eclypsim. Jo/
hel. ij. Sol. i. xp̃us ꝯuertef in tenebras p
morteꝫ. ⁊ luna. i. virgo beata Maria cõ
uertef in sanguinẽ p dolorẽ. Non. n. tũc
tm̃ vnam mortẽ. sed tres quodámõ pas/
sa est Ezechi. xxxi. Duplicef gladius ac
triplicef. ¶ Una. n. mors seu tristitia q̃
ip̃a virgo Maria passa fuit ⁊ patiebaf.
fuit sepatio mr̃is a filio. ⁊ ista fuit mors
amara. Alia fuit sepatõ aie xp̃i a suo cor
pore. ⁊ ista mors seu tristitia fuit virgini
bñdicte multũ amarior. ¶ Tertia mors
fuit in matre. s. sepatio anime xp̃i a spũ
suo. Aia náqꝫ xp̃i Marie corpus suũ vi/
uificabat. Spũs vero suus cum spũ xp̃i
vnitus fuit. Magis. n. erat spũs bte ma
rie cum suo filio bñdicto q̃ in suo corpe
pprio. Qñ ergo xp̃s emisit spũm suum.
ip̃a dolorẽ intensissimuꝫ patiebaf. ⁊ ista
tristitia in virgine glĩosa fuit mors ama
rissima. qꝛ tũc doloris gladius ip̃ꝰ aiaꝫ
ptransiuit. ¶ Tertio virgo bñdicta fuit
obscurata p mortẽ suam corpalem. Tũc
enim facta est obscura. qñ ab ipsiꝰ corpe
aia recessit vt sicut obscuraref in morte
⁊ fieret nouiluniũ in resurrectiõe. Dam.
Sicut sol iste splẽdidus ac lucifluꝰ sub
lunari corpe latens ad breue videf defi/
cere cum suo nõ priuef lumine habẽs in
se phẽnem luminis fontẽ. sic ⁊ tu fõs ve
ri luminis incõsumptus vite thesaurus
lꝫ breui interuallo temporis corporalif
morti sis addicta. tamẽ copiose nobis i
fundis indeficiẽtis luminis claritatem.
¶ Tertio angeli admiranf eam quoad

dei filij ꝯceptum. cũ subiungunt. Electa
vt sol. Scõm aũt Augu. in sole tria vide
mus. s. ꝙ est. qd̃ lucet. ⁊ qd̃ calet. Ip̃a fu/
it electa sicut sol. qꝛ habuit electum esse.
Nam pater elegit corpus ip̃m sanctificá
do. p̃elegit aiam ip̃am virtutibus adim/
plẽdo. ⁊ vtrunqꝫ elegit ⁊ p̃elegit habita
re in tabernaculo suo faciẽdo p̃s. Elegit
eam deus ⁊ p̃elegit eam. Filius dedit si/
bi electá lucẽ. i. diuinoꝝ cognitõeꝫ. Apo
ca. xxi. Ciuitas nõ eget sole aut luna ⁊c̃.
Ista náqꝫ ẽ ciuitas de qua df̃ in p̃s. Glo
riosa dicta sunt de te ciuitas dei. Ista ci
uitas nõ indiget illuminatiõe angelica.
ideo df̃ ꝙ nõ indiget sole nec illumina
tõe humana. ideo dicif ꝙ nõ indiget lu
na. sed illuminaf luce diuinitatis. iõ di.
Et claritas dei illuminabit illam ⁊ luce
humanitatis. ideo subditur. Et lucerna
eius est agnus. Spiritus scũs dedit sibi
calorẽ idest ordinatũ amorem. fm auteꝫ
Augu. quadruplex est gradus amoris.
Primo náqꝫ debemus diligere quod su
pra nos est. s. deũ. Deinde qd̃ sumꝰ. i. nos
ip̃os. Deinde qd̃ iuxta nos est. s. primuꝫ
Deinde quod infra nos ẽ scilicet mũdũ
⁊ totũ genus humanũ. Uirgo ergo bea/
ta ordinatá habuit charitatẽ. Ná quod
supra se erat. s. deũ amauit reuerẽter ꝙ
iuxta se erat. s. filium dilexit dulciter. ꝙ
ip̃a erat. s. se dilexit sapiẽter. qd̃ infra se
erat. s. genus humanũ dilexit miserico/
diter. ¶ Quarto admiranf eam quantũ
ad eius ascensum glĩosũ cum subdũt ter
ribilis vt castroruꝫ acies ordinata. Scie
bant enim angeli spũm humanũ corpo/
ri terreno inclusum ab ipsis minoratuꝫ.
Unde. p̃s. Minuisti eũ paulominus ab
angelis ⁊c̃. Et de hoc nõ mirabanf quia
corpus qd̃ corrumpif aiam aggrauat. sꝫ
tamẽ adequatõem tpe grẽ sunt expti. qꝛ
homines p virginalẽ munditiá adequá
tur angelis: de hoc ẽt nõ mirabantur eo
ꝙ homo factus est ad dei imaginẽ ⁊ dei
faciem contemplandá. Minoratõꝫ igif
nouerat nec de hoc admiratiõem ꝯcepe
rant. sublimatõem aũt credere nõ vale/
bant. Et ideo videntes humaná naturá
in duabus psonis: s. xp̃i ⁊ mr̃is sup ange
los sublimari in admiratõem sunt com
moti dicẽtes de xp̃o illud qd̃ legif Isai.

lx. Quis est iste qui venit de edom ⁊c. Et de virgine. Que est ista que pgredit quasi aurora consurgens. ⁊c.

¶ Sermo.ccxv. ¶ De eodem sermo. v.

QUe est ista que ascendit d deserto delitijs affluens innixa sup dilectū suuz. Canti. vlti. Si aliquis rusticus vel inexpertus lapidem pciosuz laudaret modica laus esset. sed si gēmarius doctissimus aliquē lapidē pciosum miraret ⁊ laudaret ingens laus esset. Si igit nos grossi ⁊ inexperti virginem laudamus parua laus videt. Maxima aūt laus est quādo spūs celestes laudāt tantam virginis maiestatē. ¶ Ponūt ergo angeli in pmissis verbis duo. ¶ Primo suam admiratōem cum dicunt. Que est ista ⁊c. Ad istam aūt admiratōem respōdet Augu. Ista est mr̄ dei regina celi domina mundi porta paradisi. In hoc aūt quod dicit Mater dei tria notat. Unū est q ipa sup xp̄z habuit materne auctoritatis impium. Luce. ij. Erat subditus illis. ¶ Secundum q debuit sublimari ad filiū. Dam. Decuit mr̄em ad filiū sublimari vt ad ip̄m ascendat sicut ad ip̄am descenderat. ¶ Tertiū q hz ad nos materne cōpassionis affectū. Unde frequenter ei dicere debemus. Monstra te esse mr̄em ⁊c. ¶ Secūdo est regina celi. Hiere. xliiij. Sacrificemus regine celi ⁊ libemus ei libamina. ⁊ faciamus placētas sicut fecimus nos ⁊ patres nostri. ⁊ saturati sumus panibus ⁊ bene nobis erat malumqz nō vidimus. Ex eo autez quo cessauimus sacrificare ei indigem⁹ omnibus ⁊ fame ⁊ gladio ɔsumpti sumus. sicut autem dicit in scholasticis historijs triplex erat distinctio eoꝝ que deo offerebant. Aut enim erat oblatio de animalibus ⁊ dicebat sacrificium. Aut erat de sicca materia vt de simule pane vel similibus. ⁊ tunc dicebat oblatio. Aut erat de liquidis. s. vino vel oleo ⁊ dicebatur libatio. Ista autem triplex distinctio tāgit hic. primo sacrificiū. cum dicit. Sacrificemus. Libatio cum subdit. Et libemus ei libamina. Oblatio cum subditur Et faciamus ei placētas. Nos autem debemus regine celi sacrificare corpora nostra p mortificatōem vicioꝝ libare corda liquida p ɔpassionē lachrymaꝝ ⁊ exhibere placentas. i. conscias placidas per interiorem nr̄am purificatōem. ¶ Tertio est domina mundi. ideo ad ip̄am tanq̄ ad dominā ⁊ augustā omissis alijs intermedijs appellare licebit. siue quis grauet a diabolo: siue a tyranno. siue a carne. siue a dei iustitia. Lz enim ad ipsam appellare siquis grauat a diabolo sicut pz in theophilo qui cū seruuz se diaboli fecisset. tandem appellauit ad augustaz ⁊ ip̄a totum irritū fecit. ⁊ ad pristinū statum gratie restituit eum Lz ēt ad ipsam appellare. siquis grauet a tyrāno hoc significat in hester. vbi tyrānus aman populuz dei voluit occidere. sed regina hester idest virgo bn̄dicta ip̄ius tyrāni malitie obuiauit ac sniam reuocauit ⁊ pplz ad pristinū statum restituit. Lz ēt appellare ad ip̄am siquis grauet a carne sicut patuit in Maria egyptiaca. que multo tpe libidini deseruiuit. sed ad ip̄am virginem cōfugit ⁊ appellauit. ⁊ sic carnis libidinem ⁊ ɔcupiscentiā superauit. Lz etiam ad ip̄am appellare. siquis se a dei iustitia sentiat aggrauari: Unde legitur in vita Beati Dominici q cuz xp̄s ɔtra mundū durā sniam pferre vellet. occurrit mater xp̄i gloriosa ⁊ dixit. Bone fili nō ſm eoꝝ malitiā sed ſm tuā misericordiam agere debes. ¶ Quarto est porta paradisi q p ip̄am tāquā p portā ad nos deus venit. Ezechi. xliiij. Porta h clausa erit ⁊c. Et p ip̄am virginem benedictaz Mariā qlibet tanquā p portam in celuz ascendit. Unde de ipsa cantat ecclesia. Tu regis alti ianua ⁊ porta lucis fulgida ⁊c. Et p ip̄am tanquā p fenestram deus ad nos oculo misericordie sue respicit. Canti. ij. En ipse stat post parietē ⁊c. Stat. n. post parietem nr̄m. i. post humanā natutā nr̄am. respicit nos p fenestrā idest p mr̄em suam. ⁊ p cancellos idest p vulnera sua. ¶ Secūdo angeli ponunt sue admiratōis rōnem. cum dicūt. Que ascēdit de deserto vbi ponit rō admirationis. ⁊ q de deserto ascendit. ⁊ quia d litijs affluens ascendit. ⁊ q innixa sup dilectū ascendat. ¶ Admirant nāqz ipi angeli siue celestes spūs angelici quod

ascendit de deserto idest de mundo.tan
tis vitijs pleno.de quo qdem mũdo de⁹
ipam virginem bñdictam innocẽter de/
duxit ⁊ eduxit.deut.viij.Ductor fuit do
minus deus tuus in solitudine i q̃ erat
serpẽs flatu adurens.⁊ scorpio atqз dip
sas.Est aũt dipsas ƀm Jsido.quoddam
genus serpentis qui latine dicit situla ꝑ
ꝯtrariũ.qꝛ cum talis serpens momorde
rit siti perire facit. Jn hoc ergo deserto
mundi est serpens adurens idest dyabo
lus mentes hominũ ad appetitũ ambi/
tionũ incendẽs.⁊ scorpio.i.carnalis de/
lectatio que prius blãdit.sed postea pũ
git. Et est ibi dipsas.i. auaritia q̃ semꝑ
sitim facit.❡ Secũdo mirant ꝙ ascẽde
bat cum affluẽtia delitiaꝝ ď deserto vbi
est penuria ꝯsolationũ.Sunt autem de
litie generales.spãles.⁊ singulares.Ge/
nerales delitie beatoꝝ sunt.de qbus di/
cit Augu.de ciuitate dei.Ciuitas supna
videt ⁊ amat.⁊ in eternitate dei viget in
veritate dei lucet in bõitate dei gaudet.
Et iste diuitie generales nobilius sunt i
virgine.Sap.iiij.O q̃ꝫ pulchra est casta
generatio cum claritate.imortalis enim
est memoria illius.Jn hoc ꝙ dicit casta
generatio.notat ꝙ iocundus gaudet ď
eo ꝙ.s.casta permansit ⁊ tamen genuit.
Jn hoc ꝙ dicit cum claritate notatur ꝙ
clarius lucet.Jn hoc ꝙ dicit imortalis.
est enim memoria illius.notat ꝙ nobili/
us viget ❡ Sunt autem delitie spãles q̃
spãliter virginibus debent.s. aureola i
capite.alba vestis in corpe.canticũ ieffa
bile in ore.⁊ familiaritas in associatõne.
qꝛ sicut habet Apoca.xiiij. Hi sequũtur
agnum quocũqз ierit.❡ He autem deli
tie spãles abundãtius sunt in virgine.
Apocali.xij.Mulier amicta sole ⁊ luna
sub pedibus eius.⁊ in capite eius coro/
na.xij.stellaꝝ in vtero hñs ⁊c̃. Alie autẽ
virgines habent coronã aureolã.h autẽ
coronam.xij. stellaꝝ ornatã. Alie decorã
tur veste alba. Hec vero est sole amicta.
Jlle sequunt agnũ pedibus suis.h autẽ
hз lunam.i.ecclĩam militantẽ ac trium/
phantẽ sub pedibus suis.Alie cantãt ꝓ
ꝯseruata virginitate. hec ꝓ virginitate
⁊ fecũditate.ideo dr̃ i vtero hñs.❡ Ter
tio sunt delitie singulares de qbus dicit
Bernar.sic.Quid in delitias dixerim v̄
ginitatis decus cum munere fecundita
tis.Humilitatis insigne distillantẽ cha/
ritatis fauũ misericordie viscera pleni/
tudinez grẽ ꝓrogatiuã glorie singularis
Propter tres primas virtutes dr̃ Cant.
i.Cum esset rex in accubitu suo nardus
mea dedit odorem suũ. Jste rex hз tripli
cem accubitũ.s.sinum patris.vterũ ma
tris.⁊ patibulũ crucis.Nardus est her/
ba parua ⁊ odorifera ⁊ calida.Per hoc
ꝙ est parua notat humilitas.Per h ꝙ ẽ
odorifera notat virginitas. Per hoc ꝙ
est calida notat charitas. Cum igit iste
rex es..t in sinu patris dedit odorẽ Ma
rie humilitas ⁊ ipm mox descendere fe/
cit.Cum esset in vtero matris odorem ď
dit sua virginitas que ipum in vtero pa
uit.Dum aũt eẽt i patibulo crucis odo
rem dedit sua charitas.ꝑ quam xp̃s ma/
terni amoris imemor esse nõ potuit. sed
ipam Joãni ꝯmendauit.⁊ propter alias
tres sequentes.dicit Cantic.iij. Que est
ista que ascendit de deserto sicut virgu/
la fumi ⁊c̃.Fuit enim virgula idest flexi
bilis ⁊ pietatez.⁊ ex aromatibus qꝛ fuit
plena odoribus omniũ grãrum ⁊ vni/
uersi pulueris pigmẽtarij.qꝛ omnes glo
rias quas alij sancti habent particula/
riter ipa hз vniuersalr.❡ Tertio mira/
bant ꝙ ipa innixa erat sup dilectũ suũ.
Jn hoc aũt ꝙ innixa dicit.quattuor pre
rogatiue notãt.s.eius magna securitas.
❡ Secura nãqз erat ꝙ cadere nõ pote/
rat que sup deuз innixa fuerat.❡ Secũ
da magna dignitas.Jnnixa eniз erat ei
cuius aspectu tremunt angelice potesta
tes.❡ Tertia magna familiaritas. Si/
gnum enim magne familiaritatis fuit i
Joãne.qꝛ in sinu xp̃i recubuit tãto dulci
us q̃to familiari⁹ tãto secreti⁹ q̃to subli
mius.❡ Quarta magna ptãs. Nã q ali
cui rei innitit virtutẽ eius sibi quodãmõ
assumit.⁊ ea sicut vult vtit. Sic mat dei
oĩpotentiã filij qñ vult assumit.Bernar.
Quõ misereri.ñ poterit mr̃ oĩpotentis.
❡ Sermo.ccxvi.❡ De eodẽ sermo.vi.

Quasi cedrus exaltata sũ
in libão.⁊ quasi cy
pressus in monte syon ⁊ qua
si palma exaltata sũ i cades

ꝛ quasi plãtatio rose in hierico.q̃si oliua
speciosa in campis.ꝛ quasi platanus ex
altata sum iuxta aquã in plateis.Eccle.
xxiiij.Ecce sex posuit differentias arbo-
rum q͛ in celesti patria sex sunt ordines
beatoꝝ.s.Uirgines.Cõfessores.Marti-
res.Et apl'i.Prophete. Et Patriarche.
Quos siquidẽ oẽs ꝛ singulos virgo ma
ria in sua assumptõe visitauit.ꝛ visitan-
do ꝑcurrit.ꝛ ꝑcurrendo trãscendit. Li-
bet tamẽ dyalogũ facere inter virginem
ascendentẽ ꝛ ipsos sanctoꝝ ordines eaꝫ
totis affectibus retinere cupientes. Oc-
currit q̃dem ab inferiori ordo virginum
dicens ei.Mane nobiscũ domina i eter
num.Tu es.n.domina nostra.abbatissa
nr̃a.ordinẽ nr̃m instituisti ordinasti ꝛ te
nuisti.Te decet stare velut magistrã cuꝫ
discipulis.dñam cũ ancillis. abbatissaꝫ
cũ famulis.Ipsa aũt beata virgo tria ꝑ-
uilegia hũit. Unũ in carne.s.virginita-
tem.Aliud in mente.s.puritatẽ. Tertiũ
i ꝯuersatõe.s.fame celebritatẽ.Sap.iiij.
O q̃ pulchra. Ecce puritas mentis. Ca-
sta generatõ.ecce castitas ṽginal'.Cũ cla
ritate.ecce celebritas ꝯuersatõis. Sacre
aũt ṽgines in his trib⁹ q̃tũ possibile fu
it se sibi assimilauerũt. Sicut aũt hr̃ Ec-
cle.xiij.Sil'itudo inducit dilectõꝫ.ꝯiun
ctõꝫ.ꝛ associatõem.Associatio aũt ẽ ami
coꝝ.ꝯiũctio.ꝓpinquoꝝ.dilectio filioꝝ.
Dicũt ergo ṽgines beate ṽgini Marie.
Nos inquãtũ nobis possibile fuit nos si
miles tibi fecim⁹ in carne in mẽte ꝛ i cõ
uersatõe.Et q͛ sil'itudo inducit dilectõꝫ
ꝯiũctõꝫ ꝛ associatõneꝫ.facte sum⁹ amice
tue.ꝓxime tue ꝛ filie tue.ꝛ iõ debes te as
sociare nobis vt amicis tuis.ꝯiũgere te
nobis vt ꝓximis tuis.ꝛ spãlẽ dilectiõeꝫ
exhibere vt filiab⁹ tuis.Rñdit ṽgo Ma
ria.Nõ vos filie desero sꝫ q̃si cedr⁹ exal-
tata suꝫ in libão. Sũt aũt multa genera
cedroꝝ.s.cedri q̃ nascunt̃ in libão.qua-
rũ odor fugat serpentes ꝛ interficit ver-
mes.Liban⁹ aũt cãdidatio intelligitur.
Alie sũt cedri maritime q̃ hũt poma hñ
tia triplicẽ subãm. Prima ẽ calida.me-
dia tempata.ꝛ vltima ẽ frigida.Et signi
ficat xp̃m in quo fuit diuinitas q̃ ẽ mul-
tũ calida.s.oium cordiũ inflãmatiua in
quo fuit aia tẽperata q͛ oẽs virtutes in
ipo medium tenuerunt.ꝛ in nullo vnq̃ ad
aliqð declinauit extremũ in quo erat ca
ro frigida.i.ab oi concupiscẽtia aliena.
Dicit ergo beata Maria virginibus sa-
cris.Nõ vos desero filie sed tãquã odor
cedri vobiscum maneo ꝑ quẽ odorem ꝛ
demones a vobis fugaui.ꝛ sepe malas
cogitatões in vobis extinxi.ꝛ vr̃as ani-
mas dealbaui Uobiscũ ẽt remanet odor
filij mei qui ꝑ odorẽ charitatis vos inflã-
mauit.Et ꝑ tempamentũ sue ṽtutis vos
castificauit ꝛ ꝑ mũditiã sue carnis vos
regenerauit ꝛ in munditia conseruauit.
¶ Sequit̃ ordo ꝯfessoꝝ qui ꝯfessi sunt d͂
um corde ore ꝛ opere.ꝛ virgo benedicta
p̃m ꝯfessa ẽ corde credẽdo.Lu.i. Beata
que credidisti ꝛc̃.Ore gl'iam dei p̃dicãdo
Ibidẽ.Quia fecit mihi magna.Ope dei
mãdata adimplẽdo Est ẽt virgo benedi
cta corã deo ꝯfessa suã humilitatẽ qñ di-
xit.Ecce ancilla dñi ꝛc̃.Corã angelo suaꝫ
castitatẽ qñ dixit.Qm̃ viꝝ nõ cognosco
corã toto mũdo suã maiestateꝫ qñ dixit.
Ecce.n.ex hoc btãꝫ ꝛc̃.¶ Dicũt igit̃ san-
cti ꝯfessores.Utinã placeret dñe cuꝫ tu-
is seruis habitare.q̃ deũ ore corde ꝛ ope
ꝯfessa fuisti.q̃ corã deo angelo ꝛ mundo
xp̃i gloriã p̃dicasti.¶ Respõdet illa ꝛ di
cit.Non vos filij charissimi desero sꝫ vo-
biscũ q̃si cipressus in mõte syon remãeo.
Cipressus tota est medicinalis.s.cortice.
folijs ꝛ fructibus. Et q̃cq̃d erat in virgi
ne totũ medicinale fuit.s.cortex.i.exteri
or conuersatio sua.folia sua.i.verba sua
suauia.ꝛ fructus.i.opera sua fructuosa
Fuitq̃ꝫ plantata in monte syon.i. in san
ctis ꝯfessoribus q̃ deũ ꝑ verã fidẽ specu-
lati sunt.Dicat ergo virgo beata. A vo-
bis filij ñ recedo.sꝫ tãq̃ odor cipressi vo-
biscum maneo.q͛ ex odore mee ꝯuersatõ
nis sepe recepistis ꝯsolatiõem.ꝛ ex odo-
re verboꝝ meoꝝ instructõem.ꝛ ex odore
fructus.i.filij mei salnatiõeꝫ.¶ Sequit̃
ordo martyrum. In q̃bus tria miranda
fuerunt.s.dolor intolerabilis. constãtia
laudabilis ꝛ charitas inextinguibilis.
Ista tria laudabilius fuerunt in virgi-
ne Maria.¶ Nam in filij passione in ea
fuit dolor intolerabilis. Luce.ij. Tuam
ipsius animam pertransibit gladius.
Quãdo enim corpus xp̃i lãcea ꝑtrãsiuit

anima xp̃i in xp̃o nõ erat. aia vero mr̃is
in ipſo erat. ⁊ iõ illa lácea eius aiaꝫ ptrá
ſiuit. Fuit ẽt in ipſa cõſtãtia laudabilis:
q: ceteris fugiẽtibus ipſa nõ fugit: cete/
ris pauẽtibus ipſa nõ pauit. ceteris fidẽ
pdẽtibus ipſa fidẽ ſeruauit. Fuit ẽt i ea
iextinguibilis charitas. tuꝫ q: habebat
ignẽ ppetuũ. i. dei filiũ q corpus ei⁹ iple
uerat: ⁊ mẽtẽ eius inflãmauerat: ⁊ ex ea
corpus humanũ ſũpſerat. tũ q: habebat
pabulũ ꝯtinuũ. i. bona opa que faciebat
tuꝫ q: hẽbat ſufflatoriũ aſſiduũ. i. ſpũm
ſcm̃ q ſemp amorẽ accẽdebat. ⁋ Dicát er
go ſcti martyres: Nobiſcuꝫ dña ſtare de
bes: q̃ martyr ⁊ pluſq̃ martyr fuiſti. quá
lancea tãti doloris pforauit: tãta ꝯſtãtia
armauit: tãta charitas iflãmauit. ⁋ Rñ
det illa. Nõ vos filij deſero. ſꝫ q̃ſi palma
exaltata in cades vobiſcũ maneo. Per
palmá náqꝫ victoĩa itelligit. Per cades
vero q̃ iterp̃tat ſcá. Martyres ſignificãt
q fuerũt ſancti. i. ſanguine tincti. In vir
gine aũt erat ⁊ victoria amoris ad amo/
reꝫ: ⁊ doloris ad dolorẽ. erat ſiqdẽ in ip
ſa amor filij imenſus. In xp̃o aũt erat ca
ro ⁊ aia ac deitas. Erat igit inter matrẽ
⁊ filiũ triplex ꝯiunctio. ſ. carnis ad car/
nẽ ſm nãm. aie ad aiaꝫ ſꝫ amicitiá. ſpũs
ad deitatẽ ſm grãm. Amabat qdeꝫ xp̃m
amore nature: vt mr̃ filiũ. Amore amici/
tie: vt amica dilectũ. Amore grẽ: vt crea/
tura ſuũ creatorẽ. Ecce q̃tus amor in ea
fuit. Sed videamus nũc q̃tũ dolorẽ ha
bebat. Diſſecabat náqꝫ caro virginis dũ
ſic videbat carnẽ xp̃i laniari. Et diſſeca/
bat eius aia videns xp̃i aiaꝫ tam graui/
ter ꝯtriſtari. Diſſecabat ⁊ ſpũs eius: duꝫ
videbat xp̃i deitatẽ: tã ignominioſe tra/
ctari ac enormiter vilipẽdi. Nihilomin⁹
erat in ea magnus amor filiorꝝ. i. iudeorꝝ
⁊ magnus imo exceſſiuus dolor de pdi/
tione ipſorꝝ. ⁋ Dicat ergo virgo beata.
Nõ vos deſero ſed in cades. i. inter vos
q eſtis xp̃i ſanguine tincti q̃ſi palma ma
neo. quia inter vos manet odor victorie
mee: ex eo q amor quo vos diligebaꝫ vi/
cit amorẽ filij. quo ipſius vitá corporalẽ
amabá. Dolor náqꝫ quẽ habebaꝫ de nr̃a
pditione: vicit dolorẽ queꝫ habui de filij
paſſione. ℭ Sequit ꝯſeq̃nter ordo apo/
ſtolorꝝ: q lꝫ tũc nõ eẽnt in gloria: tamẽ ſi

fuiſſent dicere potuiſſent. De ipſis etiaꝫ
q̃ttuor magnalia predicant. ſ. q ſunt ſal
terre: lux mũdi: lucerna accenſa: ciuitas
ſupra mõteꝫ poſita. Iſta autẽ de virgine
excellẽtius p̃dicant. Ipſa eniꝫ tanq̃ lu/
cerna ardẽs ad dei amorẽ multos inflá/
mauit: tãq̃ ſal tere a peccati putredine
p̃ſeruauit. ⁊ tãq̃ lux mũdi ad dei cogni/
tioneꝫ illuminauit. tanq̃ ciuitas ſupra
montẽ poſita oibus ſuá miſericordiá ex
hibuit. ⁋ Dicát ergo apl̃i: Tu q̃ es apo/
ſtolorꝝ apoſtola. in aplorꝝ collegio mora
ri debes: que tanq̃ lucerna ardẽs mun/
dũ frigidũ iflámaſti. tanq̃ ſal terre mũ/
duꝫ inſipidũ ꝯdiuiſti. tanq̃ lux mũdi te
nebroſuꝫ mũdũ illuminaſti. tãq̃ ciuitas
ſupra mõtẽ poſita viſcera tue miſericor/
die omnibus apuiſti. ℭ Reſpõdet illa ⁊
dicit. Nõ vos deſero ſed tanquá planta
tio roſe in hierico vobiſcũ pmaneo. Hie
rico interp̃tat luna. ⁊ ſignificat eccliam
ideſt apoſtolorꝝ ꝯgregatõnem q eccliam
plantauerũt. Quilibet apl̃s fuit vna ro
ſa p aliquá ſpálem grãm qua redoluit.
Ip̃a aũt fuit plantatio roſe in Hierico.
quia in ip̃a fuerunt omnes grẽ ſingula/
res. ℭ Dicat ergo. Quaſi plãtatio roſe
vobiſcũ maneo. Vos. n. eſtis roſe coram
deo redolẽtes. ego vero ſum plantatio
roſe que inter vos p grãs quas habetis
familiariter maneo Ná maneo cum Pe
tro p deitatis ⁊ humanitatis cognitõeꝫ
cum Paulo p altá ꝯtemplatõnem. cum
Andrea p p̃cordialẽ ad crucẽ deuotõem
cũ Jacobo p vitiorꝝ ſupplantatõem. cuꝫ
Joáne p v̾ginitatis ꝯſeruatõeꝫ. cũ Tho
ma p fortiũ operꝝ aggreſſionẽ qñ. ſ. dixit
Joan. xi. Eamus ⁊ nos moriamur cũ eo
cũ Jacobo Alphei p meá in vtero ſan/
ctificatõem. cum Philippo p ſpálem cũ
filio meo familiaritatẽ. cum Bartholo/
meo p feruentẽ oratõem. Unde dixerũt
demones ei. Incendũt nos oratões tue.
cum Mattheo p terrenorꝝ deſpectiõem.
cum Simone p mandatorꝝ dei pmptaꝫ
executõem. ⁊ cũ Thadeo p mẽtis mũdi/
tiam ⁊ purificatõem. Ná in hiſtoria ec/
cleſiaſtica vocat corculus. i. cordis cul/
tor. ℭ Sequit ordo pphetarꝝ q qdẽ mõ
pphetabát õ p̃teritis. modo de futuris.
⁊ modo de p̃ñtibus occultis. Uirgo aũt

gloriosa Maria pphabat de pterito qñ dixit. Suscepit israel puer suum ec. Et de futuro cũ dixit Ecce enim ex hoc beatam. Et de pñti occulto. qñ Joãnẽ i vtero sue matris esse cognouit. ¶ Dicãt ergo pphete. Recte debes domina in prophetar numero copulari que pphetie spũm ad pterita & futura & occulta pñtia suscepisti. ¶ Respondet illa & dicit. Nõ vos desero sed quasi platan⁹ vobiscum maneo. Est aũt platanus arbor habens folia lata plãtata in plateis vt ibi vmbram faciat. Et significat eius verba que fuerunt refrigeratiua & p totũ mundum lata & diffusa. Quattuor enim vicibus virgo gloriosa locuta fuisse legit. s. cum Angelo. cum Helisabet. & cum filio in templo. & cũ filio in nuptijs. Ipa eim loquente cum angelo deus factus est hõ verus. Ipsa loquẽte cũ helisabeth. repletus est spũ sancto in vtero Joãnes Ipsa loquẽte cum filio in templo. deus fact⁹ est hominibus subditus. Ipa loquẽte cũ eo in nuptijs manifestauit suã gloriam xps iesus. ¶ Dicat ergo virgo gloriosa. Nõ recedo a vobis sz odor verbor meorum manet in vobis. quor virtute & deus suscepit humanã nãm & puer in vtero suscepit grãm & deus homibus exhibuit obedientiã & suam mãifestauit gloriam. ¶ Sequit ordo pñarchar qui allegant dicentes. Tu es filia nostra. tu es caro & os nostr. tu fuisti bacculus senectutis & debilitatis nñe. ergo tanq̃ filia debes pñes tuos tua pñtia honorare. tã quã caro nña debes tua pñtia cõfouere. tãquã virga nña debes tua pñtia nobis ꝯsolationẽ ipẽdere attestãte ppha qui sic inquit. Uirga tua & bacculus tu⁹ ec. ¶ Respõdet illa & dicit. Nõ vos desero sz quasi oliua speciosa in cãpis vobiscũ maneo. Sãcti nãqz pñes opib⁹ misericordie intẽti fuerũt. virgo aũt maria hñit misericordiã quasi naturalẽ: iõ dñ: quasi oliua. Solus enim deus ẽ ipsa oliua: et ipsa misericordia. Ceteri sancti habent oleũ. i. cõpassiõis affectũ. Uirgo ãt gloriosa ẽ quasi oliua: qz misereri ẽ sibi quasi versuz in naturã. Habet etiaz quasi totalem misericordiã. ideo dñ: quasi oliua speciosa. Illa eim oliua est speciosa que ẽ pulchra in ramis. in folijs: & in fructu sic & ipsa habz misericordiaz. & in corde exhibendo cõpassiõis affectũ. & in ore p nobis aduocando apud deũ. & in opere cõferẽdo miseratiõis auxiliũ. Habz etiã misericordiam vniuersalẽ. Sunt quidã sancti qui habẽt misericordiã specialẽ qz subueniũt quibusdã: & quibusdã nõ. Sũt quidã sancti qui hñt misericordiã pticularẽ: qz in qbusdaz infirmitatibus hñt virtutẽ curandi. Sũt qui hñt misericordiã localẽ: qz in maiora beneficia p̃stant in locis sepulture. Sunt qui habẽt misericordiã tpalẽ: qz in aliquibus tpib⁹ magis subueniũt. Misericordia autem virginis ẽ sicut oliua in cãpis: quia ei⁹ misericordia ẽ omnibus personis. infirmitatibus. & omnibus locis & oibus tẽporibus. ¶ Dicat ergo: Non vos desero sed vobiscũ maneo p misericordiã quã habeo sic naturalẽ: sic totalem: & sic vniuersalem.

¶ Sermo. ccxvij. ¶ De eodem. Sermo septimus.

SIcut cinamomũ & balsamũ aromatizans odorẽ dedi. Quasi myrrha electa dedi suauitatẽ odoris. Et quasi storax & galbanus & virgula & gutta. & quasi libanus non incisus vaporaui habitationem meã. & quasi balsamũ non mixtum odor meus. Eccl. xxiiij. Ecce nouẽ posuit species aromatũ: qz videlz nouẽ sunt ordines angelor quos virgo maria in sua assumptiõe visitauit. visitando pcurrit. pcurrẽdo transcẽdit. Libet aũt alium dialogũ facere inter ipam virginez ascẽdentẽ. & ipsos ordines angelor eaz retinere totis affectib⁹ cupiẽtes. ¶ Primo igit visitat ordines inferioris hierarchie. s. angelos. archangelos. & virtutes. ¶ Angelorum eim officiũ ẽ nunciare & ministrare ac custodire. Sic ipa grãm humano generi deperditã nũciauit & inuenit sicut dictum est. Inuenisti grãm apud deũ. In ecclesia ministra dei ordinata fuit. Eccl. xxiiij. In habitatiõe sancta corã ipo ministraui. Alias nostras semp custodit. Hec eim ẽ illa gallina de qua dñ Mat. xxiij. Que pullos suos cu

stodit snb alis sue pietatis ab isidijs de/
monũ. ⁋ Dicãt igit angeli virgini beate
Intra nr̃m numerꝝ o dñã debes habere
cõsortiũ que simile nobis sortita es offi/
ciũ duz ꝛ mũdo letitiã annũcias: dũ di/
uinas grãs administras: dũ aĩas oium
custodire nõ cessas. ⁋ Rñdet illa ꝛ dicit
Nõ vos desero: sed sicut cinamomũ iter
vos maneo. Ipsa species est sicca calida
ꝛ aromatica. Sic ꝛ ipsa fuit sicca in car
ne per tẽperantiã ꝛ parcitatẽ. calida in
aĩa per feruorẽ ꝛ charitatẽ. aromatizãs
in vtroqꝫ p mũditiã ꝛ puritatẽ. ⁋ Dicat
ergo nõ vos desero: sed vobiscũ manet
odor tẽperantie mee. Et vobiscũ manet
odor charitatis mee ꝛ aroma pietatis
mee. ❡ Sequit ordo archãgeloꝝ quorũ
officiũ est secreta dei ꝯsilia scire ꝛ maxi/
me mysteriũ de incarnatõe verbi cogno
scere. Istud nãqꝫ mysteriũ supiores an/
geli cognouerũt a deo imediate p infu
saz inspiratõez. Medij ab ipsis supiori
bus p traditã illuminatõez. Inferiores
angeli a medijs cognouerũt p predica/
tõez. Sicut dicit Hiero. Uirgo autez co
gnouit p experientiã ꝛ inuisceratione.
⁋ Dicãt ergo archãgeli: In nr̃o debes
agmine numerari vt te hẽamus sociam
quã scim⁹ dei secretũ fuisse exptã. Nostri
eniz supiores a deo cognouerũt p inspi
ratione. Nr̃i medij a supioribus p illu/
minatõez. Nr̃i iferiores ab ipsis medijs
per p̃dicatione. Reuera tu virgo beata
cognouisti p beatã experiẽtiã ꝛ iuiscera
tione. ⁋ Rñdet illa ꝛ dicit: Nõ vos dese
ro: sed sicut balsamũ aromatizãs inter
vos maneo. Sicut eiz dicit glo. ibi. Oĩa
q̃ in balsamo sunt virtuosa sũt. s. lignũ:
cortex: semẽ ꝛ liquor. Siľr oĩa que i vir/
gine fuerũt. Per lignũ nãqꝫ itelligit ip
sius beate marie corpus virgineũ. Per
corticẽ eius exterior cõuersatio. Per se/
men eius aĩa q̃ fuerat in taz puro corpe
semiata. Per liquorẽ siue balsamũ eius
filius bñdict⁹ intelligit. ⁋ Dicat ergo a
vobis non recedo: sꝫ sicut odor balsami
vobiscũ maneo: q quidẽ odor causat ex
carne mea virginea: ex ꝯuersatiõe clara
ꝛ ex aĩa sancta ꝛ ex ꝓle beata. ❡ Seqt
ordo virtutuz: quoꝝ est miracula opari.
Scd̃m aũt Aug. boni angeli miracula
faciũt: nõ aliqd de nouo creãdo: sꝫ deo
ministeriũ exhibendo. Boni aũt xp̃iani
miracula faciũt per publicaz iustitiam.
Mali aũt per signa publice iustitie. Et
põt vocari publica iustitia aut fides ve
ra: Mat. xvij. Si habueritis fidem sicut
granum sinapis ꝛc̃. Aut oratio deuota.
Jac. v. Helyas homo erat ꝛc̃. Aut vita
perfecta. p̃s. Uoluntatẽ timentiũ se fa/
ciet. Istã aũt publicã iustitiã mali nõ ha
bent. sed qñqꝫ habere vidẽtur. Proprie
autẽ solus deus miracula facere põt: qr
ipse solus oipotentiã hꝫ. Precipue tum
in virginis vtero operatus est miraculũ
miraculorũ. Primo nãqꝫ fuit subitum.
Grego. Angelo nũciãte ꝛ sancto spũ ad/
ueniẽte mox verbũ in vtero mox itrauit
vteꝝ verbũ caro. Fuit insolituz. iõ dicit
nouũ. Hiere. xxxi. Nouũ faciet dñs sup
terrã ꝛc̃. Fuit supra spem expectantium
Fuit supra facultatẽ nature ꝛ vsus ratio
nis ꝛ mentis. Hiero. Quod natura non
habuit vsus nesciuit. ignorauit rõ. mẽs
nõ capit humana. hoc totũ p gabrielem
marie diuinitus nũciat. Ipsa ẽt Beata
virgo multa miracula est opata quia ha
bebat fidem verã. Luce. i. Beata q̃ credi
disti. Oratõem deuotã. Act. i. Hi oẽs erãt
pseuerãtes in oratõe cũ Maria mr̃e iesu
Uitã pfectã. qr hũit vitã actiuã ꝛ ꝯtẽpla
tiuã. Dicãt igit ṽtutes. Nr̃am tua debes
pñtia illustrare societatẽ q̃ tãtã accepisti
in faciẽdis miraculis ptãtẽ. mõ p fidem
verã. mõ p orõnẽ deuotã. mõ p vitã san/
ctã. Sꝫ in tuo vtero deus opat⁹ est mira
culũ miraculoꝝ. ad cuius ꝯparatõz nr̃a
miracula videnť fore nulla ❡ Respõdit
illa ꝛ dicit. Nõ vos desero. sed sicut mir/
rha electa inter vos maneo. Est aũt mir
rha prima electa atqꝫ ꝓbatissima. Mir/
rha prima pnĩa ẽ innocẽtiũ Can. v. Ma
nus mee distillauerũt mirrhaz primam.
Mirrha electa ẽ pnĩa claustraliũ qui di
cunt illud in p̃s. Elegi abiectus eẽ in do
mo dei mei. Mirrha aũt ꝓbatissima est
pnĩa pfectoꝝ que ꝓ solo desiderio pĩe
se affligũt. Beata aũt virgo fuit innocẽ
tissima. fuit de mũdo in mr̃em dei electa
ꝛ fuit celestiũ desiderioꝝ anxia. ❡ Dicat
ergo. Nõ vos desero. sed vobiscũ maneo
ꝛ odore mirrhe prime qui ꝯsurgit ex vir

tute mee innocẽtie.ꝛ ex odore mirrhe ele
cte qui ꝯsurgit ex mĩna electõe.ꝛ ex odo
re mirrhe ꝓbatissime qui ꝯsurgit ex de/
siderio celestis patrie.¶ Transactis or
dinibus inferioris hierarchie ꝑuenit ad
ordines medie q sunt. Ptãtes Pricipa/
tus Et dñatões.¶ Officiũ aũt ptãtũ est
arcere demones ne tm̃ noceãt q̃tũ velit
Istud officiũ beata virgo hũit. De q̃ dr̃
Gene.iij. Ipsa ꝯteret caput tuũ. Per ca/
put põt intelligi suggestio demonis vel
ptãs vel astutia. Ipa aũt oẽs suggestio/
nes expulit.ꝛ ptãtem abstulit.ꝛ astutiaꝫ
ꝓpulsauit.¶ Dicãt ergo ptãtes. Nobis/
cum o dña esse debes.nobis.n .ꝯmissum
est vt demones refrenamus. Tu aũt nõ
tm̃ refrenasti sꝫ suggestionẽ ꝯtriuisti.po
testatẽ abstulisti.astutiã ꝓpulsasti.¶ Re
spondet illa ꝛ dicit. Nõ vos desero sꝫ tã
quam storax vobiscum maneo. Est auteꝫ
storax ſm glosam arbor arabica.cuius v̉
gule lachrimas fluunt ex qbꝰ pigmẽtuꝫ
ꝯficit̃ p̃ciosũ. Et q̃ ẽ ista storax lachrimas
fluẽs nisi v̉go Maria sepe lachrimas ꝛ
suspiria emittens. Hec.n.ẽ illa axa de q̈
legit̃ Josue.xv. Que sedens asino.i.p̃si/
dens corpori suo suspirauit ꝛ ab ipso pa
tre quattuor impetrauit.s.terrã arenteꝫ
australem.irriguũ supius ꝛ infertꝰ. Vir
go eniꝫ beata p sua suspiria ꝛ desideria
impetrauit terram arentẽ idest ip̃am car
nem ab omni humore ꝯcupiscentie exic
catam. Et australem idest animaꝫ flatu
sancti spiritus inflãmatam. Et irriguũ
supius.i.iesu xp̃i diuinitatẽ. Et iferiꝰ.i.
eius hũanitatẽ.¶ Dicat ergo:nõ vos de
sero.sed tãquã storax vobiscũ maneo:qꝛ
vobiscũ manet odor lachrymaꝝ.ꝑ quas
ĩpetrare merui carnẽ mortificatã: aĩam
ĩflãmatã ꝛ diuinitatẽ sup̃mã:ꝛ hũanita
tem verã.¶ Sequit̃ ordo pricipatuum
quoꝝ officiũ ẽ regnis ꝛ ꝓuincijs p̃sidẽ.
hostes cõprimẽ.bonos custodire.demo
nes arcere:ꝛ in tribulatiõibus ꝓtegere.
Istud quintuplex officiũ habuit virgo
maria.Eccl'.xliiij. In oĩ gente ꝛ ĩ oĩ po/
pulo principatuꝫ habui.ecce qꝛ sup oẽs
principatũ gerit.oĩum excellẽtiũ ꝛ sub/
limiũ colla calcaui.ecce qꝛ hostes com/
primit:gyꝝ celi circuiui sola.ecce qꝛ bo
nos custodit.ꝛ ꝓfundũ abyssi penetra/
ui.ecce qꝛ demones ip̃a expellit. Et ĩ flu
ctibus maris ambulaui.ecce qꝛ in tribu
lationibus ꝓtegit.¶ Dicant ergo prin/
cipatus. In nr̃o stare debes ordine que
sic in oĩ gẽte principatũ geris.sic hostes
cõprimis.sic ꝛ bonos custodis.sic demo
nes cõteris.sic in tribulatõe ꝓtegis. Re
spondet illa ꝛ dicit: Nõ vos desero: sed
sicut galbanus in vobis maneo. Scdm̃
aũt Isid. Galbanus ẽ succus herbe que
ferula dr̃:que quidẽ vulnera sanat: ser/
pẽtes fugat:frigidas passiões curat. Di
cat iccirco virgo maria. Nõ vos desero:
sed vobiscũ remanet odor pietatis mee
qua pctoꝝ vulnera sepe sanaui.virtꝰ po
testatis mee qua demonũ tẽtatiões sepiꝰ
refrenaui.ꝛ ardor charitatis mee vobis
cũ manet:q̈ charitate mediante tepidos
ad amorẽ celestiũ inflãmaui.¶ Sequit̃
ordo dñationũ quoꝝ ẽ officiũ subditos
sibi angelos purgare:illuminare:ꝛ per
ficere. Istud triplex officiũ maria habꝫ
que a culpa purgat affectiuã.ab ignorã
ria illuminat itellectiuã.ꝛ ab infirmita/
te ꝑficit opatiuã.¶ Dicãt igit̃ dñatiões
Presentiã tuã dña nobis nõ subtrahas
que plenius q̃ꝫ nos purgatões illumia/
tiones ꝛ pfectiões oĩbus administras.
¶ Rñdet illa ꝛ dicit: Nõ vos desero.sed
quasi vngula inter vos maneo.ẽ autem
vngula sꝫ glo.ostrea ꝑua suaue redolẽs
hñs formã vnguis hũane. Vngula autẽ
ẽ lucida adeo vt tãquã in speculo ple/
riqꝫ imagies in ea ꝯtẽplent̃.ꝛ significat
virginẽ que dei speculũ facta fuit. Spe/
culũ nãqꝫ ex vitro ꝛ ex plumbo est. Per
vitrũ eiꝰ lucida virgitas. Per plũbũ eiꝰ
ductrix hũilitas designat̃. Nec sola v̉gi
nitas:nec sola hũilitas eã fecissꝫ specu/
lũ dei.ꝯiũcta ẽ igit̃ v̉gitas ip̃i hũilitati.
ꝛ sic facta ẽ speculum dei, ĩ quo refulsit
xp̃s q ẽ imago dei pr̃is. Vngula ẽt car/
ni ĩsepabilr̃ ẽ ꝯiũcta.sic ꝛ virgo maria ꝑ
amorẽ xp̃o insepabilr̃ ẽ cõiuncta ꝛ vnita
Vngula ẽt lꝫ sit insensibilis:tñ in sepa/
tõe a carne dolor itolerabilis fit. Sic et
maria lꝫ insensibilis mũdo fuerit:into/
lerabilẽ tñ dolorẽ hũit qñ sepabat̃ a fi/
lio. Dicat ergo maria: nõ vos d̃sero:sed
vobiscũ sic̃ vngula mãeo:ꝛ sic̃ speculuꝫ
d̃i:sic̃ amica d̃i:sicut mr̃ d̃i.¶ Trãsactis

ordinibus īferioris ⁊ medie hierarchie
pueni ad ordines supreme hierarchie:
qui sunt throni: cherubin ⁊ seraphin.
¶ Thronoꝝ aūt offm̄ est ꝙ sup eos de⁹
quiescit ⁊ sedet ⁊ iudicia exercet. Uirgo
aūt maria est thronus misericordie: grē
⁊ glie. Est.n.thron⁹ misicordie pctōrib⁹:
grē iustis ⁊ glie beatis. ps. Thron⁹ eius
sicut sol in ꝯspectu meo ⁊c. Ipsa eiꝫ ē si
cut sol btīs qbus est in magnā gloriā si/
cut luna iustis. inꝙtū est mediatrix īpe
trādo eis celestē graꝫ. ⁊ testis i celo fide/
lis peccatorib⁹ aduocādo ꝓ eis ⁊ impe
trādo misericordiā. ¶ Dicāt igit throni
ad eā. Nobiscū esse debes in cuius vtero
deus nouē mēsibus regeuit. in qua tāꝙ
in throno deus nō exercet iudicia puni
entis: sꝫ potius misicordie iustificantis
grē ꝯseruātis ⁊ glorie coronātis. ¶ Rū/
det illa ⁊ dicit: Nō vos desero: sed tanꝙ
gutta īter vos maneo. Gutta ꝑm glo. la/
chrymas stillat que oēs duritias sanat.
Olim nāqꝫ erāt tria dura. s. deus q nul/
luꝫ ad misericordiā suscipiebat. Mors
que oēs ad inferos rapiebat. Et dyabo
lus q hostilr̄ seuiebat. Sꝫ virgo sic deuꝫ
emolliuit: vt oēs ad misericordiā susci/
peret. sic mortē ꝯtriuit vt iaꝫ scōs nō ra
piat. sic dyabolū supauit: vt iaꝫ nullā ni
si volentē decipiat. ¶ Dicat ergo virgo
btā. Nō vos desero: sꝫ sicut gutta vobi/
scū maneo: qꝛ vobiscū remanet odor me
us cū quo deū emolliui: mortē cōtriui ⁊
dyabolū supaui. ¶ Sequit ordo. s. che/
rubin q iterpretat plenitudo scie. Scia
aūt virgis excellit oēm sciaꝫ angelicā ⁊
humanā. ¶ Dicāt igit cherubin. Nobi/
scū esse debes q̄ ēt in via tantā cognitōꝫ
habuisti. ⁊ sciaꝫ modo audiēdo p inspi
ratione. modo videndo p ꝯtēplationē.
modo tāgendo p opatione. modo gustā
do p affectionē. modo orādo p deuotio
nē: Nūc aūt pre ceteris cognitōeꝫ hēs vi
dendo p apertā visionē. ¶ Rūdet illa ⁊
dicit: Nō vos desero: sꝫ sicut libanus nō
incisus vobiscū maneo. libanus cādida
tio īterpretat. In virgīe aūt tria fuerūt
cādida ⁊ nūꝙ incisa. i. Thessal. v. Inte/
ger spūs vester ⁊ aīa ⁊ corpus sine q̄rela
seruet. Ipsius aūt spūs īdiuisus fuit: qꝛ
nunꝙ a deo separi potuit. Eius aīa īdi/
uisa: qꝛ nūꝙ a dn̄io rōnis recessit. Eius
nāqꝫ corpus fuit īdiuisuꝫ: qꝛ semp inte/
grū pmāsit. ¶ Dicat igit: Nō vos desero
sꝫ sicut libanus nō īcisus vobiscū pma/
neo. qꝛ multū vos d̄lectari doꝫ odor spūs
mei: qꝛ a deo nūꝙ sepatus fuit odor aīe
mee: qui nunꝙ a dn̄io rōnis recessit: ⁊
odor corpis mei q semp illibat⁹ pmāsit.
¶ Sequit ordo seraphin q iterpretant
ardētes. Sicut nāqꝫ dicit Bern̄. Uolun
tas qn̄ veritati p graꝫ associat ⁊ sursum
tēdit: amor est. Cū pmouet ⁊ ab ipsa grā
⁊ lactat dilectio est. Cū vero apphendit
tenet ⁊ fruit: charitas est. Qn̄ igit grā
dei cor virginis sursum eleuabat: gene
rabat in ipsa amorē: qn̄ pmouebat. dile
ctionē: qn̄ cū dilecto eā totalr̄ vniebat:
faciebat in eius aīo charitatē. ¶ Dicant
ergo illi de ordine seraphin. Nobiscum
dn̄a remanere debes q̄ plena fuisti tāto
amore: tanta dilectōe ⁊ tanta charitate.
¶ Rūdet illa ⁊ dicit: Nō vos desero: sed
tāꝙ balsamū nō mixtū vobiscū maneo.
Sicut nāqꝫ dicit Isid. ⁊ habet in glosa.
Balsamū nō mixtuꝫ p tria cognoscit. s.
qn̄ lac coagulat: qn̄ in aqua nō supena/
tat ⁊ qn̄ laneā vestē nō maculat. Tūc igi
tur verus amor dei eē cognoscit: qn̄ cor
cū deo totalr̄ vnit. p superbiā nō eleuat
⁊ nulla macla peccati polluit. Isto mō
fuit in virgine q̄ oēs suas voluntates in
deo veniebat: sup alios se nō eleuabat:
⁊ nullā peccati maculā hēbat. ¶ Dicat
ergo: A vobis nō recedo: sed quasi balsa
mū nō mixtū. i. per amorē puꝝ vobiscuꝫ
maneo. quē qdeꝫ puꝝ sepe in me proba
stis: ⁊ per cordis cū deo vnitatē: ⁊ per ꝓ
fundaꝫ humilitatē: ⁊ per peccati omni/
modā imunitatem.

¶ Sermo. ccxviij. ¶ De eodē ꝑmo. viij.

In habitatōe san
cta coram ipso ministraui. Ec
cle. xxiiij. ¶ In verbis p̄missis
primo cōmendat habitatio cum dī:
In habitatiōe sancta. ¶ Secūdo ipsius
habitatricis officij executio cum dī: Co/
ram ipso ministraui. ¶ Sācta nāqꝫ ha/
bitatio dī celestis patria: iuxta q̄druplī
ceꝫ acceptionē huius nois qd̄ est sanctū
¶ Est.n. sancta. i. mūda. ⁊ ꝙtū ad ipsaꝫ

habitato͛ez.Apoc.xxi. Ipsa ciuitas au-
rum mūdū.ꝛ q̃tū ad ipm habitato͛ē:vt
ibidez.Nō intrabit in illā aliqd coinq-
natū.Hec aūt habitatio terrena est imū
da.Et q̃tū ad habitato͛ez.Hiere.iij. Po
suisti terrā i fornicatōibus tuis. Et q̃tū
ad hītato͛ē.Eiusdem.ij.Quō dicis.Nō
suz polluta ꝛc̃.¶ Scđo sancta est idē ꝙ
firma.Et q̃tū ad habitationē.ps̃.Fun-
damēta eius in mōtib⁹ sanctis.Et q̃tū
ad habitato͛ē.Apoc.iij.Qui vicerit fa-
ciā illū colūnā in tēplo dei mei.Hec aūt
habitatio terrena nō est firma q̃tū ad se
i.Joā.ij.Mūdus trāsit ꝛ ꝯcupiscentia
eius.nec q̃tuz ad habitato͛ē.Job.xiiij.
Hō natus de muliere ꝛc̃.¶ Tertio dicit
sancta.i.sacro vsui deputata.Et quātū
ad se:q͛ deputata est ad ꝑducēdū rosas
martyꝝ.libanū.i.thus odorifeꝝ ꝯfessoꝝ
ꝛ lilium virginū.Ecc̃.xxxix.Quasi rose
plātate sup riuos aquaꝝ fructificātes:ꝛ
quasi liban⁹ odo͛ē suauitatis hñtes ꝛc̃.
Et q̃tū ad habitato͛ē q deputatus ē ibi
ad laudandū deū.ps̃.Beati qui habitāt
in domo tua dñe:in secula scl'oꝝ lauda-
būt te.Hec aūt habitatio terrena est ma-
lo vsui deputata:s.ad ꝑducēdū spinas:
tribulos ꝛ vrticas.i.hoīes supbos:aua
ros ꝛ luxuriosos.Et q̃tū ad habitato͛ē
q deputauit se ad mētiendū ꝛ ad furan-
dū ꝛ huiusmodi.Osee.iiij.Maledictū:ꝛ
mēdaciū:ꝛ homicidiū:ꝛ furtū:ꝛ adulte
riū inundauerūt.¶ Quarto ē sancta.i.
sanguīe tincta.Et q̃tū ad se:q͛ ei⁹ ianua
fuit sanguīe xp̃i reserata.Hoc significa-
tuz est Exo.xij.Ubi p̃cepit dñs ꝙ de san
guine agni linirēt postes.Et q̃tū ad ha
bitatores q xp̃i sanguine sūt redempti.
Apoc.i.Lauit nos a pctis nr̃is i sangui
ne suo.Hec aūt habitatio terrena tincta
ē sanguine malo.Et q̃tū ad se.s.sangui
ne homicidij.ps̃.Interfecta ē terra i san
guinib⁹.Et q̃tū ad habitato͛ē.s.sangui
ne pcti.Ysa.lix.Man⁹ vr̃e pollute sunt
sanguine.¶ Scđo ꝯmēdat in habitatri
ce sui officij executio cū dr̃:Corā ipso mi
nistraui.Deus.n.suā ministrā ꝛ officia-
lē eā fecit:ꝛ multiplex ministeriū ꝛ offm̃
sibi ꝯmisit.¶ Primū est q͛ ē elemosyna-
ria celi.ꝛ ista elemosynaria nō est tenax
nec auara.Prouer.vlt.Manū suā ape-

ruit inopi.ꝛ palmas suas extēdit ad pau
peres:cuius liberalitas in trib⁹ determi
nat.Et q͛ brachiū versus pctō͛es exten-
sum tenet.ꝛ q͛ man⁹ aptas hz.Et q͛ ma
nus plenas elemosynis possidet.Per
brachiū extēsuz potētia.Per manū aptā
scia.p manū plenā liberalitas designat
Tenet igit brachiū extēsuz:q͛ pōt oibus
misereri.Tenet manū aptaz:q͛ scit opti
mo tpe misereri.Tenet ēt manū plenaz:
q͛ vult oibus oi tpe misereri.Sz de libe
ralitate isti⁹ elemosynarie dr̃ ibidez.De
nocte surrexit:dedit predaz domesticis
suis ꝛ cibaria ancillis suis.Et ifra.Oēs
domestici eius vestiti sunt duplicib⁹.Hz
virgo ancillas.i.aīas dei p̃cepta seruan
tes.Istis cibaria ipendit:q͛ cibo diuine
grē eas pascit.Hz ēt domesticos.i.viros
pfectos.Et istos vestit duplicibus:q͛ ꝛ
aīaz vestit virtute:ꝛ corpus vestit cādo-
re inocētie.Hz filios ꝛ secretarios:q scz
virginitate sūt p̃diti ꝛ sibi itima deuotiōe
ꝯiuncti.Et istis dat p̃dā.i.grāꝝ ꝛ virtu
tū abūdantiā copiosaz.¶ Scđz ministe-
riū est:q͛ facta ē cellaria spūs sancti.Uñ
ipsa dicit Cant.ij.Introduxit me rex in
cellā vinariā.De ista cella ꝓpinat vinuz
sanctis q sūt in via ad aliqualē satietatē
ꝛ illis q sūt in patria ad plenā ebrietatē.
Cant.v.Bibite amici ꝛ inebriamini cha
rissimi.Jō assimilat crateri nūꝙ̃ deficiē
ti.Cant.vi.Umbilic⁹ tuus sicut crater
tornatilis nunꝙ̃ indigēs poculis.Ipsa
eiz est crater inq̃tū semp ifundit.Et est
tornatilis inq̃tū circūcirca semp vadit.
Et est nunꝙ̃ idigēs poculis inq̃tū nūꝙ̃
euacuat sed semp plena existit.Illo aūt
cibo nos pascit:ꝛ potu reficit quo seip-
saz fouet ꝛ sustētat.Ut ibidē.Comedi fa
uuz cū melle meo.bibi vinū meū cum la
cte meo.Ipsa fauū cuz melle comedit.s.
qñ xp̃m in quo est cera humanitatis.ꝛ
mel diuinitatis i suo vtero portauit.Ip
sa vinum cuz lacte bibit:qñ spūs scūs ꝛ
eius aīaz ipleuit vino celestis grē.ꝛ car
nē pfudit lacte virginalis mūditie:Eodē
mō pascit nos fauo:qñ ꝛ nos facit dele-
ctari circa xp̃i humanitatē.ꝛ pascit mel
le qñ nos facit delectari circa xp̃i diuini
tatem.Et silr̃ nos potat vino ꝛ lacte qñ
dat nobis spūalez letitiā in mēte ꝛ mun

ditiā in carne. ¶ Tertium ministeriū est q: facta est thesauraria dei. Hz q dez de⁹ thesaurꝝ potentie: sapie ⁊ misericordie. Ipsa nāqȝ hz thesaurꝝ potentie: p quem thesaurꝝ ipsa deum potēter ad se traxit. Cant. i. Cuȝ esset rex in accubitu suo ⁊c̄. quo potenter dyaboluȝ ꝯtriuit. Geū. iij. Ipsa ꝯteret caput tuuȝ: quo nos potenter in celestē gl̄iaȝ itroduxit. Ecc̄. xxiiij. In hierl'em ptās mea. Hz thesaurꝝ sapiētie p quē nobis diuinā cognitōeȝ īfūdit Ecc̄. xxiiij. Ego mater pulchre dilectōis ⁊ agnitiōis. Et in mari pn̄tis seculi nos sapiēter dirigit. Jō vocat stella maris. ⁊ actus nr̄os sapiēter disponit. Prouer. xiiij. Sapiēs mulier domuȝ suā edificat ⁊c̄. Hz thesaurꝝ misericordie queȝ largit dispēsat. Ecc. xxiiij. In plenitudine sanctorꝝ detētio mea. Dispēsat cōiter vt ibidez d̄r: Trāsite ad me oēs q ꝯcupiscitis me ⁊c̄. Dispēsat facil'r q: n̄ pmittit se diutius rogari. Ecc̄. iiij. Cor iopis ne afflixeris: ⁊ ne ꝓtrahas datuȝ āgustiāti. Dispēsat sapienter: q: qn̄ ē maior necessitas: iō vocat luna: q: lucet in nocte aduersitatis. lucet qn̄ sol alicui abscondit se merito sue prauitatis. lucet vicina tre. i. pctōribus ⁊ hūiliatis. ¶ Quartū ministerium ē: q: est ostiaria padisi. Ipsa nāqȝ ē ostiū p qd ad padisuȝ itram⁹ qd p euā clausū est: sȝ p eā aptū. Ipa. n. est q nos suis meritis in atriuȝ pncipis itroducit. Vn̄ d̄r Joan. xviij: Ancilla hostiaria virgo maria q se ancillā noiauit: petruȝ in atriuȝ pncipis itroduxit. Ipa nāqȝ virgo Maria est fenestra p quā deus oculo misericordie nos respicit. Vn̄ de ea cātat ecclesia. Intrent vt astra flebiles celi fenestra facta es. Ipsa enim est fenestraria q nobis viscera sue mi'icordie apit. vn̄ sepe est rogāda. Aperi mihi soror mea: amica mea ⁊c̄. ¶ Quintū misteriuȝ ē: q: aduocata gn̄is humani. Bonus aduocat⁹ dȝ hr̄e diligētiā. ⁊ corā rege aliquā potētiā. ⁊ corā familia regis magnā grāȝ ⁊ i ppōnēdis allegatōibus magnā sapiāȝ. Ista q̄ttuor sūt in maria: q ēt de ea tangit propheta dicens: Astitit a dextris tuis. ecce quāte diligentie. Regina: ecce quāte potētie. In vestitu deaurato: ecce ergo q̄te sapientie. p aurū. n. sapientia designat.

circūdata varietate. i. sanctorꝝ multiplicitate: ecce quāte in cōspectu familie regis beniuolētie ⁊ reuerētie. ibi. n. ē color aure⁹ apl'orꝝ. Rubeus martyrꝝ. celestis cōfessorꝝ. albus virginū. Oēs. n. isti virginē circūdāt. ⁊ eā tāq̄ reginā suā associāt.

¶ Sermo. ccxix. ¶ De eodē Sermo. ix.

Maria optimam partem elegit q nō auferet ⁊c̄. Luce. x. Istud verbum ꝓprie nulli cōpetit nisi virgini marie. nec deo: nec angelo: nec hoi. Hō. n. vel angelus q optimā ptē hz: nullus est. Deus aūt non tenet pteȝ: sed totū. Sola nāqȝ ipsa optimā pteȝ hz: q: ēst media inter creatorē q totū tenet. ⁊ oēm aliā creaturā q bonaȝ vel meliorē pteȝ possidet. Ista aūt pars optima quā elegit itelligit ⁊ i vita pn̄ti ⁊ in vita celesti. ¶ Nā in vita pn̄ti multiplicē pteȝ optimā hūit. ¶ Quaruȝ pma ꝯsiderat q̄tū ad castitatis ꝯseruationē: Castitas aūt tres ptes hz. ¶ Vna nāqȝ est castitas cōiugalis. Et ista vtiqȝ est ps bona que hz fructū tricesimū. ¶ Scd̄a ē castitas vidualis. Et ista est ps melior. Et ista hz fructū sexagesimū. ¶ Tertia ē excellētia virginalis. Et ista est ps optima: q: hz fructū centesimū. Et istā ptem optimā elegit: vt tn̄ ōnderet q fuit psona cōis. voluit esse ꝯiugata cū ꝯiugatis ⁊ vidua cū viduis ⁊ imaculata cū imaculatis. ¶ Scd̄a ꝯsiderat q̄tū ad vite pfectionē. Est enim actiua vita que est ps bona. vita cōtēplatiua q est ps melior. ⁊ ex vtraqȝ ꝯposita que est ps optima. Et istā virgo maria elegit. Ideo significat per illas duas sorores. s. p marthaȝ que fuit actiua. ⁊ per magdalenā que fuit cōtemplatiua. Et q: actiua intēdit ꝓximo: ꝯtēplatiua deo. Magna laus fuit in virgine que vtrāqȝ vitā circa filiū suuȝ deuote exercuit. Nā quātū ad diuinitateȝ ꝯtēplationi eius semp intēta fuit. Quātuȝ vero ad humanitatē sibi sedule ministrauit: q: sibi domū eburneā preparauit. ipȝ carne purpurea induit: lacte de celo subministrato cibauit ac potauit: in tribulatōe ⁊ in cruce positū visitauit. ¶ Tertio accipit quātum ad gratie cumulationē. Deus enim hz quadruplicē

mensurā. De qua dr̄ Luc.vi.s.bonā que
est ad iustificatōem. Et hec est ps bona.
Cōfertā scz qñ alicui vltra confert.s.ad
sui iustificationē ⁊ ad alioꝝ saluationē:
Et hec est pars melior. Coagitatā qñ de
us grāz agitādo in aīa ꝯfirmat:sicut qñ
fuit in vtero scificata. Et hec est ps opti-
ma. Supeffluentē q̄ de sua plenitudine
alijs effundit. Et hec est ps optima que
fuit in xp̄o ⁊ matre eius. ¶ Quarto acci
pit ⁊ ꝯsiderat q̄tuz ad pfectā humilia-
tionē. Est aūt triplex gradus humilita-
tis. Primus scz subijci suo supiori.⁊ hec
est bona. Scd̄s vero est subijci suo eq̄li.⁊
hec est ps melior. Tertius est subijci suo
inferiori.⁊ hec est ps optima. Uirgo eiz
beata non solū subiecta fuit superiori.i.
deo.⁊ nō solū subiecta fuit equali.i.suo
spōso:sed ēt subiecta fuit suo īferiori.i.
helisabeth. Apud quā tribus mensibus
ibidē māsit:atq3 sibi deuote seruiuit. Ip
sa nāq3 virgo de deo sentiebat digna:de
seipsa pua ⁊ de pximo magna. ¶ Quita
ps accipit q̄tū ad studiū ⁊ operationē.
Quidā eniz intēdūt pximo p eruditio-
nez.⁊ hec est pars bona. Alij intendūt si
bi p discussionē.⁊ hec est ps melior. Alij
intendūt deo per vacationē.⁊ hec ē ps
optima. Uirgo maria ⁊ pximo intende
bat per doctrinā:⁊ sibi p custodiā:⁊ ipsi
deo per meditationē internā. Uñ pote-
rat dicere cuz ppheta: Meditatus sum
nocte cū corde meo deo.s.vacādo.⁊ ex-
ercitabar:proximū.s.erudiēdo.⁊ scope-
baz spūz meuz:me scz discutiēdo. ¶ Se
cundo habet partē optimā in vita cele-
sti. Et ista pars ꝯsiderari pōt quātuz ad
quinq3. ¶ Primo quātuz ad subiectum
qd̄ glorificatū est. qz scilz in corpore ⁊ in
anima est glorificata. Gloria nāq3 quam
deus dat suis sanctis tres partes habet.
Una ē qua glorificat eoꝝ corpora in ter
ris:sicut corpus beati petri ⁊ sancti iaco
bi apostolorū.⁊ hec est pars bona. Eccl.
xliiij. Corpora eoruz in pace sepulta sūt
⁊c. Alia est qua glorificat eoruz animas
in celo.⁊ hec est pars melior. Apoca.vi.
Date sunt eis singule stole albe. Tertia
est qua glorificat vtrūq3.⁊ hec ē ps opti
ma.⁊ istam partez maria elegit. Petrus
autem ⁊ paulus habent partez bonam:
qz eoruz corpora honorātur in terris. Et
partem meliorē: qz eorū anime glorificā
tur in celis. Sed non habēt partē opti-
maz: qz ipsoruz corpora iacent in sepul-
chris. Alij sancti volauerūt in celū cum
vna ala:idest cū dote anime. Ista autem
est mulier que volauit cuz duabus alis:
idest cum glorificatōe corporis ⁊ anime:
vt habetur Apocal.xij. Alijs sanctis da
tur vna stola. Hec est autē illa de qua di
citur Prouerb. vlti. Byssus ⁊ purpura
indumētuz eius. ¶ Secūdo considerat
quantū ad moduz quo assūpta est. Qui
daz enim sancti assumunt: ⁊ in celuz de
ducunt per angelū vnuz.⁊ hec est pars
bona. Alij deducūtur per plures ange-
los. Et hec est pars melior. Sed ps opti
ma esset si omnes angeli ⁊ sancti obuia-
rent:⁊ omnes vna cū xp̄o aduenirēt. Et
ipse xp̄s personalr̄ adueniret. Et istam
ptē habuit virgo Maria. ¶ Tertio cōsi-
derat quātū ad locū quē sortita ē. Quidā
eniz associant angelis īfime hierarchie.
Et hec ē pars bona. Alij angelis medie
hierarchie: Et hec est pars melior. Alij
vero āgelis supreme hierarchie. Et hec
est pars optima. Maria aūt sup oēs an
gelos est exaltata: ⁊ sup altitudinē san-
ctoꝝ eleuata:⁊ ad dexterā filij collocata
Ideo hz partē optimā. ¶ Quarto ꝯside
rat q̄tū ad p̄miū quo beatificata ē. Bea
titudo eniz tres hz ptes. Una ē beatitu-
do aiaꝝ q̄ adhuc est īperfecta. Et hec est
ps bona. Alia ē btitudo ipsoꝝ angeloꝝ
que est ꝯpleta. Et hec est ps melior. Alia
est filij que est ꝯsumata. Et hec ē ps opti
ma. Et istā partez optimā elegit Maria
que in anima ꝯsumatā gloriam recepit.
¶ Quinto ꝯsiderat q̄tū ad officiū qd̄ si
bi ꝯmissuz est. Est nāq3 Marie ꝯmissum
offiñ adiuuādi:aduocādi ⁊ miserendi.
¶ Adiuuat qdē hoīem ī vita:in morte ⁊
post mortē. Unde cātat: Maria mr̄ grē:
mr̄ mīe:tu nos ab hoste ptege ⁊c. Naz ⁊
ipsa ī vita bonos ī grā cōseruat:⁊ malis
mīam īpetrat. Iccirco dr̄: Mr̄ grē ⁊ mr̄
misericordie. Et hec ē ps bona. In morte
a dyabolo defendit. Iccirco subdit: Tu
nos ab hoste ptege. Et hec est ps melior.
Post mortē aīas nostras suscipit ⁊ in ce
luz deducit. Ideo subdit: In hora mor-

tis suscipe. Et hec ē ps optima. ¶ Scđo
virgo gl'iosa Maria hʒ officiū aduocā
di. In qua aduocatōe more piti aduoca
ti p̄io captat beniuolētiā. dei nostrā in/
sinu miseriā: deinde deū inclinat ad mi
sericordiā. Scire aūt beniuolētiā dei ca
ptare: ē bona ps. Scire miserias ꝛ neces
sitates ośdē: ē pars melior. Scire deū
ad misericordiā iducere: ē ps optia. Jō
significaꝛ per illā mulierē sapiētissimā.
De qua agiꝛ. ij. Regū. xiiij. Captat enim
p̄io beniuolētiā dicēs: Sicut angelus
dn̄i. sic ꝛ dn̄s meus rex vt nec maledictō
ne: nec bn̄dictiōe moueaꝛ. De⁹ nāqȝ nec
ex maledictōe peccatoꝝ moueꝛ ad ira/
cūdū. Sap. xij. Tu aūt dn̄ator virtutis
cū tranquillitate iudicas. Nec ēt moueꝛ
deus ex bn̄dictōibus bonoꝝ nr̄oꝝ ad i/
properādū nobis. Ja. i. Dat oīb⁹ afluen
ter ꝛ nō impropat. Deinde nr̄am insinu
at miseriā dicens: Oēs morimur ꝛ quasi
aque dilabimur sup terrā que nō reuer
tunꝛ. Magna nāqȝ ē miseria hūana: qꝛ
hō semper fluit de culpa i culpā: qꝛ nō
pōt per se redire a culpa. Ultimo petit
misericordiā dicēs: Reduc abiectū tuuȝ
Ac si dicat: Abiecisti hoiem de paradiso
ad miseriā: sȝ reduxisti per passionē tuā
Abiecisti p culpā originalē: sȝ reduxisti
p gr̄am baptismalē. Un̄ Greg. Similr̄ ꝛ
nūc abiectū per actualē culpā redūit ad
te per pn̄iam. ¶ Tertio hʒ officiū mise/
rendi. In iudicādo eim quidā sequunꝛ
veritatē cōscie. ꝛ hec ē ps bona. Quidā
vero sequūꝛ rectitudinē ipsius iusticie.
ꝛ hec ē pars melior: qꝛ in conscīa posset
qs errare. Quidā vero in iudicādo se/
quunꝛ tēperamentū misericordie. ꝛ hec
ē ps optima. Sūt nāqȝ quidā sci qui su
am sequētes cōsciaȝ aliqbus sua subtra
hunt suffragia: qꝛ dignos eos nō repu/
tant gr̄a. Deus eiȝ iusticiā suā sequiꝛ a
qua declinare nō pōt. Teneāt ergo q se/
qui volūt cū cōscientia vel cum iusticia.
Maria autem semper tenebit secuȝ mi/
sericordiam.

Sermo. ccxx. ¶ De scō bernardō. s̄mo. i.

IUstum deduxit dn̄s p vias rectas. Sa. x. Sūt
quedā vie circulares p quas
vadūt hoies mundū amātes. ps. In cir/
cuitu ipij ābulāt. Sūt ꝛ qdā vie obliq. p
quas vadūt hoies seipsos diligētes. Cū
ergo amor sit mot⁹ cordis direct⁹ i aliū
Illi nāqȝ q p amorē ad se cōuertūt: quā/
dā obligtatē faciūt. Sed sunt quedam
vie recte p quas vadūt deū sup oīa dili/
gētes. Can̄. i. Recti diligūt te. Per istas
vias rectas. Bernardus iuit qui sup oīa
deū dilexit. qđ pȝ per quattuor q hūit.
¶ Prio nāqȝ hūit aiuȝ sublimē celestiū
ꝯtēplatōe. Tot⁹ qdē erat i celo. ꝛ iō in/
sensibilis vꝛ in mūdo. Un̄ dꝛ in legenda
Ita tot⁹ i spū absortus ē. vt iā null' sensi
bus vtereꝛ corpis. Sicut poniꝛ exēpluȝ
đ domo testudiata quā ignorabat. ꝛ de
fenestris eccl'e quas nō viderat: ꝛ đ lacu
lausanēsi de quo nō aduerterat. ¶ Re/
fert nāqȝ Agel'. ꝙ đmocrit⁹ phs oculos
sibi erui fecit. Et sup hoc triplex cā a po
etis assignaꝛ. Pria ē vt meditatōi phie
liberius vacaret. Scđa ē: vt nō videret
malos in hoc mūdo florere. Tertia ne vi
sio mulierū eius cōcupiscētiā iflāmaret
Sȝ btūs Bernardus oculos sibi nō eruit
corpalr̄: sȝ spūalr̄ quātū ad oēm vsuȝ il
licitū. Nā quātū ad scđaȝ cām sibi spūa/
liter oculos eruit qn̄ ei⁹ oculi nō erāt si/
bi ad ipedimētū. sȝ ad expedimētū. inte
rioris ꝯtēplatiōis ex eo ꝙ ipse i creatu/
ris ꝯsiderabat dei potētiā ꝛ sapiētiā ac
bōitatē: Etiā ipe oculos suos eruit spūa
liter quo ad scđaȝ cām. qꝛ malos nō vi/
debat oculo idignatōis sȝ compassiōis.
Eruit spūalr̄ suos oculos quo ad tertiā
cām: qꝛ eas in femias nō figebat. sȝ suos
oculos a femis auertebat. Un̄ cū quadā
vice i quādā mulierē aliquādiu defixos
oculos tenuisset i aquas gelidas se imer
sit. donec fere exāguis effect⁹ ē. ¶ Secū
do hūit intellectū illuminatū diuinorū
reuelatōe. Quattuor nāqȝ sibi fuerūt p̄/
cipue reuelata. ¶ Prio dn̄ice natiuita/
tis mysteriū. Nā in nocte natiuitatis pu
er Jesus sibi apparuit quasi iteruȝ ante
oculos eius ex vtero mr̄is nascēs. ¶ Se
cūdo gl'ia sanctoꝝ. Nā cū scūs malachi
as defunct⁹ eēt ꝛ missa p defunctis can
tareꝛ: eidē eius gloria ē reuelata. ¶ Ter
tio notitia futuroꝝ. Mlta nāqȝ futura
preuidit sicut pȝ in gerardo suo frē, cui

suá cõuersionē pdixit ¶ Quarto sciētia
scripturarũ·quá qdē sciētiá scripturaꝝ
nõ hũit p magr̃i eruditionē.sꝫ p ꝓpriaꝫ
meditationē ⁊ orõem.Unñ dr̃ in eiꝰ legē
da.Quicqd i scripturis didicerat quá
maxime i agris ⁊ i siluis meditádo ⁊ orá
do se accepisse cõfitebat̃.Aut p diuinam
reuelationē.Unñ dr̃ ibidē.Cõfessus ē ali/
quádo meditáti vel oráti oēm sacrá scri
pturá melius expositaꝫ sibi apparuisse.
Unñ ēt dr̃ in Cáticis ꝙ dũ quedá retine/
ret que alias didicerat venit ad eũ vox
dicēs:Donec istud tenueris. aliud non
accipies.Ex quo habet̃ ꝙ ea q̃ dicebat
spũ scõ reueláte dicebat ⁊ didicit.¶ Ter
tio bt̃s Bernar.hũit effectũ iflámatum
feruēti dilectõe.Ná tá feruēter deũ dili
gebat ꝙ in diligēdo modũ seruare ne/
sciebat.Unñ dixit.Cá diligēdi.deũ.deus
ē modus sine mõ diligere.Tá feruenter
diligebat ꝙ totus in amore absorꝰ erat
adeo ꝙ nullis iam sensibus corpis vte/
bat̃.Unñ ipse poterat dicere cũ apostolo
ad Gal.ij.Uiuo ego iam nõ ego.viuit át
in me xp̃s.Tá feruēter diligebat ꝙ oēm
amorē illicitũ amouebat.s.amorē cupi/
ditatis terrenoꝝ:qr oia terrena deseruit
⁊ cõtēpsit.Amorē carnalitatis:qr virgi/
nitatem seruauit.Amorē vanitatis con
tēpsit:qr multos ep̃atus renuit.Nõ eniꝫ
põt possideri amor dei cũ amore mundi
Unñ:ipse dicit sup p̃s. Qui hĩtat ⁊c̃.er/
rat oino.Siquis celestē illam dulcedi/
nē huic cineri.illud balsamũ huic vene
no carismata illa spũs misceri posse cũ
istis illecebris patiat̃.Scũs eīm bernar
dus tá feruēter diligebat̃ ꝙ oēm ⁊ sin/
gulũ amorē ad dei amorē referebat.Di/
stinguit náqꝫ quintuplicē amorē.s.piũ:
iocũdũ:iustũ:violētũ:⁊ deuotum.Amor
náqꝫ pius vt dicit:ē quo amamus parē
tes.Amor aũt iocũdus ē:quo amamus
socios ⁊ amicos.Justus:quo amamus
vniuersos hoies.Uiolētus quo amamꝰ
inimicos.Deuotus:quo amamus deum
Quattuor aũt prios amores beatus ber
nardus referebat ad quintũ.Parentes
eīm amabat sꝫ deũ.Unñ p̃rem ad religio
nem adduxit ⁊ frēs cõuertit.⁊ amicos
⁊ socios cũ qbus cõuersari cõsueuerat
diligebat in deũ:qr eis predicabat ⁊ eos
ꝯuertebat.Jnimicos aũt diligebat ꝓpt̃
deũ.Deũ aũt diligebat ꝓpter seip̃m.Unñ
Aug.Beatus ē dñe qui amat te:⁊ amicũ
in te.⁊ inimicũ pp te.Solꝰ eiꝫ nullũ coꝛ
amittit cui oēs in illo chari sunt qui nõ
amittit̃.⁊ te nemo amittit:nisi q dimit/
tit.¶ Quarto habuit affatuꝫ plenũ po
tenti sermone.Sermo náqꝫ eius ptáte
tanta plenus erat ꝙ sibi obediebant ele
menta insensibilia ⁊ corda ⁊ demonia.
Elemēta quidē sicut pꝫ in pluuia. Naꝫ
cũ quádá ep̃lam sub diuo scribi faceret.
subito imber magnus erupit ⁊ cuꝫ ipse
scriptor charthá ꝯplicare vellet.ait ber
nar.Opus dei ē.scribe ⁊ nõ desistas.Et
sic totaꝫ illá ep̃lam scripsit in imbre sine
ibre.Obediebát ēt sibi sensibilia sicut pa
tuit in ip̃is muscis quas excõicauit.obe
diebant ēt sibi hoium corda.sicut patu/
it in militibus rapinas frequēter exer/
centibus quibus vinũ ꝓpinari fecit di/
cens:Bibite poculũ aiarũ ⁊ cõtinuo mu
tati fuerũt.Obediebát ei ēt demonia:qr
ea expellebat scripto suo:qr cuidam de
moniace cedulá hoc ꝯtinētem misit.Jn
noie dñi nr̃i iesu xp̃i precipio tibi demõ
ꝙ exeas ab ea:qua cedula ad collũ illiꝰ
mulieris obsesse a demonio.⁊ demonia
ce ligata statim demon euanuit ⁊ reces/
sit.Etiá beatus berñ.demonia expelle/
bat cũ suo baculo sicut pꝫ in muliere a
demone infestata.cui bt̃s ber.suũ bacu/
lum tradidit.⁊ diabolus ad illá mulie/
rē accedere nõ p̃sumpsit.Aliqñ ēt suo i/
perio ⁊ sñia sua demonia expellebat.si/
cut pꝫ in demone quē excõicauit. qñqꝫ
vero suo rñso.Ná cũ infirmaret̃.⁊ in ex
cessu mētis sue positus añ tribunal dei
fuisset adductus.demon affuit ipsuꝫ ac
cusans:⁊ ille rñdit. Fateor non suꝫ di/
gnus obtinere regnũ celoꝝ.sꝫ duplici iu
re illud obtinens ē dñs meꝰ.s.p̃ris here
ditate ⁊ merito passiõis.Altero ip̃e cõtē/
tus alterũ mihi donat.

¶ Sermo.ccxxi.¶ Eodē die.sermo.ij.

Dilectus deo et
hoibus cuiꝰ memoria in be
nedictione ē.Eccl.xlv.Qui
dá diligunt̃ a deo sꝫ odiunt̃ ab hoibus.
Luc.xxi.Eritis odio oibus hoibus pp

nomẽ meũ. Quidã vero diligũt ab hoi/
bus: sz a deo odiũt. Jac. iiij. Quicunqz
voluerit eẽ amicus hui⁹ seculi. inimic⁹
dei cõstituet. qdã vero odiunt a deo: et
ab hoibus sicut supbi. Eccl. x. Odibilis
corã deo ⁊ hoibus ẽ supbia. qdã diligũt
a deo: ⁊ diligunt ab hoib⁹ sicut btõs ber
nardus. De quo in pmissis principalib⁹
verbis duo pponunt. s. meritũ eius: cuz
dr: Dilectus deo ⁊ hoib⁹. ⁊ pmiũ: cũ sub/
dit: Cuius memoria in bñdictione ẽ ⁊c.
¶ Circa primũ notãdũ q multiplici ra
tione mouet hõ ad diligẽdũ aliqd. Di/
ligit eim aliqd qr bonũ: qr pulchrũ: quia
honestũ: q: vtile: qr delectabile: ⁊ qr sile.
Jn deo aũt oẽs iste rões sunt. ⁊ iõ sũme
diligẽdus ẽ. Jn eo quippe ẽ summa bo/
nitas. Mat. xi. Nemo bonus. nisi solus
deus. Sũma speciositas. Sap. vij. Spe
ciosior sole ẽ. Uñ ⁊ agnes dixit: Cui⁹ pul
chritudinẽ sol ⁊ luna mirant. Sũma ho
nestas. Sap. vij. Honestatẽ illius nõ ab/
scondo. Sũma vtilitas. Sap. vij. Uene/
runt mihi oia bona pĩter cũ illa. Sũma
delectabilitas. ps. Delectatões in dexte/
ra eius. ⁊ nr̃e nature cõformitas. Phil.
ij. Jn similitudinẽ hoiuz factus ⁊ habi/
tu inuẽtus vt hõ. Btõs vero bernardus
ꝓpter tria pria fuit dilectus a deo. ⁊ pro
pter tria sequẽtia fuit dilectus ab hoib⁹
¶ Primo nãqz a deo fuit dilectus: qr ha
buit bonitatẽ i affectiõe. Affectio nãqz
bona ẽ volũtas que tũc ẽ bona qñ gau/
dio ⁊ dolore spe ⁊ timore. ẽ ordinata af/
fecta. Uñ Aug. in li. de patiẽtia. Uolun
tas bona. i. volũtas fideliter deo subdi/
ta. volũtas sanctitate supni amoris accẽ
sa. volũtas que deũ diligit. ⁊ primũ p/
pter deũ sine amore. De quo rñdit Pe/
trus: Tu scis dñe qr amo te. Sine timo/
re. De quo dicit apls. Jn timore ⁊ tremo
re vestrã salutẽ opamini. Sine gaudio.
De quo dicit idem. Spe gaudentes. Si/
ne tristitia qualem dicit se habuisse pro
fratribus suis quecunqz amara ⁊ as/
pera sufferat. Charitas nãqz dei ẽ q̃ oia
tolerat que nõ diffundit i cordibus no/
stris nisi p spũm sanctũ qui datus ẽ no
bis. ¶ Secũdo fuit dilectus a deo: qr ha
buit pulchritudinẽ siue puritatẽ in intẽ
tione. intẽtio aũt in mẽte ẽ sicut oculus
in capite. Oculus nãqz debz esse purus
simplex ⁊ rectus. Tũc enim oculus intẽ/
tionis ẽ purus quãdo ẽ sine puluere et
sine terrena cupiditate. tũc ẽ simplex qñ
est sine duplicitate. s. qñ oculũ itellectus
ad deũ dirigimus p fidẽ. ⁊ oculũ affect⁹
p amorẽ. sed quãdo affectuz dirigimus
ad mundũ. ⁊ intellectũ ad deũ. tũc ẽ du
plex. Tunc aũt est rectus quãdo non ha
bet obliquitatẽ. sed directe ad deuz diri
gimus. ⁊ corda ⁊ opa nr̃a. iõ precipit Le
uit. xxi. Ne offerat luscus: aut lippus:
aut maculã hñs in oculo. Luscus enim ẽ
qui habz in intẽtione obliquitatẽ. Lip
pus qui habz duplicitatẽ. Maculaz ha
bet qui habet puluerem. i. cupiditatem.
¶ Tertio Bernardus fuit dilectus a dñ
qr habuit honestatem in cogitatõe. Pro
uer. xij. Cogitatões iustoꝝ iudicia. Qr
iusti inter suas cogitatões iudicia exer/
cent: qr malas expellẽt: ⁊ bonas retinẽt.
Dicit aũt Chryso. q homo bonus fm vo
luntatẽ aie: bonus ẽ. sz naturã vero car
nis malus. ⁊ ideo pñt inesse cogitatiões
bone ⁊ male. Malus aũt homo fm volũ
tatem carnis malus est. ⁊ fm volũtatem
aie peruersus. Et ideo non põt habere
nisi malas cogitationes. Dicit autem. i.
Mach. i. q antiochus precepit idolum
abhominabile sup altare poni. ⁊ ab ho
minibus adorari. ⁊ sabbatũ non celebra
ri. Tunc idolũ super altare ponit quan
do in corde praua suggestio dominatur.
Tũc adorat quãdo vsqz ad cõsensuz ani
mus peccato adherret. ⁊ vsqz ad consen
sum peccati pertrahit. Et sic sabbatum
ñ celebrat: qr animi quies amittit. ¶ Se
cundo fuit dilectus ab hominibus. Pri
mo qr fuit vtilis in pdicatõne. ij. Thim.
iij. Omnis scriptura diuinitus inspira/
ta vtilis est ad docẽduz: ad arguẽduz et
ad corripiẽduz: ⁊ ad erudiẽdũ. Sic btõs
bernar. p suã doctrinã docebat ignoran
tes. arguebat negligẽtes: corripiebat de
linquẽtes: ⁊ erudiebat penitentes. ¶ Se
cundo fuit delectabilis: ⁊ amabilis i cõ/
uersatione. Prouer. xviij. Uir amicabil
ad societatẽ magis amicus erit q̃ frat.
Prelatus nãqz dz esse mãsuetus in quer
sando. seuerus autez in corripiẽdo. Dul
cis autẽ ⁊ pius in cõpatiendo ⁊ miseran

do. nã in arca moysi cuz virga rectitudinis fuit mãna dulcedinis. Et samaritanus cuz vino mordacis reprehensionis infudit oleuz pie ꝯpassionis. Legiꝭ. iij. Reg. i. ꝙ salomon in regẽ iniungendus sup mulã fuit positus: que ex equa ⁊ asino ꝓcreaꝭ. In equa ferocitas: ⁊ in asino simplicitas inueniꝭ. Mula aũt cũ ferocitate equina habꝫ simplicitatẽ asininã. Per qđ daꝭ intelligi ꝙ p̄latus cũ ferocitate rectitudinis debꝫ habere simplicitatem mansuetudinis. ¶ Tertio fuit nobis similis p humilitatẽ. Eccꝉ. iij. Quãto maior es: humilia te in oibus. Prelatus aũt corã deo semp debꝫ se humiliare in oibus. Et corã subditis qñq3 debet se humiliare in oibus: aliqñ in aliquibus: aliqñ vero in nullo. Quidam nãq3 ducipñt per lenitatẽ: sed nũquã per aspiratẽ. Corã istis dꝫ se humiliare prelatus in oibus. Vñ Gregoꝛ. nazãzenus. Aliquos lenitate curare debemus. alios aũt hũilitate. Alij nãq3 sunt duri ⁊ superbi qui ex mansuetudine prelati peiores efficiũtur. Coram istis non debet se in aliquo humiliare sed debet eorũ superbiã frangere. Alij aũt sũt qui medio modo se habent qui. s. ex nimia seueritate franguntur: vel nimia lenitate soluũtur. Et corã istis debet se prelatus humiliare in aliquibus: nõ aũt in oibus. Tales enim indigent tẽperamẽto. De quo dicit Greg. Faciẽdũ ẽ nãq3 quoddã tẽperamentuz: vt nec nimia asperitate exulcerenꝭ subditi. nec ẽt nimia lenitate soluanꝭ. Hic est ꝙ in basibus templi erãt sculpti leones ⁊ boues. Per basem prelatus intelligitur: qui debet populuz sustentare in quo debet eẽ auctoritas vt seuere corripiat. ⁊ maturitas vt misericorditer demulceat. ¶ Secũdo subdiꝭ premiũ cum subiungiꝭ. Cuius memoria in benedictõne erit ⁊c̃. vbi duplex premiũ poniꝭ scilꝫ memoria ⁊ gloria. ¶ Quia eniz fuit dilectus ab hoibus ẽ modo in memoria: qꝛ fuit dilectus a deo est modo in celesti gloria. De memoria sanctoꝝ diciꝭ Eccꝉ. xlix. Memoria iosie in cõpositione odoris facta: opus pigmẽtarij: in oi ore quasi mel indulcabiꝭ eius memoria: ⁊ vt musica in cõuiuio vini. Memoria gđẽ scõꝝ delectat nr̃m olfactũ ad odorãdũ. ideo assimilaꝭ operi pigmẽtarij. Delectat os ad loquẽdũ: iđ assimilaꝭ melli. Delectat aures ad audiẽdũ: ideo assimilaꝭ musice. ¶ Secũdo habuit celestẽ gloriã. ideo subditur. Similẽ illũ fecit in gloria sanctorũ. Est aũt duplex glĩa. Vna ẽ gloria essentialis que dꝛ aurea que cõsistit in dei visione: in qua delectabunꝭ oẽs sensus. Erit eiz speculum visui. melodia auditui. balsamũ olfactui. mel gustui: flos suauissimus tactui. Alia ẽ glĩa accidẽtalis: que dꝛ aureola que dabiꝭ martyribꝰ virgibꝰ: ⁊ p̄dicatoribus. Nã in veteri testamẽto tria hẽbant aureolã. s. altare: arca ⁊ mẽsa. Per altare significanꝭ martyres qui de corpibus suis deo sacrificiuz obtulerũt. Per arcaz que intus ⁊ extra fuit deaurata: significanꝭ virgines q̃ habuerũt puritatẽ in mente: ⁊ integritatẽ in carne. Per mensaz aũt intelliguntur p̄dicatores qui steterũt ad mensaz sacre scripture. De qua dꝛ in p̄s. Parasti i cõspectu meo mensaz ⁊c̃. Et qꝛ bt̃s bernardus fuit valde pfectus iđ hũit auream. ⁊ qꝛ fuit virgo icorruptus ⁊ p̄dicator gratiosus duplicẽ tꝫ aureolã.

¶ Sermo. ccxxij. ¶ De eodem. Sermo quartus.

IN fide ⁊ lenitate

ipsius scũm fecit illum ⁊ elegit eũ ex oi carne. Eccĩ. xlv. Ex his v̄bis habeꝭ ꝙ bt̃s Bern̄. quattuor spãles p̄rogatiuas hũit. Nã in corpe ⁊ in corde magnã hũit puritatẽ: qđ notaꝭ cũ dꝛ in fide. Fides nãq3 hꝫ purificaꝛ. Iuxta illđ Act. xv. Fide purificãs corda eoꝝ In cõuersatõe hũit magnã hũilitatẽ: qđ notaꝭ cũ dꝛ: In lenitate. In vita hũit magnã scitatẽ: qđ notaꝭ cũ subdiꝭ. Scũz fecit illũ. In corpe suo nullã hũit carnalitatẽ. iđ subdiꝭ. Et elegit eũ ex oi carne. Deꝰ. n. ab oi carnalitate eũ elegit ⁊ totaliꝭ sepauit. ¶ Prio igiꝭ hũit magnã puritatẽ: qꝛ. s. v̄go corpe ⁊ mẽte fuit. Castitas ãt ẽ magne v̄tutis qñ qs eã suat ⁊ ab hoste tẽtatꝰ. ⁊ carne illectꝰ. ⁊ ab exteriꝰ ꝓuocatꝰ. Scũs igiꝭ Ber. si ab hoste temtabaꝭ oẽs tẽtatõẽs fugabat. Vñ dꝛ đ eo. perpendẽs piculum eẽ cohabitare ser

penti fugam meditari cepit ⁊ ordinē in-
trouit. Si aūt a carne alliciebat̄ ipsam
ꝓtinus macerabat. ¶ Unde cū adhuc
esset adolescens ⁊ in quādā feminā ocu-
los defixos habuisset ⁊ aliquādiu tenu-
isset in stagnum gelidaꝝ aquaꝝ se imer-
sit donec pene exanguis effectus est. Si
vero ab exterius ꝓuocabat̄ totis virib⁹
resistebat. sicut pꝫ de puella que se in le-
ctum suū iniecit. ⁊ de hospita que ipsū
allicere voluit. ¶ Secūdo habuit i con
uersatōe magnam humilitatē. Unde d̄
eo legit̄. Uincebat̄ in eo sublimitatē no
minis humilitas cordis. nec tm̄ poterat
eum vniuersus erigere mūdus quantū
seipm̄ deijceret solus. Signū aūt magne
humilitatis fuit ꝙ pluribus ciuitatib⁹
in epm̄ electus semꝑ se retraxit ⁊ repu-
diauit. Legit̄ Judic. ix. ꝙ ligna siluarū
venerunt ad oliuam ficū ⁊ vitem. vt. s.
vngerent sibi regem. Per oliuā. ficum ⁊
vitem intelligunt̄ religiosi q debent hr̄e
oleū ꝯpassionis ⁊ misericordie ⁊ dulce-
dinē ꝯscie. ⁊ vinū spūalis leticie ⁊ sacre
scripture. Sed cum ꝓmouent̄ int̄ ligna
siluaꝝ ⁊ turbas pplo͛ꝝ amittūt ꝯpassio-
nem. q͛ efficiunt̄ valde auari Amittunt
ꝯscie dulcedinē q͛ afficiunt̄ paꝝ in ꝯscia
Amittūt leticiā spūalē ⁊ p̄dicandi feruo
rē. q͛ efficiunt̄ valde indeuoti. ¶ Tertō
in vita habuit magnā sanctitatē. Un̄ de
eo legit̄. Semꝑ aūt inueniebat̄ aut orās.
aut legens. aut scribēs. aut meditās aut
fratres verbo edificās. Signū āt magne
scītatis ⁊ pfectōis erat ꝙ ip̄e ꝑ xp̄o mori
totis desiderijs affectabat. Un̄ legit̄ A-
poca. xij. Signū magnū appuit in celo.
Mulier amicta sole ⁊c̄. Per solē intelli
gunt̄ celestes. Per lunā vero q̄ crescit ⁊
decrescit intelligunt̄ terrena: Per duo-
decim stellas intelligunt̄ duodecim apo
stoloꝝ exēpla. Sancti nanqꝫ viri amicti
sunt sole. i. celesti ꝯuersatōe. lunā habēt
sub pedibus. i. tp̄alia sub affectibus. co-
ronā duodecim stellaꝝ in capite. i. exem
pla aplo͛ꝝ i mente. Hec nāqꝫ mulier cru
ciat̄ vt pariat. vt. s. deposita corruptiōis
seruitute. pariat nouum hoiem in statu
glorie. Rom̄. viij. Ois creatura ingemi-
scit ⁊ pturit vsqꝫ adhuc. Mali aūt reli-
giosi hn̄t lunā in capite. i. tp̄alia in affe-
ctione. solem sub pedibus. i. celestia i de
spectōe. stellas duodecim in corꝑe idest
aplo͛ꝝ exempla in exteriori ꝯuersatione
¶ Quarto in corꝑe nullā hūit carnali-
tatē Ip̄e. n. corpus suū macerabat ⁊ affli
gere solebat ieiunijs vigilijs. asꝑis vesti
mentis. ⁊ q̄ꝫ pluribus alijs penis: Unde
de cibo eius sic legit̄. Ad comedendum
vix voluptate trahebat appetitus sed so
lo timore defect⁹ sic accedebat ad sumen
dū cibum quasi ad tormentū. Solū aūt
aquā frigidā sibi sape dicebat eo ꝙ dū
eam sumeret fauces sibi refrigeraret De
eius vigilijs sic legit̄. Uigilabat seruus
dei vltra possibilitatē humanā. Nullū
n. tp̄s se magis ꝯqueri ꝑdere solebat q̄ꝫ
illud quo dormiuit. Sancti nāqꝫ viri in
bonis opibus ⁊ orōnibus semꝑ vigilant
ne ip̄a mors ip̄os imꝑatos inueniat Mat
the. xxix. Uigilate ⁊ orate. q͛ nescitis q̄
hora dn̄s vester venturus sit qđ ē ꝯtra il
los q tm̄ in morte se p̄parare volunt. qđ
fieri nō dꝫ sicut ostendit Chris. ꝑ tria exē
pla. ¶ Primum est q͛ sponsa expectans
sponsum prius se ornat. Nā si tm̄ i aduē
tu sponsi se ornaret. spōso plurimū displi
ceret. ¶ Secundū est q͛ strenuus miles
semꝑ dꝫ hr̄e arma sua p̄parata. vt cū tp̄s
belli aduenerit ire possit ad p̄lium. Qui
aūt gladiū eruginare dimiserit loricam
sordescere. scutū frangi nō poterit cela-
re negligentiā. cū ingens necessitas non
ꝑmittit longi tp̄is opus implere. ¶ Ter
tiū est q͛ malus seruus abſn̄te dn̄o opera
sua nō aspicit ⁊ negligēter opat̄. sed cū
viderit dn̄m suū venientē incipit festina
re. sed nihil ꝓficit festinatio huiusmodi
q͛ multoꝝ dieꝝ negligētia n̄ pōt vna ho
ra expleri. De eius vestimēto sic legitur
In vestibus semꝑ ei pauꝑtas ꝯplacuit.
sordes vero nunquā cilicin̄ multis ānis
portauit q̄ꝫ diu occultū esse potuit. sꝫ vbi
cognitū esse sensit illud remouit habēs
in ore sepe illud ꝓuerbiū. Qui hoc facit
qđ nemo mirant̄ oēs. Sancti. n. viri sibi
cauent a varietate ciboꝝ ⁊ vestimentoꝝ
q͛ ibi nō deest peccatū. Hiero. ꝯtra Joui
nianū. Recte in tanta diuersitate victus
aut vestitus necesse est hic. aut ibi eē pec
catū. nō ꝙ in cibo vel in vestibus asseraꝫ
peccatū ee͂ sed ꝙ varietas ⁊ ꝯmutatio

in deterius rephensioni pxima sit.quod
aũt reprehendit pcul est a virtute.quod
aũt a virtute pcul est vicio mancipatur
qđ vero vitiosum est peccato iungit.qđ
tandẽ peccatũ est in sinistra ꝛ hyrcoꝝ
grege describit.

¶ Sermo.cxxiiii. ¶ De eodẽ sermo.v.

NEmo accendit lucernã
et in abscondito
ponit ꝛc.Luc.viij. alias.ix.
Beatus Bernardus fuit lu
cerna sup candelabꝝ posita q: oĩbus ful
sit.p doctrinam.p vitã bonam.Fulsit ãt
ad laicos Fulsit ad religiosos.¶ Laico
rum aũt quattuor erant genera.s.tyran
ni eccl'iam psequentes.ꝛ inter istos ful
sit p magnã ꝯstantiã sicut p3 in duce aq
tanie q cum eccl'iam psequeret Beatus
Bernardus post missam cũ xp̃i corpore
ignea facie ad eũ accessit dicens Ecce ad
te venit filius virginis quẽ tu psequeris
Resiste ergo ei si vales.statimq3 dux ille
ad pedes beati Bernardi accessit ꝛ sibi i
oĩbus ꝛ p oĩa obediuit.Simil'r.ij.Regũ
x.legit ꝙ dauid misit nũcios ad regem
Amon.sed illi dimidiã barbã eis raserũt
ꝛ vestes pciderũt.Dauid aũt exercitũ fe
cit ꝛ eos ꝯtriuit.Nũcij Dauid sunt cleri
ci ꝛ p̃lati.filij Amon sunt demones vel
principes mali.due ptes barbe sunt vita
ꝛ scientia vel ordo vel eccl'iastica bñficia
Demones igit dimidiã barbam radunt
qñ.s.vitam tollũt ꝛ sciam dimittũt. Ty
rãni ẽt mediam barbã radũt qñ auferũt
subãm tpalem ꝛ dimittũt eis ordinẽ cle
ricalem.Sed ꝛ dauid q interp̃tat manu
fortis.i.bonus p̃latus d3 hr̃e audacẽ ani
mũ vt tales nõ timeat.d3 hr̃e impiosum
verbum.vt.s.eos reprehendat ꝛ excõica
tõi subijciat.ꝛ d3 hr̃e huiusmodi p̃latus
fortẽ manum vt ẽt p brachiu3 seculare si
opus fuerit eos coherceat Alij erãt eius
inimici eũ indebite psequẽtes iter quos
fulsit p patientiã. Distinguit aũt ipe tri
plicem gradũ patientie Unus ẽ ad iniu
rias verboꝝ ꝛ iste ẽ magnus.Alius ẽ ad
damna reꝝ.ꝛ iste gradus ẽ maior.Terti
us gradus patientie est ad ꝯtumelias v
beꝝ.ꝛ iste est maximus.¶ Istũ triplice3
gradũ ipe ostendit.nam ipe fuit patiẽs
ad iniurias verboꝝ.nam cũ cuida3 ep̃o
de sua correctõe amicabil'r scripsisset ille
indignatus rescripsit salutẽ ꝛ non spũm
blasphemie.sed tñ in nullo cõmot⁹ sibi
rescripsit.Ego spũm blasphemie in me
habere nõ credo.¶ Fuit ẽt patiens ad
damna reꝝ.Nam cũ qdam abbas trecen
tas marcas sibi mitteret p vno monaste
rio ꝯstruendo tota illa pecunia a p̃doni
bus est sublata.Quod audiẽs nihil ali
ud rñdit nisi bñdictus deus q nobis pe
percit ab onere.¶ Fuit ẽt patiẽs ad cõ
tumelias verbeꝝ.Cum.n.qdam eum in
maxillã pcussisset vir dei circunstãtes ad
iurauit ne tangeret.sed in pace dimitte
ret.Alij nanq3 erant humiles ꝛ deuoti.
inter eos Bernardus fulsit p beniuolen
tiã.Unñ dicit in eius legẽda.Inter sum
mos honores vt sepius fatebat alterum
sibi mutuatũ hoiem videbat seq3 poti⁹
reputabat absentẽ velut quoddã somni
u3 suspicatus.vbi ṽo inter simpliciores
erat ꝛ amica decebat humilitate frui sibi
se inuenisse gaudebat.ꝛ in ppriã redisse
psonam.Debẽt nanq3 p̃lati ad subditos
beniuoli esse.ꝛ eoꝝ infirmitatibus cõde
scendere.Hier.i.Dedi te hodie in ciuita
te3 munitã.vt.s.fugiẽtes ad te recipias
p ꝯpassionẽ ꝛ columnã ferreã vt substin
tes paupes ꝛ infirmos p bñficioꝝ exhi
bitõem ꝛ in muꝝ eneũ vt oppressos pro
tegas p defensionẽ.Alij aũt erãt ad ver
ba sua valde auidi ꝛ inter istos fulsit p
magnam grãm.Unde mater vidit se in
vtero habere catulu3 totaliter candidũ
ꝛ in dorso subrufum atq3 latrantẽ.Ipse
nanq3 fuit catulus.ꝛ hoc inquantu3 lin
gua sue p̃dicatõis peccatoꝝ vulnera sa
nauit.Fuit candidus inquantũ purita
te3 mentis ꝛ corporis seruauit. Fuit sub
rufus inquantũ igne celi succensus fuit
Et fuit latrans.s.inquantũ ipos tyran
nos redarguit ꝛ hereticos a grege com
pescuit.¶ Secũdo ista lucerna fulsit in
ter religiosos.Et hoc per quiq3 radios.
¶ Primus est ꝙ laicos ad religiõis ha
bitum cõuertebat.ꝛ hoc doctrinis.mira
culis.ꝛ exemplis.Doctrinis quidem si
cut fratres carnales.quos verbis saluta
ribus ad religionẽ adduxit.Miraculis
sicut p3 in Gerardo fratre suo in carce
re posito que3 miraculose extraxit ꝛ ad

ordinem adduxit. Exemplis ꝑut pꝫ in quodā nuncio ab Archiepō ad ipꝫ trāsmisso. qui q̄dem nūcius visa tanta Beati Bernardi sanctitate seculo vale fecit ⁊ religionē introiuit. ¶ Secūdus est q̄a nouicios carnaleꝫ affectū relinquere satagebat. Unde dicebat eis. Si ad ea que intus sunt festinatis. hic foris dimittite corpora que de hoc seculo attulistis. Soli nanqꝫ spūs ingrediant̄. caro autē nō ꝓdest quicquā. Religiosus enim nō dꝫ portare ad religionē corpus idest corporalem voluntatē. vt. s. ꝓpter ventreꝫ pascendū ingrediat̄. Sed reuera d̄ multis potest dici illud Hieremie. li. Replebo hominibus terrā tuam quasi bruscho: ¶ Bruschus totus est in mēte ⁊ fructuꝫ nullū facit. Et aliquādo in tāta sūt multitudine vt solem obscurare videantur. ¶ Hodie eniꝫ sic etiam multi religioneꝫ intrant vt ventrē pascant ⁊ nullaꝫ vtilitatem faciant ⁊ malo exēplo bonos obūbrent. Nō debet etiam religiosus ad religionem portare corpus idest carnalē siue ꝓpriam voluntateꝫ. Unde Seneca. Tantum virtuti adijcit̄ quantū proprie voluntati subtrahit̄. Nec etiam religiosus debet ad religionē apportare corp⁹ idest carnalem parentū amorē. Gen. xij. Egredere de domo patris tui ⁊c̄. ¶ Tercius gradus siue radius ꝑ quē fulsit ista lucerna q̄ ꝓfessos virtutibus ⁊ moribus informabat. Tria enim in vita sua seruauit ⁊ docuit que moriens dereliquit dicens. tria vobis obseruanda relinquo q̄ siquidē ego ꝓ viribus obseruaui. Nemini verbo scandalū feci. min⁹ sensui meo quā alterius credidi. lesus de ledente vindictam nō expetij. Ecce charitatem humilitatem ⁊ obedientiā vobis relinquo ¶ Docebat nanqꝫ vt nullus verbis contumeliosis aliū scādalizaret vel malediceret. ¶ Legit̄ nanqꝫ Deut. xxvij. q̄ filij concubinaꝝ Jacob electi sunt ad maledicendū. Filij vero liberaꝝ ad benedicēdum. ¶ Per quod dat̄ intelligi q̄ male dicere ⁊ cōtumelias inferre est viliū personarum. Et ergo de eis nō est curandū ¶ Docuit etiam humilitatē ⁊ relinquere ꝓpriam voluntatē. Eccle. xviij. Post cōcupiscētias tuas nō eas ⁊c̄ ¶ Docuit patientiā similiter Luce. xxi. In patientia vestra possidebitis animas vestras. Et ꝓpter ista tria dixit abbas Joseph q̄ tria sunt honorabilia coram deo. s. patiētia in infirmitate. obedientia sine ꝓpria voluntate. ⁊ bona operatio cuꝫ munda intentiōe. ¶ Quartus ē quia tētatos cōsolatōnibus ⁊ oratōibus refouebat. Unde cum q̄daꝫ nouicius tētatus diceret. Nunquā amplius letus ero. Beatus bernardus taliter eum cōsolatus est ⁊ tam feruenter ꝓ eo orauit q̄ ille tandem ait. Nunquā amplius tristis ero. Deus eīm nō permittit de nouo conuersos grauiter tentari. Unde Gregorius distinguit tres status conuersorꝫ qui sunt incohatio. medietas. ⁊ perfectio. ¶ In incohatione veniūt blandimēta dulcedinis in medio veniunt certamina tentatiōis ad extremum venit ꝑfectio plenitudinis. q̄r spōsam suā quilibet vir primo dulcibus blandimentis fouet vt alliciat. quā coniunctam asperis increpatōnibus ꝓbat. ⁊ ꝓbataꝫ securis cogitatōibus possidet. ¶ Quintus est quia apostatas reuocabat. sicut pꝫ in diuersis ⁊ pluribus apostatis quos recepit. Unde legit̄. i. Regū xviij. q̄ filij israel videntes se in antro vl spelunca positos. quidaꝫ eorum absconderunt se in spelūcis. ⁊ quidam se abscōderunt in abditis ⁊ quidam in cisternis quidam aūt transierunt ad philisteos. q̄dam remanserunt cum rege suo Saule. Sic etiā israelite idest religiosi quādo in antro penitentie ⁊ abstinētie sunt positi q̄dam eorū ire volunt ad hospitiū. ⁊ isti abscundunt se in speluncis. q̄dam ad infirmatorium. ⁊ isti abscondūt se in abditis. quidam exire volūt. s. extra ad solatium ⁊ refrigeriū. ⁊ isti abscondunt se in cisternis. q̄dam transeūt ad philisteos. i. ad seculum. Boni aūt religiosi remanent cum xp̄o ⁊ suo p̄lato contra philisteos idest ꝯtra demones fortiter dimicantes.

¶ Sermo. ccxxiiij. ¶ De sancto Bartholomeo apostolo sermo. i.

Quicunqꝫ honorificauerīt me. glorificabo eū i. Regum. ij. Magna siq̄deꝫ

dei liberalitas q̄ p̄ modico honore quez
sancti sibi exhibent in terris. ipse deus
eos glorificare dignat̃ in celis. Talis fu
it Beatus Bartholomeus qui deū ho-
norificauit. ⁊ ideo deus ip̄m glorificauit
⁊ glorificare dignat̃. In p̄missis ergo ver
bis duo ꝯmuniter tangi ⁊ notari possūt.
¶ Primo meritū Beati Bartholomei.
cum dicit̃. Quicūq; honorificauerit me.
¶ Secūdo tangit̃ p̄mium eius ibidē. cū
subiungit̃. glorificabo eum. ¶ Circa pri
mum est notandū q̄ sanctus Bartholo
meus deū honorificauit scilicz corde ore
opere ⁊ corpore. ¶ In corde autem sunt
intelligentia. voluntas. ⁊ memoria. Illi
ergo corde deum honorificāt qui ei⁹ be-
neficia recognoscunt. ⁊ eum ⁊ eius bene
ficia diligunt ⁊ nunquam obliuioni tra
dūt. ¶ Talis fuit Beatus Bartholome
us qui humane redemptōis beneficium
cognoscebat ⁊ sue memorie illud sepius
imprimebat. ⁊ illud fortiter retinebat. ⁊
ipsum regi cū tanta dilectōne exponebat
ostendens q̄ ip̄a nostra redemptō facta
est valde cōgruēter. quia primus homo
factus est de virginea terra. secūdus ve-
ro homo factus est de virgine Maria.
Est facta valde potēter q: dyabolū inua
sorem ⁊ abusorē alieni iuris potēter eie-
cit. Est ēt facta valde iuste siqdē vt dya-
bolus q̄ hoīem comedētē vicerat a ieiu-
nāte vinceret̃. Est ēt facta nr̄a redēptio
valde sapiēter q: xp̄s dyabolo tanq̄ aui
illusit dū escā carnis ostendēs hamo di
uinitatis eū cepit. ¶ Scd̄o scūs bartho
lomeus xp̄m honorauit ore. dū xp̄i gl̄iaz
p̄ orbē vniuersum fidelit̃ p̄dicauit. Mū
dus siqdez erat mendicus ignobilitate
abiectus ⁊ refutatus ⁊ mestitia plenus.
Beatus aūt bartholomeus erat thesau-
rus dei. margarita dei ⁊ luminare dei. ⁊
ideo mundū ditauit ac nobilitauit ⁊ il-
luminauit. Ista tria tangit btūs Theo-
dorus in sermone quem facit de ip̄o. vbi
ait qualr̄ eius corpus ad lipparim insu-
lā ē translatū dicēs. Venit ad paupculā
thesaurus ditissimus. venit ad ignobilē
p̄ciosissima margarita. venit ad mestam
splendidissimū luinare. ¶ Tertio deum
honorificauit ope. q: demonū culturam
destruxit. ⁊ cultuz dei ampliauit. Sicut
aūt dicit beatus Augu. in li. de ciui. dei.
tria genera deoꝝ tradita sunt. Unum a
poetis. Alteꝝ a ph̄is. Tertiuz a principi
bus ciuitatū. Quod aūt isti dij nullo mō
sunt colēdi. ibidē oñdit dicens. Propo-
nūt greci. si dij tales collendi sūt p̄fecto
tales hoīes sunt honorādi. Assumūt ro-
mani. sz reuera nullo mō honorādi sunt
hoīes tales. Cōcludūt xp̄iani. Nullo mō
ergo tales dij colendi sūt. Oia nāq; ista
genera deoꝝ Bartholome⁹ destruxit. si-
cut p3 in legēda. ¶ Quarto Bartholo-
meus honorificauit deū in corpe seu cuz
suo corpe. q: centies in die ⁊ cēties in no
cte genua flectebat. Uñ sup hoc beatus
Augusti. Omne quodcūq; incohaueris
facere. primo inuoca deū. ⁊ gr̄as age illi.
⁊ cū ꝯsumaueris illud sil̄r fac. Uñ Hie-
ro. Nec cibi añ sumant̃ nisi orone p̄missa
nec recedat̃ a mensa. nisi gr̄e referantur
nec prius corpus gescat nisi pascat̃ aīa.
¶ Scd̄o ponit̃ eius p̄miū qd̄ tāgit̃ dū dr̄
gl̄ificabo eū. De⁹ nanq; eū gl̄ificauit i vi
ta ⁊ in morte ⁊ tandē gl̄ificauit post mor
tē. ¶ In vita siqdē btūs bartho. deū gl̄i
ficauit ⁊ laudauit. ⁊ ip̄e de⁹ eūdē in eius
vita glorificauit multiplr̄. ¶ Prio nāq;
fecit eū magne dignitatis. d̄ cuius digni
tate sic dicit Theodorus Petrus ap̄lus
docet natōes. bartholome⁹ ꝯsequēter p̄
mas iuestigat. Petr⁹ opatus est p̄digia
magna. bartholome⁹ fecit p̄digia mul-
ta. Petrus deorsum capite crucifigit̃. sz
beatus bartholomeus viuus excoriat̃.
Ad quot valet Petrus misteria capescē
da. ad tot sufficit bartholome⁹ penetrā-
da. ¶ Secūdo fuit m̄lte sanctitatis. que
siquidez sanctitas in tribus ⁊ ex tribus
apparet ⁊ ꝯsistit. s. in terrenoꝝ despectō
ne. Unde dicit̃ de eo q̄ ipse sic ait. Ego
nihil terrenū nihilq; carnale desidero.
Probat̃ ēt ip̄ius sanctitas in feruēti ora
tōe. Unde dixit ei demon. Apostole dei
bartholomee incendūt me oratōnes tue.
⁊ in constanti mente. Unde de eo dicit̃.
Semper eodem vultu ⁊ animo letus ⁊
hilaris p̄seuerat. ¶ Tertio fuit potētie
multe. Ipse nanq; dyabolus h3 potenti
am astutiam atq; malitiam. Sed ip̄e ip-
sius dyaboli potentiaz ligauit. Uñ dixit
demon. Deus vester cathenis igneis est

cōstrictus. ⁊ illa hora qua apl's dei bar-
tholomeus tēpluȝ itrauit eius astutiaȝ
detegebat. Fingebat enim dyabolus se
sanare īfirmos quos tñ nō sanabat sub
ueniēdo: sȝ a lesione cessando. Eius ma-
litiā ipediebat: sicut pȝ in filia regis a q̄
diabolū exire coegit. ¶ Quarto fuit ma
gne vtilitatis. De hoc sic dicit theodor⁹
Uide bartholomeū lingue aratro rōna
bilia rura sulcantē. fidei verbū in ꝓfun
do. s. cordis recōdentē padisuȝ ⁊ vineas
dn̄i plātātē: siluas euellere: spinas ipie-
tatis secare: sepes circūponē. Et ifra. sȝ
respuūt egroti medentē: orbi manudu-
centē: naufragiꝫ gubernatorē: mortui vi
uificatoreȝ. ¶ Scd̄o ꝑncipal'r deus ipm
glificauit in morte: ipsius mortē sue assi
milādo. Xp̄s nāq3 fuit expoliat⁹: flagel-
lat⁹: crucifix⁹: ⁊ sic mortu⁹: sic ip̄e fuit fla
gellatus: crucifix⁹: sua pelle expoliat⁹. ⁊
sic idē p capitis obtrūcationē mortuus.
Cant. v. Inuenerūt me custodes qui cir
cuierūt ciuitatē ꝑcusserūt me. s. flagellā-
do: vulnerauerūt crucifigēdo ⁊ decollā
do. tulerūt palliū meū. s. me excoriādo.
¶ Tertio deus eū glificauit post mortē.
⁊ hoc respectu sui ⁊ respectu nr̄i. ¶ Re-
spectu qdē sui quo ad aiaȝ ⁊ quo ad cor
pus. De glia aie sic dicit ipse Theodor⁹
Gaude bartholomee: q mare gressibus
sanctificasti: q terrā purpureā tuo cruo
re fecisti: q ad celū comeasti: vbi i medio
diuine aciei refulgēs in splēdore imar-
cessibilis glie splēdens in exultatiōe io-
cūditatis mirabilis gaudes. Glificauit
ēt deus ipsius corpus. qꝛ sicut dicit ipse
theodorus. de armenia vsq3 ad ptes sici
lie q̈ttuor arcis sanctoꝝ in mari ꝓiectis
ꝑcedentib⁹ arcā beati bartholomei cum
reuerētia deduxerūt. ¶ Scd̄o glificauit
deus eū respectu nr̄i. Et hoc quadrupl'r
¶ Primo qꝛ factus ē aduocat⁹ pctoꝝ: si-
cut ipse cuidā suo deuoto appuit dicēs:
Per multū tp̄s deus nr̄is ꝑctibus ⁊ meri
tis pplo huic pepcit. ¶ Scd̄o qꝛ ipse est
liberator deuotoꝝ sicut pȝ i magro quē
ab isidijs dyaboli liberauit. ¶ Tertio qꝛ
est ꝯdēnator reproboꝝ ꝓut pȝ in federi
co impatore q eiusdē corpus de loco suo
remouere voluit. ¶ Quarto ipse ē repro
bator muneꝝ iniustoꝝ: sicut patet in mu
liere que oleuȝ iniustū acquisitū in lāpa
dem beati bartholomei infundere volu
it: sed tñ illud facere nequiuit.

¶ Sermo. ccxxv. ¶ Eodeȝ die s̄mo. ij.

Extendens celuȝ sicut pelleȝ q tegis aqs supe-
riora eius. p̄s. Inq̄ntū beatus
bartholomeus fuit apl's cōpetit sibi qd̄
d'r celū. Apl'i nāq3 celū vocant'. s'm illud
p̄s. Celi enarrāt gloriā dei. Inq̄ntū autē
ipse fuit excoriatus ꝯpetit sibi illud qd̄
d'r: Extendēs celū sicut pellē. Inq̄ntū ve
ro ipse interp̄tat' filius suspēdēs aquas:
ꝯpetit sibi illud qd̄ d'r: qui tegis aqs su-
periora eius. qd̄ ergo d'r celū: respicit di-
gnitatē apl'icaȝ. qd̄ vero celū d'r extēsuȝ
respicit gen⁹ passiōis. qd̄ aūt d'r: q tegis
aquis supiora eius. respicit interp̄tatōeȝ
nominis. In verbis ergo p̄missis sanct⁹
Bartholomeus a tribus ꝯmendat'. Pri
mo a sublimitate pfectōis ⁊ vite in eo ꝙ
vocat' celū. Dicit aūt Isido. Celū phi ar
dens volubile ⁊ rotundū eē dixerūt. Di
cit' aūt ip̄e celū. qꝛ fuit ardens p charita-
tem succensam. Ex qua charitate quat-
tuor carbones ꝓdierūt. Unum carbonē
iecit ꝯtra dyabolū quo mediante dyabo
lū incendit. ⁊ iste carbo fuit eius oratio
ignita. Unde dixit demon. Apl'e dei bar
tholomee incendūt me orōnes tue. Aliū
aūt carbonē iecit ꝯtra dyabolū q dyabo
lum ligauit q fuerūt ipsius apli merita
gliosa. Un̄ d'r in ipsius legēda. Deus vr̄
cathenis igneis ē ligat⁹ nec respicē nec
loq audet ex illa hora q̄ apl's igressus ē
illuc. sancti. n. viri ex se tot carbōes emit
tunt quot in se ṽtutes hn̄t ⁊ quot opera
feruētia faciūt. ex qb⁹ vnā cathenā cōsti-
tuūt cū q̄ dyabolū ligatū tenēt. ¶ Terti
um carbonē direxit ⁊ destinauit ad deū
q ipsi deo odorem facit. ⁊ iste carbo fuit
eius caro ꝯcremata. Gene. viij. Edifica-
uit noe altare dn̄o. ⁊ infra odorē suaui-
tatis odorat⁹ ē dn̄s. ¶ Quartū aūt car-
bonē direxit ad ꝓximū quo ꝓximum ad
dei amorē iflāmauit. ⁊ iste carbo fuit ip-
sius p̄dicatio ignita. Theodorus. Gau-
deas Bartholomee sol orbis terre cūcta
illuminās os dei lingua ignita sapiaȝ ꝓ
mēs fons vite sanitates emanās. ¶ Se-

cũdo ip̃e dr celũ qr ip̃e fuit mobilis ⁊ vo
lubilis p opatiõem sollicitã. Ip̃e nãqȝ tã
sollicitus fuit ꝙ tres ꝓuincias pagrauit
sicut dicit Theodorus. s. licaoniã. indiã
⁊ armeniã. Nec mirꝫ si tã volubilis ⁊ sol
licitus fuit. qr fuit tota dei nubes ꝺi ple
nus sapia dei. ⁊ plenus feruore dei. Fuit
etenim nubes dei Isa. lx. Qui sunt isti q
vt nubes volant. Et iõ terrã ẽt fecundi
us irrigauit. Sol nanqȝ virtute sui calo
ris illud ꝙ subtile est in aquis vaporabi
liter extrahit ⁊ in nubes ꝯdensat Sic ẽt
xp̃s iesus qui est sol iustitie ex calore ⁊ v̾
tute sui amoris oẽm humanũ affectuȝ q
in apl̃is erat. ad se p desideria attrahe-
bat ⁊ in nubes ꝯdensat. Beatus nanqȝ
apl̃us fuit ẽt tam volubilis ⁊ taȝ velox
qr fuit rota dei. Ezechi. x. Rotas illas vo
cauit volubiles. Iõ aũt rote sic sunt vo-
lubiles qr nõ tangũt terrã nisi in pũcto.
Sic ip̃e Bartholomeus adeo velox erat
ꝙ terrenis in pũcto. i. necessitatis arti-
culo adherebat. i. Timo. vi. Habẽtes vi-
ctum ⁊ qbus tegamur his ꝯtenti simus.
Fuit ẽt Beatus Bartholomeus tam mo
bilis ⁊ tã velox qr fuit plenus sapia. Nã
sicut dr Sap̃. vij. Oibus mobilibus mo-
bilior est sapia. qr quos replet mobiles.
hos ⁊ veloces facit. Fuit ẽt tam velox qr
fuit plenus zelo dei. Uidebat nãqȝ mũ-
dum eẽ tenebrosum ac esse insipidũ. ⁊ ẽt
videbat mũdũ esse incultũ. ⁊ iõ p ip̃m ve
lociter discurrebat. Uñ Btũs Theodo-
rus Bartholomeus vero famulus dei p
git p mũdũ velut lux vt tenebrosos illu
minaret: tãquã sol vt isipidas gẽtes sali
ret: tãquã agricola vt spũalẽ culturã pfi
ceret. ¶ Tertio pricipal̃r dr celũ: qr fuit
rotũdus p finalẽ pseuerãtiã. Forma nã-
qȝ spica vt hẽtur ab Ari. prio ⁊ scd̃o celi
fine caret. Nõ eiȝ potuit ꝓmissis emolli-
ri. Uñ cũ rex camelos oneratos auro et
argẽto ⁊ lapidibꝰ pciosis sibi dare velleȝ
ip̃e rñdit. Nihil terrenũ nihil carnale de
sidero: nec ẽt potuit minis deterreri. vñ
cũ rex dicẽt sibi. Tu es q auertisti fratrẽ
meũ. Ille rñdit audact̃. Ego v̾o nõ euer
ti eũ: sȝ potiꝰ ꝯuerti. Etiã ñ potuit sup-
plicijs supari. Lȝ. n. ip̃e fuerit flagellatꝰ
crucifixꝰ: excoriatꝰ: ⁊ decollatꝰ: tñ in dei
amore semp pmãsit inuictꝰ. ¶ Scd̃o cõ-
mẽdat̃ a qualitate passiõis ⁊ pene cũ dr:
Extẽdẽs celũ sicut pellẽ. Fuit. n. excoria
tus ⁊ pelle sui corpis denudatꝰ ⁊ decol-
latus. tñ in dei amore semp mãsit iuictꝰ.
Hoc significatũ ẽ Leuit. i. vbi dr: Detra
cta pelle hostie artus i frustra cõcidẽt
⁊ subijciẽt in altari ignẽ strue lignoꝝ aũ
ꝯposita itestinis pedibꝰ lotis aqua. adõ
lebitqȝ ea sacerdos sup altare in holo-
caustũ ⁊ suauẽ odorẽ dño. Ista hostia ꝺi
fuit Bartholomeꝰ: cui fuit pellis detra
cta. qñ. s. ip̃e fuit excoriatꝰ. Fuerũt ẽt ar
tus in frustra cõcisi qñ ip̃e fuit crucifixꝰ
⁊ decapitatus. Fuerũt ẽt ip̃ius intestina
⁊ pedes loti: qr affectões eius fuer̃t emũ
date ab oi terrena cõcupiscẽtia ⁊ cupidi
tate ex diuino sermone. Io. xv. Iã vos mũ
di estis pp sermonẽ quẽ locutꝰ sum vo-
bis. ⁊ ex spũ scõ a quo ⁊ p quem ip̃e fuit
mũdatus. vt de hoc legit̃ ⁊ habet̃ Act̃. i.
Uos aũt baptizabimi spũ scõ. Fuerunt
ẽt ip̃ius apl̃i affectões mũdate i sanguie
fuso. Apoc. vij. Lauerũt stolas suas ⁊ de
albauerũt eas i sanguie agni. Circa istã
hostiã posita ẽ strues lignoꝝ. nã ⁊ intus
i aia hũit ligna desiderioꝝ sanctoꝝ: ⁊ ab
extra ligna bonoꝝ operũ. Deinde subie
ctus ẽ ignis et ignis amoris in mente. et
ignis passiois in corpore. ⁊ sic holocau-
stũ extitit: qr totus intẽsus fuit eius ani-
mus p amorẽ. ⁊ corpꝰ eius succẽsuȝ fuit
p passionẽ. verba p celi ardorẽ. eiusque
opa p feruorẽ. Et sic odorẽ suauitatis fe
cit dño. Fecit eiȝ odorẽ suauẽ per odori
ferã famã. suauiorẽ: p sincerã ꝯsciaȝ. sua
uissimuȝ odorem per spontaneã penã.
¶ Tertio cõmẽdat̃ a ꝓfunditate diuie
sapiẽtie. cũ dr: Qui regis aquis supiora
eius. Supiora aie sunt rõalis. cõcupisci
bilis: ⁊ irascibilis. Fuit eiu recta ⁊ reple
ta eius rõalis aquis diuine sapiẽtie. Ec-
cle. xv. Aqua sapiẽtie salutaris potauit
illũ. Fuit eius cõcupiscibilis repleta aq̃
diuine gr̃e. ysa. xliiij. Effundaȝ aquã su-
per sitientem. Fuit eius irascibilis reple
ta aquis emulationis feruide. Can. iiij.
Fons hortorum puteus aquarum vi-
uentium: que fluunt impetu de liba-
no. ¶ Nam sicut dicitur de sanctis
animalibus. Ezech. primo. Ubi erat
impetus spiritus illuc gradiebantur.

¶ Sermo.ccxxvi. ¶ Eodē die.ſmo.iij.

OXtendens celuʒ
ſicut pelleʒ. ¶ Iſtud verbuʒ
multiplicem hʒ intellectum.
¶ Primo eiʒ dr̄ celū extēſuʒ ſicut pellis
ad ſcribēdū. Sicut.n.hō pellem extēdit
vt in ea ſcribat: ſic ipſe deus celū exten-
dit vt in eo ſcribat noīa electoꝝ. Luc.x.
Gaudete ꝙ noīa veſtra ſcripta ſūt in ce-
lis. ¶ Scđo ad ihabitādū. Sicut.n.hō
de pellib⁹ facit tētoriū: ſic deus i celo hʒ
ſuū hitaculū. Uñ alia trāſlatio hʒ exten
dēs celū ſicut camerā. Uñ celū dr̄ q̄ſi ca
ſa heloys.i.dei. Job.xxxvi. Extendit q̄ſi
nubē tētoriū ſuū. ¶ Tertio ad circūdā-
dū. Sicut.n.pellis totū corp⁹ circūdat:
⁊ nihil ē qđ ñ ſit circūdatū pelle. ſicut ſʒ
Dam̄. Celū ēpireū ꝯtinet oēs creaturas
⁊ nihil eſt creatum qđ nō ſit ifra celum.
¶ Quarto ad tegēduʒ. Eſt.n.celū q̄ſi te
ctū orbis t̄raꝝ. Uñ dr̄ ibidē: Celuʒ q̄ſi te
ctū mūdi extēdit deus. Facit nāqʒ aplū
firmamētū vt tegat orbē t̄raꝝ. Et ſubdit
gl. Et hoc ſine pelle.i.ſine labore: ſʒ tā fa
cilr̄ ſic̄ pellē. ¶ Quito ad alliciēdū. Si-
cut.n.pellipart⁹ pellē pulchrā corā ēpto
re extēdit atqʒ expōit: vt.ſ.ipʒ ēptorē al-
liciat ad emēdū. Sic de⁹ firmamtū ſyde
rib⁹ depictū extēdit: vt alliciat ad ꝯſide
rādū. ¶ Sexto ad ꝯmēſurādū: q̄ſi dicat
Quātuʒ hō corā deo ſuā pellē: tm̄ de⁹ ex
tēdit hoī celū ſuuʒ. Oīb⁹ his modis bt̄s
Bartholome⁹ ſicut pellis fuit extenſus.
¶ Prīo videlʒ ad ſcribēduʒ. Fuit.n.hec
pellis p̄mo excoriata. Mich.iij. Pellem
deſup excoriauerunt. Eadēqʒ pellis fuit
ſcripta itus p ipreſſionē ꝟtutuʒ. Thren̄.
iiij. Cādidiores nazarei ei⁹ niue ⁊ foris p
ipreſſiōeʒ paſſionū. Silr̄ ⁊ pellis carnis
xp̄i fuit i cruce extēſa. vñ ps. Dinumera-
uerūt oia oſſa mea. fuit ſcripta abintus
multiplicitate doloꝝ. Thr̄.i. Attēdite ⁊
videte ſi ē dolor ſilr̄s ſic̄ dolor meus: ⁊ fo
ris ꝯfixiōe clauoꝝ. Malac.iij. Cōfigitis
me gēs tota. ¶ Scđo fuit extēſus ad ha
bitādū: qꝛ deus i eo p fidē hitauit. Eph.
iij. Hitare xp̄ʒ p fidē i cordib⁹ vr̄is. Et qꝛ
xp̄s p fidē i eo hitauit veracit̄. iō multa
miracl̄a fec̄. Fidei.n.opatio miracl̄oꝝ at
tribuit̄. Oñdit.n.miracl̄a i q̄ttuor elemē
tis: ⁊ p̄mo i aere qꝛ ipʒ a dyabolo purga
uit. in igne: qꝛ pmiſſiōe dei oſſa ſua tanq̄
ignis ſplēdentia demōſtrauit. In aq̄: qꝛ
arcā i q̄ oſſa ſua erāt recūdita ꝺ armenia
vſqʒ in cicilīā p mare deduxit. In t̄ra: qꝛ
mōteʒ quēdā p ſeptē ſtadia elōgari fecit
¶ Tertio fuit extēſus ad circūdādū. Fu
it.n.circūdat⁹ penis ſurſuʒ: qꝛ fuit decol
lat⁹. ⁊ deorſuʒ: qꝛ fuit i cruce pedib⁹ affi
xus. a dextris ⁊ a ſiniſtris: qꝛ manibus i
cruce fuit elauat⁹. añ ⁊ retro: qꝛ flagella
tus. In toto corpe: qꝛ fuit excoriat⁹. Iſte
nāqʒ ē ille hō de quo dr̄ Luc.iiij. Qui ab
hierl̄ʒ i hierico deſcēdit qñ xp̄s ipʒ i mū
dū lunaticū ad p̄dicādū miſit: q icidit in
latrōes q eū expoliauerūt excoriādo. pla
gas ipoſuerūt flagellādo ⁊ crucifigēdo:
⁊ ſemiuiuū reliquer̄t decollādo. Tūc.n.
fuit ſemiuiuus relictus qꝛ q̄ītū ad corp⁹
fuit mortuus ſʒ corā deo i anima viuus.
¶ Quarto btūs bartho. fuit extēſus ad
ꝓtegēdū. Quāuis.n.alij electi ſint lapi
des i domo dei apl̄i tm̄ ſūt tectū. qꝛ p̄ cete
ris ſcis celo.i.deo magis fuer̄t vicini. vñ
alij ſci vocāt̄ ſui. Ipi aūt ſūt amici. Joā.
xv. Iā ñ dicā vos ſuos. ſʒ amicos meos
⁊c̄. Tū qꝛ ſol̄ radio fuerūt illuſtrati. Nu
me.xiiij. Appuit gl̄ia dñi ſup tectū fede
ris. Tū qꝛ illi q ad apl̄oꝝ auxiliū ꝯfugi
unt ſūt magis ſecuri. Mat.xxiiij. Qui i
tecto ſūt ñ deſcēdāt aliqđ tollere de do
mo ſua. Tū qꝛ defendūt ab eſtu vicioruʒ
⁊ a turbine tribulationū ⁊ a pluuia tēta
tationū. Iſa.iiij. Tabernaculū erit i vm
braculū diei ab eſtu. ⁊ i ſecuritate. ⁊ i ab
ſcōſione a turbie ⁊ a pluuia. ¶ Quinto
fuit extēſus ad alliciēdū. Corpa.n.ſctōꝝ
in hac vita multa claritate ⁊ miraculis
fulgent. Si igit̄ tā p̄cioſus ſaccus exteri
us pʒ q̄ p̄cioſus theſaurus ē q itus latet
In iſto nanqʒ ſacco latet duplex theſau
rus.ſ.interior q fuit aīus gr̄a dei plēus.
Prouer.xxi. Theſaurus deſiderabilis ⁊
oleū i hitaculo iuſti ⁊ theſaurus ſupior.
ſ.gl̄ie celeſtis. De quo dr̄ Mat.xix. Uađ
⁊ vēde oia q̄ hēs ⁊ da paupibus ⁊ hēbis
theſauꝝ in celo. Iſtū theſauꝝ hodie bē
tus Bartho. recepit. Ambro. in p̄fatōne.
Bartholomeus mortis virilr̄ pferendo
diſcrimen gl̄ioſi certaminis ad celeſtem
gl̄iam ſecū portauit triūphuʒ. ¶ Sexto

fuit extẽsus ad ꝯmẽsurandũ qꝛ ẜm ꝙ ip se extẽdit pellẽ suã deo ꝑ diuersitatẽ sup pliciorꝫ. sic deus extẽdit sibi celũ suũ ꝑ i mẽsitatẽ ꝑmiorꝫ. Multũ siqdẽ pellẽ suã extẽdit qꝛ prio fuit flagellatus. deĩn ẜm beatũ theodorꝫ fuit excoriat⁹. qꝛ añquaꝫ in cruce moreref inde fuit depositus. ⁊ postmoduꝫ excoriatus. Ultimo ẜm Usuardũ fuit capite trũcatus. qꝛ igif sic vehementer extendit pellem suã. idõ de⁹ excellenter extẽdit sibi celũ suũ. Uñ sup h̃ theodorus. Ad celos bartholomee commeasti. vbi in medio diuine aciei refulgens in splendore imarcessibilis glorie splendens in exultatõe dignitatis insatiabilis gaudes. Quantũ ergo hõ extendit pellẽ deo ꝑ maceratõem tm̃ deus extendit celum suũ ꝑ glorie largitatẽ. Mltũ nanqꝫ Btũs Bartholome⁹ se extẽdebat. Threñ. v. Pellis mea quasi cliban⁹ exusta est. Job. xix. Pelli mee ꝯsumptis carnibus adhesit os meũ. Minusqꝫ extendebat q dicebat Luce. xviij. Jeiuno bis in sabbato. Nihil extendebat q dicebat eiusdẽ. xij. Aia mea hẽs multa bona reqesce. bibe. ⁊ epulare ⁊c̃. Extẽdẽti igif deo multũ pellẽ suã deus multuꝫ extendit celũ suũ. ⁊ extẽdenti paꝝ pellẽ suam deus paꝝ extendit celũ suum ⁊ nihil extendẽti pellem suã deus claudit celum ⁊ apit infernũ. Job. xxvi. Extẽdite aqlonem super vacuum.

¶ Sermo. ccxxvij. ¶ De eodem Sermo quartus.

PEllem ꝑ pelle ⁊ cũcta q̃ hꝫ hõ dabit ꝑ aĩa sua. Job. ij. Scõꝫ glo. Pellis ꝑ pelle daf: qꝛ sepe dũ ictus ꝯtra oculũ venit. manũ opponim⁹. vt potius i ipa manu q̃ꝫ i oculo vulneremur. ac si dicat. Jõ tot flagella Job eqnamif extra sustiet: qꝛ ne ipe intus feriaf pauet ¶ Notãdũ tñ ẽ ꝙ q̃druplex ẽ pellis. nãe culpe: gr̃e: ⁊ gl̃ie. ¶ Primã pellẽ iduunt oẽs hoies. Uñ sup hoc ipe Job ingt q̃rto. Pelle ⁊ carne vestisti me ⁊c̃. Sꝫ istaꝫ pellẽ bartholome⁹ mľtiplici rõe ꝺposuit. ¶ Prio eam deposuit i signũ feruide charitatis. Solẽt. n. hoies calore nimio estuãtes exponẽ vestimẽta. Jn hoc ergo ꝙ btũs bartholomeus pellẽ suã deposuit: oñdif quãto igne amoris plenus fuit Hoc significatũ ẽ. i. Reg. xviij. vbi dr̃. Diligebat ionathas dauid quasi aiaꝫ suã. Nã expoliaui se tunica sua: ⁊ dedit eam dauid. Per ionathã q donũ colũbe iterpretaf: btũs bartholomeus itelligif q dono spũs sci fuit repletus. Jste ergo q diligebat dauid. i. xp̃m sicut aiaꝫ suã. tunica se expoliauit: ⁊ dedit dauid. qñ pp xp̃i amorẽ se excoriari ꝑmisit. ¶ Scdo i augmẽtũ maioris puritatis. Solẽt eniꝫ rami arborꝫ qñ excoriant albiores apparere: Sic ⁊ bartholomeus pelle mortalitatis exutus i aĩma extitit magis purus De hoc legif Johe. i. Ficũ meã. i. bartholomeũ: q fuit hũilis fructuosus ⁊ dulcis decorticaui. mũdãs expoliaui eã. albi facti sunt rami eius. Prouer. xxv. Aufer rubeginẽ de argẽto ⁊ egredif vas purissimũ. ¶ Tertio i spẽ future imortalitatis. Solet nãqꝫ hõ libẽter deponẽ vesteꝫ vetustã. vt vestẽ induere valeat deauratã. Sic ipe libẽter vestẽ mortalitatis exuit: qꝛ se decorãdũ veste imortalitatis sciuit. vñ p̃s. Astitit regina. i. eius aia q̃ corpus bñ rexit. a dextris tuis in vestitu deaurato. i. cũ corpe gl̃ificato. i. Mach. x. Jussit rex expoliari ionathan vestimentis suis: ⁊ iduit eũ purpura. i. carne gloriosa qꝺ erit in gnãli resurrectõe. Quarto deposuit pellẽ suã i odorẽ suauitatis Solebat nãqꝫ sacerdos i veteri lege pellẽ hostie detrahere igneqꝫ supposito ipsam in odorem suauissimũ dño imolare. Sic btõ bartholomeo ẽ pellis detracta q igne charitatis icẽsus in odorem suauissimũ ẽ dño imolatus. Sap. iij. Tãquã aurũ in fornace ꝓbauit illos. ⁊ quasi holocausti hostiã accepit eos. ¶ Scdo aũt pellis de qua ꝑmittif ẽ pellis culpe. Et ista ẽ triplex. ¶ Una ẽ qua induunf luxuriosi que est pellis vetusta. Threñ. iij. Uetustaꝫ fecit pellẽ meã. Luxuria nãqꝫ dr̃ vetusta siue qꝛ hoiem cito ducit ad senectutẽ siue vetustatẽ. siue qꝛ homo q se illi vitio imergit vsqꝫ ad mortẽ i illo inueterascit. p̃s. Jnueteraui inter omnes inimicos meos ⁊c̃. Siue qꝛ cum ipsa sit lutum fetidum fecit ipsum hoiem turpem ⁊ vetustuꝫ. Eccl. ix. Omnis mulier que ẽ fornicaria q̃si sterc⁹ i via ꝯculcabif. Alia

est qua induunt supbi. ⁊ ista pellis est a
vēto inflata. Osee. xij. Effraim pascit vē
tuz. Aug. O pellis īflata qd tēderis. o sa
nies fetida qd inflaris. q̄ꝛ igit est vento
plena: iō statiz detumescit si pūgit. Job
vij. Memēto q̄ꝛ vētus est vita mea: iō le
ui īpulsu circūfert. Ps. Deus me⁹ pone
illos vt rotā ⁊ sicut stipulā ante faciē vē
ti: iō cito deycit. Job. xxx. Eleuasti me ⁊
q̄si sup vētum ponēs allisisti me valde.
¶ Alia est qua īduunt auari. ⁊ hec ē pel
lis nigra. Hiere. xiij. Si mutare potest
ethiops pellē suā ⁊c̄. Et auarus ꝯtrahit
nigredinē corpalez. q̄ꝛ pro lucro captan
do die noctuq̄z exurit ⁊ gelu punitur.
Thꝛeñ. v. Pellis mea q̄si clibanus exu
sta est. Auarus ēt ꝯtrahit nigredinē spi
ritualē: q̄ꝛ cū auaritia sit lutum. aīa que
luto imergit: nigra efficit. Abachuc. ij.
Ue q multiplicat non sua ⁊ vsq̄zquo ag
grauat ꝯtra se dēsuz lutū. Istā triplicez
pellē bartholome⁹ nō induit. q̄ꝛ terrena
despexit ⁊ honores fugit ⁊ verā castita
tē seruauit. ¶ Tertia vero pellis est pel
lis grē qua īduunt iusti imitādo ꝯuersa
tionē xpi. Xp̄s eiz īdutus ē pelle. i. ꝯuer
satōe cādida: rubicūda ⁊ electa. Cañ. v.
Dilectus meus candidus ⁊ rubicūdus:
elect⁹ ex milib⁹. Ysa. xlij. Nō erit tristis
neq̄z turbulētus. ecce q̄ꝫ candida. Unde
ps. Cū his q oderūt pacē erā pacificus:
ecce q̄ꝫ rubicūda ⁊ firma charitate paci
fica. Mat. xi. Discite a me q̄ꝛ mitis suz ⁊
humilis corde: ecce q̄ꝫ pre oībus māsue
ta. Ista pelle grē bartholomeus fuit te
ctus: q̄ꝛ eius ꝯuersatio fuit iocūda: paci
fica ⁊ māsueta. Uñ de eo dr̄ in eius legē
da. Semp eodē vultu ⁊ aīo letus ⁊ hila
ris pseuerat. ¶ Quarta pellis: ē pellis
glīe qua īduunt beati. vnde legit Exo.
xxxvi. q̄ꝫ tabernaculū tribus pellib⁹ ope
riebat. s. pellibus rubꝛicatis hiacinthi
nis ⁊ sagis cilicinis q̄ fiebāt de pilis ca
prar̄. Opiebat ēt ō pellibus magnis ni
gris: sed formosis. Cañ. i. Nigra suz sed
formosa filia hierl'm: sicut pelles salo
monis. Beati igit īduerunt pellē formo
saz per corpis claritatē. Apoc. xix. Datū
est ei vt coopiat se bysso splēdenti ⁊ can
dido. Pelle hiacinthina p subtilitatez.
huiusmodi eniz pelles hn̄t colorē aereū
Corpora nāq̄z sanctor̄ que mō sūt grossa
⁊ pōderosa tūc instar aeris erūt subtilia
i. Cor. xv. Seminat corpus aīale ⁊ sur
get corpus spūale. Etiā īduunt pelle ru
bꝛicata p imortalitatē. Huius nāq̄z color
est valde viuus. vnde de hoīe rubicūdo
cōiter dicim⁹. Iste est valde viuus. Sap.
v. Iusti aūt in perpetuū viuēt. Pelle ca
prina p agilitatē p quā sancti cōparant
fulguri coruscāti. Job. xxxviij. Nūquid
mittes fulgura. Sancti ēt pp eor̄ agili
tatē ꝯparant nubi ⁊ scintille discurrēti
Deut. xxxiij. Magnificētia eius discur
rēt nubes. Sap. iij. Tāq̄ꝫ scintille in arū
dineto discurrēt. Cōparant ēt aui velo
citer volāti. Tūc eniz aues velociter vo
lant q̄ñ sūt plumis plene ⁊ subtiles cor
pore ⁊ vēto agitate. Sic sancti tūc erunt
pleni plumis oīum virtutuz. Habebunt
corpus subtile ⁊ glīosuz ⁊ agitabunt p
spūm scm̄. Ezech. i. Ubi erat īpetus spi
ritus: illuc gradiebant. Uel pōt dici q̄ꝫ
pellis triplr ponit. s. p re tpali. Mich.
ij. Desup tunicā ⁊ palliū subtulisti. Po
nit ēt pellis pro vita mortali. Geñ. iij. Fe
cit deus ade tunicas pelliceas. Et p su
perficie corpali. Job. x. Pelle ⁊ carnib⁹
vestisti me. Beatus igit bartholomeus
dedit rez tpalē p celesti substātia. Mat.
xix. Si vis pfectus eē vade ⁊ vende oīa
que habes ⁊ da paupibus. Dedit ēt vitā
tpālez p vita ppetua ⁊ gloriosa. Joā. xij.
Qui odit aīaz suā in hoc mūdo ⁊c̄. Etiā
dedit pellem corpalez p carne glorifica
ta. Phil. iij. Saluatorē expectamus do
minū nostruz iesum xp̄m.

¶ Sermo. ccxxviij. ¶ De beato Augu
stino ep̄o ⁊ doctore Sermo p̄mus.

Quasi vas auri solidū ornatū om
ni lapide p̄cioso. Ecc̄. l. Istō
vas aureū ⁊ p̄ciosuz repn̄tat
btm̄ Augustinū doctorē egregiū q in pre
missis verbis a tribus ꝯmendat. ¶ Pri
mo ꝯmendat a plenitudine diuine sapi
entie cū dr̄: Quasi vas auri. Per auruz
nāq̄z diuina sapiētia intelligit qua ipse
btūs Aug. tanq̄ꝫ vas dei fuit repletus. si
cut autē ipsemet ostēdit in lib. de q̄litate
aīe triplex est sapiētia. s. nociua: supflua
⁊ necessaria. Nociua eniz sapiētia est de

impediētibus ad salutē. Necessaria ē de expediētibus. Sed sup̄flua est de ipertinētibus. hoc ostēdit per simile in corpore humano. cū eniꝫ trāslato verbo aīa discēdo dicat crescere. ⁊ dediscēdo decrescere. ⁊ in corpore sit triplex augmētuꝫ. Unū nociuuꝫ qđ tumor dicit. alteruꝫ superfluū per qđ interduꝫ euenit vt senis digitis in manibus aut pedibꝰ nascant hoīes. Tertiū vero est necessariū quo naturalis cōueniētia adimplet in mēbris: sic ⁊ in aīa est sapiētia nociua q̄ ē de ipediētibus. Est sapiētia sup̄flua que est de ipertinētibus. Est sapiētia necessaria: q̄ est de expediētibus ⁊ necessarijs. Ista triplici sapiētia istud vas plenū fuit. s. sapientia nociua qua aū ɔuersionē suā plenus fuit. De qua dr̄ Jac. iij. Nō est ista sapiētia desursuꝫ ſꝫ terrena aīalis dyabolica. Est. n. terrena q: ɔsistit in terrenoꝝ cupiditate. De hac ipsemet ait i ɔfessionibꝰ. Docebā artē rhetoricā victoriosaꝫ loq̈citatē: victus cupiditate vēdebā. Est ēt aīalis q̄ cōsistit in carnali voluptate. De hac dicit ibidē. Recordari volo trāsactas feditates meas nō ꝙ eas amē. s. ꝙ amē te deꝰ meꝰ. Est dyabolica q̄ ɔsistit i supba ⁊ vētosa ābitōe. De hac ibidē ait: Libros discebaꝫ eloq̄ntie in q̄ eminē cupiebaꝫ fine dānabili ⁊ vētoso pp gaudia vanitatis humane. ¶ Scdo aū suā ɔuersionē habuit sapiētiā sup̄fluā q̄ est sapiētia secularis ⁊ philosophica q̄ ideo superflua dr̄. q: sine ea salus eterna habet. In lib. ɔfes. de illa sapiētia dicit: Infelix autē ille hō q scit oia hec. te aūt nescit. bt̄s aūt qui te scit ēt si illā nesciat. Qui vero te ⁊ illā nouit: nō ꝓpter illā beatior ē: ſꝫ ꝓpter te beatus solū. Ista aūt sapientia plenus fuit q: ait ibidē. Oēs libros artiū quas liberales vocāt tūc neq̄ssimus malaꝝ cupiditatū seruus p meipm legēs intellexi. Iteꝫ ibidē. Quicq̄d est de arte loquēdi ⁊ disserēdi. quicq̄d est de dimēsionibꝰ figuraꝝ ⁊ de musicis ⁊ de numeris sine magna difficultate ⁊ nullo hoīe tradēte itellexi. ¶ Tertio hūit post suā conuersionē sapiaꝫ necessariā. i. diuinā q̄ dr̄ necessaria. Quia sicut dr̄ Prouer. xviij. Ubi nō est scia aīe ibi nō ē bonū. Primā igit sapientiā. s. nociuam ipse ex toto ⁊ oīno abhorruit. Scdam. s. sup̄fluā totis viribus ɔtēpsit. Tertiam sapientiā. s. necessariā ⁊ diuinā totis suis viribus ɔcupiuit: vt de eo dici possit illud. iij. Reg. iiij. Dedit sapiētiā salomoni: ⁊ prudētiā multā nimis ⁊ latitudineꝫ cordis quasi arenaꝫ q̄ est in littore maris. Ubi q̄ttuor implicant. s. ꝙ habuit sapientiā multā. sufficientē. ⁊ habuit sapiētiā nimiā: ⁊ ꝙ habuit cor latū. Uñ hūit sapiētiā multā q: habuit sapientiā diuinā. nihil eiꝫ sibi defuit qđ ad ea ptinere haberet. Uolusianus. Legi dei deest quicq̄d augustinū ɔtigerit ignorare. Hūit sapiētiā nimiaꝫ. nā habuit sapiētiā sup̄fluentē. Unde legit ꝙ cū q̄dā tractatus beati Augustini i matutinis legeret. beatus Bernardus obdormis paꝝ. vidit quendā iuuenē de cuius ore tā imēsus fluuius exibat ꝙ totā ecclesiā irrigabat. Cui dubiū non fuit illū Augustinū fuisse q habuit cor latuꝫ: q: s. habuit celerē itellectū ⁊ nobile igeniū. Uñ in li. ɔfes. ait: Scis tu dñe deus meus: q: celeritas intelligēdi ⁊ discendi acumen donū tuū ē. ſꝫ nō inde sacrificabā tibi. Prosper i libro de vita ɔtēplatiua dicit: Sāctus Augu. fuit acer igenio: suauis eloq̄o: sclaris litterature pitꝰ: in ecclīasticis laboribus oposus. Qui hūit sapiētiā sicut arenā maris. Sicut. n. arena ē inumerabilis: sic ⁊ libri eius inumerabiles sūt. Uñ dicit Remigius ꝙ lꝫ Hiero. sex milia voluminū origēis se legisse fatet. Aug. tñ tāta scripsit vt nullus posset eiꝰ libros diebus ac noctibꝰ scribē: ſꝫ nec legē q̄dē occurrat. ¶ Scdo ɔmēdat a soliditate doctrie cū dr̄: Solidū. Eius eiꝫ doctrina ē solida pp q̄ttuor ɔditiōes q̄s hꝫ. ¶ Hꝫ. n. purissimā veritatē vñ cōparat silīe. vñ Greg. i ep̄la ad p̄fectū africe sic ait: Beati Aug. ɔpatrio teopuscula legite ⁊ ad ɔparatōeꝫ illius similagīs nr̄ꝫ furfurē nō q̄ratis. Prouer. iij. Puri ⁊ purissimi eius fructꝰ. Sermones nāq̄ꝫ bt̄i Augu. sūt puri: q: nullā hñt falsitatē. Sūt puriores: q: nō hñt dubietatē. Sūt purissimi: q: oēm ɔtinēt veritatē. Unde cassiodorꝰ i ꝓlogo sup psalteriū. Est aūt Aug. oīuꝫ lr̄aꝝ magr̄. Et ꝙ in vbertate reꝝ est cautissimus disputator. decurrit quippe tāq̄ꝫ fons purissimus nulla fece

pollutus: sed in integritate fidei ꝑseue
rās nescit hereticis dare vn̄ se pn̄t aliq̈
colluctatōe defendere: totus catholicꝰ:
totus orthodoxus īuenit. Jn ecclīa dn̄i
suauissimo odore resplēdēs: supnī ēt lu
minis claritate radiat. ¶ Scdo eiꝰ do/
ctrina hꝫ altissimā ꝓfunditatē: idō cōpa
rat aqle. Hiero. Aug. epūs volās p mōtiū
cacumina q̈si aqla. ⁊ ea q̄ sunt in mōtiū
radicibus nō ꝯsiderās. multa celoꝝ spa
cia terrarūqꝫ situs ⁊ aquarum circulos
charo sermone pronūciat. Job. xxxviij.
Profunda fluuioꝝ scrutatus ē ⁊ abscō
dita ꝓduxit in lucē. Fluuius sacre scri
pture hꝫ supficiē. s. sensuꝫ lr̄alē. ⁊ hꝫ me
diū. s. sensuꝫ moralē. ⁊ hꝫ ꝓfundū. s. my
sticū ⁊ spūalē. Jste aūt nō tm̄ scrutatus
ē scripture supficiē: sꝫ ēt mediū ⁊ ꝓfun/
dū. ¶ Tertio hꝫ firmissimā soliditatem.
Jdō ꝯparat malleo. vn̄ Bern̄. Aug. hic ē
validissimus malleus hereticoꝝ. Sicut
eiꝫ malleus ictibus suis incudē firmat:
⁊ ferrū domat: ⁊ melodiam generat: sic
Aug. doctrinis suis ecclesiam firmauit:
Ecc. l. Jn vita sua suffulsit domuꝫ: ⁊ in
dieb suis corroborauit tēplū. Hereticos
eiꝫ domuit ⁊ fugauit. ⁊ ibidē. Qui cura
uit gētē suā ⁊ liberauit eā a pditōe. Pro
sper in lib. de vita ꝯtēplatiua sic ait: Sā
ctus Aug. fuit ī quotidianis disputatōi
bus clarus: ⁊ in oībus actōibus suis bn̄
ꝯpositus: in q̄ōnibus soluēdis acutus.
Jn hereticis ꝯuincendis circūspectus.
Jn expositōe nostre fidei catholicus. Jn
explanādis scripturis canonicis cautꝰ.
dei laudem generauit. Tota nāqꝫ ecclīa
laudat deū q sibi ꝯcessit doctorē tā egre
giū. Vn̄ cantat ecclesia: Magnus dn̄s ⁊
laudabilis valde q de tenebris gentiū lu
men ecclīe vocauit Augustinū. ¶ Quar
to btīs Aug. hꝫ dulcissimā suauitatē. Jdō
ꝯparat cibo dulcissimo. Vn̄ Greg: vbi su
pra. Si delitioso cupitis pabulo sagina
ri btī Augustini opuscula legite. Et vo/
cat ipse Greg. doctrinā btī Augustini pa
bulū ⁊ delitiosuꝫ. ⁊ saginatū pabulū: qꝛ
satiat. delitiosuꝫ: qꝛ delectat. Vn̄ cantat
Tu de verbis saluatoris dulcē panē ꝯfi
cis. Panē: qꝛ satiat. dulcē qꝛ delectat. vo
cat ēt saginatū: qꝛ ipīguat. De hoc nāqꝫ
cassiodorus sic inqt. Btīssimus Aug. in

qbusdā libris nimia est difficultate recō
ditus. Jn qbusdā vero fit planissimꝰ: vt
ēt puulis pbeat accessus. Cuiꝰ opa sua/
uia sunt. obscura vero vtilitatibus ma/
gnis sarcita pinguescūt. ¶ Tertio ꝯmē
dat a pfectōe oīuꝫ virtutū ⁊ grē cū dr̄: or
natū oī lapide pcioso. Et isti lapides p/
ciosi dicunt esse q̈ttuor virtutes. s. prudē
tia: iustitia: ac tēperātia: ⁊ fortitudo: ex q
bus corona ꝯficit q̄ spōsa xp̄i ornat. Hn̄s
prudentiā ab anteriori p quaꝫ puidet a
futuris. Justitiā a posteriori: p quā satis
facit de pteritis. Tpantiaꝫ aūt a dextris
ne eleuaret in ꝓspis. Fortitudineꝫ vero
a sinistris ne succūbat ī aduersis. Jstas
q̈ttuor virtutes Aug. habuit ꝓut. s. sunt
purgati animi. Nā sꝫ Plotinū iste virtu
tes pugnāt ꝯtra iordinatas affectōes: ⁊
tūc dicunt pollitice. aut auferūt eas oīo
⁊ tūc dicunt purgatiue. aut auferūt me/
moriā illaꝝ: nō tn̄ illas: ⁊ tūc dicunt vir
tutes purgati animi. aut taleꝫ faciūt vt
nephas sit in illo noiare affectōes: ⁊ tūc
exēplares dicūt. ⁊ sic sūt in deo. Prime
igit iordinatas affectōes repmūt. Scdē
auferūt. Et tertie nesciunt. Jn q̈rtis ne/
phas est affectōes huiusmodi cogitare.
Btūs vero Augu. aut tales iordinatas af
fectōes in memoria nō hēbat: aut in hor
rore: aut in aspnatōe habebat. Vn̄ cū rō
in lib. soliloqoꝝ ipm iterrogasset. Nōne
te delectat vxor casta: pudica: pulchra:
morigerata. ⁊ diues rn̄dit: Quātūcunqꝫ
mulierez depixeris: atqꝫ de bonis oībus
cumulaueris: nihil mihi tā fugiendū q̄
ꝯcubitū decreui. dehinc rō. nō quero qd
decreueris: sed vtrum adhuc alliceris.
Et rn̄dit ꝓrsus. Nihil ī huiusmodi q̈ro
nihilqꝫ desidero: sed etiā cum horrore ⁊
aspnatōe talia recordor.
¶ Sermo. ccxxix. ¶ De eodeꝫ smo. ij.

Aufer rubiginē d
argēto ⁊ egrediet vas puris
simū Prouer. xxv. Dn̄dit nā
qꝫ ī his verbis pmissis q̈lis btūs Aug. fu
it an̄ suā ꝯuersiōeꝫ: qꝛ tūc fuit rubigino/
sus. Et q̈lis fuit ī ipsa ꝯuersiōe: qꝛ fuit a
rubigine purgatꝰ. Et q̈lis fuit post eius
ꝯuersiōeꝫ: qꝛ tūc totus purissimꝰ. An̄ cō/
uersionē vero istud vas ꝯtraxerat q̈dru

ꝑlicē rubiginē.s.īfidelitatis: qꝛ in sectaȝ manicheoꝝ icidit:in q̄ aliqb⁹ ānis fuit ī uolutus. Ad has siqdē nugas ꝑductus est:vt ipse ait in lib. ꝯfes. vt diceret. Sicū plorare cū decerpit̄ ⁊ matrē eius arborē lacteis lachꝛymis flentē. ¶ Scđo ꝯtraxerat ipse bt̄s Augu. añ eius ꝯuersionē rubiginē ꝑhice vanitatis:vt ipse ait vbi supꝛa. Institui aīo itendē in scripturis sacris. sȝ visa est mihi sacra scriptura idigna: quā tulliane dignitati ꝯpararem. Tumoꝛ.n.mentis fugiebat eius modū. Illa aūt erat q̄ cresceret cū paruulis. sȝ ego dedignabar esse puulus ⁊ turgidus fastu mihi grādis videbar. ¶ Tertio cōtraxerat rubiginez terrene cupiditatis. Uñ ipse de cartagine romaȝ ⁊ de roma mediolanū ꝑrexit:vt rhetoꝛicā venderet ⁊ sue cupiditati satisfaceret. Uñ ait vbi supꝛa. Docebā artē rhetoꝛicā victoꝛiosā loq̄citatē victus.s.cupiditate vendebā. ¶ Quarto rubiginez carnalis voluptatis. Uñ ait ipse vbi supꝛa. Exalabant nebule de limosa ꝯcupiscētia carnis ⁊ scatebꝛa pubertatis obnubilabat coꝛ meuȝ. vt non discerneret̄ serenitas dulcedis a caligine libidis. ¶ Scđo notat̄ q̄lis fuit in ipsa ꝯuersiōe:qꝛ.s.fuit ab oī rubigīe purgat⁹. Ad istā naq; rubiginē auferendā:q̄dā fuerūt in eo ꝑ modū cāe efficientis. q̄daȝ ꝑ modū cāe disponentis. ¶ Est eīȝ purgat⁹ ꝑ verā ꝯtritōeȝ. Uñ dꝛ ibidē ꝙ sub q̄dā arboꝛe se ꝓiecit ⁊ dimisit habenas lachꝛymis:⁊ ꝓruperūt flumia ex oculis ei⁹ acceptabile sacrificiū deo:⁊ iactabat voces:scilȝ misꝛabiles: ⁊ ploꝛabat amarissima ꝯtritiōe coꝛdis sui. ¶ Scđo fuit purgat⁹ ꝑ verā ꝯfessionē. vñ deo ꝯfitebat̄ dicens vbi supꝛa. Recoꝛdari volo trāsactas feditates meas. nō ꝙ eas amē sȝ vt amē te de⁹ meus. Amoꝛe amoꝛis tui facio illđ recolēs vias meas neq̄ssimas: vt tu dulcescas mihi dulcedo nō fallax: dulcedo felix ⁊ secura. Et nō solū de hoc sȝ ēt de minimis se accusabat. Sicut de eo ꝙ cū puer eēt ad pilā ludebat:⁊ ꝙ ad scholas nō nisi violent̄ ire volebat: ⁊ ꝙ fabulas poetaꝝ nimis libent̄ legebat: ⁊ ꝙ didonē ex amoꝛe moꝛtuā flebat: ⁊ ꝙ i ludis pueroꝝ fraudulētas exercebat victoꝛias:⁊ ꝙ de q̄daȝ arboꝛe piri pira furatus fuerat. ¶ Tertio fuit purgatus cū plena satisfactōe. Ipse naq; tres ꝑtes satisfactōis habuit.s.ieiunia: oꝛōnes ⁊ elemosynas coꝛꝑales. ⁊ q̄͞maxime elemosynas spūales q̄ ꝯsistūt ī docēdo idoctos: vñ dꝛ de eo. Post moꝛtem mr̄is ꝯuersus est Augu. ad agros pꝛopꝛios vbi cū amicis ieiunījs ⁊ oꝛōnibus vacās: scribebat libꝛos ⁊ docebat idoctos. Disponentia aūt ipȝ ad istā ꝯuersionez q̄ttuoꝛ fuerūt: scȝ flagella:exēpla ⁊ doctrina:ac sollicitudo mr̄na. Fuit aūt q̄ttuoꝛ vicibus flagellat⁹ sicut ipse in li. ꝯfes. refert. ¶ Primo doloꝛe stomachi:cuȝ adhuc iuuenis esset:⁊ nōdū baptizat⁹ fuisset. Sȝ mr̄ voluit ꝙ baptizaret̄ ⁊ sanatus fuit. Pater eiȝ ꝓhibuit ne baptizaret̄ ne iteruȝ fedaret̄. ¶ Scđo cū iuisset romā vbi incurrit egritudinez validā. ⁊ hoc mr̄ nesciebat. qꝛ si hoc vulnē ferireť:nunq̄ͣ coꝛ eius sanaret̄. ¶ Tertio in ꝑmoꝛdio sue ꝯuersionis tā validissimo doloꝛe dentiū toꝛquebat̄ ꝙ etiā loq̄laȝ amisit. vñ i tabulis cereis scripsit vt oēs ꝓ eo oꝛarēt. Ipse autem cū alījs genua flexit ⁊ sanatus fuit. ¶ Quarto flagellat⁹ fuit i quodā amico suo defūcto. In cuius moꝛte coꝛ ei⁹ adeo ꝯturbatū fuit ꝙ q̄cq̄d aspiciebat erat illi moꝛs ⁊ seipm̄ semimoꝛtuū reputabat. ¶ Secūdo dispositiua fuerūt exēpla.s. Ambꝛosīj: Simpliciani: Uictoꝛini: Antonīj:⁊ alioꝝ scōꝝ. Exēplū siq̄deȝ Ambꝛosīj ipm̄ aīauit ad ꝯuersionē. nā omni dñica bt̄s Aug. ꝑdicatōeȝ sancti Ambꝛosīj audiebat. queȝ Ambꝛosius ꝑīne suscipiebat ⁊ clement̄ tractabat. Mater etiā eius bt̄m Ambꝛosiū quasi angelū dei diligebat. Sciēs ꝙ ꝑ eū eius filius ꝯuerti debebat. qđ ⁊ fcm̄ est. Exemplū Simpliciani ipm̄ aīauit ad sancte vite electōeȝ. Uñ ad ipȝ ꝑrexit ⁊ gestus suos sibi retulit. ⁊ q̄s esset aptus modus viuēdi ab eo petījt. videbat tm̄ eccl'iaȝ plenā esse clericis:in q̄ alius sic ⁊ alius sic ibat. Simplicianus aūt viā salubꝛeȝ eū docuit. Exemplū Uictoꝛini ipm̄ aīauit ad imitatōeȝ. Uñ cuȝ simplicianus ei narrasset:vt i eodem lib. habet̄ q̄uō victoꝛinus ꝑhs rome i foꝛo statuā meruissȝ. ⁊ q̄uō xp̄ianus factus fuissȝ exarsit Aug. ad imitanduȝ eū ⁊ cepit grauit̄ suspirare. Exēplū An-

Ex q aspiciebat nimis canes insequentes leporez

tonij ipm aiauit ad celestiu auiditatem.
Ná sicut ibidé habet. Cum quidá miles
noie. Pōtianus de africa venisset: ⁊ vi/
taz ⁊ miracula Antonij hr̃mite narras/
set: cepit Aug. ingemiscere. ⁊ ad ipm ex/
clamare. Quid patimur: qd audimus:
Surgūt náq₃ idocti ⁊ celū rapiūt. ⁊ nos
cū doctris nr̃is in infernū demergimur
Exépla sanctoꝝ defunctoꝝ ipm anima/
uerūt ad ardētē charitaté. vñ ait ibidē.
Exépla seruoꝝ tuoꝝ quos de nigris lu/
cidos ⁊ de mortuis viuos feceras cōge/
sta in sinū cogitatiōis mee vrebant ⁊ ac/
cendebant me valde. ¶ Tertiū dispositiuū fuit doctrina Tulij Pauli ⁊ Am/
brosii. Cū eim vt ibi refert eēt ānoꝝ. xix.
⁊ quēdá librū tullij qui ortēsius dr̃ legis/
set qui exhortationē facit ad phiaz. repē
te affectū eius mutauit. ⁊ imortalitatem
sapie ꝯcupiuit. ¶ Scđo doctrina pau/
li. Ná cū codicē aplicū appuisset ⁊ capl'z
qđ prio sibi occurrit legissꝫ. Induimini
dñm iesum xp̄m ⁊c̃. Statim a corde eius
oēs dubietatis tenebre diffugerūt. ¶ Ter
tio doctrina ambrosii. Cū eim ei⁹ predi
cationē auide audiret. ⁊ quadá vice cō/
tra sectá manicheoꝝ Ambrosi⁹ diuti⁹ di
sputasset error ille a corde Augustini pe
nitus ē ablatus. ¶ Quartū dispositiuuꝫ
fuit sollicitudo mr̃na que sicut eū carne
peperat mūdo: ita postmodū multo la/
chrymaꝝ semine genuit xp̄o. Et cū apud
quēdá epm vbertim fleret. Illi ait. Fieri
nō pōt vt filius tantaꝝ lachrymaꝝ peat.
Et sic de filij sui cōuersione mr̃ certifica/
ta ē. Et tá per ipius epi rñsionē ꝙ̄ et cele
stiū reuelationē qua se cū filio in quadá
linea stantē aspexit. ¶ Tertio post ꝯuer
sionē fuit pijssimus qđ pꝫ q: diuitias cō
tēnebat: honores respuebat: voluptates
abhorrebat quátū ad diuitias. rō i libro
soliloquioꝝ quē in primordio sue cōuer
sionis fecit ipm iterrogari fecit dicens:
Diuitias nullas cupis. Et ipe respōdit.
Hec quidē nec nūc primū. ná cū. xx. ános
agá. xiiij. áni sunt ex quo ista cupe desti/
ti. porro vnus liber ciceronis mihi fact/
le psuasit. nullo mō eē diuitias appeten
das. Quátū ad honores interrogat di/
cēs: Quid honores fateor eos pene his
dieb⁹ cupere destitisti. Quátuꝫ vero ad
voluptates iterrogat ratō dicēs: Quid
vxor rñdit. Quátūcūq₃ eá mihi depinxe
ris: nihil mihi magis fugiēdū ꝙ̄ cōcubi
tū decreui: De ide subiūgit dicēs: Quid
de cibis: rñdit. Siue de cibo ⁊ potu cete
raq₃ corporis voluptate nihil interro/
ges tm̄ ab eo peto quátū mihi valitudi
nis opē ꝯferre pōt.

¶ Sermo. ccxxx. ¶ De eodem. Sermo
tertius.

Aqua profunda
⁊ verba ex ore viri ⁊ torrens
redūdás fons sapie ⁊c̃. Pro
uer. xviij. Inter ceteros alios scōs docto
res btūs Aug. tria priuilegia spāl'r a deo
recepit. ¶ Ná a deo hūit sapiaz ⁊ doctri
ná pfundá: lachrymaꝝ abūdátiá: ⁊ dul
cedinē internaz. Et ab his tribus in pre
missis v̈bis ꝯmēdat. ¶ Ná prio hūit p/
fundá sapiaz ⁊ doctriná. cū dr̃: Aqua p/
funda ⁊ v̈ba ex ore viri. Sacre náq₃ scri
pture pfunditas táta ē: ꝙ nullus eá pfe
cte penetrare pōt: qđ significatū est Eze
ch. xlvij. vbi dr̃: Mēsus ē mille cubitos.
⁊ traduxit me p aquá vsq₃ ad talos ⁊c̃.
vsq₃ vbi quē ñ potui trásuadare. In flu
mine eiꝫ sacre scripture qlibet doctor vs
q₃ ad talos ducit qñ expōes elicit qbus
pedes affectionū in auditoribus purifi
cant. vsq₃ ad genua qbus auditores ad
bñ opandū ꝯfortant. vsq₃ ad renes qb⁹
tētationes ⁊ praua desideria supantur.
Ad quartū v̈o gradū. s. vt dīne scriptu/
re pfunditas pfecte transuadari pos/
sit nullus mortalis attingē pōt. De ista
pfunditate dicit ipe in li. ꝯfes. Mirabi/
lis pfunditas eloquioꝝ tuoꝝ: quoꝝ ecce
ante nos supficies bládiēs puulis. Sꝫ
mira pfunditas de⁹ me⁹. mira pfundi/
tas error ē itēdere in eá. Istá aūt pfun/
ditatē sacre scripture: inquátū hoi fuit
possibile Aug. scrutatus fuit ⁊ inde co/
piositatē expōnū ⁊ sniaꝝ eduxit. Eccl. I.
In diebus illi⁹ emanauerūt putei aqua
rū. ⁊ quasi mare adimpleti sūt vltra mo
dū. vbi tria implicant. s. ꝙ ista emanatō
facta sit ad instar putei. instar maris. et
supra modū. Tūc aūt fit emanatio istar
putei qñ aque de pfundis terre visceri/
bus ducunt. Et quáto puteus pfundi⁹

fodiř tãto aque magis limpide ĩueniũř Sic ipe puteũ sacre scripture subitrans de occultis scripture sensibus salutiferas scripturas eduxit.ꝛ quãto scripturas ꝓfundius penetrabat: tãto inde humidiores ꝛ lĩpidiores sñias educere vř Job.xxviij. Profunda quoqꝫ fluuiorũ scrutatus ẽ:ꝛ abscõdita ꝓduxit in lucẽ. Tũc aũt fit emanatio ad istar maris qñ a mari fontes ꝛ flumia deriuanř. Sic ẽt doctria bt̃i Aug. deriuanř oĩuꝫ expõnũ dicta sequẽtiũ doctoꝝ vt possit dici de eo illud Num̃.xxiiij. Fluet aqua de situla ei9. ꝓfundũ flumẽ sunt dicta aplõꝝ ꝓphaꝝ:ꝛ euãgelistaꝝ. Aquã aũt istoruꝫ p̃dictoꝝ fluuioꝝ bt̃s Aug. collegit ĩ situlis.i.in diuersis libris. Una eim magna situla ẽ que appellař liber de trinj. alia ẽ liber de ciui.dei:ꝛ sic de alijs. De istis nãqꝫ situlis ceteri doctores hauserunt. nã oẽs sermones qões. sũme tractatus ꝛ decreta. ac d̃cretales resonãt augustinũ ysa.xi. Repleta ẽ terra scia dñi. sicut aq̃ maris opiẽtes. Tũc aũt fit emanatio supra modũ qñ diuersa loca plus solito irriganř. Sic ꝛ doctria Augu. in diuersis locis:ꝛ in diuersis modis emanauit. Jn diuersis qdẽ locis. q: oia scripture loca exposuit ꝛ igsiuit.iij. Regũ.iiij. Disputauit a cedro que ẽ ĩ libano vsqꝫ ad isopũ que egrediř de piete ꝛ disseruit d̃ iumẽtis:ꝛ volucrib9:ꝛ reptilib9: ꝛ piscibus. Per cedrũ ĩtelligiř sublimitas diuitatis. Et p̃ isopũ ĩtelligiř hũilitas hũanitatis. Disputauit igiř a cedro diuitatis vsqꝫ ad isopũ hũanitatis. Uñ ipe fec̃ librũ de trinitate quasi de cedro.ꝛ de hũanitate quasi de isopo. Asseruit ẽt de iumẽtis i. virtutib9 scõꝝ q̃ sunt iumẽta dei. p̃s. Ut iumẽtũ factus suꝫ apud te ꝛc̃. De volucrib9.i. de dignitatib9 ãgeloꝝ.ꝛ de reptilibus.i. de vitijs ꝛ crib9 pc̃oꝝ q̃ ĩ terra repũt p̃ amorẽ. Et de piscib9.i. de pena dãnatoꝝ: q: dãnati gemũt sub aquis tribulationũ. Emanauit ẽt diuersis modis. Alij nãqꝫ doctores hñt spãlẽ modũ tractãdi. sicut ẽ videre ĩ Hiero. nã ꝛ ipse v̄sař circa expões Ambro. v̄o circa sensus spũales. Gre. ãt circa ĩstructiões morales. Jste aũt ñ hꝫ spãlẽ modũ: q: habꝫ cõeꝫ ꝛ vniuersuꝫ modũ. Jõ significař p̃

eufratẽ. Alia tria flumĩa q̃ hñt spãlia loca p̃ q̃ fluũt: significãt doctores. Eufrati aũt ñ determiař locus: q: fluit p̃ diuersa loca. Sic ẽt alij doctores hñt spãlẽ mãꝫ de qua tractãt. Jste aũt nõ hꝫ spãlẽ mãꝫ d̃ qua tractat: q: de oĩbus tractat. ¶ Secũdo pricipaliť ꝯmẽdař a lachrymarum vbertate. cũ dr̃:ꝛ torrẽs redũdãs. Quasi eiꝫ qdã torrens de eius oculis emanauit aq̃ lachrymaꝝ. Q: ipe q̃ttuor gñа lachrymarũ hũit. ☞ Nã hũit lachrymas cõpunctiõis.ꝛ hoc pro pctis ꝓprijs. Et has lachrymas hũit ĩ pricipio sue ꝯuersiõis qñ s. sub quadam ficu se ꝓijciẽs lachrymas amaras effudit. ☞ Scõo habuit lachrymas deuotõis.ꝛ has hũit ꝓ celestib9 desiderijs. de q̃bus ipe dicit ĩ libro ꝯfessio. Quãtũ fleui ĩ hyemis ꝛ cãticis tuis suaue sonãtibus eccl̃ie. voces igiř ille ĩflueбant auribus meis.ꝛ fluebãt lachryme: ꝛ bñ mihi erat cũ illis. ☞ Tertio hũit lachrymas lamẽtatõis.ꝛ has hũit ꝓ mundanis piculis. ordiãtus eiꝫ in p̄sbyterũ: ꝛ postea in ep̃m status illius piculũ cõsiderãs multũ ac amare fleuit. Uñ dixit: Jn nulla re deũ mihi sentio ita iratũ sicut ĩ hoc ꝙ cũ nõ essem dignus poni ad remũ. posuit me ad ãplustre in apice regiminis eccl̃ie. ¶ Quarto hũit lachrymas ꝯpassiõis quas hũit ꝓ alijs miserijs. Cũ eim ipi barbari cũcta deuastarẽt bt̃s Aug. lugubrẽ vitã duxit. fuerũt eniꝫ lachryme ei9 panes die ac nocte. ¶ Tertio ꝯmẽdař ab affectionũ dulcedie. cuꝫ dr̃: fons sapie. Sapia eim a sape dicitur Jn ipo nãqꝫ tãta fontalis suauitas fuit: ꝙ tria mira in ipo gnãuit. ☞ Prio nãqꝫ mẽtis ĩflãmationẽ. Uñ cantař de eo:ꝛ ẽ sumptũ de libro confes. Gestabat verba ei9 ĩ visceribus q̃si sagittas acutas.ꝛ exẽpla seruoꝝ dei tanquã carbones vastatores. ☞ Secundo in eo generauit mentis vulnerationẽ. vnde cantař de eo. Uulnerauerat charitas xp̃i cor ei9 ꝛ ipe dicit in li. ꝯfes. Sagittaueras tu cor meũ charitate tua. ☞ Tertio fecit in eo mentis deificationẽ. vñ ipse ait vbi supra. Audiuĩ vocẽ tuã de excelso. Cibus sum grandiũ cresce ꝛ manducabis me. nec tu me mutabis in te sicut cibum carnis tue. sed tu mutaberis in me. ☞ Quarto fecit in eo

mentis alienationē. vnde ait vbi supra.
Aliquādo intromittis me ī affectū mul
tū inusitatū introrsus. nescio ad quam
dulcedinē que si pficiat in me: nescio qd
erit. qd vita ista nō erit.

¶ Sermo. ccxxxi. ¶ De eodem. Ser-
mo quartus.

Quasi sol reful
gens: sic ille effulsit in tem-
plo dei. Ecc. l. Sicut sol radi
os suos vbiqz spgit: sic ꝛ ipe beatus Au-
gu. vbiqz refulsit. In vita qdē. s. in statu
laicali: clericali: ꝛ pontificali. ¶ Nā ī sta
tu laicali refulsit: qn incepit a ferventi
dilectōe. Vn ipe ait in li. cōfes. Sagitta-
ueras tu cor meū charitate tua. ꝛ gesta-
bā verba tua transfixa in visceribus me
is. ꝛ dederas sagittas acutas ꝛ carbōes
vastatores. Incepit a dulci deuotiōe. vn
ait vbi supra. Nec saciabar illis diebus
dulcedine mirabili cōsiderare altitudi-
nem diuini cōsilij sup salutē generis hu
mani. Incepit ab oium sensuū in deū p-
fecta ꝯuersatiōe. Vn ait vbi supra. Vo-
casti ꝛ clamasti ꝛ rupisti surditatē meaz
coruscasti ꝛ splēduisti. ꝛ fugasti cecitatez
meam ꝛ duxi spūm. anhelo tibi gustaui
esurio ꝛ sitio te. tetigisti me ꝛ exarsi ī pa
cē tuā. ¶ Secūdo fulsit in statu clerica-
li ondēs suā humilitatē: scitatē ꝛ doctri
ne veritatē. Tante qdē humilitatis fuit
ꝙ indignū se reputabat in p̄sbyterū p-
moueri. Et iccirco lachrymas vberrime
fudit. Ostēdit ēt tūc suā sanctitatē. quia
mox monasteriū clericorū instituit. ꝛ ſm
regulā aplōꝝ in illo monasterio viuere
icepit. vbi nullus qcquā ppriū hēbat. sz
oēs in cōi viuebāt. Ondit ēt sue vite ꝛ do
ctrine veritatē: qꝛ verbū dei infatigabilr
p̄dicabat ac libros scribebat ꝛ hereticos
ꝯuincebat. ¶ Tertio fulsit in statu pon
tificali. In quo sex radijs fulsit a quibus
alij epi ꝯsueuerūt priuari. ¶ Prio enim
remouit a se oēm suspectaz familiā. Vn
dicit Gre. Legit ꝙ btūs Aug. nec cum sua
sorore habitare cōsensit dicens, Que cū
sorore mea sunt: sorores mee non sunt.
¶ Secūdo remouit a se oēm ambitionē
ꝛ pompam. tam in vestibus ꝙ̄ in vasis.
Vestimēta enīz sua nec fuerūt nitida ni
mium: nec abiecta plurimum. sed ex
moderato ꝛ ꝯpetenti habitu erāt. Ipse
etiā dixisse legit: fateor. de preciosa veste
erubesco. Et iō cū mihi dat vendo eaz. ꝛ
qꝛ vestis nō pōt esse cōis. preciuz ergo sit
cōe. Vasa etiā aurea vel argentea n̄ hūit
sed ligneis vel marmoreis vsus fuit. nō
necessitatis inopia: sz pposito volunta-
tis. ¶ Tertio remouit a se omnez cupidi
tatez ꝛ auaritiā. nullā eiz villā vel agrū
emere voluit vnquā. Multas etiā here-
ditates ei dimissas respuit: ꝛ ppinquis
mortuorū dari fecit. ¶ Quarto ad pau-
peres hūit magnā liberalitatē adeo ꝙ
qnqz vasa dnica iubebat frangi ꝛ cōfla-
ri: ꝛ captiuis indigentibus dari. Qn ve
ro pecunia deficiebat hoc pplo nuncia-
bat: ꝛ eos ad erogādū pecunias puoca
bat. ¶ Quinto in cibo ꝛ potu ipe habuit
magnā pcitatē. Vn scribit de eo ꝙ men
sa frugalis ꝛ pca vsus ē. Ipse nāqz in li.
ꝯfes. dicit: Sic me docuisti dne queād-
modū medicamēta. sic alimēta sumptu
rus accedā. In ipa nāqz mēsa potius le
ctionē ꝙ̄ epulationē diligebat. detractō
nes vero penitus cōpescebat. Vn in mē
sa versus scriptos hēbat. Quisqs amat
dictis absētū rodere vitā. Hāc mensam
vetitā nouerit eē sibi. Vn si detractio ibi
incidebat. dixit ꝙ aut tacerent: aut illos
versus gerent: aut de mensa recederent.
¶ Sexto nullā hūit ad suos ꝯsanguieos
carnalitatez. Vn dr de eo. Cōsanguieis
sic bn̄ fecit vt nō diuitias haberēt. sz vt
minus egerent. ¶ Scdo fulsit in morte:
Et hoc qnqz radijs. ¶ Primo enim sibi
ondit magnā cōpassionē: qꝛ cuz in lecto
decūberet ꝛ barbari oia deuastarēt ꝛ ipe
amarissime fleret. cōuocatis fribus di-
xit eis: Ecce rogaui dnm. vt aut nos ab
istis piculis eruat. aut nobis patiam tri
buat. aut me d hac vita suscipiat: ꝛ ī isto
tertio fuit exauditus. ¶ Scdo hūit ma-
gnam deuotionē. Nam septez psalmos
penitētiales sibi scribi fecit ipsosqz con
tra parietem positos decūbens legebat
ꝛ vberrime flebat. ¶ Tertō hūit magnā
puritatez. dicebat enim nullū quātūcū-
qz excellens fuerit sine cuiuscūqz meriti
foret sine eucharistie sacramento dece-
dere ꝛ exire debere. qd ꝛ ipse in se volu-

it obseruare. ¶ Quarto habuit magnā charitatē. Quidā eiꝫ eger ad ipm venit cū gemitu magno sibi rogās manū ipo nere ⁊ sanitatē cōferre. Et cū se excusa re incipet ⁊ diceret: ꝙ non posset sibiipsi sanitatē cōferre. instabat ille eger arden tius rogādo dicēs: ꝙ sibi p sonniū reue latū eēt ꝙ ad beatū Augustinū accedēt. ⁊ ille sibi manū iponeret. ⁊ extūc sanita tē obtinē deberet. Ipe igit auditis ab il lo ifirmo huiusmodi depcatiuis verbis illi ergo manū imponēs ꝓ eo orauit. et sic infirmus ille sanitatē recepit. ecce er go quāte charitatis fuit poti⁹ illi egro ad eum venieti qꝫ sibiipi charitatē vo luit ipēdere. nec mirum: q: desiderabat trāsire ad deū. ¶ Quinto hūit pauptatē magnā. vñ de eo dr: ꝙ testm̄ nulluꝫ fecit q: vñ facē posset paup ipe non habebat. Quāuis aūt dimiserit rerū substātiā. tñ toti mūdo dimisit triplicē thesaurū scꝫ pciosaꝫ sui corpis margaritā: ppetuam famā. ⁊ affluētē suā doctrinā. Ecc. xliiij. Corpa sanctoꝝ in pace sepulta sunt. ecce corpis margaritā. ⁊ noia eoꝝ viuēt in se cula. ecce ppetua fama. Sapiam ipsorū narrāt ppli. ecce affluēs doctria. ¶ Ter tio fulsit post mortē. Et hoc quatuor mo dis. ¶ Primo q: illustratus ē lumie cele stis claritatis. Vñ quidā monachus in spū raptus vidit ipm sup lucidaꝫ nubē sedētē. cuius oculi quasi solis radij totā ecclesiā illuminabāt. de quo odor nimi⁹ exalabat. ¶ Secūdo ē imersus in pela gus infinite suauitatis. vñ legit ꝙ bea tus Bern. ipm vidit. de cuius ore tant⁹ aquaꝝ impetus exibat ꝙ totā ecclesiam replebat. Aug. Nūc imersus in pelag⁹ il lud. De quo dr in ps. Fluminis impet⁹ letificat ciuitatē dei. de sua influētia nos irrigat fecūdat. ¶ Tertō collocatus ē in culmine diuine maiestatis. Tñ cū qdam in ecclia sci petri pnoctans vidissꝫ scūm Gregoriū cū multis epis ꝓcessionalit in cedentē interrogauit gregoriū. Si inter eos Augustinus erat. Et ille rñdit. Au gustinū virū excellētissimū de quo que ris. altior locus nobis tꝫ. Silli mō d quo dā in spū rapto qui cū oēs scōs in gloria cōspexissꝫ ⁊ augustinuꝫ minime videret. responsum est illi. Amice noli dubitare Aug. residet in excelsis. vbi disputat de glia excellentissime trinitatis. ¶ Quar to cōstitutus ē in plenitudine ptātis. ps Introibo in potētias dni. Itē idē. Po tens in terra. s. viuētiū semē eius. Beat⁹ aūt Augu. quē xps genuit per Ambrosij doctrinā: ⁊ baptismi grām: ⁊ lachrymaꝝ mrīs abūdātiā. Et q: ipe ē i tāta potētia cōstitutus. ideo deuotos sibi adiuuare pōt. Sicut i multis patere pōt quos a di uersis languoribus ⁊ afflictionibus li berauit.

¶ Sermo. ccxxxij. ¶ In decollatiōe bti Joānis baptiste. sermo primus.

Male tractauerūt eū qui a vētre mrīs cōsecrat⁹ est propheta: Eccle. xlix. Le git quāuis bts Joānes ab vtero matris scūs fuerit. a multis tñ male tractat⁹ fu it. s. ab herode qui ipm btm ioānē in car cere decollauit. ab herodia que eius san guinē sitiuit: ēt male tractat⁹ fuit a pha riseis: quoꝝ cōsilio fuit icarceratus. Fu it ēt male tractatus a iuliano apostata qui eius ossa dispsit ⁊ ex pte ꝯbussit. Om nes eim isti plibati male tractauerūt eū. in vita. in morte: ⁊ post mortē. ¶ Nā he rodes ⁊ eius cōplices btm ioāneꝫ male tractauerūt in vita: q: ipm incarceraue rūt. Et tñ ipe sic incarcerat⁹ ostēdit quo ad herodē magnaꝫ cōstantiā. Vñ super hoc ait Chry. id qd herodes bto ioanni faciebat ꝓ iniuria: ipe totum hoc susci piebat ꝓ bñficio: quia dei misericordia fouebat: q: verū gaudiū scōꝝ ē exire de mūdo. Ostendit quo ad xpm magnaꝫ re uerētiā ⁊ amorē itimū: q: sciēs se xpi nū ciū ⁊ famulū ei⁹ esse misit discipulos ad xpm vt sciret si ipm xpm nūciare debe bat iferis sicut nūciauerat supnis. Quo ad discipłos ondit magnā diligētiā. vnde Chry. Myssus ioānes in carcerē non de suo piculo. sꝫ potius de discipuloꝝ salu te sollicitus misit eos ad xpm vt miracu la sua viderēt q tot fecit: vt paucoꝝ ani mas lucraret: q: melior ē apud deū vn⁹ iustus ꝙ totus mūdus pctoribus plen⁹. Ostēdit quo ad se magnā scitatē ⁊ grāꝫ: q: mūdū reputabat eē carcerē. Et in car cere eē reputabat fore paradisuꝫ Chrys.

Joannes specie hõ gr̃a angelus. qꝛ nihil
carnis seu carnal'r erat in eo nisi visio so
la. Corpore tenebat̃ in carcere: aĩo autez
in celo. ¶ Secũdo male tractabant euz
in morte. qꝛ ip̃m decollauerunt. eius aũt
decollatio facta ẽ ꝓ iustitie defensiõe. q̃a
s. Herodẽ de stupro arguebat. facta ẽ cũ
multa sui deuotõe. qꝛ deo se ꝯmendabat
Unde cantat̃ hodie. In medio carceris
stabat Joãnes. ⁊ voce magna clamabat
dicens. Dñe deus meus tibi ꝯmẽdo spi
ritum meũ. Etiã facta est cũ patrũ mul/
toꝝ qui erant in limbo gaudio. vñ legit̃
in euangelio Nichodemi ꝙ ip̃e eis dixit
Ego sum Joãnes q̃ xp̃m baptizaui. ⁊ di
gito demonstraui. ⁊ descendi nũciare vo
bis qꝛ vos in ꝓximo visitabit. Facta est
ẽt cum mistica significatõe. quam signifi
catõem beatus Augu. assignat dicẽs ꝙ
xp̃s natus est eo tp̃e quo dies incipiunt
crescere. Joãnes eo tp̃e quo incipiunt d̃
crescer̃. Christus fuit in cruce exaltatus
Joãnes fuit capite minoratus. Per que
dat̃ intelligi ꝙ fama Joãnis decrescere
debebat. Famã vero xp̃i crescere oporte/
bat. facta est ẽt cũ ecclesie veneratõne. qꝛ
quãuis ad limbũ descenderit eius tañ
passio celebrat̃. Eoꝝ enim q̃ ad limbum
descenderũt q̃dã spectãt simpliciter ad
vetus testamentũ. sicut Abrahã Dauid.
⁊ ceteri. Et istoꝝ solẽnitas nõ agit̃. Qui
dam vero spectabãt ad vetus testm̃ q̃ñtũ
ad tp̃s. sꝫ ad nouũ quantũ ad cãm. sicut
pueri innocẽtes. Et ideo pp̃ cãm eorum
obitus celebrat̃. sed pp̃ tp̃s alleluya sub/
ticet̃. Joãnes aũt spectabat ad nouum ⁊
ratione cause. qꝛ ꝓ iustitia est mortuus ⁊
ratõe tp̃is qꝛ fuit finis veteris testamẽti
⁊ initiũ noui. Et iõ eius obitus colitur ⁊
alleluya cantat̃. ¶ Tertiõ male tractaue
runt beatũ Joãnem post eius mortem. s.
herodes caput eius in disco afferri faci
endo. q̃si quoddã ferculũ discũbẽtibus.
inde faciẽs. ⁊ herodias corpus sine capi
te sepelliẽdo. timens ne ip̃e ꝓpha resur/
geret si cũ capite corpus positũ fuisset.
Et Julianus apostata eius ossa dispgen
do ⁊ in p̃te ꝯburendo. Et qꝛ oẽs isti btm̃
Joãnem male tractauerũt. iõ a deo ipsi
male tractati fuerũt. nã herodes in exili
um fuit missus ⁊ ibi miserabil'r ẽ mortu/
us. herodias aũt vt aiunt q̃dã cũ caput
beati Joãnis mãu teneret ⁊ sibi insulta/
ret diuino iudicio in eius faciẽ insuffla/
uit ⁊ illa subito mortua corruit. Puella
aũt dũ sup glaciẽ ludẽdo discurr̃ret gla
cies sub pedibus eius frãgitur. ⁊ illa sic
miserabiliter suffocat̃. Judei a Tito a
Uespasiano fuerũt capti. ⁊ triginta pro
vno denario vẽditi. Julianus apostata
celesti plaga ꝑcussus ab hostibꝰ excoria/
tur. ⁊ de corio scabellũ regi ꝑsaꝝ efficit̃.
Quãuis aũt Joãnes sic fuerit male tra/
ctatus in vita. in morte. ⁊ post mortem
deus tñ in hoc triplici statu eũ venera/
bil'r tractauit. Nã in vita celestibus my/
sterijs interesse fecit. qꝛ celos aptos vidit
vocẽ patris audiuit. sp̃ũm sanctũ in sp̃e
columbe aspexit filij diuinitatẽ agnouit
Et sic tota trinitas venerabil'r eũ tracta
uit. Sil'r ⁊ in morte qꝛ mors sua fuit val/
de p̃ciosa respectu dei. qꝛ ꝓ iusticia mor
tez sustinuit. respectu sui. qꝛ p̃cio sangui
nis regnũ celoꝝ acq̃siuit. respectu limbi
qꝛ p̃ciosum nunciũ p̃ribus apportauit.
respectu mũdi. qꝛ eius mortẽ venerabil'r
colit. Simili mõ post eius mortẽ. Ip̃e. n.
dictus ẽ p̃riarcha. ꝓpha. ap'ls. angelus
martir. confessor ⁊ virgo. Et ideo in celo
existẽs mõ morat̃ i societate patriarcha
rũ. mõ in societate ꝓphaꝝ. modo in ordi
nibus angeloꝝ. mõ in choro ap'loꝝ. mõ
inter rosas martiruꝫ. modo inter violas
ꝯfessoꝝ. modo inter lilium virginũ ⁊ sic
deinceps.

¶ Sermo. ccxxxiij. ¶ De eodẽ sermo. ij.

Male tractauerunt euz qui
d̃ vtero matris sue cõ
secratus est ꝓpheta ⁊c̃. Eccl.
xlix. In verbis p̃missis quat/
tuor ponunt̃. ¶ Primo ponit̃ herodis
crudelitas qꝛ Joannẽ crudeliter tracta/
uit. Notãdũ ꝙ aliquãdo mali male tra/
ctant malos. Prouer. xiij. Inter super/
bos sepe iurgia sũt. Aliqñ mali male tra
ctant bonos. Uñ de hoc ait p̃s. Persecu
tus est hoiem inopẽ ⁊ mẽdicũ. Aliquan/
do boni pugnant ꝯtra malos. vñ p̃s. ze/
lauit sup iniquos pacẽ peccatoꝝ videns
⁊c̃. Alñ ⁊ bõi ꝯtra bonos. qꝛ. s. sũt impfe/
cti. ꝑfecti aũt ꝯtra ꝑfectos pugnare non
p̃ñt. Ista multiplex pugna põt inueniri

circa btm̄ Joannem. Tūc.n.pugnabant mali ꝯtra malos.s.herodes ⁊ herodias ex vna hac pte. Et philippus cuius vxorem herodes abstulerat ex alia pte. Pugnabāt mali contra bonos.s.herodes ⁊ herodias ꝯtra Joānē. Et pugnabāt bōi ꝯtra malos.s. Joānes ꝯtra herodē ⁊ herodiaȝ quoꝝ vitia persequebaꝶ. Pugnabant ⁊ tunc boni impfecti ꝯtra bonos sicut discipuli Joānis qui tūc pugnabāt ꝯtra discipulos xp̄i. Inter Joānem aūt pfectū ⁊ xp̄m pfectissimū non potuit esse pugna: sed pax ⁊ amicitia perpetua. In hac aūt pugna Joānes non succubuit. nec etiam cadere potuit. ¶ Primo quia firmissime stetit ⁊ fuit stabiliter fundatꝰ sup montem altissime trinitatis qꝛ ⁊ patrem cognouit in voce ⁊ filium in humana carne ⁊ spūm sanctū in columbe spē. ¶ Secūdo fuit lapis quadratus habuit n.tempantiā p quā sic abstinebat fortitudinem p quā herodē sic arguebat. sapiētiam p quā pplm sic instruebat ⁊ iustitiā p quā coram xp̄o sic se humiliabat. Tertio qꝛ fuit cum xp̄o forti vinculo amoris copulatus quā amicitiā in vtero matrū ꝯtraxerūt qñ matres mutuo se salutauerunt. que nūquā interrūpi potuit. nec in ꝓsperis. nec in aduersis. ¶ Scđo i Joāne fuit magna scītas. qđ notaꝶ cū dr̄. Ex ventre mr̄is ꝯsecratꝰ ē. Ex illa aūt scificatione accepit gr̄e repletōem. Lu.i. Spū sancto replebiꝶ adhuc ex vtero matris sue. Accepit ēt ex illa scificatiōe gaudiosam xp̄i cognitōȝ ibidē. cū dr̄. exultauit infans ⁊c̄. Accepit in bono ꝯfirmatōem Isa.xlix. Sub tegumento manus sue ptexit me ⁊c̄. Peccati purgatiōem. Hiere. i. Añquā exires de ventre sanctificaui te Et pp ista eiꝰ natiuitas fuit miraculosa. Tres nanqȝ sunt natiuitates. Una qdeȝ que fuit facta cū hoīe sine femina sicut fuit natiuitas Eue. Alia ē facta de femina sine hoīe sicut natiuitas xp̄i. Tertia facta est de hoīe ⁊ femina ꝯtra solitū cursum nature sicut natiuitas beati Joannis q sine peccato natus ē. Ibi etiaȝ fuit triplex impedimentū. Unū fuit ex parte pr̄is.s. nimia senectus. Et iō nō poterat generare. Et duo ex pte mr̄is.s. senectus ⁊ sterilitas. Et iō nō poterat concipere.

¶ Tertio notaꝶ simil̄r in beato Joanne magna dignitas in hoc qđ dr̄ ꝓpha. In omni genere creature Joānes semp dignioribus ꝯparaꝶ. Nā inter corporalia assimilaꝶ corpi luminoso. Sicūt lucerne ardenti. Inter spūalia assimilaꝶ angelis qui inter spūs ratōales nobiliores sunt. Inter ꝯposita ex corpe ⁊ spū assimilaꝶ ipse ꝓphetis qui ceteris hoībus excellētiores sunt. Pȝ ēt in hoc dignitas ipsius qꝛ ceteris sanctis xp̄o ꝓximior eē videꝶ: Christus nanqȝ ē verbū dei. Joānes v̄o ē vox dei. Sed ceteri sancti sunt tuba dei. Osee.viii. in guture tuo sit tuba ⁊c̄. Christus ēt fuit spōsus. Joānes aūt fuit amicus sponsi. Ceteri vero sancti sunt serui sponsi. Christus nāqȝ fuit sol ⁊ Joannes fuit lucifer Ceteri vero sancti sunt stelle Baruch.iii. Stelle vocate sunt ⁊ dixer̄t assumus. Christus fuit ignis. ad heb.xii. Deus noster ignis ꝯsumens ē. Et Joannes fuit facula ardēs. Eccle.xlviii. Uerbum illius quasi facula ardebat. Ceteri vero sancti sunt scintille ignis. Matth. xiii. Fulgebūt iusti ⁊ tanquam scintille. Christus fuit lux. Et Joānes fuit lucerna lucens Ceteri sunt radii lucis. Quarto pōiꝶ Beati Joānis magna auctoritas cū dr̄. Euertere ⁊ pdere ⁊ dissipe ⁊c̄.i. viā dn̄i pparare. que qdē via quattuor mōis pparaꝶ.s. fossa replendo. tumentia deprimendo. lapides ⁊ offendicula remouendo. ⁊ tortuosa rectificando. Ista quattuor tanguntur Isa.xl. Ois vallis exaltabiꝶ ⁊ ois mons ⁊ collis humiliabiꝶ. ⁊ erunt praua in directa. ⁊ aspa in vias planas. Tunc.n. defossa repleꝶ qñ in pcipitiuȝ despatōis plapsi in spem venie eleuanꝶ. Et tunc tumētia deprimunꝶ qñ p supbiam elati ad humilitatē reducunꝶ. Tunc offendicula remouentur qñ oia peccata abiiciunꝶ. Tunc vero tortuosa rectificāꝶ qñ oēs intentōes nr̄e in deū dirigūtur. Et qꝛ Joānes est apud deū tante sanctitatis dignitatis ⁊ auctoritatis. manifestum est ꝙ pōt ⁊ scit ac vult nos iuuare. Adiuuat aūt nos i triplici statu.s. in vita. sicut pȝ in longobardis quoꝝ aduocatū se dixit. vt refert ipe Paulus longobardoꝝ historiographus. Adiuuat ⁊ in morte sicut pȝ ⁊ in sanctulo q cū decolla

ri deberet. Joánes spiculatori spatã tenuit. vt dicit Grego. Etiã adiuuat post mortem sicut pz in rege longobardorũ ĩ ecclesia beati Joánis sepulto vt refert p̃dictus Paulus longobardorum histo riographus:

¶ Sermo.ccxxxiiij. ¶ De eodem ser. iij.

HErodes misit ꝛ tenuit Joánem ꝛ vinxit cũ in carcerẽ. ¶ Jn p̃senti euangelio tria de beato Joáne ponunt. s. Jncarceratio eius. Decolatio eius. Et sepultura eius. Circa primũ notandũ ꝙ multiplex ẽ carcer in quo fuit Joánes. ¶ Primus ẽ carcer matni vteri. ꝛ iste fuit totus gaudiosus. Luc. i. Exultauit infans cũ gaudio ĩ vtero meo. Gaudebat qdem de tanta virginis dignatoẽ. qꝛ mr̃em suã visitabat. de xp̃i incarnatoẽ quẽ in virginis vtero eẽ sciebat. de sui p̃cursione quã iam extunc incohabat ¶ Secũdus carcer est carcer pprij corpis. ꝛ iste carcer fuit totus speciosus. Sap̃. viij. Ueni ad corpus incoinquinatũ. Puritas. n. beati Joánis post puritatẽ xp̃i ꝛ virginis gloriose Marie maior fuit. Jstoꝝ triplex puritas significat ptes lucidiores planetas. s. p solem. p lunã ꝛ p luciferꝝ. Puritas. n. xp̃i assimilat soli. ps. Jn sole posuit tabernaculũ suũ. Sed puritas Marie assimilat lune Can. vi. Pulchra vt luna. Puritas Joánis compat lucifero. Job. xxxviij. Nunquid pduces luciferꝝ in tpe suo. Sic igitur in sole est lux fontalis. Sic fontalis puritas est in xp̃o. Et sicut post solẽ magis lucet luna. Sic post xp̃um maior est puritas in virgine Maria. Et sicut post solem ꝛ lunã lucifer magis splẽdet. Sic ẽt post xp̃m ꝛ Mariã Joánes ampliori claritate refulget. ¶ Tertius est carcer deserti. Et iste fuit valde penuriosus exterius. sz tñ fuit valde delitõsus iterius Quãuis. n. exterius ederit locustas tñ interius edebat delitias sempiternas. Exterius edebat mel siluestre. sed interius mel celeste. Jtaque exterius bibebat aq̃ materialẽ. sed interius aquã spũalẽ. Exterius vestitus erat pilis cameloꝝ. sz interius indumẽtis virtutũ. Jp̃e exterius habitabat in deserto. sed interius habitabat in celo. Exterius nanque habebat societatẽ feraꝝ. sed interius habebat societatem angeloꝝ. ¶ Quartus erat carcer tyranni. i. herodis. Et iste fuit valde gloriosus. qꝛ magna letitia ꝛ iubilatio fuit beato ioãni p xp̃o ꝛ p iusticia carcerem substinere. Fuit. n. incarceratus pro triplici veritate. s. p veritate iustitie quã defendebat quãdo dixit herodi. Nõ lz tibi hr̃e vxorẽ fratris tui. Pro veritate doctrie quã p̃dicabat. Unde dicit Josephꝰ. ꝙ herodes videns ad p̃dicatoẽm Beati ioannis magnã populi multitudinẽ cõuenire. timens tumultũ populi ip̃um incarcerauit ꝛ fecit carceri mancipi. Tertio p veritate sancte vite quã tenebat. sicut. n. serpentes ꝛ bufones odorẽ vinearum fugiunt. ꝛ sicut noctue solis lucem declinãt ꝛ aufugiũt. sic iudei vitã beati ioánis imitari nõ volentes ip̃m odiebãt ꝛ alteri demonũ actus attribuebãt. mathe. xi. Uenit ioánes nõ manducans neqz bibens ꝛ dicũt demoniũ hz. ¶ Quintus est carcer limbi. ꝛ iste carcer fuit valde gratiosus ei. qꝛ sanctis pr̃ibus gratiosum enceniũ apportauit. Erant nanque in magna tristitia. tũ qꝛ dei visione carebant. tum qꝛ ibi diu pmanserant. tum qꝛ demoniũ vicinitatẽ habebant. Sz ioannes eis nũciauit ꝙ cito lucem diuine visionis pciperent. Unde Luc. i. Jllumiare his qui in tenebris ꝛc̃. Quia vlterius ĩ loco tenebroso nõ sederent. Uñ subdit Et in vmbra mortis sedent ꝙ cito ad recedendũ pedes dirigerent. vnde subdit Ad dirigẽdos pedes nostros. Et ꝙ cito angeloꝝ societate gauderent postquam pax inter ip̃os angelos fcã erat. vñ subdit. Jn viam pacis ¶ Secũdo fit mẽtio de ioánis decollatiõe. Circa qḋ sciendũ ꝙ ĩ beato ioáne fuit duplex caput. s. corporale qḋ amputari potuit. Scḋm vero caput. s. supsubstãtiale amputari nõ potuit. Caput siquidẽ corporale de corpore amputatum fuit ab ip̃o herode. Magnũ siquidẽ pietatis genus qḋ tm̃ ꝛ tã scm̃ caput amputatũ fuit. in quo siqdẽ capite erant illi beati oculi qui sp̃ũ sanctum in columbe sp̃ẽ ꝯspexerunt. ĩ quo erant ille beate aures que vocẽ dei pr̃is audire meruerunt. in quo fuerunt beati

nares qui totiens fragrantiā xp̄i senſerīt
Et illa beata labia que totiens teſtimōia
ieſu xp̄i ꝓtulerunt. Caput aūt ſup ſubā
le dr̄ eſſe xp̄s. ⁊ illud nunquā ſepari po/
tuit. Sed ꝑ ſenſum ⁊ motū ꝑ ip̄m ⁊ in ip
ſo refulſit in vtero ⁊ in mundo ⁊ mō in
celo. In vtero ꝑ ſenſum quo eum cogno
uit ⁊ motū quo eū ſalutauit. In mundo
ꝑ ip̄m ſenſum fidei ⁊ motū opatiōis bōe.
In celo modo influit ſenſum quo illuia
tur in ꝓfundā dei cognitōem. ⁊ motum
quo ſemp inouet in deū ꝑ intimū amorē.
¶ Tertio fit mētio de eius ſepultura cū
dr̄. quo audito diſcipuli tulerūt corpus
eius ⁊ ſepelierūt. Et quāuis reliquie ei⁹
ad diuerſa loca fuerint trāſlate. nūc aūt
ianue vel apud ianuā ſunt venerabiliter
tumulate. vbi ioānes ſepe ꝑtātem ſuam
ſup multis infirmitatibus quas ſanauit
oſtendit ſuā potentiā. oſtendit ſup quat
tuor elementa que ſepe ꝯpeſcuit ⁊ imu/
tauit. ſ. ſup ignem ꝙ cū ianue magn⁹ fu/
iſſet accenſus reliquie opponebantur. ⁊
ſtatim ignis euanuit. Sup aerem q̄ cum
violentia venti naues in portū ꝯfringe/
ret. reliquie opponebant. ⁊ ſtatim huiuſ
modi tempeſtas ceſſauit. Sup mare qū
ſ. in diuerſis nauibus eius reliquie ianu
am deferri deberent tanta in mari orta ē
tempeſtas vt omnes naufragium formi
darent. Reuelatū eſt autem cuidā ſacer/
doti ꝙ ſi reliquie inſimul reponerentur
magnam maris tranquillitatē ſentirent
quod ⁊ factū eſt. Sup terrā. q̄ cum ſicci
tas magna eēt religꝫ ip̄ius deferebant ꝓ
ceſſionalr̄ ⁊ pluuie ceciderūt. ⁊ terra de/
dit fructū ſuuꝫ.

¶ Sermo. ccxxxv. ¶ De natiuitate bt̄e Marie ſermo. i.

Sapientia edificauit ſi/
bi domum.
Prouer. xi. Cupiens dei filius
per ſuceptionem humane na/
ture nobiſcum habitare. nullam domuꝫ
inuenire potuit que tm̄ habitatorē reci/
pere digna fuit. ⁊ ideo oportuit vt d̄ no/
uo talem domū crearet. Et ideo dicitur
Sapientia edificauit ſibi domū ⁊c̄. Sic
autem dicit Beatus Ambroſius in exa/
meron. ¶ Bonus artifex primo funda/
mentū ponit. poſito fundamēto edifica
tōis membra diſtinguit adiūgit ⁊ ornat.
¶ Et iſta tria diuina ſapientia in huius
domus edificatōe ſeruauit Primo nāqꝫ
ipſam fundauit. p̄s. Ipſe fundauit eam
altiſſimus. Idem. Fundamenta eius in
montibus ſanctis ideſt in altitudine tri
nitatis. ſ. patris cui attribuit potentia
filij. cui attribuit ſapientia. ſpiritus ſan
cti cui attribuit bonitas ⁊ gratia. Et iō
cadere nō potuit neqꝫ per infirmitatem
neqꝫ per impotentiā. nec ꝑ ignorantiaꝫ.
nec ꝑ aliquam malitiam. Oīs nāqꝫ cāus
i pctm̄ fit aliquo iſtoꝝ triū modoꝝ. ⁊ iſti
tres modi iter ſcōs apl̄os repti fuerunt
Petrus nāqꝫ cecidit ꝑ infirmitatem dū
timore mortis xp̄m negauit. Et rō eſt. q̄a
nūdū fundatus erat ſup altitudinem di
uine potētie. Paulus cecidit ꝑ ignoran
tiam. i. Timo. i. Ignorās feci in incredu
litate. Et rō ē q̄ nōdū fundatus erat ſu/
pra altitudinē dīne ſapie. iudas v̄o ceci
dit ꝑ malitiā excogitatā ⁊ affectā. Unde
p̄s. Dilexit maledictōeꝫ ⁊ inueniet eam.
Et rō eſt q̄ nōdū fundatus erat ſupra al
titudinē diuine gr̄e. nullo aūt iſtorū mo
doꝝ iſta domus cadere potuit que dicit
Eccle. xxiiij. In me omnis gr̄a vite ⁊ ve/
ritatis. in me omnis ſpes vite ⁊ virtutis
nō enim domus huiuſmodi cadere po/
tuit ꝑ malitiā. q̄ fundata erat ſupra alti
tudinem diuine gr̄e. ideo dicit. In me
omnis gr̄a vite. nec ꝑ ignorantiā q̄ fun/
data erat ſupra altitudinē diuine ſapie.
⁊ ꝓpterea ſubiungit. Et veritatis Nec ꝑ
infirmitatem humanam quia fundata
fuerat ſupra altitudinem diuine poten/
tie. ideo ſubdit. In me omnis ſpes vite
⁊ virtutis. ¶ Secūdo diuina ſapia edi
ficium pulchꝝ erexit Circa qd̄ duo vidē
da exiſtunt. ſ. qui fuerunt artifices ꝙ ere/
xerunt hoc edificiū. ⁊ quod fuit edificiū
quod erexerunt. ¶ Artifices enim iſti
fuerūt pater ⁊ filius ⁊ ſpiritus ſanctus.
¶ Pater pulchram fecit eius mentem.
quia eam purgauit. Filius eius ventreꝫ
quia ipſum inhabitauit. Sp̄us ſanctus
⁊ eius ventrem ⁊ eius mētem. quia vtrū
qꝫ ſanctificauit. Unde ſcribit Cant. iiij.
Tota pulchra es amica mea. Et macula
non eſt in te. Ipſa nanque merito fuit
pulchra cuius filius dei ſic ventreꝫ illu/

strauit. Fuit etiaz sine macula. cuius mē
tem spūs sctūs sic purgauit. Et fuit tota
pulchra: cuius ventrē ⁊ mentē pater sic
sanctificauit. Istud nāqꝫ edificiū de tri-
plici materia fuerat erectū. s. d argēto ⁊
auro ac de lapidibus preciosis. i. Cor.
iij. Siquis supedificat sup fundamētuz
hoc aurū ⁊ argentū ⁊ lapides preciosos
⁊c̈. Per argentū intelligit eius corpus
lucidum ⁊ virgineuz. Sap. iiij. O q̈ pul
chra est casta generatio cum claritate.
Quāuis autez fuerat pulchra per virgi
nitatē: tn̄ reputabat se nigrā per magnā
humilitatē. Can̄. i. Nigra suz sed formo
sa filie hierlez ⁊c̈. Sepe enim lucidū ni
grū hꝫ effectū. sicut dicit Aug. in lib. de
ci. dei. vbi ponit triplex exēplū. Nam lꝫ
ignis sit splēdidus: tn̄ carbonē nigrū fa
cit. Sic ēt est de argēto. nā lꝫ argētuz sit
fulgidū tn̄ lineas nigras facit. Oleuz lꝫ
sit lucidū: tn̄ lachrymas nigras effūdit.
Sic ⁊ beata virgo Maria licz habuerit
ignē diuinū. i. aiuz dei amore iflāmatū:
lꝫ habuerit etiā argentū fulgidū. i. cor-
pus virgineū. Et lꝫ habuerit oleū luci-
duz. i. abūdantiā meritoꝝ. tn̄ de se semꝑ
nigra ⁊ humilia sentiebat. Fuit ēt istud
edificiū factū de auro. Per auꝝ nāqꝫ si-
gnificat aius aureus. i. totus deificatus
⁊ in amorē ipsius ꝯuersus. Sicut ⁊ eniz
hō amādo terrena efficit terra: sic amā-
do deū efficit deus. Istud ondit Guido
carthusiēsis in libro suo dicēs: Si ima-
go stercoris ex auro fiat melior est substā
tialiter q̈ imaginabilr. Substātialr qui
dez est aurū: sed imaginabilr ē vile ⁊ sor
didissimū lutū. Si autē imago angeli fi
at ex auro melior est imaginabilr q̈ sit
substātialiter. nā imaginabilr est substā
tia ratiōalis. substantialr vero est corp᷒
inanimatū. Cū igit mēs nr̄a rebus ter-
renis ꝑ amorē afficit. melior ē substātia-
liter q̈ imaginabilr. Substātialr qdez ē
spūs rōnalis. Imaginabilr aūt talis est
q̈lia sunt illa qbus intēdit. Cum igit ꝑ
amorē dei afficit. melior ē formalr q̈ sub
stantialr. Substātialr qdē est aia. forma
liter vero si dicere licitū sit ē deus. Fuit
quoqꝫ ⁊ istud edificiū factū de lapidib᷒
ꝓciosis. i. virtutibus gl'iosis. de eius sig-
dē virtutibus dicit Hiero. ad Cromatiū
⁊ Heliodoꝝ. q̈ beata virgo maria istā re
gulā sibi statuerat: vt a mane vsqꝫ ad ter
tiā oronibus isisteret. ⁊ a tertia vsqꝫ ad
nonā opi vacaret. A nona vero ab orōne
nō recedebat donec angelus appens si-
bi cibū mīstraret. Ecce ergo q̈ttuor lapi
des ꝓciosi istius dom᷒ ꝓciose. Primus ē
orō deuota. Scd̄s ē opatio sollicita. Ter
tius patiēter refectio expectata. Quar-
tus ē ꝯuersatio angelica. magis nāqꝫ cō
uersabat cū angelis q̈ cū hoib᷒. ¶ Ter
tio sapiētia diuina ipaz domū depixit ⁊
ornauit. ⁊ hoc triplici colore. s. albo pu-
ritatis: nigro hūilitatis: ⁊ colore rubeo
charitatis. Ecce ergo q̈ pulchra coloruz
ꝑmixtio. s. albus: niger ⁊ rubeus: qr i vir
gine pulchra ꝯiūctio fuit. s. virgitas: hu
militas ⁊ charitas. Istū triplicē colorez
se habuisse virgo maria attestatur dicēs
Cant. i. Nigra sum. ecce color humilita
tis. sed formosa. ecce color albus virgi-
nitatis: sicut pelles salomonis. ecce co-
lor rubeus charitatis. qr ſm glosam ibi
dem iste pelles rubricate erant. ꝑ quas
charitas designat.

¶ Sermo. ccxxxvi. ¶ De eadē ſmo. ij.

Sapientia edificabit do
mus ⁊c̈. Pro
uer. xxiiij. Illa domus sapien
ter ē edificata q̄ hꝫ in se tria: d
quibus dicit bt̄s Augu. in lib. de trinita
te. Bona domus ē paribus mēbris di-
sposita. ampla. ⁊ lucida. ¶ Uirgo ergo
beata que ē sapiēter edificata vt i ea sa
piētia diuina inhabitaret ista tria hūit.
Fuit. n. primo paribus mēbris disposita
De quorū membrorū dispōne dr Canti.
iij. Ferculum sibi fecit salomon rex de li
gnis libani. colūnas eius fecit argēteas
reclinatoriū fecit aureū. ⁊ ascensuz pur-
pureū media charitate cōstrauit. ¶ Fe-
cit igit primo sibi i ipsa domo cenaculū
qr fecit eā ferculū. Potest aūt vocari fer
culū vas escarū. ipsa eniz vas escarū fu
it que nobis cibuz angelorū ministrauit
Prouer. xxxi. Facta ē quasi nauis insti
toris de longe portās panē suū. In ista
nāqꝫ naue erectum ē velū: De quo dicit
Ezech. xxvij. Bissus ⁊ purpura varia de
egypto texta ē tibi in velū. Et istud velū
significat xp̄m multiplici depictū colore

Jn ipso nāqȝ fuit caro humana. anima
ꝛ deitas. Ex carne ꝛ eniȝ resultat color
albus ꝑpter puritateȝ. ex aīa color ru/
beus ꝑpter charitatē. ꝛ ex deitate resul
tat color aureꝰ ꝑpter preciositatē. Cañ.
v. Dilectus meus cādidus. ꝑpter car/
nē mundissimā. rubicūdus ꝑpter aīam
feruentissimā. electus ex milibus ꝑpter
diuinitateȝ preciosaȝ. Et ista nauis no/
bis apportauit panē: sed de longe. Jstō
eniȝ de longe dicit distātiā locorū. q: s.
de celo apportauit in mūdū. Et ēt dicit
distantiaȝ naturarū. q: iste ē panis ex na
tura diuina ꝛ hūana. Etiā iste panis di/
cit distantiā meritorū: q: nulla merita ꝑ
cesserūt vt verbū caro fieret. ¶ Secūdo
in ista domo fecit thalamū i quo requie
sceret. ideo dr̄ reclinatoriū aureum. Jn
virgine nāqȝ tria reclinatoria fuerūt. s.
spūs aīa ꝛ corpus. De quibus dr̄. i. Thes
sal. v. Integer spūs nr̄ ꝛ aīa ꝛ corpus si/
ne querela seruet. Jn istis reclinatorijs
xp̄s requieuit. nā requieuit in eius spū
inquantū sedule ꝯtemplatōni vacabat.
Jn anima. s. inquātū rō eius a xp̄o nō re
cedebat. Jn eius corpe inq̄ptū sensuali/
tas nūquā rōni cōtradixit. ¶ Tertio xp̄s
fecit in ista domo solariū inferius. medi
um. ꝛ superius. Solariū aūt inferiꝰ mu
niuit colūnis argēteis. Jō dr̄ columnas
eius fecit argēteas mediū pauimētauit
lapidibus preciosis. iō dr̄ media charita
te ꝯstrauit. Sȝ solariū superius ornauit
pānis purpureis. ꝛ iō dr̄. Ascensuȝ fecit
purpureū. Solariū nāqȝ inferius ē ipa
sensualitas que de rōne sui semp est ad
malū ꝓcliua. Sed in virgine ad maluȝ
ꝓcliua eē non potuit q: septē columnis
argēteis. i. septē donis spūs sci robora/
ta fuit. Unde puerb. ix. Sapia edifica/
uit sibi domū excidit colūnas septē. So
lariū mediū ē eius aīa pauimētata lapi
dibus preciosis. i. virtutibus varijs. scȝ
tribus virtutibus theologicis. Eccle. xx
iiij. Ego mr̄ pulchre dilectōnis quo ad
charitatē. ꝛ agnitōis quo ad fidē. ꝛ scte
spei quo ad spē. Etiā fuit aīa virgis be/
nedicte pauimētata quattuor virtutibꝰ
politicis. Jpsa eniȝ vixit tempanter cuȝ
dixit. Qm̄ virū non cognosco. Pruden
ter qū cogitabat qualis eēt ista salutatō.

Fortiter. q: lȝ fuerit turbata: nō tn̄ ꝯtur
bata. Juste dum dixit. Ecce ancilla dn̄i.
humilitas. n. est pars iustitie. Solariuȝ
superius ē eius spūs qui fuit ornatꝰ q̄t/
tuor pānis purpureis. i. quattuor sagit/
tis que ipam totā purpureā fecerūt. s. sa
gitta timoris que oia vicia resecabat. p̄s
Cōfige timore carnes meas. Ber. Est sa/
gitta quedā timor dei. que carnis desi de
ria cōfigit. Amoris quo semper ad filiuȝ
suspirabat. Canti. iiij. Uulnerata chari/
tate ego sum. Bernar. Est sagitta electa.
amor xp̄i qui aīam Marie nō mō ꝯfixit.
sed ꝛ ptrāsiuit. vt nullā in pectore virgi
nali particulā vacuā amore relinqueret
Diuini sermonis: q: verba dei in corde
medullitus ꝯferebat Luce. ij. Maria āt
cōseruabat oia verba hec ꝛc̄. Et sagitta
sermo dei viuus ꝛ efficax ꝛc̄. Et doloris
quē in filij passiōe sustiebat. Luce. ij. Tu/
am ipius aiaȝ ptrāsibit gladius. ¶ Se/
cūdo hec domus fuit ampla. ¶ Hūit. n.
vterū amplū ad deū ꝯcipiēdū. iō dr̄ tem
plum quasi tenēs amplū p̄s. Suscepimꝰ
deus misericordiā tuā i medio tēpli tui.
Sicut. n. totū māna erat in vrna. ꝛ tota
vrna erat in arca. ꝛ tota arca claudebat
in tēplo. Sic ēt diuinitas tāquā manna
tota erat in vrna. i. i xp̄i aia. ꝛ vrna. i. aia
tota erat in arca. i. in xp̄i carne deifica. ꝛ
hec oia claudebant i templo. i. in virgis
vtero. ¶ Secūdo habuit āpluȝ itellectū
ad cognoscendū. Eius eniȝ intellectus
nō idigebat radio solis: q: intra se habe
bat ipm solē. Eccle. xxvi. Sicut sol oriēs
in mūdo ꝛc̄. Nec radio lucerne: q: intra
se hēbat lucernā diuinā. i. diuinā sapiē/
tiā: que de ea assumpserat testaȝ. i. carnē
humanā: Uñ ēt dr̄ ibidē. Lucerna splē/
dens sup cādelabrū scm̄ ꝛc̄. Nec scintilla
ignis q: hēbat ipm ignē diuinū intra se.
Fuit nāqȝ rubus dei iflāmatus ab igne
diuino de quo hr̄ in Exo. iij. ¶ Tertio ha
buit amplū affectū ad ꝯpatiendū: quia
oēs in sinū sue pietatis recedit. hȝ nāqȝ
q̄druplicē sinū. s. gr̄e: misericordie: dulce
dinis melliflue: ꝛ glorie. De quibus ec/
clesia cantat. Maria mater gr̄e. mr̄ mise
ricordie ꝛc̄. Si quidē intra sinū gr̄e rece
pit iustos. intra sinū misericordie rece/
pit peccatores. iō dr̄ Maria mr̄ gr̄e. mr̄

misericordie. Intra sinū sue dulcedinis
recepit tribulatos ⁊ tentatos ab eis ho
stez repllendo. īō subiūgit. Tu nos ab
hoste ꝓtege. intra sinū sue glorie recepit
defunctos. īō cōcludit. In hora mortis
suscipe. ¶ Quarto hūit amplū mēbrum
ad subueniēdū. hȝ eniȝ subueniēdi po/
testatē sapiam ⁊ volūtatē. Prouer. xxi.
Thesaurus desiderabilis. ⁊ oleū in hita
culo iusti: Pōt. n. subuenire: q: hȝ thesau
rū. Uult q: hȝ pietatis oleū. Scit q: fuit
iusti habitaculū. i. xp̄i qui ē dei sapia que
sapia ī vtero virgis nouē mēsibus hita/
uit. ¶ Tertio hec dom⁹ fuit lucida. nam
sicut d: Cant. vi. In ea fulsit lux aurore
quādo spūs scūs eā scificauit: q: tunc te
nebraȝ originalis peccati ab ea abstulit.
ij. Reg. xxiij. Lux aurore oriēte sole ma/
ne absqȝ nubibus rutilat. Aurora autē
semper crescit donec diē ꝑfectū facit. sic
virgo būdicta post suā scificatōem ī vte
ro semꝑ creuit in mūdo. Prouer. iiij. se/
mita iustoꝝ quasi lux splēdēs ꝓcedit ⁊
crescit vsqȝ ad ꝑfectū diē. Ipsa nāqȝ fu
it lux splendēs in scificatōe. ꝓcessit ī spi
ritus sci superuentōe. creuit in filij ꝯce/
ptōe. ⁊ facta ē ꝑfecta dies ī sua assūptōe
Etiā in ea fulsit lux lune. i. sapie diuine
incarnate. Eccle. xliij. A luna ostensio tē
poris ⁊ signum diei. A luna nāqȝ est si
gnū diei festi. p qđ daꝭ intelligi ꝙ diui/
na sapiētia īcarnata tūc ostē dit suā tē
poralitateȝ. suā eternitatē. ⁊ suā festiuaȝ
iocūditatē. Fulsit ēt in ea lux solis. Aug.
de sole sic dicit. Uidemus soleȝ fulgēteȝ
calentē: currentē. Sol igiꝭ spūalis xp̄s
in hac domo refulsit: q: fecit eā fulgere
p plenissimā cognitōem. calere per fer/
uentissimā dilectōem. ⁊ ad nos currere
p velocissimā subuentōem.

¶ Sermo. ccxxxvij. ¶ De eodem
sermo tertius.

ORietur stella ex iacob
⁊ cōsurget vir/
ga de israel. ⁊ ꝑcutiet duces
moab. Numeri. xxiiij. Quia
nulla creatura inueniri pōt in qua sunt
oēs ꝓprietates que designent marie vir
tutes: ideo scriptura sacra diuersas res
adducit quibus eā assimilat vt aliquas
virtutes inde eliciat. ¶ Ideo in verbis
premissis assimilaꝭ stelle ⁊ virge. In qui
bus verbis a tribus ꝯmēdaꝭ. ¶ Primo
a suo ortu cū dr̄. Orieꝭ stella ⁊c̄. Secūdū
nāqȝ phm prio ⁊ scđo celi. in stellis nō
incidit corruptio nec casus: nec error.
¶ D: igiꝭ stella: q: nullā corruptōem ha
buit: nec in natiuitate. nec in vita. nec in
morte. In natiuitate nō hūit corruptōeȝ
peccati originalis. ⁊ istud ostēdiꝭ exem/
plo auctoritate ⁊ rōne. Exēplo siquideȝ
in Hieremia ⁊ in ioāne hoc asseriꝭ. quoꝝ
vnus fuit ꝓpheta xp̄i. alter eius precur/
sor. Multo fortius hoc de ista crediꝭ q
fuit xp̄i mater. Auctoritate. p̄s. Scifica/
uit tabernaculū suū altissimus. Ber. Ne
qȝ eim festis laudibus nascēs honorare
tur nisi scā nasceret. Nullus eim gēmā
nobilissimā in vase imūdo collocaret sic
nec deus pr̄ filiuȝ suū in vtero virginis
posuisset nisi mūda fuisset. Scūs. n. es ⁊
in scis hitas. Nō ēt hūit corruptōem ali
cuius actualis peccati: q: fuit totalr̄ vir/
tutibus premunita. Cant. iiij. Hortus cō
clusus es soror mea ⁊c̄. Fuit. n. hort⁹ cō
clusus q: seipam clauserat sensus suos
custodiēdo. Fuit hortus cōclusus quā/
do angelus eā clauserat in tota vita sua
eā cōseruādo. Fuit fons signatus. q: đs
ipam signauerat eā despōsando. Et iō
deus solus clauē portabat cui⁹ thesaur⁹
intus latebat. Nō ēt hūit alicuius putre
factōis corruptōem in morte: q: corpus
eius fuerat dei potētia firmiꝭ cōpagina
tū. dei sapia prudēter ꝯtēperatū. ⁊ igne
spūs sci firmissime cōsolidatū: ⁊ diuini/
tate filij dei inbalsamatū. ¶ Scđo diciꝭ
stella q: in ea nullus fuit cāus. Apli in
passiōe xp̄i ceciderunt a fide xp̄i: ⁊ a grā
spūs sci: ⁊ a societate xp̄i. Sȝ Maria nō
poterat cadere a fide xp̄i: q: ipa exꝑta
erat oīa que đ xp̄o erāt. ⁊ ēt a scō spū do
cta. nec a grā q: in vtero matris fuit con
firmata. nec a societate xp̄i: q: xp̄o semꝑ
fuit ꝯiuncta. Jo. xix. Stabat iuxta cru/
cē iesu mater eius. ¶ Tertio dr̄ stella: q:
null⁹ ī ipsa fuit error. Stelle. n. ī suo mo
tu errare nō pn̄t que moueꝭ motu a đo
sibi ꝯcreato. Moueꝭ aūt motu firma/
mēti citissime. motu vero suo lentissime.
Sic ipa nō mouebaꝭ motu ꝓprie volun
tatis: sed motu diuine dispēsatōis. Mo

ta nãq₃ ẽ a spũ scõ vt xp̃i ɔceptõi ɔsentiret ⁊ ptinus acquieuit vt in egyptum fugeret. cõtinuo obediuit. vt inde rediret statiz obtẽperauit. nos aũt ad preceptũ nr̃i superioris moueri nolumus sed nostras volũtates facere affectam⁹. ⁊ iõ sydera errantia sum⁹: vt i canon̄. Jude sunt sydera errãtia. ℂ Scdo cõmẽdaꝛ a vite pcessu cũ dr̃. Et cõsurget virga de israel. ☞ Dr̃. n. virga q̃tũ ad eius ortũ filij dei cõceptũ. ⁊ vite sue pgressum. De eius ortu dr̃ Ysa. xi. Egredieꝛ virga d̃ radice iesse. i. exibit ⁊ recedet a natura radicis. Radix. n. ad ima. virga tẽdit ad alta. Radix in terra figiꝛ. virga i aere eleuaꝛ. Radix terre humore. virga celi rore: solisq₃ calore gaudet ⁊ crescit. Sic iudei petebant ima viciorꝫ. illa aũt alta virtutũ. Jlli erãt fixi in terra per cupiditatẽ terrenorꝫ. hec i aere p auiditatẽ celestium. Jlli nutriebanꝛ amore carnali. hec amore spũali. Jlli ɔstringebanꝛ frigore infidelitatis. hec aũt fouebaꝛ calore charitatis. ☞ Scdo dr̃ virga q̃tũ ad filij cõceptũ. De qua dr̃ Nume. xvij. Jnuẽit germinasse virgã aaron ⁊c̃. Jsta ãt virga genuit florẽ ⁊ amigdalũ. i. xp̃m qui dr̃ primo flos ppter suauitatẽ odoris. ⁊ pulchritudinẽ cõuersatõis. dr̃ ẽt xp̃s amigdalũ: q2 i ip̃o fuit exteri⁹ cortex fragilis. i. caro passibilis. intus nucleus. i. diuinitas tẽperata ⁊ dulcis. i medio testa idest aĩa virtuosa. ☞ Tertio dr̃ virga q̃tũ ad vite pgressuz. Amb. Uirga erat Maria Uirga nitida ⁊ subtilis. ⁊ virgo q̃ xp̃m velut florẽ in itegritate sui corpis germinauit. Jp̃a nãq₃ tm̃ pfecit q̃ venit ad sũmaz puritatẽ. iõ dr̃ nitida. ⁊ inde puenit ad sũmã humilitatẽ. iõ dr̃ ⁊ subtilis. inde pucuit ad castitatẽ. iõ dr̃ virgo. tandẽ inde puenit ad fecũditatẽ maternã. iõ subdiꝛ. que xp̃m velut florẽ in itegritate sui corporis germinauit. ℂ Tertio beata virgo cõmẽdaꝛ a virilitate ⁊ effectu cũ dr̃. ⁊ pcutiet duces moab. Diabolus nãq₃ ẽ maliciosus. imũdus. supbus. ⁊ astutus. Jpsa. n. pcussit maliciosuz p charitatem suã. Judith. ix. Percussi eũ labijs charitatis mee. Deiecit imũdũ per virginitatem. Prouer. vlt. Accinxit fortitudine lũbos suos. Superbũ cõfudit per hũilitatẽ. Judith. xiiij. Una mulier hebrea fecit cõfusionẽ in domo nabuchodonosor. Sicut. n. magna ɔfusio eẽt vni giganti a femina vinci. sic fuit magna ɔfusio diabolo a puella virgine supari. Job. xl. Ligabis eũ ancillis tuis. Jsta fuit vna de p̃cipuis ancillis dei que ait: Ecce ancilla dñi. que diabolũ ligat. q2 per suã humilitatẽ supbiã illius refrenat. Astutũ aũt decepit per suã sapiam. Judic. iiij. Jn manu femine tradeꝛ sisarã. Uirgo. n. b̃ta maria ẽ valde sapiẽs. Prouer. xiiij. Mulier sapiẽs edificat domuz suã. Diabolus ẽ valde astutus. ij. Corinth. xi. Timeo aũt ne sicut serpẽs decepit euam astutia sua ⁊c̃. Tũc. n. sisarra in manu femine tradiꝛ. quãdo astutia d̃monis per sapiam virginis ebetaꝛ.

ℂ Sermo. ccxxxviij. ℂ De eodem sermo. iiij.

Mo mr̃ pulchre dilectõis ⁊ timoris ⁊ magnitudinis ⁊ sancte spei. Eccl̃. xxiiij. Altitudinẽ ⁊ sublimitatẽ matris dei. angelici spũs admirantes q̃sierũt. Que ẽ ista que pgrediꝛ quasi aurora cõsurgẽs. Et que est ista que ascendit per desertum ⁊c̃. Quibus ipsa respõdẽs ait. Ego mater pulchre dilectionis ⁊c̃. Que verba tripliciter intelligi possunt. Uel de ipsa respectu sui. Uel d̃ ipsa respectu filij. Uel de ipsa respectu nostri. ℂ Primo modo sic intelliguntur. Ego sum mater que habeo in me pulchram dilectionez. pulchrum timorem. ⁊ pulchram agnitionem. et spem pulchram. Ubi sunt duo videnda. scilicet qualiter dicatur mater. ⁊ qualiter habuit pulchram dilectionem ⁊ timorem ⁊c̃. Est namq₃ mater carnalis. legalis. ⁊ spiritualis. Jpsa ergo est mater carnalis christi quem genuit de veritate sue substantie. Mater spiritualis peccatorum. quia eos baptizat per spirituz sanctum in fonte misericordie. Mater legalis iustorum: quos adoptat in filios grẽ. ☞ Unde cantat ecclesia. Memento salutis auctor ⁊c̃. Ecce quia est mater christi carnalis. Mater gratie. Ecce quia mater legalis. Mater misericordie: ecce quia ẽ mater spũalis. ⁊ s̃m hoc

habuit tres filios.s.xp̄m qui fuit eius fi-
lius naturalis quē ð sua substātia genu
it Joānez euangelistā qui fuit eius fili⁹
legalis quē ex rescripto p̄cipis.i.xp̄i in
filiuz adoptauit.ꝛ Joannē baptistā quē
per spūz in matris vtero baptizauit qñ
enim salutauit helisabeth. infans i vte-
ro exultauit.ꝛ spū scō fuit repletus.Ha-
buit aūt ista mater pulchraz dilectionē:
que ē dilectio ordinata.Canti.i.Ordina
uit in me charitatez. Hūit.n.ordinatam
charitatē ad id quod ē supra se.s. deum
ei perfecte obediēdo.ad id qð ē infra se
scz ad corpus ꝓpriū ipm rōni subijcien-
do.ad id quod ē intra se.s.animā ipsam
custodiēdo.ad id quod ē iuxta se.s.ꝓxi-
mū ei subueniēdo. Habuit ēt pulchrū ti
morē.Timor autem necessarius ē ꝛ hn̄ti
gratiaz ne indignus existat. ꝛ amittēti:
vt ipam recuperare valeat.ꝛ recuperan
ti vt ipsaz custodiat.Bern̄.super Cant.
Cū adest gratia time ne indigne opere-
ris.ꝛ amplius time subtracta grā.q: re
liquit te custodia tua.si redierit:tūc ma
gis est timendū.ne.s.ꝯtigat te recidiuū
pati. Quantum ad ista virgo beata ti-
more non indigebat:quia in gratia con
firmata erat.Habebat tamē timorez san
ctum quez habent beati.De quo p̄s.Ti-
mor domini scūs permanet ꝛc̄. Habuit
ēt agnitōem deo per veram fidem.Ha-
buit nāqz fidez perfectam in filij incar-
natōe.Luce.i.Beata que credidisti ꝛc̄.
Fidem viuaz in assidua operatōe.Pro-
uer.vlti. Panem ociosa nō comedit. Fi
dem firmā in filij passione:q: alijs a fide
cadētibus ipsa firma permāsit in fide.
Habuit ēt sanctā spem.siue q: filium re-
surrecturū expectauit. siue q: semp de
dei bonitate nō de suis meritis spabat.
siue q: futurā beatitudinē certitudina-
liter expectabat.¶ Scðo possunt pre-
dicta verba exponi de ipsa respectu fi-
lij.vt sit sensus.Ego sum mater illius q
ꝓpter suaz pulchritudinē ē diligēdus
ꝛ timēdus ꝛc̄.vbi duo sunt vidēda. Pri
mū ē quare xp̄s dicat pulcher. Secūdo
quare sit diligēdus ꝛ timēdus.¶ Circa
primū notāduz est ꝙ ſm phūm quattu-
or sunt cause pulchritudinis.s.numer⁹:
magnitudo:color ꝛ lux.¶ In xp̄o enim
fuit numerus omniū virtutū ꝛ grāruz.
Joan.i.Vidimus gloriā ꝛc̄.plenuz gra
tie ꝛ veritatis.Fuit plenus gloria vt ex-
pelleret omnē miseriā.plenus gratia vt
tolleret culpā. plenus sapiētia p quam
ignorantiā expurgaret.¶ Scðo fuit in
eo magnitudo.p̄s. Magnus dn̄s ꝛ lau
dabilis nimis.Jsido. Inest ei latitudo
charitatis qua nos ab errore colligit ꝛ
in veritate collocat. lōgitudo qua nos
lōganimiter portat.altitudo p quā oēz
sensuz sue sciētie imēsitate supat.ꝓfun
dū q: dānatos iferius iuxta eqtatem di-
sponēs preordinat.¶ Tertio ē in eo lux
Joā.i.Erat lux vera ꝛc̄.p̄s. Qm̄ apð te
est fons vite: ꝛ in lumine tuo videbim⁹
lumē.Pater qdē tanꝗ̄ ignis nos inflā-
mat ad charitatez.filius tanꝗ̄ lux nos
illuminat de veritate. spūs sanct⁹ tanꝗ̄
fons nos iebriat ad suauitatē.¶ Quar
to fuit in eo color triplex.s.alb⁹:rubeus
ꝛ aureus.Cant.v.Dilectus meus candi
dus ꝗ̄tuz ad carnē mūdā. rubicundus
ꝗ̄tū ad aīaz inflāmatā. electus ex mili-
bus ꝗ̄tū ad diuinitatē aureā ꝛ p̄ciosaz.
¶ Scðo videndū est q̄liter xp̄s propter
suā pulchritudinē est diligēdus ꝛ timē-
dus. Nā inꝗ̄tū fuit pulcher ex numero
sitate oium grāꝝ est valde diligendus.
Sap̄.viij. Si iustitiā qs diligit. labores
huius magnas habēt virtutes.Inꝗ̄tuz
fuit pulcher ex magnitudine oipotētie
est valde timēdus. Hiere.x. Quis nō ti
mebit te o rex gentiū.Inquātū fuit pul-
cher ex luce diuinitatis in euz est fideli̇r
credendū.Joā.xij.Dū lucez habetis:cre
dite in lucē. Inꝗ̄tū aūt fuit pulcher co
lore bonitatis ē in eo valde sperādum.
Naū.i.Bonus dn̄s ꝛ ꝯfortans in die tri
bulatōis ꝛ sciēs sperātes in se.¶ Tertio
pn̄t predicta verba exponi de ipsa respe
ctu nr̄i vt sit sensus. Ego suz mater pul
chre dilectiōis.i.ego sum turris ꝛ ipera
trix dilectōis diuie q̄ ē pulchra dilectio
ꝛ timoris diuini q est timor pulcher ꝛc̄.
Est aūt q̄druplex dilectio ſm Aug.s.car
nalis q̄ est iter vir̄ ꝛ vxorē. Naturalis q̄
est iter matrē ꝛ filiū.Socialis q̄ est inter
amicū ꝛ amicū.Et spūalis q̄ est iter aīaz
ꝛ deū.Et ista ē dilectio pulchra: q: facit
aīaz pulchrā. cuius beata virgo est mr̄:

q: ipsaz nobis elargit̄ ⁊ donat. ¶ Scđo
dat nobis pulchꝛū timorē.s.illū de quo
ps. Timoꝛ dn̄i factus ⁊c̄. Istū aūt timorē
Aug. vocat castū: filialez ⁊ amicabilem.
Xp̄s eniz est spōsus pater ⁊ amicus. De
bemus ergo eum timere timore casto: q:
spōsus est. timore filiali: q: pater ē. timo
re amicabili: q: amicus est. ¶ Tertio dat
nobis pulchꝛā agnitionē: q: verā de deo
cognitionē nobis infundit. vel q: oculo
misericordie nos cognoscit. Sicut eniz
in curia pape quedā littere ꝯcedunt̄ pu
re iustitie. quedā pure gratie. quedā mix
te: sic ⁊ in curia dei. Michael eiz dat lit
teras iustitie: vn̄ ſm representatōez eccle
sie habet aīas pōderare. Petrus dat lit
teras mixtas. s. iustitie ⁊ gratie. naz illis
q saluant̄ ex operibꝰ iustitie aperit por
taz iustitie. illis aūt q ex sola dei miseri
cordia saluant̄ aperit portā gratie. Uir
go aūt benedicta maria semp dat litte
ras gratie ⁊ misericordie. Bern̄. eīm sup
hoc sic ait: Quid enim de fonte pietatis
ꝓcederet nisi pietas. Quid mir̄ si pieta
tez exhibent viscera pietatis. nōne q po
mū in manu sua tenuerit dimidia die re
liq̄ diei pte pomi seruabit odorē. Quātū
ergo viscera illa virtus pietatis affecit i
qbus nouē mēsibus diuina pietas rege
uit. ¶ Quarto ipsa ē spes nostra: q: p ip
saz saluari speramus. Ipsa nāq; nos ad
iuuare pōt scit ⁊ vult. Bern̄. Nō deest ei
ptās: q: est mater dei: nec volūtas: q: ma
ter ē misericordie. nec ei deest īdustria: q:
mater est sapientie.

¶ Sermo.ccxxxix. ¶ De eodē ſmo.v.

BEatus vēter qui
te portauit ⁊c̄. Luc.xi. ¶ Uen
ter bt̄e Marie est bt̄s: q: fuit
thalamus xp̄i: habitaculuz spūs sancti:
apotheca charismatū ⁊ fons diuz grāꝝ.
¶ Fuit igit̄ pmo thalamꝰ xp̄i. Et q: tha
lamū regalē decet eē mūdū. vterus eius
fuit mūdus: q: seruauit mūditiam virgi
nalē. Habuit siqdē virgitatē integrā de
dicatā trāsfusaz ⁊ exēplarē. Integrā: q:
corpe ⁊ aīa ⁊ spū integra fuit. i. Thessal.
v. Integer spūs vester. ⁊ aīa ⁊ corpꝰ sine
q̄rela in aduētu dn̄i nr̄i iesu xp̄i seruet̄.
¶ Habuit qdē itegritatē in corpe. q: ip̄z
semp illibatū seruauit. in aīa: q: oēz mo
tū ⁊ sensum prauū penitus resecauit. in
spū: q: nunq̄ p aliqđ pctm̄ a deo diuisa
fuit. Can̄. iiij. Tota pulchꝛa es ⁊c̄. Pul
chꝛa qdez fuit in corpore: sine macula in
aīa: tota pulchꝛa in spū. ¶ Scđo habuit
virginitatē dedicatā: q: pma virgitatez
vouit ⁊ post ipsaz multe. Prius qdē vir
ginitatē seruare nō erat magni honoris
sz postmodū tāti honoris factū ē q ip̄az
deus honorauit. qn̄. s. nō de ꝯiugata: sed
de virgīe nasci voluit. Angelus qn̄ a Jo
anne euāgelista virgine adorari recusa
uit. ⁊ totus mūdus: q: mō virgies dicūt
Luc. xxiij. Beate steriles ⁊ vētres q̄ non
genuerūt. Sic in virgie maria virgitatē
honorauit deus q sibi subditꝰ eē voluit.
Luc. ij. Erat subditus illis. Angelus qn̄
eā reuerēter salutauit. Et totus mūdus
Unde ipsius dicit: Ecce eniz ex hoc ⁊c̄.
¶ Tertio habuit virginitatē trāsfusam:
q: lz pulchꝛa fuerit a nullo tn̄ potuit cō
cupisci. q: eius puritas corda ituētiū pe
netrabat: ⁊ motꝰ illicitos extinguebat.
Un̄ assimilatur myrrhe ⁊ cedro. q: sicut
odor myrrhe fugat vermes ⁊ odor cedri
serpētes: sic ⁊ puritas eius de alioꝝ cor
dibꝰ fugabat motꝰ brutales. ¶ Quarto
hūit virgitatez exēplarez. Iđo significat̄ p
amigdalū. q̄ sicut inter ceteras arbores
pmo flores pducit: sic ⁊ ipsa pma votuz
virgitatis emisit. q alijs in exemplū fuit
ps. Adducent̄ regi virgines post eaz ⁊c̄.
De isto amigdalo dr̄ Ecc̄. vltio. Florebit
amigdalū: ipugnabit̄ locusta: dissipabit̄
capparis. Tūc eniz amigdalus floruit:
qn̄ ipsa virgo votū virgitatis emisit. tūc
locusta. i. gētilitas istabilis ⁊ ingeta gr̄a
spūs sancti ipugnata fuit. ⁊ capparis. i.
ppl's iudeoꝝ in dissipatōez iuit. Cappa
ris. n. est frutex spinosus sup terrā expā
sus: ⁊ significat pplm̄ iudaicū duꝝ ⁊ re
bellē ⁊ semp frenis adherentē. ¶ Scđo
venter eius fuit bt̄s q fuit habitaculum
spūs sancti. Spūs. n. scūs i ip̄m venit ad
sanctificādū. ps. Sāctificauit tabernacu
lū suū altissimus. venit ad ipregnāduz.
Mat. i. Qđ eniz i ea natū est. de spū scō
ē. Ad cumulādū. Luc. i. Spūs sanctꝰ su
peruenit in te ⁊ virtus ⁊c̄. ¶ Tertio ven
ter eius est beatus: q: fuit apotheca cha

X

rísmatũ in qua deus medicinas reposu
it ꝯtra morbos oĩuz vitioꝝ. ¶ Medicia
eniꝫ ꝯtra ꝯcupiscẽtiá carnis: est ꝯsidera
tio sue sincerissime puritatis. De qua dr̃
Cañ. vij. Uẽter tuus sicut aceruus triti
ci vallatus labijs. In eius. n. vtero fuit
triticũ. De quo dr̃ Joã. x. Nisi granũ fru
mẽti ⁊c̃. Et fuit instar acerui q in imo ẽ
latus ⁊ in sũmo angustus. Q: xp̃s q̃tuꝫ
ad humaná naturá nobis fuit manife-
stus. Quãtũ vero ad diuiná naturá fuit
valde occultus. Et fuit vallata. i. circun
data lilijs puritatis. s. intus ⁊ extra: sur
sum ⁊ deorsuꝫ: a dextris ⁊ a sinistris: añ
⁊ retro. Et dicit lilijs in plurali: q: hũit
mũdas cogitatõẽs: affectõẽs: intentõẽs:
locutõẽs ⁊ opatõẽs. Uel fuit lilijs valla
ta. i. puritate munita: ita ꝙ hostis nũq̃
ꝑ ĩpuritateꝫ ad eius cor intrare potuit.
Medicina aũt ꝯtra auaritiá est ꝯsidera
tio sue pauptatis. naꝫ ipsa fuit paup añ
partũ: q: fuit nupta paupi sponso: vecta
paupe iumẽto: ⁊ hospitata in paupe do
mo. Fuit paup ĩ partu: q: ꝓ thalamo ha
buit stabulum. ꝓ lecto habuit p̃sepe ⁊ fe
nũ. ꝓ domicellis habuit bouẽ ⁊ asinuꝫ.
Fuit ẽt paup post partũ: q: obtulit obla
tionẽ paupuꝫ: nutriebat filiũ per acuꝫ ⁊
colũ: ⁊ nullũ cũ filio habuit domiciliuꝫ.
¶ Medicina vero ꝯtra supbiá est ꝯside
ratio sue humilitatis. Est aũt humilitas
coacta: spõtanea ⁊ honorata. Humilitas
coacta: ⁊ si de se nõ sit meritoria hꝫ tñ in
tra se cãm vnde generet mercedẽ: bñ ne-
cessitas ꝯuertit̃ in virtutẽ. p̃s. Humilia-
uerũt in ꝯpedibus pedes eius. Humili-
tas vero spõtanea. ⁊ si de se sit meritoria
hꝫ tñ caꝫ vnde generat̃. Michee. vi. Hu
miliatio tui in medio tui. Sꝫ humilitas
honorata nullá hꝫ coactionẽ nec humi-
liádi occasionẽ. sed q̃to magis a deo ex
tollitur: tãto magis ad humiliora ꝓuo-
cat̃. Talis fuit humilitas marie q̃ q̃dem
honorata ab angelo q eá reuerẽter salu-
tauit: a patre q eá elegit: a spũ scõ q eam
sanctificauit: a filio q eá ĩpregnauit: ⁊ to
to mũdo q eá beatá dixit. tñ se humiliás
dicit: Respexit humilitatẽ ãcille sue ⁊c̃.
¶ Quarto eius venter est beatus: q: est
fons oĩum gratiaꝝ. Cañ. iiij. Fons hor-
toꝝ puteus aquaꝝ viuentiũ que fluunt

impetu de libano. Habuit virgo hortuꝫ
campũ ⁊ viridariũ. Hortus sunt electi q
sensus suos clauserũt in quo sunt flores
⁊ herbe redolentes. i. grẽ ⁊ virtutes. Cá
pus aũt sunt pctõres q nullá habent in
sensib⁹ suis clausurá: ⁊ in q̃bus sũt mul
te arbores steriles ⁊ ĩfructuose. Virida-
riũ vero sunt btĩ in q̃bus virgo bñdicta
spaciat̃ ⁊ delectat̃. Hꝫ igit̃ iste fons tri-
plicẽ riuũ. ¶ Unũ q hꝫ virtutẽ fecundá
di. istũ mittit in hortũ electoꝝ fecũdans
eos ꝑ opa virtutũ: iõ dr̃ fons hortorum.
Ysa. lv. Quõ descẽdit imber de celo ⁊c̃.
¶ Scdõ hꝫ riuũ q hꝫ virtutẽ viuificádi.
⁊ istũ mittit in campũ pctõꝝ. qui cũ sint
mortui ⁊ steriles: ipsos viuificat ⁊ fecun
dat. ideo subdit̃: puteus aquaꝝ viuẽtiũ.
Ezech. xlvij. Oĩa ad q̃ venerit torrens vi
uent. ¶ Tertio hꝫ riuũ q hꝫ virtutẽ leti-
ficádi. ⁊ istũ mittit in viridariũ btõrum
quos adeo inebriat ꝙ semꝑ eos letificat
p̃s. Flumis ĩpetus letificat ciuitatẽ dei.
iõ subdit̃: q̃ fluunt ĩpetu de libano. Liba
nus ẽ mons alt⁹ ⁊ interp̃tat̃ cádidatio: ⁊
significat illũ q ẽ altus ꝑ diuinitatẽ ⁊ cá
didus ꝑ humilitatẽ. Ab isto libano facit
affluẽ ĩ btõs aq̃s grãꝝ. ⁊ hoc cũ ĩpetu. i.
cũ magna plenitudie ⁊ cuꝫ magno sono
letitie. ⁊ cũ iugi ⁊ ꝯtinua emanatiõe.
¶ Sermo. ccxl. ¶ De exaltatione san
cte crucis Sermo. i.

Ego dominus hu-
miliaui lignũ sublime ⁊ exal
taui lignum humile. Ezech.
xvij. Hic ponit̃ duplex differẽtia ligni. s.
lignũ sublime: sꝫ humiliatũ. lignũ humi
le: sꝫ exaltatũ. Lignuꝫ sublime sꝫ humi-
liatũ ẽ xp̃s: q vsq3 ad nos ꝑ scalá hũtem
tres gradus se humiliauit. s. vsq3 ad car
nẽ: vsq3 ad mortẽ ⁊ vsq3 ad crucẽ. Phil.
ij. Semetip̃ꝫ exinaniuit formá s̃ui accipi
ens: quo ad p̃mũ. fact⁹ obediẽs vsq3 ad
mortẽ: quo ad scdm. mortẽ aũt crucis: q
ad tertiuꝫ. Magna fuit hũilitas qñ lux
purissima humiliauit se vsq3 ad lutum.
Maior qñ vita se hũiliauit vsq3 ad mor
tis suppliciũ. Maxia vero qñ dñs ange
loꝝ hũiliauit se vsq3 ad patibuluꝫ latro
nũ. Per hác scalá hũilitatis ⁊ nos descẽ
dere debem⁹ vt ascẽdẽ mereamur. s. vsq3

ad carnis ⁊ infirmitatis nr̃e ꝯsideratio/
nē. Michee.vi. Humiliatio tui i medio
tui.vsq₃ ad mortē.i.vsq₃ ad vitioꝝ mor/
tificatōez. Colł.iij. Mortificate membra
vr̃a q̄ sūt sup terrā.vsq₃ ad crucē.i.pnie
susceptōez. Mat.xvi. Siqs vult venire
post me abne.⁊c̈. Lignū humile sed exal
tatū est lignū sancte crucis qđ pri⁹ erat
humile:q᷑ erat suppliciū latronū:sed fa
ctū ē valde sublime:q᷑ factū est glīa ipe
ratoꝝ. Aug. Crux q̄ ꝑus erat suppliciu₃
latronū:trāsit ad frōtes iperatoꝝ. Si ta
le₃ honorē deus ꝯtulit penis suis q̄lem
ergo honore₃ ꝯfert sanctis suis. ¶ Fuit
aūt istđ lignū sublime factū ⁊ exaltatum
in celo in mūdo in iferno: vt sit verū qđ
dr̃ Phił.ij. In noīe iesu omne genu fle/
ctat:celestiū:terrestriū ⁊ ifernoꝝ. ¶ Est
igit exaltatū in celo.q᷑ ip̄m celu₃ resera/
uit. Janua eīm celestis triplici clausura
fuit firmata ⁊ clausa:vt habet Geñ.iij.s.
angelica custodia: flāma apposita ⁊ rū/
phea bis acuta. Crux aūt virtute sangui
nis custodiā angelicā remouit:q᷑ clauis
est. Ysa.xxij. Dabo claue₃ dauid sup hu
meꝝ eius. Hiero. Sanguis xp̄i clauis est
paradisi. Itē flāmā extixit:q᷑ aq̄ celestis
in huius significatōe de latere xp̄i exiuit
sanguis ⁊ aq̄. De his duobus Hiero.ait:
Flāmea illa rūphea. ⁊ foribus p̄sidens
cherubin xp̄i extincta ⁊ reserata sūt san/
guine. Rūpheā bis acutā p̄ciu₃ abstulit:
q᷑ p̄ciū est. Illa nāq₃ rūphea erat diuina
iustitia:q̄ reqrebat satisfactōe₃ ꝯdigna₃
que p xp̄i sanguinem est facta.i. Petri.i.
Nō corruptibilib⁹ auro vel argēto redē
pti estis:sed p̄cioso sanguie ⁊c̈. ¶ Scđo
exaltatū est in mūdo: q᷑ ibi mira opa fe/
cit.s.sapientie: potentie ⁊ misericordie.
Et iccirco ter in āno celebramus festum
sancte crucis.s.in parasceue:in inuētiōe
⁊ in exaltatōe. Nā in pasceue fecit opus
mire sapiētie: q᷑ dyabolū sapienter dece
pit. Aug. Tetēdit xp̄s muscipulā cruce₃
suā.posuit escā carnē suā.dyabolus aūt
voluit cape escam carnis. ⁊ captus ē ab
hamo deitatis. Job.xl. An extrahē pote
ris leuiathan hamo. In iuētōe fecit op⁹
mire potētie:q᷑ maxētiū tyrānū deuicit:
⁊ cōstantinū in iperiū iuste restituit.mul
tos mortuos suscitauit ⁊ ifirmos cura/
uit. Ista oīa sunt opa diuine potētie ⁊ di
uine iustitie:maxie tyrānū deijcere ⁊ hu
miles exaltare. Sap.iiij. Bñdictū lignū
p qđ fit iustitia. Et Luc.i. Fecit potētia₃ i
brachio suo. Sed in exaltatiōe fecit op⁹
mire misericordie: q᷑ deus tunc multis
lachrymis xp̄ianoꝝ eracliūm ꝯfortauit:
tyrānū deuicit ⁊ gētiles ad fidē ꝯuertit.
Sap.xiiij. Exiguo ligno credunt hoies
aias suas. Tūc ei₃ eracli⁹ ⁊ ceteri ligno
crucis aīas suas crediderūt: q᷑ sibi duo
te ꝯmēdauerūt ⁊ victoriā obtinuerunt.
¶ Tertio fuit exaltatū in iferno: q᷑ dya
bolu₃ deuicit ⁊ supauit. dyabolus nāq₃
tūc erat robustus:munit⁹ ⁊ secur⁹. Luc.
xi. Cū fortis:ecce ꝙ robustus. armat⁹ cu
stodit atriū:ecce ꝙ munitus. in pace sūt
oīa q̄ possidet:ecce ꝙ securus. ¶ S₃ xp̄s
p lignu₃ crucis robustū pcussit:q᷑ est ba
culus dei. Isa.xxx. A voce dñi pauebit
assur.i.dyabolus virga pcussus. Ista ei₃
dr̃ virga moysi q̄ serpētes deuorauit: q᷑
virtus crucis demones ꝓstrauit. Chrys.
Ubicūq₃ demones signum crucis vide/
rint:territi fugiūt timētes baculu₃ quo
plagā acceperunt. ¶ Scđo munitum vul/
nerauit:q᷑ est gladius ⁊ ensis dei.ꝙ aūt
sit gladius dicit Origenes. Tanta est vir
tus crucis: vt si in mente fidelr̃ habeat:
nulla libido:nulla peccati macula pote
rit p̄ualere:s₃ ꝯtinuo ad memoriā ei⁹ to
tius peccati ⁊ mortis fugit exercit⁹. nul
lus demonū ꝓpe stare poterit:vidēs gla
diū in quo deiect⁹ est. Chrys. Dyabolus
timet crucē q̄si ensem in quo letale vul/
nus accepit. ¶ Tertio secuꝝ terruit ⁊ ex
poliauit:q᷑ est vexillu₃ dei. Solent nāq₃
aduersarij ad visionē vexilli regis fugē
⁊ spolia dimittere. Sic ⁊ dmones ad ve
xilli visionē crucis territi fugerūt. ⁊ san
ctos qui erāt in limbo dimiserunt. Isa.
xiij. Sup montē caliginosu₃.i. sup dya/
bolū leuate signū crucis ⁊ igrediant por
tas.s.ciuitatis supne duces.i.sancti pa/
tres:se ⁊ alios discrete ducētes. Istā tri/
plicē virtutē crucis quā habuit i iferno
ꝯtra demones tāgit Isa.li.dicēs. Nūqđ
nō tu pcussisti supbu₃: ecce q᷑ pcussit ro
bustu₃ baculo dei vulnerasti dracone₃:
ecce q᷑ vulnerauit munitū gladio ⁊ ense
dei.qui posuisti ꝓfundu₃ maris vitā vt

trāsiret liberati.i.sci p̄res ex limbo edu/
cti.ecce q꞉ ip̄e xp̄s virtute ip̄ius crucis
spoliauit securum.

❡Sermo.ccxli.❡De eodem.sermo.ij.

Mihi autem absit
gl'iari.nisi in cruce dñi nostri
iesu xp̄i ꝑ quē mihi mundus
crucifix⁹ ē.⁊ ego mūdo. Hec scribit apo
stolus ad Ga.vi.tāquā dicat:Quidā glo
riant in affluētia diuitiaꝝ.p̄s.In mul/
titudine diuitiaꝝ suaꝝ gloriant:quidā
in seculari potētia.Judith.i.Gloriabat
quasi potens in potētia sua:quidā in re
ligione simulata.Gala.vi.Volunt vos
circūcidi vt in carne vestra glorient:sed
reuera mihi absit gloriari nisi in cruce
dñica.❡In p̄missis aūt verbis:ap̄lus
tria facit.❡Primo ostēdit ꝙ in cruce ē
solūmodo gloriandū.cū dī:Mihi absit
gloriari nisi in cruce dñi nr̄i iesu xp̄i.In
qua qdē gloriari debemus ꝓꝑ suam di/
gnitatem ⁊ nr̄am vtilitatē.Eius aūt di/
gnitas ondit:q꞉ in passione fuit impia/
le soliū.ysa.vi.Vidi dñm sedētē sup so/
lium ⁊c̄.Fuit nāq꞉ illud soliū excelsum:
q꞉ xp̄s per crucē celi excelsa conscendit.
Fuit eleuatū:q꞉ oīa ad se traxit.Fuit ple
na oīs terra maiestate eius:q꞉ totā eccle
siā gr̄a sue bn̄dictionis impleuit.In in/
uentione crux factū ē eccl'ie triumphale
vexillū.ysa.vi.Leuabit dn̄s in signum
in natiōibus:⁊ ꝯgregabit ꝓfugos israel
⁊c̄.In exultatiōe factū ē eccl'e victoriale
signū.ysa.xiij.Sup montē caliginosum
i.sup demonē leuate signū ⁊c̄. In indi/
cio extremo erit in regale sceptruz:ꝑ qḋ
xp̄s bonos reget clemēter.Hester.xv.Ac
cede ⁊ tange sceptrū.malos aūt reget i/
flexibiliter.p̄s.Reges eos in virga fer/
rea.❡Secūdo debemus gloriari i ea ꝓꝑ
nr̄az vtilitatē:q꞉ in ip̄a inuenit oīs gl'ia
nr̄a.s.interior que ē in cōscie puritate.
ij.Coꝝ.i.Gl'ia nr̄a hec ē testimoniū ꝯscie
nostre:q꞉ ꝯsciaz mūdat.Heb.ix.Sāguis
xp̄i emūdabit ꝯscias nr̄as ab opib⁹ mor
tuis.Exterior que ē in tribulatōe ⁊ infir
mitate.ij.Cor.xij.Libent enim gloriabor
in infirmitatibus meis:vt inhabitet ime
virtus xp̄i.i.crux que ip̄as tribulatiōes
dulcorat.hoc significatū ē Exo.xv.in li/
gno qḋ aquas amaras dulcorauit. Su/
perior que cōsistit in supnoꝝ reuelatōe.
ij.Coꝝ.xij.Pro huiusmodi.s.reuelatōi/
bus gloriabor:q꞉ arcana reuelat.hoc si/
gnificatū ē Mat.xxvij.in velo tēpli scis
so.Quia ea que fuerāt velata:per christi
passionē sūt repleta ⁊ manifestata.Infe/
rior que ꝯsistit in ꝓximoꝝ ꝑfectu ⁊ amo
re.i.Thessa.ij. Vos estis gloria nr̄a ⁊
gaudiū:q꞉ charitatē inflāmant.i.Jo.iij.
In hoc cognouimus charitatē dei:quia
ille ꝓ nobis aiam suā posuit.⁊ nos de/
bemus ꝓ frībus nr̄is aias nr̄as ponere.
❡Secūdo ostendit in qua cruce sit glo/
riandū.cū dicit:Dñi nr̄i iesu xp̄i.Est nā/
q꞉ crux latronis a sinistris.⁊ crux latro
nis a dextris.crux petri.⁊ crux xp̄i.Sūt
enim qui crucē afflictōis portāt dānabi
lit:sicut desperātes.Et isti sunt in cruce
latronis a sinistris.Hiere.xvij.Duplici
cōtritōe cōtere eos dñe deus nr̄.Sunt q
portant patient:sicut penitētes. Et isti
sunt in cruce latronis a dextris. Jac.v.
Patiētes estote vsq꞉ ad aduētū dñi ⁊c̄.
Sunt qui portāt libent sicut ꝓficientes.
Et isti sunt in cruce petri.ij.Coꝝ.xij.Li/
bent gloriabor in īfirmitatibus meis ⁊c̄.
Sunt qui portant gaudent.sicut faciūt
ꝑfecti.Isti sunt i cruce xp̄i.Act.v. Ibāt
apostoli gaudētes a cōspectu cōcilij ⁊c̄.
❡Tertio nāq꞉ ipse apostolus pōit cām
ex qua sit gloriādū.cū dic̄.Per quez mi
hi mundus crucifixus ē ⁊ ego mundo.
Vbi notādum ē ꝙ si simul sint duo viui
mutuo se vident.Si vero vnus ē viuus
⁊ alius ē mortuus.viuus bene mortuuz
videt:sed mortuus videre nō pōt viuuz.
Sed cū ambo sunt mortui:neut alteruz
videre potest.Homo igit ⁊ mūdus sunt
quasi duo insimul cōstituti.Tunc autez
ambo viuūt:quādo homo mūdū diligit
⁊ mundus hoiem fauoribus ⁊ ꝓsꝑitati/
bus comitat.De talibus dī Joā.xiiij.
Ipsi de mundo sunt.iō de mūdo loquūt
⁊ mūdus eos audit.Aliquādo v̊o mun/
dus mortu⁹ ē homini.sed tn̄ adhuc ho/
mo viuit mundo quādo.s.mundus ho
minē ꝓsperitatibus non ꝓsequit:tamē
ab hoīe per amorez retinet Grego. Ecce
iam mūdus in seipso aruit.⁊ adhuc in
cordibus nr̄is floret. Aliquando econ/

uerso homo mortuus ē mūdo: sed tamē mūdus adhuc viuit homini quādo hō s. mūdū mente fugit. ⁊ tñ mūdus ipsuꝫ occupatiōibus astringit. Gre. Plerunqꝫ ꝯtingit vt homo mūdū mente non teneat: sed tñ mūdus hoiem occupationibꝰ astringit. Ipe tunc mūdo mortuus: sꝫ ei mundus mortuus nō ē. Quādoqꝫ vero mūdus hoi mortuus ē. ⁊ homo mortuꝰ ē mundo: quādo. s. homo mūdus nō diligit. ⁊ ipse mundus hoiem fauoribꝰ nō extollit. Talis erat apl's cū dixit: Mihi mundus crucifixus est. ⁊ ego mūdo ⁊c. Grego. Cum quis in amore mundū non retinet. nec rursus ab amore mundi retinet vicissim sibi vtriqꝫ extincti sunt: qꝛ dum alter alterū non appetit quasi mortuus mortuum non attendit.

¶ Sermo. ccxliij. ¶ De eodē. sermo. iij.

Christus factus ē ꝓ nobis obediens vsqꝫ ad mortē: mortē āt crucis. Philip. ij. Qnia vt inquit phs opposita: iuxta se posita magis eluscescūt: ideo apostolus ponit xp̄i hūilitatē. Est eniꝫ quedam gēma prefulgida ip̄a humilitas in honore: ⁊ honor in humilitate. In p̄missis ergo verbis duo tangunt. s. genꝰ passionis cū dr: mortē aūt crucis. ⁊ triūphꝰ exaltationis. cū subdit: ꝓpt quod deus exaltauit illū ⁊c. ¶ Circa primū notādū ē ꝙ cōueniens fuit ꝙ xp̄s mortēꝫ crucis sustineret. ⁊ hoc quintuplici rōe. ¶ Primo vt nullū genus mortis scis timendū eē doceret. Est eim quoddā genꝰ mortis qꝺ ē valde dolorosum ⁊ nō ignominiosum. sicut decappitatio. quoddaꝫ econuerso sicut patibuli suspensio. quoddā ē dolorosum ⁊ ignominiosum: sicut crucifixio que ē ignominiosa: qꝛ erat supplicium latronū. ē dolorosa: qꝛ fit in locis neruosis in quibus maior dolor sentit. Uoluit igit hoc genus mortis sustinere vt doceret nullum genus mortis christi fidelibus eē timendū quātūcūqꝫ fuerit dolorosum: ignominiosum: vel vtroqꝫ mō eē videret. ¶ Secundo vt mala ade restitueret. Adam enim ad lignū manū extendens quatuor peccata cōmisit scꝫ pctm auaritie in eo ꝙ imoderatā scientiaꝫ appetiuit. Supbie in eo ꝙ dei equalitatem cōcupiuit. Inobedientie i eo ꝙ dei p̄cepta cōtempsit. Gule in hoc ꝙ vetitum pomū mādu cauit: Iō xp̄s manū in ligno extendens satisfecit per liberalitatem: per humilitatē: per obedientiā ⁊ per asperitatē. Phil. ij. Non rapinam arbitratus ē eē se equalem deo. ecce quāta liberalitas. diuinitatē eim non auare rapuit sed liberalit eam nobis impendit. Formā serui accipiens. ecce quanta humilitas. Factus obediēs vsqꝫ ad mortem. ecce quāta obediētia. Mortē auteꝫ crucis. ecce ꝙ dura ⁊ amara pena. Tertio vt elemēta scificaret ⁊ mūdaret. Sanctificauerat eim xp̄s terrā sup eā longo tp̄e ambulādo. Aquaꝫ se in ea baptizari faciēdo ⁊ super mare gradiēdo. Ignem scificaturus erat spūm sanctuꝫ in specie ignis transmittēdo. Nō restabat nisi vt scificaret aerē non sub tecto: sed in aere moriendo. ¶ Quarto vt ascensum in celū nobis prepararet. Hō qdē ceciderat sꝫ ad celū resurgere nō valebat: qꝛ deo satisfacere nō poterat. Hō eim satisfacē debebat: sed nō poterat. Angelus ṽo satisfacere non debebat: nec poterat. Deꝰ purus poterat: sed nō debebat. iō factus ē deus hō: vt possꝫ inquātū deus. ⁊ deberet inquātū hō. Sed si iste mediator semper stetissꝫ in celo. nimis fuissꝫ in loco alto. si semp in terra: nimis in loco īfimo. iō in loco medio. i. in aere se ponē volebat. vt hoiem qui i terra erat assumeret ⁊ vsqꝫ ad celū exaltaret. Io. xij. Si exaltatus fuero a t'ra: oīa trahā ad me. Quinto vt vniuersalē saluationem ondēret. Erat nāqꝫ deus recōciliādus. īfernꝰ cōculcandus. ppl's gētilis attrahendus. ⁊ ppl's iudeoꝝ reprobādus. Iō per mortē crucis voluit mori vt p caput sursuꝫ deū recōciliaret. p pedes deorsum inferos cōculcaret. per manū dexterā ad aqlonēꝫ extēsam gētes in frigore īfidelitatis positas attraheret. ⁊ per manū sinistraꝫ ad austrum expāsam pplm iudeoꝝ in qbꝰ aliqñ calor fidei vigē cōsueuerat reprobaret. ¶ Scđo ponit triūphꝰ exaltationis. Et ista exaltatio attēdi pōt quātum ād crucē. ⁊ quātū ad illū q pepēdit i cruce. ¶ Crux siquidē exaltata ē i celo: quia

ianuã celestẽ reserauit. Hoc significatuz
ẽ Hester. iiij. Quia cũ nullus palatiũ re
gis intrare ausus eẽt. virga regis aurea
ipz introduxit. In inferno: qz ipm spo
liauit. Geñ. xxxij. In baculo meo transi
ui iordanẽ istũ ⁊ nũc cũ duabus turmis
regredior. Due turme fuerunt oẽs scti
qui fuerũt ante legẽ. ⁊ sub lege. vel vna
turma fuit angelorũ: ⁊ alia hoium. Exal
tata ẽ etiã i mũdo: ⁊ hoc tripliciẽ. ⁋ Pri
mo qz ponitẽ in locis eminẽtibus eccle
siarũ. ⁋ Habemus etenĩz memoriale pas
sionis vnũ in visu qd ẽ passio xpi in ima
ginibus figurata. ⁋ Aliud in auditu
qd ẽ ipa passio xpi predicata. ⁋ Tertiuz
in gustu qd est xpi passio in sacramento
altaris tã signãter expressa. ⁋ Secundo
ĩprimitẽ in frontibus fideliũ. Hoc signifi
catũ ẽ Exo. xij. Ubi sanguis agni iubetẽ
poni in supliminari: ⁊ in vtroqz poste.
Superluminare ẽ frons: sed duo postes
sunt corpus ⁊ cor. Debet aũt memoria
crucifixi eẽ in fronte per ipressionẽ. i cor
pore per mortificationẽ. ⁊ in corde p fre
quẽtem recordationẽ. ⁋ Tertio p mira
culorũ opationẽ. put pz in inuẽtõe ⁊ exal
tatione crucis. vbi per virtutẽ sctẽ cru
cis multa miracula sunt extẽsa. Exalta
bitur aũt in iudicio: qz supra solis radiũ
tunc lucebit. Chry. Sol obscurabitẽ. ⁊ lu
na nõ dabit lumen suum: vt discas: qm
crux ẽ luna lucidior. ⁊ sole erit clarior.
¶ Secũdo ista exaltatio attẽditẽ quãtuz
ad illũ qui in cruce pepẽdit. Qui qũidẽ
descẽderat ⁊ se humiliauerat quantum
ad quattuor. s. quãtũ ad mortis suppli
cium cuius ipe nõ erat. quãtũ ad locum:
qz corpus positũ fuit in sepulchro ⁊ eius
aĩa fuit posita in libo. cũ vtrũqz debuis
set eẽ in celo. quãtũ ad multiplex obpro
brium qd a iudeis sepius audiuit: cũ tñ
laudes ⁊ grãrũ actiones potius audire
debuisset. quãtũ ad humane ptãtis sub
iectionẽ: qz traditus ẽ humane potesta
ti cũ ipse in manu hẽret oium potesta
tes. Quia igitẽ xps sic descẽderat. idõ per
crucẽ meruit exaltari. ¶ Primo quãtuz
ad gloriosaz resurrectionẽ. vt qui se hu
miliauerat vsqz ad suppliciũ mortis glo
riam indueret gliose resurrectõis. ⁋ Se
cũdo quãtũ ad mirabilẽ ascensionem: vt
qui se humiliauerat vsqz ad sepulchrũ ⁊
ad limbũ: exaltaretẽ vsqz ad celũ. ⁋ Ter
tio quãtũ ad paterne dextere sessionem:
vt qui descẽderat vsqz ad obprobria ex
probrantiũ exaltaretẽ vsqz ad dextere pa
terne fastigiũ. ⁋ Quarto quãtũ ad iudi
ciariã ptãtem. vt qui humane ptãti fue
rat subiectus. ⁊ iniuste iudicatus: oium
iudex sit effectus.

¶ Sermo. ccxliij. ¶ De eodem. Sermo
quartus.

SI exaltatus fue
ro a terra oia trahã ad meipm
Joã. xij. ¶ In his verbis duo
tangunẽ. ⁋ Primũ ẽ sublimitas crucis.
cũ dr: Si exaltatus fuero a terra. ⁋ Se
cũdum ẽ vtilitas passionis. cũ subditur
oia trahã ad meipsum. ¶ Circa primuz
ẽ notandũ q ipa crux fuit multipliciter
exaltata. ⁋ Primũ vt eẽt ecclesie cande
labrum. Luc. xi. Nemo accẽdit lucernã.
Chry. Lucerna vniuersalis ẽ eccla: cãde
labrum crucis ẽ lignũ: lucerna diuia sa
pientia icarnata. Lucerna igitẽ in cande
labro exñs: xps ẽ pendens i cruce. ⁋ Se
cũdo vt eẽt nauis eccle malũ. Chry. Na
uigat eccla instructa fidei gubernacu
lo felici cursu per huius seculi mare ha
bens deũ gubernatorẽ. ãgelos remiges
portus choros oium sanctorũ. erecta in
medio ipa salutari arbore crucis in qua
euãgelice fidei vela suspendens spũ scõ
flante. ad portũ paradisi deducitẽ. ⁋ Ter
tio vt eẽt soliũ iudicis. Leo papa: O ad
mirabilis potẽtia crucis. o ieffabilis glo
ria passiõis in qua ⁊ tribunal dñi ⁊ iudi
cium mũdi ⁊ ptãs ẽ crucifixi. Isto autez
solio xps iudicia sua exercuit. ⁊ ius suũ
oibus dedit. Amb. Auctor humani gene
ris in cruce existens pietatis officia di
uidebat. psecutionẽ apostolis. pacez di
scipulis. corpus iudeis. pñi spũm. virgi
gini paranymphũ. latroni paradisum.
peccatoribus ifernũ. xpianis penitenti
bus crucem cõmendauit. ¶ Quarto vt
eẽt cathedra magistralis. Augusti. Li
gnũ i quo fixa fuerũt mẽbra moriẽtis: ẽt
cathedra fuit xpi docẽtis. Docuit ãt ibi
tres lectões que significantẽ p titulũ ibi
positũ. Docet eim pctõres q sperẽt. ⁊ sic

miter cõfidãt p crucẽ saluari. Jõ dr: Jesus.i.saluator. Docet bonos vt p crucez sperẽt virtutibus adornari. Jõ dr: nazarenꝰ.i.floridus. Docet beatos vt p crucẽ sciant se in celestibus coronari. ideo dr rex iudeoꝝ. ¶ Secũdo ponit vtilitas siue efficacia passiõis. cũ dr. oĩa traham ad meipm. Jsta autẽ tractio tribꝰ mõis põt intelligi. ¶ Prio vt dicat nos trahere per multiplicẽ efficaciaz sue virtutis Sũt nãqz quattuor que cõiter a trahere dicunt.s.simile.vacuũ.calidũ. ⁊ quedã naturales ꝓprietates rerũ. Christus aũt nos attrahit p simile nr̃e mortalitatis Heb.ij. Debuit aũt per oĩa fratribꝰ assimilari ⁊c̃. Per vacuũ sue pauptatis. ij. Coꝝ.viij. Scitis grãm dñi nostri Jesu xp̃i: qm̃ pp nos egenus factus ẽ ⁊c̃. Per calidũ charitatis. Joan.xv. Maiorem hac dilectionẽ nemo hz ⁊c̃. Per ꝓpriuz pietatis: qr ei ẽ ꝓpriuz semp misereri et pcere. Sicut enim adamas naturaliter attrahit ferrũ. sic ⁊ xp̃i pietas ad se trahit oẽ cor durũ. ¶ Secũdo vt ipe dicat nos trahere p dispõnem sui corporis in cruce existẽtis. Et hoc quadruplicit̃ ſm Berñ.s.per capitis inclinationez. sicut vnus amicus attrahit alium. vt det sibi osculũ. Cañ.viij. Quis mihi det te frẽm meũ ⁊c̃. Per bracchioꝝ apertionem. sicut mat̃ attrahit filiũ. ysa.xlix. Nũquid mulier obliuisci põt ĩfantẽ suũ ⁊c̃. Per manuũ pforationẽ: sicut liberalis attrahit egenũ. Christus nãqz manus perforatas habuit: qr nihil sibi retinuit: sz animã dedit pr̃i. corpus ioseph. ecclesiã petro. mr̃em ioãni. paradisum latroni. et vestes crucifixori. Per lateris apertõez. sicut foramẽ attrahit ad se columbã ad abscondẽdũ. Cañ.ij. Surge ꝓpera amica mea: ⁊ veni in foraminibus petre. in cauerna macerie. ¶ Tertio vt dicat nos trahere per efficaciam sui sanguinis. ¶ Circa quod notandũ ꝙ homo erat a deo elongatus. frigore nimio repletus. amaricatus in carceribus ⁊ induratus ¶ Sanguis autem xp̃i habet virtutẽ reuocatiuam per quam reuocat elõgatos. Sicut enim illi qui reuocant aues arborem ascendũt ⁊ ad ipsam sibilant. Sic ⁊ xp̃s arborem crucis ascẽdẽs reclamauit

verbis. Luce.xxiij. Pater ignosce illis. Clamauit etiam lachrymis. Heb. v. Cũ clamore valido ⁊ lachrymis offerens exauditus est. Clamauit etiaz sanguie. Gene.iiij. Uox sanguis fratris tui abel clamat ad me de terra. Threñ. i. O vos omnes qui transitis per viam ⁊c̃. ¶ Secundo habet virtutem calefactiuaz per quam calefacit frigidos hoc significatũ est.i. Mach.vi. vbi dr ꝙ elephantis ostẽdebant sanguinem vue ⁊ mori ad inflãmandum eos ad preliũ. Fructus mori ſm Ambro. primo est albus: postea est rubeus: postea est niger. Sic xp̃s primo fuit albus.i.inocens ⁊ purus in tota sua cõuersatione. rubeus in cruce. ⁊ niger ĩ morte. ¶ Tertio habuit virtutem dulcoratiuam per quam dulcorabat amaricatos. hoc significatum est Exod. xv. vbi dicitur ꝙ lignum in aquas amaras ĩmissum eas dulcorauit: quia memoria crucis omnes tribulationes in dulcedinem conuertit. Bernard. Tua dulcedo stephano lapides torrentes dulcorauit craticulam laurentio dulcem fecit: pro tua dulcedine ibant apostoli gaudẽtes a conspectu cõcilij ⁊c̃. Dicitur ꝙ si vas cere noue viridisqz clausum ponatur ĩ aqua: aqua que per poros ingredit̃ dulcis efficitur. Jstud vas cere noue clausum fuit corpus christi quod ⁊ fuit cere nuz scilz d ape idest virgine natus. ⁊ nouum: quia nulla vetustate infectuz. ⁊ clausum: quia nulli tentationi paruiuz. Pori autem eius sunt vulnera in que si tribulationes imittuntur in dulcedinem conuertũtur. Grego. Si christi passio ad memoriaz reducitur nihil adeo durum quod non equo animo toleret̃. ¶ Quarto habet virtutez reseruatiuaz. per quã eduxit incarceratos in limbo positos. Zacha.ix. Tu quoqz in sanguie testamẽti tui emisisti victos tuos de lacu ĩ quo non erat aqua. ¶ Unde in historijs legitur ꝙ Salomon habebat structionẽ habentem pullum quem cuz in cauea vitrea inclusisset ⁊ pater illum habere nõ possz: vermez de deserto attulit de cuiꝰ sanguine vitruz liniuit: ⁊ protinus confractum fuit. ¶ Jsta cauea est infernalis cauerna: in qua inclusus erat pul-

lus.i.oīum scōrum cetus. Sed venit ver
misculus.i.xp̄s.qui dixit in p̄s. Ego sum
vermis ⁊ nō homo ⁊c̄. Et cū sanguie suo
infernū fregit.⁊ sanctos qui ibi erāt edu
xit.p̄s. Contriuit por.ere.⁊c̄. Osee. xiij.
Ero mors tua ⁊c̄. Dicit aūt xp̄s vermis.
q: vermis generat ex humore terre vir-
tute caloris solaris. Et sicut vermis p̄rē
hꝫ in celis ⁊ mr̄em in terris sic xp̄s habꝫ
in celis p̄rem suū sine matre. i terris ma
trem sine patre. ¶ Quinto hꝫ virtutem
mollificatiuā p quam emollit ⁊ frangit
induratos. Unde dr̄. Numeri.xx. quod
Moyses virga bis silicē pcussit.⁊ inde
aque largissime emanauerunt. q: multi
q saxei videbant sepe ad memoriam cru
cis dn̄ice ad lachrymas ꝯmouent. Sa-
xum quādoqꝫ frangit ferro. aliqn̄ igne
supposito Est ēt quoddā genus lapidis
quod adamas dr̄ qui tm̄ frangit sangui
ne hircino. Sunt ergo qdam qui ad pēi
tentiā frangunt timore diuine potentie.
isti frangunt ferro. Quidam amore di-
uine gratie.isti frangunt igne. Quidaꝫ
recordatōe passionis dominice.isti fran
gunt sanguine.

¶ Sermo.ccxliiij. ¶ De sctō Mattheo
apostolo sermo.i.

Hyerusalem euangeli
stam da-
bo Jsaie.xli.ad hoc ꝙ aliqō
donū sit gratū tria reqrunt
Unuꝫ ex pte dantis.ꝙ.s.det liberaliter.
¶ Secundū ex pte illius cui fit donatio
s.ꝙ sit dignus ipm recipere. ¶ Tertiuꝫ
ex pte ipsius doni.ꝙ sit p̄tiosum ⁊ vtile.
Jsta tria tangunt in verbis p̄missis. Pri
mo ex pte dei tangit magna liberalitas
cū dr̄. dabo. Jaco.i. Siqs vr̄um indiget
sapia postulet a deo q dat oibus affluen
ter. Deus.n.tria opa fecit in qbus valde
liberalis fuit. ¶ Primū fuit op⁹ creatio
nis in quo tā liberalis extitit ꝙ celum ⁊
terrā solē ⁊ lunam stellas ⁊ oia astra celi
creauit vt mireris ⁊ diligas creatorē co
rum ⁊ ne error deceptus adores ea que
creauit dn̄s deus tuus in ministeriū cū-
ctis gentibus. ¶ Scdm est opus redem-
ptōis vbi fuit liberalior p̄s. Apud dn̄m
misericordia ⁊ copiosa apud eū redem-
ptio. Bernardus. Uere copiosa quia nō
gutta sanguinis sed vnda fluminis lar-
git per qnqꝫ partes corporis emanauit.
¶ Tertiū est opus glorificatōnis vbi est
liberalissimus.i. Cor.ij. Quod oculus
nō vidit, nec auris audiuit. nec in cor ho
minis ascendit ⁊c̄. ¶ Secundo notat ex
pte illius cui fit dōatio magna dignitas
cū dr̄. hyerusalē. Per hyerlm que inter-
pretat visio pacis. ecclesia intelligit. Dic
aūt Augu. in lib. de ordine. Uidebit deū
q bene viuit. bene oret ⁊ bn̄ studet. Jsta
aūt visio pōt intelligi vel in p̄nti vel i fu
turo. Jn p̄nti qdem deus cognoscit i di
uinis mandatis.⁊ hoc est qd dicit. vide-
bit deū q bene viuit. p̄s. A mādatis tuis
intellexi. Jn oronibus deuotis vn̄ subdi
tur. qui bene orat. ij. Paral.xx. Cū igno-
remus qd agere debemus. hoc solū resi-
duū hēmus. vt oculos nr̄os dirigamus
ad te. Jn diuinis scripturis. vn̄ subdit.
qui bn̄ studet. p̄s. Lucerna pedib⁹ meis
verbū tuū ⁊c̄. Uel pōt intelligi de visiōe
que erit in pria ex qua causabit in homi
ne sūma dilectio ex eo ꝙ bn̄ vixit. pfecta
fruitio ex eo ꝙ bn̄ orauit. pfecta cognitō
ex eo ꝙ bene studuit. Jsai.lx. Tunc vide
bis. ecce cognitio. Et afflues. ecce fruitō
Et mirabit ⁊ dilatabit cor tuū. ecce dile-
ctio. ¶ Beatus igit Mattheus bn̄ vixit
q: vixit obedienter quo ad deū q: statim
vt xp̄s eū vocauit sibi obediuit. Sinceri
ter quo ad seipm q: nihil terrenū posside
re voluit. sed oia dereliquit. Patienter
quo ad malos; q: cū murmurarēt ꝙ xp̄s
ad peccatorē diuertisset ipe nullū ipatiē
ter verbū dixit. Humilr quo ad bonos.
publicanū humilr se appellans. ¶ Jpe
ēt bn̄ orauit. Act.i. Hi oēs erant pseuerā
tes vnanimiter in orone cū mulieribus
⁊ Maria matre iesu. Eius.n. oratio fuit
charitatiua. iō dr̄ vnanimit. fuit pseue-
rantissima. idcirco dr̄. pseuerantes. attē-
tissima. q: orabat cuꝫ mr̄e gr̄e. ⁊ efficacis-
sima. q: orauit cum matre misericordie.
¶ Jpe etiam bene studuit ⁊ in tm̄ pfecit
ꝙ librꝫ plenū diuina gr̄a compilauit. Et
q: sic bene vixit. bn̄ orauit ⁊ bene studuit
Jdeo modo accipere pmeruit pfcām di
lectōem rōne vite scē. fruitōem rōne ora-
tōnis deuote ⁊ cognitōem rōne studij ⁊
diuine sapie. ¶ Tertio ex pte dōi notat

magna dignitas ꝛ p̄ciositas. Ista autem
p̄ciositas attendit ex parte illius q scri-
psit ꝛ ex pte euangeliuz qd̄ scripsit. Ille
enim qui scripsit. s. Mattheus fuit i for-
ma hominis p̄figuratus a xp̄o imediate
edoctus. ꝛ a virgine gloriosa in spālem
familiaritatē assumptus. ¶ Fuit. n. p̄fi-
guratus in specie hois. qꝛ homo ē aimal
rōnale mortale. Ante vero incarnatōem
deus erat spūs. Joan. iiij. Spūs ē deus.
sed nr̄am mortalitatē suscipiens factus
est animal rōnale mortale. qd̄ fuerit aial
appuit in incarnatōe ꝙ fuerit rōalis. ap
paruit in p̄dicatōe. ꝙ fuerit mortalis ap
paruit in passione. Mattheus autez in
principio sui euangelij ostendit xp̄i icar
natōem. in medio p̄dicatōez ꝛ i fine pas-
sioné. ¶ Secūdo btus Mattheus fuit
p xp̄m imediate edoctus. Joā. v. Omnia
quecunqꝫ audiui a patre meo nota feci
vobis. q ꝛ omnia miracula xp̄i vidit. Et
qꝛ euangeliste sunt testes xp̄i ꝛ testimoni
um aliqñ fert de visu. aliqñ ꝺ auditu. Jō
xp̄s duo testes de visu habere voluit. sci-
licet Mattheū ꝛ Joannem. ꝛ duo testes
habere voluit ꝺ auditu. s. Marcū ꝛ Lu
cam. ¶ Tertio Beatus Mattheus fuit
a virgine Maria in spālé familiaritatez
assumptus. Fuit. n. btē virginis notari⁹
qꝛ suam genealogiā descripsit. Secreta-
rius qꝛ multa maxime in principio po-
suit que nō nisi ab ip̄a scire potuit. Cubi
cularius qꝛ eius cubiculū imaculatum
fuisse docuit dicens Matthei. i. Añquā
ꝯuenirent. inuenta est in vtero habens
de spū scō. Euangeliū etiam quod scri-
psit fuit valde sublime ꝛ p̄ciosum. quod
pꝫ ex tribus. ¶ Primo qꝛ fuit a Beato
Marco abbreuiatū. Joānes nō habuit
abbreuiatorem. quia ait de xp̄i diuinita-
te. que abbreuiari nō pōt. Lucas etiā nō
habuit nec Marcus. Matthe⁹ vero ha
buit. Cuius ratōem assignat Aug. dicés
Mattheus scripsisse legit incarnatiōem
domini ꝰm stirpem regiā. Lucas ꝟo ꝰm
sacerdotalem Et ideo Lucas nō habuit
abbreuiatorem. Mattheus aūt habuit.
quia regis est nō esse sine comitū obsequio
sacerdos autem in sancta scōꝝ solus in
trabat. ¶ Secūdo qꝛ fuit a Barnaba in
magna reuerentia habitū qui ip̄m euan
gelium secū portabat ꝛ sup infirmos po
nebat. ꝛ secum in sepulchro poni māda
uit. Ideo aūt secum portabat vt ab om-
nibus malis ꝓtegeret. ideo super infir-
mos ponebat vt sanarent ꝛ idcirco secū
sepeliri voluit vt securius moreret. Ter
tio fuit ab ecclesia valde approbatū. Ec
clesia enīz valde frequent recitare solet
euangelia Matthei. epistolas Pauli. ꝛ
Dauid psalmos. ne aliquis desperet quo-
cunqꝫ genere peccati peccet. ¶ Oē enim
peccatū aut ꝯmittit ex infirmitate hūa-
na. ꝛ isto modo peccauit Mattheus. pe-
cunias enim augere ꝓcedit ex humana
infirmitate. Aut ex ignorantia. ꝛ isto mo
do peccauit Paulus. i. Timoth. i. Igno
rans feci in icredulitate. Aut ex malitia
ꝛ isto modo peccauit Dauid qui homici
diuz ꝛ adulteriū ppetrauit. ¶ Oē etiam
peccatū. aut est in deū sicut peccatū per-
fidie ꝛ isto modo peccauit Paulus. Aut
est in ꝓximū sicut homicidiū. ꝛ isto mō
peccauit Dauid. Aut in seip̄um sicut cu
piditas rex. ꝛ isto modo peccauit Mat
theus. ¶ Omne etiā peccatū. aut ꝓcedit
ex calore ꝯcupiscentie. ꝛ isto modo pec-
cauit Dauid qui adulterium ꝯmisit. aut
ex auaritia. ꝛ isto modo peccauit Mat
theus qui fuit auaritiā secutus aut ex su
perbia. ꝛ isto modo peccauit Paulus q
supbe in scōs p̄secutōnem exercuit.

¶ Sermo. ccxlv. ¶ De eodez Sermo se
cundus.

OPus fac euangeliste. ij.
Timo. iiij. Opus
euangeliste est euangeliū pre
dicare. Uel scribere. Uel ꝰm
euangeliū viuere. isto triplici modo bea
tus Mattheus opus euangeliste fecit.
¶ Primo quia euangeliū p̄dicauit. Pre
dicauit autem sapiēter. quia sicut i legē
da habet omnia figmenta demonū dete
gebat. Dyabolus naqꝫ aliquādo suadet
aperte malum. ꝛ tūc necessaria est resistē
tia. Aliquādo quod videt bonum esse. ꝛ
tunc necessaria est sapientia. Aliquādo
illud quod videt esse pplexum. ꝛ tūc ne
cessaria ē discretio ꝓuida. ¶ Subdebat
dyabolus aperte malū. quādo magi vo
lebant se facere adorari. ꝛ ideo duos dra
cones ignem spirantes miserūt. Sꝫ illō

vicit per resistentiá. q constáter restitit. ⁊ signo crucis dracones fugauit. ¶ Dei de suasit dyabolus apparẽs bonũ. sicut quádo sacerdotes idolo sibi voluerũt sacrificare. Sed illud vicit per sapienti am. quia sapienter docuit soli deo eẽ sa crificandũ. ⁊ omnia que attulerát respu it. ⁊ inde ecclesias edificari p̄cepit. ¶ De inde dyabolus suasit illud quod videba tur pplexuz. s. aut Epigeniá regi in vxo rem dare. aut mortem subire. maluz ná qz erat sic aplus occideret. ⁊ tamen pe ius erat si virgo dei violaret. Sed istud vicit per discretóem pudam. quia ele git vt fieret minus malum. s. sui occisio. potius enim optabat seip̄z occidi quam maius malũ ɔmitteret. s. virginis viola tio. ¶ Secũdo p̄dicauit fideliter q ho norem domini sui sibi noluit vsurpare nec sacrificiũ quod volebát impendere recipere. ¶ Predicator náqz lz multos conuertat. hoc tamen nõ sibi. sed diuine virtuti debet ascribere. ¶ Non eniz dat virtutem gradiendi ille qui cuz lucerna p̄cedit. nec vitam comedẽti ille qui cibũ administrat nec campana virtutez oran di que ad ecclíam vocat. nec tuba virtu tem p̄liandi que ad p̄lium incitat ⁊ iui tat. Sic p̄dicator põt exterius iuuare vt aliquis per viam salutis incedat vt vita grẽ viuat. vt deuotõem acquirat. vt dya bolo fortiter resistat. sed nisi deus interi us operet nõ valet ad ista. ¶ Tertio pre dicauit constáter. q nec pmissis potuit emolliri. cum rex dimidiũ regni sui sibi dare pmitteret. nec minis deterreri. nec supplicijs superari sed missam deuote p ficiens mortem accepit. ¶ Secũdo fecit opus euangeliste quia euangelium scri psit. Sic ip̄e fuit apostolus euangelista ⁊ martyr ita q in nullo alio tres p̄rogati ue simul inueniunt. Petrus enim erat apostolus ⁊ martyr sed nõ euangelista. Joánes fuit apostolus ⁊ euangelista. sz nõ fuit martyr. Stephanus fuit martyr sed non fuit apostolus nec euangelista. Mattheus aũt fuit apostolus ⁊ quãtuz ad hoc factus est iudex mundi. Matth. xix. Cum sederit filius hominis ⁊c. Erit autem iudex nõ sniam ferendo sed iudi ci assistendo Prouer. vltimo. Nobilis in portis vir eius. quádo sederit cũ senato ribus terre. Uel iudicis sniaz subscribẽ do p̄s. Ut faciant i eis iudiciũ ɔscriptuz vel iudicis sniam ɔmendádo. Apocali. xix. Laus ⁊ gloria ⁊ virtꝰ deo nostro ⁊c. vel malos ex vite merito ɔdẽnádo. Pro uer. xiiij. Incedebant mali cõtra bonos ⁊c. ¶ Secũdo fuit euangelista. ⁊ quátuz ad hoc fuit notarius xp̄i. Matthei. xiij. Omnis scriba doctus in regno celorum ⁊c. Iste nanqz scriba in euágelio posuit noua idest noua xp̄i documẽta. posuit ⁊ vetera idest vete pphetar documenta ⁊ testimonia cui etiam põt conuenire il lud quod legit Leuit. xxvi. Comedetis vetustissima vete ⁊ vetera nobis super uenientibus p̄ijcietis. Ip̄e eniz comedit idest in suo euangelio incorporauit vetu stissima idest dei mádata in corde homi nis ab ip̄a sua prima creatõe conscripta. ⁊ noua idest xp̄i p̄cepta d̄ nouo pmulga ta. Abiecit autem vetera idest cerimóia lia ostendẽs omnia eẽ completa. ¶ Ter tio fuit martyr dei. ⁊ quantũ ad hoc fuit testis eius q martyr testis vocat. Iste át fidem testificatus est. ⁊ corde veracit eaz tenendo. ⁊ ore feruẽter p̄dicádo ⁊ opere eá opibus ɔprobádo. ⁊ sanguine p ipsa moriendo. ¶ Tertio fecit opus euange liste. q sm euangeliũ vixit. Et hoc respe ctu dei. ⁊ pximi. ⁊ sui. ¶ Respectu dei q secutus est ip̄m gressu corpis. affectu mẽ tis. ⁊ effectu opis. Ambro. Sequebatur Mattheus xp̄m letꝰ ⁊ alacer. Ecce gres sus corpis. ⁊ exultauit dicens. Jam non publicanũ gero. iam non porto leui. ecce mutatio affectus mẽtis. Exui leui post quam xp̄m indui. ecce mutatio operis. ¶ Uixit sm euangeliũ respectu pximi. quia paupes pascebat. ⁊ xp̄o ⁊ discipul ɔuiuiũ faciebat nõ tm̃ corporale. sed ma xime sp̄ũale. Fecit inquit leui ei conuiui um magnũ in domo sua. Uere magnuz q talis cibus sp̄ũalis delectat aiũz. Glo sa ibidẽ. Qui domicilio recipit interno maximis exuberantiũ delectatóibus vo luptatum pascit xp̄m. Greg. Apud pha riseum veritas pascebat foris. apud mu lierem penitentẽ pascit intus. Potat an gelum Bernar. Lachryme penitentum sunt vinũ angelo. Fecit deo magnũ fe

stum. ps. Reliquie cogitatõis diem festũ agent tibi. Et angelis magnũ gaudium facit. Luce. xv. Gaudiũ erit angelis in celo sup vno peccatore pniam agente. Uixit et sm euangeliũ respectu sui. qr et patiens fuit et cito vitam mutauit. Patiẽs enim fuit. qr iudei dicebãt ipm ee peccatorem qui erat iustificatus. dicebant euz esse publicanũ. q erat mũdatus et psentia xpi indignum qui iam dignus erat effectus. Sed ad ista in nullo fuit cõmotus. nec in aia nec in aliqua turbatõe. nec in signo ex aliqua vultus ostensione. nec in ore ex aliquo impatienti sermone nec ex facto ex aliquo iniurioso ope. Uitã suaz etiam cito mutauit. qr ad vnã xpi vocez obediuit. Quidã nanqz cõuertuntur ad vnã vocẽ dei. s. ad interiorẽ inspiratõez. Alij vero n nisi hẽant duas. s. inspiratõz et exteriorẽ exhortatõem. Alij nõ nisi cuz illis duabus habeãt tertiã. s. diuitiaruz cumulatõem. Alij vero nõ nisi cum illis tribus habeãt quartã. s. flagellatiõem. et tunc flagellati ad deũ currunt. ps. Multiplicate sunt infirmitates eoruz. postea accelerauerunt.

¶ Sermo. ccxlvi. ¶ De eodem smo. iij.

Relictis oibus surgens secutus est cuz Luce. v. ¶ In isto euãgelio ponitur duplex differentia infirmantiũ. quorum Quidã infirmitatem recognoscebant. Alij recognoscere nolebant. In horum medio medicus cõstitutus erat. Agit aũt in hoc euãgelio de tribus ¶ Primo de infirmo. i. Mattheo sanato qui suã infirmitatẽ recognoscebat. cũ dicit. Relictis oibus etc. Est aũt tã velociter ipm secutus. non ex animi leuitate sed ex dei virtute. Nam sex de causis est ipm secutus tã velociter quas Hiero. posuit in originali. ¶ Prima qr fuit vbi dei virtuosa opatiõe cõuersus. ¶ Secũda qr fuit dei inspiratõe afflatus. Istos duos modos tangit cũ dicit. Arguit Prophirius et Julianus augustus vel impitiam historici mentientis. vel stultitiã eoruz q statim secuti sunt saluatorẽ quasi irratõnabilr vocantẽ hoiem sunt secuti. ¶ Hz enim xps duos supradictos modos vocandi. s. p exteriorem. vbi exhortatiõem. ad Hebre. iiij. Uiuus est sermo dei et efficax etc. ps. Dedit voci sue vocez virtutis Iõ verbũ dei compat surculo arbori insito. Jaco. i. Suscipite insitũ verbũ etc. Sicut. n. surculus trahit totã arborem ad sui nãz sic vbum dei trahit totum cor ad sui grãm. ¶ Secũdo p internã inspiratõem. ps. Audiã qd loquat i me dñs etc. Apoca. iij. Ego sto ad ostium et pulso etc. ¶ Tertio miraculorum visione permotus Uñ subdit. Cũ tãte vtutes tãtaqz signa pcesserint. q aplos vidisse anteq crederent dubiũ nõ est. Miracula nanqz hominẽ sepe cõuertũt qñ rudes sunt. Sapiens vero doctrina cõuertit qñ dociles sunt. i. Cor. i. Judei signa petũt. greci sapiam querũt ¶ Quarto splẽdore faciei illustratus. Uñ subdit. Certe fulgor et ipsa maiestas diuinitatis occulta. que et i humana facie nitebat ex primo ad se vidẽtes trahere poterat aspectu. facies. n. xpi erat valde speciosa ad videndũ. i. Pet. i. i quez desiderant angeli pspicere. Gratiosa ad diligendũ. Hester. xv. Facies tua plena ẽ grãruz. Luminosa ad inuitandũ. ps. Illumina faciem tuã sup seruuz tuũ. Non fuit ergo mirum si visio faciei sue tã facilr attrahebat. que sic erat speciosa. sic gratiosa. sic luminosa. ¶ Quinto gloriosa maiestate abiectus. cũ dicit. et maiestas diuinitasqz occulta. Bernar. omnino ppter mansuetudinẽ que in te pdicat currimus post te domine iesu audiẽtes q n spernis paupem et peccatorem nõ horreas. nõ horruisti cõfitentẽ latronem nõ lachrymantẽ peccatricem. nõ supplicantẽ chananeam nõ dephensam in adulterio nõ sedentem in theloneo. nõ supplicantem publicanũ. nõ negantẽ discipulum nõ psecutorẽ discipulorum. nõ ipos crucifixores tuos. ¶ Sexto potenti virtute attractus. Si. n. in magnete lapide hec vtus ee dicat vt anulos et festucas sibi attrahit. quãtomagis dñs oium creaturarum sibi attrahere poterat. quos volebat. Ista enim tractio nõ erat p coactionem. sed p quãdã inductõem. sicut ostẽdit Beatus Augustinus exemplo rami viridis. et nucis. Ostendis inquit oui ramũ viridẽ. et attrahis eum. ostẽdis puero nuces et trahis eũ n violentiã inferẽdo.

sed appetitū alliciendo. Et ꝓpheta hoc
ostendit exemplo pelliparij. p̄s. Extēdēs
celum sicut pellem. Sicut.n. pellipari⁹
expandit pellem pulchram añ empto/
rem. vt.s. alliciat eū ad emēdū sic deus
celū stellis depictū ⁊ ornatū nobis expā
dit vt nos alliciat ad desiderādū. ¶ Se
cūdo agit de infirmis q suā infirmitatē
nō recognoscebant quos xp̄s in sua in/
firmitate reliquit cū dr̄. Et murmura/
bant scribe ⁊ pharisei ⁊c̄. Pharisei nam
qꝫ triplici infirmitate laborabāt. ¶ Pri
ma infirmitas erat murmuratōis. Est āt
quedā murmuratio bona sicut murmu
rare ꝯtra aperta mala. Unde quidā de
tali reprehēdūtur ysa. lvi. Canes muti
nō valētes latrare. ¶ Alia murmuratio
ē mala: sicut murmurare cōtra bonos
⁊ de bonis. Sap̄. i. Custodite vos a mur
muratōe ⁊c̄. talis erat murmuratio pha
riseoꝝ. ¶ Tertia est pars permixta quo/
dāmō quādo. s. quidā cōtra dei paciam
murmurāt ex eo ꝙ sic permittit bonos
opprimi ⁊ impios exaltari. Abachuc. i.
Quare respicis ꝯtemptores: ⁊ taces im/
pio cōculcāte iustiorem se. Murmurant
ēt admirādo dei liberalitatē ꝙ ipse tar
de veniētes sic liberalit̄ cum primis re/
munerat. Mat. xx. Accipiētes murmu/
rabāt aduersum prēmfamilias. ¶ Secū
da erat infirmitas presumptōis: q2 pre/
sumpserūt rep̄hendere meliores se. scilꝫ
xp̄m. discipulos. ⁊ mattheū. Rep̄hende/
rūt nāqꝫ infirmū de curatōe. medicū de
subuētōe. ⁊ discipulos medici de obse/
quij exhibitōe. ¶ Tertia vero infirmitas
elationis: q2 se iustos credebant ⁊ alios
despiciebāt. Tales credunt ꝙ nō sit lux
nisi in anima sua: nec trāquillitas nisi in
mēte sua. nec perfectio nisi in vita sua.
cum tamē deus paratus sit omnib⁹ dare
lucē grē serenitatē ꝯscie: tranquillitatēꝫ
pacis interne: perfectōem vite. Ista q̄tu
or tangit Boetius dicēs. Atqꝫ tuo splen
dore micas tu nāqꝫ serenuꝫ. Tu requi/
es tranquilla pijs te cernē finis. ¶ Ter
tio ponit medicus in medio cōstitutus:
qui dicit se venisse ad tria. ¶ Primo ad
medēdū ⁊ sanādū cū dicit: nō egent qui
sani sunt medico. sed qui male habent.
dicit aūt Augu. super Joannē. Aliud ē
esse sanū. aliud sanabile: ⁊ aliud eē insa
nabile. Qui.n. sanus ē nō eget medico.
qui vero egrotat in spe sanabilis ē. qui
aūt egrotat cū desperatōe insanabilis ē.
Sani igit nō egēt medico nisi ad sanita
tis cōseruatōem. Sanabiles ad curatio
neꝫ. Insanabiles nō nisi ad vite ꝓlōga/
tōem. Sani igit sunt viri sci. Et isti non
egent medico quātuꝫ ad curatōꝫ a mor
tali culpa. egent tamē ad ꝯseruationeꝫ
grē. Sanabiles autē sunt peccatores pe
nitētes. ⁊ isti egent medico quantuꝫ ad
culpe curatōem ⁊ cōseruatōem grē. In/
sanabiles sunt obstinati. isti nō egēt me
dico ad cōseruatōem grē quā non hn̄t:
nec ad curatōem culpe: q2 ipam non re/
quirūt. tamē quātuꝫ ad ꝓlongatōem vi
te. ⁊ expectatōem ad pniam. ysa. xxx. ex
pectat nos domin⁹ vt misereat nostri.
¶ Secūdo iste medicus fuit missus ad
miserendum. Ideo dicit. Misericordiā
volo ⁊ nō sacrificiū. Habꝫ auteꝫ iste me/
dicus misericordiaꝫ a natura. ⁊ a ꝯsue/
tudine longa. ⁊ ab experiētia. A natu/
ra quidē tam diuina ꝺm quaꝫ semper ē
sibi propriū misereri ⁊ parcere. A natu/
ra humana q2 ab instāti sue ꝯceptiōnis
fuit vnctus oleo misericordie ⁊ cōpas/
sionis. ysa. lxi. Spūs dñi super me eo ꝙ
vnxerit me. p̄s. Unxit te deus deus tuus
oleo letitie ⁊c̄. Job. xxxi. Ab īfantia cre/
uit mecū miseratio. ⁊ de vtero egressa ē
mecuꝫ. A consuetudine longa. Incepit
eniꝫ a principio mūdi per omnes gene/
ratōes misericordiā impēdere. ⁊ vsque
ad finem mūdi non cessabit exhibere. i.
Mach. ij. Cogitate per generatōeꝫ ⁊ ge
neratōem: q2 oēs qui sperāt in dño non
infirmant. Ab experiētia. Hebreo. iiij.
Nō habem⁹ pontificē qui nō possit com
pati infirmitatibus nr̄is. tentatū auteꝫ
ꝑ omnia ⁊c̄. Hebre. v. Didicit ex his que
passus ē obediētiā. ¶ Tertio missus ē ad
vocādū. vnde dicit. Nō veni vocare iu/
stos sed pctores ad pniam. Uocat enim
pctoreꝫ ab omni parte sui. s. a superiori
ostendendo celuꝫ tam pulchrum. ⁊ ab
inferiori ostēdendo infernuꝫ tam hor/
rendnꝫ. Prouer. xxv. Celuꝫ sursuꝫ ⁊ ter/
ra deorsuꝫ. ¶ Secūdo vocat ab exterio
ri per predicatōem. ⁊ ab interiori ꝑ in/

spiratōem. Prouer.i. Sapia foris predicat. Ecce exterior exhortatio. In capite turbaruz clamitat. ecce interior ispiratio. Caput eniz est mēs que habz tres turbas.s. cogitatōes. intētōes. ⁊ affectōnes. ¶ Tertio vocat ab anteriori reducendo beneficia preterita ad memoriam ⁊ a posteriori reducēdo ad memoriam dei iudicia futura. Apocal.iiij. Aialia plena oculis ante ⁊ retro. ¶ Quarto vocat modo a dextris dando ꝓsperitatem ⁊ modo a sinistris infligēdo aliquā aduersitatē. i. ad Cor.vi. Per arma iustitie a dextris ⁊ a sinistris.

¶ Sermo.ccxlvij. ¶ De sācto Mauritio ⁊ socijs eius sermo primus.

Iustorum anime i manu dei sunt. ⁊ nō tanget illos tormentum mortis ⁊c. Sap.iij. ¶ Ostēdit de istis scis quales fuerūt in vita. cū dr̄. Iustorum anime. quales fuerūt in morte. cum dr̄. Et nō tanget eos tormētum mortis. ⁊ quales post mortē. cū dr̄. Illi sunt in pace. ¶ In vita quidē fuerūt iusti. qꝛ fuerūt positi vt iusticiā facerent ⁊ rēpublicā cōseruarent. Ad rei aūt publice ꝯseruatōem quatuor exigunt. sicut dicit Cato ⁊ Augu. lib.v. de ciui. dei.s. quantū ad domesticos magna idustria. quantuz ad forenses iustitia. quātuz ad seipsos aīus liber in consulēdo. ⁊ q̄tuz ad seipm animus nulli obnoxius peccato. ¶ Est ergo primū quantū ad domesticos magna industria. qꝛ sicut dicit .i. Timo.v. Siquis suorū ⁊ maxime domesticoruz curā non hz. fidez negauit: ⁊ est infideli deterior. Thob.x. Apprehēdentes parentes filiā suam osculati sūt. monētes eā honorare soceros. diligere maritū. regere familiā. domū gubernare. ⁊ seipam irreprehensibilē exhibere. i. Timo.iij. Opz episcopū irreꝑhēnsibilez eē sue domui bene prepositū ⁊c. ¶ Scōm ē quo ad forenses iustitia. Job.xxix. Justicia indutus sum ⁊c. Jo.vij. Nolite iudicare ꝺm faciem: sed iustū iudicium iudicate. ¶ Tertiuz est anim⁹ in cōsulendo liber. vt nec timore. nec amore. nec odio. nec munere a veritate discedat. nec veritatem taceat: Isido. Iniqui iudices errant in veritate iustitie dum intendūt in q̄litatem persone. ¶ Quartū est vt aīus nulli vicio sit subiectus. Tulius. Age ne tua orō tibi contraria sit. qꝛ pondus est pudoris grauissimi ꝓpria voce confūdi. Grego. Durum ē vt qui nescit tenē moderamina vite sue. iudex fiat vite aliene. Ista quatuor in istis martyribus perfecte fuerūt. Habuerūt enim domi idustriam. Unde dr̄ in legēda habitatores regionis illius erant calidi ingenio. sapia locupletissimi. Habuerūt foris iustitiaz. qꝛ sicut dr̄ ibidez. que dei erant deo. ⁊ q̄ cesaris cesari reddebant. Habuerūt animū in reprehēdēdo liberū. Unde dixit Mauritius. Milites sumus imperatoris tui. serui autē cui libere ꝓfitemur dei. Habuerūt animū innocētia preditū: qꝛ nō se armauerūt armis carnalibus. Unde dixit Exuperius. Proijciāt dextere nr̄e arma carnalia ⁊ armenf virtutibus.

¶ Secūdo ostēdit quales fuerūt i morte. Fuerunt siquidē examinati. decimati vallati: ⁊ trucidati. ¶ Examiati autem fuerūt de tribus.s. vt idolis imolarent. vt fidem christi desererēt: ⁊ vt ꝯtra christianos cōiurarent. Sed ipi nec idolis voluerūt imolare. nec fidē christi desere re. nec xp̄ianos impugnare. sed poti⁹ defensare. Unde dixit Exuperius. Oia tormēta ꝓ xp̄o suscipere parati sum⁹. ⁊ ab eius fide nunq̄ discedemus. ¶ Secūdo fuerunt decimati: Reperimus.n. decias rerum que in veteri lege fuerunt institute. Decimas dieruz que a christo fuerūt inuente. quādo quadraginta diebus ⁊ quadraginta noctibus ieiunauit. nunq̄ aūt reperimus decimas capitū nisi hic. Magnuz est soluere decimas reruz. maius soluere decimas dierū. maximū soluere decimas capitū. Multi eni darent res suas qui nō libēter darent dies suos ⁊ multi darent res ⁊ dies suos qui non libenter darent capita sua. Isti aūt exoluerūt decimas rerū. qꝛ que cesaris erāt dabāt cesari ⁊ decias diex. qꝛ que erant dei dabāt deo. ⁊ insuper soluerūt decias capitū. ¶ Tertio fuerūt vallati sic oues a lupis. Mat.x. Ecce ego mitto vos sic oues in medio luporū. Ipsi enim tanq̄ oues nō restiterunt. non fugerūt. nō ba

latum murmuratõis emiserũt. Vñ di-
xit Mauritius. Cõmilitones nr̃os susti
nui necari. q: vos ad passionez p xp̃o pa
ratos vidi ⁊ dñi mandatũ seruaui. q di
xit petro. Mitte gladiũ tuũ in locũ suũ
⁊c̃. ¶ Quarto fuerũt trucidati. in q̃ tru
cidatõe sic fuerunt firmi q: nec mũdus:
nec diabolus. nec caro eos: nec in vita.
nec in morte vincere poterant. Mũdus
eniz cõtra eos in vita pugnabat. manu
dextera psperitatis vt alliceret. ⁊ i mor
te sinistra aduersitatis vt frangeret. Sz
ipsi ⁊ in vita mũduz cõtempserũt blan-
diẽtẽ ⁊ in morte seuiẽtẽ: Silr̃ diabol⁹
etiã pugnauit cõtra eos manu sinistra
impellẽdo ad vicia: ⁊ dextera eos trahẽ
do ad tartara. Sed nõ potuit ipsos im-
pellere ad aliquod viciũ: nec post mor-
tẽ aliqđ inferre suppliciuz. Simili̾ ca-
ro pugnabat cõtra ipsos sinistra. qua i-
ducit ad ociositatez. ⁊ dextera qua indu
cit ad voluptatẽ. sz ipi corp⁹ suũ i labori
b⁹ exercitauerĩt ⁊ carnis dl̃itias abhor-
ruerĩt. ¶ Tertiõ oñdi̾ q̃les fuerĩt p⁹ mor
tẽ cũ dr̃. Illi aũt sunt i pace. Hñt. n. pacẽ
perpetuã. Ysa. xxxij. Sedebit populus
meus in pulchritudine pacis ⁊c̃. San-
cti eniz isti dant deo magnam gloriam.
Nam si vnus peccator qui confite̾ chri-
stum facit gloriaz christo: quãto magis
isti qui tot fuerũt gloriaz sibi dederũt.
Luce. xij. Ois quicũqz cõfessus fuerit me
corã hominib⁹ ⁊c̃. Fecerũt angelis ma-
gnã letitiã: q: si angeli letan̾ super vno
pc̃tore pniam agente: quãto magis sup
tanta multitudine triũphante. Luc̃. xv.
Gaudiũ erit angelis in celo sup ⁊c̃. Dãt
nobis magnaz fiduciaz: q: si ipossibile ẽ
nõ exaudiri preces multorũ. ipossibile ẽ
nõ exaudiri preces tãtorũ militũ scõruz
Exaudiun̾ multipli̾r. ¶ Prio q: conso
lan̾ tribulatos: sicut pz in vidua que fi
liũ suũ in monasterio dederat. ¶ Scđo
q: adiuuãt in periculo cõstitutos. Sicut
pz i illis q per lacuz reliqas deferebant.
¶ Tertio q: corripiũt indeuotos. Sicut
pz i illo clerico q cũ iura scti Mauritij
vsurpasset ⁊ blasphemiaz intulissz mala
periit morte.

¶ Sermo. ccxlviij. ¶ De eodem
Sermo secundus.

SAncti per fidem vicerunt regna. operati sũt
iusticiaz. adepti sunt pmissio
nes ⁊c̃. Hebre. xi. ¶ De istis bea
tis martyribus mauricio ⁊ socijs eius.
quinqz ostẽdũtur in verbis pmissis.
¶ Primo quales fuerũt in personis. cũ
dr̃ sci. Est aũt scm̃ idem qđ mũdũ: qđ fir
mũ: qđ sanguine tinctuz: qđ sacro vsui
deputatũ. Isti igi̾ fuerunt mũdi p ver-
bum dei qđ receperũt Jo. xv. Jam vos
mũdi estis pp̃ter sermonẽ quez ⁊c̃. Per
fidẽ quã habuerũt. Act̾. xv. Fide purifi
cans corda eorũ. per spũm scm̃ quem rece
perũt. Ezech. xxxvi. Effundaz sup vos
aquam mũdaz ⁊c̃. per sanguinẽ quem
effuderũt. Apoca. vij. Lauerũt stolas su
as in sanguine agni. ¶ Secũdo fuerũt
firmi. q: nec pmissionibus potuerunt
emolliri: nec cõminatõib⁹ deterreri. nec
supplicijs superari. Mat. vij. Descendit
pluuia: ecce promissio refrigerãs. ⁊ flaue
runt venti: ecce cõminatio cõcutiens. ⁊
venerũt flumina: ecce tormentũ irruens
⁊ nihil facere potuerunt: quia sup chri
stuz fundati fuerũt. ¶ Tertio fuerũt san
guine tincti. Habuerũt enim sanguine
christi tinctaz memoratiuã per recorda-
tõem. affectiuã per deuotõem. intellecti
uaz per meditatiõem: ⁊ operatiuaz per
imitatõem. ¶ Quarto fuerũt sacro vsui
deputati vt hostes vincerẽt. rempublicã
conseruarent. ⁊ fidez catholicã defende
rent. Unde dixit beatus Mauriti⁹. mi
lites sumus tui imperator. quo ad pmũ:
⁊ ad defensionẽ reipublice arma suscepi
mus. quo ad secũduz. Non ẽ in nobis p
ditio atqz formido. sed fidẽ catholicaz
nullatenus deseremus. quo ad tertium
¶ Secundo ostendi̾ quales fuerunt in
armis suis. cum dr̃. Per fidem. Fuerũt
eniz armati scuto fidei. Ad Ephes̾. vi.
In omnibus sumentes scutum fidei ⁊c̃.
Dici̾ autez fides scutuz: quia sicut i scu
to sunt tres anguli: ⁊ vnuz scutum. sic ⁊
in deo sunt tres persone. ⁊ vnus deus.
Vel quia ipsa fides est de christo in quo
sunt tres substãtie. s. caro. anima. ⁊ ipsa
deitas. ⁊ vna persona. Vel sicut scutum
vt plurimuz fertur in sinistra parte: sic
⁊ fides est tantuz in presenti vita que est

pars sinistra. In dextera aũt parte que
est vita eterna non erit fides nec spes.
Uel scutum suscipit primos ictus hosti
um. ⁊ cetera arma protegit ⁊ defendit
corpus. Sic fides etiá primas suggestio
nes demonuz sentit. primas q̃ones tyrá
noruz suscipit. ⁊ ceteras virtutes custo
dit. ⁊ animá defendit ac ꝓtegit. ¶ Ter
tio ostẽdit quales fuerũt in victorijs su
is cum dicit. Uicerũt regna. Uicerunt
náqz regnũ demonũ. hominũ. ⁊ celoruz
omniũ. ¶ Primũ vicerũt per resistẽtiaz.
Jaco. iiij. Resistite diabolo: ⁊ fugiet a vo
bis. Nam ſm Berñ. in anima tres sunt
domus. ¶ Prima domus dicit esse me
moria in quaz diabolus vult intrare po
nẽdo ibi malaz suggestionẽ. Sed porta
rius debz diabolo resistere ne intret. q
vocat proprij status cõsideratio. ¶ Se
cũda domus est intelligẽtia. in quá dia
bolus vult intrare ponẽdo ibi prauá de
lectatõem. sed huic ẽt portarius debz re
sistere qui vocat eterne delectatõis cogi
tatio. ¶ Tertia domus aĩe est voluntas
in quam diabolus vult intrare imitten
do ibi prauuz cõsensum: sed huic porta
rius dz resistere qui vocat eterne pene
meditatio. ¶ Secũdo vicerũt regnũ ho
minuz per pacientiaz. Et iste modus vi
cendi est valde gloriosus. qꝛ iste fuit mo
dus xp̃i. Eccle. xxi. Magna est gloria se
qui dominũ qui est victoriosus. Seneca
enĩz ait. Innumerabiles sunt qui popu
los qui vrbes habuerũt in potestate pau
cissimi vero sunt qui i potestate habẽt se
ipsos. Est etiaz victoriosus qui ipsuz ce
lum vincit ⁊ rapit. Matth. xi. Regnum
celorũ vim patit ⁊ violẽti rapiũt illud.
¶ Tertio isti sancti vicerũt regna ꝑ pas
sionez suaz. Olim aũt erant quinqz in
uincibilia que tamẽ isti vicerũt. Angelũ
per lachrymas quas effuderẽt. Osee. xij.
Inualuit ad angeluz fleuit ⁊ rogauit eũ
Diaboluz per fidem quaz habuerunt. i.
Pet. v. Aduersarius vester diabolꝰ ⁊c̃.
Animá per magnanimitatẽ qua suo cor
di dominati fuerũt. Prouerb. xvi. Me
lior est patiẽs viro forti. ⁊ qui dñat ani
mo suo expugnatore vrbiuz. Mortẽ per
charitatez qua inflámati fuerũt. Cant.
viij. Fortis est vt mors dilectio. Regnũz
celoruz per sanguinis preciuz qd̾ dede
runt. ps. Preciosa. i. precio plena ẽ in cõ
spectu domini mors sanctorum eius.
¶ Quarto ostẽdit quales fuerát in ope
ribus suis cum dicit. Operati sunt iusti
ciaz. i. opera meritoria per que iuste re
gnuz celoruz sibi acquisiuerũt. Matth.
iij. Pniam agite appro. ⁊c̃. Quantuz. n.
hic quis appropinquat deo ꝑ opa pnie
tm̃ deus sibi appropinquat ꝑ collationẽ
grẽ ⁊ glĩe. Parũ appropinquabat q di
cebat Luce. xij. Jeiuno bis in sabbato.
Jdeo paꝝ sibi appropinquauit deus qꝛ
iustificatus nõ fuit nihil appropinq̃bat
qui dicebat Luce. xvi. Aia habes multa
bõa comede: bibe: epulare ⁊c̃. Jdeo deꝰ
nihil sibi appropinquauit qꝛ sue domui
salus facta nõ fuit. Ualde appropinqua
bant qui dicebant Matt. xix. Ecce nos
reliquimus oia ⁊c̃. Jõ deus valde appro
pinquauit eis: qꝛ iudices mundi eos fe
cit. ¶ Quinto ostendit quales fuerunt
in suis ꝑmijs cũ dr̃. Adepti sũt repromis
siones. Olim náqz fiebat ꝓmissio tribus
modis. Aliquãdo se mutuo osculando
Aliquãdo manuz ad manuz applicãdo
Aliquãdo rez aliquaz porrigẽdo. sic xp̃s
vitá btãz se nobis daturũ ꝓmisit. s. oscu
lãdo qd̾ fuit in incarnatõe vbi facta fuit
dulcis vnio nature diuine cũ natura hu
mana. Cant. viij. Quis mihi det te fra
trem meuz. i. vt tu qui es dñs meus effi
ciaris ⁊ frater meus. sugentez vbera ma
tris mee. i. vt tu qui es i sinu patris mei
efficiaris paruulus in sinu matris. vt i
ueniaz te foris. i. vt tu qui habitas semꝑ
in celis visibilis inueniaris in terris. ⁊
deosculer te. i. dulcez vnionẽ nature tue
cum mea natura humana percipiaz. ⁊
iam nemo me despiciet nec deus: sed me
sibi recõciliabit: nec angelus: sed in ma
gna reuerentia habebit nec diabolus.
sed me valde timebit. Promisit etiam
manibus manus suas cruci applicãdo.
Abachuch. iij. Cornua scilicet crucis in
manibus eius. Promisit insuper spiri
tum sanctuz nobis dando. i. Corinth. v.
Dedit nobis pignus spũs.

¶ Sermo. ccxlix. De sãctis cosma
⁊ Damiano Sermo primus.

Medici suscitabũt ⁊ confitebunt tibi ⁊c̃.ps̃. Ista verba. que ppha videt posu/isse iterrogatiue ⁊ negatiue exponi pñt de istis scis martyrib⁹.s.cosma ⁊ damiano remissiue ⁊ affirmatiue. Ipsi nãq3 fuerũt medici corpoꝝ ⁊ aiaruz. ⁊ multos a diuersis lãguorib9 resuscitabãt. ĩõ dr̃: medici suscitabũt. Et hoc nõ sibi s3 deo attribuebãt. ideo dr̃: ⁊ confitebunt tibi. ❡ De istis aũt scis medicis q̃ttuor vidẽda sunt. ❡ Primo q̃les fuerũt q̃tuz ad pgeniez. Fuerũt.n.qnq3 frẽs p xp̃i noĩe passi. S3 ecclesia de duobus p̃ncipalib⁹ solẽnizat. Felix fuit talis fr̃nitas: q2 fuit a parẽtibus religiosis pgenita. bonitas eniz parentũ sepe est cã multaꝝ in filijs bonitatũ. Chry. sup Mat. Uxorẽ accipe volẽtibus dat documẽtũ. q si ambo pa/rẽtes ipsius puelle boni sunt: secure ac/cipiat. si vero ambo mali oĩno refugiat. si alter bonus sit alter malus: qd tũc fa/cturus si timeat. verũtñ si pr̃ est bonus ⁊ mr̃ est mala magis d3 timere. si autem ecõuerso minus timere d3. Est ⁊ ista fr̃nitas felicior: q2 fuit martyrio coronata: q2 pati p xp̃o est btĩtudo magna. Mat.v. Btĩ q psecutionẽ patiunt pp iustitiam. Istã aũt btĩtudinẽ passionis nos hr̃e nõ possumus triplici de cã vt dicit Origenes. ¶ Una est ex pte nr̃i. q2 tãtã grãz nõ meremur: vt pro xp̃o pati digni simus. ¶ Alia ex pte dyaboli: q2 sciens p martyriũ nos conseq remissionẽ pctõꝝ ⁊ ad regnũ puenire celoꝝ nobis p̃stat ipedimẽtuz. ¶ Tertia est ex pte dei q sciẽs nr̃am ĩfirmitatẽ nobis misericorditer ꝯdescendit. Istã aũt btĩtudinẽ passiõis isti mar/tyres habuerũt: q2 ⁊ deus illos dignos fecit ⁊ ꝯstantiã tribuit ⁊ dyabolus eos ipedire nõ potuit. Est ẽt ista fr̃nitas felicissima: q2 ad celestez gloriã ẽ assũpta. Felices igit̃ illi q hos qnq3 martyres hẽre merentur in patronos sp̃uales. Ecc̃.iiij. Melius est duos eẽ simul q̃ vnũ. Si.n. vnus vel duo sancti sic a pctõ reuocant: sic a dyaboli tentatõib9 ꝯseruãt: sic in dei amore inflãmãt. qd facerent si qnq3 eẽnt. ❡ Scd̃o vidẽdũ est quales fuerint q̃tũ ad artẽ. Ipsi eniz fuerũt medici: q2 sanabãt cõiter: q2 oĩbus tam magnis q̃ paruis: tã diuitibus q̃ paupibus ⁊ etiã brutis aialibus sanitatis bñficia ipẽde/bant. Sanabãt liberalr̃: q2 nihil ab aliq accipiebant. Mat.x. Gratis accepistis ⁊ gratis date. Sanabãt mirabilr̃: q2 mirabilis fuit eoꝝ curatio. q2 hñti crus putridũ crus aliud inseruerũt. Sanabãt integralr̃ a corporib⁹ morbos pellẽdo ⁊ aia/bus pctõꝝ veniã ipetrãdo. ❡ Tertio vidẽdũ est q̃les fuerũt q̃tũ ad passionez. Eoꝝ nãq3 passio fuit glo̾sa: q2 instar xp̃i fuerunt crucifixi. Ecc̃.xxiij. Magna est gloria seq dñz. Fuit miraculosa: q2 sagitte in suos redibãt actores. Fuit fructuosa: q2 fructuz centesimũ habuerũt. Luce viij. Qui autẽ in terrã bonã. sunt hi q in corde bono ⁊ optimo audiẽtes verbũ retinẽt ⁊ fructũ afferũt in patiẽtia. Habuerũt eniz cor pacificũ: q2 passi sunt patienter. Cor beniuolũ: q2 passi sunt libenter. Cor optimuz: q2 passi sũt gaudẽter. Fuit victoriosa: q2 vicerũt ĩ oĩbus elemẽtis. s. in terra: q2 in manibus ⁊ in pedibus fuerũt torti. in aq̃: q2 in mare precipitati. in aere: q2 ĩ eculeo suspẽsi. in igne: q2 ĩ ignẽ piecti. ❡ Quarto vidẽdũ ẽ q̃les fuerũt q̃tũ ad nr̃am subuentõez. Ipsi eniz subueniũt tribulatis: sicut p3 in illo in quẽ serpẽs itrauerat. defendũt ab opp̃ssione demonis: sicut p3 in illo q vxorẽ suã eis recõmendauerat. Diligentẽ curã hñt de suis deuotis: sicut p3 de custode ecclesie sue cui⁹ crus marcidũ erat. Seueraz vltionẽ inferũt malis: sicut p3 qñ demonibus p̃ceperũt vt tyrãnũ pcuteret. Misericordiã ipẽderet penitẽtibus ⁊ humiliantibus se: sicut p3: Quia cũ p̃dictus tyrãnus penitẽt: mox ab eo dmones auerterũt. Job.xl. Nunqd illudes ei q̃si aui. Auis.n. domestica qñ emittit recedit. ⁊ qñ reuocat̃ redit. Sicut ⁊ isti martyres vident habere in ptãte sua demones q̃si aues. q2 qñ eos emittũt ad maloꝝ vindictã exercendã. statim obediũt. qñ eos reuocant: protinus obsequunt.

❡ Sermo.ccl. ❡ De eisdẽ Sermo.ij.

Ecce q̃3 bonum ⁊ q̃ iocũdũ habitare fratres in vnũ. ps̃. Isti sancti martyres

fcz cosmas ⁊ damianus fuerũt frẽs. nõ
tm̃ carne: sed ẽt fide ⁊ passiõe. ℭ Habita
uerũt aũt i vnũ sex modis. ℭ Prio q̃ntũ
ad idez domiciliũ vbi habitauerũt paci
fice ⁊ ꝯcorditer. Ecc. iiij. Melius est du
os esse simul q̃ vnuz ⁊c̃. Quattuor nãq3
sunt genera hoium q libenter socios ha
bere volũt. s. negociãtes q adinuicẽ emo
lumẽta acqrunt. Ideo dicit hũt emolu-
mentũ societatis sue. Itinerãtes: q2 auxi
liuz sibi mutuo p̄bent. Ideo dr̃: Si vnꝰ
ceciderit ab alio fulciet. Preliãtes: q2 si
mul hostibus resistũt. Jõ dr̃: Si qspiã p̄-
ualuerit ꝯtra vnũ duo resistent ei. Dor
miẽtes: q2 tp̄e frigoris mutuo a se frigꝰ
expellũt. Jõ subdit: Si dormierint duo
fouebunt mutuo ⁊c̃. Serui igit dei sunt
negociatores dei. ⁊ iõ libẽter insimul cõ
morant q2 vnus ab alio acqrit humilita
tẽ ⁊ castitatẽ ⁊c̃. Sũt itinerãtes. i. ad cele
stẽ patriã festinantes. ⁊ iõ si vnus cadit:
alij suis oꝛonibus ⁊ exhortatõibus eum
subleuare festinãt. Sũt p̄liatores. ⁊ iõ cõ
tra dmones fortius iualescunt q tm̃ sin
gulare certamẽ desiderẽt. Sũt dormien
tes. i. in lecto ꝯtẽplatiõis qescentes. ⁊ iõ
qñ sũt plures iuicẽ se inflãmãt. ℭ Scdo
isimul habitãt q̃ntũ ad eundẽ mẽtis affe
ctũ. Sz multi religiosi sunt isimul habi
tantes nõ more hoium: sz feraꝝ. Fere. n.
adiuicẽ pugnãt: aut pp cibũ: aut pp do
miciliuz: aut qñ a libidine ꝯcitant. Sic
ẽt multi sunt inuicẽ ꝯtẽdentes. aut. s. pp
cibuz: q2 nõ delitiose pascunt. aut pp do
miciliuz. s. qñ in magnis domibus non
collocant. aut ꝑpter libidinez dñandi:
q2 ad magnas p̄latões nõ ꝓmouent. Re
ligiosi ergo sicut inuicez iuncti sunt cor
pore: ita debẽt vniri mẽtis dilectõe. Jun
git. n. ipsa religio hoies diuersaꝝ cõple
xionũ. Jsa. xi. Habitabit lupus cũ agno
⁊ pardus cuz equo accubabit. Quidaz
eim istar lupi vident nãliter eẽ feroces.
Quidã instar agni nãliter mites. Qui-
dã instar pardi nãliter astuti. Quidam
istar hedi nãliter ingeti. Sz istas diuer-
sas ꝯplexiones amor dei dz vnire. Con-
iungit ẽt hoies diuersaꝝ ꝓuinciaꝝ ⁊ di
uersaꝝ conditionum. Jsa. lxv. Lupus ⁊
agnus pascent simul. leo ⁊ bos comedẽt
paleas. Siue eniz sint multuz appetentes
vt lupi. siue paruz vt agni. siue nobiles
instar leonũ. siue ignobiles instar bouz.
oẽs debẽt vti eorũdez genere ciboꝝ. Con
iungit etiã hoies diuersaꝝ etatũ. Jsa. xi.
Uitulus leo ⁊ ouis simul morabunt. ⁊
puer paruulus minabit eos. p vitulum
itelligunt iuniores. p ouez que hz pala-
tuz obscuꝝ seniores. ⁊ per leonẽ robusti
⁊ fortes. Isti sepe in vna domo pacifice
cõmorant: ⁊ p̄latus iuuenis eis preficit.
ℭ Tertio habitauerũt simul q̃ntũ ad idẽ
offiñ. Fuerunt. n. medici nõ tm̃ corpoꝝ:
sed ẽt aiaꝝ: quas qdez sanabãt iducẽdo
eas ad ꝯtritõem: ꝯfessionez ⁊ ad satisfa-
ctõez. Sanat qdem aia instar corporis.
Aliqñ p amare medicine sumptiõez. ista
est cõtritio. Jsa. xxiiij. Amara erit potio
bibẽtibus eã. Aliqñ p vomitũ ⁊ reiectio
nem. ista est ꝯfessio. Prouer. xxx. Uerba
ꝯgregãtis filij vomẽtis. Aliqñ vero p su
dorẽ vel minutõez ⁊ dietã. per que itelli
gunt tres partes satisfactõis. s. oꝛo: ele-
mosyna ⁊ ieiunium. Nã oꝛo lachrymosa
intelligit p sudorẽ. Ecc. xxij. Pũgẽs ocu
lum deducit lachrymas. Elemosyna ve-
ro intelligit per minutõez. qui eniz sup-
flua hz: dz d ipsis diminuere ⁊ dare pau
peribus. Luc. xi. Qd supest date paupe
ribus ⁊c̃. Jeiuniũ vero itelligit p dietã:
per qd dyabolus expellit de corde: sicut
lupus de nemore. Mat. xvij. Hoc genus
demonioꝝ non eijcit: nisi oratiõe ⁊ ieiu-
nio. ℭ Quarto habitauerunt in vnum:
q̃ntuz ad eãdem fidez. Fides eiz ꝯiungit
hoiem deo. Ideo cinctoriũ appellatur.
Jsa. xi. Fides cinctoriũ renum eius. Do
minẽ hoi. Ecc. xxvij. Diligite ꝓximuz ⁊
iungere fide cuz illo. Hominez sibiipsi.
Eiusdẽ. xxv. Fides autẽ initiũ ad cõglu
tinãduz est ei. ℭ Quito habitauerũt in
vnũ q̃ntuz ad eãdẽ opationẽ. Oẽs. n. ope
rabant pp eundẽ finẽ. s. ꝑpter deuz. deꝰ
eniz est finis oium desiderioꝝ: q2 ẽ sũma
bonitas. Prouer. xi. Desideriuz iustorũ
oẽ bonuz. oium cogitationũ: q2 sũma ve
ritas est. Joan. xiiij. Ego suz via veritas
⁊ vita. oium amoꝝ: q2 est sũma suauitas
Ecc. xxiiij. Spũs meus sup mel dulcis.
oiuz opeꝝ: q2 sũma tranqllitas est. Sap.
xij. Tu autẽ dñator virtutis cuz trangl-
litate iudicas. ℭ Sexto habitauerũt in

vnū quantū ad eandē passionē. Oēs.n.
passiōes q̄s aliȷ̄ sancti habuerūt particu
lariter. isti sancti videꝫ habuisse vniuer
salr̄. Fuerunt.n. in mari mersi instar cle
mētis. in ignē ꝓiecti instar laurentiȷ̄. in
eculeo torti īstar vincētiȷ̄. crucifixi instar
petri. lapidati instar stephani. sagittati
īstar sebastiani. ⁊ decapitati ad īstar bt̄i
Pauli. Et iō poterāt dicere cū ꝓpheta:
Oēs fluctus tuos īduxisti sup me.

¶ Sermo.ccli. ¶ De sancto Michae
le Sermo primus.

Gaudiū erit ange
lis dei sup vno pctōre pn̄iam
agente. Luc.xv. Si āgeli gau
dent de nr̄a ꝯuersiōe: ⁊ nos gaudere de
bemus de eoꝝ glorificatōe. Et si ō nobis
faciūt festuz in celis: ⁊ nos debemus de
ipsis facere festuz in terris. Et iō q̈ttuor
solēnitates de ipsis angelis celebranꝫ.
¶ Prima hodierna die celebraꝫ q̄ ortuz
habuit ex q̈dā ecclesia quā ī mōte garga
no michael edificauit. ⁊ se loci illius cu
stodē esse asseruit. Ex quo daꝫ itelligi ꝙ
angeli sūt custodes oīuz aīarum. Hiero.
Magna dignitas aīaꝝ vt vnaq̈qꝫ ange
lum hēat ad sui custodiā deputatū. Daꝫ
eniz angelus cuilibet in q̄ntuplici statu
in quo nōdū est ei custodia eiꝰ necessaria
¶ Prīo nato in vtero: ne a dyaboli ma
litia necareꝫ. ¶ Scdō egresso de vtero:
ne a baptismi grā a dyabolo impedireꝫ:
Job.iȷ̄. Quare nō in vulua mortuꝰ suz:
egressus de vtero nō statim periȷ̄. ¶ Ter
tio viuēti in mūdo: ne ad pctā plurima
ꝯtrahereꝫ. Vn̄ postq̈ꝫ ꝓpħa dixit: Ange
lis suis mādauit de te. statiz subiunxit:
Sup aspidē ⁊ basiliscuz ambulabis ⁊c̄.
Per aspidē q̄ aurez in terra figit: itelli
giꝫ auaritia. Per basiliscū q̄ hꝫ visuz ve
nenosum: itelligiꝫ luxuria q̄ aspectibus
inflāmaꝫ. Per leonem itelligiꝫ supbia.
Per draconē q̄ caudā inuoluit: itelligiꝫ
ꝯsuetudo praua. ¶ Quarto exeunti de
mūdo ꝑ mortē ne de fide tēteꝫ. vel in de
speratōez ꝯtrahaꝫ. vel a ꝯfessiōe ipedia
tur. Gen̄.iȷ̄. Tu īsidiaberis calcaneo eiꝰ
Quos.n. dyabolus nō potuit decipe in
iuuētute que ē p̄ma pars hoīs. nec in se
nectute q̄ est q̈si scd̄a ps hoīs. hos decipe
nititꝫ in morte que est q̈si calcaneū ⁊ vlti
ma ps hoīs. ¶ Quinto post mortez. In
via eniz quā aīa est tūc factura sunt laq̄i
positi a q̄bus angelus hoīez ꝓtegit: ps.
In via hac qua ambulabā abscōderunt
superbi laqueū mihi. Judith.xiȷ̄. Viuit
dn̄s: q̄r custodiuit me angelus eiꝰ ⁊ hinc
euntē ⁊ ibi ꝯmorātē ⁊ inde huc reuerten
tē. Angelus eniz custodit aīaz huc veni
entem ꝑ natiuitatē in vtero ⁊ ex vtero. ⁊
ibi ꝯmorātez ⁊ viuentē in mūdo. ⁊ hinc
reuertentē. i. ad celestē patriā redeuntē.
siue duz est in morte. siue duz vadit post
mortē. ¶ Scd̄a solēnitas fit.xviȷ̄. calen
das nouēbris in loco qui tūba dr̄: vbi an
gelus michael ep̄o appens ecclesiaz sibi
edificari precepit. Ex quo daꝫ itelligi ꝙ
angeli libēter cū hoībus societatē hn̄t q̄
totiens in terris volūt hēre habitatōez.
Hoc significatū est in angelis quos salo
mon fecit fieri in ꝓpiciatorio tēpli. de q̄
bus quattuor leguntꝫ: Qd̄ erāt de lignis
oliuaꝝ. ꝙ tenebāt alas expāsas. ꝙ habe
bāt pedes obliquos ⁊ eleuatos q̈si ad iu
bilādū paratos. ⁊ ꝙ versis vultibꝰ mutuo
se respiciebāt. Oliz angeli videbanꝫ esse
ferrei. i. incōpassibiles ⁊ duri: sꝫ mō sunt
de lignis oliuaꝝ. i. misicordes ⁊ piȷ̄. Oliz
iuite ad hoīes veniebāt. ⁊ ideo tenebant
alas suas demissas. sꝫ mō cito ad nos ve
niūt: ⁊ iō alas expāsas hn̄t. Oliz soli deū
laudabāt. sed mō in laudādo associāt se
hoībus. ps. Conuenerūt p̄ncipes ꝯiuncti
psallētibus ⁊c̄. Olim naturā nr̄am infir
mā despiciebāt. sꝫ mō vidētes ipsam in
xp̄o exaltatā in stuporē ⁊ admirationez
ꝯuertunꝫ. Qd̄ respectꝰ ipse mutuus re
p̄sītat ⁊c̄. Jō ēt mō hic: mō ibi sibi eccles
as edificari faciūt vt īsinuēt ꝙ libenter
hoīes associant ⁊ maxīe q̄nq̈ꝫ genera ho
minū. s. deū laudātes. ps. In ꝯspectu an
geloꝝ psallā tibi ⁊c̄. In tribulatōibꝰ exi
stētes. Dan̄.iȷ̄. Angelus dn̄i cū azaria ⁊
socijs eiꝰ in fornacē ⁊c̄. Cōtra demones
dimicātes. iiȷ̄. Reg.vi. Nolite timē. plu
res eniz nobiscū sunt q̈ꝫ cū illis. In dn̄o
morientes. Luce.xvi. Fcm̄ est vt moreretꝫ
mēdicus ⁊c̄. Mysteria diuīa deuote exe
quentes ⁊ maxime missaruz solēnia cele
brātes: vt dicūt Greg. ⁊ Beda. ¶ Tertia
solēnitas. vi. idus maȷ̄ celebraꝫ que vi

ctoria sancti michaelis dr̃ qñ sepontinis
victoriá dedit. ⁊ ꝯtra aduersarios eorũ
oía elementa fecit pugnare. s. terram: qꝛ
mons garganus ꝯtremuit. aeré: qꝛ cali-
go tenebrosa totũ monté obduxit. ignẽ
qꝛ fulgura crebra volabát. aquá. Uñ cá-
taf. Cõcussuz é mare ⁊c̃. Sap. v. Pugna
bit cũ illo orbis terraꝝ ꝯtra insensatos.
¶ Quarta solennitas rome. viij. idus
may agif: qñ. s. deus pesté inguinariá in
romanos imisit. ⁊ Grego. angelũ spataz
tergétez aspexit. Angeli. n. puniũt maxi
me quattuor genera pctõꝝ. s. sodomitas
⁊ icestuosos: vt habef Geñ. xxx. Oppssso-
res ⁊ violẽtos sicut pharaoné ⁊ egypti-
os: vt habef Exo. xv. Superbos ⁊ vana-
gl̃iosos sicut dauid pp̃lz ex vanagloria
numeráté: vt habef. ij. Reg. vlti. Immũ-
dos ⁊ gulosos sicut romanos q cuz gule
⁊ luxurie deseruirent ab angelo peste in
guinaria sunt pcussi.

¶ Sermo. cclij. ¶ De eodé Sermo. ij.

OMnes sũt admi
nistratorij spũs in ministeriũ
missi ꝓpter eos q hereditaté
capiunt salutis. Ad Hebre. i. Qui oés di
xit nullũ exclusit. Oés. n. mittunf ad sa
luté. supiores ad medios. medij ad infi-
mos ⁊ ifimi ad nos. ¶ Notádũ aũt ꝙ in
hoie est potẽtia itellectiua: opatiua ⁊ af
fectiua. ¶ Intellectiua aũt hꝫ triplicez
defectũ ad qué remouẽdũ mittunf ordi
nes iferioris hierarchie. Est. n. obscura
i. Coꝝ. xiij. Uidemus nunc p speculũ in
enigmate ⁊c̃. Ad istud ipedimẽtũ remo
uendũ mittunf angeli quoꝝ officiuz ꝯm
Grego. est nũciare minora. Est iperfecta:
qꝛ ⁊si aliqñ cognoscat minima: non tñ p
funda. i. Coꝝ. xiij. Ex parte cognoscim⁹:
⁊ ex pte ꝓphetamus. Cõtra istũ defectũ
mittunf archágeli quoꝝ offm̃ ꝯm Greg.
est nũciare sũma. Est multiplici obliuio
ni subiecta. Aug. de ci. dei. Cũ labore me
minimus: ⁊ sine labore nescimus. Cũ la
bore strenui: sine labore inertes sumus.
Cõtra istum defectum mittunf virtutes
quibus ꝯm Grego. attribuif operatio mi
raculoꝝ p que scientiá nostrá que est ex
fide stabiliunt ⁊ ꝯfirmát. Isti tres actus
istoꝝ triuz ordinum significati sunt. iij.
Reg. xix. Ubi ágelus helye tria bona cõ-
tulit: qꝛ aquá sibi ꝓpinauit: panez dedit
⁊ ipm̃ fortificauit. Per aquá q̃ est potus
puuloꝝ intelligif reuelatio minoꝝ q̃ spe
ctat ad angelos. Per pané q est cib⁹ for
tiũ itelligif reuelatio difficiliuz que spe
ctat ad archágelos. Per fortitudiné col
latá itelligif roboratio taz in cognitiõe
minoꝝ ꝙ difficiliũ que spectat ad virtu
tes. ¶ Scõo in hoie est potẽtia opatiua.
Et ista hꝫ triplex ipedimẽtũ ne exeat in
opus suũ. Ad qḋ remouẽdũ mittunf or-
dines medie hierarchie. Impedif. n. alſ
qñ a dyaboli tentatõe. i. Thes. ij. Impe-
diuit nos sathanas. Istud remouẽt po-
testates quoꝝ officiũ est ꝯm Grego. ptátẽ
demonum refrenare. Aliqñ a mundi re
pressione. Joá. xvi. In mũdo p̃ssurá ha.
Istud remouẽt p̃ncipat⁹: qꝛ faciunt nos
mũdanis oíbus principari. Aliqñ a cor-
poris corruptõe. Sap. ix. Corpus qḋ cor-
rumpif aggrauat aiaz. Istud remouent
dñationes que faciũt nos oíbus carna-
libus vitijs dñari. Isti tres actus istoruz
trium ordinũ significanf Geñ. xxxij. Ubi
angelus tria bona Jacob dedit: qꝛ ipsuz
ꝯtra esau ꝯstátez fecit. isrl̃ nomé iposuit
⁊ neruũ femoris pcussit ⁊ emarcuit. Tũc
angelus ꝯtra esau hoiem cõstanté fecit:
qñ ꝯtra dyabolicas tentatões euz fortez
reddidit ⁊ spectat ad potestates. Tunc
aũt israel q iterpretaf vir vidẽs deuz no
men iposuit: qñ ꝓpter celestium ꝯtẽpla
tioné terrena despicit. Et hoc spectat ad
p̃ncipatus. Tunc neruũ pcutit ⁊ marce-
scit: qñ oẽz estuz carnalis ꝯcupiscẽtie in
nobis extinguit. Et hoc spectat ad dña-
tiões. ¶ Tertio in hoie é potẽtia affecti
ua. Et ista hꝫ triplicẽ defectũ quez remo
uent ordies de supma hierarchia. ꝑ Pri
mus est qꝛ dilectio nr̃a sepe est p̃uata qñ
hõ tm̃ seipz diligit. Et talis dilectio non
ẽ equa. Istũ defectũ remouẽt throni: Ná
sicut dicit Grego. Throni dicunf sedes
eo ꝙ deus i eis sedeat ⁊ per eos iudicia
sua decernat. p̃s. Sedes super thronum
qui iudicas equitaté. ꝑ Scõs est qꝛ sepe
est simulata qñ. s. fingit se diligere proxi
muz quez nõ diligit. Et istũ defectuz re-
mouẽt cherubin qui interp̃tanf plenitu
do scie q oía simulata detegũt ⁊ ad lucẽ

veritatis reducũt. ❡ Tertius ẽ q̄ꝛ q̄nq̄ꝫ ẽ
tepida q̄ñ.s.tepide amat deũ.ꝛ istũ de-
fectũ remouent seraphin qui interpre-
tanꝭ ardẽtes: q̄ꝛ hñt a nobis torporẽ ex-
cutere ꝛ in amorẽ dei nos fortiter inflã-
mare. Isti tres actus istoꝝ triũ ordinuꝫ
significati sunt.iiij.Regũ.ij.Ubi cũ dñs
helyã in celũ subleuare vellet appuerũt
ei angeli in forma equoꝝ et currus igni
ti.Angeli igiꝭ dicunꝭ equi ꝛ currus et
ignis. Equi aĩalia dicunꝭ ex eo ꝙ olim
quadrigis equales per oĩa iungebanꝭ
Equi igiꝭ sunt throni qui inequalia ad
equalitatẽ ꝑ librã iudicij sui descendũt.
ꝛ sic remouẽt dilectõeꝫ priuatã. Currus
sunt cherubin q̄ in obsequia charitatis
currere nos faciũt ꝛ oẽm simulationẽ de
tegunt:ꝛ sic remouẽt dilectõeꝫ simulatã
Ignis sunt seraphin qui torporẽ excuti
unt ꝛ vehemẽtẽ accẽdũt.ꝛ sic remouent
dilectõem tepidam.

❡ Sermo.ccliij. ❡ De eodem. Ser-
mo tertius.

FActum est preli
um magnũ in celo. michael
ꝛ angeli eiꝰ.p̄liabanꝭ cũ dra-
cone ꝛc̃.Apoc.xij. Per celũ eccl'ia mili-
tans itelligiꝭ in qua multiplex prelium
geriꝭ.de quo p̄lio quattuor tanguntur.
❡ Prio ꝯueniẽtia loci.cũ dĩ: Factũ ẽ p̄
liũ magnũ in celo.i.in eccl'ia militante.
Celũ eĩm beatoꝝ non ẽ cõueniẽs ad pu-
gnandũ:q̄ꝛ ibi sunt solũmõ triũphantes
nec ĩfernꝰ:q̄ꝛ ibi sunt incarcerati ꝛ suc-
cunbẽtes:sed eccl'a militãs ẽ locus cõue
niens ad pugnãdũ:q̄ꝛ ibi sunt stipẽdia-
rij ꝛ militantes.Job.vij. Militia ẽ vita
hoĩs sup terrã. ❡ Secũdo ponĩꝭ magni
tudo p̄lij:cũ dĩ: Et draco pugnabat ꝛ an
geli eius. Ipsi eĩm aduersarij magni sũt
rõne potẽtie.Job.xli. Nõ ẽ potestas sup
terrã que cõpareꝭ ei. Origenes. Uult do
minus deꝰ facere mirabiles res.vult de
locustis supare gigãtes. ꝛ de his que in
terris sunt celestes vincẽ neq̄tias. Sunt
magni rõe astutie:q̄ꝛ s̄m Greg. diabolus
aut opprimẽdo rapit.aut violãdo circũ
uolat.aut suadẽdo blãdiꝭ:aut minãdo
terret:aut despando frangit:aut ꝓmit-
tendo decipit. Hiero. Persequiꝭ me ho-
stis cui noĩa mille cui ẽt sunt mille nocẽ
di artes ꝛ ego infelix victorẽ me putabo
Nec mirũ si dyabolus adeo ẽ astutus:q̄ꝛ
s̄m Isid.triplici acumine viget.s.subti-
litate nature:experiẽtia tẽpoꝝ:ꝛ reuela-
tione supnarũ potestatũ Sũt magni ra
tione seuitie.i.Pe.v. Aduersariꝰ vester
dyabolus tãquã leo rugiẽs ꝛc̃.Sicut.n.
leo sanguinẽ sitit. sic ꝛ dyabolus san-
guinẽ aĩarũ nr̃arũ letanter appetit. Gre
go. Nihil se fecisse reputat nisi cũ aĩam
sautiat. Sunt magni rõe multitudinis
ĩfinite: Haymo. Ut phi dixerũt ꝛ sci viri
opinati sunt.aer iste ita plenus ẽ demo-
nibus:sicut radijs solis ẽ minutissimis
puluisculis. Quãuis aũt tot sint: tñ iu-
xta sniam Orige.eoꝝ exercitiũ minuiĩꝰ
cum eos vincimus.ita ꝙ ille qui victus
fuerit vlterius nõ possit de illo vitio ten
tare. ❡ Tertio ponĩꝭ multitudo p̄lij: cũ
dĩ: Michael ꝛ angeli eiꝰ p̄liabanꝭ cũ dra
cone. Circa q̄ð notãdũ ꝙ michael quat-
tuor prelia gessit in quibꝰ semp victoriã
habuit. ❡ Primũ fuit q̄ð cũ lucifero et
angelis suis gessit. Et hoc preliũ vicit.ꝛ
de celo ip̄m in hũc aerẽ caliginosum ex-
pulit. Non eĩm pmissum ẽ eis in supiori
pte aeris habitare:q̄ꝛ lucidus ẽ ꝛ clarꝰ.
nec ẽt nobiscũ in mũdo:q̄ꝛ nimis nos su
is tentatiõibus infestarẽt.sed in medio
aeris:vt dũ sursum respiciũt.ꝛ gloriam
quã amiserũt vidẽt:inde dolorẽ suffe-
rant:ꝛ dũ inferius ꝯspiciũt ꝛ vidẽt ho-
mines illuc ascẽdere vñ ip̄i ceciderũt: i-
de inuidia torqueanꝭ. ❡ Scðm p̄liũ ẽ q̄ð
cũ dyabolo de corpe moysi hũit sicut dĩ
in canonica iude. Sciẽs eĩm dyabolus
iudeos ad idolatriã ꝓmptos ẽẽ volebat
corpꝰ moysi honorabil'r sepeliri. vt iu-
dei suas idolatrias ibi exercerent. Sed
michael victoriã hũit: q̄ꝛ corpus moysi
ab oĩbus abscõdit. forte ista altercatio
fuit:q̄ꝛ dyabolus dicebat se in moyse ꝓ-
pter pctm ad aquas cõtradictõis aliq̄ð
ius hẽre.sed cũ michael sibi culpã remis
sam assereret:ꝛ dyabolus adhuc instaret
Michael ei dixit: Imperet tibi dominꝰ
ꝛc̃. ❡ Tertiũ p̄liũ ẽ q̄ð hũit ꝯtra pharao
nem ꝛ egyptios. Crediꝭ eiꝫ fuisse ille an
gelus qui plagas egyptijs intulit:q̄ ma
re diuisit.qui in columna ignis ꝛ nubis

populū israeleticū antecessit ⁊ ad terrā ꝓmissionis itroduxit. Fuit eīm pⁱnceps synagoge. Uñ dr̄ Dañ.x. Nemo mihi ad iutor ē nisi michael princeps vester. sed postquā iudea dn̄m crucifixit. factus est princeps ecclīe. Unde refert Josephus ꝙ audite sunt voces angeloꝝ dicētium: Trāseamus ab his sedibus. ¶ Quartū ꝑliū ē ꝙ cōtra antichristū hēbit. Sic eīz dicit glosa sup illud Apocal.xiij. Uidit vnū de capitib⁹ eius occisuz. Antichristus mortuum se finget ⁊ p triduū latēs postea appebit dicēs se suscitatū ⁊ ferentibus cū demonib⁹ in aere ascēdet: ⁊ vniuersis mirantib⁹ adorabūt eū. Tandem dū stabit in papilione in mōtē oliueti ipse michael ātichristū occidet. vt dicit glosa super illud.ij. Thes.ij. Quē dn̄s deus interficiet spū oris sui. ¶ Quarto ponit nobilitas triūphi. cū dr̄: ⁊ nō valuerūt. nec locus inuētus ē eoꝝ amplius in celo. Locus quidē inuētus ē: sed nō i celo In demonibus quidē ē cōsiderare naturā: officiū: ⁊ culpā. Nature cōueniret locus supremus. s. celū in quo fuerūt creati: ⁊ ibi stetissent si pseuerassent. Offō vero qd̄ hn̄t. s. hoies exercere cōuenit loc⁹ medius. s. aer caliginosus. ⁊ vt nobis ꝓpinqui sint ad exercitandū ⁊ claritatis lucē non hēant ad gaudēdū. ⁊ celū sursum respiciant ad iuidendū. Culpe aūt ꝯuenit locus infimus. s. infernus. Unde post iudiciū quādo cessauit eoꝝ officiuz detrudent in infernū. nec vltra per aerē habebūt trāsitū: sed icarcerati ppetuum sustinebūt tormētū.

¶ Sermo.ccliiij. ¶ De eodem. Sermo quartus.

MIchael vnus de principib⁹ primis venit i adiutoriū meuz. Dañ.x. Bt̄o michaeli deus qntuplex officiū in sua curia assignauit. Primū ē officiū principādi. Ideo dr̄: Michael vnus de principibus primis. Lz enim olim fuerit princeps synagoge: modo tñ fact⁹ ē pⁱceps ecclīe. Intantū angeli ꝓ his quibus pⁱcipant zelare vident. vt sibi inuicez obuiare ⁊ preliari dicant. Unde Dañ.xiiij. ponunt quattuor angeli de ordine principatus: qnoꝝ vnus scz michael erat pⁱnceps eorum qui remanserant in terra ꝓmissionis. alius scilz qui loquebat cum daniele erat princeps illoꝝ iudeorum q erant in captiuitate persarum. ali⁹ erat princeps grecorum. quartus erat princeps persarū. Ubi Grego. dic̄: Recte āgeli contra se veniūt: qꝛ subiectarū sibi gētium vicissim sibi merita contradicunt. Cūqꝫ vnusquisqꝫ gentis: vel culpa: vl iusticia ad supremū cōsiliū dei ducit. eiusdem gentis prepositus. vel obtinuisse in certamine vel non obtinuisse phibetur. ¶ Secūdo habet officiū adiuuādi. Unde dicit: Michael venit in adiutorium meū. Ipse enim cum ceteris angelis sibi ꝯmissis adiuuat malos ⁊ bonos. Malos mouendo eos ad cōtritionē: Hoc nāqꝫ significatū ē Judicū.vi. Ubi angelus eduxit ignē de petra. Nam sepe de hoibus duris angelus educit ignem contritionis. Purgat labia ad cōfessionē. Hoc significatum ē Ysa.vi. Ubi per angeluz labia ysaie expurgant. Inducit ad satisfactionem. Hoc significatum ē.j. Paral. xxi. in angelo qui dixit Gad ꝓphete vt diceret Dauid vt in montem ascenderet ⁊ deo satisfaceret. Adiuuat etiam bonos dyabolus eīm vtit intelligentiā nostrā obnubilare per errorem. ⁊ voluntatē nostram coinquinare per amorē. ⁊ memoriam nostrā obfuscare per obliuionem. Angelus autē ſm Dionysium habet virtutem illuminatiuā: purgatiuam: ⁊ perfectiuam. Et ideo eius indigemus ministerio: vt rōem illuminet: affectionē purget: memoriā perficiat ⁊ cōsumet. ¶ Tertio habet officiū preliandi. preliabatur enim cum dracone. Dañ.xij. In tempore illo cōsurget michael princeps magnus qui stat ꝓ filijs populi tui: vt prelietur cum dracone: cū dyabolo. Apoca. x. Michael ⁊ angeli eius preliabant cū dybaolo. in cano. Jude. Cū michael archangelus cum dyabolo altercaret ⁊c̄. Preliabat etiam cum principe persarū. Dañ.x. Princeps regni persarū restitit mihi. ⁊ ecce Michael venit in adiutoriū meum. Per draconez qui est animal sitibūdum: significat demon qui preest auaritie. contra quem michael pugnat

quādo ipm refrenat. Per dyabolū q dr deorsum fluens: significat demon q preest superbie: qr dyabolus per superbiā de celo deorsum defluxit. Contra quem plium gerit quādo ipm ab infestatōe cessare facit. Per regem persarū intelligit demon qui pest luxurie. Perse nāqz iter pretat sua latera dissoluentes: qr luxuria tot ad terraz deprimit. et tot a deo diuidit et segregat. et totum corpus miserabiliter dissoluit. et tantam substantiā cōsumit. Et ideo tales recte vocant perse i. sua latera dissoluentes. Contra istum ergo draconē pugnat quādo ipsum ab impugnatōe refrenat. ¶ Quarto habz officiū ponderandi. nam sm ecclie picturas michael hz aīas ponderare. Dr aūt Dan. v. Appēsus es in statera et inuētus es min⁹ hn̄s. Sūt nāqz quedam aīe vacue que nulla secū merita portauerūt istas appendet et eis dicet: Appēsus es i statera et inuentus es nihil hn̄s. Quedā vero sunt aīe que semiplene sunt. Istas ponderabit et dicet: Appēsus es in statera: et inuētus es minus hn̄s. Sūt quedā aīe plene: que multa merita secū portauerunt. Istas ponderabit et dicet: Appēsus es in statera: et inuentus es satis habens. Snnt enim quedā supplene que n̄ tm̄ precepta xpi: sed eius cōsilia seruauerunt. Et istas aīas ponderabit et dicet: Appēsus es in statera: et inuētus es multum hn̄s. ¶ Quinto habz officiū deportandi: qr cū ceteris angelis sibi subiunctis aīas iustas in celū deportat. Portāt aūt aīas valde reuerēter: qr nō in humeris sed in manibus. ps. In manibus portabunt te etc. Portāt diligēter qr eas omnibus offendiculis custodiūt. Unde sequit. ne forte offēdas ad lapidē etc. Portant valde gaudēter cū canticis et iubilationibus. ysa. lv. In letitia egrediemini etc. Portant valde humiliter: qr pauperes et mendicos non despiciunt sicut patet Luce. xvi. In lazaro mendico quē angeli deportauerūt. Et ista deportatio fit in signū fiducie. vt. s. ex hoc detur intelligi q̄ secure sunt aīe sanctoꝝ de hac vita egredientes: que tales habent defensores. ps. Angelis suis mandauit de te etc. In signū reuerentie. Sicut aliquando socius in itinere aliū portat. non humeris: sed solatijs. ysa. lv. Mōtes et colles. i. maiores et minores āgeli cantabūt coram vobis laudem.

¶ Sermo. cclv. ¶ De eodem. Sermo quintus.

Angelis suis mādauit de te: vt custodiant te in oib⁹ vijs tuis. ps. Ista verba ptractās bt̄s Bern̄. sic dicit: Magna dilectio charitatis: quis: quibus: de quo et quid mādauit. Siquidē deus mandauit et angelis suis mādauit. De te hoīe mandauit. et vt custodiāt te in omnibus vijs tuis mādauit. ¶ Ex quibus verbis habet: q in illo qui mādauit. ostēditur magna charitas: ex eo q tantos et tales homini deputauit. Un̄ dicit ibidē. Dn̄e quid est homo q memor es ei: aut filius hominis qui visitas eum. Denīqz ei mittis vnigenitum tuū. imittis spm̄ scm̄ tuum. pmittis vultū tuum. et ne quid vacet in celestibus ab opere sollicitudinis illos etiā beatos spūs ppter nos mittis in ministeriū nostrū. ¶ Secūdo in āgelo ostēdit magna humilitas: qr taz humile officiū non recusat. Et ideo magnam sibi debet homo reuerentiam exhibere. Un̄ Ber. In quouis diuersorio. in quouis angulo reuerētiaz exhibe āgelo tuo. et ne audeas illo pn̄te quod me pn̄te nō auderes. Bern̄. Angelis suis deus mandauit de te. quātā tibi inquit debet hoc verbum inferre reuerentiaz. afferre deuotionē. cōferre fiduciā: reuerētia p presentia. deuotionē p beniuolentia. et fiduciam p custodia. ¶ Tertio in homīe notatur magna dignitas. in hoc q ab āgelis meruit custodiri. Hiero. Magna dignitas aīarum. vt vnaqueqz ab ortu sue natiuitatis angelum habeat ad sui custodiam deputatū. Libēter enim āgelus hoī ministrat ppter hominis dignitatē necessitatē et suam vtilitatem. ¶ Dignitas hominis i hoc attēditur q natura diuina associata est nature humane i eādem personam. Et ideo homo est frater dei. et honor qui exhibet hoi in christum fratrē refundit. ¶ Necessitas homis ē qr dyabolus sepe rōnem in hoie seducit

volũtatem allicit.opprimit virtutẽ.ideo
necesse ẽ vt ãgelus hõem erudiat per suã
sapiẽtiam.volũtatẽ inflãmet per chari-
tatem ignitã.⁊ virtutez roboret per ex-
hortationẽ internaz.¶ Utilitas vero an
geli ẽ:q2 eorũ ruina debz ex saluãdis ho
minibus restaurari.Dicit aũt Augu.ꝙ
tot homies saluabũtur quot ãgeli ceci-
derũt.Grego.dicit ꝙ tot hoĩes saluabũ-
tur:quot remãserũt angeli. Alij dicunt
ꝙ ĩ celo erũt due societates numero eq̃-
les.Una erit societas angelorũ:quorum
ruina de solis virginibus restaurabitur
Et alia ẽ societas hoĩuz aliorũ.¶ Quar-
to notat̃ magna vtilitas.cũ dr̃: vt custo
diant te in oĩbus vijs tuis.Custodiunt
enim hoĩem in vita:in morte:⁊ post mor
tem.¶ In vita quidez a tentatõe dyabo
lica cõseruando.Hoc significatũ ẽ Apo.
xx.in angelo qui demonem ligauit ⁊ in
abyssum misit.In bonuz grẽ eos ꝑficere
faciẽdo scz in bonũ gratie preueniẽtis:
ꝑficiẽtis:⁊ perficientis.Judith.xiij.Ui
uit dñs q2 custodiuit me angelus eius.⁊
hinc eũtem:quo ad gratiã preueniẽtem:
⁊ ibi cõmorantem:quo ad gratiaz profi-
cientem.⁊ inde huc reuertẽtez: quo ad
gratiã perficiẽtẽ.Bona eorum in ꝯspe-
ctu dei representãdo.s.orõẽs:ieiunia:ele
mosynas.Thob.xij.Bona ẽ oratio cum
ieiunio ⁊ elemosyna magis ꝙ̃ thesauros
auri cõdere ⁊c̃.¶ Secũdo ãgelus custo-
dit hoĩem in morte.Alia nãq3 tũc quattu
or incõmoda patitur.¶ Unuz ẽ q2 timor
mortis eaz affligit.Contra hoc sepe san
ctis viris angelus suam saluationẽ re-
uelat.⁊ sic timorẽ excludit ⁊ letãter ani-
mam exire facit.ysa.lv. In letitia egre-
diemini.¶ Secũdũ ẽ quia deus rationẽz
requirit.Cõtra hoc angelus deum sibi
recõciliat.Unde Ber.sup Cant.Discur-
rit angelus medius inter dilectũ ⁊ dile-
ctam vota offerẽs ⁊ referẽs dona. exci-
tat istam.placat illuz.¶ Tertiũ est quia
dyabolus aĩam recipere cõtẽdit.Cõtra
hoc ãgelus dyabolũ fugat. Hoc signifi-
catum ẽ Geñ.xxxij.Ubi cuz iacob esau
valde timeret angelos obuios habuit
ipsum adiuuare paratos: ⁊ ait. Castra
dei sunt hec.¶ Quartum ẽ quia pecca-
torum multitudo ip̃am terret ⁊ sollicitã
reddit.Cõtra hoc angelus sepe peccata
dimissa reuelat.Dañ.ix. Dixit Gabriel.
Ab exordio precum tuarum egressus ẽ
sermo.Glo.i.sñia a deo. Et sequit̃.Ego
autẽ veni vt idicarez tibi scz peccata eẽ
dimissa:q2 vir desideriorũ es.¶ Tertõ an
gelus custodit animã post mortez ĩ om-
nibus vijs suis.Tres eĩm sunt vie.Una
que ducit ad infernum.alia ad purgato
rium.tertia ad celuz.¶ In prima via an
gelus aĩam custodit ne per eam icedat.
Unde talis anima regratiat̃ deo dicẽs:
Nisi quia dñs adiuuit me.s.per angeluz
suum paulominus habitasset in infer-
no aĩa mea.¶ In secũda via eam custo-
dit:q2 ip̃am purgandã ad purgatorium
ducit:⁊ purgatam inde educit.Thob.v.
Dixit angelus.Ego sanum ducam ⁊ re-
ducam filium tuũ.In tertia via eam cu
stodit:q2 ip̃az in celũ feliciter introducit
Exo.xxiiij.Ecce ego mittam ãgelũ meũ
qui te custodiat in via ⁊ iducat ĩn terrã
quã ꝓmisi patribus tuis.

¶ Sermo.cclvi. ¶ De eodem. Ser-
mo sextus.

QUi facit ãgelos
suos spũs ⁊ ministros suos
ignẽ vrẽtẽ.ps. Angelus est
nomen officij.spũs aũt ẽ nomẽ nãe. mi-
nister nomẽ opatiõis. ignis vero nomẽ
ardentis amoris.¶ In p̃missis ergo v̓-
bis quattuor de ãgelis ꝯsideraũt.¶ Pri
mũ ẽ obediẽtie volũtas.cũ dr̃:Qui facit
ãgelos.Sũt nãq3 ãgeli dei nũcij qui va-
dunt ⁊ discurrũt ẜm dei implũ. Uñ dio
nysius distinguit ĩ angelis triplicẽ mo
tum.s.circulare:rectuz ⁊ obliquũ.Circu
lari motu mouent̃ cum ad deũ mouent̃.
Recto ad nos mittunt̃.Obliquo vero q
ex recto ⁊ circulari motu cõponit̃.qñ.s.
⁊ nobis ꝓuidẽt ⁊ ĩ deũ imobiles manẽt.
Sic eĩm ad nos moueñt:vt a deo minime
auertant̃.¶ Scdo ĩ ãgelis ꝯsiderat̃ nãe
dignitas.cũ dr̃:Spũs. Aug.Sicut au-
rum corruptum melius est ꝙ̃ argentum
incorruptum.⁊ argentum corruptuz me
lius ꝙ̃ plumbum incorruptum.sic etiaz
quilibet corruptus spiritus melior ẽ ꝙ̃
corpus incorruptum. ¶ Et hoc est ra-
tione simplicitatis nature. ¶ Quan-

uis enim angelus dignior sit homine p/
pter nature simplicitatẽ. homo tamẽ est
dignior angelo ꝑ assumptam a dei filio
humanitatẽ. Hõ enim magis attinet xp̃o
ꝙ̃ angelus. Quod tribus modis ostẽdi
põt. ¶ Primo qr deus angelũ de ꝓgenie
sua fecit. quãdo ad ymaginẽ ⁊ similitu/
dinẽ suam fecit eum. Hoiem vero fecit õ
ꝓgenie sua. qr ad ymaginẽ ⁊ similitudi/
nem suã fecit eum. Et insup se fecit de ꝓ
genie nostra. s. quãdo verbũ caro factuꝫ
fuit ¶ Secũdo qr angelus tm̃ attĩet xp̃o
ex pte p̃ris. qr deus pater est pater xp̃i. s.
p eternam generatõem. ⁊ est pater ange/
lorum p creatõem. Homini vero xp̃s at/
tinet ex pte patris sicut angelis. ⁊ ex pte
matris que nõ est angelus. ¶ Tertio qa
deus ꝯtraxit parentelã cum angelo so/
lũmodo dãdo qñ. s. filiam suã. i. ymagi/
nem suã eis dedit. Cum hoie võ ꝯtraxit
dando filiã suam. i. sanguinẽ suum. ⁊ re/
cipiendo sororem nr̃am. i. humanã natu
rã. ¶ Tertio ꝯsideraẜ in angelis opatõ
nis strenuitas. cũ dr̃. Et ministros suos.
Ut ãt videamus illa que nobis mĩstrãt.
¶ Notandũ ẽ ſm Aug. ꝙ quedã sũt bõa
infima. quedã media. ⁊ quedã suppma.
¶ Bona infima sunt bona tpalia. q̃ an/
geli nobis ministrant ad sustentatiõem.
Et hoc significatũ est. iij. Regũ. xix. Ubi
angelus ministrauit Helye cibum ⁊ po
tum. Thobie. xij. Bonis opibus p euꝫ re
pleti sumus. ¶ Media vero bona sunt
bona spũalia que angeli nobis mĩstrant
ad iustificatõem. Quia nos illuinãt ad
cognitõeꝫ. Hoc significatũ est Apo. xviij.
in angelo de quo dr̃ ꝙ terra illuminata
est a claritate eius. Inflãmant nostrum
amorẽ. Hoc significatũ est. iiij. Regũ. ij. i
angelis qui in curru igneo ⁊ eqs igneis
appuerunt. Et excitant nr̃am opatiõem
zachi. iiij. Angelus domini excitauit me
quasi hoiem qui excitat a somno. ¶ Bo
na vero supprema sunt bõa celestia que
nobis ministrant ad glorificatõem. por/
tant. n. animas nostras ipas in manib᷒
suscipiẽdo. p̃s. In manibus portabũt te
Uñ cantat ecclesia. Archãgele Michael
ꝯstitui te pricipẽ sup oẽs aias suscipien
das. Susceptas vero p viã reducendo.
Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelũ meum

qui custodit te in via ⁊c̃. Deductas vero
deo repñtando. Hoc significatũ est Luc.
xv. In illo mendico quẽ angeli in celuꝫ
deduxerunt. ⁊ deo repñtauerunt. Quar
to in angelis ꝯsideraẜ feruens charitas.
cũ dr̃. Ignẽ vrentem. ¶ Dicunẜ aũt an/
geli ignis vrens duplici õ cã. s. qr ardẽt
p amorem ⁊ lucent p cognitõem. Scd̃m
aũt Dionysium amor hꝫ triplicẽ vim. s.
eleuatiuã. quia eleuat inferiora supiori/
bus. coordinatiuã. qr coordinat equalia
coeq̃libus. inclinatiuã qr inclinat supio
ra inferioribus. Istaꝫ aũt triplicem vim
amor in angelis opaẜ. Et quãtũ ad hoc
ipsi angeli vocanẜ ardores sempiterni.
lampades ignite. ⁊ carbones accẽsi. Nã
inquantũ amor hꝫ in angelis virtutẽ ele
uatiuam p quã ad deũ eleuanẜ. ⁊ ab ipo
inflãmanẜ. dicunẜ ardores sempiterni.
Isa. xxxiij. Quis habitare poterit de vo
bis cũ ardoribus sempiternis. Inquãtũ
aũt hꝫ in eis vim inclinatiuã p quaꝫ ad
vos inclinanẜ. ⁊ ad deũ nos inflãmant.
tũc dicunẜ carbones accensi. Ezec. i. Si/
militudo aialium ⁊ aspectus eoꝝ quasi
similitudo carbonũ ignis ardentiũ. In
quantũ vero hꝫ vim coordinatiuaꝫ p ꝙ̃
se inuicem coordinant. ⁊ in dei amorem
inflãmãt. dicunẜ lapides igniti. Ezechi.
xviij. In medio lapidũ ignitoꝝ ambula
sti. ¶ Secũdo ipsi angeli dicunẜ ignis.
qr lucent p cognitõem. Habẽt. n. triplicẽ
cognitõem. s. matutinã. vesptinam. meri
dianã. Cognitio vero matutina est ꝓut
cognoscunt res in verbo. Cognitio vesp
tina est ꝓut cognoscunt res. ꝓut sunt in
ꝓpria natura. Sicut aũt mane est princi
pium diei. vespe aũt terminus. ita cogni
tio dr̃ matutina ſm ꝙ res sũt in ipso pri/
mo principio. Uespertina aũt ſm ꝙ in ꝓ
pria natura ꝯsistunt. Et cognitõnem me
ridianã hñt inquantũ deuꝫ apte ⁊ clare
cognoscunt. Et istã cognitõem spõsa pe
tebat dicens Can. i. Indica mihi vbi pa
scas. ⁊ vbi cubas in meridie. Et quãtum
ad istã cognitõem triplicẽ ipsi angeli tri
plr̃ noianẜ. s. astra matutina. Job. xxxv
iij. Ubi eras cũ me laudarent astra matu
tina. Specula pura: Dionysius. Ange/
lus est ymago dei. mãifestatio occulti lu
minis. speculũ purum incõtaminatum

imaculatū. Lumina scōa. Dam̄. loquēs
de angelis dicit eos esse lumina secūda
intellectiua. ex principio sine principio
illuminatōem hn̄tia. Lumē primū ⁊ pri
cipale ē ipe deus cuncta illuminans ⁊ a
nullo illuminatus. Sed lumen secūduz
est ipe angelus ab ipo primo lumine illu
stratus. Lumē aūt tertiū pōt hō vocari
qui sepe ministerio angeli mediante di/
uinas illuminatōes recipit:

¶ Sermo.cclviij. ¶ De eodē sermo.vij.

NUnquid nosti ordinē
celi ⁊ pōas
ratōnem eius in terra. Job.
xxxviij. Cum de rebus p tri
plicem modū notitia habeat. s. p reuela/
tōem diuinā. p eruditōnem humanā. ⁊ p
inquisitōem ppriā. Ordinē celi qui cōsi/
stit in hyerarchijs ⁊ ordinibus angeloꝝ
beatus Paulus vsqz ad tertiū celum ra
ptus cognouit p diuinā reuelatōez. Dio
nysius p Pauli eruditōem ceteri autem
doctores cognouerūt p reuelatiōem dei
⁊ p eruditōnem Pauli ⁊ Dionysij. aut p
inquisitōem pprij studij. ¶ De isto ergo
ordine celi tria sunt videnda. ¶ Primo
qualr ipsi ordines abinuicē distingnun
tur. que qdez distinctio haberi pōt ad di
stinctōem ⁊ similitudinē regalis curie.
vbi sunt qdam qui circa psonā impato/
ris assidue ꝯuersanť. Similes his sunt
ordines prime hierarchie. Eoꝝ autē qui
circa psonam regis ꝯuersanť hoc qbus/
dam competit ratōne familiaritatis ⁊
amicitie. vt sunt amici. filij. ⁊ cubicula/
rij. Et istud spectat ad seraphin q dei fa
miliaritate pre oibus sunt dilecti. Greg.
Seraphin sūt illa agmina que ex singu/
lari ppinqtate ꝯditoris sui incōparabi
li ardent amore. Quibusdā aūt hoc ꝯpe
tit rōne sapie vt sunt philosophi ⁊ consi
liarij. ⁊ istud spectat ad cherubin q dei
cognitōe ⁊ sapiētia sunt pdīti. Gre. Che
rubin plenitudo scie. ⁊ diciť sublimiora
illa agmina cherubin vocata sunt. quia
tanto pfectiori sunt plena scia quāto cla
ritatē dei vicinius ꝯtemplanť. Quibus/
dā aūt hoc ꝯpetit rōne iustitie vt sunt iu
dices ⁊ assessores. ⁊ istud spectat ad thro
nos. Grego. Throni dei sunt q tāta diui/
nitatis grā repleňť. vt in eis dn̄s sedeat
⁊ p eos iudicia decernat. ¶ Alij sunt qui
circa negotia totius regni generalr oc/
cupanť. Silr̄s aūt his sunt ordines me/
die hierarchie. Eoꝝ aūt qdam hoc faci/
unt p modū impandi. vt sunt regalis cu
rie dn̄i. ⁊ istud spectat ad dn̄atōnes. Ad
quos ptinet alijs angelis inferiorib⁹ pre
esse. ⁊ eis diuina ministeria impare. qđ i/
nuiť zach. ij. Ubi vnus angelus impauit
alteri dicens. Curre ⁊ loquere ad puerū
istū ⁊c. Quidā vō faciūt p modū opan/
di. vt sunt iustitiarij. ⁊ istud spectat ad v̄
tutes quaꝝ est ardua opari. vn̄ attribuiť
eis opatio. Grego. Uirtutes vocanť illi
spūs p quos signa ⁊ miracula frequēti⁹
fiunt. Quidā vero hoc faciūt p modum
pugnādi. vt sunt milites ⁊ legiones. Et
istud spectat ad ptātes que ꝯtra demo/
nes hn̄t pugnare ⁊ eoꝝ potētiā refrena/
re. Grego. Ptātes vocanť hi angeli qui
hoc pre ceteris potentius pceperť. vt eo/
rum iurisditōi ptātes aduerse subiecte
sint ¶ Alij vero ad loca determinata vl
negocia regis spālr deputanť. Similes
his sunt ordines tertie hierarchie. Eorū
aūt qdam hoc faciūt p modū legatoꝝ. ⁊
istud ad principatus spectat. Quidā vō
p modū simpliciū ministroꝝ. ⁊ istud pro
prie spectat ad archāgelos. Quidam vō
p modū cursoꝝ ⁊ nuncioꝝ. ⁊ hoc spectat
ad angelos. Uel dicendū est ꝙ qdaz pre
sunt puincijs. Et isti sunt de ordine prin
cipatus. Quidā ciuitatibus ⁊ locis. Et
isti sunt de ordine archangeloꝝ. Quidā
singularibus psonis. ⁊ istud spectat ad
angelos. ¶ Secūdo videndū est qualiť
hoīes ad ipoꝝ angeloꝝ choros assuman
tur. ¶ Quidā. n. assumunť ad ordines i
ferioris hierarchie. ⁊ istoꝝ tria sūt gene/
ra. ¶ Quidā. n. sunt simplices ⁊ illitera
ti. verbo tn̄ ⁊ exemplo quantū pn̄t edifi/
cantes alios. ⁊ isti assumunť ad ordinez
angeloꝝ. Grego. Sunt pleriqz qui pua
capiunt. sed tn̄ pie hec annūciare fratri
bus nō desistūt. isti in angeloꝝ numeruz
currunt. ¶ Quidam vero sunt magna
intelligentes. ⁊ sollicite alios admonen
tes. illi in ordinē archangeloꝝ assumun
tur Grego. Sūt nōnulli q summa cape ⁊
nūciare pualēt. quo isti nisi in archange
loꝝ numero deputanť. ¶ Quidaz sunt

p vite pfectōem alioꝝ merita transcēdē-
tes illi assumunt ad ordinē principatuū
Grego. Sunt nōnulli q ēt electoꝝ homi
nū merita transcendūt. cunqꝫ bonis me
liores sint. sortē suam nisi inter principa
tuum numeꝝ acceperūt. Uel pōt dici ꝙ
ad ordinem principatuū assumunt illi q
bene rexerūt suam principalē puinciaꝫ.
Ad ordinem archangeloꝝ assumūt q bñ
rexerūe suam terrā ⁊ suam ecclesiaꝫ. Ad
ordinē vero angeloꝝ assumunt q bñ re-
xerūt suam psonā. ¶ Alij vero assumun
tur ad ordinē medie hierarchie. Et isto-
rum tria sunt genera. ¶ Quidā .n. sunt
de alioꝝ corporibus ⁊ aiabus peccata ⁊
demones expellētes. Et isti assumunt ad
ordinem ptātum. Grego. Sūt nōnulli q
etiaꝫ de obsessis corpibus malignos spi-
ritus effugant ⁊ expellūt quo isti meri-
tum suū nisi intra ptātum numeꝝ sortiū
tur. ¶ Quidam vero sunt signa ⁊ mira
cula opantes Et isti assumunt intra ordi
nem virtutū. Gregori. sunt q mira signa
valenter opant quo isti nisi ad supnarū
virtutū sortem ꝯgruūt. ¶ Quidam vͦo
sunt oībus in se vitijs dominātes. Et isti
assumunt intra ordinē dñationū. Greg.
Sunt nōnulli qui in seipsis cūctis vitijs
dñant. quo ergo isti nisi intra numeruꝫ
dñationū currūt. ¶ Alij aūt assumūtur
ad ordines supreme hierarchie. Et istoꝝ
tria sunt genera. ¶ Quidā .n. sunt valō
spūales. ⁊ iō de alijs iudicātes. De qbus
dr̄. i. Coꝝ. ij. Spūalis hō oīa iudicat. Et
ipē a nemine iudicat Et isti assumuntur
ad ordinē thronoꝝ. Grego. Sūt nōnulli
q sibimet vigilanti cura dñant. ⁊ hoc in
munere virtutis accipiūt vt iudicare se
⁊ alios recte possint. quoꝝ mentibus ve-
lut in throno dñs presidēs alioꝝ fcā exa
minat. q ergo isti nisi throni sui ꝯditoris
sunt. ¶ Quidā sūt dei ⁊ pximi charita
te flagrātes. Isti assumūt intra ordinem
cherubin. Gre. Sūt nōnulli q tāta dei ⁊
pximi dilectōe pleni sunt. vt iure cheru
bin noient. Quia plenitudo legis ē cha
ritas. oēs q dei ⁊ pximi charitate ceris
pleni sunt. sortē in cherubin pceperunt.
¶ Sūt nanqꝫ qdā in igne amoris ꝯuer
si. ⁊ in solo dei desiderio anhelantes. isti
assumunt itra ordinē seraphin. Grego.
Sūt nōnulli q supne ꝯtēplatōnis facibꝰ
accensi in solo ꝯditoris desiderio anhe-
lant. ⁊ quos verbo tangūt ardere ptinꝰ
i dei amore faciunt. Quid ergo istos ni
si seraphin dixerim. quoꝝ in ignem cor
ꝯuersum lucet ⁊ vrit. ¶ Tertō vidēduꝫ
est qualr mittunt. ¶ Seraphin quideꝫ
mittunt ad cordiū inflāmatōem. Isa. vi.
Uolauit ad me vnꝰ angelus d̄ seraphin.
¶ Cherubin mittunt ad scie eruditōeꝫ.
Hoc significatū est Apoca. x. in angelo q
habebat libꝝ in manu. ¶ Throni mittū
tur ad iudicij informatōem. Hūt nanqꝫ
ipsi throni iudices informare vt legē in-
telligant. Act. vij. Accepistis legē in di-
spositōe angeloꝝ. ¶ Dominatōes mittū
tur ad sensuuꝫ dñio ratōis subiugatōem
Hoc significatū est Gene. xvi. Ubi ange-
lus dixit agar ancille vt ad dñam suam
rediret ⁊ se sibi humiliaret. ¶ Uirtutes
mittunt ad miraculoꝝ opatōem. Hoc si-
gnificatū ē in angelo Raphaele q Tho-
biam illuminauit. ⁊ filiū a deglutiōe pi-
scis eripuit. ¶ Potestates mittūt ad tē-
tationū ⁊ demonū repssionē. Hoc signifi
catum est Apoca. xx. in angelo q sua ca-
thena demonē ⁊ suā potētiā colligauit.
¶ Principatus mittunt ad principum
instructōꝫ. Hoc significatū ē Dañ. x. Ubi
ponunt tres principes. s. psaꝝ. grecoꝝ. ⁊
iudeoꝝ. ¶ Archāgeli mittūt ad singlo-
rū rectoꝝ eruditōem. maioꝝ reuelatōeꝫ.
Uñ archāgelus Gabriel zachariā docu-
it. ⁊ natiuitatē xp̄i nunciauit. ¶ Angeli
vͦo mittunt ad singulariū psonaꝝ defen
sionē. ⁊ minoꝝ reuelatōem. ⁊ animarum
deportatōeꝫ. Lu. xvi. Factū ē vt moreret
mēdicꝰ ⁊ portaret ab angelis in sinum
Abrahe.

¶ Sermo. cclviij. ¶ De glorioso Hiero-
nymo sermo. i.

IUstum deduxit dominꝰ per vias rectas.
Sap. x. ¶ Presens verbū pōt
exponi de beato Hieronymo
qui vere iustus erat ⁊ multas vias fecit. i
quibus vijs dominus eum deduxit. Pri
ma via est qua de patria sua romā venit
⁊ ibi sibi quattuor acciderunt. ¶ Primo
ibi assecutus est oīum sciarū magnā pfe
ctōem. Nam in grāmatica magistruꝫ ha

buit Donatū. In rhetorica Victorinū. q
tante fame ac scie extitit ꝙ ymaginē in
foro rome sibi ꝓmeruit. ¶ Secūdo ma/
gnam ꝓmotōem. q꞉ cū ip̄e esset triginta
annoꝝ cardinalis p̄sbyter est ordinatus
⁊ mortuo papa dignus sūmo pontificio
ab oībus acclamat. ¶ Tertio passus est
magnā p̄secutōnem. q꞉ cū ip̄e quorundā
clericoꝝ ⁊ monachoꝝ vitia rep̄hēderet:
ip̄e ei insidias parauerūt. ⁊ p vestem mu
liebrē ei turpiter illuxerunt. Vn̄ Seue/
rus ait de scō Hieronymo. Jugis aduer/
sus malos fuit pugna. Oderūt eū heretī
ci. q꞉ eos impugnare nō desinebat. Ode/
rūt eū clerici. q꞉ eoꝝ vitam insectabat ⁊
crimina. Sed reuera oēs boni eū admi/
rant ⁊ diligunt. Jstas nanq꞉ p̄secutiōes
ferebat patienter. Vn̄ dixit Malefici in
me garriunt. sed scio ad regnum celoꝝ
ꝑuenire p infamiā ⁊ bonam famā. Fere/
bat gratanter. Unde in epistola ad asel/
lam sic ait. Gr̄as ago deo. q꞉ suz dignus
habitus quē oderit mundus ⁊ pati ꝓpt
xp̄m. Ferebat desideranter. ⁊ idcirco di/
cebat. Utinā ob domini mei nomē īfide
lium turba me p̄sequeret. vtinā ī obpro
briū meū solidus insurgeret hic mūdus
vt tm̄ merear a xp̄o laudari ⁊ sue pollici
tatōis sperare mercedē. Grata qdez ⁊ de
siderata tentatio est cuius p̄mium a xp̄o
spat. Jō autem istas p̄secutōes sustinuit
patienter. gratāter. desideranter. q꞉ scie
bat verum xp̄ianū persecutiōes pati de/
bere. Vn̄ ip̄e ait in epistola ad heliodoꝝ
Erras frater erras si putas xp̄ianū vn/
quam p̄secutōem nō pati. tunc maxime
oppugnaris si te oppugnare nō sentis.
¶ Quarto rome passus ē adeo magnaz
flagellatōem. sicut ipse refert in episto/
la ad Eustochiū. cum ip̄e esset adolescēs
seculares scias nimis ardenter legebat.
Et circa hoc sicut ibidē refert in quattu
or peccabat. ¶ Primo q꞉ totū tp̄s tali le
ctōi dabat de die tulliū. de nocte legens
platonē. ¶ Secūdo quia lecturus tulli/
um ieiunabat. lecturus aūt euangelium
nō abstinebat. ¶ Tertio q꞉ post lachry/
mas penitentie legebat libros secularis
scientie. cū potius tūc sacri libri fuissent
legendi. ¶ Quarto q꞉ stillum sacre scri
pture vilipendebat. ⁊ sibi tullianam elo
quentiā p̄ponebat. Jdeoq꞉ dn̄s eū graui
infirmitate ꝑcussit. Et cum sibi exege pa
rarent subito ante tribunal iudicis ē p/
ductus vbi a iudice cuius eēt conditōis
ē interrogatus q xp̄ianū se eē rn̄dit. cui
iudex ait. Mētiris. Ciceronianus es tu
⁊ nō xp̄ianus. Tandē ꝓmittēs ꝙ de cete
ro lr̄as seculares nō legeret ad corp⁹ re/
ductus est Vn̄ dic̄ idē sup ad Gal. Plus
q̄ quindecim anni sunt ex quo nunquā
in man⁹ meas gentiliū lr̄aꝝ auctor ascē
dit. Sed quid obrepit. dū loqmur velut
antiqui p nebulam somnij recordamur.
¶ Secūda via est qua de roma ꝯstātino
polim ē ꝓfectus. vbi Gregoriū nazanze
num magistrū habuit ⁊ doctorē. Hic nā/
q꞉ est ille gregorius de quo loquit idem
hiero. in ꝓlogo sup apologeticū ꝙ due
speciose puelle sibi legenti. vna ī dexte/
ra. ⁊ alia in sinistra appuerūt quas ipse
toruo vultu que essent percūctabat ⁊ in/
quirebat. At ille familiarius eum repu/
gnantem amplexantes ⁊ tenentes dum
surgere vellet ⁊ abire. dixerunt. Ne mole
ste feras ⁊ accipias iuuenis. Tibi nanq꞉
familiares sumus. ⁊ vna ex nobis sapiē
tia. altera castitas dicitur ⁊ misse sumus
a deo habitare tecum. quia iocundū no/
bis ⁊ mundum in tuo corde habitaculū
p̄parasti. Et quia gregorius nazāzenus
ista duo excellenter habuit. s. sapientiaz
⁊ munditiaz. iō beatus hieronymus ista
duo ab eo didicit. Vn̄ ip̄e seuerus ait de
hieronymo. Non solum latinis ⁊ grecis
sed ēt hebraicis litteris ita istructus fu/
it vt se illi in omni scientia nullus aude
at comparare. etiā beatus hieronymus
habuit carnis munditiaz. quia virgo di
citur extitisse. Quia eniz in sacre doctri
ne ⁊ diuine scripture studio tam studio
sus erat. ideo abhorrebat carnis vicia ⁊
voluptates que huiusmodi viciorū cau
se sunt. Unde ait ad rusticum monachū
Ama scientiam scripturarum. ⁊ carnis
vitia non amabis. ¶ Tertia via fuit quā
do de constantinopoli ciuitate in syriaz
est ꝓfectus. vbi heremum petijt. Et ibi/
dem quattuor annorum spacio in arctis
sima penitentia se afflixit. Sicut ip̄e ostē
dit in ep̄la ad eustochiū. Jbidē nāq꞉ du
rū hūit habitaculum Vn̄ ait. Quotiens

constitutus in illa vasta solitudine. que exusta ardoribus solis horrēdū prestat monachis habitaculū. putaui me romanis interesse delitijs ⁊ seruiri delicatis cibarijs romanoꝝ dum vescebar de herbis mōtanis. Durū habitū. Unde ait. Horrebant sacco mēbra deformia squalida cutis situz ethiopice carnis obduxerat. Durū lectū. vnde subdit. Si quādo repugnātez somnus imminēs oppressisset nuda humo vix ossa herētia collidebā. Durūz cibuz ⁊ potū. vnde subdit. De cibis vero ⁊ potu taceo. cū ēt languētes aqua frigida vtant. ⁊ coctuz aliquid accepisse luxurie sit. Et tamē post talem ⁊ tantā asperitatez vir sanct⁹ in carne sua aliquā adhuc sentiebat rebellionē. Unn̄ subiungēs ait. Pallebant ora ieiunijs. ⁊ mens desiderijs estuabat. ⁊ tamē in frigido corpore solita libidinū incēdia pullulabāt. Sz ista incēdia ꝑ quattuor refrenabat sicut in eadē ep̄la ostēdit. ¶ Primo per lachrymosaz orōem. vn̄ ipse ait. Itaqz oi auxilio destitutus ad iesum iacebaz. pedes rigabā lachrymis. crine tergebam ꝑ laboꝝ occupatōem. Un̄ ait ad rusticū. Cū essem iuuenis ⁊ incētiua viciorū crebra ieiunijs frangerē. tn̄ mens cogitatōibus estuabat. ad quā edomandā cuidā hebreo me in discipulū tradidi vt discerē hebraicū alphabetū. Per carnis maceratōez. vn̄ ipe ait. Repugnātē carnē hebdomadaꝝ iedia refrenabā. ¶ Per scripturaꝝ feruētē amorē. vnde qd̄ i se expertus fuerat hoc rustico monacho dicebat. Ama sciam scripturaruz ⁊ carnis vicia nō amabis. ¶ Quarta siquidē via fuit ꝙ peract' pnia ad bethleez rediuit. ⁊ ibi monasteriū ꝯstruxit. in quo per qnquaginta sex annos totā vitā suā circa quattuor expēdit. ¶ Prio circa scripturarū diuinaꝝ interp̄tatōem ⁊ expōnem. Isido. in lib. ethimologiarū. Hieronym⁹ triū linguarū ꝑitus extitit. cuius siquidē interpretatio ceteris antefert iterpretatōibus. qm̄ ⁊ verboꝝ tenacior ē ⁊ ꝑspicuitate snīe clariori vtpote a xp̄iano interp̄te verior. Aug. ꝯtra Iul. Nō ꝯtemnēdū arbitreris scm̄ hieronymū qui greco. hebraico. ⁊ latino eruditus eloqo in locis scis ⁊ lr̄is sacris vsqz ad etatez decrepitā vixit. ¶ Scd̄o circa hospitū susceptōem. vnde ait cōtra iul. In monasterio hospitalitati ex corde intēdimus. ⁊ oēs ad nos veniētes p̄ter solos hereticos leta frōte suscipimus. atqz veniētiū pedes lauam⁹. ¶ Tertio circa corpis sui maceratōem. nā adeo se afflixit ieiunādo. orādo. ⁊ scribēdo vt in suo stratu iacēs fune ad trabē suspenso: manib⁹ erigeret supinus: vt officiū monasterij exhiberet. ¶ Quarto circa officij ecclesiastici ordinatōez. Damasus. n. papa ad preces theodosij iperatoris rogauit Hiero. vt officiū ordinaret diuinū qui psalteriū ꝑ ferias distinxit. ⁊ versiculū illū Glia pri ⁊ filio ⁊c. in nicena cōditū synodo i fine psalmoꝝ dicēdū instituit. ⁊ ep̄las ⁊ euāgelia ꝓuide ꝑ anni circulum dicēdū ordinauit. qd̄ quidē offm̄ dōm ⁊ legēdū papa approbauit ⁊ ab oi ecclesia seruādū mādauit.

¶ Sermo. cclix. ¶ De eodem sermo secundus.

Ecce ꝙ̄ bonū ⁊ ꝙ̄ iocūdū hītare frēs in vnum ⁊c. ps. Sup hoc verbū sic dicit Aug. Iste velut dulcis sonus ⁊ suauis melodia toti orbi notissimus. vt tuba spūs sci diuisos corpe congregauit in vnū ⁊ monasteria plurima pepit. ¶ Btūs aūt Hiero. fuit monach⁹ ꝑfectus. ⁊ ꝙ̄tū ad hoc sibi ꝯuenit qd̄ dr̄. ecce ꝙ̄ bonū ⁊c. ¶ Fuit ēt cardialis reuerētissimus. ⁊ ꝙ̄tū ad hoc sibi ꝯpetit qd̄ dr̄ Sicut vnguentū in capite ⁊c. ¶ Fuit ⁊ doctor egregius. ⁊ ꝙ̄tū ad hoc sibi cōpetit qd̄ subdit. Qm̄ illuc mādauit dn̄s bn̄dictionē ⁊c. ¶ Circa primū ē notādū ꝙ tria sunt que faciūt monachū ꝑfectū. s. vite bonitas. iō dr̄. Ecce ꝙ̄ bonū. ⁊ mēte iocūditas. iō subditur. Et ꝙ̄ iocūdum ⁊ cordiuz vnitas. iō subdit. Hitare fratres in vnū. Qn̄ igit i ipa religione est bonitas. ⁊ sāctitas ⁊ vnitas. tūc ipsa religio est deo gratum habitaculuz. Mat. xviij. Ubi sunt duo vel tres cōgregati ⁊c. Est angelo magnuz solatium. ps. Preuenerunt principes. i. angeli coniuncti psallētibus. i. religiosi deum laudātibus. in medio iuuēcularū. i. feruentiū animaꝝ tympanistriaꝝ. i. corporū mortificatorū.

Est homini magnuz presidiuz. Prouer.
xviij. Frater qui iuuat a fratre quasi ci/
uitas firma. Eccle.iiij. Melius est duos
esse simul q̄ vnum ⁊c̄. Est etiaz diabolo
magnuz tormētuz. Unde dicit de con/
gregatōe sanctoꝝ. Terribilis vt castroꝝ
acies ordinata. Jocūditas autem in re
ligione causat a grata societate. Eccle.
xxv. Jn tribus beneplacituz ē spūi meo
que quidē sunt ꝓbata grata corā deo ⁊
hominibꝰ cōcordia fratrū. amor proxi/
morū. vir ⁊ mulier sibi bene cōsentiētes
Tunc namqz est grata societas. quādo
fratres exterius inter se habēt cōcordiā
⁊ pacificā conuersatōem. ⁊ intus habēt
veram ⁊ nō fictam dilectionē. Et iō dici/
tur concordia fratruz ⁊ amor ꝓximoꝝ.
Et quādo prelati habēt ad subditos ma
gnaz beniuolentiā ⁊ subditi ad p̄latos
veram obedientiā. Et iō subdit. ⁊ vir ⁊
mulier sibi bene cōsentientes. Per virū
nāqz itelligit prelatus qui dz subditos
suos docere legem. Et per mulierē intel
ligunt subditi qui debēt p̄latis suis hu/
militer obedire. Unitas aūt in religiōe
causat ex eo q̄ materia diuisionū ide au
fertur. Diuisiones eniz ⁊ discordie cau/
sant ex auaritia. i. Timo. vi. Radix om/
niuz maloruz est cupiditas. Causant ex
superbia. Prouer. xiij. Jnter superbos
semper iurgia sunt. Causant ꝓpter car
nalez cōcupiscētiam. Jaco; iiij. Uñ bella
⁊ lites in vobis. nōne ex cōcupiscentijs
vestris que militant in membris vestris.
Jn religione autem ē votuz pauptatis.
⁊ ideo nō debz ibi esse aliqua diuisio ex
radice auaritie. Est votum obedientie.
Jdeo non debet ibi esse diuisio ex radice
superbie. Est votuz castitatis. ideo non
debz ibi esse diuisio ex radice carnal' cō
cupiscentie. Jstam vnitatez beatus hie/
ronymus habuit. quia paupertatem ⁊
humilitatez tenuit: ⁊ castitatez seruauit.
¶ Secūdo fuit cardinalis reuerentissi/
mus. ideo sibi competit quod dicit. Si
cut vnguentuz in capite ⁊c̄. Caput qui/
dem est sūmus pontifex in quo ē vnguē
tum. i. auctoritas ⁊ velle dñi. Et dr̄ au/
ctoritas prelatoruz vnguētuz q: quoddā
vnguentū est dulcoratiuū. quoddaz est
mortificatiuuz. ⁊ vtrunqz est sanatiuuz.

Sic ⁊ potestas prelatoruz debz esse dul/
coratiua quo ad bonos: ⁊ mortificatiua
quo ad malos. ⁊ sanatiua quo ad oēs.
Quia ſm beatuz Augu. siue plectendo
siue ignoscēdo. hoc solum inde agit vt
vita hominū corrigat. Jstō caput habet
barbaz vestimētuz ⁊ horam vestimenti.
Barba eius sunt cardinales sibi ceteris
prelatis viciniores. Est autez barba ſm
glo. indiciū discretōis. maturitatis. vi/
rilitatis ⁊ alacritatis. q: ipsi cardinales
circa causas sibi cōmissas debēt esse di/
screti in discreta causarū examiatōe. ma
turi in matura causaruz ponderatiōe.
viriles in digna correctōe. alacres in be
nigna exhortatōe: vt illos quos puniūt
benigne ad pacientiā exhortent. A capi
te igit primo fluit vnguentuz in barbā.
q: sūmi pontificis auctoritas primo re/
lucet in ipsis. deinde fluit in vestimētū.
idest in alios p̄latos qui post ipsos sunt
maiores. ⁊ ecclesiā debent ornare p̄ ho/
nestos mores. Deinde fluit in orā vesti/
menti. i. in alios prelatos minores ⁊ in/
feriores. Et q: Hieronymus fuit cardia/
lis ideo fuit barba sūmi pontificis i quā
fluit vnguentuz auctoritatis ⁊ iurisditō
nis. ¶ Tertio fuit doctor egregius. qd̄
notat cum dicit. Jllic. i. i beatum Hie/
ronymū mādauit dñs benedictōem. Sā
cti eim doctores habēt benedictōez gra/
tie. Prouer. xi. Qui abscōdit frumentū
maledicet in populis: benedictio super
caput vendētium. Habēt etiaz vitā eter
ne glorie. Dañ. xij. Qui ad iustitiaz eru
diunt multos quasi stelle in perpetuas
eternitates. Sed reuera ista duo nō ha/
bent oēs doctores: sz tm̄ illi qui docent
verbo ⁊ exemplo. Sūt nāqz quidam do/
ctores delicati. quorū tria genera beatꝰ
Hiero. distinguit. Quidā. n. sunt docto/
res gulosi qui tamē docere volūt absti/
nentiaz. de his ad helidoꝝ dicit: Deli/
catus magister ē qui pleno ventre de ie
iunijs disputat. Alij sunt formidolosi q
tamē volūt alios aiare ad pugnā. Alij
sunt delitiosi qui tamē volūt in cruenta
to milite reprehēdere formidinē ⁊ igna
uiā. Alij sunt luxuriosi qui tm̄ reprehen
dūt i fornicatōe ꝯcubitū. De his doctori
bus predictis ait ad Pāmachiū. Delica

ta doctrina est pugnātī ictus dictare de
muro ꝛ cum vnguētis ipse delibut⁹ scit
cruētū militē accusare formidinis. Hie-
ronymus vero nō fuit magister delicat⁹
q: nō fuit gulosus sꝫ magne abstinētie.
Unde dicit ad eustochiū. Repugnātem
carneꝫ ob dogmata inedia subigebam.
Nec fuit formidolosus sed magne cōstā
tie. q: nec laudibus mouebaꝫ per iептā
letitiā: nec vituperatōibus per impatiē
tiaꝫ. Unde dicit in ꝓlogo sup ysa. Nec
affectamus laudes hominuꝫ: nec vitu-
peratōes expauescimus. Nec fuit ōlitio
sus sed vita austerus. Unde ait ad eusto
chiū de se ꝛ de fratribus suis qui secum
degebant. de cibo ꝛ potu taceo cū ēt lan
guentes monachi aqua frigida vtanꝫ ꝛ
coctuꝫ aliquid accipere luxuria sit.

¶ Sermo. cclx. ¶ De eodem Ser
mo tertius.

AMici fideles ꝓtectio for
tis. qui autē inue-
nit illū inuenit thesaurū ꝛc.
Eccle. vi. Amici fideles: ꝛ in
amicitia fortes. ꝛ oī thesauro ꝑciosiores
fuerūt. Hiero. ꝛ Aug. Dicit aūt Hiero. in
ꝓlogo super biblia. Uera. n. illa necessi
tudo ē. ꝛ xp̄i glutino copulata quā non
vtilitas rei familiaris. nō p̄ntia corpoꝝ.
nō subdola ꝛ palpās adulatio. sed ōi ti
mor ꝛ diuinarū scripturarū studia cōci
liāt. Isti ergo sacri doctores i vera ami-
citia sūt ꝯiūcti nō ꝓpter aliquā tp̄alem
vtilitateꝫ. q: veritatē purā semp sibi mu
tuo scripserūt: sed pp dei timorē ꝛ diuina-
rū scripturarū amorē. ¶ Qđ eīm fuerūt
amicitia spūali cōiuncti p multa signa
apparet. ¶ Primū nāqꝫ signū vere am
citie ē qn̄ amicus suū amicū iratū mox
recōciliat. Istud signuꝫ bt̄s Augu. ad
scūm Hiero. habuit scribēs ei. Siqd ve-
re me tenere vel scio vel credo vel etiam
puto i quo tu alit̄ sentis sine tua iniuria
conabor asserere. Qđ aūt pertinet ad of
fensionē tuā cū te indignatū sensero ni
hil aliud q̄ veniaꝫ dep̄cabor. ¶ Scđm ē
qn̄ amicus ab amico rep̄hendi affectat.
Istud signū habuit Aug. ad Hiero. scri-
bens ei. ledis. n. me si tacueris errorem
meū quē forte inuenies in libris ꝛ dictis
meis. Nā ꝛ ego amicissimā rep̄hēsionem
tuā si trāquillus accepo nō dolebo. meli
us nāqꝫ tumor capitis dolet cū curatur:
nā dū ei parciꝫ nō sanaꝫ hoc ē qđ acute
vidit qui dixit vtiliores eē plerūqꝫ inimi
cos vrgētes q̄ amicos obiurgare metuē
tes. Illi eniꝫ dū rixanꝫ dicūt vera q̄ cor-
rigamus. Isti vero minorē q̄ opꝫ exhi-
bent iustitie libertatē dū amicitie timēt
exasperare dulcedinē. Quapp ꝛ si es vt
tibi videres lapsus forsan senectute cor
poris nō vigore animi. tū in area dn̄ica
fructuoso labore desudas. ecce p̄sto suꝫ.
Siquid perperā dixi fortius fige pedē:
nō mihi dꝫ esse molestum pōdus etatis
tue. dūmō ꝯtegaꝫ palea culpe mee.
¶ Tertiū est quādo amicus oēm occa-
sionem inimicitie ꝛ offensionis vitat ꝛ
resecat. Istud signū hūit bt̄s Hiero. ad
scīm Aug. scribens ei. Superest vt dili-
gas diligentē. ꝛ i scripturarū cāpo iuue
nis senē nō ꝓuoces. nos nr̄a hūim⁹ tē-
pora ꝛ cucurrimus q̄tū potuimus: nūc
te currente ꝛ longa spacia transmeāte
nobis deꝫ ocium. ¶ Quartū ē q̄ amic⁹
amico oīa secreta reuelet. Istud signum
habuit beatus Hieronymus ad Augu.
scribens. De amicitia oīs tollēda suspi
tio est. ꝛ sic cum amico quasi cum altero
se loquendū. De isto ēt signo scribit bt̄s
Aug. ecōuerso ad Hiero. Cum hōineꝫ
charitate christiana fragrantē atqꝫ mi-
hi fidelem amicū fratrē meū sentio quic
qnid ei ꝯsilioꝝ meorū ꝛ cogitatōnuꝫ cō-
mitto sed nō homini cōmitto illi i quo
manet vt sit talis. Deus. n. charitas est:
ꝛ qui manet in charitate i deo manet: ꝛ
deus in eo. ¶ Quintū signū ē qn̄ amic⁹
amicū absentē ꝛ ignotuꝫ facie amat. Et
istud signuꝫ bt̄s Augu. ad Hiero. hūit
scribens. Si. n. ꝓptea te nō nouimus q:
faciem corporis tui nō videmus. hoc mō
nec ipse te nosti. nam tu quoqꝫ faciē tuā
nō vides. Si aūt tibi nō ob aliud notus
es nisi q̄ nosti animū tuuꝫ ꝛ nos eum nō
mediocriter nouimus ex lr̄is tuis qbus
deū benedicimus qui nobis ꝛ oibus qui
tua legūt talem dedit. ¶ Sextuꝫ signū
ē qn̄ amic⁹ amici absentiaꝫ moleste por-
tat. Istud signū Aug. ad Hiero. habuit
scribens. Nihil equidē molestius fero ī
omnib⁹ angustijs meis quas patior q̄

tam longinquaz tue charitatis absentiam: cum si fieri posset quotidie te p̄sentem habere vellem. ¶ Septimū signuz est quādo amicus de amico frequent᷑ loquitur. ⁊ libēter eū nominat. Istō signuz Hierony. ad Aug. hūit scribens. Oī tpe beatitudinez tuā: eo ꝙ decet honorare veneratus sum. ⁊ habitanté in te dilexi dominū saluatorem. Sed nūc si fieri possit aliquid addimus ⁊ plenius vt absqz tui nominis mentōe. nec vnam quidem horam preterire patiamur.

¶ Sermo. cclxi. ¶ De eodem Sermo quartus.

NEmo accendit lucernā ⁊ ponit in abscondito ⁊c̄. Luce. xi. Sicut peccator dicit᷑ tenebra. qꝛ omnia que in eo sunt tenebrosa sunt. sic vir iustus dr̄ lucerna fulgida: qꝛ omnia que in eo sunt luminosa sunt. ¶ Ideo in p̄senti euāgelio de beato Hiero. quattuor ostendunt᷑. ¶ Prio nāqz hūit lucidaz sapientiaz ⁊ doctrinā. qō notat᷑ in hoc ꝙ ipse vocat᷑ lucerna accensa. Ista eniz lucerna radios sue sapie nō abscōdit neqz occultat: sed per totū mūdū diffudit iō subdit᷑. Ut luceat omnib⁹ qui i domo sunt. Sap̄. vij. Quā sine fictōe didici: ⁊ sine inuidia cōico: ⁊ honestaté illius nō abscondo. Prius. n. dicit se didicisse: ⁊ postea cōicasse. Didicit aūt ipam multipliciter. ☞ Primo audiēdo. Audiuit. n. Donatū in grāmatica. Uictorinū in rhethorica. Grego. nazāzenū in theologia. Uñ ipse dicit ad Heliodoꝝ. Dum essem iuuenis miro feruebar discēdi ardore. nec iuxta quorūdam presūptōem ip̄e me docui. Audiēdo ēt plus pficimus q̄ⁱ lēgendo. vñ ipse dicit super ad Gal. Scriptura edificat lecta: sed magis pdest si ō lectis vertat᷑ in voces. ☞ Secūdo didicit legēdo. Aug. cōtra Julianuz. Scūs Hieronymus oēs vel pene omnes q ante ipsum de doctrina ecclesiastica scripserūt legit. ipse hiero. dicit cōtra Iouinianuz. Operis ac studij mei est multos legere. vt ex pluribus diuersos flores sic carpam que bona sunt electurus. Ideo dicit ad nepotianuz. Diuinas scripturas sepius lege. imo de tuis manibus sacra lectio nūquaz deponat᷑. ☞ Tertio didicit meditādo: quia die ac nocte meditabat᷑. p̄s. In lege domini meditabit᷑ die ac nocte. Ezech. iij. Comede volumē istud. Cibus eteniz quādo comedit᷑ masticat᷑. deinde sic in stomachū trahitur. vnde digestus in mēbra deriuat᷑. sic tandem incorpat᷑ ⁊c̄. Sci doctores verbum dei masticāt frequēti meditatōne. ⁊ trahunt in stomachuz memorie ⁊ deriuant in subditis suis per assiduitatē doctrie: ⁊ eis icorporāt per exēplū vite. ☞ Quarto didicit cōferēdo. Unde ait ad Augustinuz in ep̄la. Tristes hec dictauim⁹ vt mereremur cōplexus tuos ⁊ collatione mutua doceremus aliquid vel discceremus. ☞ Quinto didicit ⁊ abstinēdo: qꝛ magnaz abstinētiā faciebat: ⁊ corp⁹ suuz ieiunijs macerabat: qꝛ sicut ip̄e dicit ad heliodoꝝ. Pinguis venter nō gignit tenuem sensuz. ☞ Sexto didicit vsque ad senectutez sacris lr̄is isistēdo. vñ de eo dicit Aug. ꝙ in locis scis ⁊ lr̄is sacris vsqz ad decrepitam etaté vixit. Nā sic̄ ait idem hiero. ad Aug. Ad discendū quod opus ē nulla mihi etas sera videri pōt. qꝛ ⁊ si senez magis deceat docere q̄ⁱ discere. magis aūt decet discere q̄ⁱ ignorare. Quāto aūt hiero. senior erat tanto solidiores snias pferebat: vñ ait ad Augu. Memento vulgaris puerbij. ꝙ bos lassus fortiter figit pedez. ☞ Secūdo hūit lucidaz famaz. quod notat᷑ per hoc qō dr̄ Lucerna super candelabruz posita: Esse autem super candelabrum ecclesie tribus modis potest intelligi. Uel quantū ad officiuz: qꝛ est doctor vniuersalis. Uel quantuz ad vite meritum. quia fuit eminentis virtutis. Et propter ista duo toti mūdo erat notissimus. Unde dicit de eo Augustin⁹ ꝙ ip̄e tanq̄ⁱ lampas ab oriente in occidenté instar solis resplenduit. Uel potest accipi quantū ad gradus sublimitatez: quia fuit in ecclesia dī presbyter cardinalis. Tales eniz sunt in ecclesia sancta sublimandi. qui vita ⁊ doctrina sunt lucidi. Sicut enim deus luminaria in celo posuit ⁊ bruta animalia in terra dimisit. Sic ⁊ doctores lumi nosi essent in ecclesia promouendi: Et brutales homines relinquendi. ¶ Ter

tio habuit lucidá intentõez ⁊ ꝯsciẽtiaz
cuz dr̄: Si oculus tuus fuerit simplex to
tuz corpus tuũ lucidũ erit. Et dr̄ ibi cor
pus vniuersitas opeꝝ. Sicut eniz corp⁹
iuris dr̄ vniuersitas leguz: ⁊ corpus ciui
tatis vniuersitas ciuiũ: ⁊ corpus natura
le vniuersitas mẽbroꝝ: sic corpus mora/
le dr̄ vniuersitas operuz. Si igiꝭ oculus
intentõis fuerit purus ⁊ rectus: oĩa opa
ei⁹ erũt pura ⁊ recta. Isti aũt oculo intẽ
tionis q̃ttuor sunt nociua. s. fum⁹ supbie
Prouer. x. Sicut acetuz dentib⁹: sic ⁊ fu
mus oculis ⁊c̄. ☞ Fluxus humoꝝ luxu/
rie. Ezech. xxiij. Sicut fluxus equoꝝ flu
xus eoꝝ. ☞ Puluis auaritie. ps. Oculos
suos sta. decli. in terrá. ☞ Ignis iracun/
die. ps. Supcecidit ignis ⁊ nõ viderunt
solẽ. Nullo tñ istoꝝ modoruz oculus bti
Hierony. ledi potuit. nec fumo supbie: q̄r
valde humilis fuit. nec puluẽ auaritie:
q̄r oĩa terrena ꝯtẽpsit. nec igne iracũdie
q̄r patiẽs fuit. nec ẽt fluxu luxurie: q̄r vir
ginitatẽ seruauit. Et q̃uis dicat in epl̄a
ad pãmachiũ. Virgitatez in celũ effero
nõ q̄r habeo: sz magis miror ꝙ non hẽo.
Crediꭍ tñ ꝙ ex humilitate hoc dixerit.
⁊ forte virgitatez iõ se hr̄e nõ reputabat:
q̄r carnis incentiua sepe ꝑpessus fuerat:
Vñ ait in epl̄a ad rusticũ monachũ. Ve
nobis q quotiẽs ꝯcupiscim⁹ totiens for
nicamur. Et ꝯtra Iouinianuz sic ait: Il
la virgitas hostia xp̄i est: cui⁹ nec mentẽ
cogitatio nec carnez libido maculauit.
Ex q̄bus verbis satis colligiꭍ ex q̃ sensu
dixerit se virginitatẽ nõ hr̄e. ¶ Quarto
habuit lucidá vitá cuz dr̄: Si ergo totuz
corpus tuuz lucidũ fuerit ⁊c̄. Illa nãq̃
opa sunt lucida q̃ ab oĩ amore ẗreno sũt
purgata. Sunt aũt q̃dá terrena in q̄bus
hõ hz solum admĩstratõez sicut bona ec
clesiastica. ⁊ ista relinq̃re est ꝑfectio ma/
gna. Quedaz vero sunt q̃ hõ possidet ꝑ
hereditariá successionẽ: sicut sunt bona
paterna. ⁊ ista relinq̃re est ꝑfectio maior
Quedá vero sunt q̃ possidet ꝑ ꝓpriũ stu
diuz sicut sunt bona ꝓprijs laborib⁹ acq
sita: ⁊ ista relinq̃re est ꝑfectio maxĩa. Be
atus vero Hiero. tãte ꝑfectõis fuit ꝙ re
liq̄t bona eccl̄iastica. q̄r cuz esset cardina
lis: officio ⁊ bñficio cessit. Reliquit pr̄na
bona: q̄r oẽm hereditatem deseruit ⁊ ob
amorez apl̄oꝝ romá venit. Bona vero ꝓ
prijs manibus acquisita si habuisset reli
q̄sset. Vñ dicit in prologo Iob. Si aut fi
scellá iunco texerẽ: aut palmaꝝ folia cõ
plicarẽ: vt i sudore vult⁹ mei vescerer pa
ne meo nullus repꝛehenderet. Nunc autẽ
q̄r iuxta sniam saluatoris volo operari
cibum qui nõ perit. error mihi geminus
crescit ⁊ infigitur.

¶ Sermo. cclxij. ¶ De sancto franci
sco ꝯfessore Sermo primus.

QUi sanct⁹ est san
ctificeꭍ adhuc ⁊c̄. Apo. xxij.
Sancti viri q̃tñcunq̃ sunt
sancti in corde: nihilominus scificari vo
lunt in corpe: ij. Cor. vij. Emundem⁹ nos
ab oĩ inq̄namẽto carnis ⁊ spũs. ps. Cor
meũ ⁊ caro mea exultauerũt in deum vi
uũ. ¶ Ista duo excellẽter habuit btus frã
ciscus. s. corpus scm̃ ⁊ aĩaz vt deo vera/
citer dici possit. Qui sanctus est. s. i aĩa:
sanctificeꭍ adhuc in corpe. ¶ Primo si
q̄dẽ habuit corpus scm̃: q̄r oĩa q̃ in ipso
fuerũt sancta erãt. Incipiam⁹ igiꭍ a ca/
pite ⁊ descẽdam⁹ vsq̃ ad pedes. videbi
mus ꝙ a plãta pedis vsq̃ ad verticẽ nõ
erat in eo nisi sanctitas. ☞ Sancti siq̄dẽ
fuerũt capilli bti frácisci. Cũ. n. domus
cuiusdá minareꭍ ruiná ille modicuz de
capillis eius accepit ⁊ i scissuras posuit
⁊ domus firmata ꝑmãsit quá nimiꝝ scti
viri capillus stabiliuit fragilis. ☞ Scđo
fuerũt sancti oculi eius de q̄bus ipse de
uotas lachrymas emittebat: ⁊ tãtas ⁊ tã
assiduas vt ĩfirmitatẽ incurreret oculo
ruz. Et cuz monereꭍ vt sibi a fletu pceret
rñdebat. Nõ est ob amorẽ lumis q̃d cõe
hẽmus cuz muscis expellẽda iterne visi
tatio lucis. ☞ Tertio sancte erant aures
eius q̃ vocẽ diuiná ⁊ iubilatiõez ãgelicá
audire meruerũt. ☞ Trib⁹ nãq̃ vicibus
vocẽ diuiná audire ꝓmeruit. ☞ Prima
erat vox pr̄ne icrepatõis. quá in apulliá
ꝓfectus audiuit. Quis põt tibi melius
facẽ. dñs an seruus. diues an paup. Ex
tũc autem amor terrenoꝝ sibi viluit ⁊ in
amorẽ dei tot⁹ exarsit. ☞ Scđa fuit vox
magne erudit̃õis: quá audire meruit in
hec verba. Frácisce amara ꝓ dulcib⁹ su
me ⁊ teipm̃ contẽne. si me cupis ⁊ velis

ꝓpter ostētationem: sed vt cordibus di
scipulorꝫ q erāt in mūdo predicaturi mi
raculū artius īfigeref. Et vt miraculuz
nō fantasticū: ſz verꝫ crederef. Et vt tur/
be discipulorꝫ ⁊ pauperꝫ multis diebus
de ipsis fragmētis sustētarenf. ¶ Notā
dū est aūt ꝙ q̄dā relīq̄e pctōrꝫ sicut cogi
tatio mala ⁊ delectatio que aliqn̄ rema
nēt post peccatuz iste sunt dispergende.
Vn̄ dr̄ Ysa.xiiij. Perdam babylonis no
mē germē ⁊ reliqas. Nomina babyloni/
ca sūt verba lasciua. Germina sunt opa.
Reliquie sunt cogitatōes male. Ista oīa
sunt dispergēda. ¶ Scđo sunt quedam
relīq̄e bonarꝫ cogitationū: iste sunt ꝯser
uande. De quibus dicif in ps̄. Cogitatio
hoīs ꝯfitebitur tibi.i. laudabit te. ⁊ reli/
quie cogitatōis diez festū agent tibi. Re/
liquie cogitatōis sunt bona verba: q: ex
abūdantia cordis os loquif. Sunt etiā
bona opera: q: illud qđ cor concipit ma
nib⁹ opaf. Hec igitur tria deuz laudant
⁊ magnū festum sibi faciūt scilȝ bona co
gitatio: locutio ⁊ opatio. Bern̄. Puto ꝙ
per singulos fideles qui conuertunf ad
deū ⁊ in fide proficiūt: festiuitas orif do/
mino. ¶ Tertio sunt reliquie ciborꝫ ⁊ di
uitiaruz que sunt paupibus erogande.
Luc.xi. Quod supest date elemosynā ⁊
ecce omnia mūda sunt vobis. Sed dici
tur de auaro Job.xx. Non remāsit de ci
bis eius: ⁊ ꝓpterea nihil remanebit de
bonis eius. ps̄. Saturati sūt filijs.i. cum
filijs. ⁊ tamē reliqas nō dederūt egenis
sed dimiserūt eas paruulis suis.i. famu
lis suis. Vel deus saturauit eos filijs.i.
multis diuitijs. ⁊ in morte nihil dimise/
rūt egenis: ſz reliqas suas.i. diuitias q̄s
hic reliquūt: ⁊ secū portare n̄ pn̄t. dimise
rūt puulis suis.i. filijs ⁊ nepotib⁹ suis.

¶ Sermo secundus.

Cum subleuassz
oculos iesus ⁊c̄. Scriptura
sacra hȝ duplicē ītellectū.s.
litteralēȝ ⁊ mysticū. Et iō assimilaf fauo
mellis: spice grani ⁊ ignito lapidi. De
duob⁹ primis dicit Aug. de verbis dn̄i.
Qn̄ possum⁹ de diuinis opibus q̄ legūf
intellectū alicuius spūalis significatōis
exculpere: q̄si de obscuris fauorūz cellis
mella ꝓducimus: vel xp̄i discipulos imi
tātes spicas manib⁹ ꝯfricamus: vt ad la
tentia grana.i. spūalia verba pueniam⁹
De tertio dicit Greg. in moral. Cum ver
bum sacri eloquij lapidi simile dixerim
i quo ignis latet q manu frigidus tenef
ſz pcussus ferro ignē emittit. Sic verba
sacri eloquij que p narrationē littere fri
gida tenenf. siquis intēto itellectu pul/
sauerit: de eius sensibus ignē ꝓducit vt
in eius verbis aīus ardeat q prius p lit/
terā frigidā tenebaf. Educam⁹ ergo de
pn̄ti euāgelio mel quo dulcoremur: gra
nū quo nutriamur: ⁊ ignē quo accenda/
mur. In hoc q̄dē euāgelio multa gene/
ra bōiuz iformanf. ¶ Primo ꝯtēplatiui
vt.s. oculos cordis ad deū erigāt. qđ no
taf in hoc iesus oculos subleuauit. De/
bēt.n. subleuare ad deū oculū itellectus
p meditationē ⁊ affectus p deuotionez.
Eccl's.ij. Sapiētis oculi in capite eius.
Illi.n. q sūt celestia sapiētes debēt hēre
in xp̄o capite oculū itellect⁹ ⁊ affectus.
¶ Refert. A. gellius ꝙ democritus phs
oculos sibi eruit. Et huius cā triplex ab
alijs philosophis assignaf. ¶ Prima q:
visus ip̄m a meditatōibus interioribus
īpediebat. ¶ Secunda q: mulieres sine
ꝯcupiscētia videre nō poterat. ¶ Tertia
q: malos florere nimis īpatienter vide/
bat. ⁊ sic a sua philosophia eū īpediebat
visio reruz sensibiliū: ⁊ visio rerꝫ delecta
biliuz: ⁊ visio rerꝫ sublimiū: Eodem mo
do īpeditur quis ne oculos subleuet ad
deuz. ¶ Primo qn̄ qs nimis occupatur
circa sensibilia.i. circa terrenas diuiti/
as. q: tūc oculus sedaf puluere auaritie
ps̄. Oculos suos statuerunt declinare in
terrā. ¶ Scđo qn̄ occupaf circa delecta
bilia.i. circa carnales diitias. q: tūc ocu
lus excecaf igne ꝯcupiscētie. ps̄. Supce
cidit ignis ⁊ non viderūt solē. ¶ Tertio
qn̄ occupaf circa sublimia.i. circa ambi
tōes mūdanas: q: tūc obscuraf fumo su
perbie. Apoc.ix. Ascendit fumus putei
abyssi ⁊ obscurat⁹ est sol ⁊ aer: ⁊ de fumo
putei exierūt locuste. Iste fumus iferna
lis est supbia que primo ascēdit in celū:
⁊ ibi obscurauit solez.i. angelū. Deinde
descendit in aerem.i. in paradisum ter/
restrē: ⁊ ibi obscurauit primos parētes.

Aer eim sicut dicit Isid. ptim ad celestē
ptim ad naturam terrenā pertinet. Sic
paradisus terrestris medius ē inter ce-
lestem ⁊ terrestrē regionē. Deinde ipse
fumus superbie descendit de paradiso
terrestri: ⁊ venit in mūdū: ⁊ ibi genera-
uit locustas. i. lōgas hastas. i. supbos q
nō solum de ppe sed ēt de longe feriūt.
¶ Secūdo informant actiui vt opib⁹ mi
sericordie insistant. in hoc. s. ꝙ dn̄s tur-
bam pauit: dans nobis exēplū vt opib⁹
misericordie insistamus: Et lʒ hoc sit la
boriosum: ē tn̄ multū fructuosum. Disti-
guit eim Gre. i moral. sup illud Job. vij.
Habui mēses vacuos. ⁊ noctes laborio-
sas enumeraui mihi. ꝙ sunt quedā opa
vacua ⁊ laboriosa. quedā vacua sʒ nō la
boriosa. quedaʒ laboriosa sʒ non vacua.
Pati eim aduersa ꝓ mūdo ē laboriosuʒ
sʒ tamē vacuū. q: nulla retributiōe ē di-
gnum. Sap. v. Lassati sumus in viā pdi
tionis ⁊ iniquitatis ⁊ ambulauimus vi
as difficiles. Resolui aūt delitijs ē qdeʒ
vacuū sed nō laboriosum. Ibidē. Quid
nobis ꝓfuit supbia: aut quid diuitiarū
iactātia cōtulit nobis. trāsierūt oīa tan-
quā vmbra. Pati vero ꝓpter christū vel
pietatis opera exercere: ē quidē laborio
suʒ sed nō vacuū. imo valde fructuosuʒ
Sap. iij. Bonoꝝ laboruʒ gloriosus ē fru
ctus. ¶ Tertio informant p̄lati vt i cor
rigēdo debitā formā teneāt. in hoc scilʒ
ꝙ xp̄s dedit turbis panes hordeaceos ⁊
pisces: ⁊ ipsos diuisit. In panibus hor-
deaceis asperitas. in piscibus dulcedo.
in diuisiōe discretio notat. Et p hoc dat
itelligi ꝙ p̄lati quosdā debēt corrigē cū
seueritate. quosdā amonere cū amoris le
nitate. oēs aūt cum discretiōe. Eccl's. xij.
Uerba sapiētū quasi stimuli: ⁊ quasi cla
ui in altū defixi. Stimulus supficialiter
pūgit. clauus defixus in altū idest in ꝓ-
fundum fortiter penetrat. vterqꝫ adhi-
bendus ē sapiēter. Iō p̄mittit verba sa-
pientū. Prelati eim quibusdā debēt ad-
hibere supficiales correctiōes sicut man-
suetis. Quibusdaʒ ꝓfundas obiurga-
tiones sicut supbis. Oib⁹ tn̄ cū discretio
ne: q: i oi sacrificio sal discretiōis offert.
¶ Quarto informant subditi: vt sensua
litatē restringāt. qd̄ notat i hoc ꝙ discu

buerunt sup fenū. Per fenū eiʒ caro in-
telligit. Ysa. xl. Oīs caro fenū. ē eiʒ sen-
sualitas ceca. iō ducit aīam p viā picu-
losam. Ecc̄. xviij. Si p̄stes aīe tue ꝯcupi
scētiā eius faciet te venire in gaudiū ini
micis tuis. Est aīe inimica. Gal. v. Caro
cōcupiscit aduersus spūm. Est indomi-
ta ⁊ lasciua nisi a deo castigetur. Hiere.
xxxi. Castigasti me ⁊ eruditus sum quasi
vitulus vel iuuēculus idomitus. q: igit
ē ceca dʒ ipam rō p viā rectā ducere. q: ē
aīe inimica dʒ ipam potēter ferire. q: ē
lasciua dʒ ipam in seruitutē redigere. i.
Coꝝ. ix. Ego aūt sic curro ñ quasi i icer-
tū. ecce q: sensualitatē suā p viā certam
ducebat. Sic pugno nō quasi aerē ver-
berans. ecce q: ipam potenter feriebat.
Sed castigo corpus meū ⁊c̄. ecce q: ipaʒ
in seruitutē redigebat. ¶ Quinto infor
mat p̄dicatores vt verba que populis p̄
dicant: nō a seipsis sed a deo se habē re-
cognoscant: qd̄ notat p hoc qd̄ dr̄ Mat.
xiiij. ꝙ xp̄s dedit discipulis panes ⁊ di
scipuli turbis. Peccator qdē ē vulnera
tus: semiuiuus: ⁊ spoliatus vt hētur Lu
ce. x. de illo qui incidit in latrones. Pre
dicatores eiʒ debēt aīum vulneratū sa-
nare medicinis orōnū. ꝙ eim orō sanet
dr̄ Jac. v. Infirmat quis in vobis indu-
cat p̄sbyteros ecclesie vt orēt super eū. ⁊
orō fidei saluabit infirmū ⁊c̄. Debēt ani
maʒ semiuiuam nutrire pane doctrine.
Mat. iiij. Non in solo pane viuit hō ⁊c̄.
Debēt aīam spoliatā induere vestimen-
tis virtutuʒ. de quibus dr̄ ad Roṁ. xiij.
Abijciamus opa tenebraꝝ ⁊ induamur
arma lucis ⁊c̄. Et tn̄ ꝙ p̄dicatores vulne
ratos sanant vel semiuiuos nutriūt vel
spoliatos induūt: nō a sede sʒ a xp̄o hn̄t.
Unde quilibet p̄dicator dʒ dicere. Ysa.
iij. Non sum medicus: quo ad primum.
Nec in domo mea ē panis: quo ad scd̄ʒ.
Nec vestimētū: quo ad tertiū. ¶ Sexto i
formant auditores vt qn̄ aliqua audiūt
que cape nō p̄nt non ea negligāt sʒ i co-
phino memorie recōdāt. Hoc notatur i
hoc ꝙ xp̄s dixit: Colligite q̄ supauerit
fragmēta ne pereāt. Sepe eim difficul-
tas i sacra scriptura accidit trib⁹ d. cāis.
Un̄ dicit Hiero. Ignosce obscuritati: q̄
trib⁹ modis nascit: aut reꝝ difficultate:

aut magiſtri iperitia: aut diſcẽtis nimia
tarditate. Quãdo igiť quis nõ põt ali-
quid capere. ſiue qꝛ illud i ſe ẽ nimis dif
ficile. ſiue ille qui docet neſcit bñ expo-
nere. ſiue ille qui audit ẽ ad intelligẽdũ
durus. nõ tñ illud negligat ſed in me-
moria recõdat. ⁊ ſuo tẽpore peritiores
cõſulat: ſicut faciebãt diſcipuli qui qñ
a xp̃o occultas parabolas audiebãt: ab
ip̃o poſtea requirebãt. Unde dixit ei Pe
trus. Mat. xv. Ediſſere nobis parabolã
iſtã. ¶ Septimo informanť benefacto-
res vt beneficia ſua maxime ipẽdãt illis
qui ſunt in maiori indigẽtia ⁊ neceſſita-
te. qd̃ notať p hoc ꝙ xp̃s turbã ſatiauit:
que vſqꝫ ad veſperã ieiunauerat: ⁊ cibos
aliũ de habẽ nõ poterat. Nã ſm̃ Ambro.
in li. de offi. Beneficium debemus dare
pauperi indigẽti potius ꝙ̃ diuiti tribus
de cauſis. ¶ Primo ꝑpter maius meri
tũ. Luc. xiiij. Cũ facis conuiuiũ noli voca
re diuites: ne forte ⁊ ipſi te reinuitẽt: ⁊ fi
at tibi retributio ⁊c̃. ¶ Secũdo pp ma-
ius debitũ. pauperes eim ſe obligatos
reputãt illis qui bene eis faciũt. Diuites
aũt reputãt ſe preſtare gr̃am illis a qui-
bus bñficia recipiũt. ¶ Tertio pp maiꝰ
p̃coniũ. Paupes eim laudãt illos q bñ
eis fecerũt. Diuites vero nõ laudant ſed
nec gr̃as agũt. imo verecũdanť cõfiteri
ſe bñficiũ recepiſſe. ¶ Octauo informan
tur bñficioꝝ receptores. vt ſcilꝫ ſuis be-
nefactoribus gr̃as agant. qd̃ notať per
hoc qd̃ dr̃: Illi aũt homines cum vidiſ-
ſent quod fecerat ſignũ dicebat. Quia
hic ẽ vere ꝑpheta qui venturus ẽ in mũ
dum. Quod ẽ contra illos qui beneficia
non recognoſcũt nec gr̃as agũt ſꝫ ſtatiꝫ
obliuiſcunť. Beneficium enim aut po-
teſt eſſe ſingulare: aut cõmune: aut datũ
a paupere. ¶ Beneficium ſingulare ob-
liuiſcitur homo de facili. Simonides
philoſophus interrogatus quid inter
homines facile cõſeneſceret. reſpondit
beneficium. Seneca. Memoria benefi-
ciorũ labilis: iniuriarũ vero tenax ẽ. Be
neficiũ vero cõe obliuiſciť homo faciliꝰ
qꝛ ſcilicet dici conſueuit. Qui ſeruit cõ
munitati: ſeruit nulli. ¶ Beneficiũ au-
tem a paupere impenſum obliuiſcitur
homo facillime. Unde dr̃ Eccl'ſ. ix. ꝺ il-
lo paupe qui ciuitatẽ obſeſſaꝫ p ſuam ſa
pientiã liberauit: ꝙ nullus deinceps re
cordatus ẽ hois illius pauperis.

¶ Sermo tertiꝰ vnde ſupra.

UT autem impleti ſũt. Per iſtã re-
fectionẽ chriſti qua oẽs iple-
ti ſunt intelligiť celeſtis refe
ctio vbi eriť plena ſatietas atqꝫ repletio
Tria autẽ ſunt loca .ſ. mundus. infer-
nus ⁊ celum. In mũdo nõ ẽ ſatietas ali
quã. In inferno ẽ fames ꝑpetua. In ce
lo ẽ ſatietas plena. In mũdo quidẽ ẽ ci
bus materialis ⁊ ſp̃ualis: ⁊ tñ neuť iſto-
rum ſatiat. Cibũ autem materialẽ ⁊ cor
poralẽ deus diuerſimode hoi p̃parauit:
ſm̃ diuerſuꝫ ſtatuꝫ ipſius. ¶ In primo
eim ſtatu .ſ. ante pctm̃ deus dedit homi
ni in cibum fructus arboꝝ. Et iſte cibꝰ
cõpetebat innocẽtie. Dedit aũt tunc ſi-
bi tria genera fructuũ. Unũ quo nutri-
reť. Aliũ quo in vita conſeruareť. Ter-
tiũ quo ꝓbareť. De iſto triplici fructu
dr̃ Geñ. ij. Produxit dñs deus ꝺ humo
omne lignum pulchrum viſu. ⁊ ad veſcẽ
dum ſuaue: quo ad primũ. Lignũ etiaꝫ
vite in medio paradiſi: quo ad ſecũduꝫ.
Lignũ quoqꝫ ſcientie boni ac mali: quo
ad tertiũ. ¶ Secũdo homini in cibũ de
dit olera herbaruꝫ: ⁊ hoc poſt peccatũ.
Quia enim primus homo dei preceptũ
cõtempſit ⁊ cibum vetitũ mãducauit. ſõ
de paradiſo in hũc mundũ tanꝙ̃ i exili-
um deus eum miſit vt de peccato ſuo pe
nitẽtiam ageret. ⁊ ideo dedit ſibi in cibũ
olera herbarũ qui ẽ cibus penitẽtiũ. vñ
dixit ei dñs poſt peccatũ. Geñ. iij. Male
dicta terra in opere tuo. ſpinas ⁊ tribu-
los germinabit tibi: ⁊ comedes herbas
terre. Et iſto cibo homo vſus eſt vſqꝫ ad
diluuiuꝫ. ¶ Tertio deus dedit hoi i ci-
bum eſum carniũ ⁊ piſciũ: ⁊ hoc poſt di
luuiũ. Tunc .n. natura humana ẽ debi
litata. Olera herbaꝝ nõ habuerũt poſt
diluuiũ tantã virtutem: nec terra tantã
fertilitatẽ. Et ideo deus humane ifirmi
tati ꝯdeſcẽdens eſum carniũ ⁊ piſciũ ſi-
bi conceſſit. Unñ dixit poſt diluuiũ noe
⁊ filijs ſuis Geñ. ix. Terror veſter ⁊ tremor
ſit ſuper cũcta animãtia terre: ⁊ ſup oẽs
volucres ⁊ piſces maris: quaſi olera vi-

rētia vobis dedi oīa.s.ad mãducãduȝ.
In magnis tñ aīalib⁹:sicut in leonibus
hō perdidit dñium suū vt cognoscat ꝓ
pter pctm̄ diminutã esse suã dignitateȝ.
In minimis ēt sicut in muscis ⁊ pullici
bus ꝑdidit vt cognoscat suã miseriaȝ ⁊
vilitateȝ. In medijs aūt sicut in pecori
bus ⁊ iumētis retinuit ꝓpter suã neces
sitatē. Ista aūt cōcessio de esu carniuȝ ⁊
pisciuȝ post diluuiū adhuc durat. ¶ In
nullo aūt istoꝝ statuū homo satietateȝ
inuenit. Nam nec añ pctm̄ iuenit satie
tatē in fructibus arboꝝ. Nec post pctm̄
in oleribus herbaꝝ. Nec post diluuium
vel modo in esu carniū vel pisciū. Sȝ si
hō hodie bene comedit ⁊ bibit:cras me
lius vult comedere ⁊ bibere. Ysaie.lvi.
Uenite sumamus vinū ⁊ ipleamur ebrie
tate:⁊ sicut hodie:sic erit ⁊ cras: ⁊ mul
to amplius. ¶ Quarto dabit deus hoī
i paradiso cibū dissimilē ab istis. Nō fru
ctū arboris materialis. sȝ fructum vteri
virginalis. p̄s. Cū dederit dilectis suis
somnū. ecce hr̄ditas dñi filij merces fru
ctus ventris. Nō olera siue herbas ter
re:sȝ virentia pascua vite. Jo.x. Ingre
dietur ⁊ egredieꝝ ⁊ pascua inueniet. Nō
carnes animaliū vel pisciū:sed delitias
angeloꝝ. p̄s. Panē angeloꝝ mandu
cauit hō. ¶ Secūdo mūdus hȝ cibū spi
ritualē.i.appetitum diuitiarū ⁊ hono
rum. Et cibus iste etiã non satiat. Quo
mō posset quis satiari de vmbra: vento:
⁊ fetore. Umbra quidē nō pōt satiare: sȝ
infrigidare. Uentus non potest satiare:
sed inflare. Fetor non potest satiare:sed
inficere. Umbra signat diuitias:ex eo ꝙ
cito transeūt. Sap.v. Transierunt om
nia sicut vmbra. ⁊ ideo cor auari infrigi
dat. Eccle.xliij. Gelu sicut salem super
terram effundet.i.effundi permittet. Et
dicit salem:qr tale gelu facit cor auari eē
sterile ab omni opere bono. Uentus si
gnat honores. Job.xxx. Eleuasti me ⁊
quasi sup ventū ponēs elisisti me valide
Talis ventus cor supbi iflat. Ad col.ij.
Inflatos sensu carnis sue. Tales infla
tos dirumpit malleus diuine sententie
Mat.xxv. Discedite a me maledicti in
ignem eternum ⁊c. Sap.iiij. Disrumpet
illos inflatos sine voce. Nō.n. emittent

vocem alicuius excusatōis vel appella
tōis. Fetor signat imūditias carnales.
Juxta illud Isaie.xxxiiij. De cadaueri
bus eoꝝ ascendet fetor. Johel.i. Cōpu
truerūt iumēta in stercore suo. Iste fetor
nō reficit sed totã terrã inficit ⁊ corum
pit. Ezech.xxxij. Rigabo.i. rigari pmit
tã terrã fetore sanguinis tui. ¶ Secun
dus locus est infernus vbi erit fames ꝑ
petua:tanta scȝ ꝙ p̄renimia fame eoꝝ
caro erit cōsumpta. Threno.iiij. Adhe
sit cutis eorum ossibus:aruit ⁊ fcã ē qua
si lignum. Tanta ꝙ pellis eoꝝ erit adu
sta. Threñ.v. Pellis nostra quasi cliba
nus exusta est a facie tempestatū famis
⁊c. Tanta ꝙ fames intra costas eorum
erit inclusa:⁊ ideo erit perpetua: qr ō co
stis eoꝝ nunꝙ exire poterit. Job.xviij.
Attenueꝝ fame robur ei⁹: ⁊ iedia inua
dat costas eius. Tanta ꝙ linguas ꝓpri
as manducabunt. Apoca.xvi. Mandu
cauerunt linguas suas. Tanta ꝙ sua ⁊
aliorum brachia deuorabunt. Ysaie.ix.
Unusquisqȝ carnē brachij sui vorabit.
Manasses effraim: ⁊ effraiȝ manassen.
Tanta ꝙ p̄renimia fame diabolū ⁊ deuȝ
blasphemabūt. ysaie.viij. Cum esurierit
irascetur:⁊ maledicet regi suo ⁊ deo suo
¶ Tertius locus ē celū:vbi satietas ple
na est. Ibi.n.totus homo in quinqȝ sen
sibus satiabiꝝ. Nam visus satiabiꝝ in vi
sione christi. Uisus autem delectaꝝ i co
lore viridi qui ē medius color constans
ex albo ⁊ nigro. Color albus est deitas
lucida. color niger est caro de terra for
mata. Iste duplex color idest deitas cla
ra ⁊ nigra humanitas in christo est con
iunctus ⁊ totus amenus ⁊ viridis ē effe
ctus. Unde vocat se virideȝ dicēs Luce
xxiij. Si i viridi ligno hoc faciūt. in ari
do quid fiet. Jō quilibȝ scūs dicere pōt
illō Hester.xv. Ualde mirabilis es dñe
⁊ facies tua plena ē grãꝝ. Jō dr̄.i. Pet.
i. In quē desiderãt ãgeli ꝑspicere. ¶ Ol
factus delectabiꝝ in redolescētia christi
In ipso.n.est balsamū diuine nature. ci
namomū deuote aīe. ⁊ myrrha carnis
mortificate. Eccle.xxiiij. Sicut cinnamo
mum ⁊ balsamum aromatiȝans odo
rem dedi. quasi myrrha electa dedi sua
uitatem odoris. ¶ Ex his ergo tribus

speciebus aromaticis scti tm̄ odorē sen
tiēt: qꝫ clamabūt ⁊ dicēt illō Cant.i. Tra
he me post te curremus ⁊c. ☞ Gustus de
lectabit̄ in gustādo dulcedinez xp̄i. Un̄
cātat ecclesia. ⁊ sumit̄ ex Johel.iij. In il
la die stillabūt mōtes dl̄cedinē: ⁊ colles
fluēt lac ⁊ mel. Per lac itelligit̄ caro xp̄i
mūdissima. Per mel aīa xp̄i dulcissima.
Per dulcedinem deitas xp̄i suauissima.
Mōtes igit̄ ⁊ colles.i. magni ⁊ miores
sancti: ⁊ gust⁹ habebūt dulcedinē a car
ne xp̄i mūdissima: ⁊ ab aīa xp̄i dulcissi-
ma: a deitate xp̄i suauissima. ☞ Tactus
delectabit̄ in tāgēdo xp̄z. multū delecta
tur hō in tāgēdo amicū. plus in ample-
ctēdo amicū. multo plus in osculando
amicū. Tūc ergo sancti xp̄m tāgent ⁊ te
nebūt fortiter. Cant.iij. Tenui illū nec
dimittā. Tūc āplexabūtur hilarit̄. Pro
uer.iiij. Arripe illā.s. sapientiā q̄ est xp̄s
⁊ exaltabit te ⁊ glorificaberis ⁊c. Et tūc
osculabunt̄ dulcit̄ Cant.viij. Quis mi-
hi det te fratrē meū sugētē vbera matris
mee vt inueniā te foris ⁊ deosculer: ⁊ iaz
me nemo despiciat. Christus ante incar
nationē erat in sinu patris: sz foras ve-
nit qn̄ naturā humanā assūpsit. Et tunc
hō deū osculatus fuit qn̄.s. natura diui
na humanā naturā in vnitate psone sibi
vniuit. Et illud tale osculū petebat gen⁹
hūanū dicēs Cant.i. Osculet̄ me osculo
oris sui. Et sic eū nēo despexit. Nec de
us: sed multū dilexit. Nec angelus: sz in
reuerētia habuit. Nec diabolus: sz dein
ceps multū eū timuit. ☞ Auditus satia
bit̄ in audiēdo vocē xp̄i que tā dulcis est
vt qlibet sanctus clamet ⁊ dicat Cāti.ij.
Sonet vox tua i auribus meis: vox eni
tua dulcis. Dicit Augu⁹. qꝫ sonus tripli
citer fit. Aut pulsu: sicut i cythara ⁊ psal
terio. Aut flatu: sicut i organo. Aut can
tu: sicut in voce. Iste triplex sonus in ce
lesti patria resonabit. Sonus eniz q fit
cū pulsu. sicut in cythara ⁊ psalterio: si-
gnat dulcissimā xp̄i allocutionē. Ipse q
dē est cythara ⁊ psalteriuz. Juxta illud
ps. Exurge gloria mea psalteriū ⁊ cytha
ra. Psalteriū qdē sonat a supiori: cytha
ra ab iferiori. Illa ergo vox xp̄i ē suauis-
sima q̄ pcedit a psalterio diuie nature q̄
est natura supior: ⁊ a cythara nature hu
mane q̄ est inferior. Sonus q fit cū flatu
sicut in organo signat sanctoꝝ laudem
q fuerūt organū spūs sci. qꝛ spūs scūs p
ipsos sicut p organū est locutus.ij. Pet.
i. Spiritu sancto ispirati locuti sunt san
cti dei hoies. Ipsi ergo spiritu sancto
afflati in laudē ⁊ gratiaꝝ actionē proru
pent. Juxta illud ysa.li. Gaudium ⁊ leti
cia inuenietur in ea: ⁊ gratiarum actio ⁊
vox laudis. Sonus qui fit cum cantu
sicut in voce: significat angelicā iubila-
tionē. De qua dicitur Job.xxxviij. Ubi
eras cum me laudarent astra matutina:
⁊ iubilarēt oēs filij dei. Iste ergo triplex
sonus in celesti patria audiet̄. Unus q
causat̄ a voce xp̄i dulcissima. Alius qui
causatur a iubilatiōe angelica. Tertius
qui causat̄ a gratiarum actione ⁊ laude
humana. Istud eniz erit offm̄ omnium
sanctoꝝ ⁊ angelorū: cōtinue scilicet lau
dare deum. Aug⁹. in li. de ci. dei. Ibi va
cabimus ⁊ videbimus. videbim⁹ ⁊ ama
bimus. amabimus ⁊ laudabimus. Ecce
quid erit in fine sine fine. Nā quis alius
est noster finis: nisi peruenire ad regnuz
cuius nullus est finis. In isto ergo fine
nostrū opus finiamus rogātes deum vt
sicut est finis nostrorum laborum: sic di
gnetur esse finis nostroꝝ desideriorum.
Juxta illud qō idē doctor in eodē libro
testat̄. Ipse inquit erit finis desideriorū
nostroꝝ qui sine fine videbit̄. sine fasti-
dio amabit̄. sine fatigatiōe laudabitur.
hoc munus. hic affectus. hic actus pfe
cto erit oibus cōis sicut ipa vita erit cō-
munis. Ad illū beatū finem pducat nos
ille q est principium ⁊ finis. Qui sine fi-
ne viuit ⁊ regnat per infinita seculorum
secula. Amen.

¶ Expliciūt sermones dn̄icales fratris
Jacobi de voragine ordinis predicatoꝝ
quōdam archiepi Januēsis q̄ diligētissi
me emēdati: ac cum magna sollicitudie
correcti ⁊ castigati. Papie impressi cura
ac ipēsis Jacob de paucisdrapis de bur
gofrancho. Die 14 nouēbris 1499 ad
laudē dei ac gloriose virginis. Amē.

a
Sermones aurei
noster quod
tioné.carnalis
stitutur.Threnoꝝ
b
sue:q; abstinés
fratris tui.
quod dicenduz
inferna
c
cognoscit
defecit.i.
gitime seruatũ.
Sed de multi.
d
per aquas
opibus iustitie
te serere
similant
e
ad fidé:
stentes coroná
muz ne quis
tia fructuuz
f
gauit.hoc
veniebant.
tiij.❡Circa
notat cũ d::

g
serpentia
de morte
.i.animaz
géte que
h
iurauit.
remediũ!
Aug.Uerus
propter
i
opationes
se cõsiderans
tione.Jo.
cũdum aliaz
k
tristitia.
decĩz stellaꝝ
fideles hñt
stabile testimoniũ
l
xiiij.Uiuo
Gaudiũ mũdi
uei.Byssus
Prouer.v.
m
gis ẽ dilectio
proprium
tas sup:adictũ
ctabat.d;

n
peccauit
rij fuerunt
si qui ei
bet quattuor
o
laudarent
potentie
grana
scendere
p
est manus
super altare
cõtumelioso
ad dñm
q
quedaz que
questio incidit.
❡Tertio homo
proijciendi
r
desiderãda
qđ non hz
Exiens iesus
ostendere cũ
s
scilz spũs
Calix in manu
in rete mittit
ra:oía trahã

t
dirigat oculũ
lene:marthe
in corpore
rũ ostendit
v
precedit
sacramento
modis pñt
Tribus autez
x
les exteriores
comedere.Sepe
comedere.Ecc.
patré erat
y
meatum
z obligationuz
ꝓpter paupes
carné tuam
z
propter
aut magistri

